This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Digitized by Google

~~5/6/8~~ 2/1/

1b EE. 4.

Eduard Fraenkel
1942

ERVNT NVTRICES REGINÆ TVÆ
Reg: Coll: Oxon.
ROBERTVS CLERICVS EGLESFIELD

Munificentia
Roberti Mason, S.T.P.

~~1 L. CC 13.~~

CANCELLED FROM THE LIBRARY
QUEEN'S COLLEGE, OXFORD

Digitized by Google

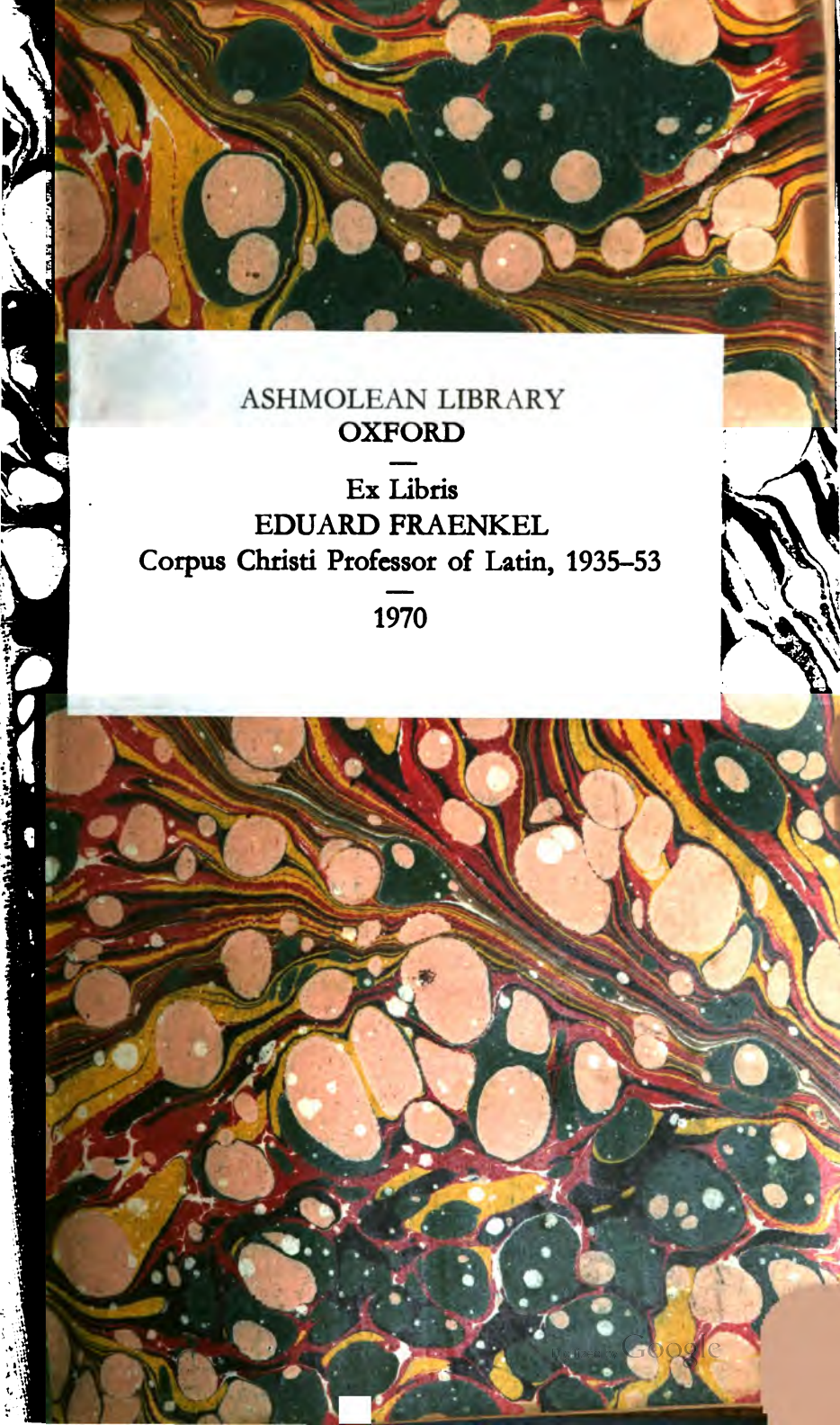
ASHMOLEAN LIBRARY
OXFORD
—
Ex Libris
EDUARD FRAENKEL
Corpus Christi Professor of Latin, 1935–53
—
1970

~~5/6/8. 2/4/1.~~

1b EE. 4.

Eduard Fraenkel
1942

ERVNT NVTRICES REGINÆ TVÆ
Reg: Coll: Oxon.
ROBERTVS CLERICVS EGLESFIELD

Munificentia
Roberti Mason, S.T.P.

~~1 L. CC 13.~~

CANCELLED FROM THE LIBRARY
QUEEN'S COLLEGE, OXFORD

Digitized by Google

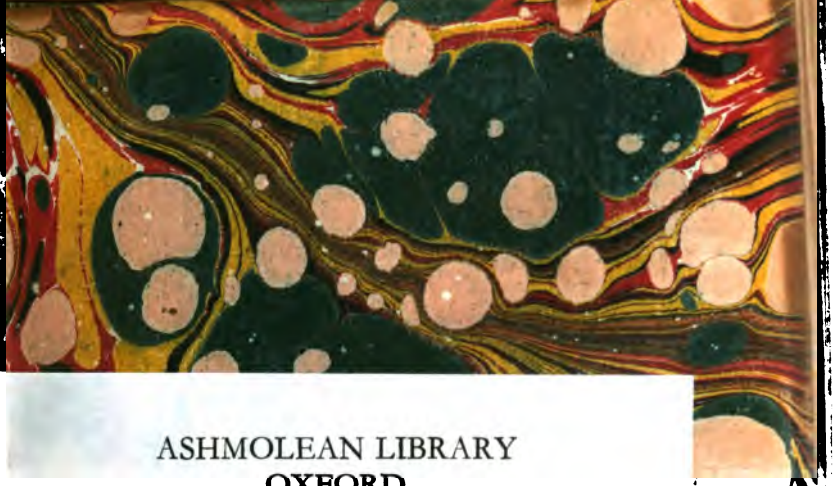

ASHMOLEAN LIBRARY
OXFORD

—

Ex Libris
EDUARD FRAENKEL
Corpus Christi Professor of Latin, 1935–53

—

1970

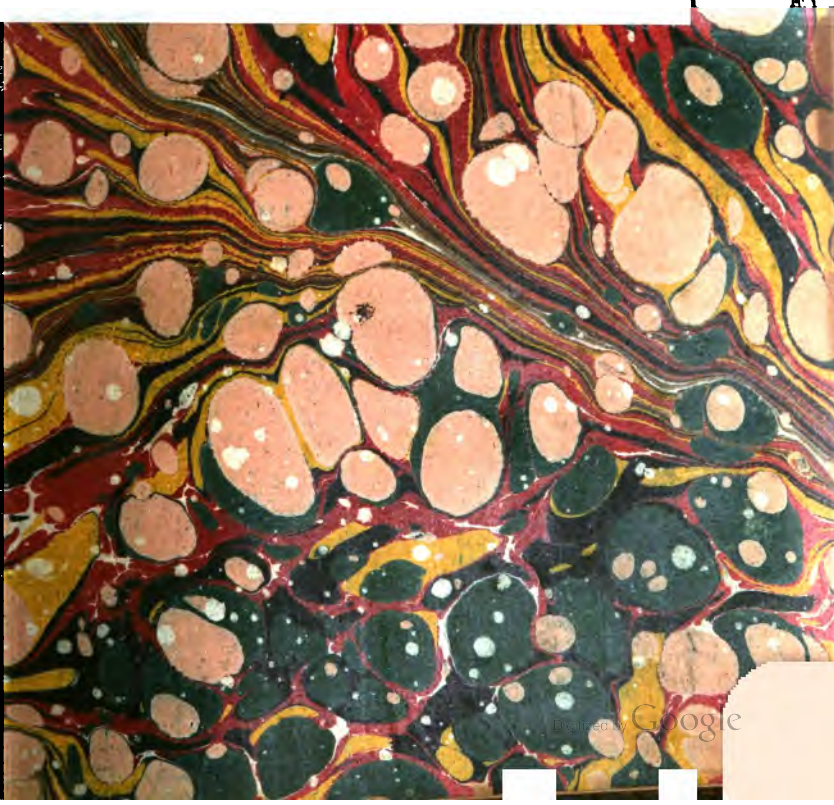

Digitized by Google

N.1,84 N2

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ÆSCHYLI

TRAGŒDIÆ QUÆ SUPERSUNT

DEPERDITARUM FABULARUM FRAGMENTA

ET

SCHOLIA GRÆCA

EX EDITIONE

THOMÆ STANLEII

CUM VERSIONE LATINA AB IPSO EMENDATA
ET COMMENTARIO LONGE QUAM ANTEA FUIT AUCTIORI
EX MANUSCRIPTIS EJUS NUNC DEMUM EDITO.

ACCEDUNT

VARIÆ LECTIONES

ET

NOTÆ VV. DD. CRITICÆ AC PHILOLOGICÆ

QUIBUS SUAS PASSIM INTERTEXUIT

SAMUEL BUTLER, S.T.P.

REGIÆ SCHOLÆ SALOPIENSIS ARCHIDIDASCALUS
COLL. DIV. IOANN. APUD CANTABR. NUPER SOCIUS.

TOM. IV.

CANTABRIGIÆ.

TYPIS AC SUMPTIBUS ACADEMICIS.

M.DCCC.XI.

VENEUNT LONDINI APUD J. MACKINLAY, ET CANTABRIGIÆ APUD J. DEIGHTON.

2 *Vols*, (III. & IV.) *Price* £1. 1*s. in boards.*

Digitized by Google

CL. SALMASIUS DE HELLENISTICA,

EPIST. DEDIC. p. 37.

Quis Æschylum possit affirmare Græce nunc scienti magis patere explicabilem, quam Evangelia aut Epistolas Apostolicas? Unus ejus Agamemnon obscuritate superat quantum est librorum sacrorum cum suis Hebraismis et Syriasmis, et tota Hellenisticæ suppellectile, vel farragine.

Digitized by Google

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΤΡΑΓΩΙΔΙΑ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ Η ΕΠΙΓΡΑΦΕΤΑΙ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ἀγαμέμνων εἰς Ἴλιον ἀπιὼν, τῇ Κλυταιμνήστρᾳ, εἰ πορθήσει τὸ Ἴλιον, ὑπέσχετο τῆς αὐτῆς ἡμέρας σημαίνειν διὰ πυρσοῦ. Ὅθεν σκοπὸν ἐκάθισεν ἐπὶ μισθῷ Κλυταιμνήστρα ἵνα τηροίη τὸν πυρσόν. Καὶ ὁ μὲν ἰδὼν ἀπήγγειλεν· αὐτὴ δὲ τὸν τῶν πρεσβυτῶν ὄχλον μεταπέμπεται, περὶ τοῦ πυρσοῦ ἐρῶσα· ἐξ ὧν καὶ ὁ χορὸς συνίσταται· οἵτινες ἀκύσαντες παιανίζουσι. Μετ' ὀλίγον δὲ καὶ Ταλθύβιος παραγίνεται, καὶ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον διηγεῖται. Ἀγαμέμνων δ' ἐπὶ ἁπήνης ἔρχεται· εἵπετο δ' αὐτῷ ἑτέρα ἁπήνη, ἔνθα ἦν τὰ λάφυρα καὶ ἡ Κασάνδρα. Αὐτὸς μὲν οὖν προεισέρχεται εἰς τὸν οἶκον σὺν τῇ Κλυταιμνήστρᾳ. Κασάνδρα δὲ προμαντεύεται, πρὶν εἰς τὰ βασίλεια εἰσελθεῖν, τὸν ἑαυτῆς καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ τὴν ἐξ Ὀρέστου μητροκτονίαν, καὶ εἰσπηδᾷ ὡς θανουμένη, ῥίψασα τὰ στέμματα. Τοῦτο δὲ τὸ μέρος τοῦ δράματος θαυμάζεται, ὡς καὶ ἔκπληξιν καὶ οἶκτον ἱκανὸν ἐμποιεῖν. Ἰδίως δὲ Αἰσχύλος τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπὶ σκηνῆς ἀναιρεῖσθαι ποιεῖ· τὸν δὲ Κασάνδρας σιωπήσας θάνατον, νεκρὰν αὐτὴν ὑπέδειξε. Πεποίηκέ τε Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν, ἑκάτερον διϊσχυριζόμενον περὶ τῆς ἀναιρέσεως, ἑνὶ κεφαλαίῳ· τὴν μὲν, τῇ ἀναιρέσει Ἰφιγενείας· τὸν δὲ, ταῖς τοῦ πατρὸς Θυέστου ἐξ Ἀτρέως συμφοραῖς.

Ἐδιδάχθη τὸ δρᾶμα ἐπὶ ἄρχοντος Φιλοκλέους, ὀλυμπιάδι εἰκοστῇ ὀγδόῃ, ἔτει δευτέρῳ. Πρῶτος Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι, Χοηφόροις, Εὐμενίσι, Πρωτεῖ σατυρικῷ. Ἐχορήγει Ξενοκλῆς Ἀφιδνεύς.

Digitized by Google

Τὰ τῆ δράματος πρόσωπα.

ΦΥΛΑΞ.
ΧΟΡΟΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ κήρυξ.
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.
ΚΑΣΑΝΔΡΑ.
ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ φύλαξ, θεράπων Ἀγαμέμνονος.

Digitized by Google

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΤΡΑΓΩΙΔΙΑ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Α'. ΦΥ. ΘΕΟΥΣ μὲν αἰτῶ τῶνδ' ἀπαλλαγὴν πόνων,
Φρυρᾶς ἐτείας μῆκος, ἣν κοιμώμενος
Στέγαις Ἀτρειδῶν ἄγκαθεν, κυνὸς δίκην,
Ἄστρων κάτοιδα νυκτέρων ὁμήγυριν,
Καὶ τοὺς φέροντας χεῖμα καὶ θέρος βροτοῖς
Λαμπροὺς δυνάστας, ἐμπρέποντας αἰθέρι
Ἀστέρας, ὅταν φθίνωσιν, ἀντολάς τε τῶν·
Καὶ νῦν φυλάσσω λαμπάδος τὸ σύμβολον,
Αὐγὴν πυρὸς φέρουσαν ἐκ Τροίας φάτιν
Ἀλώσιμόν τε βάξιν· ὧδε γὰρ κρατεῖν
Γυναικὸς ἀνδρόβουλον ἐλπίζω κέαρ.
Εὖτ' ἂν δὲ νυκτίπλαγκτον ἔνδροσόν τ' ἔχω
Εὐνὴν ὀνείροις οὐκ ἐπισκοπουμένην
Ἐμήν, φόβος γὰρ ἀνθ' ὕπνου παραστατεῖ,
Τὸ μὴ βεβαίως βλέφαρα συμβαλεῖν ὕπνῳ.
Ὅταν δ' ἀείδειν ἢ μινύρεσθαι δοκῶ,
Ὕπνου τόδ' ἀντίμολπον ἐντέμνων ἄκος,
Κλαίω τότ' οἶκου τῆδε συμφορὰν ξένων,
Οὐχ ὡς τὰ πρόσθ' ἄρισα διαπονουμένου.
Νῦν δ' εὐτυχὴς γένοιτ' ἀπαλλαγὴ πόνων,
Εὐαγγέλου φανέντος ὀρφναίου πυρός.
Ὦ χαῖρε λαμπτὴρ νυκτὸς, ἡμερήσιον
Φάος πιφαύσκων καὶ χορῶν κατάσασιν
Πολλῶν ἐν Ἄργει, τῆσδε συμφορᾶς χάριν.
Ἰὼ, ἰώ.
Ἀγαμέμνονος γυναικὶ σημανῶ τορῶς,
Εὐνῆς ἐπαντείλασαν ὡς τάχος, δόμοις

Digitized by Google

Ὀλολυγμὸν εὐφημοῦντα τῇδε λαμπάδι
Ἐπορθιάζειν, εἴπερ Ἰλίᾳ πόλις
Ἑάλωκεν, ὡς ὁ φρυκτὸς ἀγγέλλων πρέπει.
Αὐτός τ' ἔγωγε φροίμιον χορεύσομαι·
Τὰ δεσποτῶν γὰρ εὖ πεσόντα θήσομαι,
Τρὶς ἓξ βαλούσης τῆσδέ μοι φρυκτωρίας.
Γένοιτο δ' ἔν μολόντος εὐφιλῆ χέρα
Ἄνακτος οἴκων τῇδε βασάσαι χερί.
Τὰ δ' ἄλλα σιγῶ, βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ μέγας
Βέβηκεν· οἶκος δ' αὐτός, εἰ φθογγὴν λάβοι,
Σαφέστατ' ἂν λέξειεν. Ὡς ἑκὼν ἐγὼ
Μαθοῦσιν αὐδῶ, κ' ἐ μαθοῦσι λήθομαι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΧΟ. Δέκατον μὲν ἔτος τόδ' ἐπεὶ Πριάμου
Μέγας ἀντίδικος,
Μενέλαος ἄναξ ἠδ' Ἀγαμέμνων,
Διθρόνου Διόθεν καὶ διοσκήπτρου
Τιμῆς, ὀχυρὸν ζεῦγος Ἀτρειδᾶν,
Στόλον Ἀργείων χιλιοναύταν
Τῆσδ' ἀπὸ χώρας
Ἱέραν, στρατιῶτιν ἀρωγάν,
Μέγαν ἐκ θυμοῦ κλάζοντες Ἄρη·
Τρόπον αἰγυπιῶν, οἵτ', ἐκπατίοις
Ἄλγεσι παίδων, ὕπατοι λεχέων
Στροφοδινοῦνται,
Πτερύγων ἐρετμοῖσιν ἐρεσσόμενοι,
Δεμνιοτήρη
Πόνον ὀρταλίχων ὀλέσαντες·
Ὕπατος δ' αἰών, ἤτις Ἀπόλλων,
Ἢ Πάν, ἢ Ζεύς, οἰωνόθροον
Γόον ὀξυβόαν
Τῶνδε μετοίκων, ὑστερόποινον

Digitized by Google

Πέμπει παραβᾶσιν Ἐριννύν.
Οὕτω δ' Ἀτρέως παῖδας ὁ κρείσσων
Ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ πέμπει ξένιος
Ζεὺς, πολυάνορος ἀμφὶ γυναικὸς,
Πολλὰ παλαίσματα καὶ γυιοβαρῆ,
Γόνατος κονίαισιν ἐρειδομένα,
Διακναιομένης τ' ἐν προτελείοις
Κάμακος, θήσων Δαναοῖσι
Τρωσί θ' ὁμοίως. Ἔξι δ' ὅπη νῦν
,, Ἔξι· τελεῖται δ' ἐς τὸ πεπρωμένον.
,, Οὔθ' ὑποκλαίων, οὔθ' ὑπολείβων,
,, Οὔτε δακρύων, ἀπύρων ἱερῶν
,, Ὀργὰς ἀτενεῖς παραθέλξει.
Ἡμεῖς δ' ἀτίτᾳ σαρκὶ παλαιᾷ
Τῆς τότ' ἀρωγῆς ὑπολειφθέντες
Μίμνομεν, ἰσχὺν
Ἰσόπαιδα νέμοντες ἐπὶ σκήπτροις.
Ὅτε γὰρ νεαρὸς μυελὸς σέρνων
Ἐντὸς ἀνάσσων
Ἰσόπρεσβυς, ἄρης δ' ἐκ ἔνι χώρᾳ,
Τόθ' ὑπέργηρων φυλλάδος ἤδη
Κατακαρφομένης, τρίποδας μὲν ὁδὸς
Στείχει, παιδὸς δ' ἑδὲν ἀρείων,
Ὄναρ ἡμερόφαντον ἀλαίνει.
Σὺ δὲ, Τυνδάρεω
Θύγατερ, βασίλεια Κλυταιμνήστρα,
Τί χρέος; τί νέον; τί δ' ἐπαισθομένη,
Τίνος ἀγγελίας
Πειθοῖ περίπεμπα θυοσκινεῖς;
Πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀσυνόμων,
Ὑπάτων, χθονίων,
Τῶν τ' ἠρανίων, τῶν τ' ἀγοραίων,
Βωμοὶ δώροισι φλέγονται·

Digitized by Google

Ἄλλη δ' ἄλλοθεν ὑρανομήκης
Λαμπὰς ἀνίσχει,
Φαρμασσομένη χρίσματος ἀγνῦ
Μαλακαῖς ἀδόλοισι παρηγορίαις,
Πελάνῳ μυχόθεν βασιλείῳ.
Τέτων λέξασ' ὅ, τι καὶ δυνατὸν
Καὶ θέμις αἰνεῖν,
Παίων τε γενῦ τῆσδε μερίμνης,
Ἢ νῦν τοτὲ μὲν κακόφρων τελέθει,
Τοτὲ δ' ἐκ θυσιῶν ἀγανὰ φαίνεσ'
Ἐλπὶς ἀμύνει φροντίδ' ἄπλησον,
Τὴν θυμοβόρον λύπης φρένα.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ.

Κύριός εἰμι θροεῖν ὄδιον κράτος
Αἴσιον ἀνδρῶν
Ἐκτελέων· ἔτι γὰρ θεόθεν καταπνέει
Πειθὼ μολπᾶν,
Ἀλκὰν σύμφυτος αἰὼν,
Ὅπως Ἀχαιῶν
Δίθρονον κράτος, Ἑλλάδος ἥβαν,
Ξύμφρονα ταγὰν,
Πέμπῃ ξὺν δορὶ δίκας πράκτορι
Θέριος ὄρνις Τευκρίδ' ἐπ' αἶαν.
Οἰωνῶν βασιλεὺς
Βασιλεῦσι νεῶν, ὁ κελαινὸς,
Ὅ, τ' ἐξόπιν ἀργίας,
Φανέντες ἵκταρ μελάθρων,
Χερὸς ἐκ δοριπάλτε,
Παμπρέπτοις ἐν ἕδραισι,
Βοσκόμενοι λαγίναν

Digitized by Google

Ἐρικύμονα φέρβοντο γένναν,
Βλαβέντα λοισθίων δρόμων.
Αἴλινον, αἴλινον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Κεδνὸς δὲ στρατόμαντις ἰδὼν δύο
Λήμασι δισσοῖς
Ἀτρείδας μαχίμους, ἐδάη λαγοδαίτας,
Πομπούς τ' ἀρχούς·
Οὕτω δ' εἶπε τεράζων·
Χρόνῳ μὲν ἀγρεῖ
Πριάμου πόλιν ἅδε κέλευθος,
Πάντα δὲ πύργων
Κτήνη πρόσθε τὰ δημιοπληθῆ
Μοῖρ' ἀλαπάξει πρὸς τὸ βίαιον.
Οἷον μήτις ἄτα
Θεόθεν κνεφάσῃ προτυπὲν
Στόμιον μέγα Τροίας
Στρατευθέν. Οἴκῳ γὰρ ἐπί-
φθονος Ἄρτεμις ἁγνὰ,
Πτανοῖσι κυσὶ πατρὸς,
Αὐτότοκον πρὸ λόχου
Μογερὰν πλῶκα θυομένοισιν·
Στυγεῖ δὲ δεῖπνον αἰετῶν.
Αἴλινον, αἴλινον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω.

ΕΠΩΙΔΟΣ.

Τόσσον περ εὔφρων ἀ καλὰ
Δρόσοισιν ἀέπλοισι μαλερῶν ὄντων,
Πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάζοις
Θηρῶν ὀβρικάλοισι, τερπνὰ
Τάτων αἰτεῖ ξύμβολα φάναι,
Δεξιὰ μὲν, κατά-

Digitized by Google

μομφα δὲ φάσματα ςρεθῶν.
Ἰήϊον δὲ καλέω Παιᾶνα,
Μή τινας ἀντιπνόους
Δαναοῖς χρονίας ἐχενηΐδας
Ἀπλοίας τεύξῃ,
Σπευδομένα θυσίαν
Ἑτέραν, ἄνομόν τιν', ἄδαιτον,
Νεικέων τέκτονα σύμ-
φυτον, ὐ δεισήνορα. Μίμνει
Γὰρ φοβερὰ παλίνορσος
Οἰκονόμος δολία,
Μνάμων μῆνις τεκνόποινος.
Τοιάδε Κάλχας ξὺν
Μεγάλοις ἀγαθοῖς ἀπέκλαγξεν
Μόρσιμ' ἀπ' ὀρνίθων
Ὀδίων οἴκοις βασιλείοις
Τοῖς δ' ὁμόφωνον
Αἴλινον, αἴλινον εἰπὲ, τὸ δ' εὖ νικάτω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ α'.

Ζεὺς, ὅςις ποτ' ἐςὶν, εἰ τόδ' αὐ-
τῷ φίλον κεκλημένῳ,
Τοῦτό νιν προσεννέπω.
„ Οὐκ ἔχω προσεικάσαι,
„ Πάντ' ἐπισαθμώμενος,
„ Πλὴν Διὸς, εἰ τόδε μάταν
„ Ἀπὸ φροντίδος ἄχθος
„ Χρὴ βαλεῖν ἐτητύμως.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

„ Οὐδ' ὅςις πάροιθεν ἦν μέγας,

Digitized by Google

„ Παμμάχῳ θράσει βρύων,
„ Οὐδὲν τι λέξαι πρὶν ὢν,
„ Ὃς δ' ἔπειτ' ἔφυ, τρια-
„ κτῆρος οἴχεται τυχών.
„ Ζῆνα δέ τις προφρόνως
„ Ἐπινίκια κλάζων,
„ Τεύξεται φρενῶν τὸ πᾶν.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

„ Τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὁδώ-
„ σαντα τῷ πάθει μαθὼν
„ Θέντα κυρίως ἔχειν.
„ Στάζει δ' ἔν θ' ὕπνῳ πρὸ καρδίας
„ Μνησιπήμων πόνος·
„ Καὶ παρ' ἄκοντας ἦλθε σωφρονεῖν.
Δαιμόνων δέ πᾳ χάρις, βιαίως
Σέλμα σεμνὸν ἡμένων.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Καὶ τόθ' ἡγεμὼν ὁ πρέσβυς
Νεῶν Ἀχαϊκῶν,
Μάντιν ἔτινα ψέγων,
Ἐμπαίοις τύχαισι συμπνέων,
Εὖτ' ἀπλοίᾳ κεναγεῖ
Βαρύνοντ' Ἀχαϊκὸς λεὼς,
Χαλκίδος πέραν ἔχων παλιῤῥό-
θοις ἐν Αὐλίδος τόποις.

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

Πνοαὶ δ' ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι
Κακόσχολοι, νήσιδες, δύσορμοι
Βροτῶν ἄλαι, ναῶν
Καὶ πεισμάτων ἀφειδεῖς,

Digitized by Google

Παλιμμήκη χρόνον τιθεῖσαι
Τρίβῳ, κατέξαινον ἄνθος Ἀργείων.
Ἐπεὶ δὲ καὶ πικρᾷ
Χείματος ἄλλο μῆχαρ
Βριθύτερον πρόμοισι
Μάντις ἔκλαγξε, προφέρων
Ἄρτεμιν, ὥσε χθόνα βάκτροις
Ἐπικρύσαντας Ἀτρείδας
Δάκρυ μὴ κατασχεῖν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

Ἀνάξ δ' ὁ πρέσβυς τόδ' εἶπε φωνῶν·
Βαρεῖα μὲν κὴρ τὸ μὴ πείθεσθαι·
Βαρεῖα δ' εἰ τέκνον
Δαΐζω, δόμων ἄγαλμα,
Μιαίνων παρθενοσφάγοισι
Ῥέεθροις πατρῴας χέρας βωμῷ
Πέλας. Τί τῶν δ' ἄνευ
Κακῶν; τί; πῶς λειπόναυς τε γένωμαι,
Ξυμμαχίας ἁμαρτών;
Παυσανέμᾳ γὰρ θυσίας
Παρθενίᾳ θ' αἵματος ὀργᾷ
Περιόργως ἐπιθυμεῖν
Θέμις. Εὖ γὰρ εἴη.

ΣΤΡΟΦΗ δ'.

Ἐπεὶ δ' ἀνάγκας ἔδυ λέπαδνον
Φρενὸς πνέων δυσσεβῆ τροπαίαν,
Ἀναγνον, ἀνίερον
Τόθεν τὸ παντότολμον
Φρονεῖν μετέγνω βροτοῖς.
Θρασύνει γὰρ αἰσχρόμητις
Τάλαινα παρακοπὰ πρωτοπήμων.

Digitized by Google

Ἔτλα δ' ἔν θυτῆρ γενέσθαι θυγατρὸς
Γυναικοποίνων πολέμων ἀρωγάν,
Καὶ προτέλεια ναῶν·
Λιτὰς δὲ καὶ κληδόνας πατρῴους
Παρ' ὐδὲν αἰῶνα παρθένιον
Ἔθεντο φιλόμαχοι βραβῆς,

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ δ'.

Φράσεν δ' ἀόζοις πατὴρ μετ' εὐχάν,
Δίκαν χιμαίρας ὕπερθεν βωμῦ
Πέπλοισι περιπετῆ,
Παντὶ θυμῷ προνωπῆ
Λαβεῖν ἄερδην, ςόματός τε καλλιπρώρυ
Φυλακὰν κατασχεῖν, φθόγον ἀραῖον οἴκοις,
Βίᾳ χαλινῶν τ' ἀναύδῳ μένει.
Κρόκυ βαφὰς δ' ἐς πέδον χέυσ', ἔβαλ' ἕκαστον
Θυτήρων ἀπ' ὄμματος βέλει φιλοίκτῳ,
Πρέπυσά θ' ὡς ἐν γραφαῖς, προσεννέπειν
Θέλυσ', ἐπεὶ πολλάκις πατρὸς κατ' ἀνδρῶνας
Εὐτραπέζυς ἔμελψεν.

ΣΤΡΟΦΗ ε'.

Ἁγνὰ δ' ἀταύρωτος
Αὐδᾷ πατρὸς φίλυ τριτόσπονδον εὔποτμον
Αἰῶνα φίλως ἐτίμα.
Τὰ δ' ἔνθεν ὅτ' εἶδον, ὅτ' ἐννέπω.
Τέχναι δὲ Κάλχαντος ὐκ ἄκραντοι.
Δίκα δὲ τοῖς μὲν παθοῦσι μαθεῖν
Ἐπιῤῥέπει τὸ μέλλον.

Digitized by Google

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ε'.

Τὸ δὲ προκλύειν,
Ἐπεὶ γένοιτ' ἂν ἡ λύσις, προχαιρέτω·
Ἴσον δὲ τῷ προσένειν.
Τορὸν γὰρ ἥξει σύναρθρον αὐταῖς.
Πέλοιτο δ' ἔν τἀπὶ τύτοις εὔπρα-
ξις, ὡς θέλει τόδ' ἄγχιςον Ἀπίας
Γαίας μονόφρυρον ἔρκος.

ΙΑΜΒΟΙ.

Β'. Ἥκω σεβίζων σὸν, Κλυταιμνήςρα, κράτος·
Δίκη γάρ ἐςι φωτὸς ἀρχηγὸν τίειν
Γυναῖκ', ἐρημωθέντος ἄρσενος θρόνυ.
Σὺ δ' εἴτε κεδνὸν, εἴτε μὴ, πεπυσμένη,
Εὐαγγέλοισιν ἐλπίσιν θυηπολεῖς,
Κλύοιμ' ἂν εὔφρων· ἐδὲ σιγώσῃ φθόνος.

ΚΛ. Εὐάγγελος μὲν, ὥσπερ ἡ παροιμία,
Ἕως γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα.
Πεύσῃ δὲ χάρμα μεῖζον ἐλπίδος κλύειν.
Πριάμυ γὰρ ἥρηκασιν Ἀργεῖοι πόλιν.

ΧΟ. Πῶς φής; πέφευγε τὄπος ἐξ ἀπιςίας.

ΚΛ. Τροίαν Ἀχαιῶν ἔσαν· ἢ τορῶς λέγω;

ΧΟ. Χαρά μ' ὑφέρπει, δάκρυον ἐκκαλυμένη.

ΚΛ. Εὖ γὰρ φρονεντος ὄμμα σε κατηγορεῖ.

ΧΟ. Τί γὰρ τὸ πιςὸν ἐςι τῶνδέ σοι τέκμαρ;

ΚΛ. Ἔςιν· τί δ' ἐχί; μὴ δολώσαντος θεῦ.

ΧΟ. Πότερα δ' ὀνείρων φάσματ' εὐπειθῆ σέβεις;

ΚΛ. Οὐ δόξαν ἂν λάβοιμι βριζύσης φρενός.

ΧΟ. Ἀλλ' ἢ σ' ἐπίανέν τις ἄπλερος φάτις;

ΚΛ. Παιδὸς νέας ὡς, κάρτ' ἐμωμήσω φρένας.

ΧΟ. Ποίᾳ χρόνῳ δὲ καὶ πεπόρθηται πόλις;

ΚΛ. Τῆς νῦν τεκύσης φῶς τόδ' εὐφρόνης, λέγω.

Digitized by Google

ΧΟ. Καὶ τίς τόδ' ἐξίκοιτ' ἂν ἀγγέλων τάχος;
ΚΛ. Ἥφαιστος Ἴδης λαμπρὸν ἐκπέμπων σέλας.
Φρυκτὸς δὲ φρυκτὸν δεῦρ' ἀπ' ἀγγέλᾳ πυρὸς
Ἔπεμπεν. Ἴδη μὲν, πρὸς Ἑρμαῖον λέπας
Λήμνᾳ· μέγαν δὲ φανὸν ἐκ νήσου τρίτον
Ἄθωον αἶπος Ζηνὸς ἐξεδέξατο,
Ὑπειρ' Ἔλης τε πόντον ὥρσε νωτίσαι
Ἰσχὺς πορευτῷ λαμπάδος πρὸς ἡδονὴν
Πεύκη, τὸ χρυσοφεγγὲς, ὥσις ἥλιος,
Σέλας παραγείλασα Μακίστου σκοπαῖς·
Ὁ δ' ὕπτι μέλλων, οὐδ' ἀφρασμόνως ὕπνῳ
Νικώμενος, παρῆκεν ἀγγέλου μέρος·
Ἑκὰς δὲ φρυκτῷ φῶς ἐπ' Εὐρίπου ῥοὰς
Μεσαπίου φύλαξι σημαίνει μολών.
Οἱ δ' ἀντέλαμψαν καὶ παρήγειλαν πρόσω,
Γραίας ἐρείκης θωμὸν ἅψαντες πυρί.
Σθένουσα λαμπὰς δ' οὐδέπω μαυρουμένη,
Ὑπερθορεῦσα πεδίον Ἀσωπῷ, δίκην
Φαιδρᾶς σελήνης, πρὸς Κιθαιρῶνος λέπας
Ἤγειρεν ἄλλην ἐκδοχὴν πομπῷ πυρός.
Φάος δὲ τηλέπομπον οὐκ ἠναίνετο
Φρουρὰ, πλέον καίουσα τῶν εἰρημένων·
Λίμνην δ' ὑπὲρ Γοργῶπιν ἔσκηψεν φάος·
Ὄρος τ' ἐπ' Αἰγίπλαγκτον ἐξικνούμενον,
Ὤτρυνε θεσμὸν μὴ χαρίζεσθαι πυρός.
Πέμπουσι δ' ἀνδαίοντες ἀφθόνῳ μένει
Φλογὸς μέγαν πώγωνα, καὶ Σαρωνικῷ
Πορθμῷ κάτοπτον πρῶν' ὑπερβάλλειν πρόσω
Φλέγουσαν· εἶτ' ἔσκηψεν, εἶτ' ἀφίκετο
Ἀραχναῖον αἶπος, ἀσυγείτονας σκοπάς·
Κἄπειτ' Ἀτρειδῶν ἐς τόδε σκήπτει στέγος
Φάος τόδ' οὐκ ἄπαπτον Ἰδαίᾳ πυρός.
Τοιοίδ' ἕτυμοι λαμπαδηφόρων νόμοι,

Digitized by Google

Ἄλλος παρ' ἄλλῳ διαδοχαῖς πληρούμενοι·
Νικᾷ δ' ὁ πρῶτος καὶ τελευταῖος δραμών.
Τέκμαρ τοιοῦτο σύμβολόν τε σοὶ λέγω,
Ἀνδρὸς παρ' Ἰλείλαντος ἐκ Τροίας ἐμοί.
ΧΟ. Θεοῖς μὲν αὖθις, ὦ γύναι, προσεύξομαι. 325
Λόγους δ' ἀκοῦσαι τόσδε κἀποθαυμάσαι
Διηνεκῶς θέλοιμ' ἄν, ὡς λέγοις πάλιν.
ΚΛ. Τροίαν Ἀχαιοὶ τῇδ' ἔχουσ' ἐν ἡμέρᾳ.
Οἶμαι βοὴν ἄμικτον ἐν πόλει πρέπειν.
Ὄξος τ' ἀλειφά τ' ἐγχέας ταυτῷ κύτει, 330
Διχοσατοῦντ' ἄν ἐ φίλως προσεννέποις.
Καὶ τῶν ἁλόντων καὶ κρατησάντων δίχα
Φθογγὰς ἀκούειν ἐς τὸ συμφορᾶς διπλῆς.
Οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ σώμασιν πεπλωκότες
Ἀνδρῶν κασιγνήτων τε καὶ φυταλμίων, 335
Παῖδες γερόντων, ὑπέτ' ἐξ ἐλευθέρᾳ
Δέρῃ ἀποιμώζουσι φιλτάτων μόρον.
Τοὺς δ' αὖτε νυκτίπλαγκτος ἐκ μάχης πόνος
Νῆσις πρὸς ἀρίστοισιν, ὧν ἔχει πόλις,
Τάσσει πρὸς εὐδὲν ἐν μέρει τεκμήριον. 340
Ἀλλ' ὡς ἕκαστος ἔσπασεν τύχης πάλον,
Ἐν αἰχμαλώτοις Τρωϊκοῖς οἰκήμασιν
Νέοισιν ἤδη, τῶν ὑπαιθρίων πάγων
Δρόσων τ' ἀπαλλαγέντες, ὡς δυσδαίμονες
Ἀφύλακτον εὐδήσουσι πᾶσαν εὐφρόνην. 345
Εἰ δ' εὐσεβοῦσι τοὺς πολισσούχους θεοὺς
Τοὺς τῆς ἁλούσης γῆς, θεῶν θ' ἱδρύματα,
Οὐκ ἄν γ' ἑλόντες αὖθις αὖ θάνοιεν ἄν.
Ἔρως δὲ μή τις πρότερον ἐμπίπλῃ κρατῷ
Ποθεῖν ἃ μὴ χρή, κέρδεσιν νικωμένους. 350
Δεῖ γὰρ πρὸς οἶκους νοσίμου σωτηρίας
Κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον πάλιν.
Θεοῖς δ' ἀναμπλάκητος εἰ μόλοι κρατὸς,

Digitized by Google

Ἐγρήγορον τὸ πῆμα τῶν ὀλωλότων
Γένοιτ' ἂν, εἰ πρόσπαια μὴ τύχοι κακά.
Τοιαῦτά τοι γυναικὸς ἐξ ἐμῆς κλύοις.
Τὸ δ' εὖ κρατοίη, μὴ διχορρόπως ἰδεῖν.
Πολλῶν γὰρ ἐσθλῶν τὴν ὄνησιν εἰλόμην.
ΧΟ. Γύναι, κατ' ἄνδρα σώφρον' εὐφρόνως λέγεις.
Ἐγὼ δ' ἀκέσας πιστά σε τεκμήρια,
Θεὸς προσειπεῖν εὖ παρασκευάζομαι.
Χάρις γὰρ ἐκ ἄτιμος εἴργασαι πόνων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, καὶ νὺξ φιλία,
Μεγάλων κόσμων κτεάτειρα,
Ἧ τ' ἐπὶ Τροίας πύργοις ἔβαλες
Στεγανὸν δίκτυον, ὡς μήτε μέγαν,
Μήτ' ἔν νεαρῶν τιν' ὑπερτελέσαι
Μέγα δηλείας
Γάγγαμον, ἄτης παναλώτης.
Δία τοι ξένιον μέγαν αἰδοῦμαι
Τὸν τάδε πράξαντ' ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ,
Τείνοντα πάλαι τόξον, ὅπως ἂν
Μήτε πρὸ καιρῦ, μήθ' ὑπὲρ ἄρρων
Βέλος ἠλίθιον σκήψειεν.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ α'.

Διὸς πλαγὰν ἔχεσ' εἰπεῖν,
Πάρεσι τοῦτό γ' ἐξιχνεῦσαι
Ὡς ἔπραξεν, ὡς ἔκρανεν.
Οὐκ ἔφα τις θεὸς βροτῶν
Ἀξιοῦσθαι μέλειν
Ὅσοις ἀθίκτων χάρις

Digitized by Google

Πατοῖθ'· ὁ δ' ἐκ εὐσεβής.
Πέφανται δ' ἐγγόνες
Ἀτολμήτων Ἄρη πνεόντων
Μεῖζον ἢ δικαίως,
Φλεόντων δωμάτων ὑπέρφευ,
Ὑπὲρ τὸ βέλτιζον. Ἔζω δ' ἀπή-
μαντον, ὥζε κ' ἀπαρκεῖν
Εὖ πραπίδων λαχόντα.
Οὐ γάρ ἐζιν ἔπαλξις
Πλάτε πρὸς κόρον ἀνδρὶ
Λακτίζαντι μεγάλα δίκας
Βωμὸν, εἰς ἀφάνειαν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

Βιᾶται δ' ἁ τάλαινα πειθὼ,
Προβυλόπαις ἄφερτος, ἄτας.
Ἄκος δὲ πάμμάταιον
Οὐκ ἐκρύφθη· πρέπει δὲ φῶς,
Αἰνολαμπὲς σίνος.
Κακῆ δὲ χαλκῆ τρόπον,
Τρίβῳ τε καὶ προβολαῖς
Μελαμπαγὴς, πέλει
Δικαιωθεὶς, ἐπεὶ
Διώκει παῖς πτανὸν ὄρνιν,
Πόλει πρόζριμμ' ἄφερτον ἐνθείς.
Λιτᾶν δ' ἀκέει μὲν ἔτις θεῶν·
Τὸν δ' ἐπίζροφον τῶνδε
Φῶτ' ἄδικον καθαιρεῖ.
Οἷος καὶ Πάρις, ἐλθὼν
Ἐς δόμον τὸν Ἀτρειδᾶν,
Ἤιζχυνε ξενίαν τράπε-
ζαν κλοπαῖς γυναικός.

Digitized by Google

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Λιπῦσα δ' ἀχοῖσιν ἀσπίσορας
Κλόνυς λοΓχίμυς τε καὶ
Ναυβάτας ὁπλισμύς,
Ἄγυσά τ' ἀντίφερνον
Ἰλίῳ φθοραὰν,
Βέβακεν ῥίμφα διὰ πυλᾶν,
Ἄτλητα τλᾶσα· πολὺ δ' ἔσενον
Τόδ' ἐννέποντες δόμων προφῆται.
Ἰὼ, ἰὼ δῶμα, δῶμα καὶ πρόμοι.
Ἰὼ λέχος καὶ σίβοι φιλάνορες.
Πάρεσι σιγᾶσ', ἄτιμος, ἀλοίδορος,
Ἄδικος, ἀφεμένων, ἰδεῖν.
Πόθῳ δ' ὑπὲρ πόντιας
Φάσμα δόξει δόμων ἀνάσσειν.
Εὐμόρφων γὰρ κολοσσῶν
Ἔχθεται χάρις τανδρί.
Ὀμμάτων δ' ἐν ἀχηνίαις
Ἔρρει πᾶσ' Ἀφροδίτα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Ὀνειρόφαντοι δὲ πενθήμονες
Πάρεισι δόξαι φέρε-
σαι χάριν ματαίαν.
Μάταν γὰρ εὖτ' ἂν
Ἐσθλά τις δοκῶν ὁρᾶν,
Παραλλάξασα διὰ χερῶν,
Βέβακεν ὄψις ἐ μεθύστερον
Πτεροῖς ὀπαδοῖς ὕπνυ κελεύθοις.
Τὰ μὲν κατ' οἴκυς ἐφ' ἑσίας ἄχη
Τάδ' ἐσὶ, καὶ τῶνδ' ὑπερβατώτερα.
Τὸ πᾶν δ' ἀφ' Ἑλλάδος αἶας συνορμένοις

Digitized by Google

Πένθεια τλησικάρδιος
Δόμων ἑκάστᾳ πρέπει.
Πολλὰ γᾶν διϊγάνει πρὸς ἦπαρ·
Οὓς μὲν γὰρ ἔπεμψεν οἶδεν·
Ἀντὶ δὲ φωτῶν τεύχη
Καὶ σποδὸς εἰς ἑκάστᾳ τᾷς
Δόμυς εἰσαφικνεῖται.

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

Ὁ χρυσαμοιβὸς δ' Ἄρης σωμάτων,
Καὶ ταλαντοῦχος ἐν μάχᾳ δορὸς,
Πυρωθὲν ἐξ Ἰλίᾳ
Φίλοισι πέμπει βαρὺ
Ψῆγμα δυσδάκρυτον
Ἀντήνορος σποδῷ
Γεμίζων τὰς λέβητας εὐθέτᾳ.
Στένυσι δ' εὖ λέγοντες ἄνδρα,
Τὸν μὲν, ὡς μάχης ἴδρις·
Τὸν δ', ἐν φοναῖς καλῶς πεσόντ' ἀλ-
λοτρίας διὰ γυναικός.
Τάδε σῖγά τις βαΰζει.
Φθονερὸν δ' ὑπ' ἄλγος ἕρπει
Προδίκοισιν Ἀτρείδαις.
Οἱ δ' αὐτᾷ περὶ τεῖχος
Θήκας Ἰλιάδος γᾶς
Εὔμορφοι κατέχυσιν·
Ἔχθρα δ' ἔχοντας ἔκρυψεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

Βαρεῖα δ' ἀϊσῶν φάτις σὺν κότῳ
Δημοκράτᾳ δ' ἀρᾶς τίνει χρέος.
Μένει δ' ἀκῦσαί τι μᾶ
Μέριμνα νυκτηρεφές.

Digitized by Google

,, Τῶν πολυκτόνων γὰρ
,, Οὐκ ἄσκοποι θεοί.
,, Κελαιναὶ δ' ἔν ἐριννύες χρόνῳ
,, Τυχηρὸν ὄντ' ἄνευ δίκας
,, Παλιντυχῆ τριβᾷ βίᾳ
,, Τιθεῖσ' ἀμαυρὸν, ἐν δ' ἀΐσοις
,, Τελέθοντος ἕτις ἀλκά.
,, Τὸ δ' ὑπερκότως κλύειν εὖ,
,, Βαρύ· βάλλεται γὰρ ὅσσοις
,, Διόθεν κεραυνός.
Κρίνω δ' ἄφθονον ὄλβον.
Μήτ' εἴην πολιπόρθης,
Μήτ' ἔν αὐτὸς ἁλοὺς
Ὑπ' ἄλλων βίον κατίδοιμι.

ΕΠΩΙΔΟΣ.

Πυρὸς δ' ὑπ' εὐαγγέλου τὴν πόλιν
Δήκει θοὰ βάξις·
Εἰ δ' ἐτητύμως,
Τίς οἶδεν; ἤτοι θεῖόν ἐσι μὴ ψύθος.
Τίς ὧδε παιδνὸς, ἢ φρενῶν κεκομμένος,
Φλογὸς παραγγέλμασι
Νέοις πυρωθέντα καρδίαν,
Ἔπειτ' ἀλλαγᾷ λόγυς
Καμεῖν; ἐν γυναικὸς αἰχμᾷ,
Πρέπει, πρὸ τῦ φανέντος
Χάριν ξυναινέσαι.
Πιθανὸς ἄγαν ὁ θῆλυς ὅρος
Ἐπινέμεται ταχύπορος.
Ἀλλὰ ταχύμορον
Γυναικοκήρυκτον ὄλλυται κλέος.

Digitized by Google

ΙΑΜΒΟΙ.

Γ'. ΚΛ. Τάχ' εἰσόμεσθα λαμπάδων φαεσφόρων
Φρυκτωριῶν τε καὶ πυρὸς παραλλαγὰς,
Εἴτ' ἔν ἀληθεῖς, εἴτ', ὀνειράτων δίκην,
Τερπνὸν τόδ' ἐλθὸν φῶς ἐφήλωσε φρένας.
Κήρυκ' ἀπ' ἀκτῆς τόνδ' ὁρῶ κατάσκιον
Κλάδοις ἐλαίας· μαρτυρεῖ δέ μοι κάσις
Πηλεῖ ξύνεδρος διψία κόνις τάδε,
Ὡς ἤτ' ἄναυδος, ἤτε σοι δαίων φλόγα
Ὕλης ὀρείας σημανεῖ καπνῷ πυρός.
Ἀλλ' ἢ τὸ χαίρειν μᾶλλον ἐκβάξει λέγων.
Τὸν ἀντίον δὲ τοῖσδ' ἀποσέργω λόγον·
Οὗ γὰρ πρὸς εὖ φανεῖσι προσθήκη τέλοι.
ΧΟ. Ὅσις τάδ' ἄλλως τῇδ' ἐπεύχεται πόλει,
Αὐτὸς φρενῶν καρποῖτο τὴν ἁμαρτίαν.
ΚΗ. Ἰὼ πατρῷον ἕδας Ἀργείας χθονός.
Δεκάτῳ σε φέξει τῷδ' ἀφικόμην ἔτους,
Πολλῶν ῥαγεισῶν ἐλπίδων, μιᾶς τυχών.
Οὐ γάρ ποτ' ἦλπιν τῇδ' ἐν Ἀργείᾳ χθονὶ
Θανὼν μεθέξειν φιλτάτῳ τάφῳ μέρος.
Νῦν χαῖρε μὲν χθών, χαῖρε δ' ἡλίου φάος,
Ὑπατός τε χώρας Ζεὺς, ὁ Πύθιός τ' ἄναξ,
Τόξοις ἰάπτων μηκέτ' εἰς ἡμᾶς βέλη.
Ἅλις παρὰ Σκάμανδρον ἦλθες ἀνάρσιος·
Νῦν δ' αὖτε σωτὴρ ἴσθι κἀπαγώνιος,
Ἄναξ Ἄπολλον. Τούς τ' ἀγωνίους θεοὺς
Πάντας προσαυδῶ, τόν τ' ἐμὸν τιμάορον
Ἑρμῆν, φίλον κήρυκα, κηρύκων σέβας,
Ἥρως τε τοὺς πέμψαντας, εὐμενεῖς πάλιν
Στρατὸν δέχεσθαι τὸν λελειμμένον δορός.
Ἰὼ μέλαθρα βασιλέων, φίλαι στέγαι,
Σεμνοί τε θᾶκοι, δαίμονές τ' ἀντήλιοι.

Digitized by Google

Ἦ πᾶν πάλαι, φαιδροῖσι τοῖσιδ' ὄμμασι
Δέξασθε κόσμῳ βασιλέα πολλῷ χρόνῳ.
Ἥκει γὰρ ὑμῖν φῶς ἐν εὐφρόνῃ φέρων
Καὶ τοῖσδ' ἅπασι κοινὸν Ἀγαμέμνων ἄναξ·
Ἀλλ' εὖ νιν ἀσπάσασθε, καὶ γὰρ ἔν πρέπει,
Τροίαν κατασκάψαντα τῇ δικηφόρῳ
Διὸς μακέλλῃ, τῇ κατείργασαι πέδον.
Βωμοὶ δ' ἄϊστοι καὶ θεῶν ἱδρύματα,
Καὶ σπέρμα πάσης ἐξαπόλλυται χθονός.
Τοιόνδε Τροίᾳ περιβαλὼν ζευκτήριον
Ἄναξ Ἀτρείδης πρέσβυς εὐδαίμων ἀνὴρ
Ἥκει, τίεσθαι δ' ἀξιώτατος βροτῶν
Τῶν νῦν. Πάρις γὰρ ἔτε συντελὴς πόλις
Ἐξεύχεται τὸ δρᾶμα τῇ πάθῃ πλέον.
Ὀφλὼν γὰρ ἁρπαγῆς τε καὶ κλοπῆς δίκην,
Τῇ ῥυσίᾳ θ' ἡμάρτε, καὶ πανώλεθρον
Αὐτόχθονον πατρῷον ἔθρισεν δόμον.
Διπλᾶ δ' ἔτισαν Πριαμίδαι θἁμάρτια.
ΚΛ. Κήρυξ Ἀχαιῶν χαῖρε τῶν ἀπὸ στρατῆ.
ΚΗ. Χαίρω· τεθνᾶναι δ' οὐκ ἔτ' ἀντερῶ θεοῖς.
ΚΛ. Ἔρως πατρῴας τῆσδε γῆς σ' ἐγύμνασεν;
ΚΗ. Ὡς ἐνδακρύειν γ' ὄμμασιν χαρᾶς ὕπο.
ΚΛ. Τερπνῆς ἄρ' ἦτε τῆσδ' ἐπήβολοι νόσου;
ΚΗ. Πῶς δὴ διδαχθεὶς τῆδε δεσπόσω λόγου;
ΚΛ. Τῶν ἀντερώντων ἱμέρῳ πεπληγμένος.
ΚΗ. Ποθεῖν ποθοῦντα τήνδε γῆν στρατὸν λέγεις.
ΚΛ. Ὡς πόλλ' ἀμαυρᾶς ἐκ φρενὸς ἀνασ́ενειν.
ΚΗ. Πόθεν τὸ δύσφρον τῆτ' ἐπῆν σύγος στρατῷ;
ΚΛ. Πάλαι τὸ σιγᾷν φάρμακον βλάβης ἔχω.
ΚΗ. Καὶ πῶς ἀπόντων τυράννων ἔτρεις τινάς;
ΚΛ. Ὧν νῦν τὸ σὸν δή, καὶ θανεῖν πολλὴ χάρις.
ΚΗ. Εὖ γὰρ πέπρακται. Ταῦτα δ' ἐν πολλῷ χρόνῳ
Τὰ μέν τις εὖ λέξειεν εὐπετῶς ἔχειν,

Digitized by Google

,, Τάδ' αὖτε κἀπίμομφα. Τίς δὲ πλὴν θεῶν
,, Ἅπαντ' ἀπήμων τὸν δι' αἰῶνος χρόνον;
Μόχθος γὰρ εἰ λέγοιμι καὶ δυσαυλίας,
Σπαρνὰς παρήξεις καὶ κακοσρώτους, τί δ' ἐ
Στένοντες, ἐ λαχόντες ἥματος μέρος;
Τὰ δ' αὖτε χέρσῳ καὶ προσῆν, πλέον ςύγος·
Εὐναὶ γὰρ ἦσαν δηΐων πρὸς τείχεσιν·
Ἐξ ἐρανῦ γὰρ κἀπὸ γῆς λειμωνίαι
Δρόσοι κατεψέκαζον, ἔμπεδον σίνος
Ἐσθημάτων τιθέντες ἔνθηρον τρίχα.
Χειμῶνα δ' εἰ λέγοι τις οἰωνοκτόνον,
Οἷον παρεῖχ' ἄφερτον Ἰδαία χιών,
Ἢ θάλπος, εὖτε πόντος ἐν μεσημβριναῖς
Κοίταις ἀκύμων νηνέμοις εὕδοι πεσών,
Τί ταῦτα πενθεῖν δεῖ; παροίχεται πόνος·
Παροίχεται δὲ, τοῖσι μὲν τεθνηκόσιν,
Τὸ μήποτ' αὖθις μηδ' ἀναςῆναι μέλειν.
Τί τὰς ἀναλωθέντας ἐν ψήφῳ λέγειν,
Τὸν ζῶντα δ' ἀλγεῖν χρὴ τύχης παλιγκότου;
Καὶ πολλὰ χαίρειν συμφοραῖς καταξιῶ.
Ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖσιν Ἀργείων ςρατῦ
Νικᾷ τὸ κέρδος, πῆμα δ' ἐκ ἀντιῤῥέπει.
Ὡς κομπάσαι τῷδ' εἰκὸς ἡλίῳ φάει,
Ὑπὲρ θαλάσσης καὶ χθονὸς πετωμένοις.
Τροίην ἑλόντες δήποτ' Ἀργείων ςόλος,
Θεοῖς λάφυρα ταῦτα τοῖς καθ' Ἑλλάδα
Δόμοις ἐπασσάλευσαν ἀρχαῖον γάνος.
Τοιαῦτα χρὴ κλύοντας, εὐλογεῖν πόλιν,
Καὶ τὰς ςρατηγὰς· καὶ χάρις τιμήσεται
Διὸς τάδ' ἐκπράξασα. Πάντ' ἔχεις λόγον.

ΧΟ. Νικώμενος λόγοισιν ἐκ ἀναίνομαι.
Ἀεὶ γὰρ ἡδᾷ τοῖς γέρυσιν εὖ μαθεῖν.
Δόμοις δὲ ταῦτα καὶ Κλυταιμνήςρᾳ μέλειν

Digitized by Google

Εἰκὸς μάλιστα, σὺν δὲ πλευτίζειν ἐμέ.
ΚΛ. Ἀνωλόλυξα μὲν πάλαι χαρᾶς ὕπο,
Ὅτ' ἦλθ' ὁ πρῶτος νύχιος ἄγγελος πυρὸς,
Φράζων ἅλωσιν Ἰλίου τ' ἀνάσασιν.
Καί τις μ' ἐνίπλων εἶπε, φρυκτώρων διὰ
Πεισθεῖσα Τροίαν νῦν πεπορθῆσθαι δοκεῖς;
Ἡ κάρτα πρὸς γυναικὸς, αἱρεσθαι κέαρ.
Λόγοις τοιούτοις πλαγκτὸς ὣς ἐφαινόμην.
Ὅμως δ' ἔθυον· καὶ γυναικείῳ νόμῳ
Ὀλολυγμὸν ἄλλος ἄλλοθεν κατὰ πόλιν
Ἔλασκον, εὐφημοῦντες ἐν θεῶν ἕδραις
Θυηφάγον κοιμῶντες εὐώδη φλόγα.
Καὶ νῦν τὰ μάσσω μὲν τί δεῖ σ' ἐμοὶ λέγειν;
Ἄνακτος αὐτῷ πάντα πεύσομαι λόγον.
Ὅπως δ' ἄριστα τὸν ἐμὸν αἰδοῖον πόσιν
Σπεύσω πάλιν μολόντα δέξασθαι. Τί γὰρ
Γυναικὶ τούτου φέγγος ἥδιον, δρακεῖν
Ἀπὸ στρατείας ἄνδρα, σώσαντος θεῦ,
Πύλας ἀνοῖξαι; Ταῦτ' ἀπάγγειλον πόσει·
Ἥκειν ὅπως τάχιστ' ἐράσμιον πόλει·
Γυναῖκα πιστὴν δ' ἐν δόμοις εὕροι μολὼν
Οἵαν περ ἦν ἔλειπε, δωμάτων κύνα
Ἐσθλὴν ἐκείνῳ, πολεμίαν τοῖς δύσφροσιν,
Καὶ τἄλλ' ὁμοίαν πάντα, σημαντήριον
Οὐδὲν διαφθείρασαν ἐν μήκει χρόνου.
Οὐδ' οἶδα τέρψιν, ἢ δ' ἐπίψογον φάτιν
Ἄλλῳ πρὸς ἀνδρὸς μᾶλλον ἢ χαλκῷ βαφάς.
ΚΗ. Τοιόσδ' ὁ κόμπος τῆς ἀληθείας γέμων
Οὐκ αἰσχρὸς ὡς γυναικὶ γενναίᾳ λακεῖν.
ΧΟ. Αὕτη μὲν ἔτως εἶπε μανθάνοντί σοι
Τοροῖσιν ἑρμηνεῦσιν εὐπρεπῶς λόγον.
Σὺ δ' εἰπὲ, κήρυξ· Μενέλεων δὲ πεύθομαι,

Digitized by Google

Εἰ νόσιμός γε καὶ σεσωσμένος πάλιν
Ἥξει σὺν ὑμῖν, τῆσδε γῆς φίλον κράτος.
ΚΗ. Οὐκ ἔσθ' ὅπως λέξαιμι τὰ ψευδῆ, καλὰ,
Ἐς τὸν πολὺν φίλοισι καρπῦσθαι χρόνον.
ΧΟ. Πῶς δῆτ' ἂν εἰπὼν κεδνὰ τἀληθῆ τύχῃς;
Σχισθέντα δ' ἐκ εὐκρυπλα γίνεται τάδε.
ΚΗ. Ἀνὴρ ἄφαντος ἐξ Ἀχαιϊκῦ στρατῦ,
Αὐτός τε καὶ τὸ πλοῖον. Οὐ ψευδῆ λέγω.
ΧΟ. Πότερον ἀναχθεὶς ἐμφανῶς ἐξ Ἰλίου,
Ἢ χεῖμα κοινὸν ἄχθος ἥρπασε στρατῦ;
ΚΗ. Ἔκυρσας, ὥσε τοξότης ἄκρος, σκοπῦ·
Μακρὸν δὲ πῆμα συντόμως ἐφημίσω.
ΧΟ. Πότερα γὰρ αὐτῦ ζῶντος, ἢ τεθνηκότος,
Φάτις πρὸς ἄλλων ναυτίλων ἐκλήζετο;
ΚΗ. Οὐκ οἶδεν ἐδεὶς ὡς ἀπαγγεῖλαι τορῶς,
Πλὴν τῦ τρέφοντος ἡλίου χθονὸς φύσιν.
ΧΟ. Πῶς γὰρ λέγεις χειμῶνα ναυτικῷ στρατῷ
Ἐλθεῖν, τελευτῆσαί τε δαιμόνων κότῳ;
ΚΗ. Εὔφημον ἦμαρ ὃ πρέπει κακαγγέλῳ
Γλώσσῃ μιαίνειν· χωρὶς ἡ τιμὴ θεῶν.
Ὅταν δ' ἀπευκτὰ πήματ' ἄγγελος πόλει
Στυγνῷ προσώπῳ πλησίμυς στρατῦ φέρῃ,
Πόλει μὲν ἕλκος ἕν, τὸ δήμιον τυχεῖν·
Πολλοὺς δὲ πολλῶν ἐξαγισθέντας δόμων
Ἀνδρας διπλῇ μάστιγι, τὴν Ἄρης φιλεῖ,
Δίλογχον ἄτην φοινίαν ξυνωρίδα.
Τοιῶνδε μέντοι πημάτων σεσαγμένων,
Πρέπει λέγειν παιᾶνα τόνδ' ἐριννύων·
Σωτηρίων δὲ πραγμάτων εὐάγγελον
Ἥκοντα πρὸς χαίρουσαν εὐεστοῖ πόλιν,
Πῶς κεδνὰ τοῖς κακοῖσι συμμίξω, λέγων
Χειμῶν' Ἀχαιῶν ἐκ ἀμήνιτον θεοῖς;

Digitized by Google

Ξυνώμοσαν γὰρ, ὄντες ἔχθιςοι τοπρὶν,
Πῦρ καὶ θάλασσα, καὶ τὰ πις' ἐδειξάτην,
Φθείροντε τὸν δύςηνον Ἀργείων ςρατόν.
Ἐν νυκτὶ δυσκύμαντα δ' ὠρώρει κακά.
Ναῦς γὰρ πρὸς ἀλλήλῃσι Θρηΐκιαι πνοαὶ
Ἤρεικον· αἱ δὲ, κερωτυπούμεναι βίᾳ
Χειμῶνι, τυφῶ σὺν ζάλῃ τ' ὀμβροκτύπῳ,
Ὤιχοντ' ἄφαντοι, ποιμένος κακοῦ ςρόβῳ.
Ἐπεὶ δ' ἀνῆλθε λαμπρὸν ἡλίου φάος,
Ὁρῶμεν ἀνθοῦν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς
Ἀνδρῶν Ἀχαιῶν, ναυτικῶν τ' ἐρειπίων.
Ἡμᾶς γε μὲν δὴ ναῦν τ' ἀκήρατον σκάφος
Ἤτοι τις ἐξέκλεψεν, ἢ ἐξῃτήσατο
Θεός τις, οὐκ ἄνθρωπος, οἴακος θιγών.
Τύχη δὲ σωτὴρ ναῦν θέλουσ' ἐφέζετο·
Ὡς μήτ' ἐν ὅρμῳ κύματος ζάλην ἔχειν,
Μήτ' ἐξοκεῖλαι πρὸς κραταιλέων χθόνα.
Ἔπειτα δ' ᾅδην πόντιον πεφευγότες,
Λευκὸν κατ' ἦμαρ, οὐ πεποιθότες τύχῃ,
Ἐβουκολοῦμεν φροντίσιν νέον πάθος
Στρατοῦ καμόντος καὶ κακῶς σποδουμένου.
Καὶ νῦν ἐκείνων εἴτις ἐςὶν ἐμπνέων,
Λέγουσιν ἡμᾶς ὡς ὀλωλότας· τί μή;
Ἡμεῖς τ' ἐκείνους ταῦτ' ἔχειν δοξάζομεν.
Γένοιτο δ' ὡς ἄριςα. Μενέλεων γὰρ οὖν
Πρῶτόν τε καὶ μάλιςα προσδόκα μολεῖν.
Εἰ δ' οὖν τις ἀκτὶς ἡλίου νιν ἱςορεῖ
Καὶ ζῶντα καὶ βλέποντα, μηχαναῖς Διὸς,
Οὔπω θέλοντος ἐξαναλῶσαι γένος,
Ἐλπίς τις αὐτὸν πρὸς δόμους ἥξειν πάλιν.
Τοσαῦτ' ἀκούσας, ἴσθι τἀληθῆ κλύων.

Digitized by Google

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ ά.

ΧΟ. Τίς ποτ' ὠνόμαζεν ὧδ' ἐς τὸ πᾶν ἐτητύμως·
Μή τις, ὄντιν' ἐχ ὁρῶμεν, Προνοίαις τε πεπρωμένε
Γλῶσσαν ἐν τύχᾳ νέμων;
Τὰν δορίγαμβρον Ἀμφινεικῆ θ' Ἑλέναν;
Ἐπεὶ πρεπόντως Ἑλένας, ἕλανδρος, ἑλέπτολις,
Ἐκ τῶν ἀβροτίμων Προκαλυμμάτων ἔπλευσεν
Ζεφύρε γίγαντος αὔρᾳ.
Πολύανδροί τε φεράσπιδες, Κυναγοὶ κατ' ἴχνος,
Πλάταν ἄφαντον Κελσάντων Σιμόεντος ἀκτὰς
Ἐπ' ἀξιφύλλες Δὶ ἔριν αἱματόεσσαν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ά.

Ἰλίῳ δὲ κῆδος ὀρθώνυμον τελεσίφρων Μῆνις ἔλασε, τραπέζας ἀτίμως
Ἴν' ὑςέρῳ χρόνῳ Καὶ ξυνεςίε Διὸς Πρασσομένα τὸ Νυμφότιμον μέλος ἐκφάτως τίοντας

Digitized by Google

Τμέναιον, ὃς τότ' ἐπέρρεπεν
Γαμβροῖσιν ἀείδειν.
Μεταμανθάνουσα δ' ὕμνον
Πριάμου πόλις γεραιὰ,
Πολύθρηνον μέγα πού ζένει,
Κικλήσκουσα Πάριν
Τὸν αἰνόλεκτρον,
Παμπρόσθη πολύθρηνον αἰῶ-
νὰ ἀμφὶ πολίταν,
Μέλεον αἷμ', ἀνατλᾶσα.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Ἔθρεψεν δὲ λέοντα
Σίνιν δόμοις ἀγάλακτον
Οὗτος ἀνὴρ φιλόμαζον,
Ἐν βιότου προτελείοις,
Ἄμερον, εὐφιλόπαιδα
Καὶ γεραροῖς ἐπίχαρτον.
Πολέα δ' ἔσχ' ἐν ἀγκάλαις,
Νεοτρόφου τέκνου δίκαν,
Φαιδρωπὸς ποτὶ χεῖρα, σαί-
νων τε γαστρὸς ἀνάγκαις.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Χρονισθεὶς δ' ἀπέδειξεν
Ἦθος τὸ πρὸς τοκήων.
Χάριν γὰρ τροφᾶς ἀμείβων,
Μηλοφόνοισιν ἄταισιν
Δαΐτ' ἀκέλευστος ἔτευξεν.
Αἵματι δ' οἶκος ἐφύρθη·
Ἄμαχον δ' ἄλγος οἰκέταις
Μέγα σίνος πολύκτονον.

Digitized by Google

Ἐκ θεῦ δ' ἱερεύς τις ἄ-
τας δόμοις προσετράφη.

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

Παραυτὰ δ' ἔν ἐλθεῖν
Ἐς Ἰλίᾳ πόλιν
Λέγοιμ' ἂν, φρόνημα μὲν
Νηνέμᾳ γαλάνας, ἀκασκαῖον
Ἄγαλμα πλέτᾳ,
Μαλθακὸν ὀμμάτων βέλος,
Δηξίθυμον ἔρωτος ἄνθος,
Παρακλίνασ'. Ἐπέκρανεν δὲ
Γάμᾳ πικρὰς τελευτὰς,
Δύσεδρος καὶ δυσόμιλος,
Συμένα Πριαμίδαισι,
Πομπᾷ Διὸς ξενίᾳ,
Νυμφόκλαυτος ἐριννύς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

Παλαίφατος δ' ἐν τοῖς
Βροτοῖς γέρων λόγος
Τέτυκται, μέγαν τελε-
σθέντα φωτὸς ὄλβον, τεκνῶσθαι,
Μηδ' ἄπαιδα θνήσκειν·
Ἐκ δ' ἀγαθᾶς τύχας γένει
Βλασάνειν ἀκόρεσον οἰζύν.
Δίχα δ' ἄλλων μονόφρων εἰμί.
„ Τὸ γὰρ δυσσεβὲς ἔργον
„ Μετὰ μὲν πλείονα τίκτει,
„ Σφετέρα δ' εἰκότα γέννᾳ.
„ Οἴκων γὰρ εὐθυδίκων
„ Καλλίπαις πότμος αἰεί.

Digitized by Google

ΣΤΡΟΦΗ δ'.

Φιλεῖ δὲ τίκτειν ὕβρις
Μὲν παλαιὰ νεά-
ζουσαν ἐν κακοῖς βροτῶν
Ὕβριν, τότ' ἢ τόθ', ὅταν
Τὸ κύριον μόλῃ.
Νεαρὰ φάος κότον
Δαίμονά τε τὸν ἄμαχον, ἀπόλεμον,
Ἀνίερον θράσος,
Μελαίνας μελάθροισιν ἄτας,
Εἰδομέναν τοκεῦσιν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ δ'.

Δίκα δὲ λάμπει μὲν ἐν
Δυσκάπνοις δώμασι,
Τὸν δ' ἐναίσιμον τίει
Βίον. Τὰ χρυσόπαξα δ' ἐ-
σθλὰ σὺν πίνῳ χερῶν
Παλιντρόποις ὄμμασι λι-
πεῦσ', ὅσια προσέβα, τεῖ
Δύναμιν ἐ σέβε-
σα πλέτε παράσημον αἴνῳ·
Πᾶν δ' ἐπὶ τέρμα νωμᾷ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Δ'. Ἄγε δή, βασιλεῦ, Τροίας πολίπορ-
θ', Ἀτρέως γένεθλον,
Πῶς σε προσείπω; πῶς σε σεβίζω,
Μήθ' ὑπεράρας, μήθ' ὑποκάμψας
Καιρὸν χάριτος;
Πολλοὶ δὲ βροτῶν τὸ δοκεῖν εἶναι
Προτίθεσι, δίκην παραβάντες.

Digitized by Google

Τῷ δυσπραγοῦντι δ' ἐπισενάχειν
Πᾶς τις ἕτοιμος· δῆγμα δὲ λύπης
Οὐδὲν ἐφ' ἧπαρ προσικνεῖται·
Καὶ ξυγχαίρουσιν ὁμοιοπρεπεῖς
Ἀγέλασα πρόσωπα βιαζόμενοι.
Ὅσις δ' ἀγαθὸς προβατογνώμων,
Οὐκ ἔσι λαθεῖν ὄμματα φωτὸς,
Τὰ δοκοῦντ' εὔφρονος ἐκ διανοίας
Ἥδαρεῖ σαίνειν φιλότητι.
Σὺ δέ μοι τότε μὲν σέλλων σρατιὰν
Ἑλένης ἕνεκ'· ἐ γὰρ ἐπικεύσω·
Κάρτ' ἀπομύσως ἦσθα γεγραμμένος·
Οὐδ' εὖ πραπίδων οἴακα νέμων,
Θράσος ἐκύσιον
Ἀνδράσι θνήσκουσι κομίζων.
Νῦν δ' ἐκ ἀπ' ἄκρας φρενὸς, ἐδ' ἀφίλως
Εὔφρων τις πόνος εὖ τελέσασιν.
Γνώσῃ δὲ χρόνῳ διαπευθόμενος
Τόν τε δικαίως καὶ τὸν ἀκαίρως
Πόλιν οἰκοῦντα πολιτῶν.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΑΓΑΜ. Πρῶτον μὲν Ἄργος καὶ θεοὺς ἐγχωρίους
Δίκη προσειπεῖν, τοὺς ἐμοὶ μεταιτίους
Νόσου, δικαίων θ' ὧν ἐπραξάμην πόλιν
Πριάμου. Δίκας γὰρ ἐκ ἀπὸ γλώσσης θεοὶ
Κλύοντες, ἀνδροθνῆτας Ἰλίου φθορὰς
Ἐς αἱματηρὸν τεῦχος ἐ διχορρόπως
Ψήφους ἔθεντο· τῷ δ' ἐναντίῳ κύτει
Ἐλπὶς προσῄει χειρὸς ἐ πληρουμένῳ.
Καπνῷ δ' ἁλοῦσα νῦν ἔτ' εὔσημος πόλις.
Ἄτης θύελλαι ζῶσι· συνθνήσκουσα δὲ
Σποδὸς προπέμπει πίονας πλούτου πνοάς.

Digitized by Google

Τέτων θεοῖσι χρὴ πολύμνησον χάριν
Τίνειν· ἐπείπερ καὶ πάγας ὑπερκότες
Ἐπραξάμεσθα, καὶ γυναικὸς ἕνεκα
Πόλιν διημάθυνεν Ἀργεῖον δάκος,
Ἵππε νεοσσὸς, ἀσπιδηρόφος λεὼς,
Πήδημ' ὀρέσας ἀμφὶ Πλειάδων δύσιν·
Ὑπερθορὼν δὲ πύργον ὠμηστὴς λέων,
Ἄδην ἔλειξεν αἵματος τυραννικῦ.
Θεοῖς μὲν ἐξέτεινα φροίμιον τόδε·
Τὰ δ' ἐς τὸ σὸν φρόνημα μέμνημαι κλύων.
Καί φημι ταῦτα, καὶ συνήγορόν μ' ἔχεις.
,, Παύροις γὰρ ἀνδρῶν ἐστι συγγενὲς τόδε,
,, Φίλον τὸν εὐτυχῆντ' ἄνευ φθόνε σέβειν.
,, Δύσφρων γὰρ ἰὸς καρδίαν προσήμενος,
,, Ἄχθος διπλοίζει τῷ πεπαμμένῳ νόσον·
,, Τοῖς τ' αὐτὸς αὑτῦ πήμασιν βαρύνεται,
,, Καὶ τὸν θυραῖον ὄλβον εἰσορῶν, ςένει.
Εἰδὼς λέγοιμ' ἄν· εὖ γὰρ ἐξεπίσαμαι
Ὁμιλίας κάτοπτρον, εἴδωλον σκιᾶς
Δοκῆντας εἶναι κάρτα πρευμενεῖς ἐμοί.
Μόνος δ' Ὀδυσσεὺς, ὅσπερ ἠχ ἑκὼν ἔπλει,
Ζευχθεὶς ἕτοιμος ἦν ἐμοὶ σειρασφόρος·
Εἴτ' ἔν θανόντος, εἴτε καὶ ζῶντος πέρι
Λέγω. Τὰ δ' ἄλλα, πρὸς πόλιν τε καὶ θεὺς
Κοινὰς ἀγῶνας θέντες ἐν πανηγύρει,
Βελευσόμεσθα. Καὶ τὸ μὲν καλῶς ἔχον,
Ὅπως χρονίζον εὖ μενεῖ, βελευτέον.
Ὅτῳ δὲ καὶ δεῖ φαρμάκων παιωνίων,
Ἤτοι κέαντες, ἢ τεμόντες εὐφρόνως,
Πειρασόμεσθα πήματος τρέψαι νόσον.
Νῦν δ' ἐς μέλαθρα καὶ δόμες ἑφεςίες
Ἐλθὼν, θεοῖσι πρῶτα δεξιώσομαι,
Οἵπερ πρόσω πέμψαντες, ἤγαγον πάλιν.

Digitized by Google

Νίκη δ' ἐπείπερ ἕσπετ', ἐμπέδως μένοι.
ΚΛ. Ἄνδρες πολῖται, πρέσβος Ἀργείων τόδε,
Οὐκ αἰσχυνέμαι τὰς φιλάνορας τρόπους
,, Λέξαι πρὸς ὑμᾶς· ἐν χρόνῳ δ' ἀποφθίνει
,, Τὸ τάρβος ἀνθρώποισιν. Οὐκ ἄλλων πάρα
Μαθεῖσ', ἐμαυτῆς δύσφορον λέξω βίον,
Τοσόνδ' ὅσονπερ ἦτος ἦν ὑπ' Ἰλίῳ.
Τὸ μὲν γυναῖκα πρῶτον ἄρσενος δίχα
Ἧσθαι δόμοις ἔρημον, ἔκπαγλον κακόν,
Πολλὰς κλύουσαν ἡδονὰς παλιγκότους·
Καὶ τὸν μέν, ἥκειν, τὸν δ' ἐπεισφέρειν κακῇ
Κάκιον ἄλλο πῆμα, λάσκοντας δόμοις.
Καὶ τραυμάτων μὲν εἰ τόσων ἐτύγχανεν
Ἀνὴρ ὅδ', ὡς πρὸς οἶκον ᾠχετεύετο
Φάτις, τέτρωται δικτύῳ πλέω λέγειν.
Εἰ δ' ἦν τεθνηκώς, ὡς ἐπλήθυνον λόγοι,
Τρισώματός τ' ἂν Γηρυὼν ὁ δεύτερος
Πολλὴν ἄνωθεν, τὴν κάτω γὰρ ἐ λέγω
Χθονός, τρίμοιρον χλαῖναν ἐξηύχει λαβών,
Ἅπαξ ἑκάστῳ κατθανὼν μορφώματι.
Τοιῶνδ' ἕκατι κληδόνων παλιγκότων,
Πολλὰς ἄνωθεν ἀρτάνας ἐμῆς δέρης
Ἔλυσαν ἄλλοι πρὸς βίαν λελημμένης.
Ἐκ τῶνδέ τοι παῖς ἐνθάδ' ἐ παρασατεῖ,
Ἐμῶν τε καὶ σῶν κύριος πιστευμάτων,
Ὡς χρῆν, Ὀρέστης. Μηδὲ θαυμάσῃς τόδε·
Τρέφει γὰρ αὐτὸν εὐμενὴς δορύξενος
Στρόφιος ὁ Φωκεύς, ἀμφίλεκτα πήματα
Ἐμοὶ προφωνῶν, τόνδ' ὑπ' Ἰλίῳ σέθεν
Κίνδυνον· εἴτε δημόθρους ἀναρχία
Βελὴν καταῤῥίψειεν, ὥσε σύγγονον
Βροτοῖσι, τὸν πεσόντα λακτίσαι πλέον.
Τοιάδε μέντοι σκῆψις ἐ δόλον φέρει.

Digitized by Google

Ἔμοιγε μὲν δὴ κλαυμάτων ἐπίσσυτοι
Πηγαὶ κατεσβήκασιν, οὐδ' ἔνι σταγών.
Ἐν οἰκοίτοις δ' ὄμμασιν βλάβας ἔχω,
Τὰς ἀμφί σοι κλαίουσα λαμπηρυχίας
Ἀτημελήτως αἰέν. Ἐν δ' ὀνείρασιν, 900
Λεπταῖς ὑπαὶ κώνωπος ἐξηγειρόμην
Ῥιπαῖσι θωΰσσοντος, ἀμφί σοι πάθη
Ὁρῶσα πλείω τῆς ξυνεύδοντος χρόνου.
Νῦν ταῦτα πάντα πλὰς' ἀπενθήτῳ φρενὶ,
Λέγοιμ' ἂν ἄνδρα τόνδε, τῶν σαθμῶν κύνα, 905
Σωτῆρα ναὸς πρότονον, ὑψηλῆς στέγης
Στύλον τροδήρη, μονογενὲς τέκνον πατρὶ,
Καὶ γῆν φανεῖσαν ναυτίλοις παρ' ἐλπίδα,
Κάλλιστον ἦμαρ εἰσιδεῖν ἐκ χείματος,
Ὁδοιπόρῳ διψῶντι πηγαῖον ῥέος. 910
Τερπνὸν δὲ τἀναγκαῖον ἐκφυγεῖν ἅπαν.
Τοιοῖσδε τοίνυν ἀξιῶ προσφθέγμασιν.
Φθόνος δ' ἀπέστω· πολλὰ γὰρ τὰ πρὶν κακὰ
Ἠνείχόμεσθα· νῦν δ' ἐμοὶ, φίλον κάρα,
Ἔκβαινε ἀπήνης τῆσδε, μὴ χαμαὶ τιθεὶς 915
Τὸν σὸν πόδ', ἄναξ, Ἰλίᾳ πορθήτορα.
Δμωαὶ, τί μέλλεθ', αἷς ἐπέσαλται τέλος
Πέδον κελεύθου σρωννύναι πετάσμασιν;
Εὐθὺς γενέσθω πορφυρόσρωτος πόρος
Ἐς δῶμ' ἄελπτον ὡς ἂν ἡγῆται δίκη. 920
Τὰ δ' ἄλλα φροντὶς ἐχ ὕπνῳ νικωμένη
Θήσει δικαίως σὺν θεοῖς εἱμαρμένα.

ΑΓΑΜ. Λήδας γένεθλον, δωμάτων ἐμῶν φύλαξ,
Ἀπουσία μὲν εἶπας εἰκότως ἐμῆ·
Μακρὰν γὰρ ἐξέτεινας. Ἀλλ' ἐναισίμως 925
Αἰνεῖν, παρ' ἄλλων χρὴ τόδ' ἔρχεσθαι γέρας.
Καὶ τἄλλα μὴ γυναικὸς ἐν τρόποις ἐμὲ
Ἁβρυνε, μηδὲ, βαρβάρῳ φωτὸς δίκην,

Digitized by Google

Χαμαιπετὲς βόαμα προσχάνῃς ἐμοὶ,
Μηδ' εἵμασι ῥώσασ' ἐπίφθονον πόρον
,, Τίθει. Θεός τοι τοῖσδε τιμαλφεῖν χρεών·
,, Ἐν ποικίλοις δὲ θνητὸν ὄντα κάλλεσιν
,, Βαίνειν, ἐμοὶ μὲν ἀδαμῶς ἄνευ φόβε.
Λέγω κατ' ἄνδρα μὴ θεὸν σέβειν ἐμέ.
Χωρὶς ποδοψήστρων τε καὶ τῶν ποικίλων
,, Κληδὼν ἀΰτει καὶ τὸ μὴ κακῶς φρονεῖν,
,, Θεᾷ μέγιστον δῶρον. Ὀλβίσαι δὲ χρὴ
,, Βίον τελευτήσαντ' ἐν εὐεσοῖ φίλῃ.
Εἰ πάντα δ' ὡς πράσσοιμ' ἂν, εὐθαρσὴς ἐγώ.

ΚΛ. Καὶ μὴν τόδ' εἰπὲ μὴ παρὰ γνώμην ἐμοί.

ΑΓΑΜ. Γνώμην μὲν ἴσθι μὴ διαφθερεῖντ' ἐμέ.

ΚΛ. Ηὔξω θεοῖς δείσας ἂν ὧδ' ἔρδειν τάδε;

ΑΓΑΜ. Εἴπερ τις, εἰδὼς γ' εὖ τόδ' ἐξεῖπον τέλος.

ΚΛ. Τί δ' ἂν δοκῇ σοι Πρίαμος εἰ τάδ' ἤνυσεν;

ΑΓΑΜ. Ἐν ποικίλοις ἂν κάρτα μοι βῆναι δοκῇ.

ΚΛ. Μή νυν τὸν ἀνθρώπειον αἰδεσθεὶς ψόγον.

ΑΓΑΜ. ,, Φήμη γε μέντοι δημόθρυς μέγα σθένει.

ΚΛ. Ὁ δ' ἀφθόνητός γ' ὢν ἐπίζηλος πέλει.

ΑΓΑΜ. Οὗτοι γυναικὸς ἐσιν ἰμείρειν μάχης.

ΚΛ. Τοῖς δ' ὀλβίοις γε καὶ τὸ νικᾶσθαι πρέπει.

ΑΓΑΜ. Ἦ καὶ σὺ νίκην τήνδε δῄριος τίεις;

ΚΛ. Πιθοῦ· κράτος μέντοι πάρες γ' ἑκὼν ἐμοί.

ΑΓΑΜ. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι ταῦθ', ὑπαί τις ἀρβύλας
Λύοι τάχος πρόδηλον ἔμβασιν ποδός.
Σὺν τοῖς δέ μ' ἐμβαίνονθ' ἁλιργέσιν, θεῶν
Μή τις πρόσωθεν ὄμματος βάλοι φθόνος.
Πολλὴ γὰρ αἰδὼς σωματοφθορεῖν ποσὶν
Φθείροντα πλοῦτον ἀργυρωνήτους θ' ὑφάς.
Τούτων μὲν ἔτως· τὴν ξένην δὲ πρευμενῶς
,, Τήνδ' ἐσκόμιζε. Τὸν κρατοῦντα μαλθακῶς
,, Θεὸς πρόσωθεν εὐμενῶς προσδέρκεται.

Digitized by Google

,, Ἑκὼν γὰρ ἐδεὶς δυλίῳ χρῆται ζυγῷ.
Αὐτὴ δὲ πολλῶν χρημάτων ἐξαίρετον
Ἄνθος, ςρατῦ δώρημ', ἐμοὶ ξυνέσπετο.
Ἐπεὶ δ' ἀκύειν σε κατέςραμμαι τάδε,
Εἶμ' ἐς δόμων μέλαθρα πορφύρας πατῶν.
ΚΛ. Ἔςιν θάλασσα· τίς δέ νιν καταςβέσει;
Τρέφουσα πολλῆς πορφύρας εἰς ἄργυρον
Κηκῖδα παγκαίνιςον, εἱμάτων βαφάς.
Οἶκος δ' ὑπάρχει τῶνδε σὺν θεοῖς ἄναξ·
Ἔχειν, πένεσθαι δ' ἐκ, ἐπίςαται δόμος.
Πολλῶν πατηςμὸν δειμάτων ἂν εὐξάμην,
Δόμοισι πρὸ νεχθέντος ἐν χρηςηρίοις,
Ψυχῆς κόμιςρα τῆσδε μηχανωμένης.
Ῥίζης γὰρ ὄσης, φυλλὰς ἵκετ' ἐς δόμυς,
Σκιὰν ὑπερτείνασα Σειρίε κυνός.
Καὶ σῦ μολόντος δωματῖτιν ἑςίαν,
Θάλπος μὲν ἐν χειμῶνι σημαίνεις μολών.
Ὅταν δὲ τεύχῃ Ζεὺς τ' ἀπ' ὄμφακος πικρᾶς
Οἶνον, τότ' ἤδη ψῦχος ἐν δόμοις πέλει,
Ἀνδρὸς τελείε δῶμ' ἐπιςρωφωμένε.
Ζεῦ, Ζεῦ τέλειε, τὰς ἐμὰς εὐχὰς τέλει·
Μέλοι δέ τι σοὶ τῶνπερ ἂν μέλλῃς τελεῖν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ α'.

ΧΟ. Τίπτε μοι τόδ' ἐμπέδως
Δεῖγμα προςατήριον
Καρδίας τερασκόπε ποτᾶται,
Μαντιπολεῖ δ' ἀκέλευςος
Ἄμισθος ἀοιδά·
Οὐδ' ἀποπλύσας δίκαν
Δυσκρίτων ὀνειράτων
Θάρσος εὐπιθὲς ἵζει

Digitized by Google

Φρενὸς φίλον θρόνον; χρόνος δ' ἐπεὶ
Πρυμνησίων ξυνεμβόλοις
Ψαμμίας ἀκάτας πα-
ρήβησεν, εὖθ' ὑπ' Ἴλιον
Ὦρτο ναυβάτας στρατός. 995

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

Πεύθομαι δ' ἀπ' ὀμμάτων
Νόσον, αὐτόμαρτυς ὤν.
Τόνδ' ἄνευ λύρας ὅπως ὑμνῳδεῖ
Θρῆνον ἐρινύς· 1000
Αὐτοδίδακτος ἔσωθεν
Θυμὸς ἐ τὸ πᾶν ἔχων
Ἐλπίδος φίλον θράσος.
Σπλάγχνα δ' ἔτοι ματάζει
Πρὸς ἐνδίκοις φρεσὶν τελεσφόροις 1005
Δίναις κυκλεύμενον κέαρ.
Εὔχομαι δ' ἀπ' ἐμᾶς τι
Ἐλπίδος ψυδῆ πεσεῖν,
Ἐς τὸ μὴ τελεσφόρον.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Μάλα γάρ τοι τᾶς πολλᾶς 1010
Ὑγιείας ἀκόρεσον
Τέρμα. Νόσος γὰρ
Γείτων ὁμότοιχος ἐρείδει,
Καὶ πότμος εὐθυπορῶν
Ἀνδρὸς ἔπαισεν 1015
Ἄφαντον ἕρμα.
Καὶ τὸ μὲν πρὸ χρημάτων
Κτησίων ὄκνος βαλὼν,
Σφενδόνας ἀπ' εὐμέτρου,
Οὐκ ἔδυ πρόπας δόμος 1020

Digitized by Google

Πημονᾶς γέμων ἄγαν.
Οὐδ' ἐπόντισε σκάφος.
Πολλά τοι δόσις ἐκ Διὸς
Ἀμφιλαφής τε καὶ
Ἐξ ἀλόκων ἐπετειᾶν
Νῆσιν ὤλεσεν νόσον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Τὸ δ' ἐπὶ γᾶν πεσόνθ' ἅπαξ
Θανάσιμον προπάροιθ' ἀνδρὸς
Μέλαν αἷμα τίς ἂν πάλιν
Ἀγκαλέσαιτ' ἐπαείδων;
Οὐδὲ τὸν ὀρθοδαῆ
Τῶν φθιμένων ἀνάγειν
Ζεὺς αὖτ' ἔπαυσ' ἐπ' εὐλαβείᾳ γε.
Εἰ δὲ μὴ τεταγμένα
Μοῖρα μοῖραν ἐκ θεῶν
Εἶργε μὴ πλέον φέρειν,
Προφθάσασα καρδίαν
Γλῶσσαν ἂν τάδ' ἐξέχει.
Νῦν δ' ὑπὸ σκότῳ βρέμει
Θυμαλγής τε, καὶ ἐδὲν
Ἐπελπομένα ποτὲ
Καίριον ἐκτολυπεύσειν,
Ζωπυρεμένας φρενός.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ε'. ΚΛ. Εἴσω κομίζω καὶ σύ· Κασάνδραν λέγω·
Ἐπεί σ' ἔθηκε Ζεὺς ἀμηνίτως δόμοις
Κοινωνὸν εἶναι χερνίβων, πολλῶν μέτα
Δέλων, σαθεῖσαν κτησίᾳ βωμῷ πέλας.
Ἔκβαινε· ἀπήνης τῆσδε· μηδ' ὑπερφρόνει.
Καὶ παῖδα γάρ τοι φασὶν Ἀλκμήνης ποτὲ

Digitized by Google

Πραθέντα, τλῆναι καὶ ζυγῶν θίγειν βία.
Εἰ δ' ἔν ἀνάγκη τῆσδ' ἐπιῤῥέποι τύχης,
Ἀρχαιοπλήτων δεσποτῶν πολλὴ χάρις.
Οἱ δ' ἔποτ' ἐλπίσαντες ἠμῆσαν καλῶς,
Ὠμοί τε δήλοις πάντα, καὶ παρὰ ςάθμην.
Ἔχεις παρ' ἡμῶν οἷάπερ νομίζεται.
ΧΟ. Σοί τοι λέγεσα παύεται σαφῆ λόγον.
Ἐντὸς δ' ἂν ἔσα μορσίμων ἀγρευμάτων,
Πείθοι' ἂν εἰ πείθοι'· ἀπειθοίης δ' ἴσως.
ΚΛ. Ἀλλ' εἴπερ ἐςὶ μὴ, χελιδόνος δίκην,
Ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον κεκτημένη,
Ἔσω φρενῶν λέγεσα πείθω νιν λόγῳ.
ΧΟ. Ἔπε. Τὰ λῷσα τῶν παρεςώτων λέγει.
Πείθε, λιπεῖσα τόνδ' ἀμαξήρη θρόνον.
ΚΛ. Οὗτοι θυραῖαν τήνδ' ἐμοὶ σχολὴ πάρα
Τρίβειν· τὰ μὲν γὰρ ἑςίας μεσομφάλε
Ἕςηκεν ἤδη μῆλα πρὸς σφαγὰς πυρὸς,
Ὡς ἔποτ' ἐλπίσασι τήνδ' ἔξειν χάριν.
Σὺ δ' εἴτι δράσεις τῶνδε, μὴ σχολὴν τίθει.
Εἰ δ' ἀξυνήμων ἔσα μὴ δέχῃ λόγον,
Σὺ δ' ἀντὶ φωνῆς φράζε καρβάνῳ χερί.
ΧΟ. Ἑρμηνέως ἔοικεν ἡ ξένη τορεῖ
Δεῖσθαι· τρόπος δὲ θηρὸς ὡς νεαιρέτε.
ΚΛ. Ἡ μαίνεταί γε καὶ κακῶν κλύει φρενῶν,
Ἥτις λιπεῖσα μὲν πόλιν νεαίρετον
Ἥκει· χαλινὸν δ' ἐκ ἐπίςαται φέρειν,
Πρὶν αἱματηρὸν ἐξαφρίζεσθαι μένος.
Οὐ μὴν πλέω ῥίψασ' ἀτιμασθήσομαι.
ΧΟ. Ἐγὼ δ', ἐποικτείρω γὰρ, ἐ θυμώσομαι.
Ἴσθ', ὦ τάλαινα, τόνδ' ἐρημώσασ' ὄχον,
Ἕκεσ' ἀνάγκῃ τῇδε καίνισον ζυγόν.
ΚΑ. Ὀτοτοτοτοῖ πόποῖ δᾶ.
Ἄπολλον, Ἄπολλον.

Digitized by Google

ΧΟ. Τί ταῦτ' ἀνωτότυξας ἀμφὶ Λοξίᾳ;
Οὐ γὰρ τοιᾶτος ὥστε θρηνητᾷ τυχεῖν.
ΚΑ. Ὀτοτοτοτοῖ πόποι δᾶ. 1085
Ἄπολλον, Ἄπολλον.
ΧΟ. Ἥ δ' αὖτε δυσφημοῦσα τὸν θεὸν καλεῖ
Οὐδὲν προσήκοντ' ἐν γόοις παρασατεῖν.
ΚΑ. Ἄπολλον, Ἄπολλον,
Ἀγυιεῦ τ' ἀπόλλων ἐμός. 1090
Ἀπώλεσας γὰρ ἐ μόλις τὸ δεύτερον.
ΧΟ. Χρήσειν ἔοικεν ἀμφὶ τῶν αὑτῆς κακῶν.
Μένει τὸ θεῖον δεινίᾳ παρὲν φρενί.
ΚΑ. Ἄπολλον, Ἄπολλον.
Ἀγυιεῦ τ' ἀπόλλων ἐμός. 1095
Ἃ ποῖ ποτ' ἤγαγές με; πρὸς ποίαν ξέγην;
ΧΟ. Πρὸς τὴν Ἀτρειδῶν· εἰ σὺ μὴ τόδ' ἐννοεῖς,
Ἐγὼ λέγω σοι· καὶ τάδ' ἐκ ἐρεῖς ψύθη.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ α'.

ΚΑ. Μισόθεον μὲν ἕν, πολλὰ ξυνίσορα
Αὐτόφονα κακὰ, καρτάναι, 1100
Ἀνδρὸς σφάγιον καὶ πέδον ῥαντήριον.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΧΟ. Ἔοικεν εὕριν ἡ ξένη κυνὸς δίκην
Εἶναι, ματεύει δ' ὧν ἐφευρήσει φόνον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

ΚΑ. Μαρτυρίοις γὰρ τοῖσδε πείθομαι·
Κλαιόμενα τάδε βρέφη, σφαγὰς, 1105
Ὀπλάς τε σάρκας πρὸς πατρὸς βεβρωμένας.

Digitized by Google

ΙΑΜΒΟΙ.

ΧΟ. Ἦμεν κλέος σε μαντικὸν πεπυσμένοι,
Ἦμεν, προφήτας δ' ἄτινας μαξεύομεν.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

ΚΑ. Ἰὼ ποποῖ, τί ποτε μήδεται;
Τί τόδε νέον ἄχθος μέγα
Μέγ' ἐν δόμοισι τοῖσδε μήδεται κακὸν
Ἄφερτον φίλοισι, δυσίατον· ἀλκὰν
Δ' ἑκὰς ἀποσατεῖ;

ΙΑΜΒΟΙ.

ΧΟ. Τάδων ἄϊδρίς εἰμι τῶν μαντευμάτων.
Ἐκεῖνα δ' ἔγνων· πᾶσα γὰρ βοᾷ πόλις.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

ΚΑ. Ἰὼ τάλαινα, τόδε γὰρ τελεῖς,
Τὸν ὁμοδέμνιον πόσιν
Λυτροῖσι φαιδρύνασα; πῶς φράσω τέλος;
Τάχος γὰρ τόδ' ἔσαι. Προτείνει δὲ χεὶρ ἐκ
Χειρὸς ὀρεγομένα.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΧΟ. Οὔπω ξυνῆκα· νῦν γὰρ ἐξ αἰνιγμάτων
Ἐπαργέμοισι θεσφάτοις ἀμηχανῶ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ α'.

ΚΑ. Ἔ, ἔ, παπαῖ, παπαῖ, τί τόδε φαίνεται;
Ἦ δίκτυόν τι γ' ἄϊδε;
Ἀλλ' ἄρκυς ἡ ξύνευνος, ἡ ξυναιτία

Digitized by Google

Φόνε. Στάσις δ' ἀκόρεσος γένει
Κατολολυξάτω θύματος λευσίμε.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

ΧΟ. Ποίαν ἐριννὺν τήνδε δώμασιν κέλῃ
Ἐπορθιάζειν; ἔ με φαιδρύνει λόγος.
Ἐπὶ δὲ καρδίαν ἔδραμε κροκοβαφὴς
Σταγών, ἅτε καὶ δορία πλώσιμος
Ξυνανυτεῖ βίᾳ δύντος αὐγαῖς.
Ταχεῖα δ' ἄτα πέλει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

ΚΑ. Ἆ, ἆ· ἰδὲ, ἰδέ· ἄπεχε τῆς βοὸς
Τὸν ταῦρον· ἐν πέπλοισιν
Μελάγκερων λαβοῦσα μηχανήματι
Τύπλει· πιτνεῖ δ' ἐνύδρῳ τεύχει.
Δολοφόνε δὲ λέβητος τύχαν σοι λέγω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

ΧΟ. Οὐ κομπάσαιμ' ἂν θεσφάτων γνώμων ἄκρος
Εἶναι, κακῷ δέ τῳ προσεικάζω τάδε.
Ἀπὸ δὲ θεσφάτων τις ἀγαθὰ φάτις
Βροτοῖσι ξέλλεται. Κακῶν γὰρ δὴ αἱ
Πολυετεῖς τέχναι θεσπιῳδὸν
Φόβον φέρουσι μαθεῖν.

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

ΚΑ. Ἰὼ, ἰώ, ταλαίνας κακόποτμοι τύχαι.
Τὸ γὰρ ἐμὸν θροῶ πάθος ἐπαγχέασα.
Ποῖ δή με δεῦρο τὴν τάλαιναν ἤγαγες;
Οὐδέποτ' εἰ μὴ ξυνθανεμένην. Τί γὰρ;

Digitized by Google

ΣΤΡΟΦΗ δ'.

ΧΟ. Φρενομανής τις εἶ θεοφόρητος, ἀμ-
φὶ δ' αὐτᾶς θροεῖς
Νόμον ἄνομόν γε, οἷά τις ξυθὰ
Ἀκόρεστος βοᾶς, φιλοίκτοις ταλαίναις φρεσίν
Ἴτυν Ἴτυν ζένυσ' ἀμφιθαλῆ κακοῖς
Ἀηδὼν βίον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

ΚΑ. Ἰὼ, ἰώ, λιγείας ἀηδόνος μόρον·
Περιβάλοντο γάρ οἱ πτεροφόρον δέμας
Θεοὶ, γλυκύν τ' αἰῶνα κλαυμάτων ἄτερ·
Ἐμοὶ δὲ μίμνει σχισμὸς ἀμφήκει δορί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ δ'.

ΧΟ. Πόθεν ἐπισσύτους θεοφόρους τ' ἔχεις
Ματαίους δύας,
Τὰ δ' ἐπιφόβῳ δυσφάτῳ κλαγγᾷ
Μελοτυπεῖς, ὁμῶ τ' ὀρθίοις ἐν νόμοις;
Πόθεν ὄρνις ἔχεις θεσπίας ὁδῶ
Κακορρήμονας;

ΣΤΡΟΦΗ ε'.

ΚΑ. Ἰὼ γάμοι, γάμοι Πάριδος ὀλέθριοι
Φίλων. Ἰὼ Σκαμάνδρου πάτριον ποτόν.
Τότε μὲν ἀμφὶ σὰς αἰῶνας τάλαινα
Ἠνυτόμαν τροφαῖς·
Νῦν δ' ἀμφὶ Κωκυτόν τε καὶ χερσίνς
Ὄχθους ἔοικα θεσπιῳδήσειν τάχα.

Digitized by Google

ΣΤΡΟΦΗ ς'.

ΧΟ. Τί τόδε τορὸν ἄγαν ἔπος ἐφημίσω
Νεογνὸς ἀνθρώπων μάθοι.
Πέπληγμαι δ' ὑπαὶ δήγματι φοινίῳ,
Δυσαλγεῖ τύχᾳ μινυρὰ κακὰ θρεομένας,
Θραύματ' ἐμοὶ κλύειν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ε'.

ΚΑ. Ἰὼ πόνοι, πόνοι πόλεως ὀλωμένας
Τοπᾶν. Ἰὼ πρόπυργοι θυσίαι πατρὸς
Πολυκανεῖς βοτῶν ποιονόμων· ἄκος
Δ' ὐδὲν ἐπήρκεσαν,
Τὸ μὴ πόλιν μὲν ὥσπερ ἔν ἔχει παθεῖν.
Ἐγὼ δὲ θερμόνυς τάχ' ἐμπέδῳ βαλῶ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ς'.

ΧΟ. Ἑπόμενα προτέροις τάδ' ἐφημίσω.
Καὶ τίς σε καὶ κακοφρονεῖν
Τίθησι δαίμων ὑπερβαρὴς ἐμπιτνῶν,
Μελίζειν πάθη γοερὰ θανατοφόρα;
Τέρμα δ' ἀμηχανῶ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΚΑ. Καὶ μὴν ὁ χρησμὸς ὐκέτ' ἐκ καλυμμάτων
Ἔσαι δεδορκὼς, νεογάμῳ νύμφας δίκην·
Λαμπρὸς δ' ἔοικεν ἡλίῳ πρὸς ἀντολὰς,
Πνέων ἐσήξειν ὥςε κύματος δίκην
Κλύειν πρὸς αὐγὰς τῆδε πήματος πολὺ
Μεῖζον. Φρενώσω δ' ὐκέτ' ἐξ αἰνιγμάτων.
Καὶ μαρτυρεῖτε συνδρόμως ἴχνος κακῶν
Ῥινηλατήσης τῶν πάλαι πεπραγμένων.
Τὴν γὰρ ςέγην τήνδ' ἔποτ' ἐκλείπει χορὸς

Digitized by Google

Σύμφθογγος, οὐκ εὔφωνος· ἐ γὰρ εὖ λέγει.
Καὶ μὴν πεπωκώς γ', ὡς θρασύνεσθαι πλέον,
Βρότειον αἷμα κῶμος ἐν δόμοις μένει,
Δύσπεμπλος ἔξω συγγόνων Ἐριννύων.
Ὑμνοῦσι δ' ὕμνον δώμασι προσήμεναι
Πρώταρχον ἄτην· ἐν μέρει δ' ἀπέπτυσαν
Εὐνὰς ἀδελφῷ τῷ πατοῦντι δυσμενεῖς.
Ἥμαρτον, ἢ θηρῶ τι τοξότης τις ὡς;
Ἡ ψευδόμαντίς εἰμι θυροκόπος φλέδων;
Ἐκμαρτύρησον προβούλως τό μ' εἰδέναι
Λόγῳ παλαιὰς τῶνδ' ἁμαρτίας δόμων.
ΧΟ. Καὶ πῶς ἂν ὅρκος πῆμα γενναίως παγὲν
Παιώνιον γένοιτο; θαυμάζω δέ σε,
Πόντιε πέραν τραφεῖσαν ἀλλόθρουν πόλιν,
Κυρεῖν λέγουσαν ὥσπερ εἰ παρεσάτεις.
ΚΑ. Μάντις μ' Ἀπόλλων τῷδ' ἐπέσπασεν τέλει.
Πρότιν μὲν αἰδὼς ἦν ἐμοὶ λέγειν τάδε.
ΧΟ. Μῶν καὶ θεός περ ἱμέρῳ πεπλημένος;
Ἀβρύνεται γὰρ πᾶς τις εὖ πράσσων πλέον.
ΚΑ. Ἀλλ' ἦν παλαιὸς, κάρτ' ἐμοὶ πόνεων χάριν.
ΧΟ. Ἦ καὶ τέκνων εἰς ἔργον ἦλθετον νόμῳ;
ΚΑ. Ξυναινέσασα Λοξίαν ἐψευσάμην.
ΧΟ. Ἦδη τέχναισιν ἐνθέοις ἡρημένη;
ΚΑ. Ἦδη πολίταις πάντ' ἐθέσπιζον πάθη.
ΧΟ. Πῶς δῆτ' ἄνακτος ἦσθα Λοξίου κότῳ.
ΚΑ. Ἔπειθον ἐδὲν ἐδὲν, ὡς τάδ' ἤμπλακον.
ΧΟ. Ἡμῖν γε μὲν δὴ πιστὰ θεσπίζειν δοκεῖς.
ΚΑ. Ἰὲ, ἰὲ, ὦ ὦ κακά.
Ὑπ' αὖ με δεινὸς ὀρθομαντείας πόνος
Στροβεῖ, ταράσσων φροιμίοις ἐφημίοις.
Ὁρᾶτε τόσδε τοὺς δόμοις ἐφημένους
Νέους, ὀνείρων προσφερεῖς μορφώμασιν;
Παῖδες θανόντες ὡσπερεὶ προὺς τῶν φίλων,

Digitized by Google

Χεῖρας κρεῶν πλήθοντες οἰκείας βορᾶς,
Σὺν ἐντέροις τε σπλάγχν', ἐποίκτισον γέμος,
Πρέπουσ' ἔχοντες, ὧν πατὴρ ἐγεύσατο.
Ἐκ τῶνδε ποινάς φημι βουλεύειν τινὰ
Λέοντ' ἄναλκιν ἐν λέχει ξρωφώμενον
Οἰκουρὸν, οἴμοι, τῷ μολόντι δεσπότῃ
Ἐμῷ. Φέρειν γὰρ χρὴ τὸ δούλιον ζυγόν.
Νεῶν τ' ἔπαρχος Ἰλίου τ' ἀναξάτης
Οὐκ οἶδεν οἵα γλῶσσα μισητῆς κυνὸς
Λέξασα, καὶ πτείνασα φαιδρόνους, δίκην
Ἄτης λαθραίου, τεύξεται κακῆ τύχῃ.
Τοιαῦτα τολμᾷ θῆλυς· ἄρσενος φονεύς
Ἔσιν. Τί νιν καλοῦσα δυσφιλὲς δάκος,
Τύχοιμ' ἄν; ἀμφίσβαιναν, ἢ Σκύλλαν τινὰ
Οἰκοῦσαν ἐν πέτραισι, ναυτίλων βλάβην,
Θύουσαν ἀνδρὸς μητέρ', ἄσπονδόν τ' ἀρὰν
Φίλοις πνέουσαν; ὡς δ' ἐπωλολύξατο
Ἡ παντότολμος, ὥσπερ ἐν μάχης τροπῇ.
Δοκεῖ δὲ χαίρειν νοσίμῳ σωτηρίᾳ.
Καὶ τῶνδ' ὅμοιον εἴ τι μὴ πείθω, τί γάρ;
Τὸ μέλλον ἥξει. Καὶ σὺ μὴν τάχει παρὼν,
Ἄγαν γ' ἀληθόμαντιν, οἰκτείρας, ἐρεῖς.

ΧΟ. Τὴν μὲν Θυέστου δαῖτα παιδίων κρεῶν
Ξυνῆκα καὶ πέφρικα· καὶ φόβος μ' ἔχει,
Κλύοντ' ἀληθῶς οὐδὲν ἐξηκασμένα.
Τὰ δ' ἄλλ' ἀκούσας, ἐκ δρόμου πεσὼν τρέχω.

ΚΛ. Ἀγαμέμνονός σέ φημ' ἐπόψεσθαι μόρον.

ΧΟ. Εὔφημον, ὦ τάλαινα, κοίμησον στόμα.

ΚΛ. Ἀλλ' ἔστι Παιὼν τῷδ' ἐπισατεῖ λόγῳ.

ΧΟ. Οὐκ, εἰ πάρεσται γ'· ἀλλὰ μὴ γένοιτό πως.

ΚΛ. Σὺ μὲν κατεύχῃ, τοῖς δ' ἀποκτείνειν μέλει.

ΧΟ. Τίνος πρὸς ἀνδρὸς τῦτ' ἄχος πορσύνεται;

ΚΛ. Ἦ κάρτ' ἄρ' ἂν παρεσκόπεις χρησμῶν ἐμῶν.

Digitized by Google

ΧΟ. Τῦ γὰρ τελέντος ἐ ξυνῆκα μηχανήν.
ΚΑ. Καὶ μὴν ἄγαν γ' Ἕλλην' ἐπίσαμαι φάτιν.
ΧΟ. Καὶ γὰρ τὰ πυθόκραντα, δυσπαθῆ δ' ὅμως.
ΚΑ. Παπαῖ, οἷον τὸ πῦρ ἐπέρχεται δέ μοι;
Ὀτοτοῖ, Λύκει' Ἄπολλον· οἰ ἐγὼ, ἐγώ.
Αὕτη δίπους λέαινα συγκοιμωμένη
Λύκῳ, λέοντος εὐγενῆς ἀπεσία,
Κτενεῖ με τὴν τάλαιναν· ὡς δὲ φάρμακον
Τεύχεσα κἀμοῦ μισθὸν ἐνθήσει κότῳ.
Ἐπεύχεται θήγεσα φωτὶ φάσγανον,
Ἐμῆς ἀγωγῆς ἀντιτίσασθαι φόνον.
Τί δῆτ' ἐμαυτῆς καταγέλωτ' ἔχω τάδε,
Καὶ σκῆπτρα, καὶ μαντεῖα περὶ δέρῃ σέφη;
Σὲ μὲν πρὸ μοίρας τῆς ἐμῆς διαφθερῶ.
Ἴτ' ἐς φθόρον πεσόντ'· ἀγαθὼ δ' ἀμείψομαι.
Ἄλλην τιν' ἄτην ἀντ' ἐμοῦ πλυτίζετε.
Ἰδοὺ δ' Ἀπόλλων αὐτὸς ἐκδύων ἐμὲ
Χρησηρίαν ἐσθῆτ'. Ἐπόπλευσας δέ με
Κἀν τοῖσδε κόσμοις καταγελωμένην μετὰ
Φίλων, ὑπ' ἐχθρῶν, ἐ δίχορρόπως μάτην.
Καλεμένη δὲ φοιτὰς ὡς ἀγύρτρια,
Πτωχὸς, τάλαινα, λιμόθνης ἠνεσχόμην.
Καὶ νῦν ὁ μάντις μάντιν ἐκπράξας ἐμὲ,
Ἀπήγαγ' ἐς τοιάσδε θανασίμους τύχας.
Βωμοῦ πατρῴου δ' ἀντεπίξηνον μένει,
Θερμῷ κοπείσης φοινίῳ προσφάγματι.
Οὐ μὴν ἄτιμοί γ' ἐκ θεῶν τεθνήξομεν.
Ἥξει γὰρ ἡμῶν ἄλλος αὖ τιμάορος,
Μητροκτόνον φίτυμα, ποινάτωρ πατρός·
Φυγὰς δ' ἀλήτης τῆσδε γῆς ἀπόξενος
Κάτεισιν, ἄτας τάσδε θριγκώσων φίλοις,
Ἄξειν νιν ὑπλίασμα κειμένου πατρός.
Τί δῆτ' ἐγὼ κάτοικος ὧδ' ἀναστένω,

Digitized by Google

Ἐπεὶ τὸ πρῶτον εἶδον Ἰλίᾳ πόλιν
Πράξασαν ὡς ἔπραξεν· οἱ δ' εἶχον πόλιν,
Οὕτως ἀπαλλάσσουσιν ἐν θεῶν κρίσει;
Ἴσσα πράξω, τλήσομαι τὸ κατθανεῖν.
Ὀμώμοται γὰρ ὅρκος ἐκ θεῶν μέγας·
Ἄιδᾳ πύλας δὲ τὰς λέγω, προσεννέπω.
Ἐπεύχομαι δὲ καιρίας πληγῆς τυχεῖν,
Ὡς ἀσφάδαστος, αἱμάτων εὐθηνσίμων
Ἀποῤῥυέντων, ὄμμα συμβάλω τόδε.

ΧΟ. Ὦ πολλὰ μὲν τάλαινα, πολλὰ δ' αὖ σοφὴ
Γύναι· μακρὰν ἔτεινας. Εἰ δ' ἐτητύμως
Μόρον τὸν αὑτῆς οἶσθα, πῶς, θεηλάτᾳ
Βοὸς δίκην, πρὸς βωμὸν εὐτόλμως πατεῖς;

ΚΑ. Οὐκ ἔς' ἄλυξις ἐ ξένοι χρόνῳ πλέω.

ΧΟ. Ὁ δ' ὕσατός γε τῷ χρόνῳ πρεσβεύεται.

ΚΑ. Ἧκει τόδ' ἦμαρ· σμικρὰ κερδανῶ φυγῇ.

ΧΟ. Ἀλλ' ἴσθι τλήμων ἕσ' ἀπ' εὐτόλμᾳ φρενός.

ΚΑ. Οὐδεὶς ἀκέει ταῦτα τῶν εὐδαιμόνων.

ΧΟ. ,, Ἀλλ' εὐκλεῶς τοι κατθανεῖν χάρις βροτῷ.

ΚΑ. Ἰὼ, πάτερ, σῷ τῶν τε γενναίων τέκνων.

ΧΟ. Τί δ' ἐσὶ χρῆμα, τίς σ' ἀποσρέφει φόβος;

ΚΑ. Φεῦ, φεῦ.

ΧΟ. Τί τῦτ' ἔφευξας; εἴ τι μὴ φρενῶν ζύγος.

ΚΑ. Φόβον δόμοι πνέουσιν αἱματοσαγῆ.

ΧΟ. Καὶ πῶς τόδ' ὄζει θυμάτων ἐφεσίων;

ΚΑ. Ὅμοιος ἀτμὸς ὥσπερ ἐκ τάφᾳ πρέπει.

ΧΟ. Οὐ Σύριον ἀγλαΐσμα δώμασιν λέγεις.

ΚΑ. Ἀλλ' εἶμι κἀν δόμοισι κωκύσω' ἐμὴν
Ἀγαμέμνονός τε μοῖραν. Ἀρκείτω βίος.
Ἰὼ, ξένοι.
Οὗτοι δυσοίζω θάμνον ὡς ὄρνις, φόβῳ.
Ἀλλ' ὡς θανέσῃ μαρτυρεῖτέ μοι τόδε,
Ὅταν γυνὴ γυναικὸς ἀντ' ἐμοῦ θάνῃ,

Digitized by Google

Ἀνήρ τε δυσδάμαρτος ἀντ' ἀνδρὸς πέσῃ.
Ἐπίξενέμαι ταῦτα δ' ὡς θανεμένῃ.
ΧΟ. Ὦ τλῆμον, οἰκτείρω σε θεσφάτῳ μόρῳ.
ΚΛ. Ἄπαξ ἔτ' εἰπεῖν ῥῆσιν ἢ θρῆνον θέλω
Ἐμὸν τὸν αὐτῆς. Ἡλίῳ δ' ἐπεύχομαι
Πρὸς ὕστατον φῶς, τοῖς ἐμοῖς τιμαόροις,
Ἐχθροῖς φονεῦσι τοῖς ἐμοῖς τίνειν ὁμῶ·
Δέλης θανέσης εὐμαρὲς χειρώματος.
,, Ἰὼ βρίτεια πράγματ'· εὐτυχῆντα μὲν
,, Σκιά τις ἀντρέψειεν· εἰ δὲ δυσυχῆ,
,, Βολαῖς ὑγρώσσων σπόγγος ὤλεσε γραφήν.
Καὶ ταῦτ' ἐκείνων μᾶλλον οἰκτείρω πολύ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΧΟ. ,, Τὸ μὲν εὖ πράτλειν ἀκόρεσον ἔφυ
,, Πᾶσι βροτοῖς· δακτυλοδεικτῶν
,, Δ' ἔτις ἀπειπὼν εἴργει μελάθρων.
Μηκέτι δ' εἰσέλθῃς τάδε φωνῶν.
Καὶ τῷδε πόλιν μὲν ἐλεῖν ἔδοσαν
Μάκαρες Ἰριάμῳ·
Θεοτίμητος δ' οἰκαδ' ἱκάνει.
Νῦν δ' εἰ προτέρων αἷμ' ἀποτίσει,
Καὶ τοῖσι θανοῦσι θανὼν, ἄλλων
Ποινὰς θανάτων ἄγαν ἐπικρανεῖ.
Τίς ἂν εὔξαιτο βροτῶν, ἀσινεῖ
Δαίμονι φῦναι, τάδ' ἀκέων;

ΙΑΜΒΟΙ.

ΑΓΑΜ. Ὤιμοι, πέπληγμαι καιρίαν πληγὴν ἔσω.
ΗΜ. Σίγα· τίς πληγὴν αὔτει καιρίως ἠτασμένος;
ΑΓΑΜ. Ὤιμοι, μάλ' αὖθις δευτέραν πεπληγμένος.
ΗΜ. Τέργον εἰργάσθαι δοκεῖ μοι βασιλέως οἰμώγματι.

Digitized by Google

Ἀλλὰ κοινωσώμεθ' ἄν πως ἀσφαλῆ
βελεύματα.
ΗΜ. Ἐγὼ μὲν ὑμῖν τὴν ἐμὴν γνώμην λέγω,
Πρὸς δῶμα δεῦρ' ἀεῖσαι κηρύσσειν βοήν.
ΗΜ. Ἐμοὶ δ' ὅπως τάχιστά γ' ἐμπεσεῖν δοκεῖ,
Καὶ πρᾶγμ' ἐλέγχειν ξὺν νεορρύτῳ ξίφει.
ΗΜ. Κἀγὼ τοιᾶδε γνώματος κοινωνὸς ὢν
Ψηφίζομαί τι δρᾶν· τὸ μὴ μέλλειν δ' ἀκμή·
ΗΜ. Ὁρᾶν πάρεσι· φροιμιάζονται γὰρ ὡς
Τυραννίδος σημεῖα πράσσοντες πόλει.
ΗΜ. Χρονίζομεν γάρ. Οἱ δὲ μελλήσης κλέος
Πέδον πατοῦντες, ἃ καθεύδουσιν χερί.
ΗΜ. Οὐκ οἶδα βελῆς ἧς τινος τυχὼν λέγω.
Τῷ δρῶντός ἐσι καὶ τὸ βελεῦσαι πέρι.
ΗΜ. Κἀγὼ τοιοῦτός εἰμ', ἐπεὶ δυσμηχανῶ
Λόγοισι τὸν θανόντ' ἀνισάναι πάλιν.
ΗΜ. Ἦ καὶ βίου κτείνοντες ὧδ' ὑπείξομεν
Δόμων καταισχυντῆρσι τοῖσδ' ἡγεμένοις;
ΗΜ. Ἀλλ' ἐκ ἀνεκτὸν, ἀλλὰ κατθανεῖν κράτει.
Πεπαιτέρα γὰρ μοῖρα τῆς τυραννίδος.
ΗΜ. Ἦ γὰρ τεκμηρίοισιν ἐξ οἰμωγμάτων
Μαντευσόμεσθα τἀνδρὸς ὡς ὀλωλότος;
ΗΜ. Σάφ' εἰδότας χρὴ τῶνδε μυθεῖσθαι πέρι.
Τὸ γὰρ τοπάζειν τῷ σάφ' εἰδέναι δίχα.
ΗΜ. Ταύτην ἐπαινεῖν πάντοθεν πληθύνομαι,
Τρανῶς Ἀτρείδην εἰδέναι κυρεῖνθ' ὅπως.
ΚΛ. Πολλῶν πάροιθεν καιρίως εἰρημένων,
Τἀναντί' εἰπεῖν ἐκ ἐπαισχυνθήσομαι.
Πῶς γάρ τις ἐχθροῖς ἐχθρὰ πορσύνων, φίλοις
Δοκεῖσιν εἶναι, πημονὴν ἀρκύσατον
Φράξειεν, ὕψος κρεῖσσον ἐκπηδήματος;
Ἐμοὶ δ' ἀγὼν ὅδ' ἐκ ἀφρόντιςος πάλαι
Νίκης παλαιᾶς ἦλθε, σὺν χρόνῳ γε μήν·

Digitized by Google

Ἔσηκα δ' ἔνθ' ἔπεσ' ἐπ' ἐξειργασμένοις.
Οὕτω δ' ἔπραξα, καὶ τάδ' ἐκ ἀρνήσομαι,
Ὡς μήτε φεύγειν μήτ' ἀμύνεσθαι μόρον.
Ἄπειρον ἀμφίβληστρον, ὥσπερ ἰχθύων,
Περισιχίζω, πλοῦτον εἵματος κακόν.
Παίω δέ νιν δίς· κἀν δυοῖν οἰμώγμασιν
Μεθῆκεν αὐτοῦ κῶλα· καὶ πεπληκότι
Τρίτην ἐπενδίδωμι, τῷ κατὰ χθονὸς
Ἅιδου νεκρῶν σωτῆρος εὐκταίαν χάριν.
Οὕτω τὸν αὐτοῦ θυμὸν ὁρμαίνει πεσών·
Κἀκφυσιῶν ὀξεῖαν αἵματος σφαγὴν
Βάλλει μ' ἐρεμνῇ ψακάδι φοινίας δρόσου,
Χαίρουσαν οὐδὲν ἧσσον, ἢ Διὸς νότῳ
Γᾶν, εἰ σπορητὸς κάλυκος ἐν λοχεύμασιν.
Ὡς ὦδ' ἐχόντων, πρέσβος Ἀργείων τόδε,
Χαίροιτ' ἄν, εἰ χαίροιτ', ἐγὼ δ' ἐπεύχομαι.
Εἰ δ' ἦν πρεπόντων ὥς' ἐπισπένδειν νεκρῷ,
Τάδ' ἂν δικαίως ἦν. Ὑπερδίκως μὲν οὖν
Τοσῶνδε κρατῆρ' ἐν δόμοις κακῶν ὅδε
Πλήσας ἀραίων, αὐτὸς ἐκπίνει μολών.

ΧΟ. Θαυμάζομέν σε γλῶσσαν ὡς θρασύστομος,
Ἥτις τοιόνδ' ἐπ' ἀνδρὶ κομπάζεις λόγον.

ΚΛ. Πειρᾶσθέ μ' ὡς γυναικὸς ὡς ἀφράσμονος,
Ἐγὼ δ' ἀτρέσῳ καρδίᾳ πρὸς εἰδότας
Λέγω· σὺ δ' αἰνεῖν εἴτε με ψέγειν θέλεις,
Ὅμοιον. Οὗτός ἐσιν Ἀγαμέμνων, ἐμὸς
Πόσις, νεκρὸς δὲ τῇσδε δεξιᾶς χερός·
Ἔργον δικαίας τέκτονος. Τάδ' ὧδ' ἔχει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ

ΧΟ. Τί κακὸν, ὦ γύναι, χθονοτρεφὲς

Ἐδανὸν ἢ ποτὸν πασαμένα, ῥυσᾶς
Ἐξ ἁλὸς ὁρώμενον τόδ' ἐπέθυ θύος
Δημοθρόως τ' ἀράς; ἀπέδικες, ἀπέταμες·
Ἄπολις δ' ἔσῃ, μῖσος ὄμβριμον ἀσοῖς.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΚΛ. Νῦν μὲν δικάζεις ἐκ πόλεως φυγὴν ἐμοὶ,
Καὶ μῖσος ἀσῶν, δημόθρους τ' ἔχειν ἀρὰς,
Οὐδὲν τόδ' ἀνδρὶ τῷδ' ἐναντίον φέρων·
Ὃς ἐ προτιμῶν ὥσπερεὶ βοτῆ μόρον,
Μήλων φλεόντων εὐπόκοις νομεύμασιν,
Ἔθυσεν αὑτῆ παῖδα, φιλτάτην ἐμοὶ
Ὠδῖν', ἐπῳδὸν Θρηκίων τε λημμάτων.
Οὐ τῆτον ἐκ γῆς τῆσδε χρή σ' ἀνδρηλατεῖν,
Μιασμάτων ἄποιν'; ἐπήκοος δ' ἐμῶν
Ἔργων, δικαιὴς τραχὺς εἶ. Λέγω δέ σοι
Τοιαῦτ' ἀπειλεῖν, ὡς παρεσκευασμένης
Ἐκ τῶν ὁμοίων χειρὶ νικήσαντ' ἐμὲ
Ἄρχειν· ἐὰν δὲ τἄμπαλιν κραίνῃ θεὸς,
Γνώσῃ διδαχθεὶς ὀψὲ γῆν τὸ σωφρονεῖν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

ΧΟ. Μεγαλόμητις εἶ, περίφρονα
Δ' ἔλακες. Ὥσπερ ἓν φονολιβεῖ τύχᾳ
Φρὴν ἐπιμαίνεται. Λῖπος ἐπ' ὀμμάτων
Αἵματος εὐπρέπειαν τίετον. Ἔτι σε χρὴ
Στερομέναν φίλων τύμμα τύμμα τίσαι.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΚΛ. Καὶ τήνδ' ἀκούεις ὁρκίων ἐμῶν θέμιν·
Μὰ τὴν τέλειον τῆς ἐμῆς παιδὸς δίκην,
Ἄτην, Ἐριννύν θ', αἷσι τόνδ' ἔσφαξ' ἐγὼ,
Οὔ μοι φόβος μέλαθρον ἐλπὶς ἐμπατεῖν,

Digitized by Google

Ἕως ἂν αἴθῃ πῦρ ἐφ' ἑστίας ἐμὰς
Αἴγισθος, ὡς τὸ πρόσθεν εὖ φρονῶν ἐμοί.
Οὗτος γὰρ ἡμῖν ἀσπὶς ἐ μικρὰ θράσους.
Κεῖται γυναικὸς τῆσδε λυμαντήριος,
Χρυσηίδων μείλιγμα τῶν ὑπ' Ἰλίῳ·
Ἥ τ' αἰχμάλωτος ἥδε καὶ τερασκόπος,
Καὶ κοινόλεκτρος τῆδε, θεσφατηλόγος
Πιστὴ ξύνευνος, ναυτίλων δὲ σελμάτων
Ἰσοτρίβης. Ἄτιμα δ' ὐκ ἐπραξάτην.
Ὁ μὲν γὰρ ἔτως· ἡ δέ τοι, κύκνου δίκην,
Τὸν ὕστατον μέλψασα θανάσιμον γόον,
Κεῖται φιλήτωρ τῆδ', ἐμοὶ δ' ἐπήγαγεν
Εὐνῆς παροψόνημα τῆς ἐμῆς χλιδῆς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ ά.

ΧΟ. Φεῦ, τίς ἂν ἐν τάχει, μὴ περιώδυνος
Μηδὲ δεμνιοτήρης,
Μόλοι τὸν αἰεὶ φέρουσ' ἐν ἡμῖν
Μοῖρ' ἀτέλευτον ὕπνον, δαμέντος
Φύλακος εὐμενεστάτου, καὶ
Πολλὰ τλάντος γυναικὸς διαί,
Πρὸς γυναικὸς δ' ἀπέφθισεν βίον.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἰὼ, παρανόμως Ἑλένα μία τὰς πολλὰς,
Τὰς πάνυ πολλὰς ψυχὰς
Ὀλέσασ' ὑπὸ Τροίᾳ.
Νῦν δὲ τελείαν πολύμναστον
Ἐπηνθίσω δι' αἷμ' ἄνιπτον.
Ἥτις ἦν τότ' ἐν δόμοις
Ἔρις ἐρίδματος ἀνδρὸς οἰζύς.

Digitized by Google

ΚΛ. Μηδὲν θανάτῳ μοῖραν ἐπεύχῃ
Τοῖσδε βαρυνθείς·
Μηδ' εἰς Ἑλένην κότον ἐκτρέψῃς,
Ὡς ἀνδρολέτειρ', ὡς μία πολλῶν
Ἀνδρῶν ψυχὰς Δαναῶν ὀλέσασ',
Ἀξύστατον ἄλγος ἔπραξεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

ΧΟ. Δαῖμον, ὃς ἐμπίπλεις δώμασι καὶ
Διφυεῖσι Ταντα λίδαισιν,
Κράτος ἰσόψυχον ἐκ γυναικῶν
Καρδίᾳ δηκτὸν ἐμοὶ κρατύνεις.
Ἐπὶ δὲ σώματος δίκαν μοι
Κόρακος ἐχθρᾷ ϛαθεὶς ἐκνόμως
Ὕμνον ὑμνεῖν ἐπεύχεται.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΚΛ. Νῦν δ' ὤρθωσας ϛόματος γνώμην,
Τὸν τριπάχυιον
Δαίμονα γένναις τῆσδε κικλήσκων.
Ἐκ τᾶ γὰρ ἔρως αἱματολοιχὸς
Νείρει τρέφεται, πρὶν καταλῆξαι
Τὸ παλαιὸν ἄχος, νέος ἰχώρ.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

ΧΟ. Ἦ μέγαν οἶκοις τοῖσδε
Δαίμονα καὶ βαρύμηνιν αἰνεῖς.
Φεῦ, φεῦ κακὸν αἶνον ἀτη-
ρᾶς τύχας ἀκορέϛᾳ.
Ἰὼ, ἰὴ διαὶ Διὸς
Παναιτίᾳ πανεργέτα.
„ Τί γὰρ βροτοῖς ἄνευ Διὸς τελεῖται;
„ Τί τῶνδ' ἃ θεόκραντόν ἐϛιν;

Digitized by Google

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἰὼ, ἰὼ,
Βασιλεῦ, βασιλεῦ, πῶς σε δακρύσω;
Φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἴπω;
Κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷ-
δ' ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων,
Ὤ μοι μοι κοίταν τάνδ' ἀνελεύ-
θερον, δολίῳ μόρῳ δαμεὶς
Ἐκ χερὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.
ΚΛ. Αὐχεῖς εἶναι τόδε τἔργον ἐμόν.
Μηδ' ἐπιλεχθὴς
* * * * *
Ἀγαμεμνονίαν εἶναί μ' ἄλοχον.
Φανταζόμενος δὲ γυναικὶ νεκρῷ
Τῇδ' ὁ παλαιὸς δριμὺς ἀλάστωρ,
Ἀτρέως χαλεπῇ θοινατῆρος,
Τόνδ' ἀπέτισεν,
Τέλεον νεαροῖς ἐπιθύσας.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

ΧΟ. Ὡς μὲν ἀναίτιος εἶ
Τῇδε φόνῳ, τίς ὁ μαρτυρήσων;
Πῶ, πῶ; πατρόθεν δὲ συλλή-
πτωρ γένοιτ' ἂν ἀλάστωρ.
Βιάζεται δ' ὁμοσπόροις
Ἐπιῤῥοαῖσιν αἱμάτων
Μέλας Ἄρης· ὅποι δὲ καὶ προβαίνων
Πάχνα κυροβόρῳ παρέζει.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἰὼ, ἰὼ,
Βασιλεῦ, βασιλεῦ, πῶς σε δακρύσω;
Φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἴπω;

Digitized by Google

Κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷ- 1525
δ' ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων.
Ὤ μοι μοι κοίταν τάνδ' ἀνελεύ-
θερον, δολίῳ μόρῳ δαμεὶς
Ἐκ χερὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.
ΚΛ. Οὔτ' ἀνελεύθερον οἶμαι θάνατον 1530
Τῶδε γενέσθαι.
Οὐδὲ γὰρ ἔτος δολίαν ἄτην
Οἴκοισιν ἔθηκ'· ἀλλ' ἐμὸν ἐκ τῦ-
δ' ἔρνος ἀερθὲν τὴν πολύκλαυτόν
Τ' Ἰφιγένειαν ἀνάξια δράσας 1535
Ἄξια πάσχων, μηδὲν ἐν ᾅδε
Μεγαλαυχείτω, ξιφοδηλήτῳ
Θανάτῳ τίσας ἅπερ ἦρξεν.

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

ΧΟ. Ἀμηχανῶ, φροντίδων ζερηθεὶς,
Εὐπάλαμνον μέριμναν, 1540
Ὅπα τράπωμαι, πίτνοντος οἴκε.
Δέδοικα δ' ὄμβρε κτύπον δομοσφαλῆ
Τὸν αἱματηρόν· ψεκὰς δὲ λήγει.
Δίκη δ' ἐπ' ἄλλο πρᾶγμα θήγει βλάβης,
Πρὸς ἄλλαις θηγάναις μοῖρα. 1545

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΗΜ. Ἰὼ, γᾶ, γᾶ,
Εἴθ' ἐμ' ἐδέξω πρὶν τόνδ' ἐπιδεῖν
Ἀργυροτοίχε
Δροίτας νῦν κατέχοντα χαμεύναν.
Τίς ὁ θάψων νιν; τίς ὁ θρηνήσων; 1550
Ἦ σὺ τόδ' ἔρξαι
Τλήσῃ, κτείνασ' ἄνδρα τὸν αὑτῆς,
Ἀποκωκύσαι ψυχὴν, ἄχαριν

Digitized by Google

Χάριν ἀντ' ἔργων
Μεγάλων ἀδίκως ἐπικράναι;
ΗΜ. Τίς δ' ἐπιτύμβιος
Αἶνος ἐπ' ἀνδρὶ θείῳ
Σὺν δακρύοιν ἰάπτων
Ἀληθείᾳ φρενῶν πονήσει;
ΚΛ. Οὔ σε πρoσήκει τὸ μέλημα λέγειν
Τῦτο· πρὸς ἡμῶν κάππεσε, κάτθανε.
Καὶ καταθάψομεν
Οὐχ ὑπὸ κλαυθμῶν τῶν ἐξ οἴκων,
Ἀλλ' Ἰφιγένειαν· ἵν' ἀσπασίως
Θυγάτηρ, ὡς χρὴ,
Πατέρ' ἀντιάσασα πρὸς ὠκύπορον
Πόρθμευμ' ἀχέων
Περὶ χεῖρα βαλῦσα φιλήσῃ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

ΧΟ. Ὄνειδος ἥκει τόδ' ἀντ' ὀνείδους.
Δύσμαχα δ' ἔσι κρῖναι.
Φέρει φέροντ', ἐκτίνει δ' ὁ καίνων.
Μίμνει δὲ μίμνοντος ἐν χρόνῳ Διὸς
Παθεῖν τὸν ἔρξαντα. Θέσμιον γὰρ
Τίς ἂν γονὰν ῥᾴον ἐκβάλοι δόμων;
Κεκόλληται γένος πρoσάψαι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΚΛ. Ἐς τόνδ' ἐνέβη ξὺν ἀληθείᾳ
Χρησμόν. Ἐγὼ δ' ἔν
Ἐθέλω δαίμονι τῷ Πλεισθενιδᾶν
Ὄρκους θεμένα, τάδε μὲν σέργειν,
Δύστλητά περ ὄνθ'. ὁ δὲ λοιπὸν, ἰόντ'
ἐκ τῶνδε δόμων, ἄλλην γενεὰν
Τρίβειν θανάτοις αὐθένταισιν.

Digitized by Google

Κτεάνων τε μέρος βαιὸν ἐχέσῃ
Πᾶν ἀπόχρη μοι, δ' ἀλληλοφόνους
Μανίας μελάθρων ἀφελέσῃ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΑΙΓ. Ὦ φέγγος εὔφρον ἡμέρας δικηφόρε.
Φαίην ἂν ἤδη νῦν βροτῶν τιμαόρους
Θεοὺς ἄνωθεν γῆς ἐποπτεύειν ἄχη,
Ἰδὼν ὑφαντοῖς ἐν πέπλοις ἐριννύων
Τὸν ἄνδρα τόνδε κείμενον φίλως ἐμοὶ,
Χερὸς πατρῴας ἐκτίνοντα μηχανάς.
Ἀτρεὺς γὰρ ἄρχων τῆσδε γῆς, τύτε πατὴρ,
Πατέρα Θυέσην τὸν ἐμὸν, ὡς τορῶς φράσαι,
Αὐτῆ τ' ἀδελφὸν, ἀμφίλεκτος ὢν κράτει,
Ἠνδρηλάτησεν ἐκ πόλεώς τε καὶ δόμων.
Καὶ προσρόπαιος ἑσίας μολὼν πάλιν
Τλήμων Θυέσης, μοῖραν εὕρετ' ἀσφαλῆ,
Τὸ μὴ θανὼν πατρῷον αἱμάξαι πέδον
Αὐτῆ. Ξένια δὲ τῆδε δύσθεος πατὴρ
Ἀτρεὺς, προθύμως μᾶλλον ἢ φίλως, πατρὶ
Τῷ μῷ, κρεουργὸν ἦμαρ εὐθύμως ἄγειν
Δοκῶν, παρέσχε δαῖτα παιδίων κρεῶν.
Τὰ μὲν ποδήρη καὶ χερῶν ἄκρους κτένας
Ἑθρυπ' ἄνωθεν ἀνδρακὰς καθήμενος.
Ἄσημα δ' αὐτῶν αὐτίκ' ἀγνοίᾳ λαβὼν,
Ἔσθει βορὰν ἄσωτον, ὡς ὁρᾷς, γένει.
Κἆπειτ' ἐπιγνὺς ἔργον ἐ καταίσιον,
Ὠιμωξεν ἂν, πίπτει δ' ἄπο σφαγῆς ἑρῶν,
Μόρον δ' ἄφερτον Πελοπίδαις ἐπεύχεται,
Λάκτισμα δείπνε ξυνδίκως τιθεὶς ἀρᾷ.
Οὕτως ὀλέσθη πᾶν τὸ Πλεισθένες γένος.
Ἐκ τῶνδέ σοι πεσόντα τόνδ' ἰδεῖν πάρα.
Κἀγὼ δίκαιος τῆδε τῇ φόνε ῥαφεύς.

Digitized by Google

Τρίτον γὰρ ὄντα μ' ἐπὶ δέκ' ἀθλίῳ πατρὶ
Συνεξελαύνει τυτθὸν ὄντ' ἐν σπαργάνοις.
Τραφέντα δ' αὖθις ἡ δίκη κατήγαγεν.
Καὶ τῆδε τἀνδρὸς ἡψάμην θυραῖος ὢν,
Πᾶσαν συνάψας μηχανὴν δυσβελίας.
Οὕτω καλὸν δὴ καὶ τὸ κατθανεῖν ἐμοὶ,
Ἰδόντα τῆτον τῆς δίκης ἐν ἕρκεσιν.

ΧΟ. Αἴγισθ', ὑβρίζειν ἐν κακοῖσιν ὐ σέβω.
Σὺ δ' ἄνδρα τόνδ' ἔφης ἑκὼν κατακτανεῖν,
Μόνος δ' ἔποικτον τόνδε βυλεῦσαι φόνον.
Οὔ φημ' ἀλύξειν ἐν δίκῃ τὸ σὸν κάρα
Δημορρίφεῖς, σάφ' ἴσθι, λευσίμους ἀράς.

ΑΙΓ. Σὺ ταῦτα φωνεῖς νερτέρα προσήμενος
Κώπῃ, κρατύντων τῶν ἐπὶ ζυγῷ δορός;
Γνώσῃ, γέρων ὢν, ὡς διδάσκεσθαι βαρὺ
Τῷ τηλικύτῳ, σωφρονεῖν εἰρημένον.
Δεσμὸς δὲ καὶ τὸ γῆρας, αἵ τε νήσιδες
Δύαι, διδάσκειν ἐξοχώταται φρενῶν
Ἰατρομάντεις. Οὐχ ὁρᾷς ὁρῶν τάδε;
Πρὸς κέντρα μὴ λάκτιζε, μὴ πήσας μογῇς.

ΧΟ. Γύναι, σὺ τὺς ἥκοντας ἐκ μάχης νέον
Οἰκουρὸς εὐνὴν ἀνδρὸς αἰσχύνασ' ἅμα,
Ἀνδρὶ στρατηγῷ τόνδ' ἐβούλευσας μόρον;

ΑΙΓ. Καὶ ταῦτα τἄπη κλαυμάτων ἀρχηγενῆ.
Ὀρφεῖ δὲ γλῶσσαν τὴν ἐναντίαν ἔχεις.
Ὁ μὲν γὰρ ἦγε πάντ' ἀπὸ φθογγῆς χαρᾷ,
Σὺ δ' ἐξορίνας ἠπίοις ὑλάγμασιν
Ἄξῃ· κρατηθεὶς δ' ἡμερώτερος φανῇ.

ΧΟ. Ὡς δὴ σύ μοι τύραννος Ἀργείων ἔσῃ,
Ὅς ὐκ, ἐπειδὴ τῷδ' ἐβούλευσας μόρον,
Δρᾶσαι τόδ' ἔργον ὐκ ἔτλης αὐτοκτόνως;

ΑΙΓ. Τὸ γὰρ δολῶσαι πρὸς γυναικὸς ἦν σαφῶς·
Ἐγὼ δ' ὕποπτος ἐχθρὸς ἦ παλαιγενής.

Digitized by Google

Ἐκ τῶνδε τῇδε χρημάτων πειράσομαι
Ἄρχειν πολιτῶν· τὸν δὲ μὴ πειθάνορα
Ζεύξω βαρείαις ἔτι μὴ σειρασφόρον
Κριθῶντα πῶλον· ἀλλ' ὁ δυσφιλὴς κότῳ
Λιμὸς ξύνοικος μαλθακὸν σφ' ἐπόψεται.

ΧΟ. Τί δὴ τὸν ἄνδρα τόνδ' ἀπὸ ψυχῆς κακῆς
Οὐκ αὐτὸς ἠνάριζες; ἀλλὰ σὺν, γυνὴ
Χώρας μίασμα καὶ θεῶν ἐγχωρίων
Ἔκτεινε. Ὀρέσης ἆρά νιν βλέπει φάος,
Ὅπως κατελθὼν δεῦρο πρευμενεῖ τύχῃ,
Ἀμφοῖν γένηται τοῖνδε παγκρατὴς φονεύς;

ΤΡΟΧΑΙΟΙ.

ΑΙΓ. Ἀλλ' ἐπεὶ δοκεῖς τάδ' ἔρδειν καὶ λέγειν, γνώσῃ τάχα.

ΧΟ. Εἶα δὴ φίλοι λοχῖται, τέργον ἔχ ἑκὰς τόδε.
Εἶα δὴ, ξίφος πρόκωπον πᾶς τις εὐτρεπιζέτω.

ΑΙΓ. Ἀλλὰ κἀγὼ μὴν πρόκωπος οὐκ ἀναίνομαι θανεῖν.

ΧΟ. Δεχομένοις λέγεις θανεῖν σε· τὴν τύχην δ' ἐρέμεθα.

ΚΛ. Μηδαμῶς, ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ἄλλα δράσωμεν κακά.
Ἀλλὰ καὶ τάδ' ἐξαμῆσαι πολλὰ δύσηνον ὁ ἔρως·
Πημονῆς δ' ἅλις γ' ὕπαρχε· μηδὲν ἡματώμεθα.
Στείχετε δ', οἱ γέροντες, πρὸς δόμους πεπρωμένους τέσδε
Πρὶν παθεῖν. Ἔρξαντα καιρὸν χρῆν τάδ' ὡς ἐπράξαμεν.
Εἰ δέ τοι μόχθων γένοιτο, τῶν δ' ἅλις γ' ἐχοίμεθ' ἄν,
Δαίμονος χολῇ βαρείᾳ δυσυχῶς πεπληγμένοι.

Digitized by Google

Ὧδ' ἔχει λόγος γυναικὸς, εἴτις ἀξιοῖ μαθεῖν.

ΑΙΓ. Ἀλλὰ τέσδε μοι ματαίαν γλῶσσαν ὧδ' ἀπανθίσαι,
Κἀκβαλεῖν ἔπη τοιαῦτα δαίμονας πειρωμένης,
Σώφρονος γνώμης δ' ἁμαρτῆτον κρατοῦντα.

ΧΟ. Οὐκ ἂν Ἀργείων τόδ' εἴη, φῶτα προσσαίνειν κακόν.

ΑΙΓ. Ἀλλ' ἐγώ σ' ἐν ὑσέραισιν ἡμέραις μέτειμ' ἔτι.

ΧΟ. Οὔκ, ἐὰν δαίμων Ὀρέστην δεῦρ' ἀπευθύνῃ μολεῖν.

ΑΙΓ. Οἶδ' ἐγὼ φεύγοντας ἄνδρας ἐλπίδας σιτεμένης.

ΧΟ. Πράσσε, πρασσε, μαίνου τὴν δίκην· ἐπεὶ πάρα.

ΑΙΓ. Ἴσθι μοι δώσων ἄποινα τῆσδε μωρίας χάριν.

ΧΟ. Κόμπασον θαρρῶν, ἀλέκτωρ ὥσπερ θηλείας πέλας.

ΚΛ. Μὴ προτιμήσῃς ματαίων τῶνδ' ὑλαγμάτων.
Καὶ σὺ θήσομεν κρατοῦντε τῶνδε δωμάτων.

Digitized by Google

ΕΙΣ

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑ

ΣΧΟΛΙΑ

ΠΡΩΤΑ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΣΧΟΛΙΑ ΠΡΩΤΑ.

Α'.

γ'. 2. ΦΡΟΥΡΑΣ ΕΤΕΙΑΣ ΜΗΚΟΣ. Τῶν κατὰ τὸ μῆκος τῆς ἐτείας φρουρᾶς. Γράφεται καὶ, μῆκος δ' ἦν κοιμώμενος. ΚΟΙΜΩΜΕΝΟΣ. Τὸ κοιμώμενος ἐκ ἐπὶ ὕπνου· ὡς γὰρ ἂν καὶ φρουροῖ καὶ ἄγρια βλέποι ὁ ὑπνῶν; ἀλλ' ἐπὶ ἁπλῆς ἀνακλίσεως· ἵνα ᾖ ὁ φύλαξ ὕπνος κοιμώμενος καθὰ καὶ κύων ἐν φυλακῇ νυκτερινῇ.

3. ΑΓΚΑΘΕΝ. Κατὰ συγκοπὴν, ἀντὶ τοῦ ἀνέκαθεν· τοῦτ' ἔστιν, ἄνωθεν, ἐξ ἀρχῆς. ΚΥΝΟΣ ΔΙΚΗΝ. Διὰ τὸ φυλακτικόν τε καὶ φιλοδέσποτον.

6. ΔΥΝΑΣΤΑΣ. Τὰς δυναμένας παρὰ τὰ ἄλλα σημᾶναι τὰς καιρίας.

11. ΑΝΔΡΟΒΟΥΛΟΝ. Τὸ μεῖζον ἢ κατὰ γυναῖκα βουλευόμενον, γενναῖον· ἢ, κατὰ ἀνδρὸς βουλευόμενον.

14. ΦΟΒΟΣ ΓΑΡ. Ἡ περισσὸς ὁ, γὰρ, ἢ λείπει τὸ, ἀλύων.

18. ΟΙΚΟΥ ΤΟΥΔΕ. Οἴκου διαπονουμένου ἐκ ἄριστα, ὡς τὸ πρόσθεν.

22. Ω ΧΑΙΡΕ. Δεῖ διαζήματος ὀλίγου ἐνταῦθα, εἶτα ἀναπαραγεῖν, ὡς θεασάμενον τὸν πυρσόν. ΝΥΚΤΟΣ, ΗΜΕΡΕΣΙΟΝ. Ἐκ νυκτὸς ἡμέραν ἡμῖν διδύς.

26. ΤΟΡΩΣ. Μεγαλοφώνως.

27. ΕΠΑΝΤΕΙΛΑΣΑΝ. Ὡς ἐπὶ ἄστρου ἡ σελήνης.

30. ΠΡΕΠΕΙ. Διαπρεπῶς σημαίνει.

31. ΦΡΟΙΜΙΟΝ ΧΟΡΕΥΣΟΜΑΙ. Πρὸ τῆς Κλυταιμνήστρας.

32. ΘΗΣΟΜΑΙ. Οἰκειώσομαι.

33. ΤΡΙΣ ΕΞ. Παροιμία, ἐπὶ τῶν ἄκρως εὐτυχούντων· ἐπεὶ καὶ τοῖς κυβευταῖς ἐκ ἔστι πλείω τούτων εὐθυβολῆσαι. Ἔστι δὲ καὶ παροιμία, Ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι.

36. ΒΟΥΣ ΕΠΙ ΓΛΩΣΣΗι ΜΕΓΑΣ. Παροιμία, ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων παῤῥησιάζεσθαι. Ἄλλως· παροιμία, ἐπὶ τῶν ἀλάλων· ἢ, βάρος ἐπίκειται· ἢ, φοβοῦμαι ζημίαν ἐπικεισομένην μοι.

41. ΑΝΤΙΔΙΚΟΣ. Ἀντὶ τῶ, ἐχθρὸς, ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς δίκαις ἐχθρῶν.

45. ΧΙΛΙΟΝΑΥΤΑΝ. Γράφεται καὶ, ἵλιον αὐτάν.

48. ΕΚ ΘΥΜΟΥ ΚΛΑΖΟΝΤΕΣ. Οὐ γὰρ γλώσσῃ, ἀλλ' ἔργῳ θυμούμενοι.

49. ΟΙΤ' ΕΚΠΑΤΙΟΙΣ. Οἵτινες ὕπατοι ὄντες, ὀλίσαντες δὲ τὸν πόνον τῶν ὀρταλίχων, τὸν ἐν τοῖς δεμνίοις τηρέμενον, ἐπὶ τῶν λεχέων φροδιδεῦνται. Ἄλλως· ἐκπατίοις, τοῖς ἔξω τῆς ὁδοῦ· πάτος γὰρ ἡ ὁδός. Ἢ, ἐκπατίοις λεχέοις, ἀντὶ τοῦ, τοῖς ἔξω τῆς οἰκίας αὐτῶν. Τὸ δὲ ὅλον, οἵτινες ἀπολίσαντες τὸς πόνους τῶν ὀρταλίχων τῶν ἐν τοῖς δεμνίοις τηρεμένων, ὕστω γὰρ ὤφειλεν εἰπεῖν, φροφοδιεῦνται ἐν ἄλγεσι τῶν παίδων ἐκπατίοις, ὕπατοι, ἦγουν ὑπεράνω τῶν λεχέων, πλησίομενοι ταῖς πίεργξιν αὐτῶν. Δέον δὲ εἰπεῖν ἐκπατίων παίδων· ἐκπατίοις εἶπε, πρὸς τὸ ἄλγεσι.

54. ΟΡΤΑΔΙΧΩΝ. Τῶν μηδέπω πετομένων νεοττῶν.

58. ΤΩΝΔΕ ΜΕΤΟΙΚΩΝ. Ἐπὶ τῶν μετοικισθέντων νεοσσῶν.

59. ΠΑΡΑΒΑΣΙ. Τοῖς παραβήσασι καὶ μετοικίσασιν αὐτούς.

62. ΠΟΛΥΑΝΟΡΟΣ ΑΜΦΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ. Τῆς πολλὴς μνηστῆρας ἰσχηκυίας.

63. ΚΑΙ ΓΥΙΟΒΑΡΗ. Βαρία, καὶ μὴ ἰῶντα ἀναπεῦσαι τὸς πίπτοντας.

65. ΔΙΑΚΝΑΙΟΜΕΝΕΣ. Διακναιόσης. ΕΝ ΠΡΟΤΕΛΕΙΟΙΣ. Κυρίως, ταῖς πρὸ γάμου θυσίαις· ἢν δὲ, ταῖς πρὸ τῆς ἁλώσεως μάχαις.

Digitized by Google

67. ΕΣΤΙ Δ' ΟΠΗ. Παρὰ τὸ, Καὶ τὸ μὲν ὥς κε πέλει, τὼς ἔςαι.

69. ΟΥΘ' ΥΠΟΚΛΑΙΩΝ. Τὸ, τὶς, λείπει.

70. ΑΠΥΡΩΝ ΙΕΡΩΝ. Τῶν θυσιῶν τῶν Μοιρῶν καὶ τῶν Ἐριννύων, ἃ καὶ νηφάλια καλεῖται.

78. ΟΥΚ ΕΝΙ ΧΩΡΑι. Τῷ τόπῳ ἐκείνῳ.

82. ΑΛΑΙΝΕΙ. Ἀλᾶται.

85. ΤΙ ΧΡΕΟΣ. Διατί.

94. ΧΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΓΝΟΥ. Τῷ ἐλαίῳ.

96. ΜΥΧΟΘΕΝ. Λείπει, κομιζομένων.

100. ΤΟΤΕ ΜΕΝ. Ἔσθ' ὅτε μέν.

103. ΤΗΝ ΘΥΜΟΒΟΡΟΝ. Ἥτις ἐςὶ θυμοβόρος λύπη τῆς φρενός.

104. ΚΥΡΙΟΣ ΕΙΜΙ ΘΡΟΕΙΝ. Δυνατός εἰμι εἰπεῖν τὸ συμβὰν αὐτοῖς σημεῖον ἐξιῶσιν. ΟΔΙΟΝ. Τὸ ἐν τῇ ὁδῷ ὀφθέν.

106. ΘΕΟΘΕΝ ΚΑΤΑΠΝΕΕΙ. Πείθει γάρ με ἡ παρὰ θεῶν πίςις μέλπειν, καὶ λέγειν ὅτι εὖ πράξουσιν οἱ Ἀτρεῖδαι ὅσον ἀπὸ τοῦ σημείου.

108. ΣΥΜΦΥΤΟΣ ΑΙΩΝ. Ὁ γὰρ σύμφυτός μοι αἰὼν, ὅ ἐςι, τὸ γῆρας, διὰ τὴν εἰς θεοὺς πειθὼ, μολπήν μοι καὶ ἀλκὴν καταπνεῖ. Ὅ ἐςιν, εἰ καὶ γέρων εἰμὶ, ὅμως μέλψω τὰ γεγονότα· πέποιθα γὰρ ὅτι εἰς πέρας αὐτὰ ἄξουσιν οἱ θεοί.

110. ΕΛΛΑΔΟΣ ΗΒΑΝ. Τοὺς κρατοῦντας τὴν Ἑλληνικὴν ἥβην, καὶ τὴν ὁμόφρονα περὶ τὰ τακτικά. Λέγει δὲ τοὺς Ἀτρείδας.

112. ΔΙΚΑΣ ΠΡΑΚΤΟΡΙ. Τῷ δίκην εἰσπραξομένῳ.

116. Ο, Τ' ΕΞΟΠΙΝ ΑΡΓΙΑΣ. Ὁ ἐξοπίσω λευκός. Ὅ ἐςιν, ὁ πύγαργος.

119. ΠΑΜΠΡΕΠΟΙΣ. Τοῖς βασιλείοις.

120. ΛΑΓΙΝΑΝ ΓΕΝΝΑΝ. Τὸν λαγωόν.

121. ΕΡΙΚΥΜΟΝΑ. Πολυκύμονα.

122. ΒΛΑΒΕΝΤΑ. Πρὸς τὸ σημαινόμενον τὸ βλαβέντα.

123. ΑΙΛΙΝΟΝ. Ἐπειδὴ ὁ αἴλινος καὶ ἐπὶ θρήνῃ λέγεται, φησὶν ὅτι ἐν τάξει ὕμνου αὐτὸν λέγε.

128. ΤΕΡΑΖΩΝ. Τὰ τέρατα διηγούμενος.

132. ΚΤΗΝΗ. Κτήματα.

134. ΜΗΤΙΣ ΑΤΑ. Μόνον μὴ προτυπὲν ὑπὸ θεῶν τὸ ςρατευθὲν τῆς Τροίας ςόμιον, ὅ ἐςι, τὸ ἐπὶ βλάβῃ Τροίας ςρατευθὲν, ἄτῃ σκοτίσῃς.

137. ΟΙΚΩι ΓΑΡ. Τῷ γὰρ οἴκῳ τῶν κυνῶν Διὸς, ὅ ἐςι, τῶν ἀετῶν, ὀργίζεται Ἄρτεμις δὲ τὸν κύοντα τὸν λαγὼν ἀποκτεῖναι. Λοχεῖα γάρ ἐςιν ἡ θεός.

140. ΑΥΤΟΤΟΚΟΝ. Σὺν αὐτῷ τόκῳ.

141. ΠΤΩΚΑ. Τὸν λαγωόν.

145. ΔΡΟΣΟΙΣΙΝ. Τοῖς νεογνοῖς. Χωρὶς δ' αὖ τέρσαι. ΑΕΠΤΟΙΣΙ. Τοῖς ἕπεσθαι τοῖς γονεῦσι μὴ δυναμένοις. Ἄλλως· τοῖς μὴ δυναμένοις πτῆναι. ΜΑΛΕΡΩΝ. Φθαρτικῶν.

148. ΞΥΜΒΟΛΑ ΦΑΝΑΙ. Τὰ σύμβολα αἰτεῖ με φάναι.

149. ΔΕΞΙΑ ΜΕΝ, ΚΑΤΑΜΟΜΦΑ ΔΕ ΦΑΣΜΑΤΑ. Δεξιὰ διὰ τὴν νίκην, κατάμομφα διὰ τὸν χόλον Ἀρτέμιδος.

150. ΣΤΡΟΥΘΩΝ. Τῶν αἐτῶν.

151. ΙΗΙΟΝ ΔΕ ΚΑΛΕΩ. Ὡς μάντις.

154. ΑΠΛΟΙΑΣ ΤΕΥΞΗι. Ὦ Ἄρτεμι.

156. ΑΔΑΙΤΟΝ. Ἣν οὐδεὶς ἔδαισεν.

Digitized by Google

157. ΣΥΜΦΥΤΟΝ. Συγγενικήν.

158. ΟΥ ΔΕΙΣΗΝΟΡΑ. Οὐ φοβουμένην, ἢ, ὑ δίσασαν τὸν ἄνδρα.

159. ΠΑΛΙΝΟΡΣΟΣ. Ἡ ἐξ ὑστέρου ὀρμωμένη.

162. ΠΤΝ ΜΕΓΑΛΟΙΣ ΑΓΑΘΟΙΣ. Διὰ τὴν νίκην.

166. ΟΜΟΦΩΝΟΝ. Ὁμοφώνως.

168. ΖΕΥΣ, ΟΣΤΙΣ. Διάφορος γάρ ἐστιν ἡ περὶ τῦ θείυ δόξα.

171. ΟΥΚ ΕΧΩ ΠΡΟΣΕΙΚΑΣΑΙ. Ἐγὼ, φησὶ, πάντα ἐρευνῶν καὶ πάντα ἐξετάζων ὡς ἐν σαθμῷ τινι, ὐκ ἔχω ὅμοιόν τι ἐυρεῖν τῷ Διΐ, εἰ χρὴ ἀληθῶς ἀποβαλεῖν ἀπὸ τῆς φροντίδος καὶ τὸ λογισμῷ μάταιον ἄλλο ἄχθος. Τὸ γὰρ περί τινων ἄλλων διαλογίζεσθαι, μάταιόν ἐστιν ὅτως ἄχθος· ἡ δέ γε περὶ Θεῦ ἔννοια, καὶ τὸ διὰ μνήμης ἐκεῖνον ἔχειν ἀεὶ, ὐ μόνον ἄχθος παντὸς ἐστιν ἀπηλλαγμένον, ἀλλὰ καὶ χαρᾶς ἁφάτυ τὴν καρδίαν πληροῖ. Ὥς καὶ Εὐριπίδης φησὶν, Ἡ μέγα μοι τὰ Θεῶν μηδεύματα, ὅταν φρένας ἔλθῃ, λύπας παραιρεῖ. Τῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ, Ἐμνήσθην τῦ Θεῦ, καὶ ὐφράνθην. Ταῦτα δὲ ἄγαν ἐστὶν εὐσεβῆ.

173. ΕΙ ΤΟΔΕ ΜΑΤΑΝ. Εἰ τὸ τῆς ματαιότητος ὀφείλει τις ἀποσείσασθαι τῆς γνώμης, Δία νομιζέτω.

176. ΗΝ ΜΕΓΑΣ. Διὰ τὸς Τιτᾶνας.

177. ΘΡΑΣΕΙ ΒΡΥΩΝ. Ὁ Τυφώς.

179. ΤΡΙΑΚΤΗΡΟΣ. Νικητὴς ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς πεντάθλοις ἀποτριαδιζόντων ἐπὶ ἐλπίδι νίκης.

183. ΤΕΥΞΕΤΑΙ ΦΡΕΝΩΝ ΤΟ ΠΑΝ. Ὁλοσχερῶς φρόνιμος ἦσαν.

185. ΤΩι ΠΑΘΕΙ ΜΑΘΩΝ. Παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω.

187. ΠΡΟ ΚΑΡΔΙΑΣ ΜΝΗΣΙΠΗΜΩΝ. Τῷ ἁμαρτάνοντι τῦτο συμβαίνει.

191. ΣΕΛΜΑ. Τὸν ζυγόν. Ὑψίζυγος γὰρ ὁ Ζεύς.

192. ΗΓΕΜΩΝ. Μείζων γὰρ Μενελάυ.

195. ΕΜΠΑΙΟΙΣ. Ἐμπεσόυσαις. ΣΥΜΠΝΕΩΝ. Συμφωνῶν, καὶ ὐκ ἀθυσάμενος.

196. ΚΕΝΑΓΓΕΙ. Πηῶν ἐξίφθιτο ἤια πάντα.

198. ΕΧΩΝ. Ἀντὶ τῦ, ἰχόμενος.

201. ΚΑΚΟΣΧΟΛΟΙ. Ἐπὶ κακῷ σοιῦσαι σχολάζειν.

202. ΒΡΟΤΩΝ ΑΑΑΙ. Ἐκ τῦ Ὁμηρικῦ, Καὶ δὴ ἄγχιν ἰφίκτισκον ἀλητεύοντες.
ΝΑΩΝ ΚΑΙ ΠΕΙΣΜΑΤΩΝ. Πάλιν ἐκ τῦ Ὁμηρικῦ, Καὶ δὴ δῦρα σίσηπε νεῶν.

205. ΤΡΙΒΩι. Διατριβῇ.

208. ΒΡΙΘΥΤΕΡΟΝ. Ἐπαχθέστερον.

213. ΑΝΑΞ Δ' Ο ΠΡΕΣΒΥΣ ΤΟΔ'. Ἡ ἀπόδοσις τῦ ἐπεὶ δὴ, ἐνταῦθά ἐστιν, ὅτως, Ἐπεὶ δὴ ὁ μάντις εἶπε τὸ καὶ τὸ, ὁ ἄναξ δὲ ὁ φρίσσυς εἶπε τόδε. Καὶ περισσός ἐστιν ὁ, δὲ, σύνδεσμος Ἀτθικῶς· ἐπὶ δὲ τοκῆς, ἄναξ ὁ φρίσσυς τόδ' εἶπεν.

214. ΚΗΡ. Τιμωρία.

215. ΤΕΚΝΟΝ ΔΑΙΖΩ. Πλείων οἶκτος διὰ τὸ τέκνον.

223. ΟΡΓΑι. Τῷ τρόπῳ γὰρ αὐδᾷ ὁ μάντις.

224. ΠΕΡΙΟΡΓΩΣ. Ἐπιθυμητικῶς.

225. ΕΥ ΓΑΡ ΕΙΗ. Καλῶς ἀποβαίη.

226. ΑΝΑΓΚΑΣ ΕΔΥ ΛΕΠΑΔΝΟΝ. Ἀντὶ τῦ, ἠναγκάσθη ποιῆι τροπαίαν μεταβολήν.

229. ΤΟ ΠΑΝΤΟΛΜΟΝ. Ὅθεν ἔγνω πάντα τὺς ἀνθρώπυς τολμᾷν, ἀπὸ τῆς ἀνάγκης δηλονότι.

Digitized by Google

528. ΑΝΤΗΛΙΟΙ. Οἱ εἰς ἀνατολὴν ὁρῶντες.

535. ΜΑΚΕΛΛΗ. Σπάθη.

541. ΠΑΡΙΣ ΓΑΡ. Ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ἔτι, ληπτέον καὶ εἰς τὸ, Πάρις· συνυπακούεται γὰρ ἐκ τῆ ἐπαγομένῃ.

542. ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ ΠΛΕΟΝ. Τοῦτο δηλοῖ, ὡς ἐ πλέον δέδρακεν ἢ πέπονθεν.

544. ΤΟΥ ΡΥΣΙΟΥ. Τῆ ῥύσασθαι τὰς Τρῳάς.

545. ΕΘΡΙΣΕΝ. Ἐθέρισεν, ἔκειρε. Κοινῶς δὲ ἔθριξεν, ἀφεῖλεν· ἀφ' ἧ καὶ ἡ Θρίξ· καὶ Εὐριπίδης, Ἴδιτε πας' ἄκρας ὡς ἀπέθριξε τρίχας.

546. ΑΜΑΡΤΙΑ. Τὸν μισθὸν τῆς ἁμαρτίας.

559. ΩΝ ΝΥΝ ΤΟ ΣΟΝ. Ὧν ἐστι τὸ εἰρημένον ὑπὸ σοῦ, τὸ, Τεθνᾶναι δ' ἐκ ἔστ' ἀντιρῶ θεοῖς.

565. ΣΠΑΡΝΑΣ. Ἀντὶ τοῦ, σπανίως. Καὶ τότε γὰρ ἐ συνεχῶς ἀπηλαύομεν. Τὸ δὲ, παρήξεις, ἀντὶ τοῦ, παραδρομὰς ἐπὶ τῆ καταγρώματος τῶν πόνων.

570. ΕΜΠΕΔΟΝ ΣΙΝΟΣ. Τὸ ἐδραῖον, ἤγουν, τὸ περιβεβλημένον ἡμῖν καλλος.

579. ΤΙ ΤΟΥΣ ΑΝΑΛΩΘΕΝΤΑΣ. Χρὴ, κατὰ συνεκδοχήν· ἤγουν, τί δεῖ ψηφίζεσθαι περὶ τῶν ἀπολωλότων.

580. ΤΥΧΗΣ ΠΑΛΙΓΚΟΤΟΥ. Ἐπὶ τῇ ἀπόβολῇ τῶν ἀπολλυμένων δεῖ τὸν ζῶντα ἀλγεῖν, καὶ πάλιν ἐπὶ ταῖς εὐποτμίαις χαίρειν.

590. ΧΑΡΙΣ ΤΙΜΗΣΕΤΑΙ. Ἤγουν, ὁμολογήσουσι καὶ τῷ Διὶ χάριν τῷ τάδε διαπραξαμένῳ.

592. ΟΥΚ ΑΝΑΙΝΟΜΑΙ. Χαίρω ἐν τῷ μὴ ἀντιλογεῖν.

593. ΗΒΑ ΤΟΙΣ ΓΕΡΟΥΣΙΝ. Τοῦτ' ἔστιν, ἀκμάζει. Ἐπιθυμοῦσι γὰρ μανθάνειν ὧν ἐκ εἰς πεῖραν ἦλθον.

595. ΣΥΝ ΔΕ ΠΛΟΥΤΙΖΕΙΝ ΕΜΕ. Μεταδόσαι μοι τῆς χαρᾶς.

601. ΠΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ. Ἤγουν, γυναικός ἐστι μετεωρίζεσθαι καὶ μέγα φρονεῖν, ἀκούσασάν τι.

607. ΤΑ ΜΑΣΣΩ. Τὰ μακρά.

616. ΔΩΜΑΤΩΝ ΚΥΝΑ. Ἤγουν, φύλακα.

618. ΣΗΜΑΝΤΗΡΙΟΝ. Σφραγῖδα τῆς ψυχὸς τὸν ἄνδρα εὐνῆς.

621. ΜΑΛΛΟΝ Η ΧΑΛΚΟΥ ΒΑΦΑΣ. Ὥσπερ ἐκ οἶδα τὰς βαφὰς τοῦ σιδήρου, οὕτως οὐδὲ ἡδονὴν ἑτέρου ἀνδρός.

624. ΑΥΤΗ ΜΗΝ ΟΥΤΩΣ ΕΠΕ. Οὕτως εἶπεν ἀκριβέσι λόγοις καὶ ἐξηγητικοῖς, ὥστε σε μαθεῖν.

646. ΧΩΡΙΣ Η ΤΙΜΗ ΘΕΩΝ. Ἤγουν, ταῦτα λέγοντες, ἀτιμάζομεν τοὺς θεούς.

650. ΕΞΑΓΙΣΘΕΝΤΑΣ ΔΟΜΩΝ. Ἐξορισθέντας.

653. ΣΕΣΑΓΜΕΝΩΝ. Σεσωρευμένων.

656. ΕΥΕΣΤΟΙ. Εὐτυχεῖ.

659. ΞΥΝΩΜΟΣΑΝ ΓΑΡ. Ἐκφράζει τὴν τοῦ χειμῶνος χαλεπότητα.

664. ΚΕΡΠΤΥΠΟΥΜΕΝΑΙ. Ἤγουν, τοῖς πέρασιν ἀλλήλων τυπτόμεναι. Ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ταύρων.

677. ΟΥ ΠΕΠΟΙΘΟΤΕΣ ΤΥΧΗ. Οὐ θαρροῦντες, ἀλλ' ἀμφίβολοι ὄντες εἰ ἔτι σωθείημεν.

678. ΕΒΟΥΚΟΛΟΥΜΕΝ. Ὥσπερ ἐθεραπεύομεν ἐν λογισμοῖς τισι τὴν νέαν συμφοράν.

Digitized by Google

679. ΣΠΟΔΟΥΜΕΝΟΥ. Διασκεδασθέντος δίκην σποδοῦ.

698. ΕΛΑΝΔΡΟΣ, ΕΛΕΠΤΟΛΙΣ. Ὁ ἑλὼν καὶ καθελὼν τὸν τῆς Ἑλένης ἄνδρα Ἀλέξανδρον, καὶ τὴν πόλιν αὐτῆ.

701. ΖΕΦΥΡΟΥ. Ἐξ ἑσπέρας γὰρ πνέων, ὕριος τύτῳ γέγονε.

708. ΙΛΙΩι ΔΕ ΚΗΔΟΣ. Ἐπειδὴ τὸ κῆδος σημαίνει καὶ τὴν ἐπιγαμβρίαν καὶ τὸ πένθος, ἐδήλωσε νῦν ὅτι τὸ πένθος λέγει· Ἰλιὰς γὰρ κακῶν, ἡ παροιμία φησί.

723. ΠΟΛΥΘΡΗΝΟΝ. Αἰῶνα πολύθρηνον, καὶ μέλεον αἶμα ἀνατλὰσα.

726. ΕΘΡΕΨΕΝ. Ἤγειρε, ἀνέθρεψεν αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρόν τις ἐκτεθέντα.

734. ΣΑΙΝΩΝ ΤΕ ΓΑΣΤΡΟΣ. Τὸ, σαίνων, πρὸς τὸ, φαιδρωπὸς, καὶ πρὸς τὸ, ἔσχε, ἀποδώσεις· καὶ ἔχω ὥς τινες, πρὸς τὸ, τέκνον, ἀποδιδόντες, σαίνοντος, φασὶ, ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ, ἀγεράπλων ἐπιδέξια.

738. ΑΜΕΙΒΩΝ. Ἤγειρε, ἀμοιβὰς δοὺς τοῖς θρέψασιν αὐτόν.

749. ΑΚΑΣΚΑΙΟΝ. Λίαν κεκοσμημένον.

750. ΑΓΑΛΜΑ ΠΛΟΥΤΟΥ. Διὰ τὸ κάλλος αὐτῆς. Οὐ γὰρ ἦν δυστυδὴς ὥστε τὸν πλοῦτον αἰσχύνειν.

756. ΣΥΜΕΝΑ. Ἤγειρε, ὁρμηθεῖσα.

757. ΔΙΟΣ ΞΕΝΙΟΥ. Οὗτος γὰρ ἔπεμψε ταύτην αὐτοῖς τοῖς Τρωσὶ, καὶ τὸν Τρωϊκὸν δι' αὐτὴν συνεστήσατο πόλεμον.

783. ΔΥΣΚΑΠΝΟΙΣ. Ἤγειρε, πενιχροῖς καὶ εὐτελέσι.

Δ'.

804. ΠΡΟΒΑΤΟΓΝΩΜΩΝ. Ἤγειρε, ἁπλοῦς καὶ ἄκακος τὴν γνώμην.

807. ΥΔΑΡΕΙ. Μεμιγμένῃ, καὶ ἡ καθαρᾷ καὶ ἀκράτῳ.

831. ΠΑΓΑΣ. Δίκτυα, παγίδας. Καὶ τοῦτο δήπου τὸ Αἰσχύλε, Τοῖς ἑαυτοῦ πλησίοις περιπίτσων, καὶ ἐνσχεθεὶς ταῖς πάγαις ἃς ἄλλοις ὑφῆκε, τὰ ἐκ τοῦ νόμου δικαίως ἔπαθε.

836. ΩΜΗΣΤΗΣ ΛΕΩΝ. Ἤγειρε, ὥσπερ λέων ὠμοφάγος.

847. ΕΥ ΓΑΡ ΕΞΕΠΙΣΤΑΜΑΙ. Ἤγειρε, καλῶς οἶδα διακρίνειν τὰς ὁμιλίας τῶν συνόντων μοι, ὡς τὰς ἐμφάσεις τῶν προσώπων τὸ κάτοπτρον.

850. ΟΣΠΕΡ ΟΥΧ ΕΚΩΝ ΕΠΛΕΙ. Ἤλιγξε γὰρ τὴν μανίαν αὐτοῦ Παλαμήδης.

851. ΣΕΙΡΑΣΦΟΡΟΣ. Ἤγειρε, δίκην ἵππου σὺν ἐμοὶ τὸ ἅρμα ἐλαύνων.

925. ΕΝΑΙΣΙΜΩΣ. Προσηκόντως.

926. ΠΑΡ' ΑΛΛΩΝ. Ὅτι τὸ αἰνεῖσθαι, δηλονότι, μὴ παρὰ τῶν οἰκείων ἢ παρ' ἑαυτοῦ πρέπει ἔρχεσθαι.

928. ΑΒΡΥΝΕ. Καλλώπιζε.

929. ΧΑΜΑΙΠΕΤΕΣ ΒΟΑΜΑ. Μὴ ὡς βαρβάρῳ μοι κέλευε θρύπτεσθαι. Οἱ βάρβαροι γὰρ γοητικωτέραις τὰς βασιλείας εὐφημοῦσιν.

935. ΠΟΔΟΨΗΣΤΡΩΝ. Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πέπλων, δι' ὧν τὰς πύδας ἐκμάσσοντες, λαμπροτέρας ποιοῦσιν οἱ τότε ἐκπλύνοντες συνεχῶς. Ποδόψηστρα γὰρ κυρίως ταῦτα λέγεται. Νῦν δὲ τὰ ὑπὸ τὰς πόδας ἁπλῶς πέπλα ὕστως εἴρηκε.

946. ΜΗ ΝΥΝ. Καθ' ὁμαλισμὸν ἀναγνωστέον τὸ, νυν, καὶ ἄνευ τόνου, ἴσον τῇ ἀντὶ τοῦ, δή.

947. ΔΗΜΟΘΡΟΥΣ. Ὑπὸ τοῦ δήμου φημιζομένη. Ὡς καὶ Ἡσίοδός φησι, φήμη δ' ἐ πάμπαν ἀπόλλυται ἥντινα πολλοὶ λαοὶ φημίζωσι.

965. ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΑΙ. Ἄλλως, καθέσταμαι, ἀντὶ τοῦ, κατέστην.

Digitized by Google

1026. ΝΗΣΤΙΝ ΝΟΣΟΝ. Ἤγαγε, λιμὸν διεσκέδασε.

1033. ΕΠ' ΕΥΛΑΒΕΙΑ: ΓΕ. Τὸν Ἀσκληπιὸν γὰρ ἐκεραύνωσεν ἀναζήσαντα τὸν Ἱππόλυτον, ὥστε μὴ ἔτι βλαβῆναι.

Ε'.

1053. ΗΜΗΣΑΝ ΚΑΛΩΣ. Ἤγαγε, ἐπλήτησαν καλῶς, ὡς ἐκ θερισμοῦ. Παρὰ γάθμην δὲ, ἀντὶ τοῦ, παρὰ τὸ πρέπον.

1060. ΦΩΝΗΝ ΒΑΡΒΑΡΟΝ. Ὅτι βάρβαρον τὸ ὄρνεον, διὰ τοῦτο παραβάλλει τοῦτο αὐτῇ. Ἐν Θράκῃ γὰρ καὶ ἡ μεταμόρφωσις αὐτῆς ἱστόρηται.

1070. ΚΑΡΒΑΝΩι. Βαρβάρῳ.

1076. ΠΡΙΝ ΑΙΜΑΤΗΡΟΝ. Ἀπὸ τῶν γρηνιώντων ὑποζυγίων, ἃ ἐκ εἴκοντα τῷ χαλινῷ, ἀφρίζει μετὰ αἵματος. Ἤ, ἐπεὶ αὕτη ἐ πείθεται, πρὶν αἵματός με τὴν ψυχὴν ἐξαφρίσαι· ἀντὶ τοῦ, πρὶν ὀργισθῆναί με αὐτῇ.

1081. ΠΟΠΟΙ ΔΑ. Δᾶ, γῆ Δωρικῶς. Ὅθεν καὶ δημήτης, οἷον γῆ μήτης. Προαναφωνεῖ δὲ τὰ ἐσόμενα.

1090. ΑΠΟΛΛΩΝ. Ἀπολλύων με. Παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν.

1091. ΑΠΩΛΕΣΑΣ. Ἐκείνην γὰρ ἀπώλειαν μόνως ὁρίζομαι τὴν τῆς θηλείας, ἐ τὴν νῦν. ΔΕΥΤΕΡΟΝ. Δεύτερόν με ἀπώλεσας ἐ μετὰ καμάτου.

1099. ΜΙΣΟΘΕΟΝ. Ἄθεον, θεοστυγές.

1100. Κ' ΑΡΤΑΝΑΙ. Ἀγχόναι.

1102. ΕΟΙΚΕΝ ΕΥΡΙΝ. Ἔοικεν, ὡς κύων εὕρειν, ματεύειν καὶ ἀναζητεῖν εἰ γέγονεν ἐνθάδε παλαιὸς φόνος.

1104. ΜΑΡΤΥΡΙΟΙΣ ΓΑΡ. Φαντάζεται γὰρ ὁρᾶν τὰ σώματα τῶν ἀηρημένων παίδων Θυέστου.

1108. ΠΡΟΦΗΤΑΣ ΟΥΤΙΝΑΣ. Τὸς λέξοντας ἡμῖν περὶ σοῦ. Αὐτοὶ γὰρ αὐτόπλαι γινόμεθα.

1112. ΑΛΚΑΝ. Τὸν Ὀρέστην φησί.

1115. ΒΟΑι. Τὰ περὶ Θυέστου.

1120. ΧΕΙΡΟΣ ΟΡΕΓΟΜΕΝΑ. Διαδέχονται δὲ ἀλλήλους τοῖς ὀρέγμασι τῶν χειρῶν Αἴγισθος καὶ Κλυταιμνήστρα.

1122. ΕΠΑΡΓΕΜΟΙΣ. Τοῖς τυφλοῖς καὶ ἀσήμοις, ἀπὸ τῶν λευκώματα ἐχόντων ὀφθαλμῶν.

1123. ΤΙ ΤΟΔΕ. Φαντάζεται τὸν χιτῶνα.

1125. Η ΞΥΝΕΥΝΟΣ. Ἡ γυνὴ τοῦ Ἀγαμέμνονος αἰτία ἔσαι τοῦ φόνου.

1126. ΣΤΑΣΙΣ. Ἡ στάσις, φησὶν, ἐπολολύξαι μέλει ἐπὶ τῇ λεωργῷ Κλυταιμνήστρᾳ, ἡνίκα ἀπόλονται. Παρὰ τὸ, αἱ δ' ὀλόλυξαν θυγατέρες τε νυοί τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις.

1128. ΚΕΛΗι. Ἀντὶ τοῦ, λέγεις.

1129. ΟΥ ΜΕ ΦΑΙΔΡΥΝΕΙ. Οὐ σεσαφήνισαι.

1131. ΣΤΑΓΩΝ. Τὸ αἷμα.

1132. ΒΙΟΥ ΔΥΝΤΟΣ. Συμπλαῆται τοῦ βίου δύντος ταῖς αὐγαῖς σου, μηκέτι ὁρῶντος ταῖς αὐγαῖς.

1134. ΑΠΕΧΕ ΤΗΣ ΒΟΟΣ. Τίς ἂν ἀποστήσειεν αὐτῆς τὸν Ἀγαμέμνονα ὅπως ἂν μὴ ἀπόληται;

1136 ΜΕΛΑΓΚΕΡΩΝ. Τὸν μελάγκερων ταῦρον λαβοῦσα, τῷ μηχανήματι τῷ διὰ τῶν πέπλων τύπλει. Ἐὰν δὲ γράφηται, μελαγκέρῳ μηχανήματι τύπλει, ἀντὶ τοῦ, κεκρυμμένῳ. Ἄλλως· τῆς μελαγκέρω βοός.

Digitized by Google

1139. ΟΥ ΚΟΜΠΑΣΑΙΜ' ΑΝ. Οὐκ ἀλαζονεύομαι μάντις ἄκρος ἐπιγινώσκων θέσφατα· ὅμως δὲ τοχάζομαί τι κακὸν ἀποδήσεσθαι.

1141. ΑΓΑΘΑ ΦΑΤΙΣ. Γνωμολογῶν φησι τοῦτο· ἐνιότε γὰρ καὶ ἐπ' ἀγαθοῖς οἱ χρησμοὶ γίνονται, ὡς δὲ ἐπὶ τὸ πολὺ μοχθηρὰ χρησμῳδοῦσιν. Ἢ τὸ ὅλον ἐπὶ τῷ χρησμῷ Κασσάνδρας· ἀπὸ τούτων τῶν θεσπισμάτων τις ἀγαθὴ φάτις γίνεται βροτοῖς τοῖς ἐγχωρίοις.

1142. ΚΑΚΩΝ ΓΑΡ. Διὰ τὰ προσόντα κακὰ τοῖς εἰσερχομένοις, καὶ τὰ λεγόμενα, φανερά.

1144. ΦΟΒΟΝ ΦΕΡΟΥΣΙ ΜΑΘΕΙΝ. Παρὰ τὸ λεγόμενον, Οὐδὶς εὐτυχὴς πρὸς μάντιν ἀπέρχεται.

1146. ΠΑΘΟΣ ΕΠΑΓΧΕΑΣΑ. Συναναμίξασα τῷ τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ συγκεράσασα.

1148. ΤΙ ΓΑΡ. Τί γὰρ ἄλλο.

1149. ΑΜΦΙ Δ' ΑΥΤΑΣ. Περὶ σαυτῆς ἄτοπα φθέγγῃ.

1151. ΝΟΜΟΝ ΑΝΟΜΟΝ. Ὠιδὴν ἀηδῆ· κιθαρῳδικὸν δὲ νόμον φησί. Τὸ ἐξῆς, Θρηνεῖ νόμον ἄνομον ἀμφιθαλῆ κακοῖς.

1154. ΑΗΔΩΝ. Τοῦτο ἡδομένη τῇ μεταμορφώσει τῆς ἀηδόνος φησίν.

1157. ΑΓΩΝΑ. Γράφεται αἰῶνα. ΚΛΑΥΜΑΤΩΝ ΑΤΕΡ. Εἰ γὰρ καὶ ἐν ὄρνισιν ὅσα θρηνεῖ, φωνῇ μόνῃ, καὶ ὐ θρήνοις.

1161. ΔΥΣΦΑΤΩι ΚΛΑΓΓΑι. Ἀσαφεῖ, αἰνιγματώδει. Ἢ διὰ τὸ δυσχῆ μαντεύεσθαι, ἢ διὰ τὸ προειδέναι τὰ δεινὰ ἀνωφελῶς.

1163. ΘΕΣΠΙΑΣ. Τῆς μαντικῆς.

1168. ΗΝΥΤΟΜΑΝ. Ηὐξόμην.

1316. ΦΕΥ ΦΕΥ. Ἀπολοφυρομένη λέγει τοῦτο ἐν τῷ εἰσιέναι. Ὀκνεῖ γὰρ εἰσελθεῖν ὥς τι δεινὸν ὁρῶσα.

1321. ΣΥΡΙΟΝ ΑΓΑΛΜΑ. Τὸν ἀπὸ Συρίας λιβανωτόν.

1325. ΟΥΤΟΙ ΔΥΣΟΙΖΩ. Οὐ δυσχεραίνω, φησὶν, ὡς ὄρνις θίλωσα εἰς καλιὰν εἰσελθεῖν, καὶ θηρά τινα φοβουμένη.

1329. ΕΠΙΞΕΝΟΥΜΑΙ. Φιλοῦμαι.

1374. ΠΕΠΑΙΤΕΡΑ. Ὡριμωτέρα, γλυκυτέρα. Ἡδύτερος, φησὶν, ὁ θάνατος ὁ ὑπὲρ τῶν δεσποτῶν, τῆς τυραννίδος.

1379. ΕΠΑΙΝΕΙΝ ΠΑΝΤΟΘΕΝ. Ἐπαινοῦμεν διαφόρως ταύτην γνώμην, τὸ μαθεῖν ἐν οἵᾳ ἐστὶν καταστάσει ὁ βασιλεύς.

1384. ΑΡΚΥΣΤΑΤΟΝ. Ἄφυκτον.

1425. ΦΛΕΟΝΤΩΝ Πληθυνόντων.

1431. ΑΠΕΙΛΕΙΝ. Ἀναγκαίως ἀπειλεῖ, ἵνα ἐκεῖνοι τὸ ἀμφίβολον τῆς μάχης φυλάξωνται.

1455. ΦΙΛΗΤΩΡ. Ἐκ ψυχῆς φιλουμένη τῷ Ἀγαμέμνονι.

1456. ΠΑΡΟΥΟΝΗΜΑ. Τὴν ἐκ περιουσίας τρυφήν.

1478. ΔΙΟΥΣΙΣΙ ΤΑΝΤΑΛΙΔΑΙΣΙΝ. Ἀτρεῖ καὶ Θυέστῃ, ἢ, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ.

1479. ΓΥΝΑΙΚΩΝ. Κλυταιμήστρας καὶ Ἑλένης λέγει, αἳ κατὰ φαυλότητα ἴσας τὰς ψυχὰς ἔχουσι.

1482. ΚΟΡΑΚΟΣ. Ὡς κόραξ ἐσθίων νεκρῶν σῶμα βοᾷ, οὕτω καὶ ὁ δαίμων ἐκόμως δικάσει παρὰ τὸ δίκαιον.

1603. ΧΕΡΩΝ ΑΚΡΟΥΣ ΚΤΕΝΑΣ. Ἤγουν, τὰς διαστάσεις τῶν δακτύλων.

Digitized by Google

1626. ΝΕΡΤΕΡΑ ΠΡΟΣΗΜΕΝΟΣ. Ὑποδιεφθαρμένος καθέδρᾳ ὤν. Οἱ γὰρ ζυγοὶ τῶν θαλαμίων ἄνωθέν εἰσιν.

1633. ΠΗΣΑΣ. Ἀντὶ τοῦ, παθών.

1644. ΟΥΚ ΕΤΛΗΣ ΑΥΤΟΚΤΟΝΩΣ. Οὐχ ὑπέμεινας, φησὶ, δρᾶσαι σὺ αὐτὸς τὸ ἔργον μόνος, ἀλλὰ σὺν τῇ γυναικί.

1650. ΚΡΙΘΩΝΤΑ ΠΩΛΟΝ. Οὐχ ὑποζεύξω τὸν μὴ πεπιθαρχηκότα ὡς κριθῶντα πῶλον, ἤγουν, οἷονα ταῖς κριθαῖς· ἀλλὰ συγκλείσας, καὶ λιμώττειν ἐάσας περαίνῳ.

1662. ΤΗΝ ΤΥΧΗΝ. Τὸν οἰωνὸν, δηλονότι.

1682. ΚΑΙ ΣΥ ΘΗΣΟΜΕΝ. Ἐγὼ, φησὶ, καὶ σὺ κρατοῦντες τῶνδε τῶν δωμάτων διαθησόμεθα τὰ καθ' αὑτοὺς καλῶς.

Digitized by Google

ΣΧΟΛΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΟΙΣ ΕΧΡΗΣΑΤΟ Ο ΑΙΣΧΥΛΟΣ

ΕΝ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΙ.

Α'.

γ'. 1. ΘΕΟΥΣ ΜΕΝ ΑΙΤΩ. Εἴσθεσις τῦ παρόντος δράματος ἐκ μονοστροφικῆς ἐστι περιόδε. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι λή'. Ὧν τελευταῖος, Μαθεῖσιν αὐδῶ, κ' ὁ μαθεῖσι λήθομαι. Μετὰ δὲ τὸν κδ', κῶλον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.

40. ΔΕΚΑΤΟΝ ΜΕΝ ΕΤΟΣ. Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων σλϚ'. Ὧν τὰ μὲν ξδ', ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤτοι ἰφθημιμερῆ, καὶ μονόμετρα. Ἐξῆς δὲ μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, καὶ τὸ μέτρον ἐνήλλαξεν. Καὶ εἰσὶ τὰ ἑξῆς κῶλα, ἀναπαιστικὰ πενθημιμερῆ καὶ ἰφθημιμερῆ καὶ δίμετρα ἀκατάληκτά τινα καὶ μονόμετρα ξδ'. Ἑξῆς δὲ εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν μεταβὰς, καὶ ἑτέρῳ μέτρῳ ἐχρήσατο. Καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα, χοριαμβικὰ δίμετρα καταληκτικὰ, ἤτοι ἰφθημιμερῆ, καὶ ἀκατάληκτα καὶ ἡμιόλια, καὶ πενθημιμερῆ, καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ ρδ'. Ὧν τελευταῖον, Γαίας μονόφρυρον ἔρκος. Τὰ δὲ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, ὡς εἴρηται καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τῦ τῶν Περσῶν δράματος, ἑτέρως εἰσὶν ἐσχηματισμένα. Τὰ μὲν γάρ εἰσι μονοστροφικὰ καὶ συστηματικὰ κατὰ περιορισμὸς ἀνίσους, τὰ δὲ κατὰ σχέσιν. Εἰσὶ δὲ τὰ κατὰ σχέσιν, στροφῶν ἕξ. Ἔστι δὲ τῆς παρούσης μονοστρόφε στροφῆς τὰ κῶλα ἀναπαιστικὰ ξδ'. Ὧν τὰ μέν εἰσι δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ μονόμετρα· τὰ δὲ τῶν ἀποθέσεων δίμετρα καταληκτικὰ, ἤγουν ἰφθημιμερῆ. Ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι πάσαις παράγραφος.

104. ΚΥΡΙΟΣ ΕΙΜΙ. Ἐντεῦθεν αἱ κατὰ σχέσιν ἄρχονται στροφαί. Καί εἰσι τῆς πρώτης ταυτησὶ στροφῆς κῶλα ιθ', καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. Εἰσὶ δὲ τὰ πλείω μὲν ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤγουν ἰφθημιμερῆ, καὶ μονόμετρα καὶ πενθημιμερῆ. Τινὰ δὲ καὶ δακτυλικὰ ἰαμβικά· ἃ καὶ μετρήσεις ἑπόμενος οἷς πρότερον εἰρήκαμεν. Τὸ μέντοι τελευταῖον κῶλον τῆς τε στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς καὶ τῆς ἐπῳδῆς, καλεῖται ἐφύμνιον, καὶ ἔστι δακτυλικὸν πενταμετρον. Ἐπὶ τῷ τέλει τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς παράγραφος. Ἔστι δὲ τριὰς ἐπῳδική.

Β'.

266. ΗΚΩ ΣΕΒΙΖΩΝ. Αἱ ἑξῆς αὗται συστημάτων περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ϟζ'. Ὧν τελευταῖος, Χάρις γὰρ ὐκ ἄτιμος εἰργασαι πόνων. Ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς ἐστι τῦ χορῦ.

363. Ω ΖΕΥ ΒΑΣΙΛΕΥ. Εἴρηται ἡμῖν ἐν τῷ τῶν Περσῶν δράματι περὶ τῦ εἴδους τύτυ τῶν χορῶν. Ὅμοιον γάρ ἐστιν ἐκείνοις καὶ τῦτο. Ἔχει γὰρ ἐν ἀρχῇ μὲν σύστημα ἐπιφθεγματικὸν, εἰς δύο διῃρημένον περιόδους κώλων ἀναπαιστικῶν ιϚ· ἑξῆς δὲ στροφὰς γ', καὶ ἀντιστροφὰς τοσαύτας, καὶ ἐπῳδόν. Καλεῖται δὲ ταῦτα ἐπὶ

Digitized by Google

ἐπῳδική. Ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος· ἐπὶ δὲ τῷ τέλει τῆς ἐπῳδῆς κορωνὶς καὶ παράγραφος.

447. Ο ΧΡΥΣΑΜΟΙΒΟΣ. Στροφὴ ἑτέρων κώλων ιζ'.
465. ΒΑΡΕΙΑ Δ' ΑΣΤΩΝ. Ἀντιστροφὴ κώλων ιζ.
483. ΠΥΡΟΣ Δ' ΥΠ' ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ. Ἐπῳδὸς κώλων ιε'.

Γ'.

690. ΤΙΣ ΠΟΤ' ΩΝΟΜΑΖΕΝ. Ὁ παρὼν χορὸς συνέστηκεν ἐκ κώλων ρκζ'. Ὧν τὰ μὲν ρ' εἰσὶ χοριαμβικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤτοι ἐφθημιμερῆ, πενθημιμερῆ, καὶ ἡμιόλια, καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα καὶ καταληκτικά. Ἐξῆς δὲ μεταβὰς εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν, καὶ τὸ μέτρον ἐπήλλαξε. Καί εἰσι τὰ ἑξῆς κῶλα, ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤτοι ἐφθημιμερῆ, καὶ μονόμετρα, κζ'. Ὧν τελευταῖον, Πόλιν οἰκεροῦντα πολιτῶν.

690. ΤΙΣ ΠΟΤ' ΩΝΟΜΑΖΕΝ. Στροφὴ κώλων ιζ'.
708. ΙΛΙΩι ΔΕ ΚΗΔΟΣ. Ἀντιστροφὴ κώλων ιζ'.
726. ΕΘΡΕΨΕΝ ΔΕ ΛΕΟΝΤΑ. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ι'.
736. ΧΡΟΝΙΣΘΕΙΣ Δ' ΑΠΕΔΕΙΞΕΝ. Ἀντιστροφὴ κώλων ι'.
746. ΠΑΡΑΥΤΑ Δ' ΟΥΝ ΕΛΘΕΙΝ. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ιϛ'.
759. ΠΑΛΑΙΦΑΤΟΣ Δ' ΕΝ ΤΟΙΣ ΒΡΟΤΟΙΣ. Ἀντιστροφὴ κώλων ιϛ'.
772. ΦΙΛΕΙ ΔΕ ΤΙΚΤΕΙΝ ὙΒΡΙΣ. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ι'.
782. ΔΙΚΑ ΔΕ ΛΑΜΠΕΙ ΜΕΝ. Ἀντιστροφὴ κώλων ι'.

Δ'.

792. ΑΓΕ ΔΗ, ΒΑΣΙΛΕΥ. Σύστημα ἐπιφθεγματικὸν κώλων ἀναπαιστικῶν κζ'.
819. ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΝ ΑΡΓΟΣ. Εἴσθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς τε καὶ συνεχοῦς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρξε'. Ὧν τελευταῖος, Μέλοι δέ τι σοὶ τῶνπερ ἂν μέλλῃς τελεῖν.
984. ΤΙΠΤΕ ΜΟΙ ΤΟΔ' ΕΜΠΕΔΩΣ. Ὁ παρὼν χορὸς συνίσταται ἐκ κώλων χοριαμβικῶν ξ'. Ὧν τὰ μέν ἐστι δίμετρα ἀκατάληκτα· τὰ δὲ καταληκτικὰ, ἤτοι ἐφθημιμερῆ· τὰ δὲ πενθημιμερῆ καὶ ἡμιόλια, καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα. Ὧν τελευταῖον, Ζωπυρωμένας φρενός.
984. ΤΙΠΤΕ ΜΟΙ ΤΟΔ' ΕΜΠΕΔΩΣ. Στροφὴ κώλων ιγ'.
997. ΠΕΤΘΟΜΑΙ Δ' ΑΠ' ΟΜΜΑΤΩΝ. Ἀντιστροφὴ κώλων ιγ'.
1010. ΜΑΛΑ ΓΑΡ ΤΟΙ ΤΑΣ ΠΟΛΛΑΣ. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ιε'.
1029. ΜΕΛΑΝ ΑΙΜΑ ΤΙΣ ΑΝ ΠΑΛΙΝ. Ἀντιστροφὴ κώλων ιε'.

Ε'.

1044. ΕΙΣΩ ΚΟΜΙΖΟΥ. Αἱ συστηματικαὶ αὗται περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων λζ'. Ὧν τελευταῖος, Ἐκεῖσ' ἀνάγκη τῇδε καίνισον ζυγόν. Ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.
1081. ΟΤΟΤΟΤΟΤΟΙ ΠΟΠΟΙ ΔΑ. Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας, τὰς περιόδους μονοστροφικὰς καὶ συνεχεῖς ἔχουσα. Εἰσὶ δὲ οἱ μὲν τῇ χορῇ στίχοι, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι· τὰ δὲ τῇ ἑτέρᾳ προσώπῳ κῶλα, ἀντισπαστικά. Ἔοικε δὲ

Digitized by Google

πεῖται στροφὴ καὶ ἀντιστροφή. Καὶ εἰσὶ τῆς μὲν στροφῆς κῶλα ζ'· ὧν τὸ α' ἡμιόλιον, τὸ δὲ ζ' πενθημιμερές. Ὁμοίως καὶ τῆς ἀντιστροφῆς· τὰ αὐτὰ γάρ εἰσι κῶλα. Ἔχουσι δὲ καὶ τὰς ᾠδὰς πεντασυλλάβους.

1089. ΑΠΟΛΛΟΝ ΑΠΟΛΛΟΝ, ΑΓΥΙΕΥ Τ' ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΜΟΣ. ΑΠΩΛΕΣΑΣ ΓΑΡ. Ἑτέρα στροφὴ κῶλα γ'. Ὧν τὸ α' πενθημιμερὲς, τὸ ζ' δίμετρον ἀκατάληκτον, τὸ δὲ γ' ἰαμβικὸς σίχος τρίμετρος ἀκατάληκτος.

1094. ΑΠΟΛΛΟΝ, ΑΠΟΛΛΟΝ, ΑΓΥΙΕΥ Τ' ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΜΟΣ. Α ΠΟΙ. Ἀντιστροφὴ ἔχουσα κῶλα γ' ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς.

1099. ΜΙΣΟΘΕΟΝ ΜΕΝ ΟΥΝ. Ἑτέρα στροφὴ ἔχουσα κῶλα γ'. Ὧν τὸ α' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον· τὸ β' δίμετρον ἀκατάληκτον. Ἔχουσι δὲ πεντασυλλάβους ᾠδάς. Τὸ δὲ γ', ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον.

1104. ΜΑΡΤΥΡΙΟΙΣ ΓΑΡ. Ἀντιστροφὴ ἑτέρα ἔχουσα κῶλα γ' ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς.

1109. ΙΩ ΠΟΠΟΙ. Ἑτέρα στροφὴ ἔχουσα κῶλα ε'. Ὧν τὸ πρῶτον ἀντιστασικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ β' δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι τὸ ἰφθημιμερές. Τὸ γ' ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ δ' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον καταληκτικόν. Τὸ δὲ ε' πενθημιμερές. Ἔχουσι δὲ τὰς ᾠδὰς πεντασυλλάβους.

1116. ΙΩ ΤΑΛΑΙΝΑ· ΤΟΔΕ ΓΑΡ ΤΕΛΕΙΣ. Ἑτέρα ἀντιστροφὴ ἔχουσα κῶλα ε' ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς.

1123. Ε Ε, ΠΑΠΑΙ ΠΑΠΑΙ. Ἐντεῦθεν ἑτέρως ἰσχημάτισε τὸ μέτρον, καὶ προέβησε τῆς στροφῆς κῶλόν τι τὸ ἓ ἕ. Τὰ δὲ ἓξῆς κῶλά εἰσιν ε'. Ὧν τὸ α' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ β' δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἰφθημιμερές. Τὸ γ' ἰαμβικὸν τρίμετρον. Τὸ δ' ὅμοιον τῷ α'. Τὸ δὲ ε' τρίμετρον καταληκτικὸν, καὶ αὐτὸ ἀντισπαστικόν. Ἔχουσι δὲ καὶ πεντασυλλάβους ᾠδάς.

1128. ΠΟΙΑΝ ΕΡΙΝΝΥΝ. Ἡ στροφὴ αὕτη τῇ χορῇ κώλων ἐστὶ ς'. Ὧν τὰ πρῶτα β' ἰαμβικὰ τρίμετρα. Τὸ γ' καὶ δ' ἀντισπαστικὰ τρίμετρα καταληκτικά. Τὸ ε' δίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ δὲ ς' ἰφθημιμερές. Ἔχουσι δὲ καὶ πεντασυλλάβους ᾠδάς.

1134. Α Α, ΙΔΟΥ ΙΔΟΥ. Ἀντιστροφή ἐστιν αὕτη τῆς ῥηθείσης στροφῆς, καὶ ἔχει κῶλα ἰσόμετρα ἐκείνῃ ε'.

1139. ΟΥ ΚΟΜΠΑΣΑΙΜ' ΑΝ ΘΕΣΦΑΤΩΝ. Τῆς τῇ χορῇ στροφῆς αὕτη ἐστὶν ἀντιστροφὴ, ἔχουσα κῶλα ὅμοια ς'.

1145. ΙΩ ΙΩ, ΤΑΛΑΙΝΑΣ ΚΑΚΟΠΟΤ. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ε'. Ὧν τὸ α' μονόμετρον. Τὸ β' δίμετρον ὑπερκατάληκτον ἀντισπαστικόν. Τὸ γ' τρίμετρον καταληκτικὸν ὅμοιον. Τὸ δ' ἰαμβικὸν τρίμετρον. Τὸ ε' ὅμοιον τῷ γ'.

1149. ΦΡΕΝΟΜΑΝΗΣ ΤΙΣ ΕΙ. Ἑτέρα στροφὴ τῇ χορῇ κώλων ς' ἀντισπαστικῶν. Ὧν τὸ α' τρίμετρον βραχυκατάληκτον. Τὸ β' πενθημιμερές. Τὸ γ' δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ δ' τρίμετρον καταληκτικόν. Τὸ ε' ὅμοιον τῷ α'. Τὸ ς' ὅμοιον τῷ β'.

1155. ΙΩ ΙΩ, ΛΙΓΕΙΑΣ. Ἀντιστροφὴ τῆς ἄνω στροφῆς κώλων ὁμοίων ε'.

1159. ΠΟΘΕΝ ΕΠΙΣΣΥΤΟΥΣ. Ἀντιστροφὴ ἑτέρα τῆς τῇ χορῇ στροφῆς, κώλων ὁμοίων ς'.

1165. ΙΩ ΓΑΜΟΙ, ΓΑΜΟΙ. Ἑτέρα στροφὴ κώλων ς' ἀντισπαστικῶν. Ὧν τὸ α' καὶ β' τρίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ γ' τρίμετρον βραχυκατάληκτον. Τὸ δ' πενθημιμερές. Τὸ ε' καὶ τὸ ς' ὅμοια τῷ πρώτῳ.

1171. ΤΙ ΤΟΔΕ ΤΟΡΟΝ ΑΓΑΝ. Ἑτέρα στροφὴ τῇ χορῇ κώλων ε' ἀντισπα-

Digitized by Google

σιμῶν. Ὧν τὸ α' δίμετρον ὑπερκατάληκτον. τὸ β' ἐφθημιμερές. Τὸ γ' τρίμετρον καταληκτικόν. Τὸ δ' ὅμοιον. Τὸ ε' πενθημιμερές.

1176. ΙΩ ΠΟΝΟΙ, ΠΟΝΟΙ. Ἀντιστροφὴ τῆς ἄνω στροφῆς, κώλων ὁμοίων ς'.

1182. ΕΠΟΜΕΝΑ ΠΡΟΤΕΡΟΙΣ. Ἀντιστροφὴ τῆ χορῆ, κώλων ὁμοίων ε'.

1187. ΚΑΙ ΜΗΝ Ο ΧΡΗΣΜΩΣ ΟΥΚΕΤ' ΕΚ. Εἴσθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς καὶ συνεχῆς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι εμθ'. Ὧν τελευταῖος, Καὶ ταῦτ' ἐκείνων μᾶλλον οἰκτείρω πολύ. Μετὰ δὲ τὸν λς', κῶλον ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Μετὰ δὲ τὸν ρκζ', κῶλον ὅμοιον μονόμετρον βραχυκατάληκτον. Μετὰ δὲ τὸν ρλδ', κῶλον ὅμοιον μονόμετρον ἀκατάληκτον.

1340. ΤΟ ΜΕΝ ΕΥ ΠΡΑΤΤΕΙΝ ΑΚΟΡΕΣΤΟΝ ΕΦΥ. Εἴσθεσις χορῆ ἐπῳδική, διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλὴν κεῖσθαι. Τὰ δὲ κῶλά εἰσιν ἀναπαιστικὰ ιϛ'. Ὧν τὸ ς' μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα καὶ καταληκτικὰ, ἤτοι ἐφθημιμερῆ.

1352. Ω ΜΟΙ, ΠΕΠΛΗΓΜΑΙ. Εἴσθεσις διπλῆς ἀμοιβαίας καὶ μονοστροφικῆς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ξδ'. Ὧν ὁ β' καὶ δ' καὶ ε' τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοί. Οἱ δὲ λοιποὶ, ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι. Ὧν τελευταῖος, Ἔργον δικαίας τέκτονος. Τάδ' ὧδ' ἔχει.

1416. ΤΙ ΚΑΚΟΝ, Ω ΓΥΝΑΙ, ΧΘΟΝΟΤΡΕΦΕΣ. Στροφὴ χορῆ ἐκ κώλων ἀντισπαστικῶν ε'. Ὧν τὸ α' δίμετρον ὑπερκατάληκτον, τὸ β' τρίμετρον βραχυκατάληκτον, τὸ γ' τρίμετρον καταληκτικὸν, τὸ δ' ὅμοιον, τὸ ε' ὅμοιον.

1421. ΝΥΝ ΜΕΝ ΔΙΚΑΖΕΙΣ. Ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι στίχοι ιδ'.

1435. ΜΕΓΑΛΟΜΗΤΙΣ ΕΙ. Ἀντιστροφὴ ἔχουσα κῶλα ε', ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς ἀντισπαστικοῖς.

1440. ΚΑΙ ΤΗΝΔ' ΑΚΟΥΕΙΣ. Ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι στίχοι ιζ'.

1457. ΦΕΥ, ΤΙΣ ΑΝ ΕΝ ΤΑΧΕΙ. Εἴσθεσις διπλῆς μονοστρόφου ἔχουσα τὰς περιόδους· ἡ γὰρ ἔχει ἀντιστροφήν. Καί εἰσι τῆ μὲν χορῆ τὰ κῶλα χοριαμβικὰ· τῆ δὲ ἑτέρᾳ στροσώπῳ, ἀναπαιστικά. Εἰσὶ δὲ τῆς παρούσης στροφῆς κῶλα χοριαμβικὰ ιδ', δίμετρα καὶ τρίμετρα καταληκτικὰ καὶ βραχυκατάληκτα καὶ ἀκατάληκτα. Μετὰ δὲ τὸ ζ' κῶλον, κῶλα τμῆμα τὸ ἰώ.

1471. ΜΗΔΕΝ ΘΑΝΑΤΟΥ. Ἀναπαιστικὰ κῶλα ς', ὧν τὸ β' μὲν μονόμετρον· τὰ δὲ λοιπὰ, δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ ς', ἐφθημιμερές.

1477. ΔΑΙΜΟΝ, ΟΣ ΕΜΠΙΠΤΕΙΣ ΔΩΜΑΣΙ ΚΑΙ. Στροφὴ ἑτέρα κώλων χοριαμβικῶν ζ'. Εἰσὶ δὲ τὰ μὲν, δίμετρα, τὰ δὲ, τρίμετρα, καταληκτικὰ καὶ βραχυκατάληκτα καὶ ἀκατάληκτα.

1484. ΝΥΝ Δ' ΩΡΘΩΣΑΣ. Ἀναπαιστικὰ ὅμοια τοῖς προῤῥηθεῖσιν ἓξ.

1490. Η ΜΕΓΑΝ ΟΙΚΟΙΣ. Ἑτέρα στροφὴ κώλων χοριαμβικῶν ιε'. Εἰσὶ δὲ τὰ μὲν, δίμετρα, τὰ δὲ, τρίμετρα καταληκτικὰ καὶ βραχυκατάληκτα καὶ ἀκατάληκτα, τὰ δὲ, ἡμιόλια. Μετὰ δὲ τὸν η' καὶ ιϛ', κώλων τμήματα.

1506. ΑΥΧΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟΔΕ ΤΟΥΡΓΟΝ ΕΜΟΝ. Ἀναπαιστικὰ κῶλα η'. Ὧν τὸ β' καὶ ζ' μονόμετρα· τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ η' ἐφθημιμερές.

1514. ΩΣ ΜΗΝ ΑΝΑΙΤΙΟΣ ΕΙ. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ὁμοίων τοῖς ῥηθεῖσι χοριαμβικῶν η'.

1522. ΙΩ ΙΩ, ΒΑΣΙΛΕΥ ΒΑΣΙΛΕΥ. Ἀναπαιστικὰ κῶλα ζ'. Ὧν τὸ β' μὲν καὶ ζ', ἐφθημιμερές· τὰ δὲ λοιπὰ, δίμετρα ἀκατάληκτα. Ὧν στροτίθεται κῶλον ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον.

Digitized by Google

1530. ΟΥΤ' ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΟΙΜΑΙ ΘΑΝΑΤΟΝ. Ἀναπαιστικὰ κῶλα θ'. Ὧν τὸ β' μὲν μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ θ' ἐφθημιμερές.

1539. ΑΜΗΧΑΝΩ. Στροφὴ ἑτέρα κώλων ὁμοίων τοῖς ῥηθεῖσι χοριαμβικῶν ζ'.

1546. ΙΩ ΓΑ ΓΑ. Ἀναπαιστικὰ κῶλα ι'. Ὧν τὸ α', τὸ γ' καὶ τὸ ε' καὶ τὸ θ', μονόμετρον· τὰ δὲ λοιπὰ, δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ ι' ἐφθημιμερές.

1556. ΤΙΣ Δ' ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΣ. Χοριαμβικὰ κῶλα, ὅμοια τοῖς ῥηθεῖσι δ'.

1560. ΟΥ ΣΟΙ ΠΡΟΣΗΚΕΙ. Ἀναπαιστικὰ κῶλα θ'. Ὧν τὸ γ', τὸ ε' καὶ τὸ η', μονόμετρον· τὰ δὲ λοιπὰ, δίμετρα καταληκτικά· τὸ δὲ θ' ἐφθημιμερές.

1569. ΟΝΕΙΔΟΣ ΗΚΕΙ. Ἑτέρα στροφὴ κώλων ὁμοίων τοῖς ῥηθεῖσι ζ'. Ἔοικε δὲ ἀντιστροφὴ εἶναι τῆς στροφῆς ἧς ἡ ἀρχὴ Ἀμηχανῶ. Ὅμοια γὰρ ἔχει τὰ κῶλα.

1576. ΕΣ ΤΟΝΔ' ΕΝΕΒΗ. Ἀναπαιστικὰ κῶλα ι'· ὧν τὸ β' μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ ι' ἐφθημιμερές.

1586. Ω ΦΕΓΓΟΣ ΕΥΦΡΟΝ. Εἴσθεσις διπλῆς μονοστροφικῆς καὶ συνεχοῦς. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι οϐ'. Ὧν τελευταῖος, Ἀμφοῖν γένηται τοῖνδε παγκρατὴς φονεύς.

1658. ΑΛΛ' ΕΠΕΙ ΔΟΚΕΙΣ. Εἴσθεσις διπλῆς συνεχοῦς ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος. Οἱ δὲ στίχοι εἰσὶ τροχαϊκοὶ κέ. Ὧν οἱ κγ' τετράμετροι καταληκτικοί· οἱ δὲ ἐν τῷ τέλει β' τρίμετροι ὑπερκατάληκτοι.

Digitized by Google

Digitized by Google

ÆSCHYLI

TRAGŒDIA

AGAMEMNON

EX INTERPRETATIONE LATINA EMENDATA

VIRI ILLUSTRIS

THOMÆ STANLEII:

EJUSDEM

COMMENTARIUS PERPETUUS

CUM ACCESSIONIBUS AMPLISSIMIS

AD FIDEM AUTOGRAPHI MS. NUNC PRIMUM EDITIS.

M

Digitized by Google

Digitized by Google

ARGUMENTUM ÆSCHYLI TRAGŒDIÆ QUÆ INSCRIBITUR AGAMEMNON.

AGAMEMNON, versus Trojam profecturus, Clytemnestræ pollicitus est, si urbem ceperit, se eodem die id significaturum face accensa. Unde speculatorem mercede conductum Clytemnestra constituit qui facem observaret. Hac ille visa nunciavit: Ipsa vero de face verba factura senum cœtum accersit, e quibus constituitur Chorus; qui, re audita, pæana canunt. Non multo post advenit Talthybius, et quæ inter navigandum acciderant narrat. Agamemnon rheda venit, quem sequitur rheda alia, in qua manubiæ et Casandra. Prior ergo ille cum Clytemnestra domum ingreditur. Casandra autem, priusquam regiam intraverit, vaticinata est et sui et Agamemnonis mortem, et ab Oreste perpetrandum matricidium; et abjiciens coronas insilit tanquam moritura. Hæc fabulæ pars mirabilis est, utpote et ad stuporem et commiserationem permovendam apta. Unus autem Æschylus Agamemnonem in scena interfici comminiscitur; Casandræ vero mortem non exhibens, mortuam esse innuit. Inducit Ægisthum et Clytemnestram rationem reddentes patratæ cædis, argumento, utrumque, peculiari; hanc, ob interfectionem Iphigeniæ; illum, ob calamitates quas pater ejus Thyestes ab Atreo perpessus est.

Acta est hæc fabula Philocle Archonte, anno secundo Olympiadis vicesimæ octavæ. Vicit Æschylus Agamemnone, Choephoris, Eumenidibus, Proteo Satyrico. Sumptus ministravit Xenocles Aphidnensis.

Digitized by Google

Fabulæ Personæ.

SPECULATOR.
CHORUS.
CLYTEMNESTRA.
TALTHYBIUS præco.
AGAMEMNON.
CASANDRA.
ÆGISTHUS.

Prologum agit Speculator, Agamemnonis famulus.

Digitized by Google

ÆSCHYLI TRAGŒDIA

AGAMEMNON.

IAMBI.

I. spec. DEOS quidem posco horum exitum laborum,
Custodiæ annuæ levamen, qua excubans
Super ædes Atridarum, instar canis,
Astrorum cognovi nocturnorum chorum,
Cum hyemem tum æstatem ferentes mortalibus
Principes claros, eminentes in cœlo
Stellas, occasus et ortus ipsarum;
Et nunc observo lampadis tesseram,
Fulgorem ignis afferentem a Troja rumorem,
Excidialemque indicationem: sic enim jubere
Mulieris viro-insidiantem autumor animum.
Interea noctivagum roscidumque habeo
Cubile somniis minime visitatum;
Metus enim mihi somni vice adstat,
Ne arcte palpebras concludam somno.
Cum autem mihi visum est cantare aut minurire,
Hoc somni loco adhibens cantionis remedium,
Ploro tunc hujusce domus infortunium gemens,
Non, sicut antea, optime administratæ.
At nunc fœlix fiat laborum exitus,
In lætum nuncium apparente nocturno igne.
O salve, fax noctis, diurnum
Lumen ostendens, et chorearum institutionem
Multarum apud Argos, hujus eventus gratia!
Io, Io!
Agamemnonis uxori significabo clare,
Ut ipsa surgens lecto quam citissime, per domum
Ovationem bene-auspicantem huic lampadi
Alacriter-accinat, siquidem Ilii urbs
Capta est, prout specularis ignis apparendo nuntiat.
Ipseque ego præludium saltabo:
Res enim heriles ut bene cedant efficiam,

Digitized by Google

[1] Cum hæc speculatio mihi ter sex jecerit.
Contingat igitur mihi ut reducis amicabilem manum
Domini ædium *istarum* hac sustineam manu.
Sed cætera taceo, bos in linguam magnus
Incessit; domus vero ipsa si vocem acceperit,
[2] Clarissime eloquatur. Adeo lubens ego
Intelligentibus loquor, et non intelligentes lateo.

ANAPÆSTI.

CHOR. Decimus quidem hic annus ex quo Priami
Magnus adversarius,
Menelaus rex et Agamemnon,
Throni gemini geminique a Jove sceptri
Dignitatis, validum par Atridarum,
Classem Argivorum mille-navium
Ab hac regione
Solverunt, militare auxilium,
Magnum ex animo clangentes Martem;
More vulturum, qui, præ doloribus
Pullorum sublatorum, supra cubilia
Circumvolitant,
Alarum remis remigantes,
Quod laborem circa pullos
In observandis nidis perdiderint;
Supremus vero audiens aut Apollo,
Aut Pan, aut Jupiter, ab avibus editum
Clarisonum luctum
Ob hos abductos, sero-punientem
Mittit raptoribus Erinnyn.
Sic Atrei filios optimus
Adversus Parin mittit hospitalis
Jupiter, pro muliere multinuba,
Plurima et membra-gravantia certamina,
Genu arenis fulto,
Fractaque in primitiis *pugnæ*
Hasta, impositurus Danais
Simul et Trojanis. Cæterum *res* sunt ubi nunc
„ Sunt; sed eventum secundum fatum sortiuntur;

[1] MS. Cum hæc custodia optime mihi cesserit.
[2] MS. Clarissime eloquatur quod lubens ego.

Digitized by Google

„ Neque quisquam, sive plorans, sive libans,
„ Sive flens, sacrorum igne-carentium
„ Iras intensas demulcebit.
At nos emerita carne senili
In illa expeditione derelicti
Manemus, vires
Pueris-æquales regentes scipionibus.
Nam et juvenilis medulla
Quæ intra pectora dominatur
Æquæva est, Mars, i. e. *vigor Martius*, non inest in suo loco;
Et nimia senilitas, foliis nunc
Exarefactis, tripodes per vias
Incedit, pueroque nihilo validior,
Quasi somnium diurnum errat.
Tu vero, Tyndarei
Filia, regina Clytemnestra,
Quid rei, quid novi est? quidnam intelligens,
Cujus nuntii suasu
Huc atque illuc missa sacra peragis?
Omnium vero Deorum urbanorum,
Supremorum, terrestrium,
Cœlestium et forensium
Aræ donis ardent:
Alia aliunde ad cœlum usque pertingens
Lampas tollitur,
Delibuta olei casti
Mollibus puris fomentis,
Cum libatione e regiis cellis deprompta.
Harum rerum tu locuta mihi quodcunque licet
Et monere fas est,
Medicus esto hujus solicitudinis,
Quæ nunc alias infesta existit,
Alias ex sacris extis amica ostendens
Spes propulsat curam immensam
Animum exedentem.

EPODICA.

STROPHE.

Potis sum enarrare itinerantem potentiam

Digitized by Google

Auspicatam virorum
Præfectorum; adhuc enim divinitus spirat
Fiducia cantum,
Viresque cognata ætas *subministrat*,
Quo pacto Achivorum
Geminum imperium, pubis Græciæ
Concordem ducatum, *vel, concordes duces*,
Miserit cum hasta exactore pœnarum, i. e. *cum milite vindice*,
Ales rapax Trojanam in terram.
Avium rex,
Ducibus navium, et qui niger,
Et qui parte postica candidus,
Apparentes prope atrium,
Manu *fulminis* jaculatrici *missi*,
Splendidis in sedibus
Vescentes leporinam,
Prægravidam epulabantur sobolem,
Extremis in cursibus impeditam.
Næniam, næniam dic, [3] bene autem eveniat.

ANTISTROPHE.

Venerandus vero exercitus augur cum vidisset
Animis geminos
Atridas pugnaces, agnovit leporum epulatores,
Deductoresque principes;
Sic vero fatur prodigia dicens:
Longo post tempore capiet
Priami urbem hæc expeditio;
Omnes vero, *intra* murorum *ambitum*,
Opes, quibus ante populus abundabat,
Fatum vi diripiet.
Tantum, *precor*, ne qua calamitas
Divinitus missa obnubilet procusum
Frænum magnum Trojæ *exercitum*
Expeditione profectum. Domui enim huic
Irata est Diana casta,
Volucribus canibus patris, *Jovis*,
Qui una cum fœtu ante partum

[3] MS. Quod autem rectum est prævaleat *opto*.

Digitized by Google

[4] Miseram leporem mactarunt;
Odit vero cœnam aquilarum.
Næniam, næniam dic, bene autem eveniat.

EPODUS.

Nempe illa pulchra tantopere benevola
Pullis [5] nondum volatilibus ob debilitatem,
Omniumque agrestium mammas amantibus
Ferarum catulis, jucunda
Horum [6] signa exigit ut edam,
Fausta quidem, sed culpanda
Ostenta harum aquilarum.
Jaculatorem autem invoco Apollinem,
Ne quas contrariorum ventorum
Danais diuturnas puppium-retentrices
Navigationis difficultates creet,
Urgens sacrificium
Aliud barbarum, non epulandum,
Litium fabrum,
Virum non metuentem: manet enim
Metuenda [7] redux
Domicustos dolosa,
Memor ira exigens pro filia.
Talia Calchas cum
Præclaris successibus vociferatus est
Fata ab avibus
Occinibus ædibus regiis:
Convenientem vero hisce *oraculis*
Næniam, næniam dic, bene autem eveniat.

ANTISTROPHICA.

STROPHE 1.

Jupiter, quisquis est, si hoc
Nomine appellari gaudeat,
Hoc eum ipse appello.

[4] MS. Miserum leporem devorarunt.
[5] MS. Debilibus animalium etiam noxiorum.
[6] MS. *Pullorum* signa.
[7] MS. Retribuens domicustos dolosa, memor ira *Clytemnestræ* exigens pœnas pro filia *Iphigenia*.

Digitized by Google

„ Non possum conjectare,
„ Cum omnia pensitem,
„ Præter Jovem, in quem hoc vanum
„ Curæ pondus
„ Vere oportet rejicere.

ANTISTROPHE 1.

„ Adeo ille qui modo erat potens,
„ Omnium ad pugnandum provocatrici superbiens audacia,
„ Nihil dictu existens prius,
„ Quantus quantus vero posted evaserit,
„ Superiorem nactus perit.
„ Jovem vero alacriter
„ Per ovationes laudans,
„ Compos fiet usquequaque sui propositi.

STROPHE 2.

„ *Jovem, inquam,* qui sapere homines
„ Docet, nocumento
„ Efficiens ut documentum vere obtineant.
„ Stillat autem etiam in somnis ante cor
„ Malorum memor cruciatus;
„ Et vel ad invitos venit prudentia.
Scilicet *hæc* gratia Deorum efficaciter
Sedili venerando *cœli* insidentium.

ANTISTROPHE 2.

Tunc Imperator [8] senior
Navium Achaicarum,
Vatem neminem vituperans,
Incidentibus casibus assentiens,
Quando navigandi impotentia naves exhauriente
Gravabatur populus Achaicus,
E regione Chalcidis retentus
Refluis in Aulidis portibus.

STROPHE 3.

Flatus vero a Strymone venientes
Male feriati, famiferi, importuni

[8] MS. Summus.

Digitized by Google

Hominum errores, navium
Et funium prodigi,
Immensum tempus collocantes
In mora, carpebant florem Achivorum.
Postquam vero illud auxilium,
Vel *ipsa* acerba tempestate
Gravius, primoribus *Græcorum*
Vates clanxit, allegans
Dianam, adeo ut terram sceptris
Percutientes Atridæ
Non tenerent lacrymas.

ANTISTROPHE 3.

Rex major natu tunc hæc dixit;
Gravis quidem calamitas non parere;
Gravis vero si filiam
[9] Laceravero, ornamentum meæ domus,
Maculans a virginea cæde manantibus
Rivulis paternas manus
Ad aras. Quodnam horum
Extra malum? quodnam? sed qui
Proditor siem classis,
A socio exercitu deficiens?
Ventorum sedatricis sacrificii
Virgineique sanguinis vehementer cupida est
Diana: quod bene eveniat.

STROPHE 4.

Exinde necessitatis subiit capistrum
Mentis spirans impium ventiversivum,
Nefandum, profanum,
[1] Unde supra modum
Sapere pœnituit mortales:
Audaces enim facit male-suada
Misera insania [2] autrix malorum.

[9] MS. Mactavero.

[1] MS. Inde intellexit præfracta quæ hominibus contingit audacia, unde orta sit: *sc. ex Necessitate. Vid. Schol. Vel,* Inde propria experientia doctus cognovit homines ita comparatos esse ut quidvis audeant.

[2] MS. Prius auctor.

Digitized by Google

Sustinuit itaque mactator natæ fieri
Bellorum mulierem ulciscentium auxilium,
Et sacra navium auspicalia :
Preces vero et voces patrem invocantes
Vitamque virgineam nihili fecerunt
Pugnæ-cupidi principes.

ANTISTROPHE 4.

Dixit autem servis victimariis pater post precationem,
More capræ supra aram
Vestibus involutam,
Totis viribus pronam
Ut illam corriperent tollutim,
Orisque formosi
Custodiam comprimerent, vocem infaustam domibus,
Per vim frænique mutum robur.
At illa, croci tincturas in solum fundens, feriebat unumquemque
Sacrificorum ab oculis *emisso* jaculo misericordiam creante,
Decora sicut in picturis *apparet*, alloquique volens,
Quoniam sæpe patris per cœnacula
Opipara cecinerat.

STROPHE 5.

Virgo autem viri expers
Sua voce chari patris sæpe-libantem felicem
Ætatem amice honorabat.
Quæ deinceps *facta sunt*, neque vidi, neque dico.
Artes vero Calchantis non sunt irritæ.
Justitia autem illis qui passi sunt inclinat
Cognoscere futurum.

ANTISTROPHE 5.

Ipsum autem præscire,
Cum evitare non liceat, valeat ;
Quippe idem est ac ante tempus ingemiscere :
Manifestum enim eveniet quod vocibus *vatum* consonum est.
Ergo posthac secundus sit

Digitized by Google

Rerum exitus, ut volet hoc cognatione proximæ Apiæ
Terræ unica custodia et præsidium.

IAMBI.

II. Accedo tuam, Clytemnestra, adorans majestatem:
Justum enim est principis honorare
Uxorem, orbato virili solio.
Tu vero sive audieris quid magni momenti, sive nil tale *audiens*,
Ob spes bonorum nunciorum sacra paras.
Audirem lubens, nec tamen indigner si taces.
CLYT. Boni quidem nuncii, juxta proverbium,
Aurora ex nocte matre contingat.
Intelliges autem spe majus auditu gaudium.
Priami enim ceperunt Argivi urbem.
CHOR. Quid ais? fugit *me* dictum *tuum* præ incredulitate.
CLYT. Trojam Archivorum esse *aio*. Num clare loquor?
CHOR. Gaudium me subit lacrymas eliciens.
CLYT. Quippe bene te velle vel oculus arguit.
CHOR. Quodnam autem certum argumentum tibi istorum est?
CLYT. Est: quidni? nisi fucum faciat deus.
CHOR. Num somniorum visa probabilia colis?
CLYT. Non acciperem opinionem *somno* gravati animi.
CHOR. Num quis beavit te incertus rumor?
CLYT. Tanquam pueræ juvenculæ, graviter cavillaris mentem.
CHOR. Quampridem est quod capta est civitas?
CLYT. Hac, inquam, nocte quæ hunc diem peperit.
CHOR. Et quis assecutus esset ad nuntiandum tantam celeritatem?
CLYT. Vulcanus ex Ida fulgidum emittens jubar.
Lampas vero lampadem angariantis ignis
Misit: Ida quidem ad Hermæum promontorium
Lemni; ingentem vero facem ex insula tertiam
Atho montis cacumen Jovi dedicatum excepit,
Adeo ut super Helles pontum etiam transfretaretur
Vis permeantis lampadis lubenter,
Picea, auriluca, veluti sol aliquis,
Jubar transmittens Macisti speculis.
Hic autem non omnino aut cunctans, aut incurie somno
Victus, nuntii partes prætermisit;

Digitized by Google

Sed procul facis lumen ad fluenta Euripi
Mesapii custodibus perveniens indicat:
Qui vero fulgore responderunt, et nuntiarunt ulterius,
[3] Graiæ ericæ acervum accendentes igni.
Valida autem lampas neutiquam obscurata,
Asopi campum transiliens, instar
Lunæ serenæ, ad Cythæronis apicem
Excitavit aliam successionem deductoris ignis.
Lucem autem longe-missam non respuebat
Custos, accendens majorem supra dictis ignem;
Lacumque supra Gorgopin irruebat lumen:
Perveniensque ad montem Ægiplanctum,
Incitavit *speculatores* ut mihi indulgerent ignis mandatum.
Illi autem mittunt accendentes vi indomita
Promissam ignis barbam, et Saronici
Freti ex adverso conspicuum fastigium ulterius ut superaret
Emicantem: deinde incessit et attigit
Arachnæum cacumen, urbi-vicinas speculas:
Dein in hanc domum Atridarum insiluit
Lumen hocce oriundum avito Idæo igne.
Tales veræ tedigerorum leges,
Aliæ ab aliis per vices impletæ:
Primas vero tenent primus et extremus cursor.
Indicium tale tesseramque tibi enarro,
Viro prænuntiante e Troja mihi.

CHOR. Diis quidem postea, mulier, supplicabo:
Hosce autem audire sermones et admirari
Continuo velim, itaque iterum dicas.

CLYT. Trojam Achivi hodie possident.
Existimo clamorem insociabilem in urbe eminere.
Acetum et oleum si infundas in vas idem,
Repugnantia, non amica *esse duo illa* dixeris.
Et eorum qui capti sunt et eorum qui vicerunt seorsim
Voces audire licet eventus duplicis.
Illi enim circa corpora procumbentes
Virorum fratrum et patrum,

[3] MS. Antiquæ.

Digitized by Google

Pueri senum, non jam collo libero
Ingemiscunt charissimorum *parentum* mortem.
Hos rursus noctivagus e prælio labor
Jejunos optima eorum quæ habet civitas
Ordinat, secundum nullum per partes *distributionis* signum.
Sed prout unusquisque duxit fortunæ sortem,
In captivis Trojanis ædibus
Modo habitant, subdiali a frigore
Et roribus liberati, utque infelices
Incustoditam dormient totam noctem.
Si vero pie colant deos urbis præsides
Illos victæ regionis, deorumque delubra,
Non ipsi cum prius ceperint postea capiantur.
Amor autem ne quis prius incidat exercitui *opto*,
Ut cupiant quæ non oportet, lucris victi:
Opus enim esset ad domum reducis salutis
Ad flectendum alterum diauli crus.
Sin diis obnoxius redierit exercitus,
Ad vindictam vigil clades deperditorum
Foret, etiam fortuita non occurrerent mala.
Talia scilicet sunt quæ ego mulier sentio.
Hoc bene vortat, ne varium eventum videam.
Nam et inter multa bona quod optimum est eligerem.

CHOR. Mulier, pro virili prudentia sapienter loqueris.
Ego vero audiens fida argumenta,
Deos salutare rite me accingam.
Gratia enim laborum [4] non sine præmio impenditur.

ANAPÆSTI.

O Jupiter rex, et nox amica,
Magnorum ornamentorum domina,
Quæ Trojæ muris injecisti
Clausum rete, ita ut neque grandis *natu*,
Neque quisquam junior supervaderet
Servitutis magnum everriculum,
Calamitatis nemini parcentis.
Magnum Jovem hospitalem veneror,
Utique qui hæc machinatus est adversus Parin,

[4] MS. Qui suscipiuntur in cultu divino non erit irrita.

Digitized by Google

Qui tendebat jamdiu arcum suum, ut
Neque ante tempus, neque ultra sidus
Jaculum irritum impingeret.

EPODICA.

STROPHE 1.

Jovis plagam dicere possunt,
Hoc quidem pervestigare licet
Ut fecit, ut perfecit.
Negavit aliquis deos mortalium
Dignari curam gerere
Quibuscunque non-tangendorum gratia
Calcetur; at ille non est pius.
Sed res manifesta facta est nepotibus
Inaudendum Martem spirantium
Majorem justo,
Plenis ædibus supra, *heu!*
Supra id quod optimum. Sit vero mihi
Innoxia sors, ut contentus sim
Recte sapiendi compos:
Non enim propugnaculum
Divitiarum est viro præ petulantia
[5] Conculcanti magnæ Justitiæ
Aram, ad interitum.

ANTISTROPHE 1.

[6] Ast urget infelix Suada
Insidiata liberis intoleranda mala.
Remedium autem omne irritum
Non latet; sed emicat lux,
Grave-lucens noxa,
Et æris mali instar,
Attrituque et allisionibus
Probatus vitiosus
Existit, quoniam
Persequitur puer avem volucrem,
Civitati attritionem intolerabilem immittens.
Preces vero audit deorum nullus;

[5] MS. Qui conculcaverit.
[6] MS. Sed violenter trahit suadela improba.

Digitized by Google

Sed horum auctorem
Hominem injustum tollit.
Qualis et Paris, veniens
In domum Atridarum,
Dehonestavit hospitalem mensam
Furto mulieris.

STROPHE 2.

Illa vero relinquens civibus clypeales
Hastilesque turbas et
Navales armaturas,
Adducens loco dotis
Ilio exitium,
Transiliit raptim per portas,
Non audenda ausa; multum vero ingemuerunt
Compellantes hanc domum vates.
Heu! heu domus et domini!
Heu lectus et cubilia viri-amantia!
Adest silentium rumpentibus nobis inhonora, non audens conviciari,
Visu suavissima.
Desiderio vero transmarinæ
Spectrum videbitur ædium dominis.
Speciosarum enim statuarum
Invisa est gratia viro.
Oculorum autem in vacuitatibus
Abiit Venus omnis.

ANTISTROPHE 2.

In somniis autem occurentes luctuosæ
Præsto sunt apparitiones
Afferentes gratiam vanam,
Vanum enim cum quis
Bona videre videatur,
Elapsum inter manus,
Abiret visum haud ita post
Cum pennis sequentibus somni semitas.
Molestiæ quidem domesticæ ad ipsos lares
Hæ sunt, et his graviores.
Universim autem a Græcia simul profectus
Luctus tabificus

Digitized by Google

In domibus cujusque urget.
At multa certe attingunt jecur:
Quos enim emisit, novit;
Pro ipsis autem viris arma
Et cinis in ædes
Cujusque redeunt.

STROPHE 3.

Mars autem excambiator corporum,
Et libripensor hastæ in certamine,
Ustulatum ex Ilio
Ad amicos mittit grave
Ramentum lacrymabile
Cineris viri vicem explentis,
Implens urnas sessiles.
Lugent vero laudantes viros,
Hunc quidem, quod fuerit pugnæ sciens;
Hunc vero, quod inter strages honeste procubuerit
Ob uxorem alterius.
Hæc quis silenter mussitat.
Invidiosus autem subrepit dolor
Vindicibus Atridis.
Alii vero ibidem sub muris
Loculos Trojanæ terræ
Speciosi juvenes occupant;
Hostilis autem *terra* occupantes occulit.

ANTISTROPHE 3.

Gravis autem civium rumor cum invidia,
Popularis imprecationis solvit debitum.
Expectat autem audire
Mea sollicitudo aliquid occultum:
„ Multarum enim cædium auctorum
„ Non sunt incuriosi dii.
„ Sed nigricantes furiæ tandem
„ [7] Eum qui præter fas fortunatus est
„ Contraria conditione vitæ
„ Reddunt obscurum, inter obscuros autem

[7] MS. Felicem injuste ponunt, i. e. *faciunt* obscurum, vitæ nova, *contraria*,

Digitized by Google

„ Existentis nulla vis.
„ Bene autem audire cum invidia populi,
„ Grave est; injicitur enim oculis
„ De cœlo fulmen.
Ego autem eligo divitias non invidendas.
Neque sim urbium expugnator,
Nequc ipse captus
Sub aliis vitam degam.

EPODUS.

Cæterum ex igne felix nuntium afferente
Urbem pervadit velox rumor;
An autem vere,
Quis novit? certe Deus est non mendax.
Quis ita est stolidus, vel mente læsus,
Ut flammæ signis recentibus
Accensus animo
Mox ad triumphum orationem
Meditetur? In mulieris imperio
Convenit ante rem manifestatam
Congratulari.
Credulum valde muliebre judicium
Serpit celeriter iens.
Sed brevi durans
[a] Fœminæ præconio celebrata perit fama.

IAMBI.

III. CLYT. Mox sciemus lampadum luciferarum
Signorumque per faces et ignis vices,
An veræ sint, an, somniorum instar,
Gratum veniens illud lumen eluserit animum nostrum.
Præconem hunc a littore video obumbratum
Ramis olivæ: testatur autem hæc mihi frater
Luti socius aridus pulvis,
Quod neque mutus, neque accendens facem
Materiæ montanæ signa dabit per fumum ignis.
Sed vel ut magis lætemur verbis hortabitur.

infelici, eversione. Existentis hominis in obscuris rebus nulla vis. Invidiose autem bene audire, grave, fulmen cum injicitur e cœlo, oculis Jovis.
[a] MS. Rumor a mulieribus excitatus perit.

Digitized by Google

His autem contrarium aversor sermonem;
Bene enim ad ea quæ feliciter apparuerunt fiat accessio.

CHOR. Qui hæc aliter exoptat huic civitati,
Ille erroris animi sui fructum ferat.

PRÆ. Io paternum solum Argivæ terræ!
Decimo hoc anni lumine ad te veni,
E multis fractis rebus speratis hujus unius factus compos.
Non enim unquam sperassem hac in Argiva terra
Mortuus participare optatissimi sepulcri partes.
Nunc salve mihi terra, salve lux solis,
Supremusque regionis Jupiter, et Pythius rex,
Arcubus vibrans non ultra in nos tela.
Satis ad Scamandrum infestus eras:
Nunc autem contra esto salutifer, et non oppugnes nos,
O rex Apollo. Deos vero qui præsunt certaminibus
Omnes invoco, meumque vindicem
Mercurium, amatum caduceatorem, caduceatorum numen verendum,
Heroasque qui nos deduxere rursus benevolos,
Ut excipiant exercitum qui evasit ex prælio.
Io regum palatia, amicæ ædes,
Verendæque sedes, et dii soli expositi!
Si unquam ante, oculis serenis
Accipite decenter regem longo post intervallo:
Venit enim lumen in nocte afferens vobis
Et his omnibus commune rex Agamemnon.
Itaque ipsum complectimini, namque decet,
Et qui Trojam subruerit vindicis
Jovis ligone, qua [9] subigitur solum.
Aræ autem subversæ sunt et deorum sedes,
Et semen omnis terræ periit.
Tali vero jugo Trojæ imposito
Rex Atrides major natu vir felix
Venit, qui honoretur dignissimus mortalium
Qui nunc *vivunt:* neque enim Paris neque tota civitas

[9] MS. Eversa est terra.

Digitized by Google

Gloriatur id quod fecerit eo quod passus sit majus esse.
Cum enim deberet rapinæ furtique pœnam,
Excidit et a liberatione, et funditus perditam
Cum tota regione paternam demessuit domum.
Multati autem sunt duplici delictorum pœna Priamidæ.

CLYT. Salve præco Achivorum qui in exercitu sunt.
PRÆ. Salvus sum; quin moriar non amplius diis negabo.
CLYT. Amor te exercuit paternæ hujus terræ?
PRÆ. Ita ut illacrymer oculis præ gaudio.
CLYT. Jucundi num estis hujus participes morbi?
PRÆ. Quomodo edoctus compos fiam hujus sermonis?
CLYT. Eorum qui vicissim amant desiderio ictus.
PRÆ. Desiderare te dicis desiderantem hanc terram exercitum.
CLYT. Ita ut sæpe ex occulto animo ingemiscerem.
PRÆ. Unde malevolum hoc inerat odium exercitui?
CLYT. Tacere, remedium noxæ jamdudum habeo.
PRÆ. Et quomodo cum reges abessent timebas ullos?
CLYT. Ita ut tu supra dicebas, etiam mori cupiam.
PRÆ. Bene utique accidit: eorum autem quæ temporis progressu *acciderunt*,
Alia quidem recte quis diceret bene habere,
„ Alia contra tristia. Quis præter divos
„ Est inoffensus per omne tempus?
Nam si labores dixero et graves excubias,
Angustos transitus et male-stratos, quam non
Gementes transivimus diei partem?
Quæque rursus in continente etiam aderant majus odium:
Cubilia enim erant sub mœnibus hostium;
De cœlo autem et a terra pratenses
Rores irrorabant, assiduum malum
Vestibus imponentes vellus ferinum.
Quod si quis hyemem dicat qua aves necabantur,
Qualem exhibebat intolerabilem ex Ida nix,
Vel calorem, quando pontus in æstivis
Cubilibus ventorum expertibus tranquillus et stratus dormit,
Quorsum opus est hæc lugere? præteriit labor:
Præteriit certe, quod ad defunctos attinet,

Digitized by Google

Ut non postea curent ne resurgere quidem.
Quid opus est eos qui perierunt ad calculos revocare,
Viventem autem dolore afficere ob fortunam
adversam?
Imo calamitatibus valedicendum censeo.
Nobis [1] qui sumus relicti de exercitu Græcorum
Exuperat lucrum, jactura autem non est æqualis.
Ita ut gloriari par sit in hac solis luce
Per mare et terram volitantibus.
Troja capta tandem, classis Argivorum
Manubias hasce diis qui per Græciam *coluntur*,
In templis fixerunt ornamentum longe-antiquum.
Talia audientes oportet laudare civitatem,
Et duces; et beneficentia honorabitur
Divina quæ hæc perfecerit. Habes omnia.

CHOR. Tuis sermonibus victus non renuo.
Semper enim adolevit senibus sedulo inquirere.
Hæc autem familiæ et Clytemnestræ curæ esse
Maxime convenit, et me una [2] participem facere.

CLYT. Jamdudum quidem exclamavi præ gaudio,
Quando primus accessit nocturnus *ille* ignis nuntius,
Indicans Trojæ excidium atque eversionem.
Et aliquis me increpans dixit, num ab excubitoribus
Persuasa Trojam nunc dirutam esse credis?
Certe valde muliebre, corde elevari.
Hisce improperiis huc illuc agitata, i. e. *dubia*, apparui.
Tamen sacrificabam: et more muliebri
Clamorem alius aliunde per urbem
Sustulerunt, benedicentes deorum in sedibus,
Victimam absumentem sopientes odoram flammam.
Et nunc prolixiora quid opus est ut mihi dicas?
Ab ipso rege omnem intelligam historiam.
Quam optime autem meum venerandum conjugem
Festinabo redeuntem excipere: quod enim
Uxori lumen hoc jucundius, conspicere
Ab exercitu virum *reducem*, servante deo,
Portas reserare? Hæc marito nuncies,
Ut quam citissime urbi desideratus adveniat:
Conjugem fidam domi reversus reperiet

[1] MS. Qui supersumus de.
[2] MS. Beare.

Digitized by Google

Qualem equidem reliquit, ædium canem
Ipsi benignam, male-volentibus infestam,
Et cætera prorsus similem, quæ [3] conjugii sigillum
Diuturnitate temporis non corruperit.
Haud novi voluptatem, neque inhonestum sermonem
Ab alio viro magis quam ferri tinctūram.
PRÆ. Talis quidem jactantia veritatis plena
Non indecens ut a muliere generosa efferatur.
CHOR. Hæc quidem ita locuta est tibi sciscitanti
Veris ab interpretibus congruenter sermonem.
Tu vero enarra, Præco; de Menelao percontor,
Si redux et incolumis iterum
Vobiscum convenerit, dilectum hujus terræ robur.
PRÆ. Non est ut dicam mendacia bona esse,
Ut amici fruantur *iis* haud in longum tempus.
CHOR. Quomodo igitur si diceres æstimanda vera?
Diffusa non occultata hæc fiunt.
PRÆ. Vir, *Menelaus*, ab Argivo exercitu disparuit,
Et ipse et navigium: haud falsa loquor.
CHOR. Num *navem* dum solvebat in conspicuo ab Ilio,
An tempestas commune classis exitium rapuit?
PRÆ. Scopum, velut peritus sagittarius, attigisti;
Longam autem cladem succincte explicasti.
CHOR. Utrum de illo vivente an mortuo
Rumor a nautis cæteris [4] audiebatur?
PRÆ. Non novit quisquam ita ut plane enunciet,
Præter solem terræ naturam foventem.
CHOR. Quomodo igitur ais tempestatem marino exercitui
Supervenisse, et [5] desiisse deorum ira?
PRÆ. Faustum diem non decet malorum nuntiatrici
Lingua contaminare: [6] seorsim honor deorum.
Cum vero abominandas clades nuntius
Tristi facie caduci exercitus affert civitati,
Ipsi quidem urbi damnum unum, [7] quippe publicum;
Multos vero multis [8] exterminatos ædibus

[3] MS. Dele conjugii.
[4] MS. Circumferebatur.
[5] MS. Periisse *sc. exercitum.*
[6] MS. Deorum honor sejungi debet.
[7] MS. Popularem calamitatem accidisse.
[8] MS. Eliminatos.

Digitized by Google

Viros duplici flagello, quod Mars amat,
Geminæ hastæ noxam cruentam bigam.
Talibus quidem miseriis cumulatis,
Decet dicere furiarum Pæanem.
At *ego* rerum salutarium bonus nuntius,
Veniensque ad lætantem felici statu civitatem,
Quomodo bona malis commiscebo, narrans
Tempestatem Achivorum non expertem iræ deorum?
Conjurarunt enim, inimicissimi cum essent prius,
Ignis atque mare, et inter se fœdera pepigerunt,
Perdentes infelicem Argivorum exercitum.
In nocte procellosa surrexerunt mala.
Naves enim inter se Threicii venti
Colliserunt; illæ autem cornupetitæ vi
Tempestatis, et cum typhonis nimbo imbrifero,
Ex oculis abierunt, ducis mali vertigine.
Postquam autem rediit splendida solis lux,
Adspicimus stratum mare Ægæum cadaveribus
Virorum Achivorum et navium fragmentis.
Nos tamen et navem sincerum vas
Vel subduxit, vel precario impetravit a Jove
Deus aliquis, non homo, gubernaculum navis
prehendens:
Fortuna autem servatrix navem regens insidebat,
Ne in portu fluctus turbinem experiretur,
Neve allideretur in terram saxis stratam.
Deinde orcum marinum cum [9] fugissemus,
Per diem candidum, non confidentes fortunæ,
Meditabamur curis recentem cladem
Exercitus laborantis ac [1] male affecti.
Et nunc illorum si quis est in vivis,
Dicunt nos perditos esse. Quid ni?
Nos etiam et ipsos arbitrabamur eadem pati.
Bene autem eveniat. Menelaum quidem certe
Et primum et præcipue expecta venturum.
Si certe radius aliquis solaris eum videt
Vivum et videntem, Jovis auxiliis,
Qui nondum vult funditus perdere genus *Atridarum*,

[9] MS. Effugissemus.
[1] MS. In cineres versi.

Digitized by Google

Spes restat aliqua eum domum reversurum.
Hæc cum intellexeris, scito te audire vera.

ANTISTROPHICA.

STROPHE 1.

CHOR. Quis olim nominavit adeo
Veritati per omnia consentanee,
Annon aliquis, quem non videmus,
Ex fati præscientia
Linguam de fortuitis regens?
In bellum nuptam,
[a]Autricemque contentionum, Helenam?
Quippe quæ congruenter
Perditrix navium, perditrix virorum, perditrix urbium,
E delicatis
Thalami ornamentis navigavit
Zephyri terrigenæ aura.
Et numerosi scutiferi,
Venatores secundum vestigia,
Remorum inapparentia
Appulerunt ad Simoentis ripas
Arborum foliis abundantes
Ob jurgium cruentum.

ANTISTROPHE 1.

Ad Trojam autem affinitatem vere ita, *Græce*,
Nominatam, *utpote calamitosam*, perficiens quicquid velit
Ira *deorum* adduxit, mensæ
Contemptum tandem
Et hospitalis Jovis
Vindicans in eos qui
Sponsorum in honorem factum canticum
Supra modum celebraverant
Hymenæum, quem tunc incubuit
Cognatis canere.
Cæterum dediscens hymnum
Priami urbs antiqua,

[a] MS. Auctorem.

Digitized by Google

Cum ingenti lamentatione nunc gemit,
Nomine compellans Paridem
Perniciosum nuptiis,
Luctuosissimam multumque ætatem
Propter civem suum,
Virum infelicem, tolerans.

STROPHE 2.

Quippe leonem educavit
Exitialem ædibus lacte non nutritum
Vir iste, *Priamus*, uberum amantem,
In vitæ primordiis
Mansuetum, pueris amabilem,
Senibusque valde gratum.
Quinetiam sæpe tenuit in ulnis,
Filii tenelli instar,
Vultu renidentem, manuique blandientem
Ventris in necessitatibus.

ANTISTROPHE 2.

Sed grandior factus ostendit
Ingenium parentes referens.
Nam gratiam pro educatione rependens,
Ovium miserandis cædibus
Convivium injussus paravit.
Sanguine autem polluta est domus,
Dolorque insuperabilis famulis erat
Ingens calamitas multarum cædium.
Adeo divinitus sacerdos Ates
In ædibus enutritus est.

STROPHE 3.

Statim igitur venit
Ad urbem Ilii,
Ut ita dicam, animus
Tranquillæ serenitatis, placidum
Divitiarum ornamentum,
Blandum oculorum telum,
Animum pungens flos amoris,
Helena, accubitura. Perfecit autem
Nuptiarum acerbos exitus,

Digitized by Google

Mala vicina, malaque socia,
Irruens in Priamidas,
Ductu Jovis Hospitalis,
Erinnys luctuosa sponsis.

ANTISTROPHE 3.

Quin jam olim dicta inter
Mortales vetus sententia
Extitit, ingentem factam
Felicitatem hominis parere,
Neque sine liberis mori;
Sed ex prospera fortuna generi
Germinare insatiabiles ærumnas.
Verum ego seorsim ab aliis singularis sententiæ sum:
„ Impium quippe facinus
„ Plures quidem *liberos* tandem parit,
„ Sed suæ similes parenti.
„ At in ædibus justa colentibus
„ Pulchra perpetuo liberorum sors est.

STROPHE 4.

Solet autem parere injuria
Vetus quidem juvenescentem
In malis mortalium
Injuriam, aut hoc aut illo tempore,
Cum hora fatalis advenerit:
Nova vero *injuria parit* lucis odium
Alastorem inexpugnabilem,
Nefariam audaciam,
Nigræ in domibus Ates,
Similem parentibus.

ANTISTROPHE 4.

At Justitia splendet
In ædibus [3] fumo nigricantibus,
Et bene actam honore afficit
Ætatem. Aureorum vero thalamorum
Præclara cum sordibus manuum
Aversis oculis
Linquens, ad sancta loca accedit,
Divitiarum vim adulterinam

[3] MS. Humilibus.

Digitized by Google

Laude neutiquam colens:
Omnia vero ad finem dirigit.

ANAPÆSTI.

IV. Eia vero, O rex, Trojæ eversor,
Atrei soboles;
Quomodo te affabor? quomodo te salutabo
Neque excedens, neque deficiens
A decoro gratiarum?
Quippe mortalium plurimi videri quam esse
Pluris faciunt, fas prætergressi.
Male habenti congemiscere
Quivis paratus est, cum tamen morsus doloris
Nullus accedit jecori.
Cumque gaudentibus similiter ornati gaudent,
Vultibus ad ridendum minime pronis vim afferentes.
At quisquis arte dijudicandi pollet,
Hunc haud latere possunt oculi hominis,
Qui videntur ex benevolo animo
Non sincera blandiri amicitia.
Tu vero mihi tum quidem ducens exercitum
Helenæ gratia, neque enim celabo,
Valde indecore eras depictus;
Neque bene gubernaculum mentis regens,
Qui fortitudinem involuntariam
Viris mortem appetituris afferres.
Nunc vero non leviter, neque parum amice
Gratus hic labor est feliciter defunctis.
Mox autem inquirendo cognoveris
Quis civium juste, quis importune
Se gesserit in civitate.

IAMBI.

AGAM. Primum quidem Argos et deos indigites
Salutare justum est, qui mihi auctores fuerunt
Reditus, pœnarumque quas de urbe exegimus
Priami: causas enim non a lingua *causidicorum*
Audientes, viros-perdentes Ilii interitus
In cruentam urnam haud divisa sententia
Calculos immiserunt; in contrarium autem vas

Digitized by Google

Spes accessit, ad labium licet non impleretur.
Ex fumo autem capta etiamnum apparet civitas.
Cladis fervent procellæ; commoriens vero *urbi*
Cinis alte ejaculatur pingues divitiarum nebulas.
Ob hæc diis valde-memores oportet gratias
Reddere, quoniam et [5] laqueos vindices
Exegimus, et mulieris ergo
Urbem delevit [6] Argiva bestia,
Pullus equi, clypeum-versans populus,
Saltu proruens circiter Pleiadum occasum;
Et super-insiliens muros Leo crudelis
Affatim elinxit sanguinis regii.
Diis quidem prætendi istud procœmium:
Hæc autem in tuam admonitionem audiens memoro.
Et eadem dico, et suffragatorem me habes.
„ Perpaucis enim viris hocce [7] proprium est,
„ Amicum feliciter-agentem colere absque invidia.
„ Virus enim malevolentiæ cordi insidens
„ Onus duplicat hoc morbo laboranti:
„ Et ipse propriis gravatur malis,
„ Et externam felicitatem intuens gemit.
Expertus loquor; etenim bene novi
[8] Consuetudinis speculum, simulachrum umbræ
Quosdam esse qui videntur mihi admodum benevoli.
Solus Ulysses, qui haud lubens navigavit,
Conjunctus verus mihi auxiliator erat;
Sive de mortuo, sive de vivo
Loquor. Cætera vero, in gratiam civitatis et deorum
Uti celebraverimus communes ludos in conventu publico,
Constituemus. Et id quod bene habet,
Quo pacto in eodem statu permaneat videndum est.
Cui autem *rei* opus est medicamentis pæoniis,
Aut urentes, aut secantes amice,

[4] MS. Contrario autem vasi spes *tantum* inerat, manum, *suffragium*, nullam recipienti.

[5] MS. Dolos iracundos, vindicis vicem reddentes teximus.

[6] MS. Argiva bellua, Argivum monstrum.

[7] MS. A natura insitum.

[8] MS. Simulachrum amicitiæ fictæ et veræ, ut quorundam est qui videbantur mihi admodum benevoli.

Digitized by Google

Conabimur morbum noxæ avertere.
Nunc vero in palatia et ædes penetrales
Veniens, diis quidem primum libabo,
Qui me longius prosecuti reduxere.
Victoria autem siquidem contigit, stabilis maneat.
CLYT. Viri cives, Argivi Senatores,
Haud erubescam viri-amans ingenium meum
„ Vobis dicere; temporis enim tractu evanescit
„ Pudor hominibus. Non ab aliis
Edocta meam ipsius miseram narrabo vitam,
Tantisper quamdiu iste ad Ilium fuit.
Primum quidem uxorem absque viro
Sedere domi desertam, immane malum est,
Plurimos audientem rumores odiosos,
Et modo aliquem, venire, modo alium
Pejorem novum dolorem, annunciantes ædibus.
Et vulnera si tot nactus esset
Vir iste, quemadmodum domum afferebatur
Rumor, diceretur nassula confossior.
Sin esset mortuus, sicut fama increbuit,
Tricorpor Geryon secundus
Numerosam apud superos, non enim dico quæ
Sub terra, triparcam chlamydem accepisse se gloriatus esset,
Semel mortuus in unoquoque corpore.
Ob tales rumores odiosos
Multos [9] superne laqueos de meo collo
Solverunt alii per vim astricto.
Ob hæc quidem filius hic non adstat,
Meæ et tuæ fidei pignus,
Sicut oportuit, Orestes: neque hoc mireris;
Educat enim illum benevolus socius belli
Strophcus Phocensis, ancipitia mala
Cum mihi prædixisset, tum tuum sub Ilio
Periculum; tum si populi concitati rebellio
Senatum deturbaret, prout ingenitum est
Mortalibus, eum qui semel cecidit magis magisque calcibus premere.
Equidem tale monitum non est fraudulentum.

[9] MS. Sursum pendentes.

Digitized by Google

Nunc vero mihi lamentorum profluí, *lacrymarum*,
Fontes sunt suppressi, neque amplius inest stilla.
At pervigilibus in oculis habeo noxam, i. e. *morbum*,
De te plorans speculationes
Semper incassum factas: in somniis vero,
A tenui culicis excitabar
Murmurantis motu, de te plures clades
Videns quam tempus ferebat quo dormiebam.
Nunc hæc omnia passa mente non lugenti,
Dicam virum istum, stabulorum canem,
Servatorem navis rudentem, sublimis tecti
Columnam, filium unicum patri,
Et terram quæ præter spem apparuit nautis,
Diem visu pulcherrimum post tempestatem,
Sitienti viatori fontanum laticem.
Jucundum vero est *malum* quodlibet necessarium
effugere.
Talibus ipsum salutationibus dignum censeo.
Absit verbo invidia; multum enim pridem mala
Sustinuimus: sed jam, charum mihi caput,
Egredere ex curru isto, non humi ponens
Pedem tuum, O rex, Trojæ vastatorem.
Famulæ, quid cunctamini, queis injunctum est munus
Sternendi stragulis solum viæ?
Continuo sit purpura stratus transitus
In domum insperatam [1] ut deducatur decenter.
Cætera vero cura *nostra* nequaquam somno victa
Curabit rite congrua fato, diis volentibus.

AGAM. Ledæ proles, mearum custos ædium,
Dixisti quidem convenienter meæ absentiæ;
In longum enim produxisti *orationem*: at decenter
Ut lauder, oportet hoc decus venire ab aliis.
Et præterea ne me ad morem muliebrem
Delicate tractes, neque, instar hominis barbari,
Procubuo clamore hiando salutes me,
Neque stragulis insternens insidiosam viam
„ Efficias: quippe deos hisce oportet honorare;
„ Picturatis vero mortalem ornamentis
„ Incedere, me judice, neutiquam sine metu.

[1] MS. Ut consuetudo postulat.

Digitized by Google

[2] Dico pro ratione hominis non quasi deum ut tu colas me.
Sine pedum-abstersoribus et variegatis tapetis
„ *Mea* fama resonat. [3] Male autem non sapere,
„ Maximum deorum donum: et beatum prædicare oportet
„ Eum qui vitam finierit in felicitate grata.
Si omnia eodem modo experiar, bono animo fuero.
CLYT. Atqui hoc dicas non contra animi sententiam tui.
AGAM. [4] Animum quidem scito me neutiquam corrupturum.
CLYT. Vovistin' diis metuens sic facturum te ista?
AGAM. Si quis alius, bene sciens hanc rem edixi.
CLYT. Quid autem tibi videtur Priamus *facturus* si hæc effecisset?
AGAM. Super versicoloribus *stragulis* omnino mihi videtur ambulaturus fuisse.
CLYT. Ne tu ergo reverearis vituperium hominum.
AGAM. „ Veruntamen vulgaris fama multum valet.
CLYT. Sed qui non invidetur non est beatus.
AGAM. Imo non est mulieris [5] pugnam affectare.
CLYT. Atqui beatos etiam hoc, quod vincuntur, decet.
AGAM. An etiam tu victoriam hujus certaminis magni facis?
CLYT. Crede, victoriamque mihi volens relinque.
AGAM. At si ita tibi visum fuerit, solvat aliquis calceos
Ocyus illiberum *facientes* incessum pedum.
[6] Cum hisce vero purpureis incedentem, deorum
Ne qua e longinquo oculi feriat invidia.
Multum enim pudet tapetia pedibus corrumpere
Perdentem divitias et texturas argento emptas.
Hæc ita; hanc vero hospitem benigne
„ Excipias. Molliter imperantem
„ Deus e longinquo benevole aspectat:
„ Nemo enim volens servile patitur jugum.
Illa vero multarum opum selectus
Flos, exercitus donarium, me comitata est.
Quoniam autem tibi in hisce obaudire coactus sum,
Intro in ædium pergulas calcans purpuram.

[2] MS. Jubeo.
[3] MS. Non male autem sapere.
[4] MS. Minime dissimulaturum me scito sententiam meam.
[5] MS. Contentionem.
[6] MS. Cum hisce vero *calceis* purpureas *vestes sive aulæa* calcantem.

Digitized by Google

CLYT. Extat mare, quis vero hoc exsiccabit?
Quod nutrit multæ purpuræ in argentum
Fuliginem semper-recentem, amictuum tincturas.
[7] Ædes autem harum cum diis dominæ sunt:
Abundare, non indigere, solet domus *nostra*.
Plurium conculcationem vestium vovissem
Ob domum deductum, *Agamemnonem*, in victimis,
Dum præmium reportationis molior.
Radice enim salva, foliorum strues domum pervenit,
Umbram obtendens Syrio cani.
Et te domesticum adpetente larem,
Fervorem quidem in hyeme reversus præbes.
Cum vero Jupiter ex uva acerbum vinum
Faciat, tunc frigus domi est
Viro conjuge domiversante.
Jupiter, Jupiter perfector, mea vota perfice;
Et hæc tibi curæ sint quæ perfecturus es.

ANTISTROPHICA.

STROPHE 1.

CHOR. Quodnam hoc jugiter
Ostentum obversans
Cordi fatidico volitat,
Et vaticinatur injussum
Nulla mercede conductum vaticinium;
Neque rejiciens *ipsum* instar
Inexplicitorum somniorum
Fiducia certa veniat
Ad charum mentis thronum? diu autem est ex quo
Rudentum injectionibus
Naves arenosas
Præteriit, cum in Ilium
Profectus est navalis exercitus.

ANTISTROPHE 1.

Percipio ipsis oculis
Reditum, ipsemet mihi testis existens.
Hanc sine lyra [8] tamen modulatur

[7] MS. His autem, marite, satis instructa domus est.
[8] MS. Quodammodo.

Digitized by Google

Næniam Erinnys :
Intus a seipso didicit
Animus non habens omnino
Gratam spei fiduciam.
Quippe præcordia haud fallunt
In justis cogitationibus exitum habituris
Vertiginibus circumactum cor.
Opto autem ut de meo timore
Aliquid falsum esse contingat,
Adeo ut ratum nusquam siet.

STROPHE 2.

Omnino ei longæ
Sanitatis ante satietatem
Terminus est; namque morbus
Vicinus intergerinus urget,
Et fortuna hominis secundum
Cursum tenens impegit *aliquando*
Ad scopulum latentem.
Quin cum præcipuas opes
Quæ possidentur ignavia projecerit
Ex funda,
Non periit tota domus *licet*
Calamitatis admodum plena,
Neque penitus depressit navem.
Sæpe namque donum divinum
Amplum et
Ex sulcis annuis
Extinxit morbum famelicum.

ANTISTROPHE 2.

Semel autem lapsum in terram
Mortemque ferentem, *dum manat*, ante virum
Nigrum sanguinem quis rursus
Revocaverit incantans ?
Neque illum qui certum sciebat, *Æsculapium*,
A mortuis suscitare
Jupiter prohibuisset postea.
Nisi autem destinatum
Fatumque decretum deorum
Impediret quo minus plura prædicaret,
Cor antevertens

Digitized by Google

Linguam ista effudisset.
Nunc autem in tenebris *cor* fremit
Animo dolens, et nihil
Sperans amplius
Tempestivum se perfecturum,
Mente inflammata.

IAMBI.

V. CLYT. Ingredere et tu; Casandram dico;
Quoniam te statuit Jupiter placide in ædibus
Ut particeps esses lavacrorum, una cum multis
Servis, collocata juxta aram Jovis Fortunatoris.
Egredere ex hac esseda, neque fastidiosa sis.
Nam et Alcmenæ filium tradunt olim,
Cum venditus esset, sustinuisse etiam jugum vi.
Quod si necessitas hujus casus inciderit,
Apud dominos pridem opulentos gratiæ multum est.
Qui vero cum nunquam sperassent messuerunt pulchre,
Crudeles prorsus servis, etiam præter normam.
Habes [9] a nobis, *dicta sc.* quæ fieri solent.
CHOR. Tibi autem referre desistit claro sermone.
Cum vero sies intra retia fatalia,
Obsequeris, si modo [1] obsequaris; forsan vero haud persuadeare.
CLYT. At nisi sit, hirundinis instar,
Ignota voce barbaraque prædita,
Intus persuadebo ipsi sermonis efficacia.
CHOR. Sequere; loquitur ut in hoc rerum statu optima.
Obsequere, deserens sedem hanc curulem.
CLYT. Non mihi otium est cum hac præ foribus manente
Tempus terere; namque ad aram penetralem
Sistuntur dudum oves ad ignita sacrificia,
Ut qui nunquam speraverimus tale nos adepturos beneficium.
Tu autem si quid horum facies, ne moram necte.
Sin ignara sis sermonemque haud capias,
Pro voce, barbara fare manu.
CHOR. Hospita videtur interprete claro

[9] MS. In domo nostra.
[1] MS. Credas mihi.

Digitized by Google

Indigere; mores vero sunt quales feræ recens-captæ.
CLYT. Immo insanit et mentis læsæ cluit,
Quæ relicta civitate recens-capta
Venit: lupatum vero nescit ferre
Antequam cruentum despumaverit fervorem.
Non tamen projiciens plura vituperabor.
CHOR. Ego quidem, nam miseret me ejus, non irascar.
Vade, o misella, hunc currum deserens,
Cedens necessitati huic novum jugum indue.
CASAN. Ototototoi! proh dii! proh terra!
Apollo, Apollo!
CHOR. Quid hæc ejaculata es ad Loxiam?
Non enim talis est ut lamentatori subveniat.
CASAN. Ototototoi! proh dii! proh terra!
Apollo, Apollo!
CHOR. Certe rursus male-ominans deum invocat,
Cui minime convenit assistere in luctibus.
CASAN. Apollo, Apollo!
Agyieu Apollo mihi fuisti;
Perdidisti enim me plane jam secundo.
CHOR. Vaticinatura videtur de sui ipsius malis.
Manet divina vis relicta in mente serva.
CASAN. Apollo, Apollo!
Agyieu Apollo mi!
Ah! quo me tandem duxisti? ad qualem domum?
CHOR. Ad Atridarum; si tu hoc nescias,
Egomet tibi dico; non me argues mendacii.

ANTISTROPHICA.

STROPHE 1.

CASAN. Porro *in domum* diis invisam, multorum consciam
Mutuæ cædis malorum, invicem scelerum et suspendiorum,
Viri macellum et solum respersum *sanguine*.

IAMBI.

CHOR. Sagax videtur hospita canis instar
Esse, et præsagit eam quam inveniet cædem.

ANTISTROPHE 1.

CASAN. Hisce enim testimoniis persuadeor;

Digitized by Google

Video plorantes hosce infantulos, lanienas,
Et carnes assas a patre comestas.

IAMBI.

CHOR. Audivimus gloriam tuam fatidicam,
Audivimus, nec vates ullos quærimus.

STROPHE 2.

CASAN. Heu, proh dii! quid tandem molitur?
Quænam hæc nova magna miseria
Magnum in hisce ædibus molitur malum
Amicis intolerabile, immedicabile; robur autem
i. e. *ultorem*
Longe ablegat?

IAMBI.

CHOR. Istorum inscius sum vaticiniorum:
Hæc vero cognovi; tota enim clamat civitas.

ANTISTROPHE 2.

CASAN. Heu, misera! hoccine efficis,
Maritum consortem tori
Postquam balneis fovisti? quomodo enarrem
exitum?
Cito hoc peragetur. Extenditur manus
Post manum appetens *feriendi*.

IAMBI.

CHOR. Nondum intellexi; adhuc enim præ ænigmatum
Oraculis obscuris hæsito.

ANTISTROPHICA.

STROPHE 1.

CASAN. Heu! heu! papæ! papæ! quid hoc apparet?
Num rete quoddam Orci?
Quam potius rete est consors tori, concors causa
Cædis? [2] Simultas inexplebilis erga hoc genus
Exululet victimæ morti destinatæ ergo.

[2] MS. *Vel forte* cœtus, *secundum scholiastem.*

Digitized by Google

STROPHE 2.

CHOR. Qualem hancce furiam per ædes jubes
Altum clamorem tollere? haud me serenat sermo.
Sed adversus cor cucurrit [3] crocopallore
Sanguine stilla, qualis bello cadentes
Comitatur in occasu vitæ *oculorum* radios.
Subita calamitas exoritur.

ANTISTROPHE 1.

CASAN. Heu! heu! ecce, ecce! cohibe a vacca
Taurum: vestibus involvens
Nigricornem machina
Percutit; cadit vero in aquali vase.
Insidiosi lebetis casum ut intelligas velim.

ANTISTROPHE 2.

CHOR. Haud glorier oraculorum summus esse
Interpres, malo autem alicui hoc adsimilo.
Ex oraculis quidem bonus aliquando nuntius
Mortalibus advenit. At malorum
Annosæ artes vatum
Metus afferunt sensum.

STROPHE 3.

CASAN. Heu! heu miseræ infelices fortunæ!
Meum enim admiscens fatum lamentor.
Quid me huc miseram duxisti?
Non ob aliud nisi commorituram. [4] Quorsum enim?

STROPHE 4.

CHOR. Lymphatica es numine incita,
Et de teipsa profers
Cantum infaustum, sicut delicata quædam luscinia
Indefessa voce, luctuosa misera mente
Ityn Ityn lugens per pullulantem malis
Vitam.

[3] MS. Croceo.
[4] MS. Cur aliter.

Digitized by Google

ANTISTROPHE 3.

CASAN. Heu! heu! argutæ lusciniæ fatum *mihi tribuis:*
Ei enim [5] circumdederunt plumis corpus
Dii, vitamque dulcem sine luctibus *concesserunt;*
Me autem manet laceratio telo ancipiti.

ANTISTROPHE 4.

CHOR. Unde ingruentes ac divinitus illatas habes
Inanes anxietates,
Hæc perterrifica clangore infami
Modularis, et simul cum cantibus acutis?
Unde præcepta divinatricis artis habes
Tam male-ominantia?

STROPHE. 5.

CASAN. Heu nuptiæ, nuptiæ Paridis exitiales
Amicis! eheu Scamandri patria unda!
Olim juxta tuas ripas misera
Adolescebam alimentis;
Nunc vero circa Cocytum et Acherusias
Ripas videor mox vaticinatura.

STROPHE 6.

CHOR. Quid hoc verbum sit quod tam clare protulisti
Vel nuper editus infans intelligere possit.
Perculsus vero sum timore cruento,
Dolenda fortuna querula mala lamentantis,
Quæ me auditu vulnerant.

ANTISTROPHE 5.

CASAN. Eheu labores, labores civitatis prorsus
Perditæ! eheu antemœnialia sacrificia patris,
Quæ multos jugularunt pecudes pascuriasl remedium autem
Nullum protulerunt,
Quominus urbs ita affecta esset ut est.
Ego vero calorem *vitalem* in solum effundam cito.

[5] MS. Custodiverunt.

Digitized by Google

ANTISTROPHE 6.

CHOR. Consentanea prioribus hæc locuta es.
Quisnam te furere
Dæmon facit prægravis irruens,
Ita ut modulere passiones luctuosas mortiferas? 1185
Quis autem terminus erit ignoro.

IAMBI.

CASAN. Atqui oraculum non amplius per velamina
Vos aspiciet, novæ nuptæ instar:
Quin clarum præ oriente sole videtur,
Spirans se illaturum ut instar fluctus 1190
Audiatis clare hoc malo malum multo
Majus. Docebo autem vos jam non per ænigmata.
Et vos mihi testimonium perhibete, eodem cursu vestigium malorum
Subodoranti quæ antehac perpetrata sunt.
Hoc enim tectum nunquam deseret grex *furiarum* 1195
Consona, sed non suavisona; non enim fausta loquitur.
[6] Et jam inebriatus quo audentior evadat,
Humano Comus cruore domi manet,
Ægre separandus a cognatis diis furialibus.
Hymnum autem illæ canunt adhærentes ædibus 1200
Principialem noxam; vicissim quoque despuerunt
Infensæ in eum qui lectos fratris conculcaverit.
Aberravine, an scopum attingo veluti sagittarius?
An sum quasi vates falsus, januarum pulsator nugax?
Testare verbis præjurans quod ipsa sciam 1205
Antiqua harum ædium piacula.
CHOR. At quinam juramenti compages valide pacta
Emolumento erit? te vero miror,
Trans mare educatam in urbe aliena lingua utente,
Posse loqui ac si hic præsens adfuisses. 1210
CASAN. Apollo vates me huic destinavit muneri:
Ante quidem pudor mihi erat hæc loqui.
CHOR. Nunquid, deus licet, amore percitus?

[6] MS. Et cum ebiberint, quo audentiores evadunt, humanum cruorem, domi manet commessatio, vix amovenda, cognatarum furiarum.

Digitized by Google

Nam unusquisque feliciter agens luxuriatur magis.
CASAN. Quin procus fuit meæ valde inhians formæ.
CHOR. An ad liberorum opus convenisti lege?
CASAN. Postquam assensissem, Apollinem fefelli.
CHOR. Num quando jam artibus entheis imbuta esses?
CASAN. Immo jam civibus omnia prædixeram mala.
CHOR. Quomodo igitur regi Loxiæ eras in odio?
CASAN. Nulli persuasi quicquam postquam ita deliqueram.
CHOR. Nobis tamen videris fide digna vaticinata esse.
CASAN. Heu, heu! proh! proh mala!
Me rursus gravis prophetiæ labor
Exagitat, prœmiis conturbans infaustis.
Videtin' hosce insidentes ædibus
Juvenes, somniorum spectris similes?
Pueri mortui quasi ab amicis,
Manus implentes cibo proprio carnium,
Cumque intestinis viscera, ferculum miserabile,
Apparent habentes, quæ degustavit pater.
Propter hæc aliquem dico meditari pœnas
Leonem imbellem in lecto versantem
Domi-desidem, hei mihi! reduci hero
Meo; *hero, inquam,* nam necesse est ut servile feram jugum.
Navium præfectus, Ilii eversor,
Haud novit qualia lingua execrandæ canis
Dicens, et interficiens animo sereno,
More cædis occultæ, faciet cum mala fortuna.
Talia audet fœmina; interfectrix est
Viri: quod illam monstrum invisum appellans
Vere appellaverim? amphisbænam, aut Scyllam aliquam
Habitantem in rupibus, nautis exitium,
Aut furentem orci matrem, odium implacabile
Amicis spirantem? ut vero exultavit
Facinorosa illa, quasi in acie fugata!
Videtur autem lætari de marito reduce.
Quod si nihil horum similiter persuadeam, quid tum?
Quod futurum est eveniet: et tu miserans illorum vices
Vatem me dices statim veracem nimis.

Digitized by Google

CHOR. Thyestæ quidem convivium ex liberorum carnibus
Agnovi atque horrui; horror etiam me occupat
Cum audiam vere non ex conjectura prolata.
Cætera autem dum audio e cursu devians curro
CASAN. Agamemnonis aio te visurum mortem.
CHOR. Bene ominare, o misera, os oblini.
CASAN. At medicus nullus huic morbo præest.
CHOR. Non, si res ita acciderit; sed ne unquam accidat, *opto.*
CASAN. Tu quidem deprecare, iis vero interficere curæ erit.
CHOR. Quonam a viro hocce paratur scelus?
CASAN. Certe valde aberrasti a vaticiniis meis.
CHOR. Perpetraturi haud intellexi dolum.
CASAN. Atqui ego satis sermonem Græcum calleo.
CHOR. Et hæc ex Pythii mente eventura pariter, et perpessu gravia.
CASAN. Proh dii! qualis calor corpus meum invadit!
Ototoi, Lycie Apollo! heu me, me!
Hæc bipes Leæna commista
Lupo, Leonis generosi absentia,
Me miseram interimet: et quasi pharmacum
Parans mulier, me etiam pretium imponet potioni,
vel, poculo, forte,
Gloriatur gladium in maritum acuens,
Pro mea abductione se repensuram cædem.
Quid igitur circa me hæc deridicula gesto,
Et sceptra, et fatidicas circa collum corollas?
Equidem ante fatum meum hæc disperdam.
Ite in interitum ruentia; ita vicem rependam:
Aliud quoddam damnum, *alium quem damno afficietis,* mei vice acquirite.
En vero ipse Apollo me exuit
Fatidica veste: vidisti autem me
Etiam in hisce ornamentis irrisam, una cum
Amicis, ab inimicis, sine controversia immerito.
Quando autem appellabar insana uti circulatrix,
Mendica, misera, fame-peritura id sustinui.
Et jam me vates vatem conficiens
Abegit in has exitiales miserias.
Aræ paternæ loco truncus manet culinarius,
Cum mactanda fuero calida cruenta hostia.
Non tamen inulti a diis moriemur.

Digitized by Google

Veniet enim alius nostrum vicissim ultor,
Matricida progenies, vindicator patris:
Exul autem erro et ab hoc solo ejectitius
Adveniet hasce clades consummaturus amicis,
Inhospitalem resupinationem jacentis patris.
Quid igitur ipsa decola ita ingemisco,
Postquam prius vidi urbem Ilii
Agentem sicut egerit; eos autem qui civitatem obtinuerunt,
Talem exitum habentes deorum arbitrio?
Pergens ulterius sustinebo mori.
Juratum enim [7] per deos juramentum magnum;
Orci januas hasce ego alloquor,
Comprecorque ut tempestivam sortiar plagam,
Ut sine lucta, sanguine facilem laturo mortem
Effluente, hunc concludam oculum.

CHOR. O multum misera, multum etiam prudens
Mulier! *orationem* prosecuta es in longum. Quod si vere
Tuam mortem nosti, quomodo, instar divinitus impulsæ
Juvencæ, ad aram audacter proficisceris?

CASAN. Non est amplius fuga, o hospites.

CHOR. At qui postremus est, tempore honoratur.

CASAN. Adest dies, parum lucrabor fuga.

CHOR. At scito te esse miseram cum sis animo confidenti.

CASAN. Felicium nemo hæc audit.

CHOR. „ At mori gloriose commendationi est.

CASAN. Heu, pater, tibi et generosis liberis!

CHOR. Quænam res est? quis te avertit metus?

CASAN. Heu, heu!

CHOR. Quid adeo refugis? nisi aliquis sit mentis horror.

CASAN. Cædem hæc domus olet sanguinariam.

CHOR. Et quomodo hæc odorata es ex victimis focariis?

CASAN. Talis nidor qualis ex sepulchris existit.

CHOR. Haud dicis decus Syrium in ædibus.

CASAN. Quinetiam ibo in ædibus gemitura meam
Agamemnonisque mortem. Hactenus vixisse satis esto.
Heu, hospites!

[7] MS. Deorum.

Digitized by Google

Haud aversor virgultum uti avis præ timore;
Verum ut mortuæ mihi hoc testificemini,
Mulier cum pro me muliere mortua erit,
Virque pro viro malam habente uxorem cadat.
Hæc dona hospitalia vobis relinquam ut jam moritura.

CHOR. O infelix, miseror prævisum fatum tuum.

CASAN. Simul adhuc dicere extremum testamentum aut threnum velim
Mei ipsius: solem autem obtestor
Usque ad extremam lucem, una cum ultoribus meis,
Inimicos cædis meæ auctores ut ulciscantur simul;
Serva perempta facili victoria.
„ O res humanas! quas cum secundæ sint
„ Vel umbra quælibet everterit: sin adversæ fuerint,
„ Applicata madens spongia imaginem delet.
Atque hæc præ illis miseror multo magis.

ANAPÆSTI.

CHOR. „ Bene agendi nulla satietas est
„ Cunctis mortalibus; digito monstratum, *virum beatum,*
„ Nemo vetans arcet ab ædibus.
Attamen ne intres talia vociferans.
Et huic quidem ut urbem Priami
Caperet concessere cœlites:
A numine honoratus domum venit.
Nunc vero si priorum sanguinem luet,
Et morientibus moriens, aliarum
Mortium pœnas nimis adimplebit.
Quis mortalium gloriari poterit, innoxio
Genio se natum esse, hæc cum audiverit?

IAMBI.

AGAM. Ohime! lethali intus percussus sum vulnere.

SEMIC. Tace: quis clamat vulnus lethaliter vulneratus?

AGAM. Ohime! iterum secundo ictu sauciatus.

SEMIC. Patrari facinus mihi videtur regis ex ejulatu.
At tuta communicemus consilia.

SEMIC. Ego quidem vobis meam dico sententiam,

Digitized by Google

Ut huc ad ædes clamore cives convocemus.
SEMIC. Mihi autem quam celerrime irruere optimum videtur,
Ac rem propalare recens madente gladio.
SEMIC. Et ego ejusdem sententiæ particeps
Suffragor aliquid faciendum; sc. neutiquam cunctandum esse.
SEMIC. Dispicere liceat: exordiuntur enim quasi
Tyrannidis signa molientes urbi.
SEMIC. Enim vero nos cunctamur; isti autem futuræ rei
Insistentes, non facile dormiunt.
SEMIC. Haud novi quid cujus consilii me esse dicam:
Agentis est etiam consilium dare.
SEMIC. Et ego talis sum; siquidem frustra conor
Mortuum sermonibus resuscitare.
SEMIC. An et vitam prorogantes ita cedemus
Domos incestantibus his principibus?
SEMIC. At non sustinendum, quin præstat mori:
Tolerabilior enim mors tyrannide.
SEMIC. An ex indiciis ejulatuum
Hariolabimur virum periisse?
SEMIC. *Iis* qui certo sciunt de his disserendum est:
Nam conjectare et certo scire distant.
SEMIC. Hanc sententiam approbare omnino persuadeor,
Ut palam visamus Atridem quomodo se habeat.
CLYT. Multis jamdudum tempestive dictis,
Contraria fari non me pudebit.
Qui enim aliquis parans hostibus hostilia, qui amici
Videntur esse, cladem inevitabilem
Instrueret, cacumen exuperatu majus?
Hoc vero certamen mihi non incogitatum
Veteris victoriæ venit, demum cum tempore:
Stetitque ubi ego suasi re perfecta.
Ita quidem rem confeci, neque id inficiabor,
Ut neque effugiat neque propulset mortem.
Inextricabile verriculum, quasi piscium,
Circumjicio, malas vestis divitias.
Eum autem bis ferio, et duobus ejulatibus
Solvuntur illi membra; et lapso
Tertiam superaddo plagam, subterranei
Plutonis mortuorum-servatoris munus optabile.

Digitized by Google

Ita ille animam suam cadens evomit,
Efflansque celeri sanguinem fusum cæde
Me ferit purpurea gutta cruenti roris,
Non minus lætantem quam Jovis madore
Terram, cum seminalis flos in puerperiis [8]calicis.
Hæc cum ita sint, *vos O* decus Argivorum
Gaudete, si gaudere velitis; ego quidem *ut gaudeatis* opto.
Et si deceret libare super mortuo,
Etiam hæc jure facta essent; quippe cum ultra fas
Tantorum pateram in ædibus malorum iste
Implesset execrabilium, ipse reversus ebibit.

CHOR. Miramur linguam tuam quam audaciloqua sit,
Quæ talem de viro effutis sermonem.

CLYT. Tentatis me mulierem ut excordem:
Ego autem intrepido corde scientibus
Dico. Tu quidem sive adprobare, sive me culpare velis,
Idem est. Hicce est Agamemnon, maritus
Meus, hac dextra mortuus.
Facinus justæ artificis. Hæc ita se habent.

ANTISTROPHICA.

STROPHE

CHOR. Quid malum, o mulier, terra-genitum
Esculentum aut poculentum [9]gustans, fluido
Vel mari ortum, hanc parasti hostiam
Et populares diras? sauciasti, abscidisti:
Urbe ejectitia eris, ingens odium civibus.

IAMBI.

CLYT. Nunc quidem decernis ab urbe exilium mihi,
Et odium civium, popularesque ut diras habeam;
Nihilque adversum hunc virum affers,
Qui non præferens fatum ejus, ac si pecus fuisset,
Ovibus abundantibus [1]herbosis in pascuis,
Sacrificavit natam suam, mihi charissimum

[8] MS. Calyculi.
[9] MS. Miscens.
[1] MS. Lanigeris.

Digitized by Google

Partum, placatricem flatuum Threiciorum.
Nonne hunc te virum oportuit e patria pellere
Pro mercede piaculorum? tu autem nostrum audiens,
Facinus, judex severus factus es. Pronuntio tamen tibi
Me hæc minari, ad hoc me paratam esse,
Si tu similiter me manu viceris,
Mihi imperabis; sin aliter decernat deus,
Scies edoctus sero licet sapere.

ANTISTROPHE.

CHOR. Magna meditaris, et contemptu plena
Protulisti, velut cædem spiranti fortuna
Mens tibi furit; stilla in oculis
Sanguinis apparet indecora. Adhuc oportet te
Amicis orbam plagam plaga pendere.

IAMBI.

CLYT. Et audis hoc mei juramenti fas:
Per peractam filiæ meæ ultionem,
Per Aten ac Erinnyn, quibus ego hunc mactavi,
Non mihi suspicio est timoris specu ingredi,
Quamdiu accendat ignem in foco meo
Ægisthus, sicut antea mihi optime consulens.
Ille enim nobis scutum haud parvum confidentiæ.
Jacet mulieris hujus i. e. *mei*, pestis,
Chryseidum ad Ilium deliciæ;
Et hæc captiva oraculaque effutiens,
Et huic consors tori, divinatrix
Fida concubina, apud transtra nautica
Classearia verna: inhoneste non se gesserunt, *sc. moriendo.*
Ille quidem ita: hæc vero, cygni instar,
Extremum modulata funebrem lessum,
Jacet hujus amasia, mihi vero adduxit
Cupedias ad mei lecti delicias.

ANTISTROPHICA.

STROPHE 1.

CHOR. Heu! aliqua repentina, non dolore afficiens,
Neque lectum servans,

Digitized by Google

Appulerit semper afferens nobis
Parca interminabilem somnum, cæso
Custode benignissimo *regni* et multa
Perpesso mulieris ergo;
Ob mulierem vero vitam perdidit.

ANAPÆSTI.

O iniquam Helenam, una quæ multas,
Multas admodum animas
Perdidisti ad Trojam!
Nunc vero nobilem memorabilem, *Agam. animam*,
Deflorasti per cædem inexpiabilem.
Talis erat tunc in ædibus
Eris viri domitrix ærumna.

CLYT. Nequaquam mortis sortem exopta
Hisce gravatus;
Neque in Helenam iram convertas,
Tanquam viriperdam, ac si una multorum
Virorum animas Græcorum perdens,
Intolerabilem dolorem effecerit.

ANTISTROPHE 1.

CHOR. O Genie, qui gravis incumbis in has ædes
Et in geminos Tantalidas,
Robur[2] par animis mulierum
Cor meum vellicans confirmas.
Super corpore vero instar
Corvi invisi sistens, nefarie
Hymnum canere gloriaris.

ANAPÆSTI.

CLYT. Nunc autem correxisti oris sententiam,
Illum tricubitalem
Genium hujus prosapiæ incalans:
Ab illo enim amor sanguinem effundendi
In visceribus alitur, priusquam sedarit
Antiquum piaculum, sanies recens.

STROPHE 2.

CHOR. Certe magnum hisce ædibus

[2] MS. Æquiparans viros animis.

Digitized by Google

Genium et ira gravem laudas.
Heu! heu! mala laus damnosæ
Et insatiabilis fortunæ!
Eheu a Jove,
Omnium auctore, omnium effectore!
„ Quid enim mortalibus absque Jove perficitur?
„ Quid horum non a Deo est decretum?

ANAPÆSTI.

Heu! heu!
Rex, rex, qui te deflebo?
Amica e mente quidnam dicam?
Jaces araneæ in tela
Hac impia morte animam expirans,
Hei mihi, mihi hunc lectum in-
dignum! doloso fato domitus
A manu ancipiti telo *instructa*.
CLYT. Dicis meum esse hoc opus:
Sed ne dicas
Me Agamemnonis conjugem fecisse.
Assimilatus vero uxori mortui
Hujus priscus torvus alastor,
Atrei diri epulatoris,
Hunc punivit,
Perfectæ ætatis virum super juvenibus mactans.

ANTISTROPHE 2.

CHOR. Quod autem insons es
Hujus cædis, quis testis *erit*?
Ubi, ubi est? ut patri adjutor
Fiat alastor.
Violatur vero cognatis
Sanguinis profluviis
Niger Mars, *i. e. gladius*, ubi etiam progressus
Saniem nativoram præbebit.

ANAPÆSTI.

Heu! heu!
Rex, rex, qui te deflebo?
Amica e mente quid dicam?
Jaces araneæ in textura

Digitized by Google

Hac impia morte animam expirans,
Hei mihi, mihi hunc lectum in-
dignum! doloso fato domitus
A manu ancipiti telo *instructa*.

CLYT. Mortem haud indignam arbitror
Huic contigisse:
Neque enim ille insidiosam cladem
Ædibus intulit; sed meum ex ipso
Germen sublatum, multum defletam
Iphigeniam cum indigne affecerit,
Digna passus est, nihil in inferno
Glorietur, gladio inflicta
Morte luens quæ prior perpetravit.

STROPHE 3.

CHOR. Incertus sum animi, consilii expers,
Solertem curam
Quonam dirigam, labente domo.
Timeo vero imbris cruenti sonum domum labefac-
tantem;
Desinit enim guttatim cadere.
Vindictamque in rem aliam atque aliam acuit
damnosas
Ad alias aliasque cotes fatum.

ANAPÆSTI.

SEMIC. Heu, terra, terra!
Utinam me excepisses antequam hunc vidissem
Latera argentea habentis
Loculi nunc humile possidentem cubile.
Quis eum sepeliet? quis lacrymabitur?
An tu hoc facere
Sustinebis quæ tuiipsius occidisti virum,
Ut ejus animam lugeas, ingratam
Gratiam pro facinore
Magno injustoque præstitura?

SEMIC. Quis sepulchrale
Elogium in virum divinum
Cum lacrymis mittens
Mentis sinceritate panget?

CLYT. Haud tibi convenit curam dicere

Digitized by Google

Istam: per nos cecidit, interiit:
Et sepeliemus
Non cum domesticis luctibus,
Sed Iphigenia eum lubenter
Filia, uti decet,
Patri obvians ad rapidum
Trajectum mœrorum, *Acherontis sc.*
Manum circumjiciens osculabitur.

ANTISTROPHE 3.

CHOR. Probrum vicissim succedit probro.
Difficilia vero sunt hæc judicatu.
Auferentem aufert, luit vero qui interficit.
Et manet eum, in tempore manente Jove,
Ut patiatur qui fecit *malum*: nam legitimam
Prolem suam quis facile deturbaret domo?
Agglutinatur enim genus attiguum.

ANAPÆSTI.

CLYT. In hunc supervenit vere
Oraculum. Ego igitur
Velim, Genio Plisthenidarum
Juramento dato, his quidem contenta esse,
Etsi toleratu difficilia sint; dum de cætero ille
Migrans ex hisce ædibus aliam familiam
Conterat in-se-illatis mortibus.
Possessionum autem partem modicam modo habeam,
Mihi omnino sufficit, cum se-invicem-perimentes
Insanias domibus abegerim.

IAMBI.

ÆGIST. O lucem hilarem diei vindictam afferentis!
Jam tandem dicerem mortalium ultores
Deos desuper speculari terræ mala,
Cum viderim textis in peplis furiarum
Virum hunc jacentem grate mihi,
Manus paternæ luentem dolos.
Atreus enim terræ hujus princeps, illius pater,
Thyestem patrem meum, ut aperte dicam,
Et ipsius fratrem, litigans cum eo de imperio,
Exulare fecit ex urbe atque ædibus.

Digitized by Google

Et supplex ad domum rediens
Miser Thyestes, sortem invenit securam,
Ne moriens cruentaret paternum solum.
Pro Xeniis enim hujus pater impius
Atreus, alacriter potius quam amice, patri
Meo, viscerationis diem hilariter agere
Simulans, exhibuit convivium carnium puerilium.
Pedum quidem plantas et manuum extremos pectines
Occuluit seorsim ab iis qui viritim assidebant.
Accipiens autem statim ex ignorantia partes haud agnoscendas,
Comedit cibum, ut vides, generi insalutarem.
Et postea agnoscens facinus inhonestum
Valde ejulavit, reciditque cædem cupiens,
Mortem vero intolerabilem Pelopidis imprecatur,
Cœnam calce cum diris juste petens.
Ita periit universa Plisthenis prosapia.
Ob hanc causam occisum hunc videre tibi licet.
Et hujus cædis ego justus [3] consarcinator.
Decimum tertium enim me *filium* simul cum ærumnoso patre
Expellit cum essem parvulus in fasciis.
Educatum autem me reduxit justitia.
Atq; hunc quidem virum ego tetigi etiam cum [4] foris essem,
Omnem connectens atrocis consilii artem.
Ita jam pulchrum est mihi vel mori,
Cum viderim illum vindictæ in septis.

CHOR. Ægisthe, contumelia afficere in malis haud laudo.
Tu vero virum hunc quod voluntarie occideris ais,
Et quod solus miserandam hanc consulueris cædem.
Nego evitaturum in judicio caput tuum
A populo jactatas cum lapidatione diras; hoc certo scito.

ÆGIST. Tune hæc profers inferiori assidens
Remo, dum ii qui in transtro sunt rerum potiuntur?
Scies, senex cum sis, quod admoneri grave
Adultæ ætatis viro, cum ut modeste te geras ante dictum sit.

[3] MS. Molitor.
[4] MS. Hospes.

Digitized by Google

Vinculum autem et senecta, et famelicæ
Calamitates, ad instruendum optimæ animi
Medicæ. Ecquid hæc videns nihil vides?
Ne contra stimulos calcitres, ne patiendo labores.

CHOR. Tune ergo, mulier, e bello nuper redeuntis
Domi manens lectum viri dehonestans, etiam
Viro Imperatori hanc designasti mortem?

ÆGIST. Et hæc quidem verba planctuum principia.
Orpheo vero linguam habes contrariam:
Ille enim omnia attraxit vocis suavitate;
Tu vero [5] irritans stolidis latratibus
Duceris, devictusque mansuetior apparebis.

CHOR. Quomodo tu mihi rex Argivorum eris,
Qui, cum illi mortem destinaras,
Facinus ipsemet propria manu patrare non ausus es?

ÆGIST. Quoniam dolo agere plane muliebre est opus:
Et ego suspectus hostis antiquus fui.
Verum ex hujusce viri facultatibus conabor
Civibus imperare; atque immorigerum
Vinciam gravibus catenis, ut non funalem se præbentem
Lascivientem pullum: quin invisis tenebris
Fames cohabitans eum mansuetum videbit.

CHOR. Quid vero virum hunc ex animi timiditate
Ipsemet non occidebas? at simul fœmina
Regionis deorumque patriorum piaculum
Interfecit. Orestes num alicubi lucem videt,
Ut huc reversus benevola fortuna duce,
Utriusque fiat occisor fortissimus?

TROCHAICI.

ÆGIST. At quoniam videris hoc facere atque dicere, cito cognosces.

CHOR. Eia, amici manipulares, opus hoc non procul.
Eia, quilibet gladium districtum præparet.

ÆGIST. Atqui etiam ego gladio districto haud renuo mori.

CHOR. Suscipientibus dicis te moriturum: fortunam autem interrogabimus.

CLYT. Nequaquam, o charissime virorum, mala malis cumulemus.

[5] MS. Fugans.

Digitized by Google

Verum et hæc multa infortunia egerere cupido est:
Calamitatum enim satis experti sumus; neminem cruentemus.
Ite, o senes, domum vestram fato destinatam
Antequam patiamini: conveniebat occasioni nos facere id quod fecimus.
Si autem quid laborum fuerit, horum satis haberemus,
Dæmonis ira gravi infeliciter percussi.
Sic se habet mulieris sententia, si quis discere dignetur.

ÆGIST. Sed hos stultam linguam ita dilatare
Et projicere ejusmodi verba dæmonas tentantes,
Moderata a sententia depellere Imperantem non est ferendum.

CHOR. Argivis absit viro abblandiri malo.

ÆGIST. Verum ego extremis in diebus tibi adero.

CHOR. Minime, si deus Orestem huc ut revertatur dirigat.

ÆGIST. Novi ego extorres viros spem depascentes.

CHOR. Facito, floresce, contaminans justitiam; siquidem tibi copia est.

ÆGIST. Scito te daturum mihi pœnas hujus stultitiæ ergo.

CHOR. Gloriare confisus, tanquam gallus prope gallinam.

CLYT. Ne tanti facias inanes hos latratus; egomet
Et tu pulchre rem administrabimus, hisce imperantes ædibus.

Digitized by Google

IN AGAMEMNONEM

THOMÆ STANLEII COMMENTARIUS.

[*Quæ uncinulis includuntur ex auctoris MSto accedunt.*]

[ΠΟΘ. ΔΙΑ ΠΥΡΣΟΥ. Διὰ πυρκαΐας. Hesych. Πυρσός· λαμπὰς, ἢ τὰ διὰ πυρὸς σημεῖα. J. Pollux, I. 10. 9. Περὶ μηχανημάτων κ. τ. λ. ὧν πολέμῳ. Πυρσοὶ, κ. τ. λ. Idem, I. 11. Στρατιωτικὸν δὲ καὶ τὸ πυρσεῦσαι.]

[Ibid. ΠΡΕΣΒΥΤΩΝ. Qui per ætatem arma ferre non potuerunt, *v.* 73.

Ἡμεῖς δ' ἀτίτα σαρκὶ παλαιᾷ
Τῆς τότ' ἀρωγῆς ὑπολειφθέντες
Μίμνομεν κ. τ. λ.]

[Ibid. ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ. Unus ex præconibus, duo enim erant, Εὐρυβάτης καὶ Ταλθύβιος. Quin et Eurybatam, cujus mentionem facit Homerus, Iliad. B'. 184.

Κήρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος,

alium ab Eurybate Agamemnonis præconis fuisse, monet Scholiastes ejus, quippe cum ex Ithaca, et ad Ulyssem pertinuisset.]

[Ibid. ΚΑΣΑΝΔΡΑ. Quæ posterius sequebatur.]

[Ibid. ΕΙΣΠΗΔΑ. Saltum dat, insilit in postscenium. Lucret. IV. 1180. *Postscenia vitæ* eleganti tralatione appellat actiones quas celant homines.]

[Ibid. ΙΔΙΩΣ. Privata, sua quidem inventione: ex suo ingenio.]

Ibid. ΕΠΙ ΣΚΗΝΗΣ ΑΝΑΙΡΕΙΣΘΑΙ ΠΟΙΕΙ. Agamemnonem in scena trucidatum non exhibet, quin interemptum esse ex ejulatibus hariolatur Chorus, *v.* 1375.

Ἦ γὰρ τεκμηρίοισιν ἐξ οἰμωγμάτων
Μαντευσόμεσθα τἀνδρὸς ὡς ὀλωλότος;

propterea non ἐπὶ σκηνῆς, sed ὑπὸ σκηνῆς legendum mihi videtur. Conjecturam nostram firmat Philostratus de vita Apollonii, qui Æschylum primo jugulationes extra scenam, non *intra*, sicut redditur ab interprete, fieri excogitavit, τὸ ὑπὸ σκηνῆς ἀποθνήσκειν ἐπινόησε, ὡς μὴ ἐν φανερῷ σφάττοι.

[Ibid. ΔΙΕΣΚΥΡΙΖΟΜΕΝΟΝ. q. ἀπολογοῦντα.]

[Ibid. ΕΝΙ ΚΕΦΑΛΑΙΩι. *Uno capite, uno tenore* suum factum tuentem. Immo potius ἐν κεφαλαίῳ, summatim, paucis, pro breviter. Isocrates, κεφαλαῖον δὲ τῶν εἰρημένων. *Summa autem eorum quæ dicta sunt.*]

Digitized by Google

[Ibid. ΕΞ ΑΤΡΕΩΣ. Creatis.]

[Ibid. ΕΔΙΔΑΧΘΗ. *Docta*, pro, *acta*.]

Ibid. ΟΛΥΜΠΙΑΔΙ ΕΙΚΟΣΤΗ ΟΓΔΟΗ. Videtur Librarius festinante nimis calamo vel dictiones transposuisse, vel lapsu facili, ϖ in κ permutasse: omnino enim legendum, ὀλυμπιάδι ὀγδοηκοστῇ. Quod etiam monuerunt alii.

Ibid. ΕΧΟΡΗΓΕΙ ΞΕΝΟΚΛΗΣ. Choragi, inquit, munere functus est Xenocles. [Χορηγεῖν est sumptus administrare ad agendam fabulam, tales fuerunt Ædiles apud Romanos.] Choragos designabat et constituebat unaquæque Tribus suos, quorum officium erat sumptus administrare ad instruendum Chorum et theatrum. Libanius in Argumento Midianæ, Καθίσασαν δὲ τὰς χορὰς αἱ φυλαί. Χορηγὸς δὲ ἦν ἑκάστης φυλῆς ὁ τὰ ἀναλώματα παρέχων τὰ περὶ τὸν χορόν. Ulpianus ad Leptineam, Χορηγός, ὁ τοῖς Διονυσίοις καὶ τοῖς Παναθηναίοις τῷ χορῷ τὴν τροφὴν παρέχων, καὶ στέφανος, καὶ κόσμον, καὶ ὅσα περὶ τὴν τοιαύτην παρήγυριν.

Dram. pers. In editionibus Turnebi, Victorii, et, qui Victorium sequutus est, Canteri, personis hujus Dramatis annumeratur Ἄγγελος. Robortelli solam excipio, ubi nova non designatur persona, quin Speculatori tribuuntur omnia quæ in cæteris Nuntio. Porro Nuntii personam, quicunque aut Argumentum aut istam Fabulæ partem vel summis digitis attigerit, omnino inducendam esse judicabit. Argumenti Auctor, antiquus sane Grammaticus, et cujus in hac re validissimum est testimonium, non agnoscit. Speculatorem Clytemnestra ad observandum facem constituit. Ita Argumenti Auctor, σκοπὸν ἐκάθισεν ἐπὶ μισθῷ Κλυταιμνήστρα ἵνα τηρεῖν τὸν πυρσόν. Et ita ipse apud Æschylum Speculator, ν. 10.

—— ὧδε γὰρ κρατεῖν
Γυναικὸς ἀνδρόβουλον ἐλπίζω κέαρ.

Is statim ac vidit, Clytemnestræ nuntiat; Argum. Καὶ ὁ μὲν ἰδὼν ἀπήγγειλεν· quod licet in theatro factum non reperies, ita tamen fecisse omnino fatendum; exiturus enim dicit ν. 26.

Ἀγαμέμνονος γυναικὶ σημανῶ τορῶς,
Εὐνῆς ἐπαντείλασαν ὡς τάχος, δόμοις
Ὀλολυγμὸν εὐφημοῦντα τῇδε λαμπάδι
Ἐπορθιάζειν. ——

Agamemnonis, inquit, *uxori indicabo, ut ipsa lecto surgens quam citissime, ovationem huic lampadi per domum accinat.* Et ita sane facit Clytemnestra: Senum Chorum accersit, atque illis quæ de face intellexerat significat; Argum. Αὐτὴ δὲ τὸν πρεσβυτῶν ὄχλον μεταπέμπεται, περὶ τῆ πυρσῆ ἐροῦσα, a ν. 272. usque ad ν. 359. Hoc

Digitized by Google

audito Senes Pæana canunt; Argum. οἵτινες ἀκούσαντες παιανίζουσι. Chori verba, Nuntio perperam attributa, hæc sunt;

Γύναι, κατ' ἄνδρα σώφρον' εὐφρόνως λέγεις.
Ἐγὼ δ' ἀκούσας πιστά σου τεκμήρια,
Θεοὺς προσειπεῖν εὖ παρασκευάζομαι.
Χάρις γὰρ οὐκ ἄτιμος εἴργασται πόνων.

Mox sequitur ipse hymnus, a ✓. 363. usque ad ✓. 498. Nulla itaque in Argumento fit Nuntii mentio. Quod vero ad ipsam Tragœdiam spectat, quantum Poetæ menti hæc quam comminiscuntur persona sit aliena, et quantum, ut eam tueantur, verba Æschyli non modo detorquere, sed et corrumpere sint adacti, postea enarrabimus.

Ibid. Inter personas hujus Tragœdiæ aliquibus recensentur Ὀρέστης, Ἠλέκτρα et Τροφός. Qua vero ratione irrepserint, liquidissime constat. Etenim in primis Æschyli editionibus, Aldi, dico, et Turnebi, prodierunt Agamemnon et Choephoræ non modo valde fatiscentes, sed et sub communi titulo, Agamemnon, indistinctæ. Has mox discriminatas, sed et adhuc imperfectas, vulgavit Robortellus; qui harum ultimarum quatuor Tragœdiarum personas in Codicibus Manuscriptis nullo loco distinctas, neque loquentium in dramate nomina apposita fuisse conqueritur; unde evenit ut Agamemnoni personæ etiam Χοηφόρων præponerentur a quopiam, cui quod binæ fuerint Tragœdiæ nondum suboluit.

Ibid. ΧΟΡΟΣ. Constabat ex ιέ. Scholiastes Aristophanis, in Equit. Ὁ δὲ Τραγικὸς ιέ· ὡς Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι. Cave vero ne hoc intellexeris factum esse secundum necessitudinem legis Atticæ, qua cautum erat ne Chorus personis ultra quindecim constitueretur: etenim lata est lex ista post hanc Tragœdiam exhibitam, nempe occasione Eumenidum, Fabulæ hujus Tetralogiæ, quæ Orestias dicta, tertiæ.

Ibid. ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ ΚΗΡΥΞ. Nomen apposuit Argumenti auctor suo Marte, nam apud Æschylum nullum est: et quare Talthybii potius quam Eurybatis affixit, me prorsus fugit: enimvero apud Senecam in Agamemnone, is nuntius qui Trojæ excidium et Græcanicæ classis naufragium Clytemnestræ indicat, Eurybates dicitur. Uterque, et Talthybius et Eurybates, præcones erant Agamemnonis, quorum apud Homerum multa mentio. De Talthybio plura invenies apud Herodotum, VII. 134.

Ibid. ΠΡΟΛΟΓΙΖΕΙ ΔΕ Ο ΦΥΛΑΞ, ΘΕΡΑΠΩΝ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ. In nonnullis editionibus, Προλογίζει δὲ ὁ θεράπων Ἀγαμέμνονος, οὐχὶ ὁ ἀπὸ Αἰγίσθου ταχθεὶς φύλαξ. Ægisthum speculatorem constituisse, ne Aga-

Digitized by Google

memnone inopino appellente in adulterio deprensus foret, discimus ex Homero, Odyss. Δ'. 524. in descriptione reditus Agamemnonis:

Τὸν δ' ἀρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς ὅν ῥα καθεῖσεν
Αἴγισθος δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθὸν
Χρυσῦ δοιὰ τάλαντα. Φύλασσε δ' ὅγ' εἰς ἐνιαυτὸν,
Μή ἑ λάθοι παριὼν, μνήσαιτο δὲ θύριδος ἀλκῆς.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.

ν. 1. ΘΕΟΥΣ ΜΕΝ ΑΙΤΩ ΤΩΝ Δ' ΑΠΑΛΛΑΓΗΝ ΠΟΝΩΝ. Constitutus est excubiator a Clytemnestra ad observandam facem qua se Trojæ excidium significaturum Agamemnon promiserat. Circa ea sane tempora specularis indicationis inventio statuitur ab aliis; sed quæ cum hac Æschyli narratione minime conveniat. Plin. VII. 56. *Ordinem exercitus, signi dationem, tesseras, vigilias Palamedes invenit Trojano bello; Specularem indicationem, eodem, Sinon.* [Quin et hoc innuit Plautus in Bacchid. IV. 9.

Mnesilochus Sinon est
Relictus, ellum non in busto Achilli, sed in lecto accubat:
Bacchidem habet secum; ille olim habuit ignem qui signum daret,
Hæc ipsum exurit.]

Morem illum castrensem antiquum, quo commilitonibus aut amicis signum accensa face dabatur, describit Suidas his verbis; Φρυκτοί· λαμπάδες τινὲς ἀπὸ ξύλων γενόμεναι, ἅστινας βαστάζοντες ἄνωθεν τειχῶν, ἐσήμαινον τοῖς πλησιοχώροις ἢ τοῖς συμμάχοις. Ὅταν τινὰς ἑώρων πολεμίους, τοῦτο ἐποίουν· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ φίλων, ὅταν ἑώρων βοήθειαν ἐρχομένην, ἐσήμαινον πάλιν διὰ τῶν φρυκτῶν, ὡς οὐ δεῖ θορυβεῖσθαι. Καὶ ὅτε μὲν φίλους ἐδήλουν, ἐβάσταζον τοὺς φρυκτοὺς ἠρεμοῦντας· ὅταν δὲ πολεμίους, ἐκίνουν. Meminit et Scholiastes Theognidis; Ἔθος ἦν ἀπὸ τῶν πύργων καὶ ὀρεινῶν τόπων σημεῖα διὰ πυρὸς τοιαῦτα παρασκευάζεσθαι, καὶ αὐτὰ φρυκτωρίαι ἐκλήθησαν, καὶ φρυκτωρεῖν τὸ σημαίνειν ἔφοδον πολεμίων. Et Homeri, ad Iliad. Ρ'. Ἔθος τοῖς ἀρχαίοις τοὺς πολεμουμένους τῇ μὲν ἡμέρᾳ καπνὸν ἀπὸ τῶν τειχῶν διεγείρειν, τῇ δὲ νυκτὶ φλόγα, τὴν ἀπὸ τῶν περιοίκων βοήθειαν καὶ συμμαχίαν ἐπικαλουμένους. Exempla passim occurrunt. Herodotus, VII. 182. Ταῦτα οἱ Ἕλληνες οἱ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ στρατοπεδευόμενοι πυνθάνονται παρὰ πυρσῶν ἐκ Σκιάθου. Ejusdem consuetudinis fit mentio apud Thucydidem plus semel. Apud Polyænum I. 40. Alcibiades προσηγόρευσεν ὡς αὐτὸς ἀπὸ τῆς ἄκρας νύκτωρ τρὶς ἀνασχήσοι τὸν λαμπτῆρα· apud Parthenium Polycrita, σημεῖον αὐτοῖς ἀνασχήσειν ἔφη λαμπτῆρα. Synesius, Epist. CXXX. Ἀλλὰ σύγγνωθι, καὶ πολιορκούμενος γράφω, τῆς ὥρας πολλάκις φρυκτοὺς ὁρῶν, καὶ αὐτοὺς ἀνάπτων, καὶ αὐτοὺς αἴρων τοῖς ἄλλοις σημεῖα. Cæsar, de bello Gallico, II. prope finem, *Celeriter, ut ante Cæsar imperaverat, ignibus significatione facta, ex proximis castellis eo*

Digitized by Google

concursum est. Porro qui hac re abusus erat, et quid apud suos actum esset tali tessera perduellibus significabat, is παραφρυκτωρεῖν dicebatur; quo nomine senem a Lamacho fustibus concisum refert Lysias, orat. in Agorat. τούτων εἷς ὁ πρεσβύτης ἐν Σικελίᾳ παραφρυκτορευόμενος τοῖς πολεμίοις, ληφθεὶς ἀπὸ Λαμάχου ἀπετυμπανίσθη.

[Ibid. ΑΠΑΛΛΑΓΗΝ ΠΟΝΩΝ. Ut in Prometh. ℣. 310.

Ζήτει δὲ τῶνδε πημάτων ἀπαλλαγάς.

Virg. Æn. III. 393. —— *requies ea certa laborum.*

Noster etiam in Eumenid. ℣. 83.

Ὥς' ἐς τὸ πᾶν σε τῶνδ' ἀπαλλάξαι πόνων.

Pindarus, Olymp. VIII. 9. Μόχθων ἀμπνοάν.]

℣. 2. ΦΡΟΥΡΑΣ ΕΤΕΙΑΣ ΜΗΚΟΣ. [Interpres, *Custodiæ annuæ levamen.* Hoc remotius a Græcis verbis, quæ potius, ut Scholiastes exponit, hoc innuunt, *laborum, custodiæ annuæ longitudine.*] Poterit forsan concinnius legi μῆχος, vel, ut ℣. 207. et Suppl. ℣. 399. et ℣. 602. μῆχαρ· quod est, Hesychio interprete, ὄφελος. Sed nihil muto. Non abludit initium Νεφελῶν apud Aristophanem,

Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν ὅσον

Ἀπέρατον. ——

[Noster etiam in Suppl. ℣. 743.

—— Μῆκος δ' οὐδὲν ἐν μέσῳ χρόνου.]

℣. 3. ΑΓΚΑΘΕΝ. Hesychius legebat, opinor, corrupte, ἀγρίαθεν. Ἀγρίαθεν· ἀνέκαθεν· Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι. Idem vero alibi, Ἄγκαθεν· ἀνέκαθεν. Phrynichus, ἐπὶ τόπου τάττουσιν αὐτὸ Ἀθηναῖοι λέγοντες, ἀνέκαθεν κατέπεσε. Quomodo usurpatur nostro in Eumenidibus, ℣. 375.

Ἄγκαθεν βαρυπεσῆ

Καταφέρω ποδὸς ἀκμάν.

Ipsissimo sensu dicitur, על גג, 2 Samuel. XI. 2. Ubi Interpretes Græci, καὶ περιεπάτει ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως. Tecta plana, qualia etiam nunc obtinent palatia, et magnifica ædificia. [Noster in Choeph. ℣. 425.

—— Ἄνωθεν, ἀνέκαθεν,

nisi forte alterum ex Scholiis irrepsit in textum. Ἄγκαθεν est contractum ab ἀνεκάθεν, elisa vocali ε.]

Ibid. ΚΥΝΟΣ ΔΙΚΗΝ. Scholiastes, διὰ τὸ φυλακτικόν τε καὶ φιλοδέσποτον. Recte. Artemidorus, III. Τῶν μὲν κυνῶν οἱ μὲν ἐπὶ θύραν τρέφονται, οἱ δὲ ἐπὶ φυλακῇ τῶν κτημάτων, οὓς οἰκουροὺς καὶ δεσμίους λέγομεν. Homerus in descriptione regiæ Alcinoi, Odyss. Η'. 91.

Χρύσειοι δ' ἑκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν

Δῶμα φυλασσόμενοι ——

Digitized by Google

Antipater, —— ὅτε θυρωρὸς
Ἐν πυσὶν, ὅτε κύων ἐν πρυθύροις δέδηται.

Varro, de ling. Lat. IV. p. 25. *Quod hic item, et noctiluca* [ἐννύχιος] *in custodia et venando signum voce dat, CANIS dictus.* Noster postea, ν. 615.

Γυναῖκα πιστὴν δ' ἐν δόμοις εὕροι μολὼν,
Οἵαν πιερ ἓν ἔλειπε, δωμάτων κύνα.

Item, ν. 905.

Λέγοιμ' ἂν ἄνδρα τόνδε, τῶν ταθμῶν κύνα,
Σωτῆρα νηός. ——

[Vide Petri Victorii Var. Lect. XXII. 16. Et Is. Casaub. ad Theophrasti characterem περὶ ἀγροικίας. Virg. Æn. VIII. 461.

—— *gemini custodes limine ab alto*
Procedunt, gressumque canes comitantur herilem.]

ν. 4. ΑΣΤΡΩΝ ΟΜΗΓΥΡΙΝ. Musæus, de Her. et Leandr. v. 9.

—— ἐς ὁμήγυριν ἄστρων.

[Hom. Il. Υ. 142. —— Θεῶν μιθ' ὁμήγυριν.
Pind. Isthm. VII. 66. Ἐλθεῖν μιθ' ὁμάγυριν Ζηνός.
Hesychio ὁμήγυρις exponitur πλῆθος, ὄχλος, ἀναγωγὴ, συνέλευσις. Suidæ, Ἄθροισμα, πλῆθος. Sic et Etymologico.]

ν. 6. ΕΜΠΡΕΠΟΝΤΑΣ ΑΙΘΕΡΙ ΑΣΤΕΡΑΣ. Scholam Pythagoræ sapit, cujus doctrina imbutum esse Æschylum [illegible] Cicero: Ille enim primus cœlum nuncupavit κόσμον a decore stellarum. Anonymus Vitæ ejus Auctor apud Photium, Biblioth. 259. Ὅτι πρῶτος Πυθαγόρας οὐρανὸν κόσμον προσηγόρευσε, διὰ τὸ τέλειον εἶναι καὶ πᾶσι κεκοσμῆσθαι, τοῖς τε ζώοις, καὶ τοῖς καλοῖς. Quam pulchritudinem participat a primo et intellectuali pulchro. Iamblichus de vita Pythagoræ, c. 12. Καλὴν μὲν ἓν εἶναι τὴν τῦ σύμπαντος οὐρανῦ θέαν, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ φερομένων ἀστέρων, εἴτις καθορᾷ τὴν τάξιν (ita legendum) κατὰ μετουσίαν μέντοι τῦ πρώτυ καὶ τῦ νοητῦ εἶναι αὐτὸ τοιῦτον. Alcinous, de doctr. Plat. c. 14. Ἐδημιούργησε δὲ ὁ θεὸς καὶ ἀστέρας τε καὶ ἄστρα. Καὶ τούτων τὰ μὲν ἀπλανῆ, κόσμον οὐρανῦ τε καὶ νυκτὸς, πάμπολλα ὄντα τῷ πλήθει. Hoc est quod Ciceroni *admirabilis cœli ornatus* dicitur, de Natura Deor. II. Quinetiam stellas ἀγάλματα νυκτὸς dici monet Eustathius in Odyss. Θ'. p. 1608. l. 21. dein subdit, ἔτω δὲ καὶ ὄρνισιν ἀγάλματα εἶεν ἂν τὰ πλερὰ οἷς πίτονται, κατὰ τὸ ἀγαλλόμενοι πλερύγεσσι· satis inepte.

[ν. 7. ΑΝΤΟΛΑΣ. Prometh. Vinct. ν. 456.

—— ἀντολὰς ἐγὼ
Ἄστρων ἔδειξα τάς τε δυσκρίτους δύσεις.]

[ν. 8. ΛΑΜΠΑΔΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟΝ. Σύμβολον vox est latissimæ significationis: *nota, signum, indicium,* ut cum dicit Philosophus,

Digitized by Google

τὰ ἐν τῇ φωνῇ sunt τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων σύμβολα. Duæ autem sunt significationes hujus vocis, pro *signo*, maxime insignes, quarum utraque huic loco satis apte congruit. Prima est, qua σύμβολον ponitur pro tessera militari, sive signo bellico, quo socii ab hostibus discernuntur in acie, quod communius σύνθημα, quasi id de quo pacti sunt et convenere omnes qui in iisdem castris militant; Latine *tessera*.

Virgil. Æn. VII. 637.

——*it belli tessera signum.*

Silius Italic. VII. 347. ——*discurrit tessera castris.*

Et XV. 478. ——*tacitum dat tessera signum.*

Ubi intelligere videtur, non σύνθημα, sed παρασύνθημα, ita enim hæc duo differunt juxta scriptores tacticos, ut signum vocale in bello sit σύνθημα, signum mutum παρασύνθημα. Maximus autem usus τῶν παρασυνθήματος, apud milites peregrinos, qui diversa lingua utuntur. Onosand. Strateg. XXVI. Χρησιμώτατον δέ πω τοῦτο καὶ πρὸς ἑτερογλώσσους συμμαχίας τῶν ἐθνῶν· ἔστι γὰρ λέγειν, ἔστι ξυνιέναι δυνάμενοι φωνῆς ἀλλοτρίας, αὐτῷ τῷ παρασυνθήματι διακρίνεσι τό, τε φίλιον καὶ πολέμιον. Servius, ad locum Virgilii jam adductum, *Tessera, Symbolum bellicum quod ad pugnam exeuntibus datur; sc. propter confusionem evitandam. Græce dicitur* σύνθημα *ut fuit in bello Marii, Lar Deus, in Syllæ, Apollo Delphicus, in Cæsaris, Venus Genetrix.* Appianus, Ἐμφ. II. p. 235. de prælio illo fatali inter Cæsarem et Pompeium, Συνθήματα ἀναδιδόντες, ὁ μὲν Καῖσαρ Ἀφροδίτην νικηφόρον ὁ δὲ Πομπήϊος Ἡρακλέα ἀνίκητον. Xenophon, de Exped. Cyri I. p. 264. Ἤρετο ὅ, τι καὶ εἴη τὸ σύνθημα, ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· ὅτι Ζεὺς σωτὴρ καὶ Νίκη. Ambo hæc vocabula σύνθημα et σύμβολον, a re bellica ad eroticum certamen traduxit Achilles Tatius I. p. 58. de vipera et muræna verba faciens. Ὅταν εἰς τὸν γάμον ἐθέλωσιν ἀλλήλοις συνελθεῖν, ὁ μὲν εἰς τὸν αἰγιαλὸν ἐλθὼν συρίζει πρὸς τὴν θάλασσαν τῇ σμυραίνῃ σύμβολον, ἡ δὲ γνωρίζει τὸ σύνθημα, καὶ ἐκ τῶν κυμάτων ἀναδύεται. Utraque etiam voce utitur Heliodorus pro tessera quam solebant peregre profecturi amicis dare. Æthiopic. V. 13. Φίλε, σύμβολά τινα ποιησώμεθα, δι' ὧν ἀπόῤῥητά τε γνωριοῦμεν παρόντες, καὶ εἴ ποτε χωρισθῆναί συμβαίνοι, μαστεύσομεν ἀλλήλους· ἀγαθὸν γὰρ πλάνης ἐφόδιον, σύνθεμα (l. σύνθημα) φιλικὸν εἰς ἀνεύρεσιν φυλαττόμενον. Atque hujus sane generis erat λαμπάδος τὸ σύμβολον, inter Agamemnonem et Clytemnestram, tessera facis, qua ille versus Trojam profecturus, uxori pollicitus est se urbis excidium significaturum. Argument. Ἀγαμέμνων εἰς Ἴλιον ἀπιὼν τῇ Κλυταιμνήστρᾳ, εἰ πορθήσει τὸ Ἴλιον, ὑπίσχνετο τῆς αὐτῆς ἡμέρας σημαίνειν διὰ πυρσοῦ. Quin ut et id obiter observemus, in hoc sensu militari sumitur σύμβολον, cum antiquissimam illam nor-

Digitized by Google

mam et compendium Fidei appellamus Symbolum Apostolicum. Est enim hoc symbolum, tessera qua discernitur miles Christianus ab Ethnico. Vocabulis enim militaribus multum delectata videtur primitiva Ecclesia, unde *Ecclesia militaris* et *Sacramentum*, et ejusmodi; juxta illud Job. VII. 1. *Militia est vita hominis.* Ruffinus in expos. Symboli inter opera Cypriani: sub init. p. 17. *Nequa doli subreptio fiat, symbola discreta unusquisque dux suis militibus tradit; quæ Latine vel signa vel indicia nominantur: ut si forte occurrerit quis de quo dubitetur, interrogatus symbolum prodat si sit hostis an socius.* *Symbolum* igitur Apostolicum, quasi signaculum et tessera, γνώρισμα, σύνθημα, militi Christiano. Neque enim, quod olim D. Augustino Tom. X. p. 274. videbatur, σύμβολον Apostolicum dictum, quasi collatio, a συμβάλλω *confero*, vel quod Apostoli in unum convenientes, singuli articulum suum conferrent, vel quia collatæ in unum totius Catholicæ legis fides symboli brevitate colligitur, ut loquitur ille; tum enim non esset Symbolum, sed Symbola. Certe σύμβολον pro *collatione* non reperitur in ullo Græco vel Latino Auctore, sed tantum συμβολή, unde δεῖπνον ἀπὸ συμβολῆς, vel ἀπὸ συμβολῶν, cœna collatitia, convivium collatitia stipe instructum; symbolam dedit, cœnavit. Quo magis miror, doctissimo Lexicographo H. Stephano, ab hac significatione verbi συμβάλλειν, σύμβολον derivari, quasi *collatio* seu *collecta*, cum tamen ipse fateatur se *nullum ex classicis auctoribus exemplum citatum* invenire nominis σύμβολον hac in significatione positi. Sed et altera est, quæ ab hoc loco non abhorret, vocis hujus significatio: illa nempe, quæ denotat quicquid datur in signum seu argumentum cujuscunque contractus ratificandi aut confirmandi, sive promissi sive debiti, nam ἀρραβὼν, ἐνέχυρον, σύμβολον, σύσσημα, in hac significatione idem sunt. Etsi enim ἐνέχυρον proprie sit τὸ διδόμενον ὑπὲρ χρέως εἰς ἀσφάλειαν, pignus seu hypotheca, rei quæ creditori ad securitatem traditur vel obligatur, quod in ἐχύρῳ ponat, h. e. in tuto collocet, creditam pecuniam, τὸ εἰς ἀσφάλειαν ἀντάλλαγμα· ἀρραβὼν autem in venditione et emptione proprie locum habeat, ut sit proprie pignus quod ab emente datur vendenti, in antecessum solutionis integri pretii, ad securitatem sc. vendentis, ut rem esse emptam sciat, ἡ ἐπὶ ταῖς ὠναῖς παρὰ τῶν ὠνουμένων προκαταβολὴ ὑπὲρ ἀσφαλείας, ut hæc ita se habeant, confunduntur tamen sæpissime hæ voces, et *arrhabo* de pignore dicitur quod in mutuatione intervenit, ad securitatem creditori præstandam; et *pignus* de arrhabone qui in emptionis et venditionis contractu intercedit. Utrumque σύμβολον et σύσσημον. Παρὰ τῶν καπήλων λήψομαι τὸ σύμβολον, *pignus a cauponibus accipiam:* σύμβολον enim quicquid arrhæ loco datur.

Digitized by Google

Lysias, in oratione quadam. Ἔλαβε σύμβολον παρὰ βασιλέως τῦ μεγάλυ. Athen. III. Σύμβολά τις ἀπαιτέμενός φησι. *Quidam a quo symbola repetebantur.* Vetus Comicus apud Pollucem, IX. 6.

Οἵ μοι τί δράσω σύμβολον κεκαρμένος.

Differunt vero σύμβολα et συμβόλαια. Sunt enim σύμβολα, arrhabones, uti diximus, ad firmandos contractus, συμβόλαια sunt ipsi contractus, pacta, συνθηκαί· Atque hinc est, quod doctissimus Camerarius solicitat locum quendam Aristotelis in initio Politicorum, III. 1. Verba philosophi sunt, ὧδ' οἱ τῶν δικαίων μετέχοντες, ἔστως ὥστε καὶ δίκην ὑπέχειν καὶ δικάζεσθαι. Τῦτο γὰρ ὑπάρχει καὶ τοῖς ἀπὸ συμβόλων κοινωνῦσι. Quæ verba ita sumit Camerarius ac si per σύμβολα ibi intelligeret philosophus mercatorum seu negotiatorum contractus mutuos, et per τὰς ἀπὸ συμβόλων κοινωνῦντας, eos qui commercia inter se habent, mutuosque contractus agitant; ideoque pro συμβόλων legendum suspicatur συμβολαίων. Sed alius profecto sensus ejus loci est; nec satis mihi assecutus videtur mentem philosophi Petrus Ramus, qui illa verba τῦτο γὰρ ὑπάρχει καὶ τοῖς ἀπὸ συμβόλων κοινωνῦσι, sic transfert, *Hæc enim facultas etiam negotiatoribus, qui tesseris utuntur inter se communibus, conceditur.* Non de solis negotiatoribus seu mercatoribus hæc verba intelligenda sunt; scopus Aristotelis est ut ostendat naturam et essentiam civis, doceatque in quo consistat ratio formalis τῦ πολίτυ, et quid sit quod proprie constituat civem. Et primum, pro more suo, procedit negative; communitas, inquit, loci et habitationis non constituit civem; ὁ δὲ πολίτης ὁ τῷ οἰκεῖν πῶς πολίτης ἐστί· tum enim μέτοικοι καὶ ξένοι, inquilini et servi essent cives. Sed neque communitas fori atque judicii proprie civem facit; ὧδ' οἱ δικαίων μετέχοντες, ἔστως, ὥστε καὶ δίκην ὑπέχειν καὶ δικάζεσθαι· est δικαίων ὑπέχειν, quod nos vulgo dicimus, *to have the benefit of the law*, quod iis omnibus contingit quibus licet δίκην ὑπέχειν, judicium subire, causam pro se dicere, quod facit ὁ φεύγων, reus; vel δικάζεσθαι, in jus vocare, aut postulare aliquem, quod facit ὁ διώκων. Sed neque hoc modo δικαίων μετέχειν satis est ad constituendum civem, inquit philosophus, τῦτο γὰρ ὑπάρχει καὶ τοῖς ἀπὸ συμβόλων κοινωνῦσι. Dicebantur σύμβολα, pacta seu conventa, inter diversos populos, quibus totum jus commercii inter ipsos continebatur. Horum συμβόλων frequens mentio in oratione Demosthenis seu potius Hegesippi de Haloneso. Harpocration et Suidas Σύμβολα exponunt συνθηκὰς ἃς ἂν πρός ἀλλήλας αἱ πόλεις θέμεναι, τάττωσι τοῖς πολίταις, ὥστε διδόναι καὶ λαμβάνειν τὰ δίκαια. Diversarum itaque gentium et civitatum cives, qui hoc modo mutua inter se jura et commercia ex pacto agitant, sunt

Digitized by Google

οἱ ἀπὸ συμβόλων κοινωνοῦντες, qui tamen exteri et peregrini sibi mutuò sunt, non autem cives. Ergo κοινωνία τῶν δικαίων, ait Aristoteles, non sufficit ad constituendum civem.]

[ν. 10. ΑΛΩΣΙΜΟΝ. Hesych. Ἀλώσιμον· ληφθῆναι δυνάμενον.]

[Ibid. ΒΑΞΙΝ. Prometh. ν. 664. Βάξις ἦλθεν Ἰνάχῳ. Etymolog. Βάξις· παρὰ τὸ βάζω, βάξω, βάξις· σημαίνει δὲ τὴν φήμην.]

[Ibid. ΩΔΕ ΓΑΡ ΚΡΑΤΕΙΝ. Non satisfacit interpretatio: sed nec aliud occurrit quod magis arrideat. Et fortassis vetus lectio probior, κρατεῖ —— ἐλπίζον κέαρ. Haud absimiliter infra, ν. 1670. Ὧδ' ἔχει λόγος γυναικός, κ. τ. λ.]

ν. 11. ΑΝΔΡΟΒΟΥΛΟΝ. *Viro insidiantem.* Insidiarum quas Clytemnestra marito struebat gnarum fuisse hunc speculatorem innuit ipse, ν. 18. et ν. 35. Quo minus ferendi sunt qui *ἀνδρόβουλον sollicitam de viro* interpretantur. [Postea ν. 1247.

Δοκεῖ δὲ χαίρειν νοσίμῳ σωτηρίᾳ.

Alia tamen significatione Damascius apud Photium p. 560. Ὑψηλοφρόνα καὶ ἀνδρόβουλον εἰς οἰκονομίαν.]

ν. 12. ΕΥΤ' ΑΝ, κ. τ. λ. Forte legendum,

Εἴτ' ἂν δὲ νυκτίπλαγκτον ὕνδρωσόν τ' ἴχω
Εὐνὴν ὀνείροις ὧν ἐπισκοτουμένην·
Ἐμοὶ φόβος τόδ' ἀνθ' ὕπνου παρασατεῖ.

[Εἰ pro ὁτὰν, Virg. Æn. V. 64.

Præterea si nona diem mortalibus almum
Aurora extulerit.

Job. VII. 4. *Si cubui* pro *cum cubui.* D. Johan. XIII. 14. *Si ergo ego lavi pedes vestros.* Et XIV. 3. *Et si abiero.* Sed in Persis, ν. 230.

Εὖτ' ἂν εἰς οἶκους μόλωμεν.

Et ν. 364. Εὖτ' ἂν φλέγων ἀκτῖσιν ἥλιος χθόνα
Λήξῃ.

Item infra, ν. 196. Εὖτ' ἀπλοίᾳ κεναγεῖ
Βαρύνετ' Ἀχαϊκὸς λεώς.]

[ν. 14. ΑΝΘ' ΥΠΝΟΥ. Aristoph. in Nub. ν. 705.

Ὕπνος δ' ἀπέσῳ γλυκυθυμὸς ὀμμάτων.]

[ν. 15. ΒΛΕΦΑΡΑ ΣΥΜΒΑΛΕΙΝ ΥΠΝΩι. Ita ν. 1303.

—— ὄμμα συμβάλω τόδε.

Varro, apud Nonium,

—— *non umbrantur somno pupulæ.*]

ν. 16. ΜΙΝΥΡΕΣΘΑΙ. [Quo officii tædium levaret. De Parrhasio narrat Ælianus, Var. Hist. IX. 11. eum alacriter munere suo

Digitized by Google

functum esse, μηδὲ ἐπιπόνως τὰ ἐν τῇ τέχνῃ χειρουργεῖν· πάνυ δὲ εὐθύμως καὶ ῥᾳδίως· καὶ γὰρ καὶ ᾄδειν καὶ ὑποκινυρόμενος τὸν κάματον τὸν ἐκ τῆς ἐπιστήμης ἐπιῤῥᾶτο ἐπελαφρύνειν. Ubi idem valet ὑποκινύρεσθαι quod apud nostrum μινύρεσθαι.] Aristophanes in Vesp. ν. 219.

——— μινυρίζοντες μέλη,
Ἀρχαιομελησιδωνοφρυνικηρατα,

μινυρίζειν proprie significat τὸ ὑφειμένως κλαίειν. Apud nostrum vero, et loco Aristophanis adducto, ὑφειμένως ᾄδειν.

Ibid. ΔΟΚΩ. H. e. ἀξιῶ. [Vel πάρειλκει, ut Choeph. ν. 922.

Κτενεῖν ἔοικας, ὦ τέκνον, τὴν μητέρα, pro κτενεῖς.]

[ν. 17. ΥΠΝΟΥ ΤΟΔ. Jos. Scal. in Varronem de Re. Rust. p. 210. 211.

Diffindens somnum carmine insititio.]

Ibid. ΑΝΤΙΜΟΛΠΟΝ. [Sic ἀντικέντρα, Eumen. ν. 136. *Stimulorum loco.* Item ἀντίφερνον in hac tragœdia, ν. 414. *loco dotis.*] Euripides in Medea, ν. 1176.

Εἶτ' ἀντίμολπον ἦκεν ὀλολυγῆς μέγαν
Κωκυτόν. ———

Scholiastes, Ἀντίμολπον· ἀντίφθογγον, ἐναντίον τῇ εὐχῇ. Οὐ γὰρ ταυτὸν μολπὴ καὶ θρῆνος. Cæterum allusisse videtur Æschylus ad medicas ἐπῳδὰς Pythagoreis multum in usu; hi enim non modo somnum pellebant cantilenis, Iamblich. de Vita Pythag. c. 25. Ἐξανιστάμενοί τε ἐκ τῆς κοιτωφιλίας πάλιν, καὶ κάρης δι' ἀλλοτρόπων ἀπήλλασσον ᾀσμάτων· sed et morbos tum corporis tum animi; Porphyrius de Pythagora, in Vita ejus, Κατεκήλει δὲ ῥυθμοῖς καὶ μέλεσι καὶ ἐπῳδαῖς τὰ ψυχικὰ πάθη καὶ τὰ σωματικά.

Ibid. ΕΝΤΕΜΝΩΝ ΑΚΟΣ. Sic in Choeph. ν. 537.

Ἄκος τομαῖον ἐλπίσασα πημάτων.

Euripides, Andromache, ν. 121.

Ἄκος τῶν δυσλύτων πόνων τεμεῖν.

Ubi monet Scholiastes τὸ τεμεῖν tralatitium esse ab iis qui herbas et radices secant. Τεμεῖν· ἀπὸ τῶν ῥιζοτομούντων ἡ μεταφορά. Τεμὼν ἂν ἀντὶ τοῦ εὕρεσθαι. Ita ad illud Pindari Pyth. IV. 393.

Σὺν δ' ἐλαίῳ φαρμακῶσα-
σ' ἀντίτομα χερεῖαν ὀδυνᾶν,
Δῶκε χρίεσθαι. ———

Interpres Græcus, ἀντίτομα δὲ εἶπε, τὰ ἀλεξιφάρμακα κατὰ μεταφορὰν τὴν ἀπὸ τῶν ῥιζοτόμων. Ἁπλέστερον δὲ τῇ ἰατρικῇ χρώμενοι, τὰ πολλὰ τῶν παθημάτων ῥίζαις ἀπεθεράπευον, ἃς τίμιοντες, ἐπιστίθεσαν, ὡς Πάτροκλος,

——— ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν
Χερσὶ διατρίψας. ———

Digitized by Google

Itaque ἀντίτομον idem valet ac ἀντίπαλον καὶ ἰσαντίον, id est, *adversarium et contrarium*: ἀντίτομον φάρμακον est id remedium quod secatur et paratur, ac præbetur alicui adversus morbi dolores et vim. Ad quam Etymologiam respexisse Euripidem in Alcestide monet Æmilius Portus, ubi sic loquitur,

——— ἀδ' ὅσα Φοῖβος
Ἀσκληπιάδαισιν παρέδωκε
Φάρμακα, πολυπόνοις
Ἀντίτομα βρότοισι.

[Vide Theophrast. Histor. Plantar. II. 2. sub initio.]

ν. 19. ΟΥΧ ΩΣ ΤΑ ΠΡΟΣΘ' ΑΡΙΣΤΑ ΔΙΑΠΟΝΟΥΜΕΝΟΥ. Lege et distingue,

Οὐχ, ὡς τὰ πρόσθ', ἄριστα διαπονουμένου.

[ν. 21. ΟΡΦΝΑΙΟΥ. Hesych. Ὀρφναίαν· νυκτερινὴν, σκοτεινή· ἔθεν καὶ ὀρφανὸν, malim ὀρφναῖον, ita enim sumitur hoc loco Æschyli, εἰρῆσθαι τὸν ἐν σκότει ὄντα. Sed et mox, Ὀρφναίου· σκοτεινὸν, μελανὸν.]

ν. 22. ΛΑΜΠΤΗΡ ΝΥΚΤΟΣ, ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΦΑΟΣ ΠΙΦΑΥΣΚΩΝ. Hoc est, lucem prosperam. Sic ν. 531.

Ἥκει γὰρ ὑμῖν φῶς ἐν εὐφρόνῃ φέρων.

Et Pers. ν. 300.

Ἐμοῖς μὲν εἶπας δώμασιν φάος μέγα,
Καὶ λευκὸν ἦμαρ νυκτὸς ἐκ μελαγχίμου.

[Venusta antithesis.]

[ν. 23. ΦΑΟΣ. "*Lux*, metaphorice, *gaudium, salus, solatium*, ut et אור apud Hebræos. Hesych. Φῶς, φῶς, χαρὰ, σωτηρία." Duportus in Gnomol. Homerica, ad illud Poetæ Il. Θ'. 282.

Βάλλ' ὅτῳ αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι.]

[Ibid. ΧΟΡΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ. Vult multas choreas esse agendas gratia hujus eventus. Hesych. Κατάστασις· ἀποδοχὴ ἡ κόσμος, ἢ ἦθος.]

ν. 24. ΣΥΜΦΟΡΑΣ. Eustathius, ad Iliad. Z'. p. 647. l. 38. dictiones *μίσας* recensens, Καὶ ἡ συμφορὰ δὲ οὐ μόνον ἀποτρόπαιος, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὴ, ὡς δηλοῖ σὺν ἄλλοις καὶ ὁ εἰπὼν ἐπ' ἀγαθῷ τὸ,

——— ἐπὶ συμφοραῖς
Γενηθὸς ἕρπε δάκρυον ὀμμάτων ἄπο.

In bonam partem accipit et Aristophanes Lysistrata, ν. 1278.

——— κἄτ' ἐπ' ἀγαθαῖς συμφοραῖς
Ὀρχησάμενοι θεοῖσιν.

Hoc est, quod bene cedat, pro ἀγαθῇ τύχῃ. [Σύμφορα in bonam partem sumitur etiam Sophocli in Œdip. Tyr. ν. 33.

Ἀνδρῶν δὲ πρῶτον ἔν τε συμφοραῖς βίου
Κρίνοντες, ἔν τε δαιμόνων ξυναλλαγαῖς.

Digitized by Google

Ubi Scholiastes, Συμφοραῖς· ταῖς βιωτικαῖς συντυχίαις. Hesychius, Ξυμφορά· συντυχία· καὶ ἐπὶ ἀγαθῶ τάσσεται καὶ ἐπὶ κακῶ. Etymolog. Συμφορά· παρὰ τὸ φορά· φορὰν δὲ ἔλεγον οἱ Ἕλληνες τὴν τύχην. Συμφορὰ δέ ἐστιν, ἡ ἀπό τινος τύχης συμβεβηκυῖα.]

ν. 27. ΕΥΝΗΣ ΕΠΑΝΤΕΙΛΑΣΑΝ. Media enim nocte capta est Troja. Apud Clementem Alexandrinum, Stromat. I. p. 139.

Νὺξ μὲν ἦν μεσάτη, λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε σελάνα.

Virgilius, Æn. II. 265.

Invadunt urbem somno vinoque sepultam.

Euripides, Hecuba, ν. 914.

Μεσονύκτιος ὠλλύμαν,
Ἥμος ἐκ δείπνων ὕπνος
Ἡδὺς ἐν ὕστοις κίδναται.

ν. 28. ΟΛΟΑΥΓΜΟΝ. Ὀλολύζειν et ὀλολυγμὸν in meliorem sæpe partem sumit Æschylus; ut ν. 596.

Ἀνωλόλυξα μὲν πάλαι χαρᾶς ὕπο.

Et ν. 604.

Ὀλολυγμὸν ἄλλος ἄλλοθεν κατὰ πτόλιν
Ἔλασκον, εὐφημοῦντες ἐν θέων ἕδραις.

[Vir Summus D. Mericus Casaubonus in dissertatione de Homeri editione p. 168. hunc locum explicat. "Euryclea", inquit, "nutrix Telemachi, quam domini et alumni sui amans, tam procorum hostis ex animo, cum accita ab Ulysse, procos humi jacentes et mortuos præter exspectationem conspexisset, Odyss. χ. 408.

Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον.

Aggressa est ululare; ita vertunt omnes quos hactenus vidi: repressa autem est ab Ulysse his verbis, ν. 411.

Ἐν θυμῷ, γρηῦ, χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυζε·
Οὐχ' ὁσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι.

Vertunt, *in animo, anus, gaude, et te cohibe, neque ulula, non est fas interfectis insultare viris.* Portus autem, *non fas est ob interfectos viros* Deos averruncos *precari.* Eustathius, in Odyss. χ. p. 1932. τὸ εὐχετάασθαι non simpliciter exponit εὔχεσθαι sed τὸ ὕβρει, cum ὀλολυγμῷ sc. εὔχεσθαι. Id autem eo redit, ac si Poeta dixisset, ut ibi Eustathius ἐπικαυχᾶσθαι, quod est *insultare.* Sed quis ista quæso, conciliet, *ululare* et *insultare?* Næ mira est verbi Græci, si tamen Græcum est dicendum, ignoratio: in qua tamen ignoratione non Lexicographi tantum præstantissimi versati sunt, sed post illos doctissimi quoque viri qui in vertendis Græcis occupati fuerunt. Atqui Eustathius optime hic

Digitized by Google

exponit, et non defuerunt viri docti, qui tum in notis in N. Test. tum alibi notarunt super eo, ex quibus alii deinceps cautiores debuerant evadere. Est autem ὀλολύζειν, ut antiquissimi utuntur, ad sacra proprie pertinens vox, sed non uno modo Latine semper exprimenda. Ut plurimum cum clamore quodam et inusitata, nisi in sacris, vocis intentione Deos comprecari, sive gratias agentes ob res lætas, seu eorum opem in adversis implorantes. Operæ pretium, opinor, erit, locos aliquot veterum insigniores indicasse, in quibus hic usus verbi reperitur, ex quibus non Homero tantum lux, sed et ipsis non minus opportuna et necessaria. In exultationis et gratiarum actionis significatione usurpat vetus poeta tragicus *, *cujus præstantissimam editionem Londini curatam Viro clarissimo D. Thomæ Stanleio debebit aliquando posteritas*, Æschylus, in Agamemnone, ubi custos qui noctu observabat, prospecto tandem Trojæ urbis expugnationis indice lumine, ita infit, ν. 26.

Ἀγαμέμνονος γυναικὶ σημανῶ τορῶς,
Εὐνῆς ἐπαντείλασαν ὡς τάχος, δόμοις
Ὀλολυγμὸν εὐφημοῦντα τῇδε λαμπάδι
Ἐπορθιάζειν ——

Hoc, ut in pauca contrahamus, dicit: se ad Clytemnestram Agamemnonis uxorem festinare, ut illam ex lecto excitet, ad indicendum ὀλολυγμόν. Hic autem ὀλολυγμὸς quo ritu præstitus, ipsa indicente, sit, narrat ipsa postea, ν. 596.

Ἀνωλόλυξα μὲν πάλαι χαρᾶς ὕπο κ. τ. λ.

Hic certe ὀλολύζειν plane eadem notione: qua Homerus hoc loco. Addamus alterum ejusdem Æschyli locum in Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, ubi ὀλολύζω cum χαίρω junctum, opponitur τῷ κλαίειν, id est, *lachrymari*, et *solemnibus lachrymis prosequi*. ν. 831.

Πότερον χαίρων καὶ πολολύξω
Πόλεως ἀσινῆ σωτῆρι·
Ἢ τὸν μογερὸν καὶ δυσδαίμονας
Ἄτεκνος κλαύσω πολεμάρχας."

Hactenus Vir doctissimus, cui accedit D. Jacobus Duportus in Gnomologia Homerica ad illud poetæ supra citatum Odyss. χ'. 408.]

[ν. 29. ΕΠΟΡΘΙΑΖΕΙΝ. *Tollere acutam vocem.* Sic Pers. ν. 1055.

Ἐπορθίαζε νῦν γόοις.

Atque infra in hac Tragœdia, ν. 1128.

Ποίαν ἐρινὺν τήνδε δώμασιν κέλῃ
Ἐπορθιάζειν.]

* Quæ sequuntur literis cursivis a nobis expressa, egregia Stanleii verecundia in MS. ipsius omisit.

Digitized by Google

ν. 30. ΑΓΓΕΛΛΩΝ ΠΡΕΠΕΙ. I. e. Ἀγγέλλει. Vide quæ ad Choeph. ν. 10.

[ν. 31. ΦΡΟΙΜΙΟΝ. Infra ν. 838.

Θεοῖς μὲν ἐξέτεινα φροίμιον τόδε.]

[ν. 32. ΤΑ ΔΕΣΠΟΤΩΝ ΓΑΡ. Q. d. *Ego componam meo nuncio res heriles bono statu*, quas male habuisse supra questus est.]

ν. 33. ΤΡΙΣ ΕΞ. Feliciter. Paræmia satis nota. Zenob. Cent. IV. 23. Τὸ μὲν γὰρ τρὶς ἓξ τὴν πανταελῆ νίκην δηλοῖ· τὸ δὲ τρεῖς κύβοι, τὴν ἥτταν. Πάλαι γὰρ τρισὶν ἐχρῶντο πρὸς τὰς παιδιὰς κύβοις, καὶ ἓξ, ὡς οἱ νῦν, δύο. Porro apud Eustathium in Odyss. Α'. p. 1414. l. 3. pro τῆσδέ μοι legitur τῆς Διὸς, nec id librariorum incuria: ipse enim Eustathius videtur sequi pravam lectionem. Ἀτείως, inquit, Ὁμήρου ἐνταῦθα εἰπόντος τὸ,

——— ἑτέρως ἐβάλοντο θεοί ———

Ἤγαγε, ἐκ οὗ κατὰ τὸ

Τρὶς ἓξ βαλούσης τῆς Διὸς φρενκτωρίας·

Οὐδὲ κατὰ τὸ,

Αἰεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι·

Ἀλλὰ δηλονότι κατὰ τύχην, ὡς εἰπεῖν παλίμβολον. [Suidas. Τρὶς ἓξ ἡ τρεῖς κύβοι. Οἱ μὲν τρὶς ἓξ νίκην· οἱ δὲ τρεῖς κύβοι, κίνοι. Et mox; ὅτι δὲ ὁ τρὶς ἓξ βαλὼν κατώρθω, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι παρίστησι,

Τὰ δεσποτῶν γὰρ εὖ πεσὸν παθήσομαι

Τρὶς ἓξ βαλοῦσα τῆς ἐμῆς φρενκτωρίας.

Corrigendus ex ipso Æschylo Suidæ locus.]

[ν. 34. ΜΟΛΟΝΤΟΣ ΕΥΦΙΛΗ ΧΕΡΑ. Eurip. Suppl. ν. 360.

——Πρὸς οἶκους ὥς νιν Αἰγέως ἄγω,

Φίλην προσάψας χεῖρα.

Homer. Odyss. Α'. 120.

Χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν, de Telemacho hospitem accipiente. Servius in Æn. I. 408. *Jungere dextras majorum fuit salutatio, cujus causam dicit Varro Callimachum sequutus, asserens omnem eorum honorem dextræ constitisse virtute: ob quam rem hac se venerabantur corporis parte.* Hinc colligere possumus quale fuit Callimachi operis, Αἰτίων sc. argumentum, quo fabularum omnes origines et causas exposuit. Mart. X. 4.

Sed non vis Mamurra tuos cognoscere mores
Nec te scire legas Αἴτια Callimachi.

Clemens Alex. Stromat. V. p. 244. Εὐφορίων ὁ ποιητὴς καὶ τὰ Καλλιμάχου Αἴτια, καὶ ἡ Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα, καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια γυμνάσιον εἰς ἐξήγησιν γραμματικῶν ἔγκειται ἅπασιν. Servius ad hæc Virgilii Æn. VII. 778.

Unde etiam Triviæ templo lucisque sacratis
Cornipedes arcentur equi —

Digitized by Google

exponit, inquit, τὸ αἴτιον, *nam Callimachus scripsit* Αἴτια *in quibus etiam hoc commemorat.* Fragmenta quæ ex hoc magno opere supersunt, cum paucula sint adferre liceat.

Αἰτίων Α'.

—— ἀπ' ὀστλίγγων αἰὲν ἄλειφα ῥέει. Etymol. in voce Ὄστλιγγες.

Ἀραχναῖον. Ὄρος Ἄργους. Steph. Byzant. in voce Ἀραχναῖον.

Οἴη τε Τρίτωνος ἐφ' ὕδασιν Ἀσβύσταο. Steph. Byzant. in voce Ἀσβύστα.

Β'.

Οὐνεκεν οἰκτείρειν οἶδε μόνη πολίων. Schol. Sophoclis, p. 290.

Ἡ μὲν ἀερτάζουσα μέγα τρύφος ὑψιζώνου

Ἀστυρὸν εἰσανέβαινεν. Ad hunc librum hæc pertinere fidem faciunt quæ sequuntur apud Etymologum in voce Ἀστυρόν. Εἴρηται παρὰ τὸ ἄστυ ὑποκοριστικῶς ἀστυρόν· οὕτω Θέων ἐν ὑπομνήματι τῶν τοῦ β'. Αἰτίου.

Γ'.

Ἀπέσας. Steph. Byzant. in voce Ἀπέσας.

Βρέφος. Ἐπὶ σκύμνου. Etymol. in voce βρέφος.

Τῶς μὲν ὁ Μνησάρχειος ἔφη ξένος ὧδε συναινῶ. Priscian. II. 1. Hephæst. p. 6.

Δ'.

Δειπνιὰς ἔνθεν μὲν δειδέχαται. Steph. Byzant. in voce Δειπνιάς.

Incerti Libri.

Ἄρτεμιν δὲ Ἀρκάδες Ἀπαγχομένην καλουμένην προτρέπονται. Clem. Alex. Cohort. ad Gent. p. 11. Theon scripsit commentaria in Αἴτια Callimachi. Etymol. in voce Ἀστυρὸν et βουκέρας. Sed hæc ἐν παρέργῳ.]

ν. 36. ΤΑ Δ' ΑΛΛΑ ΣΙΓΩ. Euripides, Iphigen. in Taur. ν. 37.

Τὰ δ' ἄλλα σιγῶ, τὴν θεὸν φοβουμένη.

Ibid. ΒΟΥΣ ΕΠΙ ΓΛΩΣΣΗι. Adagium tritissimum. [Zenob. II. 70. Diogen. III. 61. Pecorum effigie prius obsignata fuit moneta: indicat, itaque speculator, se grandi accepta pecunia, seu metu mulctæ, obticere.] Theognis, Eleg. Gnom. ν. 813.

Βοῦς μοι ἐπὶ γλώσσης κρατερῷ ποδὶ λὰξ ἐπιβαίνων

Ἴσχει, κωτίλλειν καίπερ ἐπιστάμενον.

Cæterum, ni fallor, Pythagoricum quiddam sapit. Philostratus, vita Apollon. VI. 11. Γλῶτταν τε ὡς πρῶτος ἀνθρώπων συνέσχε βοῦν ἐπὶ αὐτῇ σιωπῆς εὑρὼν δόγμα, de Pythagora loquens. Unde eleganter idem in Scope-

Digitized by Google

liano Sophista, c. 1. πεπεδημένοι τὴν γλῶτταν εἶναι, καὶ βῦν ἀφωνίας ἐπ' αὐτὴν βεβλημένοι.

[ν. 37. ΟΙΚΟΣ Δ' ΑΥΤΟΣ. Cicero, pro M. Marcello c. 3. *Parietes, medius fidius, C. Cæsar, ut mihi videtur hujus curiæ tibi gratias agere gestiunt.* Euripides, Hippol. ν. 417.

Οὐδὲ σκότου φρίσσουσι τὸν ξυνεργάτην,
Τέρεμνά τ' οἴκων μήποτε φθορᾶς ἀφῇ.

De adulteris. Atque huc refer illud quoque Hippol. ν. 1074.

ΙΠΠ. Ὦ δύματ' εἴθε φθέγμα γηρύσοισθέ μοι
Καὶ μαρτυρήσειτ' εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ.

Respondet Theseus,

Εἰς τοὺς ἀφώνους μάρτυρας φεύγεις; σαφῶς
Τὸ δ' ἔργον, ὦ λέγον, σε μηνύει κακόν.

Pisides, apud Suidam in voce ἀπορρῆξαι.

Οὓς εἰ σιωπήσαιμεν, οἱ λίθοι τάχα
Φωνὰς ἀπορρήξουσι τῶν πεπραγμένων.

Juvenalis, IX. 103.

——*servi ut taceant, jumenta loquuntur,*
Et canis, et postes, et marmora.

Καὶ λίθοι βοήσουσιν, *etiam saxa loquentur,* refertur parœmiæ loco apud Io. Tzetzem, in omnigena historia, de rebus admodum manifestis, quibus lapides, aliaque inanima omnia et vocis expertia attestari queant.]

[ν. 38. ΛΕΞΕΙΕΝ. Forsan tollendum ῥῆγμα post λέξειεν.]

ν. 40. ΔΕΚΑΤΟΝ ΜΕΝ ΕΤΟΣ. [Socrates apnd Platonem in Cratylo; p. 395. l. 8. Agamemnoni nomen impositum, ὅτι ἀγαστὸς τὸν κατὰ ἐπιμονὴν ἦτος ὁ ἀνὴρ, suspicatur; sc. quod decem annos in expugnanda Troja consumpsit. Etymologus, Ἀγαμέμνων· παρὰ τὸ ἄγαν καὶ τὸ μένω. Virg. Æn. II. 198.

Non anni domuere decem.

Epigramma.

——ἃ κλεινὰ Πριάμου πόλις, ἂν ἀλαπάξαι
Ἑλλήνων δικέτης ἐκ ἐτάλασσεν ἄρης
Ἀμφάδον.]

Annum intellige decimum, non absolutum, sed ineuntem; hec enim viro eruditissimo Samueli Petito assentior, qui Leg. Attic. p. 55. asserit Agamemnonem decem annos abfuisse, undecimo ineunte domum rediisse; quippe non nisi novem anni perfecti transierunt: de quibus interpretatus est Calchas portentum illud de dracone octo pullos cum matre devorante, Ovid. XII. 21.

Atque novem volucres in belli digerit annos.

Digitized by Google

Homerus, Iliad. B'. 326.

Ὡς ἕτος κατὰ τέκν' ἴφαγε τρυθοῖο, καὶ αὐτὴν,
Ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ὡς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πολεμίξομεν αὖθι,
Τῷ δικάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.

Hoc est, Cicerone Interprete, de Divinat. II. 30.

Nam quot aves tetro mactatas dente videbis,
Tot nos ad Trojam belli exantlabimus annos,
Quæ decimo cadet, et pœna satiabit Achivos.

Expeditionem illam a Græcis verno tempore susceptam fuisse maxime est probabile; præsertim cum apud ipsos moris erat mare claudere ab Autumno ad tempus vernum, verno aperire; prout Hesiodus, Theophrastus, aliique testantur. Quinetiam vere decimo captam urbem docet Propertius, III. 9.

Et Danaum decimo vere redisse rates.

Eadem anni tempestas apud Virgilium innuitur Æneid. II. 8.

—— vix prima inceperat æstas,
Et pater Anchises dare fatis vela jubebat.

Enimvero inter expeditionem Græcorum et expugnationem urbis, novem tantum annos intercidisse diserte testatur Marmor Arundelianum, [Ἀφ' ὃ οἱ Ἕλληνες εἰς Τροίαν ἐστράτευσαν, ἔτη ΙΗΙ ΗΗΗΗ ΙΔΙ ΙΙΙΙ. βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Μενεσθέως, τρισκαιδεκάτῳ ἔτει. Epoch. 24. *A quo Græci ad Trojam expeditionem susceperunt anni* DCCCCLIV. *regnante Athenis Menestheo anno regni illius decimo tertio.* Ad quæ verba Thomas Lydiatus. "Græcos suscepisse, famigeratam illam expeditionem in Trojam, marmorea inscriptio statuit annis 954 ante citimam Epocham suam, id est, 1246 ante Evangelium, regnante Athenis Menestheo anno decimo tertio; hic primum expresso regis Atheniensis anno, quo omnes superius a nobis assignati comprobantur. Trojani belli decennalis initium in Chronico Eusebiano editionis Scaligerianæ statuitur anno ante Evangelium 1219. Menesthei autem filii Petei regis Atheniensium, anno 14: quoad annum Regis Atheniensis, uno, at quoad situm regum Atticorum, solenni illo discrimine aliorum annorum 26 serius quam in Marmoreo."

Eadem epocharum stela Lin. 39. Ἀφ' ὃ Τροία ἥλω, ἔτη ΙΗΙ ΗΗΗΗΔΔΔΔΠ βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Μενεσθέως δευτέρου καὶ εἰκοστοῦ ἔτους μηνὸς Θαργηλίωνος ἑβδόμῃ φθίνοντος. Epoch. 25. *A quo Troja capta fuit anni* DCCCCXLV. *regnante Athenis Menestheo, anno regni illius vicesimo secundo; mensis Thargelionis die septimo ante finem.* V. Cl. Thomas Lydiatus. "Troja capta eodem Chronico redivivo refertur, annis ante citimam ipsius

Digitized by Google

Epocham 945, id est, ante Evangelium 1237: regnante Athenis Menestheo, secundo anno, (nimirum supra vicesimum, quem vel Auctoris confidentia ut satis notum, vel quadratarii incuria videtur omisisse) mensis Thargelionis die septimo ante finem. Atque in Eusebiano Chronico ponitur Troja capta anno Menesthei 23, quasi ineunte, ut et ante Evangelium 1210, nempe adhuc durante discrimine illo solenni annorum 26, quibus singulorum regum Atticorum ab initio Cecropis primi huc usque atque etiamnum posthac statuuntur serius et inferius in Eusebiano Chronico quam in marmoreo."

Et paulo post, " Cæterum de anno regni Menesthei quo capta fuerit Troja, nonnihil controvertitur. Auctores quos sequitur Clemens Alexandrinus primo Stromateo, referunt captam anno ejus postremo, ac Demophontis primo. Eusebius in Chronico, anno Menesthei vicesimo tertio, tanquam ultimo, addens regredientem a capta Troja, quo præfectus classis Atheniensium cum cætera classe Græcorum profectus fuerat, juxta Homerum in Navium Catalogo ita canentem, Τῶν δ' αὖ ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς, mortuum esse in Melo insula. Apud Lycophronis Scholiastem legitur, eum cum Melum advenisset regno insulæ potitum esse, Polyanacte ejus rege defuncto. Quod ridiculum Scaligero visum. Quomodo enim, inquit, spreto regno suo Atticæ, alienum et nihil ad se pertinens prætulisset? Mirum vero hominem tanto ingenii acumine præditum, non conjecisse causam moræ Menesthei in Melo: quam apparet fuisse, quod Demophon legitimus regni Attici hæres jam vir factus, et occasione absentiæ Menesthei ad Trojam desidentis usus, vel siquidem ipse quoque eodem profectus fuerat, ante hunc domum reversus, confirmata sua factione possessionem ejus occupasset, e quo Menestheus, ut post Plutarchum in vita Thesei, scribit Ælianus, Var Hist. IV. 5. Tyndaridarum ope patrem illius Theseum ejecerat. Ita calamitosa fuit Menestheo Trojæ obsidio, perinde ac ipsi regi regum Agamemnoni, ac plerisque omnibus Græcorum ducibus eodem profectis: utpote quos inde reduces eæ exceperint calamitates, quæ ipsos vel Trojanorum reliquiis miserandos reddere potuerint: adeo quidem ut ingens illa mille ducentarum navium classis, non tam ad Trojæ excidium, quam ad Græciæ exitium comparata fuisse videretur, certe ad exitium Græcorum ducum in Aulide conjuratorum: ubi Agamemnon, nescio an furiosus, ut Stoico Horatiano visus, haud dubie male sanus filiæ suæ Iphigeniæ immolatione, id est, suo sanguine

Digitized by Google

deos, scilicet pacaverat, aut verius irritaverat. Atqui Scaliger, sive diuturnioris moræ Menesthei in Melo probabilitatem, sive antiqui alicujus exemplaris Chronici Eusebiani fidem, quod ad liberandam fidem suam prudentius haud tacuisset, sive Excerptorum Barbaro-Latinorum Menestheo adscribentium tantummodo 19 annos, auctoritatem aliquousque saltem secutus, pro eo quod Pontacus in omnibus suis exemplaribus, quæ erant sane plurima, legit usque ad captivitatem Trojæ, et usque ad 23 annum Menesthei, habet tantummodo usque ad vicesimum annum Menesthei. Putassem equidem typographi erratum fuisse, nisi etiam in annotationibus idem repetitum invenissem ad vigesimum annum Menesthei. Verum donec manifestior et certior reddatur ratio retrahendi excidium Ilii ad vicesimum annum Menesthei, vel aliquod antiquius exemplar in lucem proferatur, quod ita scriptum habeat; Menestheo in Excerptis ascriptos annos XIX errore numeri, quales fere innumeri in iis occurrant, existimare licet, pro XXI transposita unitatis nota, inquam, undeviginti pro uno et viginti, completis usque ad captam Trojam, inde autem ad compensationem duorum postremorum in Chronico Eusebiano ei ascriptorum, quos in reditu a Troja, et tanquam exul in Melo insula absumpserit, ascriptos esse totidem plures, scil. 35 pro 33, regno Demophontis, qui interea Athenis patrio regno recuperando et stabiliendo occupatus fuit, ideoque perinde ac inter 20 sive 21, et 23, medium ferit, item verissimum apparet, quod Marmoreo Chronico significatur, anno Menesthei secundo supra vicesimum Trojam captam esse: quod etiam alibi idem Scaliger, quanquam imprudens, suffragio suo comprobat, nempe secundo libro Canonum Isagogicorum, capite tertio, in primæ Atheniensium Dynastiæ regum catalogo, asserens Menesthei anno penultimo Ilium deletum esse, modo intelligatur penultimo ante vitæ finem contingentem quasi completo vicesimo tertio anno a regni sui initio; alioqui vero juxta Clementis Alexandrini auctores, ultimo: quandoquidem circa initium anni 22, ac tempus captæ Trojæ, revera regno exciderit, utpote occupato a Demophonte, annis 35 juxta Excerpta ante finem regni et vitæ hujus. Troja itaque capta est anno 22 regni Menesthei, ac 433 ante Epocham Olympicam, juxta Marmoream inscriptionem. Serus autem domum reditus Græcorum ducum post captam Trojam, effecit ut decennium integrum bello Trojano imputaretur; quanquam post novennium exactum capta fuerit, adultoque vere sub initium æstatis anni decimi ab eo suscepto nuper incepti, capta et excisa urbe reditus institutus, perinde uti Marmoreo Chronico

Digitized by Google

significatur: quemadmodum etiam cecinit Propertius Elegiarum quarto

—— *Danaum decimo vere redisse duces.*

Quod item novem pullos passerinos Aulide a serpente devoratos portendisse prædixit Calchas vates Homericus Iliade secunda.

De die vero quo capta sit Troja, etiam expresso in Chronico Marmoreo, sc. septimo desinentis, id est, ante finem, sive vicesimo quarto mensis Thargelionis, convenit ei cum aliis antiquis Græcorum historicis, utpote Ephoro et Callisthene, et Damaste, et Phylarcho, apud Plutarchum in Camillo. Etsi Dionysius Halicarnassensis I. p. 51. refert ad præcedentem diem ejusdem mensis; alii autem apud Clementem Alexandrinum Strom. I. p. 139. ad alterutrum diem mensis insequentis sc. Scirrophorionis. Sed dies septimus desinentis sive ante finem Thargelionis aliis est probatior. Erat annus à Mundi Conditu, nostro calculo 2796, quintæ vero nostræ Periodi octodesexcentenariæ annus 428, quo primum Novilunium vernum contigit quarto die septimanæ, Æquinoctium vero secundo, et sexto die mensis lunaris. Huic autem diei convenit dies tertius Aprilis Juliani, Novilunio autem undetricesimus dies Martii. Ejusdem mensis lunaris die secundo incepit Atticus Elaphebolion. Igitur Elaphebolione incipiente quinto die septimanæ ac tricesimo Juliani Martii, Thargelion ab eo tertius, inceperit septimanæ die primo, Maii autem vicesimo octavo: ita ut dies 24 Thargelionis convenerit diei 20 Junii, Septimanæ tertio, quindecim diebus ante solstitium æstivum, conveniens diei Julii quinto. Ita inquam juxta nostram Periodum. Erat vero idem annus 34 Periodi Calippi, utique juxta prolepsim, incipientis die 23 Julii, præcedente Xanthico, sive Elaphebolione anni Embolimæi, incipiente die 26 Febr. Bissextilis: ita ut Dæsius et Thargelion inceperint Aprilis die 25, Thargelionis vero dies 24 inciderit in Maii diem 18. Ea est differentia inter duas Periodos. Scaligeri Atticam aut Julianam cum his conferat cui otium est. Petavianas nondum vidi. Dionysii Halicarnassensis Thargelion Calippicus captæ Trojæ non cadit in eosdem dies anni Juliani, quia non in eundem annum Periodi Calippicæ, utpote non in eundem annum ante primam Olympiadem." Hactenus Vir doctissimus.

D. Humphridus Prideaux. " Non est dubium quin lacunæ sic debent suppleri, *βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Μνησθέως δευτέρᾳ ἴτει μηνὸς Θαργηλίωνος.* Bene enim monet Seldenus, Alius quam Thargelion mensis esse nequit: neque enim alius mensis a Θ, sive ab aliqua figura huic

Digitized by Google

simili incipit. Attici item scriptores Thargelione mense Trojam captam plerumque tradunt."

Marm. ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΕΤΟΥΣ. "Quadratarii incuria omissum est proculdubio hic εἴκοσυ καὶ, ita ut annus Menesthei vigesimus secundus ab auctore signatus fuerit. Nam si anno ejus 13 expeditionem fecere, quid hoc est anno 2 Trojam cepisse? Res palam est. Numerorum autem notæ tum de expeditione, tum de Troja capta, subobscuræ sunt in marmore, nec tamen alias quam quas repræsentamus, credat quisquam, qui optima perspicillorum fide, etiam justa elementorum in alibi in marmore quantitate nixus, eas denuo elicuerit." Seldenus.

Marm. ΕΒΔΟΜΗι ΦΘΙΝΟΝΤΟΣ. "Notandum est menses apud Athenienses lunares fuisse. Cum igitur Luna cursum suum Synodicum 29 diebus et dimidio absolvat, menses uniuscujusque anni in plenos et cavos dividebantur. Sex pleni ex 30, et sex cavi ex 29, diebus constabant, singulique eorum in tres partes dividebantur. Decem enim primi dies mensis ἡμέραι μηνὸς ἱσαμένυ, decem proxime, ἡμέραι μηνὸς μεσοῦντος, ultimi ἡμέραι μηνὸς φθίνοντος dicebantur. Dies μηνὸς ἱσαμένυ et μεσοῦντος ab initio, dies vero φθίνοντος retro a fine numerati fuere. Ἑβδόμη igitur ἱσαμένυ est septimus mensis dies, ἑβδόμη μεσοῦντος est decimus septimus, ἑβδόμη φθίνοντος est septimus a fine, id est, si mensis sit plenus, vigesimus quartus, si cavus, vigesimus tertius mensis dies." Prideaux.]

ℋ. 44. ΟΧΥΡΟΝ ΖΕΥΓΟΣ ΑΤΡΕΙΔΑΝ. Eodem pacto Plutarchus Agin et Cleomenem reges Spartiatarum appellavit ζεῦγος δημαγώγων. Et Cicero Antonium ac Dolabellam *jugum impiorum*, Philippic. II. *Quasi vero non unum idemque bellum sit contra hoc jugum impiorum nefarium.* Polybius quoque, (ex observatione P. Victorii, Var. Lect. XXXI. 6.) in tertio libro historiarum, pugnas singulares, quas alio nomine appellant μονομαχίας, vocavit κατ' ἄνδρα καὶ ζυγὸν ἀγωνίσματα. Quinetiam mulier viro suo destituta μονόζυξ dicitur in Persis. ℋ. 139. [Hesych. Ζεῦγος· ᾶσν τὸ ἐζευγμένον. Gloss. Græcolat. Ζεῦγος. *Par.* Notissimum proverbium, Κροβύλυ ζεῦγος, *Crobyli par*, de duobus scelere paribus. Apostol. I. 21. Achill. Tat. Ὦ ζεῦγος κατ' ἐμὲ γοητῶν, ἀνδρὸς καὶ γυναικός. Euripid. Helena, ℋ. 399. Ἀγαμέμνον' ἐμί τε Μενέλεων, κλεινὸν ζυγόν.]

ℋ. 45. ΧΙΛΙΟΝΑΥΤΑΝ. Alii, monente Scholiaste, καὶ Ἴλιον αὐτὸν· quod minus placet. Euripides in Androm. ℋ. 106. Εἶλέ σε ὁ χιλιόναυς Ἑλλάδος ὠκὺς ἄρης. [Et Oreste, ℋ. 352.

Ὦ χιλιόναυν τέρατον ὁρμίσας
Εἰς γῆν Ἀσίαν
Χαῖρε.

Digitized by Google

Iph. Taur. ℣. 140. σὺν κώπᾳ χιλιοναύτᾳ.] Unde et Lycophroni, ℣. 210.

Ὁ χιλίαρχος τῦ πολυῤῥαίστυ στρατῦ.

Virgilius, Æneid. II. 197.

Quos neque Tydides, nec Larissæus Achilles,
Non anni domuere decem, non mille carinæ.

Ovidius, XII. 6.

—— *conjuratæque sequuntur*
Mille rates. ——

Propertius, II. 26.

Et Danaum Euboico littore mille rates.

Seneca in Agamemnone, ℣. 39.

Rex ille Regum, ductor Agamemnon ducum,
Cujus secutæ mille vexillum rates.

Quod vero tantum κατὰ τὸ ὁλοσχερέστερον accipiendus sit hic numerus monet Varro, De re Rustica II. 1. *Si, inquam, numerus non est ut sit ad amussim, ut non est cum dicimus mille naves iisse ad Trojam, Centumvirale esse judicium Romæ.* Alii Codices, *non sit ad amussim;* legerim, *non sic ad amussim.* Et recte quidem monet: etenim Homerus mille centum octoginta sex ponit; Plutarchus mille ducentas; alii aliter.

℣. 48. ΕΚ ΘΥΜΟΥ. Quod Plauto, Captiv. II. 3. *Corde et animo atque viribus persequi* dicitur. Sic interpretantur Homericum illud, Odyss. Α'. 4.

—— πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν.

Plautus, Stich. I. 1.

Credo ego miseram fuisse Penelopen,
Soror, suo ex animo ——

Idem, Epidic. IV. 1.

Siquid est homini miseriarum quod miserescat ex animo,
Id ego experior. [Ita ἐκ φρενός. Sept. contr. Theb. ℣. 879.

Κλαίω, στένομαι, καὶ δόλος ὐδεὶς
Μὴ 'κ φρενὸς ὀρθῶς με λιγαίνειν.]

Ibid. ΚΛΑΖΟΝΤΕΣ. Videtur pertinere ad Metaphoram subsequentem. Hesychius, Κλάζοντες· κραυγάζοντες. Eustathius κράζειν de corvis dici monet, διὰ τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς. [Euripides, Troad. ℣. 147.

Μάτηρ δ' ὥς τις πτηνοῖς κλαγγὰν
Ὄρνισιν κ. τ. λ.

Jul. Pollux. Onomast V. 13. Εἴποις δ' ἂν, κλάζειν μὲν ἀετὺς, κλαγγάζειν δὲ γεράνυς· ἐπ' ἀμφοῖν δὲ καὶ κλαγγήν.]

Digitized by Google

[ν. 49. ΑΙΓΥΠΙΩΝ. Etymolog. Αἰγυπιός· οἱ μὲν, εἶδος ἀετῦ· οἱ δὲ, τὸν γύπα ἐξειδίξαντο. Ἐγὶ δὲ παρὰ τὸ ἀΐσσω.]

Ibid. ΕΚΠΑΤΙΟΙΣ. Hesychius, Ἐκπάτιον· τὸ ἔξω πάτου.

ν. 50. ΑΛΓΕΣΣΙ. Lege ἄλγεσι, ob metrum.

ν. 52. ΠΤΕΡΥΓΩΝ ΕΡΕΤΜΟΙΣΙΝ ΕΡΕΣΣΟΜΕΝΟΙ. Lucretius, VI. 743.

Remigii oblitæ pennarum vela remittunt.

Plautus, in Amphitr. IV. 2.

Non ocyus quivi si me Dædaliis tulissem remigiis.

Quem potuit imitari Virgilius, qui de Dædalo *remigium alarum* dixit, Æneid. VI. 19. ut et Martianus Capella, VIII. Similiter Apuleius Metamorph. V. *Remigio plumæ captu maritum proceritas spacii fecerat alienum.* Inversa metaphora, remos navium alas dixit Homerus, Odyss. Α'. 124.

Οὐδ' εὐήρεϊ ἐρετμὰ, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.

Aristophanis Scholiastes, in Aves, αἱ νῆες ἀντὶ πτερῶν τὰς κώπας ἔχουσι. Adhæc monet Julius Pollux extremas remorum partes πτερὰ καὶ ταρσὸς dici, I. 9. Τῆς δὲ κώπης, τὸ μὲν ἓ λαμβάνονται οἱ ναῦται, ἐγχειρίδιον· τὸ δὲ μέσον ἐράκος· τὸ δὲ τελευταῖον πτερὰ καὶ ταρσοὶ κωπῶν.

ν. 53. ΔΕΜΝΙΟΤΗΡΗ. Hesychius, Δεμνιοτήρη πόνον, ita distinge, Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι· καθότι οἱ νεοσσοὶ ἔτι τοιοῦτοί εἰσιν ὡς τὰ δέμνια τηρεῖν καὶ κατέχειν, μηδέπω πέτεσθαι δυνάμενοι, πόνον δὲ τὰ περὶ τὴν τροφὴν αὐτῶν. De pullis nidos servantibus interpretatur; ego potius de vulturibus.

ν. 54. ΟΡΤΑΛΙΧΩΝ. Hesychius, Ὀρτάλιχοι· οἱ μόπω πετόμενοι νεοσσοί.

ν. 55. ΑΠΟΛΛΩΝ Η ΠΑΝ, Η ΖΕΥΣ. Vulturum miseretur Apollo, quia augurum Deus; Pan, quia venatorum; Jupiter, quia tyrannorum.

ν. 58. ΤΩΝΔΕ ΜΕΤΟΙΚΩΝ, ΥΣΤΕΡΟΠΟΙΝΟΝ. [Ἕνεκα τῶν μετοίκων.] Delendum ὑπόσιγμα post μετοίκων. Ὑστερόποινος ἐρινὺς quæ Sophocli ὑστερόπους. Horat. Od. III. 2.

——*pede pœna claudo.*

[Vide quæ ad Sept. Theb. ν. 797. Homer. Il. Δ'. 160.

Εἶπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος ἐκ ἐτέλεσσεν
Ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ· σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν.

Quo respiciens Aristides, Orat. Tom. II. Ὥσπερ καὶ ἐπιορκήσασιν Ὅμηρος ἔφη συμβαίνειν πολλοῖς καὶ μεγάλοις ὑστερὸν ἐκτίνειν τὰς δίκας. Pausan. Ἀδικοις μὲν τὸ ῥήνημα τὸ ἐκ τῶν θεῶν ὀψέ τε καὶ ἐπελθοῦσιν ἐντεῦθεν ἀποκεῖται. Cæsar, de Bello Gall. I. 14. *Consuesse enim deos immortales, quo gravius homines ex commutatione rerum doleant, quos pro sceleré eorum ulscisci velint, his secundiores interdum res, et diuturniorem impunitatem concedere.* Qua in re divinam ab humana justitia alienam esse monet Lysias, Orat. V. Οὔτε γὰρ ὁ θεὸς παρα-

Digitized by Google

χρῆμα κολάζει, ἀλλ αὕτη μέν ἐστιν ἀνθρωπίνη δίκη. Videsis Plutarchi, de sera numinis vindicta, libellum. Scite Euripid. Hecuba, ✓. 1029.

Τὸ γὰρ ὑπέγγυον
Δίκᾳ καὶ θεοῖς, οὗ ξυμπιτνεῖ.
Ὀλέθριον, ὀλέθριον κακόν.

[✓. 59. ΠΑΡΑΒΑΣΙΝ. Gloss. Παραβάτης. *Prævaricator*. Etymolog. Ὑπερβασία· παραβασία, ἀδικία. Infra, ✓. 798. Δίκην παραβάντες. Sept. Theb. ✓. 749. Παραβασίαν ὠκύποινον.]

[✓. 60. Ο ΚΡΕΙΣΣΩΝ. Ὁ κράτιστος. Hesychius deos ab Æschylo in Ætha κρείττονας dici monet, in voce κρείττονας.]

[✓. 61. ΕΠ' ΑΛΕΞΑΝΔΡΩι ΠΕΜΠΕΙ ΞΕΝΙΟΣ ΖΕΥΣ. Cujus jura violaverat. Quintus Smyrnæus, XIII. 413.

Ἀλλὰ Πάρις Ξείνοιο Διὸς καὶ σεῖο τραπέζης
Λησάμενος, τῷ κέν μιν ἐν ἄλγεσι τίσατο δαίμων.

Eustathius p. 388. ad illud Homeri Il. Γ'. 104.

Διὶ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον·

inquit, Ξενίῳ δὲ ἴσως Διὶ θύουσιν (Græci) ὡς ἂν ἐκπολεμωθῇ Ἀλεξάνδρῳ ἀδικήσαντι εἰς ξενίαν. Quin et Menelaus cum Paride prælians Jovem invocat his verbis Hom. Il. Γ'. 351.

Ζεῦ ἄνα δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε,
Δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῇς ὕπο χερσὶ δάμασσον,
Ὄφρα τις ἐῤῥίγησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων
Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.]

✓. 62. ΠΟΛΥΑΝΟΡΟΣ ΑΜΦΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ. Πολλὺς μνηστῆρας ἐσχηκυίας, inquit Scholiastes. Quin potius viros. Lycophron, ✓. 851.

Τῆς θηλύπαιδος καὶ τριάνορος κόρης.

Τῷ Μενελάῳ, inquit Stephanus, de Urb. locum istum explicans, Ἀλεξάνδρῳ καὶ Δηϊφόβῳ γαμηθεῖσα. Alibi, ✓. 143. πεντάλεκτρον θυάδα Helenam vocat idem Lycophron. Euripidis Scholiastes, in Orestem, refert Tyndarum Helenæ patrem aliquando diis omnibus sacrificasse, excepta Venere, quæ ob id irata filias ejus connubia bis terve mutare et viros deserere fecit: Stesichorum laudat testem, cujus hæc sunt verba,

Οὕνεκα Τυνδάρεως ῥέζων ἅπασι θεοῖς,
Μιᾶς λάθετο ἠπιοδώρου Κύπριδος.
Κείνη δὲ Τυνδάρεω κούραις χολωσαμένη,
Διγάμους καὶ τριγάμους τίθησι καὶ λιπεσήνορας.

Τὸ πολυάνορος igitur idem sonat ac *multinubæ*. Qua in voce restituendus obiter Tertullianus, de virginibus veland. *Et ne multi nobis*, lege *multinubi, scandalizentur, monogamia recusanda est?*

Digitized by Google

[Ibid. ΑΜΦΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ. Unde *muliebre bellum* Ciceroni dicitur, pro M. Cælio. c. 28. *An equus Trojanus fuerit, qui tot invictos viros, muliebre bellum gerentes, tulerit.*]

ν. 64. ΓΟΝΑΤΟΣ ΚΟΝΙΑΙΣΙΝ ΕΡΕΙΔΟΜΕΝΟΥ. Genu pars illa est quæ præcipue spectanda in his qui exercent gymnastica. Aristoph. Vesp. ν. 1207.

Τὰ γόνατ' ἔκτεινε· καὶ γυμναστικῶς.

Hanc partem Athletæ petebant. Plautus, Capt. IV. 2.

Heg. *Hic homo pugilatum incipit.*

Ergas. *Tum genu, ut quemque icero, ad terram dabo.*

Sic et nonnulli interpretantur Horatianum illud, Epod. 13. *dum virent genua,* cum respectu ad athletas. Athletis vicini milites. Itaque Seneca, de Ira, II. 3. *Signo pugnæ dato ferocissimo militi paululum genua tremuerunt.*

[Ibid. ΚΟΝΙΑΙΣΙΝ. Ab athletis desumpta metaphora, qui pulverem inspergebant corporibus; q. d. non sine multo labore, sudore, pugna, vel pulvere; ut e contrario ἀκονιτὶ, sive ἀκονιτῶς, proverbialiter dicitur, quoties quis sine labore, sine sudore, pulvere vel pugna vicit. Pausan. Eliac. II. 11. Τότε μὲν δὴ τῷ παγκρατίῳ τὴν νικὴν ἀνὴρ ἐκ Μαντινείας Δρομεὺς ὄνομα πρῶτος ὧν ἴσμεν, ἀκονιτὶ λαβεῖν λέγεται. Lucian. Dial. Mort. c. 29. Ἀκονιτὶ κρατεῖν. Contra κονιτὶ vicit, dicitur, quoties cum labore et sudore victoria paratur.]

ν. 65. ΔΙΑΚΝΑΙΟΜΕΝΗΣ. Hesychius, Διακναιόμενον· διαπονέμενον, φθειρόμενον. [An id vult, hastis in principio pugnæ fractis, ad consertas manus, genibus validis et immotis veniri?]

Ibid. ΕΝ ΠΡΟΤΕΛΕΙΟΙΣ. *In velitationibus.* [Latine unico verbo dicitur *velitari,* pro, primas jactare hastas. Cujusmodi autem fuerit olim hæc velitatio Cicero de Oratore, II. 80. describit. *Atqui,* inquit, *ejusmodi prolusio illa debet esse, non ut Samnitium, qui vibrant hastas ante pugnam, quibus in pugnando nihil utuntur, sed ut ipsis sententiis quibus proluserunt, vel pugnare possint.*] Monet Scholiastes quod προτέλεια proprie sint antenuptialia sacrificia, hic vero pro dimicationibus ante urbem expugnatam sumi: satis recte. Hesychius, Προτέλεια, ita acuo in antepenultima, ἡ πρὸ τοῖς γάμοις θυσία. Vel, ut Jul. Pollux, magis Græce, ἡ πρὸ τῷ γάμῳ θυσία, προτέλεια· e quo loco emendandum Hesychium notarunt viri docti. Et sane æquum est ut Hesychius vicissim lucem Julio præbeat, apud quem hic locus, III. 3. extat fœde corruptus et tenebris plane involutus, Καὶ τέλειος ὁ γάμος ἐκαλεῖτο, καὶ προτέλειοι οἱ γεγαμηκότες. Διὰ τοῦτο καὶ Ἡρατέλην τὰς κόρας· legendum, Καὶ τέλος ὁ γάμος ἐκαλεῖτο, καὶ τέλειοι, οἱ γεγαμηκότες. Διὰ τοῦτο καὶ Ἥρα Τελεία, ἡ Ζυγία. Ταύτῃ

Digitized by Google

γὰρ ἐν τοῖς πρωτελείοις πρωτίλειν τὰς κόρας. Quod video et Meursio observatum. Post quem miror hæc a Seldeno scripta, *Sacra nuptialia apud Græcos* πρωτέλεια *dicta, indeque conjuges* πρωτελεῖσθαι *dictos, et* πρωτέλειοι *ipsi, atque ipsum Conjugium* Ἡρατέλεια. Priorem quidem mendam non aliter emaculandam patet ex verbis Hesychii proximis, τέλος γὰρ ὁ γάμος. Artemidorus in Ὀνειροκρ. II. 54. mortem in somnis visam cœlibi nuptias vult prædicere, et causam hanc reddit, τέλη μὲν γὰρ ἀμφότερα τοῖς ἀνθρώποις εἶναι νενόμισται καὶ ὁ γάμος καὶ ὁ θάνατος. Ἀεὶ δὲ διάκεινται ὑπ' ἀλλήλων. Secundam rectissime sublatam ostendit Eustathius, cum alibi tum ad Iliad. Β'. p. 325. l. 21. τέλος γὰρ ὁ γάμος, ὅθεν τελείους τὰς γεγαμηκότας ἔλεγον. Non igitur πρωτέλειοι, sed τέλειοι οἱ γεγαμηκότες. Ut כלה *sponsa* apud Hebræos a כלל, διὰ τὴν τελειότητα, ut apud Artemidorum τέλειοι οἱ ἀποθανόντες. Cur autem ex una voce Ἡρατέλεια duas fecerim, nemo dubitabit qui Junonem Τελείαν dictam sæpiuscule animadverterit; ut apud Pindarum Nem. X. 32. Et Pausanias in Bœoticis c. 2. de æde Junonis apud Platæenses agens, τὴν δὲ Ἥραν, inquit, Τελείαν καλοῦσιν· ejusque templi inter Megalopolis rudera meminit in Arcadicis. Neque quisquam, credo, mirabitur priorem συζυγίας syllabam demptam esse, qui Deam eandem esse noverit *quam cunctus Oriens Zygiam veneratur:* de qua Apollonius, Argonaut. IV. 96.

Ἥρη τε Ζυγίη Διὸς ἰυνίτις

et Suidas in Ἀταυρώτη, καὶ Βοῶπις ἡ Ἥρα, καὶ Ζυγία, καὶ Γαμηλία. De Zygia Junone vide Proclum in Πολιτ. Platonis p. 388. Præsertim si ob unam eandemque causam et Τελείαν et Ζυγίαν dictam fuisse Junonem intellexerit: quod Pindari Scholiastes l. c. aperte testatur ad illud Æschyli,

Ἥρα τελεία Ζηνὸς εὐναία δάμαρ·

ἤτοι γὰρ αὐτῇ, leg. αὐτὴ, γαμηλία καὶ Ζυγία. Qui igitur nuptiis præest, utroque hoc nomine insignitur, adeoque Juno Τελεία aptissime a Polluce Ζυγία, i. e. *Juga* seu *Jugalis,* redditur, ἀπὸ τῶ ζευγνῦναι τὸ ζῆλυ τῷ ἄῤῥενι, ut tradit Dionysius Halicarnasseus in methodo Nuptialium. Unde Nonnus Dionys. IV. 322.

—— ὅτι Ζυγίη φύγεν Ἥρα
Συζυγίην ἀχόρευτον ὀρεσσαύλων ὑμεναίων.

Neque Junonem tantum, sed et Jovem hoc modo nuptialibus contractibus præesse notat idem Dionysius: Ζεὺς καὶ Ἥρα πρῶτοι ζευγνῦντες καὶ συνδυάζοντες. Unde ut Juno Ζυγία et Τελεία, ita Jupiter et Τέλειος et Ζύγιος. Hesychius, Ζύγιος, Ζεύς, κ. τ. λ. Et in Ὅμηρος ἡμιτελής. Ἥρα Τελεία, καὶ Ζεὺς Τέλειος, ὅτι γαμήλιοί εἰσι. Sunt itaque

Digitized by Google

τέλειοι connubio juncti, τέλος ipsum conjugium, προτέλεια sacra antenuptialia, et Juno,

——*Cui vincla jugalia curæ,*

Τελεία, eique virgines nupturæ in sacris antenuptialibus dedicatæ sunt. [ΚΑΜΑΚΟΣ. Pollux. Κάμαξ· λογχή, ξυσός. Hesych. Κάμαξ· δόρυ, σχίζα.]

67. ΕΣΤΙ Δ' ΟΠΗ ΝΥΝ ΕΣΤΙ. Subintellige πράγματα.

69. ΥΠΟΚΛΑΙΩΝ. Melius Turnebi editio, ἔθ' ὑποκλείων. Nec laudibus, neque sacrificiis, neque lacrymis exorabiles sunt Eumenides.

Ibid. ΥΠΟΛΕΙΒΩΝ. Horatius, Epod. V. 89.

Diris agam vos: dira detestatio
Nulla expiatur victima.

70. ΑΠΥΡΩΝ ΙΕΡΩΝ. Eumenidum sacris neque ignis adhibebatur nec vinum, nihil enim aliud erant quam ex aqua libatio: Porphyrius, de Abstinent. II. p. 156. Τὰ μὲν ἀρχαῖα τῶν ἱερῶν νηφάλια παρὰ πολλοῖς ἦν. Νηφάλια δ' ἐστὶν τὰ ὑδρόσπονδα. Enimvero per ἄπυρα ἱερὰ ipsæ hic intelligendæ Eumenides; sacra pro diis: qua metonymia non perspecta frustra se torsit vir eruditus. [Sic Ovid. Amor. III. 13.

Ille suos docuit Junonia sacra Phaliscos,
Sint mihi sint populo semper amica suo.

Sint sacra amica, h. e. sit ipsa Dea amica.] Alia vero sunt ἄπυρα ἱερὰ quorum apud Pindarum fit mentio Olymp. VII. 86.

Καί τοι γὰρ αἰθύσας ἔχοντες
Σπέρμ' ἀνίδαν φλογὸς ἕδ,
Τεῦξαν δ' ἀπύροις ἱεροῖς,
Ἄλσος ἐν ἀκροπόλει ——

Quanam vero occasione contingebat id fieri narrat interpres Græcus, τῇ κυριωτάτῃ πρὸς τὰς θυσίας ἐπελάθοντο· ὑπ ἔχοντες γὰρ ὕδωρ ἀνῆλθον εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ἔνθα οἱ βωμοί· καὶ ἄνευ πυρὸς θύοντες, τὸ ἱερὸν ἐποιήσαντο ἐν τῇ ἀκροπόλει.

72. ΑΤΙΤΑ. Qui ferre arma et se ulcisci præ senectute non potuerunt. Hesychius, Ἀτίτην· τὸν μὴ ἔχοντα ἀποτίσαι. [Noster Eumenid. ν. 257. Ὁ ματροφόνος ἀτίτας.]

[ν. 75. ΙΣΟΠΑΙΔΑ. Mox. ν. 78. Ἰσόπεισθυς.]

Ibid. ΝΕΜΟΝΤΕΣ ΕΠΙ ΣΚΗΠΤΡΟΙΣ. Hinc scipionem Callimachus γεροντικὸν ὅπλον vocat, Epigr. I.

—— ὁ δὲ σκίπωνα, γεροντικὸν ὅπλον, ἀείρας.

Et apud Suidam nescio quis,

—— γηραλέον νῦν,
Ἀντὶ πανοπλίης, βάκτρον ἀμειψάμενος.

Digitized by Google

ν. 76. ΟΤΕ ΓΑΡ, κ. τ. λ. Suspicor legendum,

Ὅ, τε γὰρ νεαρὸς μυελὸς τέρνων
Ἐντὸς ἀνάσσων
Ἰσόπρισθυς (sub. ἐστι,) ἄρης δ' ἐκ ἴσου χώρῳ,
Τὸ, θ' ὑπεργήρων, φυλλάδος ἥδη
Καταναρθμομένης, τρίποδας μὲν ὀδοὺς
Στείχει, παιδὸς δ' ὀδὸν ἀρεῖον
Ὄναρ ἡμιερόφαντον ἀλαίνει.

[Ὅτε ... τότε. *Cum ... tum.* Non ut in notis ὅ, τε et το, θ'· sic enim τὸ cum ὑπεργήρων jungendum quod non probo.]

Ibid. ΜΥΕΛΟΣ ΣΤΕΡΝΩΝ ΕΝΤΟΣ. Robur in spina dorsi: unde apud Hippocratem et Pindarum αἰὼν *(vita, vis)* pro spinali medulla; Erotianus Onomast. Hippocratis.

[ν. 78. ΟΥΚ ΕΝΙ ΧΩΡΑι. An f. ab ἐγχωρίῳ. Sed vide Schol.]

ν. 79. ΥΠΕΡΓΗΡΩΝ. Quod Eusebio ἰσχατόγηρως, Hist. Eccl. 116. [Ælian Var. Hist. IV. 1. ὑπεργήρων ζῆν, αἰσχρόν. Latini *ævitas*. Aul. Gell. XX. 1. *Ævitas est extremum senium.* Scaliger ad oram libri sui reposuit ὑπεργήρως. Alii ὅθ' ὑπέργηρον. Si ὑπεργήρων, legendum postea ἀρείων. Si ὑπέργηρον, legendum ἄρειον.]

Ibid. ΦΥΛΛΑΔΟΣ ΗΔΗ. [f. legendum φυλλάδος εἴδει.] Ad Homericum illud allusit, Il. Ζ'. 146.

Οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.

[Mimnermus, Ἡμεῖς δ' οἷά τε φύλλα φύει θαλυσίανθεμος ὥρα.
Hesych. Φυλλάδες· οἱ ξηροὶ κλάδοι καὶ φύλλα ἔχοντες. Idem, φυλλάς· ξηρὰ δάφνη ἔχουσα φύλλα.]

ν. 80. ΤΡΙΠΟΔΑΣ ΜΕΝ ΟΔΟΥΣ. Sphingis ænigma in mente habuit,

Ἔστι δίπους ἐπὶ γῆς, καὶ τέτραπον, ἓ μία φωνὴ,
Καὶ τρίπον. ——

γεπᾶται γὰρ τετράπουν βρέφος τοῖς τέτρασιν ὀχέμενον κώλοις· τελειόμενον δὲ τὸν ἄνθρωπον, δίπουν· γηρῶντα δὲ, τρίτην προσλαμβάνει βάσιν τὸ βάκτρον, inquit Apollodorus III. 5. Œdipi solutionem referens. Respondet versui 75. [Hecuba anus, in tragœdia Euripidis cognomine, ν. 281.

Πόλις, τιθήνη, βάκτρον, ἡγεμὼν ὁδοῦ.

Eadem in Troad. ν. 275.

Ἐγὼ δὲ τῷ προσπόλος ἁ τριτοβάμονος
Χερὶ δευομένα βάκτρα
Γεραιῷ κύρα;

ita enim recte legit Canterus, non φοιτοβάμονος.]

Digitized by Google

ν. 82. ΟΝΑΡ ΗΜΕΡΟΦΑΝΤΟΝ. Pindarus, Pyth. VIII. 136.

Σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι.

Sophocles in Ajace Flagellifero, ν. 125.

Ὀρῷ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν
Εἴδωλ', ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κοῦφην σκιάν.

[Ibid. ΟΝΑΡ. Sc. ὡς ὄναρ.]

[ν. 87. ΠΕΙΘΟΙ. Sunt qui malint πειθοῖ vel πειστοῖ.]

[Ibid. ΘΥΟΣΚΙΝΕΣ. Lege omnino cum Hesychio. Θυοσκοῖς. Versus anapæsticus deficiens una syllaba. Poterit etiam legi περίπτυλα.] Hesychius, Περίπτυλον· περιπτυσσόμενον. Idem, Θυοσκοῖν· ἱεροῖς παρίχεσθαι ἢ θεοῖς. Euripides, Bacchis, ν. 224.

—— μανάδας θυοσκόους.

Cæterum περίπτυμπλα potius retinendum duco, e consuetudine veterum; nam quoties nuntio accepto læto sacrificarent, quod dixerunt θύειν τὰ εὐαγγέλια, victimarum partes amicis suis mittebant. Plutarchus in Agesilao, ἔθυσεν εὐαγγέλια, καὶ διέπεμπε μερίδας τοῖς φίλοις ἀπὸ τῶν τεθυμένων. Et Polyænus, Strateg. II. Ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτὸς προσῆλθε ἐστεφανωμένος, ἔθυσεν εὐαγγέλια, διέπεμψε τοῖς φίλοις τὰς μερίδας ἀπὸ τῶν ἱερείων.

[ν. 92. ΑΛΛΗ Δ' ΑΛΛΟΘΕΝ ΟΥΡΑΝΟΜΗΚΗΣ ΛΑΜΠΑΣ. Suetonius, in Julio. c. 37. *Ascenditque Capitolium ad lumina, quadraginta elephantis dextra atque sinistra lychnuchos gestantibus.* Ad quem locum vir summus, Is. Casaubonus. "Ut vero," inquit, "Suetonius rem narrat, lumina hæc publici gaudii sunt indicium. Antiquissimi enim moris fuit, sive privatim sive publice læti aliquid obtigisset, luminibus accensis appensisque gaudium testari: estque ejus λυχνοκαΐα; apud Græcos ac Latinos scriptores creberrima mentio. Æschyli unius versiculos referemus, ex quibus antiquitas ejus consuetudinis potest intelligi. Chori verba sunt in Agamemnone, lætitiam publicam ob nuntium capti Ilii describentis: "Αλλη δ' ἄλλοθεν, κ. τ. λ." Sic ille.]

[Ibid. ΟΥΡΑΝΟΜΗΚΗΣ. Ut Homerus, Odyss. Ε'. 239. Ἐλάτῃ ὑρανομήκης. Aristoph Nub. ν. 356. Οὐρανομήκη ἐῆξατε κἀμοὶ φωνήν. Hanc dictionem parœmiographorum nescio quis inter adagia recenset.]

95. ΑΔΟΛΟΙΣΙ. Ut hic χρίσμα ἄδολον, sic Apostolus, 1 Pet. II. 2. Metaphorice, ἄδολον γάλα.

[ν. 96. ΜΥΧΟΘΕΝ. Schol. Λείπει, κομιζομένων. l. κομιζομένην.]

ν. 103. ΤΗΝ ΘΥΜΟΒΟΡΟΝ ΛΥΠΗΣ ΦΡΕΝΑ. *Animum exedentem mentis dolorem.* Hesychius, Θυμοβόρον· χαλεπὸν, ὑπὸ τῷ θυμῷ ἐσθιόμενον, ἢ τὴν ψυχὴν κατεσθίοντα. [Homer. Iliad. Η'. 301.

Ἦ μὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος περὶ θυμοβόροιο.]

Digitized by Google

Videsis quæ ad Prom. ℣. 436. annotavimus. Cave vero ne putes λύπης φρένα e Scholio irrepsisse in textum. Scholiastes enim non exponit θυμοβόρον, sed tantum constructionem aperit: vult enim Poetam dixisse λύπης φρένα pro λύπην φρενός. [Vir summus Josephus Scaliger, ad oram codicis reposuerat, λυπησίφρονα. An λύπην φρενὸς intelligit Æschylus, cogita. Scholiastes noster ad ℣. 49. Δέον δὲ εἰπεῖν ἐκπατίων παίδων· ἐκπατίοις εἶπε πρὸς τὸ ἄλγεσι. Porro lege, τὴν θυμοβόρον φρένα λύπης. Pedes enim metrici sunt - - ⏑ ⏑ - ⏑ ⏑ - - quamvis in versu ultimo paullo liberius.]

℣. 104. ΚΥΡΙΟΣ ΕΙΜΙ ΘΡΟΕΙΝ ΟΔΙΟΝ ΚΡΑΤΟΣ, κ. τ. λ. *Potis sum enarrare quo auspicio Robur virorum in supremo magistratu constitutorum*, i. e. Principes, Menelaus et Agamemnon, *iter susceperit: adhuc enim fiducia ex augurio divinitus oblato orta aspirat cantum; ætasque, licet grandis, et nobis omnibus ex Choro coæva, tamen vires ad canendum subministrat. Potis sum, inquam, enarrare quo pacto*, &c. Legit Aristophanes in Ranis, ℣. 1308.

Κύριός εἰμι θροεῖν ὅσιον κράτος
Αἴσιον ἀνδρῶν.

ubi Scholiastes, ἐν τοῖς πλείστοις αἴσιον, Ἀσκληπιάδης τὸ ὅσιον. Quibus ex verbis Asclepiadem legisse autumo,

—— ὅδιον κράτος
Ὅσιον ἀνδρῶν. ——

[Ibid. ΟΔΙΟΝ ΚΡΑΤΟΣ. Ratum signum quod occurrit in viâ. Postea ℣. 164.

Μόρσιμ' ἀπ' ὀρνίθων
Ὁδίων οἴκοις βασιλείοις.

Xenophon, Ἀπομνημ. I. 1. Ἀλλ' οἱ πλεῖστοί φασιν ὑπό τε τῶν ὀρνίθων καὶ τῶν ἀπαντώντων, ἀποτρέπεσθαί τε καὶ προτρέπεσθαι. (f. προστρ.) *Verum maxima pars ait se ab avibus et ab occurrentibus vel averti vel incitari.*]

[℣. 105. ΑΝΔΡΩΝ. Qui κράτος de signo occurrente dictum velint, περὶ ἀνδρῶν exponunt, h. e. de Agamemnone et Menelao. Sed fortasse κράτος potius ad Reges referendum, ut postea ℣. 110. δίθρονον κράτος.]

[℣. 106. ΕΚΤΕΛΕΩΝ. Vel poterit ἐντελέων legi; οἱ ἐντελεῖς, qui præsunt in magistratu. Sed omnino retinendum ἐκτελέων, quam lectionem firmat Scholiastes Aristophanis.]

[Ibid. ΚΑΤΑΠΝΕΕΙ. Lege καταπνείει, ut respondeat τῷ λαγοδαίτας in Antistrophe.]

[℣. 107. ΜΟΛΠΑΝ, ΑΛΚΑΝ. Alii μολπᾶς ἀλκάν.]

Digitized by Google

[ν. 108. ΑΛΚΑΝ ΣΥΜΦΥΤΟΣ ΑΙΩΝ. Alii, ἀλκᾶς σύμφυτος αἰών. *Ætas quæ robur infinitum adhuc habet.*]

ν. 109. ΟΠΩΣ ΑΧΑΙΩΝ ΔΙΘΡΟΝΟΝ ΚΡΑΤΟΣ, ΕΛΛΑΔΟΣ ΗΒΑΝ. Schol. Aristoph. Ran. ν. 1318. αὐτόν τε καὶ τὸν Μενέλαον. Ἀκμὴν δὲ τὴν ηὐότητα. Videtur legisse ἀκμὴν pro ἦσαν. Ego mallem ἦσας, sed Aristophanes ἦσαν dixit.

[ν. 110. ΔΙΘΡΟΝΟΝ ΚΡΑΤΟΣ. Sic appellat quos Sophocles δικρατεῖς Ἀτρεΐδας.]

[ν. 112. ΠΕΜΠΗι. Scal. πέμπει. Alii ἔπεμψε, *quando misit.*]

Ibid. ΞΥΝ ΔΟΡΙ ΔΙΚΑΣ ΠΡΑΚΤΟΡΙ. Euripides apud Aristophanem, Ran. ν. 1320. τὰ Αἰσχύλου χορικὰ μέλη διεσπαρμένα ex variis Tragœdiis citans,

Σφίγγα δυσαμερίαν
Πρύτανιν κύνα πέμπει
Τὸ φλατὶ θρατὶ φλατὶ θρατ.
Ξὺν δορὶ καὶ χερὶ πράκτορι
Θήριος ὄρνις.

Ad quem locum Scholiastes, τὴν ἐπὶ κακῷ χρόνῳ Θηβαίοις φανεῖσαν, πάροχον θανάτου. Ταῦτα δὲ ἐκ Σφιγγὸς Αἰσχύλου. Θήριος δὲ ὄρνις, ἡ πολεμοῦσα Θηβαίοις τύχη. Τὸ δὲ, Ξὺν δορὶ καὶ χειρὶ πράκτορι, ἐξ Ἀγαμέμνονος ἐκ τῆς συνεπείας τῶ Κύριός εἰμι θροεῖν· ἐπειδὴ δὲ οἱ τῆς Σφιγγὸς πόδες λεοντώδεις ἦσαν, ὁ δὲ τοῦ λέοντος ὄνυξ δίκην δόρατος φλήθει, διὰ τοῦτο δόρατι εἶπεν. Hæc ille. Portentum exponit Chorus duarum aquilarum leporem prægnantem comedentium in ædibus Agamemnonis, cum Calchantis vatis interpretatione.

[Ibid. ΠΡΑΚΤΟΡΙ. Lege πράκτορι δίκας, ob metrum.]

ν. 113. ΘΟΥΡΙΟΣ ΟΡΝΙΣ. Aquila, qui duplex apparebat; Agamemnonem et Menelaum significans. Euripides Iphigen. in Taur. ν. 3. eodem modo dixit,

——Ἀτρέως δὲ παῖς
Μενέλαος, Ἀγαμέμνων τε.——

ν. 115. Ο ΚΕΛΑΙΝΟΣ. [Lege κελεινὸς vel κελανὸς, ob metrum.] Inter sex aquilarum species ab Aristotele recensitas, de Histor. animal. IX. 32. Prima a colore πύγαργος dicta est; tertia a colore itidem, μελαναίετος, et λαγωφόνος. De his accipiendus est Æschylus. Ὁ κελαινὸς idem est ac μελαναίετος· qui ex descriptione Aristotelis, μέλας τὴν χροιὰν, καὶ μέγεθος ἐλάχιστον, καὶ κράτιστος τούτων. Eustathius in Iliad. Φ'. p. 1235. l. 44. Ὃν καὶ μελαναίετόν τινες συνθέτως φασὶ, καὶ τὸν φασσοφόνον. Gesnerus ex Aristotele restituit λαγωφόνον, μικρὸν μὲν φασιν ὄντα, τῶν ἄλλων δὲ ἰσχυρότερον. Hinc Achilles apud Homerum huic aquilæ comparatur, Il. Φ'. 252.

Digitized by Google

Αἰετῶ ὄμματ' ἔχων μέλανος τῶ θηρητῆρος,
Ὃς θ' ἅμα κάρτιστός τε καὶ ὠκιστος πετεηνῶν.

Eustathius, Καλῶς δέ φασι θηρητῆρα τοῦτον ἀετὸν, ὡς καὶ κράτιστον καὶ ὠκιστον, εἰς εἰκόνα τῶ Ἀχιλλέως εἴληφεν, ὃς καὶ ὠκύτατος ἦν ποσὶ καὶ ἀνδρειότατος. Eadem proculdubio ratione adductus Æschylus Agamemnonem μιλαναιέτῳ adsimilat.

ν. 116. Ο, Τ' ΕΞΟΠΙΝ ΑΡΓΙΑΣ. Hæc est altera illa aquilæ species, dicta πύγαργος, quod habeat caudam albam. Suidas, Πύγαργος· εἶδος ἀετῶ, παρὰ τὸ πυγὴν ἔχειν ἀργὴν καὶ λευκήν. Agamemnon μιλαναιέτῳ, propter fortitudinem, Menelaus πυγάργῳ comparatur, quasi imbellis et uxorius. Τὰς γὰρ δασείς καὶ μελαίνας τὰς πυγὰς, ἀνδρείας ἐνόμιζον τὰς δὲ λευκοπύγους, ὡς γυναικώδεις καὶ ἀνάνδρους ἐκωμῴδουν. Est in venerem proclivior aquila πύγαργος, unde ita dictam putant aliqui per antiphrasin, utpote cui cauda minime sit otiosa. Enimvero Agamemnonem et Menelaum, nec specie nec robore similes, illum nempe bellicosum et robustum, hunc vero timidum et imbellem, discimus ex Philostrato, Heroic. c. 6. Ἀγαμέμνονα δὲ καὶ Μενέλεων, ἔτε τὸ εἶδος ὁμοίω γενέσθαι φησὶν, ἔτε τὴν ῥώμην. Τὸν μὲν γὰρ αὐτουργίᾳ τῶν πολεμικῶν εἶναι, μαχόμενόν τε ὠδινὸς τῶν ἀρίστων ἥτιον. Et mox, καὶ δι' αὐτὸ τὸ εἶδος· σεμνὸν γὰρ καὶ μεγαλοπρεπῆ φαίνεσθαι, καὶ οἷον ταῖς χάρισι θύοντα. Τὸν δὲ Μενέλεων, μάχεσθαι μὲν μετὰ τῆς πολλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἀποχρῆσθαι δὲ τῷ ἀδελφῷ πάντα. [Menelaum imbellem et effœminatum dicit etiam apud Euripidem Orestes in cognomine tragœdia, ν. 752.

Οὐ γὰρ αἰχμητὴς πίφυκεν, ἐν γυναιξὶ δὲ ἄλκιμος.

Eustath. in Il. Β'. p. 293. Οὔτε δὲ ἀνδρεῖον παραδείκνυσι τὸν Μενέλαον, καὶ ἀφορμὴν δὲ δίδωσι τῇ παραβολῇ ἐν ᾗ μυίας θάρσος αὐτὸν ἔχειν ὁ ποιητὴς ἐρεῖ. Idem p. 296. Καὶ σημείωσαι ὅτι ἐπὶ μὲν Ἀγαμέμνονος ὡς ἀνδρείου, ἔφη. αὐτὸς ἐδύσατο χαλκόν· ἐπὶ δὲ Μενελάου μὴ τοιούτου ὄντος ἠρκέσθη εἰπὼν, ἐν δ' αὐτὸς κίεν, ἰδίαις προθυμίαις πεποιθώς· ὡς ἐκείνου μὲν ἀνδρείου ὄντος, τούτου δὲ θαῤῥαλέου· διὸ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς καὶ πρὸς μυῖαν διὰ παραβολῆς εἰκασθήσεται καταθρασυνόμενος πολλά.]

ν. 117. ΙΚΤΑΡ. Eumenid. ν. 1001.

Ἴκταρ ἥμενοι Διός.

Hesychius, Ἴκταρ· ἐγγύς, ἀπὸ τοῦ ἱκνεῖσθαι. [Thomas Magister. Ἴκταρ· ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. Αἰσχύλος· ἴκταρ μελάθρων, ὡς ἔχει τὸ τῆς παροιμίας, ἐδ' ἴκταρ βάλλει. Vid. et Eumenid. ν. 1001.]

ν. 118. ΧΕΡΟΣ ΕΚ ΔΟΡΙΠΑΛΤΟΥ. Jovis scilicet, cujus *canes* postea dicti. Hujus sub tutela Aquila, telum, fulmen.

Fulmina sub Jove sunt, Neptuni fuscina telum.

[Ibid. ΔΟΡΙΠΑΛΤΟΥ. Ad oram codicis Scaligeriani annotatum, ἐξ ἀριστερᾶς.]

Digitized by Google

ν. 119. ΠΑΜΠΡΕΠΟΙΣ ΕΝ ΕΔΡΑΙΣΙ. Agamemnonis palatio.

ν. 120. ΒΟΣΚΟΜΕΝΟΙ ΛΑΓΙΝΑΝ, κ.τ.λ. Herodotus leporem ab omni et fera et avi et homine capi asserit. Τοῦτο μὲν ὅτι ὁ λαγωὸς ὑπὸ παντὸς θηρεύεται θηρίου, καὶ ὄρνιθος, καὶ ἀνθρώπου. De aquilis satis notum; quorum una species inde λαγωφόνος dicta est, ut monuimus supra.

ν. 121. ΕΡΙΚΥΜΟΝΑ. Scholiastes πολυκύμονα. Leporem omnium animalium fœcundissimum esse asserit Oppianus, Cyneget. III. ν. 521.

Ἔξοχα γὰρ τόδε φῦλον, ὅσ' ἄπλητος ἔτρεφεν αἶα,
Πελύγονον τελέθει. ——

Causam hujus fœcunditatis pulchram assignat Aristoteles, Problem. X. 7. Et De generat. animal. IV. 5. Et Herodotus, III. [Jul. Pollux. Onomast. V. 12. Καὶ μὴν πολύγονόν ἐστιν εἰς τὰ μάλιστα τοῦτο τὸ θηρίον, ἐπικυϊσκόμενον ἀεὶ διὰ πάσης ὥρας· ὥστε τὸ μὲν τέτεκται, τὸ δὲ μέλλει, τὸ δὲ κύεται, τὸ δὲ ἐπιπλάττεται. Καὶ εἴποις ἂν αὐτὸ, πολύγονον, πολύτοκον, ἐπικυϊσκόμενον, γόνῳ ἀεὶ ἐπιπληρέμενον. Τίκτει δὲ καθ' ἕκαστον μῆνα.] Corrigendus obiter Clemens in Pædagog. II. Καὶ τὸν μὲν λαγὼν κατ' ἔτος πλεονεκτεῖν φασι τὴν ἀφόδευσιν εἰς ἀριθμὸς, leg. ἰσαρίθμως, οἷς βεβίωκεν ἔτεσιν ἴσχοντα τρύπας.

[Ibid. ΦΕΡΒΟΝΤΟ. Robertelli editio male, φέρματι.]

ν. 122. ΒΛΑΒΕΝΤΑ. Recte Scholiastes, πρὸς τὸ σημαινόμενον. Subintelligendum enim λαγωὸν, cum ad γίνεται referri non possit. Βλαβέντα δρόμων dixit, quo modo et Theognis. ν. 111.

—— νόσῳ βεβλημένος ἰσθλῇ.

[Homer. Odyss. Α'. 195.

——Ἀλλά νυ τὸν γε θεοὶ βλάπτουσι κιχείη.]

ν. 123. ΑΙΛΙΝΟΝ, ΑΙΛΙΝΟΝ ΕΙΠΕ. Versus est quasi intercalaris; qualis, ni fallor, et iste quem suggillat apud Aristophanem Euripides, Ran. ν. 1296.

Ἰήκοπον ὑ μιλάβεις ἐπ' ἀρωγάν.

Αἴλινος ab αἰ et λίνος, ut ἰήκοπος ab ἰὴ et κόπος. Hesychio interpretatur ὕμνος, θρῆνος· *Lessus, Nænia.* Scholiastæ Sophoclis, εἶδος θρήνου. Unde Etymologi auctor, αἴλινον, inquit, ἐπὶ θρήνῳ τίθεται. [Καὶ ἐν τοῖς ἐφυμνίοις δὲ· γέγονε δὲ εἰς τιμὴν Λίνου τοῦ Καλλιόπης.] Cic. de Leg. II. 23. *Mulieres genas ne radanto, neve lessum, funeris ergo habento.* Ibid. c. 24. *Honoratorum virorum laudes in concione memorantor, easque etiam ad cantus, ad tibicinem prosequuntor; cui nomen Næniæ; quo vocabulo etiam Græci cantus lugubres nominant.* Alias αἴλινος est telam texentium cantilena; de qua Eustathius, ἡ μέντοι ἐξ Ἐπιχάρμου χρῆσις, ἐθέλουσα τὸν αἴλινον ᾠδὴν τῶν ἐργαζόντων εἶναι, ὑ τὸν λίνον τὸ κύριον ἐγκεῖσθαι τῷ

Digitized by Google

αἰλίνῳ βούλεται, ἀλλὰ τὸ λίνον. [Cum itaque αἴλινον vox sit μέση, Scholiastes de cantu festivo et hilari sumi vult h. l. et fortasse rectius.]

Ibid. ΤΟ Δ' ΕΥ ΝΙΚΑΤΩ. Bene ominandi formula, ut et ℣. 357. τὸ δ' εὖ κρατοίη. Ejusmodi sunt ἀγαθῇ τύχῃ· ἔσται μὲν εὖ· καλῶς γένοιτο. Romanis, *Bene eveniat; Quod felix faustumque sit; Feliciter; Fors fuat*, et similia. [Cæterum aliter Scholiastes, qui per hæc verba vult αἴλινον de cantu festivo accipi. Versio nostra, *Bene autem eveniat*, et ita in Notis. Aliter Cicero in Epist. ad Atticum τὸ εὖ interpretatur, ut in eam sententiam plerique recentiores. Cic. ad Attic. VI. 1. et VIII. 8. τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, id est, *Quod rectum est, a me est, vel stat.* Hic igitur τὸ δ' εὖ νικάτω, *quod rectum et justum prævaleat opto.* Εὖ γὰρ εἴη.]

℣. 127. ΠΟΜΠΟΥΣ Τ' ΑΡΧΟΥΣ. Deductores, qui omine suo expeditionem suaserunt.

℣. 129. ΧΡΟΝΩι. Longo tempore. Calchas apud Ovid. Metam. XII. 20. iisdem pene verbis,

Troja cadet, sed erit nostri mora longa laboris.

Et apud Homerum, Il. β'. 325.

Ὄψιμον, ὀψιτέλεστον.——

[Ita Apollonius, Argon. IV. 1213. μετὰ χρόνον, *tempore postero*; quod Lucianus dixit ἐν χρόνῳ.]

[℣. 130. ΠΡΙΑΜΟΥ ΠΟΛΙΣ. Ita postea, ℣. 719.

Πριάμου πόλις γεραιά.

Et ℣. 275.

Πριάμου γὰρ ᾑρήκασιν Ἀργεῖοι πόλιν.]

[℣. 134. ΟΙΟΝ ΜΗ ΤΙΣ ΑΤΑ. Legat cui magis arridet τοιή τις ἄτα.]

[Ibid. ΑΤΑ. Corripitur τὸ ἄτα, quod et admodum infrequens.]

[℣. 138. ΟΙΚΩι ΓΑΡ. Forsan legendum Καὶ γὰρ ἐπίφθονος, κ. τ. λ. *Valde enim irata est Diana casta alatis canibus patris*, h. e. aquilis Jovis. Pro οἴκῳ Scal. οἴκτῳ. Pro γὰρ f. δ' ἄρ. Sed vide Scholiastem.]

℣. 139. ΠΤΑΝΟΙΣΙ ΚΥΣΙ ΠΑΤΡΟΣ. *Aquilis.* Ut et supra in Prom. ℣. 1020.

——Διὸς δέ τοι

Πτηνὸς κύων δάφοινος αἰετὸς λάβρως

Διαρταμήσει σώματος μέγα ῥάκος.

Nec minus cothurnum Tragicum quam Scholam Pythagoræ sapit hæc loquendi forma: de quo Porphyrius in Vitâ, ἔλεγε δέ τινα καὶ μυστικῷ τρόπῳ συμβολικῶς, ἃ δὴ ἐπιπλέον Ἀριστοτέλης ἀνέγραψεν. Οἷον, ὅτι τὴν θά-

Digitized by Google

λατταν μὲν ἐκάλει εἶναι δάκρυον· τὰς δὲ ἄρκτους, Ῥέας χεῖρας· τὴν δὲ Πλειάδα, μουσῶν λύραν. Sed corrupta sunt verba. Lege, τὴν θάλατταν μὲν ἐκάλει Κρόνου δάκρυον. Plutarchus de Iside et Osiride, p. 364. δόξει δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν Πυθαγορικῶν λεγόμενον, ὡς ἡ θάλαττα Κρόνου δάκρυόν ἐστιν, αἰνίττεσθαι τὸ μὴ καθαρὸν, μηδὲ σύμφυλον αὐτῆς. Et Clemens, Stromat. V. p. 416. τοιαῦτα δὲ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ᾐνίσσοντο· Περσεφόνης μὲν κύνας τοὺς πλάνητας, Κρόνου δὲ δάκρυον τὴν θάλασσαν ἀλληγοροῦντες· καὶ μυρία ἐπὶ μυρίοις εὕροιμεν ἂν ὁπότε φιλοσόφων, ὁπότε ποιητῶν, αἰνιγματωδῶς εἰρημένα.

ν̸. 140. ΑΥΤΟΤΟΚΟΝ. Scholiastes, σὺν αὐτῷ τόκῳ. Ut αὔτανδρον. Hesychius, Αὔτανδρον, σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσι. Quomodo et noster postea αὐτόπρεμνον. Eumenid. ν̸. 404.

Ἔνειμαν αὐτόπρεμνον εἰς τὸ πᾶν ἐμοί.

[ν̸. 141. ΜΟΓΕΡΑΝ ΠΤΩΚΑ. *Miseram leporem.* Malim *miserum*, etsi de lepore fœmina. Neque enim ausim dicere *fœta lepus*, tanta vis est epicœni generis.]

[Ibid. ΠΤΩΚΑ. Eumenid. ν̸. 326.

Τόνδ' ἀφαιρούμενος
Πτῶκα ——

ubi vide quæ annotata. Hesych. Πτώξ· λαγωὸς, ἀπὸ τοῦ κατεπτηχέναι τὸ πετεινόν. (Guietus pro τὸ πετεινὸν legit ἢ πεσεῖν, sed ἐπέχω.) Theocrit. Idyll. Α'. 110.

Καὶ πτῶκας βάλλει καὶ θηρία τἄλλα διώκει.

Ubi Scholiastes ejus, Καὶ πτῶκας, ἤγουν λαγωοὺς τοξεύει. A timiditate ita dici tradit Jul. Pollux Onomast. V. 12. Δειλίᾳ δὲ ὑπερβάλλει τοῦτο τὸ ζῶον, ἔμπληκτον ῥᾷστα γιγνόμενον, καὶ ἀναπτούμενον, ὅθεν καὶ πτὼξ ὀνομάζεται.]

[ν̸. 144. ΕΥΦΡΩΝ Α ΚΑΛΑ. Diana sc.]

ν̸. 145. ΔΡΟΣΟΙΣΙΝ ΑΕΠΤΟΙΣΙ ΜΑΛΕΡΩΝ ΟΝΤΩΝ, *Catulis tenellis* ferarum *etiam noxiarum*. Dianam intelligit: quæ cum venationis Dea fuerit, benevolam esse dicit erga catulos omnigenarum ferarum. Videtur Etymologici autor pro ὄντων legisse λεόντων: sic enim ille, in voce Ἔρσαι. Ἔρση γάρ ἐστιν ἡ δρόσος· καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι τοὺς σκύμνους τῶν λεόντων δρόσους κέκληκε. Scholiastes noster, τὸ δρόσοισιν interpretatus τοῖς νεογνοῖς, subdit, χωρὶς δὲ αὖ τέρσαι· lego χωρὶς δ' αὖτ' ἔρσαι, vel αὖθ' ἕρσαι. Homericum illud adducit, Odyss. Ι'. ν̸. 221.

—— χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
Χωρὶς δ' αὖθ' ἕρσαι.

Ita Hesychio, Ἐρσαίη· δροσώδης: et Ἔρση· δρόσος. Porro δρόσους hoc loco *teneros avium pullos* interpretatur vir doctissimus in Athenæum, IX. 28. forsan propter τὸ ἀέπτοισι· cui tamen non assentior.

Digitized by Google

[Ibid. ΔΡΟΣΟΙΣΙΝ. Sunt qui κύσι reddunt; quod tamen mihi improbatur. Hesych. Δρόσυς· ἀχρεῖους, Κύπριοι.]

[Ibid. ΑΕΠΤΟΙΣΙ. Eustath. in Il. A'. p. 150. l. 16. Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς γλώσσαις ὡς φασὶν οἱ παλαιοὶ, ἀίπτυς γράφει διὰ τοῦ ῑ, οἱονεὶ ἀῤῥήτους, ἃς ἐ δύναταί τις εἰπεῖν· ἢ δυσπαρακολουθήτους, αἷς ἐ δύναταί τις ἕπεσθαι. Sunt qui legere malint, ἀπίπτοισι.]

[Ibid. ΟΝΤΩΝ. Videtur παρίλκειν, vel interpretandum, καὶ ὀρνίων πόσσοις καικτὶρ μαλερῶν ὄντων.]

ν'. 147. ΟΒΡΙΚΑΛΟΙΣΙ. Hesychius, Ὀβρικάλοις, τοῖς τῶν θηρίων ἐκγόνοις. [Jul. Pollux Onomast. V. 2. Τὰ δὲ πάντων τῶν ἀγρίων τέκνα, ὀμβρίκια οἱ ποιηταὶ καλοῦσι καὶ ὀμβρίας.] Eustathius in Odyss. A'. p. 350. Ὑσρίχων δὲ καὶ τῶν τοιούτων (τὰ νεογνὰ καλοῦνται) ὄβρια καὶ ὀβρίκαλα· ὧν χρῆσις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Ἀγαμέμνονι. Non prætereunda est insignis hallucinatio viri doctissimi, qui ad Varronem De ling. Lat. I. Ὀμβρικὰς δαῖτας apud Plutarchum Symposiac. II. 10. *non intelligendum* monet *de Umbrorum cœnis, sed catulorum et ferarum:* ὀμβρίκια *enim et* ὄβρια *Æliano et* ὀβρίκαλα *Æschylo dicuntur catuli ferarum.* Sic ille. Sed omnino nugas agit: nam cuivis e trivio notum est Ὀμηρικὰς eo Plutarchi loco esse legendum.

ν'. 148. ΤΟΥΤΩΝ. *Horum* (pullorum).

Ibid. ΞΥΜΒΟΛΑ. Synesius de Insomniis, τοῖς δὲ καὶ τὰ καλέμενα σύμβολα τῶν ἐσομένων ἐσὶν ἀρίδηλα γράμματα.

ν'. 149. ΚΑΤΑΜΟΜΦΑ ΔΕ. *Sed deploranda ostenta.*

[ν'. 150. ΣΤΡΟΥΘΩΝ, *aquilarum:* quæ vocis significatio a lexicographis prætermissa: illi enim de passere tantum interpretantur. Quin Cæsar Scaliger, ex Nicandro, qui prisco more loqui amat, colligit στρυθὸν antiquissimis dictam etiam esse gallinam; eoque et struthiocamelum non tam passerem marinum quam gallinam marinam reddi debere. Porro generalem habere quandoque significationem, ac gravioribus etiam alitibus competere monet vir summus Joh. Ger. Vossius. Idololatr. III. 86.]

[ν'. 151. ΙΗΙΟΝ ΔΕ. Forsan includenda hæc parenthesi, usque ad Σπυδομένα θυσίαν, ν'. 155.]

ν'. 153. ΕΧΕΝΗΙΔΑΣ. Quo pacto Nonnus Dionysiac. XIII. 114. ἐχενῆίδα γαλήνην dixit.

ν'. 155. ΣΠΕΥΔΟΜΕΝΑ. De Diana intelligendum, cujus ad avertendum iram, Apollinem invocat Calchas, prout innuit Scholiastes, quæ mox sequuntur satis probant. [Alii σπενδομένα, quod minus placet.]

ν'. 156. ΕΤΕΡΑΝ. Ἀλλόκοτον. Sic Hebr. אחר, et δαίμων ἕτερος Plutarcho de Iside et Osiride.

Digitized by Google

Ibid. ANOMON. Eurip. Iphigen. in Aul. ℣. 998.

Ἐμὲ δὲ συντήξουσι νύκτες ἡμέραι τε δακρύοις,
Ἄνομα δρῶντα, κ' ὐ δίκαια, παῖδας ὃς ἐγεινάμην.

℣. 157. ΣΥΜΦΥΤΟΝ, *cognatum*. Humanum, ejusdem generis: quo sensu Horatius, Sat. II. 6. fabam Pythagoræ cognatam dixit. Auratus legit συμφύτων.

℣. 159. ΔΕΙΣΗΝΟΡΑ. Forte σωσήνορα. De Iphigenia, quæ a patre et ducibus ut sibi parcerent impetrare non potuit.

℣. 161. ΜΝΑΜΩΝ ΜΗΝΙΣ. Sic Virgilius, Æn. I. 4.

—— *memorem Junonis ob iram.*

De Clytemnestra intelligenda ultima Calchantis verba, quæ de Agamemnone pœnas exegit pro filia sua Iphigenia. [Ita ipsa, ℣. 1424 et 1533.]

℣. 166. ΟΜΟΦΩΝΟΝ. Cæteræ editiones post hanc vocem punctum subdunt, queis favet Scholiastes ὁμοφώνως interpretatus: nobis potius sublata distinctione τὸ ὁμόφωνον ad αἴλινον referendum videtur.

℣. 168. ΖΕΥΣ, ΟΣΤΙΣ ΠΟΤ' ΕΣΤΙΝ. Ita Plin. Nat. Hist. II. 7. "illud, quicquid est, summum." Appositevir doctissimus P. Victorius, Var. lect. XIII. 2. "Qui in vetere cultu deorum deos invocabant, nominibusque ipsos appellabant, timentes ne apud eos offenderent, si forte non suo nec grato illis nomine vocâssent, sæpe veniam errati sui petebant, totosque se ad eorum voluntatem referebant, in arbitrio ipsorum ponentes, ut e multis id nomen asciscerent quo magis delectarentur, suæque inscitiæ ignoscerent. Hoc fecit accurate Catullus, ritumque hunc custodivit in hymno ad Dianam; cum enim pluribus nominibus Deam hanc ipsam vocâsset, ad extremum inquit,

Sis quocunque tibi placet sancta nomine.

Nec non Euripides, cujus hic locus a Clemente citatur Strom. V. Σοὶ τῷ πάντων μεδέοντι χοὴ πέλανόν τε φέρων, Ζεὺς, εἴτ' Ἀΐδης ὀνομαζόμενος τέρψεις· σὺ δέ μοι θυσίαν ἄπορον παγκαρπίας δέξαι, πλήρη, προχυτίαν. Non tantum autem e poetarum scriptis magnus hic ipsorum in hac re metus percipitur, verum etiam e gravissimo omnium autore Platone, qui ita inducit Socratem in Philæbo loquentem, cum Protarcho incredibilem animi sui reformidationem exponeret; τὸ δ' ἐμὸν δέος, ὦ Πρώταρχε, ἀεὶ περὶ τὰ τῶν θεῶν ὀνόματα ὡς ἔστι κατ' ἄνθρωπον, ἀλλὰ περὶ τὸ μεγίστα φόβος. Καὶ νῦν τὴν μὲν Ἀφροδίτην, ὁπῃ ἐκείνη φίλον, ταύτῃ προσαγορεύω." Hæc ille. Non absimilis occurrit locus apud Euripidem, in Troad. ℣. 884.

Ὦ γῆς ὄχημα, κἀπὶ γῆς ἔχων ἕδραν,
Ὅστις ποτ' εἶ σὺ δυσύπαστος εἰδέναι,

Digitized by Google

Ζεὺς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεως, εἴτε νοῦς βροτῶν,
Προσευξάμην σε. ——

[Plaut. Rud. I. 4. *Quisquis est Deus veneror.*
Virg. Æn. IV. 577. . . . . *Sequimur te, sancte Deorum,*
Quisquis es.
Vide ibi interpretes, et Paulum Merulam, Cosmogon. I. 2. Ab hoc versu usque ad finem Chori sunt tantum metra 98; verum Scholiastes numerat 164.]

ℋ. 171. ΟΥΚ ΕΧΩ ΠΡΟΣΕΙΚΑΣΑΙ. Scholiastes, τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ, Ἐμνήσθην τοῦ θεοῦ, καὶ ἐνφράνθην. Scholiastem hunc Christianum fuisse tum ex aliis, tum præcipue ex hoc loco conjicere licet; hæc enim ex SS. Scriptura deprompta videntur, Psalm. lxxvii. 3.

ℋ. 172. ΠΑΝΤ' ΕΠΙΣΤΑΘΜΩΜΕΝΟΣ. Cuncta revolvens, diligenter considerans. Σταθμᾶσθαι pro *æstimo, perpendo, examino*, usurpatum monet G. Budæus, Comment. L. Græc. p. 471. Platonem in Gorgia laudans, ἀλλ' αὐτὸ τὸ σῶμα ἴκρινε σταθμώμενον ταῖς χάρισι ταῖς πρὸς αὐτὸ πολὺ ἀν τὸ τοῦ Ἀναξαγόρου ἦν, ὦ φίλε Πῶλε. Curtius, VII. 8. *Ibi sine arbitris singula animi consulta pensando, noctem vigiliis extraxit.* Apuleius, *Omnia, prius quam aliquid statuas, libranda sunt.*

[ℋ. 173. ΕΙ ΤΟΔΕ ΜΑΤΑΝ. f. εἰ τόγε μάτας.]

[ℋ. 177. ΟΥΔ' ΟΣΤΙΣ. Fortasse, οὐδ' ὥς τις, &c. Et mox, ℋ. 179. pro ὃς δ' legendum ὥς δ', et sic reddendum:

Neque ut quis modo erat potens
Omnium ad pugnandum provocatrici superbiens audacia,
Nihil dictu (f. *ut ita dicam*) *existens prius,*
Ita et postea mansit,
Superiorem nactus perit.]

[ℋ. 179. ΤΡΙΑΚΤΗΡΟΣ ΟΙΧΕΤΑΙ ΤΥΧΩΝ. Ita Choeph. ℋ. 337. Οὐκ ἀτρίακτος ἄτα. Etymolog. Τριάσσειν· τὸ νικᾶν· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν παλαιστῶν, οἳ ταῖς τρισὶ πάλαις τὴν νίκην καρπωμένων· καὶ ἀτρίακτος ὁ ἀήττητος.]

[ℋ. 184. ΤΟΝ ΦΡΟΝΕΙΝ ΒΡΟΤΟΥΣ. Tres trochaïci dimetri catalectici. Homer. Odyss. ϒ. 11.

—— Μάργην σε θεοὶ θέσαν, οἵ τε δύνανται
Ἄφρονα ποιῆσαι καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
Καί τε χαλιφρονέοντα σαωφροσύνης ἐπέβησαν.

Ad quem locum V. Cl. D. Jacobus Duportus in Gnomol. Homeric. "Huic porro Homeri sententiæ, Deum sc. sapientes et insipientes reddere, bonam mentem dare et adimere, et sapientiam imprimis esse Dei donum, passim suffragantur autores. Pind. Ol. ℌ. Ἐκ θεοῦ δ' ἀνὴρ σοφαῖς ἀνθεῖ ἐς ἀεὶ πραπίδεσσι. Æschyl. Aga-

Digitized by Google

memnone, Ζῆνα . . . . τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὁδώσαντα. Et rursus ibid. Τὸ μὴ κακῶς φρονεῖν θεῖν μέγιστον δῶρον. Eurip. Suppl. ν. 735.

Ὦ Ζεῦ, τί δῆτα τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
Φρονεῖν λέγουσι; σοῦ γὰρ ἐξηρτήμεθα.

Contrà, Ὅταν δ' ὁ δαίμων ἀνδρὶ πορσύνῃ κακὰ,
Τὸν νοῦν ἔβλαψε πρῶτον.

Quem Jupiter vult perdere dementat prius. Hoc est, solet ἄφρονα ποιῆσαι καὶ φρενοβλαβῆ." Hactenus vir doctissimus.]

ν. 185, ΤΩι ΠΑΘΕΙ ΜΑΘΩΝ ΘΕΝΤΑ. Grotius legit μάθος. Nos vero cum Cantero μάθαν. Hesych. Μάθας, μαθήσεως. Quæ nocent docent. Vel uno verbo μαθινθέντα. Vide Herodot. I. Xenoph. de Cyri pædia. Sic et Dido apud Virgilium, Æn. I. 630.

Non ignara mali miseris succurrere disco.

Quod profert Scholiastes, —παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω, ex Hesiodo, Ἔργ. ν. 216. desumptum est.

[ν. 186. ΚΥΡΙΩΣ ΕΧΕΙΝ. Lege, κυρίως ἔχον. μάθος sc. ut priores editiones, approbante Grotio. Θέντα μάθος κυρίως ἔχον, *Documentum quod prævaleat aut efficax sit.*]

ν. 187. ΠΡΟ ΚΑΡΔΙΑΣ. Grotius πρός.

[Choeph. ν. 389.

Πάροιθεν δὲ πρώρας
Δριμείας τε καρδίας.]

ν. 190. ΧΑΡΙΣ, ΒΙΑΙΩΣ. Grotius χάρις βίαιος.

[ν. 191. ΣΕΛΜΑ ΣΕΜΝΟΝ ΗΜΕΝΩΝ. Est σέλμα proprie καθέδρα ἢ σέλλις νεώς. Idem tropus infra, ν. 1626.

Σὺ ταῦτα φωνεῖς νερτέρα προσήμενος
Κώπῃ, κρατέντων τῶν ἐπὶ ζυγῷ δορός;

Est enim σέλμον idem quod ζύγον navis.]

ν. 192. ΚΑΙ ΤΟΘ' ΗΓΕΜΩΝ Ο ΠΡΕΣΒΥΣ, *Tunc imperator summus.* [Hyperbaton: cujus redditio mox, ν. 213.

Ἄναξ δ' ὁ πρίσβυς τόδ' εἶπε φωνῶν.]

Priores tres versus sunt trochaïci dimetri catalectici: distingue igitur,

Καὶ τόθ' ἡγεμὼν ὁ πρίσ-
βυς νεῶν Ἀχαϊκῶν
μάντιν, κ. τ. λ.

[ν. 193. ΝΕΩΝ ΑΧΑΙΚΩΝ. Et mox, ν. 197. Ἀχαϊκὸς λεώς.]

ν. 195. ΕΜΠΑΙΟΙΣ, *incidentibus.* Ita postea, ν. 355. Πρόσπαια κακά· quæ, ex mente Scholiastæ, προσπαίσαντα, καὶ προσκρέσαντα αὐτοῖς. Hanc vocem eodem sensu memini me apud Euripidem alibi legisse.

Digitized by Google

ν. 196. ΕΥΤ' ΑΠΛΟΙΑ. ΚΕΝΑΥΓΕΙ. Euripides, Iphigen. in Aul. ν. 88.

—— ἁπλοίᾳ χρώμενοι κατ' Αὐλίδα.

Idem, Iphig. in Taur. ν. 15.

Δεινῆς τ' ἀπλοίας, πνευμάτων τ' ἐ τυγχάνων.

Distingue vero ob metrum,

εὖτ' ἀπλοίᾳ κεναγ-
γεῖ βαρύνοντ' Ἀχαϊκὸς λεώς. [f. βαρύνετ'.]

[ν. 199. ΠΑΛΙΡΡΟΘΟΙΣ ΕΝ ΑΥΛΙΔΟΣ ΤΟΠΟΙΣ. Lucan. V. 236.

..... *iniquam classibus Aulin.*]

ν. 201. ΚΑΚΟΣΧΟΛΟΙ. Sic Horatius. [Carm. IV. 6. *Male feriatos Troas.* Hesych. Κακοσχόλῳ· κακῇ κατὰ τὴν σχολήν. Idem Νῶκαρ... Κακόσχολος ἔννοια.]

ν. 205. ΚΑΤΕΞΑΙΝΟΝ ΑΝΘΟΣ ΑΡΓΕΙΩΝ. Ut supra, Pers. ν. 59.

—— ἄνθος Περσίδος αἴας.

Eleganter κατέξαινον. Virgil. Georg. IV. 54.

Purpureosque metunt flores.

[Malim Ἄργων· nam melius respondet Antistrophe.]

ν. 206. ΕΠΕΙ ΔΕ ΑΛΛΟ ΜΗΧΑΡ. Deinde vero aliud officium vel debitum, sc. ad placandam iram Dianæ, vates propalavit. [f. ἔπειτα δή. Cogita.]

[ν. 210. ΑΡΤΕΜΙΝ. Sc. quod immolanda esset Iphigenia ad placandum Dianam.]

[Ibid. ΧΘΟΝΑ ΒΑΚΤΡΟΙΣ ΕΠΙΚΡΟΥΣΑΝΤΕΣ. *Sceptris*, more indignantium. Homer. Il. A'. 245.

Ὣς φάτο Πηλείδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ.

Hesychius. Σκῆπτρον κυρίως μὲν πᾶσα ῥάβδος ἀπὸ τοῦ σκηρίττεσθαι ἐπ' αὐτῇ, ὅ ἐστιν ἐπερείδεσθαι, καὶ τὸ βασιλικὸν δὲ σύμβολον.]

ν. 213. ΤΟΔ'. Malim τότ', ut respondeat τῷ ἐπεὶ, ν. 206.

ν. 214. ΒΑΡΕΙΑ ΜΕΝ ΚΗΡ. Euripides, nostrum imitatus, Iphigen. in Aulide, ν. 1257.

Δεινῶς δ' ἔχει με ταῦτα τολμῆσαι γυνὴ,
Δεινῶς δὲ καὶ μή. ——

Ibid. ΠΕΙΘΕΣΘΑΙ. [Hinc proverbium, Ἀγαμέμνονος θυσία· ἐπὶ τῶν δυσπειθῶν καὶ σκληρῶν. Zenob. I. 13. Diogenian. I. 6.] Cum hanc Tragœdiam sub manibus haberem, Æschylum quendam Canterianæ editionis, cujus ad oram emendationes quasdam annotaverat Henricus Jacob, vir literarum humaniorum, præsertim linguarum Orientalium, peritissimus, pro summa sua humanitate communi-

Digitized by Google

cavit mihi eruditissimus Henricus Birkhead, ubi pro πείθεσθαι reposuisse Jacob πιθέσθαι ob metrum video; cui assentior.

ν. 216. ΔΟΜΩΝ ΑΓΑΛΜΑ. Recte: eo enim nomine immolatam ferunt Iphigeniam, quod καλλιστεῖον reportavit; Euripides in Iphig. in Taur. ν. 20. verba sunt Calchantis ad Agamemnonem,

——— ὅ, τι γὰρ ἐναυτὸς τέκοι
Κάλλιστον, εὖξω Φωσφόρῳ θύσειν θεᾷ.
Παῖδ' οὖν ἐν οἴκοις σὴ Κλυταιμήστρα δόμων
Τίκτει· τὸ καλλιστεῖον εἰς ἐμ' ἀναφέρων·
Ἣν χρή σε θῦσαι. ———

Enimvero ἄγαλμα Hesychio interprete est πᾶν ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται. Quo sensu Homerus, Il. Δ'. 144.

——— βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα.

[ν. 218. ΠΑΤΡΩΙΟΥΣ ΧΕΡΑΣ. Lege πατρῴους χεῖρας.]

[ν. 220. ΛΙΠΟΝΑΥΣ. Λιπόταξις, *desertor, emansor.* Λειποναύτης. Et ita correxisse virum doctum video: sed cogita.]

ν. 222. ΠΑΥΣΑΝΕΜΟΥ ΓΑΡ ΘΥΣΙΑΣ. Virgilius, Æn. II. 116.

Sanguine placâstis ventos. ———

Seneca, in Agamemnone, ν. 170.

Cruore ventos emimus. ———

[Hujus generis erat sacrificium illud cujus mentionem facit autor Cyri ἀναβάσεως, sive is Xenophon fuerit sive quod verisimilius * * * (a), IV. p. 329. Καὶ ἄνεμος βορρᾶς ἐναντίος ἔπνει, πανταπασιν ἀποκαίων καὶ πηγνὺς τὰς ἀνθρωπές. Ἔνθα δὴ τῶν μάντεών τις εἶπε σφαγίσασθαι τῷ ἀνέμῳ· καὶ σφαγιάζεται.]

ν. 223. ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ Θ' ΑΙΜΑΤΟΣ ΟΡΓΑ ΠΕΡΙΟΡΓΩΣ ΕΠΙΘΥΜΕΙΝ ΘΕΜΙΣ. Legendum videtur,

παρθενίᾳ Θ' αἵματος ὀργᾷ
περιόργως τ' ἐπιθυμεῖ
Ἄρτεμις. ———

Expressit Ovid. Met. XII. 28. sub ejusdem Calchantis personâ,

Sanguine virgineo placandam virginis iram
Esse deæ. ———

[Schol. τῷ τρόπῳ (f. θεοπροπίῳ) γὰρ αὐδᾷ ὁ μάντις. Sunt qui περιόργως ἐπιθυμεῖ glossema putant. Valerius Flaccus, Argonaut. II. 301.

Taurorumque locos, delubraque sæva Dianæ
Advenit, hic illum tristi dea præficit aræ
Ense dato.

(a) Credo Themistogenem voluisse dicere, vide Kuster. ad Suid. in voce Θεμιστογένης.—S. Butler.

Digitized by Google

Juvenalis Sat. XV. 115.

—— *Mæotide sævior ara*
Ægyptus.

Ovid. de Ponto, III. 2. de hac ara loquens,

Sacrifici genus est, sic instituere priores,
Advena virgineo cæsus ut ense cadat.

Pompon. Mela, II. 1. *Tauri et Iphigeniæ et Orestis adventu maxime memorati, immanes sunt moribus, immanemque famam habent, solere pro victimis advenas cædere.*]

[ℋ. 225. ΘΕΜΙΣ. Legendum Ἄρτιμις superiora confirmant, ℋ. 137.

——Οἴκῳ γὰρ ἐπί-
φθονος Ἄρτιμις.——]

[Ibid. ΕΥ ΓΑΡ ΕΙΗ. f. Εὖ δ' ἄρ εἴη.]

[ℋ. 226. ΕΠΕΙ Δ'. f. ἔπειτ'.]

Ibid. ΑΝΑΓΚΑΣ ΛΕΠΑΔΝΟΝ. Agamemnon apud Euripidem in eadem re, Iphig. in Aul. ℋ. 443.

Εἰς οἷ' ἀνάγκης ζεύγματ' ἐμπεπτώκαμεν;

Λέπαδνα sunt, secundum Hesychium, ἱμάντες πλατεῖς οἷς ἀναδέονται οἱ τράχηλοι τῶν ἵππων πρὸς τὸν ζυγόν.

[ℋ. 227. ΤΡΟΠΑΙΑΝ. Est τροπαία, ventus qui flatu converso e mari in terram revertitur. Aristot. Probl. XXVI. 5. Ἔστι ἡ τροπαία οἷον ἀναστροφὴ ἀπογείας. Plin. II. 43. *Qui quidem cum e mari redeunt, Tropæi vocantur; si pergunt, Apogæi.*]

ℋ. 229. ΤΟΘΕΝ. Legimus, cum Scholiaste, ὄθεν.

[ℋ. 230. ΒΡΟΤΟΙΣ. f. βρότους.]

[ℋ. 231. ΘΡΑΣΥΝΕΙ ΓΑΡ. Lege et distingue:

Θαρσύνει γὰρ αἰσχρό-
μητις τάλαινα, κ. τ. λ.]

ℋ. 232. ΠΡΩΤΟΠΗΜΩΝ. Sic Homero, et, qui Homerum sequutus est, Colutho, naves Paridis quæ exitium patriæ attulerunt, ἀρχέκακοι νῆες dictæ sunt.

[ℋ. 234. ΑΡΩΓΑΝ. f. ἀρωγά; vel sub. εἰς ἀρωγάν.]

ℋ. 235. ΠΡΟΤΕΛΕΙΑ ΝΑΩΝ. *Sacra navium auspicalia.* Vide quæ supra annotavimus ad ℋ. 65. Neque enim Cantero assentiendum, qui ἀταρχὰς interpretatur, in Lycophron. pag. 160 pravam, ni fallor, Hesychii lectionem sequutus; ita enim ille, Προτέλειαι· αἱ ἀπαρχαὶ, κυρίως μὲν τῆς λείας, ἤγουν τῆς αἰχμαλωσίας· καταχρηστικῶς πᾶσα ἀπαρχή. Legendum omnino, tum ex re ipsa, tum ex literarum ordine, cujus est Hesychius observantissimus, πρωτόλεια, quæ vox primo et ex sua origine, prædæ, per abusionem, quaslibet primitias significat; præcipue tamen et specialiter frugum, ut apud oracula Leonis Imperatoris a Jano Rutgersio edita:

Digitized by Google

Δειπαμφόρε, τετράμηνόν σοι γράψω,
Πρωτόλεια δὲ πάντ' ἀνέλωται ξίφει.

[Etymolog. Πρωτόλεια, τὰ πρῶτα τῶν λαφύρων, καὶ τῇ πολέμῳ λαφύρων ἐξαίρετα καὶ πρώτιστα· ἅπερ εἰώθασιν οἱ πρώτιστοι λαμβάνειν. Vid. ν. 963.]

[ν. 237. ΠΑΡ' ΟΥΔΕΝ ΕΘΕΝΤΟ. Eumenid. ν. 848.

— Ἀπὸ γάρ με τιμὰν δαμίαν
Θεῶν δυσπάλαμοι
Παρ' ἀδὶν ἦραν δόλοι.]

Ibid. ΑΙΩΝΑ ΠΑΡΘΕΝΙΟΝ. Lege αἰῶνά τε παρθένιον. [Hesych. Αἰών· ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων· ὁ τῆς ζωῆς χρόνος. Ita mox, ν. 254.

Αἰῶνα φίλως ἐτίμα.

Homerus, Il. Ω'. 725. Ἀνερ ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο.

Procopius ad Genes. iii. 22. Τὸ δὲ εἰς τὸν αἰῶνα προσκεινται ἀντὶ τοῦ, διὰ βίου· ᾧ ὅμοιον τὸ παρὰ Παύλῳ, (1 Cor. viii. 13.) Οὐ μὴ φαγῶ κρέα εἰς τὸν αἰῶνα. Ita Latini *ævum*. Horat. Sat. II. 6.

Vivi memor quam sis ævi brevis.]

ν. 238. ΒΡΑΒΗΣ. Duces Græcorum. Euripides, Iphigen. in Aul. ν. 513.

Μεν. Πῶς; τίς δ' ἀναγκάσει σε τήν γε σὴν κτανεῖν;
Ἀγ. Ἅπας Ἀχαιῶν σύλλογος στρατεύματος.

Lucretius, I. 85.

Aulide quo pacto Triviaï virginis aram
Iphianassaï turparunt sanguine fœde
Ductores Danaum delecti.——

ν. 239. ΑΟΖΟΙΣ. Ministris sacrorum. Lucret. I. 90. de Iphigenia:

Et mœstum simul ante aras astare parentem
Sensit, et hunc propter ferrum celare ministros.

Ovidius, Metam. XII. 31.

——*castamque datura cruorem*
Flentibus ante aram stetit Iphigenia ministris.

Etymolog. Ἄοζις, ὁ ὑπηρέτης· καὶ ἀοζήσω, διακονήσω, ὑπουργήσω. Et Suidas, Ἀοζήσω, διακονήσω, ὑπηρετήσω, ὑπουργήσω· Ἄοζοι, πολύοζοι, πολλὰ ξύλα καίοντες, ἤγουν οἱ μάγειροι. Ex his restituendus Hesychius; Ἄοξοι· (lege Ἄοζοι) μάγειροι, ὑπηρέται, θεράποντες, κ. τ. λ. Ἀοξήσω· (lege Ἀοζήσω) διακονήσω, ὑπουργήσω· Αἰσχύλος Ἐλευσινίοις.

[ν. 240. ΥΠΕΡΘΕΝ. Lege ὕπερθε, metro jubente; ut ὄπισθεν vel ὄπισθε· sic enim exigit τὸ τροπαίαν, in strophe.]

ν. 241. ΠΕΠΑΟΙΣΙ ΠΕΡΙΠΕΤΗ. Quo honestius procumberet. Ita Polyxena in Euripidis Hecuba, ν. 568.

——Θνήσκω, ὅμως
Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν ὠσχήμως πεσεῖν.

Digitized by Google

——jam moriens, tamen
Solicita multum est, vondecenter ut cadat.

Ovidius, Metamorph. XIII. 477.

Illa, super terram deflexo poplite labens,
Pertulit intrepidos ad fata novissima vultus.
Tunc quoque cura fuit partes velare tegendas,
Cum caderet; castique decus servare pudoris.

Et Fast. II. 833.

Tunc quoque jam moriens ne non procumbat honeste
Respicit, hæc etiam cura jacentis erat.——

Tale quiddam de matre Alexandri Olympiade, cum Cassandri mandato jugularetur, narrat Justinus, XIV. 6. *Insuper expirans, capillis et veste crura contexisse fertur, ne quid posset in corpore ejus indecorum videri.* Nec non de Julio Cæsare Suetonius, cap. 82. *Utque animadvertit undique se strictis pugionibus peti, toga caput obvolvit; simul sinistra manu sinum ad ima crura deduxit, quo honestius caderet, etiam inferiore corporis parte velata.*

[ν. 242. ΠΡΟΝΩΠΗ. Hesych. Προνόπως· προτεταμένως, προνενευκώς· οἱ δὲ προπετὴς, ἕτοιμος, προχειρος. Ad quem locum Sopingerus. "Legendum videtur προνώπης· προτετάμενος, &c. Æschyl. Agam. ν. 242. Παιτί θυμῷ προνωπῆ λαβεῖν αἰζδην. Προνωπεῖς dicuntur mortui, quod solent ex penitiore ædium parte produci, ac in vestibulo, id est, προνωπίῳ, collocari." Hæc ille.]

ν. 243. ΑΕΡΔΗΝ. Hesych. Ἀίζδην· ἄνω, ἢ φαεάδην. Male scribitur ἀεζδήν.

[Euripid. Iphigen. Taur. ν. 26.

—— ὑπὲρ πυρᾶς
Μετωρσία ληφθεῖσ' ἰκαινόμην ξίφει.]

Ibid. ΣΤΟΜΑΤΟΣ ΦΥΛΑΚΑΝ ΚΑΤΑΣΧΕΙΝ. Oris claustrum: ut ἕρκος ὀδόντων Homero. Apuleius Florid. de Pythagora, *Nihil prius discipulos suos docuit quam tacere*, &c. *verbaque, quæ volantia poetæ appellant, detractis pinnis intra murum candentium dentium premere.* [Malim tamen ad servos victimarios τὸ φυλακὰν referre, quibus *custodia oris virginei* committebatur.

Quæ sequuntur, quoad metri rationem, confusa sunt: nam versui 244 desunt duo pedes, et cæteri redundant, nec sine MSS. ope, ut videtur, restitui possunt.]

ν. 244. ΚΑΛΛΙΠΡΩΡΟΥ. Hesychius, Καλλίπρωρον, εὐπρόσωπον. Vide quæ ad Choeph. ν. 339. [Sept. Theb. 539. Βλάστημα καλλίπρωρον. Videsis quæ ibi anotata.]

ν. 246. ΧΑΛΙΝΩΝ Τ'. Malim χαλινὼν τ'.

mil. IV. p. 759. in dictum Esaiæ, *Vidi Dominum sedentem.* Καθάπερ τὰς καταδίκους, ἐπειδὰν σπάρτιον λάβωσιν, ἐξάγουσιν αὐτὰς τὸ σπάρτιον ἐπὶ τῷ στόματος ἔχοντας· ὕτω καὶ ὕτος ἀντὶ σπαρτίου ἐπὶ τῷ μετώπῳ εἶχε τὴν λέπραν ἀπαγόμενος. Ubi notandus est mos iste, quo in supplicio os obturari solitum est. Adag. e Vatican. Append. a Schotto edita, I. 75. Εἴποις τὰ τρία παρὰ τῇ αὐλῇ. Ταῖς ἐπὶ θάνατον ἀπαγομέναις μετὰ παῤῥησίας ἐξῆν τροφῆς καὶ οἴνου πλησθεῖσι τρία λέγειν ἃ βέλοιντο, μεθ' ἃ φιμωθέντες ἀπήγοντο πρὸς τὴν κόλασιν. *Licebat iis qui ad supplicium ducerentur, cibo libere potuque impleri, et tria quæ vellent dicere, postea fræno ore obturato ad mortem rapiebantur.* Apud nostrum vero pro χαλίνων τ' fortasse legendum χαλινῶντας.]

[Ibid. ΒΙΑι ΧΑΛΙΝΩΝ. Schol. Τῇ βίᾳ καὶ τῷ ἀναύδῳ μένει τῶν χαλίνων. Scalig. ad oram codicis, Ἀλλὰ τὸ καλινῶν ἐστὶ μετοχή· βίᾳ χαλίνων τῷ ἀναύδῳ μένει. Alii χαλινῶντ'. Jul. Pollux, Onomast. I. 11. Χαλινῶσαι δὲ ἐρεῖ, καὶ χαλινὸν περιθεῖναι τῷ στόματι, καὶ χαλίνωσιν.]

ν. 247. ΚΡΟΚΟΥ ΒΑΦΑΣ. Sanguinem: ν. 1130.

Ἐπὶ δὲ καρδίαν ἔδραμε κροκοβαφὴς
Σταγών. ——

[Distingue ob metrum

Κρόκῳ βα-
φὰς δ' ἐς πέδον, κ. τ. λ.

Versus qui sequuntur nimis longi. Fortasse delendum τὸ θυτήρων; fortasse etiam delenda vox πατρός. Immo cogita an τὸ θέλω' non sit finis antistrophæ.]

Ibid. ΕΒΑΛ' ΕΚΑΣΤΟΝ ΘΥΤΗΡΩΝ. Ita Ovidius, de Polyxenâ agens, Met. XIII 474.

——*At populus lachrymas, quas illa tenebat,*
Non tenet: ipse etiam flens invitusque sacerdos
Præbita conjecto rupit præcordia ferro.

ν. 249. ΠΡΕΠΟΥΣΑ Θ' ΩΣ ΕΝ ΓΡΑΦΑΙΣ. Plautus Sticho, II. 1.

——*Ex pictura adstitit.*

Idem Trinummo, *graphice exornari.* Jul. Scalig. Poet. III. 32. verbo γραφικῶς, ait, designavit Plautus quod *hominem ad unguem factum* vocat Horatius.

[ν. 250. ΕΠΕΙ. f. ὡσεὶ, vel ὅπως.]

[ν. 253. ΑΤΑΥΡΩΤΟΣ. Hesych. Ἀταύρωτος· ἄζυγος, καὶ παρθένος, παρ' ὅσον ἐζεύχθη γάμοις αἱ γημάμεναι λέγονται. Salmas. παρ' ὅσον ζευχθῆναι, κ. τ. λ.]

Ibid. ΤΡΙΤΟΣΠΟΝΔΟΝ. Malim Τρίσπονδον.

[ν. 256. ΤΕΧΝΑΙ ΔΕ ΚΑΛΧΑΝΤΟΣ ΟΥΚ ΑΚΡΑΝΤΟΙ. Homero, Il. Α'. 69.

Digitized by Google

——οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος
Ὃς ἤδη τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα.

Seneca, Agamemn. ν. 177.

——*ille solus fata qui mundi videt.*]

[ν. 257. ΔΙΚΑ ΔΕ ΤΟΙΣ ΜΕΝ ΠΑΘΟΥΣΙ. Versio, *Justitia autem illis qui passi sunt inclinat cognoscere futurum.* Nescio quo sensu, et dubito an satis Latine. Pro παθοῦσι si πενθοῦσι legamus, optimus sensus, et in eam mentem Horatius, aliique, justitiam sive ultionem ejus iis imminere, qui futuri cognoscendi sunt curiosi, aut avidi. Sequentia confirmant: τὸ δὲ προκλύειν, κ. τ. λ. Falsa lectio, Scholiastæ non valde docto nec antiquo fraudi fuit. V. Cl. D. Jacob. Duport. in Gnomolog. Homeric. ad illud poetæ, Il. ρ'. 32. Ψυχθὶν δή τε νήπιος ἔγνω. "Hemistichium," inquit, "proverbiale cui geminum illud Hesiodi hinc proculdubio depromptum, Ἔργ. καὶ Ἡμ. ν. 216. Παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω. Plut. Conviv. Εὐλαβηθῆναι (χρὴ) καὶ μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν, ὥσπερ νήπιον παθόντα γνῶναι. Atque hinc etiam sumi videtur illud, quod ex tragico hic affert Eustathius, Ἔγνωκα δὴ τάλαινα συμφορᾶ; ὕπο. Hesiod. de Epimetheo, Αὐτὰρ ὁ δεξάμενος ὅτι δὴ κακὸν εἶχ' ἐνόησε. Nec absimile Euripidis illud in Bacch. Κακῶ γὰρ ἐγγὺς ὢν ἐμάνθανε. *Eventus stultorum magister.* Fabius apud Liv. Δίκα δὲ τοῖς μὲν παθοῦσι μαθεῖν ἐπιρρίπτει τὸ μέλλον. Æschyl. Agamemn. Ὁ προπονήσας, νῷ καὶ προμάθειαν φέρει. Pind. Præclare Curt. lib. 8. de Alexandro resipiscente, postquam jam Clitum interfecerat: *Male humanis ingeniis natura consuluit, quod plerumque non futura sed transacta perpendimus.* Nempe Epimethei potius quam Promethei sumus plerique mortalium, nec tam πρόσσω ὁρῶμεν quam ὀπίσσω. Sero nimis sapimus miseri Phryges experiendo. Citat porro hoc hemistichium (Homeri sc.) Aristid. Tom. III. Orat. pro Quatuorvir. et Galen. Protrept. c. 4." Hæc ille.]

[ν. 258. ΕΠΙΡΡΕΠΕΙ. Al. ἐπιτρέπει. Hesych. Ἐπιῤῥέπει· ἐπιβαρεῖ, ἐπικρατεῖ.]

ν. 260. ΕΠΕΙ ΓΕΝΟΙΤ' ΑΝ Η ΛΥΣΙΣ. Vel legendum ἥλυσις, *adventus, eventus:* vel ἐπεὶ ἃ γένοιτ' ἂν ἡ λύσις.

Sin quæ præscieris vitandi est nulla facultas,
Quid præscire juvat quæ patiere tamen?

[Hesych. Ἥλυσις· ἔλευσις, πορεία, σύνοδος.]

ν. 262. ΑΥΤΑΙΣ. Malim αὐταῖς, scilicet πίχναις Calchantis, ν. 256. quibus hæc præauguratus est.

ν. 264. ΑΠΙΑΣ ΓΑΙΑΣ. Eustathius in Iliad. Γ'. p. 382. Ἀπία δὲ γῆ ἐνταῦθα ὡς ἐν τῇ α'. ῥαψῳδίᾳ ἡ ἄπο ἀφιγμένη καὶ ἀλλοδαπή, καὶ ὡς ἂν εἴποι τις Ὁμηρικὸς Τηλοῦ ἀπὸ Τροίας· κατὰ δὲ ἄλλως φάναι ποιητὰς ἡ Τηλεφός. Οἱ μὲν πώ-

Digitized by Google

περὶ τὴν Πελοπόννησόν φασιν ἀπό τινος Ἄπιδος ἢ Ἀπίας, περὶ ἣν ἐν ταῖς τῆ Περιηγητῆ εἴρηται· in Commentario scilicet in Dionysium; quem consule. Mycenæ, Argiæ in Peloponneso metropolis. [Hesych. Ἀπίης γαίης· τῆς μακρὰν ἀπεχούσης γῆς. Idem, Ἐξ ἀπίης γαίης· ἀλλοτρίας, ἢ ξένης, ἢ μακρὰν ὄσης.]

II.

ν. 266. ΗΚΩ ΣΕΒΙΖΩΝ. Non lac lacti magis simile atque hic locus illi est in Persis, ubi senes Persici, ex quibus constituitur Chorus, de expeditione Xerxis valde soliciti, ut Græci nostri de Agamemnone, longa adhibita oratione, tandem ingredientem reginam, mutato genere carminis, salutant: quod videntur non animadvertisse qui nuntium hic ingressum, et Trojæ expugnationem quam ab accensa face didicerat exponentem, commenti sunt. Quo nihil a poetæ mente magis absonum; cum ipse speculator, cujus erat munus, se hoc facturum dixisset, ν. 26.

Ἀγαμέμνονος γυναικὶ σημανῶ τορῶς.

ν. 269. ΣΥ Δ' ΕΙΤΕ ΚΕΔΝΟΝ, ΕΙΤΕ ΜΗ, ΠΕΠΥΣΜΕΝΗ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΙΣΙΝ ΕΛΠΙΣΙ ΘΥΗΠΟΛΕΙΣ. Etiam in re incerta et dubia sacrificarunt εὐαγγέλια. Ita infra, ν. 602. ipsa Clytemnestra inquit,

Λόγοι; τοιούτοις πλαγκτὸς ὢν' ἐφαινόμην·
Ὅμως δ' ἔθυον. ——

Scholiastes Aristophanis in Equites, ν. 1317. Ἔθος ἦν τοῖς ἐν ἀγυιαῖς ἱσταμένοις θεοῖς ἐπὶ ταῖς ἐρχομέναις ἀγγελίαις θύειν, ὡς, ἂν εἰ ἀγαθαὶ εἶεν, ἐπινεύσαιεν ταύταις· εἰ δὲ τοὐναντίον, ἀποτρέψαιεν.

ν. 272. ΩΣΠΕΡ Η ΠΑΡΟΙΜΙΑ. [Extat eadem parœmia digna quæ notetur in Psalmis: et ab Hebræis ad alios derivatam, verisimile est. Psalm. xx. 5. Hebraica autem parœmia eo spectat, ut ex dolore gaudium provenire et ista vicissim succedere indicet: quo pertinet et illud Psalmistæ, *Qui serunt in lachrymis*, &c. Hic autem allusio verius ad veterem parœmiam, quam eadem parœmia: quatenus fausta nox, nocte enim capta Troja et nocte primum indicium captæ, faustam Auroram parere prædicatur.] Apud parœmiarum scriptores non extat. Homeri dictum quoddam de nuntio bono profert Pindarius, Pyth. IV.

Τῶν δ' Ὁμήρου καὶ τόδε συνθέμενος·
Ῥῆμα, πόρσυν', ἄγγελον ἰσλὸν, ἔφα,
Τιμὰν μεγίσταν πράγματι παντὶ φέρειν.

Homeri verba, Iliad. ο'. 207. sunt,

Ἐσθλὸν καὶ τὸ τέτυκται, ὅτ' ἄγγελος αἴσιμα εἰδῇ.

Inde, ni fallor, inter proverbia transtulit Suidas; Μέγα τι ἄγγελος ἐσθλός· ἔστι, inquit, τῶν ἀγαθὰ εὐαγγελλόντων.

Digitized by Google

ν. 273. ΕΩΣ ΓΕΝΟΙΤΟ ΜΕΤΡΟΣ ΕΤΦΡΟΝΗΣ ΠΑΡΑ. [Vel cum Eustathio lege Ἠώς.] Nox ferat faustam diem. Noctem diei matrem dicit, ut et postea, ν. 287.

Τῆς νῦν τεκούσης φῶς τόδ' εὐφρόνης, λέγω.

Quippe ex antiquorum sententia, tenebræ luce priores: Orphicus hymnus Noctis, ν. 1.

Νύκτα θεῶν γενέτειραν ἀείσομεν, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν.

Hinc Thales cuidam sciscitanti quid prius extiterat, nox an dies, Nox, inquit, una die prius. Diog. Laert. I. Segm. 36. Πρὸς τὸν πυθόμενον τί πρότερον ἐγεγόνει, νὺξ ἢ ἡμέρα, Ἡ νύξ, ἔφη, μιᾷ ἡμέρᾳ πρότερον. Quinetiam Athenienses dies ab occasu solis computabant: Gellius, III. 2. *Athenienses autem aliter observare idem Varro in eodem libro scripsit; eosque a sole occaso ad solem iterum occidentem, omne id medium tempus diem esse dicere.* Inde plerisque gentibus temporum per noctes numeratio. De Germanis Tacitus, c. 11. *Nec dierum numerus, ut nos, sed noctium computant; sic constituunt, sic condicunt. Nox ducere diem videtur.* Idem de Gallis refert Cæsar, Bell. Gall. VI. 18. de Numidis, Nicolaus Damascenus; de aliis alii. [Nos etiam sic, *a fortnight.* Gen. i. 5. Ἐγένετο ἑσπέρα καὶ πρωὶ ἡμέρα μία. Eustathius in Il. A'. p. 22. Λητὼς δὲ υἱὸς ὁ Ἀπόλλων λέγεται, τουτέστι νυκτός· δοκεῖ γὰρ ἐξ αὐτῆς, οἷα μητρὸς, ὁ ἥλιος γεννᾶσθαι, ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Τραχινίαις λέγει. Καὶ ζητητέον τὴν ἐκείνου ἀλληγορίαν, ἔνθα φησὶν ὅτι ἡ νὺξ ἀναζωμένη, τίκτει κατευνάζει τε τὸν ἥλιον. Παρέοικε δὲ πάντως τῇ τοιαύτῃ τοῦ Σοφοκλέους ἐννοίᾳ, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι, τῷ, εὐάγγελος Ἠὼς γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα· ὡς γὰρ ἐκ νυκτὸς ἥλιος, ἔτω καὶ ἠὼς ἐξ εὐφρόνης.]

ν. 274. ΠΕΥΣΗ ΔΕ ΧΑΡΜΑ. Nuntio hoc attributum in cæteris editionibus; et quæ in sequenti στιχομυθίᾳ loquitur Clytemnestra, nuntio; quæ Chorus, Clytemnestræ imputata.

ν. 276. ΠΩΣ ΦΗΣ; ΠΕΦΕΥΓΕ ΤΟΥΠΟΣ ΕΞ ΑΠΙΣΤΙΑΣ. [V. Cl. Petrus Victorius, Var. lect. XXVII. 4. "Hæc est natura mortalium, ut non facile res magnas et inexpectatas, quamvis bonas et magnopere expetitas credant: vel potius potissimum ipsas quæ valde prosperæ sunt, et animis eorum acceptæ, non credant. Declaravit hoc doctissimus poeta Æschylus in Agamemnone, cum fecit Clytemnestram ita respondere nuntio illi, qui subito illi significarat, captum esse Ilium a Græcis,

Πῶς φῂς; πέφευγε τοῦπος ἐξ ἀπιστίας.

Cognoverat autem id illo ex signo, quod illius summi gaudii se daturum, discedens domo, constituerat Agamemnon.] Idem etiam in re non minore significavit T. Livius, qui narravit, universos fere Græcos, in magno conventu hominum, audita voce præconis, qua

Digitized by Google

liberabantur a populo Romano, revocasse illum, jussisseque eam vocem iterare: quia ob ingentem lætitiam qua repente perfusi fuere, fugerat id illos; vixque poterant credere se id audivisse." Hactenus vir doctissimus.

[Ibid. ΠΕΦΕΥΓΕ ΤΟΥΠΟΣ. Supplic. ν. 465.

——λέγοις ἂν, ὅ με φεύξεται.]

ν. 278. ΧΑΡΑ Μ' ΥΦΕΡΠΕΙ, ΔΑΚΡΥΟΝ ΕΚΚΑΛΟΥΜΕΝΗ. f. δάκρυ' ἐκκαλυμένη. Homerus Iliad. Ζ'. 483.

——ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ
Δακρυόεν γελάσασα.——

[Wolfangus Seberus in Pollucem, VII. p. 84. "Κλαυσίγελως dicitur apud Xenoph. Ἑλλην. VII. p. 626. ubi fletus e summo gaudio profectus notatur: (Schol. Pind. est ὑπέρμετρος χαρά) unde ibidem mulieres dicuntur ἅμα χαρᾷ δακρύουσαι. Perinde ut Odyss. Π'. 16. de Eumæo legitur,

——θαλερὸν δὲ οἱ ἔκπεσε δάκρυ,

reverso sc. Telemacho, quem amplectitur sicut pater filium,

Ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίας δεκάτῳ ἐνιαυτῷ.

Ita apud Pindarum de Æsone, Pyth. IV. 214.

——τὸν μὲν εἰσελ-
θόντ' ἔγνων ὀφθαλμοὶ πατρός·
Ἐκ δ' ἄρ' αὐτοῦ πομφόλυξαν
Δάκρυα γηραλέων βλεφάρων,
Ἂν περὶ ψυχὰν ἐπεὶ
Γάθησεν ἐξαίρετον
Γόνον ἰδὼν κάλλιστον ἀνδρῶν.

Senex quoque Terentianus, *Lacrumo*, inquit, *gaudio*. Adelph. III. 4. Et Electræ Sophocleæ, v. 909. Chrysothemis,

Χαρῇ δὲ πίμπλημ' εὐθὺς ὄμμα δακρύων.

Ac rursum, ν. 1234. Chorus,

Γεγηθὸς ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο.

Nec alius fuit fletus, si e sacris etiam exemplum petis, Jacobi amplectentis Josephum, quem a feris discerptum putaverat. Gen. xlvi. 29. Οὕτω κοινόν τι ἄρα χαρᾷ καὶ λύπῃ δάκρυά ἐστιν. Quod epiphonema subjicit Xenophon narrationi de lachrymis obortis inter Spartanos, postquam nuncium de illustri Archidami victoria cognovissent, Ἑλλην. VII. p. 620. Cui ὁμόψηφοι Sophoclis versus quos Scholiastes Pindari ad locum modo adductum refert;

Χῶρος γὰρ οὗτός ἐστιν ἀνθρώπου φρενῶν,
Ὁποῦ τὸ τερπνὸν καὶ τὸ πημαῖνον φύει.
Δακρυῤῥοεῖ γοῦν καὶ τὰ καὶ τὰ τυγχάνων.

Digitized by Google

Hoc est Camerario interprete,

Hic est enim quo quicquid animo vel dolet,
Vel est suave, conspici solet, locus:
Ergo hinc utraque fletus aquam sors objicit.

Causam tradit Alexand. Aphrod. I. 91."]

ν. 279. ΕΥ ΓΑΡ ΦΡΟΝΟΥΝΤΟΣ. Ad refellendos eos qui personam nuntii insinuarunt, vel una hæc dictio satis valet; hoc enim non a Clytemnestra, sed Clytemnestræ a nuntio dictum velint: et quo magis fœminæ conveniat, pro φρονοῦντος, quam genuinam esse lectionem antiquiores editiones testantur, substituere φρονούσης non erubescunt. Quod vero ad ipsum verborum sensum spectat, tritissimum est illud, —ἀγαθοὶ ἰριδάκρυες ἄνδρες, viri boni facile in lachrymas eunt: unde Homerus heroas sæpe inducit flentes.

[ν. 280. ΤΙ ΓΑΡ. f. τί δ' ἄρ.]

[ν. 282. ΦΑΣΜΑΤ' ΕΥΠΕΙΘΗ. Quod in rebus effictim desideratis accidere solet. Virg. Ecl. VIII. 108.

Credimus, an qui amant ipsi sibi somnia fingunt?

Σήματ' ἐὐπειθῆ infra, Choeph. ν. 282.]

Ibid. ΣΕΒΕΙΣ. Forsan λέγεις. Proverbiale dictum, de re futili et inani. Lucianus, in Dial. Ner. ὀνείρατά μοι λέγεις. Plato in Theæteto, ἄκυε δὴ ὄναρ ἀντὶ ὀνείρατος. Noster infra, ν. 500.

Εἶτ' οὖν ἀληθεῖς, εἴτ', ὀνειράτων δίκην,
Τερπνὸν τόδ' ἦλθε φῶς ἐφήλωσι φρένας.

Eadem ratione dicitur σκιὰ ὀνείρων de rebus incertis. Suidas, Σκιὰ ὀνείρων· ἐπὶ τῶν ἀδήλων πραγμάτων· ὅταν ἀντὶ πραγμάτων γεγενημένων, εἴδωλα ἅττα συγγραφώμεθα, σκιὰν ὀνείρων κατὰ Πίνδαρον.

[ν. 283. ΒΡΙΖΟΥΣΗΣ. De somno dicitur etiam Choeph. ν. 897.

Ἔπισχες, ὦ παῖ, τόνδε δ' αἴδισαι τέκνον
Μαστὸν, πρὸς ᾧ σὺ πολλὰ δὴ βρίζων ἅμα,
Οὔλοισιν ἐξήμελξας οὐτραφὴς γάλα.

Euripides Rheso, ν. 730. Ἄβριζε, *ne dormita*. Hesych. Βρίζοντα· νυστάζοντα, κοιμώμενον. Idem βρίζει..... καθεύδει... Etymolog. Βρίζω, τὸ κοιμῶμαι,

Ἔνθ' ἐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον.

Ιλ. Δ'. ἠσυχάζοντα, ἢ νυστάζοντα καὶ ὑπνοῦντα, ἢ ἀμελοῦντα. Atque inde βριζὼ, Deus διὰ ὑπνίων μαντευόμενος.]

ν. 284. ΑΠΤΕΡΟΣ ΦΑΤΙΣ. Vanus rumor; ab avibus implumibus, alarum nisu statim destitutis. Quo sensu Pindarus ἵπος χαμαιπετὴς, Pyth. Od. VI. 37.

Χαμαιπετὴς δ' ἄρ' ἵπος ἐκ ἀπέῤῥιψεν αὐτῷ.

Scholiastes, χαμαιπετὴς, τὸ εὐτελὲς καὶ μάταιον. Sed Hesychius *velocem*,

Digitized by Google

subitaneum interpretatur. Ἄπτερος· αἰφνίδιος παρὰ Ὁμήρῳ· ὁ περισσὸς ἢ ταχὺς, Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι. Ad Homeri verba, Odyss. Π'. 57.

——τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

Eustathius, ἄπτερος δὲ ὁ παράνομος, καὶ μὴ πτερόεις, κατὰ τὸ κοινὸν τῇ λόγῳ ἐπίθετον. Et mox, τινὲς δὲ καὶ ἀντὶ τῆ ταχὺς καὶ ἰσόπτερος νοῆσι τὴν λέξιν. [Paræmiographus: Ἄπτερος μῦθος. "Fabula absque pennis vel inalata; pro fabula gravis ponderis, cito auribus excipienda, interiusque recondenda, ne oblivione pereat: omnino proverbialiter ab Homero, Odyss. Π'. 57. usurpatur, ubi legitur,

Ὣς ἀρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

Id est, teste Eustathio, μὴ ἀποπτὰς ἀλλ' ἐπιμείνας τῇ Πηνελόπῃ. Ubi Telemachus dicere desiisset, verba Penelopæ aures allapsa, imo ejus pectore ita inhæserunt, tanquam alis carerent omnino, neque viderentur denuo evolatura. Aliis ἄπτερος valet ταχὺς καὶ ἰσόπτερος, sed diverso sensu. Sacræ litteræ ἄπτερος μῦθος vel λόγος eleganter vocabuntur, ut velociter auribus admittendæ, menteque ima semper observandæ." Hæc ille. Hesych. Ἀπτέρωτα· ταχέα, αἰφνίδια. Item, ἄπτορος, id est, ἄπτερος, observante Guieto, ἰσόπτερος. q. d. Chorus, *Num rumor adeo velox, ut ipsum factum non citius peractum sit, quam ad te pervenerit*, &c. Eodem enim die captam Trojam vult poeta.]

ν. 285. ΠΑΙΔΟΣ ΝΕΑΣ ΩΣ. Qui de nuntio somniant, hoc illi tribuunt; satis inepte. Nec enim viro melius conveniunt hæc verba, quam mulieri vox φρονοῦντος, ν. 279. Quin ad Clytemnestram pertinere, ipsa postea indicat, ν. 599. inquiens,

Καί τις μ' ἐνίπτων εἶπε, φρυκτώρων διά
Πεισθεῖσα Τροίαν νῦν πεπορθῆσθαι δοκεῖς;
Ἡ κάρτα πρὸς γυναικὸς, αἴρεσθαι κέαρ.

[ν. 287. ΤΗΣ ΝΥΝ ΤΕΚΟΥΣΗΣ ΦΩΣ ΤΟΔ' ΕΥΦΡΟΝΗΣ. Noctem dicit diei matrem, ut supra, ν. 273.]

ν. 288. ΑΓΓΕΛΩΝ. Fortasse ἀγγέλλων. Sed non est necesse.

ν. 290. ΑΠ' ΑΓΓΕΛΟΥ ΠΥΡΟΣ. [Theognis, ν. 549.

Ἄγγελος ἄφθογγος πόλεμον πολύδακρυν ἐγείρει
Κύρν' ἀπὸ τηλαυγέος φαινόμενος σκοπιῆς.

Video alicui placuisse una voce ἀπαγγέλω.] Noster item, ν. 299.

——παρῆκεν ἀγγέλῳ μέρος.

Et ν. 597.

Ὅτ' ἦλθ' ὁ πρῶτος νύχιος ἄγγελος πυρός.

Etymologici vero auctor eleganter legit ἀπ' ἀγγάρου πυρός. Αἰσχύλος ἔν, inquit, ἐν Ἀγαμέμνονι τὸν ἐκ διαδοχῆς πυρσὸν ἀπ' ἀγγάρου πυρὸς ἔφη. Ita et Suidas, Ἄγγαροι· οἱ ἐκ διαδοχῆς γραμματοφόροι. Οἱ δὲ αὐτοὶ καὶ Ἀγάνδαι. Τὰ δὲ ὀνόματα Περσικά. Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι,

Digitized by Google

Φρυκτὸς δὲ φρυκτὸν διῦς' ἀπ' ἀγγάρου πυρὸς
Ἕπεμπε.——

Astipulatur etiam Eustathius huic lectioni in Odyss. τ'. p. 1854. Παρὰ τῷ αὐτῷ δὲ ποιητῇ ἐν Ἀγαμέμνονι, καὶ οἱ ἄγγαροι κεῖνται· λέξις φανερῶς Περσική·

Φρυκτὸς φρυκτὸν διῦς' ἀπ' ἀγγάρου πυρὸς
Ἕπεμπε.——

Τοιοῦτον δὲ τὸ τῶν φανῶν. Κυρίως δὲ κατὰ Αἴλιον Διονύσιον ἄγγαροι, οἱ ἐκ διαδοχῆς γραμματοφόροι. Vide sis quæ notavimus ad Pers. ν. 247. [Philippus Beroaldus, Annotationum Sylloge II. 18. "Lucretius, II. 78. de rerum natura, sic ait,

Et, quasi cursores, vitaï lampada tradunt,

cum significare vellet mortalium esse perpetuam successionem, vicissimque primos a secundis, secundos a tertiis, et ita deinceps impelli et urgeri: est autem translatio sumpta a *cursoribus*, qui ex Promethei consuetudine, ut docet Hyginus, *instituerunt currere, lampadem jactantes, quam primus cursu defatigatus secundo integro tradebat.* Cujus rei mentio quoque fit lib. 4. Rhetoricorum ad Herennium; ubi traditur, *Non illum in palæstra qui tædas ardentes accipit celeriorem esse in cursu continuo, quam sit ille qui tradit; propterea quod defatigatus cursu integro facem tradit.* In hunc sensum translatione quadam oppido quam decenti, dictum est a Persio,

Qui prior es, cur me in decursu lampada poscis?

M. quoque Varro quam scitissime dixit in tertio de re rustica, *Non cursu lampada tibi trado*; significans proverbialiter non tibi cedo, vel, per contrarium, non sum te superior. Herodotus, VIII. Historiarum, refert, *Cursores Persarum pernicissimos primum secundo, secundum tertio, et ita deinceps alium alii mandata tradere solitos, quemadmodum,* inquit, *apud Græcos fax traditur, quam Vulcano per vices ferre cursores perseverant.*"]

ν 291. ΙΔΗ ΜΕΝ, ΠΡΟΣ ΕΡΜΑΙΟΝ ΛΕΠΑΣ. [Sophocles in Philoctete, ν. 1454.

Πολλὰ δὲ φωνῆς τῆς ἠμετέρας
Ἕρμαιον ὄρος παρέπεμψεν ἐμοὶ
Στόνον ἀντίτυπον χειμαζομένῳ.

Interpres Græcus: Δύναται πάντα τὰ ὄρη Ἕρμαια καλεῖσθαι, ὅτι νόμιος ὁ θεὸς καὶ ὄρειος ὁ Ἑρμῆς. Ἔστι δὲ καὶ Ἕρμαιον ἔτος ἐν Λήμνῳ καλούμενον.] Vir eruditissimus Isaacius Vossius ad Melam, I. 2. p. 119. "Quod si fabulosæ sint faces istæ Agamemnoniæ quas Æschylus memorat Clytemnestræ fuisse nuntias Trojæ captæ, a Troja Mycenas usque, saltem certum est veras esse potuisse; cum faces in Ida accensæ

Digitized by Google

facile possint videri ab iis qui in summo Athone versantur, ac quivis nuntius similiter per faces traduces ex uno monte in alium ad remotissima etiam loca momento pene possit propagari."

ν. 292. ΦΑΝΟΝ. Glossema forsan est, quod in textum irrepsit; nam Athenæus videtur legisse φανόν. Quippe cum Menandrum et Diphilum lychnum φανὸν vocasse dixisset, addit XV. 20. Πρότερος δὲ τούτων Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι μέμνηται τῷ φανῷ· ἐχρῶντο δὲ αὐτῷ ὡς λαμπάδι.

ν. 293. ΑΘΩΝΟΣ ΑΙΠΟΣ. Isaacius Vossius, modo laudatus; "Clare conspicitur Athos, cum cœlum est serenum, ex Hellesponto et Asiatico, multo autem clarius ex Ida monte." Et paucis præmissis, "Hinc appareat quam misere sit hallucinatus Solini exercitator, cum fieri posse negat ut Athos Lemnum usque umbram projiciat, quia intervallum nimis sit vastum; ac proinde Senarium istum Sophoclis,

Ἄθως σκιάζει νῶτα Λημνίας βοὸς,

corrigit, ac pro βοὸς ex vitiosa scriptura Scholiastæ Theocriti reponit ἀλὸς, cum tamen et cæterorum Grammaticorum auctoritas et ipsius historiæ veritas doceant, Athonis umbram usque ad buculam quæ in foro Myrinæ urbis erat collocata pertigisse." Hactenus vir doctissimus. [Athonis autem umbram ad Lemnum usque pertingere testis est Apollonius, Argonaut. I. 601.

——Ἄθω ἀνείτλλε κολώνη
Θρηϊκίη· ἡ τόσσον ἀπόπροθι Λῆμνον ἴσασιν
Ὅσσον ἐς ἠνδιόν κεν ἐΰστολος ὁλκὰς ἀνύσσει,
Ἀκροτάτη κορύφῃ σκιάει καὶ ἰσάκρι Μυρίνης.

Schol. Καὶ τοσοῦτον, φησὶν, ἀπέχουσαν τὴν Λῆμνον ὅμως σκιάζει διὰ τὸ ὕψος παρακλίνοντος τοῦ ἡλίου· ἐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ μέχρι Μυρίνης. Quod nostro Ἄθωνος αἶπος, Apollonio Ἄθω κολώνη. Strabo Geogr. VII. p. 331. Ἔστι δ' ὁ Ἄθων, ὄρος μαστοειδὲς, ὀξύτατον, ὑψηλότατον· οὗ οἱ τὴν κορυφὴν οἰκοῦντες, ὁρῶσι τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα πρὸ ὡρῶν γ'. τῆς ἐν τῇ παραλίᾳ ἀναφαλῆς.]

Ibid. ΑΘΩΝΟΣ ΑΙΠΟΣ ΖΗΝΟΣ. Hesychius, Ἄθωος· ὁ ἐπὶ Ἄθω τῷ ὄρει ἱδρυμένος ἀνδριὰς· ὁ Ζεύς,

[ν. 294. ΥΠΕΙΡ ΕΛΗΣ ΤΕ ΠΟΝΤΟΝ. Annon potius Ἕλλης ὑπέρ τε πόντου, vel, Ἕλλης ὕπερθε πόντου, scripsisse Æschylum suspicemur.]

Ibid. ΩΣΤΕ ΝΩΤΙΣΑΙ, *ut transfretaretur*. Νῶτα θαλάσσης exponit Hesychius, τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς, ἢ τὰ πελάγη. Homero usitatissimum illud ἐπ' ἰχθυόεντα νῶτα θαλάσσης, ad quod collimare videtur Æschylus. Virgil. Æneid I. 114. et sæpius,

Dorsum immane mari summo.——

ν. 295. ΙΣΧΥΣ, ΠΕΥΚΗ. Ἰσχὺς ut mox, σθένουσα λαμπάς dicitur. Πεύκη, πευκίνη. [Sunt qui malint ἰσχύν.]

Digitized by Google

Ibid. ΠΟΡΕΥΤΟΥ ΛΑΜΠΑΔΟΣ. Ut postea, ν. 307, ὡμπῦ πυρός.

Ibid. ΠΡΟΣ ΗΔΟΝΗΝ. Prom. ν. 492.

——καὶ χρειὰν τίνα
Ἔχοντ' ἂν εἴη δαίμοσι πρὸς ἡδονήν.

[Vide annon promontorium vel fretum. f. ἠγόνην, ut est in vulgatis Græciæ inscriptionibus. Edonus mons Thraciæ Plinio, Edon Virgilio Æn. XII. 365.

Ac velut Edoni Boreæ cum spiritus alto
Insonat Ægæo.]

ν. 296. ΩΣ ΤΙΣ ΗΛΙΟΣ. Achilles Tatius, de Clitoph. et Leucipp. V. p. 289. in descriptione Phari Ægyptiaci; ἐς δὲ τὴν τῦ ὄρυς ἀκρόπολιν ὁ τῶν νεῶν κυβερνήτης ἀνίτελλιν ἄλλος. Ubi tamen suspicor pro ἄλλος legendum ἥλιος.

ν. 298. ΑΦΡΑΣΜΟΝΩΣ. Forsan ἀφραδμόνως· ut in Persis, ν. 417.

Ἑλληνικαί τε νῆες ὐκ ἀφραδμόνως
Κύκλῳ πέριξ ἔθεινον.——

[ν. 301. ΜΟΛΩΝ. f. μολόν.]

[ν. 303. ΓΡΑΙΑΣ ΕΡΕΙΚΗΣ. Reddendum, *antiquæ*. Inter proverb. e Vaticano appendice a Schotto edita, Γραιᾶς ἐρίκης ἅψαν τὸ πῦρ. Ἐπὶ τῶν ἀχρήστων καὶ ὀξέως γινομένων· ἐρίκη γὰρ φυτὸν ἄγριον, ὁ γινόμενον αὐτὸν ῥᾳδίως ἐξάπτεται. *Veterem ericam ignis contingens. De re inutili et cito parabili: erica enim planta est agrestis, quæ sicca reddita facile incenditur.*]

[Ibid. ΘΩΜΟΝ. Hesych. Θωμός· σωρὸς ταχύων.]

ν. 304. ΜΑΥΡΟΥΜΕΝΗ. Scholiastes metri gratia dictum velit pro ἀμαυρουμένη. Hesiod. Oper. A'. 323.

Ῥεῖά τε μιν μαυρῶσι θεοί.——

[Hesych. Μαῦρον· τὸ ἀμαυρὸν, ἀσθενές.]

[ν. 306. ΚΙΘΑΙΡΩΝΟΣ ΛΕΠΑΣ. Eurip. Phœniss. ν. 24.

Λειμῶν' ἐς Ἥρας καὶ Κιθαιρῶνος λέπας.

Hesych. Λέπας· τὸ ἄκαντες, καὶ τὸ τῇ πέτρᾳ προσισχόμενον κογχύλιον, ἢ ὕψηλον, ἀγρότατον, ὀρεινόν.]

[ν. 310. ΑΙΜΝΗΝ Δ' ΥΠΕΡ ΓΟΡΓΩΠΗΝ. Palus Ἐσχατιῶτις, circa Isthmum, Gorgopis etiam dicta est, a Gorge, Corinthi uxore. Etymologici auctor: Ἐσχατιῶτις. Λίμνη κειμένη μετὰ τὸν Ἰσθμον, κ. τ. λ. ὕστερον δὲ Γοργῶπις ἐκλήθη, ἀπὸ Γοργῆς τῆς Μεγαρέως θυγατρὸς, γυναικὸς Κορίνθου· ἥτις ἀκύσασα τὸν τῶν παίδων φόνον, περιαλγὴς γενομένη, ἔρριψεν ἑαυτὴν εἰς τὴν λίμνην. Phavorinus in Corintho collocat, forsan e Scholiaste aliquo in hunc Æschyli locum, et Cratinum testem adducit. Γοργῶπις λίμνη ἐν Κορίνθῳ. Κρατῖνός φησιν.]

[ν. 311. ΟΡΟΣ Τ' ΕΠ' ΑΙΓΙΠΛΑΓΚΤΟΝ. Ortelius, *Ægiplanctum*

Digitized by Google

montem habet Æschylus in Agamemnone. Circa Corinthum forte. An potius ὄρος Αἴγαιον? At Schol. ὄρος Μεγαρίδος.]

ν. 312. ΘΕΣΜΟΝ ΜΗ ΧΑΡΙΖΕΣΘΑΙ ΠΥΡΟΣ. Pro μὴ legendum μοί· vel μεταχαρίζεσθαι. Ignis mandatum, θεσμὸν πυρὸς, id est ignem, quem ut transmitterent in mandatis habebant. Sic mox, λαμπαδηφόρων νόμοι. [Sunt qui νὶν legunt. Nos olim μοί. Omnino vero legendum uno verbo μὴχαρ (de qua voce vide quæ supra ad ν. 2. diximus) ἴζεσθαι (de quo etiam alibi) πυρός.]

ν. 313. ΑΝΔΑΙΟΝΤΕΣ. Id est, ἀναδαίοντες.

ν. 314. ΦΛΟΓΟΣ ΜΕΓΑΝ ΠΩΓΩΝΑ. Scholiastes, τὴν εἰς ὀξὺ λήγουσαν ἀκμὴν τοῦ πυρός. [Καὶ ὁ πώγων γὰρ εἰς ὀξὺ λήγει· ὥσπερ καὶ ἀλλαχοῦ αὐθάδη γνάθον τὴν ἀκμὴν εἴρηκε καὶ ὀξύτητα τῆς σφηνός. Nempe Prometh. Vinct. ν. 64.] Iisdem verbis rationem præbet Scholiastes Homeri antiquus, quare Πώγων, Latinis *Pogonus*, Trœzeniorum portus appellatus fuerit. Πώγων δὲ, inquit, ἐκλήθη ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ πώγωνος, διότι λήγει εἰς ὀξύ. Porro ad hujus loci nomen allusisse videri Æschylum putat vir clarissimus in Pompon. Mel. II. 3. *Tanquam si a face Agamemnonia esset appellatus.* [Hunc Æschyli locum respexit Jul. Pollux. Onomast. II. 4. Ἐν τῇ τραγῳδίᾳ, πώγων πυρὸς, ἢ εἰς ὀξὺ ἀναδρομὴ τῆς φλογός.]

Ibid. ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΠΟΡΘΜΟΥ. Qui Melæ II. 3. *Portus Saronicus.* Non mare vel magnum sinum Saronicum intelligit, sed portum Trœzeniorum, "qui et ipse sinus Saronicus dicebatur, ita dictus a quercubus eum ambientibus, ut testatur Plinius." Is. Vossius, in loc. citat.

ν. 315. ΚΑΤΟΠΤΟΝ. Alii κάτοπτρον. Quod minus placet. Hesychius, Κάτοπτον· κάταντες, ἢ φανερὸν, ἢ ἀντικρύ.

Ibid. ΠΡΩΝ', *pronem.* Is. Vossius, in Melam, II. 3. "Πρῶνα cum dicit, non intellige incertum aliquem collem, sed montem vicinum Hermione, qui Πρὼν vocabatur, uti testatur Pausanias." [Ibid. ΥΠΕΡΒΑΛΛΕΙΝ. An ὑπερβάλλων, cogita. An ὑπερβάλλει.]

ν. 316. ΕΙΤ' ΕΣΚΗΨΕΝ, ΕΙΤ' ΑΦΙΚΕΤΟ ΑΡΑΧΝΑΙΟΝ ΑΙΠΟΣ. Mallem,

——εἶτ' ἔσκηψεν ἔς τ' ἀφίκετο
Ἀραχναῖον αἶπος.——

[Aur. Εἶτα σκήψας εἰσαφίκετο.]

ν. 318. ΚΑΙΠΕΙΤ' ΑΤΡΕΙΔΩΝ. Post hunc versum usque ad ν. 1076.

Πρὶν αἱματηρὸν——

desiderabantur omnia ante editionem Victorii.

Digitized by Google

[Ibid. ΣΚΗΠΤΕΙ. *Irruit.* Sept. Theb. ν. 434.

——ὠδὶ τὴν Διὸς

Ἔριν πίδῳ σκήψασαν.]

ν. 319. ΟΥΚ' ΑΠΑΠΠΟΝ. [*Non alienum.*]

Τὰ δ' ὐκ ἄπαπποα Μωσίως νομίσματα.

[An hunc locum Æschyli explicat illud Sophoclis apud Plutarch. Moral. p. 1100.

Γραίας ἀκάνθης πάππος ὡς φυσώμενος.

Lucret. III. 387.

—— *papposque volantes*

Qui nimia gravitate cadunt plerumque gravatim.

Hesych. Πάππος· ἄκανθα ἐπὰν γηράθη καὶ ἀποξηράνθη καὶ (delendum καὶ) πρὸ ἀνεμῶν ἐκριπίζεται, καὶ τόπον, ἐκ τόπου μεταβάλλει. Quo modo angariantem hunc ignem describit Æschylus.]

ν. 320. ΤΟΙΟΙΔ' ΕΤΥΜΟΙ ΛΑΜΠΑΔΗΦΟΡΩΝ ΝΟΜΟΙ. Malim τοιοίδ' ἕτοιμοι. Quod vero hic λαμπαδηφόρων νόμους appellat, eadem allusione *angariantem ignem* supra dixit, ν. 290. ἀπ' ἀγγάρου πυρός.

[ν. 321. ΑΛΛΟΣ ΠΑΡ' ΑΛΛΟΥ. An legendum potius Ἄλλοι πας' ἄλλῳ.]

[Ibid. ΠΛΗΡΟΥΜΕΝΟΙ. f. Θηρώμενοι. γρ. τηρέμενοι.]

[ν. 324. ΑΝΔΡΟΣ ΠΑΡΑΓΓΕΙΛΑΝΤΟΣ. Hic ultimus versus indicat hunc esse Clytemnestræ sermonem, non autem nuntii.]

ν. 325. ΑΥΘΙΣ, *postea.* Hesychius, Αὖθις· μετὰ ταῦτα.

ν. 329. ΕΝ ΠΟΛΕΙ ΠΡΕΠΕΙΝ. In Troja existere. Vide ν. 30. et quæ ad Choeph. ν. 16. annotata.

ν. 330. ΟΞΟΣ Τ' ΑΛΕΙΦΑ Τ' ΕΓΧΕΑΣ. Eadem similitudine usus est Homerus, Il. Β'. 754. de Titaresio flumine Peneum supernatante,

——καθύπερθεν ἐπιῤῥέει ἠΰτ' ἔλαιον.

[Quin de ipso Peneo, alia ratione, Ælian. Var. Hist. III. 1. Σχολῇ καὶ περάσω προϊὼν ἐλαίᾳ δίκην.]

[Ibid. ΑΛΕΙΦΑ Τ'. Sunt qui malint ἄλειφάς τ'.]

[Ibid. ΕΓΧΕΑΣ. l. ἐγχέας.] In epigrammate quodam Anthol. *aquis-innatans oleum* dicitur aptissimo epitheto,

—— ἀλινήκτειραν ἐλαίην.

ν. 331. ΦΙΛΩΣ. Lego φίλῳ, dualiter, ut accipiendum etiam διχοστατοῦντε.

ν. 333. ΣΥΜΦΟΡΑΣ ΔΙΠΛΗΣ. Græcorum, qui victores, et Trojanorum, qui devicti erant: nam συμφορὰ est μέσον, ut ad ν. 24. notatum est. [Ἕνεκα intelligitur.]

[ν. 334. ΠΕΠΤΩΚΟΤΕΣ. l. πεπτωκότων. Eorum qui ceciderunt.]

Digitized by Google

[ν. 335. ΦΥΤΑΛΜΙΩΝ. Hesych. Φυτάλμιος. Ζεὺς, συγγενὴς ἢ ζυγόνος.]

ν. 336. ΠΑΙΔΕΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ. Fortasse, Παῖδες, γέροντες.

[ν. 338. ΤΟΥΣ Δ' ΑΥΤΕ. Victores.]

[ν. 339. ΠΡΟΣ ΑΡΙΣΤΟΙΣΙΝ. An potius πρὸς ἀναρίστους. Aur. ἀναρίστοισιν, *cum jejunis, impransis.* Suidas: Ἀνάριστος· μᾶλλον δὲ ἀνάριστος. Ἀριστοφάνης Πολυείδῳ.

Διὰ τῆς ἀγορᾶς τρέχων ἀναρίστητος ὤν, κ. τ. λ.

Μένανδρος δὲ, ἀνάριστον, καὶ ἀναρίστους, μήπω ἠριστηκότας. Βυλόμενος ἀναρίστους, καὶ πρὸς τὸ μέλλον ἀπαρασκεύους λαβεῖν τοὺς πολεμίους. Sed nihil muto.]

[ν. 340. ΤΑΣΣΕΙ. Vide sis an legendum τάσσει.]

[Ibid. ΠΡΟΣ ΟΥΔΕΝ ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ. Confuse: ut πρὸς ἡδέα λέγω.]

[ν. 341. ΩΣ ΕΚΑΣΤΟΣ ΕΣΠΑΣΕΝ. Ut cuique sors obtulit.]

ν. 343. ΝΕΟΥΣΙΝ. Forte ναίουσιν. [Etymolog. Ναίω σημαίνει τὸ οἰκῶ· διὰ τῆς αι διφθόγγου, ὡς τὸ, Ναῖε δὲ Σατνοέντος ἴυρείταο παρ' ὄχθας.]

[Ibid. ΤΩΝ ΥΠΑΙΘΡΙΩΝ ΠΑΓΩΝ. f. τῶν θ' ὑπαιθρίων.]

ν. 344. ΩΣ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΕΣ, Mallem e contrario, ὡς δ' εὐδαίμονες.

ν. 345. ΕΥΔΗΣΟΥΣΙ. Hesychius, Εὐδήσει· ἡσυχάσει. Euripides Hecuba, ν. 662.

Ὡς ὅποτ' εὕδει λυπρά σου κηρύγματα.

[ν. 348. ΕΥΣΕΒΟΥΣΙ. Vide an melius divisim, εὖ σέβουσι.]

[Ibid. ΠΟΛΙΣΣΟΥΧΟΥΣ ΘΕΟΥΣ. Vide quæ in Septem contra Thebas, ν. 69.]

Ibid. ΑΥΘΙΣ ΑΥ ΘΑΝΟΙΕΝ ΑΝ. Mallem αὖθις ἀνθαλοῖεν ἄν. [Legit vir doctus] αὖθ' ἁλοῖεν ἄν, *iterum capiantur:* supple φῶς ἱστί.]

[ν. 350. ΠΟΘΕΙΝ. Ὦστι, ut victi lucro, h. e. avaritia, amant illicita.]

[ν. 351. ΝΟΣΤΙΜΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑΣ. Ἕνεκα.]

ν. 352. ΚΑΜΨΑΙ ΔΙΑΥΛΟΥ ΘΑΤΕΡΟΝ ΚΩΛΟΝ ΠΑΛΙΝ. Reditum exercitus intelligit. [Δίαυλος est versura stadii, cursus reciprocus seu duplicatus, obeundi sc. stadium et mox redeundi, unde διαυλόδρομοι dicuntur qui cum ad metam pervenissent, flectentes eo rursus recurrebant unde cursum inierant. Pind. Olymp. XIII. 50.

Πυθοῖ τ' ἴσχει γαδίῳ τιμὰν διαύλου
Θ' ἁλίῳ ἀμφ' ἱπί.]

Ita et in aratione, primus actus, quod hic κῶλον, *protelum* dicitur, a progressu; est enim *protelum* proprie continuatio ictus; ut Lucret. II. 531.

Undique protelo telorum continuato.

Secundum *versuram*, vel *versum*, vocabant rustici, cum sulco ad

Digitized by Google

finem perducto, iterum reditur eo unde arationis principium inducebatur; quod *versum peragere* dicitur. Plin. Nat. Hist. XVIII. 19. Hinc βουστροφηδὸν γράφειν, cum uno versu peracto in pagina, inde sumitur initium ad aliud progrediendi. Pausan. V. 17.

ν. 353. ΘΕΟΙΣ Δ' ΑΝΑΜΠΛΑΚΗΤΟΣ. Fortasse,

Θεοῖσι δ' ἀμπλάκητος.

ν. 355. ΠΡΟΣΠΑΙΑ. [*Nova.* Si non offendicula et recentia mala ipsis accidant. Hesych. πρόσπαιον· πρόσφατον, νέον.] Vide quæ ad ν. 195.

[ν. 357. ΔΙΧΟΡΡΟΠΩΣ. Suppl. ν. 613.

Ἔδοξεν Ἀργείοισιν ὐ διχορρόπως.]

[ν. 361. ΘΕΟΥΣ ΠΡΟΣΕΙΠΕΙΝ. Agamemnon ipse, ν. 819.

Πρῶτον μὲν Ἄργος καὶ θεὼς ἐγχωρίους
Δίκην προσειπεῖν.

Et ν. 861.

—— θεοῖσι πρῶτα δεξιώσομαι.]

ν. 363. Ω ΖΕΥ ΒΑΣΙΛΕΥ. Est ὕμνος πρόσοδος· Pæana vocat argumenti auctor.

Ibid. ΚΑΙ ΝΥΞ ΦΙΛΙΑ. Cujus ope capta est Troja. Virgilius, Æneid. II. 250.

ν. 364. ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΟΣΜΩΝ ΚΤΕΑΤΕΙΡΑ. Vide quæ ad ν. 6.

ν. 365. Η Τ' ΕΠΙ ΤΡΟΙΑΣ ΠΥΡΓΟΥΣ ΕΒΑΛΕΣ ΣΤΕΓΑΝΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ. Illaqueationis similitudinem ab Ebræis videntur derivasse Græci: sæpius reperitur in SS. scriptura; ut Ezech. xii. 13. Καὶ ἐκπετάσω δίκτυόν μου ἐπ' αὐτὸν, καὶ συλληφθήσεται ἐν τῇ περιοχῇ μου. *Et extendam rete meum* (רשתי), *et capietur in sagena mea.* Στεγανὸν δίκτυον appellat, quod Homerus πάναγρον, Iliad. Ε'. 487.

——ὡς ἀψῖσι λίνα ἁλόντε πανάγρου.

ν. 367. ΥΠΕΡΤΕΛΕΣΑΙ. Sic Sophocles, Trachin. ν. 36.

—— ἄθλων τῶνδ' ὑπερτελὴς ἔφυ.

[A. ὑπερτελάσαι.]

ν. 369. ΓΑΓΓΑΜΟΝ ΑΤΗΣ, *everriculum calamitatis.* Julius Pollux, X. 30. Ἀφ' ἧ καὶ Αἰσχύλος τὸ δύσλυτον κακὸν ἢ δυσέλικτον ἔφη γάγγαμον ἄτης παναλώτης. Sic in Prometheo, ν. 1077. ἀπέραντον δίκτυον ἄτης dixit.

[ν. 372. ΤΕΙΝΟΝΤΑ ΤΟΞΟΝ. A. τείναντα.]

ν. 373. ΠΡΟ ΚΑΙΡΟΥ. [Euripid. Suppl. ν. 744.]

——ὦ κενοὶ βροτῶν
Οἱ τόξον ἐκτείναντες ὡς καιρῶ πέρα.

Ibid. ΥΠΕΡ ΑΣΤΡΩΝ, *supra sidera.* In cœlum missa sagitta præterito scopo. Metaphora ab iis qui aves arcu petunt. [A. ὑπέρ-

Digitized by Google

αἴτιον. Hinc proverbium, Εἰς ἐρανὸν τοξεύσις. Ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων καὶ διὰ κενῆς σπουδῶντων. *In cœlum jaculari. De iis qui frustra quid agunt.* Mich. Apostol. VII. 74.]

[ν. 374. ΣΚΗΨΕΙΕΝ. A. σκέψαι.]

ν. 375. ΕΧΟΥΣ'. Lege ἔχουσιν ob metrum.

ν. 377. ΕΠΡΑΞΕΝ. Lege ob metrum ἔπραξ'. [Vide Longinum Περὶ Ὕψους, c. 9. Psalm. cxlviii. 5. *Dixit, et facta sunt.*]

ν. 378. ΟΥΚ ΕΦΑ ΤΙΣ ΘΕΟΥΣ. Distingue,

Οὐκ, ἔφα τις, θεοὺς βροτῶν
Ἀξιοῦσθαι μέλειν
Ὅσοις, κ. τ. λ.

Aliquis est qui asserat Deos non dignari curam gerere mortalium, ita ut supplicio afficiant illos qui religionem flocci facientes in res prohibitas manus injiciunt: (Οἷος καὶ Πάρις, ν. 407. qualis et Paris, qui Menelai uxorem suffuratus est:) *sed qui hoc asserit, ipse impius est.* Et impius sane est, alioquin doctissimus, Plinius, qui Histor. Natural. II. 7. inquit, *Irridendum vero, agere curam rerum humanarum illud, quicquid est summum: anne tam tristi atque multiplici ministerio non pollui credamus dubitemusve?* Ejusdem impietatis damnandus Lucretius, I. 57.

Omnis enim per se Divum natura, &c.

et tota Epicureorum schola.

ν. 381. Ο Δ' ΟΥΚ ΕΥΣΕΒΗΣ. Psal. xiv. 1. *Dixit insipiens in corde suo, Non est Deus.* Ita Stoici ubique per sapientem virum probum intelligunt.

ν. 382. ΠΕΦΑΝΤΑΙ Δ' ΕΓΓΟΝΟΥΣ. Quid si transferendum *interficiunt*, a φένω, ut sit sensus, *Quippe interficiunt nepotes imbellium bellum spirantium præter fas?* Aliter, pro ἐγγόνους legendum videtur ἐγγόνοις.

ν. 383. ΑΤΟΛΜΗΤΩΝ. Forsan ἀτόλμητον. [Neque versio neque nota satisfaciunt. Scribe, πέφανται δ' ἔκγονοι. Res plana. Dicit *nepotes luere peccata progenitorum sive avorum impiorum, immatura seu violenta morte.* Quod et dixere Theognis in sententiis, aliique; et SS. non uno loco. Plato, Εἰς τετάρτην γένεαν διαζεύξει τὴν τιμωρίαν.]

[Ibid. ΕΓΓΟΝΟΥΣ. Etymolog. Γίὸς υἱὸς. Οἱονεὶ ὃς ἐστὶ ἐν τῇ γονῇ.]

Ibid. ΑΡΗ ΠΝΕΟΝΤΩΝ. Cicero ad Quint. Frat. III. 4. *Sed minatur tamen, imprimisque* Ἀρὴ πνέων, *Q. Scævola.* Act. Apost. ix. 1. Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου.

[ν. 384. ΜΕΙΖΟΝ Η ΔΙΚΑΙΩΣ. Sunt qui malint δίκαιον. Auratus hunc versum glossema putat.]

Digitized by Google

ν. 385. ΦΑΕΟΝΤΩΝ ΔΩΜΑΤΩΝ ΥΠΕΡΦΕΥ, *ædibus jactabundis magnum in modum.* Hesychius, φλίοντας· φλυαρῶντας. Occurrit etiam τὸ ὑπέρφευ in Pers. ν. 822.

ν. 386. ΑΠΗΜΑΝΤΟΝ, ΩΣΤΕ Κ' ΑΠΑΡΚΕΙΝ. Ut ν. 623. αἰσχρὸν ὡς λακεῖν. [A. ὥστι μ' ἀπαρκεῖν.]

[ν. 388. ΛΑΧΟΝΤΑ. f. λαχόντι. Sic et A.]

ν. 390. ΠΡΟΣ ΚΟΡΟΝ. Malim reddi, *quod sufficiat viro,* &c.

ν. 391. ΜΕΓΑΛΑ. Lege μέγαν. Exigit metrum.

ν. 393. ΒΙΑΤΑΙ Δ'. Sensus, ut videtur, hic est: *Urgebat infelix suada, insidiatrix, intolerabilis,* Paridem *ad impia facinora: veruntamen remedium non est in abscondito omnino irritum; quin prodit in lucem grave-splendens noxa. Atque propter hoc malum instar vasis ærei attritu et plagis,* aliis atque aliis instigationibus divinis, *nigro* ferro *catenatus punitus est; quoniam sectatus est stolidus volucrem avem* (i. spem vanam), *civitati contagium ejus impietatis immensum concilians.*

[ν. 394. ΠΡΟΒΟΥΛΟΠΑΙΣ. A. ἀπρόβουλος παίς.]

ν. 397. ΣΙΝΟΣ. Scholiastes, σίνος, τουτέστι σίλας. Librarii error; pertinet enim expositio ad τὸ φῶς.

ν. 399. ΠΡΟΒΟΛΑΙΣ. Legendum προσβολαῖς, quod et ex carminis ratione constat. [Hesych. προσβολή· ἡ ὁρμή.]

ν. 400. ΜΕΛΑΜΠΑΤΗΣ. Eadem occurrit dictio in Septem contra Thebas, ν. 743. Malim vero hic legere μελαμπυγὴς, et de Agamemnone interpretari, qui supra μελαναίετῳ assimilatus; πυγάργῳ oppositus. Ita dicti fortes et viriles. Hesychius, Μελάμπυγος, ἀνδρεῖος, τὰς γὰρ θασιᾶς τὰς πυγὰς, ἀνδρείας ἐνόμιζον. Notum proverbium, μελαμπύγῳ τύχοις, hoc est, ἀνδρείῳ καὶ ἰσχυρῷ. Zenobius, V. 10. extat apud Herodotum, VII. 216. Plutarch. De educatione liberorum, p 12. et plures alios. Verum hanc lectionem si sequamur, interpretandus erit locus hoc modo, *Quin apparet lux* (sc. facis: de φρυκτωρίᾳ enim accipiendum monet Scholiastes) *grave-lucens noxa* Trojanis. *Et* Agamemnon *atras nates habens* (id est, fortis) *instar mali æris, attritu et allisionibus,* per belli discrimina, *probatus est; quoniam assecutus est pullus volucrem avem, urbi* Trojanæ *damnum non sustinendum afferens.*

ν. 401. ΔΙΚΑΙΩΘΕΙΣ, ΕΠΕΙ, κ. τ. λ. Distingue et lege, ut respondeat strophæ,

Δικαιωθεὶς, ἐπεὶ διώκει
Παῖς πετανὸν ὄρνιν.

[ν. 402. ΔΙΩΚΕΙ ΠΑΙΣ ΠΤΑΝΟΝ ΟΡΝΙΝ. Lycophron, ν. 110.

Λῆϊτιν ἐμπαίσασαν ἑξευτῇ πτερῷ.

Ultro incidentis aucupis pennæ dolo.

Digitized by Google

De Helena a Paride rapta. Quin proverbiale est τὰ φευγόμενα διώκειν, a Platone usurpatum in Euthyphrone, p. 4. Τί δέ; φευγόμενόν τινα διώκεις; *Quid? an volantem aliquem persequi instituis.* Item ab Aristotele, Metaphys. III. τὰ φευγόμενα διώκειν, *volantia sectari*, de rebus obscuris, et quæ difficillimum sit pervestigare. Persius, Sat. III. 61.

An passim sequeris corvos testave lutove?

Homer. Il. Ρ'. 75.

——Σὺ μὲν δὴ θέεις, ἀκίχητα διώκων.

Ibi Eustath. Παροιμιώδες τὸ ἀκίχητα διώκειν. Vide sis V. Cl. D. Jacobum Duportum in h. l. Proverb. Salomonis, x. 4. *Qui nititur mendaciis hic pascit ventos, idem autem ipse sequitur aves volantes.*]

[Ibid. ΠΑΙΣ. Ὦ; sc.]

[ν. 405. ΤΟΝ Δ' ΕΠΙΣΤΡΟΦΟΝ ΤΩΝΔΕ. Sc. κακῶν.]

[ν. 406. ΚΑΘΑΙΡΕΙ. An καθαίρει, supra enim πίλει.]

ν. 410. ΚΛΟΠΑΙΣ. Lege κλοπαῖσι ob metrum.

[ν. 411. ΑΠΟΥΣΑ. Sc. Helena.]

[ν. 412. ΚΛΟΝΟΥΣ ΛΟΓΧΙΜΟΥΣ. Pers. ν. 106.

——ἱππιοχάρμας τε κλόνους.]

[ν. 414. ΑΝΤΙΦΕΡΝΟΝ, *loco dotis.* Sic ἀντίμολπον, ν. 17.]

ν. 418. ΤΟΔ' ΕΝΝΕΠΟΝΤΕΣ ΔΟΜΩΝ. Ut legamus τόνδ' ἐνέποντες δόμον, suadent quæ immediate sequuntur, Ἰὼ δῶμα, κ. τ. λ. [Immo lege τόδ' ἐνέποντες δόμων προφῆται. Helenum forte, et Cassandram intellige, de qua idem refert Coluthus de Rapt. Helen. ν. 381.

Δαρδανίοις λιμένεσσιν ὁ νυμφίος ἤγαγε νύμφην,
Πυκνὰ δ' ἴτιλλε κόμην, χρυσέην δ' ἔρρηξε καλύπτρην
Κασσάνδρῃ, νεόφοιτον ἐπ' ἀκροπόλοιο ἰδοῦσα.

Vide sis Lycophronis Cassandram. Quin Auratum pro πολὺ, πολλοὶ legisse video.]

[ν. 420. ΙΩ ΛΕΧΟΣ. O fides maritalis! Ovid. Epist. Her. VI. 41.

Heu ubi pacta fides, ubi connubialia jura?

Λέχος, quod Virgilius, Æn. IV. 496.—*lectumque jugalem.*]

ν. 421. ΠΑΡΕΣΤΙ ΣΙΓΑΣ'. [A. Σιγᾶς, vel σιγώσ' in dativo.] Scholiastem in versione sequimur, qui σιγᾶς legit. Malim vero, servata veteri lectione, de imagine Helenæ interpretatum: *Adest*, inquit, *muta, inhonora, non conviciandа, nobis a longe stantibus visu gratissima. Porro præ desiderio ejus*, Helenæ, *quæ modo transmarina est, videbitur phantasma ædium dominis. Etenim pulchrarum statuarum gratia invisa est viro*, Menelao. *In absentia oculorum* (quod pictura fuerit, non ipsa Helena) *diffluit omnis lepos.*"

Digitized by Google

ν. 422. ΑΦΕΜΕΝΩΝ. Hesychius, Ἀφίμενον· ἀποστάντα, ἀντιλέγοντα. [f. legendum ἄδικος ἀφίνων ἰδεῖν. *Jucundissima divitiarum ad videndum. Desiderio autem illius transmarinæ mulieris, nocturnum simulachrum videbitur* s. *apparebit regibus domuum.*]

ν. 423. ΥΠΕΡ ΠΟΝΤΙΑΣ. Lege conjunctim ὑπερποντίας, scil. Helenæ. [Sic Choeph. ν. 250. Διαποντίᾳ γᾶς, de Troja.]

ν. 424. ΑΝΑΣΣΕΙΝ. Malim ἄναξιν.

[ν. 425. ΕΥΜΟΡΦΩΝ ΓΑΡ ΚΟΛΟΣΣΩΝ. l. δ' ἄρ. *Voluptas palatiorum pulchrorum invisa est viro,* Menelao. Vel pro ἔχθεται l. ἴρρεται.]

ν. 427. ΑΧΗΝΙΑΙΣ. Vide quæ ad Choeph. ν. 299. [A. ἀχθηνίαις vel ἀκτινίαις. H. e. ὀμμάτων βολαῖς.]

[ν. 429. ΟΝΕΙΡΟΦΑΝΤΟΙ ΔΕ ΠΕΝΘΗΜΟΝΕΣ. Cujusmodi erat Hermionæ, post raptam matrem, somnium, referente Colutho de Rapt. Hel. ν. 361.

Ἡ μὲν ἀλητεύουσα, δαϊφρεσύνῃσιν ὀνείρων
Μητέρα παπταίνειν ὤΐσσατο.]

[ν. 432. ΜΑΤΑΝ. A. μάτα.]

[ν. 435. ΟΥ ΜΕΘΥΣΤΕΡΟΝ. An ἀ μεθύστερον?]

ν. 436. ΥΠΝΟΥ ΚΕΛΕΥΘΟΙΣ. Ut Homerus Odyss. ἀνίμων πίλεσθα. [Et Odyss. Δ'. 206.

——σκιῇ εἴκελον, ἠὲ καὶ ὀνείρῳ
Ἴπτατο.——

Quod Virg. Æn. II. 793.

——*effugit imago*
Par levibus ventis volucrique simillima somno.

Vir doctus legit ωτειὸς ὀπαδός. Hesych. Ὀπαδός· ἀκόλουθος, συνεργός, δῆλος.]

ν. 437. ΚΑΤ' ΟΙΚΟΥΣ ΕΦ' ΕΣΤΙΑΣ. Lege κατ' οἴκους ἰφιτίους. Ut postea, ν. 860, δόμους ἰφιτίους. [Auratus Glossema putat.]

[ν. 438. ΥΠΕΡΒΑΤΩΤΕΡΑ. A. ὑπερβλατώτερα, ὑπερβλητότερα.]

[ν. 440. ΤΑΗΣΙΚΑΡΔΙΟΣ. Potest legi τηξικάρδιος, *cor tabefaciens;* vel πλησικάρδιος; sed nihil muto.]

[ν. 441. ΔΟΜΩΝ. f. δόμοις.] F (Auratus)

[Ibid. ΟΙΔΕΝ. f. εἶδεν. *Quos emisit vidit;* i. e. nunquam visura est.]

ν. 443. ΟΥΣ ΜΕΝ ΓΑΡ ΕΠΕΜΨΕΝ. Scil. Ἕλλας. Ita et in Persis.

[ν. 444. ΑΝΤΙ ΔΕ ΦΩΤΩΝ ΤΕΥΧΗ. Post φώτων A. ponit virgam.]

ν. 447. Ο ΧΡΥΣΑΜΟΙΒΟΣ Δ' ΑΡΗΣ ΣΩΜΑΤΩΝ. Quia pro corporibus permutat et reddit cineres.

Digitized by Google

ν. 448. ΤΑΛΑΝΤΟΥΧΟΣ. [Hom. Il. τ'. 247.

Χρυσοῦ δὲ ςήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα.

Schol. Διὰ ζυγοῦ ςήσας· οὕτως γὰρ οἱ ἀρχαῖοι τὰ χρήματα διεςάθμιζον, ὅθεν ὀβολοςάται εἴρηται. Eustath. Τὸ ςήσας τεχνικόν ἐςι λέξις, ἀντὶ τοῦ ςαθμήσας· ὅθεν καὶ ὁ ςάτηρ.] Pendebantur olim nummi, non numerabantur: et in emptionibus adhibebatur libra et pondus, et libripens. Plinius, XXXIII. 3. *Qua consuetudine in his emptionibus quæ mancipii sunt, etiam nunc libra interponitur.* Boeth. in Comment. III. "Mancipatio imaginaria quædam est, quod ipsum jus proprium est civium Romanorum. Ea res ita agitur: adhibitis non minus quam quinque testibus civibus Romanis puberibus, et eo qui Libripens dicitur, is qui mancipium accipit, æs tenens ita dicit, *Hunc ego hominem ex jure Quiritium meum esse aio, isque mihi emptus est hoc ære, æneaque libra.* Deinde ære percutit libram, idque æs dat ei a quo mancipium accipit, quasi pretii loco." Restituendus obiter Hesychius, βεβαιώσεως δίκη· ἐπὶ τῶν ὁρισαμένων. Lege, ἐςὶ τῶν ὠνησαμένων. Ingeniosissime hæc ad Martem accommodata.

[ν. 451. ΨΗΓΜΑ. Hesych. Ψῆγμα· ξύσμα ἢ μικρὸν θρύμμα, κλάσμα. Etymolog Ψήγματα· μικρὰ κομμάτια. Ψῆγμα, τὸ κατὰ μικρὸν ςάζον· ἐξ οὗ καὶ λώδιον.]

ν. 452. ΑΝΤΗΝΟΡΟΣ. *Antenoris nomen apud Æschylum de mortuorum reliquiis usurpatur*, inquit Canterus in Lycophronem, p. 61. Sed omnino fallitur vir doctissimus: etenim legendum ἀντήνορος minuta litera, epithetum cineris qui pro toto homine tantum comparet. Ita ν. 444.

Ἀντὶ δὲ φώτων τεύχη
Καὶ σποδὸς εἰς ἑκάςου τοὺς
Δόμους εἰσαφικνεῖται.

ν. 453. ΕΥΘΕΤΟΥ, *cineris bene-conditi.* Ni potius legendum εὐθέτους *urnas sessiles* lato fundo factas, et ideo aptas ad reponendum.

ν. 454. ΣΤΕΝΟΥΣΙ Δ' ΕΥ ΛΕΓΟΝΤΕΣ ΑΝΔΡΑ. Malim ἄνδρας. Est encomium cæsorum in bello Trojano.

ν. 463. ΕΥΜΟΡΦΟΙ. De mortuis, εὐφήμως.

[ν. 464. ΕΧΘΡΑ. Sc. Ἰλιὰς γῆ.]

[Ibid. ΕΧΟΝΤΑΣ. An ἑλόντας; vel ἔχοντας, id est, *victores*.]

ν. 465. ΒΑΡΕΙΑ Δ' ΑΣΤΩΝ. Agamemnonem respicere videtur tota hæc antistrophe. [Non aliud, opinor, hic vult, quam paulo post istis, τὸ δ' ὑπερκότως κλύειν εὖ, βαρύ. Dicit igitur prædicationem civium cum invidia et æmulatione aliorum conjunctam, rem esse

Digitized by Google

periculosam, et odii popularis instar esse. Huc illa pertinent quæ de *Deorum invidia* credita olim et famigerata, prolixe commentatus est vir summus M. Casaubonus. Vide v. 931. 933.]

[v. 466. ΔΗΜΟΚΡΑΤΟΥ Δ' ΑΡΑΣ. l. δημοκράτης ἀρᾶς. Delictum, pœnam popularem: *luit pœnas imputationis popularis.* Vel, ἀρὰς τίνει, debitam pœnam exigit.]

v. 467. ΜΕΝΕΙ Δ' ΑΚΟΥΣΑΙ. Expectat audire mea mens aliquid occultum, præsagiendo fatum Agamemnonis; qui occasio cædis multorum. [Hæc dicit in Ægisthum.]

[v. 469. ΠΟΛΥΚΤΟΝΩΝ. f. legendum πολυστόνων, *graviter ingementium.*] (Casaub.)

[Ibid. ΑΣΚΟΠΟΙ. Active hic, aliter vero Choeph. v. 814.

—— ἄσκοπον δ' ἔπος λέγων.]

[v. 473. ΠΑΛΙΝΤΥΧΗ. f. πάλιντυχεῖ.] V. Scal.

[v. 474. ΤΙΘΕΙΣ'. f. τίθεισ'.]

[v. 476. ΥΠΕΡΚΟΤΩΣ. Ἀντὶ ὑπερκόμπως.] Casaub.

v. 479. ΚΡΙΝΩ Δ' ΑΦΘΟΝΟΝ ΟΛΒΟΝ, *potiores duco divitias invidiæ non obnoxias.* Eschola Pythagorica manavit hæc gnome: sic enim Aureorum Carminum auctor; sive is Lysis fuerit, vel Philolaus, aut Archippus, aut Lysides, vel Epicharmus, quem refert Iamblichus Pythagoræ dogmata versibus edidisse, de Vit. Pythagor. c. 36.

Καὶ φυλάξῃ γε ταῦτα ποιεῖν, ὁπόσα φθόνον ἴσχει·
Μὴ δαπανᾶν παρὰ καιρὸν, ὁποῖα καλῶν ἀδαήμων·
Μηδ' ἀνελεύθερος ἴσθι· μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.

Ad quem locum Hierocles, Δεῖ γὰρ, ὅσον ἐφ' ἡμῖν, τῶν ἐπιφθόνων ἀπέχεσθαι τὸν ἡσυχίας ἐρῶντα, καὶ μὴ ἐρεθίζειν, ὥσπέρ τι θηρίον, τὸν φθόνον, ἵν' ἀθορύβως ἐξῇ προκόπτειν τοῖς καλοῖς.

[Ibid. ΑΦΘΟΝΟΝ ΟΛΒΟΝ. *Felicitatem quæ est sine invidia.* Horat. II. Od. 10.

Auream quisquis mediocritatem
Diligit, tutus caret obsoleti
Sordibus tecti, caret invidenda
Sobrius aula.

Plato. Leg. 12. Χρυσὸς δὲ καὶ ἄργυρος ἐν ἄλλαις πόλεσιν ἰδία τε καὶ ἐν ἱεροῖς ἐστὶν ἐπίφθονον κτῆμα. Pindar. Pyth. Od. XI. 77.

Τῶν γὰρ ἀνὰ πόλιν εὑρίσκων
Τὰ μέσα μακροτέρῳ σὺν
Ὄλβῳ τεθαλότα, μέμφομ' αἶ-
σαν τυραννίδων.

Phocylides,

——μέσος δ' ἄλω ἐν πόλει εἶναι.]

Digitized by Google

[ν. 480. ΜΗΤ' ΕΙΗΝ. Palladas in Antholog. I. p. 115.

—— ἀλλά τις εἴην
Μήτ' ἄγαν εὐδαίμων, μήτ' ἐλεεινὸς ἐγώ.]

[ν. 485. ΕΤΗΤΥΜΩΣ. f. ἐτήτυμος.]

ν. 486. ΗΤΟΙ ΘΕΙΟΝ ΕΣΤΙ ΜΗ ΨΥΘΟΣ. Legerim εἴ τοι θεῖόν ἐστιν ἢ ψύθος. [f. distinguendum et legendum, ἤτοι θεῖόν ἐστι; μὴ ψεῦδος. *Divinitus immissum, ut fallat hominum mentem.* Aur. pro μὴ legit μοί.]

ν. 489. ΠΥΡΩΘΕΝΤΑ ΚΑΡΔΙΑΝ. Hoc est, accensum, gestientem lætitia. [An potius legendum, πυρωθεὶς, vel πυρώθη τὰν καρδίαν.]

ν. 490. ΕΠΕΙΤ' ΑΛΛΑΓΑΙ ΛΟΓΟΥΣ ΚΑΜΕΙΝ; Suspicati sumus legendum,

Ἐπί τ' ἀλλαγᾷ λόγους καμεῖν;

[Vide tamen an potius legendum ἄλογα, *stulta.* A. ἄλλογα.]

[ν. 491. ΕΝ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΑΙΧΜΑΙ. Ita ν. 601.

Ἦ κἄρτα πρὸς γυναικὸς, αἴρεισθαι κέαρ.

Αἰχμὰ, imperium, robur, Prometh. 404.

Ὑπερήφανον τοῖς πάρος θεοῖς δίκτυσιν αἰχμάν.

Sunt qui hic pro αἰχμᾷ legunt ἀκμᾷ, quod minus mihi probandum videtur.]

[ν. 495. ΤΑΧΥΠΟΡΟΣ. An potius, sublata distinctione,

—— ταχύποροι
Ἀλλὰ ταχύμοροι, κ. τ. λ.]

ν. 498. ΤΑΧ' ΕΙΣΟΜΕΣΘΑ. Respondet Clytemnestra iis quæ statim ante ipsi Chorus exprobrasset; Nunc, ait, de rei veritate constabit, utrum me signum fefellerit necne. [Sophocles, Antigone, ν. 643.

Τάχ' εἰσόμεσθα μάντιν ὑπέρτερον.]

Ibid. ΚΑΣΙΣ ΠΗΛΟΥ ΚΟΝΙΣ. Eadem metaphora Sept. Theb. ν. 500.

Λιγνὺν μίλαιναν αἰόλην, πυρὸς κάσιν.

Ita enim distinguendus versus ille Horatius, Od. I. 14. navem *sylvæ filiam*; et Od. I. 25. Hebrum *Thraciæ filium* vocat.

[ν. 500. ΕΙΤ', ΟΝΕΙΡΑΤΩΝ ΔΙΚΗΝ. Respicit ad verba Chori, ν. 282.

Πότερα δ' ὀνείρων φάσματ' εὐπειθῆ σέβεις;]

[ν. 501. ΕΦΗΛΩΣΕΝ. Hesych. Ἐφήλωσεν· ἠπάτησεν.]

[ν. 502. ΚΗΡΥΚΙ. Solebant veteres sive ex agro sive ex peregrinatione domum atque in patriam reverterentur, uxoribus nuntios præmittere, qui eas de virorum adventu certiores facerent, nec

Digitized by Google

unquam uxores viri de improviso, si ex urbe abfuerant, conveniebant. Cujus moris rationem reddit Plutarchus, in libello qui inscribitur κεφαλαίων καταγραφή· Ῥωμαϊκά. Vide Francisci Luisini Parergon, I. 20. qui hinc lucem præbet Tibullo, I. 3.

Tunc veniam subito, nec quisquam nuntiet ante,
Sed videar cœlo missus adesse tibi.]

[Ibid. ΚΑΤΑΣΚΙΟΝ ΚΛΑΔΟΙΣ. Claudian. in Honor. XXVIII. 164.

——rami caput umbravere virentes.

Virg. Æn. VII. 154.

——ramis velatos Palladis omnes.

et XI. 101. *Velati ramis oleæ.——*

Noster in Supplic. ℣. 359.

Ὑρᾷ κλάδοισι νεοδρόποις κατάσκιον.]

[℣. 503. ΕΛΑΙΑΣ. Victoriam testati Græci olivæ vel lauri ramos tum capite, tum hastis, signis, statuis, curribus, puppibus, affigebant. De præcone nostro Clytemnestram accedente, Seneca Agam. ℣. 382.

Sed ecce vasto concitus miles gradu
Manifesta properat signa lætitiæ gerens!
Namque hasta summo lauream ferro gerit;
Fidusque regi semper, Eurybates adest.]

[℣. 505. ΩΣ ΟΥΤ' ΑΝΑΥΔΟΣ. Vide an legi possit, ὃς ὕτ' ἄναυδος.]

[℣. 506. ΥΛΗΣ ΟΡΕΙΑΣ. Hesych. Ὕλη .... ξύλα τὰ ἤδη κεκομμένα. D. Jacob. iii. 5. Ἰδὲ, ὀλίγον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει.]

℣. 508. ΤΟΝ ΑΝΤΙΟΝ ΔΕ ΤΟΙΣΔ' ΑΠΟΣΤΕΡΓΩ ΛΟΓΟΝ. [Sc. κλαίειν.] Vel læta, inquit, nuntiabit hic præco, vel illud cujus mentionem abominor. Mira veterum in parcendo a verbis male ominatis superstitio. Terentius, Heautont. II. 1.

Unde dem rectè est; nam non habere me religio est dicere.

Cicero, Epist. XII. 9. ad Cassium, *Multum interest te venire; exigua est enim spes reipublicæ, nam nulla non licet dicere.* [Sic et in Persis, ℣. 222.

Ἔσθλά σοι πέμπειν, τέκνῳ τε, γῆς ἵνερθεν ἐς φάος.
Τἄμπαλιν δὲ τῶνδε, γαίας κάτοχ' ἀμαυρῶσθαι σκότῳ.]

[℣. 509. ΕΥ ΓΑΡ. f. εὖ δ' ἄρ.]

℣. 511. ΚΑΡΠΟΙΤΟ. In malam partem; ut Sept. Theb. ℣. 607.

Ἄτη; ἄρυρα θάνατον ἐκκαρπίζεται.

℣. 513. ΔΕΚΑΤΩι. Malim δεκάτῃ. Vide quæ supra ad ℣. 40.

℣. 514. ΡΑΓΕΙΣΩΝ. [V. Cl. Petr. Victorius, Var. Lect. XXXVII. 9. "Cum id boni, quod aliqui sibi promiserunt, repente evanuit, elapsumque ipsis est e manibus, M. Cicero spes illas *fallaces* vocare

Digitized by Google

solet atque *inanes*, ut in peroratione fecit pro Milone: inquit enim, *O spes fallaces! O cogitationes inanes nostras!* Æschylus vero in Agamemnone, ubi inducit præconem, qui missus erat ut Clytemnestræ nuntiaret captum esse Ilium, adventareque Agamemnonem, salutare Argos, sedesque eas omnes, facit illum dicere, se tandem, cum multæ prius spes ipsius fractæ forent, unam nactum. Loquitur igitur de spe, quæ sine corpore est, tanquam de re solida: hæ namque proprie *franguntur* et dissipantur. Propter similitudinem tamen res quoque vacuæ a corporibus *rumpi* dicuntur: ut Cicero in procœmio 2di libri de Oratore locutus est, qui inquit, *O inanes nostras contentiones, quæ in medio cursu sæpe franguntur.* Verba tragici illius sunt:

Πολλῶν ῥαγεισῶν ἐλπίδων, μιᾶς τυχών.

Videndum autem, an quod illic, declaratio vetus tradit, verum sit; translationem eam sumptam esse ab anchoris, quarum cum multæ in aqua fractæ sint, una aliqua navim conservat: mihi enim hoc non valde probatur; veriusque arbitror, quod supra a me tactum est, et a Cicerone usurpatum." Hactenus vir doctissimus.]

ν. 517. ΝΥΝ ΧΑΙΡΕ ΜΕΝ ΧΘΩΝ. Peregre redeuntes terram salutabant. Agamemnon apud Senecam, Agam. ν. 782.

Tandem revertor sospes ad patrios lares:
O cara salve terra! ——

Plautus Bacchidibus, II. 1.

Herilis patria, salve, quam ego biennio
Postquam hinc in Ephesum abii conspicio libens.

Hunc vero locum imitatur Seneca, sub Eurybatis persona, Agam. ν. 392.

Delubra et aras cœlitum et patrios lares,
Post longa fessus spatia, vix credens mihi
Supplex adoro ——

[ν. 518. ΥΠΑΤΟΣ ΤΕ ΧΩΡΑΣ ΖΕΥΣ. Ὕπατος Ζεὺς supra v. 55.]

[ν. 519. ΜΗΚΕΤ'. Non amplius; quippe prius, Ov. Trist. I. 2.

——*pro Troja stabat Apollo.*]

[Ibid. ΒΕΛΗ. f. βάλε.]

[ν. 520. ΑΝΑΡΣΙΟΣ. Hesych. Ἀνάρσιοι· ἀνάρμοστοι, πολέμιοι. Ἀπὸ τοῦ μὴ συνηρμοσθῆναι τοῖς ἤθεσιν.]

ν. 521. ΚΑΙΠΑΓΩΝΙΟΣ, ΑΝΑΞ ΑΠΟΛΛΩΝ. Apollinem inter θεοὺς ἀγωνίους recenset in Supplicibus, ν. 221. Meminit et Eustathius, ad illud Homeri, Il. Ψ'. 659.

Ἄνδρε δύο περὶ τῶνδε κελεύομεν ὥσπερ ἄριστον
Πυξ μάλ' ἀνασχομένῳ περπληγέμεν, ᾧ δέ κ' Ἀπόλλων
Δώῃ καμμονίην· γνώσει δὲ πάντες Ἀχαιοί.

Digitized by Google

Ἀπόλλωνος δ' ἐνταῦθα, inquit, μέμνηται ὁ ποιητὴς, διὰ τὸ δοκεῖν ἀγώνιον εἶναι καὶ αὐτὸν ὁμοίως τῷ Ἑρμῇ. Videsis etiam Plutarchum, Symposiac. VIII. 4. ubi eundem Homeri locum adducit; narratque Apollini pugili a Delphis, cursori a Cretensibus et Lacedæmoniis sacra fieri.

ν. 522. ΤΟΥΣ Τ' ΑΓΩΝΙΟΥΣ ΘΕΟΥΣ. Hesychius, Ἀγώνιοι θεοί· οἱ τῶν ἀγώνων προεστῶτες. Quin ad Supplic. ν. 197.

Πάγον προσίζειν τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν,

aliam videtur etymologiam innuere Scholiastes satis ineptam, γραγγύλα γάρ, inquit, ἐστι τὰ ἱερεῖα, καὶ γωνίας οὐκ ἔχοντα. Quinam fuerint hi θεοὶ ἀγώνιοι ex eadem tragœdia discendum erit.

ν. 523. ΤΙΜΑΟΡΟΝ. [Hesych. Τιμήορος. Τίμωρος, βόηθος.] *Dei ultoris* absolute crebra fit mentio. Senec. Herc. Fur. ν. 385.

Sequitur nocentes ultor a tergo Deus.

Tibullus, I. 8. iisdem pene verbis,

Nescius ultorem post caput esse Deum.

Deorum ultorum in genere meminit Propertius, III. 20.

Non habet ultores nox vigilanda Deos.

Etenim complures erant quibus hoc epithetum tribuebatur. De *Marte Ultore*, inscriptio vetus apud Gruterum, p. 317.

D. M.
T. FLAVIO . AVG. LIB.
LIBERALI . ÆDITVO.
MARTIS . VLTORIS.

Marti Bisultori Augustus templum consecravit. Ovid. Fast. V. 595.

Rite Deo templumque datum, nomenque Bisultor:
Emeritus voti debita solvit honor.——

Dicitur et *Cerberus ultor* Propertio; et *Cæsaris ultor* Horatio, sc. Jupiter; qui nostro Ζεὺς νεμέτωρ Sept. Theb. ν. 490. His annumerandus Mercurius Ultor, quem veneratur præco noster.

ν. 524. ΕΡΜΗΝ. Mercurium ἀγώνιον intelligit, quem æque ac Apollinem certaminibus præesse docuit Eustathius modo laudatus. Ejusdem alibi etiam mentionem fecisse Æschylum monet Scholiastes Pindari, ad illud poetæ, Pyth. II. 18.

Ὅ, τ' ἐναγώνιος Ἑρμᾶς.

Ἐναγώνιος δὲ ὁ Ἑρμῆς, inquit, ὡς τῶν ἀγώνων προστάτης· ὡς καὶ Αἰσχύλος,

Ἐναγώνιε Μαῖα καὶ Διὸς Ἑρμᾶ.

Meminit et idem Pindarus, Isthm. I. 85.

Πάντα δ' ἐξειπεῖν ὅσ' ἀγώνιος Ἑρμᾶς
Ἡροδότῳ ἔπορεν.——

Digitized by Google

Schol. Aristophanis in Plutum, ν. 1155. Mercurii epitheta recensens, Λέγεται δὲ ὁ Ἑρμῆς τροφαῖος, ἐμπολαῖος, κερδῶος, ἡγεμόνιος, ἐπαγώνιος, διάκτορος. Hinc Tertullianus de Spectac. c. 9. *Sed et gymnicas artes Castorum et Herculum et Mercuriorum disciplina prodiderunt.*

[Ibid. ΦΙΛΟΝ ΚΗΡΥΚΑ. Inter cætera officia sua memorat Mercurius apud Lucianum, in dialogo Mercurii et Maiæ, κἂν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττειν.]

[Ibid. ΚΗΡΥΚΩΝ ΣΕΒΑΣ. Jul. Pollux. Onomast. IV. 12. Τὸ δὲ τῶν κηρύκων γένος, ἱερὸν μὲν Ἑρμοῦ. *Præconum autem genus Mercurio sacrum est.*]

[ν. 525. ΗΡΩΣ ΤΕ ΤΟΥΣ ΠΕΜΨΑΝΤΑΣ. Duces qui in illo prælio occubuere; qui me deduxerunt. Et hoc etiam Pythagoricum quiddam sapit; Aureorum Carminum auctor, ν. 2.

——ἔπειθ' Ἥρωας ἁγανούς.]

[ν. 526. ΛΕΛΕΙΜΜΕΝΟΝ ΔΟΡΟΣ. *Exercitum relictum ex hostibus*, i. e. *ex pugna superstitem.* Ut Virgilius, Æn. I. 602.

——*Reliquias Danaum.*]

ν. 528. ΔΑΙΜΟΝΕΣ Τ' ΑΝΤΗΛΙΟΙ. Hesychius, Ἀντήλιοι θεοί· οἱ πρὸ τῶν πυλῶν ἱδρυμένοι. Εὐριπίδης Μελεάγρῳ. Iterum, Ἀντήλιος· ὁ ἴσος καὶ ὅμοιος ἡλίῳ φαινόμενος. Καταχρηστικῶς δὲ ὁ ἀντικρὺ ἡλίου ἱδρυμένος βωμός, ἢ θεός. Chrysalus apud Plautum in Bacchid. II. 1. peregre reversus,

Saluto te, vicine Apollo, qui ædibus
Propinquus nostris accolis, veneror te.

Vicinum Apollinem vocat qui et προστατήριος, in vestibulo positus, ἀντήλιος. [Tertullianus de Corona Militis, c. 13. *At enim Christianus nec januam suam laureis infamabit, si norit quantos Deos etiam ostiis diabolus affinxerit, Janum a janua, Limentinum a limine, Forculum et Cardum a foribus et cardinibus, et apud Græcos Thyræum Apollinem et Antelios dæmones.*]

ν. 529. Η ΠΟΥ ΠΑΛΑΙ. Lege,

Εἰ πω πάλαι φαιδροῖσι τοῖσιν ὄμμασι.

[Ibid. ΦΑΙΔΡΟΙΣΙ ΤΟΙΣΙ Δ' ΟΜΜΑΣΙ. Cogita an legendum δώμασι, vel φαιδροῖς ἰδόντες ὄμμασι.]

ν. 535. ΔΙΟΣ ΜΑΚΕΛΛΗι. [Hesych. Μακίλλη· δίκελλα πλατεῖα, σκαφίον δὲ τῆς μακέλλης ὁ τελεός.] Scholiastes, σπάθη· lege σκάφη. Instrumentum est fossorium. [Verum nihil forsan mutandum, Hesych. Ἐχέτλη, ᾧ κατέχει ὁ ἀροτὴρ τὸ ἄροτρον· καὶ ἡ αὖλαξ καὶ σπάθη τὸ ἄροτρον. Est vero μάκελλα rusticum instrumentum quod communiter σκαλλίς, ita dictum, quasi μάκελλα, ὅτι μίαν ὁδῷ κέλλει, τουτέστι τρέχει, ἐν τῷ κόπτειν καὶ κίνειν τὴν γῆν. Ἕνα γὰρ μόνον ὀξὺν ὀδόντα εἴτε μίαν μοῦν αἰχμὴν ἔχει. Est itidem δίκελλα ἢ δίχοθεν κελλῦσα. Suidas. Μάκελλα· δίκελλα. Ἀριστοφάνης·

Digitized by Google

Ὦ μῶρε, μῶρε, μὴ θεῶν κοινεῖ φρένας
Δηλᾶς, ὅπως μή σε γένος πανώλεθρον
Διὸς μακέλλῃ πᾶν ἀναρρίψῃ δίκη.]

[ν. 536. ΑΙΣΤΟΙ. Hesych. Αἴσωθείς· ἀφανισθείς. Noster in Persis, v. 813.

Βωμοὶ δ' ἄϊστοι, δαιμόνων θ' ἱδρύματα.]

ν. 537. ΣΠΕΡΜΑ ΠΑΣΗΣ ΧΘΟΝΟΣ. Phrasis Ebraica. [Euripides Hecuba, ν. 254.

Ἀχαίσιον ὑμῶν σπέρμ'.]

ν. 541. ΠΑΡΙΣ ΓΑΡ ΟΥΤΕ ΣΥΝΤΕΛΗΣ ΠΟΛΙΣ. Hoc est, ut recte monet Scholiastes, οὔτε Πάρις οὔτε πόλις. Sic et Pindarus, Pyth. VI. 47.

Ἄδικον ὄθ' ὑ-
πέροπλον ἥβαν δείπων.

[Lycophron, ν. 151.

Ἑλειὸν ἐκ Ἀργεῖον ἀκραιφνῆ γοναῖς.

Ad quæ verba Tzetzes, p. 30. figuram hanc monet non ἀπὸ κοινοῦ, ut quibusdam placuit, sed synecdochen esse; quippe τὸ ἀπὸ κοινοῦ in priore dictione ἀπόδοσιν habet, synecdoche in secunda.]

ν. 544. ΤΟΥ ΡΥΣΙΟΥ Θ' ΗΜΑΡΤΕ, *Excidit et a pignore capto.* Scholiastes nugas hic agit. Poeta Helenam intelligit, quam una cum civitate Paris perdidit. Hoc est quod duplicem pœnam Priamidarum vocat, ν. 546.

Διπλᾶ δ' ἔτισαν Πριαμίδαι ϑαμάρτια.

Ῥύσιον significat et redemptionis pretium, et pignus quod manu capimus; ut Supplic. ν. 736.

Ἄγειν θέλοντες ῥυσίων ἐφάπτορες.

Hesychius, Ῥύσιον· ἴλυος, λύτρον, τίμημα· ἢ τὸ ἕνεκα ἐνεχύρου κατεχόμενον, παρὰ τὸ ῥύεσθαι τὸν κατεχόμενον. Utraque huic loco convenit significatio.

[ν. 545. ΑΥΤΟΧΘΟΝΟΝ. Ita αὐτόκωπα βέλη, Choeph. ν. 161. Sophocles Philoctete, ν. 497.

Αὐτόσολον πέμψαντά μ' ἐκσῶσαι δόμοις.]

[ν. 548. ΤΕΘΝΑΝΑΙ Δ' ΟΥΚ ΕΤ' ΑΝΤΕΡΩ ΘΕΟΙΣ. Usitata formula, quam adhibebant cum diu expectatos viderent amicos. Ita Jacob, conspecto Josepho, Gen. xlvi. 30. *Jam lætus moriar, quia vidi faciem tuam.*]

ν. 551. ΤΕΡΠΝΗΣ ΑΡ' ΗΤΕ ΤΗΣΔ' ΕΠΗΒΟΛΟΙ ΝΟΣΟΥ; *Jucundi itaque estis hujus participes morbi?* Animi affectiones morbi frequenter dictæ, non poetis tantum, sed et philosophis. Morbus animi secundum Stoicos opinio est ejus quod valde expetendum

Digitized by Google

videtur. Laertius in Zenone, Segm. 115. τὸ δὲ νόσημα, οἴησις σφόδρα δοκοῦντος αἱρετοῦ. Eodem plane modo desiderium patriæ in præcone, et exercitus redeuntis in Clytemnestra, morbus, sed tamen jucundus, hic dicitur.

[Ibid. ΕΠΗΒΟΛΟΙ. Hesych. Ἐπήβολος· ἔμπειρος, ἐπιστάτης, δεσπότης, μέτοχος.]

ν. 553. ΑΝΤΕΡΩΝΤΩΝ. Bion, Idyll. IX. 1.

Ὄλβιοι οἱ φιλέοντες, ἐπὴν ἴσον ἀντερόωνται.

Est Ἀντέρως Deus, non amoris repudiator aut abolitor, sed potius mutuus amor. De Anterote videsis Ciceronem de Nat. Deor. III. 23. de statua ipsi apud Athenienses posita, Pausaniam et Suidam. Explicat quod modo dixerat Clytemnestra, *Eodem*, inquit, *amore afficeris erga patriam, quo et nos erga exercitum.* Ita hunc amorem mutuum explicat præco,

Ποθεῖν ποθοῦντα τήνδε γῆν στρατὸν λέγεις.

ν. 555. ΑΜΑΥΡΑΣ ΕΚ ΦΡΕΝΟΣ. *h. e.* Tacite. [Ita Choeph. ν. 155. Ἐξ ἀμαυρᾶς φρενός.]

ν. 556. ΠΟΘΕΝ ΤΟ ΔΥΣΦΡΟΝ ΤΟΥΤ' ΕΠΗΝ ΣΤΥΓΟΣ ΣΤΡΑΤΩι; *Unde malevolum hoc inerat* tibi *odium exercitus?* Legimus cum Aurato στρατοῦ. Quamnam tibi mœroris causam dederit exercitus?

ν. 558. ΚΑΙ ΠΩΣ ΑΠΟΝΤΩΝ. Distingue, Καὶ πῶς; Ἀπόντων, κ. τ. λ. *Et quomodo? Fueruntne aliqui quos timeres in regum absentia?* Pro τυράννων malim metri gratia legere cum Cantero κοιράνων.

ν. 559. ΩΝ. Lege Ὡς.

Ibid. ΤΟ ΣΟΝ ΔΗ. Nam modo dixerat præco, ν. 548.

—— τεθνᾶναι δ' οὐκ ἔτ' ἀντερῶ θεοῖς.

ν. 560. ΕΥ ΓΑΡ ΠΕΠΡΑΚΤΑΙ. Malim εὖ δ' ἄρ'. *Bene accidit* quod salva es: *cæterum longo temporis intervallo fieri non potest quin quædam bene habeant, quædam male.*

[Ibid. ΤΑΥΤΑ Δ'. f. τ' ἄλλα γ'.]

ν. 561. ΤΑ ΜΕΝ ΤΙΣ ΕΥ ΛΕΞΕΙΕΝ. Malim τὰ μέν τις ἂν λέξειεν.

[Ibid. ΕΥΠΕΤΩΣ ΕΧΕΙΝ. Ita Suppl. ν. 1018. εὐπετῆ τάδε. Vide ad ν. 32.]

[ν. 564. ΜΟΧΘΟΥΣ ΓΑΡ. f. Μόχθους δ' ἄρ'. Virg. Æn. II. 3.

Infandum, regina, jubes renovare dolorem.]

ν. 565. ΣΠΑΡΝΑΣ. Hesychius *raras, non densas*, interpretatur. Σπαρνάς· σπανίως, ἀραιὰς, διεσπαρμένας. Callimachus, Hymno in Dianam, ν. 19.

Σπαρνὸν γὰρ ὅτ' Ἄρτεμις ἄγρυ κάτεισιν.

Ibid. ΚΑΚΟΣΤΡΩΤΟΥΣ. [Sc. νύκτας] Accubitus incommodos. [Philoctetes apud Accium, p. 35.

Digitized by Google

—— *Contempla hanc sedem, in qua ego*
Novem hyemes saxo stratus pertuli.]

ν. 566. ΛΑΧΟΝΤΕΣ. Legerim, si divinare liceat, κλαίοντες, vel tale aliquid.

[ν. 569. ΕΞ ΟΥΡΑΝΟΥ ΓΑΡ. f. δ' ἄρ'.]

[Ibid. ΛΕΙΜΩΝΙΑΙ. Portus Lexico Dorico; Λειμώνιος, υ, ὁ. *Poeticum vocabulum quod in Græco-latinis Lexicis nullius scriptoris auctoritate confirmatum legitur. Pratensis; in prato pratisve nascens, ad pratum pratave spectans et pertinens.* Theocr. Idyll. XVIII. 39.

——Ἐς λειμώνια φύλλα
Ἐρψῶμες.——

Ad pratensia, i.e. *in pratis nascentia folia ibimus.* Noster apud Scholiastem Aristophanis, ad Nubes, ν. 1367.

Οὔτ' ἐκεῖ ἄνθεα λειμώνια.]

ν. 571. ΕΝΘΗΡΟΝ ΤΡΙΚΑ. Malim ἀνθηρὰν τρίχα, quomodo videtur etiam legisse Scholiastes. [Pruinis, tanquam floribus, canescebat nostra vestis. Verbum τίθημι peculiari modo usurpatur ab Æschylo jamdudum, ni fallor, plus semel.]

[ν. 572. ΧΕΙΜΩΝΑ. Frigus.]

[Ibid. Δ' ΕΙ. Aur. δ' ἄν.]

[ν. 574. ΚΟΙΤΑΙΣ. *Cubilibus,* pro cessationibus, ventorum intermissionibus meridianis.]

[ν. 578. ΤΟ ΜΗΠΟΤ' ΑΥΘΙΣ ΜΗΔ' ΑΝΑΣΤΗΝΑΙ ΜΕΛΕΙΝ. Aur. legit, αὐτοῖς et ἀναστένειν, vel ἀναστένον. *Ut nunquam postea curent talia sustinere.* Sunt qui et ἀνασθένειν malint.]

[Ibid. ΜΗΔ' ΑΝΑΣΤΗΝΑΙ. Eumen. ν. 651.

——Οὔτις ἐς' ἀνάστασις.]

ν. 579. ΕΝ ΨΗΦΩι ΛΕΓΕΙΝ. Calculare, recensere exacte.

[ν. 580. ΤΟΝ ΖΩΝΤΑ Δ' ΑΛΓΕΙΝ ΧΡΗ. f. χρῆν· vel, τί ζῶντα δ' ἀλγεῖν χρή. Si legamus τί ζῶντα, legendum χρῆν.]

[Ibid. ΤΥΧΗΣ. Sub. ἕνεκα.]

ν. 581. ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΧΑΙΡΕΙΝ ΣΥΜΦΟΡΑΙΣ. Valeant curæ. Χαίρειτε dixerunt Græci, *Salve* et *Vale* Romani, iis quos nunquam visuri erant.

ν. 585. ΠΟΤΩΜΕΝΟΙΣ. Lege ποτωμένης. [Horat. Epod. XVI. 40.

Etrusca præter et volate littora.]

Merito quidem Æschylum sugillarunt veteres magistri, quod eodem die quo capta est Troja Agamemnonem rediisse commentus fuerit; sicut prodit Scholiastes ad ν. 513. τινὲς, inquit, μέμφονται τῷ ποιητῇ, ὅτι αὐθημερὸν ποιεῖ τὸν Ἕλληνας ἥκοντας. Cautius sane egit Seneca, in Agamemnone, prout jampridem observavit Petitus.

Digitized by Google

[ν. 586. ΤΡΟΙΗΝ ΕΛΟΝΤΕΣ. Formula, ἐπίγραμμα vocant Græci, dedicationis spoliorum, qualia multa apud auctores.]

ν. 587. ΘΕΟΙΣ ΛΑΦΥΡΑ. Homerus Hectorem Græcorum ducum fortissimum quemque ad singulare certamen provocantem his conditionibus introducit, Iliad. Η'. 82. Si me, inquit, ille interfecerit, armis exspoliet; sin illum ego,

Τεύχεα συλήσας οἴσω ποτὶ Ἴλιον ἱρὴν,
Καὶ κρεμόω ποτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο.

Certe quod Hector de Græcorum spoliis se facturum speravit, id Græcos de Trojanorum spoliis fecisse, templa sc. sua iis adornasse, certissimum est. Imo ipsius Hectoris arma Pyrrhus eodem modo Achillis filius dedicavit. Ita Hecuba apud Euripidem Andromachæ fatum deplorat, Troad. ν. 571.

Ποῖ ποτ' ἀπήνης νώτοισι φέρη,
Δύσανε γύναι, πάρεδρος χαλκείοις
Ἕκτορος ὅπλοις, σκύλοις τε Φρυγῶν
Δορίθηρά τοις,
Οἷσιν Ἀχιλλέως παῖς Φθιώτας
Στέψει ναὸς ἀπὸ Τροίας.

Et Antisthenes in Oratione Ulyssis, Οὐκ οἶσθ' ὅτι ὁ τῷ νεκρῷ τοῖς Τρωσὶν, ἀλλὰ τῶν ὅπλων ἔμελεν ὅπως λάβοιεν; Τὸν μὲν γὰρ ἀποδώσειν ἔμελλον, τὰ δὲ ὅπλα ἀναθήσειν εἰς τὰ ἱερὰ τοῖς θεοῖς. Neque aliud voluit Homerus, Odyss. Γ'. 273. de Agamemnone,

Πολλὰ δὲ μηρί' ἔκηε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς·
Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε, χρυσόν τε,
Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ οὔποτε ἔλπετο θυμῷ.

Ubi ἀγάλματα ἀνάψαι nihil aliud est quam ἀναθήματα ἀναθεῖναι, sc. donaria in templis suspendere: quod plane ostendunt hæc Odyss. Μ'. 346.

Αἶψά κεν ἠελίῳ Ὑπερίονι οἶονα νηὸν
Τεύξομεν, ἔνθα κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά.

De Agamemnone, Colonus Mycenæus apud Euripidem in Electra, ν. 4.

Κτείνας δὲ τὸν κρατοῦντ' ἐν Ἰλιάδι χθονὶ
Πρίαμον, ἑλών τε Δαρδάνου κλεινὴν πόλιν,
Ἀφίκετ' εἰς τόδ' Ἄργος· ὑψηλῶν δ' ἔπι
Ναῶν ἔθηκε σκῦλα πλεῖστα βαρβάρων.

Clytemnestra, in eadem tragœdia, ν. 1000.

Σκύλοισι μὲν γὰρ θεῶν κεκόσμηνται δόμοι
Φρυγίοις.

Apud eundem suadet Rhesus, id quod Hector apud Homerum, modo laudatum, se facturum profitetur,

Digitized by Google

ΕΚ. Καὶ μὲν λαφύρων αὐτὸς αἰρήσῃ παρών.
ΔΟ. Θεοῖσιν αὐτὰ πασσάλευε πρὸς δόμους.

Inde Pythagoras, qui animam Euphorbi per μετεμψύχωσιν ad se transiisse asserebat, agnovisse se clypeum suum ait, cum in templo Junonis suspensum videret. Ovid. Met. XV. 163.

Cognovi clypeum lævæ gestamina nostræ
Nuper Abantæis templo Junonis in Argis.

Fallitur autem Acron Grammaticus in Comment. ad Horat. Od. I. 28. cum ait, "Id eum cognovisse agnito clypeo quem templo Euphorbus affixit." Non enim Euphorbus clypeum suum, sed Menelaus, interfecto Euphorbo, clypeum ejus ut ἀνάθημα veteri ritu in templo suspendit. Pausanias, in Corinth. II. 17. καὶ ἀνάθημα ἀσπὶς ἦν Μενέλαός ποτε ἀφείλετο Εὐφόρβε ἐν Ἰλίῳ. Et Laertius in Vita Pythag. de Segm. 5. Hermotimo, in quem Euphorbi anima prius quam in Pythagoram migrasse dicitur, Εἰσιὼν εἰς τὸ τῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐπέδειξεν ἣν Μενέλαος ἀνέθηκεν ἀσπίδα· ἔφη γὰρ αὐτὸν ὅτ' ἀπέπλευσεν ἐκ Τροίας ἀναθεῖναι τῷ Ἀπόλλωνι τὴν ἀσπίδα. Ita apud Flaccum Regulus spolia a Romanis capta, inter quæ fortasse et arma sua, Carthagine templis affixa vidit, Horat. Od. III. 5.

——— *Signa ego Punicis*
Affixa delubris, et arma
Militibus sine cæde, dixit,
Direpta vidi.——

[Ibid. ΛΑΦΥΡΑ ΤΑΥΤΑ. f. πάντα.]

ν. 593. ΑΕΙ ΓΑΡ ΗΒΑΙ ΤΟΙΣ ΓΕΡΟΥΣΙΝ ΕΥ ΜΑΘΕΙΝ. [Discens senesco.] Solonis dictum,

Γηράσκω δ' ἀεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

Vide, si lubet, quid de eodem Solone narret Valerius Maximus, VIII. 7. et Stobæus, Serm. XXIX.

ν. 594. ΔΟΜΟΙΣ. Domesticis. [Οἱ ὄντες ἐν τῷ δόμῳ.] Δόμος et οἶκος apud Græcos, ut et *domus* et *ædes* apud Latinos, non tantum gentem et familiam collective, sed aliquando distributive singulos et gente aliqua et familia denotant: sic apud Sophoclem, οἶκοι πρωτόγονοι *majores*, in Philoctete, ν. 197.

Οὗτος πρωτογόνων ἴσως
Οἴκων ὀδυνὸς ὕστερος.

[Eadem figura *urbs* pro *incolis*. Virg. Æn. VIII. 37.

——*Trojanam ex hostibus urbem*
Qui revehis.——

Et Æn. I. 72.

Ilium in Italiam portans.——

Digitized by Google

Et Æn. VIII. 64.

—— cœlo gratissimus amnis.

Longus, Pastoral. IV. Ὅλη γὰρ ἐκινεῖτο ἡ πόλις ἐπὶ τῷ μειρακίῳ καὶ τῇ παρθένῳ. Apuleius, Metam. III. *Civitas omnis in populum effusa mira densitate nos insequitur.* Stat. Thebaid. IV. 223.

Hujus Apollineæ currum comitantur Amyclæ.

Græcia pro omnibus ejus incolis, Propert. II. 5.

Ad cujus jacuit Græcia tota fores.]

ν. 599. ΕΝΙΠΤΩΝ. Hesychius, Ἔνιπτεν· ἐνέπλησσεν, ἐλοιδόρει. Et, Ἐνίπτειν· κακοῦν, ψέγειν, λοιδορεῖν. Homerus, Iliad. Γ'. 438.

Μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.

Et Ω'. 768.

Ἀλλ' εἴ τίς με καὶ ἄλλος ἐνὶ μεγάροισιν ἐνίπτοι.

ν. 601. Η ΚΑΡΤΑ ΠΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ. Scilicet ἐςί. *Valde est muliebre.* Ut Aristophanes πρὸς ἀνδρὸς, in Vespis, ν. 368.

Ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐςʼ ἄνοντος ἐς σωτηρίαν.

[Proverbium sapit. Diogenian. IV. 3. Γυναικὸς φρένες. Ἐπὶ τῶν ἀνοήτων. Choeph. ν. 845.

Ἢ πρὸς γυναικῶν δειματούμενοι λόγοι.]

[Ibid. ΑΙΡΕΣΘΑΙ ΚΕΑΡ. Sic Aristoteles αἴρεσθαι θυμὸν dixit. Politic. VII. Πρὸς τοὺς συνήθεις καὶ φίλους ὁ θυμὸς αἴρεται μᾶλλον, ἢ πρὸς τοὺς ἀγνῶτας, ὀλιγωρεῖσθαι νομίσας. Virg. Georg. II. 350. *animos tollere.* Terent. Hecyr. III. 5.

Quia paullulum vobis accessit pecuniæ,
Sublati animi sunt.

Ebræis similiter in usu: Deuteron. xxiv. 15. *Ad mercedem pauper tollit animam suam.* Jerem. xxii. 27. *In terram ad quam tollunt animam suam non revertentur.*]

[ν. 604. ΟΛΟΛΥΓΜΟΝ. *Ovationem.* Vide quæ ad ν. 28.]

ν. 605. ΕΝΘΕΩΝ ΕΔΡΑΙΣ. Lege ἐν θεῶν ἕδραις.

ν. 606. ΚΟΙΜΩΝΤΕΣ ΕΥΩΔΗ ΦΛΟΓΑ. Eadem metaphora et Virgilius, Æneid. VIII. 410.

Impositum cinerem et sopitos suscitat ignes.

[Ad quem locum consule Germanum Val. Guellium.]

[ν. 609. ΟΠΩΣ. Sub. σκεπτέον ἐςί.]

[ν. 611. ΔΡΑΚΕΙΝ. H. e. ἢ δρακεῖν.]

[ν. 612. ΑΠΟ ΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΑΝΔΡΑ. f. ἢ ἀπὸ στρατείας ἀνδρί.]

ν. 618. ΣΗΜΑΝΤΗΡΙΟΝ. Hesychius, Σήμαντρα· σφραγίδες. Conservatam pudicitiam et fidem conjugalem σεμνῶς subindicat, Horat. Epist. I. 20.

Odisti claves, et grata sigilla pudico.

Digitized by Google

[Versio de *matrimonii sive conjugii sigillo:* qui loquendi modus Christianitatem redolet, sed nec vox ὑδὼρ addita, de matrimonio intelligi patitur. Quanta fuerit antiquorum diligentia in signandis, quæcunque erant alicujus pretii, etiam poculis et lagenis, Horat. Epist. II. 2.

Nec viso læsæ signo insanire lagenæ:

sed tanto magis, quæ tanto chariora et pretiosiora, a multis observatum qui de veterum sigillis, ære impressis et exhibitis, accurate scripserunt. Videsis V. Cl. D. Humphridum Prideaux in Notis ad Marmora Oxoniensia, p. 43.]

[℣. 619. ΕΝ ΜΗΚΕΙ ΧΡΟΝΟΥ. Supra, ℣. 2.

Φρυξὰς ἰτιλίας μῆκος.]

[℣. 620. ΟΥΚ ΟΙΔΑ ΤΕΡΨΙΝ. Σεμνῶς de concubitu. Mimnermus, ℣. 1.

Τί δὲ τερπνὸν ἄτερ χρυσῆς Ἀφροδίτης.

Ita se explicat Clytemnestra in seqq.]

[℣. 621. ΧΑΛΚΟΥ ΒΑΦΑΣ. Id est, *tincturas æris.* An l. χαλκός. Tzetzes in Hesiod. p. 48. Ἀπολλυμένης δὲ τῆς τομώσης βαφῆς τὸν χαλκόν.]

[℣. 623. ΛΑΚΕΙΝ, *Dicere.* Hesych. Λακεῖν, φῆσαι. Vide quæ ad Sept. Theb. ℣. 192.]

[℣. 625. ΕΥΠΡΕΠΩΣ. f. εὐπρεπῶ.]

℣. 626. ΜΕΝΕΛΕΩΝ ΔΕ ΠΕΥΘΟΜΑΙ. [Menelai errores; de quibus scripserunt οἱ περὶ νόστων. Et de his intelligendus, ni fallor, Hesychius, Νόστοις· βίβλοις ἅτινα καλεμένοις. Ubi nescio quid de Symmacho comminiscitur aliquis eorum qui Lexicon illud nuper ediderunt.] Imitatur Seneca, Agamemn. ℣. 400.

CLY. *Tu pande, vivat conjugis frater mei;*
Et pande, teneat quas soror sedes mea.
EUR. *Meliora votis posco, et obtestor deos:*
Nam certa fari sors maris dubii vetat.

℣. 628. ΤΗΣΔΕ ΓΗΣ ΦΙΛΟΝ ΚΡΑΤΟΣ. Formula crebra: sic Oppianus, Hal. I. 3.

——γαίης ὕπατον κράτος, Ἀντωνῖνε.

[℣. 630. ΕΣ ΤΟΝ ΠΟΛΥΝ. A. εἰς ὁ πολύν.]

℣. 631. ΠΩΣ ΔΗΤ' ΑΝ. *Quomodo igitur succedat si dicas bona vera?* Choro hæc et sequentia tribuimus, quæ cæteræ editiones Clytemnestræ, minus recte, ut vel ex ultimis Præconis verbis colligere est.

Τοιαῦτ' ἀπύσας, ἴσθι ταληθῆ κλύων.

[Ibid. Τ'ΑΛΗΘΗ. Aur. Μὴ ληθῆ.]

[℣. 632. ΣΧΙΣΘΕΝΤΑ Δ' ΟΥΚ ΕΥΚΡΥΠΤΑ. Aur. Ἰσθίντα, h. e.

Digitized by Google

aperta, scita; quin potius scribe σχασθέντα, *suppressa*. Hoc dicit opinor, *Talia etsi studio quis id agat ut supprimat, occultari non possunt.*]

[ν. 637. ΕΚΥΡΣΑΣ ΣΚΟΠΟΥ. Hinc proverbium τυγχάνειν τῆ σκοπῆ, *scopum attingere:* de iis qui conjectura rem ipsam assequuntur. Lucianus in Icaro Menippo, c. 2. Καὶ ὡς ἀπὸ σκοπῆ εἴκασας. *Tua conjectura rem ipsam tetigisti.* Suidas, Ἀπὸ σκοπῆ· μάτην, ἢ περιττῶς· ἢ ἐναντίως.]

Ibid. ΤΟΞΟΤΗΣ ΑΚΡΟΣ. *Summus, excellens*, ἀκριβής.

ν. 639. ΓΑΡ. Mallem δ' ἄρ'.

[ν. 641. ΟΥΔΕΙΣ ΠΛΗΝ. Quia Sol παντοπτής. Sic Plato Republ. VII. Θεὸς οἶδεν. Plautus Bacchid. II. 3.

Vulcanus, Sol, Luna, et Dies——
Scelestiorem nullum illuxere alterum.]

ν. 642. ΤΡΕΦΟΝΤΟΣ ΗΛΙΟΥ ΧΘΟΝΟΣ ΦΥΣΙΝ. [f. τρέφοντος.] Pythagorice.

ν. 643. ΠΩΣ ΓΑΡ ΛΕΓΕΙΣ. [f. πῶς δ' ἄρ'.] Hæc et quæ mox subsequuntur transtulit Seneca in Agamemnone, ν. 410.

CLY. *Quis, fare, nostras hauserit casus rates?*
Aut quæ maris fortuna dispulerit duces?
EUR. *Acerba fatu poscis, infaustum jubes*
Miscere læto nuncium.——

[ν. 644. ΤΕΛΕΥΤΗΣΑΙ ΤΕ. Ad τρατὸν, non χειμῶνα, τὸ τελευτῆσαι pertinet.]

ν. 645. ΕΥΦΗΜΟΝ ΗΜΑΡ ΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΚΑΚΑΓΓΕΛΩ· ΓΛΩΣΣΗ· ΜΙΑΙΝΕΙΝ. Ovidius, Fast. I. 72.

Nunc dicenda bono sunt bona verba die.

Alludit nuncius ad dies festos (ut et eadem occasione Agamemnon Senecæ, *Festus dies est*) in quibus illud imprimis curabant veteres, ut nullum verbum inauspicatum alicui excideret. Cicero, De divinatione, I. 45. *In feriis imperandis ab omnibus jurgiis et conviciis abstinere jubebant.* Festus, in fragmento quodam apud Theodorum Canterum, cui cum multum debeant literæ politiores, tum vero ob hoc elegantissimum Festi fragmentum multo plurimum: *Minuitur populo luctus ædis dedicatione; cum censores lustrum conderent; cum votum publicum susceptum solvitur: privatis autem, cum liberi nati sunt; cum honos in familiam venit; cum parentes aut liberi, aut vir aut frater, ab hoste captus, domum redit; cum desponsa est; cum propiore quis cognatione, quam is qui lugetur, natus est; cum in castro Cereris est, omnique gratulatione.* Hinc dies festus εὔφημον ἦμαρ. Namque εὐφημεῖν Græcis idem est quod Romanis *bona*

Digitized by Google

verba dicere, linguis favere: εὐφημία, *faventia.* Aristophanes in Pace, ℣. 432.

Σπονδὴ, σπονδὴ,
Εὐφημεῖτε, εὐφημεῖτε.

Idem in Vespis, ℣. 859.

Καὶ μὲν ἡμεῖς ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς, καὶ ταῖς εὐχαῖς
Φήμην ἀγαθὴν λέξομεν ὑμῖν.

Festus, *Faventia bonam orationem significat; nam præcones clamantes populum sacrificiis favere jubebant: favere enim est, bona verba fari.* Tibullus, II. 2.

Dicamus bona verba, venit natalis ad aras;
Quisquis ades, lingua, vir mulierque, fave.

Ita vero superstitiose Romani hoc observabant, ut in lustris et delectibus hominum nomina, si quid minus prosperi significare viderentur, abominarentur. Cicero, De Div. I. 45. *Itemque in lustranda colonia ab eo qui illam deduceret, et cum imperator exercitum, censor populum lustraret, bonis nominibus qui hostias ducerent eligebantur; quod idem in delectu consulum observant, ut primus miles fiat bono nomine.*

℣. 646. ΧΩΡΙΣ Η ΤΙΜΗ ΘΕΩΝ. Hunc locum P. Victor. Var. Lect. XX. 22. exponit hoc modo; "Non oportere festum diem, dicatumque honori deorum, verbis tristioribus nuntiisque gravioris mali contaminare: et, liberum remotumque esse debere ab omni hujuscemodi re, quicquid ad Deos colendos honoreque afficiendos pertinet." Ego vero postremum illud aliter interpretandum censeo, nempe quod alius sit honor eorum Deorum qui bona mittunt; alius eorum qui mala, ut Erinnyes.

[℣. 647. ΑΠΕΥΚΤΑ. Schol. Theocriti, Idyll. X. 52. Εὐκτὸς δὲ ὁ εὐχῆς ἄξιος, καὶ εὐκταῖος· ἀπευκτὸς δὲ καὶ ἀπευκταῖος ὁ μισητός. Glossa, *Abominandum,* ἀποτρόπαιον, ἀπευκταῖον, ἀπευκτὸν, ex restitutione Heraldi, Adversar. I. 1.]

℣. 648. ΠΤΩΣΙΜΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ, *Caduci exercitus.* [Qui ceciderunt in prælio, ut *Mutinensi prælio cecidit.* Sic Psal. xci. 7. *Cadent a latere tuo mille.* Dicitur etiam absolute *cecidit,* de quovis mortuo. Phrasis etiam Hebræis in usu: sic Gen. xxv. 18. *Ante omnes fratres suos cecidit.*] Virgil. Æneid. VI. 481.

Hic multum fleti ad superos, belloque caduci
Dardanidæ.——

Servius, *Caduci, qui bello ceciderint, id est, mortui, a cadendo.*

[℣. 650. ΕΞΑΓΙΣΘΕΝΤΑΣ, *Eliminatos.* Ἄγος, *piaculum.*]

℣. 651. ΔΙΠΛΗ ΜΑΣΤΙΓΙ. Ita Choeph. ℣. 373.

Ἀλλὰ διπλῆς γὰρ τῆσδε μαραίνης
Δοῦπος ἱκνεῖται.——

Digitized by Google

Hic vero per duplex flagellum Martis videtur intelligere ferrum et flammam. Dido moribunda, Hannibalem præsagiens, Æneid. IV. 625.

Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor,
Qui face Dardanios ferroque sequare colonos.

Anacreon, Od. II. 12.

Νικᾷ δὲ καὶ σίδηρον
Καὶ πῦρ καλή τις ἔσα.

[Vel fortasse nude accipiendum, duplex flagellum, pro magno, ut ℣. 546.

Διπλᾶ δ' ἴτισαν Πριαμίδαι δαμάρτια.

Duplo luxerunt, h. e. *valde graviter*. Lucret. IV. 1161.

At gemina et mammosa Ceres.——

q. plena, ampla. Virg. Georg. I. 172.

——*Duplici aptantur dentalia dorso.*

Servius, *Duplici dorso dicitur quasi lato diceret.* Loquendi genus etiam Hebræis in usu, Jerem. xvi. 18. *Et rependam duplum iniquitatibus eorum et peccatis, eo quod profanaverunt terram meam.* Vel potius per διπλῆν μάστιγα, δίλογχον ἄτην, et φοινίαν ξυνωρίδα, Atridas intelligit.]

℣. 654. ΤΟΝΔ' ΕΡΙΝΝΥΩΝ. Malim τῶν Ἐριννύων.

℣. 655. ΕΥΑΓΓΕΛΟΝ ΗΚΟΝΤΑ. Legendum εὐάγγελος, Ἥκων τε, κ. τ. λ.

℣. 656. ΕΥΕΣΤΟΙ. Scholiastes, εὐτυχεῖ. Lege εὐτυχίᾳ. [Vid. quæ ad Sept. Theb. 139.]

℣. 658. ΟΥΚ ΑΜΗΝΙΤΟΝ ΘΕΟΙΣ. Tempestatem a Deorum ira immissam; nempe Minervæ. Virg. Æn. I. 43.

——*Pallasne exurere classem*
Argivum, atque ipsos potuit submergere ponto,
Unius ob noxam, et furias Ajacis Oilei?
Ipsa Jovis rapidum jaculata e nubibus ignem,
Disjecitque rates, evertitque æquora ventis.

Describunt Homerus, Odyss. Δ'. 493. Seneca in Agam. ℣. 460. et alii.

[℣. 659. ΞΥΝΩΜΟΣΑΝ ΓΑΡ. Malim δ' ἄς'.

Claudian. VII. 98.

Et conjurati veniunt ad classica venti.

Porro tempestatis hujus qua Græci sunt conflictati in reditu, expugnato Ilio, meminit et Virgilius, XI. 261.

Militia ex illa diversum ad littus adacti,
Atrides Protei Menelaus ad usque columnas
Exulat: Ætnæos vidit Cyclopas Ulysses.]

Digitized by Google

[ϡ. 660. ΕΔΕΙΞΑΤΗΝ. f. ἰδιξάτην. *Et inter sē fidem dederunt.*]

[ϡ. 662. ΔΥΣΚΥΜΑΝΤΑ, vel f. δυσχύμαντα. *Procellosa mala insurrexerunt per noctem.*]

ν. 663. ΝΑΥΣ ΓΑΡ ΠΡΟΣ ΑΛΛΗΛΟΙΣΙ. Seneca in descriptione ejusdem tempestatis, Agam. ϡ. 498.

——*ipsa se classis premit,*
Et prora proræ nocuit, et lateri latus.

[ϡ. 665. ΤΥΦΩι. Dicitur τυφὼς et τυφών.]

[ϡ. 666. ΠΟΙΜΕΝΟΣ. *Pastor navis, gubernator.* f. ποιμένων καμῷ σφίσιν. *Oculis abierunt vertigine mali ducis,* h. e. *venti contrarii.*]

ϡ. 668. ΑΝΘΟΥΝ. Ut Latine *summum lactis* etiam *flos lactis* dicitur.

[ϡ. 669. ΝΑΥΤΙΚΩΝ Τ' ΕΡΕΙΠΙΩΝ. Enallage casus, vel f. ναυτικοῖς ἐρειπίοις.]

[ϡ. 670. ΝΑΥΝ Τ'. Lege νόος τ', vel πῶς ubi ι absorbetur, vel νεῶν.]

[ϡ. 671. ΤΙΣ ΕΞΕΚΛΕΥΕΝ. Elegantissime, a modo condemnatos liberandi.]

ϡ. 672. ΘΕΟΣ ΤΙΣ. Quo modo Argo navis inter Symplegadas a Palladis manu puppem impellente. Consule sis Apollon. Rhod. II. 598. et Valerium Flaccum. Argonaut. IV. 670.

ϡ. 673. ΣΩΤΗΡ. Pro σώτειρα.

Ibid. ΝΑΥΝ ΘΕΛΟΥΣ'. Lege ναυτολῶσ'.

ϡ. 675. ΚΡΑΤΑΙΑΙΕΩΝ ΧΘΟΝΑ. Hesychius, Κραταίλεον, ἔδαφος ἐκ σκληρᾶς λίθου γεγονός. Et mox, Κραταιὸν ὕδας· λιθόστρωτον ἔδαφος. Euripides Electra, ϡ. 534.

Πῶς δ' αὖ γένοιτ' ἂν ἐν κραταιλέῳ πέδῳ
Γαίας σποδῶν ἔκμακτρον.——

[ϡ. 676. ΑΙΔΗΝ ΠΟΝΤΙΟΝ. Ita lacteam viam, ubi heroum animæ habitare credebantur, dixerunt τὸν ἐν οὐρανῷ ὁδόν.]

[ϡ. 677. ΛΕΥΚΟΝ ΚΑΤ' ΗΜΑΡ. *Cum elucesceret dies splendida.* Homerus. Il. Ξ. 185.

——Λευκὸν δ' ἦν ἠέλιος ὥς.]

Ibid. ΟΥ ΠΕΠΟΙΘΟΤΕΣ ΤΥΧΗι. Ne tum quidem nos salvos esse existimantes.

ν. 678. ΕΒΟΥΚΟΛΟΥΜΕΝ. Hesychius, Βυκολήσομεν· μεριμνήσομεν.

Ibid. ΝΕΟΝ ΠΑΘΟΣ. Poterit legi νεῶν πάθος. [Vel φροντίσιν νέαις, *Decipiebamus desideriis novis, fallebamus, leniebamus.*]

ϡ. 679. ΚΑΜΟΝΤΟΣ. Homero καμόντες mortui dicuntur. Εἴδωλα καμόντων. [Theocrit. Idyll. XVII. 49.

——καὶ γυγὸν ἀεὶ φερθμῆα καμόντων.]

Ibid. ΣΠΟΔΟΥΜΕΝΟΥ. Hesychius, Σποδύμενος· τυπτόμενος, καὶ ὄμενος.

ν. 682. ΤΑΥΤ'. Lege *τἀυτ', eadem.*

ν. 683. ΜΕΝΕΛΕΩΝ ΓΑΡ ΟΥΝ. Mallem *δ' ἄρ' οὖν.*

ν. 685. ΕΙ Δ' ΟΥΝ. Melius fortasse legi poterit *εἰ γ' οὖν.*

Ibid. ΙΣΤΟΡΕΙ. Videsis ad Sept. Theb. ν. 512.

[ν. 687. ΟΥΠΩ ΘΕΛΟΝΤΟΣ. Sc. Διός. Virg. Æn. IX. 248.

Non tamen omnino Teucros delere paratis.

Homer. Odyss. Δ'. 754.

——Οὐ γὰρ ὀΐω
Πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο
Ἔχθεσθ'· ἀλλ' ἔτι πῆ τις ἐπίσσεται.——]

ν. 689. ΤΟΣΑΥΤ' ΑΚΟΥΣΑΣ. Sermo est ad Chorum, non ad Clytemnestram, qui primus interrogabat de Menelao.

ν. 690. ΤΙΣ ΠΟΤ' ΩΝΟΜΑΖΕΝ. [Soph. Aj. ν. 26.] Vexatissima erat in Scholis quæstio utrum nomina *φύσει* fuerint, an *θέσει*. Priorem sententiam tuentur Stoici, de quibus fusius D. Augustinus, de Dialectica, cap. 6. Posteriorem Pythagorei, quibus annumeratur Æschylus, et Pythagoreorum sequaces Academici: ut Plato in Cratylo; et epitomator ejus, Alcinous, c. 6. Porro cum ipsa nomina naturæ rerum quibus attribuantur apte congruant, idcirco Pythagoras eum quicunque fuerit qui rebus nomina imposuit omnium sapientissimum esse duxit. Iamblichus, de Vita Pythagoræ, c. 11. *Ἔτι δὲ τὸν σοφώτατον τῶν ἁπάντων λέγομεν καὶ συντάξαντα τὴν φωνὴν τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ σύνολον εὑρετὴν καταστάντα τῶν ὀνομάτων, εἴτε θεὸν, εἴτε δαίμονα, εἴτε θεῖόν τινα ἄνθρωπον,* &c. Ita noster, ν. 691.

Μή τις, ὅστιν' ὢν ὀρῷμεν,
Προνοίαις τῇ πεπρωμένᾳ
Γλῶσσαν ἐν τύχᾳ νέμων;

Iambl. c. 18. *Τί τὸ σοφώτατον; Ἀριθμός. Δεύτερον δὲ τὸ* (malim *τὸν*) *τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα τιθέμενον.* Cic. Tusc. Quæst. I. 25. *Aut quis primus, quod summa sapientiæ Pythagoræ visum est, omnibus rebus imposuit nomina?* Theodot. *προφητ. ἐκλογ. Πυθαγόρας ἠξίου, μὴ μόνον λογιώτατον, ἀλλὰ καὶ πρεσβύτατον ἡγεῖσθαι τῶν σοφῶν τὸν θέμενον τὰ ὀνόματα τοῖς πράγμασι.*

[ν. 694. ΕΝ ΤΥΧΑι ΝΕΜΩΝ. Vera lectio, ni fallor, *ἐ τύχᾳ νέμων. Non casu linguam regens.* Verbum *fortuitum*, &c. in hac quæstione, de qua vir summus D. M. Casaubonus in peculiari diatriba, satis frequens.]

ν. 695. ΔΟΡΙΓΑΜΒΡΟΝ. Cujus nuptiæ cum bello conjungebantur. Virgilius Æneid. VII. 318.

Sanguine Trojano et Rutulo dotabere virgo,
Et Bellona manet te pronuba.——

[ΑΜΦΙΝΕΙΚΗ. De qua utrinque est contentio. Hesych. Ἀμ-

Digitized by Google

φίπικος· περιμάχητος. Isocrates in encomio Helenæ, Τῆς δὲ περίβλεπτον καὶ περιμάχητον τὴν φύσιν ἐποίησε.]

ν. 698. ΕΛΕΝΑΣ ΕΛΑΝΔΡΟΣ ΕΛΕΠΤΟΛΙΣ. Nugas agit Scholiastes: lege ἑλένας minuta litera; tria enim epitheta sunt Helenæ. Ἑλέναν dictam putavit quasi ἑλέναυν, *navium expugnatricem*; ἑλένας pro ἑλέναυς. [Doctissimus Salmasius in Plinianis exercitationibus, p. 110. "Τῆς Κατάπης," inquit, "hoc etymon refert Stephanus: κέκληται δὲ ἔτως, ἐπειδὴ κατέβη πρὸς τὸν Ἀμειλιανὸν ποταμὸν ἡ Θεοκλέος τῦ Χαλκιδίως ναῦς, ἣν Δωριεῖς χωρὶς τῦ υ, νᾶν φασί. Sic Hesychius; Κατὰ νᾶν· κατὰ ναῦν. Ita legendum. Sed Æschylus Ἑλέναν dictum interpretatur, quasi ἑλέναυν, ut ἑλέπτολιν, in Agamemnone, ἑλέπτολιν ἑλέναν, quod naves Græcorum perdidisset:

——τὰν δορίγαμβρον
Ἀμφινεικῆ θ' Ἑλέναν ἐπεὶ πρεπόντως
Ἑλένας, ἔλανδρος, ἑλέπτολις, κ. τ. λ.

Ἑλέναν dictam putavit quasi ἑλέναυν *navium* expugnatricem, ergo ἑλένας pro ἑλέναυς. Hæc non assequuntur."] Hactenus vir doctissimus.

[Ibid. ΕΛΑΝΔΡΟΣ. Euripides in Oreste, ν. 741.

Ἡ πολέμιος Ἀχαιῶν ὤλεσεν γυνὴ μία.

Idem in Hecuba, ν. 265.

Ἑλένην νιν (Achillem) αἰτεῖν χρὴ τάφῳ προσφάγμα
(l. προσφάγματα, nam claudicat versus)
Κεῖνη γὰρ ὤλεσέν μιν, εἰς Τροίαν τ' ἄγει.

Ibid. ΕΛΕΠΤΟΛΙΣ. Euripides in Troad. ν. 892.

Αἰρεῖ γὰρ ἀνδρῶν ὄμματ' (ἔλανδρος sc.) ἐξαιρεῖ πόλεις· (ἑλέπτολις.)
Πίμπρησι δ' οἴκους, ὧδ' ἔχει κηλήματα.

Idem in Rheso, ν. 913.

——μυριάδας τε πόλεις
Ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐκένωσεν.]

ν. 701. ΓΙΓΑΝΤΟΣ. Vide quæ ad Promethei, ν. 351. [Apuleius de Mundo. *Sed ventorum binæ sunt species; qui facti e telluris habitu constant, Terrigenæ vocantur: at illi qui excutiuntur e sinibus, Encolpiæ, de recessu nominati.*]

[ν. 702. ΠΟΛΥΑΝΔΡΟΙ ΤΕ. f. δέ.]

ν. 703. ΚΑΤ' ΙΧΝΟΣ ΠΛΑΤΑΝ ΑΦΑΝΤΟΝ, *secundum vestigia remorum inapparentia.* Legimus cum Cantero πλάτας. Græcos dicit, more venatorum, Helenam persequi vestigiis remorum inapparentibus: scite ἄφαντον. Proverb. xxx. 19. *Viam aquilæ in cœlo, viam navis in mari,* &c. de rebus non indagandis.

Digitized by Google

ν. 705. ΚΕΛΣΑΝΤΩΝ ΣΙΜΟΕΝΤΟΣ ΑΚΤΑΣ. Rescribe κέλσαν τᾶι Σιμόεντος. Supplic. ν. 335.

Κέλσειν ἐς Ἄργος.——

ν. 706. ΑΞΙΦΥΛΛΟΥΣ. Legimus αὐξιφύλλους.

[ν. 708. ΚΗΔΟΣ. Ingeniosissime alludit ad ambiguam vocis significationem. Hesych. Κῆδος· κηδεία, πένθος, λύπη, φθορά, συγγένεια.]

ν. 710. ΑΤΙΜΩΣ ΙΝ' ΥΣΤΕΡΩι ΧΡΟΝΩι. Recte Canterus uno verbo ἀτίμωσιν. [Mensam hospitalem violare religiosissimum ducebant veteres, utpote quæ sacra habita est. Synes. Epist. 57. Τράπεζα μὲν ἱερὸν σχῆμα δ' ἧς ὁ θεὸς τιμᾶται φίλιος τε καὶ ξένιος. Pindar. Nem. XI. 9.

Ξενίᾳ Διὸς ἀσκεῖται θέμις ἀενάοις

Ἐν τραπέζαις.——

Hinc Paris τραπεζίτης dictus. Hesych. Τραπεζίτην Πάριν. Τὸν παρ'.... τὴν τράπεζαν καὶ ἀτιμήσαντα τὴν Μενελάου. De quo Lycophron, ν. 137.

Λάξας τράπεζαν κανακυπώσας θέμιν.

Tzetzes. Λακτίσας ὡς ὄνος, τὴν τράπεζαν τῆ Μενέλεω, τυτέστι καταφρονήσας τῶν νόμων τῶν κρινομένων καὶ ἐθῶν τῶν δηλόντων μὴ κακοῦργειν τὰς ὁμοτραπέζους καὶ συνεστίους. Σὺ γὰρ ξεισθεὶς καὶ συμφάγων αὐτῷ ἀφεῖλε καὶ τὴν γυναῖκα. Quint. Smyrnæus, XIII. 413.

Ἀλλὰ Πάρις ξείνοιο Διὸς καὶ σεῖο τραπέζης

Λησάμενος, τῷ κεν μὲν ἐν ἄλγεσι ἵσατο δαίμων.]

[ν. 717. ΑΕΙΔΕΙΝ. Aur. ἀείδῃ.]

[ν. 718. ΜΕΤΑΜΑΝΘΑΝΟΥΣΑ Δ' ΥΜΝΟΝ. Dediscens hymenæum, luget. Bion in Epitaphio Adonidis, ν. 88.

——οὐκέτι δ' Ὑμὰν

Ὑμὰν ἀκέτ' ἀειδόμενον μέλος ἄδεται αἰ, αἰ.

Meleager, Epigr. LXXV.

Ἠιῶνι δ' ἀλαλαγμὸν ἀνέκραγον· ἐν δ' Ὑμέναιος

Σιγαθεὶς γοερὸν φθέγμα μεθαρμόσατο.

Phlippus,

Θρῆνος δ' εἰς ὑμέναιον ἐκώμασεν.——

1 Maccab. ix. 41. *Et conversæ sunt nuptiæ in luctum, et vox musicorum ipsorum in lamentum.*]

ν. 719. ΠΡΙΑΜΟΥ ΠΟΛΙΣ ΓΕΡΑΙΑ. Horatius, Od. I. 15. in eadem re,

Et regnum Priami vetus.

ν. 723. ΠΑΜΠΡΟΣΘΗ. Legimus παμπένθη. Aeschylus.

[ν. 725. ΑΝΑΤΛΑΣΑ. Aur. ἀντλῶσα.]

[ν. 726. ΕΘΡΕΨΕΝ ΔΕ ΛΕΟΝΤΑ. Æschylus noster apud Aristophanem in Ranis, ν. 1477.

Digitized by Google

Οὐ χρὴ λίοντος σύμονον ἐν πόλει τρέφειν·
Μάλιστα δὲ λίοντα μὴ 'ν πόλει τρέφειν,
Ἢν δ' ἐκτραφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν.]

ν. 727. ΑΓΑΛΑΚΤΟΝ. Hesychius, Ἀγαλακτοσύνη· συγγένεια.

[ν. 728. ΟΥΤΟΣ ΑΝΗΡ. Priamus, supra: an Paris? Vide an pro ὗτος legendum potius ὕστως.]

[Ibid. ΦΙΛΟΜΑΣΤΟΝ. Helenam.]

[ν. 730. ΕΥΦΙΛΟΠΑΙΔΑ. f. καὶ φιλόπαιδα.]

ν. 732. ΠΟΛΕΑ. Hoc est, πολὺν, ut

——πολία τρατὸν ἰνθάδ' ἰγείρας.

[Aur. πολλὰ, sed nihil muto.] Πολὺς pro πολλάκις, ut Callimachus, Hymn. in Dian. ν. 27.

——πολλὰς δὲ μάτην ἰτανύσσατο χεῖρας.

Græcos ut et Latinos adjectiva adverbialiter usurpare vel pueri nôrunt: sed Græci sibi licentius indulgent; nam non solum in numero singulari, sed et in plurali, ut ἴσα, ἄτακτα, ἀπείρατα, pro ἴσως, ἀτάκτως, ἀπειράντως· idque etiam quandoque præposito articulo, ut τὰ πρῶτα pro πρώτως· et in casibus variis, idque tum masculinis tum fœmininis; ut κοινῇ, μακρὰν· aliquando cum præpositionibus; ut διὰ παντὸς, διὰ κενῆς, κατὰ μόνας. D. Basilius, διακενῆς λυπήσει, *inaniter mugabitur*. Idem, ὁ πλάσας κατὰ μόνας τὰς καρδίας ἡμῶν, *seorsim*. Atque hinc, ni fallor, pendet ratio particulæ ἀπὸ μιᾶς usurpatæ ab Evangelista, in quo vocabulo mire se torserunt viri eruditi, Luc. xiv. 18. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. Ἀπὸ μιᾶς adverbium videtur, factum per eandem analogiam ac διὰ κενῆς et κατὰ μόνας, subintellige γνώμης, vel tale aliquid.

[ν. 733. ΝΕΟΤΡΟΦΟΥ ΤΕΚΝΟΥ ΔΙΚΗΝ. Versio, *vultu renidentem et manui blandientem*, non ex sententia Scholiastis, qui τὸ σαίνων ad φαιδρωπὸς et ἴσχε refert non τίκτε: quod alioquin lege syntaxeos legitimæ genitivos non nominativos requireret. In Scholiaste autem, σαίνοντος, φασὶ, ὡς τὸ παρ' Ὁμήρῳ Ἀτρέπτων ἐπιδέξια, lege, quod sententia requirit, σαίνοντος φαιδρωπὸν, φασὶ, κ. τ. λ.]

ν. 734. ΦΑΙΔΡΩΠΟΣ ΠΟΤΙ ΧΕΙΡΑ, ΣΑΙΝΩΝ ΤΕ. [*Cicur.* Quin legendum,

Φαιδρωπὸν ποτὶ χεῖρα σαί-
νοντα γαγρὸς ἀνάγκαις.

Vel ἀνακόλεθον est, quale illud Homericum, quo alludit Scholiastes noster, Il. Β'. 350.

Φημὶ γὰρ ὔν κατανεῦσαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνα
Ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
Ἀτρέπτων ἐπιδέξι' ἰναίσιμα σήματα φαίνων.

Digitized by Google

Cum ἀτρέπτοντα debuit dicere. Hujus vero generis reperiuntur quamplurima etiam apud optimos scriptores in oratione soluta. Thucydid. I. 23. Σεισμῶν τε περὶ .... ἡλίου τε ἐκλείψεις pro ἐκλείψεων.]

[Ibid. ΣΑΙΝΕΙΝ. Σαίνειν est cauda adblandiri. Eustath. Σαίνειν λέγονται τὰ ἄλογα ζῶα, ἰδίως δὲ οἱ κύνες, ἤγουν κολακεύειν στίοντα τὴν οὐράν· ὅθεν καὶ ἀνθρώποι σαίνειν λέγονται μεταφορικῶς, ἀντὶ τοῦ ὑπούλως κολακεύειν. Proprie, inquit, de canibus. Homer. Odyss. P'. 302.

Οὐρῇ μὲν ῥ' ὄγ' ἔσηνε καὶ ἄατα κάββαλεν ἄμφω.

Quin de lupis, ursis, et leænis, qui advenientibus blandiebantur, Ovid. Metam. XIV. 258. ait,

——*blandas movere per aera caudas.*

Alioquin leo pugnam initurus, flagellans seipsum cauda excitat. Ælian. Hist. Animal. VI. 1. Ὁ λέων τῇ ἀλκαίᾳ ἑαυτὸν ἐγείρει μαστίζων.]

ν'. 737. ΕΘΟΣ ΤΟ ΠΡΟΣ ΤΟΚΗΩΝ. Lege ἔθος πρὸς τὸ τοκήων. [*Indolem quæ parentum indolem referret.* Mores Leoninos, rapaces. Vel potius πρὸς τοκήων *erga parentes*, ut sequentia postulant.]

[ν'. 739. ΜΗΛΟΦΟΝΟΙΣΙΝ. Pertinet ad allegoriam leonis. Simili allusione ποιμὴν λάων πολλάκις παρ' Ὁμήρῳ dicitur ὁ ἄρχων καὶ βασιλεύς· καὶ ἁπλῶς πᾶς ὁ ἔνδοξος καὶ βασιλικὸς ἄνθρωπος. Eustath. Tryphiodorus in excidio Ilii, de Ulysse et Menelao, v. 603.

Χαρκαρέοισι λύκοισιν ἐοικότες, οἵ θ' ὑπὸ νύκτα
Χειμερίην φονόωντες ἀσημάντοις ἐπὶ μήλοις
Οἴχονται, κάματον δὲ κατατρύχεσθαι νομήων.]

[ν'. 744. ΕΚ ΘΕΟΥ. f. ἐκθέν.]

[Ibid. ΙΕΡΕΥΣ ΤΙΣ ΑΤΗΣ. Eleganter Paris, civis perniciosus, dicitur *Sacerdos Ates*, devotus maleficio. Sic Sept. Theb. ν'. 580. ἐριανύος κληδὼν, de milite homicidali et effero]

ν'. 746. ΕΛΘΕΙΝ. Videtur legendum ἦλθεν. Sin aliter, ponendum stigma post ἄνθος, ν'. 752. et παρακλίνασ' continuandum cum sequentibus.

[Ibid. Δ' ΟΥΝ. *Aur.* νίν.]

[ν'. 748. ΛΕΓΟΙΜ' ΑΝ. f. Λέγοιτ' ἄν, sed nihil muto.]

[Ibid. ΦΡΟΝΗΜΑ ΝΗΝΕΜΟΥ ΓΑΛΑΝΑΣ. Hesych. Νήνεμον. (Ita separandum a præcedentibus) ἄνευ ἀνέμου, εὔπνουν, εὔδιον, ἥσυχον, ἄπνουν. Cic. Offic. I. 20. *Tranquillitas animi adsit, quæ adfert, cum constantiam, tum etiam dignitatem.*]

[ν'. 749. ΑΚΑΣΚΑΙΟΝ. Schol. Λίαν κεκοσμημένον. Malim *placidum, tranquillum.* Hesych. Ἀκάσκα· ἡσύχως, μαλάκως, βραδέως.]

[ν'. 752. ΔΗΞΙΘΥΜΟΝ ΕΡΩΤΟΣ ΑΝΘΟΣ. Hesych. Δήξεται· δάκνει. Idem, Δηξόμαι· λυπήσομαι, ἀνιάσομαι. Tollendum punctum post παρακλίνασ', et reponendum post ἄνθος. Lege itaque,

Digitized by Google

Δηξίθυμον ἵμερος ἄνθος.

Παρακλίνασ' ἐπίκρανεν δὲ, κ. τ. λ.]

[ν. 753. ΠΑΡΑΚΛΙΝΟΥΣ'. sc. Helena, accubitura Paridi; vel, fas prætergressa, ab honestate deflectens, ut Hesiod. in Oper. ν. 262. Παρκλίνεσι δίκας. Sunt qui malint παρκινῦσ'.]

Ibid. ΕΠΕΚΡΑΝΕΝ. Hesychius, Ἐπίκρανεν· ἐπετέλει.

[ν. 756. ΣΥΜΕΝΑ, Schol. Ὀρμηθεῖσα. Homer. Il. Α'. 553. Ἐσσύμενος, incitatus et tendens aliquo cum ardore quodam et impetu, a σεύω vel σύομαι inusitato.]

[ν. 757. ΠΟΜΠΑι ΔΙΟΣ ΞΕΝΙΟΥ. Supra, ν. 60.

Οὕτω δ' Ἀτρέως παῖδας ὁ κρείσσων

Ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ πέμπει ξένιος

Ζεὺς, πολυάνορος ἀμφὶ γυναικός.]

[ν. 758. ΝΥΜΦΟΚΛΑΥΤΟΣ ΕΡΙΝΥΣ. Ad Virgilianum illud, Æn. VI. 168.

——*summoque ululârunt vertice Nymphæ*,

"Vocat autem Æschylus in Agamemnone, respiciens Helenæ adulterium, νυμφόκλαυτον ἐρινύν," inquit Guellius.]

[Ibid. ΕΡΙΝΥΣ. Virgil. Æn. II. 573.

——*Trojæ et patriæ communis Erinnys.*]

[ν. 759. ΠΑΛΑΙΦΑΤΟΣ. *Olim dictus, decantatus, celebratus*, adeoque *vetus, antiquus:* cui contrarium πρόσφατος, quod licet Etymolog. et Suidas proprie dici velint in recens occiso, ἀπὸ τῆ φάξιν, Eustathius tamen addit, τὸ πρόσφατον dici etiam in eo quod recenter dictum est, ἀπὸ τῆ φατόν. Suidas, Παλαιφάτῳ· παλαιᾶς καὶ ἀρχαίας. De oraculis communiter usurpatum. Hesych. Παλαίφατα· ἐκ παλαιῆ χρόνῳ πεφατισμένα, ὅ ἐστι μεμαντευμένα. Homer. Odyss. Τ'. 163.

Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἐσσὶ παλαιφάτου.

Ad quem locum videsis V. Cl. D. Jacobum Duportum in Gnomologia Homerica.]

[ν. 760. ΓΕΡΩΝ ΛΟΓΟΣ. Ut Choeph. ν. 311.

—— δράσαντι παθεῖν,

Τριγέρων μῦθος τάδε φωνεῖ.

Neque rarus est Æschylus in citandis veterum sententiis. Ita Prometh. ν. 386.

Ἦ σοφὸς, ἦ σοφὸς ἦν,

Ὃς πρῶτος ἐν γνώμᾳ

Τόδ' ἐθάσατο, καὶ γλώσσᾳ διεμυθολόγησεν,

Ὡς τὸ κηδεῦσαι καθ' ἑαυτὸν, ἀριστεύει μαχῇ.

Et in Myrmidonibus;

Ὡς δ' ἐστὶ μῦθων καὶ δυσεικῶν λόγος.

Digitized by Google

In fragmentis incertis, Ὡς λέγει γέρον γράμμα.]

[ν. 761. ΜΕΓΑΝ ΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΦΩΤΟΣ ΟΛΒΟΝ ΤΕΚΝΟΥΣΘΑΙ. Diogenes apud Stobæum Serm. LXXIII.

Ζηλωτὸς ὅστις εὐτύχησεν ἐν τέκνοις.

Euripides, in Fragm. Meleag. XIII. 4.

Καὶ κτῆμα δ', ὦ τεκοῦσα, κάλλιστον τόδε,
Πλέτου δὲ κρεῖσσον· τῷ μὲν ὠκεῖα πτερύξ.
Παῖδες δὲ χρηστοὶ, κἂν θάνωσι, δώμασι
Καλὸν τὸ θησαύρισμα, τοῖς τοκεῦσί τε
Ἀνάθημα βιότου κεῖ σφ' ἐκλείπει δόμους.]

[ν. 763. ΜΗΔ' ΑΠΑΙΔΑ ΘΝΗΣΚΕΙΝ. Menand. ap. Stob. Tit. LXXV.

Ὀδύνηρόν ἐστι εὐτυχοῦντα τῷ βίῳ
Ἔχειν ἔρημον διαδόχου τὴν οἰκίαν.

Noster, Sept. Theb. ν. 833.

Ἢ τὰς μογερὰς καὶ δυσδαίμονας
Ἀτέκνους κλαύσω πολεμάρχας.]

ν. 768. ΜΕΤΑ ΜΕΝ ΠΛΕΙΟΝΑ ΤΙΚΤΕΙ. [Pro μετὰ Aur. legit τέκνα.] Theognis, ν. 153.

Τίκτει τοι κόρος ὕβριν.——

Pindarus vero, Ol. XIII. 12. ὕβριν vocat κόρου μητέρα, cum potius fuerit dicendum κόρον esse πατέρα ὕβριος. Sed tamen non recte illum locum docti emendant: nam est figura ἀναστροφὴ frequens Pindaro, prout monet Scholiastes in Nem. V. sub initio, ubi et simillimum adducit exemplum, Ἀσυχία φιλεῖ μὲν συμπόσιον· (quin apud ipsum Pindarum Nem. Θ'. vulgo legitur ἡσυχίαν.) Ita et in oraculo apud Herodotum, VIII. 77.

Δίκη δίκη σθένσει κρατερὸν κόρον, ὕβριος υἱόν.

ν. 770. ΓΑΡ. Lege δ' ἄρ'.

[ν. 771. ΚΑΛΛΙΠΑΙΣ. l. καλίπτας.]

[ν. 772. ΦΙΛΕΙ. Hesych. Φιλεῖ· εἴωθεν. Herodot. Ἔχθεα ἰσχυρὰ φιλέει ἐγγινέσθαι. Quintilian. IX. 3. *Ex Græco vero translata vel Sallustii plurima; quale est, Vulgus amat fieri.*]

[ν. 775. ΟΤΑΝ ΤΟ ΚΥΡΙΟΝ ΜΟΛΗι. Statutum tempus. Oppian. Cyneg. III. 156.

Περὶ τοκετοῖο μόλεν ὥρην, περὶ κύριον ἦμαρ.

Ita et Euripides, Orest. ν. 48. κύριον ἦμαρ, et ibid. ν. 1053. κυρίαν ἡμέραν, dicit; Aristophanes, Acharn. ν. 19. κυρίαν ἐκκλησίαν, h. e. νόμιμον καὶ ὡρισμένην καὶ κηκυρωμένην.]

[ν. 777. ΝΕΑΡΑ ΦΑΟΥΣ ΚΟΤΟΝ. Aur. νεαρὸν φάους τόκον.]

[Ibid ΦΑΟΥΣ ΚΟΤΟΝ. Flagitiosissimum quid: ἠλίῳ τύγος· nefandum scelus, a quo ipsa lux abhorreat. Ita *Sol abominatus*, Atrei facinus, *ne pollueretur, aufugit.* Serv. in Æn. I.]

Digitized by Google

[ν. 778. ΔΑΙΜΟΝΑ. Alastorem: infra ν. 1477.

Δαῖμον, ὃς ἐμπίπτεις δώμασι καὶ
Διφυιῆσι Ταντα λίδαισιν.

Et ν. 1578.

Ἐθέλω δαίμοσι τῶν Πλεισθενιδᾶν
Ὄρκους θεμένα τάδε μὲν εἴργειν.]

[Ibid. ΑΜΑΧΟΝ, ΑΠΟΔΕΜΟΝ. Forsan ἀπόλιμον glossa est τῇ ἄμαχον, et e scholiis irrepsit in textum: melius sine eo constabit ratio carminis.]

[ν. 780. ΜΕΛΑΙΝΑΣ ΜΕΛΑΘΡΟΙΣΙΝ ΑΤΑΣ. Postea, ν. 1443. φῶς μέλαθρον. Auratus legit, μιλαίναν μελάθροισιν ἄταν.]

[ν. 781. ΕΙΔΟΜΕΝΑΝ ΤΟΚΕΥΣΙΝ. Sc. ὄψιν. Supra, ν. 769.

Σφετέρᾳ δ' εἰκότα γίνᾳ.]

[ν. 782. ΔΙΚΑ ΔΕ ΛΑΜΠΕΙ. Incertus apud Stobæum,

Δίκης γὰρ ἐξίλαμψε ὧν ὅσιον φάος.]

ν. 783. ΔΥΣΚΑΠΝΟΙΣ ΔΩΜΑΣΙ. [*Humilibus.* Rectissime Scholiastes, πενιχροῖς καὶ εὐτελέσι· *fumosæ domus*, id est, pauperes, et viles. Justitiam autem tales inhabitare, et paupertatis sororem bonam mentem esse, poetis et oratoribus decantatissimum. Δυσκάπνοις δώμασι opponit mox χρυσόπαστα.]

[ν. 784. ΕΝΑΙΣΙΜΟΝ ΒΙΟΝ. Hesych. Ἐναίσιμος· τὰ καθήκοντα, πρόσφορα εἰδώς.]

[ν. 785. ΧΡΥΣΟΠΑΣΤΑ ΕΣΘΛΑ. Gloss. Παστός, ἡ νύμφης. *Obtentus coronatio, thalamus*; recte *obtentum*, est enim proprie velum tori maritalis, cujus obtentu sacra illa pudentius peraguntur: quod meminit vir insignis Julius Scaliger, Poet. III. 101. Hic vero χρυσόπαστα ἐσθλὰ generalius accipe pro rebus quibusvis pretiosissimis, auro distinctis et variegatis. Sic Plutarchus in Anton. p. 327. σκιάδα χρυσόπαστον dixit; Lucianus Adv. Indoct. c. 8. χρυσόπαστον ἐσθῆτα, quod Juvenalis Sat. VI. 182.

Aut latum pictæ vestis considerat aurum.

Ubi interpres vetus, *auro-clavas*, malim *auro clavatas, vestes miratur.* Malim itaque hic apud nostrum legere, χρυσόπαστα ἔδεθλα, si id versus patiatur, quod et respondet τῷ, δυσκάπνοις δώμασι.]

[ν. 786. ΣΥΝ ΠΙΝΩι. Hesych. Πίνος· ῥύπος, καὶ τὰ ὅμοια, a corpore ad animum translatum. Sic Ebræi, עָוֹן Esai. iv. 4. D. Jacob. i. 21. Ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν. Apocalyps. xxii. 11. Ὁ ἀδικῶν, ἀδικησάτω ἔτι· καὶ ὁ ῥυπῶν, ῥυπωσάτω ἔτι. Sueton. in August. c. 32. *Rerum sordes.*]

[Ibid. ΧΕΡΩΝ. Manus pro actione. Ita Ebræi; Gen. xx. 5. בנקין כפי, *in munditie manuum mearum*, et passim. D. Jacob. iv. 8. καθαρίσατε χεῖρας ἁμαρτωλοί.]

Digitized by Google

[Ibid. ΣΥΝ ΠΙΝΩι ΧΕΡΩΝ ΠΑΛΙΝΤΡΟΠΟΙΣ ΟΜΜΑΣΙ ΑΠΟΥΣΑ. Esaias i. 15. *Et cum extenderitis manus vestras, avertam oculos meos a vobis; et cum multiplicaveris orationem, non exaudiam; manus enim vestræ sanguine plenæ sunt.* Et lix. 2, 3. *Peccata vestra absconderunt faciem ejus a vobis ne exaudiret, manus enim vestræ pollutæ sunt sanguine.*]

[ν. 787. ΠΑΛΙΝΤΡΟΠΟΙΣ ΟΜΜΑΣΙ. Horat. Carm. II. 2.

Quisquis ingentes oculo irretorto
Spectat acervos.]

[ν. 788. ΟΣΙΑ. Aur. ὁσίκ.]

[Ibid. ΤΟΥ. Πλέτυ. Nota figuram. Legit vero Auratus, σύ.]

[ν. 789. ΔΥΝΑΜΙΝ ΠΛΟΥΤΟΥ ΠΑΡΑΣΗΜΟΝ. Hesych. Παράσημον· ἀδόκιμον, κίβδηλον· ἀπὸ τέτυ καὶ τῶν νομισμάτων τὰ κίβδηλα, παράσημα λέγεται.]

[ν. 791. ΠΑΝ Δ' ΕΠΙ ΤΕΡΜΑ ΝΩΜΑι. f. τέρματι. *Omnia dirigit ad finem.* Hesych. Νωμῆσαι· κινῆσαι..... κυβερνῆσαι. Sept. Theb. ν. 2. πόλεως Οἴακα νωμῶν. Ubi Scholiastes, α'. Κυβερνήτης ὢν τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων. Hinc Aristophanes, solem ἱππονώμαν dixit, Nub. ν. 571. sc. τὸν ἐλαύνοντα καὶ νωμῶντα τὸ ἅρμα, καὶ τὰς ἵππυς ἡνιοχοῦντα. Vel poterit reddi, *Omnium* rerum *exitum dirigit et disponit*; per tmesin. Ἐπινωμᾷ enim idem sonat quod νωμᾷ. Eumen. ν. 310.

Λέξαι τε λάχῃ τὰ κατ' ἀνθρώπυς
Ὡς ἐπινωμᾷ γάσις ἅμα.]

IV.

ν. 792. ΑΓΕ ΔΗ, ΒΑΣΙΛΕΥ. Agamemnon intrat.

[ν. 794. ΠΩΣ ΣΕ ΣΕΒΙΖΩ. Exhibet hoc loco poeta characterem tum candoris animi tum gravitatis insignem, et personarum ἠθεῖ congruentissimum, usque ad ν. 816.]

[Ibid. ΜΗΘ' ΥΠΕΡΑιΡΑΣ, ΜΗΘ' ΥΠΟΚΑΜΨΑΣ ΚΑΙΡΟΝ ΧΑΡΙΤΟΣ. Euripides ex nostro, Iphigen. Aul. ν. 977.

Πῶς ἄν σ' ἐπαινέσαιμι μὴ λίαν λόγοις,
Μήτ' ἐνδεῶς, μήτ' ἀπολέσαιμι τὴν χάριν;
Αἰνέμενοι γὰρ οἱ ἀγαθοὶ, τρόπον τινὰ
Μισοῦσι τὺς αἰνοῦντας, ἐὰν αἰνῶσ' ἄγαν.

Noster vero Homericum illud imitatus videtur, Il. κ'. 249.

Τυδείδη, μήτ' ἄρ' μι μάλ' αἶνει μήτε τι νείκει.

Quem locum adducit Plutarchus de amici et adulatoris discrimine.]

[Ibid. ΥΠΕΡΑιΡΑΣ. Quod Horatius Epist. II. 2. 10.

——*plenius æquo*
Laudat.——]

ν. 797. ΤΟ ΔΟΚΕΙΝ ΕΙΝΑΙ. Sc. τὸ δοκεῖν, τῷ εἶναι. *Malint videri*

Digitized by Google

quam esse. [Hinc optimum illud philosophi alicujus, consilium, apud Diogenem Laertium, nisi fallor, *Qualis videri cupis enitere ut reipsa sis.* Porro vitium quod his damnat et quod in sequentibus optime describit poeta, eorum est qui videri quam esse malint amici. Græcis ἀρίσκεια dicitur; Latinis *placentia* et *placor.*]

[ν. 798. ΔΙΚΗΝ ΠΑΡΑΒΑΝΤΕΣ. Virtus illa a qua deflectit ἀρέσκεια, Aristoteli in Endemiis, II. 3. σεμνότης dicitur; in Nicomacheis II. 7. φιλία. Ὁ μὲν ὡς δεῖ ἡδὺς ὢν, φίλος, καὶ ἡ μεσότης φιλία· ὁ δ' ὑπερβάλλων (nostro δίκην παραβὰς). εἰ μὲν ἀδένος ἕνεκα, ἄρεσκος, εἰ δ' ὠφελείας τῆς αὐτῷ, κόλαξ. Videndus Plutarchi libellus de adulatoris et amici discrimine.]

[ν. 799. ΔΥΣΠΡΑΓΟΥΝΤΙ. f. Δυσπραγίοντι.]

ν. 804. ΟΣΤΙΣ Δ' ΑΓΑΘΟΣ ΠΡΟΒΑΤΟΓΝΩΜΩΝ ΟΥΚ ΕΣΤΙ ΛΑΘΕΙΝ ΟΜΜΑΤΑ ΦΩΤΟΣ. [Etymolog. Γνώμων· ὁ ὀδὸς τῶν ἀλόγων ζώων· ἔνθεν καὶ προβατογνώμων εἴρηται, ἀπὸ τῆ τὸν χρόνον ἀπ' αὐτῆ διαγινώσκεσθαι.] Sapienti frons blanda et adulatoriæ effuciæ non imponunt. Horat. Sat. II. 1. de Augusto,

Cui male si palpere, recalcitrat, undique tutus.

Dictum vero hoc ex mente Pythagoræ, qui physiognomiam primus excoluit; et hac arte mores neophytorum ariolabatur. Porphyrius in Vita ejus, Ταύτην γὰρ ἠκρίβωσε πρῶτος τὴν περὶ ἀνθρώπων ἐπιστήμην, ὁποῖος τὴν φύσιν ἕκαστος ἐκμαθάνων. Καὶ ὅτ' ἂν φίλον ἔτι γνώριμον ἐποιήσατο ἀδένα, πρὶν πρότερον φυσιογνωμονῆσαι τὸν ἄνδρα, ὁποῖός ποτ' ἐστίν. Iamblichus, c. 17. Προσεθεώρει δὲ καὶ τὸ εἶδος, καὶ τὴν πορείαν, καὶ τὴν ὅλην τῆ σώματος κίνησιν. Τοῖς τι τῆς φύσεως γνωρίσμασι φυσιογνώμων αὐτὰς σημεῖα τὰ φανερὰ ἐποιεῖτο τῶν ἀφανῶν ἤθων ἐν τῆ ψυχῆ. Gellius, I. 9. *Jam a principio adolescentes qui sese ad discendum obtulerant* ἐφυσιογνωμόνει. *Id verbum significat mores naturasque hominum, conjectatione quadam de oris et vultus ingenio, deque totius corporis filo atque habitu, sciscitari. Eum qui exploratus ab eo idoneusque fuerat, recipi in disciplinam statim jubebat.* Quo nomine Cylonem repudiavit; Porphyr. in Vita ejus. Ὁ δ' εὐθὺς φυσιογνωμονήσας τὸν ἄνδρα, καὶ ὁποῖος ἦν συνιδὼν ἐκ τῶν σημείων, ἃ διὰ τῆ σώματος ἰδήρα τῶν προσιόντων, ἀπιέναι ἐκέλευσε, καὶ τὰ ἑαυτῆ πράττειν.

ν. 807. ΥΔΑΡΕΙ ΣΑΙΝΕΙΝ ΦΙΛΟΤΗΤΙ. Explicat hunc locum Petrus Victorius, Var. Lect. I. 13. "Ὑδαρὴ, inquit, vilioris potionis genus est, cum in musti pusillam partem multum aquæ infusum est: ὑδαρὶς vero quod aquosum est; ut Alexis in Παιδεραστῆς, cujus testimonium ab Athenæo citatur,

——— ἔγχεον σὺ δὴ πιεῖν
Εὐζωρότερον, γέντ δύο παῖδες· τὸ γὰρ
Ὑδαρὲς ἅπαν τῦτ' ἐστὶ τῆ ψυχῆ κακόν.

Digitized by Google

Unde translatum ad alias res, valet *tenue* atque *infirmum*; ut Aristoteles etiam hoc verbum in Politic. II. cepit, disserens contra rempublicam Platonis, communionemque, quam inducebat, liberorum. Hæc enim ejus verba, Ἐν δὲ τῇ πόλει τὴν φιλίαν ἀναγκαῖον ὑδαρῆ γίνεσθαι διὰ τὴν κοινωνίαν τὴν τοιαύτην. Ut Æschylus appellavit ὑδαρῆ φιλότητα. Intellexerunt igitur hi ambo amicitiam quam dixi, id est, non puram neque meram." Hæc ille.

[ν. 810. ΚΑΡΤ' ΑΠΟΜΟΥΣΩΣ. Ob bellum mulieris causa susceptum. Videsis Athenæum Deipnosoph. XIII. 2. Οὐδένα δὲ ὑμῶν ἀγνοεῖν οἶομαι, ἄνδρες φίλοι, ὅτι καὶ οἱ μέγιστοι πόλεμοι διὰ γυναῖκας ἐγένοντο· ὁ Ἰλιακὸς δ' Ἑλένην· κ. τ. λ.]

[Ibid. ΗΣΘΑ ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΣ. Cicero pro Sext. Roscio, c. 27. *Et simul tibi in mentem veniat, facito, quemadmodum vitam hujusce depinxeris: hunc hominem ferum atque agrestem fuisse,* &c.]

[ν. 811. ΠΡΑΠΙΔΩΝ ΟΙΑΚΑ ΝΕΜΩΝ. Hesych. Περαπίδων· φρενῶν, διανοιῶν. Lege autem Οἴακα νωμῶν, tum quod metri ratio exigat, tum quod alias Æschylo usurpatur; ut Sept. Theb. ν. 2. Πόλεως οἴακα νωμῶν. Clytemnestra apud Senecam Agamemn. ν. 136.

——*fluctibus variis agor,* &c.
Proinde omisi regimen e manibus meis.

Nempe, clavum et gubernaculum rectæ rationis. Seneca, Consolat. ad Marciam, 6. *Regamur; nec nos ista vis transversos auferat. Turpis est navigii rector cui gubernacula fluctus arripuit.* Anonymus auctor Vitæ Pythagoræ apud Photium, Ἕκαστον τῶν ἄλλων ὑπὸ μιᾶς φύσεως οἰακίζεται. Simili utitur metaphora Aureorum Carminum auctor, ν. 69.

Ἡνίοχον γνώμην σήσας καθύπερθεν ἀρίστην.

Sic et Plato in Phædone, p. 84. rationem aurigæ comparavit, perturbationes equis.]

ν. 812. ΘΡΑΣΟΣ ΕΚΟΥΣΙΟΝ. Lege θάρσος ἀκούσιον. Canter

[ν. 814. ΟΥΚ ΑΠ' ΑΚΡΑΣ ΦΡΕΝΟΣ. Sincere, ex intimo corde.]

ν. 815. ΤΙΣ ΠΟΝΟΣ. Τὶς pro ὅδε, *labor*, sc. expeditionis, gratus est nobis Græcis generatim.

[ν. 817. ΑΚΑΙΡΩΣ. *Male.* Intellige Ægisthum.]

ν. 819. ΠΡΩΤΟΝ ΜΕΝ ΑΡΓΟΣ. Agamemnon apud Senecam, in Tragœdia cognomine, ν. 782.

Tandem revertor sospes ad patrios lares.
O chara salve terra! tibi tot barbaræ
Dedere gentes spolia: tibi felix diu
Potentis Asiæ Troja summisit manus.

Homerus Odyss. Δ'. 521.

Digitized by Google

Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπισθήσετο πατρίδος αἴης,
Καὶ κύνει ἀπτόμενος ἣν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτῆς
Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.

[Hanno Pœnus, apud Plautum in Pœnulo, V. 1.

Deos deasque veneror qui hanc urbem colunt,
Ut, quod de mea re huc veni, rite venerim.]

[ν. 820. ΔΙΚΗ ΠΡΟΣΕΙΠΕΙΝ. Δίκαιόν ἐστι. ν. 267.

Δίκη γάρ ἐστι φωτὸς ἀρχαγὰ τίειν
Γυναῖκ'.——]

[Ibid. ΜΕΤΑΙΤΙΟΥΣ. Pro simplici αἰτίους. Aliter Eumenid. ν. 198.

Αὐτὸς σὺ τούτων ἐ μεταίτιος πέλῃ,
Ἀλλ' εἰς τὸ πᾶν ἔπραξας, ὡς πανημέριος.]

[ν. 821. ΔΙΚΑΙΩΝ. h. e. δίκης ὧν ἐπραξάμην πόλει.]

ν. 822. ΔΙΚΑΣ ΓΑΡ ΟΥΚ ΑΠΟ ΓΛΩΣΣΗΣ ΘΕΟΙ ΚΛΥΟΝΤΕΣ, *Causas enim non a lingua* (causidicorum) *dii audiunt.* Ita τὰ ἀπὸ γλώσσης ῥήματα, *verba perfunctoria:* γλώσσης χάριν, *futiliter.* Ἀπὸ γλώσσης κλύειν, de audiente negligenter.

ν. 824. ΟΥ ΔΙΧΟΡΡΟΠΩΣ ΨΗΦΟΥΣ ΕΘΕΝΤΟ. Notissima veterum consuetudo. Ovid. Metam. XV. 41.

Mos erat antiquus, niveis atrisque lapillis,
His damnare reos, illis absolvere culpa.

Οὐ διχορρόπως idem sonat quod apud Aristidem in Themist. ἡ κοινὴ ψῆφος. Apuleio, VI. *calculo cunctorum.* Ovidius, loco citato,

Tunc quoque sic lata est sententia tristis; et omnis
Calculus immitem demittitur ater in urnam.

Noster Suppl. ν. 613.

Ἔδοξεν Ἀργείοισιν ἐ διχορρόπως.

ν. 826. ΕΛΠΙΣ ΠΡΟΣΗΚΕΙ ΧΕΙΡΟΣ ΟΥ ΠΛΗΡΟΥΜΕΝΩι. Lege χείλος. Vas plenum Polluci, V. 133. ἰσοχειλὲς vel ἐπιχειλὲς dicitur; redundans, ὑπερχειλές. Unde nescio quis apud Hesychium,

Ὡς μήτε χεῦσαι, μήθ' ὑπὲρ χείλους βαλεῖν.

Cæterum videtur noster ad Hesiodum allusisse, ubi spem relictam esse in Pandoræ pyxide ait, Ἔργ. ν. 97.

Ἔνδον ἔμιμνε πίθου ἐπὶ χείλεσι.——

Dii, inquit, *contra Trojanos sententiam ferentes, uno animo in urnam cruentam calculos immiserunt: in contraria autem urna nihil inventum est præter spem sine effectu.* [Proverbium: Μέχρι τῶν ἀμφωτίδων· ἐπὶ τῶν ἄγαν πεπληρωμένων. *Usque ad ambas aures:* de iis qui *supra modum repleti sunt.* Sed fortasse vetus lectio retinenda, et reddenda: *Spes* tantum *inerat, manum,* suffragium, *nullam recipienti.* Vel, *Non spes manus accessit, ut impleretur.* Sophocles in Philoctete, ν. 324.

Digitized by Google

Θυμῷ γένοιτο χεῖρα πλησῶσαί ποτε.

Χεῖρ *placitum, libitum, libidinem.* Idem, Ajace, ν. 114.

Σὺ δ' ἴσθι, ἐπειδὴ τέρψις ὧδέ σοι τὸ δρᾶν,
Χρῶ χειρί.]

[ν. 828. ΑΤΗΣ ΘΥΕΛΛΑΙ ΖΩΣΙ. Tryphiodorus, in eadem re, ν. 547.

Πανυχίη δ' ἐχόρευσεν ἀνὰ πτόλιν, οἷα Θύελλα,
Κύμασι παφλάζουσα πολυφλοίσβοιο πολέμοιο
Αἵματος ἀκρήτοιο μέθης ἐπίκωμος Ἐνυώ.]

ν. 829. ΠΛΟΥΤΟΥ. Quod Virgilio *gazæ Trojanæ.*

ν. 832. ΕΠΡΑΞΑΜΕΘΑ. Lege ἐπραξάμεσθα, Attice.

[Ibid. ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΟΥΝΕΚΑ. Supra, ν. 62.

Πολυάνορος ἀμφὶ γυναικός.]

[ν. 833. ΔΙΗΜΑΘΥΝΕΝ. Hesych. Ἀμαθύνει· ἄμαθον ποιεῖ, ἀφανίζει καὶ φθείρει. Homer. Il. ι'. 589.

Πόλιν δέ τε οὖρ ἀμαθύνει.]

[ν. 834. ΙΠΠΟΥ ΝΕΟΣΣΟΣ ΑΣΠΙΔΟΣΤΡΟΦΟΣ ΛΕΩΣ. Pullities, fœtura equi, milites quibus gravida erat illa machina. Tryphiod. ν. 195.

—— ἐπικλήϊσε θύρην ἐρικύμονος ἵππου.

Et quos peperit: idem, ν. 370.

Τοῖς (f. Τοῖος) ἀριστήων λόχος ἕρχεται, ὃς ἐπὶ χάρμην
Τεύχεσιν ἀγρώσσουσιν ἀμαυροτάτην ἐπὶ νύκτα
Τέξεται ὁμβριμος ἵππος· ἐπὶ χθόνα δ' ἄρτι θοροῦσες
Ἐς μόθον ὁρμήσουσι τελειότατοι πολεμισταί·
Οὐ γὰρ ὑπ' ὠδίνεσσι μογοστόκον ἵππον ἀνεῖσαι
Ἀνδράσι τικτομένοισι νίφη σχήσουσι γυναῖκες·
Αὖτη δ' Εἰλείθυια γενήσεται, ἥ μιν ἔτευξε,
Ταρσέα δὲ πλήθουσαν ἀνακλίνασ' ἀναβοήσει
Μαῖα πολυκλαύτοιο τόκου πτολίπορθος Ἀθήνη.

Verum cum per appositionem ἵππου νεοσσὸς videatur explicare Ἀργεῖον δάκος, nescio an potius legendum sit, Ἵππου νεοσσὸς ἀσπιδοτρόφου πλέως. Certe ita Virgilius, Æn. II. 20.

——*uterumque armato milite complent.*

Horat. Od. I. 15.

Quem multo repetet Græcia milite.]

[Ibid. ΙΠΠΟΥ ΝΕΟΣΣΟΣ. Homer. Odyss. VIII. 511.

Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
Δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἵατο πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.

Hinc proverbium, Δόλειος ἵππος, *Dureus equus*, de clandestinis insidiis, aut ubi repente complures apparerent, qui laterent antea.

Digitized by Google

Sic et *equus Trojanus* proverbialiter usurpatur a Cicerone pro Muræna, c. 37. *Intus, intus inquam est equus Trojanus, a quo nunquam, me consule, dormientes opprimemini.* Et in Anton. II. 13. *In hujus me consilii societatem, tanquam in equum Trojanum, includi cum principibus non recuso.* Aristophanes detorquet in emphasim roboris ac magnitudinis: in Avibus, ν. 1128.

Ἱππῶν ὑπόντων μέγεθος, ὅσον ὁ δέρις.]

[ν. 835. ΑΜΦΙ ΠΛΕΙΑΔΩΝ ΔΥΣΙΝ. Dicit Ilium captum esse circiter occasum Pleiadum. Notissima est de Electra fabula, quæ e Pleiadum choro se subduxit: neque enim urbem filii sui Dardani vastatam spectare sustinuit. Meminit Hyginus Sign. Cœlest. 2. in Tauro. Ovidius Fast. IV. 178.

Sive quod Electra Trojæ spectare ruinas
Non tulit, ante oculos opposuitque manum.

Scholiastes ad Arati Phænom. ν. 225. Φασὶ δέ τινες τοιοῦτον μῦθον, ὅτι μία ἐκ τῶν ἑπτὰ διὰ τὸ τῆς Ἰλίου πάθος ὑπεχώρησε τῶ συσήματος, καὶ ὑπὸ τὸν δεύτερον ἀστέρα τῶ ῥυμῶ ἧκεν, ὃς λέγεται εἶναι τῆς Ἠλέκτρας. Quintus Smyrnæus, XIII. 551.

Ἰλίῳ ὀλλυμένης, ἣς εἴκελά φασι καὶ αὐτὴν
Ἠλέκτρην βαθύπεπλον ἐὸν δέμας ἀμφικαλύψαι
Ἄχλυι, καὶ νεφέεσσιν ἀκηχεμένην χορὸν ἄλλων
Πληϊάδων· αἱ δέ οἱ ἀδελφειαὶ γεγάασιν.
Ἀλλ' αἱ μὲν μογεροῖσιν ἐπ' ὄψεϊ ἀνθρώποισιν
Ἰλιάδην ἀντέλλουσιν ἐς ἠέρανόν· ἡ δ' ἄρα μούνη
Κεύθεται αἰὲν ἄϊγος, ἐπεὶ ῥά οἱ υἱέος ἐσθλῶ
Δαρδάνῳ ἱερὸν ἄστυ κατήριπεν.

Porro Trojam captam vult Æschylus ἀμφὶ Πληϊάδων δύσιν, hoc est sub finem autumni. Plinius XVIII. 25. *Fidiculæ occasus autumnum inchoat die 45. At ab Æquinoctio eo ad Brumam, Vergiliarum matutinus hiemem die 43.* Dein paucis præmissis, *Hoc ipso Vergiliarum occasu fieri putant: aliqui ad III. Idus Novembris, ut diximus, servant, quoniam id sidus etiam vestis institor est, et est in cœlo notatu facillimum: ergo ex occasu ejus de hieme augurantur, quibus est cura insidiandi negotiatoris avaritiæ.* Isidor. III. 70. *Latini Vergilias dicunt, quod post vernum tempus oriuntur. Hæ βοτρυὸς dicuntur a multitudine, Græcis Pleiades, in genu Tauri.* Hinc Hippocrati ὑπὸ Πληϊάδος sæpius usurpatur pro autumni fine; atque hinc etiam est quod Hesiodus arationem adoriri jubet occidentibus Pleiadibus. Ἔργ. καὶ Ἡμ. ν. 384.

Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων
Ἄρχεσθ' ἀμητοῦ, ἀρότοιο δὲ δυσομενάων.

Digitized by Google

Idem vetat post occasum Pleiadum navigare, quod eo tempore mare maxime infidum et turbulentum esse soleat. Ἔργ. καὶ Ἡμ. ν. 619.

Εὖτ' ἂν Πληϊάδες, σθένος ὄρσιμον Ὠρίωνος
Φεύγουσαι πίπτωσιν ἐς ἠεροειδέα πόντον
Δὴ τότε παντοίων ἀνέμων θύουσιν ἀῆται·
Καὶ τότε μηκέτι νῆας ἔχειν ἐπὶ οἴνοπι πόντῳ.

Hoc est, sub fine Octobris, vel sub initio Novembris. Vergiliæ enim ortu suo ut æstatem indicant, ita occasu ineuntem hiemem testantur, adeoque totum annum, ut alicubi ait Theophrastus δίχοτομοῦσιν ἀνατέλλουσαί τε καὶ δύμεναι. Mense autem Maio oriuntur, 44 circiter diebus post æquinoctium vernum, et Novembri occidunt, totidem fere diebus post æquinoctium autumnale. Quin a communi sententia longe recedit Æschylus, quæ Trojam excisam refert sub æstatis initio, mense Thargelioni. Auctorum veterum in hac re testimonia, a viro summo Josepho Scaligero in ἱστορίων συναγωγῇ, congesta, operæ pretium erit adjicere. Κατὰ τοῦτον, (Abdonem judicem) ὡς ἔνιοι λέγουσιν, Ὀρφεὺς ὁ θρᾷξ ἐγνωρίζετο, καὶ Ἴλιον ἑάλω κατὰ τὸ ιη' ἔτος τῆς Ἀγαμέμνονος βασιλείας, Δημοφῶντος τοῦ Θησέως βασιλεύοντος Ἀθήνησι, τῷ πρώτῳ ἔτει, Θαργηλιῶνος μηνὸς δευτέρᾳ ἐπὶ δέκα, ὥς φησι Διωφύσιος ὁ Ἀργεῖος· Αἰγείας δὲ καὶ Δερκύλος ἐν τῇ τρίτῃ, μηνὸς Πανέμου ὀγδόῃ φθίνοντος. Ἑλλάνικος γὰρ δωδεκάτῃ Θαργηλιῶνος μηνός. Καί τινες τῶν τὰ Ἀττικὰ συγγραψαμένων ὀγδόῃ φθίνοντος, βασιλεύοντος τὸ τελευταῖον ἔτος Μενεσθέως, παλιθυέσης σελήνης. Νὺξ μὲν ἦν· φησὶν ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα ποιήσας· μεσάτα, λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε Σελάνα. Ἕτεροι δὲ Σκιῤῥαφοριῶνος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. Καλλισθένης δὲ ἐν δευτέρῳ τῶν Ἑλληνικῶν ἕτω γράφει. Ἑάλω δὲ ἡ Τροία Θαργηλιῶνος μηνὸς, ὡς μέν τινες ἱσορικῶν ἡ ἱσαμένῃ, ὡς δὲ ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα, τῇ ἡ φθίνοντος. Διωρίζει γὰρ αὐτὸς τὴν ἅλωσιν φύσκων συμβῆναι τότε τὴν κατάλειψιν ἥνικα Νὺξ μὲν ἦν μεσάτα λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε Σελάνα, μεσονύκτιος δὲ μόνον τῇ ὀγδόῃ φθίνοντος ἀνατέλλει. Δυσίμαχος δέ φησι, Δημοφῶντος Ἀθήνησι βασιλεύοντος ἐτῶν τεττάρων Θαργηλιῶνος ἱσαμένῃ δεκάτῃ. Διονύσιος Ἁλικαρνασσεύς· Ἴλιον ἥλω τελευτῶντος ἤδη τοῦ θέρους, (ἔαρος) ἑπτακαίδεκα πρότερον ἡμέραις τῆς θερινῆς τροπῆς, ὀγδόῃ φθίνοντος, μηνὸς Θαργηλιῶνος, ὡς Ἀθηναῖοι τὰς χρόνους ἄγουσι. Videsis etiam quæ supra ad ν. 40 annotavimus.]

ν. 836. ΥΠΕΡΘΟΡΩΝ ΔΕ ΠΥΡΓΩΝ. Virgilius, in eadem re, Æneid. VI. 515.

Cum fatalis equus saltu super ardua venit
Pergama.——

[Ibid. ΩΜΗΣΤΗΣ. Hesych. Ὠμηστής· ὁ ὠμὰ κρέα ἐσθίων. Ad quem locum Sopingerus, "Apud Plutarch. in Themistocle, Baccho ὠμηστῇ immolatos fuisse homines vivos traditur."]

Digitized by Google

[ν. 837. ΑΔΗΝ ΕΛΕΙΞΕΝ ΑΙΜΑΤΟΣ ΤΥΡΑΝΝΙΚΟΥ. Tryphiod. ν. 379.

Καὶ δὴ πορφύριον μὲν ἑλίσσεται ἔνδοθι παρείων (l. πύργων)
Αἵματος κεχυμένον (l. ἐκχύμενον) πέλαγος, καὶ κῦμα φόνοιο.

Quin de Priami et filiorum ejus internecione intelligendus est noster.]

[Ibid. ΑΔΗΝ. Hesych. Ἄδην· ἀθρόως, ἐξαίφνης, δαψιλῶς, ὅθεν καὶ ἀδδηφάγος. Etymolog. Ἄδην, τὸ κεκορεσμένως καὶ εἰς πλήρωσιν ἄγον]

ν. 840. ΤΑΥΤΑ. Forsan ταὐτά [h. e. σύμφημι. Respicit ad Chori verba de blanditie et amicitia non sincera.]

ν. 842. ΦΘΟΝΟΥ. Stob. Serm. XXXVIII. ψόγου, minus recte. [Optime Socrates apud Xenophontem, Memorab. III. p. 779. Φθόνον δὲ σκοπῶν ὅ, τι εἴη, λύπην μέν τινα ἐξεύρισκεν αὐτὸν ὄντα, ὅτε μέντοι τὴν ἐπὶ φίλων ἀτυχίαις, ὅτε τὴν ἐπ' ἐχθρῶν εὐτυχίαις γιγνομένην· ἀλλὰ μόνους ἔφη φθονεῖν τοὺς ἐπὶ ταῖς τῶν φίλων εὐπραξίαις ἀνιωμένους.]

ν. 843. ΙΟΣ. *Virus, rubigo.* Attalus apud Senecam, Epist. LXXXI. *Malitia ipsa maximam partem veneni sui bibit.*

[Ibid. ΚΑΡΔΙΑΝ. f. καρδίᾳ.]

ν. 844. ΔΙΠΛΟΙΖΕΙ. Lege διπλάζει. Vulnere duplici torquetur invidus, et propter sua mala, et propter aliena bona.

[Ibid. ΠΕΠΑΜΜΕΝΩι· a πάω.]

[ν. 845. ΤΟΙΣ Δ' ΑΥΤΟΣ ΑΥΤΟΥ. Theophrastus, Τοσοῦτον δέ εἰσιν οἱ φθονεροὶ δυστυχέστεροι τῶν ἄλλων, ὅσον οἱ μὲν ἐπὶ ταῖς αὐτῶν συμφοραῖς ἀλγοῦσιν, οἱ δὲ φθονοῦντες πρὸς τοῖς ἑαυτῶν κακοῖς καὶ τοῖς τῶν ἄλλων ἀγαθοῖς διατελοῦσιν.]

ν. 850. ΟΣΠΕΡ ΟΥΧ ΕΚΩΝ ΕΠΛΕΙ. De Ulysse narratum nemo nescit, ipsum ita ab expeditione Trojana abhorruisse, ut sese insanum finxerit. Atque hæc fortassis est ἀνάγκη illa quam intelligit apud Sophoclem, ubi Neoptolemum ad fallendum Philoctetem hortatus, inquit, Philoct. ν. 72.

Σὺ μὲν πέπλευκας, οὔτ' ἔνορκος οὐδενὶ,
Οὔτ' ἐξ ἀνάγκης, οὔτε τοῦ πρώτου στόλου·
Ἐμοὶ δὲ τούτων οὐδέν ἐστ' ἀρνήσιμον.

ν. 851. ΗΝ ΕΜΟΙ ΣΕΙΡΑΣΦΟΡΟΣ. Hesychius, Σεῖραι· πλέγματα, ἡνίαι, ἢ πλεκτοὶ ἱμάντες. Inde Σειραφόρος. Idem, Σειραφόρος· ἡγεμονικός· μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν δεξιοσείρων ἵππων. Et postea, Σειροφόρος· ἡγεμονικός. Agamemnon Ulyssem σειρασφόρον sibi esse dicit metaphora elegantissima, quasi pro sua parte jugum secum ferentem: etenim in quadriga utrique equo jugali, ζυγίῳ, adjungebatur funalis, σειραφόρος· idque ex instituto Clisthenis. Isidorus, *Quadrigarum vero currus duplici temone olim erant, perpetuoque et quod omnibus equis inji-*

Digitized by Google

ceretur jugo. Primus Clisthenes Sicyonius tantum medios jugavit, eisque singulos ex utraque parte simplici vinculo applicuit, quos Græci σειραφόρους, *Latini funarios appellant.*

[ν. 853. ΠΡΟΣ ΠΟΛΙΝ ΤΕ ΚΑΙ ΘΕΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ ΘΕΝΤΕΣ. Mos antiquorum instituendi ludos post victoriam in honorem Deorum et in gratiam civium satis notus est.]

[ν. 855. ΚΑΙ ΤΟ ΜΗ ΚΑΛΩΣ ΕΧΟΝ. Respondet ultimis Chori verbis, ν. 816.

Γνώσῃ δὲ χρόνῳ διαπευθόμενος
Τόν τε δικαίως καὶ τὸν ἀκαίρως
Πόλιν οἰκηρῆντα πολιτῶν.]

ν. 856. ΜΕΝΕΙ. Lege μενῇ.

ν. 858. ΚΕΑΝΤΕΣ. [Pro κήαντες.] Hesychius, Κείαντες, καίοντες· et Κειάμενοι, καύσαντες. [Ovid. Remed. Amor. ν. 229.

Ut corpus redimas vulnus patieris et ignes.

Seneca Agamemn. ν. 150.

Et ferrum et ignis sæpe medicinæ loco est.

Plato apud Diog. Laertium, III. 85. Ἡ δὲ χειρουργικὴ, διὰ τῆ τέμνειν καὶ καίειν ὑγιάζει. Claudian. XX. 14.

——*ferro sanantur et igni.*

Xenophon, Ἀπομνημ. I. p. 720. Καὶ τοῖς ἰατροῖς παρέχουσι μετὰ πόνου τι καὶ ἀλγηδόνων καὶ ἀποτέμνειν καὶ ἀποκαίειν.]

[Ibid. Η ΤΕΜΟΝΤΕΣ. Ad proverbium, *Malum sectionis egens*, "Annotat Eustathius," inquit Parœmiographus, "in Iliados decimum, proverbialiter dici πήματα τομῶντα, *quæ sectionis egeant mala*, de ingentibus et extremis: sumpta metaphora a putrido vulnere, nulla arte medicabili, nisi per novaculæ ferrique incisionem. Extat apud Sophoclem, in Ajace flagellifero,

——οὐ πρὸς ἰατρῆ σοφῆ
Θροεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι.

Admurmurare carmina haud medici est boni
Quando malum jam sectionem flagitat.

Non est alienum ab hoc et illud, Ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ, *viva secabit cute tenus.*" Hæc ille.]

[ν. 864. ΠΡΕΣΒΟΣ ΑΡΓΕΙΩΝ ΤΟΔΕ. Ἄξίωμα. Vide ad Pers. ν. 1.]

ν. 867. ΟΥΚ ΑΛΛΩΝ ΠΑΡΑ ΜΑΘΟΥΣ'. Distingue,

——ὐκ ἄλλων πάρα
Μαθοῦσ', ἐμαυτῆς δύσφορον λέξω βίον.
Τοσόνδ' ὅσονπερ οὗτος ἦν ὑπ' Ἰλίῳ.

Non ab aliis, inquit, *accepta et audita dicam, sed quæ egomet tristia sim experta in vita, donec iste ad Ilium erat.*

Digitized by Google

[ν. 869. ΥΠ' ΙΛΙΩι. Et mox, ν. 891.

——τόνδ' ὑπ' Ἰλίῳ σίθεν

Κίνδυνον.——

At ν. 995.

——εὖθ' ὑπ' Ἴλιον

Ἦρτο ναυβάτας τρατός.]

[ν. 870. ΤΟ ΜΕΝ ΓΥΝΑΙΚΑ. Eadem in Choeph. ν. 920.

Ἄλγος γυναιξὶν ἀνδρὸς ἐξεργισθαι, τέκνον.]

[ν. 871. ΕΚΠΑΓΛΩΝ. Hesych. Ἔκπαγλα· θαυμαστὰ, μεγάλα, ἔξοχα, περιττά.]

ν. 872. ΠΟΛΛΑΣ ΚΑΤΟΥΣΑΝ ΗΔΟΝΑΣ ΠΑΛΙΓΚΟΤΟΥΣ. Lege,

Πολλὰς κλύουσαν κληδόνας παλιγκότους.

Ut mox, ν. 883.

——κληδόνων παλιγκότων.

[ν. 873. ΚΑΙ ΤΟΝ ΜΕΝ, ΗΚΕΙΝ. Planior sententia si pro ἥκειν legimus ἄγχειν, ex quo Latinum *angere* derivatum, ut veteres Grammatici docent. Ἀπαγξάσθαι de quovis mortis genere, seu acerbiore dolore usurpari satis notum, quamvis non notatum a Lexicographis. Non valde contendo tamen cum vulgata lectio ferri possit.]

[Ibid. ΤΟΝ ΜΕΝ. Λάσκοντα.]

[ν. 874. ΛΑΣΚΟΝΤΑΣ. Hesych. Λάσκειν· λίγειν, φθέγγισθαι. Euripid. Andromache, ν. 672.

——ξένης δ' ὕπερ

Τοιαῦτα λάσκεις τὰς ἀναγκαίας φίλας;]

ν. 877. ΤΕΤΡΩΤΑΙ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΛΕΩ ΛΕΓΕΙΝ. *Esset, ut ita dicam, nassula confossior.* [f. τέτρωτ' ἄν, vel ἐτέτρωτ' ἄν. Lucianus, Epist. Saturn. c. 24. Ἐσθῆτα κοσκινηδὸν διατετρυπῆσθαι. Plautus Rudent. I. 2.

Villam integundam intelligo totam mihi,
Jam nunc perlucet ea quam cribrum crebrius.

Idem Mostell. I. 1.

O carnificum cribrum, quod credo fore:
Ita te forabunt patibulatum per vias
Stimulis, si huc reveniat senex.]

[Ibid. ΛΕΓΕΙΝ. Ὡς εἰπεῖν, *Ut ita dicam.*]

[ν. 879. ΤΡΙΣΩΜΑΤΟΣ Τ'. Virg. Æn. VI. 289.

——*et forma tricorporis umbræ.*

Sil. Ital. XIII. 201.

Monstrum Geryones immane tricorporis.

Pro τ' f. γ'. Communiter vero Geryones τρικέφαλος, seu τρικάρηνος, habitus est; unde proverbium, Τρικέφαλε Γηρυόνη. Ἐπὶ τῶν θηριογνωμόνων, *De iis qui efferatis sunt animis.* Cujus rationem reddit Mich.

Digitized by Google

Apostolius, XIX. 64. ab urbe nempe in Ponto Euxino, quæ Τετρακαρηνία appellata fuit; quam Hercules invadens Geryonem illi propugnantem occidit.]

ν. 880. ΤΗΝ ΚΑΤΩ ΧΘΟΝΟΣ. Id est, sepulchrum.

ν. 881. ΤΡΙΜΟΙΡΟΝ ΧΛΑΙΝΑΝ. Metonymice, vestis pro corpore, ut corpus, τὸ σὸν δέμας, pro persona, apud Tragicos. Λαβὼν, id est, ἴσχων. [Et ita legit Auratus.]

[ν. 882. ΑΠΑΞ ΕΚΑΣΤΩι ΚΑΤΘΑΝΩΝ ΜΟΡΦΩΜΑΤΙ. Talis qui fama mortuus, δευτερόποτμος dicebatur; de qua re prætereunda non sunt Hesychii verba. Δευτερόποτμος· ὁ ὑπό τινων ὑστερόποτμος· οὕτω δὲ ἔλεγον, ὁπόταν τινὶ ὡς τεθνειῶτι τὰ νομιζόμενα ἐγένετο, καὶ ὕστερον ἀνεφάνη ζῶν. Οἱ δὲ πολέμοις καὶ ἀπειρῆσθαι τοῖς τοιούτοις εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν τῶν σεμνῶν φασὶ θεῶν. Ἢ ὁ φημισθεὶς ἐπὶ ξένης τετελευτηκὼς, ἔπειτα ἐπανελθών. Ἢ ὁ δεύτερον διὰ γυναικείαν κόλπου διαδύς· ὡς ἔθος ἦν παρὰ Ἀθηναίοις ἐκ δευτέρου γεννᾶσθαι.]

[Ibid. ΜΟΡΦΩΜΑΤΙ. Ovid. Metam. IX. 184.

——*nec me pastoris Iberi*
Forma triplex movit.

Cæterum μόρφωμα, forma, pro corpore; ut idem Ovidius, Met. I. 1.

In nova fert animus mutatas dicere formas
Corpora.——]

ν. 884. ΑΡΤΑΝΑΣ ΕΜΗΣ ΔΕΡΗΣ. Cum ego pararem laqueum ad suspendium.

[Ibid. ΕΜΗΣ ΔΕΡΗΣ. Sub. ἀπό.]

[ν. 885. ΑΕΛΗΜΜΕΝΗΣ. f. εἰλεμένη vel εἰλημένης, vel εἰλημμένης.]

ν. 886. ΕΚ ΤΩΝΔΕ. [Κληδόνων sc.] Potest etiam interpretari, *opera horum* (domesticorum). Est excusatio callida absentiæ Orestis.

[ν. 887. ΚΥΡΙΟΣ. f. κύρος ὤν, vel κῦρος ὄν.]

ν. 889. ΔΟΡΥΞΕΝΟΣ. Sic et Choeph. ν. 914.

ν. 893. ΒΟΥΛΗΝ ΚΑΤΑΡΡΙΨΕΙΕΝ, *consilium projectum iniret.* Sc. occidendi Orestis. [f. βόλον, vel βελὴν καταῤῥάψειεν.]

[Ibid. ΣΥΓΓΟΝΟΝ. Supple ἐγὶ, vel, f. σὸν γόνον.]

ν. 896. ΚΛΑΥΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΣΥΤΟΙ ΠΗΓΑΙ ΚΑΤΕΣΒΗΚΑΣΙΝ. Sept. Theb. ν. 590.

Μητρός τε πηγὴν τίς κατασβέσει δίκη;

[ν. 900. ΑΤΗΜΕΛΗΤΟΥΣ. Aurat. ἀτημέλητος, *neglectus*, vel ἀτημελητῶς.]

ν. 906. ΣΩΤΗΡΑ ΝΑΟΣ. Interpunge cum Cantero;

Σωτῆρα ναὸς πρότονον, ὑψηλῆς τέγης
Στύλον πεσόντα.——

Digitized by Google

Scholiastes Apollonii ad Argon. I. 564. Πρότονοι, τὰ ἐξ ἑκατέρου μέρους τῆ ἱστίῳ ἐπὶ τὴν πρῴρην καὶ τὴν πρύμναν ἐκτεινόμενα σχοινία.

ℵ. 910. ΟΔΟΙΠΟΡΩι ΔΙΨΩΝΤΙ. Virgilius, Ecl. V. 46.

quale per æstum
Dulcis aquæ saliente sitim restinguere rivo.

Apollonius, IV. 1416.

Ἤ τινα πετραίην χύσιν ὕδατος, ἤ τινα γαίης
Ἱερὸν ἐκβλύσοντα, θεαὶ, ῥόον, ᾧ ἀπὸ δίψαν
Αἰθομένην ἄμοτον λωφήσομεν.——

[ℵ. 912. ΤΟΙΟΙΣΔΕ. f. Τοιοῖς σι.]

[ℵ. 914. ΦΙΛΟΝ ΚΑΡΑ. Homer. Iliad. Σ'. 114.

Νῦν δ' εἶμ' ὄφρα φίλης κεφαλῆς ὀλετῆρα κιχείω.

Latini, *carum caput.* Virg. Æn. IV. 493. Horat. Od. I. 24.]

[ℵ. 915. ΕΚΒΑΙΝ' ΑΠΗΝΗΣ ΤΗΣΔΕ. Et mox ad Cassandram, ℵ. 1048.

Ἔκβαιν' ἀπήνης τῆσδε.

Argumenti auctor, Ἀγαμέμνων δὲ ἐπὶ ἁπήνης ἔρχεται· εἵπετο δ' αὐτῷ ἑτέρα ἁπήνη, ἔνθα ἦν τὰ λάφυρα, καὶ ἡ Κασάνδρα. Seneca Troad. ℵ. 149.

——*Currusque sequens*
Agamemnonios aurea dextra
Vincula gestans lætis fiet
Pompa Mycenis.]

[ℵ. 916. ΑΝΑΞ. f. ὦ 'ναξ.]

[ℵ. 917. ΑΙΣ ΕΠΙΣΤΑΛΤΑΙ ΤΕΛΟΣ. Thomas Magister in voce ἐπιτελάμην. Ἐπιτέλαι δὲ ὁ μόνον τὸ διὰ γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ αὐτοπροσώπως κελεύσαι· καὶ ἐπιτολὴ ὡσαύτως. Vide Prometh. Vinct. ℵ. 3.]

[Ibid. ΤΕΛΟΣ. *Officium*, πρᾶγμα. Vide ad Sept. Theb. ℵ. 266.]

ℵ. 918. ΠΕΔΟΝ ΚΕΛΕΥΘΟΥ ΣΤΡΩΝΝΥΝΑΙ ΠΕΤΑΣΜΑΣΙΝ. Mos antiquus, cujus apud plures fit mentio, Plutarchus Catone Uticensi, p. 764. Προεπέμφθη δάκρυσι καὶ περιβολαῖς ἁπλήστοις, ὑποτιθέντων ἱμάτια τοῖς ὤμοις ἢ βαδίζοι. Videsis 2 Reg. ix. 13. Et Matth. xxi. 8.

ℵ. 919. ΠΟΡΦΥΡΟΣΤΡΩΤΟΣ. Virgilio *stratum ostrum.* Æn. I. 704.

ℵ. 920. ΩΣ ΑΝ ΗΓΗΤΑΙ ΔΙΚΗ. Poterit legi ὡς ἂν ἡγῆται δίκη, *ut deducat eum Justitia domum.* [Vide Polynicis insignia, Sept. Theb. ℵ. 650. Sunt qui malint δίκῃ.]

[ℵ. 922. ΣΥΝ ΘΕΟΙΣ. Choeph. ℵ. 780. Σὺν θεῶν δόσει. Vide quæ ibi annotata. Theocr. Idyll. II. 28. σὺν δαίμονι.]

[ℵ. 923. ΑΗΔΑΣ ΓΕΝΕΘΛΟΝ. Leda duo peperit ova, ex quorum altero nati sunt Pollux et Helena, ex altero Castor et Clytemnestra. Fabula tritissima. Id ovum Pausanias in Laconicis refert ostendi a Lacedæmoniis suspensum tæniis a testudine templi. Quin

Digitized by Google

cum de ovis sermo fit, venit mihi in mentem locus Antigoni Carystii, fœdissime, ni fallor, depravatus; cui ἐν παρέργῳ medelam adhibere fas sit. Est vero cap. 103. Histor. Mirab. Τῶν ζώων τὰ μακρὰ, ἄρσενα εἶναι· τὰ δύτερα, θήλεα. *Animalium longa, esse mascula; secunda, fœmella.* Quorsum hæc? immo restitue meo periculo, Τῶν δ' ὠῶν τὰ μακρὰ, ἄρσενα εἶναι· τὰ παχύτερα, θήλεα. *Ova oblonga, mascula: crassa, fœmella.* Horat. Sat. II. 4. 12.

Longa quibus facies ovis erit, illa memento,
Ut succi melioris, et ut magis alba rotundis
Ponere; namque marem cohibent callosa vitellum.

Columella, VIII. 5. *Cum deinde quis volet quam plurimos mares excludi, longissima quæque et acutissima ova subjiciet: et rursus quum fœminas, quam rotundissima.* Plinius, H. N. X. 2. *Fœminam eduni quæ rotundiora gignuntur; reliqua, marem.* Sed tamen aliter Aristoteles, Hist. Animal. VI. 2. Ἔστι δὲ τὰ μὲν μακρὰ καὶ ὀξέα τῶν ὠῶν, θήλεα· τὰ δὲ στρογγύλα καὶ περιφέρειαν ἔχοντα κατὰ τὸ ὀξὺ, ἄρρενα.]

ν. 925. ΜΑΚΡΑΝ ΓΑΡ ΕΞΕΤΕΙΝΑΣ. Pro absentia longa sermo longus. [Supple εἰς. Pro γὰρ Aur. legit δ' ἄρ, quod minus mihi probatur.]

ν. 928. ΜΗΔΕ, ΒΑΡΒΑΡΟΥ ΦΩΤΟΣ ΔΙΚΗΝ, ΧΑΜΑΙΠΕΤΕΣ ΒΟΑΜΑ, κ. τ. λ. Antiquissima sane [consuetudo] erat apud Assyrios et cæteras gentes orientales, regem humi procumbentes adorare; quod Græcis indecorum semper visum est. Euripides, Oreste, ν. 1507.

ΦΡ. Προσκυνῶ σ', ἄναξ, νόμοισι βαρβάροισι πρόσπεσών.
ΟΡ. Οὐκ ἐν Ἰλίῳ τάδ' ἐστὶν, ἀλλ' ἐν Ἀργείᾳ χθονί.

Hinc Aristoteles, Rhetoric. III. inter τὰ βαρβαρικὰ ponit προσκυνήσεις καὶ ἐκστάσεις. Pindaro χαμαιπετὴς λόγος est humilis, vilis; q. d. humi serpens. Olymp. IX. 19.

——χαμαιπετέων λόγων ἐφάψῃ.

[ν. 931. ΘΕΟΥΣ ΤΟΙ ΤΟΙΣΔΕ. Lege, θεὸς τοιοῖσδε.]

[ν. 933. ΟΥΔΑΜΩΣ ΑΝΕΥ ΦΟΒΟΥ. Quod sit ἐπίφθονον. Vide supra quæ ad ν. 465.]

ν. 934. ΛΕΓΩ ΚΑΤ' ΑΝΔΡΑ ΜΗ ΘΕΟΝ ΣΕΒΕΙΝ ΕΜΕ. Notum illud,

Nullum ego sum numen, cur me immortalibus æquas?

[Ibid. ΛΕΓΩ ΚΑΤ' ΑΝΔΡΑ. Versio ambigua, per quam τὸ κατ' ἄνδρα ad λέγω, ut apud Apostolum, 1 Cor. ix. 8. Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ, non minus quam ad σέβειν referri possit; quod sine sententiæ labe non potest hic. Vera enim sententia verborum, Λέγω *ubeo volo*, σέβειν ἐμὲ κατ' ἄνδρα, μὴ κατὰ θεόν.]

Digitized by Google

ν. 936. ΤΟ ΜΗ ΚΑΚΩΣ ΦΡΟΝΕΙΝ. Socrates, Epistola VI. a Leone Allatio edita, μίαν ἀρχὴν εὐδαιμονίας ἐγὼ νομίζω, φρονεῖν εὖ.

[ν. 942. ΗΥΞΩ ΘΕΟΙΣ ΔΕΙΣΑΣ. A. δηΐους.]

[ν. 943. ΕΞΕΙΠΟΝ. A. Ἐξεῖπεν.]

ν. 944. ΤΙ Δ' ΑΝ ΔΟΚΗι, κ. τ. λ. Lege δοκεῖ. *Quid tibi videtur Priamus facturus, si hæc effecisset?* sc. si vicisset.

ν. 946. ΑΙΔΕΣΘΕΙΣ. Restitue αἰδισθῇς. [Aut hæc per interrogationem legenda. De Priamo quod objicerat Clytemnestra, annuente Agamemnone, pergit illa, *An igitur veritus hominum vituperium, calcare aulæa quæ paravi recusas?* Hæc vera sententia, quam confirmant et sequentia.]

[ν. 948. ΑΦΘΟΝΗΤΟΣ ΟΥΚ ΕΠΙΖΗΛΟΣ. Chares apud Stobæum, Serm. XXXVIII.

Ἐγὼ δ' ἐν ἀνθρώποισι μέχρι τῦ δοκῶ
Εὖ πράττειν, μέχρις ἂν φθονεῖσθαί μοι δοκῶ.]

[ν. 950. ΝΙΚΑΣΘΑΙ. Λόγοις. *Persuaderi.* ν. 592.

Νικώμενος λόγοισιν οὐκ ἀναίνομαι.]

ν. 951. ΤΗΝΔΕ ΔΗΡΙΟΣ ΤΙΕΙΣ. Vel τῆσδε legendum, vel a δήρομαι δήριος *pertinax.*

[ν. 953. ΥΠΑΙ ΤΙΣ ΑΡΒΥΛΑΣ. Ἀρχαϊκῶς. Homerus, Iliad. Β'. 44.

Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἰδήσατο καλὰ πέδιλα.

Unde posteri confinxere vocem ὑπόδημα. Hesych. Ἀραβύλας· ὑποδήματος διαφοράν, καὶ βαρβαρικά. Mox, Ἀρβύλαι· εἶδος ὑποδημάτων. Jul. Pollux, VII. 21. Ἦν δέ τι ὑπόδημα καὶ ἀρβύλη, εὐτελὲς τὴν ἐργασίαν. Euripides Oreste, ν. 140.

Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης
Τιθεῖτε, μὴ κτυπεῖτε, μηδ' ἔγω κτύπος.

Quin ἀρβύλη secundum Pollucem erat vilius quoddam calceamenti genus. Certe ἀρβυλίδες erant calceamenta rustica clavis ferreis suppacta, de quibus exponendus insignis locus in Theocr. Idyll. VII. 25.

—— ὡς τεῦ ποσὶ νισσομένοιο
Πᾶσα λίθος ποταίοισα ποτ' ἀρβυλίδεσσιν ἀείδει.

Quibus verbis inest βυκολικὴ ἀφέλεια et rus merum; audacem metaphoram alicubi vocat Eustathius, Θεόκριτος θρασέως ἔφη, τὸ, Πᾶσα λίθος ἀείδει. Vir tamen doctus in illo loco Theocriti intelligere maluit τὰς κρέπιζας. Erant autem κρεπίζαι et κρεπίζια, proprie calceamenta ligne a Bœotorum peculiaria, quibus oleas et uvas calcabant, a κρέπω et πίζα. Hesych. Τὰ ξύλινα σανδάλια κρεπίζια λέγεται· καὶ ὑποδήματα ξύλινα, μεθ' ὧν τὰς ἐλαίας πατοῦσι. Unde Bœoti homines præ aliis agrestes et rustici, ab hisce calceamentis peculiariter dicti sunt κρεπιζό-

Digitized by Google

φορεῖ, teste Eustathio, Jul. Polluce, et aliis. Ego vero, pace tanti viri dixerim, ἀμβυλίδας in illo versu Theocriti intelligerem calceos ferratos rusticorum, potius quam Bœotorum ligneos: ejusmodi enim soleæ clavis suppactæ, inter eundum lapidibus illisæ sonitum ac tinnitum edunt. Theophrastus in charactere περὶ ἀγροικίας, rustici notam facit, εἰς τὰ ὑποδήματα ἥλους ἐγκρῦσαι, clavos calceis infigere, quod etiam rustici hodieque apud nos factitant, ne calceamenta nimio usu terantur. Atque hujusmodi fortasse calcei erant quæ ideo ἥλιπες, vel potius ἥλιπες dicebantur, ab ἦλος, *clavus*, unde ἀνήλιπος, Dor. ἀνάλιπος, h. e. ἀνυπόδητος, *discalceatus*. Theocr. Idyll. IV. 56.

Εἰς ὄρος ὄκχ' ἔρπεις, μὴ ἀνάλιπος ἔρχεο Βάττε,
Ἐν γὰρ ὄρει ῥάμνοι τε καὶ ἀσπάλαθοι κομόωντι.

Scholiastes, Ἥλιψ τὸ ὑπόδημα· παρὰ τὸ ἐλίσσειν τὸν πόδα, ἀνήλιπος δὲ οἱονεὶ, ὁ μὴ ἐλίσσων τὸν πόδα. Quæ interpretatio nimium frigida et detorta mihi videtur: quale enim hoc etymon est? ἥλιψ παρὰ τὸ ἐλίσσειν τὸν πόδα cum ἥλιψ habeat η in prima, ἐλίσσειν vero ε? Aut quid est ἐλίσσειν τὸν πόδα, pedem volvere, vertere, versare, id enim est ἐλίσσειν; aut quomodo ille qui sine calceis incedit οὐκ ἐλίσσει τὸν πόδα; immo eo magis versat et torquet pedem, si γυμνόπους sit, et nudo pede terram versat. Quare nullus dubito quin ἥλιπες sint hujusmodi calcei ferrati, seu clavati, de quibus Theophrastus modo laudatus, et deriventur ab ἦλος, *clavus*, et ἀνήλιπος sit qui sine hisce calceis incedit. Et certe nihil aptius neque convenientius esse potest illi loco Theocriti. Colloquuntur enim ibi duo rustici, duo pastores, quorum unus dum per spinetum incederet, pedem suum cynosbato sive rubo vulneraverat. Inquit igitur alter, vide ne postea per hunc montem spinis sentibusque oppletum ambules, sine calceis tuis ferro suffixis et suppactis, quibus sc. pedes tuos munias atque defendas contra spinarum aculeos, in monte enim rubi ac tribuli nascuntur. Ac si dixisset, memineris posthac εἰς τὰ ὑποδήματα ἥλους ἐγκρῦσαι. Hujusmodi calceamenta *clavata* dicebantur, inquit Festus, unde discimus tam apud Romanos quam apud Græcos in usu fuisse rustica hæc ὑποδήματα. Nec rusticis solum, sed quod ad hunc Æschyli locum propius spectat, etiam militibus, nam et caligæ militares clavis erant suffixæ. Unde donarium quoddam a militibus exactum eo nomine et prætextu, quasi ad clavos militarium caligarum emendos, ideoque et *clavarium* dicebatur: meminit Tacitus, Histor. III. 50. *Seditiosæ militum voces terrebant, clavarium, donativi nomen est, flagitantium.* Quod autem de fulmentis adfert V. Cl. in Theophrasti quem nuper adduximus locum, opinor alia ea res est, et nihil ad ferreos calceorum clavos de quibus hic agi-

Digitized by Google

mus. *Fulmentum* aut *fulmenta*, nam in utroque genere extat apud veteres Romanos, est quasi *fulcimentum*, idem quod fulcrum seu sustentaculum. Unde vetus illud proverbium apud Varronem, *Fulmenta lectum scandunt*, de re absurda atque præpostera. Fulmenta sunt fulcra lecti, quæ Homerus ἐρμῖνας vocat, quasi ἔρματα, h. e. ἐρείσματα, fulcra, sustentacula. Hinc καττύματα calceorum fulmentæ dicebantur. Plautus Trinumm. III. 2.

Fulmentas jubeam suppingi soccis.

Vel ut alii rectius legunt, *Fulmentâ jubeam suppingi soccos*, ubi Paræus in Lexico, *Fulmenta*, inquit, *sunt clavi calceis sive soccis suppacti, tanquam fulcimenta.* Immo potius καττύματα sunt, sc. corii partes duriusculæ, quæ a veteramentariis et cerdonibus calceis munimendis suffiguntur: παλαιὰ δέρματα, coria ex veteri calceamento, unde et pro veteribus calceamentis ponuntur. Talia καττύματα erant illa Gibeonitarum in sacra pagina, quæ Septuaginta interpretes vocant, Jos. ix. 5. σανδάλια παλαιὰ καὶ καταπεπιλματωμένα. Novum sane vocabulum pro re antiqua, nec minus noviter et mire versum a Latino interprete, *quæ ad indicium vetustatis pittaciis consuta erant*; quod equidem quid sit non intelligo: πιττάκιον est emplastrum, pannus cui imponitur medicamentum. Fulmentæ igitur soccorum seu calceorum sunt καττύματα, sed nihil hæc ad clavos ferreos quibus rustici ac milites calceamenta sua suffigerent. Etiam et æneis in hanc rem utebantur. Lucil. Fr. XXVIII. 45.

Fulmentas clavis æneis subducere.

Quin divites et luxuriosi, argenteis vel aureis. Ælian. Var. Hist. IX. 3. Καὶ Ἀγνῶν χρυσᾶς ἥλας ἐν ταῖς κρηπῖσιν ἐφόρει. Plaut. Bacchid. II. 3.

Qui soccis habeat aurum suppactum solum.

Antiochi exercitus *magna ex parte aureos clavos crepidis subjectos habuit.* Valer. Max. IX. 1. Hunc luxum increpat et damnat Clemens Alexandr. Pædagog. II. 11. Αἰσχρὰ γὰρ ἀληθῶς τὰ σανδάλια ἐκεῖνα, ἐφ' οἷς ἦσι τὰ χρυσᾶ ἀναθέματα· ἀλλὰ καὶ τὰς ἥλας ἑλικοειδῶς τοῖς καττύμασιν ἐγκατακρύειν ἀξιοῦσι. Quin hic apud nostrum ὑπαί τις ἀρβύλας λύοι fortasse tmeticôs accipiendum ὑπόλυοί τις ἀρβύλας. Aristophanes, Lysist. ν. 949. Ὑπολύομαι, *calceos solvo.* Gloss. Græc. Lat. Ὑπολύω, *decalceo.*]

[Ibid. ΑΡΒΥΛΑΣ. Suidas, Αἰσχύλος πρῶτος εὗρε προσωπεῖα δεινὰ καὶ χρώμασι κεχρισμένα ἔχειν τὰς τραγικὰς, καὶ ταῖς ἀρβύλαις ταῖς καλουμέναις ἐμβάταις κεχρῆσθαι.]

[ν. 954. ΠΡΟΔΟΥΛΟΝ. Malim divisim, πρὸ, δοῦλον ἔμβασιν ποδῶν,

Digitized by Google

h. e. πρίν. *Solvat aliquis priùs calceos meos.* Sunt qui πρόδυλος vel προδύλη legunt.]

[Ibid. ΠΡΟΔΟΥΛΟΝ ΕΜΒΑΣΙΝ ΠΟΔΟΣ. Musonius apud Stobæum, Serm. I. Καὶ τῷ γε ὑποδεδέσθαι τὸ ἀνυποδετεῖν τῷ δυναμένῳ κρεῖττον· κινδυνεύει γὰρ τὸ μὲν ὑποδεδέσθαι, τῷ δεδέσθαι ἐγγὺς εἶναι· ἡ δ' ἀνυποδησία πολλὴν ἐλευθερίαν τινὰ καὶ εὐκολίαν τοῖς ποσὶν παρέχει, ὅταν ἠσκημένοι ὦσι. Laudat ἀνυποδησίαν, vinctum et calceatum unum eundemque putans. Hinc *vincula* pro *calceis*. Virg. Æn. VIII. 458.

Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis.

Ubi Servius, *Tyrrhena vincula, Tusca calceamenta*. Ovid. Fast. II. 324.

Stringebant magnos vincula parva pedes.

Et I. 410. *Impediunt teneros vincula nulla pedes.*]

[ν. 956. ΦΘΟΝΟΣ. Vel φθόνον. Hoc ab Agamemnone factum uxoris suasu contra ipsius sententiam propriam, utpote qui fassus est invidiosum esse, et Diis invisum, artificiose confinxit poeta, quo aptius inducatur Clytemnestræ facinus.]

ν. 957. ΣΩΜΑΤΟΦΘΟΡΕΙΝ. Corrige σωματοφθορεῖν. Casaub.

[ν. 963. ΠΟΛΛΩΝ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΕΞΑΙΡΕΤΟΝ ΑΝΘΟΣ. Quod in unoquoque genere præcipuum, id ἄνθος dici, cuivis e triviis notum. Ita Homerus οἶνος ἄωτον dixit, quod Plautus plus semel *florem vini*. Lucretius III. 222. *florem Bacchi*, &c. Cæterum optima et pulcherrima spoliorum solebant milites eligere, et a reliquis eximere, quorum unam partem Diis vel dedicabant vel ad sacrificium reservabant, alteram imperatori et ducibus exercitus dividebant, qua de re ἐξαίρετα dicebantur. Hesych. Ἐξαίρετον· ἐπίλεκτον. Glossarium vetus, Ἐξαίρετος· *Egregius; eximius; præcipuus.* Ἐξαιρεῖν enim nihil est aliud quam *eximere*, seu *excipere*, ut Virgilius dixit, Æneid. IX. 270.

——*ipsum illum clypeum cristasque rubentes*
Excipiam sorti.——

Ita *eximii* porci et alia pecora latine dicta sunt, quæ a reliquo grege *eximebantur*, ut numini alicui sacrarentur, aut ad sacrificium servarentur; eademque etiam ratione *egregia* dicebantur, ut *e grege* selecta et ex omni numero separata. Inde autem, quia quæ optima pecora fuere, e grege ad Deorum sacra separarentur, quicquid in unoquoque genere optimum erat atque præcipuum, id egregium, eximium, ἐξαίρετον, dicebatur. Eustath. ad Il. ι'. Ὅτι ἐξαιρεῖν καὶ ἐξαίρεσθαι παρὰ τῷ ποιητῇ, τὸ ἐπιλέξασθαι καὶ δῦναί τι ὡς ἐξαίρετον. Videsis Guellium ad Virgilianum illud Æn. VIII. 551.

Digitized by Google

Ducunt exsortem Æneæ, quem fulva leonis
Pellis obit totum.———]

[ν. 964. ΣΤΡΑΤΟΥ ΔΩΡΗΜ', ΕΜΟΙ ΞΥΝΕΣΠΕΤΟ. Atque hinc tale præmium honorarium quo milites ducem donarunt, γέρας dictum est. Homer. sub persona Agamemnonis. Iliad. Α'. 135.

Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ,
Ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται.
Εἰ δέ κε μὴ δώσουσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἢ τεὸν, ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
Ἄξω ἑλών.———

Hujusmodi plures γυναῖκας ἐξαιρέτους Agamemnoni cessisse testis erit Thersites, Il. Β'. 225.

Πλεῖαί τοι χαλκῷ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃ ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
Πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.

Ex his Cassandram fuisse, præter Æschylum, monet Euripides, Troad. ν. 247.

ΕΚ. Τοὐμὸν δὲ τίς ἆρ' ἔλαχε τέκος,
Ἔννεπε, τλάμονα Κασάνδραν;
ΤΑΛ. Ἐξαίρετόν νιν ἔλαβεν Ἀγαμέμνων ἄναξ.]

ν. 968. ΕΙΣ ΑΡΓΥΡΟΝ. Vir insignis Claudius Salmasius legit ἰσάργυρον, in Exercitationibus Plinianis, p. 593. πορφύρας ἰσάργυρον κηκῖδα vocat *purpuræ fucum argento contra carum.* Ἐπὶ ἀργύρῳ vel πρὸς ἀργύρῳ πωλούμενον, Græci Poetæ ἰσάργυρον vocant. Purpuram eo pretio olim distractam constat ex Theopompi historiis, cujus hæc verba leguntur apud Athenæum, XII. 4. Ἰσοστάσιος γὰρ ἦν ἡ πορφύρα πρὸς ἄργυρον ἐξεταζομένη.

ν. 969. ΚΗΚΙΔΑ. Hoc est, στύμμα vel βάμμα, *fucum.* Harpocration, Κηκίς· βάμμα τι καὶ στύμμα· ἢ καρπὸς τῆς δρυὸς ἐπιτήδειος εἰς βαφήν· galla, qua lanæ olim tingebantur. Dioscorides ait in Cilicia quercini generis arboribus parvæ instar cochleæ innasci, quod a mulieribus ad tincturam colligitur, et coccum vocatur. Locum ejus, vitiose excusum, restituit Salmasius, in Exercitationibus Plinianis, p. 274. hoc modo, Γίνεται δὲ ἡ ἐν Κιλικίᾳ ἐκ τοῖς δρυσὶν ὁμοίως κοχλίᾳ μικρῷ, ἣν τῇδε γυναῖκες εἰς τὰ στύμματα ἀναλέγουσαι κόκκον καλοῦσι. Hinc et κηκὶς pro quolibet Stymmate. [Choeph. ν. 266.

Θανόντας ἐν κηκῖδι πισσήρει φλογός.

Hesych. Κηκίς· ἀτμὶς, στύμμα. Vide Eustath. Il. Ξ'. p. 983.]

[ν. 970. ΟΙΚΟΣ Δ' ΥΠΑΡΧΕΙ. Haud dubium quin ἐπαρκεῖ scribendum sit. Ἐπαρκεῖ τῶνδε, his abundat, vel sufficienter instructa domus.]

Digitized by Google

[Ibid. ΑΝΑΞ. *Domine*, vel *marite*. Ita enim etiam uxores maritos compellabant. Atqui Agamemnon vere ἄναξ alias quoque.]

[Ibid. ΑΝΑΞ· ΕΧΕΙΝ. Vide an delendum punctum post ἄναξ.]

[ν. 971. ΠΕΝΕΣΘΑΙ Δ' ΟΥΚ, ΕΠΙΣΤΑΤΑΙ ΔΟΜΟΣ. h. e. ὁ πένεται, *nunquam eget*, vel, *nequit egere*. Plautus, *Non didici hariolari gratis*. Idem, *Cur negas? Quia vera didici dicere.*]

[ν. 972. ΠΟΛΛΩΝ ΠΑΤΗΣΜΟΝ. Sensus, *Multarum vestium talium pretium vovissem in victimis expendendum*; vel, ἐν χρησηρίοις, *oracula consulens.*]

Ibid. ΔΕΙΜΑΤΩΝ. Assentimur Cantero scribenti δ' εἱμάτων.

[ν. 973. ΠΡΟΥΝΕΧΘΕΝΤΟΣ. Vide an legendum, συνεχθέντος, vel σὺ νηχθέντος.]

[ν. 974. ΨΥΧΗΣ ΚΟΜΙΣΤΡΑ. Hesych. Κομίστρια· ἐπιμελητήρια, τροφὸς, ἐμπλέκτρια.]

[Ibid. ΤΗΣΔΕ. h. e. σῆς.]

Ibid. ΜΗΧΑΝΩΜΕΝΗΣ. Forsan μηχανωμένη.

[ν. 975. ΡΙΖΗΣ ΓΑΡ ΟΥΣΗΣ. [Σῆ παρόντος.] Elegantissima comparatio. *Sicut*, inquit, *quamdiu viget arboris radix, foliorum umbra a calore maligni illius sideris tuetur*; *eodem plane modo tu reversus, ædibus in hieme fervorem, in ætate refrigerium affers.*

Ibid. ΦΥΛΛΑΣ. Vox tempestati quam describit valde congrua: φυλλάδες enim proprie rami arborum marcidi, folia tamen adhuc retinentes, quod faciunt illi rami qui ante autumnum colliguntur. Hesychius, φυλλάδες· οἱ ξηροὶ κλάδοι καὶ φύλλα ἔχοντες. Aristophanes in Vespis, ν. 397. ἀνάβαιν', ἄνυσαι κατὰ τὴν ἐτέραν, καὶ ταῖσι φυλλάσι παῖ. Quod ad hanc vocem amplius spectat, φυλλὰς antiquitus aliquid erat quod ad lectulos attinebat, in quibus convivæ recumbere solebant: unde Julius Pollux, VI. 1. ubi de convivio agit, cum ea annumerat quæ ad convivarum lectulos spectant, κλιντήριον nominat, φυλλάδας, &c. Usum autem in lectulis foliorum varie ex auctoribus licet colligere. Theocritus, in Epigr.

Εὕδεις φυλλοστρῶτι πίδῳ.——

Idem etiam Pollux, VI. 71. edulii cujusdam hoc nomine meminit; φυλλάδας, inquit, ἐκάλουν τὰ χλωρὰ ὑποτρίμματα. Hesychius φυλλιάδα appellat. Φυλλιάς· ὑπότριμμά τι ἐκ λαχάνων σκευαζόμενον. Fortassis itaque aut corrigendus est Hesychius e Polluce, aut, quod malim, Pollux ex Hesychio.

[Ibid. ΙΚΕΤ' ΕΣ ΔΟΜΟΥΣ. f. Ἵκετ' ἐν δόμους.]

[ν. 976. ΣΚΙΑΝ ΥΠΕΡΤΕΙΝΑΣΑ ΣΕΙΡΙΟΥ ΚΥΝΟΣ. Quasi Sirius canis causa esset intensioris caloris. Ita et Persius, Sat. III. 5.

Digitized by Google

——siecas insana Canicula messes
Jamdudum coquit.——

Verum sequuntur poetæ vulgi errorem, qui τὸ τῦ κυνὸς ἄστρον παραίτιον τῆς τῶν καυσμάτων ἐπιτάσιως pronunciarunt, ex eo sc. natum, quod Sole signum Cancri peragrante, Canicula oritur. Errorem hunc refutat Geminus in εἰσαγωγῇ εἰς τὰ φαινόμενα. Neque enim est sidus causa, sed signum, istius caloris. Melius itaque Homer. Il. x'. 30. observante Is. Casaubono ad locum Persii modo laudatum,

——κακὸν δέ τε σῆμα τέτυκται.

"Sirii," inquit Hadr. Junius, Animadv. I. 5. "apud auctores passim est mentio, tum pro stella ipsa, tum pro sole quoque; utroque modo exponi potest apud Virgil. in tertio Æneidos, ibi,

——tum steriles exurere Sirius agros.

"Sed ut de stella minime dubium est, ita in controversiam vocari potest an pro Sole usurpata vox legatur: at vero istam ambiguitatem eximit Suidas Grammaticus, diserte annotans Σείριον a quibusdam exponi τὸν ἥλιον, hoc est, Sirium solem. Cujus testimonium confirmat Archilochi auctoritas, naturali ratione illud de Sole efferentis, Πολλὰς μὲν αὐτῶν Σείριος καταυανεῖ ὀξὺς ἐλλάμπων· id est, *Multos ex illis Sol siccabit, æstuque suo durabiles reddit.* Id namque Solis proprium est, vi sua ignea corporum humorem rapere atque depascere. Similiter usus est et Lycophron in Cassandra, de Ajacis corpore in littus a mari ejecto loquens, ibi, Ἐκβεβρασμένον νέκυν ἀκτὴς Σειρίῳ καταυανεῖ· id est, *Cadaver expulsum arefaciet Solis radiis.* Vides manifeste Sirium utrobique pro Sole accipi. Accedit quod Ibycus poeta Rhegynus σείρια astra universa vocaret, testante Suida, vel quod sint quasi τείρεα quædam, et navigantibus signorum sint loco, vel διὰ τὸ τείρειν τὸ δαμάζειν."]

[Ibid. ΥΠΕΡΤΕΙΝΑΣΑ. Vide an melius ὑπερτείνουσα.] Auratus, Casaub.

[ν'. 978. ΘΑΛΠΟΣ ΜΕΝ ΕΝ ΧΕΙΜΩΝΙ. Virgil. Georg. II. 149.

——alienis mensibus æstas.]

[ν'. 979. ΟΤΑΝ ΔΕ ΤΕΥΧΗι. Canicularis dies.]

[Ibid. ΖΕΥΣ Τ' ΑΠ' ΟΜΦΑΚΟΣ. Dele τ', vel lege γ'.]

[ν'. 980. ΗΔΗ. An potius ἤδη, cogita.]

ν'. 981. ΑΝΔΡΟΣ ΤΕΛΕΙΟΥ. Ἀνὴρ τέλειος, *maritus.*

[ν'. 983. ΜΕΛΟΙ ΔΕ ΤΙ ΣΟΙ. Similis locutio Choeph. ν'. 779.

Μέλει θεοῖσιν ὥνπερ ἂν μέλῃ περί.]

[Ibid. ΜΕΛΗΙΣ. Aur. Μέλῃς.]

[ν'. 984. ΤΙΠΤΕ. Hesych. Τίπτε· τὶ δήποτε, ἢ κατὰ συγκοπὴν τί ποτε, ἢ διατί, ἢ ἵνατί.]

Digitized by Google

ν. 985. ΔΕΙΓΜΑ. [Φάσμα. Aliqui δεῖγμα, *vellicatio cordis*, φρόντισμα, quod minus probo. f. δεῖμα. Hesych. Δεῖμα· δίος, φόβος, φόβητρον.]

[ν. 987. ΜΑΝΤΙΠΟΛΕΙ Δ' ΑΚΕΛΕΥΣΤΟΣ. Distingue secundum Antistrophica,

Μαντιπολεῖ δ' ἀχέ-
λευστος ἄμισθος ἀοιδά.

Vide annon potius ἀχίλευστον ἄμισθον ἀοιδάν.]

ν. 989. ΟΥΔ' ΑΠΟΠΤΥΣΑΣ, *Neque* me *rejiciente* (ipsum). Ἀποπτύσας pro ἀποπτύσαντος ἐμοῦ· figura huic auctori familiaris. [Ad oram Cod. Scaligeriani, ἀποπτύσαν.]

[Ibid. ΔΙΚΑΝ ΔΕ ΔΥΣΚΡΙΤΩΝ ΟΝΕΙΡΑΤΩΝ. Quasi esset fallax. Supra, ν. 500.

——εἴτ', ὀνειράτων δίκην,
Τερπνὸν τόδ' ἐλθὸν φῶς ἐφήλωσε φρένας.]

[ν. 991. ΙΞΕΙ. f. ἵξει, vel ἵζει.]

[ν. 992. ΦΡΕΝΟΣ ΦΙΛΟΝ ΘΡΟΝΟΝ. Refertur ad ν. 986. *Cor mentis penetrale.*]

Ibid. ΧΡΟΝΟΣ Δ' ΕΠΕΙ. Malim ἐπὶ, ut sit sensus, *Tempus diuturnum* (decennale) *putrefecit naves arenosas* (i. e. in arenis stantes) *anchoris detentas, cum adversus Ilium profecta est classis.*

[ν. 993. ΠΡΥΜΝΗΣΙΩΝ. Hesych. Πρυμνήσια· ἀπόγεια σχοινία.]

[Ibid. ΞΥΝΕΜΒΟΛΟΙΣ. l. ξὺν ἐμβόλοις.]

[ν. 995. ΠΕΥΘΟΜΑΙ Δ' ΑΠ' ΟΜΜΑΤΩΝ. Tralatio ab uno sensu ad alium. Ita Sept. Theb. ν. 104. κτύπον δέδορκα. Prometh. Vinct. ν. 21. φωνὴν ὄψει.]

ν. 999. ΟΠΩΣ. Lege ὅμως, [vel f. ὁπός.]

ν. 1002. ΟΥ ΤΟ ΠΑΝ. H. e. *Non omnia sperans prospera.*

[Ibid. ΕΧΩΝ. Aur. ἴσχει.]

[ν. 1006. ΚΥΚΛΟΥΜΕΝΟΝ. Κυκλοφερεύμενον, κύκλῳ φερόμενον.]

[ν. 1007. ΤΙ. f. τάδ'. Sunt qui malint τοί.]

ν. 1008. ΕΛΠΙΔΟΣ. *Timore.* Ita et alibi.

[ν. 1010. ΜΑΛΑ ΓΑΡ. f. δ' ἄρ. Sensus, *Breve spatium est perfectæ sanitatis: utpote quæ morbi imminentis certum sit signum.* Idque Hippocrates in aphorismis pluribus exequitur. Hippocrates: Αἱ ἐπ' ἀκρὸν εὐέξιαι, σφαλεραί. Felicitatis ad summum punctum inoffensus tenor, suspectus esse debet. Nota Polycratis historia.]

ν. 1011. ΑΚΟΡΕΣΤΟΝ. Ut et ν. 1340.

Τὸ μὲν εὖ πράττειν ἀκόρεστον ἔφυ
Πᾶσι βροτοῖς.——

[Sunt qui malint ἀχώρεστον, vel ἀχάρεστον. Sanitatis longæ finis ante

Digitized by Google

satietatem, nempe ad invidiam rerum humanarum quæ fluxæ, breves, et ante satietatem delinquentes. Sophocl. Œd. Col. ν. 1707. sqq.]

ν. 1017. ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΝ ΠΡΟ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΚΤΗΣΙΩΝ ΟΚΝΟΣ ΒΑΛΩΝ. Legere velim,

Καὶ τὸν μὲν πρὸ χρημάτων
Κτησίων ὄκνον βαλὼν
Σφενδόνας ἀπ' ἰυμίτου.

Pro προβαλὼν jaculans e funda mediocri, h. e. mediocritati studens. [Sed ego ne sic quidem commodam sententiam ex verbis elicio. Quod si sic, καὶ τὸν μὲν πρὸ χρημάτων κτησίων ὄκνος βαλὼν, figura Æschylo non inusitata, pro, Καὶ τὸν μὲν. . . . . ὄκνῳ προβαλόντος. Sententia, *Fortunas lapsas et fractas recuperari et resarciri posse, sed non itidem vitam.* Haud dissimiliter et Jobus, xiv. 7, 8. vitæ semel amissæ damnum irreparabile, excisæ arboris exemplo aggravat, cui spes aliqua in radice.]

[ν. 1019. ΣΦΕΝΔΟΝΑΣ. *Ex funda, sc. perditionis.*]

[ν. 1020. ΕΔΥ. Hesych. Ἔδυ· . . . . . κατέδυ.]

[ν. 1023. ΠΟΛΛΑ. Πολλάκις.]

[ν. 1024. ΑΜΦΙΛΑΦΗΣ. Hesych. Ἀμφιλαφίς· πολὺ, δαψιλές. Callimach. III. 3. Καὶ χοροὺς ἀμφιλαφῆς.]

ν. 1027. ΠΕΣΟΝΘ' ΑΠΑΞ. Lege πισὸν ἅπαξ. [An πισόν γ' ἅπαξ; cogita. Stropha præcedente dixerat sanitatem et opes recuperabiles esse, jam subdit, non esse recuperabilem sanguinem effusum.]

[ν. 1028. ΘΑΝΑΣΙΜΟΝ. An Θανασίμου, vide.]

[ν. 1030. ΕΠΑΕΙΔΩΝ. Incantans carminibus magicis: medicinæ genus ἰπωδή.]

ν. 1031. ΟΥΔΕ ΤΟΝ ΟΡΘΟΔΑΗ. De Æsculapio interpretatur Scholiastes, quem fulmine exterminavit Jupiter, quod Hippolytum resuscitasset: ego vero potius legerem,

Οὐδὲ τὸν ὀρθοδαῆ
Τῶν φθιμένων ἀνάγειν
Ζεὺς αὖτ' ἔπεισ'.

ne vel ipse Jupiter persuaserit inferorum judicem ut mortuos in lucem remittat.

ν. 1033. ΕΠ' ΕΥΛΑΒΕΙΑι ΓΕ. [γρ. ἐπ' εὐλαβείᾳ γε.] Delet hæc Canterus, ut quæ *et versus respuit, nec carmen magis quam Scholium sapiunt.* Quod ad metrum spectat, adeo male sibi respondent versus, ut nihil exinde certi colligere sit. Enimvero Scholiastes hæc agnoscit, et interpretatur ὥστε μὴ ἔτι βλαβῆναι· quasi dixerit, ita extinxit Jupiter Æsculapium ut non sibi sit amplius cavendum, ne ille iterum exsuscitaret homines.

Digitized by Google

[ν. 1035. ΜΟΙΡΑΝ. An μοίρας.]

[ν 1036. ΦΕΡΕΙΝ. Ἐκφέρειν· *eloqui.* Vide an ita legendum.]

[ν. 1038. ΕΞΕΧΕΙ. *Effudisset*, h. e. *effutiisset.* Soph. Philoct. ν. 13.

——κἀκχέω τὸ πᾶν
Σόφισμα.——

An legendum τόδ' ἂν ἐξέχει, cogita.]

ν. 1040. ΘΥΜΑΛΓΗΣ ΤΕ, &c. Distingue, ut respondeat Strophæ,

Θυμαλγής τε καὶ ὀδὲν ἐπ-
ελπομένα ποτέ.

[ν. 1042. ΚΑΙΡΙΟΝ. *Felix.*]

[Ibid. ΕΚΤΟΛΥΠΕΥΣΕΙΝ. Ἐκτολυπεύω, *deglomero, perficio.*]

V.

[ν. 1043. ΖΩΠΥΡΟΥΜΕΝΑΣ ΦΡΕΝΟΣ. Præ timore et sollicitudine]

ν. 1046. ΧΕΡΝΙΒΩΝ. [Χέρνιψ est aqua ad lavandas manus; ut in versibus illis apud poetam toties repetitis in Odyssea, neque enim extant in Iliade. Odyss. A'. 136, et sæpe.

Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι.——

Solebant enim veteres ante cibum νίψασθαι τὰς χεῖρας, et post cibum ἀπονίψασθαι. Jul. Pollux, XVI. 14. Νίψασθαι μὲν, τὸ πρὸ τῆς τροφῆς· ἀπονίψασθαι δὲ, τὸ μετὰ τὴν τροφήν. Unde illud in Evangelio proprie dictum observant critici scriptores, Matth. xv. 2. Οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. Sed et lotio sine aqua qua lavantur manus ante cibum, dicta est a veteribus Græcis κατὰ χειρός. Athenæus Deipnos. IX. 18. Παρὰ γὰρ τοῖς παλαιοῖς τὸ μὲν πρὸ ἀρίστου καὶ δεῖπνου λέγεται κατὰ χειρός· τὸ δὲ μετὰ ταῦτα, ἀπονίψασθαι. Unde celebre illud responsum parasiti cujusdam, qui cum interrogatus esset quænam aqua optima, respondit, τὸ κατὰ χειρός.] Hinc poterit τὸ χερνίβων a Clytemnestra dictum videri synecdochice pro τῆς διαίτας. Virg. Æn. I. 704. cibum capessendi modum describens:

——*stratoque super discumbitur ostro:*
Dant famuli manibus lymphas, cereremque canistris
Expediunt.———

[Χέρνιψ etiam dicitur aqua lustralis; quippe in limine seu vestibulo templi erat περιῤῥαντήριον, vas aquæ plenum, qua ingredientes in templum seipsos aspergebant, vel etiam a sacrificulis aspergebantur. Sed et ipsum instrumentum quo fiebat aspersio περιῤῥαντήριον dictum legimus, h. e. *aspergillum*; erat autem vel titio ardens ab ara sumptus, et in vas lustrale instinctus, vel etiam ramus arboris, laurûs puta vel olivæ.

Digitized by Google

Athenæus, X. 18. Χέρνιψ, inquit, ἔστιν ὕδωρ εἰς ὃ ἀπίβαπτον δαλὸν ἐκ τῆ βωμῆ λαμβάνοντες ἐφ' ἑ τὴν θυσίαν ἐπετέλουν, καὶ τότῳ περιῤῥαίνοντες τὰς παρόντας ἥγιζον. In hanc rem decantatus est locus ille Euripidis Herc. Fur. ℣. 928.

Μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δεξίᾳ φέρειν,
Εἰς χέρνιβ' ὡς βάψειεν Ἀλκμήνης γόνος.

Juvenalis utriusque tum titionis tum rami eodem loco meminit, Sat. III. 15.

——*cuperent lustrari si qua darentur*
Sulphura cum tædis, aut si foret humida laurus.

(Quanquam quod innuit Justinus Martyr, Apolog. 2. Ethnicos sc. ritum hunc aqua se aspergendi in ingressu templorum, a Christianorum baptismo, dæmonum instinctu didicisse, minus verisimile videatur, cum longe antiquior fuerit baptismo iste Gentilium ritus, τῆ ῥαντίζειν ἑαυτὲς τῆς εἰς τὰ ἱέρα αὐτῶν ἐπιβαίνοντας, ut loquitur Justinus, nam et inter plures alios meminit ejus Theophrastus, qui Christum natum sæculis aliquot antecessit, in charactere περὶ δεισιδαιμονίας, tanquam ceremoniæ apud Græcos in eorum sacris jam pridem receptæ.) Hinc χέρνιβες in plurali dicuntur lotiones seu aspersiones sacræ, quæ aquâ hac lustrali in templis fiebant. Unde qui propter homicidium vel ejusmodi crimen εἴργοντο τῶν νομίμων, a sacris et mysteriis et templis arcebantur; et χερνίβων etiam εἴργεσθαι dicuntur, apud Sophoclem, Demosthenem, aliosque scriptores Atticos, qui scelere aliquo contaminati; cujus contrarium κοινωνὸν εἶναι χερνίβων, nempe in societatem et conversationem admitti.]

℣. 1047. ΚΤΗΣΙΟΥ ΒΩΜΟΥ ΠΕΛΑΣ. [Ἐρκείῳ, an idem, cogita. Vide Guellium ad Æn. II. 512. *Ædibus in mediis*, &c.] Harpocration, Κτησίῳ Διός. Ὑπερίδης ἐν τῷ περὶ Ἀπελλαίων, Κτήσιον Δία ἐν τοῖς ταμείοις ἵδρυντο. Μένανδρος Ψευδηρακλεῖ,

Νῦν δ' εἰς γυναικωνῖτιν εἰσιόνθ' ὅταν
Ἴδω παράσιτον, τὸν δὲ Δία τὸν κτήσιον
Ἔχοντα τὸ ταμεῖον ἐ κεκλεισμένον,
Ἀλλ' εἰστρέχοντα πορνίδια.——

Plura de Ctesio Jove vir incomparabilis in Athenæum, XI. 6.

[℣. 1048. ΕΚΒΑΙΝ' ΑΠΗΝΗΣ ΤΗΣΔΕ. Ita Andromache apud Euripidem, Troad. ℣. 567.

Ἑκάβη, λεύσσεις τὴν Ἀνδρομάχην
Ξενικοῖς ἐπ' ὄχοις ποροθμευομένην;]

℣. 1050. ΠΡΑΘΕΝΤΑ. Metaphorice videtur accipiendum; nec enim venditus est Hercules, sed oraculi jussu in servitutem addictus. Notior est fabula quam ut repetam. Apollodorus, II. Παραγενόμενος δὲ

Digitized by Google

εἰς Δελφοὺς, συνθάπτεται τῷ Θεοῦ, ᾧ κατοικήσει. Ἡ δὲ Πυθία τότε πρῶτον Ἡρακλέα αὐτὸν προσηγόρευσε. Ὁ γὰρ πρῶτον Ἀλκίδης προσηγορεύετο. Κατοῖκον δὲ αὐτὸν εἶπεν ἐν Τίρυνθι, Εὐρυσθεῖ λατρεύοντα ἔτη δώδεκα. [Simul etiam potuit ad alterum illud Herculis servitutem allusisse, quod et in proverbium transiit, Ὀμφάλῃ Ἡρακλῆς λατρεύει· *Hercules Omphale servit*; de quo videsis Mich. Apostolium, XIV. 49.]

ν. 1052. ΑΡΧΑΙΟΠΛΟΥΤΩΝ. Poetæ sententiam clarissime prosequitur Philosophus, Rhetoric. II. 32. Διαφέρει δὲ τοῖς νεωστὶ κεκτημένοις, καὶ τοῖς πάλαι τὰ ἤθη· τῷ ἅπαντα μᾶλλον καὶ φαυλότερα τὰ κακὰ ἔχειν τοὺς νεοπλούτους· ὥσπερ γὰρ ἀπαιδευσία πλοῦτός ἐστι, τὸ νεόπλουτον εἶναι.

ν. 1053. ΟΙ Δ' ΟΥΠΟΤ' ΕΛΠΙΣΑΝΤΕΣ ΗΜΗΣΑΝ ΚΑΛΩΣ. Lege οἳ δ', qui insperata messe ditescunt: Aristoteli, modo laudato, νεόπλουτοι dicti.

[ν. 1054. ΩΜΟΙ. Sunt qui malint ὅμοι, ex ὅμοιοι, vel ὅμως γε.]

Ibid. ΚΑΙ ΠΑΡΑ ΣΤΑΘΜΗΝ. Quid sit παρὰ στάθμην eleganter docet Aristoteles, Rhetoric. I. 2. Οὐ γὰρ, inquit, δεῖ τὸν δικαστὴν διαστρέφειν εἰς ὀργὴν προάγοντος, ἢ φθόνον, ἢ ἔλεον. Ὅμοιον γὰρ κἂν εἴ τις ᾧ μέλλει χρῆσθαι κανόνι, τοῦτον ποιήσει στρεβλόν. Notum satis proverbiale dictum,

Πρὸς στάθμην σίτερον τίθεσθαι, μήτε πρὸς σίτερον στάθμην.

Idem est ὠμὸς παρὰ στάθμην, quod Terentio Adelph. I. 1.

Nimium ipse durus est præter æquumque et bonum.

ν. 1055. ΕΧΕΙΣ ΠΑΡ' ΗΜΩΝ. Poterit legi ἕξεις, *habebis apud nos quodcunque tibi conveniens erit.* Sed nihil exigit.

[ν. 1059. ΧΕΛΙΔΟΝΟΣ ΔΙΚΗΝ. Χελιδόνες dicuntur barbari, quoniam sermo illorum intelligi nequit, ut hirundinum garritus. Hesych. Χελιδόσαι· τὰς βαρβάρους χελιδόσι ἀπεικάζουσι διὰ τὴν ἀσύνθετον λαλίαν.]

[ν. 1062. ΕΣΩ ΦΡΕΝΩΝ. Ad præcedentia refero, κεκτημένη ἔσω φρενῶν, non ad πείθω, quod nescio an satis ex usu πείθειν vel λέγειν ἔσω φρένων. Nota distinctio sermonis ἐνδιαθέτου et προφορικοῦ.]

[ν. 1064. ΟΥΤΟΙ ΘΥΡΑΙΗΝ. Sc. τριβήν.]

[ν. 1065. ΕΣΤΙΑΣ ΜΕΣΟΜΦΑΛΟΥ. Quære, an focos exstruxerint veteres in media aula, sicut nos in aulis Academicis.]

ν. 1066. ΠΡΟΣ ΣΦΑΓΑΣ ΠΥΡΟΣ. Dio Chrysostom. in Orat. περὶ ἀπιστίας, de Agamemnone verba faciens, Θύσας τοῖς θεοῖς, τὴν δ' ἑαυτοῦ τράπεζαν παραθέμενος, ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικὸς ἔτως ὠμῶς ἀνῃρέθη.

ν. 1070. ΚΑΡΒΑΝΩι. [f. καρβάνῳ, et ita Auratus.] Supplic. ν. 124.

Καρβάνα δ' αὐδὰν
Εὐακοεῖς.

Eustathius ad Iliad. Β'. 867. Ἰστέον ὅτι ὁ μόνον ἡ τῶν καρβάνων, ἤτοι βαρβάρων, λέξις ἐκ τῶν Καρῶν εἰλῆφθαι δοκεῖ, ἀλλὰ καὶ οἱ παρὰ τῷ Παυσανίᾳ Κάρδακες, ὅ ἐστι στρατιῶται περὶ Ἀσίαν. Inde fortasse et *Barginus*. Lexicon Græco-

Digitized by Google

Latinum, Περσφόνοις βαρβαρικὴ, *appellatio Bargina.* Latino-Græcum, *Bargina,* περσφόρος· βάρβαρος· περσφόνος βαρβαρική. Glossarium vetus, *Barginæ, peregrinæ.*

[Ibid. ΦΡΑΖΕ ΧΕΡΙ. Digitorum sc. notis, quibus taciti inter se loqui consueverunt. Cassiodor. Var. Ep. IV. 11. *His sunt addita orchestrarum loquacissimæ manus, linguosi digiti, clamosum silentium, expositio tacita, quam musa Polymnia reperisse narratur.* Vide Erhard. in Petron. p. 770.]

ν. 1071. ΕΡΜΗΝΕΩΣ ΕΟΙΚΕΝ. Cassandræ contumax silentium eleganter fit; quæ, ut vates, noverat insidiosos esse Clytemnestræ sermones; nec sicut Agamemnon decipi poterat.

ν. 1075. ΧΑΛΙΝΟΝ Δ' ΟΥΚ ΕΠΙΣΤΑΤΑΙ ΦΕΡΕΙΝ. Ovid. Trist. V. 4.

More nec indomiti fræna recusat equi.

Nonnus, Dionysiac. I. 310.

Ὡς δ' ὅτε τις πλήξιππος ἀποπτυσῆρα χαλινὸν
Ξεῖνος, ἀνὴρ ἀδίδακτος, ἀπείθεα πῶλον ἱμάσσαι.

[ν. 1076. ΑΙΜΑΤΗΡΟΝ ΕΞΑΦΡΙΖΕΣΘΑΙ ΜΕΝΟΣ. Virg. Georg. III. 203.

——*spumas agit ore cruentas.*]

[ν. 1077. ΟΥ ΜΗΝ ΠΑΕΩ ΡΙΨΑΣ'. Sc. ῥήματα.]

ν. 1079. ΙΣΘ', Ω ΤΑΛΑΙΝΑ. Vel ἴσθι pro verbo substantivo, quasi dicat, *Sis deserens*; vel, quod magis probo, legendum cum Cantero ἴθι, ὦ τάλαινα.

ν. 1080. ΗΚΟΥΣ' ΑΝΑΓΚΗι. Legimus cum Robortello εἶκω' ἀνάγκῃ. [Pro τῇδε, Aur. τόνδε.]

ν. 1081. ΟΤΟΤΟΤΟΤΟΙ ΠΟΠΟΙ ΔΑ. Admirabilis sane est hæc pars fabulæ, non solum quod ad πάθος spectat, sicut monuit argumenti auctor, sed et quoad τὸ τεχνικόν. Vociferatur primo Cassandra, et furiose exclamat; quod numine statim afflatis maxime proprium. Lucanus, de quadam enthusiasmum simulante, V. 148.

——*sub pectore ficta quieto*
Verba referi, nullo confusæ murmure vocis
Instinctam sacro mentem testata furore.

Et postea, ν. 152.

——*non rupta trementi*
Verba sono, nec vox antri complere capacis
Sufficiens spatium.——

Lycophron, cui, in poemate illo σκοτεινῷ condendo, ansam videtur dedisse Æschylus noster, ν. 5.

Ἀλλ' ἄσπετον χέασα παμμιγῆ βοὴν
Ἀαφιφάγων φοίβαζεν ἐκ λαιμῶν ὅπα.

Digitized by Google

De Cassandræ ejulatu morituræ Homerus, Odyss. Λ'. 420.

Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὅπα Πριάμοιο θυγατρὸς
Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμήστρη δολόμητις
Ἀμφ' ἐμοί.——

ν'. 1083. ΤΙ ΤΑΥΤ' ΑΝΩΤΟΤΥΞΑΣ. Hesychius, Ὀτοτύζειν· θρηνεῖν. Cassandræ exclamanti Ὀτοτοτοῖ, inquit Chorus, Τί ταῦτ' ἀνωτότυξας; *Quorsum illud ototototoi effers?* pari modo, ν'. 1316.

ΚΑ. Φεῦ, φεῦ.
ΧΟ. Τί τῆτ' ἴφυξας;
CAS. *Pheu! Pheu!*
CHO. *Quare Pheu exclamas?*

Ut ab ὀτοτοτοῖ, ὀτοτύζω, sic a φεῦ verbum novum confinxit Æschylus; etenim ab imperfectis voculis vel exclamandi vel lugendi sæpe fiunt verba: sic ab ὦ ὦ, quod θαυμαστικὸν est, finxit Aristophanes verbum ὤζω· ab αἰ αἰ, lugendi particula, fit αἰάζω.

ν'. 1090. ΑΓΥΙΕΥ Τ'. [Dele τ', et sic postea, ν'. 1095.] Ἀγυιεὺς Apollinis cognomen, Pherecrates,

Ὦ δέσποτ' Ἀγυιεῦ, ταῦτα σὺ μίμησό μου.

Horatius, Od. IV. 6.

Phœbe, qui Xantho lavis amne crines,
Dauniæ defende decus camœnæ,
Lævis Agyieu.

Ita etiam dictam fuisse columnam Apollini sacratam ante fores erectam discimus ex Scholiaste Aristophanis ad illud poetæ in Vespis, ν'. 870.

Ὦ δέσποτ' ἄναξ, γείτων ἀγυιεῦ τῇ ἐμῇ προθύρῳ πρὸς πύλας
Δίξαι τελετὴν καινὴν, ὦ ναξ, ἣν τῷ πατρὶ καινοτομοῦμεν.

Hesychius, Ἀγυιεύς· ὁ πρὸ τῶν θυρῶν ἐστὼς βωμὸς ἐν σχήματι κίονος. Quare vero Apollo hoc nomine colebatur docet Varro, Porphyrioni laudatus, nempe *quod ex responso oraculi sui in viis publicis urbis suæ Athenienses statutis altaribus sacrificare Apollini instituerunt.* Et Macrobius, Saturnal. I. 9. *Idem Apollo apud illos et* Ἀγυιεὺς *nuncupatur, quasi viis præpositus urbanis; illi enim vias quæ intra pomœria sunt, ἀγυιὰς appellant.* Enimvero Agyiea, ut et Apollinem, inclamat Cassandra, non otioso cognomine, sed etymologiam respiciens; quippe τὸ ἀγυιεὺς ἀπὸ τῆ ἄγειν derivari videtur. Multus est in hisce allusionibus Æschylus noster, Ἀγυιεῦ, inquit, ἆ ποῖ ποτ' ἦγαγές με; ita Ἀπόλλων ἐμὸς, ἀπώλεσας γάρ.

Ibid. ΑΠΟΛΛΩΝ ΕΜΟΣ. Macrobius Saturnal. I. 17. *Alii cognominatum Apollinem putant ὡς ἀπολλύντα τὰ ζῶα. Exanimat enim*

Digitized by Google

et perimit animantes, cum pestem intemperie caloris immittit. Ut Euripides in Phaetonte;

Ὦ χρυσοφεγγὲς ἅλιε, ὡς μ' ἀπώλεσας ἧ
Ὅθεν σ' Ἀπόλλων ἰμφανῶς κλήσει βροτός.

Item Archilochus,

Ἄναξ Ἄπολλον καὶ σὺ, τὴς μὲν αἰτίης
Πήμαινε, καὶ σφὰς ὄλλυ' ὥσπερ ὀλλύεις.

Denique inustos morbo Ἀπολλωνοβλήτους καὶ Ἡλιοβλήτους *appellant.* Hactenus Macrobius. [Erat etiam *Apollo tortor* Romæ cultus.]

ν. 1093. ΠΑΡΕΝ. Forsan debuit scribi παρόν.

ν. 1100. Κ' ΑΡΤΑΝΑΙ. Forte, κ' ἀρτάνας.

[ν. 1101. ΣΦΑΓΙΟΝ. Malim Σφαγεῖον. Etymolog. Σφαγεῖον, τὸ ἀγγεῖον εἰς ὃ τὸ αἷμα τῶν σφαζομένων ἱερείων δέχονται.]

Ibid. ΠΕΔΟΝ ΡΑΝΤΗΡΙΟΝ. Thyestes apud Senecam, Agamemnonis cædem itidem præsagiens, Agam. ν. 44.

Jam jam natabit sanguine alterno domus;
Enses, secures, tela, divisum gravi
Ictu bipennis regium video caput:
Jam scelera prope sunt; jam dolus, cædes, cruor.

Enimvero ipse Agamemnon, internecionem suam Ulyssi exponens, Odyss. Λ'. 419. inquit,

——δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι δῦναι.

ν. 1102. ΕΥΡΙΝ ΚΥΝΟΣ ΔΙΚΗΝ. Xenophonti εὐρεῖαι κύνες dicti qui sagacitate pollent. Ipsa Cassandra eadem utitur tralatione, de se verba faciens, ν. 1193.

——ἴχνος κακῶν
Ῥιπλατήσας.——

[Eumen. ν. 246.

Τετραυματισμένον γὰρ ὡς κύων νεβρὸν,
Πρὸς αἷμα καὶ γαλαγμὸν ἐκμαστεύομεν,

Soph. Ajac. ν. 2.

Πεῖράν τιν' ἐχθρῶν ἁρπάσαι θηρώμενον.]

[Ibid. ΕΥΡΙΝ. An εὔρειν vel εὑρεῖν cogita. Jul. Pollux, Onomast. II. 4. Λέγοις δ' ἂν ἀπὸ ῥινὸς, εὔρινος, ἄρινος. Idem, II. 16. Ἀπὸ δὲ ῥινὸς ὀνόματα, εὐρῖνες κύνες, καὶ ἄρινες.]

ν. 1103. ΜΑΤΕΥΕΙ. Restituendus in hac voce Euripides, Hecuba, ν. 779.

Τῦτον μαστεύσ', ἢ πονῦσ' ἄλλον πόνον;

Lege ματεύσ'.

Digitized by Google

[ν. 1105. ΚΛΑΙΟΜΕΝΑ ΤΑΔΕ ΒΡΕΦΗ. Subintellige *video*; Schol. Φαντάζεται ὁρᾶν. Sibylla apud Virgil. Æn. VI. 87.

— *Tybrim multo spumantem sanguine cerno.*

Phineas apud Apollonium, Argonaut. II. 212.

——ἔτι μοι νόος οἶδεν ἕκαστα
Ἥισι θεοπροπίῃσι.

Ad quem locum vide quæ annotata a viro claro Jer. Hoelzlino.]

ν. 1108. ΠΡΟΦΗΤΑΣ ΟΥΤΙΝΑΣ. Scholiastes, τὰς λέξυντας ἡμῖν περὶ σοῦ. Imo de cæde futura.

ν. 1110. ΑΧΘΟΣ. Legendum suspicor ἔχθος.

ν. 1112. ΑΛΚΑΝ Δ' ΕΚΑΣ ΑΠΟΣΤΑΤΕΙ; Etymolog. auctor, Ἀλκή. δύναμις, ἰσχὺς, ἢ ἄλεξις, ἢ μάχη. Αἰσχύλος ἐν Ἀγαμέμνονι. De Oreste intelligi debere recte monet interpres Græcus. [Sunt qui malint ἀλκά.]

[1115. ΕΚΕΙΝΑ Δ' ΕΓΝΩΝ. Superiora.]

1118. ΛΟΥΤΡΟΙΣΙ, *lavatrinis*. Græci nondum balneis utebantur, sed lavacris, quæ ἀσαμίνθους vocabant; balnea postea inventa. Artemidorus, I. 66. Οἱ μὲν πάνυ παλαιοὶ τὸ λέεσθαι ὡς κακὸν ἐνόμιζον. Βαλανεῖα γὰρ οὐκ ἦδεσαν, ἀλλ' ἐν ταῖς λεγομέναις ἀσαμίνθοις ἐλέοντο. Homerus, Odyss. Ρ'. 85.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαῖναν μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
Ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λόσαντο.

Quinimo nec antiqui Latini *balnea*, sed *lavatrinas* appellarunt. Varro de Lingua Lat. VIII. *Eadem ratione domi suæ quisque ubi lavatur balneum dixerit, et quod non erant duo, balnea dicere non consueverunt; cum hoc antiqui non balneum, sed lavatrinam, appellare consuevissent.* Nonius, *Latrina genere fœminino; et est Lavatrina, quod nunc balneum dicitur.*

Ibid. ΛΟΥΤΡΟΙΣΙ ΦΑΙΔΡΥΝΑΣΑ. Antiqui balneis non in dies singulos utebantur, sed vel a bello reversi, vel alio quodam labore magno transacto. Testis est Artemidorus, I. 66. Πάλαι μὲν γὰρ εἰκὸς εἶναι πονηρὰ τὰ βαλανεῖα, ἐπεὶ μὴ συνεχῶς ἐλούοντο οἱ ἄνθρωποι, μηδὲ εἶχον τοσαῦτα βαλανεῖα, ἀλλὰ ἢ πόλεμον καταστρεψάμενοι, ἢ μεγάλα πονήσαντες πόνου ἐλέοντο. Agamemnon itaque a bello Trojano reversus in balneo occiditur; quod etiam apud Lycophronem, Æschyli imitatorem studiosum, prædicit Cassandra nostra, ν. 1099.

Ὁ μὲν γὰρ ἀμφὶ κρύπλα τὰς δυσεξόδους
Ζητῶν κελεύθους αὐχενιστῆρος βρόχου.

Porro Homerus trucidatum refert Odyss. Λ'. 418.

——ἀμφὶ κρητῆρα τραπέζας τε πληθούσας.

Digitized by Google

Et Juvenalis, Sat. VIII. 217.

—— *media inter pocula* ——.

Astipulatur Dio Chrysostomus, in Orat. περὶ ἀπιστίας. Τήνδ' ἑαυτοῦ τράπεζαν παραθέμενος, ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικὸς οὕτως ὠμῶς ἀνῃρέθη.

[ν. 1119. ΤΑΓΟΣ ΓΑΡ. f. δ' ἄρ.]

Ibid. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΔΕ ΧΕΙΡ. Pro προτείνεται. Vel potius lege χεῖρ', *extendit* (Clytemnestra) *manum*. Addit, ἐκ χειρὸς ὀρεγομένα, ut et ipsa postea de facinore gestiens, ν. 1393.

Παίω δέ νιν δίς· κἀν δυοῖν οἰμώγμασιν
Μεθῆκεν αὐτοῦ κῶλα· καὶ πεπτωκότι
Τρίτην ἐπενδίδωμι ———

[Ibid. ΧΕΙΡ ΕΚ ΧΕΙΡΟΣ. Sc. χεὶρ Clytemnestræ ἐκ χειρὸς Ægisthei.]

[ν. 1122. ΕΠΑΡΓΕΜΟΙΣΙ. Prom. Vinct. ν. 498.

——πρόσθεν ὄντ' ἐπάργεμα.

Videsis quæ ibi annotata.]

1124. ΔΙΚΤΥΟΝ ΤΙ Γ' ΑΙΔΟΥ. Infra, ν. 1391, de eadem veste,

Ἄπειρον ἀμφίβληστρον, ὥσπερ ἰχθύων,
Περιστιχίζω, πλοῦτον εἵματος κακόν.

Et in Choeph. ν. 490.

Μέμνησο δ' ἀμφίβληστρον ᾧ σ' ἐκαίνισαν.

Lycophron, nostrum secutus, ν. 1374.

——τοῦ πεφασμένου κέλωρ
Ἐν ἀμφιβλήστροις ἔλλοπος μύνδου δίκην.

[ν. 1125. ΑΡΚΥΣ. Hesych. Ἄρκυς· δίκτυον.]

[ν. 1126. ΣΤΑΣΙΣ. *Cœtus*. Scholiastes, Ἡ στάσις, φησὶν, ἐπολολύξαι μέλει, l. μέλλει, ἐπὶ τῇ λεωργῷ Κλυταιμνήστρᾳ ἡνίκα ἀπόληται. Vel στάσις pro ἔρις.]

[ν. 1127. ΚΑΤΩΛΟΛΥΞΑΤΟ. Sequiori sensu, ut et Choeph. ν. 942.

Ἐπολολύξατο δεσποσύνων δόμων.

[ν. 1129. ΕΠΟΡΘΙΑΖΕΙΝ; Vide quæ supra ad ν. 29.]

ν. 1130. ΕΠΙ ΔΕ ΚΑΡΔΙΑΝ ΕΔΡΑΜΕ. Ex opinione vulgari, in metu magno sanguinem ad cor recurrere.

ν. 1131. ΔΟΡΙΑ ΠΤΩΣΙΜΟΣ. Legimus δορὶ πτωσίμοις, sicut sumus interpretati. [An δορὶ ἃ πτώσιμος.]

ν. 1134. ΑΠΕΧΕ ΤΗΣ ΒΟΟΣ ΤΟΝ ΤΑΥΡΟΝ. [An ἄπεχοί τις.] Dio Chrysostomus, Orat. περὶ ἀπιστίας· Ὁ δὲ Αἴγισθος τὸν Ἀγαμέμνονα δειπνήσας, ὥστε κατέκτανε βοῦν ἐνὶ φάτνῃ. Ipsius sunt verba Agamemnonis, Odyss. Λ'. 410.

——ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.

Digitized by Google

Seneca, Agamemn. ν. 894. de Clytemnestra,

Qualisque ad aras colla Taurorum prius
Designat oculis, antequam ferro petat;
Sic huc et illuc impiam librat manum.

[ν. 1135. ΤΟΝ ΤΑΥΡΟΝ. Agamemnonem Tauro adsimilat Homerum secutus, Iliad. Β'. 482.

Ἤϋτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἴξοχος ἵστατο ταύρων
Ταῦρος.——

Ad quem locum Eustathius, πρὸς ἡγεμονίας σχῆμα. Ἡγεμονικώτερον δὲ ταῦρος λέοντος ὡς καὶ χρυσοῦς Δίων μελίτᾳ. Orationem innuit de regno; quam sis consule.]

Ibid. ΕΝ ΠΕΠΛΟΙΣΙΝ. Πέπλον vocat etiam Philostratus vestem inextricabilem qua indutus Agamemnon occidebatur, Imagin. II. Ἡ Κλυταιμήστρα δὲ πέπλῳ τέχνῃ τινὸς ἀπείρῳ τὸν Ἀγαμέμνονα περισχοῦσα, πέλεκυν εἰς αὐτὸν ἧκεν ἀμφήκη τοῦτον.

[ν. 1136. ΜΕΛΑΓΚΕΡΩΝ. Γρ. μελαγκέρῳ.]

Ibid. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΙ ΤΥΠΤΕΙ. Securim intelligit ancipitem, qua Clytemnestra Agamemnonem interfecit. Vide ad ν. 1505.

ν. 1137. ΠΙΤΝΕΙ Δ' ΕΝΥΔΡΩΙ ΤΕΥΧΕΙ. Balneum innuit quo interemptus est Agamemnon.

ν. 1140. ΚΑΚΩΙ ΔΕ ΤΩΙ ΠΡΟΣΕΙΚΑΖΩ ΤΑΔΕ. Choeph. ν. 10.

——ποίᾳ ξυμφορᾷ προσεικάσω;

[ν. 1141. ΑΠΟ ΔΕ ΘΕΣΦΑΤΩΝ. Lege per interrogationem,

Ἀπὸ δὲ θεσφάτων τίς ἀγαθὰ φάτις
Βροτοῖσι γέλλεται;

quod contextui aptius; κακῶν γὰρ, κ. τ. λ. et versus a Scholiaste laudatus confirmat. Nisi delendum punctum ante κακῶν, et pro γὰρ lege δ' ἀρ, quod minus placet.]

ν. 1143. ΘΕΣΠΙΩΙΔΟΝ. Malim θεσπιῳδῶν.

ν. 1144. ΦΟΒΟΝ ΦΕΡΟΥΣΙ ΜΑΘΕΙΝ. Silius Italicus,

Pessimus in dubiis augur timor.——

[Schol. Παρὰ τὸ λεγόμενον, Οὐδεὶς εὐτυχὴς περὶ μάντιν ἀπέρχεται. Plenus est versus,

Πρὸς μάντιν οὐδεὶς εὐτυχὴς ἀπέρχεται.]

[ν. 1147. ΠΟΙ ΔΗ ΜΕ ΔΕΥΡΟ. Quasi Agamemnonem alloquens hæc ait.]

ν. 1151. ΝΟΜΟΝ ΑΝΟΜΟΝ. Simili antiphrasi Horatius, Epist. I. 12. *discordem concordiam* dixit; et Manilius, I. 142. *discordia concors:* sed alio sensu.

[Ibid. ΞΟΥΘΑ. Hesych. Ξωθόν.—ἀπαλόν.]

Digitized by Google

ν. 1152. ΑΚΟΡΕΣΤΟΣ ΒΟΑΣ. Sic Sophocles, ἔστις κόρος, *nullus finis.*

ν. 1153. ΙΤΥΝ, ΙΤΥΝ. Sophocles Electra, ν. 147.

Ἄ Ἴτυν αἰὲν Ἴτυν γ' ὀλοφύρεται
Ὄρνις ἀτυζομένη Διὸς ἄγγελος.

Seneca in Agamemnone, ν. 666.

Non quæ verno nobile carmen
Ramo cantat querula Edonis,
Ityn in varios modulata sonos.

ν. 1154. ΑΗΔΩΝ. Poetis hac comparatione nihil usitatius. Sophocles, Electra, ν. 106.

——τεκνολέτειρ' ὥστις ἀηδὼν,
Ἐπὶ κωκυτῷ τῶνδε πατρώων
Πρὸ θυρῶν ἠχὼ πᾶσι προφωνεῖν.

Callimachus, Hymn. V. 94.

Μάτηρ μὲν γοερῶν οἶτον ἀηδονίδων
Ἄγε, βαρὺ κλαίουσα.——

Parthenius in Eroticis,

Ἡ δ' ὅτε δὴ ὀλοοῖο κασιγνήτου νόον ἔγνω
Κλαῖεν ἀηδονίδων θαμινώτερον, αἴτ' ἐπὶ βήσσῃ
Σιδονίῳ κέρῃ περιμύριον αἰάζουσιν.

Sic enim restitui debet, ubi vulgo ἀοιδῶν legitur. Virg. Georg. IV. 511.

Qualis populea mœrens Philomela sub umbra
Amissos queritur fœtus.——

ν. 1155. ΑΗΔΟΝΟΣ ΜΟΡΟΝ. Subintellige, *mihi tribuis parum recte.*

[ν. 1157. ΑΙΩΝΑ. Minus recte alii codd. ἀγῶνα.]

ν. 1158. ΑΜΦΗΚΕΙ ΔΟΡΙ. Bipenni, qua et occisum Agamemnonem infra refert, ν. 1505. Pindarus, Pyth. XI. 29.

Ὁπότε Δαρδανίδα κόραν Πριάμου
Κασσάνδραν πολιῷ χαλκῷ
Σὺν Ἀγαμεμνονίᾳ
Ψυχᾷ πόρευ' Ἀχίροντος
Ἀκτὰν παρ' εὔσκιον.

Philostratus, Icon. II. 10. Τήν τε τῆ Πριάμου θυγατέρα, καλλίστην νομισθεῖσαν τῷ Ἀγαμέμνονι, χρησμός τε ἀπειρημένος ἄθυσαν ἀποκτείνει θερμῷ τῷ σιδήρῳ. Eadem de seipsa vaticinatur apud Lycophronem, ν. 1108.

Ἐγὼ δὲ δρυΐτης ἄγχι κείσομαι πίδῳ,
Χαλκηδικῷ κνώδοντι συντεθραυσμένη.

[ν. 1161. ΕΠΙΦΟΒΩι. f. ἐπίφοβα, et ita Auratus.]

[ν. 1163. ΟΔΟΥ. l. Ὠδῦ.]

Digitized by Google

[ν. 1165. ΙΩ ΓΑΜΟΙ, ΓΑΜΟΙ ΠΑΡΙΔΟΣ. Euripides in Andromache, ν. 1187.

Ὦ γάμοις, ὦ γάμοις
Ὃς τάδε δώματα καὶ φάος ἁμὸν
Ὤλισας.——]

[ν. 1170. ΟΧΘΟΥΣ. Sunt qui malint ὄχθας.]

ν. 1172. ΝΕΟΓΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΜΑΘΟΙ. Hesiod. Ἔργ. ν. 215.

——παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω.

[Idem Odyss. ζ'. 300.

Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐσὶ καὶ ἂν παῖς ἠγήσαιτο
Νήπιος.——]

ν. 1173. ΥΠΑΙ ΔΗΓΜΑΤΙ ΦΟΙΝΙΩ. Forsan legendum δείματι.

[ν. 1175. ΘΡΑΥΜΑΤΑ. Aur. Θαύματα.]

[ν. 1180. ΕΧΕΙ. f. ἴσχειν.]

ν. 1181. ΕΓΩ ΔΕ ΘΕΡΜΟΝΟΥΣ ΤΑΧ' ΕΜΠΕΔΩι ΒΑΛΩ. Legit Jacob,

Ἐγὼ δὲ θερμὸν ὡς τάχ' ἐν πέδῳ βαλῶ.

Τὸ θερμὸν, *calor vitalis, vita.* Ut Barbarogr. λαμπρὸν, *ignis; ἄλογον, equus.*

ν. 1187. ΟΥΚΕΤ' ΕΚ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ ΕΣΤΑΙ ΔΕΔΟΡΚΩΣ, ΝΕΟΓΑΜΟΥ ΝΥΜΦΑΣ ΔΙΚΗΝ. Euripides, Iphig. in Aul. ν. 1147.

Ἄκου δὴ νῦν· ἀνακαλύψω γὰρ λόγους,
Κἀκέτι παρδοῖς χρησόμεσθ' αἰνίγμασιν.

Enimvero Æschylus respicit antiquum morem, quo novæ nuptæ caput involutum erat flammeo, boni ominis causa, *ut perpetuo*, inquit Festus, *cum viro maneret.* Tertio die sine velamine prodeunti sponsæ dabantur munera quæ inde ἀνακαλυπτήρια dicta sunt. Harpocration, Ἀνακαλυπτήρια· δῶρα διδόμενα ταῖς νύμφαις, παρά τε τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῶν οἰκείων καὶ φίλων, ὅταν τὸ πρῶτον ἀνακαλύπτωνται ὥστε ὀφθῆναι τοῖς ἀνδράσι.

Ibid. ΙΚΝΟΣ ΚΑΚΩΝ ΡΙΝΗΛΑΤΟΥΣΗΣ. Lege ῥινηλατέσῃ.

[ν. 1189. ΛΑΜΠΡΟΣ. Aur. Λαμπρᾷ.]

[ν. 1191. ΚΑΥΕΙΝ ΠΡΟΣ ΑΥΤΑΣ. f. κλύζειν πρὸς ἀκτάς. Hor. Epist. II. 2. 176.

——*velut unda supervenit undam.*

Sic et legit Auratus.]

[ν. 1193. ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΕΙΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΩΣ. f. μαρτυρεῖται συνδρομῶν, sed nihil exigit. Huc referendum quod postea ait, ν. 1205.

Ἐκμαρτύρησον προυμόσας τό μ' εἰδέναι.]

Digitized by Google

[ν. 1195. ΧΟΡΟΣ. Ἐριννύων.]

ν. 1198. ΒΡΟΤΕΙΟΝ ΑΙΜΑ ΚΩΜΟΣ ΕΝ ΔΟΜΟΙΣ ΜΕΝΕΙ. Comum intellige, Deum commessationum præsidem. Atreus Thyestæ convivanti liberos partim assos, partim elixos, ignoranti epulandos proposuit. Agamemnon occisus est convivium initurus: quod Seneca, Agam. ν. 871. sub persona itidem Cassandræ, eleganter describit in hunc modum,

Spectamus; epulæ regiâ instructæ domo,
Quales fuerunt ultimæ Phrygibus dapes,
Celebrantur: ostro lectus Iliaco nitet,
Merumque in auro veteris Assaraci trahunt:
Et ipse picta veste sublimis jacet,
Priami superbas corpore exuvias gerens.
Detrahere cultus uxor hostiles jubet,
Induere potius conjugis fidæ manu
Textos amictus. Horreo atque animo tremo.
Regemne perimet exsul, et adulter virum?
Venere fata, sanguinem extremæ dapes
Domini videbunt, et cruor Baccho incidet.

[ν. 1199. ΑΥΤΕΠΕΜΠΤΟΣ ΕΞΩ. Quia non deserit Thyesteam domum. Sed vide quæ ad Eumen. ν. 484.]

[ν. 1203. ΤΟΙΟΥΤΗΣ ΤΙΣ ΩΣ. Supra, ν. 637.
Ἔκυρσας ὥστε τοξότης ἄκρος σκοπῶ.]

ν. 1204. ΘΥΡΟΚΟΠΟΣ ΦΛΕΔΩΝ. Nugatrix, circulatrix, ostiatim oberrans.

[Ibid. ΦΛΕΔΩΝ. Hesych. Φλίδων· φλυαρία, καὶ ὁ ἀλάζων, εὐήθης.]

[ν. 1205. ΕΚΜΑΡΤΥΡΗΣΟΝ ΠΡΟΥΜΟΣΑΣ. l. ἐκμαρτυρήσω. De se loquitur; nec quæ sequuntur alii tam bene, si tamen omnino, congruunt.]

ν. 1207. ΚΑΙ ΠΩΣ ΑΝ ΟΡΚΟΣ ΠΗΜΑ. Legimus cum Aurato, ἔχω φῆγμα. *At quinam tibi emolumento erit si dejerem quod hæc omnia vere prædixeris,* cum id nemini persuasero? [Alludit ad medicorum seu chirurgorum παραπήγματα, quo sensu utitur Antoninus, ut sensus sit: *Qua vero ratione,* quia juramenti mentionem fecerat Cassandra, *juramentum, emplastrum* seu medicamentum *idoneum et salutare,* tot malorum *evadat?* Uno verbo, *Quorsum juramentum nihil profuturum?* Laberius apud A. Gellium, XVI. 7. *Quid est jusjurandum? emplastrum æris alieni.* Veniebat in mentem et verbum παῖγμα pro φῆμα, ut alludat ad vetus dictum, *Viros juramentis, pueros talis falli.* Sed istud simplicius.]

Digitized by Google

[ν. 1208. ΘΑΥΜΑΖΩ ΔΕ ΣΟΥ. Aur. σέ.]

[ν. 1214. ΑΒΡΥΝΕΤΑΙ. Videtur hoc Cassandræ responsum versui præcedenti,

Μῶν καὶ θεός περ ἱμέρῳ πεπληγμένος;
ΚΑΣ. Ἁβρύνεται γὰρ πᾶς τις εὖ πράσσων πλέον.
Ἀλλ' ἦν παλαιστὴς, κάρτ' ἐμοὶ πνέων χάριν.]

[ν. 1215. ΠΑΛΑΙΣΤΗΣ. Malim παλευτής. Vel πάλαι τις, satis usitata phrasi ut τὸ τὶς redundet.]

[Ibid. ΕΜΟΙ ΠΝΕΩΝ ΧΑΡΙΝ. Cujus contrarium, ν. 1244. Ἀρὰν πνέουσαν. Forsan vero pro ἐμοὶ legendum ἐμοῦ, vel ἐμήν.]

[ν. 1216. ΤΕΚΝΩΝ ΕΙΣ ΕΡΓΟΝ. Σεμνῶς· εἰς τεκνοποιΐαν.]

ν. 1220. ΑΝΑΚΤΟΣ. Legendum censeo ἄνατος. Hesychius, Ἄνατος, ἀβλαβής. [Ita Supplic. ν. 361.

Εἴη δ' ἄνατον πρᾶγμα τοῦτ' ἀστοξένων.]

ν. 1221. ΕΠΕΙΘΟΝ ΟΥΔΕΝ ΟΥΔΕΝ. Recte Canterus, ἔπειθον οὐδέν' οὐδέν.

ν. 1225. ΦΡΟΙΜΙΟΙΣ ΕΦΗΜΙΟΙΣ. Hesychius Æschylum εὐφήμοις γόοις pro *infaustis*, per antiphrasin usurpasse monet. Εὐφήμοις γόοις· δυσφήμοις, κατὰ ἀντίφρασιν. Αἰσχύλος Γλαύκῳ Ποτνιεῖ. Idem, Εὐφημοῦσι· στένουσι, κωλύουσι, κατὰ ἀντίφρασιν. Nihil vero hic mutandum; cum non reperiatur εὐφήμιος apud Hesychium, quin ex ipso firmari posset vetus lectio. Alibi, Ἐφημίαι, ἀγροί· καὶ βελτίονα φήμης· et Ἐφήμως· εὐφήμως.

[ν. 1230. ΕΠΟΙΚΤΙΣΤΟΝ ΓΕΜΟΣ. Includenda parenthesi; vide etiam annon legendum ἀπώτιστον νέμος.]

[ν. 1238. ΚΤΕΙΝΑΣΑ. Sunt qui τείνασα malint.]

[ν. 1242. ΑΜΦΙΣΒΑΙΝΑΝ. Hesych. Ἀμφίσβαινα· εἶδος ὄφεως μακρὸν κέφαλον, ἰσόπηχυ, τὴν οὐρὰν κολυβὴν ἔχων, καὶ ταύτῃ πολλάκις τὴν πορείαν ποιούμενον, ὥς τε τινας ἀμφισβητεῖν μὴ δύο κεφαλὰς ἔχειν.]

[ν. 1248. ΟΜΟΙΟΝ. f. Ὁμοίως.]

ν. 1249. ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΗΞΕΙ. Sophocles, Philoct. ν. 1248. Ἔστω τὸ μέλλον. Virg. Æn. III. 395.

Fata viam invenient.——

[Imitatus videtur Lycophron, ν. 1458.

Θήσει δ' ἀληθῆ· σῦν κακῷ δέ τις μαθὼν,
Ὅτ' οὐδέν ἐστι μῆχος ὠφελεῖν πάτραν
Τὴν φοιβόληπτον αἰνέσει χελιδόνα.

Digitized by Google

Virg. Æn. I. 246.

Tunc etiam fatis aperit Cassandra futuris
Ora, dei jussu non usquam credita Teucris.

Ad quem locum videsis Germanum Valentem Guellium.]

[Ibid. ΚΑΙ ΣΥ ΜΗΝ ΤΑΧΕΙ. Lege, Καὶ σύ μ' ἐν τάχει.]

[ν. 1250. ΑΓΑΝ Γ' ΑΛΗΘΟΜΑΝΤΙΝ. Sic Sept. Theb. ν. 716.

Ἄγαν δ' ἀληθεῖς ἐνυπνίων φαντασμάτων
Ὄψεις. ———

Virg. Æn. VI. 188.

——— *quando omnia vere*
Heu nimium de te vates, Misene, locuta est]

[ν. 1251. ΘΥΕΣΤΟΥ ΔΑΙΤΑ. Cui Atreus frater epulandos sui ipsius liberos apposuit; unde Θυέστου τράπεζα vel δεῖπνον proverbialiter decruentis epulis. Martial. IV. 49.

——*Qui scribit prandia sævi*
Tereos, aut cœnam crude Thyeste tuam.

Idem, III. 45.

Fugerit an Phœbus mensas cœnamque Thyestæ
Ignoro, fugimus nos, Ligurine, tuam.

Athenagoras de mortuorum resurrectione, τὰ τραγικὰ δεῖπνα Θυέστου vocat. Euseb. Eccles. V. in Epistola Gallicanorum Christianorum, quæ est de martyribus in Gallia necatis, καὶ ἐψεύσαντο ἡμῶν Θυεστεῖα δεῖπνα, καὶ Οἰδιποδείους μίξεις. Sic etiam et Athenagoras modo laudatus, in oratione pro Christianis, Τρία ἐπιφημίζουσιν ἡμῖν ἐγκλήματα, ἀθεότητα, Θυέστεια δεῖπνα, Οἰδιποδείους μίξεις. Oppianus Cynegetic. III. 250. Θυεστείην τραπέζαν dixit de onagro pullos suos devorante. Philo in Oratione de Dirarum Imprecationibus, p. 931. Ἐπαράτοι τρόφαι τὰ Θυέστου παιδία, καὶ συγκρινόμεναι ταῖς ὑπερβολαῖς τῶν συμφορῶν. Ovid. Metam. XV. 462.

Neve Thyesteis cumulemus viscera mensis.]

[ν. 1253. ΕΞΗΚΑΣΜΕΝΑ. Vel ἐξικασμένα.]

[ν. 1254. ΕΚ ΔΡΟΜΟΥ ΠΕΣΩΝ ΤΡΕΧΩ. Non rectum cursum tenere possum interpretandi. Confer Prometh. ν. 882.]

[ν. 1255. ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ ΣΕ ΦΗΜ'. Dictys Cretensis, *Per idem tempus Cassandra deo repleta, multa in Agamemnonem adversa pronuntiat, insidias quippe ex occulto, cædemque domi per suos compositam.*]

ν. 1256. ΚΟΙΜΗΣΟΝ ΣΤΟΜΑ. Forte κοίμισον.

[ν. 1257. ΟΥΤΟΙ. f. ὅτι.]

[ν. 1258. ΟΥΚ, ΕΙ ΠΑΡΕΣΤΑΙ Γ'. f. Οὐκ εἰ τάδ' ἴσται γ'. *Si hoc sit.*]

Digitized by Google

ν. 1260. ΤΙΝΟΣ ΠΡΟΣ ΑΝΔΡΟΣ ΤΟΥΤ' ΑΧΟΣ ΠΟΡΣΥΝΕΤΑΙ; Legimus, cum nota interrogationis,

Τίνος πρὸς ἀνδρὸς τοῦτ' ἄγος πορσύνεται;

ν. 1261. Η ΚΑΡΤ' ΑΡ' ΑΝ ΠΑΡΕΣΚΟΠΕΙΣ ΧΡΗΣΜΩΝ ΕΜΩΝ. Lege ἢ κάρτ' ἀρὰν, &c. Hesychius, Ἀρά· βλάβη. Poterit etiam ad diras referri, quibus Atreum et filios ejus devovit Thyestes. Cicero in L. Pisonem, c. 7. *Thyestea ista execratio est Poetæ, vulgi animos, non sapientum moventis.* Idem, Tuscul. Quæst. I. 44. *Execratur luculentis sane versibus apud Ennium Thyestes, primum ut naufragio pereat Atreus.* Et apud Senecam, Thyest. ν. 1110.

——vindices aderunt Dii:
His puniendum vota te tradunt mea.

Horatius de puero veneficas exsecrante, Epod. V. 86.

Misit Thyesteas preces.

[Ibid. ΠΑΡΕΣΚΟΠΕΙΣ ΧΡΗΣΜΩΝ ΕΜΩΝ. Mulierem enim, Clytemnestram sc. non virum, hujus cædis auctorem fore prædixerat.]

[ν. 1262. ΤΟΥ ΓΑΡ. f. τῷ δ' ἄρ.]

ν. 1264. ΔΥΣΠΑΘΗ Δ' ΟΜΩΣ. Videtur legendum vel δυσπαθῆ τ' ὅμως, *pariter et perpessu gravia*; vel δυσμαθῆ δ' ὅμως.

ν. 1265. ΟΙΟΝ ΤΟ ΠΥΡ ΕΠΕΡΧΕΤΑΙ ΔΕ ΜΟΙ; Malim, si divinare liceat,

—— ὅσον τὸ σῦῤ ἐπέρχεται δίμας;

Porro locum hunc imitatus videtur Seneca, Agamem. ν. 716.

Quid me furoris incitam stimulis novi,
Quid mentis inopem sacra Parnassi juga
Rapitis? recede Phœbe, jam non sum tua.
Extingue flammas pectori infixas meo.

ν. 1267. ΔΙΠΟΥΣ ΛΕΑΙΝΑ—ΛΕΟΝΤΟΣ ΕΥΓΕΝΟΥΣ ΑΠΟΥΣΙΑι, Seneca, sub persona itidem Cassandræ, Agam. ν. 739.

——Marmaricus leo
Morsus cruentos passus audacis leæ.

[Ita δίπους ὄφις, Supplic. ν. 902. Λέαινα dicitur Clytemnestra itidem Euripidi in Electra, ν. 1163.]

ν. 1268. ΛΥΚΩι. Lupus hic dicitur Ægisthus, ut insidiosus et tenebrio: alias capræ αἰγὶ comparandus ob libidinem; cujus est cognominis, et a qua olim fabulantur nutritum. Ælian. Var. Hist. XII. 42. [Etymologici auctor, Αἴγισθος· παρὰ τὸ δῶ τὸ θριάζω, καὶ τὸ αἴξ, Αἴγιθος, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ, Αἴγισθος· ἐτρέφοντο γὰρ αὐτὴν (l. αὐτὸν) αἰγείῳ γάλακτι τροφῇ χρήσασθαι· ἕτως Ὠρίων.]

Digitized by Google

ν. 1270. ΚΑΙΜΟΥ ΜΙΣΘΟΝ ΕΝΘΗΣΙ ΚΟΤΩι. Omnino laborat sensus; qui tamen melius constabat si legamus,

——καμὲ μισθὸν ἐνθήσει πότῳ·

vel, cum Jacob,

——καμὲ μισθὸν ἐνθήσει κύτει.

[ν. 1271. ΕΠΕΥΧΕΤΑΙ. Prædicit quod mox sequitur, ν. 1449.]

[Ibid. ΘΗΓΟΥΣΑ ΦΩΤΙ ΦΑΣΓΑΝΟΝ. H. e. *in virum.* Virg. Æn. VIII. 385.

Ferrum acuunt portis in me excidiumque meorum.]

ν. 1274. ΚΑΙ ΣΚΗΠΤΡΑ. [Ex his observandus est vatum habitus. Introducitur Cassandra veste χρησηρία amicta, manu scipionem gestans, et corollas collo appensas. Scipionem gestabant vates et harioli e lauro factum. De hoc intelligitur Seneca de Vita Beata, c. 27. *Laurumque linteatus senex, et medio lucernam die præferens, conclamat, iratum aliquem deorum; concurritis et auditis, et divinum esse eum, invicem mutuum alentes stuporem, affirmatis.* Atque talem scipionem, quia erat virga majuscula, fustem vocare putat D. Hieronymum Isaacius Casaubonus, ad Theophrasti characterem περὶ δεισιδαιμονίας. Hieronymi verba hæc sunt, in Marcellæ viduæ epitaphio: *Nec mirum si in plateis et in foro rerum venalium, fictus hariolus stultorum verberat nates, et obtorto fuste dentes mordentium quatiat.* Dicitur vero id genus scipionis Ἰθυντήριον. Hesych. Ἰθυντήριον· ὃ φέρουσιν οἱ μαντεῖς σκῆπτρον ἀπὸ δάφνης. Invaluit itidem apud Græcos baculum laureum manibus gestare tanquam ἀλεξιφάρμακον quoddam, seu amuletum, adversus malorum dæmonum insultus et insidias: unde proverbium, δαφνικὴν φορεῖ βακτηρίαν, *laureum gestat baculum*, cum quis insidias non timet, Παρόσον ἀλεξιφάρμακον ἡ δάφνη, inquit Zenobius: certe laurum inter ἀλεξιφάρμακα refert Nicander, Alexipharm. ν. 198.

Πολλάκι δ' ἢ οἴνης ἀμιγῆ πόσιν, ἢ ἀπὸ δάφνης
Τεμπίδος, ἢ δαύκοιο φέροις ἐκ καυλία κόψας.

Neque vatum tantum, vel superstitiosorum erat, baculum gestare laureum, sed et poetarum, qui carmina sive sua sive aliena publice recitare solebant ἐπὶ ῥάβδῳ, virgam scilicet lauream in manu tenentes, et tum dicebantur ἐπὶ ῥάβδῳ ᾄδειν. Certe nulla unquam carmina sive epica sive heroica olim cani solita absque virga laurea. Cæterum nugantur suo more grammatici qui ῥαψῳδὸς dici volunt quasi ῥαβδῳδὸς, quod virgam tenentes carmina canerent. Etsi enim ἐπὶ ῥάβδῳ canebant, non tamen exinde nomen sortiti sunt, sed quod Homeri

Digitized by Google

vel alterius poetæ carmina consarcinantes in theatro cantabant. Dico alterius poetæ, etsi enim ῥαψῳδία initium et originem sumpsit ab Homeri carminibus, unde Hesychius, Οἱ τὰ Ὁμήρου ἄδοντες; ποιηταὶ, ῥαψῳδοὶ καλοῦνται, postea tamen etiam aliorum carmina, puta Hesiodi et Archilochi et Mimnermi, a rhapsodis cantitari cœperunt. Rhapsodia igitur Homero et Hesiodo posterior; nec Homerus ipse rhapsodus, sed qui ejus carmina consuit et consarcinat. Non enim ipsi poetæ qui carmina de suo scribebant aut componebant, sed qui aliorum carmina cantabant, ῥαψῳδοὶ dicebantur, quod Homeri, puta, vel Hesiodi carmina veluti colligerent et in unum corpus consuerent. Atque hoc maxime argumento evincitur, versus illos spurios esse et commentitios, quos tanquam Hesiodi essent, e veteribus Grammaticis afferunt nonnulli, ut probent Homerum et Hesiodum συγχρόνους fuisse.

Ἐν Δήλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ Ὅμηρος ἀοιδοὶ
Μέλψαμεν ἐν νεκροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδὴν,
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον· ὃν τέκε Λητώ.

Illa enim verba, ῥαψάντες ἀοιδὴν, ῥαψῳδὸς aperte ἐτυμολογοῦσιν atque designant, at vero ῥαψῳδία utrisque tum Hesiodo tum Homero recentior.]

[Ibid. ΚΑΙ ΜΑΝΤΕΙΑ ΠΕΡΙ ΔΕΡΗ ΣΤΕΦΗ. Vaticinantes lauro coronari solitos passim tradunt poetarum interpretes. Tzetzes in Lycophr. ν. 6. rationem reddens quare vates δαφνηφάγοι dicebantur; Οἱ χρησμολόγοι, inquit, καὶ μάντεις πιφάνες δάφνης φοροῦντες ὡς ἀειθαλοῦς ὄντος τοῦ φυτοῦ, καὶ ἀληξικάκου, καὶ ἕτω τοῖς χρήζουσι τοὺς χρησμοὺς λέγοντες, καὶ λαμβάνοντές τι ἐξ αὐτῶν, καὶ ὕτω διατρεφόμενοι, εἰς μῦθον ἐτέθησαν, ὅτι δαφνηφάγοι εἰσὶν, ἤτοι ἐκ τοῦ πιφανῆσθαι δάφνῃ καὶ λέγειν χρησμοὺς, ἔχουσι τὰς τροφάς. Δαφνηφάγοι igitur οἱ μαντεῖς, quasi laurum comedentes, h. e. vaticinando victum quæritantes. Et laurum ἐνεργεῖν πρὸς τὰς ἐνθουσιασμοὺς ex opinione veterum notat Scholiastes Hesiodi ad Theogoniam, ubi Hesiodus gustata lauru poetam se repente factum prodit, uti volunt viri doctissimi, quanquam nihil est in eo poetæ loco quem citant unde hoc haurire possumus. Ait tantum ibi Hesiodus lauream virgam pro scipione sibi a musis datam, simulque exinde poetico numine ab iis inflatum se atque inspiratum; verba ejus sunt in initio Theogon. ν. 30.

Καί μοι σκῆπτρον ἔδον, δάφνης ἐριθηλέος ὄζον
Δρέψασθαι θηητόν· ἐνέπνευσαν δέ μοι αὐδὴν
Θείην.——

Hoc est, qui prominus videbatur cum ab arbore decerperetur, ita

Digitized by Google

enim ea verba expono. Nihil hic de lauru gustata nec in os sumpta. Decepti videntur viri doctissimi homomynia vocis ἴδον, ac si fuisset participium præsentis, vel imperfectum primæ personæ singularis ab ἴδω *comedo*, cum sit tertia pluralis aoristi secundi ex dialecto Bœotica a ἴδωμι, pro ἔδοσαν. Neque tamen me fugit chresmologos et vates cum oracula funderent et futura præcinerent, laurum in ore tenere solitos; unde Lycophron, ν. 6. de Cassandræ vaticinante et entheo furore correpta, Δαφνηφάγων φοίβαζεν ἐκ λαιμῶν ὅπα. Et Juvenalis de vate quodam, Sat. VII. 19.

——*laurumque momordit.*

Quod vero ad σίφη spectat, quibus e lauro factis coronabantur vates, morem hunc ab Apolline traxerunt, de quo Auctor Geoponicon, Καὶ τὸ μὲν δένδρον ἀπὸ τῆς παρθένου δάφνην ὠνόμασεν ὁμωνύμως· λαβὼν δὲ ἀπὸ τοῦ φύτου πτόρθον ἐστεφανώσατο, καὶ μαντικῆς ἐκ τότε σύμβολον ἐγένετο τὸ φυτόν. Ad Virgilianum illud Æn. II. 430.

——*nec Apollinis infula texit,*

videsis Germanum Valentem Guellium.]

ν. 1275. ΣΕ ΜΕΝ. Lege σφί μίν.

[ν. 1276. ΙΤ' ΕΣ ΦΘΟΡΟΝ ΠΕΣΟΝΤ'. Apud Senecam in Agamemnone, ν. 687. chorus Iliadum ita Cassandram alloquitur,

Sed cur sacratas diripis capiti infulas?
Miseris colendos maxime superos reor.

Respondet illa,

Vicere nostra jam metus omnes mala.

Hecuba apud Euripidem de Cassandra loquens, quæ Agamemnoni sorte cessit, inquit, Troad. ν. 256.

Ῥίπτε, τέκνον, ζαθέους
Κληῖδας, κἀπὸ χροὸς ἐν-
δυτῶν σιφίων ἱερὰς σολμούς.

De Amphiarao mortis suæ præscio jam facto, Statius Theb. III. 566.

Ergo manu vittas damnataque vertice serta
Diripit, abjectaque inhonorus fronde sacerdos
Inviso de monte redit.]

[Ibid. ΕΣ ΦΘΟΡΟΝ. Sept. Theb. ν. 258.

Οὐκ ἐς φθόρον σιγῶσ' ἀνασχήσῃ τάδε;

ubi vide quæ annotata.]

[Ibid. ΑΓΑΘΩΙ Δ' ΑΜΕΙΨΟΜΑΙ. Scribe, ἄγεθ' ὧδ' ἀμείψομαι. Ἄγετε, quod prius ἴτε. Ἴτε, ἄγετε, affectus et indignationis vehementioris

Digitized by Google

verba. Conferenda hæc cum istis in Anthologia, p. 110. Ἐλπὶς καὶ σὺ τύχη μέγα χαίρετε. Magna enim est affinitas, ut alter alterum imitatus merito censeatur.]

[ν. 1277. ΑΛΛΗΝ ΤΙΝ' ΑΤΗΝ. Scribe, Ἄλλην τιν', ἄτη γ', *In malam enim partem.* Sophocles Œdip. Tyrann. ν. 29.

Ὑφ' ἕ κεῖται δῶμα Καδμείων· μέλας
Δ' ᾅδης γεναγμοῖς καὶ γόοις πλητίζεται.

Eurip. Oreste, ν. 394.

——Ὁ δαίμων δ' ἐς ἐμὲ πλέσιος κακῶν.]

[ν. 1281. ΟΥ ΔΙΧΟΡΡΟΠΩΣ. Vide Supplic. ν. 613.]

[Ibid. ΜΑΤΗΝ. f. μάτα.]

[ν. 1282. ΑΓΥΡΤΙΑ. Hesych. Ἀγυρτικά· χυδαῖα, ψεύσματα. Idem, Ἀγυρτές· συναθροιστὲς, μάντεις ὡς Ἀππίων. Idem, Ἀγύρτης· ὀχλαγωγὸς, προσαίτης, ἰπαίτης, συμφερτώδης (Scal. συφερτώδης) ἰδιώτης. Ἐστὶ δὲ καὶ ὁ ἀγείρων ὄχλον. Etymologus, Ἀγύρται· λωποδύται, ἰπαῖται, φιλοκερδεῖς· καὶ ἀγύρτης εἶδος βώλου, καὶ ὁ ἀλάζων, καὶ ὁ ἀπατέων.]

ν. 1286. ΒΩΜΟΥ ΠΑΤΡΩΟΥ Δ' ΑΝΤΕΠΙΞΗΝΟΝ ΜΕΝΕΙ. Auratus legit, ἀντ' ἐπίξηνον. Suidas, Ἐπίξηνος· ὁ μαγειρικὸς κορμὸς, ἐφ' ᾧ τὰ κρέα συγκόπτουσιν. Ἀριστοφάνης, Ὑπὲρ ἐπιξήνου θελήσω τὴν κεφαλὴν ἔχων λέγειν. Εἰ μὴ λέγω, φησὶ, δίκαια, τῆς κεφαλῆς ἀφαιρεθείην. Forsan vero scripsit Æschylus,

Βωμῷ πατρῴῳ δ' ἀντ', ἐπίξενος μένει
Θερμῷ κοπεῖσαν φοινίῳ προσφάγματι.

Aræ paternæ vice manet, [me] *&c.*

[Vir summus Isaacius Casaubonus ad illud Suetonii in Claudio, c. 15. *Prædamante quodam, præcidendas falsario manus, carnifici statim acciri cum machæra mensaque lanionia flagitavit.* Vir, inquam, doctissimus, hæc annotat. Lislæi codex, lanioniaria, Memmii, lanionia. Græci ἰλεὸν vel ἐπικόπανον una voce dicunt, item ἐπίξηνον, ut apud Aristophanem in Acharnensibus,

Κἂν γε μὴ λέγω δίκαια, μηδὲ τῷ πλήθει δοκῶ
Ὑπὲρ ἐπιξήνου θελήσω τὴν κεφαλὴν ἔχων λέγειν.

Unde apparet ex more veteri esse, quod mensæ lanioniæ in hos usus adhibentur. Cassandra apud Æschylum in Agamemnone, de suo supplicio loquens:

Βωμῷ πατρῴῳ δ' ἀντεπίξηνον μένει,
Θερμῷ κοπείσης φοινίῳ προσφάγματι.]

[ν. 1288. ΟΥ ΜΗΝ ΑΤΙΜΟΙ. Virg. Æn. II. 670.

—— *nunquam omnes hodie moriemur inulti.*]

Digitized by Google

℣. 1289. ΗΞΕΙ ΓΑΡ ΗΜΩΝ ΑΛΛΟΣ. Idem vaticinata est apud Lycophronem, ℣. 1120.

Σκύμνος δὲ πατρὸς κῆρα μαστεύων φόνου,
Εἰς σπλάγχν' ἐχίδνης αὐτόχειρ βάψει ξίφος,
Κακὸν μίασμ' ἴμφυλον ἀλθαίνων κακῷ.

℣. 1290. ΠΟΙΝΑΤΩΡ ΠΑΤΡΟΣ. Juvenalis, Sat. VIII. 216. de eodem Oreste,

——*Ille, deis auctoribus, ultor*
Patris erat.——

[Homer. Odyss. Α'. 298.

Ἦ οὐκ ἀΐεις; οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης,
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ὅταν ἔκτανε πατροφονῆα
Αἴγισθον δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;

Ad quem locum vir cl. D. Jacobus Duportus, in Gnomologia Homerica. "Orestes etiam μητροκτόνος fuit, sed de matricidio altum hic silentium; memoratur tantum fuisse patris vindex et paternæ cædis ultor. Insignis hac de re locus est apud Aristot. Rhet. III. 2. Ἐνίοτε μὲν τὰς ἐπιθέσεις ποιεῖσθαι ἀπὸ φαύλου ἢ αἰσχροῦ· οἷον ὁ μητροφόντης· ἐνίοτε δὲ ἀπὸ τοῦ βελτίονος· οἷον ὁ πατρὸς ἀμύντωρ. Philosophus ibi pro suo more respicit ad locum quendam Euripidis, in et de Oreste; ubi duobus continuis versibus idem et μητροφόντης dicitur, et πατρὸς ἀμύντωρ. Sed et uno eodemque versu apud Æschylum Χοηφ., (immo Agamemn.)

Μητροκτόνον φίτευμα ποινάτωρ πατρός."

Hactenus vir doctissimus. Versus Euripidis quos respicit hi sunt, Orest. ℣. 545.

Ἐγὼ δ' ἀνόσιός εἰμι μητέρα κτανών,
Ὅσιος δέ γ' ἄτερον ὄνομα, τιμωρῶν πατρί.]

℣. 1291. ΦΥΓΑΣ Δ' ΑΛΗΤΗΣ. Orestes ipse, Choeph. ℣. 1048.

Ἐγὼ δ' ἀλήτης τῆσδε γῆς ἀπόξενος.

[℣. 1292. ΚΑΤΕΙΣΙΝ. Ipse de semet, in Choeph. ℣. 3.

Ἥκω γὰρ εἰς γῆν τήνδε, καὶ κατέρχομαι.

Ubi vide quæ annotata.]

℣. 1293. ΑΞΕΙΝ ΝΙΝ ΥΠΤΙΑΣΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΠΑΤΡΟΣ. Ad oram libri reposuit Jacob, ἄξιον ὑπτίασμα· quod probo; ni potius scripserit poeta,

Ἄξει νιν ὑπτίασμα κειμένου πατρός.

reducet eum, ab exilio, *resupinatio patris caduci*, cædes patris mortui; quam ut ulcisceretur Orestes, Argos reversus est.

[℣. 1294. ΚΑΤΟΙΚΟΣ. Sunt qui malint πάροικος, vel προσοῖκος, vel κάτοικτος.

Digitized by Google

[ν. 1298. ΙΟΥΣΑ ΠΡΑΞΩ. Lego πρόσσω vel πρύσω. Aurat. πρέσσω.]

ν. 1300. ΑΙΔΟΥ ΠΥΛΑΣ ΔΕ. Homerus, Il. ι'. 312.

Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι.

Comicus vetus,

Χρυσὸς δ' ἀνοίγει πάντα, κἀΐδου πύλας.

Incertus,

Φύντα δ' ὅπως ὤκιστα πύλας Ἀΐδαο περῆσαι.

Reperias etiam ᾅδου πύλας et in Euripidis Alcest. ν. 124. Etiam Pythagoras, apud Laert. VIII. 34. fabas, eo quod nihil de se gignant, similes dicebat ᾅδου πύλαις. Hæc et plura congessit exempla magnus ille Grotius, ad D. Matth. xvi. 18. [Festus: *Manalem lapidem putabant esse ostium orci, per quod animæ inferorum ad superos manarent, qui dicuntur Manes.* Ubi Scaliger: "Immo, *manale putabant esse ostium orci:* ita enim nulla controversia legendum." Vir cl. D. Jacobus Duportus ad Homeri locum modo laudatum, ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν. "Πύλαι ᾅδου," inquit, "phrasis est, quæ occurrit non tantum apud scriptores ethnicos, Euripidem, Plutarchum, Lucianum, et alios, quos citat incomparabilis Grotius ad illud Evangelistæ Πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς, sed etiam in sacro codice, ut Esai. xxxviii. שערי שאול, ubi LXX habent πύλας ᾅδου. Et sic in N. T. loco jam laudato. Et videtur sane ex Oriente ad Homerum Græcosque fluxisse." Hæc ille.]

Ibid. ΤΑΣ ΛΕΙΩ, ΠΡΟΣΕΝΝΕΠΩ. Legimus, Cantero viam monstrante, τὰς ἐγὼ προσυνίπω.

[ν. 1301. ΕΠΕΥΧΟΜΑΙ ΔΕ ΚΑΙΡΙΑΣ ΠΛΗΓΗΣ. Precatur facilem mortis viam; ut uno ictu succumbat. Καιρία πληγή, *vulnus lethale;* vide quæ ad ν. 1352.]

[ν. 1302. ΑΙΜΑΤΩΝ. Sic Ebr. דמים *de cæde*, numero plurali.]

[Ibid. ΕΥΘΗΝΕΙΜΩΝ. f. εὖ θνησίμων, divisim.]

[ν. 1303. ΟΜΜΑ ΣΥΜΒΑΛΩ. Ut oculos claudam tanquam dormitura. Vide supra, ν. 15.]

[ν. 1305. ΜΑΚΡΑΝ ΕΤΕΙΝΑΣ. Vide ν. 925.

Μακρὰν γὰρ ἐξέτεινας sc. *orationem.*]

ν. 1306. ΘΕΗΛΑΤΟΥ ΒΟΟΣ ΔΙΚΗΝ. Θεήλατον βοῦν dicit, quæ *se* ultro offert ad immolandum; quales memorant historici plus semel.

[ν. 1307. ΠΡΟΣ ΒΩΜΟΝ. Vel metaphorice respondet τῷ βοὸς δίκην vel simpliciter intelligendum de ara Herçæi Jovis, ad quam interfecti Agamemnon et Cassandra.]

Digitized by Google

ν. 1308. ΟΥΚ ΕΣΤ' ΑΛΥΣΙΣ ΟΥ ΞΕΝΟΙ ΧΡΟΝΩι ΠΛΕΩ, *Non est, ô hospites, quo magis* mortem *evitem cunctando.* Legimus ὦ ξένοι.

[Ibid. ΧΡΟΝΩι ΠΛΕΩ. f. πλέων, vel πλέον. Auratus, χρόνον πλέων.]

ν. 1309. Ο Δ' ΥΣΤΑΤΟΣ ΓΕ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΕΣΒΕΥΕΤΑΙ. At qui postremus moritur, vel ipso tempore alios superat; vel tempus est antiquissimum, id est, ἀξιώτατόν ἐστι τιμῆς.

ν. 1310. ΣΜΙΚΡΑ ΚΕΡΔΑΝΩ ΦΥΓΗι. Socrates moribundus in Phædone, p. 117. Οὐδὲν γὰρ οἶμαι κερδαίνειν, ὀλίγον ὕστερον πιὼν, ἄλλο γε ἢ γέλωτα ὀφλήσειν παρ' ἐμαυτῷ, γλιχόμενος τῷ ζῆν, καὶ φειδόμενος ὡδενὸς ὅτι ἐόντος.

[ν. 1314. ΤΩΝ ΤΕ ΓΕΝΝΑΙΩΝ ΤΕΚΝΩΝ. f. σῶν τε.]

ν. 1317. ΤΙ ΤΟΥΤ' ΕΦΕΥΞΑΣ; *Quare ejulas?* Vide quæ supra observavimus, ad ν. 1083.

ν. 1318. ΦΟΒΟΝ. Mallem φόνον.

[ν. 1319. ΚΑΙ ΠΩΣ ΤΟΔ' ΟΖΕΙ. Sensus; *Quomodo vero?* i. e. *quid mirum?* Olet hoc victimas domesticas: vel nidor hic victimarum domesticarum. *Et comment est ce que tu sçais cela de sacrifices qui se font dedans la maison.*]

ν. 1321. ΣΥΡΙΟΝ ΑΓΑΛΜΑ. Odorem Syrium. [Horat. Od. II. 7.

——*nitentes*
Malobathro Syrio capillos.

Tibullus, Eleg. I. 3.

Assyrios cineri qui dedat odores.

Propert. Eleg. II. 10.

Cum dabitur Syrio munere plenus onyx

i. e. *thure.*]

ν. 1322. ΚΩΚΥΣΟΥΣ'. Hesychius, Κωκύσασα· θρηνήσασα.

ν. 1323. ΑΡΚΕΙΤΩ ΒΙΟΣ. Philosophus apud Stobæum, optimum esse ducit vita excedere sicut e convivio, neque sitientem, neque ebrium: Ἐκ τοῦ βίου κράτιστόν ἐστι ἐξελθεῖν ὡς ἐκ συμποσίου, μήτε διψῶντα, μήτε μεθύοντα. Lucretius, III. 951.

Cur non ut plenus vita conviva recedis?

Statius, Silv. II. 2.

——*sed abire paratum,*
Ac plenum vitæ.——

[Solinus, c. 16. de Hyperboreis agens, *Quos satietas tenet vitæ, epulati delibutique de rupe nota præcipitem casum in maria destinant.* Mela, III. 5. de iisdem, *Et ubi eos vivendi satietas magis quam tædium cœpit,* ita restituit vir doctissimus cl. Salmasius, *hilares redimiti sertis semetipsos in pelagus ex certa rupe præcipites dant.*]

Digitized by Google

[ν. 1325. ΔΥΣΟΙΖΩ. Hesych. Δυσοίζειν· φοβεῖσθαι, ὑποπτεύειν.]

[ν. 1329. ΕΠΙΞΕΝΟΥΜΑΙ. Hesych. Ἐπιξενοῦσθαι· μαρτύρεσθαι, πορεύεσθαι. Σοφοκλῆς Ἀχαιῶν συλλόγῳ, καὶ Αἰσχύλος Κρήσσαις.]

[Ibid. Δ' ΩΣ. l. γ' ὡς.]

[ν. 1332. ΗΛΙΩι Δ' ΕΠΕΥΧΟΜΑΙ. Sophoclis Ajax, suo se ense transfossurus, ν. 863.

Σὲ δ' ὦ φαεννῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας,
Καὶ τὸν διφρευτὴν ἥλιον προσεννέπω
Πανύστατον δὴ, κοὐποτ' αὖθις ὕστερον.]

[ν. 1334. ΟΜΟΥ. f. ὁμὰ, pro ὁμοῖα, et dele punctum.]

[ν. 1336. ΕΥΤΥΧΟΥΝΤΑ ΜΕΝ. Eurip. Hippolyt. ν. 981.

Οὐκ οἶδ' ὅπως εἴποιμ' ἂν εὐτυχεῖν τινα
Θνητῶν· τὰ γὰρ δὴ πρῶτ' ἀνέστραπται πάλιν.]

ν. 1338. ΒΟΛΑΙΣ ΥΓΡΩΣΣΩΝ ΣΠΟΓΓΟΣ ΩΛΕΣΕ ΓΡΑΦΗΝ. Grotius sic transtulit, in Excerptis,

Heu tristia hominum fata! nam res prosperas
Vel umbra facile evertat: infelicium
Imaginem omnem spongiæ delet mador.

Verum frigidus erit sensus, ni pro βολαῖς legamus μόλις, vel tale aliquid: *Res*, inquit, *humanas cum sint prosperæ, vel umbra quælibet evertit; sin adversæ fuerint, ægre admodum spongia delere potest impressionem.* Alludit ad pugillares, quos alibi δέλτους vocat, nec inconcinniter: *Pugillarium enim usum fuisse ante Trojana tempora invenimus apud Homerum*, inquit Plinius, XIII. 11. Quod in his tabellis scriptum erat, spongia inducta, ad libitum delebant: Hinc illud Aristidis, Εἴτε γάρ τι ἡμῖν λελήρηται, οὐδὲν δεῖ τῆς Στησιχόρου παλινῳδίας, ἀλλὰ σπόγγος ἰάσεται. [*Quod si quid nugati sumus, nihil opus fuerit Stesichori palinodia, nimirum abunde medebitur spongia.* Quod et in proverbium transiit. "Allusit huc," inquit Parœmiographus, "auctor epigrammatis incertus, libro sexto, in quo Callimanes quidam Mercurio artis suæ instrumenta his versibus dedicat:

Καὶ βυθίην Τρίτωνος ἁλιπλάγκτοιο χαμεύνην
Σπόγγον ἀκεστορίην πλαζομένης γραφίδος.

Undivagique thorum Tithonis spongiam, in alto
Decerptam, errantis quæ medicina styli est."

Augustus Ajacem fabulam suam in spongiam incubuisse dicit, ad exemplum Ajacis, qui in ferrum. Sueton. in August. c. 85.]

ν. 1340. ΤΟ ΜΕΝ ΕΥ ΠΡΑΤΤΕΙΝ. Artabanes in oratione ad Xerxem, Herodot. VII. 49. iisdem tantum non verbis, Εὐπρηξίης γὰρ οὐκ ἔστιν ἀνθρώποισι οὐδεμίη πληθώρη. [Cic. de Sen. c. 15. *Satiari*

Digitized by Google

delectatione non possum. Plautus Pœn. I. 2. *Neque eis ulla ornandi satis satietas est.* Porro, τὸ εὖ πράττειν, ut Horatio, Epist. I. 12. *bene vivere* pro *beate vivere;* et Epist. I. 8. *bene rem gerere* pro *beatum esse.* Hesych. Εὖ πράσσειν· εὖ πράττειν, εὐτυχεῖν.]

ν. 1341. ΔΑΚΤΥΛΟΔΕΙΚΤΩΝ. Forsan δακτυλόδεικτον, ut transtulimus. Δακτυλοδεικτεῖσθαι de viro beato proverbialiter dici sciunt omnes. Notissimum illud Persii, Sat. I. 28.

At pulchrum est digito monstrari, et dicier hic est.

Et Horat. Od. IV. 3.

Quod monstror digito prætereuntium.

Lucianus, in Anach. c. 36. Καὶ τὰ ἄθλα, ὥσπερ ἔμπροσθεν εἶπον, ὁ μικρὸς ὁ ἴπαινος ὁ παρὰ τῶν θιατῶν, καὶ τὸ ἐπισημότατον γενίσθαι, καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ ἄριστον εἶναι τῶν καθ' ἑαυτὸν δοκοῦντα. [Satis notum est quod de Diogene cynico refertur, qui cum Demosthenem prætereuntem conspexerat, porrecto digito medio, qui infamis, Οὗτος ὑμῖν, ἔφη, ὁ Ἀθηναῖος δημαγωγός. Demosthenes contra Aristogit. Ἀλλ' ὅτι δακτυλοδεικτεῖτε, ἐπὶ τὸ σωφρότατον τῶν ὄντων ἁπάντων δεικνῦναι;]

[ν. 1342. ΕΙΡΓΕΙ ΜΕΛΑΘΡΩΝ. Plautus Aulular. I. 2.

Profecto in ædes meas me absente neminem
Volo intromitti: atque etiam hoc prædico tibi
Si bona fortuna veniat ne intromiseris.]

ν. 1348. ΘΑΝΟΥΣΙ. Canterus κτανοῦσι· quod non probo.

ν. 1350. ΤΙΣ ΑΝ ΕΥΞΑΙΤΟ. Mire allucinatus est vir doctus, qui legit τίς ἂν ἐκ εὔξαιτο.

[ν. 1351. ΤΑΔ' ΑΚΟΥΩΝ. Nempe Agamemnonem hostes vicisse, deinde ipsorum occisorum dedisse pœnas.]

ν. 1352. ΩΜΟΙ, ΠΕΠΛΗΓΜΑΙ. Vide quæ ad argumentum annotavimus.

[Ibid. ΠΕΠΛΗΓΜΑΙ ΠΛΗΓΗΝ. Matth. ii. 10. Ἐχάρησαν χαρὰν. Familiaris Græcismus, ut ἁμαρτίαν ἁμαρτάνειν, δικάζειν δίκην, et cætera infinita. Sophocl. Philoctet. ν. 59. Ἔχθος ἐχθρᾶς μέγα. Terentius, Andr. V. 5.

Hunc scio mea solide gavisurum gaudia.

Virg. Æn. XII. 680.

——*Hunc, oro, sine me furere ante furorem.*]

[Ibid. ΚΑΙΡΙΑΝ ΠΛΗΓΗΝ. Vide supra ad ν. 1301. Eustath. in Il. Δ'. p. 461. l. ult. Ἰσέον δὲ ὅτι καιρία μὲν πληγὴ εἴη, ἣν ὁ πλήξας ἐκ ἀπώλεσε τὸν καιρὸν ἐν κινοῖς. Alibi vero, Καιρία πληγὴ, ἡ θανάσιμος, παρὰ τὴν κῆρα. Lucian. in Nigrino, c. 35. Βαθεῖα δὲ καὶ καίριος ἡ πληγὴ ἐγένετο. Videsis virum eruditum Paulum Leopardum Emendat. V. 5.]

Digitized by Google

[ν. 1353. ΣΙΓΑ. Lege Σιγᾷ, penultima circumflexa, poscente metro.]

ν. 1356. ΑΑΑΑ ΚΟΙΝΩΣΩΜΕΘ'. Egregie poeta exprimit cautorum senum, et quidem senatorum, oscillantia consilia in flagranti rerum conversione Peccat tamen, ut observatum est eruditissimo Ger. Vossio, Instit. Poet. I. p. 22. " cum apud eum Agamemnon tanta celeritate et occiditur et tumulatur, ut actori vix respirandi tempus detur."

ν. 1358. ΠΡΟΣ ΔΩΜΑ ΔΕΥΡ'. Ut Latini *ad arma* clamatum.

ν. 1363. ΟΡΑΙΝ ΠΑΡΕΣΤΙ. Consideremus, deliberemus.

ν. 1365. ΚΛΕΟΣ. Jacob χρεῶς. [f. κλέως. Vel κλέος pro κλεῶνος, Auratus.]

[ν. 1366. ΠΕΔΟΝ ΠΑΤΟΥΝΤΕΣ, *Urgentes, instantes, cœptis, proposito insistentes.*]

ν. 1368. ΤΟΥ ΔΡΩΝΤΟΣ. sc. Tui, qui agere gliscis et suades; Ego nequeo consilium dare. [Vel, *Facientis*, i. e. *facere aggredientis, est ante deliberare.* Pro περὶ f. πάρος, vel ἔστι περὶ, περίεστι.]

ν. 1371. ΚΤΕΙΝΟΝΤΕΣ. Canterus τείνοντες, recte. [Inter hæc verba, et βιὸν τείνοντες bella antanaclasis et jocus militaris latere videtur, in eos dictus qui multa minati et præclara, intento demum arcu, receptum sibi muniunt et fugam, quo vitam ulterius protrahant. Scomma hoc non ita nimis longe petitum, potuit Æschylo congruere, quippe qui contra Persas sagittarios non semel in acie steterat; favent voces ὑπείξομεν et οἱ ἡγέμονοι proxime positæ.]

ν. 1373. ΚΡΑΤΕΙ. Lege κρατεῖ.

ν. 1374. ΠΕΠΑΙΤΕΡΑ ΓΑΡ ΜΟΙΡΑ ΤΗΣ ΤΥΡΑΝΝΙΔΟΣ. *Mitior:* sic apud Athenæum, II. 11.

Ἀνὴρ δ' ἐκεῖνος ἦν πεπαίτερος μόρων.

Τυραννὶς hic sumitur pro tyrannico servitio, non dominatu.

ν. 1378. ΤΟ ΓΑΡ ΤΟΠΑΖΕΙΝ ΤΟΥ ΣΑΦ' ΕΙΔΕΝΑΙ ΔΙΧΑ. Sophocles, Trachin. ν. 430.

——Ταυτὸ δ' οὐχὶ γίνεται,
Δόκησιν εἰπεῖν, καξακριβῶσαι λόγον.

Restituendus in sententia non absimili Euripides, Ione, ν. 585.

Οὔ τ' αὖτ' ὄνειδος φαίνεται τῶν πραγμάτων
Πρόσωθεν ὄντων, ἐγγύθεν θ' ὁρωμένων.

Lege levissima mutatione, ὁ ταυτὸν εἶδος. Appositissima est Zenonis distinctio quam profert Cicero Academic. Quæst. I. 11. *Quod autem erat sensu comprehensum, id ipsum sensum appellabat: et si ita erat comprehensum ut convelli ratione non posset, scientiam; sin aliter*

Digitized by Google

inscientiam nominabat: ex qua existeret etiam opinio, quæ esset imbecilla, et cum falso incognitoque communis.

ν. 1384. ΠΗΜΟΝΗΝ ΑΡΚΥΣΤΑΤΟΝ, *cladis everriculum.* Scholiastes, nescio, qua auctoritate, fretus ἀρκύστατον exponit ἄφυκτον. Nos vero potius legimus πημονῆς ἀρκύσατον· ut supra δυλείας γάγγαμον. Hesych. Ἀρκύτατα· restitue, Ἀρκύσατα· οἱ τόποι ἔνθα αἱ ἄρκυες πήγνυνται. Addit, ὕψος κρεῖσσον ἱππηδήματος. Ut supra, ν. 366.

——ὡς μήτε μίγαν,
Μήτ' οὖν νεαρῶν τιν' ὑπερτελίσαι
Μίγα δυλείας
Γάγγαμον ἄτης παναλώτου.

[ν. 1385. ΥΨΟΣ. Ἐς subintelligitur.]

[ν. 1386. ΑΓΩΝ ΟΔ' ΟΥΚ ΑΦΡΟΝΤΙΣΤΟΣ ΠΑΛΑΙ ΝΙΚΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ. Quis hoc concoquat, πάλαι et παλαιᾶς; et quo sensu νίκη hæc παλαιὰ dicatur? Haud dubium quin vera lectio νίκης παγαίας, i. e. *victoriæ per laqueos seu tendiculas*, qualis hæc, ut docent præcedentia, *apparatæ et reportatæ.* Παγαῖος non alibi fortasse in libris qui exstant; at quam multa hic alibique quæ non apud alios reperias? Ut a δίκη δικαῖος, ita a πάγη παγαῖος.]

[ν. 1387. ΝΙΚΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ. An παλαίας, *luctatoris*, a πάλη derivatum?]

ν. 1388. ΕΣΤΗΚΑ Δ' ΕΝΘ' ΕΠΕΣ'. Lege ἔσηκε δ' ἔνθ' ἔπεισ'. sc. ἔπεισα, *persuasi.* [Notæ, ut et versio, Ἔσηκε δ' ἔνθ' ἔπεισα. Ego vero jam malim, Ἔσηκε δ' ἔνθ' ἔπεσεν, *Ubi stetit ibi cecidit*, ut Judic. v. 27. Κατακλιθεὶς ἔπεσε, καθὼς κατεκλίθη ἐκεῖ ἔπεσε. Pro ἔπεσ' ad oram Cod. Scaliger. ἔπαισ'.]

ν. 1390. ΩΣ ΜΗΤΕ ΦΕΥΓΕΙΝ. De Agamemnone dictum.

ν. 1391. ΑΠΕΙΡΟΝ ΑΜΦΙΒΛΗΣΤΡΟΝ—ΠΕΡΙΣΤΙΧΙΖΩ. Euripides, Oreste, ν. 25.

Ἢ πώσιν ἀπείρῳ περιβαλὼν ὑφάσματι
Ἔκτεινεν.——

Indusium quo dum induendo occupatus Agamemnon occidebatur, rete vocat inextricabile; utpote quod foramina nulla habuerit ad exerendum caput vel brachia. Scholiastes Euripidis, in Hecubam, ν. 1277. Φοβεμένη ἡ Κλυταιμήστρα αὐτὸν, μὴ τὴν πρὸς Αἴγισθον μοιχείαν αὐτῆς καταμαθὼν αὐτὴν μετ' Αἰγίσθου τιμωρήσηται, τοιόνδε βουλεύει· ἱμάτιον παρεσκεύασε μὴ ἔχον διεξόδους μήτε κεφαλῆς μήτε χειρῶν· ἐν ᾧ περιβαλοῦσα αὐτὸν ἀπέκτεινε. Scholiastes Homeri in Il. Α'. 7. Κατὰ δὲ τοὺς Τραγικοὺς αὐτὸν ἡ Κλυταιμήστρα ἀπέκτεινεν αὐτὸν χιτῶνι μὴ ἔχοντι ἔνδυσιν τραχήλου. Tragicos, imo nostrum, secutus Lycophron, ν. 1099.

Digitized by Google

Ὁ μὲν γὰρ ἀμφὶ χύτλα τὰς δυσεξόδους
Ζητῶν κιλεύθους αὐχενισῆρος βρόχου,
Ἐν ἀμφιβλήστρῳ συντεταργανωμένος
Τυφλαῖς ματεύσει χερσὶ κροσσωτὰς ῥαφάς.
Θερμὴν δ' ὑπαὶ λετρῶνος ἀρτεύων γίγην
Τιθῆνα καὶ κύπελλον ἐγκάρῳ βανεῖ,
Τυπεὶς σκιπάρνῳ κόγχον εὐθήκτῳ μέσον.

[ν. 1392. ΠΕΡΙΣΤΟΙΧΙΖΩ. Stephani editio περιστοιχίζω. Hesych. Περιστοιχίσαντες· περιλαβόντες. Vide Harpocrat. p. 232. Sed recte Canterus περισιχίζω. Hesych. Περισίξαι· περικυκλῶσαι, περιελθεῖν, περιελάσαι· ἀπὸ τῆ σίχειν.]

ν. 1396. ΑΙΔΟΥ ΝΕΚΡΩΝ ΣΩΤΗΡΟΣ. Plutonem vocat mortuorum custodem, præsidem: ut in Prometheo, ν. 153. νεκροδέγμονα.

[Ibid. ΧΑΡΙΝ. Εἰς χάριν.]

[ν. 1397. ΘΥΜΟΝ ΟΡΜΑΙΝΕΙ. Virg. Æn. IX. 349.

Purpuream vomit ille animam.——]

[ν. 1399. ΕΡΕΜΝΗΙ. Hesych. Ἐρεμνή· σκοτεινὴ, μέλαινα.]

[Ibid. ΨΑΚΑΔΙ. f. ψεκάδι. Quin Hesych. Ψακάς· ψακὰς, ῥανίς.]

ν. 1400. ΧΑΙΡΟΥΣΑΝ ΟΥΔΕΝ ΗΣΣΟΝ, Η ΔΙΟΣ ΝΟΤΩΙ ΓΑΝ, ΕΙ ΣΠΟΡΗΤΟΣ ΚΑΛΥΚΟΣ ΕΝ ΛΟΧΕΥΜΑΣΙΝ. Νότος hic idem est quod νοτὶς *humor*; unde Auster, uvidus ventus, νότος dictus: Gellius, II. 22. *Is Latine Auster, Græce* νότος *nominatur, quoniam est nebulosus atque humectus:* νοτὶς *enim Græce humor nominatur.* Inde etiam quod Euripidi ὑγραίνει, Aristophani νοτίζει; ex observatione P. Victorii, Var. Lect. XXVI. 8. "Humectare," inquit, "Latinis exprimit egregie Græcum verbum ὑγραίνειν, parque illi omnino est: ipso usi sunt Lucretius ac Virgilius pluribus locis. Nam apud M. Ciceronem nusquam, quod recorder, ipsum offendi. Cum Galesum prope Tarentum fluentem amnem describeret eleganter Maro, ipso usus est: ita enim cecinit,

Namque sub Œbaliæ memini me turribus altis,
Qua niger humectat flaventia culta Galesus,
Corycium vidisse senem.——

"Euripides in prologo Helenæ, de Nilo, quem putat nive liquefacta, Ægyptum irrigare, camposque illos ita uberes et fœcundos reddere:

Ὃς ἀντὶ δίας ψεκάδος Αἰγύπτῳ πίδον
Λευκῆς τακείσης χιόνος ὑγραίνει γύας.

"Totum autem locum cum cepisset inde Aristophanes Thesmophoriazousis, pro ὑγραίνει posuit νοτίζει· inquit enim,

Λευκῆς νοτίζει μελανοσυρμαῖον λεών."

Digitized by Google

Hæc ille. Enimvero Διὸς νότος recte dicitur; is quippe Deus roris et imbrium habebatur: unde ansam jocandi arripuit comicorum festivissimus, in Nebulis, ν. 367.; ubi Socratem de Jove omnia negantem interrogat Strepsiades,

Ἀλλὰ τίς ὕει; τοῦτο γὰρ ἐμοί γ' ἀπόφηναι πρῶτον ἁπάντων.

Mox, ubi Socrates causam nescio quam pluviæ commentus fuisset, subjicit ille, ν. 371.

Νὴ τὸν Ἀπόλλω, τοῦτό γέ τοι τῷ νυνὶ λόγῳ εὖ προσίφυσας.
Καί τοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ὤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν.

Notissimum est et illud Virgilii, de Augusto,

Nocte pluit tota, redeunt spectacula mane:
Divisum imperium cum Jove Cæsar habet.

Quem videtur imitatus Statius, imbres Jovi et Domitiano tribuens, Silv. I. 6.

Ducat nubila Jupiter per orbem,
Et latis pluvias minetur agris,
Dum nostri Jovis hi ferantur imbres.

Inde Ὑης dictus: Hesychius, Ὑης· Ζεὺς ὄμβριος. Idem scilicet qui Tibullo et Statio *Jupiter pluvius*, Luciano Ζεὺς ὗων. Virg. Eclog. VII. 60.

Jupiter et læto descendet plurimus imbri.

Unde et Platoni ἐκ Διὸς ὕδατα pluviales aquæ. Idem ἰκμαῖος Ζεὺς dicitur Apollon. Argon. II. 522.

——βωμὸν ποίησε μέγαν Διὸς ἰκμαίοιο.

Virgilio *Jupiter humidus*. Apud Athenæum Deipn. XV. 5. Græci, Δία σωτῆρα ἐπιλέγεσι τῆς ἐκ τοῦ μίγματος ἀλύπου κράσεως, τὸν καὶ τῶν ὄμβρων ἀρχηγὸν αἴτιον. Unde et Martialis, XIV. 92.

Ab Jove qui veniet miscenda ad pocula, largas
Nimbus fundet aquas; hic tibi vina dabit.

Haud minori se gaudio perfusam gloriatur Clytemnestra quod mariti sanguine conspersa fuerit, quam terra verno tempore, cum fœcundis imbribus madeat. Plenius hoc describit Æschylus noster, pervenustis illis versibus quos conservavit nobis Athenæus, Deipnos. XIII. 8.

Ἐρᾷ μὲν ἁγνὸς ἱεροῦ τρῶσαι χθόνα.
Ἔρως δὲ γαῖαν λαμβάνει γάμου τυχεῖν.
Ὄμβρος δ' ἀπ' εὐνάεντος ἱερανθεὶς πιεσὼν
Ἔκυσε γαῖαν, ἡ δὲ τίκτεται βροτοῖς
Μήλων τε βοσκὰς καὶ βίον Δημήτριον.
Δένδρων δέ τις ὥρα ἐκ νοτίζοντος γάμου
Τέλειός ἐστι. Τῶν δ' ἐγὼ παραίτιος.

Digitized by Google

Nec minus eleganter Columella, de Cult. Hort. ν. 204.

Maximus ipse Deum, posito jam fulmine, fallax
Acrisionæos veteres imitatur amores,
Inque sinus matris violento depluit imbre;
Nec genitrix nati tunc aspernabat amorem,
Sed patitur nexus flammata Cupidine Telius.

Et Virgilius, Georg. II. 325.

Tum pater omnipotens fœcundis imbribus æther
Conjugis in gremium lætæ descendit.——

ν. 1402. ΠΡΕΣΒΟΣ ΑΡΓΕΙΩΝ ΤΟΔΕ. Poterit etiam de Agamemnone interpretari; *valeat, si valere potest: ego quidem ut valeat opto.* Seneca, Agam. ν. 390.

Telluris altum remeat Argolicæ decus.

Ita in Persis, de Atossa, ν. 325.

Βασίλεια γύναι περίσσος Πέρσαις.

ν. 1404. ΕΙ Δ' ΗΝ ΠΡΕΠΟΝΤΩΝ. Pro τὰ πρέποντα; vel lege πρεπόντως.

Ibid. ΕΠΙΣΠΕΝΔΕΙΝ. Jacob, ἐπισπεύδειν, *urgere, insultanter instare.*

ν. 1405. ΤΑΔ' ΑΝ ΔΙΚΑΙΩΣ ΗΝ· ΥΠΕΡΔΙΚΩΣ ΜΕΝ ΟΥΝ. *Etiam hæc jure facta essent; vel potius justissime.* Vel tollendum punctum post ἄν, et continuanda oratio, sicut transtulimus. [Prometh. ν. 943. Τὸν πικρῶς ὑπέρπικρον.]

ν. 1406. ΚΡΑΤΗΡ' ΕΝ ΔΟΜΟΙΣ ΚΑΚΩΝ ΟΔΕ ΠΑΗΣΑΣ ΑΡΑΙΩΝ, ΑΥΤΟΣ ΕΚΠΙΝΕΙ ΜΟΛΩΝ. *Crater malorum* proverbialiter dici, satis notum. Inde et αὐτῷ κρατῆρι γίνῃ κακά· et κακοὶ πίνουσι τῆς τιμωρίας τὴν ὁμίχλην, ἐπὶ τῶν κατ' ἀξίαν τιμωρουμένων, apud Diogenianum et Suidam. Manavit vero ab Ebræis. Esai. li. 17. Ἡ (Jerusalem) πιοῦσα ἐκ χειρὸς Κυρίου τὸ ποτήριον τῆ θυμῆ αὐτῆ. Τὸ ποτήριον γὰρ τῆς πτώσεως, τὸ κόνδυ τῆ θυμῆ ἐξέπιες, καὶ ἐξεκένωσας. Symmachus, Τὸ ποτήριον θυμῆ αὐτῆ, τὸν κρατῆρα τῆ σπαραγμῆ, καὶ ἐξεσράγγισας. *Quæ bibisti de manu Domini calicem iræ ejus,* כוס חמתו, *usque ad fundum calicis soporis bibisti.* Ezech. xxiii. 33. *Ebrietate et dolore repleberis, calice mœroris et tristitiæ, calice sororis tuæ Samariæ. Et bibes illum, et epotabis usque ad fæces.* Non abludit illud Aristoph. Plut. ν. 1084.

Ὅμως δ' ἐπειδὴ καὶ τὸν οἶνον ἐξίει
Πίνειν, συνεκποτέον ἐσὶν τὴν τρύγα.

[ν. 1410. ΑΦΡΑΣΜΟΝΟΣ. Hesych. Ἀφράσμων· ἀσύνετος.]

ν. 1411. ΑΤΡΕΣΤΩι. Hesych. Ἄτρεσον· ἀφόβητον.

Digitized by Google

ν. 1413. ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ, κ.τ.λ. Nota breviloquentiam; singula verba pondus suum habent.

[ν. 1414. ΝΕΚΡΟΣ ΔΕ ΤΗΣΔΕ ΔΕΞΙΑΣ ΧΕΡΟΣ. Virg. Æn. XI. 266.

Ipse Mycenæus magnorum ductor Achivum,
Conjugis infandæ prima inter limina dextra
Oppetit.]

ν. 1417. ΕΔΑΝΟΝ Η ΠΟΤΟΝ ΠΑΣΑΜΕΝΑ, ΡΥΣΑΣ ΕΞ ΑΛΟΣ ΟΡΩΜΕΝΟΝ ΤΟΔ' ΕΠΕΘΟΥ ΘΥΟΣ. Lege,

Ἐδανὸν ἢ ποτὸν πασαμένα, ῥυτᾶς
Ἥ 'ξ ἁλὸς ὀρόμενον, τόδ' ἐπίθυ θύος.

[Hesych. Ἐδανά· ἐδώδιμα, βρώσιμα. Ἐδανοῖς· βρωσίμοις, Αἰσχύλος.]

[Ibid. ΕΔΑΝΟΝ Η ΠΟΤΟΝ. Sc. φάρμακον.]

[Ibid. ΠΑΣΑΜΕΝΑ. Hesych. Πασσάμενος· γευσάμενος. Atque ita quidem versio, *gustans*. Melius vero *miscens*, a πάσσω: unde φάρμακα ἐπίπασα. Miram autem vim pharmacorum a veneficis paratorum deprædicant antiqui; et eo spectant, opinor, quæ hic.]

[ν. 1418. ΟΡΩΜΕΝΟΝ. Scal. ἀρώμενον.]

[Ibid. ΘΥΟΣ. Hesych. Θῦος· ἱερὸν θῦμα.]

[ν. 1423. ΟΥΔΕΝ ΤΟΔ'. f. τότ'.]

ν. 1424. ΟΣ ΟΥ ΠΡΟΤΙΜΩΝ. Vindicias ob Iphigeniæ mortem prætendit Clytemnestra. Eodem προσχήματι facinus suum tuetur apud Sophoclem, Electra, ν. 532.

Ἐπεὶ πατὴρ ἔτος σὸς ὢν θρηνεῖς ἀεὶ
Τὴν σὴν ὄμαιμον μᾶτερ Ἑλλήνων ἕτλη
Θῦσαι θεοῖσιν, ἐκ ἴσον καμὼν ἐμοὶ
Λύπης ὅτ' ἔσπευς', ὥσπερ ἡ τεκοῦσ' ἐγώ.

Et apud Senecam in Agamemnone, ν. 158.

Equidem et jugales filiæ memini faces,
Et generum Achillem: præstitit matri fidem.

ν. 1427. ΘΡΗΚΙΩΝ ΤΕ ΛΗΜΜΑΤΩΝ. Ingeniose Canterus Θρηκίων ἀημάτων. Sic ν. 200.

Πνοαὶ δ' ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι.

Horum item meminit in reditu exercitus, quasi valde infestorum, ν. 663.

Ναῦς γὰρ πρὸς ἀλλήλησι Θρηΐκιαι πνοαὶ
Ἤρεικον,——

[Eadem Clytemnestra apud Senecam, Agam. ν. 160.

Tyndaris cœli genus
Lustrale classi Doricæ peperit caput.

pro τέ λημμάτων f. τελημάτων, *mysteriorum sacrificiorum.*]

Digitized by Google

[ν. 1431. ΠΑΡΕΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗΣ. f. παρισκευασμένος, vel παρεσκευασμένῳ, vel παρεισκευασμένον.]

[ν. 1432. ΕΚ ΤΩΝ ΟΜΟΙΩΝ. *Paritatis* aut *vicissitudinis lege. Par semblable condition.* Ita et alii loquuntur. Pertinet autem ad superiora, τὸ, παρεισκευασμένης ἐκ τῶν ὁμοίων, non ad sequentia.]

[ν. 1434. ΟΥΕ. *Cum damno tuo.* Notissimum proverbium, *Sero sapiunt Phryges.*]

ν. 1437. ΛΙΠΟΣ ΕΠ' ΟΜΜΑΤΩΝ. Deploratus locus, qui forsan restituendus hoc modo,

——λῖβος ἐπ' ομμάτων

Αἵματος ἐμπρέπει ἀτίετον, ἔτι σὲ χρὴ

Στερομέναν φίλων τύμμα τύμματι τίσαι.

Sanguis in oculis, ut alias, αἰδὼς ἐν ὀφθαλμοῖς, de pudico.

ν. 1440. ΚΑΙ ΤΗΝΔ' ΑΚΟΥΕΙΣ. Malim ἀκήοις, vel ἀκήσεις.

ν. 1443. ΟΥ ΜΟΙ ΦΟΒΟΥ ΜΕΛΑΘΡΟΝ. Vel φόνω. *Ego,* inquit, *non pertimesco ne cædis domum calcem,* (i. ne interficiar) *quamdiu Ægisthus* ὁμέστιος, vel συνέστιος, *mihi sit, mecum habitet.* Postremis chori verbis respondet; quod amicis orbata non fuerit, vel ultorem verita. Μίλαθρον, inquit Eustathius, p. 189. l. 3. κατὰ τὰς παλαιὰς ἡ ὀροφος, ἢ τὸ μέσον τῆς στέγης ξύλον, ὅ φασι καλεῖσθαι ὑπέρτονον. Καὶ γίνεται ἀπὸ τῦ μελαίνεσθαι αἰθομένω πυρὸς καπνῷ. Ἐκ δὲ τύτυ καὶ ὁ ὅλος οἶκος μέλαθρον, κ. τ. λ. Μίλαθρον proprie significat ædium tectum, vel potius medium lignum, et laquear totius tecti, quo reliquum tectum præcipue nititur; dictum ἀπὸ τῦ μελαίνεσθαι, quod nigrescat ut plurimum accensi ignis fumo. Atque inde Homerus, Iliad. Β'. 414.

——Πριάμοιο μέλαθρον

Αἰθαλόεν.——

Mox integras ædes significat: quemadmodum et ἑστία, cum primaria significatione tantum focum significet, mox tamen totas ædes denotat.

[ν. 1444. ΕΜΑΣ. f. ἐμᾶς.]

[ν. 1446. ΑΣΠΙΣ ΘΡΑΣΟΥΣ. D. Paulus ad Ephes. vi. 16. Τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως. Et 1 Thessalon. v. 8. Θώρακα πίστεως.]

ν. 1447. ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΤΗΣΔΕ ΛΥΜΑΝΤΗΡΙΟΣ. Ad Cassandram forte referendum, quam ab Agamemnone vitiatam fuisse conqueritur.

1449. Η Τ' ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ—ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΛΕΚΤΡΟΣ ΤΟΥΔΕ. Seneca, Agam. ν. 998.

Captiva conjux, regii pellex tori.

Enimvero Agamemnonem Cassandræ amore captum, eam Ajaci eripuisse narrat Philostratus in Ajace Locrensi, Τὸν δὲ Ἀγαμέμνονα

Digitized by Google

ἰδύτα τὴν Κασάνδραν, πρὸς γὰρ τῇ ὥρᾳ καὶ κατίσχετο παρὰ τῆς τέχνης, ἀλῶναί τε δὴ αὐτίκα τῆς κόρης, καὶ ἀφιλίσθαι αὐτὴν τὸν Αἴαντα. Huc etiam respiciunt ipsius Agamemnonis verba apud Euripidem, quibus Hecubæ se spondet Polydori necem ulturum, si modo non videatur exercitui Cassandræ gratia id fecisse. Hecuba, ν. 854.

Εἴ πως φανείην γ' ὥστε σοι καλῶς ἔχειν,
Στρατῷ τε μὴ δόξαιμι Κασάνδρας χάριν
Θρῄκης ἄνακτι τόνδε βουλεῦσαι φόνον.
Ἔστιν γὰρ ἡ ταραγμὸς ἐμπίπτωκέ μοι.

Est enim, inquit, *cur timeam*, &c. Verum pro φανείην legerim φανείη. Etsi scio alios aliter exponere illam vulgarem lectionem. Ita fere φανῇ postea, ν. 874. ejusdem tragœdiæ.

[ν. 1452. ΙΣΤΟΤΡΙΒΗΣ. Allusio, ni fallor, ad οἰκοτρίβης, i. e. *domesticæ servituti assuetus famulus*, non πώνητος, *tiro:* nunc in laudem, ut fidelior, nunc sequius, ut humilior, et in illiberali patientia.]

ν. 1453. ΚΥΚΝΟΥ ΔΙΚΗΝ. Socrates apud Ciceronem, Tuscul. I. 30. *Ut cygni, qui non sine causa Apollini dicati sunt, sed quod ab eo divinationem habere videantur, qua providentes quid in morte boni sit, cum cantu et voluptate moriantur.* Ovid. Epist. Her. VII. 1.

Sic, ubi fata vocant, udis abjectus in herbis
Ad vada Mæandri concinit albus olor.

Inde κύκνειον ᾆσμα adagium cuivis e trivio notum.

ν. 1454. ΤΟΝ ΥΣΤΑΤΟΝ ΜΕΛΨΑΣΑ ΘΑΝΑΣΙΜΟΝ ΓΟΟΝ. Martial. XIII. 77.

Cantator cycnus funeris ipse sui.

ν. 1455. ΦΙΛΗΤΩΡ ΤΟΥΔ'. At contra Cretenses amasium κλεινὸν, amatorem φιλήτορα dictitabant. Strab. X. 474. Τὸν μὲν γὰρ ἐρώμενον καλοῦσι κλεινὸν, τὸν δ' ἐραστὴν φιλήτορα. Hesychius, Φιλήτωρ· ἐραστής.

[Ibid. ΕΜΟΙ Δ' ΕΠΗΓΑΓΕΝ. Ἦν ἐμοὶ ἐπήγαγεν Ἀγαμέμνων.]

[ν. 1456. ΕΥΝΗΣ ΠΑΡΟΨΟΝΗΜΑ. Vide an magis placeat,

Εὐνὴν, παροψόνημα τῆς ἐμῆς, χλιδῶν.]

ν. 1457. ΤΙΣ. Lege τὶς.

ν. 1462. ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΔΙΑΙ. Pro διὰ γυναικός. [Propter Helenam. Auratus γυναικὸς βίᾳ.]

[ν. 1463. ΠΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ. Propter Cassandram. Vel potius Clytemnestram intelligit, ut πρὸς sit *per*, non *propter*.]

ν. 1464. ΠΑΡΑΝΟΜΟΥΣ. Canterus πάρνομος, recte.

ν. 1467. ΤΕΛΕΙΑΝ. Sc. ψυχὴν Agamemnonis. Vel lege τέλειον. Τέλειοι dicuntur magnates et principes.

Digitized by Google

ν. 1468. ΕΠΗΝΘΙΣΩ. Forte ἀπηνθίσω. [Vel f. ἀπήνθισεν.]

[Ibid. ΔΙ' ΑΙΜ' ΑΝΙΠΤΟΝ. Choeph. ν. 70.]

ν. 1471. ΜΗΔΕΝ ΘΑΝΑΤΟΥ. Hæc referenda ad quæ dixerat chorus strophe prima: quod mox sequitur, μηδ' εἰς Ἑλένην, &c. ad anapæstos immediate antecedentes.

ν. 1476. ΑΞΥΣΤΑΤΟΝ. Id est, ἀνυπόστατον. [Ἀλάστατον. Vel *male porrectum, indelebile.*]

[ν. 1477. ΧΟΡ. f. Ἡμιχ.]

[Ibid. ΔΑΙΜΟΝ. Ἀρά. Choeph. ν. 693.]

Ibid. ΔΩΜΑΣΙ ΚΑΙ ΔΙΦΥΕΙΣΙ ΤΑΝΤΑΛΙΔΑΙΣΙΝ. Distingue ob metrum,

——δώμασι καὶ διφυ-
εῖσι Ταντα λίδαισιν.

[ν. 1479. ΙΣΟΨΥΧΟΝ. *Æquiparans viris animos.* f. κράτος δ' ἰσόψυχον.]

ν. 1480. ΕΜΟΙ. Mallem ἐμῇ.

[ν. 1482. ΔΙΚΑΝ ΚΟΡΑΚΟΣ ΕΧΘΡΟΥ. Hæc enim avis cadaveribus imminet; unde proverbium, κόραξ ἴχανεν, *corvus inhiabat.* Horatius de Corano, Sat. II. 5. 56.

——*corvum delusit hiantem.*

Κακὸς corvi epitheton commune, juxta vulgatissimum illud, κακῆ κόρακος κακὸν ᾠόν. Virg. Georg. I. 388.

——*cornix improba.*

Plin. X. 12. *Ipsa est avis inauspicatæ garrulitatis.*]

[Ibid. ΣΤΑΘΕΙΣ. De Erictho, Lucanus, VI. 550.

Et quacunque jacet nudum tellure cadaver,
Ante feras volucresque sedet.

Vide annon potius σταθεῖσ' legendum sit.]

[Ibid. ΕΚΝΟΜΩΣ. f. ἔκνομον.]

ν. 1483. ΕΠΕΥΧΕΤΑΙ. Mallem ἐπεύχεται.

ν. 1485. ΤΡΙΠΑΧΥΙΟΝ. Qui per tres generationes hujus familiæ gravis es.

[ν. 1487. ΑΙΜΑΤΟΛΟΙΧΟΣ. An αἱματόλοιγος, ut Homer. Il. Ε'. 518. βροτολοιγὸς Ἄρης; vel αἱματόλειχος, ut ν. 837.

Ἄδην ἵλιξεν αἵματος τυραννικῆ.]

ν. 1488. ΝΕΙΡΕΙ. Lege νίφῃ. [Scaliger ad oram codicis, νίπει. Sunt qui ἦρι malint: pro τρίφεται aliquis τρίφεται.]

ν. 1489. ΑΧΟΣ. Mallem ἄγος.

[Ibid. ΝΕΟΣ ΙΧΩΡ. Sc. Agamemnonis.]

[1490. ΧΟΡ. f. Ἡμιχ.]

Digitized by Google

ν. 1496. ΤΙ ΓΑΡ ΒΡΟΤΟΙΣ. Oppianus Halieut. II. 4.

——τί γὰρ μερόπεσσιν ἀνυτὸν
Νόσφι θεῶν; ἀδ' ὅσσον ὑπ' ἐκ ποδὸς ἴχνος ἀείρει,
Οὐδ' ὅσον ἀμπετάσαι βλεφάρων περιφαία κύκλα·
Ἀλλ' αὐτοὶ κρατέουσι, καὶ ἰθύνουσιν ἕκαστα,
Τηλόθεν ἐγγὺς ἐόντες.——

Seneca in Œdipo, ν. 984.

Quicquid patimur mortale genus,
Quicquid facimus venit ex alto.

[Virg. Æn. II. 402.

Heu nihil invitis fas quenquam fidere divis.

Dio Chrysost. Orat. XXXII. Καθόλου δὲ ἀδὲν εὔδηλον ἀδ' ὠφέλιμον, ἃ μὴ κατὰ γνώμην καὶ δύναμιν τῶν θεῶν ἀφικνεῖται πρὸς ἡμᾶς. Epist. Socratic. I. Πολλοῖς δὲ πολλὰ καὶ τῶν ἄλλων εἴρηται ποιητῶν περὶ θεῶν. Καὶ ὅτι τὰ μὲν κατὰ τὴν αὐτῶν βούλησιν πραττόμενα ἐπὶ τὸ λῷον ἐκβαίνει, τὰ δὲ παρὰ θεὸν ἀλυσιτελῆ ὑπάρχει τοῖς πράξασι. Homer. Il. Μ'. 8.

——Θεῶν ἀίκητι τέτυκτο
Ἀθανάτων, τῷ καὶ ἔτι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.

Ad quem locum hæc et plura testimonia congessit vir cl. D. Jacobus Duportus in Gnomologia Homerica, quam suadeo videas etiam ad Homericum illud Odyss. Π'. 402.

Ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς.]

[ν. 1501. ΑΡΑΧΝΗΣ ΕΝ ΥΦΑΣΜΑΤΙ. Vide quæ ad ν. 1391. ubi indusium illud ἄπτιχον ἀμφίβληστρον vocat.]

ν. 1503. ΚΟΙΤΑΝ. Mortem: metaphora frequenti.

[Ibid. ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΟΝ. A. ἀνελευθέρῳ.]

ν. 1505. ΑΜΦΙΤΟΜΩ. ΒΕΛΕΜΝΩ. Agamemnonem securi ancipiti interfectum produnt omnes. Sophocles, Electra, ν. 99.

Σχίζουσι κάρα φοινίῳ πελέκει.

Hesychius, Πέλεκυς· ἀξίνη δίστομος. Quin Philostratus πέλεκυν ἀμφήκη vocat. Imagin. II. Πέλεκυν εἰς αὐτὸν ἦκεν ἀμφήκη τοῦτον. Seneca in Agamemnone, ν. 45.

——*divisum gravi*
Ictu bipennis regium video caput.

Et ν. 893.

Armat bipenni Tyndaris dextram furens.

Nonius, *Bipennis, securis anceps, et ex utraque parte acuta.* Isidorus, Origin. XIX. 19. *Securis vocatur eo quod ea arbores succidantur, quasi succurris. Item securis quasi semicuris; ex una enim*

Digitized by Google

parte acuta est, ex altera fossoria. Hæc et apud veteres pe vocabatur; utramque autem habens aciem, bipennis; nam bipen dicitur quod ex utraque parte habeat acutam aciem, quasi di pennas: pennum autem antiqui acutum dicebant.

[ν. 1506. ΜΗΔ' ΕΠΙΛΕΧΘΗΣ. Deesse versum liquet ex ar pæstis quæ his respondent, cui nempe respondebat, ν. 1532.

Οὐδὲ γὰρ ἔτος δολίαν ἄτην.

Legit nescio quis, μὴ γ' ἐπιλεχθῇς. Scaliger, ἐπιλεχθείς. Voss. ἐπιλέξῃς.]

[ν. 1510. ΑΛΑΣΤΩΡ. Mire se purgat Clytemnestra, assere quod ipsa non occiderat maritum, sed Alastor sua specie. H sych. Ἀλάστωρ· πικρὸς δαίμων. Malim sublato hypostigmate, πι δαίμων. Sunt etiam eodem Hesychio interprete, Ἀλάστορες· παλαμνα οἱ μιάσμασιν ἐνεχόμενοι, ἢ οἱ μεγάλα ἁμαρτάνοντες. Idem, Ἀλαστόρων· ἀσε τῶν μιάσμασιν ἐνεχομένων. Cogita itaque de interpretatione hujus l apud Æschylum. Etymolog. Ἀλάστωρ· ὁ ἁμαρτωλὸς, ἢ ὁ φονεύς· ἢ ἐφορῶν τὰς φόνους Ζεύς.]

ν. 1513. ΝΕΑΡΟΙΣ. Fortasse νεκροῖς. Sed nihil muto.

[ν. 1514. ΧΟΡ. f. Ἡμιχ.]

ν. 1516. ΠΩ. Hesychius, Πῶ· πῦ. Ὅθεν, πόθεν. Δωρικῶς.

[Ibid. ΣΥΛΛΗΠΤΩΡ. Successor ferentarius.] Hesych. Συλλήπτης· συναγωνιστής.

ν. 1518. ΒΙΑΖΕΤΑΙ. Supra, ν. 393.

Βιᾶται δ' ἡ τάλαινα πειθῶ,
Προβουλόπαις ἄφερτος, ἄτης.

[Video placuisse γάζεται Aurato et aliis.]

[ν. 1520. ΟΠΟΙ. f. ὅ, τοι.]

ν. 1521. ΠΑΧΝΑΙ ΚΟΥΡΟΒΟΡΩΙ. Mallem πάχναι κυροβόρου.

[Ibid. ΠΑΡΕΞΕΙ. Sunt qui malint παρέχει.]

[ν. 1522. ΧΟΡ. f. Ἡμιχ.]

[ν. 1528. ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΟΝ. *Indignum.* Ita Terent. Adelph. III. 4. 3. *illiberale facinus.* Cicero de Orat. I. 32. *Res ad cognoscendum non illiberalis.*]

[ν. 1532. ΟΥΔΕ. Vel ironice dictum, vel legendum ὦδε.]

ν. 1535. Τ' ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΝ. Delendum videtur illud τ'. [Vir cl. D. Jacobus Duportus in præfatione ad Gnomologiam Homericam, "Ex communi," inquit, "fere omnium chronologorum consensu, incidit bellum Trojanum, adeoque Ilium captum, in ætatem judicum Israeliticorum, non procul a temporibus Jephtæ. Unde *Iphigeniam* quasi *Jephtigeniam* dictam fuisse, detorta voce, corruptaque, ut fit, per gentilium fabulas historiæ sacræ veritate,

Digitized by Google

se hariolatur vir doctissimus Lud. Capellus, in Diatriba de ephtæ; quadrat enim Chronologia; quippe σύγχρονοι erant et Agamemnon; nec cætera discrepant: uterque dux ui, et imperator exercitus, uterque victor hostium, et, quod st, uterque circa idem tempus filiam suam immolavit." e.]

541. ΠΙΤΝΟΝΤΟΣ ΟΙΚΟΥ. f. πιτνῦντος.]

543. ΨΕΚΑΣ ΔΕ ΛΗΓΕΙ. Aurato placet ψεκάδα λυγρήν. Quin hius, Ψέκας· γάγγν.]

544. ΔΙΚΗ. Legimus cum Aurato δίκην sublato puncto post

554. ΑΧΑΡΙΝ ΧΑΡΙΝ. Et Choeph. ν. 40.

Τοιάνδε χάριν ἄχαριν . . . . . μωμένα,

feriis quas ad placandos manes mariti miserat Clytemnestra.]

1556. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΣ ΑΙΝΟΣ. Lego ἐπιτύμβιον αἶνον.

[ν. 1560. ΤΟ ΜΕΛΗΜΑ ΛΕΓΕΙΝ. f. μέλειν.]

ν. 1563. ΕΞ ΟΙΚΩΝ. Melius ἐξοίκων.

ν. 1564. ΑΛΛ' ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΝ· ΙΝ' ΑΣΠΑΣΙΩΣ. Mirum quantum prava distinctio obfuscavit sensum. Lego, Ἀλλ' Ἰφιγένειά νιν ἀσπασίως, κ. τ. λ. quod et ad oram libri sui observasse Jacob video.

[ν. 1569. ΟΝΕΙΔΟΣ ΗΚΕΙ ΤΟΔ' ΑΝΤ' ΟΝΕΙΔΟΥΣ. Injuste occisum inhonore sepelit.]

[ν. 1570. ΔΥΣΜΑΧΑ. Ὀνείδη.]

[ν. 1571. ΦΕΡΕΙ ΦΕΡΟΝΤ'. An φθείρει φθείροντ', quod nonnullis placuisse video? Vel φθείρειν φθείροντ'.]

[Ibid. ΕΚΤΙΝΕΙ Δ' Ο ΚΑΙΝΩΝ. Ἑκάτη δ' ὁ καιὼν malint nonnulli: καίνω pro *interficio*.]

[ν. 1572. ΜΙΜΝΕΙ. *Stat, ratum est:* vel, *manet eum qui fecerit.* Vel potius lege, Μήμη δὲ μίμνοντος, κ. τ. λ. ἐν χρόνῳ ad τὸ παθεῖν referendum, *ut patiatur in tempore*. Vide ν. 129. Minus placet quod aliquibus placuisse video, μέλλει δὲ μέλλοντος.]

[Ibid. ΕΝ ΧΡΟΝΩι ΔΙΟΣ. *Quando lubet Deo.*]

ν. 1573. ΠΑΘΕΙΝ ΤΟΝ ΕΡΞΑΝΤΑ. Sic Choeph. ν. 311.

——δράσαντι παθεῖν,

τριγέρων μῦθος τάδε φωνεῖ.

[Incertus apud Stobæum,

Εἰ δεῖν' ἔδρασας δεῖνα καὶ παθεῖν σε δεῖ.]

ν. 1575. ΠΡΟΣΑΨΑΙ. Mallem προσάψαν.

ν. 1577. ΧΡΗΣΜΟΝ. Melius χρησμός.

ν. 1580. Ο ΔΕ. Forsan vel ὁ δὲ, vel τὸ δέ.

Digitized by Google

parte acuta est, ex altera fossoria. Hæc et apud veteres penna vocabatur; utramque autem habens aciem, bipennis; nam bipennis dicitur quod ex utraque parte habeat acutam aciem, quasi duas pennas: pennum autem antiqui acutum dicebant.

[ν. 1506. ΜΗΔ' ΕΠΙΛΕΧΘΗΣ. Deesse versum liquet ex anapæstis quæ his respondent, cui nempe respondebat, ν. 1532.

Οὐδὲ γὰρ ἔτος δολίαν ἄτην.

Legit nescio quis, μὴ γ' ἐπιλεχθῇς. Scaliger, ἐπιλεχθείς. Voss. ἐπιλέξῃς.]

[ν. 1510. ΑΛΑΣΤΩΡ. Mire se purgat Clytemnestra, asserens quod ipsa non occiderat maritum, sed Alastor sua specie. Hesych. Ἀλάστωρ· πικρός· δαίμων. Malim sublato hypostigmate, πικρὸς δαίμων. Sunt etiam eodem Hesychio interprete, Ἀλάστορες· παλαμναῖοι, οἱ μιάσμασιν ἐνεχόμενοι, ἢ οἱ μεγάλα ἁμαρτάνοντες. Idem, Ἀλαστόρων· ἀσεβῶν, τῶν μιάσμασιν ἐνεχομένων. Cogita itaque de interpretatione hujus loci apud Æschylum. Etymolog. Ἀλάστωρ· ὁ ἁμαρτωλὸς, ἢ ὁ φονεύς· ἢ ὁ ἐφορῶν τὰς φόνους Ζεύς.]

ν. 1513. ΝΕΑΡΟΙΣ. Fortasse νεκροῖς. Sed nihil muto.

[ν. 1514. ΧΟΡ. f. Ἡμιχ.]

ν. 1516. ΠΩ. Hesychius, πῶ· ποῦ. Ὅθεν, πόθεν. Δωριεῖς.

[Ibid. ΣΥΛΗΠΤΩΡ. Successor ferentarius.] Hesych. Συλλήπτωρ· συναγωνιστής.

ν. 1518. ΒΙΑΖΕΤΑΙ. Supra, ν. 393.

Βιᾶται δ' ἡ τάλαινα πειθῶ,
Προβουλόπαις ἄφερτος, ἄτης.

[Video placuisse γάζεται Aurato et aliis.]

[ν. 1520. ΟΠΟΙ. f. ὅ, τοι.]

ν. 1521. ΠΑΧΝΑΙ ΚΟΥΡΟΒΟΡΩΙ. Mallem πάχναν κυροβόρον.

[Ibid. ΠΑΡΕΞΕΙ. Sunt qui malint παρέχει.]

[ν. 1522. ΧΟΡ. f. Ἡμιχ.]

[ν. 1528. ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΟΝ. *Indignum.* Ita Terent. Adelph. III. 4. 3. *illiberale facinus.* Cicero de Orat. I. 32. *Res ad cognoscendum non illiberalis.*]

[ν. 1532. ΟΥΔΕ. Vel ironice dictum, vel legendum ὦδε.]

ν. 1535. Τ' ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΝ. Delendum videtur illud τ'. [Vir cl. D. Jacobus Duportus in præfatione ad Gnomologiam Homericam, "Ex communi," inquit, "fere omnium chronologorum consensu, incidit bellum Trojanum, adeoque Ilium captum, in ætatem judicum Israeliticorum, non procul a temporibus Jephtæ. Unde *Iphigeniam* quasi *Jephtigeniam* dictam fuisse, detorta voce, corruptaque, ut fit, per gentilium fabulas historiæ sacræ veritate,

Digitized by Google

ingeniose hariolatur vir doctissimus Lud. Capellus, in Diatriba de Voto Jephtæ; quadrat enim Chronologia; quippe σύγχρονοι erant Jephta et Agamemnon; nec cætera discrepant: uterque dux populi sui, et imperator exercitus, uterque victor hostium, et, quod caput est, uterque circa idem tempus filiam suam immolavit." Hæc ille.]

[ν. 1541. ΠΙΤΝΟΝΤΟΣ ΟΙΚΟΥ. f. πιτνῶντος.]

[ν. 1543. ΨΕΚΑΣ ΔΕ ΛΗΓΕΙ. Aurato placet ψεκάδα λυγρήν. Quin Hesychius, Ψίπας· ῥάγων.]

ν. 1544. ΔΙΚΗ. Legimus cum Aurato δίκην sublato puncto post βλάβης.

[ν. 1554. ΑΧΑΡΙΝ ΧΑΡΙΝ. Et Choeph. ν. 40.

Τοιάνδε χάριν ἄχαριν . . . . . μωμένα,

de inferiis quas ad placandos manes mariti miserat Clytemnestra.]

ν. 1556. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΣ ΑΙΝΟΣ. Lego ἐπιτύμβιον αἶνον.

[ν. 1560. ΤΟ ΜΕΛΗΜΑ ΛΕΓΕΙΝ. f. μέλειν.]

ν. 1563. ΕΞ ΟΙΚΩΝ. Melius ἐξοίκων.

ν. 1564. ΑΛΛ' ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΝ· ΙΝ' ΑΣΠΑΣΙΩΣ. Mirum quantum prava distinctio obfuscavit sensum. Lego, Ἀλλ' Ἰφιγένειά νιν ἀσπασίως, κ. τ. λ. quod et ad oram libri sui observasse Jacob video.

[ν. 1569. ΟΝΕΙΔΟΣ ΗΚΕΙ ΤΟΔ' ΑΝΤ' ΟΝΕΙΔΟΥΣ. Injuste occisum inhonore sepelit.]

[ν. 1570. ΔΥΣΜΑΧΑ. Ὀνείδη.]

[ν. 1571. ΦΕΡΕΙ ΦΕΡΟΝΤ'. An φθείρει φθείροντ', quod nonnullis placuisse video? Vel φθείρειν φθείροντ'.]

[Ibid. ΕΚΤΙΝΕΙ Δ' Ο ΚΑΙΝΩΝ. Ἑκάτη δ' ὁ καινὼν malint nonnulli: καίνω pro *interficio*.]

[ν. 1572. ΜΙΜΝΕΙ. *Stat, ratum est:* vel, *manet eum qui fecerit.* Vel potius lege, Μήμη δὲ μίμνοντος, κ. τ. λ. ἐν χρόνῳ ad τὸ παθεῖν referendum, *ut patiatur in tempore.* Vide ν. 129. Minus placet quod aliquibus placuisse video, μίλλει δὲ μίλλοντος.]

[Ibid. ΕΝ ΧΡΟΝΩι ΔΙΟΣ. *Quando lubet Deo.*]

ν. 1573. ΠΑΘΕΙΝ ΤΟΝ ΕΡΞΑΝΤΑ. Sic Choeph. ν. 311.

——δρώσαντι παθεῖν,
τριγίνεων μῦθος τάδε φωνεῖ.

[Incertus apud Stobæum,

Εἰ δεῖν' ἔδρασας δεῖνα καὶ παθεῖν σε δεῖ.]

ν. 1575. ΠΡΟΣΑΨΑΙ. Mallem προσάψαν.

ν. 1577. ΧΡΗΣΜΟΝ. Melius χρησμός.

ν. 1580. Ο ΔΕ. Forsan vel ὃ δὲ, vel τὸ δέ.

Digitized by Google

[ν. 1583. ΚΤΕΑΝΩΝ ΤΕ ΜΕΡΟΣ ΒΑΙΟΝ ΕΧΟΥΣΗι. f. κτεάνων δὲ μέρος βαιὸν ἔχουσα.]

[Ibid. ΒΑΙΟΝ. Hesych. Βαιόν· ὀλίγον, μικρόν. Moschus, Idyll. ι'. 18. Τόξον ἔχει μάλα βαιόν.]

[ν. 1584. ΜΟΙ Δ'. l. μοί γ', vel dele δ'.]

[ν. 1586. Ω ΦΕΓΓΟΣ ΕΥΦΡΟΝ. Homer. Odyss. Ω'. 513.

Τίς νύ μοι ἡμέρη ἥδε, θεοὶ φίλοι; ἦ μάλα χαίρω.

Cicero Fragm. Orat. in L. Pison. *Proh Dii immortales qui hic illuxit dies!* Idem, *O præclarum diem!* Et in Epist. VI. 11. *O diem lætum, notandumque mihi candido lapillo!*]

[ν. 1587. ΝΥΝ ΒΡΟΤΩΝ ΤΙΜΑΟΡΟΥΣ ΘΕΟΥΣ. Proverbium, Νῦν θεοὶ μάκαρες· ἐπὶ τῶν ἀξίως τιμωρουμένων, ἐφ' οἷς ἔπραξαν. Diogenianus, VI. 88. *In illos qui justa vindicta pro suis quæ fecerunt sceleribus puniuntur.* Idem totidem verbis Mich. Apostolius, XIII. 85.]

ν. 1588. ΑΧΗ. Auratus ἄγη. [Psal. xiv. 3. Κύριος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διεκύψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστι συνιῶν, ἢ ἐκζητῶν τὸν θεόν. ν. 4. Πάντες ἐξέκλιναν, κ. τ. λ.]

[ν. 1590. ΚΕΙΜΕΝΟΝ. Hesych. Κεῖται· ἀεὶ ἐπὶ κακοῦ τίθεται τοῦτο, ἢ θανάτου, ἢ ἀπραξίας.]

ν. 1591. ΕΚΤΙΝΟΝΤΑ. Lege ἐκτινόντα aorist. 2.

[ν. 1594. ΑΜΦΙΔΕΚΤΟΣ ΩΝ ΚΡΑΤΕΙ. Hesych. Ἀμφίλικτος· Ἀμφίδολος. Vicissitudine regnandi pacta Atreus et Thyestes Argis imperabant. Interea Thyestes aureum arietem, regni fatum, avertit: et uxorem fratris in adulterium pellicit: mox pœnas fratri metuens dare fugit, in exsilium; Seneca, vel quisquis auctor est, in Thyeste. Vide et Pausan. in Corinth. c. 18.]

[ν. 1595. ΗΝΔΡΗΛΑΤΗΣΕΝ. Seneca in Thyeste, ν. 297.

——*relictis exsul hospitiis, vagus*
Regno ut miserias mutet.

Quin et ipse Thyestes reversus, ν. 403.

Optata patriæ tecta, et Argolicas opes,
Miserisque summum ac maximum exsulibus bonum,
Tactum soli natalis et patrios deos,
Si sunt tamen dii, cerno.]

[ν. 1596. ΠΡΟΣΤΡΟΠΑΙΟΣ. Thyestes, apud Senecam, si is est auctor fabulæ, Atreum sic alloquitur, Thyest. ν. 517.

—— *supplicem primus vides;*
Hæ te precantur ædibus injectæ manus:
Ponatur omnis ira, et ex animo tumor
Erasus abeat; obsides fidei accipe
Hos innocentes, frater.]

Digitized by Google

[Ibid. ΕΣΤΙΑΣ. f. ἱερίαν.]

[ν. 1597. ΜΟΙΡΑΝ ΕΥΡΕΤ' ΑΣΦΑΛΗ. Thyestes in tragœdia cognomine, ν. 531.

—— regiam capitis notam
Squalor recusat noster, et sceptrum manus
Infausta refugit: liceat in media mihi
Latere turba.

Pro εὕρετ' Auratus legit ἥρετ'.]

[ν. 1599. ΞΕΝΙΑ. *Hospitalia munera.* Gloss. Cyrill. Ξένιον· τὸ δῶρον τὸ πεμπόμενον ξένῳ. Homer. Odyss. Θ'. 389. Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήϊον.]

[ν. 1601. ΚΡΕΟΥΡΓΟΝ ΗΜΑΡ. Κρεώδης ἱερουργεία, et κρεωθοινία. Aliquatenus respondet Romanorum *visceratio*, carnis, nisi quod cruda fuerit, distributio, quæ fieri solebat vel in solenni festivitate, et præcipue in feriis Latinis; vel in funere. Gloss. Cyrill. Διανομὴ κρέως· *visceratio.* Onomast. *Visceratio*, Κρεανομία. Gloss. Lat. Gr. *Viscerationem*, Εὐφρασίαν. Gloss. Cyrill. Εὐφρασία· *epulatio.* Εὐφραίνω· *lætifico, epulor.*]

[ν. 1602. ΠΑΡΕΣΧΕ ΔΑΙΤΑ. Zenobius, Adag. II. 34. Τὰ τέκνα τῷ Θυέστῃ συγκόψας καὶ ἑψήσας, διεπέμπετο παρέθηκε τῷ πατρί.]

[Ibid. ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΡΕΩΝ. f. παιδείων.]

[ν. 1603. ΧΕΡΩΝ ΑΚΡΑΣ ΚΤΕΝΑΣ. Schol. τὰς διαστάσεις τῶν δακτύλων. Jul. Pollux Onomast. II. 4. de manibus et partibus earum, Ἔνιοι δὲ, τὸ μὲν πρόσθιον τῆς δρακὸς ἄπαν, θέναρ οἴονται καλεῖσθαι, καὶ Ἱπποκράτης καὶ Ὅμηρος· τὸ δὲ ἀντικείμενον ὠᾶν, ὀπισθέναρ ἢ κτένας, καὶ πρωκάρπιον καὶ δῶρα. Hesych. Κτένας· τὰς τῶν χειρῶν καρπὰς, καὶ τῶν ποδῶν. Καὶ τὰ γήθη. Zenob. II. 34, in Adagio Ἀτρέως ὄμματα· αἴσθησιν παράσχων τῆς συμφορᾶς, ἐκ τῶν τελευταίων τὰ ἄκρα παραθεῖναι. Thyestes apud Senecam in tragœdia cognomine, ν. 1038.

Abscissa cerno capita et avulsas manus.
Et rupta fractis cruribus vestigia.

Et ν. 763.

Tantùm ora servat et datas fidei manus.]

ν. 1604. ΕΘΡΥΠΤ' ΑΝΩΘΕΝ ΑΝΔΡΑΚΑΣ ΚΑΘΗΜΕΝΟΣ. Suspicabar legendum,

Ἔκρυπτ' ἄνω θεὶς ἀνδρακὰς καθημένους.

Casaub.

[Hesych. Ἀνδρακάς· κατ' ἄνδρα ἕνα ἕκαστον· ἐπιῤῥηματικῶς· ὡς εἰπεῖν, καθ' ἕνα, ἢ κατ' ἄνδρα. Homer. Odyss. Ν'. 13.

Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν, ἠδὲ λέβητα
Ἀνδρακάς.——

Ad quem locum videsis virum cl. D. Jacobum Duportum.]

Digitized by Google

[ν. 1605. ΑΣΗΜΑ. Pro ἀσήμων.]

[ν. 1606. ΒΟΡΑΝ. Hesych. Βορά· θοίνη, βρῶσις, σῖτος, τροφή. Hinc βορὸς, eodem interprete, πολυφάγος, ἄπληστος, unde Latinum *vorax*. Unde et Boream ventum dici volunt Eustath. et Etymolog. ἀπὸ τῆς βορᾶς, βορᾶς γὰρ ἡμῖν αἴτιός ἐστι, αὔξων τὸς καρπούς. Cum enim ventus sit humidior, fructus auget, et esculenti copisioris auctor est, nam Zephyrus olim βορέας. Sic enim Eustathius ad illum Homeri versum, Il. Ε'. 524.

Ἀτρέμας ὄφρ' εὔδῃσι μένος βορέαο.

Τῷ δὲ, inquit, βορέᾳ ἐνταῦθα ἔοικε μόνῳ μνησθῆναι, κατὰ τίνα ἐξοχὴν, διὰ τό τε ἀνέμου φερίσβιον καὶ ζωόφορον, ὅπερ παραδῆλοι ὁ Ζέφυρος, ὃς καὶ βορέας παρὰ τὴν βοράν. Aristophanes in Vespis, ν. 264.

Δεῖται δὲ καὶ τῶν καρπίμων, ἅττα μή 'στι πῳώδη
Ὕδωρ γενέσθαι, κἀπιπνεῦσαι βόρειον αὐτοῖς.

Ubi non intelligit illum Aquilonem qui gelidas molitur nives, ventum illum παγώδη et σκληρὸν, sed mollem et faventem Zephyrum; sed hæc *in* παρέργῳ.]

ν. 1608. ΩΙΜΩΞΕΝ ΑΝ, ΠΙΠΤΕΙ Δ' ΑΠΟ ΣΦΑΓΗΣ ΕΡΩΝ. Canterus,

Ὤμωζεν· ἀμπίπτει δ', ὑποσφαγῆς ἐρῶν.

Pro ἐρῶν poterit fortasse haud male legi ἐμῶν, *vomens* illas carnes immolatas. [Porro ad firmandam Canteri lectionem facit illud Senecæ in Thyeste, ν. 1042.

Da frater ensem, sanguinis multum mei
Habet ille; ferro liberis demus viam.
Negatur ensis, &c.]

[ν. 1609. ΜΟΡΟΝ Δ' ΑΦΕΡΤΟΝ. Horat. Epod. V. 86.

Misit Thyesteas preces.

Ubi Acro Grammaticus, *Diras, quales*, inquit, *in Tragœdiis inducitur Thyestes, cognitis filii membris, in Atreum locutus.* Has exhibuit Ennius Ciceroni laudatus Tusc. Quæst. I. 44. quas et in L. Pisonem, c. 19. *Thyesteam execrationem* vocat. Exhibet et Seneca in Thyeste, sub finem tragœdiæ.]

[ν. 1610. ΤΙΘΕΙΣ ΑΡΑι. Pro ἀρώμενον. Sæpius monitum Æschylum τὸ τίθημι κυρίως μsurpasse.]

[ν. 1611. ΟΥΤΩΣ ΟΛΕΣΘΗι. f. Ὅπως ὀλέσθῃ.]

Ibid. ΠΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ ΓΕΝΟΣ. Apollodorus, III. 133. Ἀερόπην μὲν ἔγημε Πλεισθένης, καὶ παῖδας Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον ἔτεκε. At quomodo iidem et Pelopidæ et Pleisthenidæ, docet Scholiastes Homeri in Iliad. Α'. 7. Ἀγαμέμνων κατὰ μὲν Ὅμηρον Ἀτρέως τῦ Πέλοπος, μητρὸς δὲ Ἀερόπης· κατὰ δὲ Ἡσίοδον, Πλεισθένους. Erat hæc familia tantis con-

Digitized by Google

temerata flagitiis, ut vel in proverbium abierit *Pelopeia domus* pro sæva et impia. Euripidi Orest. ν. 70. δυστυχῶν δόμος dicitur; Horatio, Carm. I. 6. *sæva Pelopis domus.* Seneca in Thyeste, ν. 625.

——*O domus Pelopi quoque*
Et Tantalo pudenda.——

Vix enim ullum reperies scelus quo abstinuerint.

[ν. 1613. ΤΟΥΔΕ ΤΟΥ ΦΟΝΟΥ ΡΑΦΕΥΣ. Euripid. Andromache, ν. 837.

——Φόνον ῥάψασα συγγάμῳ σίθεν.

Proprie de dolosis. Phocylid. ν. 2. δόλος ῥάπτειν. Ægisthus infra gloriatur, ν. 1617.

Καὶ τῶδε τἀνδρὸς ἡψάμην θυραῖος ὤν,
Πᾶσαν συνάψας μηχανὴν δυσβουλίας.]

[ν. 1616. ΔΙΚΗ ΚΑΤΗΓΑΓΕΝ. Polynicis exulantis insigne, in Septem Theb. ν. 650.

Χρυσήλατον γὰρ ἄνδρα τευχηστὴν ἰδεῖν,
Ἄγει γυνή τις σωφρόνως ἡγεμόνη.
Δίκη δ' ἄρ' εἶναί φησιν, ὡς τὰ γράμματα
Λέγει, κατάξω δ' ἄνδρα τόνδε, καὶ πόλιν
Ἕξει, πατρῴων δωμάτων τ' ἐπίσκοφάς.]

[ν. 1619. ΟΥΤΩ ΚΑΛΟΝ ΔΗ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΤΘΑΝΕΙΝ ΕΜΟΙ ΙΔΟΝΤΑ ΤΟΥΤΟΝ. Hujusmodi est fabula Æsopica XXVI. de duobus inimicis, in eadem navi vectis, quorum alter qui erat in puppi navis jam submergendæ, gubernatorem rogabat utra pars navigii prius obruenda esset; cumque ille proram dixisset, Ἀλλ' ἔμοιγε ἐπ ἴσῃ λυπηρὸν, εἶπεν, ὁ θάνατος, εἰ γε ὀρᾷν μέλλω πρὸ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν ἀποθνήσκοντα.]

[ν. 1625. ΛΕΥΣΙΜΟΥΣ ΑΡΑΣ. Hesych. Λευσιμωδίκτῃ· τῆς λιθοβολήτῃ τιμωρίας. Eurip. in Oreste, ν. 442.

Θανεῖν ὑπ' ἀστῶν λευσίμῳ πετρώματι.]

[ν. 1626. ΝΕΡΤΕΡΑ ΠΡΟΣΗΜΕΝΟΣ. Θαλαμῖται, ζευγῖται. Vide Josephum Scaligerum in Eusebium; vide et Claud. Salmasium, et contra hos Meibomium.]

ν. 1627. ΚΡΑΤΟΥΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙ ΖΥΓΩΙ ΔΟΡΟΣ, *dum ii qui in transtro sunt imperium navis obtinent.* Δόρυ *navis.* Ita in Persis, ν. 411.

——ἐπ' ἄλλην δ' ἄλλος ἴθυνεν δόρυ.

[Pollux, Onomast. I. 9. Τὸ δὲ ζυγὸν, καλεῖται καὶ κλεὶς καὶ σέλμα. Idem, ibid. Οἱ δὲ ἐρέται, ζύγιοι, θαλάμιοι, θρανῖται. Ad quæ verba Wolfangus Seberus: "Remigum in triremi tres ordines erant; θαλάμιοι scil. ζύγιοι et θρανῖται. Θαλάμιοι infimi erant, qui inferiorem

Digitized by Google

remorum ordinem aquæ proximum tenebant: medii erant ζύγιοι, quos quidam a Livio *socios navales* dictos putant: supremi autem omnium, θρανῖται. Vel, ut alii volunt, et Aristophanis interpres tradit, θρανίτης ἐστὶν ὁ πρὸς τὴν πρύμναν· ζυγίτης ὁ μέσος· θαλαμίτης ἢ θαλάμιος ὁ πρὸς τὴν πρῷραν. Et sic navis juxta Pollucis sententiam quam supra posuit, in tres partes juxta longitudinem dividetur: primamque quæ ad proram est θαλάμιοι· mediam ζυγῖται· ultimam vero juxta puppim θρανῖται occupabunt. Verum cum hæc non alio certiore signo, quam conjecturis assequi possim, idem a lectore, quod doctissimus et acerrimi judicii vir Lazarus Bayzius, postulo, æquum scil. benevolumque animi judicium."]

[ν. 1629. ΣΩΦΡΟΝΕΙΝ ΕΙΡΗΜΕΝΟΝ. Magis ex usu εἰρημένος, *jussus.*]

ν. 1630. ΑΙ ΤΕ ΝΗΣΤΙΔΕΣ ΔΥΑΙ. Explicat hunc locum vir præstantissimus Mericus Casaubonus in Epistola ad Lectorem, commentario patris in Persium præfixa. "Cum (inquit) apud amicum copia facta esset Æschyli cum Latina interpretatione, libenter inspexi locum, et ibi reperiens, —— *hæ Nystides ambæ deæ docendo præstantissimæ, sensuum medicæ*; protinus ut portentum aversatus, quæsivi an alicubi extaret alia versio: sed hactenus frustra. Dicam igitur quid mihi videatur. Νῆστις, νήστιος, adjectivum Æschylo familiare. Hac ipsa Tragœdia, νήστις νόσος, *jejunus morbus;* et νήστις πόνος *jejunus labor*, in superioribus. Pari et hic ni fallor ratione, νήστις, νήστιδος, ut νήστιδες δύαι sint, *jejuna*, id est, *dira infortunia:* sensus igitur verborum erit, et ad mentem parentis appositus; *diræ calamitates, optimæ magistræ, animi medicæ.*"

[ν. 1632. ΙΑΤΡΟΜΑΝΤΕΙΣ. Eustath. in Il. Α'. 48. Φασὶ καὶ ὅτι κοινή πως ἐστὶ τέχνη ἰατρικὴ, καὶ μαντική. Μελάμπους ἦν καὶ Πολύειδος, ἀμφότεροι ἐπ' ἀμφοῖν ἔνδοξοι ἐγένοντο· καὶ Αἰσχύλος δέ πού, φασὶ, τὸν ἰατρὸν μάντιν ὀνομάζει. Hinc compositum ἰατρόμαντις, pro simplici, medico. Æschylus noster Supplic. ν. 270.

Ἄπις γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας
Ἰατρόμαντις.]

[Ibid. ΟΥΚ ΟΡΑΙΣ ΟΡΩΝ ΤΑΔΕ. Ebraismus.]

ν. 1633. ΠΡΟΣ ΚΕΝΤΡΑ ΜΗ ΛΑΚΤΙΖΕ. Vide quæ ad Prom. ν. 323.

ν. 1634. ΤΟΥΣ ΗΚΟΝΤΑΣ. Lege τῶνδ' ἥκοντος, et mox distingue αἰσχύνῃ σ' ἅμα ἀνδρὶ, &c.

[ν. 1640. ΣΥ Δ' ΕΞΟΡΙΝΑΣ ΗΠΙΟΙΣ ΥΑΑΓΜΑΣΙΝ ΑΞΗι. Versio, ἐξορίνας, *irritans:* malim *fugans:* ὀρίνεσθαι apud Homerum *in fugam*

Digitized by Google

conjici, vel *compelli*, non semel, ut τῷ ἦγε opponatur, ex quo oratio venustior et auctior. Sed et τὸ ἄξῃ alia ratione eidem ἦγε oppositum. Ille duxit, attraxit, lactavit, tu duceris, mala morte mulctandus sc. Notum τὸ ἄγειν simplex ita sæpius usurpari; ut et *duci* Latinum. Pro ἠπίοις malit aliquis ηπίοις, sed nihil opus.] H. Jarvis

ν. 1645. ΣΑΦΩΣ. Malim σοφῆς.

ν. 1646. Η. Lege ἦν.

ν. 1647. ΕΚ ΤΩΝΔΕ· ΤΟΥΔΕ. Legimus ἐκ τῶν δὲ τῆδε, puncto post τῶν δὲ sublato.

[ν. 1648. ΑΡΧΕΙΝ ΠΟΛΙΤΩΝ. Vide annon potius legendum τὸ λοιπόν.]

ν. 1649. ΖΕΥΞΩ ΒΑΡΕΙΑΙΣ ΟΤΤΙ ΜΗ ΣΕΙΡΑΣΦΟΡΟΝ ΚΡΙΘΩΝΤΑ ΠΩΛΟΝ. Βαρείαις sc. ᾠδαῖς. Pro ὅτι vero lege ὥστε. Tale quiddam ex Æschylo adducit Jul. Pollux, VII. 5. Σειραφόρον τε καὶ κριθιῶντα πῶλον. Hunc ipsum locum innuere videtur; cujus fretus testimonio malim apud Æschylum nostrum legere κριθιῶντα. Sed et vice versa ex Æschylo restituendus Pollux, apud quem σειρασφόρον legendum, ut alibi etiam in hac ipsa Tragœdia, ν. 851. Enimvero elegantissimus hic est locus. Quadriga quatuor equis constabat, quorum duo jugales, funales duo. Vide quæ ad ν. 851. Pears.

[ν. 1650. ΚΡΙΘΩΝΤΑ ΠΩΛΟΝ. Schol. Πίονα ταῖς κριθαῖς καὶ τρυφῶντα. Inde ferocientibus equis aliquid demitur de hordeo, ut contractiore ventre minus lasciviant. Κριθῶν πώλους, *Satureianus pullus*. Horat. Sat. I. 6.

Non ego me claro natum patre, non ego circum
Me Satureiano vectari rura caballo;
Sed quod eram, narro.——]

Ibid. ΔΥΣΦΙΛΗΣ ΚΟΤΩι. Forte δυσφιλεῖ σκότῳ. [Versio et notæ, pro κότῳ, σκότῳ, quod non displicet. Potest tamen retineri τὸ κότῳ in hanc sententiam, *Fames inimica iræ*, quandoquidem fera animalia fame domare mos est, *te compescit*. Sed hoc tamen de fame extrema intelligendum est, nam vulgaris fames iram movet, ut est in veteri proverbio, *Fames et mora bilem in nasum conciunt*. Pacuvius, Duloreste,

Nam te tenebrica sæpe macerabo fame
Clusam, et fatigans artus torto distraham.

Hunc ipsum Æschyli locum reddidit, vel saltem respexit.]

[ν. 1651. ΣΦ' ΕΠΟΨΕΤΑΙ. An σ' ἐπόψεται.]

[ν. 1653. ΑΛΛΑ ΣΥΝ, ΓΥΝΗ. Ἀλλὰ σὺ γυνὴ forsan melius, sic enim gloriatur ipsa, ν. 1393.]

Digitized by Google

[ν. 1655. ΒΛΕΠΕΙ ΦΑΟΣ. Ita Pers. 299.

Πέρξης μὲν αὐτὸς ζῇ τε καὶ φάος βλέπει.]

[ν. 1656. ΚΑΤΕΛΘΩΝ. Vide quæ ad Choeph. ν. 3.]

ν. 1658. ΑΙΓ. ΑΛΛ' ΕΠΕΙ ΔΟΚΕΙΣ, κ. τ. λ. [Vide annon melius δοκεῖ.] Personarum nomina perperam affixa, hoc modo videntur reponenda,

ΑΙΓ. Ἀλλ' ἐπεὶ δοκεῖς τάδ' ἔρδειν καὶ λέγειν, γνώσῃ τάχα.
Εἶα δὴ φίλοι λοχῖται, τέργον ἐχ ἑκὰς τόδε.
Εἶα δὴ, ξίφος πρόκωπον πᾶς τις ἐυτρεπιζέτω.
ΧΟ. Ἀλλὰ καἰγὼ μὴν πρόκωπος ἐπ' ἀναίνομαι θανεῖν.
ΑΙΓ. Δεχομένοις λέγεις θανεῖν σε· τὴν τύχην δ' ἐρώμεθα.
ΚΛ. Μὴ ἁμῶς, ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, κ. τ. λ.

ν. 1659. ΤΟΥΡΓΟΝ ΟΥΧ ΕΚΑΣ ΤΟΔΕ. Sophocl. in Philoct. ν. 26.

——τέργον ἀ μακρὰν λέγεις.

Ubi Scholiastes, ἀ μακρᾷ πόνῳ δεόμενον. [Quin ἔργον etiam μάχην sonat, ut in illo Homerico, Iliad. Δ'. 539.

Ἔνθα κεν ἐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών.

Thucyd. II. 89. Καὶ ἐν τῷ ἔργῳ κόσμου καὶ σιγὴν περὶ πολέμου ἡγεῖσθε. Schol. Ἐν τῷ ἔργῳ, ἤτοι ἐν τῷ πολέμῳ. Immo et quod propius ad hunc locum accedere videtur, significat etiam ἀνάλωμα· id quod conficitur a re aliqua, ἔργον τῆ ξίφει· ἔργον πολέμου, qui in bello cecidit: ἔργον λοιμῆ peste absumptus. Clem. Alex. Strom. V. 415. Ταχέως ἐκλιπεῖν, καὶ πυρὸς ἔργον γενήσεσθαι. Heliodorus Æthiop. I. in initio, οἱ δὲ πολλοὶ βελῶν ἔργον καὶ τοξείας γεγενημένοι, *plurimi jaculis et sagittis confixi.*]

ν. 1660. ΠΡΟΚΩΠΟΝ, *districtum.* Euripides Oreste, ν. 1478.

Ὁ δὲ ξίφος πρόκωπον ἐν χεροῖν ἔχων.

Ubi male ab interprete redditur *cum longo capulo.* Suidas, Πρόκωπον ἔχων τὸ ξίφος· ἀντὶ τοῦ γυμνόν.

[ν. 1662. ΔΕΧΟΜΕΝΟΙΣ ΛΕΓΕΙΣ ΘΑΝΕΙΝ. Superstitiose, quod alias observavimus, abstinebant veteres a verbis male ominatis. Quia Chorus, vel quæcunque alia persona *mortis* mentionem fecerat. Accipimus omen, respondent, ut vere moriaris. Sed tamen fortunæ arbitrio, res permittenda.]

[Ibid. ΕΡΟΥΜΕΘΑ. Sunt qui malint αἰρεόμεθα. Auratus αἰρώμεθα.]

ν. 1664. ΔΥΣΤΗΝΟΝ Ο ΕΡΩΣ. Lege δυσήνων ἔρως.

ν. 1665. ΜΗΔΕΝ ΗΜΑΤΩΜΕΘΑ. Forsan μηκέθ' αἱματώμεθα.

ν. 1666. ΤΟΥΣΔΕ. Exigit metrum ut deleatur.

[ν. 1667: ΣΤΕΙΧΕΤΕ Δ' ΟΙ ΓΕΡΟΝΤΕΣ. f. Στείχεθ' οἵδε δ' οἱ γέροντες, vel Στείχεθ' εἰσὼ οἱ γέροντες.]

[Ibid. ΚΑΙΡΟΝ. f. legendum et distinguendum,

Περὶ παθεῖν ἔξαντα, κραίνειν χρὴν κ. τ. λ.]

Digitized by Google

[*v*. 1668. ΕΙ ΔΕ ΤΟΙ ΜΟΧΘΩΝ ΖΕΝΟΙΤΟ. f. pro τοὶ τῷ vel τῇ vel τί. Pro γένοιτο, δοίτο vel μέλοιτο.]

[*v*. 1671. ΑΛΛΑ ΤΟΥΣΔΕ ΜΟΙ. f. μὴ, vel τόσδ' ἐμοί.]

[*v*. 1672. ΔΑΙΜΟΝΑΣ ΠΕΙΡΩΜΕΝΟΥΣ. Forsan δαίμονος πειρωμένης, *a deo incitatos*. Suidas, Δαίμων· ἡ ἐκάστου τύχη. Forsan itaque respondet iis quæ modo dixerat Chorus, *v*. 1662. τὴν τύχην δ' ἐρέμιθα.]

v. 1673. Δ' ΑΜΑΡΤΗΤΟΝ ΚΡΑΤΟΥΝΤΑ. Fortasse τ' ἀμαρτεῖν τὸν κρατοῦντα δύσφορον. Nam deesse aliquid tam ex metro constat quam ex sensu. [Vel f. γνώμης δ' ἅμαρτεν, ὃς κρατοῦντα λοιδορεῖ. vel ἥμαρτεν τὸν κρατοῦντα λοιδορεῖν. Joseph. Scal. ad oram libri sui, Σώφρονος δὲ γνώμης ἐχ ἁμαρτάνειν εἰς τὸν κρατοῦντα, vel ἁμαρτῇ τὸν κρατοῦντα λοιδορεῖν· vel δάμαρτα. γρ. σώφρονος γνώμης δ' ἔχ ἁμαρτεῖν εἰς τὸν κρατοῦντα.]

[*v*. 1675. ΜΕΤΕΙΜ' ΕΤΙ. f. μετελεύσομαι.]

v. 1677. ΟΙΔ' ΕΓΩ ΦΕΥΓΟΝΤΑΣ ΑΝΔΡΑΣ ΕΛΠΙΔΑΣ ΣΙΤΟΥΜΕΝΟΥΣ. [An φεύγοντος ἄνδρος, nam de Oreste intelligendum. Proverbiale dictum, videsis Erasmum in adagiis.]

Ibid. ΕΛΠΙΔΑΣ ΣΙΤΟΥΜΕΝΟΥΣ. Loquendi formula haud infrequens. Euripid. Bacch. *v*. 617.

Ταῦτα καὶ καθύβρισ' αὐτὸν, ὅτι με δεσμεύει δοκῶν,
Οὔτ' ἴθιγεν, ἔτ' ἦψαθ' ἡμῶν· ἐλπίσιν δ' ἐβόσκετο.

Tibullus, Eleg. II. 6. *Spes alit agricolas.*

v. 1680. ΑΛΕΚΤΩΡ ΩΣΠΕΡ. Pindarus, Olymp. XII. 21.

Ἐνδομάχας ἄτ' ἀλέκτωρ
Συγγόνῳ παρ' ἑσίᾳ.

Plato in Theætet. p. 164. φαινόμεθα ἀλεκτρυόνος ἀγένεις δίκην πρὶν γενικηκέναι ἀποκηδήσαντες ἀπὸ τῆ λόγε ᾄδειν. Lucil.

Gallinaceus cum se victor gallus honeste
Sustulit in digitis, primoresque erigit ungues.

Hoc exemplo Iphicratem imperatorem animavit Socrates, referente Laertio in Vita ejus, II. Segm. 30. ἐπῆρε δὲ καὶ εἰς φρόνημα Ἰφικράτη τὸν στρατηγὸν, δείξας αὐτῷ τῆ κεφαλῆς Μίδε ἀλεκτρυόνας ἄντιον τῶν Καλλίε πτερυξαμένης. Est vero πτερύσσεσθαι, quod gallinas Indicas facere videmus aliquando, tumentes, et caudam pandentes. [Cum qua narratione confer si lubet quæ de Themistocle refert Ælianus Var. Hist. II. 28. cujus contrarium est,

Ἔπτηξ' ἀλέκτωρ δεῖλον ὡς κλίνας πτερόν.

Quem senarium e poeta quopiam ἀνωνύμῳ profert Plutarchus in Alcibiade, p. 193.]

Digitized by Google

[Ibid. ΩΣΠΕΡ. Canterus versui omnino convenienter rescribit ὥστι.]

ν. 1681. ΜΗ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΙΣ. Manca hæc sunt, et ex Schol. supplenda hoc modo,

Μὴ προτιμήσῃς ματαίων τῶνδ' ὑλαγμάτων· ἐγὼ
Καὶ σὺ θήσομέν κρατοῦντε τῶνδε δωμάτων καλῶς.

Ita etiam apud Senecam Ægisthum alloquitur, Agam. ν. 974.

Consors perieli pariter ac regni mei.

[ν. 1682. ΕΓΩ ΚΑΙ ΣΥ—ΚΡΑΤΟΥΝΤΕ. Χωρὰς διπλῆν τυραννίδα vocat Orestes in Choeph. ν. 973. atque una regnasse Clytæmnestram cum Ægistho indicat Euripides in Electra, ν. 931.

Ὁ (Ægisthus) τῆς γυναικὸς (imperio paret) ἐχὶ τἀνδρὸς ἡ γυνή.
Καί τοι τόδ' αἰσχρὸν, προσατεῖν γε δωμάτων
Γυναῖκα, μὴ τὸν ἄνδρα.

Septem vero annis imperium simul administrarunt. Tzetzes, Chil. III. 283.

Καὶ παῖς Ὀρέστης ὕστερον τούτους ἀνεῖλε τούτω,
Χρόνοις ἕπτα κρατήσαντας πατρῴων τέτε σκήπτρων,

Homeri testimonio innixus, Odyss. γ'. 304.

——δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ
Ἑπτάετες δ' ἤνασσε πολυχρύσοιο Μυκήνης.]

ASHMOLEAN OXFORD MUSEUM

Digitized by Google

ÆSCHYLI

TRAGŒDIA

AGAMEMNON

DUPLICI COMMENTARIO

CRITICO ET PHILOLOGICO

ILLUSTRATA.

Digitized by Google

Digitized by Google

COMPENDIORUM

QUIBUS

IN HAC TRAGŒDIA ADORNANDA USI SUMUS

EXPLICATIO.

CODICES AB ASKEVIO COLLATI.

Med. Codex Mediceus.
Guelph. Codex Guelpherbytianus.

EDITIONES IMPRESSÆ.

Ald. Aldina. Venet. 1518.
Rob. Francisci Robortelli. Venet. 1552.
Turn. Hadriani Turnebi. Par. 1552.
H. Steph. Petri Victorii, quam notis instruxit et recensuit H. Stephanus. Paris. 1557.
Canter. Gulielmi Canteri. Antverp. 1580.
Pauw. Jo. Corn. de Pauw. Hagæ Com. 1745.
Schutz. 1. Christ. Godofr. Schutz. Halæ, 1794.
2. ——— 1800.
Pors. 1. Ric. Porsoni. Glascuæ, 1795.
2. ——— 1794. prodiit vero anno demum 1806.
Both. Frid. Henr. Bothei. Lips. 1805.

Digitized by Google

Commentatores.

Abresch. Fr. Ludov. Abreschii Animadv. ad Æschylum. Mediob. 1743.

Heath. Benj. Heathii Notæ. Oxon. 1761.

Ad Notas Variorum Philologicas, quæ e diversis scriptoribus, partim data opera, partim obiter et ἐν παρέργῳ Æschylum illustrantibus, petendæ erant, ubique adnotantium nomina literis majusculis adscribenda curavimus, ut uno intuitu quid cuique deberetur Lector intelligeret. In Notis Variorum Criticis, quæ mea unius opera conscriptæ sunt, ratus ambitiosum id fore, si ad singulas notulas meum nomen adscriberetur, illud ubique suppressi, nisi Variorum notæ inter se conjunctæ aliud aperte postulabant. Hanc etiam mihi legem imposui, ut quas in editione sua dederat Stanleius Henrici Stephani et Gulielmi Canteri adnotationes, eas omnes, adjectis ipsorum nominibus fideliter exprimerem: Robortelli et Sophiani conjecturas et Turnebi VV. LL. suis locis inter VV. LL. insererem. Cæterorum adnotationes plerumque, quantum ejus fieri potuit, ipsorum verbis pressius exhibui; nonnunquam, ubi res postulabat, plenius, adscriptis eorum nominibus, ut in Notis Variorum Philologicis.

Digitized by Google

IN AGAMEMNONEM

NOTÆ VARIOR. ET BUTLERI CRITT.

CUM

VV. LL. ET METRORUM ENARRATIONE.

ARG. IN Aldina Argumentum paucis in locis varietates quasdam exhibet, sed nihil est memoratu dignum nisi quod pro τῦ πατρὸς Θυέστυ corrupte legatur τῦ πατρὸς Ὀρέστυ. Sic Rob.

DRAM. PERS. Inter Dramatis Personas recensentur in nonnullis editionibus Ἄγγελος, Ὀρέστης, Ἠλικτρα, Τρόφος, e Choephoris scil. quæ huic fabulæ olim adhærebant; vide quæ ad γ. 818. Et subdunt Προλογίζει δὲ ὁ Θεράπων Ἀγαμέμνονος, ἐχὶ ὁ ὑπὸ τῦ Αἰγίσθυ ταχθεὶς φύλαξ.

Ibid. ΠΡΟΛΟΓΙΖΕΙ. Θεράπων Ἀγαμέμνονος ὁ προλογιζόμενος, ἐχὶ ὁ ὑπὸ Αἰγίσθυ τάχθεὶς φύλαξ. Ald. Turn. Θεράπων Ἀγαμέμνονος ὁ προλογιζόμενος Rob.

γ. 2. ΜΗΚΟΣ. Μῆκος δ' Med. Guelph. Ald. Rob. Schol. Μῆχος Jacob. Pauwius cum Schol. subaudit κατὰ, et nihil mutat, ut sit κατὰ φρυρᾶς ἐτείας μῆκος. Emendationem Stanleii (vel Henrici Jacobs) tanquam certissimam in textum recepit Schutz. cui μῆκος, sive κατὰ subintelligas, sive adverbialiter ad ἣν κοιμώμενος trahas, durum videtur. In μῆχος autem epexegesin ad τῶνδ' ἀπαλλαγὴν πόνων agnoscit vir doctus, ut paulo post λαμπάδος τὸ σύμβολον explicatur per αὐγὴν πυρὸς et iis quæ sequuntur ἐκ Τροίας φάτιν perspicuitatis causa additur ἀλώσιμόν τε βάξιν. Omnino assentior, et sic Pors. et Valcken. ad Herod. IV. 150.

Ibid. ΗΝ. Ἧν Ald. Ἦν Turn. Schol.

γ. 3. ΑΓΚΑΘΕΝ. Ἔγκαθεν Guelph. Ald. et mox νεκτέρων.

γ. 5. ΒΡΟΤΟΙΣ. Βροτὸς Guelph.

γ. 6. ΛΑΜΠΡΟΥΣ ΔΥΝΑΣΤΑΣ. Hunc versum tanquam spurium et ineptum ejicit Valcken. ad Phœniss. γ. 506. Sed cum suspicionis suæ rationes, si quas habuit, premere voluerit vir doctus, nemini, opinor, eam approbabit. HEATH. Hunc versum cl. Valcken. ad Eurip. Phœniss. γ. 506. spurium esse judicat; qua suspicione, nobis quidem, is qui sequitur versiculus dignior videtur. SCHUTZ. At mirare criticam ἀκρίβειαν. Heathius

Digitized by Google

Valckenarii adnotationem ad Phœniss. l. l. festinanter perlegerat, Schutzius vero auctorem *tacite* secutus Heathium, ne inspexit quidem. Valckenarii verba hæc sunt. " In Euripidis Ione, ϒ. 1147. dicitur Οὐρανὸς ἀθροίζων ἄστρ' ἐν αἰθέρος κύκλῳ. Cœlum stelliferum Æschylus etiam αἰθέρα dixit, Agam. ϒ. 6. Λαμπρὰς δυνάστας ἐμπρέποντας αἰθέρι. Adscripserat quis ad hunc versum 'Αστέρας· hinc ut suspicor, orsus, ineptum nescio quis nobis senarium tornavit, 'Αστέρας ὅταν φθίνωσιν, ἀντολάς τε τῶν, qui prioribus proxime subjectus nunc in editis legitur tanquam Æschyli, sed, nisi fallor, Achilli Tatio fuit incognitus. Vide Isagog. in Arati Phænom. p. 122. D." Hæc ille de versu proximo diserte agens.

ϒ. 7. ΑΣΤΕΡΑΣ, κ. τ. λ. Si hunc versum omisisset Æschylus, locus fuisset multo elegantior. Δυνάστας absolute Tragicum est, et φέροντας χεῖμα καὶ θέρος βροτοῖς abunde dicit quod dicendum erat. PAUW. At nihil minus revera superfluum esse potest. Antea jam dixerat tantum speculator se astra hyeme et æstate observasse; hic addit se eorum etiam ortus et occasus vidisse, unde sequitur eum totas noctes insomnes duxisse. HEATH. Hic versus et male tornatus et inepte cum antecedentibus compositus esse videtur. Itaque eum, Pauwio præeunte, suppositum esse arbitror. SCHUTZ. Uncinulis inclusit Porsonus, nec dubium est quin tolli debeat, præsertim cum jam præcesserit ἄστρων ὁμήγυριν, de omnibus stellis dictum, λαμπρὰς δυνάστας autem de Sole ac Luna, quam splendide! Vide Notas Varr. Philologg.

Ibid. ΟΤΑΝ. Ὅτ' ἂν Guelph. Ald. Rob.

ϒ. 10. ΒΑΞΙΝ. Commate tantum distinguitur in Guelph.

Ibid. ΚΡΑΤΕΙΝ, κ. τ. λ. Alii Ὧδε γὰρ κρατεῖ γυναικὸς ἀνδρόβουλον ἐλπίζον κέαρ. H. STEPH. Rectissime, *Sic enim continuat mulieris de viro cogitans sperare animus.* Κρατεῖ ἐλπίζον Græcismus est purus putus: et si ad temporis longitudinem attendas nihil accommodatius; Decennium currebat: ἀλωσιμὸν igitur βάξιν ἐκράτει ἐλπίζον κέαρ γυναικός. PAUW. Proculdubio legendum est Ὧδε γὰρ κρατεῖν γυναικὸς ἀνδρόβουλον ἐλπίζει κέαρ, et ita vertendum, *Hucusque enim voti se compotem futuram sperat mulieris cor viro favens,* aut, si malis, *viri desiderio captum;* utrumvis enim significare potest ἀνδρόβουλον. HEATH. Κρατεῖ Guelph. Rob. qui et ἐλπίζον habet, et sic legisse videtur Interpres Gallicus, vertit enim, *Ainsi le veulent les insidieux desseins d'une épouse.* Ubi verbo ἀνδρόβουλον alium a vero sensum videtur tribuisse. Malim cum Heathio κρατεῖν ἐλπίζει, legere, ac sic vertere, *Sic enim ratum fore sperat mulier viriles animos habens.* Κρατεῖν, *obtinere,* pro κρατήσειν, se *superiorem futuram,* Troja scilicet capta; se *rerum potituram,* aut *voti compotem fore.*

ϒ. 11. ΕΛΠΙΖΩ. Ἐλπίζων Guelph. Ἐλπίζον Rob. Ἐλπίζει Heath.

ϒ. 12. ΕΥΤ' ΑΝ ΔΕ. Εἴτ' ἂν δὴ Jac. Κοίτην δὴ conjecit magnus Bentleius.

ϒ. 13. ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΜΕΝΗΝ. Ἐπισκοτουμένην inter VV. LL. recenset Is. Casaub. forte ex Stanleii Notis. Sed hanc emendationem,

Digitized by Google

quamvis speciosam, contra fidem Codd. nolim admittere, cum e vulgata bonus oriatur sensus, quam etiam e Terentii Heaut. III. 1. defendit Abresch. *Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.* Vulgatam quoque tuetur Heath.

℣. 14. ΕΜΗΝ. Ἐμοὶ conjecit magnus Bentleius. Et sic Schutz. 2. virgula post ἐπισκοπευμένην posita.

Ibid. ΦΟΒΟΣ ΓΑΡ. Φόβος γ' ἅς' Pauw. ut sensus terminetur cum versu proximo. Ab hoc loco ad finem versus proximi parenthesi includit Abresch.

Ibid. ΑΝΘ' ΥΠΝΟΥ. In edit. priori Schutz. pro ὕπνῳ in versu seq. ἐμὲ legendum conjeceret, ne scilicet idem vocabulum ternis versibus proxime inter se junctis recurreret. At in edit. 2. remedium aliud adhibuit, recepta emendatione Astii Gothani, auditoris sui, reponentis ἀθλίῳ pro ἀνθ' ὕπνῳ. Quæ tamen emendatio Schutzio tantum hactenus ferenda videtur, ut ἀνθ' ὕπνῳ glossematis loco suprascriptum, veram lectionem extruserit. Versus itaque emendatus sic illi legitur,

Ἐμοὶ φόβος γὰρ ἀθλίῳ παραστατεῖ.

Qui mihi tamen inconcinne ab ἐμοὶ inchoare videtur. Sed et idem vocabulum bis terve continuatim Tragicos usurpasse supra docuimus ad Sept. Theb. ℣. 469.

℣. 15. ΣΥΜΒΑΛΕΙΝ ΥΠΝΩι. Erunt forte qui post hunc versiculum unum atque alterum excidisse arbitrentur. Ut ut illud fuerit certe malim συμβαλεῖν μ' ὕπνῳ. Colon hic apponit Pors.

℣. 16. ΟΤΑΝ Δ'. Ὅτ' ἀνδ' Guelph. Ald. Rob. Ὅταν τ' Abresch. ut sit conjunctum cum iis quæ præcesserant, ℣. 12. Εὖτ' ἂν δὲ —— quorum apodosis est in ℣. 18. Κλαίω τοτ' ——. Sed ea videtur esse vis particulæ ut ad aliquod supra dictum ne per interjecta quædam intercideret, animum legentis revocet. Εὖτ' ἂν δὲ —— *cum vero,* Ὅταν δὲ —— *cum, inquam.*

℣. 17. ΥΠΝΟΥ. Ὕπνον Ald.

Ibid. ΕΝΤΕΜΝΩΝ. Heathius, qui ἐντέμνων concoquere non potuit, ἐντείνων legendum proposuit, *sublata voce edens.* Sed nihil solicitandum, ut ex Notis Stanleii satis patet. Et vide quæ nos ad Suppl. ℣. 814.

℣. 19. ΔΙΑΠΟΝΟΥΜΕΝΟΥ. Διακονεμένην cum Stanleio receperunt etiam Pears. Bentl. Et sic Abresch. Sed præter alia incommoda metro adversatur, secundam enim producit. Cf. Prometh. Vinct. ℣. 941. quod nec Heathium latuit, qui præterea monet διακονεῖσθαι in passiva significatione nusquam apud Atticos reperiri posse, licet διακονηθῆναι passive usurpatum occurrat, D. Matth. xx. 28. Nec vero quicquam erat mutandum, nam διαπονεῖν h. l. ut monet Schutz. idem valet quod διοικεῖν, *administrare.*

℣. 23. ΧΟΡΩΝ. Χορῶν Guelph. Ald.

℣. 25. ΙΟΥ ΙΟΥ. Continuatur cum ℣. 24. in Ald. Turn. sed in Steph. recte stat extra versum.

℣. 26. ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ. Ἀγαμέμνος corrupte Ald. Mox σημαίνω Med. Guelph. Ald. Rob. Turn.

Digitized by Google

℣. 27. ΕΥΝΗΣ. Εὐνὴν Guelph. Ald.

℣. 28. ΟΛΟΑΥΓΜΟΝ ΕΥΦΗΜΟΥΝΤΑ. Ὁλογυμὸν εὐφρημοῦντα Ald.

℣. 29. ΕΠΟΡΘΙΑΖΕΙΝ. Ἐπορθριάζειν Guelph. Ald. Ἐπ' ὀρθριάζειν Rob.

℣. 30. ΑΓΓΕΛΛΩΝ ΠΡΕΠΕΙ. Ἀγγίλων πρέπει Ald. Ἀγγίλλει πρέπων satis absurde Pauw. qui more suo in Stanleium invehitur. Vulgatam vero post Stanleium confirmat Heath. allatis infra, ℣. 329. et 1231.

℣. 33. ΦΡΥΚΤΩΡΙΑΣ. Φρυκτορίας Ald.

℣. 39. Κ'ΟΥ. Καὶ ὁ Guelph. Ald.

℣. 40. ΕΠΕΙ ΠΡΙΑΜΟΥ. Ἐπεὶ Πριάμῳ Guelph. Rob. Ἐπὶ Πριάμῳ Ald. Turn.

℣. 44. ΑΤΡΕΙΔΑΝ. Ἀτρειδῶν Ald. Turn.

℣. 45. ΑΡΓΕΙΩΝ. Ἀρδίων Rob.

℣. 47. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΝ. Στρατιώτην Ald. Rob. Plenius post ἀρωγὰν distinguit Pauw. quod sit versus cat. commate tantum post Ἄρη posito, sed illud vix necessarium. Cf. Suppl. ℣. 5. et quæ nos ibi annotavimus. Distinctionem post Ἄρη plane sustulit Schutz. 1. Sed in edit. 2. Porsonum sequitur, qui commate tantum distinguit post ἀρωγὰν et Ἄρη.

℣. 48. ΚΛΑΖΟΝΤΕΣ. Alii κλάγξαντες. H. STEPH.

℣. 49. ΟΙΤ'. Οἵ γ' Pauw.

Ibid. ΕΚΠΑΤΙΟΙΣ ΑΛΓΕΣΙ ΠΑΙΔΩΝ. In Aldina edit. legitur ποδῶν, nullo sensu. Quod autem attinet ad nomen ἐκπατίοις, in Erotiani lexico in Hippocratem quod nuper a me excusum est p. 26. legitur Ἐκπατίη, ἐκτρόπως καὶ ὁδὸς ἀγνοοῦντες· ubi fortasse ἐκπάτιοι legendum, ex h. l. et pro ἐκτρόπως, ἐκτρεπόμενοι. H. STEPH.

℣. 50. ΑΛΓΕΣΙ ΠΑΙΔΩΝ. Ἄλγεσσι παίδων H. Steph. unde irrepsit in edit. Stanl. Ἀλγέπι ποδῶν Ald. Ἄλγεσσι ποδῶν Turn. Mox ὕπαλτοι Ald.

℣. 51. ΣΤΡΟΦΟΔΙΝΟΥΝΤΑΙ. Hos versus, ob monometros nimium vicinos sic refingit Pauw.

> Στροφοδινοῦνται, πτερύγων ἐρετμοῖ-
> σιν ἐρεσσόμενοι, δεμνιοτήρη
> Πόνον ὀρταλίχων ὀλέσαντες.

Nimirum versus Anapæsticos sic refingere propter συνάφειαν cuivis in promptu est. Sed quis non prætulerit numerosissimam suavitatem quæ ex recepta lectione oritur? Cf. quæ diximus ad Prometh. Vinct. ℣. 93.

℣. 52. ΕΡΕΣΣΟΜΕΝΟΙ. Ἐρεσόμενοι Ald. Ἐρειδόμενοι Marg. Ask.

℣. 53. ΔΕΜΝΙΟΤΗΡΗ. Δεμνιοτῆρι Ald. Mox πόνον † ὀρταλίχων Pors. 2.

℣. 55. Δ' ΑΙΩΝ. Δαΐων Ald.

℣. 58. ΜΕΤΟΙΚΩΝ. Comma delet Schutz. ut jungatur cum Ἐριννὺν, prout censuit Pauw.

℣. 59. ΠΑΡΑΒΑΣΙΝ ΕΡΙΝΝΥΝ. Παρὰ βᾶσιν ἐρινύν Ald. Mox Ἄτρεος Turn.

Digitized by Google

℣. 63. ΓΥΙΟΒΑΡΗ. Γυιοβαρῆ Turn. Mox κώλοις διηρημένοις Arnald. de monometris separandis nimium sollicitus.

℣. 66. ΔΑΝΑΟΙΣΙ. Δαναοῖσιν Guelph. Ald. Rob. Hos versus sic legit Pauw. ne καταλήξις obtineat in media sententia,

Κάμακος θησόμενος Δαναοῖσιν
Τρῶσι θ' ὁμοίως·———

vel sic,

Κάμακος θήσων Δαναοῖσιν καὶ
Τρῶσιν ὁμοίως.———

Neutrum placet, vide quæ supra ad ℣. 47.

℣. 67. ΕΣΤΙ Δ' ΟΠΗ, κ. τ. λ. Ἐστὶ δ' ὅπη νῦν. Ἐπὶ πτελεῖται δ' ἐπὶ πεπρωμένον. Ald.

℣. 69. ΥΠΟΚΛΑΙΩΝ. Ὑποκλαίων Ald. Ὑποκλείων Turn. Schutz. 1. Ὑποκαίων, ut ad sacrificia referatur Is. Casaub. Ὑποκλάζων, *in genua procidens*, Pauw. Sed vulgatam recte tuetur Heath. monens ad supplicandi vel adorandi actum non convenire ὀκλάζειν sed προσπιτνεῖν, γονυπετεῖν, γονάζεσθαι, γονυπετεῖν, προσκυνεῖν. Et cum κλαίειν, *plorare* generalius sit, non inepte subjungi δακρύειν, *lachrymare*. Ἐπικλείων, *invocando*, et mox ἐπιλείβων Schutz. 2.

℣. 70. ΔΑΚΡΥΩΝ. In Aldino exemplari erat δακρύων, Quidam postea ex δακρύων fecerunt δοκεύων, nescio ex conjecturane an ex libri veteris auctoritate. Certe undecumque sit, mihi magnopere placeret, si cum genitivo casu jungi posset: hic enim valde desideraverim verbum quod cum ἀπύρων ἱερῶν jungatur; quia illos genitivos omnino aliter accipio quam Scholiastes; ac, si necesse foret, ipsius Æschyli testimonio sententiam meam comprobarem. H. STEPH. Δακρύων Ald. Δοκεύων Turn. Διὰ τῶν Arnald. ut sit, Οὔτε διὰ τῶν ἀπύρων ἱερῶν Ὀργὰς ἀτενεῖς παραθέλξεις. Ubi, primum, metrum claudicat, deinde, quod nec Pauwium latuit, ὀργὰς ἀτενεῖς pro *iræ furiarum* absolute ponitur durissime. Dubitant vero tum Arnaldus tum Abreschius, an Stanleii interpretatio, qua sacra pro Diis ponuntur, confirmari possit. Vide tamen Stanl. Commentarium. Nec vero quicquam profecit Abresch. varie tentando, et primum legendo ἀθετεῖς (h. e. ἀθετήσεις,) παραθέλξει, *irritas feceris delinimentis sacrorum igne carentium*, ut παραθέλξει non sit verbum sed substantivum in dativo casu. Deinde vero, παραθέλξει non solicitato, ἀπύρων ἱερῶν ab ἀτενεῖς regi posse conjecit vir doctus, ut esset sensus, *Neque quisquam demulcebit iras flecti nescias sacris igne carentibus*. Tertia ejus conjectura qua plurimum delectatur, ut sensui et structura satisfactura, est ἀτεγγεῖς, unde nec metrum nec sensum elicere possum, eamque τῶν τριῶν παλαισμάτων satis infelicium infelicissimam esse arbitror. Versiculum post ἀπύρων ἱερῶν excidisse conjecit Schutz. Cf. Notas Varr. Philologg.

℣. 72. ΑΤΙΤΑι. Ἀτιταῖ Guelph. Ἀτίται Ald. Turn. quod Abreschio placet, collato Eum. ℣. 257. Sic et Schutz. qui

Digitized by Google

interpretatur *illæsi, atque extra belli periculum constituti.* Nec tamen valde repugnarem si quis reponeret ἴτι τοι. Cæteri quidem cum Atridis profecti sunt, nos vero *adhuc manemus;* idque firmare videtur versus proxime sequens, τῆς τοτ' ἀρωγῆς ὑπολειφθέντες. Mox ἀρογῆς Ald.

℣. 75. ΙΣΟΠΑΙΔΑ. Ἰσόπαιδα Rob. solenni errore de quo olim Bentleius in immortali epistola. Hunc autem versum Arnaldus, phrasi νέμειν ἐπὶ σκήπτροις offensus, sic legit, Σκήπτροις ἰσόπαιδα νέμοντες. Vulgatam vero defendit Pauw. cui vel Stanleii interpretatio placet, ut ἐπὶ abundet, vel, *Vires pueris æquales habentes in scipionibus,* quibus innitimur; vel *scipionibus attribuentes,* ἐπινέμοντες σκήπτροις. Cf. Notas Varr. Philologg. Heathius Pauwii interpretatione parum contentus in Stanleiana acquiescit.

℣. 76. ΟΤΕ ΓΑΡ ΝΕΑΡΟΣ. Emendationem Stanleii in Comment. a qua ipse in curis secundis minus recte discessit, sequuntur Heyne et Schutz. nisi quod pro ὅτε ἔτι χώρᾳ, legant ὅτε ἔτι γ' ὥρᾳ. Totum vero locum sic interpretatur Schutz. *Puerilis enim medulla in corpore vigens æqualis est senectutis viribus, si quidem virtus bellica huic ætatulæ haud inest; senectus autem decrepita, foliis jam exarescentibus tripes fere inambulat, pueruloque nihilo robustior ceu somnium diurnum oberrat.* Sed in Edit. 2. spreta Heynii conjectura, indigna tanto viro, χώρᾳ in suum locum recepit Schutz. Ἄρη δ' ὅτ' ἐνιχωρεῖ, pro ἐγχωρεῖ Wakefield. S. C. §. 76. h. e. ὅτ' ἐνδέχεται, Martem non recipit, quæ quidem conjectura Stanleio etiam obversabatur, sed multo rectius ille ἐγχωρεῖ, nam ἐνὶ in compositione vix stabit. Stanleium sequitur Pors. nisi quod ἀρείων. Nos locum, receptis Stanl. emendationibus ὅ, τε, τό, θ', et ἀρεῖον, textu in cæteris manente, in Notis Varr. Philologg. interpretati sumus.

℣. 77. ΑΝΑΣΣΩΝ. Ἀνάσσων Schutz. 2. ex Hermanni emendatione ad Aristoph. Nub. ℣. 974. Recte: Cf. Pers. ℣. 96.

℣. 79. ΤΟΘ' ΥΠΕΡΓΗΡΩΝ. Τίθι περγγήρως Med. Τιθίπερ γήρως Guelph. Τίθι περ γήρως Ald. Τίθιπερ γήρος Rob. Τόθη περ γήρως Turn. Nihil hic mutandum censet Pauw. quem miror audacem alias novatorem h. l. manifeste corrupto acquiescere. An quia nullum remedium excogitare poterat? At illud hominis erat vel magis verecundi vel magis eruditi. Ὑπεργηρῶν ille, cum articulo, non substantivum neutrum sed participium masculinum esse affirmat. Vellem locum interpretari in nostram gratiam dignatus esset. Mox φυλάδος Ald.

℣. 81. ΑΡΕΙΩΝ. Ἀρείων Ald. Ἄρειον Schutz. 2. qui monet potius scribendum esse ἀρῄϊον ob metrum. Mox ἡμιεόφατον Med. Guelph. Ald. Rob.

℣. 83. ΣΥ ΔΕ. Hos versus, ne periodus a monometro incipiat, sic ordinat Pauw.

Σὺ δὲ Τυνδάρεω θύγατερ, βάσιλις
Κλυταιμνήστρα, τί χρέος, τί νέον;

Digitized by Google

Τί δ' ἐπαισθομένη, τίνος ἀγγελίας
Πειθοῖ, κ. τ. λ.

Sed monet Heathius periodos a monometro incipere apud Soph. Electr. ϝ. 86. Eurip. Hippol. ν. 212. Cyclop. ϝ. 485. et forsan alibi; et emendationem Pauwianam certe stare omnino non posse cum prima in Κλυταιμήστρα corripiatur.

ϝ. 87. ΠΕΙΘΟΙ. Πυθοῖ Pears. et mox θιασευτῆς, pro quo θυοσκοῖς habent Turn. Bentl. quod Pauwio valde displicet.

ϝ. 89. ΥΠΑΤΩΝ ΧΘΟΝΙΩΝ. Recte vidit Pauw. hic aliquid abundare. Duas itaque lectiones hic olim fuisse arbitratur, quarum neutra vocem ἀγοραίων agnosceret, prima autem sic se haberet,

Πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυνόμων,
Τῶν τ' ἀρανίων, τῶν θ' ὑπογαίων,
Βωμοὶ δώροισι φλέγονται.

Sic autem altera,

Πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυνόμων
Ὑπάτων χθονίων
Βωμοὶ δώροισι φλέγονται.

Quæ discrepantia cum ad marginem notata esset, inde enata est lectio quæ nunc libros nostros occupat, et bis dicit male quod semel dixisset bene. Hæc ille. Alteram ex his lectionibus tuetur Heath. exclusis istis τῶν τ' ἀρανίων τῶν τ' ἀγοραίων, quæ glossemati deberi censet ad voces ὑπάτων et ἀστυνόμων. Sic Schutz. Pors. Mox δώροις dant Guelph. Ald. Rob.

ϝ. 94. ΧΡΙΣΜΑΤΟΣ. Χρίματος Med. Rob. Χρήματος Ald.

ν. 95. ΜΑΛΑΚΑΙΣ ΑΔΟΛΟΙΣΙ ΠΑΡΗΓΟΡΙΑΙΣ. Pauwius monet hic iterum monometrum occurrere non separatum. Vide supra ad ϝ. 53.

ϝ. 96. ΜΥΧΟΘΕΝ. Μηχόθεν Rob.

ϝ. 97. ΛΕΞΑΣ' Ο, ΤΙ ΚΑΙ. Λέξ' ὅτι καὶ Ald. Et Schutz. 1. qui vulgatam habet inter VV. LL.; certe dormitavit vir cl. et in edit. 2. e somno excitatus vulgatam reposuit. Λέξ' ὅ, τι καί σοι Turn.

ϝ. 98. ΑΙΝΕΙΝ. Εἰπεῖν H. Steph.

ϝ. 100. Η ΝΥΝ ΤΟΤΕ ΜΕΝ ΚΑΚΟΦΡΩΝ. Ἥ νῦν ἔσθ' ὅτε τοτὲ μὲν κακόφρων Turn. Ἥ νῦν ἐὔθ' ὅτε κακόφρων Ald. Ἥ μοι τότε μὲν κακόφρων Schutz. 1. Sed in edit. 2. vulgatam revocavit.

ϝ. 101. ΑΓΑΝΑ ΦΑΙΝΟΥΣ'. Ἀγανὰ φαίνεις Guelph. Turn. Ἄγαν ἀφαίνεις Ald. Ἀγανὰ φανεῖσ' Rob. Ἀγανὰ πιφανεῖσ' Marg. Ask. Pauwius ἀγανὰ pro tribrache habuit, adeoque casus quarti pluralis post φαίνουσ', itaque legendum proposuit ἀγάν' ἰμφαίνουσ', vel ἀγανὰ φανθεῖσ'. Non vidit scilicet, quod monet etiam Schutz. ἀγανὰ cum ἴλπις conjungendum esse, φαίνουσ' autem intransitive usurpari. Si quid mutandum malim ἀγανὰ σαίνουσ', sed revera non est quod a vulgatis recedas. Ἀγανὰ † φαίνουσ' Pors. 2.

Digitized by Google

γ. 102. ΑΠΑΗΣΤΟΝ. Ἀπλείστου Guelph. Ald. Rob.

γ. 103. ΤΗΝ ΘΥΜΟΒΟΡΟΝ ΑΥΠΗΣ ΦΡΕΝΑ. Τὴν θυμόφθορον λύπης φρένα Med. Guelph. Ald. Rob. Τὴν θυμοδόρον φρένα λύπης Turn. Abresch. Τὴν θυμοδόρου φρένα λύπην, h. e. θυμοδόρου κατὰ φρενὰ Heath. ut apponatur τῷ, φρονοῦντι ἄπλητον, et sic Schutz. 1. Sed unice verum est quod vidit Pauw. τὴν θυμοδόρου φρενὶ λύπην, et sic Pors. Schutz. 2. Quorum vestigiis insistens Hermannus ad Aristoph. Nub. p. 33. sic legit, Τῆς θυμοδόρου φρενὶ λύπης, quod eodem redit, sed forte minus est Æschyleum.

Ibid. ΦΡΕΝΑ. Φίκα Guelph.

γ. 104. ΕΠΩΔΙΚΑ. ΣΤΡΟΦΗ 1. Dactyl. tetram. acat. 2. Dactyl. dim. 3. Dactyl. pentam. vide suo loco. 4. Dactyl. dim. e spondeis. 5. Dactyl. trim. 6. Iamb. penthem. 7. Anapæst. hephthem. 8. Dactyl. dim. 9. Et hic et antitheticus pro Antispastis dimetris hypercat. haberi possunt: in hoc Strophico est Antispastus quinquesyllabus, in altero Antistrophico pro Antispasto quinquesyllabo est syzyg. Iamb. ἰωτάσημος, quæ paria faciunt: atque hoc si vitium non subiit: si de Dactylicis cogitandum vide suo loco. 10. Dactyl. tetram. 11. Antispast. dim. brachyc. Antispastus variat in alterius Antispasti dimidio, nam ἄτα Spondeus est. 12. Anapæst. hephthem. 13. Iamb. dim. brachyc. 14. Choriamb. dim. cat. cum syzyg. Iamb. 15. Anapæst. penthem. 16. Antipast. dim. cat. In antithetico Antispastus variat, vide suo loco. 17. Dactyl. penthem. 18. Anapæst. hephthem. vide suo loco. 19. Iamb. dim. acat. 20. Dactyl. pentam. Pauw. Metra hujus Chori adeo sunt turbata, ut frustra in iis enarrandis, ut nunc sunt, laboraveris. Itaque satius visum est totum locum, nostra mente emendatum transcribere post γ. 167. ubi lectorem remittimus.

Ibid. ΚΥΡΙΟΣ ΕΙΜΙ. Hunc locum, qui satis criticos exercuit sic legit Heath.

Κύριός εἰμι θροεῖν ὄδιον κράτος
Αἴσιον ἀνδρῶν
Ἐντελίων· ἔτι γὰρ θεόθεν κατασπίζει
Πειθὼ μολπά·
Ἀλκὰν σύμφυτον, αἶσα,
Ὅπως, Ἀχαιῶν,
Δίθρονον κράτος, Ἑλλάδος ἥβαν
Ξύμφρονα ταγοῖν,
Πέμπει σὺν δορὶ δίκας πράκτορι
Θέριος ὄρνις Τευκρίδ' ἐπ' αἶαν.

Hoc est, ipso interprete; *Idoneus sum enarrare victoriæ omen faustum in itinere oblatum viris principibus (adhuc enim divinitus inspirat fiduciam vaticinium) audiens quo pacto avis impetuosa mittit robur cognatum Achivorum geminum imperium*, h. e. Agamemnonem et Menelaum, *Græciæ pubem eadem cum ducibus*

Digitized by Google

sentientem, cum hasta pœnarum exactore Trojanam ad terram. Schutzius vero in edit. 1. sic legit,

Κύριός εἰμι θεοῖν ὕδιον κράτος
Αἴσιον ἀνδρῶν
Ἐντελίων· ἔτι γὰρ θαίθιν καταπνίει
Πειθὼ μολπάν,
Ἀλκᾷ ξύμφυτος αἰών·
Ὅπως Ἀχαιῶν
Δίθρονον κράτος, Ἑλλάδος ἕδας
Πόμφενα ταγάν,
Πέμπει ξὺν δορὶ καὶ χερὶ πρᾶκτορι
Θύριος ὄρνις Τινρείδᾳ ἐπ' αἶαν.

Potis sum celebrare faustum virorum principum ad bellum proficiscentium robur (adhuc enim divinitus immissa cantum inspirat fiducia, semper potentiæ cognata) quo pacto, inquam, Achivorum duplex robur, Græcæ juventutis concors imperium cum exercitu pœnarum exactore rapax ales Trojanam in terram miserit. Ubi id quod initio dicitur κύριός εἰμι θεοῖν explicatur sequentibus verbis ἔτι γὰρ —— αἰών· quibus illius enuntiati causa redditur. Nempe propterea hunc cantum viribus suis æquum esse pronuntiant, quod se animari sentiant a fiducia divinitus immissa, quæ semper vires conjunctas habeat. Hæc igitur ipsis cantum inspirabat, ex prodigio in itinere principibus oblato orta, nisi enim senes ea fuissent confidentia ut illud ostentum læto belli exitu confirmatum iri sperarent, non profecto illud cantu celebrare ausi fuissent. Ἀλκὰ hic de *canendi facultate*, ut de eadem γομάτων ἴσχυς Choeph. ℣. 718. Hæc Schutz. 1. sed in edit. 2. sic legit ac vertit,

Κύριός εἰμι θεοῖν ὕδιον κράτος αἴσιον ἀνδρῶν
Ἐντελίων· ἔτι γὰρ θαίθιν καταπνίει
Πειθὼ μολπάν,
Ἀλκὰν ξύμφυτος αἰών, κ. τ. λ.

Potis sum celebrare faustum virorum principum ad bellum proficiscentium robur; adhuc enim fiducia divinitus immissa cantum inspirat, potentiam vero ætas congenita, (h. e. quia illud quod narraturus sum ipse vivendo attigi,) &c. in quibus prope ad Heathium accedit vir doctissimus, quem nos etiam sequimur, locum vexatissimum si non plane feliciter, at docte ac leniter tractantem. Menda est Scholiastæ temporibus antiquior, nec illi mederi facile possumus, nisi impedita illa ἀλκὰν ξύμφυτος αἰὼν interpretari liceat, respectu non ad ætatem senum e quibus Chorus constabat, sed ad tempus quo debuit portentum illud absolvi. De quo vide ℣. 129. Quin et eodem respicit supra, ℣. 40. Unde conjicio sic vertendum esse, *Fiducia enim divinitus immissa cantum inspirat, effectum vero ætas congenita dabit.* Tempora rite numerata, ex quo primum illud ostentum principibus oblatum est, hoc enim est *ætas congenita*, illi portento

Digitized by Google

scilicet *ratum omen efficient, et victoriam nobis dabunt.* Duos priores versiculos in unum hexametrum conjungit etiam Pors.

ν. 105. ΑΙΣΙΟΝ. Recte monet Pauw. vocem ὅσιον quam ex Asclepiade inter VV. LL. recenset Schol. ad præcedens ὅδιον pertinere.

γ. 106. ΕΚΤΕΛΕΩΝ. Ἐντελίων, *in magistratu*, præter Stanleium Is. Casaub. Pears. Heath. Schutz. quibus assentior. Utramvis lectionem confirmat Abreschius, ἐκτελίων, *perfectorum*, ex Hesiod. Ἔργ. γ. 466. Eurip. Ion. γ. 780. Nostro in Pers. ν. 218. Ἐντελίων, *perfectorum*, ex Soph. Trachin. ν. 773. Nostro in Choeph. γ. 248. Ælian. de Anim. I. 46. Ἐντιλίων, *in magistratu*, apud Lexica e Synesio. Quibus addi possunt Polyæn. VIII. 39. Suid. in voce Ἐντιλής.

Ibid. ΚΑΤΑΠΝΕΙΕΙ. Καταπναίει Guelph. Καταπνίει Ald. Pauw. Abresch. Heath. Schutz. quibus assentior.

γ. 108. ΑΛΚΑΝ ΣΥΜΦΥΤΟΣ ΑΙΩΝ. Heathii emendationem, ἀλκὰν σύμφυτον ἀΐων tum aliis laborare incommodis tum metro repugnare docuit Schutz. qui prius ἀλκὰν σύμφυτον ᾄδων, *cognatum robur canens*, fratres scilicet, Agamemnonem et Menelaum, reponendum censuerat, at curas ejus secundas, quas in textum admisit, nescio an felicius, dedimus ad γ. 104.

γ. 110. ΕΛΛΑΔΟΣ ΗΒΑΝ. Ἑλλάδος ἥβας, *pubis Græcanicæ*, præter Stanleium Is. Casaub. improbantibus Pauw. et Heath. sed adsentientibus Schutz. Pors. et nobis, si digni sumus qui sequamur tantos viros. Ἑλλὰς ἥβη, ut Ἑλλὰς φωνὴ, si genitivum a genitivo pendere nolis.

γ. 111. ΤΑΓΑΝ. Τὰν γᾶν Med. Ald. Rob. Τὰν γᾶν Guelph.

γ. 112. ΠΕΜΠΗΙ. Πέμπει Med. Guelph. Turn. Heath. qui monet ὅπως πέμπῃ valere *ut mittat*, non, *quo pacto miserit.* Sic Schutz.

Ibid. ΞΥΝ ΔΟΡΙ. Ξὺν δορὶ Heath. qui sic versum constituit Anapæst. dim. acat. Dactylico tetrametro, qui ἰσόχρονος est, satis respondentem, ut ipsi videtur: melius forte utrumque dixisset Anapæsticum.

Ibid. ΔΙΚΑΣ ΠΡΑΚΤΟΡΙ. Δίκας πλάκτορι Ald. Λύμας πράκτορι *raptus mulieris nuptæ vindici*, Pauw. ut sit Dactyl. tetram. Καὶ χιρὶ πράκτορι certissima est emendatio Schutz. ex Aristoph. Ran. ν. 1323. Et sic Pors.

γ. 113. ΑΙΑΝ. Commate tantum distinguunt Schutz. Pors.

γ. 114. ΟΙΩΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΥΣ. Οἰωνῶν βασιλεῖς Schutz. 2. Locum sic ordinat Hermannus de Metris Pind. p. 186.

> Οἰωνῶν βασιλεὺς βασιλεῦσι νε-
> ῶν ὁ κελαινὸς ὅ, τ' ἐξόπιν ἀργίας.

γ. 115. ΝΕΩΝ. Νέων Ald. Hunc et seq. versiculum sic legunt Pors. Schutz. 2.

> Βασιλεῦσι νεῶν
> Ὁ κελαινὸς ὅ, τ' ἐξόπιν ἀργίας.

Digitized by Google

γ. 116. ΑΡΓΙΑΣ. Ἀργείας Guelph. Ald. Ut metro satisfacias, synizesis vel potius synalæpha erit ἀργίας, de qua vide ad Pers. γ. 35.

γ. 118. ΔΟΡΙΠΑΛΤΟΥ. Δορυπάλκτυ Guelph. Δορύπαλκτον Ald. Δορυπάλτυ Rob.

γ. 119. ΠΑΜΠΡΕΠΟΙΣ ΕΝ ΕΔΡΑΪΣΙ. Παμπρέπτοις ἐν ἕδραισι Abresch. metri gratia. Recte procul dubio. Sic Schutz. Pors. Sed in notis Schutz. sic legit,

Χειρὸς ἐκ δορικάλτυ
Παμπρέπτοισιν ἕδραισι.

In decoris armatæ manus sedibus. Ut χειρὶ δορίπαλτος sit, vel pars exercitus Græcorum, ante regium palatium congregati, vel cohors hastatorum ante regias ædes excubias agens. Sed vide Notas Varr. Philologg. Male Arnaldus ἐν παμπρέποις ἕδραισι, ut esset Iamb. dim. cat. Ἕδραισιν dant Guelph. Ald. Rob.

γ. 121. ΕΡΙΚΥΜΟΝΑ ΦΕΡΒΟΝΤΟ ΓΕΝΝΑΝ. Ἐρικύματα φέρβατι γίνναν Med. f. pro Dorico φέρβοντι, h. e. φέρβουσι inquit Salvin. Sed levior est error. Litteræ β et μ vel nullum vel tenuissimum habent discrimen in quibusdam codicibus, quod accidit forte in eo codice e quo Mediceus descriptus est, ubi revera legebatur φέρματι, ut est in Guelph. et sic ediderunt Rob. Turn. Ἐρ' ἰκύματα φέρματι γίνναν Ald. Varie tentat Pauw. sed plane infeliciter. Ἐρικύμονα φέρβοντο γόναν, metri gratia in Antithetico, vel ἐρικύμονα κέροντο γόναν, *vescentes laniabant*, ne sit tautologia in φέρβοντο et βοσκόμενοι, vel etiam κέρσαντο, vel denique ἐρικύμονα κέρματι γίνναν, h. e. βοσκόμενοι λαγίναν γίνεαν κέρματι, *vescentes leporem minutatim.* Sed nihil agit vir cl. Ἐρικύματα φέρματα γίνναν pro lectione Turnebi incaute laudat Abresch. eamque probat, ut sic βλαβέντα habeat quo referatur. Heathius nihil mutat, nisi quod pro γίνναν, γίναν reponi malit metri gratia; fallitur autem vir cl. cum affirmat vocalem ante duplicem ν corripi posse, quod non est hic disputandi locus. Recte vero Pauwii conjecturas improbat. Ἐρικύμονα φέρματι γίνναν, h. e. *vescentes leporino genere multa prole fœcundo*, περιφραστικῶς pro simplici *vescentes lepore* Schutz. 1. Βοσκόμενοι λαγίναν ἐρικύμονα φέρματι γίνναν Pors. Schutz. 2. Sed quis non videt inextricabili generum difficultate laborare hunc locum? Neque commenta illa quibus λαγωὸν subaudiatur ad βλαβέντα flocci sunt æstimanda. Scribendum igitur, ut mea fert sententia,

Βοσκόμενοι λαγίδαν ἐρικύμονα φέρματι γίνας,
Lepore vescentes onere prolis gravida.

Et sic expedita videntur omnia.

γ. 123. ΤΟ Δ' ΕΥ ΝΙΚΑΤΩ. Τόδ' εὐνικάτω Ald. et sic γ. 143. Paulo rectius, γ. 167. Τόδ' εὖ νικάτω.

γ. 124. ΚΕΔΝΟΣ. Hæc sic ordinant Pors. Schutz. 2. ut Antitheticis respondeant,

Κεδνὸς δὲ χρατόμαντις ἰδὼν δυὸ λήμασι δισσώ.

Digitized by Google

γ. 125. ΔΙΣΣΟΥΣ. Videtur scribendum Δισσοῖς. CANTER. At hoc improbant Abresch. Schutz. Mox λογοδαίτας Ald. Rob. Turn.

γ. 127. ΠΟΜΠΟΥΣ Τ' ΑΡΧΟΥΣ. Πομπούς τ' ἀρχὰς Med. Guelph. Ald. Rob. Turn.

Πομποῖς δ' ἀρχοῖς
Οὕτως εἶπε τεράζων.

Schutz. in Comment. edit. 1. et in textu edit. 2. Malim Πομπῆς τ' ἀρχῆς.

γ. 132. ΠΡΟΣΘΕ ΤΑ. Πρόσθετα Pauw. Heath. Schutz. 2. sed nihil muto. Mox δημιοπλησθῆ Ald.

γ. 134. ΟΙΟΝ. Οἷον Turn. Pearson. Pauw. h. e. *tantum, solum ne qua calamitas*, &c. sed cum οἷον ita positum alibi non observasset Pauwius, reponendum censuit Οἵ, οἵ, quod timentis est. Sed haud injuria repugnat Heath. Οἷον item Schutz. Pors. qui in edit. 2. legit Οἷον μήτις † ἄτα. Locum sic ordinat Herm. de metris Pind. p. 186.

Οἷον μὴ θεόθεν κνεφάσῃ πρότυ-
πτῖδ' ἄτα γόμιον μέγα Τροίας
Στρατευθέν.

γ. 135. ΚΝΕΦΑΣΗι. Κνεφάσιις Pauw. Hos versus sic corriget Heath. metri *sui* gratia,

1. Θεόθεν κνεφάσῃ πρότυπτὶν γό-
2. μιον μέγα τῆς Τροίας.

1. Anapæst. hephthem. 2. Ion. maj. dim. cat. Aliter Pors. Schutz. 2.

Θεόθεν κνεφάσῃ
Προτυπτὶν γόμιον μέγα Τροίας.

Ibid. ΠΡΟΤΥΠΕΝ. Προτυπτὶς Ald. Turn. quod Pauwio non displicet. Προτυπτεῖσα Schutz. ut ἄτα προτυπτεῖσα, ex ipsius interpretatione significet *calamitatem irrumpentem*.

γ. 136. ΣΤΟΜΙΟΝ. Ἐτόμιον Guelph. errore satis obvio.

γ. 137. ΣΤΡΑΤΕΥΘΕΝ. Στρατωθὶν Med. Ald. Rob. Hanc vocem deleri jubet Hermannus, utpote ab interpretamento natam ad προτυπτὶν, *prorumpens*, cf. Il. Ν'. 136.

Ibid. ΟΙΚΩι. Οἴκτῳ Jacob. Schutz. 2. Mox ἔτι, φθόνος Ald.

γ. 139. ΠΤΑΝΟΙΣΙ ΚΥΣΙ. Πτανοῖσιν κυσὶν Med. Κυσὶν etiam Rob. Πτανοῖσιν κυσὶ, quod metrum aperte postulat Pauw. Pors. Schutz. 2.

γ. 141. ΠΤΩΚΑ ΘΥΟΜΕΝΟΙΣΙΝ. Πτάων καθυμένοισιν Ald. Πτᾶκα θυομένοισιν Rob. Totum locum sic legunt Pors. Schutz. 2.

Digitized by Google

Αὐτότοκον περὶ λόχῳ μογιερὰν στάκα θυομένοισι.

Quæ lectio confirmatur et a Rob. et ab Hesych. Πτάξ· στακίς· πτώξ· διιλός. Mox ἀιτῶν, Attice, Pors.

γ. 144. ΕΠΩΙΔΟΣ. 1. Iamb. dim. acat. 2. Iamb. trim. brachyc. 3. Dactyl. tetram. 4. Ep-Ionic. dim. hypercat. propter Iambos pro Trochæis; aut Antispast. dim. hyperc. cum syzygia Iamb. 5. Dactyl. tetram. 6. Dactyl, dim. 7. Dactyl. trim. 8. Dactyl. tetram. acat. aut cat. Ἰήϊ est Dactylus; καλῶ pro καλέω non requiritur. 9. Dactyl. penthem. 10. Anapæst. hephthem. si ηϊ in unam syllabam contrahas, alias dim. cat. ut ἴδας sint duæ Anapæsti breves. 11. Dactyl. penthem. e spondeis. 12. Dactyl. penthem. 13. Anapæst. hephthem. 14. Dactyl. penthem. 15. Anapæst. hephthem. 16. Dactyl. trim. 17. Dactyl. penthem. 18. Anapæst. hephthem. 19. Dactyl. penthem. 20. Anapæst. hephthem. 21. Dactyl. penthem. 22. Anapæst. hephthem. 23. Dactyl. dim. 24. Habuimus supra. PAUW. 2. Asynartet. e Dochmio et penth. Troch. vide suo loco. 6, 7. Vide suo loco. 9, 10. Hi duo faciunt non nisi unum Dactyl. hexam. Idem de 12 et 13, de 14 et 15, de 17 et 18, de 19 et 20, de 21 et 22. sit dictum. HEATH.

Ibid. ΤΟΣΣΟΝ. Τόσσων Guelph. Ald. Rob.

Ibid. ΕΥΦΡΩΝ Α ΚΑΛΑ. Εὔφρων καλὰ Med. Guelph. Rob. Ἄφρων καλά Ald. Ἄφρων καλα δρόσοισιν Turn. Hunc locum, satis per se obscurum vexatumque, mirum quantum vexavit Pauw. qui sic legit,

Τόσσον περ εὔφρων, ἃ καλὰ
Δρόσοισιν ἀίφθοισι, μαλίρων ὄντων
Πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάστοις
Θηρῶν ὀβρικάλοισι, τερπνὰ
Τέτων, κ. τ. λ.

Verba vero sic conjungit, "Τόσσον περ εὔφρων μαλίρων ὄντων πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάστοις ὀβρικάλοισι, ἃ καλὰ δρόσοισιν ἀίφθοισι, αἰτεῖ τέτων, κ. τ. λ. *benevola favens catulis*, &c. εὔφρων ὀβρικάλοισι· ἃ καλὰ δρόσοισιν ἀίφθοισι, *formosa roribus incoctis; qui solis radiis non sunt cocti*, frigidulis, matutinis. Elegantissima est phrasis de dea venatrice, quæ operi incumbit summo mane, et pulchrior existet solito si roribus matutinis sit humectata probe." Hactenus vir doctissimus, qui subdit, quod præterire nefas ducerem, *Locus ineptus nunc gratias habet singulares!* Nec felicius rem gessit Heath. in hoc solum laudandus quod Pauwium deriserit. Locum vero sic legendum proponit;

Τόσσον περ εὔφρων ἃ καλὰ
Δρόσοισιν ἀίπτοισι ματέρων ὄντων,
Πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάστοις
Θηρῶν ὀβρικάλοισι, τερπνὰ
Τέτων αὐτὴ ξύμβολα φαίνει,

Digitized by Google

Δέξια μὲν κατά-
μομφα δὲ φάσματα ϛρυθῶν.

Φάσματα ϛρυθῶν ad passerem cum pullis a dracone voratum pertinere censet vir doctus, qui locum sic interpretatur. "*Quanquam tantopere benevola sit pulchra illa dea pullis nondum volare valentibus* (aut si mavis cum Pauwio ἀπέπτοις h. e. ἀπεπείροις, *immaturis*) *omnium quæcunque sint matres* (vel si mavis μαλερῶν, *imbecillium*, ut est apud Hesych. et Suid.) *et omnium agrestium ferarum catulis mammas amantibus* (id est *teneris*) *jucunda horum quæ dixi præsagia ipsa ostendit, fausta illa quidem sed culpanda ostenta passerculorum.* Schutzius autem sic legit,

Τόσσον περ εὔφρων ἁ καλὰ,
Δρόσοισιν ἀέπτοισι μαλερῶν λεόντων
Πάντων τ' ἀγρονόμων φιλομάϛοις
Θηρῶν ὀβρικάλοισι, τερπνὰ
Τούτων, αἰτῶ, ξύμβολα κράναι
Δέξια μὲν κατάμομφα δὲ
Φάσματα ϛρυθῶν.

Pulchra igitur Dea illa, tantopere favens tenellis rapidorum leonum catulis omniumque agrestium mammas amantibus seu lactantibus ferarum fœtibus, jucundum harum avium, precor, portentis exitum det, faustis illis quidem ob significationem, sed culpandis tamen ob numen Dianæ læsum. Locus quidem ita vexatus est, ut difficile sit cuiquam in eo sibi satisfacere, nec opus est ad vanas abire hariolationes, quæ quidvis nobis offerunt præter id quod debent. Itaque post emendationes Schutz. nihil addiderim. Jungendum est autem τόσσον περ αἰτῶ, *hoc tantum rogo.*

ϒ. 145. ΑΕΠΤΟΙΣΙ. Ἀέλπτοις Guelph. Ald. Rob. Turn. f. ἀπτησὶ Heath. Vulgatam ex auctoritate Aristophanis Grammatici apud Eustath. Il. Α'. 567. tuentur Abresch. et Schutz. in eo tamen differunt quod Abresch. ad Hesych. in Voce Ἄπτον, per ἄεπτον intelligi voluerit ἰσχυρὸν, quasi satis virium habens πρὸς τὸ ἁμὰ, s. ὁμῶ ἕπεσθαι. Rectius Schutz. in contrarium sensum accipit cum Schol. consentiens. Interea tamen vel ἀέπτοισι, vel ἀάπτοισι, vel ἀήτοισι, lectoris arbitrio permittit.

Ibid. ΜΑΛΕΡΩΝ ΟΝΤΩΝ. Μαλερῶν ὄλτων Rob. Ματέρων ὄντων Heath. nulla ratione syntaxeos habita. Emendationem Stanl. in textum receperunt Schutz. Pors.

ϒ. 147. ΟΒΡΙΚΑΛΟΙΣΙ. Ὀκρικάλοισι Ald.

ϒ. 148. ΑΙΤΕΙ. Αὐτὴ Heath. Αἰεὶ Le Grand. Αἰτῶ Schutz. quod et seq. καλέω confirmatur.

Ibid. ΦΑΝΑΙ. Κρᾶναι Med. Guelph. Ald. Κράναι Rob. Turn. Post φάναι quod pro φήναι Doricum a φημὶ vocat, plenius etiam distingui jubet Pauw. Unde hunc sensum totius loci quodammodo sibi confingit. "Τούτων, *horum*, hujus ostenti, τερπνὰ sibi, scil. Dianæ. Petit Diana, ut quæ jucunda sibi sint dicam

Digitized by Google

in his. Δίξια μὲν, &c. fausta quidem sunt ostenta: sed in illis culpandum revera istud de pullis, quibus Diana favet, et quorum tutelam gerit: Hoc est quod de ipsa petit ut dicam." Hæc Pauwius, satis perplexe. Sed monet Heathius φάναι a φημὶ priorem correptam habere. Κράναι, post Robortellum, Schutz. Pors. quibus accedo.

γ. 149. ΚΑΤΑΜΟΜΦΑ. Κατάμορφα Rob. Hos versus sic constituit Heath.

1. Δίξια μὲν κατάμομφα δὴ
2. Φάσματα ζευθῶν.

Quorum priorem vocat Dactyl. trim. alterum penthem. Troch. sic etiam dividit Schutz.

γ. 151. ΙΗΙΟΝ. Ἴηον Ald. Turn. Ἴκιον Rob. Mox ἀντὶ πανόψις Ald.

γ. 153. ΔΑΝΑΟΙΣ. Δαναοῖς Ald. Hos versus sic ordinat Schutz.

Δαναοῖς χρονίας
Ἐχενηΐδας ἁπλοίας τεύξῃ.

γ. 155. ΣΠΕΥΔΟΜΕΝΑ. Σπερδομένα Guelph. Σπενδμένα Ald. Hunc et seq. versiculum præter Heath. in unum conjungunt Pors. Schutz. 2.

γ. 157. ΝΕΙΚΕΩΝ. Metra sic dividit Pors.

Νεικέων τίκτοντα σύμφυτον
Οὐ δεισήνορα· μίμνει.

Ibid. ΤΕΚΤΟΝΑ. Τίκτοντα Rob. Totum locum sic legit Schutz. 2.

Νεικέων τίκτονι σύμφυλον,
Οὐ δεισήνορι.——

Rixarum architectæ cognatum, virum haud metuenti. Ut νεικέων τίκτων sit Clytæmnestra cui σύμφυλος erat Iphigenia. Non probo. Συμφύτων inter VV. LL. recenset Is. Casaub. Mox ὐδ' εἰσήνορα Ald.

γ. 159. ΠΑΛΙΝΟΡΣΟΣ. Παλίνορτος Med. Guelph. Ald. Rob. Παλίνορσος vel interpretandum de reditu Clytæmnestræ ab Iphigeniæ immolatione, ut censet Schutz. vel potius legendum παλίνορσον, ut lateat accusativus ἄνδρα in δεισήνορα, unde sensus loci erit, *Manet enim reducem,* Agamemnonem, *metuenda domus custos dolosa, memor ira* (h. e. opperitur maritum reducem uxor, domi desidens, insidiosa, memorem iram servans) *vindictam pro filia exactura.*

γ. 160. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ. Sex proxime sequentes versiculos in tres hexametros commode redegerunt Pors. Schutz. 2.

γ. 163. ΑΠΕΚΛΑΓΞΕΝ. Ἀπέκλαιξεν Med. Guelph. Ald. errore satis obvio.

γ. 166. ΟΜΟΦΩΝΟΝ. Ὁμόφρονον Ald. Ὁμόφρων ἂν Turn. Commate distinguit Pauw. Jam vero, excussa Lectionis Varietate,

Digitized by Google

choricum hoc canticum nostris et aliorum laboribus, quantum ejus fieri potuit emendatum exhibebimus. Quid singulis debeatur satis indicavimus suo loco.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ.

1. Κύριός εἰμι θροεῖν ὄδιον κράτος αἴσιον ἀνδρῶν
2. Ἐντελίων· ἔτι γὰρ θεόθεν καταπνείει
3. Πειθὼ μολπάν,
4. Ἀλκὰν ξύμφυτος αἰών·
5. Ὅπως Ἀχαιῶν δίθρονον κράτος,
6. Ἑλλάδος ἥβας ξύμφρονα ταγάν,
7. Πέμπῃ ξὺν δορὶ καὶ χερὶ πράκτορι
8. Θέριος ὄρνις Τευκρίδ' ἐπ' αἶαν.
9. Οἰωνῶν βασιλεὺς βασιλεῦσι νεῶν, ὁ μελαινὸς
10. Ὁ δ' ἐξόπιν ἀργίας
11. Φανέντες ἵκταρ μελάθρων χερὸς
12. Ἐκ δορυπάλτᾳ,
13. Παμπρέπτοις ἐν ἕδραισι
14. Βοσκόμενοι λαγίδαν, ἐρικύμονα φέρματι γίνας,
15. Βλαβέντα λοισθίων δρόμων.
16. Αἴλινον, αἴλινον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

1. Κεδνὸς δὲ στρατόμαντις ἰδὼν δυὸ λήμασι δισσὼς
2. Ἀτρείδας μαχίμους ἐδάη λαγοδαίτας,
3. Πομπῆς τ' ἀρχούς.
4. Οὕτω δ' εἶπε τεράζων.
5. Χρόνῳ μὲν ἀγρεῖ Πριάμου πόλιν
6. Ἄδε κέλευθος, πάντα δὲ πύργων
7. Κτήνη πρόσθε τὰ δημιοπληθῆ,
8. Μοῖρ' ἀλαπάξει πρὸς τὸ βίαιον.
9. Οἷον μὴ θεόθεν προτυπὼν γόμιον μέγα Τροίας
10. Κνεφάσῃ τὶς ἄτα
11. Στρατευθέν· Οἴκῳ γὰρ ἐπίφθονος
12. Ἄρτεμις ἁγνὰ
13. Πτανοῖσιν κυσὶ πατρὸς,
14. Αὐτότοκον πρὸ τόκου μογερὰν σταίσα θυομένοισιν.
15. Στυγεῖ δὲ δεῖπνον αἰετῶν.
16. Αἴλινον, αἴλινον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω.

ΕΠΩΙΔΟΣ.

1. Τόσσον περ εὔφρων ἀ καλὰ
2. Δρόσοις ἀέπτοις μαλερῶν λεόντων
3. Πάντων τ' ἀγροτόμων φιλομάστοις

Digitized by Google

4. Θηρῶν ὀρεικάλοισι, τερπνὰ 'κ
5. Τέτμεν, αἰτῶ, ξύμβολα κράναι
6. Δίξια μὲν κατάμομφα δὲ
7. Φάσματα γρυθῶν.
8. Ἰήϊον δὲ καλέω Παιᾶνα,
9. Μή τινας ἀντιπόους Δαναοῖς χρονίας ἐχενηΐδας
10. Ἁπλοίας τεύξῃ,
11. Σπευδομένα θυσίαν ἑτέραν, ἄτομον τιν', ἄδαιτον,
12. Νεικέων τέκτονα σύμφυτον, ὑ δεισήνορα· μίμνει
13. Γὰρ φοβερὰ παλίνορσον
14. Οἰκόνομος δολία μνάμων μῆνις τεκνόποινος.
15. Τοιάδε Κάλχας ξὺν μεγάλοις ἀγαθοῖς ἀπέκλαγξιν,
16. Μόρσιμ' ἀπ' ὀρνίθων ὀδίων οἴκοις βασιλείοις.
17. Τοῖς δ' ὁμόφωνον.
18. Αἴλινον, αἴλινον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω.

Metra sunt, in Stropha, 1. Dactyl. hexam. 2. Dactyl. pentam. 3. Dactyl. dim. e Spondeis. 4. Pherecrat. 5. Asynart. ex Iamb. monom. et Dactyl. dim. 6. Dactyl. tetram. vel Anapæst. dim. acat.; posterius malim. 7. Ut et hic. 8. Et hic etiam. 9. Dactyl. hexam. 10. Dochmius. Vide suo loco. 11. Asynartet. ex Iamb. monom. et Dactyl. dim. 12. Dactyl. dim. 13. Pherecrat. 14. Dactyl. hexam. 15. Iamb. dim. acat. 16. Dactyl. pentam. quod malim quam Asynartet. e Dactyl. trim. et Dochmio. In Epodo autem 1. Iamb. dim. 2. Asynartet. ex Iamb. penthem. 3, 4, 5. Omnes sunt vel Dactylici tetram. vel Anapæstici dim. 6. Dactyl. trim. 7. Dactyl. dim. modo liceat ultimam in *φάσματα* corripere. Sin minus erit Dochmius. 8. Asynartet. e Dochmiis. Prioris Dochmii locum habet Iamb. penthem. alterius epitritus primus cum syllaba, in καλέω est synizesis. 9. Dactyl. hexam. 10. Dactyl. penthem. 11, 12. Uterque est Dactyl. hexam. 13. Dactyl. trim. 14, 15, 16. Omnes sunt Dactylici hexametri. 17. Dactyl. dim. 18. Habuimus supra.

℣. 168. ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. ΣΤΡΟΦΗ α'. 1. Antispast. dim. hyperc. 2, 3, 4, 5. Omnes sunt Trochaici hephthem. 6. Dactyl. penthem. vide suo loco. 7. Anapæst. hephthem. 8. Troch. hephthem. PAUW. 1. Antispast. dim. hyperc. ab epitrito quarto incipiens quem sequuntur puri Trochæi, ut epitritum primum excipiunt Iambi. 6. Dactyl. trim. 7. Dactyl. dim. de quibus videndum suis locis.

Ibid. ΕΙ ΤΟΔ'. Εἰτὸ δ' Rob.

℣. 170. ΤΟΥΤΟ. Τῦτον Guelph. Ald.

Ibid. ΝΙΝ. Νίν μὲν Heath. ut metrum antithetico a se correcto respondeat. Non probo.

℣. 173. ΠΛΗΝ ΔΙΟΣ. Πλὴν Δία Ald. Turn. Grot. in Excerpt. quod Pauwio valde probatur, qui præterea versum sic legit, Πλὴν Δία εἰ τὸ μάταν, vel Πλὴν Δία γ' si cui hiatus displicuerit; ut

Digitized by Google

sit sensus, *præter Jovem præterea nihil conjectare possum.* Sed merito repugnat Heath. qui legit, Πλὴν Διὸς, ὡς τόδε μάταν et totum locum sic interpretatur, *Jupiter qualiscunque demum sit, (si hoc nomine appellari ei gratum est, hoc eum ipse appello) non possum similitudinem aliquam quærens assequi, cum omnia mihi ratiocinatione æstimare detur, Jove excepto. Ita vanum hoc et inutile pondus a cogitationibus nostris dehinc revera abjicere oportet.* Quod mihi vix Pauwii emendatione minus frigidum est. Et recte dubitat Schutz. an τόδε μάταν ἄχθος pro τόδε μάταιον ἄχθος, dici possit. Itaque locum sic emendat, Πλὴν ἐκ Διὸς, εἰ τόδ' ἐμᾶς, ut sit sensus, *Jupiter, quisquis est, si hoc nomine se invocari gaudeat, hoc ipso eum compello. Non possum enim decernere,* etiamsi *omnia perpendam, nisi a Jove* monitus, *utrum hoc meæ curæ pondus vere,* seu tuto, *oporteat abjicere.* Quam conjecturam confirmat ex ν. 1007.

Εὔχομαι δ' ἀπ' ἐμᾶς τιν'
Ἐλπίδος ψυθῆ πιστιῖν
Ἐς τὸ μὴ τελεσφόρον.

Quod enim ibi est ἐμᾶς ἐλπίδος, *mei timoris* id hoc loco est ἐμᾶς φροντίδος. Altera ejusdem conjectura minus placet,

Πλὴν ἐκ Διὸς εἰ τόδε μαθὼν
Ἀπὸ φροντίδος ἄχθος.

Non possum conjicere, nisi a Jove didicero. Πλὴν Διὸς εἰ τὸ μάταν Pors. Πλὴν Διὸς εἰ τόδ' ἐμᾶς Schutz. 2. qui vertit, *Non possum conjicere, etiamsi omnia perpendam præter Jovem, an hoc curæ meæ onus vere liceat abjicere.* Malim vero metra sic ordinare,

Πλὴν Διὸς εἰ τόδ' ἐμᾶς ἀπὸ
Φροντίδος ἄχθος.

Quibus in Antistropha respondent,

Ζῆνα δέ τις προφρόνως ἐπι-
νίκια κλάζων——

Locum sic transtulit Interpres Gallus. *En vain j'ai cherché, je ne trouve que toi qui puisses m'aider à délivrer mon âme du poids de ses soucis.*

Ibid. MATAN. Μάτας Aur.

ν. 175. ΕΤΗΤΥΜΩΣ. Ἐντυτήμως Guelph. Ald.

ν. 176. ΟΥΔ'. Εὖτ' *quando, quoniam,* Is. Casaub. Misere locum corrumpit Pauw. legendo,

Οἶδ' ὅστις πάροιθεν ἦν μέγας
Παμμάχῳ θράσει βρύων,
Οὐδὲ ἂν λέξαι πρίν ἄν.
Ὡς δ' ἔπειτ' ἔφυ τρια-
κτῆρος οἴχεται τυχών.

Hoc est, ipso interprete, *Novi, qui modo erat magnus, omnigena*

Digitized by Google

audacia scatens, ne verbum mutiisse olim; ut vero postea evasit, perit superiorem nactus. Quæ nemo tanti faciat ut refellere dignetur.

γ. 178. ΟΥΔΕΝ ΤΙ. Abest τι a Guelph. Ald. Rob. Turn. Grot. in Excerpt. Pors. Hunc versum durissime emendare conatus est Abresch. legendo, Οὐδὲ λίξαι τι πρὶν ὄν, ut esset sensus, Οὐδ' ἴχω λίξαι οὐδέν τι πρὶν ὄν, οὐδ' ὅτις πάροιθεν τῷ Διὸς ἦν μέγας βρύων παμμάχῳ θράσει, ὃς γὰρ ὕπειτα ἴφθι τυχὼν τριακτῆρος οἴχεται. Nec melius rem gessit Heath. legendo, οἵδε ἀντιλίξαι πρὶν ὤν, qui totum locum sic vertit, *Neque quicunque prius magnus erat, audacia ad omnia aggredienda prompta affluens, ejus se voluntati opponere valuit olim existens; qui vero postea exstitit victorem nactus periit.* Leniorem attulit medicinam Schutz. legendo, Οὐδὲν ἂν λίξαι πρὶν ὤν, quæ sic vertit, *Neque enim qui olim erat magnus,* scilicet Deus, audacia *nihil non oppugnante abundans, quicquam nobis* de futuro harum rerum eventu quem scire cupimus *dicere possit, cum olim fuerit,* nunc vero scil. occiderit, *et qui postea exstitit* similiter *victorem nactus periit.*

Ibid. ΠΡΙΝ ΩΝ. Πρὶν ἄν Turn.

γ. 183. ΦΡΕΝΩΝ. Φρονῶν Rob.

γ. 184. ΣΤΡΟΦΗ β'. 1, 2, 3. Troch. hephthem. 4. Antispast. dim. hypercat. 5, 6. Vide suo loco. 7. Troch. trim. brachyc. 8. Troch. penthem. PAUW. 4. Vel Asynartet. e Dochmio et syzyg. Iamb. vel Antispast. dim. hyperc. ab epitrito quarto incipiens adjectis Trochæis puris. Prius malim. 5, 6. Vide suo loco. 7. Asynartet. e penthem. Troch. et Iamb.

Ibid. ΦΡΟΝΕΙΝ. Φρονεῖ Ald.

γ. 185. ΤΩι ΠΑΘΕΙ ΜΑΘΩΝ. Malim μάθαν, vel μάθος, sicut παθήματα μαθήματα dicuntur. CANTER. Τῷ πάθει μάθος Med. Ald. Rob. Turn. Pauw. Is. Casaub. (qui μάθαν tamen præfert ob ductum literarum) Grot. in Excerpt. Τὸν πάθη μάθος Schutz. 1. eleganter, monet enim H et EI centies a librariis permutari, quod vero τῷ in τὸν mutaverit, cum præcesserit τὸν φρονεῖν, id nemini non probabitur. Nec repugnaverim si quis maluerit τὸν πάθη μάθη. Sed perinde est. Τὸν πάθει μάθος Pors. Schutz. 2. Τῷ παθεῖν μαθεῖν, quod Arnaldo in mentem venit, nemo feret qui aures non obtusas habet.

γ. 187. ΠΡΟ ΚΑΡΔΙΑΣ. Πρὸς καρδίας Turn. Grot. in Excerpt. adprobante Pauw. qui festivam tamen emendationem suggerit, στάσει πρὸ καρδίας, *stabit ante cor,* ut quis stat ante januam, quam pulsat ut intret: hanc ille conjecturam *perquam probabilem* vocat! Vulgatam tuetur Heath. sic interpretatus, *prope cor stillat.*

γ. 188. ΜΝΗΣΙΠΗΜΩΝ ΠΟΝΟΣ. Vel rescribendum, Pauwio judice,

Μνησιπήμων πόνος· καὶ
Παρ' ἄκρητας ἦλθε σωφρονεῖν.

Digitized by Google

Ut Antitheticis respondeant, quorum prior est Pæon. dim. hyperc. alter Antispast. dim. hyperc.; vel reformanda sunt Antithetica ut his respondeant, ad hunc modum,

Εὖτ' ἀπλοίᾳ κεναγ-
γεῖ βαρύνοντ' Ἀχαϊκὸς λεώς.

Quorum prior est Pæon. dim. acat. ex Creticis, alter, ut viro cl. placet, Asynartet. e penthem. Troch. Heathius recepta distributione Pauwii, Μνησιπήμων πόνος καὶ—— versum vocat Period. cat. Multo elegantius metra ordinat Pors.

Μνησιπήμων πόνος· καὶ παρ' ἄ-
κοντας ἦλθε σωφρονεῖν.

Quibus respondent,

Εὖτ' ἀπλοίᾳ κεναγγεῖ βαρύ-
νοντ' Ἀχαϊκὸς λεώς.

1. Pæon. trim. acat. ex Creticis. 2. Troch. hephthem. Sic Schutz. 2.

℣. 190. ΒΙΑΙΩΣ. Βιαίῳ Rob. Βίαιος Turn. quem sequitur Grot. in Excerptis, et Pauw. qui vertit, *gratia efficax*, de sensu Theologico somnians. Βεβαίως, quæ est conjectura Le Grand. recte posthabuit Schutz. docens voce βιαίως vim ac potentiam Jovis declarari.

℣. 192. ΚΑΙ ΤΟΘ'. Metra recte digessit Stanleius, quem cæteri sequuntur.

℣. 194. ΑΧΑΙΚΩΝ. Ἀχαιικῶν Ald. Rob. ut et mox ℣. 197. Ἀχαιικός. Sic etiam Pauw. Arnald. Schutz. 1. Sed Ἀχαϊκῶν et Ἀχαϊκὸς veriora esse et Ἀττικώτερα nemo nescit.

℣. 195. ΕΜΠΑΙΟΙΣ ΤΥΧΑΙΣΙ. Ἐκπαίοις τύχῃσι Ald. Turn.

℣. 196. ΑΠΛΟΙΑι ΚΕΝΑΓΓΕΙ. Ἀπλοίῳ κεναγεῖ Ald. Κεναγεῖ quoque Turn.

℣. 199. ΤΟΠΟΙΣ. Τόπος Ald. Commate tantum distinguit Schutz. recte ob apodosin in ℣. 213. Sic Pors.

℣. 200. ΣΤΡΟΦΗ γ'. 1, 2. Asynarteti e penth. Iamb. 3. Iamb. dim. brachyc. 4. Iamb. hephthem. 5. Iamb, dim. hypercat. cum spondeo in secundo loco; vel Antispast. dim. hypercat. cum Antispasto in longam desinente; utrumque liberius: habuimus plus semel. 6. De hoc et de antithetico vide suo loco. 7. Iamb. dim. brachyc. 8. Troch. Ithyph. aut Choriamb. dim. cat. Sed vide suo loco. 9. Choriamb. dim. cat. 10. Choriamb. dim. acat. 11. Choriamb. dim. hypercat. 12. Ion. dim. acat. purus. 13. Iamb. penth. aut Antispast. dim. brachyc. Pauw. 3. Iamb. hephthem. vide suo loco. 5. Antispastus Æschyleus, ubi primo Epitrito subjiciuntur Iambi puri. 6. Asynartet. ex Iamb. monom. et Troch. hephthem. 8. Choriamb. dim. cat.; de opposito vide suo loco. De metris 11, 12, 13. et de antitheticis vide suo loco.

Digitized by Google

℣. 201. ΔΥΣΟΡΜΟΙ. Commate distinguunt Heath. Schutz. ut δύσορμοι cum πνοαὶ cohæreat. Recte.

℣. 202. ΝΑΩΝ. Νεῶν Pauw. Νεών τε Pors. ut sit Iamb. hephthem. quod unice verum. Sic Schutz. 2.

℣. 205. ΤΡΙΒΩι. Hunc versum sic legit Pauw. Τρίβῳ, κατίξαινον ἄνθος Ἀργείων, ut sit Iamb. trim. brachyc. Sed omnia sana sunt. Schutzius autem metro consulere voluit legendo, Τρίβῳ, κατίξαινον ἄνθος Ἄργεος: melius dixisset Ἑλλάδος, nam Ἄργεος vix Atticum est. Sed revera Ἀργείων secundam hic corripit, quod in diphthongis ex ι compositis haud infrequens est. Et in edit. 2. Ἀργείων ipse revocavit. Plenam autem distinctionem post Ἀργείων recte tollit Schutz. ob apodosin in ℣. 213. Hermannus hunc versum ex Iambo, Dochmio, et Antispasto constare affirmat. Nos aliter mensi sumus, et forte simplicius.

℣. 207. ΧΕΙΜΑΤΟΣ. Aliquid hic excidisse censet Pauw. vel rescribendum Χειμῶνος ἄλλο μῆχαρ. Sed vitium est in antithetico, de quo vide suo loco. Χείματος ἄλλο τι μῆχαρ post Abreschium Schutz. ut opposito a se constituto respondeat; repugnante tamen Hermanno.

℣. 209. ΕΚΛΑΓΞΕ. Ἔκλαγξεν Pors. Mox ὅς τε pro ὥστε Ald.

℣. 210. ΒΑΚΤΡΟΙΣ. Μάκτροις Rob. ex similitudine literarum β et μ. Cf. ℣. 121. In his versiculis disponendis Porsonum sequor,

1. Ἄρτεμιν ὥστε χθονὰ βάκ-
2. τροις ἐπικρέσαντας Ἀτρεί-
3. δας δάκρυ μὴ κατασχεῖν.

Duo priores sunt Choriambici dim. acat. tertius cat. Sic Herm. Schutz. 2.

℣. 213. ΦΩΝΩΝ. Φρενῶν Ald.

℣. 214. ΠΕΙΘΕΣΘΑΙ. Πιθῆσθαι Jacob. Πιθέσθαι Turn. Pauw. et post eum omnes, quod procul dubio verum est.

℣. 215. ΒΑΡΕΙΑ Δ' ΕΙ ΤΕΚΝΟΝ. Legendum, ob antitheticum Βαρεῖα δ' εἰ τέκνον δα —— ut metra disposuerunt Pors. Schutz. 2.

℣. 217. ΠΑΡΘΕΝΟΣΦΑΓΟΙΣΙ. Rectius ν additur in Med. Guelph. Ald. Rob. Turn.

℣. 218. ΠΑΤΡΩιΟΥΣ. Πατρῴοις Guelph. Ald. Versum sic legit Pauw. ut opposito a se constituto respondeat, Ῥείθροισι πατρῴους χέρας βωμοῦ. Heathius vero metra sic disponit,

Ῥείθροις πατρῴους χέρας βωμοῦ πέλας.
Τί τῶνδ' ἄνευ κακῶν;
Πῶς λιπόναυς γένωμαι;

Rejectis τί et τὶ quæ sententiam quoque turbant. Sic et Pors. Nec aliter Schutz. nisi quod in edit. 1. dederit ῥείθροις, et in utraque λιποναὺς δὲ, ob antitheticum in quem τὶ perperam intulerat.

℣. 220. ΠΩΣ ΛΕΙΠΟΝΑΥΣ. Πῶς λιπόναυς Guelph. Ald. Rob.

Digitized by Google

Τῶς λιπόναυς Turn. Hos versus sic ad Strophicorum normam redigere voluit Pauw.

Κακῶν ; τί ; πῶς λιπόναυς τε
Ξυμμαχίας ἁμάρτω ;

γ. 223. ΟΡΓΑι. Ὀργαὶ Rob.

Ibid. ΠΕΡΙΟΡΓΩΣ ΕΠΙΘΥΜΕΙΝ ΘΕΜΙΣ. Περιόργως ἐπιθυμεῖ Ἄρτεμις, h.e. ἐπιθυμεῖ Ἄρτεμις, vel Περιόργως τ' ἐπιθυμεῖ θέμις Pears. qui subdit has voces περιόργως ἐπιθυμεῖν sibi pro glossemate videri. Contra contendit Is. Casaub. ne sic quidem mensuram versuum satis constare, et vocem περιόργως a Scholiaste agnosci, et hunc etiam locum Hesychio notatum videri in περιοργῶς. Quærit igitur an totum locum per interrogationem sic refingere possimus,

Παρθενίᾳ θ' αἵματος ὀργᾶν
Περιόργως τ' ἐπιθυμεῖν
Θέμις ;——

Sed fatetur vir cl. hoc parum sibi placere in re obscurissima. Nullam difficultatem agnoscit Pauwius, modo θεὰν, Deam, ante ἐπιθυμεῖν subintelligas. Si quis tamen ellipsin noluerit, legendum proponit,

Παρθενίᾳ θ' αἵματος ὀργᾶ
Περιόργως ἐπιθυμεῖ
Θέμις.——

Nam sic, ait ille, Θέμις est ipsa Diana, et jus, quod ad sacrificium illud habebat dea. Alias item comminiscitur lectiones, περιέργως scilicet pro περιόργως, vel legendum,

Παρθενίᾳ θ' αἵματος ὀργὰν
Περιόργως ἐπιθυμεῖν
Θέμις.——

Ut ὀργὰν pro persona sit, et Deam iratam designet. Sed Arnaldus Anim. Critt. p. 226. reponit,

Παρθενίᾳ θ' αἵματος ἀγνὰ
Περιόργως ἐπιθυμεῖ Ἄρ-
τεμις· εὖ δ' ἄρ εἴη.

In quibus Stanleium sequitur, nisi quod ἀγνὰ reposuerit conjectura non valde improbabili, quam ipse ex γ. 138. et Abresch. e Suppl. γ. 1038. confirmant. Sed durissimum est illud Ἄρτεμις. Schutzio vel rescribendum videtur,

Παρθενίᾳ θ' αἵματος ὀργᾶν
Περιόργως τ' ἐπιθυμεῖν
Θέμις.——

H. e. Socios enim meos *Sacrificium quod ventos sedaturum sit, virgineumque sanguinem, vehementer expetere et iracunde flagitare jus fasque est, esset enim utile et conducibile,* (quæ est etiam Heathii interpretatio, Cf. Notas Varr. Philologg.) vel ita corrigendum,

Digitized by Google

Παρθενίᾳ θ' αἵματος ὀργᾷ
Πέρι ἀρχὸς ἱππιθυμεῖν
Θέμις.——

Sacrificium enim —— virgineumque sanguinem cum iracundia principes expetere jus fasque sit. Ita ὀργᾷ περὶ esset iracunde, ut Choeph. ϒ. 33. περὶ φόβῳ est i. q. φοβερῶς. Ἀρχοὶ vero hic iidem sunt qui mox memorantur, ϒ. 238. φιλόμαχοι βραβῆς. Sed hoc minime placet. Metra sic disponit Pors. ut Strophicis respondeant,

Παρθενίᾳ θ' αἵματος ὀρ-
γᾷ περιόργως ἱππιθυ-
μεῖν θέμις· εὖ γὰρ εἴη.

Sic Schutz. 2. nisi quod pro ὀργᾷ reposuerit ἀρχᾶς, cum prius legisset ἀρχάς. Nos Porsonum sequimur, sed cum ὀργᾷ περιόργως ἱππιθυμεῖν magis Novi Fœderis quam Æschyli stylum referat, malumus pro ὀργᾷ quæ ex περιόργως forte irrepsit, legere αὐτὰς, respectu exercitus qui sacrificium ventos placaturum desiderabat. At lectores eligant.

ϒ. 226. ΣΤΡΟΦΗ δ'. 1, 2. Asynarteti e penth. Iamb. 3. Iamb. dim. brachyc. 4. Pæon. dim. hypercat. cum cretico (vide suo loco) cui opponitur Pæon. e creticis in Antistropha. 5. Asynartet. cat. e monom. Iamb. et monom. Troch. 6. Antispast. dim. acat. 7. Asynartet. e penth. Iamb. de Antistrophico vide suo loco. 8. Antispast. trim. cat. τὴν γενίσθαι est Antispastus ἄπαυστος in longam desinens. 9. Asynartet. e penth. Iamb. 10. Choriamb. dim. cat. aut Troch. Ithyph. 11. Asynartet. e penth. Iamb. 12. Et hic talis; vide suo loco. 13. Iamb. dim. acat. PAUW. 8. Asynartet. e Dochm. θυτὴς primam corripere perperam putabat Pauwius. HEATH. Nostra dabimus ad ϒ. 265.

Ibid. ΑΕΠΑΑΝΟΝ. Comma hic apponi jubet Pauw. nec male; quod vero idem metra prioris Strophæ variaverit, ne his etiam consentirent, in eo certe falsus est, nec, cum res aperta sit, et ipse metrorum imperitissimus, in istis quidem exscribendis immorari volo.

ϒ. 227. ΤΡΟΠΑΙΑΝ. Comma non agnoscit Pors.

ϒ. 228. ΑΝΙΕΡΟΝ ΤΟΘΕΝ. Ἀνιερόν τ' ὄθεν Turn. pulcherrime. Comma post ἀνίερον habet Pors.

ϒ. 229. ΤΟΘΕΝ ΤΟ ΠΑΝΤΟΤΟΛΜΟΝ. Alii παντοτόλμου quo etiam modo legitur ϒ. 1246. et aliter legi versus non patitur. Hic autem prout versum metiemur ita legemus. H. STEPH. Τόθεν τόπαν τότολμον Ald. Τόθεν τὸ παντότολμον Rob. Τόθεν τὸ πάντολμον Turn. H. Steph. Totum locum sic legit ac vertit Pauw.

Οὔ ποτε (vel ἅπαξ ποτε) τὸ παντότολμον
Φρονεῖν μετίγνω βρότος.

Nihil adeo facinorosum est, quod meditari noluit mortal-

Digitized by Google

Agamemnonem puta, vel γενικῶς hominem: idque melius, ut sint γνωμικά. Hæc Pauwius. Arnaldus legit,

Τότε τοι παντότολμον
Φρονεῖν μὲν ἔγνω βροτούς.

Tunc quidem novit mortales omnia audere. Idque confirmat ex Schol. Heathius jubet rescribere,

Τόθεν τὸ παντότολμον
Φρονεῖν μὲν ἔγνω βροτοῖς.

Inde (id est ἐξ ἀνάγκης) *animum ad omnia audacem ac promptum mortalibus venire observavi*, et hos binos versiculos cum duobus proxime sequentibus parenthesi includendos censet. Schutzius vero sic emendat,

Τόθεν τὸ παντότολμον
Φρονεῖν μετέγνω
Βροτούς· θρασύνει γὰρ αἰσχρόμητις
Τάλαινα, κ. τ. λ.

Metri ratio facillima est. Quod ad sensum attinet, a τόθεν ad πρωτοπήμων parenthesi includit vir cl. ac totum locum sic vertit, *Postquam vero rex necessitatis frœna accepit, consilii mutationem impiam, incestam, profanam spirans (unde ille ad quidlibet audendum promptos fieri solere mortales sero*, seu quasi ex post facto *intellexit, audaces enim eos facit malesuada et infelix fraus, qua se jam ante obligaverunt, et ex quo, tanquam fonte cætera facinora promanant*) *ausus est igitur*, &c. Docet autem vir doctissimus μεταγινώσκειν h. l. eo sensu usurpari quo antiquitus acceptum fuit, ut significaret aliquid *post intelligere*, seu *sero intelligere*. Ex qua significatione notior illa pœnitendi detorta est. Cf. Suppl. ℣. 116. Metra autem aliter digessit in edit. 2. Hermannum secutus, ac sic quidem,

Ἄναγνον, ἀνίερον, τόθεν
Τὸ παντότολμον φρονεῖν μετέγνω
Βροτούς, κ. τ. λ.

Pulchre locum vertit Interpres Gallicus, modo vere ad verborum indolem, *Ainsi les mortels enhardis courent au répentir!* Βροτοὺς habet etiam Pears.

℣. 231. ΘΡΑΣΥΝΕΙ. Hos versus sic dividit Arnaldus ut Antistrophicis respondeant,

Θρασύνει γὰρ αἰσχρό-
μητις τάλαινα παρακοπὰ πρωτοπήμων.

Quorum priorem vocat Bacchiacum dim. acat. Alterum Asynartet. éx Iamb. dim. acat. et Troch. monom. acat. Sed fallitur vir doctissimus. Aliam init rationem Heath.

Αἰσχρόμητις γὰρ θρασύνει
Τάλαινα παρακοπὰ πρωτοπήμων.

Aspirationem appingit ad αἰσχρόμητις ut articulum elidi doceat. (Cf. Dawes. Miscell. Critt. p. 121.) primum autem versum Troch.

Digitized by Google

dim. esse ponit, alterum Antispast. dim. brachyc. ne syllaba prioris penthemimeris, si sit Asynartet. ex Iamb. penthem. licenter producatur.

γ. 233. ΕΤΑΑ. Omnino fallitur Heathius qui τῦ θυτὴς primam produci affirmat, quæ apud Sophoclem bis correpta legitur in una tragœdia, Trachin. γ. 670. et 1200.

γ. 234. ΓΥΝΑΙΚΟΠΟΙΝΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ ΑΡΩΓΑΝ. Γυναικοποίνῳ πολέμῳ ἀρωγόν Turn.

Ibid. ΑΡΩΓΑΝ. Ἀρωγὰ Pauw. ut Stanleius in curis secundis. Sed nihil mutat Heath. qui affirmat σχῆμα esse πρὸς τὸ σημαινόμενον, et cum θυτὴς γενέσθαι θυγατρὸς idem sit quod θῦσαι θύγατρα, ad hoc postremum respicientem poetam per appositionem subjunxisse ἀρωγὰν et πρωτόλεια. Hic autem desiderari unum versiculum et dimidium alterius crediderim, quo contineretur verbum aut participium ex quo pendent ἀρωγὰν et πρωτόλεια.

γ. 235. ΠΡΟΤΕΛΕΙΑ ΝΑΩΝ. Πρωτολείῳ ναῶν Guelph. Ald. Ναῶν πρωτόλεια Heath. ut metra metris respondeant. Sic Schutz. qui versum appellat Anapæst. monom. hypercat. Sed nihil mutat Hermannus quo judice versus est Dochm. hypercat.

γ. 236. ΑΙΤΑΣ ΔΕ ΚΑΙ. Καὶ sustulit Schutz. antithetici gratia.

γ. 237. ΑΙΩΝΑ ΤΕ ΠΑΡΘΕΝΙΟΝ. Τὲ, quod a priscis editionibus abfuit primus in textum admisit Stanleius. Nec illud agnoscit Pors. Αἰῶνα παρθένιόν τ' Pears. Αἰῶνα παρθένιον Pauw. Locum sic digerit Heath.

1. Παρ' ἑδὲν αἰῶνά τε
2. Παρθένιον ἔθεντο δὴ
3. Φιλόμαχοι βρεφῶν,
4. * * * *

1. Period. cat. 2. Troch. hephthem. 3. Troch. penthem. 4. Desideratur, qui ultimo Antistrophæ respondeat, Antispast. trim. cat. Sic etiam Schutz. 1. Sed in edit. 2. Hermannum sequitur, sic ordinantem,

Παρ' ἑδὲν αἰῶνα παρ-
θένιον ἔθεντο φιλόμαχοι βρεφῶν,
* * * * *

Versum qui ultimo Antistrophico responderet deesse vidit etiam Pauw. Recepi παρθένιον, quæ vox est bonæ notæ. Eurip. Hippol. γ. 1302. Παρθένιος ἡδονή. Et Troad. γ. 671. Τὸ παρθένιον λέχος. Alcest. γ. 175.—Παρθένει' ἔλυσ' ἐγὼ Κορεύματ'.

γ. 239. ΦΡΑΣΕΝ. Φράσει Turn. De reliquis hujus cantici partibus in metricum ordinem redigendis desperavit Stanleius, quod et videtur fecisse Porsonus, nam is hinc usque ad finem carminis nullam Strophes aut Antistrophes rationem habuit, nec ipsos titulos adscripsit.

γ. 240. ΧΙΜΑΙΡΑΣ. Χιμαίρας Guelph. Ald. Rob. Mox ὕπερθε Ald. Rob. Turn. Stanl. in curis secundis, Pauw. et reliqui. Recte.

Digitized by Google

ν. 241. ΠΕΡΙΠΕΤΗ. Περιπετεῖ, facili errore, Ald. Metra sic digerit Schutz. 2. ut Strophicis respondeant,

Πέπλοισι περιπετῆ παντὶ
Σθένει προνωπῆ λαβεῖν ἀέρδην.

ν. 242. ΠΡΟΝΩΠΗ. Προνοπῆ Rob. Commate ante et post προνωπῆ distinguendum censet Arnald. ut clarior sit sensus, *totis viribus, pronam, attollere.*

ν. 244. ΚΑΛΛΙΠΡΩΡΟΥ. Καλλίπρωρον Guelph. Ald.

ν. 245. ΦΥΛΑΚΑΝ ΚΑΤΑΣΧΕΙΝ. Φυλακὰ γ' κατασχεῖν Ald. Φύλακ' ἀγκατασχεῖν Turn. Locum sic legit Pauw.

——στόμα-
τός τε καλλιπρώρου φύλακα
Φθόγγον κατασχεῖν, ἀραῖον οἴκοις.

Φύλακα στόματος καλλιπρώρου *custodem oris formosi*, linguam scilicet et loquelam designare affirmat, cui φθόγγον interpretamenti loco subjicitur. Non accedo. In metris autem adeo nihil vidit ut quæ dixerit prætereo. Heathius sic ordinat,

——στόμα-
τός τε φυλακὰν καλλιπρώρου
Κατασχεῖν, φθόγγον οἴκοις ἀραῖον.

Schutzius vero sic,

Στόματος δὲ φύλακας τῦ καλλιπρώρου
Φθόγγον κατασχεῖν, ἀραῖον οἴκοις.

Ut per φύλακας στόματος *popæ* intelligantur, qui sunt custodes oris, ne quid infaustum loqueretur: Sed cum præcessit ἀόζοις, constructio videtur requirere φύλαξιν, quod ideo recepi.

ν. 246. ΧΑΛΙΝΩΝ Τ'. Χαλινῶν-τ' Aurat. Sed vulgatam, ut longe magis tragicam tuetur Pauw. Βίᾳ χαλινῶν τ' ἀναύδῳ τε μένει Heath. Βίᾳ χαλινῶν ἀναύδου τε μένει Schutz. ut χαλινῶν sit substantivum, et ἄναυδον μένος χαλινῶν dicatur ut Sept. Theb. ν. 82. pulvis ab agmine excitatus, ἄναυδος ἄγγελος.

ν. 247. ΚΡΟΚΟΥ. Hæc ad Strophicorum normam sic redigit Pauw.

Κρόκου βαφὰς δ' ἐς πέδον χέουσ' ἕ-
καστον ἔβαλε θυτήρων
Ἀπ' ὄμματος δὴ βέλει φιλοίκτῳ,
Πρέπουσά θ' ὡς ἐν γραφαῖς προσενέπειν
Θέλουσ' ἐπεὶ πολλάκις πατρός.

Aliam porro horum metrorum τάξιν invenit, sed adeo turbatam ac plane ἄμετρον ut eam consulto prætermiserim. Heathius sic constituit, ut Strophicis a se constitutis respondeant,

Κρόκου βαφὰς δ' ἐς πέδον χέουσα,
Ἕβαλ' ἕκαστον θυτήρων
Ἀπ' ὄμματος μὲν βέλει φιλοίκτῳ,
Πρέπουσα δ' ὡς ἐν γραφαῖς
Προσενέπειν θέλουσ' ἐπεὶ

Digitized by Google

Πολλάκις πατρὸς
Κατ' ἀνδρῶνας εὐτραπίζης ἵμιλψιν.

Schutzius vero in edit. 1. sic ordinat,

Κρόκῳ βαφὰς δ' ἰς πίδον χίσσ' ἴ-
καχον ἔβαλε θυτήρων
Ἀπ' ὄμματος βίλει φιλοίκτῳ.

In cæteris Heathium sequitur, nisi quod προσινιπεῖν dederit antithetici gratia. Sed in edit. 2. sic legit, præeunte Hermanno,

Κρόκῳ βαφὰς δ' ἰς πίδον χίσσ' ἴ-
βαλ' ἴκαχον θυτήρων
Ἀπ' ὄμματος βίλει φιλοίκτῳ,
Περίπυσσα δ' ὡς ἐν γραφαῖς,
Προσινιπεῖν θέλυσ' ἐπεὶ πολλάκις
Πατρὸς κατ' ἀνδρῶνας εὐτραπίζης ἵμιλψιν.

Legendum, ut videtur, θυτῆς' ἴκαχον.

Ibid. ΧΕΟΥΣ'. Χίσσα Guelph. Ald. Rob. Turn.

Ibid. ΕΒΑΛ'. Ἔβαν Ald. Ἔβαλλ' Rob.

γ. 249. ΠΡΕΠΟΥΣΑ Θ'. Περιπῦσσά θ' Ald. Περίπυσά γ' Pauw. ut oratio sit ἀσύνδετος.

γ. 250. ΘΕΛΟΥΣ'. Si participium retineas sententia erit imperfecta. Idque pulcherrime, ut designet Iphigeniam jam locuturam, voce patris inhiberi. Itaque delevi conjecturam quæ mihi prius placebat, ἴθελεν.

γ. 251. ΕΜΕΛΨΕΝ. Ἔμιλθεν Guelph. Ald. Rob. Ἔμιλλεν Turn. Commate tantum post ἵμιλψιν distinguit Schutz. sensu non nisi in proxima Stropha absoluto.

γ. 252. ΣΤΡΟΦΗ ε'. 1. Iamb. dim. brachyc. 2, 3. Vide suo loco; ut etiam de Antistrophicis. 4. Asynartet. e penth. Iamb. vide suo loco. 5. Similis præcedenti. 6. Ut et hic, sed de utroque vide suo loco. 7. Iamb. hephthem. PAUW. 2, 3. Vide suo loco. 4. Asynartet. e penth. Iamb. et Dochm. Dochmiaci autem Strophici Antispasto opponitur in Antistropha Epitritus primus pentasyllabus. 5. Asynartet. e penth. Iamb. et Dochm. similis præcedenti. 6. Similis præcedenti. De hoc et de antithetico vide suo loco. HEATH.

Ibid. ΑΓΝΑ. Ἀγνᾷ Schutz. 1. ut cum αὐδᾷ construatur, tota sententia ad cantus olim inter patris scyphos ab Iphigenia celebratos relata; *Casta autem voce virgo viri expers cari patris felicitatem lubenter celebrabat.*

γ. 253. ΑΥΔΑι. Αὐδὰ Turn. Hunc locum sic dividit et legit Pauw.

1. Αὐδᾷ πατρὸς φίλυ
2. Τριτόσπονδον εὔποτμον
3. Ἄγων' ἐτίμα φίλως.

"1. Iamb. dim. brachyc. 2. Similis præcedenti. 3. Antispast. dim. cat. Sensus autem est, *Casta vero, viri expers, jussu patris chari, felicem agonem post tertiam libationem honorabat amice*

Digitized by Google

Προσεννέπειν θέλουσα præcedit; id videns pater accessit, et voce silentium indixit; qua voce patris audita, lubens filia agonem subiit Græcorum copiis felicem, et se mactari sivit tacita. Ἄγων tragice mortis certamen." Hæc Pauwius. Adhuc infelicius, si quicquam infelicius esse possit, rem gessit Heath. qui Pauwio acriter reprehenso sic legit,

1. Ἀγνὰ δ' ἀταύρωτος
2. Αὐδᾷ πατρὸς φίλα τριτόσπονδον πότμον
3. Ἀΐων ἑτίμα φίλως.

" *Virgo autem viri expers ex patris chari voce factum* [*fatum*] *suum esse ut post tertiam libationem moreretur audiens, honorabat amice;* quasi in honorem sibi verteret amice accepit, eique se submisit." Participium genere masculino, substantivo fœminino aliquando apud Atticos scriptores conjungi affirmat etiam vir cl. quod ut dederim, idem tamen hic fieri posse negaverim, nec, nisi ubi parum interest ad sententiam quo quis sexu fuerit de quo agitur, obtinere. Altera est exceptio in pronomine. Tertia in fœmina de se loquente pluraliter. Quarta in viro de se ac fœmina loquente. Jam vero ut exempla ab Heathio, et Clarkio ad Il. Ε'. 778. allata excutiamus; e priori genere est illud apud Aristoph. Eccles. ϒ. 588. ubi Praxagora de se agens inquit,

——καὶ τῷ φράζοντος ἀκῦσαι.

E secundo; Eurip. Electr. ϒ. 1016. Μαθόντα σ'.—— Sed is locus perquam mihi suspectus semper fuit, et nullus dubito quin vera lectio sit μαθοῦσαν, pronomina autem sæpe in textum e glossis interlinearibus irrepere docuimus ad Prometh. Vinct. ϒ. 176. Tertii generis est Eurip. Med. ϒ. 1059. ubi Medea de seipsa,

Ἡμεῖς κτανοῦμεν οἵπερ ἐξεφύσαμεν.

Quarti, Eurip. Helen. ϒ. 652. de viro et uxore, ἐχ ὁ μὲν τλήμων, ὁ δ' ἐ.

Ibid. ΤΡΙΤΟΣΠΟΝΔΟΝ. Τρίσπονδον cum Stanleio mavult Schutz. Scholiasten secutus in interpretatione de multis ab Agamemnone celebratis et εὐωχίαις et συμποσίοις, quæ res utique olim in parte felicitatis numerabatur. Et in ea sententia est Interpres Gallicus, qui per reliquum carmen Schutzio arctissime adhæret. *Elle rappelle ces festins que ses chants embellissoient, quand la voix de cette vierge pure faisoit le charme de la vie trop heureuse d'un père adoré.*

ϒ. 255. ΕΝΝΕΠΩ. Ἐνίσπω Pauw. metri gratia. Sed repugnat Heath. Totum versum sic legit Schutz. 1. Τάδ' ἔνθεν ἔτις οἶδ' ὅτ' ἂν εἴποι. Sic versus est Asynartet. e penthem. Iamb. sensus autem, *quæ vero inde eventura sint nemo quisquam* SCIT *nec* DICERE *possit.* Sic etiam melius cohærent sequentia, Τὸ δὲ προκλύειν προχαιρέτω—— *ante autem* AUDIRE *quæ futura sint valeat.* H. e. *etiamsi aliquis prædicere possit audire nolim.* Τὰ δ' ἔνθεν vertit

Digitized by Google

vir cl. *quæ inde consecutura sint*, ut his verbis contineatur suspicio quædam de Agamemnonis fortuna. Quam interpretationem mirum quantum confirmant illa, Τίχναι δὲ Κάλχαντος ἐκ ἄκραντοι, *artes* h. e. vaticinia *Calchantis haud irrita esse solent*. Cf. Sept. Theb. ϒ. 849. et seqq. Sed in edit. 2. legit, Τὰ δ' ἔνθεν ἐκ οἶδά γ' ὅτ' ἐπέπω. Malim Τὰ δ' ἔνθεν εἰδὼς ἐκ ἄν τις εἴποι. *Quæ autem futura sunt nemo certe prædixerit.*

ϒ. 256. ΑΚΡΑΝΤΟΙ. Ἄγραντοι Ald. Hos versus sic legit Pauw.

1. Τίχναι δὲ Κάλχαντος ἐκ ἄ-
2. κραντοι· δίκα δὲ τοῖς
3. Μὲν παθοῦσι μαθεῖν
4. Ἐπιῤῥέπει τὸ μέλλον.

Ut respondeant scilicet Antistrophicis sic ab H. Steph. constitutis,

1. Πίλοιτο δ' ἓν τ' ἀπὶ τύτοις
2. Εὔπραξις, ὡς θέλει
3. Τόδ' ἄγχιστον Ἀπίας
4. Γαίας μονόφρυρον ἔρκος.

1. Asynartet. acat. ex monom. Iamb. et monom. Troch. 2. Iamb. dim. brachyc. 3. Antispast. dim. brachyc. 4. Iamb. hephthem.

ϒ. 257. ΔΙΚΑ ΔΕ. Δίκα δύς Ald. Turn.

Ibid. ΠΑΘΟΥΣΙ. Παθοῦσί γε Pauw. ob metrum. Παθοῦσιν Heath. Herm. rectius.

ϒ. 258. ΕΠΙΡΡΕΠΕΙ. Ἐπιῤῥέπει δὴ Heath. ut versus sit period. improbante Schutz.

ϒ. 259. ΤΟ ΔΕ ΠΡΟΚΛΥΕΙΝ. Locum sic legit Arnald.

Τὸ δὲ προκλύειν ἐ-
πεὶ ὐ γένοιτ' ἡ Λύξις προχαιρέτω.

E quibus priorem vocat Iamb. dim. brachyc. alterum Asynartet. ex Iamb. dim. brachyc. et Troch. monom.! Sed Pauwius sic ordinat,

Τὸ δὲ προκλύειν ἐπεὶ
Γένοιτ' ἂν ἡ λύσις
Μηδεμία (vel ἀδεμία) προχαιρέτω.

Nisi forte ἀδαμῆ vel μηδαμῆ malis. Sed recte monet Heath. μηδεμία vel ἀδεμία, præcedente articulo, ex indole Græci sermonis non esse; itaque sic legit,

Τὸ δὲ προκλύειν ἐπεὶ
Οὕτω γένοιτ' ἂν ἡ λύσις προχαιρέτω.

Aliter Schutz. 1.

Τὸ δὲ προκλύειν πρὶν ἢ
Ἐπιγένοιτ' ἂν ἥλυσις προχαιρέτω.

H. e. *Præmatura autem eorum quæ futura sint, antequam evenerint, auditio valeat.* At in edit. 2. Heathium sequitur. Paulo aliter Herm.

Digitized by Google

Τὸ δὲ προκλύειν πρὶν
Πότ' ἐπιγένοιτ' ἂν ἥλυσις προχαιρίτω.

Nos ut metra metris respondeant vocem κακῶν inseruimus, quæ forte excidit;

Τὸ δὲ προκλύειν κακῶν πρὶν ἢ
'πιγένοιτ' ἂν ἥλυσις προχαιρίτω.

ℋ. 260. ΕΠΕΙ ΓΕΝΟΙΤ' ΑΝ Η ΛΥΣΙΣ. Ἐπιγένοιτ' ἂν ἡ λύσις Med. Ἐπεὶ ἐ γένοιτ' ἂν ἡ λύσις Pears. Is. Casaub. Ἐπεὶ γένοιτ' ἂν ἥλυσις Aurat. Pors. Ἐπὶ γένοιτ' ἂν ἡ λύοις Guelph. Ἐπιγένοι τ' ἀπλύοις Ald. Ἐπιγένοιτ' ἀπλύοις Rob. qui stellula locum notavit. Retinendum procul dubio ἥλυσις, quam vocem jam olim Euripidi restituit Canter. Herc. Fur. ℋ. 1041., ubi prius scriptum erat σικρὰν δίκην τὴν λύσιν.

ℋ. 261. ΤΩι ΠΡΟΣΤΕΝΕΙΝ. Τὸ προστενάζειν Schutz. 1. qui sic metro consuluit; sed in edit. 2. revocavit προστένειν.

ℋ. 262. ΣΤΝΑΡΘΡΟΝ ΑΫΤΑΙΣ. Σύναρθρον ἀϋταῖς Med. Σύναρθρον αὐταῖς, scil. τίχναις Jacob. quod Pauwius nimis remotum esse judicat. Σὺν ὀρθὸν αὐταῖς Guelph. Ald. (ubi vir doctus ad Marg. σὺν ὀρθοναυταῖς) Turn. Συνορθὸν αὐταῖς Rob. Ξύναρθρον ἄταις Schutz. 1. Coll. ℋ. 231. et seqq. ut ad noxam Agamemnonis ex immolatione filiæ referatur. Idem in edit. 2. ξύναρθρον μάταις, *conveniens peccatis* dedit quod minus probo.

ℋ. 263. ΠΕΛΟΙΤΟ. Πίλοι Rob.

Ibid. ΤΟΥΤΟΙΣ. Τέτοισιν Med. Guelph. Ald. Rob. Turn. Τέτῳ Pauw. qui ῳ ante εὐ corripi voluit.

ℋ. 264. ΩΣ ΘΕΛΕΙ ΤΟΔ'. Ὡς τόδι θέλει γ'. Heath.

ℋ. 265. ΜΟΝΟΦΡΟΥΡΟΝ. En quas turbas una literala elapsa dedit! Lege μενόφρουρον, unde loci salebrosissimi metra nullo negotio restituuntur. Hæc jam, usque a ℋ. 226. ad numeros revocata exscribimus.

ΣΤΡΟΦΗ ℋ.

1. Ἐπεὶ δ' ἀνάγκας ἔδυ λέπαδνον,
2. Φρενὸς πνέων δυσσεβῆ τροπαίαν,
3. Ἀναγνὸν, ἀνίερόν θ',
4. Ὅθεν τὸ παντότολμον
5. Φρονεῖν μετέγνω
6. Βροτούς· θρασύνει γὰρ αἰσχρόμητις
7. Τάλαινα παρακοπὰ πρωτοπήμων·
8. Θυτὴρ γενέσθαι δ' ἔτλα θυγατρὸς,
9. Γυναικοποίνων πολέμων ἀρωγὰν
10. * * * * *
11. * * * καὶ προτέλεια ναῶν.
12. Λίτας δὲ καὶ κληδόνας πατρῴους
13. Παρ' ὐδὲν αἰῶνά τε παρθένειον
14. Ἔθεντο φιλόμαχοι βραβῆς.

Digitized by Google

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ δ'.

1. Φράσιν δ' ἀόζοις πατὴς μιτ' εὐχὰν,
2. Δίκαν χιμαίρας, ὕπερθε βωμῦ,
3. Πίπλοισι πειρπετῆ,
4. Παντὶ σθένει προνωπῆ
5. Λαβεῖν ἀίρδην,
6. Στόματός τε καλλιπρώρευ φύλαξιν
7. Φθόγγον κατασχεῖν ἀραῖον οἴκοις,
8. Βία χαλινῶν μένει τ' ἀκαύδᾳ.
9. Κρόκυ βαφὰς δ' ἐς πέδον χέυσ' ἐ-
10. βαλ' ἀπ' ὄμματος
11. Θυτῆς' ἕκαστον βέλει φιλοίκτᾳ:
12. Πρέπουσά θ' ὡς ἐν γραφαῖς προσειπεῖν
13. Θέλυσ', ἐπεὶ πολλὰ κατ' εὐτραπέζας
14. Ἐμιλψεν ἀνδρῶνας πατρός.——

ΣΤΡΟΦΗ ε'.

1. Ἀγνὰ δ' ἀταύρωτος πατρὸς
2. Αὐδᾷ φίλυ τρίσποινδον εὔποτμον
3. Αἰῶνα φίλως ἐτίμα.
4. Τὰ δ' ἔνθεν εἰδὼς ἐκ ἄν τις εἴποι.
5. Τίχναι δὲ Κάλχαντος ἐκ ἀ-
6. κραντοι· δίκα δὲ τοῖς μὲν
7. Παθεῖσιν μαθεῖν
8. Ἐπιῤῥέπει τὸ μέλλον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ε'.

1. Τὸ δὲ προκλύειν κακῶν περὶ ἢ
2. πυγίοιτ' ἂν ἤλυσις προχαιρίτω.
3. Ἴσον δὲ τὸ προσεναίζειν.
4. Τόρον γὰρ ἥξει ξύπαρθρον ἄτα.
5. Πέλοιτο δ' ἔν τ' ἀπὶ τούτοις
6. Εὔπραξις ὡς θέλει τόδ'
7. Ἄγχιστον Ἀτίας
8. Γᾶς μενόφρυον ἔρκος.

Hic quædam ex aliis, multa de nostro contulimus, ut ex VV. LL. facile patebit. Interpretationem subjicere nolui, quia loca fere omnia, nisi quæ apertissima sunt, in Notis Variorum vel Critt. vel Philologg. exposuimus, ut nihil sit in quo lector hæreat. Metra vero sic se habent. In Strophe δ'. 1, 2. Sunt Asynartet. e penth. Iamb. 3. Iamb. dim. brachyc. 4. Iamb. dim. cat. 5. Iamb. penth. 6, 7, 8, 9. Omnes sunt Asynarteti e penthem. Iamb. f. pro Dochm. 10. Iamb. monom. 11, 12, 13. Omnes sunt Asynarteti e penth. Iamb. 14. Iamb. dim. acat.

In Strophia ε'. 1. Iamb. dim. acat. 2. Iamb. trim. brachyc.

Digitized by Google

3. Ion. a maj. dim. acat. 4. Asynartet. e penth. Iamb. 5. Period. dim. acat. 6. Iamb. hephthem. 7. Dochmius. 8. Iamb. hephthem.

II.

ℋ. 266. ΗΚΩ. In cæteris editionibus ante Stanl. Personarum nomina in hunc modum sunt affixa, ℋ. 266. ΑΓΓ. ℋ. 272. ΚΛ. ℋ. 274. ΑΓΓ. ℋ. 276. ΚΛ. ℋ. 277. ΑΓΓ. ℋ. 278. ΚΛ. ℋ. 279. ΑΓΓ. ℋ. 280. ΚΛ. ℋ. 281. ΑΓΓ. ℋ. 282. ΚΛ. ℋ. 283. ΑΓΓ. ℋ. 284. ΚΛ. ℋ. 285. ΑΓΓ. ℋ. 286. ΚΛ. ℋ. 287. ΑΓΓ. ℋ. 288. ΚΛ. ℋ. 289. ΑΓΓ. ℋ. 325. ΧΟ. ℋ. 328. ΑΓΓ. ℋ. 329. ΚΛ. ℋ. 359. ΑΓΓ. Nisi quod ΦΥΛΑΞ ubique pro ΑΓΓ. in edit. Rob.

ℋ. 267. ΕΣΤΙ ΦΩΤΟΣ. Ἐπιφῶτος Ald. Ἐστὶν φωτὸς Schutz.

ℋ. 268. ΑΡΣΕΝΟΣ. Ἀρσένω Guelph. Ald. Turn.

ℋ. 269. ΣΥ Δ'. Εὖ δ' Ald.

Ibid. ΕΙΤΕ. Εἴ τι Marg. Ask. quod probo. Mox εὐαγγελλοῖσιν Ald. Turn.

ℋ. 276. ΕΞ ΑΠΙΣΤΙΑΣ. Ἐξαπιστίας Ald.

ℋ. 277. Η ΤΟΡΩΣ. Ἦτορ ὡς Ald.

ℋ. 278. ΔΑΚΡΥΟΝ. Δάκρυ' Pears.

ℋ. 279. ΦΡΟΝΟΥΝΤΟΣ. Φρονήσης H. Steph. Canter. male. Φρόνη σὴν Pears.

ℋ. 280. ΤΙ ΓΑΡ. Male Abreschius τὶ γὰρ, non enim erat quod sequens ἔστιν virum doctisssimum offenderet. Haud enim omnino necessarium fuit Clytæmnestram, Choro interroganti quodnam haberet indicium, illud statim declarare. Poterit etiam legi, monente Schutz. Τί γάρ; τὸ πιστὸν ἐστι τῶνδέ σοι τέκμαρ. Et sic dedit in edit. 2. Ἐστὶν habent Guelph. Ald. Rob. Turn.

ℋ. 281. ΕΣΤΙΝ. Ἔπιν, solemni errore Ald. Ἔστι Turn.

Ibid. ΤΙ Δ' ΟΥΧΙ. Τάδ' ἐχὶ Turn. et sic legisse videtur Ald. quia non apposuit interrogationem. Sed in Ald. deest vocalis post τ.

ℋ. 282. ΕΥΠΕΙΘΗ. Εὐπιθῆ Ald. Stanleii conjecturam λέγεις pro σίζεις reponentis recte improbant Pauw. Schutz.

ℋ. 284. Η Σ'. Ἦσ' Ald. Ἧσ' Rob. Turn.

Ibid. ΑΠΤΕΡΟΣ. Εὔπτερος Turn. Α et ΕΥ ob tenue discrimen sæpissime confundi solent unde magnæ sunt turbæ in locis aliter non corruptis.

ℋ. 285. ΩΣ. Ὡς Ald. Rob.

ℋ. 288. ΕΞΙΚΟΙΤ'. Ἐξ' ἵκοιτ' Ald.

Ibid. ΑΓΓΕΛΩΝ. Ἀγγέλων Jacob. Ἀγγέλων, vel ἀγγελῶν in futuro, Pauw. sed eligat lector. Mihi vulgata præplacet ob sequens ἀγγέλου πυρὸς, quibus verbis Choro respondet Clytæmnestra. Ἀγγελῶν etiam Pors.

ℋ. 290. ΑΠ' ΑΓΓΕΛΟΥ. Ἀπ' ἀγγάρου Suidas in Voce Ἄγγαρος, probante Cantero, idque eleganter. Ἀπαγγέλου conjunctim magnus Bentleius, quod minus placet. Vulgatam tuetur Pauw.

Digitized by Google

ut per σῦς ἄγγιλον intelligatur fax prima, sic a sequentibus distincta. Heathius vero contendit ἀπ' ἀγγάρου omnino legendum esse, cum sit hæc vox insolentior, illa vulgatior, ideoque Grammaticis magis obvia: rogat porro quo jure fax prima nuntii nomen præ aliis sibi arrogaret, cum omnes suo ordine æque nuntiarent, h. e. æque essent ἄγγελοι. Ἀπ' ἀγγάρου item Schutz. Pors. quod sine dubio receperim.

γ. 292. ΦΑΝΟΝ. Πανὸν Is. Casaub. reponi jubet ex Hesych. sic Pors. Schutz. 2. Φανὸν tamen legendum esse contendit Sept. Fl. Christianus ad Aristoph. Pacem, p. 95. quasi φανὸν, a φαίνω.

γ. 293. ΕΞΕΔΕΞΑΤΟ. Unum vel plures versiculos hic desiderari censet Is. Casaubonus. Recte, ni fallor.

γ. 294. ΥΠΕΙΡ ΕΛΗΣ ΤΕ ΠΟΝΤΟΝ Ὑπερτελησιπόντου Med. (pro Ἕλλης ὑπέρ τε πόντου inquit Salvin.) Guelph. Ὑπὲρ τὸν Ἕλλης πόντου Jacob. Ὑπερτελής τε πόντων Ald. Ὑπερθ' Ἕλλης τε πόντου Rob. Ὑπερτελής τε, πόντου ὥστε νωτίσαι, Turn. Pors. Ἕλλης ὑπέρ τε πόντου Is. Casaub. Ἕλλης ὑπέρ τε πόντου Marg. Ask. Pauw. Monet Abreschius si ex Hellesponto et imprimis ex Ida facilis erat conspectus montis Atho, nihil opus fuisse specula in Lemno collocata; qua de causa, tum quia nova ratione Ἕλης pro Ἕλλης scribatur, in lectione edit. Turneb. acquiescit, ut ὑπερτελὴς sit, secundum Hesychium, ὑπὲρ τὸ τέλος ἀφικομένη. Cf. Eurip. Ion. γ. 1549. Soph. Trachin. ν. 36. et ibi Schol. Emendatio Heathii, Ὑπερθ' Ἕλλης γε πόντου ὥστε φωτίσαι, qui vult etiam ὕπερθε hic adverbialiter poni, et accusativum πόντου a verbo φωτίσαι pendere, plane nihili est. Cum vero pergit affirmare vir cl. primam in Ἕλλης Attice corripi, ut fit interdum ante λλ, illud omnino temere pronuntiavit, nec uno quidem sano exemplo probavit. Quæ vero affert, ita corrupta sunt, ut primo se aspectu prodant, vel ipsum imperitiæ in re metrica coarguant. Legendum scilicet in Œd. Tyr. γ. 475. non ἀειλλοπόδων sed ἀειλλάδων, quod olim monuit Brunck. In Eurip. Bacch. γ. 606. recte Musgravius, Διατινάξαντος τὰ Πενθέως δώματ' ἀλλ' ἀνίσατε. In Cyclop. γ. 154. lego Εἶδες γὰρ αὐτήν; Οὐ μὰ Δι' ἀλλ' ὀσφραίνομαι sed etiam Anapæstus hic in nomine proprio forte ferri potest, præterea in Satyrico dramate, quod ad comicam accedit licentiam, Anapæstus in quarto loco minus peccat, vel ne peccat quidem; ut nihil forte mutandum fuerit. In Herc. Fur. γ. 1079. versus non est Asynartet. e penthem. Troch. et Dochmio, sed e penth. Troch. et Iamb. dim. brachyc. et forte melius in duos divideretur. In Electr. γ. 740. legendum forte ἀλύξαντα. Ibid. γ. 1303. recte Musgravius, Τί δέ μ' Ἀπόλλων, vel potius, Τί δέ μ' ὁ Ἄπολλον. Miror itaque cum Heathio facere Schutz. 1. qui in edit. 2. rectius Turnebum et Porsonum sequitur. Jam vero ut meam quoque conjecturam afferam, totum locum sic emendandum esse arbitror,

Ὑπερτελὴς τε πόντου ὥς' ἐνώτισεν
Ἰσχὺς πορευτῆ λαμπάδος, πρὸς ἑκδοχὴν

Digitized by Google

Πειύκης, τὸ χρυσοφεγγὲς, ὥς τις ἥλιος,
Σίλας παραγγείλασα, Μακίστου σκοπᾶις.

In quibus nihil mihi debetur præter φόρτον ὥς' ἐνώτισεν, *maris tanquam dorso incubuit*, h. e. mari tanquam inequitavit. Cætera habet edit. Schutz. 2.

ν. 295. ΙΣΧΥΣ. Ἰσχὺν Marg. Ask.

Ibid. ΗΔΟΝΗΝ. Ἐκδοχὴν Pears. Schutz. 2. quam lectionem egregie confirmat, ν. 307. ubi legitur ΑΛΛΗΝ ἐκδοχήν. Εἰδονὴν Marg. Ask. quod non intelligo; an latet nomen loci, ut putavit Stanl. Post ἡδονὴν distinguit Pauw. ut πεύκη, quæ Macesti speculis jubar transmittit, separetur a præcedente πορεύτου λαμπάδος ἰσχύι, deinde vulgatam πρὸς ἡδονὴν tuetur, existimans ita Hellesponti dorso insedisse fulgorem, ut voluptatem afferret, et oculos pasceret lux læta et jucunda. Ubi, ni fallor, egregie nugatur vir clarissimus.

ν. 296. ΠΕΥΚΗ. Pulcherrima est emendatio Schutzii πεύκης.

ν. 297. ΣΚΟΠΑΙΣ. Alii Σκοπᾶς H. Stephanus.

Ibid. ΠΑΡΑΓΓΕΙΛΑΣΑ ΜΑΚΙΣΤΟΥ ΣΚΟΠΑΙΣ. Παραγγείλασ' ἀμακίστου σκοπᾶς Guelph. Ald. Παραγγείλασα Μακίτου σκοπαῖς Pauw. qui heroa Μακίτην vel Μακιδόνα, Jovis filium, hic intelligi somniat; ideoque de Olympo monte agi, ad quem ab Athone transmissum est jubar. Locum sic legit Wakefield. S. C. §. 40.

Σίλας παραγγείλασα μάκιστον Σκοπᾷ.

Subdit vir cl. "Ita levissimo negotio locum corrigo; feliciter opinor, ut nihil supra. Scopas est viri nomen, ut apud Athenæum et Horatium, *Quas aut Parrhasius protulit aut Scopas.* Et jam μήκιστον σίλας optime comparatur cum Sole: h. e. ἐκβόλῳ Ἀπόλλωνι. Sic ν. 310. τηλέπομπον φάος, et Noster tragicus apud Longin. §. 3.

Καὶ μὴ καμίνῳ σχῶσι μάκιστον σίλας.

Et his etiam seqq. ad amussim quadrant." Hactenus vir doctissimus, qui cum suarum in se laudum satis prodigus fuerit, me parcius laudantem æquo animo ferat. Sed vide Notas Varr. Philologg.

ν. 298. ΑΦΡΑΣΜΟΝΩΣ. Ἀφραδμόνως Pears. Schutz. 1. Ἀφασμόνως Rob. Ἀφράσμων ὡς Turn. Totum locum sic legit Schutz. 2.

Οἱ δ' ὅτ' ἤμελλον, ὀδ' ἀφρασμόνως ὕπνῳ
Νικώμενοι, παρῆκαν ἀγγέλῳ μέρος.

Sed vulgata præstant, cum de Macisto *vigili*, non *monte* agatur.

ν. 301. ΜΕΣΑΠΙΟΥ. Μεταπίῳ Ald. Μεσσαπίῳ Rob. et deinde φύλαξ.

Ibid. ΜΟΛΩΝ. Μολὸν Ald. Rob. Pauw. Schutz. sed μολὼν satis bene intelligatur de Macisto ad ignem juxta stationem suam accendendum veniente.

ν. 302. ΑΝΤΕΛΑΜΨΑΝ. Ἀντ' ἔλαμψαν Ald. Comma post πρόσω omittit Pors. quod tamen servatum malim.

Digitized by Google

γ. 303. ΓΡΑΙΑΣ. Γαίας, ut sit πρόσω γαίας Turn.

ϛ. 304. ΛΑΜΠΑΣ Δ'. Λαμπάδ' Guelph. Ald.

γ. 305. ΠΕΔΙΟΝ ΑΣΩΠΟΥ. Παίδιον ὠπῆ Guelph. Ald. Πίδιον ὠπῆ Rob. Πίδιον Ὠρωπῆ Turn. quæ lectio probatur Is. Casaub.

ϛ. 307. ΗΓΕΙΡΕΝ ΑΛΛΗΝ. Hic versus cum seq. locum mutat in Guelph.

γ. 308. ΗΝΑΙΝΕΤΟ. Ἤνειτο Rob. Mox φευγᾶ Ald.

γ. 312. ΜΗ ΧΑΡΙΖΕΣΘΑΙ. Μοὶ χαρίζεσθαι Jacob. Is. Casaub. Νιν χαρίζεσθαι Pears. Μεταχαρίζεσθαι Marg. Ask. Μὴ χρονίζεσθαι etiam Is. Casaub. Monstrum est quod affert Pauw. μὴ σκαρίζεσθαι, quod vertit *non intermitti palpitantem*, ac subdit, "vere tragicum est σκαρίζεσθαι eo significatu: qui moriuntur dicuntur σκαρίζειν, et motus omnis qui naturalem turbat et impedit σκαρισμός. Periti sciunt." Hæc ille. Heathius, Pauwio acriter reprehenso legit, Μὴ χατίζεσθαι, *ne desiderari paterentur*, sic Schutz. 1. Pors. Sed in edit. 2. Schutz. legit μοὶ χαρίζεσθαι. quæ lectio simplex et facilis videtur, una enim tantummodo intercedebat statio inter montem Ægiplanctum et Arachnæum cacumen, urbi Argivæ propinquum. Quin si statuamus in promontorio Sinus Saronici nullam fuisse speculam, quam ex Æschyli verbis ibi fuisse parum constat, tum recta ab Ægiplancto ad Clytæmnestram perferetur nuntius; ideoque optimum erit μοὶ χαρίζεσθαι.

γ. 313. ΜΕΝΕΙ. Μίμει Rob. Mox πώγωνα Guelph.

γ. 315. ΚΑΤΟΠΤΟΝ ΠΡΩΝ' ΥΠΕΡΒΑΛΛΕΙΝ. Κάτοπτρον πρῶν' ὑπερβάλλειν Guelph. Κάτο πτρονῦ πιερβάλλειν Ald. Κάτοπτρον πρῶν' ὑπερβάλλειν Rob. H. Steph. Κάτοπτρον ὐχ' ὑπερβάλλειν Turn. Κάτοπτον πρῶν' ὑπερβάλλει Pears. Totum locum non male sic refingit Schutz. 2.

——καὶ Σκιωνικῆ
Πορθμῆ κάτοπτον πρῶν' ὑπερβάλλει πρόσω
Φλίγουσα· κἄτ' ἴσκηψιν ἵς τ' ἀφίκετο
Ἀραχναῖον αἶπος.——

γ. 316. ΦΛΕΓΟΥΣΑΝ. Φλίγουσιν Jacob. Nemini probabitur emendatio Wakefield. legentis φίγγουσαν. S. C. §. 40.

Ibid. ΕΙΤ' ΑΦΙΚΕΤΟ. Stanleii emendationem improbat Pauw. qui εἶτ' ἴσκηψιν, εἶτ' ἀφίκετο fortius dictum putat, ut ὡς ἴδον ὡς ἰμάσθη. Sed recte monet Heathius aliam esse rationem particulæ ὡς diverso sensu apud Theocritum repetitæ, quam quæ in εἶτα repetita obtinere possit. Itaque cum Stanleio legit ἵς τ', et sic Schutz. Pors.

γ. 317. ΑΣΤΥΓΕΙΤΟΝΑΣ. Ἀσυγείτονα Guelph. Ἀσυγείτον Ald. Ἀσὺ γείτονας Rob.

γ. 318. ΕΣ ΤΟΔΕ. Ἐς τόγε Guelph. Rob. Turn. Ἔσγε Ald.

γ. 319. ΦΑΟΣ ΤΟΔ'. Hiatus in Codd. Med. Guelph. editt. Ald. Rob. Turn. usque ad ϛ. 1076. Robortellus autem subdit, "hic videntur multa deesse."

γ. 320. ΤΟΙΟΙΔ' ΕΤΥΜΟΙ. Τοιοίδ' ἕτοιμοι Jacob. Pauwius solito

Digitized by Google

absurdior, vulgatam ἴτυμοι tuetur, cujus mediam *recte produci* affirmat. Heathius ἔτοιμοι cum Stanleio. Τοιοῖδε τοί μοι Schutz. Pors. quod prætulerim.

γ. 322. ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ. Χὠ τελευταῖος Schutz. 2. sed articulus abesse possit. Sic infra, γ. 332. Τῶν ἀλόντων καὶ κρατησάντων.

γ. 329. ΑΜΙΚΤΟΝ. Ἔμμικτον, *variam*, legendum suspicatur Jacob.

γ. 330. ΑΛΕΙΦΑ Τ'. Ἄλειφαρ τ' Pears. Schutz. quod malim. Mox ἰκχίας H. Steph.

γ. 331. ΦΙΛΩΣ. Stanleii conjecturam, quæ unice vera est, improbat Pauw. vulgatam vero tuetur, hæc annotans, " Verte, *Dissidentia frustra amice alloquaris*: προσινίκους: ὄγκος est Tragicus, quem deprimere non debemus." Hæc ille, sed ut hunc sensum e Græcis eliciat non equidem video. Vulgatam etiam defendit Abresch. cui διχοστατεῖν in meliorem sensum accipi posse videtur pro ἀφορίζεσθαι, sed quid inde commodi oriatur vellem nos docuisset. Stanleium sequitur Heath. qui monet etiam, si vulgata retineatur, legendum esse Διχοστατοῦντ' ἐκ ἂν φίλως προσινίπους. Cum Stanleio faciunt etiam Schutz. Pors.

γ. 336. ΓΕΡΟΝΤΩΝ. Recte vulgatam tuetur Pauwius, contra Stanl. emendationem. Sic et Abresch. φυταλμίων γερόντων recte conjungens; itaque tollendum comma post φυταλμίων, ut recte monuit Heath. Sic Schutz.

γ. 337. ΔΕΡΗΣ. Δείρης Jacob.

γ. 339. ΝΗΣΤΙΣ. Νήτις vel νήτεις Pears. Heathius monet νῆτις non hic esse accusativum Ionicum, sed recto casu cum πόνος conjungendum. Quod non probo.

Ibid. ΑΡΙΣΤΟΙΣΙΝ. Ἀρπαγμοῖσιν Pauw. qui ἀρίστοισιν ab ἄριστος *optimus*, prima brevi, videtur accepisse, ac totum locum sic legit et distinguit,

> Νήτις πρὸς ἁρπαγμοῖσιν, ὧν ἔχει πόλις
> Τάσσει· πρὸς ὕδλν ἐν μίρει τεκμήριον,
> Ἀλλ' ὡς ἕκαστος ἔσπασεν Τύχης πάλον.
> Ἐν δ' αἰχμαλώτοις Τρωϊκοῖς οἰκήμασιν
> Νέοσιν ἤδη, τῶν ὑπαιθρίων πάγων
> Δρόσων τ' ἀπαλλαγέντες· ὡς δ' εὐδαίμονες
> Ἀφύλακτον εὐδήσουσι πᾶσαν εὐφρόνην.

Acriter repugnat Heath. cum vero subdit ἀρίστοισιν hic primam producere, eodem jure quo aliæ sæpe voces plusquam trisyllabæ, quæ primam natura brevem similiter producunt, aliud certe egit vir cl.

γ. 340. ΤΑΣΣΕΙ. Comma post τάσσει habet Pors.

γ. 343. ΝΕΟΥΣΙΝ. Ναίουσιν, præter Stanleium, Pears. Heath. Schutz. Pors. Vulgatam satis absurde defendere conatur Pauw. Mox τῶν δ' ὑπαιθρίων Schutz.

γ. 344. ΩΣ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΕΣ. Ὦδ' εὐδαίμονες Pears. Ὦ δυσδαίμονες Is. Voss. Sed unice vera est Stanleii conjectura, quam recepit

Digitized by Google

Pauw. Οἱ δυσδαίμονες Abresch. cui tamen potius nihil mutandum videbatur, modo ὡς pro ὥστε posito, vulgata sic verteris, *Ita ut miseri dormituri nunc sint totam noctem, liberati rore, nec ut prius custodias obeuntes.* Ut δυσδαίμονες referatur ad miserias quas in longa obsidione pertulerant. Durum hoc, et dura etiam interpretatio Schutz. q. v. in Notis Varr. Philologg.

ϒ. 346. ΕΥΣΕΒΟΥΣΙ. Conjunctim etiam legi vult Abresch. sed contra nititur cl. Valcken. ad Eurip. Phœniss. ϒ. 1331. Εὖ σέβουσι Pors.

ϒ. 348. Γ' ΕΛΟΝΤΕΣ ΑΥΘΙΣ ΑΥ ΘΑΝΟΙΕΝ ΑΝ. Αὖ ἁλοῖεν Pears. Verissima est emendatio Stanl. quam Pauwius improbat, ut nimiam, et exhibentem in urbe capientes in urbe invicem captos, quod ipsum, ni fallor, poeta voluit. Languet vero Pauwii emendatio, qui nihil mutat præter ἑλόντες in ἁλόντες. Pulchre Stanleio propugnat Abresch. qui respici docet ad proverbium αἱρεῦντες ἠρήμεθα, de quo Parœmiographi et Erasmus in Adagiis. Sed cum vox ἀνθαλοῖεν forte sit ἐκ τῶν ἅπαξ λεγομένων, et αὖ cum πάλιν et αὖθις apud Atticos sæpissime conjungatur, legendum censet vir cl. ἑλόντες αὖθις αὖ φθάνοιεν ἂν, nempe ἁλῶναι vel αἱρεῖσθαι, quod ex præcedente ἑλόντες repetendum est. Sed habet emendatio Stanleii in se Atticam elegantiam, ut nihil immutatum velim. Eamque receperunt Schutz. Pors. nisi quod rectius, accentu mutato, ἀνθάλοιεν.

ϒ. 352. ΔΙΑΥΛΟΥ. Διαύλῳ Pauw. ut ordo sit, δεῖ γὰρ κάμψαι διαύλῳ θάτερον κῶλον νοςίμου σωτηρίας πάλιν πρὸς οἴκους. Post πάλιν colon tantum habet Pors.

ϒ. 353. Δ' ΑΝΑΜΠΛΑΚΗΤΟΣ. Videtur scribendum, Δ' οὐκ ἀναμπλάκητος. CANTER. Fallitur Canterus. Ἀναμπλάκητος est *qui non offendit.* Ἀμπλακεῖν *peccare.* Hesych. Is. CASAUB. Δ' ἐναμπλάκητος Marg. Ask. Δ' ἂν ἀμπλάκητος Pauw. Δ' ἀν' ἀμπλάκητος voluit Abresch. tanquam ἀνὰ per tmesin a μόλοι disjungeretur, quod nemini probabitur. Pauwium graviter reprehendit Heath. negans particulæ ἂν hic locum esse nisi post ἐγρήγορον. Ipse autem nihil mutat, sed εἴ pro εἴθε positum existimat, ut vertatur, *Utinam vero Diis non offensis redeat exercitus.* Sed fallitur vir cl. Stanleii conjecturam, θεοῖσι δ' ἀμπλάκητος in textum admisit Schutz. quem vide in Notis Varr. Philogicis. Solito acumine Porsonus legit et distinguit,

> Θεοῖς δ' ἂν, ἀπλάκητος εἰ μόλοι ςρατὸς,
> Ἐγρηγορὸς τὸ πῆμα τῶν ὀλωλότων
> Γένοιτ' ἂν, εἰ πρόσπαια μὴ τύχοι κακά.

Unde omnis loci difficultas tollitur.

ϒ. 354. ΕΓΡΗΓΟΡΟΝ. Ἐγρήγορος Marg. Ask.

ϒ. 355. ΜΗ ΤΥΧΟΙ. Μὲν τεύχοι Jacob.

ϒ. 357. ΤΟ Δ' ΕΥ ΚΡΑΤΟΙΗ. Virgulam post κρατοίη deleri jubet Abresch. ut legatur, Τὸ δ' εὖ κρατοίη μὴ διχοῤῥόπως ἰδεῖν, subaudito scilicet ἐμὲ, vel potius ἡμᾶς.

Digitized by Google

γ'. 358. ΠΟΛΛΩΝ ΓΑΡ ΕΣΘΛΩΝ. Heathius legendum censet, πολλῶν γ' ἂν ἐσθλῶν, ne imperfectum εἰλόμην potestate quam vocant potentiali absque particula ἄν usurpetur. Cui accinit Schutz. ut sit sensus, *Sane enim multorum bonorum fructum prætulerim.*

γ'. 359. ΕΥΦΡΟΝΩΣ. Ἐμφρόνως mavult Abresch. cum hoc sit *prudenter*, illud *benevole*. Schutz. vero de animo Clytæmnestræ benevolo hic agi existimat.

γ'. 364. ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΟΣΜΩΝ ΚΤΕΑΤΕΙΡΑ. Vel τῶν μεγάλων κόσμων κτιάτειρα, vel μεγάλων κόσμων γε κτεάτειρα Pauw. ne versus sit Catalecticus. Μεγάλων κόσμων τούτων κτιάτειρ' Heath. ob ultimam in κτιάτειρα brevem. Schutzius minus languidum censet μεγάλων Ἄργει κόσμων κτιάτειρ'. Sed in edit. 2. vulgatam sequitur, nec est sane cur quicquam mutetur, præsertim si plenius distinguatur in fine versus. Cf. Suppl. γ'. 5. et quæ ibi annotata.

γ'. 367. ΥΠΕΡΤΕΛΕΣΑΙ. Ὕπερθ' ἐλάσαι Pears.

γ'. 368. ΜΕΓΑ ΔΟΥΛΕΙΑΣ. Has voces commode abesse posse, et forte e Schol. irrepsisse censet Schutz. cui tamen vix assentior; solet enim Æschylus, grandiloquus poeta, imagines cumulare, et quod paulo ante expresserat mox iterum aliter efferre, et præcedentia sequentibus explicare.

γ'. 369. ΓΑΓΓΑΜΟΝ ΑΤΗΣ ΠΑΝΑΛΩΤΟΥ. Πανάλωτον Pears. Stanl. ad Prometh. Vinct. γ'. 1077. Et sic Schutz. si versum præcedentem, μέγα δυλείας delendum censueris; sin minus, retinendum παναλώτῳ. Apud Pollucem vulgo scribebatur, ut monet Pauw., Γαγγάμοια vel γαγγάμωνα τῆς παναλώτου, quod per se absurdum est.

γ'. 370. ΔΙΑ ΤΟΙ. Hæc cum seqq. ad finem systematis ab Askevio uncinulis includuntur.

γ'. 374. ΒΕΛΟΣ ΗΛΙΘΙΟΝ ΣΚΗΨΕΙΕΝ. Heathius monet, "in hoc parœmiaco syllabam catalecticam Spondeo, non Anapæsto subjici, contra canonem Dawes. Misc. Crit. p. 224. Quod etiam fit apud Soph. Œd. Tyr. γ'. 1334. Sic Dactylus apud Eurip. Suppl. γ'. 47. 54. 70. Proceleusmaticus denique apud Eurip. Hec. γ'. 76. et Nostrum Pers. γ'. 937." Hæc ille, in quibus mihi parum satisfacit. Nam quæ ex Euripidis Suppl. exempla attulit vir cl. ubi Dactylus Syllabæ catalecticæ subjicitur, ea sunt corrupta omnino omnia, nec ab ullo præter ipsum in Anapæstos digesta, sunt enim revera Ionici a minore, quod editores videtur latuisse, nos obiter monemus. Deinde, quod ad Proceleusmaticum attinet, id neminem illi concessurum esse arbitror. In Euripidis Hecuba Systema non est Anapæsticum; de Persis videbimus suo loco. Jam vero ut Spondeus nonnunquam in carmine heroico locum habet in quinta sede, sed *præeunte plerumque Dactylo* in quarta, sic etiam in systemate Anapæstico Spondeus aliquando ante syllabam catalecticam reperitur, sed *præcedente plerumque Anapæsto*; id quod Heathium videtur latuisse. Itaque non opus est cum Botheo legere σκιδάσιν. Βέλος † λίθιον σκήψειεν Pors.

Digitized by Google

ν. 375. ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. ΣΤΡΟΦΗ α'. 1. Iamb. dim. hyperc. cum spondeo in secundo loco; vel Antispast. dim. hyperc. cum Antispasto in longam desinente: vide suo loco. 2. Iamb. dim. hypercat. purus. 3. Vide suo loco. 4. Asynartet. e monom. Troch. et monom. Iamb. 5. Pæon. dim. acat. e Creticis. 6, 7. Asynarteti cat. e monom. Troch. et monom. Iamb. 8. Vide suo loco. 9. Similis primo. 10. Troch. Ithyph. 11. Similis etiam primo. 12. An Period. διπλῆς, qui inter tres Iambos habet syzyg. Troch. ἰπτάσημον? Non displicet, sed vide suo loco. 13. Antispast. dim. cat. Antitheticus in Antispasto cat. variat. 14. Choriamb. dim. cat. aut Troch. Ithyph. 15. Antispast. dim. cat. Junge antitheticum; hicce etiam Troch. Ithyph. esse posset. 16. Antispast. Pherecrat. 17. Glycon. μεγάλα est Iambicus in Tribrachyn resolutus, vide suo loco: in antithetico duo sunt Iambi. 18. Troch. Ithyph. de antithetico vide suo loco. PAUW. 5. Period. brachyc. 8. Antispast. hemihol. 12. Asynartet. e penth. Iamb. et Dochmio. 15. Period. cat. Sed de hoc et duobus proxime seqq. vide suo loco. HEATH. 1. Antispast. Æschyleus, subjectis post Epitritum primum Iambis *puris*. 2, 3. Vide suo loco. 4. Period. dim. acat. 5. Pæon. dim. acat. e Creticis, vel Period. dim. brachyc. 6, 7. Recte Pauw. 8. Antispast. Æschyleus dim. brachyc. 9. Ut et hic. 10. Antispast. Æschyleus dim. hypercat. 11. Ut et hic. 12. Recte Heath. 13. Vide suo loco. 14. Choriamb. dim. cat. 15, 16. Pherecratei. 17. Glycon. 18. Pherecrat. de antithetico vide suo loco.

Ibid. ΕΧΟΥΣ'. Ἔχουσιν post Stanleium Pauw. Heath. Schutz. Pors. metro plane sic exigente. Δ' ἴχυσ' Pears.

Ibid. ΕΙΠΕΙΝ. Plenius hic distinguendum censet Pauw. ut ἴχυσιν de Trojanis accipiatur, quod probo. Quamvis repugnat Heath. qui locum sic verti jubet, *Jovis plagam nobis dicendam habentibus hoc quidem investigare licet*, ut ἴχυσιν sit participium. In quo fallitur, me judice, vir cl. Nec aliter judicavit Schutz. De Paride enim et Trojanis accipiendum esse et præcedentia et sequentia omnino confirmant.

ν. 377. ΕΠΡΑΞΕΝ. Ἔπραξ' Jacob. ut et Stanleius, ob metrum. Et sic Schutz. Πράξιν Arnaldus, ob metrum item, quod in antithetico est Iamb. dim. cat. et sic primo Pauwius, sed mox se ipse corrigens sic legit,

1. Πάρεστι τῦτό γ' ἐξιχνεῦσ' ὡς
2. Ἔπραξεν ὡς ἔκρανεν.

Ut sic gemella maneant. Quod me judice recte probavit Heath. Sic 1. est Iamb. dim. hyperc. 2. Iamb. dim. cat.

ν. 381. Ο Δ' ΟΥΚ ΕΥΣΕΒΗΣ. Totum locum sic legit ac vertit Heath. sublata distinctione post εὐσεβής,——

——ὁ δ' ἐκ εὐσεβὴς
Πέφανταί γ' ἔγγονος

Digitized by Google

Ἀτολμήτων, Ἄρη πνιόντων
Μεῖζον ἢ δικαίως,
Φλεόντων δωμάτων ὑπερφεῦ
Ὑπὲρ τὸ βέλτιστον.

Impia vero illa manifesta ostenditur, in exemplum scilicet, *Progenies male audacium, Martem spirantium magis quam justum erat, domo immoderate exundante supra id quod optimum est.* Ut de Paride sermo sit, de quo apertius in seqq. Sed lenior est emendatio Stanleiana.

℣. 382. ΠΕΦΑΝΤΑΙ Δ' ΕΓΓΟΝΟΥΣ. Πέφανται ἐγγόνοις, vel πέφανται ἐγγόνως, (h. e. subaudito κατὰ, θεοὶ πέφανται κατὰ ἐγγόνως) Pauw. metri gratia, quod in antithetico est Iamb. dim. brachyc. Sed alia docet Heath. et ultimam in μιλαμπαγὴς (penultimam voluit dicere vir cl.) produci monet. Cf. Sept. Theb. ℣. 743. Stanleii conjecturam, ἐγγόνοις, in textum recepit Schutz.

℣. 383. ΑΤΟΛΜΗΤΩΝ. Arnaldus, recepta Stanleii conjectura, legit,

1. Ἀτόλμητον Ἄρη
2. Πνεόντων μεῖζον ἢ δικαίως.

Quorum priorem vocat Pæon. vel potius Bacchaic. dim. acat. alterum trim. acat. Sed omnino metra ignorabat vir cl. non tamen idcirco Pauwio, juxta ignaro, irridendus. Vulgatam autem tuetur Pauw. ac vertit *nimis audacium*, ut compositum ἀ hic intendat, et virgulam post ἀτολμήτων apponi jubet. In eadem quoque sententia est Abresch. Sed ἀτόλμητον recepit Schutz. eodem sensu quo Prometh. Vinct. ℣. 903. πόλεμος ἀπόλεμος, idque contendit recte per metrum fieri posse, cum in antithetico respondeat Epitritus primus. Sed fallitur vir cl. nam Antispastus est Æschyleus. Hos versus optime sic dividit Pors.

Ἀτολμήτων Ἄρη
Πνεόντων μεῖζον ἢ δικαίως.

℣. 384. ΜΕΙΖΟΝ. Μείζον' Schol. Abresch.

℣. 385. ΦΛΕΟΝΤΩΝ. Puto legendum φλυόντων, ut in Sept. Theb. ℣. 667. dixit, Ἐπ' ἀσπίδος φλύοντα σὺν τύφῳ φρενῶν. Præsertim quum alibi φλέειν exponatur πλησθύνειν. Fortasse etiam non male hic χλιόντων ὑπέρφευ, ut alibi χλίουσιν μέγα. Sed magis probo φλυόντων. H. STEPH. Inepte Stephanus φλεόντων mutat in φλυόντων, *Cum domus illorum raptorum affluant omnibus, etiam ultra id, quod optimum et summum:* non pauperes sed divites peccant lubentes. PAUW.

Ibid. ΥΠΕΡΦΕΥ. Ὑπὲρ, φεῦ, ut ὑπὲρ geminetur et in medio jaceat unum φεῦ, Pauw. Hos versus sic emendandos proponit Schutz.

Φλεόντων δωμάτων ὑπέρφευ·
Ἦ που τὸ βέλτιστόν ἐστιν τἀπη-
ματον.——

Digitized by Google

H. e. *Sane vero optimum fuerit id, quod innoxium est, ut facile quis sapientiæ compos fuerit, ea sorte contentus vivat*; q. d. Tenenda est aurea mediocritas, quæ quamvis divitiarum copiis non affluat, eadem tamen tutior sit. In eadem est sententia Interpres Gallicus, *N'ayons que ce qu'on possede sans danger, le necessaire et la sagesse.*

γ. 386. ΥΠΕΡ ΤΟ ΒΕΛΤΙΣΤΟΝ. Hunc et seq. versiculum sic forte dividendos censet Pauw.

1. Ὑπὲρ τὸ βέλτιστον ἴσω
2. Δ' ἀπήμαντον, ὥστε κ' ἀπαρκεῖν.

1. Asynartet. e monom. Iamb. et monom. Troch. 2. Antispast. dim. hypercat. κατ' ἀντικάθεσιν, cum syzyg. Troch. pro syzyg. Iamb. quibus responderent in Antistropha,

1. Λιτᾶν δ' ἀκέσει μὲν ὅτις
2. Θεῶν· τὸν δ' ἐπίζηλον τῶνδε.

γ. 387. ΩΣΤΕ Κ' ΑΠΑΡΚΕΙΝ. Haud inconcinne legi posse ὥστε μ' ἀπαρκεῖν, sed nihil forte mutandum, censet Abresch. Κ' ἀπαρκεῖν, quod disjunctim scribi jubet Pauw. et metri et consuetudinis Atticæ causa conjungi jubet Heath. et sic Schutz. Pors. Nobis hic legendum videtur,

——μαντον ὥς' ἀπαρκεῖν,

ut sit Troch. dim. brachyc. Et in Antistropha,

Τὸν δ' ἐπίζηλον τῶνδ'
Ἀνδρ' ἄδικον καθαιρεῖ.

γ. 388. ΛΑΧΟΝΤΑ. Λαχόντι Schutz. 2.

γ. 389. ΟΥ ΓΑΡ ΕΣΤΙΝ. Male Heathius hunc et seq. versiculum transponit, ut antitheticis melius respondeant. Id enim omnino impeditum est, et merito Schutzio displicuit. Si quem metrum (quod intergerimum est, cf. Suppl. γ. 647.) solicitum teneat, facilius ista se cura liberabit legendo, Οὐκ ἐστιν γάρ.——

γ. 391. ΜΕΓΑΛΑ. Μέγαν reponi jubet Canterus et sic rectissime post eum omnes, excepto Pauw. qui μεγάλα adverbialiter cum λακτίσαντι conjungit, ut sit *valde calcibus pulsanti*, et Stanleium more suo reprehendit, quod syllabas numeraverit metrum non intelligens. Heathius Periodum vocat Glyconio quidem affinem, at non Glyconium. Mihi tam Glyconio similis videtur quam est ovum ovo.

γ. 392. ΕΙΣ. Ἐς Pauwio videtur nitidius ut tribrachys sit pro Trochæo!

γ. 394. ΑΦΕΡΤΟΣ ΑΤΑΣ. Ἄφερτον ἄταν Heath. quia melius τῇ ἄτῃ quam σιτῶν convenit epitheton ἄφερτον. Non probo; vide tamen ipsius interpretationem in Notis Varr. Philologg.

γ. 395. ΑΚΟΣ. Ἄγος Aur. Hunc locum sic recte distinguit Schutz. 1.

Digitized by Google

"Ακος δὲ παμμάταιον·
Οὐκ ἐκρύφθη, πρέπει δὲ φῶς,

At in edit. 2.

"Αγος δὲ παμμάταιον
Οὐκ ἐκρύφθη, πρέπει δὲ φῶς.

℣. 396. ΦΩΣ. Φὼς Schutz. de viro, non de lumine accipiens. Vertit igitur, *Non latuit vir, sed in omnium conspectu versatur.* Sed tenendum φῶς, quod ex epitheto αἰνολαμπὴς satis patet.

℟. 397. ΣΙΝΟΣ. Σίνος hic primum corripere notat Pauw. perinde ac si plerumque produceret. Sed forte vel nondum perlegerat hanc fabulam vir cl. vel pro sua in re metrica solertia spondeum pro Iambo finali poni judicavit ad ℣. 570.

℣. 399. ΠΡΟΒΟΛΑΙΣ. Προσβολαῖς post Stanleium omnes; quod unice verum. Comma hic apponi jubet Pauw.

℣. 400. ΜΕΛΑΜΠΑΓΗΣ. Emendationem Stanleii merito improbat Schutz. in eo tamen ipse reprehendendus quod μελαμπαγῆς, χαλκῆ scilicet, scribi voluerit.

℟. 401. ΔΙΚΑΙΩΘΕΙΣ. Hos versus secundum emendationem Stanl. digerunt Pauw. et Schutz. melius vero Strophica refingas. Vide ad ℣. 383.

℣. 402. ΔΙΩΚΕΙ. Δίωκε vel Δ'ίωκε Pauw. quod languidum est, et omnino supervacaneum, ut ipse agnoscit.

Ibid. ΠΤΑΝΟΝ. Πτανὸν Jacob. ob metrum. Πετεινὸν post Stanleium Heath. Ποτανὸν Schutz. Pors.

℣. 405. ΤΟΝ Δ' ΕΠΙΣΤΡΟΦΟΝ ΤΩΝΔΕ ΦΩΤ' ΑΔΙΚΟΝ ΚΑΘΑΙΡΕΙ. Τὸν δ' ἐπίστροφος τῶνδε φῶτ' ἄδικον καθαιρεῖ mavult Heath. ne καθαιρεῖ nominativo carçat, qui tamen facillime supplendus fuit e præcedenti θυός. Malim vero ob metrum, de quo vide ad ℣. 387.

Τὸν δ' ἐπίστροφον τῶνδ'
"Ανδρ' ἄδικον καθαιρεῖ.

Præsertim cum φῶς præcesserit alio sensu, ℟. 396.

℣. 408. ΤΟΝ ΑΤΡΕΙΔΑΝ. Τῶν Ἀτρειδᾶν H. Steph.

℣. 410. ΚΛΟΠΑΙΣ. Κλοπαῖσι cum Stanleio Jacob. ob metrum. Rectissime proculdubio, et sic Schutz. Pors. quamvis contendat Pauwius hunc versum propter pedum ἰσοδυναμίαν Strophico recte opponi.

℟. 411. ΣΤΡΟΦΗ Β'. 1. Period. διπλῆν, quale illud ὑπὲρ τὸ βίλτιον in Stropha præcedente. 2. Antispast. dim. cat. sed vide suo loco. 3. Troch. Ithyph. 4, 5. Vide suo loco. 6. Iamb. dim. brachyc. cum spondeo in secundo loco. Vide suo loco. 7. Iamb. trim. brachyc. vide suo loco. 8. Asynartet. e penth. Iamb. 9. Period. a duobus Iambis incipiens et in Trochæos desinens. 10. Similis præcedenti. 11. Similis etiam duobus præcedentibus nam τιμος α Dactylus est pro Trochæo, ut in Antithetico λαὸς αἱ Tribrachys est pro Trochæo; αι in αἷας enim corripitur. 12. Iamb. dim. acat. 13. Asynartet. cat. ex monom. Iamb. et monom.

Digitized by Google

Troch. 14. Asynartet. ex monom. Troch. et penth. Iamb. 15. Iamb. hephthem. sed lyricus, cum spondeo in secundo loco: cui par Antistrophicus, Anapæsto posito pro spondeo: Periti vident et tempora sunt æqualia: nec tamen variatio illa vulgaris, sed rarior et sedulo notanda. 16. Troch. Ithyph. vide suo loco. 17. Troch. hephthem. 18. Antispast. Pherecrat. sed vide suo loco. PAUW.! 1. Asynartet. e penthem. Iamb. et Dochm. 2. Pherecrat. de antithetico vide suo loco. 6. Glycon. ex Epitrito primo et Dijambo pentasyllabo. 9, 10. Asynarteti ex Iamb penth. et Iamb. dim. brachyc. 11. De hoc et de Antithetico vide suo loco. 15. Antispast. Pherecrat. πολυσχημάτιστος ex dispondeo et dijambo cat. In Antistropha tertia dispondei in duas breves soluta est. HEATH. Nos nostra dabimus post ℣. 445.

℣. 412. ΚΛΟΝΟΥΣ ΛΟΓΧΙΜΟΥΣ. Κλόνους λοχαίους conjecit Pauw. ob antitheticum qui est Asynartet. cat. e monom. Iamb. et monom. Troch. Λοχαίους autem tuetur a λόχος, et ναυβάταις ὁπλισμοῖς opponi censet. Rectius Both.

1. Κλόνους λογχίμους τε
2. Καὶ ναυβάτας ὁπλισμούς.

1. Antispast. dim. brachyc. 2 Iamb. dim. cat. In Asynartetos e Dochmiis dispescit Herm.

Κλόνους λογχίμους τε καὶ ναυβάτας
Ὁπλισμοὺς ἄγουσά τ' ἀντίφρονον.

℣. 414. ΑΓΟΥΣΑ Τ'. Hos versus sic legit Arnaldus, ut antitheticis respondeant,

Ἄγουσα τ' ἀντί-
φρονον Ἰλίῳ φθοράν.

Sed Antistrophica ad numerum Strophicorum refingi jubet Pauw. quorum ille mensuram omittit, est autem, 1. Iamb. dim. cat. 2. Troch. penthem. Utrumque in unum Iamb. trim. conjungunt Pors. Schutz. 2.

℣. 416. BEBAKEN. Βέβακε voluit Pauw. sed postea, cum in antithetico reponendum foret παραλλαγεῖσα pro παραλλάξασα, nihil mutandum censuit. Ignorabat scilicet vir cl. hunc versum esse Antispast. Æschyleum, ubi legem suam ita caute observat poeta, ut cum pro *puro* Iambo, *tribrachyn* non Spondeum posuisset in Stropha, idem etiam in Antistropha obtinere voluerit. Βέβακε tamen, quod mirere, Pors.

℣. 417. ΠΟΛΥ. Πελὺ Arnald. quod cum Ionicum sit, πολλὰ reponendum censet Pauw. Heathius vero πελὺ tuetur, exemplis κύρη et κόρη et similium. Melius vero Both. servato πολὺ pro ἴσγενον legit ἐπίσγενον. Τλᾶσα, † πολὺ Pors. 2.

℣. 418. ΤΟΔ' ΕΝΝΕΠΟΝΤΕΣ. Omnino legendum τάδ' ἐννέποντες. Mox pro προφῆται, προφῆται est ad Marg. Ask. Ad versum proximum comma tantum habet Pors.

Digitized by Google

γ. 421. ΣΙΓΑΣ'. Σιγᾶς Schottus. Heathius hunc versum in duos scindit, ad hunc modum,

Πάρεισι σιγᾶσ'
Ἄτιμός γ' ἀλοίδορος.

Quorum priorem Iamb. penthem. alterum Pherecrat. vocat. Hunc locum sic primo tentavit Schutz.

Πάρεισι σῖγ' ἄτιμος ἀλλ' ἀλοίδορος,
Ἄλγιστος ἀφιμίναν ἰδών.

Sed paulo aliter in Commentario,

Πάρεισι σῖγ' ἄτιμος ἀλλ' ἀλοίδορος,
Ἄδιστον ἀφιμίναν ἰδών.

Quæ sic plenius enarrat. "Πάρεισι, scil. τῷ λέχει, *accedit ad lectum*, σῖγα, *tacite*, ob magnitudinem doloris obmutescens, ἄτιμος ἀυτᾶς, a perfida uxore *spretus et contemptus*, ἀλλ' ἀλοίδορος, *conviciis tamen abstinens*, adeo enim amat uxorem, ut eam ne opprobriis quidem ulscisci audeat; ἄδιστον ἀφιμίναν ἰδών, flebiliter autem ingemiscens, postquam eam effugisse videt. Quid hac imagine verius dulciusque esse potest! ἀφιμίναν bene designat mulierem desertricem seu fugitivam." Hæc Schutzius, pulcherrime, sed in edit. 2. legit Ἄδιστος ἀφιμίναν ἰδεῖν. *Summopere cupiens abductam* uxorem *videre*. Schutzio tamen præcessit Le Grand, qui sic legit,

Πάρεισι σιγάσα Ἄτιμος ἀλοίδορος
Ἄδιστος ἀφιμίναν ἰδεῖν.

Adest silenti, absentis imagini, *spretus* conjux *conviciis temperans, avide spectans digressam*. Minime audiendus Hermannus, qui sic reponit,

Πάρεισι σίγας ἀτίμους ἀλοίδορος
Ἄπιστος ἀφιμίνων ἰδεῖν.

Adest Menelaus *ut probrosum silentium ab uxore fugienti relictum sine conviciis et vix ipse sibi credens adspiciat*. Per σίγας ἀτίμους ἀφιμίνων intelligit vir cl. pudenda silentia loco gaudiorum, quæ cum tali conjuge percipi poterant, relicta. Quo nihil durius. In voce tamen ἄπιστος, ni fallor, rem acu tetigit. Poteris etiam legere ἄπιστον, *infidam*.

γ. 423. ΥΠΕΡ ΠΟΝΤΙΑΣ. Ὑπερποντίας, conjunctim, Is. Casaub. Pauw. et reliqui omnes preter Heath.

γ. 424. ΑΝΑΣΣΕΙΝ. Emendatio Stanleii Schutzio non probatur.

γ. 425. ΕΥΜΟΡΦΩΝ ΓΑΡ. Εὐμόρφων δ' αὖ Is. Casaub. Pears. Εὐμόρφων τε γὰρ, et in Antistropha, Οὓς μὲν γάρ τ' ἔπεμψεν, ut uterque sit Antispast. dim. acat. Vel, εὐμορφοτέρων γὰρ, antithetico non mutato, ut uterque sit Ion. dim. acat. cum Ditrochæo, Pauw. cui suus ille Iamb. hephthem. lyricus haud immerito videtur displicuisse. Εὐμόρφων δὲ Schutz. 2. Εὐμόρφων † γὰρ κολοσσῶν Pors. 2.

Digitized by Google

γ. 426. ΕΧΘΕΤΑΙ ΧΑΡΙΣ ΤΑΝΔΡΙ. Ἔχθεται χάρις ἀνδρὶ Pauw. ut sit Troch. Ithyph. cui in Antistropha opponitur ἀντὶ δὲ φωτῶν τιύχη, quod *hujus indicio Trochaicum esse judicat vir cl. metrum enim per se ambiguum est.* Quis talia!!! Ἔχθεται χάρις ἀνδρὶ etiam Heath. qui Period. cat. vocat. Nec aliter Schutz. Pors.

γ. 428. ΕΡΡΕΙ. Ῥέει Pauw. ut sit sententia, "*In oculorum vero penuria fluit tota Venus.* Ubi oculi non habent, quo sese pascant, maxima est Veneris potestas, et desiderio tota sese in oculos et animum ingerit: *fluit tota*, tota adest, illabitur tota: Colossi non sunt qui oculis virorum satisfaciunt, ubi mulierum desiderio tenentur, et nunquam major est Veneris potestas, quam in ista rei desideratæ penuria. Sententia nunc est apertissima et optima simul: Interpretes ineptiunt. Erunt qui pro ῥέει sument ἰσχεῖ, faciant quid velint: mihi ῥέει videtur Æschyleum magis." Hæc Pauwius, arrogantius dicam, an insulsius? Quem cum merito deriserit Heathius, nollem tamen ipsius conjecturam admittere,

Ὀμμάτων δὲ γληναῖς
Ἐῤῥεῖ πᾶσ' Ἀφροδίτα.

Nec eam probavit Schutz.

γ. 430. ΠΑΡΕΙΣΙ. Πάρεισιν Heath. Schutz. Pors. ut sic Epitritus primus respondeat Antispasto in antithetico. Melius Both.

Πάρεισιν φέρουσαι
Δόξαι χάριν ματαίαν.

Ut Strophicis a se constitutis respondeant. Hermannus Strophicorum suorum gratia sic reponit,

Πάρεισι δόξαι φέρουσαι χάριν
Ματαίαν· μάταν γὰρ, εἴτ' ἂν ἰσθλὰ
Τὶς δοκῶν ὁρᾷν.

γ. 432. ΜΑΤΑΝ. Hos versus ad normam Strophicorum sic refingit Pauw. et locum sic interpungit,

Μάταν γὰρ, εἴτ' ἂν ἰσθλὰ
Τὶς δοκῶν ὁρᾷν.

Ut μάταν sit pro μάταιον et δοκῶν pro δοκεῖ· Heathius vero post εἴτ' ἂν interpungit, et δοκῶν h. l. non pro δοκεῖ accipit sed absolute positum judicat, ut sit constructio, Μάταν γάρ ἐστι, εἴτε δοκοῦντός τινος ἰσθλὰ ὁρᾶν, ὄψις παραλλάξασα ἂν διὰ χερῶν βέβηκεν. Cui assentitur Schutz. Rectius hunc et seq. versiculum in unum conjungunt Pors. Schutz, 2. Πραλλάξασα errore typ. habet Pors. 2.

γ. 433. ΤΙΣ ΔΟΚΩΝ ΟΡΑΝ. Τὶς δοκῇ νοεῖν voluit Schutz.

γ. 437. ΕΦ' ΕΣΤΙΑΣ. Ἐφεστίους, quod voluit Stanleius, improbat Pauw. κατ' οἴκους enim ἐφ' ἑστίας emphaticum esse de marito judicat, cum κατ' οἴκους simpl. domesticos omnes designet, quod non idoneum hic. Contra Schutzio ἐφεστίους omnino placet, quod illo epitheto melius designentur Menelai ædes regiæ. Nempe quia olim penes reges summa sacrorum potestas erat, in eorum ædibus sacra pro populo fiebant; inde regia palatia οἶκοι ἐφέστιοι

Digitized by Google

appellabantur κατ' ἐξοχήν, ut infra, ν. 860. Οἴκους, † ἰφ' ἑστίας Pors. 2.

ν. 438. ΥΠΕΡΒΑΤΩΤΕΡΑ. Ὑπερβατώτερα quod voluit Stanl. improbat Is. Casaub.

ν. 439. ΣΥΝΟΡΜΕΝΟΙΣ. Συνορμένων Schol. Pears. Schutz. 2. quod probaveram. Hunc versum, ut Strophicis a se ordinatis respondeat sic dividit Heath.

Τὸ πᾶν δ' ἀφ' Ἑλλά-
δος αἴας συνορμένοις.

Iamb. trim. confici posse existimabat Schutz. si legeretur,

Τὸ πᾶν δ' ἀφ' Ἑλλάδος χθονὸς συνορμένοις.

Sed nulla est hic cæsura. Legendum est,

Τὸ πᾶν δ' ἀφ' αἴας Ἑλλάδος συνορμένων.

ν. 443. ΟΙΔΕΝ. Hunc locum sic eleganter refingit Pors.

Οὓς μὲν γάρ τις ἔπεμψεν
Οἶδεν, ἀντὶ δὲ φωτῶν
Τύχη καὶ σποδὸς εἰς ἑκάσ-
του δόμους ἀφικνεῖται.

Primum versum Hermannus vocat Asynartet. ex Antispasto et Bacchio, ac sic legit,

Οὓς μὲν γὰρ ἐξέπεμψεν.

In cæteris nihil dissidet a Pors. neque hic dissentire debuit.

ν. 444. ΑΝΤΙ ΔΕ ΦΩΤΩΝ ΤΕΥΧΗ. Ἀντὶ φωτῶν δὲ τύχη Heath. ut sit Period. cat. qualis est Strophicus ab ipso constitutus.

ν. 445. ΕΙΣ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΥΣ. Εἰς ἑκάστου ἂν, vel εἰς ἑκάστου αὖ Pauwius, imperite quidem. Heath. deleri jubet τὲς ut antithetico a se constituto respondeat. Sin nihil in Strophico mutes reponi jubet hic, Καὶ σποδός γ' ἑκάστου εἰς. Delendum certe est importunum illud τὲς, sed cave in reliquis Heathio obtemperes; nec melius Schutz. Καὶ σποδός γ' ἑκάστοτ' εἰς. Jam vero hunc locum, qui est inter vexatissimos, virorum doctorum conjecturis adjutus, quas supra commemoravi, ad nostram mentem emendatam dabo.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

1. Λιτᾶσα δ' ἀγοῖσιν ἀσπίστορας
2. Κλόνους λογχιμούς τε
3. Καὶ ναυβάτας ὁπλισμούς,
4. Ἄγυσά τ' ἀντίφερνον Ἰλίῳ φθορᾶν,
5. Βέβακεν ῥίμφα διὰ πυλῶν,
6. Ἄτλητα τλᾶσα· Πολὺ δ' ἐπέστενον,
7. Τάδ' ἰνίπτοντες, δόμων πρεσβῆται·
8. Ἰὼ, ἰὼ, δῶμα, δῶμα καὶ πρόμοι.
9. Ἰὼ λέχος καὶ σίβοι φιλάνορες.
10. Πάρεστι σῖγ', ἄτιμος ἀλλ' ἀλοίδορος,

Digitized by Google

11. Ἄπιστος ἀφεμέναν ἰδών.
12. Πόθῳ δ' ὑπερποντίας
13. Φάσμα δόξει δόμων ἀνάσσειν.
14. Εὐμόρφων δὲ κολοσσῶν
15. Ἔχθεται χάρις ἀνδρὶ
16. Ὀμμάτων δ' ἐν ἀχηνίαις
17. Ἐῤῥεῖ πᾶσ' Ἀφροδίτα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

1. Ὀνειρόφαντοι δὲ πενθήμονες
2. Πάρεισιν φέρουσαι
3. Δόξαι χάριν ματαίαν.
4. Μάταν γὰρ, εὖτ' ἂν ἐσθλά τις δοκῶν ὁρᾷν,
5. Παραλλάξασα διὰ χερῶν
6. Βέβακεν ὄψις ὐ μεθύστερον
7. Πτέροις ὁπαδοῖς ὕπνου κελεύθοις.
8. Τὰ μὲν κατ' οἴκους ἐφ' ἑστίας ἄχη
9. Τάδ' ἐστι καὶ τῶνδ' ὑπερβατωτέρα.
10. Τὸ πᾶν δ' ἀπ' αἴας Ἑλλάδος συνορμένων
11. Πένθεια τλησικάρδιος
12. Δόμοις ἐκάστου πρέπει.
13. Πολλὰ γοῦν θιγγάνει πρὸς ἧπαρ·
14. Οὓς μὲν γάρ τις ἔπεμψεν
15. Οἶδεν· ἀντὶ δὲ φωτῶν,
16. Τεύχη καὶ σποδὸς εἰς ἑκάσ-
17. του δόμους ἀφικνεῖται.

Quæ sic verterim. *Relinquens autem civibus clypeorum hastarumque tumultus, et apparatum belli navalem, ferens autem loco dotis Ilio exitium, celeriter portis* Mycenarum egressa est, *intoleranda ausa. Graviter vero ingemiscebant regiæ domus antistites, hæc locuti; Heu heu domum, heu principes, heu lectus et vestigia viri amantia. Adest ille ignominia quidem affectus at conviciis abstinens, incredulus ubi abductam conspicit* (vel, *infidam abductam conspicatus.*) *Præ desiderio autem* ejus *trans mare abreptæ* ita intabescet, ut *spectrum* potius quam dominus *videbitur ædibus imperare. Pulchrarum vero statuarum gratia est exosa viro, et cum aliud desiderant oculi ejus, earum venustas perit. Adsunt vero species per somnum oblatæ inanem afferentes voluptatem,* quæ potius solicitudinem exaugent. *Inane enim* gaudium *est ubi bona quis videtur consecutus, illud vero simul ac visum e manibus elapsum effugit pennis Somni viam comitantibus. Et hi quidem regiis ædibus domestici sunt dolores, et his etiam graviores. Universim vero eorum qui Græcia profecti sunt dolor pectus macerans domos pervadit. Multa scilicet penetrant ad jecur. Quos enim aliquis emiserit, novit,* quam fortes fuerint quamque multi, *pro viris autem* ipsis *arma* tantum *et cineres ad cujusque domum referuntur.* Metra sic se habent. 1. Asynartet.

Digitized by Google

ex Iamb. penth. et Dochm. 2. Antispast. dim. brachyc. 3. Iamb. hephthem. 4. Iamb. trim. acat. 5. Antispast. Æschyleus dim. acat. ubi pro puro Iambo post Epitritum primum est Tribrachys: Spondeus per metrum non stabit. 6. Vel Iamb. trim. brachyc. vel Asynartet. ex penthem. Iamb. et Troch. 7. Asynartet. ex Iamb. penthem. 8, 9. Vel Period. trim. cat. ex duobus Iambis incipientes et in Troch. desinentes, vel quod malim, Asynarteti, ex Iamb. penthem. et Iamb. dim. brachyc. Utrumque autem haud male in Iamb. trim. acat. possis refingere, legendo hic,

Ἰὼ ἰὼ, φεῦ, δῶμα, δῶμα καὶ πρόμοι.
Ἰὼ λέχος τε καὶ γίγοι φιλανορες

Et in Antistropha,

Τὰ μὲν κατ' οἶκους ὧν ἐφ' ἑρίας ἄχη
Τάδ' ἐστι, κἄτι τῶνδ' ὑπερβατώτερα.

10. Iamb. trim. acat. 11. Iamb. dim. acat. 12. Period. cat. 13. Asynartet. e penthem. Iamb. et Troch. 14, 15. Pherecratei. 16. Glycon. 17. Pherecrat.

ϒ. 447. ΣΤΡΟΦΗ γ'. 1. Period. διπλῆν, qualis versus primus Strophæ præcedentis. 2. Period. a syzyg. Troch. incipiens et in Trochæos desinens. 3. Asynartet. cat. ex monom. Iamb. et monom. Troch. 4. Similis præcedenti. 5. Troch. Ithyph. 6. Iamb. dim. brachyc. 7. Iamb. trim. brachyc. cum Spondeo in secundo loco; vel Antispasticus similis cum Antispasto in longam desinente. 8. Iamb. dim. hypercat. 9. Troch. hephthem. 10. Iamb. dim. hyperc. 11. Iamb. hephthem. vide suo loco. 12. Iamb. hephthem. 13. Ut et hic. 14. Vide suo loco. 15, 16, 17. Antispastici Pherecrat. 18. Iamb. dim. cat. PAUW. 1. Asynartet. e penth. Iamb. et Dochmio. 6, 7. Vide suo loco. HEATH. Nos metra ordinabimus post ϒ. 481.

Ibid. Ο ΧΡΥΣΑΜΟΙΒΟΣ. Hos versiculos sic ordinat Pors.

Ὁ χρυσαμοιβὸς δ' Ἄρης
Σωμάτων καὶ ταλαν-
τῦχος ἐν μάχῃ δορός.

Duos posteriores in unum conjungit Schutz. 2.

ϒ. 450. ΒΑΡΥ. Valde mihi placet βραχὺ, quod dedit Schutz. 2.

ϒ. 451. ΨΗΓΜΑ. Hæc sic ordinat Pors.

Ψῆγμα δυσδάκρυτον ἀν-
τήνορος σποδῦ γεμί-
ζων τὰς λίβητας εὐθέτυ.
Στένουσι δ' εὖ λέγοντες ἄν-
δρα τὸν μὲν ὡς μάχης ἴδρις.

Sic Schutz. 2. nisi quod γεμίζον et εὐθέτυς.

ϒ. 452. ΑΝΤΗΝΟΡΟΣ. Hos versus sic constituere mavult Heath.

Digitized by Google

1. Ἀντήνορος σποδῷ γεμίζων
2. Τὰς λίβητας εὐθέτου.

1. Iamb. dim. hypercat. 2. Troch. Eurip.

℣. 453. ΕΥΘΕΤΟΥ. Εὐθέτους quod voluit Stanleius Pauwio non probatur, qui commate distingui post δυσδακρυτὸν mavult, ne ψῆγμα δυσδάκρυτον cum ἀντήνορος σποδῷ nectatur. Vulgatam quoque tuetur Heath. qui monet corpus humanum in cineres redactum spatium permodicum occupare, et vasculo quolibet obvio facile condi posse, ideoque jure optimo dici εὔθετον. Totum locum sic legit Schutz. Γεμίζων τὰς λίβητας εὐθέτους. Cujus rationem ut afferam, primum, ψῆγμα δυσδάκρυτον illi videtur male distrahi ab eo quod sequitur, ἀντήνορος σποδῷ, quod et sententiæ et verborum structuræ causa, rectius cum eo conjungitur. Deinde γεμίζων Martem sistit cinere urnas implentem; at hæc imago, per se quidem pulchra, ideo improbatur viro cl. quod nonnihil vitii videatur trahere ex ordine verborum, πίμπει γεμίζων, non enim Mars prius mittit cinerem quam urnas implevit; sed urnas primum cineribus implet, post eas domum ad superstites propinquos mittit; postremo εὐθέτους sic in clausula positum, cum sit ad σποδῷ retrahendum, minime placet. Hæc ille, hypercriticum certe agens de voce γεμίζων, de εὐθέτους forte satis recte judicans.

℣. 454. ΑΝΔΡΑ. Stanleius reposuit ἄνδρας, sed vulgatam tuetur Pauw. ut apte conjunctum cum τὸν μὲν et τὸν δὲ et pluralibus quæ sequuntur. Recte idem monet vel legendum hic cum Arnaldo,

Στένουσι δ' εὖ λέγοντες ἄν-
δρα τὸν μὲν ὡς μάχης ἴδρις.

Vel legendum in Antistrophicis,

Τυχηρὸν ὄντ' ἄνευ δίκας πα-
λιντυχῆ τριβᾷ βίου.

Ἄνδρας post Stanl. etiam Schutz.

℣. 455. ΙΔΡΙΣ. Ἴδριν mavult Pauw. Sed vulgatam tuetur Heath. subaudito ἦν.

℣. 457. ΔΙΑ. Γὲ διὰ Pauw. ut sit Iamb. hephthem. alias enim est Pæon. dim. hyperc. ex Cretico et Pæone quarto, cui respondet Pæon. dim. hyperc. ex Pæone tertio et Cretico, quod minus placet. Heathio etiam γὲ διὰ probatur, qui hunc et duos proxime sequentes versiculos Pæonicos esse ait ex Pæone tertio et Ditrochæo. Διαὶ recte reponi jubet Herm. de Metris, p. 349. Sunt enim hi versus Anacreontici Ionici.

℣. 460. ΠΡΟΔΙΚΟΙΣΙΝ. Προδίκοις Arnald. Pauw. Heath. qui Pæon. vocat dim. brachyc. Προδίκοις item Pors. Schutz. 2.

℣. 463. ΕΥΜΟΡΦΟΙ. Hæc sic ordinat Pors.

Εὔμορφοι κατέχουσιν ἐχ-
θρὰ δ' ἔχοντας ἔκρυψεν.

Digitized by Google

Schutz. vero in edit. 2.

Εὔμορφοι κατίχυσιν ἐχ-
θρὰ δ' ἀέκοντας ἴκρυψεν.

℣. 464. ΕΧΟΝΤΑΣ. Ἑλόντας mavult Pauw. Sed quidni per ἔχοντας *victores* intelligimus? Quamvis aliter contendat Heath. *victores* scilicet non sepultos esse, sed eos qui durante novennali obsidione mortui erant, qui terram aut regionem vere tenere aut possidere dici possunt. Frustra locum sic emendare voluit Wakefieldus, Ἐχθρὰ δὲ χθὼν ἀπέκρυψεν.

℣. 465. ΒΑΡΕΙΑ. Hæc sic dividit Pors.

Βαρεῖα δ' ἀϛῶν φάτις
Ξὺν κότῳ δημοκράν-
τῳ δ' ἀρᾶς τίνει χρέος.

Et sic Schutz. 2. nisi quod duos posteriores versiculos in unum conjunxerit. Frustra reponit Wakefield.

Βαρεῖα δ' ἀϛῶν φάτις· σὺν τόκῳ
Δημοκράτει δ' ἀρχᾶς τίνει χρέος.

℣. 466. ΔΗΜΟΚΡΑΤΟΥ Δ' ΑΡΑΣ. An δημοκρότου δ' ἀρᾶς Is. Casaub. Δημοκράτης δ' ἀρὰς τίνει χρέος, *Qui populo præest popularis imprecationis debitum solvit*, Pauw. qui neminem credo, secum facientem habebit. Δημαράτου δ' ἀρᾶς τίνει χρέος, *Retributionem imprecationi populari debitam solvit*, Heath. probante Schutz. 1. Sed quantivis pretii est emendatio Pors. reponentis δημοκράντου δ' ἀρᾶς τίνει χρέος. Δημοκράκτου Herm. quod non intelligo, nisi sit error typ. pro δημοκράντου.

℣. 468. ΝΥΚΤΗΡΕΦΕΣ. Prima in νυκτήρεφες non corripitur, ut putabat Heath.

℣. 469. ΠΟΛΥΚΤΟΝΩΝ. Πολυτόνων Is. Casaub. Πολυσθόνων Pears. quod non intelligo. Hæc sic dividit Pors. et post eum Schutz. 2.

Τῶν πολυκτόνων γὰρ ἐκ
Ἄσκοποι θεοί· κελαι-
ναὶ δ' ἐν Ἐριπύες χρόνῳ.

℣. 470. ΟΥΚ ΑΣΚΟΠΟΙ. Hæc sic ordinat Heath. Strophicorum suorum gratia,

Οὐκ ἄσκοποι θεοί· κελαιναὶ δ'
Οὖν Ἐριπύες χρόνῳ.

℣. 472. ΤΥΧΗΡΟΝ. Hæc sic dividit Schutz. Strophicorum gratia,

Τυχηρὸν ὅτ' ἄπιν δίκας πα-
λιντυχεῖ τριβᾷ βίᾳ.

℣. 473. ΠΑΛΙΝΤΥΧΗ. Παλιντυχεῖ Jacob. Grot. quod Heathio non probatur, vulgatam sic construenti, Παλιντυχῆ ὄντα τριβᾷ βίᾳ τιθεῖσιν ἀμαυρὸν, h. e. *Fortuna in contrarium mutata vitæ calamitate obscurum reddunt.* Sed παλιντυχεῖ Schutz. Pors.

Digitized by Google

γ. 476. ΥΠΕΡΚΟΤΩΣ. Ὑπερκότως Pears. Grot. Ὑπερχύτως, *effuse, supra modum*, Jacob. Ὑπερκότων Pauw. subaudita præpositione πρός. Quod recte improbat Heath. ipse cum Grotio legens ὑπερκότως. Idque confirmat auctoritate Soph. Ajac. γ. 127. ubi *verbum arroganter prolatum* ὑπέρκοτον ἔπος dicitur; quod etsi Schol. pro ὑπέρκομπον positum voluerit, Heathius ab ὑπερκόπτω deducit; ut eadem analogia qua προκόπτω est *progredior, provehor*, παλινκόπτω *regredior, retro feror*, sic ὑπερκόπτω sit *supra modum evehor*. Hæc ille, neque hic neque infra etiam audiendus, cum γ. 831. ὑπερκόπους reponi suadet, et γ. 580. παλινκότῳ vice παλινκόπῳ positum putat. Vulgatam enim recte tuetur Schutz. ob præcedens σὺν κότῳ γ. 465. Vertendum vero hic, *Grave autem est cum magna populi invidia laudari.*

γ. 481. ΜΗΤ' ΟΥΝ. Hæc sic legit Arnaldus, Strophicorum gratia, probante Pauw.

Μήτ' ἂν αὐτὸς ἀλὼς ὑπ'
Ἄλλων βίον κατίδοιμι.

Sed Pors.

Μήτ' ἂν αὐτὸς ἀλὼς ὑπ' ἄλ-
λων βίον κατίδοιμι.

Sic Schutz. 2. nisi quod βιότων. Jam locum dabimus ad numeros revocatum.

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

1. Ὁ χρυσάμοιβος δ' Ἄρης
2. Σωμάτων καὶ ταλαν-
3. τῦχος ἐν μάχῃ δορὸς,
4. Πυρωθὲν ἐξ Ἰλίου
5. Φίλοισι πέμπει βραχὺ
6. Πῆγμα δυσδάκρυτον, ἀν-
7. τήνορος σποδῷ γεμίζων
8. Τὰς λίβητας εὐθέτους.
9. Στένουσι δ' εὖ λέγοντες ἄνδρα,
10. Τὸν μὲν, ὡς μάχης ἴδρις,
11. Τὸν δ' ἐν φοναῖς καλῶς πεσόντ' ἀλ-
12. λοτρίας διὰ γυναικός.
13. Τάδε σῖγά τις βαΰζει,
14. Φθονερὸν δ' ὑπ' ἄλγος ἕρπει
15. Προδίκοις Ἀτρείδαις.
16. Οἳ δ' αὐτῷ περὶ τεῖχος
17. Θήκας Ἰλιάδος γᾶς
18. Εὔμορφοι κατίσχυσιν ἰσχ-
19. θρὰ δ' ἔχοντας ἔκρυψεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

1. Βαρεῖα δ' αἰῶν φάτις
2. Ξὺν κότῳ δημοκράν-
3. τῳ δ' ἀρᾶς τίνει χρέος.

Digitized by Google

4. Μίνει δ' ἀκῦσαί τί μω
5. Μερίμνα νυκτηρεφές.
6. Τῶν πολυκτόνων γὰρ ὐκ
7. Ἄσκοποι θεοί· κελαιναὶ
8. Δ' ὧν Ἐριννύες χρόνῳ
9. Τυχηρὸν ὕντ' ἄνευ δίκας, πα-
10. λιντυχεῖ τριβᾷ βίᾳ
11. Τιθεῖσ' ἀμαυρόν· ἐν δ' αἴσσοις
12. Τελέθοντος ὅτις ἀλκά.
13. Τὸ δ' ὑπερκότως κλύειν εὖ
14. Βαρύ; βάλλεται γὰρ ὁσσοῖς
15. Διόθεν κεραυνός.
16. Κρίνω δ' ἄφθονον ὄλβον,
17. Μήτ' εἶην πτολιπόρθης,
18. Μήτ' ὢν αὐτὸς ἁλοὺς ὑπ' ἄλ-
19. λων βίον κατίδοιμι.

Interpretationem, cum locus sit facillimus, brevitatis causa prætermittimus. Metra vero sic se habent, 1. Period. cat. ex monom. Iamb. et monom. Troch. 2. Pæon. dim. e Creticis. 3. Troch. hephthem. 4, 5. Periodici cat. ut supra. 6. Troch. hephthem. 7. Troch. dim. acat. 8. Troch. hephthem. 9. Iamb. dim. hyperc. 10. Troch. hephthem. 11. Iamb. dim. hyperc. 12, 13, 14. Ion. a min. dim. acat. ἀνακλώμενοι, quibus delectatur Anacreon. 15. Ion. min. dim. brachyc. quod malim quam Iamb. penth. 16, 17. Pherecratei. 18. Glycon. 19. Pherecrat. Jam vides ultimos quatuor versiculos unius cujusque Strophæ eandem obtinere mensuram. Facillimum est etiam Strophas et Antistrophas eodem numero versiculorum, octodecim scil. continere, sed hoc esset forte diligentiæ nimis curiosæ. Tantum moneo si quis experiri velit.

℣. 483. ΕΠΩΙΔΟΣ. 1. Period. διπλῆν, ut in præcedentibus. 2. Anapæst. dim. cat. aut Pæon. dim. hypercat. ex Bacchiis. 3. Troch. penthem. 4. Iamb. trim. acat. 5. Ut et hic. 6. Asynartet. cat. e monom. Iamb. et monom. Troch. 7. Asynartet. e monom. Iamb. et penth. Troch. sed vide suo loco. 8. Antispast. dim. cat. 9. Antispast. dim. acat. 10. Iamb. hephthem. 11. Iamb. dim. brachyc. 12. Troch. hephthem. aut Iamb dim. acat. γαν in ἄγαν est anceps. 13. Iamb. hephthem. 14. Troch. penthem. 15. Period. a duobus Iambis incipiens et in Trochæos desinens. PAUW. 1. Asynartet. e penthem. Iamb. et Dochm. 12. Glycon. ex Dijambo et Antispasto, utrisque pentasyllabis. 15. Asynartet. e penth. Iamb. nam in κλέος fit synizesis. HEATH. Nos nostra dabimus post ℣. 495.

℣. 483. ΠΥΡΟΣ. Porsonus hæc sic ordinat,

Πυρὸς δ' ὑπ' εὐαγγέλω
Πόλιν διώκει θοὰ
Βάξις· εἰ δ' ἐτητύμως

Sic Schutz. 2.

Digitized by Google

γ. 486. ΗΤΟΙ ΘΕΙΟΝ ΕΣΤΙ ΜΗ ΨΥΘΟΣ. Lectionem Stanl. Ἤτοι θεῖόν ἐστιν ἢ ψύθος probat Heath. Ἤτοι θεῖος ἐστι μὴ ψύθος Schutz. 1. qui vulgatam tamen quodammodo defendi posse existimat respectu γ. 281. μὴ δολώσαντος θεῦ, eamque recte recepit in edit. 2.

γ. 487. ΤΙΣ ΩΔΕ. Τίς δ' ὧδε Schutz. 2. recte, ut sit sensus, *Certe mendacium in Deos non cadit, quis* VERO *adeo stolidus erit ut tam levi facis indicio commoveatur.*

γ. 488. ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΣΙ. Ν addi jubet Pauw. sic Pors. Ὡς παραγγίλμασι Schutz. 2.

γ. 489. ΝΕΟΙΣ. Νέοισι mavult Pauw. ut sit Antispast. trim. brachyc. cum syzyg. Iamb. Porsonus hæc et seqq. sic legit,

Νέοις συρωθέντα καρδίαν ἔπειτ'
Ἀλλαγᾷ λόγου καμεῖν;
Γυναικὸς αἴχμᾷ πρέπει
Περὶ τῷ φανέντος χάριν ξυναινίσαι.

Sic Schutz. 2.

γ. 490. ΕΠΕΙΤ' ΑΛΛΑΓΑΙ ΛΟΓΟΥΣ ΚΑΜΕΙΝ. Ἔπειτ' ἀλλαγᾷ λόγου καμεῖν. Jacob. Ἐπὶ τ' ἀλλαλαγᾷ λόγους καμεῖν; Is. Casaub. Pears. quod paucis placebit, ut neque altera emendatio Casauboni, Ἔπεισ'· ἀλλὰ γὰρ λόγους καμεῖν ἐν γυναικὸς αἴχμᾷ πρέπει. Delent interrogationem H. Steph. Jacob. Canter. Vulgatam tuetur Pauw. Vide Notas Varr. Philologg. Ἔπειτ' ἀλλαχᾷ λόγους καμεῖν, *sermones conquirere alio spectantes*, et contrarii effectus, nec quibus jam, ut ante, συρωθῇ ἡ καρδία, sed doleat, Abresch. Durum hoc, ut pleraque ab Abreschio excogitata. Verum est quod præter Jacob. habent Schutz. Pors. Ἔπειτ' ἀλλαγᾷ λόγου καμεῖν, h. e. *mutato nuntio dolere;* idque Wakefieldo placuit S. C. §. 209.

γ. 491. ΑΙΧΜΑΙ. Ἀκμᾷ Jacob. qui jungit, ἐν γυναικὸς ἀκμᾷ πρέπει, muliebri fervori *rapido ingenio, temeritati,* convenit ante rem manifestatam congratulari.

γ. 493. ΧΑΡΙΝ. Χαρὰν Pauw. perperam, ut vidit Heath. Cf. γ. 430.

γ. 495. ΕΠΙΝΕΜΕΤΑΙ. Ἐπινέμεται Pauwius bonum vocat. Quid mirum, cum ἐπινεμηται exponat, *Accedit quasi ad pastum?* Locum jam dabimus rectius ordinatum.

ΕΠΩΙΔΟΣ.

1. Πυρὸς δ' ὑπ' εὐαγγίλῳ
2. Πόλιν διήκει θοὰ
3. Βάξις· εἰ δ' ἐτητύμως
4. Τίς οἶδεν; ἤτοι θεῖόν ἐστι μὴ ψύθος.
5. Τίς ὧδε παιδνὸς, ἢ φρενῶν κεκομμένος,
6. Φλογὸς παραγγέλμασιν
7. Νέοις συρωθέντα καρδίαν, ἔπειτ'
8. Ἀλλαγᾷ λόγου καμεῖν;

Digitized by Google

9. Γυναικὸς αἰχμᾷ πρέπει
10. Πρὸ τῦ φανέντος χαριν ξυναινέσαι.
11. Πιθανὸς ἄγαν ὁ θῆλυς ὅρος
12. Ἐπινέμεται ταχύπορος· ἀλλὰ ταχύμορον
13. Γυναικοκήρυκτον ὄλλυται κλέος.

1, 2. Periodici sunt cat. e monom. Iamb. et monom. Troch. 3. Troch. hephthem. 4, 5. Iambici trim. acat. 6. Period. cat. ut supra. 7. Vel Asynartet. ex Iamb. penth. et Iamb. dim. brachyc. vel, quod malim, Period. ex Iamb. monom. et Troch. hephthem. 8. Troch. hephthem. 9. Period cat. ut supra. 10. Qualis supra septimus. 11. Iamb. dim. acat. 12. Iamb. trim. acat. Sed habet hoc notabile, quod tribus constat dipodiis in quibus tribrachyn excipit Iambus, idque consulto factum crediderim ad exprimendam levitatem et imbecillitatem rumorum istiusmodi. 13. Qualis 7 et 10.

III.

ϒ. 501. ΕΦΗΛΩΣΕ. In Pors. recte ν additur.

ϒ. 503. ΜΑΡΤΥΡΕΙ. Hinc ad τάδε parenthesi includit Schutz. et totum locum sic legit,

Κήρυκ' ἀπ' ἀκτῆς τόνδ' ὁρῶ κατάσκιον
Κλάδοις ἐλαίας· μαρτυρεῖ δέ μοι κάσις
Πηλῦ ξύνυρος διψία κόνις τάδε·
Ὃς ὔτ' ἄναυδος ὔτε σοι δαίων φλόγα
Ὕλης ὀρείας σημανεῖ κάπνῳ πυρός·
Ἀλλ' ἢ τὸ χαίρειν μᾶλλον ἐκβάξει λέγων.
Τὸν ἄντιον δὲ —— κ. τ. λ.

Quærit enim vir cl. quomodo pulvis dicatur μαρτυρεῖν, seu confirmare, nuntium advenientem illa vel illa dicturum esse? Respondeo, ex celeritate nuntii bona ominari Clytæmnestram, et scire velim ad quid referri possit τάδε, nisi ad sequentia. Nam cum modo dixisset regina se præconem *vidisse* ramis oleæ velatum, cur id a pulvere excitato magis quam oculorum suorum testimonio disceret? Neque enim confugiendum est ad cl. Schutzii commentum, pulverem illum ab agmine præconem haud procul sequente moveri. Aposiopesin autem post λέγων sic optime supplet vir cl. *Contrariam vero huic sententiam aversor*; nempe cum dictura esset Clytæmnestra, *Aut hanc lætitiam tristi aliquo nuntio contaminabit*, hoc mali ominis causa proloqui non vult. Aposiopesin post λέγων habet etiam Pors.

ϒ. 505. ΩΣ. Stanleii conjecturam ὃς admisit Schutz.

Ibid. ΣΟΙ. Non minus bonum esset μοὶ, sed forte respicit Clytæmnestra quæ a Choro pronuntiata audiverat ϒ. 489. et seqq.

ϒ. 507. ΑΛΛ' Η. Impedita est structura quam proponit Abresch. sublata distinctione in fine versus præcedentis, Ὡς ὔτε

Digitized by Google

ἄναυδος, ἔτι δαίων φλόγα ὕλης ὀρείας σημανεῖ σοι μᾶλλον κάπνῳ πυρὸς, ἀλλ' ἢ λέγων ἐκβάξει τὸ χαίρειν, ut ἀλλ' ἢ idem valeat quod ἀλλ' simpliciter. Recte tamen vidit vir cl. ἀλλ' ἢ valere idem quod ἀλλὰ simpliciter, ut in Longi. Pastor. III. p. 89. Ὁ δὲ Πὰν διώκει κατὰ τῶν ὀρῶν, οὐκ ἐρῶν τυχεῖν, ἀλλ' ἢ τῷ μαθεῖν, τίς ἐστιν ὁ λανθάνων μαθητής. Sed ne sic quidem rem acu tetigit. Docet enim cl. Hoogeveen. Doctr. Part. VI. 1. locutionem esse ellipticam, ut conjunctio ἀλλὰ vim habeat quodammodo ἐπανορθωτικὴν, ἢ autem disjunctivam. Unde patet subaudiri alteram ἢ, ut plena quidem sententia proferatur ad hunc modum, Ὃς ὁ σημανεῖ κάπνῳ πυρὸς, ἀλλ' ἢ ἐν ἐπιγολαῖς, ἢ λέγων.— Sin autem post λέγων aposiopesin admittas, tum de structura nihil erit quod dubitari possit. Et hanc quidem rationem omnino prætulerim. Nec aliter Schutz. Pors.

γ'. 508. ΑΠΟΣΤΕΡΓΩ. Ἀποτρέπω Marg. Ask. Sed hoc si in decem Codd. reperiretur pro glossemate haberem.

γ'. 509. ΟΥ ΓΑΡ. Corrige sodes L. B. gravem errorem typographicum, et pro οὔ lege οὖ. Idem erratum irrepsit in Sept. Theb. γ'. 21. ex compendio ortum in edit. Stanl.

γ'. 512. Ι Ω. Persona Præconis non apponitur in edit. Steph.

γ'. 513. ΔΕΚΑΤΩι. Δεκάτῳ præter Stanl. Jacob. Fournier Hist. d'Acad. des Inscriptions, tom. V. p. 56. Sed vulgatam tuentur Pauw. Schutz. recte, me judice.

γ'. 520. ΗΛΘΕΣ. Ἦσθ' Marg. Ask. quod metri gratia probaverim, quamvis eleganter ἦλθες adhiberi possit h. l. idque servari potest, modo legatur, Παρὰ Σκάμανδρον ἦλθες ἄλις ἀνάρσιος, vel Ἦλθες παρὰ Σκάμανδρον ἄλις ἀνάρσιος.

γ'. 523. ΤΟΝ Τ' ΕΜΟΝ ΤΙΜΑΟΡΟΝ. Pauwius distingui jubet ad hunc modum,

——τόν τ' ἐμὸν τιμάορον,
Ἑρμῆν φίλον, κήρυκα κηρύκων σέβας,

vel etiam sic,

——τὸν τ' ἐμὸν τιμάορον
Ἑρμῆν φίλον, κήρυκα κηρύκων σέβας.

Posterius amplectitur Heath. ut φίλον cum τιμάορον conjungatur; sed omnino præstat lectio vulgata; quod et vidit Schutz.

γ'. 529. Η ΠΟΥ ΠΑΛΑΙ. Εἴ πῃ post Stanl. omnes excepto Pauw. Sed audacter legerim, recepta Stanleii conjectura in curis secundis, Εἴ πῃ παλαὶ, φαιδροῖς ἰδόντες ὄμμασι, nam τοῖσι δόμασι, etsi per se bonum, præ altera illa lectione languet. Pauwius vulgatam retinere voluit, conjungens τοῖσιδ' ὄμμασι πάλαι φαιδροῖς, quod durissimum est, et jure ab Heathio reprehensum.

γ'. 530. ΚΟΣΜΩι. Νόστῳ, h. e. *in reditu*, mavult Pauw. Sed vulgatam tuentur exempla ab Abreschio allata, Pers. γ'. 399. Ἡγεῖτο κόσμῳ, et Pind. Pyth. III. 147. ὁ δύναται κόσμῳ φέρειν. Et de syntaxi dubitat Heath. an νόστῳ δίκεσθαι recte dici possit.

Ibid. ΠΟΛΛΩι ΧΡΟΝΩι. Πολλῷ χρόνῳ Jacob. Non admodum adversabor si quis hic versum excidisse judicaverit.

Digitized by Google

γ. 545. ΑΥΤΟΧΘΟΝΟΝ ΠΑΤΡΩΙΟΝ ΕΘΡΙΣΕΝ. Αὐτόχθονοι † πατρῷον ἔθρισεν Pors.

γ. 547. ΚΗΡΥΞ. Heathius in sequente τιχομυθίᾳ Clytæmnestræ partes Choro attribuit. Omnino recte, sic enim locus longe expeditior est. Causæ vero quæ virum doctissimum ad hoc induxerint hæ sunt; primum "quod sermones ipsi Clytæmnestræ dignitati minime conveniunt, et respondet vicissimque interrogat Præco familiarius, quam, si cum ipsius regina alloqueretur, deceret. Præterea neque γ. 557. Clytæmnestra dicere potuit, nec quisquam eam allocutus, quæ in γ. 558. continentur. Ex ejus enim dignitate non erat ut Menelaum etiam præsentem timeret Ex versu denique γ. 589. manifeste apparet Præconem hactenus Chorum, non Clytæmnestram fuisse allocutum. Plurali enim numero, genere masculo dicit, τοιαῦτα χρὴ κλύοντας. Idem quoque patet e Chori responso, γ. 592. Νικώμενος λόγοισιν ἐκ ἀναίνομαι, hoc enim et falso et ridicule a Choro diceretur, si nullos antea cum Præcone sermones instituisset." Hæc ille quem sequuntur Schutz. Pors. frustra tamen reluctatur interpres Britannus R. Potter.

γ. 551. ΝΟΣΟΥ. Interrogationem deleri jubet Heath. et vertit, *Jucundum vobis fuisse hunc morbum, quo, ut dicis, tenebamini, oportet.* Idque explicat e γ. 553. quem vertit, *Intellexeris nimirum, si eorum desiderio captus fueris qui te vicissim desiderabant.* H. e. "In vestra omnino potestate situm fuit vos a morbo illo quo tenebamini liberare, quandoquidem nos æque domi vos desiderabamus, ac vos domum revisendi desiderio laborastis. Cum igitur vobis morbo hoc laborare tamdiu placitum est, morbum ipsum jucundum fuisse necesse est." Hæc ille.

γ. 552. ΠΩΣ ΔΗ ΔΙΔΑΧΘΕΙΣ. Hæc sic interpungit Schutz. Πῶς δή; διδαχθεὶς τῶνδε δεσπόσω λόγου.

γ. 553. ΠΕΠΛΗΓΜΕΝΟΣ. Rectius Schutz. πεπληγμένοι, ut referatur non ad Præconem sed ad exercitum, de quo τῆσδ' ἐπίβολοι πόσου dixerat γ. 551. jamque qualem morbum voluerit explicat.

γ. 554. ΑΕΓΕΙΣ. Hunc versum ἐρωτηματικῶς accipit Heath. recte.

γ. 555. ΑΝΑΣΤΕΝΕΙΝ. Μ' ἀναστένειν Marg. Ask. Schutz. Pors. Γ' ἀναστένειν Heath.

γ. 556. ΣΤΥΓΟΣ ΣΤΡΑΤΩι. Στύγος στρατῷ Is. Casaub. Στυγόστρατον uno verbo Pauw. qui vertit, *Unde anxium illud inerat militiam fugiens!* Cur anxietatem illam tibi afferebat expeditio? Et huc etiam respicere censet ἀμαυρᾶς ἐκ φρενὸς, *ex mente attenuata et contracta;* ex mente tristi et nubilis obsessa. Pauwii conjecturam laudat Heath. ut Præco id quod animo occultabat prorsus ignorans, quærat, *unde anxia illa militiæ detestatio vobis supervenit.* Sed pro στρατῷ, θυμῷ reponit Schutz. existimans voluisse aliquem explicare quo pertineret στύγος, quod perperam pro *odio* acceperat, cum h. l. nihil aliud quam ægritudinem s.

Digitized by Google

mœrorem notet: adjecisse itaque στρατῷ, ex quo deinde στρατῷ factum, postquam θυμῷ vel exciderat, vel glossemati in textum recepto, ne versus uno pede abundaret, locum fecerat. Locum certe expeditum reddit Schutzii conjectura, nec est aliud tamen quam conjectura mera. Malim, inverso ordine ob ὑφωνίαν, στρατῷ τίνος; *Unde tibi inerat anxia illa militiæ detestatio?* Satis in præcedentibus docuerat Chorus expeditionem illam sibi minime placuisse: στρατῷ τίνος igitur non erit *odium exercitus*, sed *expeditionis detestatio.*

γ. 557. ΚΑΙ ΠΩΣ. Signum interrogandi post Stanl. hic ponit Schutz.

γ. 558. ΤΥΡΑΝΝΩΝ. Videtur scribendum κοιράνων, quod et in Eurip. Iphig. posteriore olim reposuimus, et in alio ejusdem versu, quem e Dictye citat Stobæus, Serm. XLII. CANTER. Canteri lectionem recipiunt post ipsum omnes.

γ. 559. ΩΝ ΝΥΝ ΤΟ ΣΟΝ ΔΗ. Ὧν νῦν τόσον δή, *De illis satis dictum sit*, Is. Casaub. Stanleium pro ὧν reponentem ὡς non audit Pauw. qui ὧν ad τινὰς pertinere, et ab ἴσπα subaudito regi judicat; ut respiciat ad pellices et ipsam Cassandram mox adfuturam. Aliter ὧν tuetur Abresch. vertendo, *Quibus nunc absentibus mori cupiam*; h. e. *Vel morte redimam, eos nunquam reduces, sed semper abesse.* Sed fatetur vir cl. hærere se in explicatione hujus loci. Recte autem vidit Heath. ὧν omnino stare non posse, Stanleium vero certissima conjectura reposuisse ὡς, ut sit sententia, Erant adeo quidam quos absentibus regibus timebam, *ut* nunc, cum redierit tandem Agamemnon, *juxta tuum illud* modo dictum *præ gaudio etiam mori mihi gratissimum esset.* Ὡς etiam Schutz. Pors.

γ. 560. ΕΥ ΓΑΡ ΠΕΠΡΑΚΤΑΙ, κ. τ. λ. Abreschius sic legit, Εὖ γὰρ πέπρακται· θαῦμα δ' ἐν πολλῷ χρόνῳ. Quod merito Schutzio displicuit, legenti Εὖ γὰρ πέπρακται ταῦτα· πολλῷ δ' ἐν χρόνῳ. Sed nihil forte mutandum, et Schutzii ratio metro adversatur.

γ. 561. ΤΑ ΜΕΝ ΤΙΣ ΕΥ ΛΕΞΕΙΕΝ. Εἰ λέξειεν Abresch. Stanleii conjectura, Τὰ μέν τις ἂν λέξειεν Heathio parum placet, itaque legendum proponit Τὰ μέν τις εὖ λέξει' ἄν. Sed Stanleium sequuntur Schutz. Pors.

γ. 565. ΠΑΡΗΞΕΙΣ. Παρέξεις *suppeditationes*, *commeatus* Jacob. Totum locum sic legendum proponit Pauw.

——καὶ δυσαυλίας
Σπαρνὰς παρειξῆς καὶ κακοστρώτους,

h. e. δυσαύλιαι in navibus angustæ et male stratæ, παρειξῆς, continua serie, σπαρνὰς paucas et exiles. Sed nihil erat mutandum. Vide Notas Varr. Philologg. Κακοστρώτους habet H. Steph.

γ. 466. ΛΑΧΟΝΤΕΣ. Κλαίοντες aut tale quid, Jacob. Sed recepta lectio se tuetur. Vide Notas Varr. Philologg. Deest interrogatio post μέρος in edit. Steph. Canter. Indignatur Pauwius κλαίοντες de militibus a Stanleio dici, quod mulierculis

Digitized by Google

convenit (nihil scilicet tale apud Homerum legerat vir cl. aut hunc Nostrum) itaque conjecit καμόντες, quod certe bonum h. l. modo ita scripsisset Æschylus. Festivum est quod proponit Heath. λάκοντες, *strepentes*, "Strepitum nimirum" inquit vir cl. "qui in navigiis perpetuo fere obtinere solet, quique somnum vix permittit, innuere poetam puto." Οὐ λαχόντες Schutz. 2. q. d. Τί δ' ὃ ἐγένομεν ὃ ἐλάχομεν, ἥματος μέρος. Quotus quisque dies, quem vivendo attigimus, absque suspiriis a nobis transactus fuit?

γ. 567. ΤΑ Δ' ΑΥΤΕ. Τὰ δ' αὐτὰ, vel τῷ δ' αὖτε Jacob.

Ibid. ΧΕΡΣΩι ΚΑΙ. Καὶ χέρσῳ Schutz. 2. unde durior versus.

γ. 569. ΓΑΡ. Δ' αὖ Is. Casaub. Δὲ Pears. Δ' ἄρ' vel δὲ Pauw. Utrumque γὰρ tuetur Abresch. ut alterum valeat μὲν, vel potius μὲν γὰρ, alterum δέ. Cf. Soph. Ajac. γ. 1150. Œd. Tyr. γ. 1102. Sept. Theb. γ. 416. Sed loca non sunt omnino similia. Δὲ item Heath. Schutz. et recte quidem.

Ibid. ΑΕΙΜΩΝΙΑΙ. Λειμωνίας Schutz. qui quærit quomodo rores pratenses e cœlo stillasse dicerentur. Sed hoc est hypercriticum agere. Alia vero de causa λειμωνίας prætulerim, quia sic adjectivum fœminini generis, et masculum τιθέντες, cum δρόσοι non conjunguntur.

γ. 571. ΕΝΘΗΡΟΝ. Si quid mutetur, ἔνθηρον, *efferam* malit Abresch. coll. Liv. II. 14. et ἐνθηρίῶν in Longi Pastor. I. p. 14. Ἀνθηρὸν, quod voluit Stanleius, Pauwio minime placet, qui pro vulgata acriter propugnat, ut sit ordo, Δρόσοι τιθέντες ἴμπεδον σῶς (κατὰ) ἔνθηρον τρίχα ἰσθμάτων. *Rores certam perniciem inferentes vestibus hispidis et crassis instar vellerum ferinarum.* Heathius vero, virgula post ἰσθμάτων posita, sic interpretatur, *Rores nos irrorabant, certa vestium pernicies, capillos nostros villis ferinis similes reddentes.* Sic et Schutz. quibus assentior. Cf. Notas Varr. Philologg.

γ. 575. ΠΕΣΩΝ. Hic fit Aposiopesis, ut recte monet Schutz. Et colo distinxit Pors.

γ. 577. ΠΑΡΟΙΧΕΤΑΙ. Post τοῖσι μὲν τεθνηκόσιν verba non apte conjungi vidit Pauw. itaque totum locum sic interpungit et legit,

> Παροίχεται δὲ τοῖσι μὲν τεθνηκόσιν,
> Τὸ μηπότ' αὖθις μηδ' ἀναστῆναι μέλειν·
> Τί τὰς δ' ἀναλωθέντας ἐν ψήφῳ λέγειν,
> Τὸν ζῶντά τ' ἀλγεῖν χρὴ τύχης σαλευκότα;

Cui frustra obnituntur Heath. et Schutz. quamvis in hoc certe falsus fuerit Pauw. cum illud δὲ in versu tertio particulæ μὲν in primo respondere arbitraretur. Apodosin in Ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖσι fieri docuit Schutz. haud melius. Ut rem paucis expediam, recte particulam δὲ inseveris in versu tertio, non ut respondeat particulæ μὲν in primo, sed ut vim adversativam habeat. Illud autem δὲ in ἡμῖν δὲ τοῖς λοιποῖσιν non respondet particulæ μὲν quæ in quinto versu præcesserat, sed ad καὶ in versu proxime præcedenti,

Digitized by Google

quæ vim transitivam habet, vel potius sequenti δὲ vim transitivam tribuit. Exempla habes apud Hoogev. Doctr. Part. XXIV. §. I. 6. Hoc facile patebit paraphrasin hujus loci legentibus. *Sed quid ista lugeamus; præteriit labor* nobis qui sospites sumus; *præteriit* etiam *mortuis, ut ne si possint resurgere, velint tamen.* SED quid opus est in publica lætitia mortuorum mentione mæstitiam incutere; (Cf. ℣. 645.) *Quid oportet superstites mortuos recensere, et de fortunæ vicibus conqueri?* DE HIS HACTENUS, *longum enim valedicere jubeo calamitatibus. Jam vero nobis qui supersumus ex Argivorum exercitu exsuperat lucrum,* &c.

℣. 578. ΑΝΑΣΤΗΝΑΙ. Malim cum Aurato ἀναστένειν, ut sit sensus, *Ita præteriit defunctis ut ab omni gemitu liberentur.* Juxta dulcissimum illud nostratis Æschyli canticum in fabula cui titulus Cymbeline Act. IV.

Fear no more the heat o' th' sun, &c.

Et ad eandem sententiam, Macbeth. III. 2.

—— *Duncan is in his grave;*
After life's fitful fever, he sleeps well, &c.

℣. 580. ΤΟΝ ΖΩΝΤΑ. Abest nota interrogationis post hunc versum in edit. Steph.

Ibid. ΠΑΛΙΓΚΌΤΟΥ. Frustra tentabat Heath. παλιγκόπου, h. e. ipso interprete, *in melius immutata,* eadem analogia qua ὑπέρκοπος. Vide ad ℣. 476.

℣. 585. ΠΟΤΩΜΕΝΟΙΣ. Ποτωμένους Stanl. quem reprehendit Pauw. ob præcedens εἰκὸς et ἡμῖν τοῖς λοιποῖσι, non enim agnoscit plenam distinctionem post ἀντιῤῥέπει— ut neque post ποτωμένοις, quia sequentia sunt verba ipsa quibus se jactarent sospites, et κομπάσαι habent pro duce. Recte quidem. Obdormiit certe Heath. cum reponere voluit ποτωμένῳ et cum φάει vel ὄρνιθι suppresso conjunxit.

℣. 587. ΘΕΟΙΣ. Θεῶν Valcken. ad Phœniss. ℣. 88. ne θεοῖς δόμοις, per figuram quam Colophoniam dicunt, ponatur. Non assentior. Θεοῖς enim non est dativum pro genitivo cum δόμοις jungendum, sed pendet ab ἐπασσάλευσαν acquisitive posito, et δόμοις regitur a præpositione ἐν suppressa.

℣. 588. ΔΟΜΟΙΣ. Δόμους, suppresso κατὰ, Pauw. male.

Ibid. ΑΡΧΑΙΟΝ ΓΑΝΟΣ. Frustra tentavit Pauw. Ἄρειον γάνος, *ornamentum Martium*; ἀρχαῖον enim nullo modo concoquere potiut vir cl. sive de opibus antiquis Priami, sive de his ipsis spoliis, apud posteros pro antiquis habendis, acceperis. Nec melius rem gessit Heath. legendo ἕρκειον γάνος, *domesticum ornamentum.* Verissima est lectio vulgata, et de opibus *antiquæ urbis,* ut loquitur Virgilius, *per multos annos dominatæ* intelligenda.

℣. 594. ΔΟΜΟΙΣ. Δόμοις pro æde regia sumi posse non inficiatur

Digitized by Google

Pauw. quærit tamen an potius legendum πρόμοις, ne negligatur ipse Agamemnon—Nihil mutaverim.

γ. 596. ΑΝΩΛΟΛΥΞΑ ΜΕΝ. Ex ἀνωλολύξαμεν feci ἀνωλόλυξα μέν. Sic sæpe particula μὲν, aut male conjuncta, aut male separata, errorum causa est. Male conjuncta, ut hic; male separata, ut illo Anacreontis versu p. 39. meæ editionis, Μακαρίζω μέν σε τέττιξ, quum etiam metri ratio legendum esse convincat, μακαρίζομέν σε τέττιξ, ut et castigavi dum ipsum excuderem. H. STEPH.

γ. 599. ΦΡΥΚΤΩΡΩΝ. Φρυκτωρῶν Abresch. Schutz. 1.

γ. 605. ΕΝ ΘΕΩΝ ΕΔΡΑΙΣ. Ἐν θεῶν θ' ἕδραις Schutz. qui commate distinguit post εὐφημοῦντες, sublata distinctione post ἵλασκον quæ minus conveniebat. Neutrum bene. Sed vox κοιμῶντες immerito suspecta viro cl. fraudi fuit. Ἕδραις ἐν θεῶν, sublata omni distinctione post ἵλασκον vel εὐφημοῦντες contra ipsius canonem Pors. 1. Sed in edit. 2. commate post εὐφημοῦντες posito dedit ἐν θεῶν ἕδραις.

γ. 606. ΚΟΙΜΩΝΤΕΣ. Καίοντες Is. Casaub. et Jacob. nisi acclamabant finito sacrificio. Vel κομῶντες, h. e. *Facientes ut flamma odora assurgens comam referret*, aut *flamma læta et odora sese efferentes*, vel κομοῦντες, *nutrientes*, a κομεῖν, τρέφειν, Pauw. Prius ferri nequit. Alterum in textum recepit Schutz. Inconsulto certe. Locus enim est intelligendus de acclamationibus in fine sacrificii, juxta Homericum illud, Il. A'. 472. ubi peracta re sacra subdit,

Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο.

Duo participia itaque h. l. εὐφημοῦντες—κοιμῶντες, idem valent quod κοιμῶντες ἐν εὐφημισμοῖς, *inter extinguendum acclamantes*.

γ. 611. ΔΡΑΚΕΙΝ ΑΠΟ ΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΑΝΔΡΑ. Variis modis h. l. solicitat Pauw. qui de Asyndeto cogitans legit,

——δρακεῖν
Ἀπὸ στρατείας ἄνδρα, σώσαντος θεοῦ
Πύλας τ' ἀνοῖξαι;

Vel, commate post δρακεῖν posito, ut conjungatur cum præcedentibus,

Ἀπὸ στρατείας ἀνδρὶ, σώσαντος θεοῦ,
Πύλας ἀνοῖξαι;

Vel deleta virgula post ἄνδρα,

Ἀπὸ στρατείας ἄνδρα σώσαντος θεοῦ
Πύλας ἀνοῖξαι;

Sed vulgata sine ullo Asyndeto explicari possunt, non enim de seipsa, sed de viro portas aperiente loquitur Clytæmnestra, Et est sensus, *Quam videre reducem ab exercitu virum, diis faventibus, portas aperientem.* Asyndeton hic agnoscit et tuetur Heath. cui cave obtemperes. Melius erit, si cui nostra interpretatio [illegible] placuerit, reponere Πύλας τ' ἀνοῖξαι, quod præter P[illegible]auw. habent etiam Schutz. Pors.

Digitized by Google

γ. 615. ΕΝ ΔΟΜΟΙΣ ΕΥΡΟΙ. Valde mihi arridet emendatio Schutz. 2. ἔνδον εὑρήσω, nam in vulgata solœcum quiddam inesse suspicor.

γ. 620. ΟΥΔ' ΟΙΔΑ. Οὐκ οἶδα Schutz. quod auribus certe gratius, sed ad sententiæ nexum minus forte commodum.

γ. 621. ΧΑΛΚΟΥ. Χαλκὸς Pauw. qui in re clarissima quas non turbas movet. Vide Notas Varr. Philologg. Nec melius se expedivit Heath. qui tamen hic aliquid proverbiale latere recte censuit, quod tamen se ignorare ingenue professus est.

γ. 625. ΤΟΡΟΙΣΙΝ ΕΡΜΗΝΕΥΣΙΝ. Τοροῖσί θ' ἑρμηνεῦσιν Schutz. qui μανθάνοντι eo sensu accipit ac si dixisset ὁ μαθόντι, *discenti*, ideoque *nondum satis intelligenti*, ut sit sententia, *Hæc igitur ista prolocuta est, tum tibi discenti*, h. e. nondum eam satis intelligenti, *tum claris interpretibus*, ut nobis scilicet, *convenienter*. Et obscuritatem aliquam hic consulto inesse censet vir cl. ne reginæ perfidia nimis aperte proderetur. Quod libens concessero. Non autem repugnaverim si quis malit ὑπερεπῇ, quamvis vulgata ferri possit, sed præstabit adjective, non adverbialiter vertere, ad hunc modum, *Illa quidem speciosam adhibuit orationem et tibi* nunc primum audiendi, ac *discenti*, tanquam discipulo, *et nobis claris interpretibus*, tanquam doctoribus. Alludit enim, ni fallor ad doctores et discipulos.

γ. 629. ΤΑ ΨΕΥΔΗ ΚΑΛΑ. Comma delet Pors. ut jungantur ψευδῆ καλὰ, *pulchra* seu *speciosa mendacia*. Recte.

γ. 630. ΕΣ ΤΟΝ ΠΟΛΥΝ. Ἐς ὁ πολὺν Is. Casaub. Pears. quod probaverim, et quod ipse probavit Stanleius in versione.

γ. 631. ΚΕΔΝΑ ΤΑΛΗΘΗ. In edit. Steph. Canter. usque ad γ. 644. pro ΧΟ. appingitur ΚΛ. perperam. Κεδνὰ κ'αληθῆ Schutz. quod mihi magis placet.

Ibid. ΤΥΧΗΙΣ. Τύχοις Pors. Schutz. 2. Recte procul dubio.

γ. 633. ΑΧΑΙΚΟΥ. Ἀχαϊκὸ Pauw. metri gratia, ut supra, γ. 193. Sic Schutz.

γ. 636. ΑΧΘΟΣ. Ἔχθος (vide Hesych.) Is. Casaub. Pears. Post χεῖμα et ἄχθος comma ponit Pors. ut clarior sit appositio.

γ. 639. ΓΑΡ. Recte monet Pauwius frustra Stanleium solicitasse hunc locum.

γ. 649. ΠΟΛΕΙ ΜΕΝ ΕΛΚΟΣ ΕΝ, ΤΟ ΔΗΜΙΟΝ ΤΥΧΕΙΝ. Pauwius deleto commate post ἓν, arcte conjungit ἕλκος ἓν τὸ δήμιον, ut ἕλκει isti δημίῳ ἑνὶ, opponantur ἕλκη singulorum multa quæ seqq. commemorant. Recte, sic Schutz. Pors. Monet deinde Pauwius φύσει τυχεῖν Græcismum esse satis notum, at a Stanl. non animadversum. Commate tantum post τυχεῖν distinguunt Schutz. Pors. et recte, sed frustra Schutz. voluit ἀτυχεῖν, nam τυχεῖν h. l. nihil aliud est quam *accidisse*. Vide Notas Varr. Philologg.

γ. 652. ΑΤΗΝ. Commate interpungit post ἄτην Is. Casaub. Sic Pauw. qui recte monet post ξυνωρίδα minus plene distinguendum esse, quia seqq. ab his pendent. Sic etiam Schutz.

Digitized by Google

γ'. 653. ΣΕΣΑΓΜΕΝΩΝ. Non video cur opus fuerit cum Schutzio reponere σισαγμένον, subaudito τινὰ vel ἄγγελον. Nam σισαγμένων πημάτων absolute ponitur, ut sit sententia, *Tot profecto congestis calamitatibus Furiarum Pæana par est canere.* Σισαγμένον item Pors. quod eleganter dici posse haud negaverim.

γ'. 654. ΤΟΝΔ'. Τῶν quod Stanleio placuit Pauwio non probatur, qui sic verba construit, φέρτα τόνδε, *qui hæc nuntiat,* λέγων Ἐρινύων σαισᾶνα. In eadem sunt sententia Abresch. Pors. Sed τῶν Schutzio placuit.

γ'. 655. ΕΥΑΓΓΕΛΟΝ ΗΚΟΝΤΑ. Εὐάγγελος ἥκων τε Is. Casaub. Pears. et reliqui post Stanleium omnes, exceptis Abresch. (qui vulgatam per enallagen tuetur) et Pors.

γ'. 659. ΕΧΘΙΣΤΟΙ. Commate post ἴχθιστοι distinguunt H. Steph. Canter. perperam.

γ'. 661. ΦΘΕΙΡΟΝΤΕ. Φθίραντε Abresch. ob antecedens ξυνώμοσαν et ἰδιξάτην, sed Aoristum primum in hac etiam tragœdia sequitur participium præsentis, ut monet Schutz. γ'. 209. Μάντις ἔκλαγξε προφέρων.

γ'. 662. ΩΡΩΡΕΙ. Ὠρόρει Schutz.

γ'. 663. ΘΡΗΙΚΙΑΙ. Recte monuit Arnald. scribendum esse Θρηκίαι. Sic Pauw. Schutz. et reliqui.

γ'. 664. ΚΕΡΩΤΥΠΟΥΜΕΝΑΙ. Κραιωτυπούμεναι, *vexatæ* Jacob. Sed unice verum est quod dedit Pors. κερατυπούμεναι, et sic Schutz. 2.

γ'. 665. ΧΕΙΜΩΝΙ, ΤΥΦΩ ΣΥΝ ΖΑΛΗΙ Τ'. Χειμῶνι, τυφῷ σὺν ζάλῃ γ' Pauw. ut hæc τῷ χειμῶνι apponantur. Heathius probat τυφῷ sed γὶ minus probat; τυφῷ enim de ventorum procella, ζάλῃ de mari agitato dici voluit. Sic in Comment. Schutz.

γ'. 666. ΠΟΙΜΕΝΟΣ ΚΑΚΟΥ ΣΤΡΟΒΩι. Ποιμένος κακῷ τρόβῳ quod Stanleio placuit in curis secundis, Schutzius quoque excogitavit et in textum intulit; de infelici rectoris casu interpretatus, juxta Virgilianum illud, Æn. I. 119.

——*excutitur, pronusque magister*
Volvitur in caput.——

Et Homer. Odyss. μ'. 422.

——ὁ δ' ἀρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
Κάππιτ' ἀπ' ἰκριόφιν.——

Et in edit. 2. κακῇ revocavit, et ποιμένος κακῇ de tempestate interpretatus est.

γ'. 669. ΝΑΥΤΙΚΩΝ Τ' ΕΡΕΙΠΙΩΝ. Haud male reponi voluit Schutz. θραύσμασίν τ' ἐρειπίων; quemadmodum legitur apud Pers. γ'. 425. ναυτικῶν glossatori deberi suspicatus. Ita certe dubiæ ne dicam impeditæ constructionis tolluntur incommoda. Sed in edit. 2. ναυτικοῖς τ' ἐρειπίοις edidit, quod et conjecit Stanl.

γ'. 670. ΝΑΥΝ. Νέως Is. Casaub. Νέος Is. Voss.

γ'. 671. ΞΗΙΤΗΣΑΤΟ. Schutzio haud satis apte ἐξητήσατο cum seqq. ὡς ἄνθρωπος et οἴακος θίγων componi videbatur. Itaque correxit ἔκτησατο, ingeniosius forte quam verius.

Digitized by Google

γ. 673. ΤΥΧΗ ΔΕ ΣΩΤΗΡ ΝΑΥΝ ΘΕΛΟΥΣ'. Puto Æschylum scripsisse σωτὴρ ναῦν γιλᾶσ', nam σωτῆρας quidem similiter Nymphas vocat Sophocles extrema Philoctet. CANTERUS. Τύχη δὲ σώζειν ναῦν θέλυσ' ascribitur ad Marg. Ask. Τύχη δὲ σωτὴρ ναυγολᾶσ' cum Stanl. Is. Casaub. Absurde Pauw. Τύχη δὲ σωτὴν ναῦν θέλυσ' quod adjectivum a σώω sibi confinxit, et deinde perperam a σωτίος, quod apud Hesych. legitur, defendit. Ab omni emendatione abstinendum ducit Abresch. quem vide in Notis Varr. Philologg. In vulgata acquiescit Schutz. modo versus non sit spurius, sed eum, si sit Æschyleus loco motum arbitratur, et vel tollendum, vel saltem parenthesi includendum esse, qua ratione aptius tamen foret τύχη γε quam τύχη δέ. Causas dubitationis affert vir cl. primum quod cum jam universe dixisset *aliquem Deorum* navem e periculo servasse, nunc diserte subjungat, *fortunam, servatricem navi propitiam insedisse.* Deinde, quod cum hic Fortunæ mentionem fecisset, postea statim addat, ὲ πεποιθότες τύχῃ. In his tamen parum mihi satisfacit vir cl. non enim asserit poeta Fortunam navi insidentem a fluctibus eam eripuisse; sed quod a quodam numine servati essent, id ἀγαθῇ τύχῃ deberi confitetur. Deinde illud ὲ πεποιθότες τύχῃ, ut agnoscit ipse Schutz. nihil aliud significat quam quod propter periculi magnitudinem, ne tum quidem cum elapsi essent salvos se esse crederent. Ναῦν γιλᾶσ' Pors.

γ. 674. ΕΝ ΟΡΜΩι. Nescio an forte legendum ἀνόρμως, ut hic sit totius loci sensus, *Ut nec dum in medio mari* (procul a portu, ἀνόρμως) *jactaremur, vi tamen fluctuum submergeremur, nec cum propius terræ accessissemus navem frangeremus in littore importuoso.* Ἄνορμος occurrit etiam apud Soph. Œd. Tyr. γ. 423.

γ. 678. ΝΕΟΝ. Νεῶν Is. Casaub. Vulgatam tuetur Pauw. et recte, nam supra, γ. 564. et seqq. antiqua πάθη enarraverat. Sic et Schutz.

γ. 682. ΗΜΕΙΣ Τ'. Ἡμεῖς δ' Schutz. 2. minus bene.

Ibid. ΤΑΥΤ'. Τ'αυτ' quod conjecit Stanl. receperunt Pauw. Schutz.

γ. 683. ΓΑΡ ΟΥΝ. Stanleii δ' ἄρ ἦν recte improbat Pauw. Ellipsin post γένοιτο δ' ὡς ἄρισα sic supplet Schutz. *Et certe evenient,* cujus sententiæ omissæ causam mox indicari declaratur, addita particula γάρ.

γ. 685. ΕΙ Δ' ΟΥΝ. Εἰ δ' ἂν Pauw. quod tamen purum putum solœcismum esse docet Heath. nisi legatur ἰσοῇ.

γ. 689. ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. ΣΤΡΟΦΗ α'. 1, 2. Trochaici hephthem. 3. Troch. dim. acat. 4. Iamb. dim. acat. cum Spondeo in secundo loco, vel Antispast. dim. acat. cum Antispasto in longam desinente, sed vide suo loco. 5. Troch. hephthem. 6. Troch. monom. acat. aut Choriamb. monom. hypercat. aut Dactyl. dim. 7. Troch. Ithyph. correpta postrema, aut Pæon. dim. acat. cum Cretico pro Pæone primo. 8. Iamb. penthem. 9. Iamb. dim. acat. 10. Iamb. penth. aut Anapæst. penth. aut

Digitized by Google

Ion. dim. brachyc. 11. Iamb. hephthem. 12. Ut et hic. 13. Ion. dim. acat. cum Ionico quinquesyllabo, aut Anapæst. dim. brachyc. 14. Antispast. dim. brachyc. 15. Iamb. penthem. 16. Antispast. dim. hyperc. 17. Iamb. penthem. 18. Troch. Ithyph. De Antistrophicis 3, 4, 17. vide suo loco. PAUW. 11, 12, 13. Ionici sunt a min. dim. ἀνακλώμενοι, priores bini acat. tertius hypercat. 17. Period. cat. HEATH. Nos nostra dabimus post γ. 724.

γ. 691. ΕΤΗΤΥΜΩΣ. Plena interrogatione distinguit H. Steph.

γ. 692. ΠΡΟΝΟΙΑΙΣ. Προνοίαισι recte Pauw. Sic etiam Heath. Schutz. Pors.

γ. 694. ΕΝ ΤΥΧΑι. Ἐντυχῆ Pauw. quod ab ἐντυγχάνειν deducit (ut ab ἐπιτυγχάνειν, ἐπιτυχὴς) et vertit, *linguæ quæ assequitur, non aberrat.* Sed eum merito reprehendit Schutz. Non admodum repugnabo si quis legere voluerit *ἐ τύχᾳ non casu,* quamvis vulgata commodum sensum præbeat, sed quodammodo opponi videntur προνοια et τύχη, ut sit sensus, *certe præscientia futuri, non casu linguam gubernans.* Vulgata reddenda est *feliciter, juxta eventum.*

γ. 695. ΤΑΝ ΔΟΡΙΓΑΜΒΡΟΝ. Hunc et seq. versiculum in unum Choriamb. trim. acat. conjungit Heath. et similiter in Antistropha, quia metrorum enarrator septemdecim tantum hujus Strophæ et Antistrophæ versus numeravit. Sic Schutz. Possis etiam sic forte refingere,

1. Τὰν δορίγαμβρον ἀμφινεικῆ θ'
2. Ἑλένᾳ; ἐπεὶ πρεπόντως.

1. Choriamb. dim. hyperc. 2. Anacreont. h. e. Ion. min. dim. ἀνακλώμενος. Notam interrogationis post Ἑλένᾳ non appingit H. Steph.

γ. 698. ΕΛΕΝΑΣ. Ἑλένα γ' Is. Casaub. Pears. Ἑλένα Pauw. qui rejecta certissima Salmasii interpretatione, insulsam, et ut recte dicit Heathius, glaciebus hyperboreis frigidiorem Etymologiam proponit, ab ἑλεῖν ἕνα, virum scil. Alexandrum: urbem, Trojam. Sed in his pudet immorari.

γ. 699. ΑΒΡΟΤΙΜΩΝ. Ἀβροπήνων Salmas. ad Solin. p. 78. monente Heath. qui dubitat utrum ex conjectura an ex fide codicum. Idque receperunt Pors. Schutz. 2. Ἀβρομίτων Æschylum dedisse censet Gilb. Wakefield. S. C. §. 22. cujus glossam extitisse ἁβροπήνων. Et λεπτόμιτον adducit ex Eurip. Androm. γ. 833. Sed ut erat semper fere festinus vir cl. non animadvertit penultimam ejus vocis corripi; unde corrigendum erat in Antistropha quoque γαμβροῖς, nam sic uterque erit Iamb. penthem. prima enim sive in ἁβροτίμων, sive in ἁβροπήνων, sive in ἁβρομίτων h. l. corripitur, ut apud Eurip. Med. γ. 1164. Mox ἔπλευσε Pors.

γ. 701. ΑΥΡΑι. Minus plene distinguit hic Pauw. ut in ἔπλευσεν subaudiatur ἔπλευσαν, deinde verba sic ordinat, ἐπεὶ Ἑλένα

Digitized by Google

ἴπλευσιν, πολύανδροί τε φιφάσκιδες κυναγοὶ ἵπλευσαν κατ' ἴχνος πιλσάντων πλάτας ἄφαντον ἐπ' ἀκτὰς Σιμόεντος δ' ἵριν αἱματόεσσαν. Eadem constructio Abreschio quoque placuit.

γ. 704. ΠΑΑΤΑΝ. Videtur scribendum πλάτας. CANTER. Πλατᾶν Dor. in plurali Heath. ut sit κατ' ἴχνος πλατᾶν πιλσάντων, quod participium de Paride et Helena intelligit, recte. Sic Schutz.

γ. 705. ΚΕΑΣΑΝΤΩΝ. Κίλσαν τῦ Is. Casaub. Ἔκλσαν ὧν, vel Κίλσαντες ὧν Schutz. cui πιλσάντων omnino corruptum videbatur; constructionem tamen tolerabilem, etsi paulo impeditiorem supra instituerunt Pauw. Abresch. Heath. Κίλσαντες Pors. qui commate tantum distinguit post αὔρᾳ, et sic sane expedita fiunt omnia. Porro metra sic digerit Pors.

Κίλσαντες Σιμόεντος
Ἀκτὰς ἐπ' ἀξιφύλλης.

Schutz. vero in edit. 2. Hermannum secutus de Metris, p. 432.

1. Κίλσαντες Σιμόεντος ἀκτὰς
2. Ἐπ' αἰξιφύλλης, δι' ἵριν
3. Αἱματόεσσαν.

1. Glycon. hyperc. 2. Choriamb. dim. acat. 3. Adon. vel Choriamb. monom. hyperc. Neque illud mihi displicet.

γ. 706. ΕΠ' ΑΞΙΦΥΛΛΟΥΣ. Ἐπ' αἰξιφύλλης, vel αἰξιφύλλας præter Stanleium Is. Casaub. Pears. Sed versus qui respondet, inquit Casaub. suadet ut legatur πληξισφύλλης vel tale quid. Ἀξιφύλλης Abresch. Schutz. nisi forte εἰνοσιφύλλης scripserit Æschylus. Festiva est emendatio Pauwii, ἀξιοφύλλης, h. e. ipso interprete *ripas folia ferre dignas*, quam conjecturam Heathius ne φύλλα quidem ἀξίων vocat, et cum Stanleio ipse facit.

ν. 709. ΤΕΛΕΣΙΦΡΩΝ. Recte Arnaldus τιλησίφρων. Et sic Pauw. et reliqui.

γ. 710. ΑΤΙΜΩΣ ΙΝ' ΥΣΤΕΡΩι. Malim, si divinare liceat, uno verbo, ἀτίμωσιν, quemadmodum proxima tragœdia πατρὸς ἀτίμωσιν Orestes dicat. CANTER. Totum locum sic legit Pauw.

Μῆνις ἐπίλασι, τραπίζας
Ἀτίμωσιν ὑστέρῳ χρόνῳ.

Ἐπίλασι autem vel ab ἐπιλαίνω vel a σιλάζω deducit. Rectius Schutz.

Μῆνις ἤλασι, τραπίζας
Ἀτίμωσιν ὑστέρῳ χρόνῳ.

Et sic Pors. nisi quod ἤλασιν. Ἔπλασιν a πλάζειν *appropinquare facio* reponit Wakefield. S. C. §. 195. Sed lenius ἤλασιν.

γ. 713. ΠΡΑΣΣΟΜΕΝΑ. Commate post πρασσομένα distinguit Schutz. recte quia in seq. legendum est τίοντος.

ν. 715. ΤΙΟΝΤΑΣ. Τίοντι vel potius τίουσι Pauw. qui sic conjungit, Ἀτίμωσιν τραπίζας καὶ ξυνεσίᾳ Διὸς πρασσομένα τίουσιν τὸ νυμφότιμον μέλος ἐκφάτας, h. e. *Pœnam exigens in gratiam illorum, qui carmen*

Digitized by Google

nuptiale insigniter honorant. Deinde post τίωσιν commate distinguit vir cl. ut in ὑμέναιον appositio sit ad præcedens ἀτίμωσιν τραπέζας καὶ ξυνεσίων Διὸς, quam ὃς commode indicat. Heathius autem, commate post τίοντας posito vertit, *Pœnas contumeliæ qua mensam Jovemque hospitalem affecerant, postero tempore exigens ab illis qui carmen nuptiale publice et clara voce celebrabant.* Intelligit enim Paridis fratres, cognatos et affines, qui omnes voce γαμβροῖς designantur, facinus ab eo commissum approbasse, Hymenæo in nuptiis ejus publice cantato; merito igitur ab iis etiam pœnas ejus facinoris repetitas esse. Sed omnino vera est emendatio Schutz. reponentis τίοντος. Διὸς scil. non *honorantis* sed *punientis.*

ϒ. 716. ΟΣ ΤΟΤ' ΕΠΕΡΡΕΠΕΝ. Miror Schutzium reponere voluisse ὃν τότ' ἐπέρρεπεν cum vulgata lectio exquisitior sit et ἀττικωτέρα. Ἔμπρεπεν et ἔπρεπεν notatur in Marg. Ask. Hoc forte a Grotio, illud a Birkhead. vel Burigny profectum, quod colligo ex litteris G. et B. additis. Ἐπέρρεπε Pors. Schutz. 2.

ϒ. 723. ΠΑΜΠΡΟΣΘΗ. Πάμπροσθε Jacob. Παμπενθῆ Is. Casaub. Absurde Pauw. παμπρόσθη quasi παμπροσθήκη vel παμπροσθέσει, quod substantivum a verbo προσθέω sibi effinxit, addito, ut solet quoties insigniter erravit, nihil signatius esse aut convenientius. Ab iisdem quoque partibus est Abresch. qui αἰῶνα παμπρόσθη πολύθρηνον interpretatur, *Vitam ita undequaque luctuosam et deplorandam, ut nullam admittat θρήνου accessionem;* omni additamento luctuosiorem. Πρόσθη vero tuetur ille ab Hesych. in voce, quam Sopingero immerito suspectam fuisse ait, ut sit verbale a πρόσθησις, qualia sunt αὔξη, ἄνθη, σύλη, et πόθη. Vide Salmas. de modo Usur. p. 211. Quod tamen, etsi verum fuerit, ut Cl. Alberti visum est, hic tamen parum sensui convenit. Heathius vero πρόσθη nullo modo ferendum putat, et πάμπροσθε legit, h. e. *plane coram, omnino ante oculos,* locum sic interpretatus, Nomine compellans Parin, ex *nuptiis perniciosum, perferre coacta plene ante oculos* (h. e. in futurum expectandam, futura enim ante oculos esse dicimus, ut præterita ea quæ post nos et a tergo sunt) *luctuosissimam ætatem,* in servitute scilicet consumendam, *et circumcirca miserum civium cæsorum sanguinem.* Πάντως δὲ δὴ Schutz. 1. qui et πολύθρηνον suspectum habuit, quippe quod paulo ante usurpatum, ideoque πολύδακρυν reponi voluit. Hos versus autem sic dividit Pors.

Παμπρόσθη πολύθρηνον
Αἰῶν' ἀμφὶ πολιτᾶν.

Sed Schutz. 2. præeunte Hermanno,

Παμπρόσθη πολύθρηνον αἰῶ-
ν' ἀμφὶ πολιτᾶν μέλιον
Αἶμ' ἀναπλᾶσα.

Recte quoad metrum, nisi quod malim πτολιτᾶν. Sed in παμπρόσθη vitium latere nullus dubito cui in tanta codicum

Digitized by Google

penuria mederi conabor legendo παμπλήθη, *omnino, funditus,* quod non longe a ductu literarum abscedit.

γ. 724. Ν' ΑΜΦΙ ΠΟΛΙΤΑΝ. Vel in Stropha ἐπ' ἀεξιφύλλῳ et hic ν' ἀμφὶ πολιτᾶν, vel ibi ἐπ' ἀξιοφύλλῳ et hic νά γ' ἀμφὶ πολιτᾶν Pauw. ν' ἀμφὶς πολιτᾶν Heath. Πολιητᾶν Schutz. si legatur ἀεξιφύλλῳ in Strophico. Sed quoniam in hac Stropha quædam, in Antistropha plurima occurrunt quæ viros doctos exercuerunt, utramque nostra mente emendatam exhibebimus. De lectionibus cum aliorum cum nostris vide suis locis.

ΣΤΡΟΦΗ α'.

1. Τίς ποτ' ὠνόμαζεν ὅδ'
2. Ἐς τὸ πᾶν ἐτητύμως·
3. Μήτις ὅντιν' ἂν ὀρῶμεν,
4. Προνοίαισι τῇ πεπρωμένᾳ
5. Γλῶσσαν ἐν τύχᾳ νέμων·
6. Τὰν δορίγαμβρον ἀμφινεικῆ
7. Θ' Ἑλέναν; ἐπεὶ πρεπόντως,
8. Ἑλένας, ἕλανδρος, ἑλέπτολις,
9. Ἐκ τῶν ἀβροτίμων
10. Προκαλυμμάτων ἔπλευσεν
11. Ζεφύρου γίγαντος αὔρᾳ.
12. Πολύανδροί τε φερέσπιδες
13. Κυναγοὶ κατ' ἴχνος
14. Πλατᾶν ἄφαντον,
15. Κέλσαντες Σιμόεντος ἄκτας
16. Ἐπ' αὐξίφυλλες δι' ἔριν
17. Αἱματόεσσαν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

1. Ἰλίῳ δὲ κῆδος ὀρ-
2. θώνυμον τελεσσίφρων
3. Μῆνις ἤλασεν, τραπέζας
4. Ἀτίμωσιν, ὑστέρῳ χρόνῳ,
5. Καὶ ξυνεγίῳ Διὸς
6. Πρασσομένα, τὸ νυμφότιμον
7. Μέλος ἐκφάτως τίοντος,
8. Ὑμέναιον, ὃς τότ' ἐπέρρεπεν
9. Γαμβροῖσιν ἀείδειν.
10. Μεταμανθάνουσα δ' ὕμνον
11. Πριάμου πόλις γεραιὰ
12. Πολύθρηνον, μέγα πᾶ γένει,
13. Κικλήσκουσα Πάριν
14. Τὸν αἰνόλεκτρον,
15. Παμπλήθει πολύθρηνον, αἰω-
16. ν' ἀμφὶ πτολιτᾶν μέλεον
17. Αἶμ' ἀναπλᾶσα.

Digitized by Google

In Stropha nihil est quod lectorem morari possit. Tres illi versiculi a μήτις ad νίμων parenthesi includuntur. In Antistropha quædam sunt difficiliora, ut eam Latine conversam exhibere operæ pretium fuerit. *Ilio autem κῆδος* (cum *affinitatem* tum *curam*) *vere nominatum Vindicta intulit, post multos annos exigens dedecus et mensæ et Jovis hospitalis, qui nuptiale illud canticum, Hymenæum* inquam in nuptiis Paridis et Helenæ *Priamidis celebratum præclare ultus fuit. Urbs vero antiqua Priami alium sero discens* (ut μεταγινώσκειν est *sero sapere*, ℣. 230.) *hymnum luctuosum, graviter ingemiscit, Paridem inclamans infausti conjugii auctorem;* hymnum, inquam, discens *omnino* et omnibus civibus *luctuosum inter civium cædem et sanguinem vitam ærumnosam tolerans.* Metra vero sic se habent, 1. Troch. hephthem. 2. Ut et hic. 3. Troch. dim. acat. 4. Asynartet. e Dochmio et syzyg. Iamb. 5. Troch. hephthem. 6. Choriamb. dim. hyperc. 7. Ion. a min. dim. ἀνακλώμενος. 8. Iamb. dim. acat. 9. Ion. a maj. dim. brachyc. 10, 11. Ionici a min. dim. ἀνακλ. 12. Ion. a min. dim. hyperc. 13. Antispast. dim. brachyc. nam prima in ἴχνος corripitur. 14. Iamb. penthem. 15. Glycon. hyperc. 16. Choriamb. dim. acat 17. Choriamb. monom. hyperc.

℣. 726. ΣΤΡΟΦΗ β'. 1. Antispast. Pherecrat. 2. Iamb. hephthem. 3. Dactyl. trim. vel Prosodiacus dim. ἀνακλ. vel Troch. dim. acat. nam α in ἀνὴρ et φι in φιλόμαστον sunt ancipites, sed vide suo loco. 4. Dactyl. trim. qui etiam pro Prosodiaco dim. ἀνακλ. haberi posset, si Antistrophicus non obstaret, de quo vide suo loco. 5. Dactyl. etiam dim. aut Prosod. dim. ἀνακλ. 6. Similis præcedenti. 7. Troch. hephthem. 8. Ut et hic. 9. Antispast. Glycon. 10. Troch. Ithyph. aut Antispast. Pherecrat. In antithetico Antispastus licite variat. PAUW. 1. Antispast. dim. cat. 3. Iamb. hephthem. vel potius Ion. a min. dim. acat. vide suo loco. 4. Dactyl. trim. 10. Antispast. Pherecrat. In cæteris recte Pauwius. De Antistrophicis 3, 4. 7. 9. vide suo loco.

℣. 727. ΑΓΑΛΑΚΤΟΝ. Recte reponi jubet Herm. ἄγλακτον.

℣. 728. ΟΥΤΟΣ ΑΝΗΡ. Ὁ πατὴρ Is. Casaub. Δῦλος ἀνὴρ φιλόμαστον, vel potius δῦλος φιλόμαστον ἀνὴρ Pauw. ut antithetico respondeat, qui est Antispast. dim. acat. Priamum enim per ὅτος ἀνὴρ intelligi non posse censet vir cl. cum ejus jussu Paris expositus fuisset, non educatus, at recte δῦλος, quia cum servo filium exponendum dedisset Priamus, ille domino non obsecutus Paridem educavit; et hinc pendere ait epitheta ἀγάλακτον, lacte carentem, et φιλόμαστον, *uberum carentem, uberum cupidum*, quæ epitheta sunt pueri exponendi. Hæc tamen interpretatio Heathio minime placuit, qui per leonem Helenam, per ὅτος ἀνὴρ Chori coryphæum intelligit, δεικτικῶς, quo quid absurdius? Vide Notas Varr. Philologg. Οὗτός γ' ἀνὴρ item legit Heath. ut sit Ep-Ion. a min. dim. acat. Οὗτός γ' etiam Schutz. l. quiversum mavult

Digitized by Google

esse Iamb. hephthem. At in edit. 2. γ' omisit, duce Hermanno, qui satis habet ut Choriambo in Antistropha respondeat Dijambus. Malim ὅτως, quod et dedit Both. ut generaliter dicatur, non de Priamo aut Paride, sed de quovis homine. Ut forte *aliquis* leonem educavit, sic Helenam urbs Trojana.

γ. 729. ΠΡΟΤΕΛΕΙΟΣ. Comma post προτιλείοις recte sustulerunt Schutz. Pors.

γ. 732. ΠΟΛΕΑ Δ' ΕΣΧ' ΕΝ. Πολλὰ, quod voluit Aur. non displicet. Πολία δ' ἴσκ' ἰν Is. Casaub. Pears. ἴσκι poetice posito pro ἦν, sed valde dubito an talis Ionismus sit ferendus.

γ. 734. ΦΑΙΔΡΩΠΟΣ——ΣΑΙΝΩΝ ΤΕ. Φαιδρωπὸν—σαίνοντα quod Stanleius conjecit probatur etiam Is. Casaubono, si retineatur ἴσχι. Aliter Pauwius, qui vulgatam interpretatur *hæsit*, quasi σημασίαν haberet παθητικήν. Abreschius accipit ac si scriptum esset, φαιδρωπός τε ἦν καὶ προσσαίνων τὴν χεῖρα ἰν γαστρὸς ἀνάγκαις. *Amabili erat vultu et adblandiebatur manum ubi cibi potusve indigebat.* In eadem sententia est Heath. Nihil mutat Schutz. 1. sed metra sic ordinat,

1. Φαιδρωπὸς ποτὶ χεῖρα
2. Σαίνων τε γαστρὸς ἀνάγκαις.

Quorum priorem Dactyl. trim. alterum Iamb. hephthem. vocat. Sed rectius in edit. 2. vulgatum ordinem retinuit. Heathius etiam Pauwio adversatur interpretanti ἴσχι *hæsit*, quem tuetur Schutz. ex Aristoph. Ran. γ. 704. ἴχοντες κυμάτων ἰν ἀγκάλαις. Hermannus legit,

Φαιδρωπὸς ποτὶ χεῖρα σαίνων
Γαστρὸς ἀνάγκαισι.

γ. 737. ΤΟ ΠΡΟΣ. Πρόσγε vel ὲ πρός Pears. Stanleium πρὸς τὸ frustra reposuisse docent Pauw. Schutz. et reliqui.

γ. 738. ΓΑΡ ΤΡΟΦΑΣ. Τροφᾶς γὰς Pears. Heath. Schutz. quos sequor.

γ. 739. ΜΗΛΟΦΟΝΟΙΣΙΝ ΑΤΑΙΣΙΝ. Μηλοφόνοις Pauw. ut versus sit Dactyl. trim. nam prima in ἄτη semper producitur. Sic Schutz. Sed in Dactylicis versibus pes qui vel syllabæ catalecticæ vel pedi ultimo præcedit (nisi in Dactylicis e Spondeis, qui Spondaici potius dicendi sunt) Dactylus esse debet, quod rarius animadversum aliquibus fraudi fuit. Scribendum itaque h. l. ἄταις μηλοφόνοισιν.

γ. 742. ΑΜΑΧΟΝ Δ' ΑΛΓΟΣ ΟΙΚΕΤΑΙΣ. Metri gratia δ' omittit Pauw. ἄλγος et σίνος ad ἀμείλων referens. Et sic Pors. Herm. Schutz. 2. Sed sic impedita est structura, malim igitur cum Botheo punctum tollere post πολύκτονον, ut ἄμαχον ἄλγος et μέγα σίνος apponantur ad ἱερεύς τις ἄτας.

γ. 744. ΕΚ ΘΕΟΥ Δ'. Ἐκ δὴ θεῦ Abresch. Hunc et seq. versiculum sic legit Schutz. 1. ut Strophicis a se constitutis respondeant,

Digitized by Google

Ἐκ θείᾳ δ' ἱερεύς τις
Ἄτας δόμοις προσιτράφη.

Secundam vero in προσιτράφη corripit, ut sit Tribrachys pro Iambo, cui respondet in Stropha Anapæstus. At in edit. 2.

Ἐκ θειᾶ δῆτ' ἱερεύς τις ἄ-
τας δόμοις προσιθρέφθη.

Quod ita probatur, ut θειᾶ patiatur synizesin. Hermannus, ut Strophicis suis respondeant legit,

Ἐκ θειᾶ δ' ἱερεύς τις ἄτας
Δόμοις προσιτράφη.

Sed nihil mutandum est.

γ'. 745. ΠΡΟΣΕΤΡΑΦΗ. Προσιτρίφθη Heath. ut sit Period. cat. (quidni Pherecrat.) qualis est antitheticus. Sed verius est quod dedit Pors. et post eum Schutz. 2. προσιθρέφθη.

γ'. 746. ΣΤΡΟΦΗ γ'. 1. Iamb. dim. brachyc. 2. Ut et hic, utrumque in unum Iamb. trim. acat. conjunxit metricus, ut constat ex numero versuum quem annotat, et sic etiam Stephanus in Antistropha. Non displicet. 3. Antispast. dim. cat. producta postrema, aut Pæon. dim. acat. ex Bacchio et Pæone secundo qui sibi respondere possunt. 4. Asynartet. e duobus penth. Troch. 5. Iamb. penthem. de antithetico vide suo loco. 6. Choriamb. dim. acat. 7. Troch. dim. acat. 8. Ion. dim. hypercat. 9. Iamb. hephthem. sed vide suo loco. 10. Ion. dim. acat. quem Anapæstice etiam metiri potes. 11. Similis præcedenti. 12. Iamb. dim. brachyc. 13. Troch. Ithyph. qui Pæon. etiam dim. acat. esse potest cum Cretico. PAUW. 12. Ep-Ion. min. dim. cat. 13. Period. cat. HEATH. 1, 2. Coeunt in Iamb. trim. acat. vide suo loco. 3. Antispast. dim. cat. 4. Troch. Ithyph. 5. Antispast. Æschyleus dim. hypercat. ab epitrito primo incipiens et in puros Iambos desinens. De hoc et præcedente videndum suo loco. 6. Choriamb. dim. acat. 7. Period. dim. hyperc. 8. Ion. a min. dim. acat. 9. Vel Ep-Ion. a min. dim. acat. vel Iamb. hephthem. Prius malim. 10, 11. Ionici a min. dim. acat. 12. Vel Ep-Ion. a min. dim. cat. vel Iamb. dim. brachyc. 13. Pherecrat. In Antistropha πότμος priorem corripit.

Ibid. ΠΑΡΑΥΤΑ. Recte Heath. παρ' αὐτὰ, *similiter*, simili modo, ut præcedens allegoria ad Helenam referatur. Sin retineatur παραυτὰ, tum, ut censet Schutz. opponitur verbis παραπλίνσσ' ἐπίκραιν δέ.—*initio quidem—postea vero*— Particulam autem δ' post ἀκασκαῖον inseri vult vir cl. ut μὲν post φρόνημα habeat quo referatur. Nam si παρ' αὐτὰ, cum Heathio legas, refertur ad δὲ post ἐπίκραιν.

Ibid. ΕΛΘΕΙΝ. Ἦλθεν, scil. παραπλίνσσα, Jacob. et sic Pauw. nisi quod ἦλθέν γ' maluerit si hunc et seq. versiculum in unum conjungas. Quam lectionem si amplectimur, monet etiam

λέγουμ' ἀν parenthesi includendum esse: quod Heathio et Schutz. displicet, mihi tamen haud improbatur, præsertim si παρακλίνασα non vertas, *accubitura*, sed *deflectens, et in pejus mutata.*

γ. 749. ΝΗΝΕΜΟΥ ΓΑΛΑΝΑΣ. Abresch. transposito post ἀκασκαῖον commate, quod hic subjicitur, illud cum φρόνημα jungit, quod minus probo. Hæc vero sic dividit Schutz. 1.

1. Νηνίμυ γαλάνας
2. Ἀκασκαῖον ἄγαλμα πλέτυ.

Qui si illud δ' post ἀκασκαῖον inseruisset, quod ipse inserendum esse monuit, mihi satis fecisset, ut esset 1. Troch. penthem. 2. Antispast. Æschyleus dim. hyperc. Sic autem dividunt Pors. et Schutz. 2.

Νηνίμυ γαλάνας ἀκασκαῖ-
ον δ' ἄγαλμα πλέτυ.

γ. 753. ΠΑΡΑΚΑΙΝΟΥΣ'. Emendationem Stanleii qua παρακλίνυσ' cum seqq. conjungit, minus commodam censet Pauw. sed tuentur Abresch. et Heath. qui παρακλίνυσα vertit, *ab iis quæ primo aspectu promittebat deflectens et in pejus mutata.* Primum enim blanda spirans fausta omnia promittebat, non diu post omnibus in pejus mutatis Erinnys urbi exitialis esse deprehendebatur. Sic etiam Schutz. Porsonus sic dividit,

Παρακλίνυσ' ἱκέσιον
Διὶ γάμυ πικρὰς τελευτὰς,

Et sic Schutz. 2. Nisi quod distinctionem habeat post ἄνθος ut in edit. 1.

γ. 754. ΓΑΜΟΥ ΠΙΚΡΑΣ ΤΕΛΕΥΤΑΣ. Vel hic legendum τελευτὰς γάμυ πικρὰς, vel in Antistropha, τὸ δυσστόλις γὰρ ἔργον, secundum Pauw. ut uterque sit vel Antispast. dim. cat. vel Iamb. hephthem.

γ. 756. ΠΡΙΑΜΙΔΑΙΣΙ. Πριαμίδαισιν Pauw. rectius. Obiter moneo primam in Πριαμίδαισιν h. l. produci.

γ. 762. ΤΕΚΝΟΥΣΘΑΙ. Hæc sic legit Pauwius, ut Strophicis respondeant,

σθέντα φωτὸς ὄλβον τικυῦσθαι μή-
δ' ἄπαιδα θήσκειν.

Schutzius vero,

σθέντα φωτὸς ὄλβον
Τικυῦσθαι μήδ' ἄπαιδα θήσκειν.

Recte etiam monet Schutz. Stanleium et alios commate ante τικυῦσθαι distinxisse, quasi h. l. de felicitate conjugum ex prole suscepta agatur, quod a Chori consilio prorsus abhorret, nam intelligit, *felicitatem ipsam parere postea ingentem noxam.*

γ. 765. ΟΙΖΥΝ. Scribendum οἰζῦν absque diastole ut monet

Digitized by Google

Pauw. Sic etiam Pors. Schutz. 2. recte procul dubio, quamvis invito Hermanno, qui pro ἀκόρεστον, ἀκόρεστον mavult, coll. Brunck. ad Soph. Electr. ϒ. 123. quæ vox tamen unius Brunckii auctoritate nititur.

ϒ. 766. ΔΙΧΑ. Pors. sic dividit,

Δίχα δ' ἄλλων μονόφρων εἰ-
μι· τὸ γὰρ δυσσεβὲς ἔργον.

Et sic Schutz. 2. nisi quod δυσσεβὲς γὰρ, quod voluit etiam Heath. recte nisi admodum fallor.

ϒ. 770. ΟΙΚΩΝ ΓΑΡ. Pauwius monet γὰρ pertinere ad σφετέρα δ' εἰκότα γίννα, et frustra Stanleium rescripsisse δ' ἄρ, quod tamen rectissime recepit Schutz. ut sit oppositio inter fata malorum et bonorum, ultima hujus Antistrophæ sic interpretatus, *Nam impium facinus quidem plura deinceps facinora parit, suæ stirpi similia. Sed ædium justitiam colentium æterna bonorum liberorum sors est.* H. e. ubi justitia colitur, ibi nulla alia quam bona et honesta facinora eduntur. Sic Pors.

ϒ. 771. ΑΙΕΙ. Ἀεὶ rescribi jubet Pauwius, prima brevi, si metrum sumas Pæonicum. Sed recte monet Heathius nihil esse mutandum.

ϒ. 772. ΣΤΡΟΦΗ δ'. 1. Asynartet. cat. e monom. Iamb. et monom. Troch. 2. Pæon. dim. cat. e Creticis. 3. Troch. hephthem. 4. Iamb. dim. acat. vide suo loco. 5. Iamb. dim. brachyc. 6. Iamb. etiam dim. brachyc. 7. Troch. dim. acat. 8. Troch. penthem. 9. Antispast. dim. hyperc. 10. Troch. Ithyph. aut Choriamb. dim. cat. De Antistrophicis 6, 7. vide suo loco. PAUW. 2. Period. brachyc. HEATH. Satis recte metra recensuit Pauw. nisi quod 7. est Iamb. dim. acat.

ϒ. 775. ΤΟΤ' Η ΤΟΘ' ΟΤΑΝ. Τότ' ἢ τότ' ἄρ, ὅταν vel τότ' ἢ τόθ' ὅπποταν, ut Antithetico respondeat, Pauw. Prius mavult Heath. cui persuasum est ὅπποταν ne in Choricis quidem Atticorum ferri posse: at contra ὁππόταν tuetur Schutz. et in edit. 2. post Hermannum recepit; nec abnuerimus, nam temere canonem suum sanxisse Heathium ex Sophocle apparet, Electr. ϒ. 91. ὁπόταν δυοφερὰ νὺξ ὑπολείφθῃ et Philoctet. ϒ. 146. ὁπόταν δὲ μολῇ, ut hic noster.

ϒ. 777. ΝΕΑΡΑ ΦΑΟΣ ΚΟΤΟΝ. Νεαρὰ φάος σκότου Is. Casaub. Νεάρης, h. e. *novas diras inferens* φάος κότου Jacob. Sed retinendum νεαρὰ ob præcedens παλαιά. Νεαρὰ φύει κότον *recens injuria vindictæ cupidinem parit*, Heath. Νεαρὸν φύσα κότου, virgula tantum post μόλῃ posita, Schutz. Vel potius, νεαρὸν φάει σκότου, *novas luci tenebras*, h. e. *quæ pristinam felicitatem infortunio et clade obumbratura sit*, ut φῶς de felicitate, σκότος de interitu, quemadmodum sæpe apud Nostrum, usurpetur. Idque a ϒ. 780. confirmari censet. Νέον φάει σκότου Hermann. Νεαρὸν φύσα κότου, Wakefield. S. C. §. 88. juxta illud Pindari Olymp. I. 87.

Digitized by Google

——ἀλλὰ γὰρ καταπίψαι μίγαν ὄλβον ὐκ ἰδυνάσθη, κόρῳ δ' ἴλιν
Ἄταν ὑπέροπλον.

Quam quidem emendationem libens admiserim, et sic Theognis apud Stanl. laudatus Τίκτει τοι κόρος ὕβριν. Legerim itaque Νεαρὰ φύει κόρον, et totum locum sic verterim, *Recens* autem insolentia *fastidium gignit, et illam invictam inexpugnabilem deam, Audaciam, furias atras ædibus, parentibus similes.* H. e. Fastidium et Audacia quæ ab insolentia oriuntur, furiarum instar, eorum domibus ubi versantur perniciem ferunt.

ϒ. 778. ΑΠΟΛΕΜΟΝ. Hanc vocem rescindendam esse post Stanleium censet Abresch. monet tamen iterum occurrere Choeph. ϒ. 52. cum ἄμαχον conjunctam. Certe in Antistrophico vel vocabulum integrum vel duæ syllabæ exciderunt. Sin deleveris ibi τῦ hic deleri possit ἀπόλεμον, sed illud minus probo.

ϒ. 779. ΑΝΙΕΡΟΝ ΘΡΑΣΟΣ. Ἀνίερον, θράσος, Schutz. ut per κότον et θράσος intelligat *vindictæ cupidinem* et *audaciam.*

ϒ. 781. ΕΙΔΟΜΕΝΑΝ. Εἰδομένας Is. Casaub. Pears. vel si retineatur εἰδομέναν, μέλαιναν ἄταν. Vel εἰδόμενον, ut conjungatur cum ἀνίερον θράσος, vel μέλαιναν ἄταν Pauw. cui posterius placet. Εἰδομένας Heath. ut conjungatur cum ἄτας in accus. plurali, quod et placuit Schutz. 1. cui ὕβρις et ἄτας per μέλαινας ἄτας designari videbantur. Sed in edit. 2. μέλαιναν ἄταν, minus recte, respicit enim poeta Κόρον et θράσος, quos par Furiarum vocat.

ϒ. 783. ΔΩΜΑΣΙ. Δώμασιν Pauw. recte, ut Creticus apertius se prodat. Et sic Pors. Schutz. 2.

ϒ. 785. ΕΣΘΛΑ. Ἔδθλα quod reposuit Stanleius in curis secundis, sibi quoque in mentem venisse testatur Schutz. Et sic proculdubio scribendum, ut opponantur τὰ χρυσόπαγα ἴδθλα, τοῖς δυσκάπτοις δώμασιν.

ϒ. 787. ΠΑΛΙΝΤΡΟΠΟΙΣ. Ut metra metris respondeant Pauwius reponit vel,

Παλιντρόποισιν ὄμμασι λιτῆσ', ὁσία προσίδα τὰν

vel, Παλιντρόποις λιτῆσ' ὄμμασιν ὁσία προσίδα τάν.

Posterius Heathio placet. Et sic Schutz. nisi quod retinuerit τῦ.

ϒ. 788. ΤΟΥ. Videtur scribendum integra voce τὔμπαλιν, ut integer sit versus. CANTER. Τὴν Jacob. Τὰν Pauw. Heath. quos si sequare monet Schutz. delendam esse in Stropha vocem ἄμαχον. Sed opinatur ille post τῦ vel deesse vocabulum dissyllabum, epitheton puta genitivi casus cum πλούτου construendum, vel in τῦ aliam latere vocem quæ Anapæsti aut Dactyli mensuram expleat, ac sit accusativi casus, v. c. τιμίαν *templa*, aut ejusmodi aliquid, quod ad προσίδα referatur. Ad

Digitized by Google

posteriorem sententiam advocat nobiles illos Persii versiculos ad finem Sat. II.

Compositum jus fasque animo, sanctosque *recessus*
Mentis, et incoctum generoso pectus honesto,
Hæc cedo ut admoveam templis *et farre litabo.*

Porsonus etiam post τῦ stellulis notavit aliquid deesse. Mihi persuasum est in τῦ aliud latere, quod sine Codicum ope frustra conjecturis indagaveris.

γ. 791. ΠΑΝ Δ' ΕΠΙ ΤΕΡΜΑ ΝΩΜΑι. Frustra tentavit Gilb. Wakefield. S. C. §. 17.

——αἶψ
Πάντ' ἐπὶ βλέμμα νωμᾷ.

Dirigit oculos ad omne quod laude dignum est, quem sensum ut ex Græcis suis extorquere possit vir cl. non video.

IV.

γ. 797. ΕΙΝΑΙ. Nescio quid voluerit Schutz. (quem vide in Notis Varr. Philologg.) cum εἶναι excludendum judicavit, quod nec versus nec sermo Atticus patitur, in quo εἶναι sæpissime redundat, at hic ne abesse quidem potest.

γ. 799. ΔΥΣΠΡΑΓΟΥΝΤΙ. Pauwius monet et hic et γ. 802, 803. monometra implicita esse, ridetque Grammaticorum ἀκρίβειαν qui ea semper sejungi volunt. Δυσπραγίοντι post Grot. in Excerptis habent Heath. Schutz. omnino male, neque enim Ionismos ejusmodi apud Tragicos reperies. Miror autem eos non animadvertisse verbum δυσπραγίω non ab aoristo secundo verbi πράσσω, sed a πρᾶγος derivari, et secundam necessario producere. Mox pro ἕτοιμος quod nos prætervidimus, legendum ἔτοιμος.

γ. 800. ΔΗΓΜΑ. Nos δῆγμα, sed in exemplari Stobæi hos versus citantis legitur δῆγμα per η, quæ vera est lectio. Hinc enim est et adjectivum δηξίθυμον, γ. 752., pro quo Anacreon. dixit δακίθυμον, p. 8. meæ editionis. Ait igitur Æschylus omnes ad illachrymandum alienis infortuniis esse paratos: sed ita ut dolor is medullas eorum non mordeat: ut dixit quidam Latinus poeta,

Mordeat ista tuas aliquando cura medullas.

Scio tamen ἧπαρ jecur esse. H. STEPH.

γ. 802. ΚΑΙ ΣΤΥΓΧΑΙΡΟΥΣΙΝ, κ. τ. λ. Apud Stobæum legitur, Καὶ νυκτὶ δὴ χαίρουσιν ὁμοιοπρεπεῖς Ἀγέλας τὰ πρόσωπα βιαζόμενοι ubi manifeste illud ἀγέλας τὰ corruptum est. H. STEPH. Ὁμοιοτρεπεῖς Grot. in Excerpt.

γ. 804. ΠΡΟΒΑΤΟΓΝΩΜΩΝ. Inepte Pauw. προφατογνώμων q. d. qui omnia πρόφατα, omnia illa quæ sese offerunt animo et oculis nostris distinguit. Recte vero Heath. verbum ipsum nec Græcum esse, nec si Græcum esset hic convenire, affirmat.

Digitized by Google

γ. 805. ΦΩΤΟΣ. Plene distinguunt post φωτὸς H. Steph. et Canter.

γ. 807. ΣΑΙΝΕΙΝ. Σαίνει Is. Casaub.

γ. 809. ΟΥ ΓΑΡ ΕΠΙΚΕΥΣΩ. Οὐ γὰρ ἐπιγνεύσω Jacob. Οὐ γάρ τ' ἐπικεύσω, vel ὐ γὰρ ἐπικρύψω Pauw. metro consulens. Οὐδ' ἀρ' ἐπικεύσω Heath. metri causa, quod sic nihil adjumenti accipit; at ex emendatione Schutz. magis etiam laborat, qui mavult οὔτι γὰρ ἐπικεύσω, ut pro Anapæsto sit proceleusmaticus. Οὐ † γὰρ ἐπικεύσω Pors. 2. Una tantum literula addita omnia reddet sana, legendum nimirum, Οὐ γὰρ σ' ἐπικεύσω.

γ. 810. ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΣ. Commate tantum distinguit Schutz. recte.

γ. 811. ΟΙΑΚΑ ΝΕΜΩΝ. Recte monet Pauwius aliud egisse Stanleium cum diceret metri causa reponendum esse οἴακα νωμῶν, sed conviciis tamen in tantum virum conjectis abstinere debuit.

γ. 812. ΘΡΑΣΟΣ ΕΚΟΥΣΙΟΝ. Θάρσος ἑκούσιον Vid. Od. Erinn. Lesb. Marg. Ask. Θράσος ἀκούσιον Is. Casaub. ut etiam Canterus in Notis, probante Pauw. qui monet Stanleium errasse cum reponeret θάρσος ἀκούσιον ob primam in ἀκούσιον productam. Θράσος ἀκούσιον item Schutz. Pors. ut sit sensus, *Involuntariam fortitudinem hominibus ad mortem destinatis imponens;* ad bellum scil. et mortem mulieris causa proficisci nolentibus.

γ. 814. ΝΥΝ Δ'. Δ' omittit Schutz.

γ. 815. ΤΙΣ ΠΟΝΟΣ. Τις πόθος Pauw. ut sit sententia, *Nunc eorum qui rem gnaviter gesserunt non levi tenemur desiderio;* quod ex seq. οἰκεῖοντα confirmari ait. Qua ratione tamen, ipse viderit. Vulgatam sic interpretatur Heathius; *Nunc vero neque perfunctorie neque parum amice labor hic benevolus vos salutandi ac deducendi vobis impenditur feliciter hoc incepto defunctis.* Nullum enim πόθῳ locum esse censet *nunc,* cum reversus esset Agamemnon. Aliter interpretatur Schutz. quem vide in Notis Varr. Philologg. Mox τιλίσασι Pors.

γ. 825. ΚΑΤΟΝΤΕΣ ΑΝΔΡΟΘΗΝΤΑΣ. Κλύοντες † ἀνδροθῆτας Pors. 2.

γ. 826. ΧΕΙΡΟΣ. Χείλος quod conjecit Stanleius probaverunt Is. Casaub. Jacob. Et est sane speciosa ista conjectura, sed Stanleius ipse in curis secundis vulgatam recte revocavit, χειρὸς de suffragiis interpretatus, ut etiam Abresch. Heath. Nihili est emendatio Pauwii χηρὸς, *vidua.*

Ibid. ΠΛΗΡΟΥΜΕΝΩι. Πληρωμίν Schutz. qui reddit, *ad alterum autem vasculum,* in quo absolventium suffragia esse debebant, *spes manus* calculos scil. educturæ, *accessit, sed ita ut non impleretur,* ut vacua recederet. Sed vulgata recte explicuit Stanl. in curis secundis. Περσῄει † χειρὸς Pors. 2. Poterit etiam aliquis legere χεῖρας, subaudito κατά.

γ. 828. ΖΩΣΙ. Schutzius monet Stanleium reddidisse quasi legeretur ζίωσι, quod tamen metrum non admittit. Rectius vero dixisset, quod metrum non admittit nisi per synizesin.

γ. 831. ΠΑΓΑΣ ΥΠΕΡΚΟΤΟΥΣ. Πάγας ὑπερκότους, *laqueos stupendos,*

Digitized by Google

quibus similes non reperiuntur, Heath. qui eadem voce usus est ad ϒ. 476. et ϒ. 580. Cui assentitur Schutz. 1. modo πάγας sit ab Æschylo, sed malit δίκας ὑπερκότους si illud Codicum ope confirmari posset. Rectius vero in edit. 2. antiquam lectionem revocavit, *sævas insidias* interpretatus.

ϒ. 832. ΕΠΡΑΞΑΜΕΣΘΑ. Ἔπραξαν ἄτᾳ, θεοὶ scil. Pauw. idque præcedentibus ἐπείπερ καὶ confirmari censet. Sed ab Heathio merito reprehenditur.

ϒ. 833. ΔΙΗΜΑΘΥΝΕΝ ΑΡΓΕΙΟΝ ΔΑΚΟΣ. Διημάθυνεν † Ἀργεῖον δάκος Pors. 2.

ϒ. 834. ΙΠΠΟΥ ΝΕΟΣΣΟΣ. Ἵππου τε νεοσσὸς, vel χ' ἵππου νεοσσὸς, ut apponatur ad ἀσπιδηφόρος λεὼς qui in ventre equi latebat, Pauw. Heathius autem Ἀργεῖον δάκος non de equo dureo sed de ipsis Argivis interpretatus (ut apud Eurip. Troad. ϒ. 284. Ulysses vocatur παράνομον δάκος) Pauwii emendationem et Stanleii conjecturam ἀσπιδηφόρῳ λαῷ, importunas esse judicat. Et recte. Emendationem Schutzii non probo, reponentis, partim post Stanleium, partim de suo ingenio, Ἵππος νεότητος ἀσπιδηφόρῳ λαῷ, vel potius, metri causa,

Νεότητος ἵππος ἀσπιδηφόρῳ λαῷ.

At in Commentario conjicit hunc cum seq. versiculo ex alia quadam tragœdia huc translatos esse. Ita sane locum salebrosum, implicita verborum structura et metaphoris parum inter se congruentibus laborantem facile expedivit vir cl. sed cum in ϒ. 836. sequatur ὑπερθόρων nequeo induci ut credam præcedentem versiculum delendum esse. Satius fuerit Ἀργεῖον δάκος cum Heathio de ipsis Argivis interpretari, qui, ceu quædam immanis bellua, Trojam vastaverunt, et cum in equi utero inclusi essent jure ἵππου νεοσσὸς appellantur. Et sic convenit ὠμηστὴς λέων, ad exprimendam Argivorum ferocitatem, quæ tamen durior erit metaphora si Ἀργεῖον δάκος de equo dureo acceperis. Sed priorem tantum ex his versiculis uncinulis inclusit Schutz. 2. Deinde sic legit,

Πήδημ' ὀρύσας δ' ἀμφὶ Πλειάδων δύσιν
Ὑπερθόρων τε σύριγον.——

ϒ. 839. ΤΑ Δ' ΕΣ ΤΟ ΣΟΝ ΦΡΟΝΗΜΑ ΜΕΜΝΗΜΑΙ ΚΑΤΩΝ. Τὰ δ' ἐς τὸ σὸν φρόνημ' ὃ μέμνημαι κλύων, *Ista vero ad prudentem tuam animadversionem quam me audire memini*, eloquar: repetito scil. ἐκτενῶ post τὰ δ', Schutz. Unde καὶ in versu seq. vertendum est *equidem* vel *Et vero*. Rectius Pors. mutatis tantummodo ταῦτα et distinctionibus,

Τὰ δ' ἐς τὸ σὸν φρόνημα, μέμνημαι κλύων,
Καὶ φημὶ τ'αὐτὰ καὶ ξυνήγορόν μ' ἔχεις.

ϒ. 840. ΤΑΥΤΑ. Τ'αὐτὰ Is. Casaub. Pears. Pauw. Schutz. Pors.

ϒ. 842. ΑΝΕΥ ΦΘΟΝΟΥ. Ἄνευ † φθόνου Pors. 2.

Digitized by Google

γ. 843. ΚΑΡΔΙΑΝ. Καρδίᾳ Is. Casaub. Pears. Grot. in Excerptis.

γ. 844. ΔΙΠΛΟΙΖΕΙ. Διπλάζει Pears. Διπλίζει, f. pro διπλοίζει Grot. in Excerpt. Pauwius monet eodem redire sive διπλάζειν, sive διπλοίζειν, sive διπλοΐζειν τετρασυλλαβῶς scribas, ut sit Anapæstus in secundo loco. Sed hæc illi remittimus. Et verbum hoc, trisyllabum esse docuit Pierson. ad Mœrin. p. 275.

γ. 847. ΕΙΔΩΣ ΛΕΓΟΙΜ' ΑΝ' ΕΥ ΓΑΡ ΕΞΕΠΙΣΤΑΜΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ ΚΑΤΟΠΤΡΟΝ. Pulcherrime Schutz. sublato post εἰδὼς λέγοιμ' ἂν coli signo, quæ sequuntur, εὖ γὰρ ἐξεπίσταμαι ὁμιλίας κάτοπτρον, parenthesi includit, ut sit sensus, *Expertus enim dico (quod in eorum consuetudinem tanquam in speculum inspexi,) eos qui mihi maxime benevoli videantur, nil nisi umbræ quandam imaginem esse.* In eadem fuisse sententia videntur Is. Casaub. et Heath. in Notis Varr. Philologg. Sic et Pors. nisi quod pro parenthesi duabus virgulis concinnius usus est.

γ. 853. ΤΑ Δ' ΑΛΛΑ, ΠΡΟΣ ΠΟΛΙΝ ΤΕ, κ. τ. λ. Pauw. sic interpungit,

——τὰ δ' ἄλλα πρὸς πόλιν τε καὶ θεὸς
Κοινὰς ἀγῶνας θέντες ἐν πανηγύρει
Βεβλευσόμεσθα.——

"*Alia vero quæ ad urbem et deos spectant, communi disceptatione instituta in conventu publico constituemus*; κοινὰς ἀγῶνας, civium, quorum cuique licebit dicere quod animus suggerat; Τὰ δ' ἄλλα ad γ. 830. τέτων θεοῖσι et quæ eo pertinent referenda sunt." Hæc ille. Et recte quidem. Similiter interpungit Abresch. sed interpretatur, *Quod ad reliqua civitatem et Deos, de iis institutis communibus ludis in conventu publico consultabimus.* Paulo concinnius Schutz.

——τὰ δ' ἄλλα, πρὸς πόλιν τε καὶ θεὸς,
Κοινὰς ἀγῶνας θέντες ἐν πανηγύρει,
Βεβλευσόμεσθα.——

Pauwium secutus in interpretatione.

γ. 856. ΜΕΝΕΙ. Frustra Stanleium h. l. solicitasse monet Pauw. et Abresch.

γ. 859. ΤΡΕΨΑΙ ΝΟΣΟΝ. Vix placet νόσον πήματος. An forte legendum τρέψαι μίνος, cujus vocis prima syllaba si forte exciderit, facile fuit librario νος in νοσον mutare.

γ. 861. ΘΕΟΙΣΙ ΠΡΩΤΑ ΔΕΞΙΩΣΟΜΑΙ. Pauwius mavult θεὸς τὰ πρῶτα δεξιώσομαι, vel θεός γε πρῶτα δεξιώσομαι, *ad Deos porrectis manibus accedam*, quia δεξιοῦσθαι plerumque quartum casum regit, sequente tertio. At nihil mutandum censet Heath. quia si omnes constructiones insolentiores statim immutandæ essent, Græci idiomatis termini nimis coarctarentur. Nec quidquam mutat Schutz.

γ. 868. ΒΙΟΝ. Hic plene distinguit Pors. et commate post Ἰλίῳ in versu seq.

Digitized by Google

ν. 872. ΗΔΟΝΑΣ. Κληδόνας post Stanleium Pauw. et reliqui.

Ibid. ΠΑΛΙΓΚΟΤΟΥΣ. Παλιγκότους Heath. h. e. *in contrarium tendentes*, vide supra, ν. 476. et ν. 580. Mox etiam ν. 883. legit παλιγκότων.

ν. 873. ΚΑΙ ΤΟΝ ΜΕΝ ΗΚΕΙΝ. Schutzius suspicatur hos versiculos olim ita scriptos fuisse,

Καὶ τὸν μὲν ἥκειν σῶμα, τὸν δ' ἐπεισφέρειν
Κακῶ κάκιον ἄλλο λάσκοντας δόμοις.

Ut post σῶμα e seqq. ad sensum suppleatur λάσκοντα δόμοις. Vel saltem si vulgata vera sit, ἥκειν non inter duo commata ponendum censet vir cl. quasi significet, *et alium quidem* nuntiare, Agamemnonem jam *advenire*, sed potius post ἥκειν supplendum κακὸν vel σῶμα λάσκοντα. Alter enim nuntiabat regem vulneratum, alter, quod majus erat, eum occisum esse. Cf. ν. 875. et seqq. Posteriorem hanc emendationem, qua omnia sublato tantum commate post ἥκειν expediuntur, verissimam esse arbitror. Et sic ediderunt Pors. Schutz. 2.

ν. 875. ΤΟΣΩΝ. Malim τόσωνδ'.

ν. 876. Ω·ΧΕΤΕΥΕΤΟ. Recte reponunt omnes post Heath. ὠχετεύετο.

ν. 878. ΕΙ Δ' ΗΝ ΤΕΘΝΗΚΩΣ, κ. τ. λ. Pauwius reponit,

Εἰ δ' ἦν τεθνηκὼς, ὡς ἐπλήθυνον λόγοι,
Τρισώματός τ' ἂν Γηρύων ὁ δεύτερος
Πολλὴν τ' ἄνωθεν (τὸν κάτω γὰρ ὃ λέγω
Χθονὸς) τρίμοιρον χλαῖναν ἐξηύχει λαβὼν,
Ἅπαξ ἑκάστῳ κατθανὼν μορφώματι.

Si vero fuisset mortuus, ut augescebant rumores, tricorpor Geryon non potuisset cum eo paria facere; et superus ille, inferum enim non dico, frequenter lænam triparcam se accepisse gloriatus fuisset, semel in forma unaquaque mortuus. Ut sit ὁ δεύτερος *qui alteri cedit, inferior*, qualis fuisset Geryon Agamemnoni: tum ἄνωθεν subjicitur, ut absolute viventem designet, et quia id paulo obscurius, adjectum perbene, τὸν κάτω γὰρ ὃ λέγω χθονὸς, *de mortuo non loquor sed de vivente.* Deinde non τρίμοιρον χλαῖναν μίαν, sed τρίμοιρον χλαῖναν πολλὴν, in quo ipsum illud quod Agamemnonem hac in re efficiebat Geryone præstantiorem. Hæc Pauwius, quæ si cui arriserint, quod tamen subdit vir cl., legendum esse θ' ὁ ἄνωθεν id nullo pacto ferri potest. Sed nihil ex his Heathio placet, qui, Pauwio graviter reprehenso, vulgatam defendit. Schutzius vero sic legit,

Εἰ δ' ἦν τεθνηκὼς, ὡς ἐπλήθυνον λόγοι,
Τρισώματός γ' ἂν Γηρύων ὁ δεύτερος
Πολλὴν ἄνωθεν (τὸν κάτω γὰρ ὃ λέγω
Χθονὸς τρίμοιρον) χλαῖναν ἐξηύχει λαβὼν,
Ἅπαξ ἑκάστῳ κατθανὼν μορφώματι.

Sin autem toties occidisset, quoties occidisse eum fama percrebuerat,

Digitized by Google

tum ille tanquam alter Geryon tricorpor, multiplex sibi supra terram (non enim inferum illum tergeminum dico, scil. Geryonem ab Hercule occisum) *corpus contigisse gloriari posset, adeo ut semel in unaquaque corporis forma moreretur.* Aliam deinde suspicionem suggerit, valde probabilem versiculum illum πολλὴν ἄνωθεν τὸν κάτω γὰρ ὐ λίγω, ab alienis manibus intrusum esse, cujus pars prior, πολλὴν ἄνωθεν, librario debetur, qui oculis in ℣. 884. initium, πολλὰς ἄνωθεν aberraverat, reliqua Grammatico, qui ad oram libri adscripserat, Ἀγαμέμνων· τὸν κάτω (nempe Geryonem) γὰρ ὐ λίγει. Hinc, ejecto illo versiculo, eleganter sententia sine offensione decurret. Et multo sane melius, si rejecto χθονὸς recipiatur πολλὴν, quam suam conjecturam miror Schutzium alteri illi posthabuisse; hinc enim fons erroris patet, a πολλὴν scil. ad πολλὰς ἄνωθεν aberrasse librarium credibile est, a χθονὸς non item. Itaque sic legamus,

Εἰ δ' ἦν τεθνηκὼς, ὡς ἐπλήθυον λόγοι,
Τρισώματός γ' ἂν Γηρύων ὁ δεύτερος
Πολλὴν τρίμοιρον χλαῖναν ἐξηύχει λαβὼν,
Ἅπαξ ἑκάστῳ κατθανὼν μορφώματι.

H. e. *Sin autem toties mortuus esset, quoties fama ferebat, tanquam tricorpor alter Geryon gloriari potuisset, plurimam,* h. e. sæpissime *sibi triplex corporis indumentum contigisse, semel* scilicet *in unaquaque forma mortuus.*

Ibid. ΕΠΛΗΘΥΝΟΝ. Ἐπλήθυον Pors. qui nihil aliud mutat.

℣. 879. Τ' ΑΝ. Γ' ἄν etiam malunt Abresch. Heath. Schutz.

℣. 883. ΠΑΛΙΓΚΟΤΩΝ. Παλιγκότων Heath. ut supra, ℣. 872.

℣. 885. ΛΕΛΗΜΜΕΝΗΣ. Λελημμένη scil. ἐμοὶ, Schutz. sed multo elegantius λελημμένης modo referatur non ad δίρης sed ad ἐμῆ quod in possessivo latet.

℣. 886. ΕΚ ΤΩΝΔΕ ΤΟΙ. Schutz. mavult ἐκ τῶν δέ τοι *Iisdem vero de causis.* Sed vulgata bene se habent, quod ipse videtur agnovisse in edit. 2.

℣. 887. ΚΥΡΙΟΣ. Schutz. reddit, *meæ tuæque fidei conjugalis pignus,* at sic malim cum Stanleio legere κῦρος ὤν, quanquam video versum nullo sensus incommodo abesse posse. Quin reddi possit, *qui nostrorum mutuo consiliorum particeps, ut æquum est, fiat.*

℣. 890. ΑΜΦΙΛΕΚΤΑ ΠΗΜΑΤΑ. Hæc sic legit et distinguit Pauw. cui Stanleiana ratio minus placet,

——ἀμφίλεκτα πήματα
Ἐμοὶ προφωνῶν, τόν θ' ὑπ' Ἰλίῳ σέθεν
Κίνδυνον, εἴ τε δημόθρους ἀναρχία
Βελὴν καταῤῥίψειεν, ὥστε,— κ. τ. λ.

Ut duæ sint copulæ, καὶ τὸν κίνδυνον σέθεν ὑπ' Ἰλίῳ, καὶ εἰ δημόθρους ἀναρχία, κ. τ. λ. Et recte quidem. Sic etiam Schutz. Pors.

℣. 891. ΤΟΝ Δ'. Τόν θ' H. Steph. Abresch.

Digitized by Google

γ. 893. ΒΟΥΛΗΝ. Videtur scribendum βόλον. CANTER. Canteri βόλον non satis intelligo, etsi noverim quid proprie ῥίπτειν βόλον, adeoque et καταῤῥίπτειν. Oraculum apud Herod. I. 62.

Ἔῤῥιπται δ' ὁ βόλος, τὸ δὲ δίκτυον ἐκπεπίτασται.

Stanleii explicationem in Notis amplector; sed eam quod ex Græcis non eliciam, conjicio scribendum, καταῤῥάψειεν, h. e. βυθὸν ῥάψειεν κατὰ τῦ Ὀρέστυ. Sic μόρον καταῤῥάψαι Eumen. γ. 26. ABRESCH.

γ. 895. ΣΚΗΨΙΣ. Σκέψις mavult Pauw. quod et voluisse Stanleium censet Abresch. dum verteret *monitum*. Vulgatam tamen recte defendit Heath. quod *excusationi* dolus inesse poterat, non *considerationi*. Sic et Schutz. qui vertit, *et hæc quidem excusatio mea omni dolo vacat*.

γ. 898. ΟΜΜΑΣΙΝ. Ὄμμασι Pors. Mox temere Wakefield. S. C. §. 139. reponi jubet καίουσα, quod vix monito opus est.

γ. 900. ΑΤΗΜΕΛΗΤΟΥΣ. Ἀτημέλητος Wakefield. S. C. §. 139. *mei ipsius negligens, squalida* interim *et inornata*. Non probo. Mox ὀνείρασι Pors.

γ. 902. ΑΜΦΙ ΣΟΙ ΠΑΘΗ ΟΡΩΣΑ ΠΛΕΙΩ ΤΟΥ ΞΥΝΕΥΔΟΝΤΟΣ ΧΡΟΝΟΥ. Sententiam qua nemo Poetarum dulciorem unquam excogitavit misere corrupit Heathius legendo, ἀμφίς συ, et sic interpretando. *A te separata plures molestias experta quam toto tempore quo una tecum dormiebam*; et dolores partus respici existimat vir cl. quibus majores fuerunt ii quos absente marito pertulisset. Merito hæc ridet Schutz. Sed vide Notas Varr. Philologg.

γ. 904. ΝΥΝ ΤΑΥΤΑ ΠΑΝΤΑ, κ. τ. λ. Pauwius sic distinguit,

Νῦν ταῦτα πάντα τλᾶσ', ἀπενθήτῳ φρενὶ
Λίγουμ' ἄν, κ. τ. λ.——

Monetque si legeretur ἀπορεθήτῳ φρενὶ distinctionem manere posse. Ita Schutz. qui per ἀπένθητον φρενὰ animum defæcatum et omni tristitia liberatum intelligit, ideoque cum λίγουμ' ἄν, non cum τλᾶσα, conjungendum monet. Ταῦθ' ἅπαντα Wakef. S. C. §. 139.

γ. 906. ΣΩΤΗΡΑ. Malim sic interpungere, Σωτῆρα καὶς πρότονον, ὑψηλῆς τίγης Στύλον ποδήρη— CANTER. Et sic interpungi curavimus Stanleio jubente cum in Notis tum ad Marg. libri sui. Sic etiam reliqui post Stanleium omnes.

γ. 907. ΣΤΥΛΟΝ ΠΟΔΗΡΗ. Quid sit τύλος ποδήρης nescire se confitetur Heath. censetque corruptum esse ποδήρη, et verisimiliter ab aliquo insertum qui pro τύλον legerat τολὴν, nam τολὴ ποδήρης est *vestis fœminea ad talos usque demissa*. Μονήρη reponeret vir cl nisi statim sequeretur μονογενές. Tandem re iterum post longum intervallum perpensa, suspicatur ποδήρη significare posse *quod pedis vices fungitur*, ut enim humano corpori pes, ita columnæ tecto sustentaculum. Nos locum explicare conati sumus in Notis Varr. Philologg.

Digitized by Google

γ. 911. ΤΕΡΠΝΟΝ ΔΕ ΤΑΝΑΓΚΑΙΟΝ. Versum hunc post seq. collocat Schutz. 2. aitque sic postulare sententiarum ordinem. Quod mihi quidem non probatur. Hic enim versiculus *causam* continet *qua propter* istas caritatis imagines cumulaverat; ideoque loco non movendus fuit. Id apparebit si Latine verteris, *Est enim jucundum necessitatem omnem effugisse, idcirco illum hisce dignor salutationibus.*

γ. 912. ΤΟΙΟΙΣΔΕ ΤΟΙΝΥΝ ΑΞΙΩ. Τοιοῖς σε τοίνυν ἀξιῶ Is. Casaub. Τοιοῖσδε τοίνυν σ' ἀξιῶ Pauw. Heathius autem σὲ commode subaudiri posse existimat. Eleganter Schutz. Τοιοῖσδέ τοί νιν ἀξιῶ, quod a γ. 905. Λέγοιμ' ἂν ἄνδρα τόνδε, confirmatur, ubi Clytæmnestra de Agamemnone, tertia persona usa, loquitur. Sic et Pors.

γ. 916. ΑΝΑΞ. Ὦ ναξ Jacob. Pauw. et reliqui metro sic exigente.

γ. 917. ΠΟΡΘΗΤΟΡΑ. Πορθήτορος voluit cl. Valcken. ad Phœniss. γ. 1518., ut Soph. Ajac. ν. 1034. τὰ σὰ κράτη θανόντος. Electr. γ. 1406. Τᾶμον φρενῶν ὄνειρον et cætera ejusmodi, ubi pronomini possessivo genitivus subjicitur. Sed pro vulgata recte stat Heath. et post eum Schutz. qui τὸν σὸν πόδ' Ἰλίᾳ πορθήτορα, *pedem tuum qui Trojam* tanquam stantem columnam *proruit*, generosa imagine poetæque nobili spiritu digna poni judicat.

γ 920. ΩΣ ΑΝ ΗΓΗΤΑΙ. Emendationem Stanl. ὥς νιν ἡγῆται reprehendit Pauw. ne ἡγεῖσθαι cum casu quarto jungatur.

γ. 929. ΠΡΟΣΧΑΝΗΣ. Absurde Pauwius προσισχάνης, pro προσέχης cum Anapæsto in quarto loco. Quem merito sugillant Heath. et Schutz.

ν. 931. ΤΟΙ ΤΟΙΣΔΕ. Τοιοῖσδε, quod voluit Stanl. mihi quidem parum placet.

γ. 932. ΕΝ ΠΟΙΚΙΛΟΙΣ ΔΕ. Totum hunc locum pro suo arbitrio sic refinxit Gilb. Wakefield. S. C. §. 40.

Ἐν ποικίλοις δὲ θνητὸν ὄντα φάρεσι
Βαίνειν ἐμοί γιν ὐδαμῶς ἄνευ φόβου.
Λέγω κατ' ἄνδρα, μὴ θεὸν, σέβειν ἐμὲ,
Χωρὶς ποδοψήστρων τε καὶ τῶν ποικίλων
Χλιδῶν, Ὑγεια, καὶ τὸ μὴ κακῶς φρονεῖν,
Θεῶ μέγιστον δῶρον.

Juxta illud Juvenalis,

Orandum est ut sit mens sana in corpore sano.

Χλιδῶν autem tuetur vir cl. ex Eurip. Iphig. Aul. γ. 73.

——ἀνθηρὸς μὲν εἱμάτων τολῇ
Χρυσῷ τε λαμπρὸς, βαρβάρῳ χλιδώματι.

Sed vulgata non sunt movenda.

γ. 934. ΛΕΓΩ ΚΑΤ' ΑΝΔΡΑ, ΜΗ ΘΕΟΝ. Schutz. interpungit, Λέγω, κατ' ἄνδρα, μὴ θεὸν σέβειν ἐμέ. Melius Pors. Λέγω κατ' ἄνδρα, μὴ θεὸν, σέβειν ἔμε ut supra Wakefield.

Digitized by Google

γ. 935. ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΟΙΚΙΛΩΝ. Καὐτὴ ποικίλων Schutz. 2. ut sit sensus *Satis enim vel absque pictis substragulis ipsa fama clamat.* H. e. jam absque illa superbia popularis invidiæ rumor nos circumsonat. Unde vim quandam sententiæ afferri existimat, in qua compositionem ποδοψήφων καὶ ποικίλων, et articulum vocabulo ποικίλων præfixum frigere censuit. Sed ποδοψῆφα referuntur ad εἵμασι ῥῴσασ', γ. 930. et τὰ ποικίλα ad ποικίλοις κάλλεσιν, γ. 932. Præterea ποικίλα absolute positum occurrit mox etiam, γ. 945. Itaque nihil muto.

γ. 939. ΕΙ ΠΑΝΤΑ Δ' ΩΣ ΠΡΑΣΣΟΙΜ' ΑΝ ΕΥΘΑΡΣΗΣ ΕΓΩ. Non assentior Schutz. 2. reponenti Εἰ πάντα δ' ὡς πράσσοιμ' ἀνευθαρσὴς ἐγώ. *An autem omnia sic prospere gesturus sim, haud sane certa mihi est fiducia.* Primum enim dicendum erat ὡς πράξω, deinde illud ὡς refertur ad præcedentia; Modicis contentum, Diis se minorem gerentem, et sapientem laudaverat, jam subdit, *Omnia si sic agam,* si modeste me geram convenienter huic sententiæ, *bono animo fuero.*

γ. 940. ΚΑΙ ΜΗΝ ΤΟΔ' ΕΙΠΕ ΜΗ ΠΑΡΑ ΓΝΩΜΗΝ ΕΜΟΙ. Εἰπεῖν μὴ παρὰ γνώμην τινι est, Heathio judice, *Aliquid alicui dicere non inexpectatum, quod præter ejus opinionem non est.* Hoc autem vix hic congruum judicat: si enim præter Clytæmnestræ opinionem dicta non essent, cur quærere pergit an hoc ex voto Diis a metuente nuncupato faciat? cur sententiam contrariam Agamemnoni persuadere laborat? Præterea εἰπὶ forma imperativa hic minime convenire censet vir cl. itaque legendum putat,

Καὶ μὴν τόδ' εἶπες δὴ παρὰ γνώμην ἐμοί.

Atqui hoc quidem dixisti præter opinionem et contra sententiam meam. Et huic interpretationi convenire judicat quæ ab Agamemnone respondentur. At nihil mutat Schutz. locum sic interpretatus, *Atqui,* quanquam hæc quæ de moderato fortunæ usu dixisti verissima sunt, *noli tamen ea adversus sententiam meam dicere,* ut per stragula picta incedere recuses, Cui respondens Agamemnon negat se commissurum ut propter uxoris studium sententiam mutet.

γ. 942. ΔΕΙΣΑΣ. Δήως B. notatur ad Marg. Ask. H. e. Birkhead.

γ. 943. ΕΙΠΕΡ ΤΙΣ ΕΙΔΩΣ ΕΥ ΤΟΔ' ΕΞΕΙΠΟΝ ΤΕΛΟΣ. Pauwio τέλος pro *re* positum displicet; itaque reponit, Εἴπερ τις εἰδώς γ' εὖ τόδ' ἐξεῖπον θέλων. *Non voto obstrictus, sed liber et volens tibi ista dixi,* et nimios illos honores recusavi; ut θέλων et ηὔξω sint opposita. Heathius vero, Εἴπερ τις, εἰδὼς εὖ τόδ' ἐξεῖπόν γ' ἔπος. Sed vulgatam tuetur Schutz. et per τέλος ἐξειπεῖν intelligit, *ultimam sententiam dicere, in qua perseverandi animus sit.*

γ. 945. ΔΟΚΗι. Vulgatam tuetur Pauwio et acumen quiddam censet esse posse in geminato δοκῇ. Heathius etiam vulgatam defendens τί ἂν δοκεῖ Græcum non esse censet, nisi δόκει pro ἐδόκει

Digitized by Google

accipiatur, abjecto augmento, quod fieri non licet, ut satis notum. Sed δοκεῖ et hic et in versu superiori reponit Schutz. qui Pauwio Heathioque fraudi fuisse docet quod non vidissent particulam ἂν h. l. non ad δοκεῖ sed ad infinitivum pertinere in priore versiculo suppressum, in posteriore diserte enuntiatum, cui scilicet futuri obliqui significationem addit. Quærit enim Clytæmnestra, *quid tibi videtur Priamus facturus fuisse, si superior discessisset?* Τί σοι δοκεῖ ἄν ποιῆσαι scil. Respondet Agamemnon, *Utique mihi videtur in pictis tapetibus ambulaturus fuisse,* βῆναι ἄν. Δοκεῖ etiam bis Pors.

℣. 946. ΑΙΔΕΣΘΕΙΣ. Αἰδισθῆς Is. Casaub. Jacob. Pears. Pauw. Sed recte monet Heath. nulla mutatione opus esse, si sermonem imperfectum relinqui supponas, interpellante Agamemnone. Sic Schutz. Pors.

℣. 951. ΤΗΝΔΕ ΔΗΡΙΟΣ. Τῆσδε voluit Stanl. si δήριος sit a δῆρις, Pauwio tamen δήριος a δήρη vel a δηρίω barytono placet præ genitivo Ionico δήριος pro Attica δήρεως a δῆρις. Malim τήνδ' ἀδήριτος. Occurrit vox in Prometh. Vinct. ℣. 105. Τὸ τῆς ἀνάγκης ἐς' ἀδήριτον σθένος, *robur inexpugnabile.* Itaque vertendum h. l. *An tu victoriam tibi animo* obstinato et *insuperabili proposuisti?*

℣. 954. ΛΥΟΙ ΤΑΧΟΣ ΠΡΟΔΟΥΛΟΝ ΕΜΒΑΣΙΝ ΠΟΔΟΣ. Com mate ante προδοῦλον distingui jubet Pauwius, ut certa sit appositio. Non valde mihi displiceret ὑπαί τις ἀρβύλας Λύοι τάχος προδοῦλος, ἴμβασιν πόδος, ut προδοῦλος idem sit quod simpl. δοῦλος, vel si accuratiorem vim compositi requiras, δοῦλος aliquis ex iis qui astant pro foribus, vel δοῦλος aliquis expeditus.

℣. 955. ΣΥΝ ΤΟΙΣ ΔΕ Μ' ΕΜΒΑΙΝΟΝΘ'. Pauwius articulum ad ἀρβύλας non ad ἀλέργισιν referendum esse vidit, legit autem,

Σὺν ταῖς δέ μ' ἰμβαίνονθ' ἁλέργισιν, θεῶν
Μή τις προσωθεῖ ὄμματος βάλοι φθόνος.

Cum hisce vero calceis, *me incedentem super tapetes purpureos, deorum oculi invidia feriat non e longinquo.* "Μὴ προσωθεῖ," inquit vir cl. "cohæret, et ita vertendum: non procul sed prope erit oculus invidens." Itaque pro τὶς jubet etiam rescribere τὶ, quod ad μὴ προσωθεῖ commode accedat. Quam quidem constructionem coactissimam et intricatissimam vocat Heath. Ipse tamen infelicius tentavit,

Σὺν ταῖσδέ μ' ἰμβαίνονθ' ἁλέργισιν θεῶν
Μή τις προσωθεῖ ὄμματος βάλοι φθόνος.

Me hisce calceis calcantem purpurea Deorum ne qua e longinquo feriat oculorum invidia. Per ἁλέργισιν θεῶν, Deorum purpurea intelligi vult, id est, quæ ad Deos potius pertinent, quæque ad eorum cultum reservari debent, ut prius dixerat Agamemnon, ℣. 931. Σὺν ταῖσδε etiam Schutz. sed ille, docens errasse Heathium, recte sic interpretatur, *Ne qua Deorum oculi invidia e longinquo me feriat, si hisce cum calceis purpureis super tapetibus ingrediar*

Digitized by Google

Ut enim, ν. 961. de benevolo, sic h. l. de malevolo Deorum aspectu agi docet.

ν. 957. ΣΩΜΑΤΟΦΘΟΡΕΙΝ. Στρωματοφθορεῖν Is. Casaub. Festivum quiddam invenit Pauwius, qui nimiam sibi displicere diligentiam profitetur, σωματοψαίρειν vel in Aor. 2. σωματοψαρεῖν, *corpus trahere* et lente delicateque incedere, a ψαίρειν, σύρειν, ἀσθενῶς τι ποιεῖν. Crediderim illum jocari serio. Vulgatam tuetur Heath. interpretatus *corpus luxu corrumpere.* Στρωματοφθορεῖν quod conjecit Stanleius, et quod unice verum esse arbitror, Schutzio non probatur, ob tautologiam quæ sic inducitur in seq. ποσὶν φθείροντα πλῆστον ἀργυρωνήτης θ' ὑφάς. Itaque rescribit δωματοφθορεῖν, *domum fastu perdere,* ira Deorum adversus eam commota, et pro causa erroris habet alterum Σ in fine vocabuli αἰδὼς, unde σωματοφθορεῖν facile effecerunt librarii. Ingeniosius hoc quam verius. Nam στρωματοφθορεῖν primo se aspectu commendat, nec ulla est tautologia, sed verbum inusitatum notioribus explicatur, ut apud Tragicos millies, et nostrum præcipue. Cf. Sept. Theb. ν. 495. et quæ ibi annotata. Quæ autem est illa locutio πολλὴ αἰδὼς δωματοφθορεῖν, quam plane frigida in re gravissima. Στρωματοφθορεῖν item Pors. 2.

Ibid. ΠΟΣΙΝ. Πόσιν Steph. Canter. errore accentus.

ν. 959. ΤΟΥΤΩΝ ΜΕΝ ΟΥΤΩΣ. Non placet Schutzio Pauwii ratio qui hæc ita explicat q. d. περὶ τούτων μὲν ἔτως. Itaque conjicit scripsisse Æschylum Ταῦτ' ἔν μὲν ἔτος, vel τοῦτ' ἔν μὲν ἔτως, quod dedit in edit. 2. Sed satis bene Pauw.

ν. 963. ΑΥΤΗ. Αὔτη conjecit Schutz. 1. Sed in edit. 2. vulgatam recte servavit.

ν. 968. ΠΟΡΦΥΡΑΣ ΕΙΣ ΑΡΓΥΡΟΝ. Multa hic in Salmasium confidenter profert Pauw. quod πορφυρᾶς ἰσάργυρον reponere voluerit, quorum, omissis ejus ex arbore conviciis caput hoc est, retinendam esse vulgatam lectionem, et vertendum, *Purpuræ in argentum*; h. e. *purpuræ argento comparandæ,* ut supra ἀργυρωνήτης ὑφάς, quod vere Græcum et venustum vocat, illud autem Salmasii nimis quæsitum et Grammatico quam reginæ convenientius. Vel si εἰς *ad, usque ad,* vertas, tum *purpuræ usque ad argentum* valebit idem quod ἰσάργυρον, *ad valorem argenti accedens,* forma quidem abstrusiore et Æschylo digna. Itaque vulgatam utroque nomine defendit. Heathius autem vel εἰς ἄργυρον vel ἰσάργυρον bonum esse docet, at non idem significare, cum hoc sit *argento contrà caram,* illud *pecunia comparandam.* Ἰσάργυρον cum elegantissimum tum verissimum esse censet Schutz. 1. At in edit. 2. reposuit ἰσαργύρου. Minus recte, nam ἰσαργύρου unice retinendum, et sic Pors.

ν. 970. ΟΙΚΟΙΣ Δ' ΥΠΑΡΧΕΙ. Hunc et seq. versiculum sic legit et distinguit Pors.

> Οἴκοις δ' ὑπάρχει τῶνδε σὺν θεοῖς, ἄναξ,
> Ἔχειν· πίνεσθαι δ' ἐκ ἐπίσταται δόμος.

Sic Schutz. 2. At malim, immutata paululum distinctione,

Digitized by Google

Οἴκοις δ' ὑπάρχει τῶνδε σὺν θεοῖς, ἄναξ,
Ἔχειν, πίνεσθαι δ' ἐκ πίσσαται, δόμος.

Ædibus vero hæc, O rex, abunde suppetunt.
Habere, non indigere, solet domus.

℣. 972. ΔΕΙΜΑΤΩΝ. Videtur scribendum duobus vocabulis δ' εἱμάτων. CANTER. Sic post Canterum omnes, rectissime. Mox πύξάμην Heath. Schutz. 2. quod probaverim.

℣. 973. ΠΡΟΥΝΕΧΘΕΝΤΟΣ. Πρώνδιχθέντος legi posse censet Abresch. Comma quod post ἐν χρησμοῖς ponitur huc retrahit Pauw. ut illa cum sequente versiculo cohæreant, hoc sensu, *hac anima* (h. e. me, δικτικὴ) *in victimis præmium reportationis moliente.* Sed recte monet Heath. πρώνιχθέντος ab ἐν χρησμοῖς divelli non posse, ac vertendum esse, *te reduce prius facto oraculis;* redita tuo prius in oraculis prænuntiato. Hoc enim vult Clytæmnestra; Si mariti reditum ante ex oraculis cognovisset, plurima vovisset vestimenta conculcanda, mercedem Diis sospitatoribus et reductoribus parans ob maritum incolumem reductum.

℣. 974. ΜΗΧΑΝΩΜΕΝΗΣ. Emendationem Stanleii, μηχανωμένη improbat Pauw. quod per ψυχῆς τῆσδε Clytæmnestram non Agamemnonem designari voluerit, ingratum enim judicavit non δικτικῆς a Clytæmnestra ad seipsam referri, et post πρώνιχθέντος etiam incongruum. Dubitat autem Abresch. (quem vide in Notis Varr. Philologg.) an legendum sit μηχανωμένῃ, an μηχανωμένης, an cum Stanl. μηχανωμένη. Μηχανωμένη mavult Heath. et sic vertit, *Plura vero vestimenta conculcanda vovissem, si reditus tuus prius domui tuæ in oraculis fuisset demonstratus, præmia ob hanc animam tuam servatam rependere moliens.* Ψυχῆς τῆσδε multo aptius de Agamemnone quam de Clytæmnestra intelligi censet vir cl. præsertim statim sequente ῥίζης γὰρ ὄσης. Nec obstat quod Agamemnon jam designatus sit voce πρώνιχθέντος, nam ψυχῆς τῆσδε cum κόμιζε arcte cohæret, atque ita nec constructionem turbat neque ingratam aut obscuram reddit. Μηχανωμένη etiam Schutz. qui vertit, *Sane equidem, si mihi in oraculorum ædibus hoc edictum fuisset, multas equidem stragulas pretiosas vovissem in Deorum templis conculcandas,* hoc scilicet modo carissimæ *hujus animæ reditum effectura.* Μηχανωμένη item Pors. quod probo.

℣. 975. ΕΣ ΔΟΜΟΥΣ. Ἐς κλάδους, vel ἐς θαλὰς Schutz. 1. Est enim comparatio ducta ab arbore, cujus si radix salva fuerit, rami singulis annis foliis vestiuntur, quorum umbra solis ardores defendat. Sin retineatur ἐς δόμους, cum ὑπερτείνασα jungendum existimat, *Quousque enim viget arboris radix, folia proveniunt, quæ ante ædes umbram adversus canicularis sideris æstum prætendunt.* At in edit. 2. vulgatam rectius retinuit.

℣. 976. ΥΠΕΡΤΕΙΝΑΣΑ. Ὑπερτείνουσα Is. Casaub.

℣. 978. ΣΗΜΑΙΝΕΙΣ ΜΟΛΩΝ. Haud displicet emendatio Schutz. rescribentis, σημαίνεις δόμοις, ut vitetur tautologia, σῦ

Digitized by Google

μολόντος—σημαίνεις μολών. Hoc etiam confirmatur a seqq. ψῦχος ἐν δόμοις— ἀνδρὸς δῶμ' ἐπιστρωφωμένου.

γ. 979. ΖΕΥΣ Τ'. Particulam τ' delent Pauw. Heath. Schutz. Pors. 1. eamque melius abfuturam censet Abresch. Sed Ζεύς γ' Pors. 2.

γ. 980. ΗΔΗ. Pulchra est emendatio Stanl. ἤδη, sed vereor ut sit recipienda. Τότ' ἤδη idem valet quod *tum statim*, ac non fuit solicitandum.

γ. 981. ΑΝΔΡΟΣ ΤΕΛΕΙΟΥ. Satis absurde Pauwius Stanleium sugillat quod ἀνὴρ τέλειος *maritum* interpretatus sit, *cum maritus perfectus et omnibus numeris absolutus* intelligendus erat, si credas ipsi. At quam suggerit emendationem, eam plane ridiculam esse quivis sentiat, ἀνδρός τ' ἠλίου, *viri splendidi et calidi instar solis.* Ab ἴλη calor et splendor solis, ἴλιος splendidus, calidus instar solis. Hic sibi plaudit vir doctus, quod verbum ignotum resuscitaverit, quo nihil opportunius post ψῦχος fingi poterat!! Hæc fusius refutare dignatus est Heath. quæ per se satis refutantur.

γ. 983. ΤΙ ΣΟΙ. Σοί τι Jacob. Pauw. Schutz. Τοί σοι Pors.

Ibid. ΤΩΝΠΕΡ ΑΝ ΜΕΛΛΗΙΣ ΤΕΛΕΙΝ. Τῶντερ ἂν μέλλων τελεῖν, quia Jovi quæ ipse perfecturus erat curæ non esse non poterant, Pauw. quod ferri quidem potest; illud alterum quod excogitavit, τελεῖν, *adornare, parare, struere*, frigidum est. Vulgatam tuetur Heath. quia quæ firmiter speramus et futura credimus, non tamen adeo certa videntur, quin deum, ut nos in iis perficiendis adjuvet, supplicandum existimemus. Ita et Clytæmnestra, quanquam Jovem Ultorem sibi in Iphigeniæ morte ulsciscenda adjutorem fore minime dubitaret, precibus tamen eum, ut hæc res illi curæ esset, monendum simul et exorandum putabat. Et acute monet Schutz. si μέλλω dixisset Clytæmnestra, insidias marito structas nimis eam proditurum fuisse.

γ. 984. ΣΤΡΟΦΗ α'. 1. Troch. hephthem. 2. Similis præcedenti. 3. Troch. trim. brachyc. 4, 5. Vide suo loco. 6, 7. Trochaici hephthem. 8. Pæon. dim. hyperc. ex Creticis; vide suo loco. 9. Iamb. trim. brachyc. 10. Iamb. dim. acat. 11. Troch. Ithyph. aut Pæon. dim. acat. cum Cretico. 12. Antitheticus est Troch. hephthem. vide suo loco. 13. Troch. hephthem. PAUW. 8. Period. cat. 11. Period. item cat. HEATH. Nos nostra dabimus post γ. 1008.

γ. 985. ΔΕΙΓΜΑ. Vide num et hic legendum sit δῦγμα, ut supra, γ. 801. H. STEPH. Δεῖμα cum Stanl. voluit Is. Casaub. sed illud improbat Pauwius, vulgatam cum φοτῶται melius convenire judicans, ut sit, *ostentum ante oculos positum.* Sic etiam consulto nimis aperte locutum fuisse Chorum existimat, et metum in illis καρδίας τερασκόπου satis declarari. Sed δεῖμα tuetur Heath. quæ vox non tantum metum, sed omne quod metum incutit, atque h. l. *terrorem* significat; eoque magis convenit,

Digitized by Google

quod in καρδίας τεφασπόν causa terroris illius indicatur. Vulgatam tuetur Schutz. 1. Sed in edit. 2. recepit δῖμα.

ν. 987. ΑΚΕΛΕΥΣΤΟΣ ΑΜΙΣΘΟΣ ΑΟΙΔΑ. Ἀκίλευστον ἄμισθον ἀοιδάν Is. Casaub. Hæc sic dividit Pauw. ut Antistrophicis respondeant,

1. Μαντιπολεῖ δ' ἀκί-
2. λευστος ἄμισθος ἀοιδά.

1. Dactyl. dim. 2. Dactyl. trim. Sic etiam Schutz. Pors.

ν. 989. ΟΥΔ' ΑΠΟΠΤΥΣΑΣ. Οὐδ' ἀποπτύσαι Is. Casaub. Pears. Pauw. Pors. Schutz. 2. Reliqua hujus Strophes sic legit et distinguit Pauw.

Οὐδ' ἀποπτύσαν δίκαν
Δυσκρίτων ὀνειράτων
Θάρσος ἐυπειθὴς ἕξειν
Φρενὸς φίλον θρόνον, χρόνος γ' ἐπεὶ
Πρυμνησίων ξυνεμβόλοις
Ψαμμίας ἀκάτας πάρ-
ξησιν, ἐνθ' ὑπ' Ἰλίῳ
Ὦρτο ναυβάτας στρατός.

Quæ sic interpretatur, ut omnia a τίπτει pendeant, *Neque fiducia venit ad charum mentis thronum, ex quo tempus cum rudentum insertionibus naves in arena hærentes progredi fecit tunc, cum ad Ilium movit exercitus nauticus?* Χρόνος πάρξησι pro παρίξησι, *tempus tandem ex littore solvit naves*, elegans et tragicum vocat vir cl. sic etiam ἀκάτας ψαμμίας de navibus quæ ad littora hærent et moveri non possunt, et ἔμβολα πρυμνησίων pro πρυμνήσια ἐμβληθέντα, eleganter, tragice, optime dici affirmat. Dein θάρσος ἀποπτύσαι cohærere docet, et tragicum esse imprimis et subaudiri idem pronomen quod subaudiatur in vulgato ἀποπτύσας. Denique hunc sensum esse ait totius loci, ut doceat Chorus ab eo tempore quo classis Græcorum ex Aulide anchoram solverat, metum occupavisse senum Argivorum pectus, a quo ne tum quidem post reditum liberi essent. Quod etsi ad veritatem accedat, qua ratione ex ipsius interpretatione colligi possit non perspicio. Ἀποπτύσας tuetur Heath. ut sit nominativus absolutus pro genitivo ἀποπτύσαντος ἐμοῦ, ut sæpe. Cf. Eurip. Iph. Taur. ν. 349. et ν. 695. Hippol. ν. 23. Phœniss. ν. 290. Bacch. ν. 1130. Sophocl. Œd. Tyr. ν. 60. Antig. ν. 266. ν. 419. et mox in hujusce Chori Strophe secunda ὀκνὸς βαλών, quod eadem ibi constructione poni vult ipse Pauw. In cæteris nihil mutat Heath. nisi quod pro παρίξησιν παρῆψαν reponendum voluerit, locum sic interpretatus, *Diu autem est ex quo rudentium insertionibus naves in arena hærentes littori alligavit, quando Ilium adpulit, navalis exercitus.* Deinde Pauwii commenta fusius persequitur, quæ satis ipsa per se refutantur. Ἀποπτύσας vel h. l. absolute poni pro ἐμοῦ ἀποπτύσαντος αὐτὴν, scil. ἀοιδὴν, vel ἀποπτύσαι legendum censet Schutz. idque cum θάρσος construendum hoc modo, οὐδὲ θάρσος εὐπειθὴς τοῦ

Digitized by Google

ἀποπτύσαι αὐτὴν ἔξει φρενὸς φίλον θρόνον, i. q. ὐδὲ θαῤῥῶ ἀποπτύσαι αὐτήν. In reliquis Heathium sequitur.

ν. 991. ΕΥΠΙΘΕΣ ΙΞΕΙ. Εὐπιθὴς ἴξει Jacob. Εὐπιθὴς ἴζει Is. Casaub. Abresch. Pors. Schutz. 2. quod probaverim. Εὐπιθὴς habet Pauw. antithetici gratia. Εὐπιθὴς ἥξει Schutz. 1. Mox interrogationem post θρόνον omittit H. Steph.

ν. 993. ΕΥΝΕΜΒΟΛΟΙΣ. Ἐὺν ἰμβολαῖς Is. Casaub. Pears. Ἐὺν ἰμβόλοις Pauw. Abresch.

ν. 994. ΠΑΡΗΒΗΣΕΝ. Πάρεβησεν vel παρῆκεν, *transmisit*, Pauwius metri gratia. Παρῆψεν, alligavit, scil. ναυβάτας χραιτὸς, Heath. qui recte docet naves ad portum adpulsas ibique rudentibus ad littus alligatas, non ex portu solventes et mare trajicientes, ut voluit Pauwius, omnino designari. Παρῆψεν in textum recepit Schutz.

ν. 995. ΥΠ' ΙΛΙΟΝ. Ἐπ' Ἴλιον Is. Casaub.

ν. 997. ΠΕΤΘΟΜΑΙ. Πείθομαι Marg. Ask. Abresch. sin hoc verum fuit, legendum etiam ὑπ' potius quam ἀπ' ὀμμάτων, ut monet idem Abresch.

ν. 999. ΤΟΝΔ'. Τὸν δ' Schutz. Pors.

Ibid. ΟΠΩΣ. Ὅμως Pears. Ὅπως contra Stanl. tuetur Pauw. quod sic per hyperbaton explicat. Τὸν δὲ νόστον ἄνευ λύρας, ὅπως θρῆνον, ὑμνῳδεῖ Ἐριννύς. *Hunc vero reditum, tanquam threnum*, &c. Non probo. Paulo aliter Heath. qui hanc init constructionem, Θυμὸς δὲ αὐτοδίδακτος ἔσωθεν ὁ κατὰ τὸ πᾶν ἔχων θράσος φίλον ἐλπίδος ὑμνῳδεῖ τὸν θρῆνον ἄνευ λύρας ὅπως Ἐριννύς. Quod parum placet. Ὅμως Schutz. Pors.

1000. ΕΡΙΝΝΥΣ. Ἐριννύος Pors. qui locum sic distinguit,

Τὸν δ' ἄνευ λύρας ὅμως ὑμνῳδεῖ
Θρῆνον Ἐριννύος
Αὐτοδίδακτος ἔσωθεν
Θυμὸς, κ. τ. λ.

Quæ si ὅμως et Ἐριννύος excipias, ab Heathianis non abludunt. Sic Herm. Schutz. 2.

ν. 1002. ΕΧΩΝ. Ἔχων hic pro verbo, aut olim ἴσχει scriptum fuisse censet Pauwius, quod mallet propter versum. Sed rectius literulam adjunxisset, sicut Schutz. qui legit ἴσχειν, quod ab αὐτοδίδακτος regitur.

ν. 1004. ΟΥΤΟΙ. Οὔτι Is. Casaub. Abresch. Schutz. Pors. Hunc locum impeditum esse censet Pauw. ac primum docet subaudiri posse κατὰ, vel ad σπλάγχνα vel ad κίας, ut ordo sit, vel σπλάγχνα ὁ ματάζει κατὰ κίας δίναις κυκλώμενον πρὸς ἐνδίκοις φρεσὶν τελεσφόροις, vel κατὰ σπλάγχνα ὁ ματάζει κίας δίναις, κ. τ. λ. Sed mavult distinguere,

Σπλάγχνα δ' ὅτοι ματάζω·
Πρὸς ἐνδίκοις φρεσὶν τελεσφόροις
Δίναις κυκλώμενον κίας·
Εὔχομαι δ', κ. τ. λ.

Ut κυκλώμενον sit pro κυκλῶται. Similiter distinguit Schutz. qui et

Digitized by Google

ne copula desideretur legit πρὸς ἐνδίκοις δὲ φρεσίν. Sed in edit. 2. omittit δέ.

γ. 1007. ΤΙ. Τοὶ Pears. Τίν' Pauw. ut referatur ad ψύθη scil. adjective positum. Sic Heath. Schutz. Ἀπ' ἐμᾶς τι † Pors. 2.

γ. 1008. ΨΥΔΗ. Dores ex ψεῦδος detrahentes ε, deinde ipsum δ vertentes in θ, faciunt ψύθος· quod habes γ. 1098. ut et hic credo legendum. Habes et in Supplic. κ. 1052. ψιδυρά. At de ψυδῆ nihil apud Grammaticos: nam detracto ε, antequam δ in θ mutetur remanet quidem ψύδος, sed quod in usu tamen esse non dicant. Hoc etiam animadvertendum, illud ψυδῆ cum circumflexo in fine non esse a nominativo ψύδος, sed a ψυδής· cujus nulla fit a lexicographis mentio. H. Steph. Ψεύδει Jacob. Ψυδῆ Pauwio suspectum est, qui reponi jubet ψιυδῆ, idque per metrum fieri posse existimat, quoniam sic Spondeus Trochæo opponitur in pari loco. Deinde Stephani ψυθῆ non admittit, nisi ψυθὴς pro ψευδὴς fuerit in usu, quod non docent Grammatici; at mox ψύθη probat, modo sit pro ψευδῆ, adjective, ut γ. 1098. Ψύθη item Heath. Schutz. Pors. Jam Stropham hanc et Antistropham exscribemus.

ΣΤΡΟΦΗ α'.

1. Τίπτε μοι τόδ' ἐμπίδως
2. Δεῖμα προφατήριον
3. Καρδίας περασκόπτει φοτᾶται,
4. Μαντιπολεῖ δ' ἀκέ-
5. λευτος ἄμισθος ἀοιδά;
6. Οὐδ' ἀποπτύσας δίκαν
7. Δυσκρίτων ὀνειράτων
8. Θάρσος εὐπιθὴς ἵζει
9. Φρενὸς φίλαν θρόνον; χρόνος δ' ἐπεὶ
10. Πρυμνησίων ξυνεμβόλοις
11. Ψαμμίας ἀκάτας πας-
12. ῆψεν εἴθ' ὑπ' Ἴλιον
13. Ὦρτο, ναυβάται γρατός.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

1. Πεύθομαι δ' ἀπ' ὀμμάτων
2. Νόγον, αὐτόμαρτυς ὤν·
3. Τὸν δ' ἄπυν λύρας ὅμως ὑμνωδεῖ
4. Θρῆνον Ἐριντύος
5. Αὐτοδίδακτος ἔσωθεν
6. Θυμὸς, ὃ τὸ πᾶν ἔχων
7. Ἐλπίδος φίλον θράσος.
8. Σπλάγχνα δ' ὅτι ματάζει
9. Πρὸς ἐνδίκοις φρεσὶν τελεσφόρους
10. Δίναις κυκλήμενον κέαρ.
11. Εὔχομαι δ' ἀπ' ἐμᾶς τιν'

Digitized by Google

12. Ἐλπίδος ψύθη πιστεῖν
13. Ἐς τὸ μὴ τελεσφόρον.

Quæ sic verteris. *Quare mihi terriculamentum hoc fatidici pectoris circumvolitans jugiter obversatur; quare vaticinatur illud nec jussum nec pretio conductum oraculum? Quidni, qua illud rejiciam, fiducia bonæ spei plena animi mei sedem occupat. Atqui diu est ex quo rudentibus injectis naves in littore arenoso cum ad Ilium pergeret alligavit navalis exercitus.* H. e. ex quo tempore primum illud Calchantis oraculum est editum (℣. 160.) timere nunquam destiti. *Nunc vero percipio his oculis reditum, ipse mihi testis. Sed,* etsi de reditu Græcorum non est quod timeam, *hoc nihilominus furiale carmen lyra carens,* triste, *occinit animus intus sibi* mali *præsagus,* ac *ne nunc quidem optatam spei fiduciam habens. Præcordia vero non vano timore afficiunt vertiginibus circumactum et de perfectrice numinis justitia solicitum cor. Precor tamen ut saltem aliqua pars timoris mei sit irrita.* Metra satis recte digessit Pauw. nisi quod 8. et 11. sunt Pherecratei.

℣. 1010. ΣΤΡΟΦΗ β'. 1, 2, 3, 4. Vide suo loco. 5. Dactyl. penthem. 6, 7. Vide suo loco. 8, 9, 10, 11, 12, 13. Omnes sunt Troch. hephthem. 14. Antispast. Glycon. 15. Dactyl. dim. acat. aut Choriamb. dim. brachyc. 16. Dactyl. trim. aut Prosod. dim. ἀνακλώμενος. 17. Troch. hephthem. PAUW.

Ibid. ΜΑΛΑ ΓΑΡ. Hunc locum sic legit ac dividit Pauw.

1. Μάλα γὰρ * * *
2. * * * τὸ τᾶς πολλᾶς
3. Ὑγιείας ἀκόρεστον
4. Τέρμα νόσος γὰρ γίτων
5. Ὁμότοιχος ἐρείδει.

Quædam enim abesse ex ipsa sententia demonstrari affirmat, cujus hæc vis est, omnia mutari et imbecilla esse, sed non eadem ratione et eodem modo. Multa enim mutantur ut sese reparent, multa ex adverso ita ut sese reparare nequeant, et plane concidant, quorum in numero est vita humana. Censet igitur vir cl. effatum quiddam ethicum hic desiderari, quo γενικὸν illud contineretur quod τὰ εἰδικὰ per hanc Strophen et Antistrophen referantur. Versus autem sic metitur, 1. Pæon. dim. acat. ut patet ex Antistropha. 2. Antispast. dim. acat. cum Antispasto quinquesyllabo in principio. 3. Anapæst. monom. hyperc. in dissyllabum; oppositus pro Dactylo catalectico habet Anapæstum cat. 4. Dactyl. trim. acat. 5. Anapæst. monom. hypercat. cui Dactylicus similis opponitur, variatio haud dubie licita. Hæc ille. Sed aliter Heath. qui hæc annotat. " Quædam hinc excidisse apud omnes in confesso est, et res ipsa loquitur. De loco autem unde exciderunt inter Pauwium et me non convenit. Ille aliter, ego hoc modo versus hosce constitui debere sentio,

Digitized by Google

1. Μάλα γάρ τοι τᾶς πολλᾶς
2. Ὑγιείας ἀκέρσιον
3. Τέρμα νόσος γὰρ
4. Γείτων ὁμότοιχος ἰερίδι·
5. Καὶ ποτμὸς εὐθυπορῶν
6. * * * *
7. Ἀνδρός γ' ἔπαισεν ἄφαντον ἔρμα.

Et in Antistropha,

1. Τὸ πισὸν δ' ἐπὶ γᾶν
2. Θανάσιμον ἄπαξ προπάροιθ' ἀνδρὸς
3. Μίλαν αἷμα τίς ἂν
4. Πάλιν ἀγκαλίσαιτ' Ἰπαιίδαν;
5. Οὐδὲ τὸν ὀρθοδαῆ
6. Τῶν φθιμένων ἀνάγειν
7. Ζεὺς αὖτ' ἔπαυσ' ἐπ' εὐλαβείᾳ
8. Γ'. Εἰ δὲ μὴ, κ. τ. λ.

1. Basis Anapæst. 2. Anapæst. dim. 3. Basis Anapæst. 4. Parœmiacus. 5. Dactyl. penthem. 6. Ut et hic. 7. Iamb. dim. hyperc. Θανάσιμον cum vox plusquam trisyllaba sit primam producere potest, eadem ratione qua ἀθάνατος et similia. Vide Clark. ad Homer. Il. A'. 398. Constitutionem horum versuum Pauwianam ideo probare non possum, quia tertius secundum eum versus, antithetico minus respondet. Strophicus scilicet in Trochæo vel Spondeo, quem ille Dactylum in dissyllabum catalecticum vocat, terminatur; Antistrophicus vero in Iambo vel Pyrrhichico, quem ille pariter Anapæsticum in dissyllabum catalecticum appellat. Ita hos versus legitime sibi invicem opponi posse putat vir eruditus, sed fallitur. Nunquam enim licentia talis apud veteres obtinuit. Et ut verum dicam, omnes illi catalecti et hypercatalecti in dissyllabum non nisi merum Grammaticorum commentum sunt, carminum genera non recte distinguentium, neque uspiam in veteribus poetis exstare reperientur. Cum enim in carminibus tantum quæ e pedibus trisyllabis constant ex ipsa rei natura καταλῆξις ista locum habere possit, de Dactylis, Creticis, Bacchiis et Palimbacchiis res in aperto est. Nam Dactylus catalectus in dissyllabum est Spondeus, propter τὸ ἀδιάφορον ultimæ syllabæ, ideoque et primum Iliadis versum, quia in Trochæo desinit, in exemplum Dactylici catalectici in dissyllabum adfert Hephæstion. Creticus autem, Bacchius et Palimbacchius in dissyllabum catalectus, revera est vel Trochæus vel Pæonis dimidium; in omnibus autem carminibus quæ pedibus istis constant, Pæones etiam et dipodiæ Trochaicæ admittuntur, et eorum locum tenere possunt. Restat tantum Anapæstus, quem ideo etiam in dissyllabum καταλήγεσθαι non posse puto, quia in Anapæsticis Anapæsto Dactylus rite opponitur. Primæ vero duæ Dactyli syllabæ primus duabus Anapæsti

Digitized by Google

syllabis rite opponi non possunt, quia et ἰσόχρονοι non sunt, et eadem antipathia inter has, quæ inter Trochæum et Iambum sive Pyrrhichium, intercedere reperitur. Vide Dawes. Miscell. Crit. p. 62.—66. Et reipsa catalectorum horum in dissyllabum Anapæsticorum nullum adhuc mihi videre contigit, qui non, aut corruptus esset, aut talis ut alia ratione commodius eum metiri liceret." Hæc Heath. Paulo aliter Schutz.

1. Μάλα γὰρ τὸ τᾶς πολλᾶς
2. Ὑγιείας ἀκόρεστον
3. Τέρμα, νόσος γὰρ
4. Γείτων ὁμότοιχος ἐρείδει.
5. Καὶ ποτμὸς εὐθυπορῶν
6. * * * ἀνδρὸς ἵπαισ'
7. Ἄφαντον ἔρμα.

E quibus primum versiculum Iamb. dim. brachyc. esse statuit; Secundum Anapæst. dim. brachyc. In sexto nihil desiderat præter vocabulum trisyllabum, e. g. πολλάκις, vel tale aliquid, quæ enim sunt in Antistropha, ἐπ' εὐλαβείᾳ γε, omnino delenda esse judicat. Deinde pro ἀκόρεστον, ἀχάριστον vel ἀχόρευτον reponi jubet; verior forte est recepta lectio. Antistrophica vero refingit in hunc modum,

1. Τὸ πεσὸν δ' ἅπαξ ἐπὶ γᾶν
2. Προπάροιθ' ἀνδρὸς θανάσιμον
3. Μίλαν αἷμα τίς ἂν
4. Πάλιν ἀγκαλίσαιτ' ἰπαείδων
5. Οὐ δὲ τὸν ἀρθοδαῆ
6. Τὸν φθιμένων ἀνάγειν
7. Ζεὺς αὖτ' ἔπαυσεν;

Ubi versiculum secundum Anapæst. dim. brachyc. esse statuit, tertium pedem habentem Proceleusmaticum. At in edit. 2. quædam immutavit ad hunc modum,

Μάλα γὰρ τὸ τᾶς πολλᾶς ὑγείας
Ἀπάρεστόν τοι τέρμα· νόσος γὰρ
Γείτων ὁμότοιχος ἐρείδει.
Καὶ ποτμὸς εὐθυπορῶν
Ἀνδρὸς ἵπαισεν * * *
Ἄφαντον ἔρμα.

Ubi in tribus prioribus versiculis Hermannum sequitur, nisi quod ille ἀκόρεστον retinuerit. In Antistropha autem sic, omnino post Herm.

Ἐπὶ γᾶν πεσὸν δ' ἅπαξ θανάσιμον
Προπάροιθ' ἀνδρὸς μέλαν αἷμα τίς ἂν
Πάλιν ἀγκαλίσαιτ' ἰπαείδων; κ. τ. λ.

Nos sic tentavimus,

1. Μάλα γὰρ τὸ τᾶς πολλᾶς ὑγιείας
2. Ἀκόρεστόν τοι τέρμα· νόσος γὰρ

Digitized by Google

3. Γείτων ὁμότοιχος ἐρείδει.
4. Καὶ ποτμὸς εὐθυπορῶν
5. Ἀνδρὸς ἔπαισεν * * *
6. Ἄφαντον ἔρμα.

Et in Antistropha,

1. Τὸ δ' ἄπαξ πεσὸν θανάσιμον ἀνδρὸς
2. Προπάροιθ' ἐπὶ γᾶν μέλαν αἷμα τίς ἂν
3. Πάλιν ἀγκαλίσαιτ' ἐπαείδων ;
4. Οὐδὲ τὸν ὀρθοδαῆ
5. Τὰς φθιμένας ἀνάγειν
6. Ζεὺς αὖτ' ἔπεισεν.

Metra sunt, 1. Iamb. dim. hyperc. 2. Anapæst. dim. 3. Parœmiac. 4. Dactyl. penthem. 5. Similis præcedenti. 6. Iamb. penthem. In reliquis nec ipse Pauwius errare potuit.

γ. 1012. ΝΟΣΟΣ ΓΑΡ. Asteriscos hic apposuit Pors. 2. ut aliquid deesse significaret.

γ. 1015. ΑΝΔΡΟΣ ΕΠΑΙΣΕΝ. Ἀνδρός γ' ἔπαισεν Pauw. ut sit Iamb. penthem. similis seq. nisi forte conjunctim legendum, ut Antistrophico respondeat, Ἀνδρός γ' ἔπαισεν ἄφαντον ἔρμα, quem versum Iamb. dim. hypercat. esse voluit vir cl. Post ἔπαισεν stellulas appinxit Pors. ut aliquid deesse significaret.

γ. 1017. ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΝ ΠΡΟ ΧΡΗΜΑΤΩΝ. Καὶ τὸ μὲν προχρῆμα τῶν κτησίων Pauw. qui hæc subdit. "Προχρῆμα, ut προαύλιον, πρόδρομος, πρόπολις et alia id genus, bona quæ maxime parata; quæ in bonis stant ante bona, et sic aliis facilius intereunt. Τῶν κτησίων τὸ προχρῆμα, quod in bonis ὄκνῳ potissimum expositum est; χρήματα, προχρήματα: Elegans est vox et ἔννοια etiam elegans. Sic, exempli gratia, mobilia magis, quam immobilia ignaviæ sunt exposita; et in immobilibus ædes magis quam agri. Σφενδόνας ἀφ' ἰξμίτρου eruditius quoque: nisi funda habeat mensuram et symmetriam suam, imposita longius excutere non potest: ideo σφενδόναν ἰξμιτρον celebrat poeta, quæ procul abjiciat τὰ προχρήματα, et eo mittat unde redire non possunt: ne sic tamen perit tota domus, sed suppetunt sæpe quæ jacturam resarciant: ἔπόντισε σκάφος ad ἄφαντον ἔρμα respicit, et in eo metaphora est apta: nunc locus est apertus, quem nemo intellexit hactenus." Hæc Pauwius, quem enim alium in his agnoscas? Heathius autem, rejecta Pauwii emendatione, quod non χρῆμα sed χρήματα numero plurali pro *opibus* seu *bonis* usurpantur, metaphoram a nave quæ in scopulos impegit desumptam hic continuari monet. Id cum evenit, præsentissimum est remedium navem onere levare, merces in mare ejiciendo. Itaque rescribit,

Καὶ τὸ μὲν προχρημάτων
Κτησίων ἄχθος βαλών.

Atque facultatum quidem suarum quæ ad manus præsto sunt maxime onus abjiciente. Monet etiam ex illis σφενδόνας ἀπ' ἰξμίτρου,

Digitized by Google

funda quæ modum servat, et non temere et inepte plusquam exigit periculum abjicit, τὸ ὄκνος satis coargui. Denique recte vidit vir cl. præpositionem potius ad participium βαλὼν referendum esse, quam cum χρημάτων uno verbo conjungendam. Sed verius reponit Schutz.

Καὶ πρὸ μὲν τὸν χρημάτων
Κτησίων ὄγκον βαλὼν,

Ut βαλὼν referatur ad δόμος. Cf. Notas Varr. Philologg.

ϕ. 1021. ΠΗΜΟΝΑΣ. Πλησμονᾶς Schutz. idque tuetur a Sept. Theb. ϕ. 776. et seqq. at longe melius in edit. 2. πημοναῖς, quod a γέμων ἄγαν virgula disjunxit, ut sit sensus, *Non propterea tota propter illud damnum periit, satis alioquin opum plena.* Post ἄγαν comma tantum habet Pors.

ϕ. 1022. ΟΥΔ' ΕΠΟΝΤΙΣΕ. Schutz. mavult ἐδ' ἐποντίσθη, sin minus, vertendum *neque commisit ut mergeretur navis.* Recte se habere videtur lectio vulgata. Οὐ δ' ἐπόντισε, divisim, Pors.

ϕ. 1026. ΩΛΕΣΕΝ. Non assentior Schutzio reponenti ὤθησεν. Illud doctius est.

ϕ. 1027. ΠΕΣΟΝΘ' ΑΠΑΞ. Πεσόν γ' ἅπαξ Is. Casaub. Pears. Πεσὸν ἅπαξ Pauw. Πεσόνθ' pro πεσόντι ferri posse credebat Abresch. sed mox ingenue confessus est se nullo modo hujus loci interpretationem posse attingere. Totum locum curis Variorum emendatum vide supra ad ϕ. 1010. Eum sic legit Pors. 2.

Τὸ δ' ἐπὶ γᾶν ἅπαξ πεσὸν
Θανάσιμον προπάροιθ' ἀν-
δρὸς μέλαν αἷμα τίς ἂν
Πάλιν ἀγκαλέσαιτ' ἐπαείδων.

ϕ. 1031. ΟΥΔΕ. Οὐ δὲ cum signo interrogandi post ἔπαυσεν Schutz. Quod tamen vereor ut ferri possit. Dicendum erat οὐχὶ γὰρ, vel ὁ γὰρ δὴ, vel saltem ὁ δὴ, suppresso γάρ. Itaque partim Stanleii, partim Schutzii conjecturas secutus, malim reponere,

Οὐδὲ τὸν ῥεθοδαῆ,
Τὸς φθιμένους ἀνάγειν
Ζεὺς αὖτ' ἔπεισεν.

Sed quæ de Rhadamantho Stanleius, ea potius, ni fallor, de Æsculapio accipienda sunt, hoc scil. sensu, *Nec vero perito illi Æsculapio, ut mortuos revocet vel ipse Jupiter persuaserit.*

ϕ. 1032. ΤΩΝ ΦΘΙΜΕΝΩΝ. Τὸς φθιμένους Schutz. quem sequor hactenus.

ϕ. 1033. ΕΠ' ΕΥΛΑΒΕΙΑ, ΓΕ. Postrema hæc tria, ἐπ' εὐλαβείᾳ γ', et versus respuit, nec carmen magis quam Scholium sapiunt. CANTER. Assentior Cantero. IS. CASAUB. Hunc versum divisim legendum esse censet Pauw. Strophicorum gratia,

Ζεὺς αὖτ' ἔπαυσεν
Ἐπ' εὐλαβείᾳ
Γ'.

Digitized by Google

Vel Strophica ad hujus normam refingenda esse. Sed omnino delenda esse post Canterum recte judicavit Schutz. Et uncinulis inclusit Pors.

γ. 1034. ΕΙ ΔΕ ΜΗ ΤΕΤΑΓΜΕΝΑ. Pauwius sic legit,

Εἰ δὲ μὴ τεταγμένα
Μοῖρα μοιρᾶν ἐκ θεῶν
Εἶργε με πλέον φέρειν,

Quæ sic interpretatur, ut μοῖρα μοιρᾶν ἐκ θεῶν fatum supremum significet, egregie et vere tragice ut ipsi videtur. Sed εἶργε μὴ eleganter dici monet Heath. et recte quidem. Εἰ δὲ μὴ τεταγμέναν, μοῖραν scil. Schutz. 2.

γ. 1037. ΠΡΟΦΘΑΣΑΣΑ ΚΑΡΔΙΑ, κ. τ. λ. Hæc sic legit Schutz. 2.

Προφθάσασα καρδιὰν
Γλῶσσα πάντ' ἂν ἐξέχει.

Sed vulgata forte retinenda est.

γ. 1038. ΑΝ ΤΑΔ'. Τόδ' pro τάδ' reponi jubet Pauwius, ut ad πλέον referatur, Alterum magis tragicum est, et ab Heathio recte asseritur.

γ. 1040. ΘΥΜΑΛΓΗΣ ΤΕ, ΚΑΙ ΟΥΔΕΝ. Hos versus metri gratia post Stanl. sic dividunt Pauw. Schutz. Pors.

Θυμαλγής τε καὶ ὐδὲν ἐπ-
ελπομένα ποτέ.

V.

γ. 1044. ΚΑΣΑΝΔΡΑΝ. Non opus est cum Pauwio reponere Κασσάνδραν.

γ. 1045. ΑΜΗΝΙΤΩΣ. Aurat. ἀμηνίτοις, cujus rationem se nescire professus est Pauw. Docet igitur Heath. ideo reponendum ἀμηνίτοις quia non ἀμηνίτως, *sine ira*, Jupiter videbatur potuisse statuere Cassandram ex regina servam in inimicorum patriæque vastatorum ædibus. Et sic edidit Schutz. Sed nihil opus est ut quidquam mutetur. Ἀμηνίτως non ad Ζεὺς sed ad κοινωνὸν εἶναι χερνίβων referendum est, h. e. *absque nostra ira*, absque dominorum sævitia, victus et sacrorum participem esse. Pulcherrime vertit doctissimus Interpres Gallicus, *Puisque Jupiter veut que vous y soyez reçue avec bienveillance parmi nos nombreuses esclaves a l'ombre des autels domestiques.* Nec prætereundum quod ἀμηνίτως cum Ζεὺς conjunxerit Interpres Britannus, Jovem affirmans haud se immitem Cassandræ præbuisse cum eam ad ipsius aram statuisset. Id vero moris fuisse, ut Diis dedicarentur captivæ nobiliores, Phœnissarum apud Euripidem exemplo, et Mantus ab Alcmæone Delphos missæ docet.

γ. 1050. ΠΡΑΘΕΝΤΑ, ΤΑΗΝΑΙ. Virgulam post πραθέντα sublatam ad τλῆναι subjiciunt Schutz. Pors. ut jungantur πραθέντα τλῆναι, quod multo elegantius.

Digitized by Google

γ. 1053. ΟΙ Δ'. Οἱ δ' post Stanl. recte Schutz.

γ. 1055. ΕΧΕΙΣ. Ἕξεις præter Stanleium etiam Is. Casaub. Pauw. et Schutz. qui monet, si vulgatam retinueris, vertendum esse, *Habes a nobis quæ apud nos fieri solent.* H. e. Hæc tibi dicenda habui, ut quomodo in ædibus nostris familia tractetur intelligeres. Sed malim ἴξεις, præsertim quia, ut monet Interpres Britannus, aliud hic loquitur Clytæmnestra, aliud sentit, occultum scil. consilium de Cassandra interficienda innuens. Verterim igitur, *Habebis apud nos,* vel a nobis, *quæ par est.* Leve est erratum in accentu quod corrigas velim, et pro οἱάπερ l. οἷάπερ.

γ. 1059. ΑΛΛ' ΕΙΠΕΡ ΕΣΤΙ, κ. τ. λ. Hunc locum sic legit Schutz.

Ἀλλ' εἴπερ ἔστι μὴ χελιδόνος δίκην
Ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον φρενῶν ἔσω
Κεκτημένη, λέγουσα πείθω νιν λέγειν.

H. e. "*Verum nisi hirundinis instar barbaram et ignotam intus linguam possideat, equidem sermone meo ei, ut ipsa quoque loquatur, persuadeam.* Nempe, sperabat Clytæmnestra, se pertinax Cassandræ silentium, quod adhuc obtinuerat, expugnaturam. Ἔσω φρενῶν est intra præcordia, in pectore quod dicitur, pro faucibus et pulmonibus quibus loquela fingitur." Hæc Schutz. At in edit. 2. vulgatam retinuit, mutatis tantum distinctionibus, ad hunc modum,

Ἀλλ' εἴπερ ἔστι μὴ, χελιδόνος δίκην,
Ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον κεκτημένη,
Ἔσω φρενῶν λέγουσα, πείθω νιν λόγῳ.

At nisi hirundinis instar barbaram et ignotam vocem in faucibus possideat, spero me ei sermone meo persuasuram. Sed nihil mutandum, nisi quod comma post λέγουσα ponendum est, quæ vox interpretibus fraudi fuit, cum ad Clytæmnestram, non ad Cassandram traherent. Ἔσω φρενῶν λέγουσα de Cassandra dicitur quasi *secum intus eolloquente, nihil aperte,* ἐξὼ, dicente

γ. 1064. ΘΥΡΑΙΑΝ. Θυραῖα Is. Casaub.

γ. 1073. ΚΑΥΕΙ. Male Schutz. 1. θύει, *bacchatur,* et quod vel pejus est, in edit. 2. θύει dativum esse voluit a θύος. Festiva est emendatio Gilb. Wakefield. S. C. §. 20. καὶ κακῶν κύει φρενῶν. Voluit nempe vir cl. Cassandram mala mente PRÆGNANTEM esse! Pulcherrima vero est lectio vulgata, et a Stanleio optimæ conversa, *læsæ mentis cluit.*

γ. 1076. ΠΡΙΝ ΑΙΜΑΤΗΡΟΝ. Hic iterum incipiunt MS. Guelph. Editt. Ald. Rob. Turn.

γ. 1077. ΡΙΨΑΣ'. Ῥίψας Turn. Mox ἀτιμωθήσομαι Guelph. Ald. Turn. Pors. Schutz. 2. Ἀτιμιεχήσομαι Rob.

γ. 1078. ΕΠΟΙΚΤΕΙΡΩ. Ἐπικτοίρῳ Guelph. Ald.

γ. 1079. ΙΣΘ'. Malim ἴσθι, et proximum versum sic legere, Εἶκασ' ἀνάγκῃ τῇδε, κ' αἴνησον ζύγον. CANTER. Ἴθ' Med. Guelph.

Digitized by Google

Ald. Rob. Turn. Schutz. Pors. recte procul dubio. Mox ἐρημώσας Ald.

γ. 1080. ΕΚΟΥΣ' ΑΝΑΓΚΗι ΤΗιΔΕ. Εἴκησ' ἀνάγκῃ τῇδε Rob. Schutz. Pors. quod recipiendum. Ἔκησ' ἀνάγκης τῆσδε Is. Casaub. Ἔκησ' ἀνάγκη τῇδε Ald. Ἔκησ' ἀνάγκη, τῇδε Turn.

Ibid. ΚΑΙΝΙΣΟΝ. Καὶν' ἴσον Guelph. Καὶ νίσον Ald.

γ. 1081. ΟΤΟΤΟΤΟΤΟΙ. 1. Iamb. hephthem. 2. Iamb. penthem. PAUW. Malim hos versus cum vetere metrorum enarratore Antispasticos dicere, priorem Pherecrateum, alterum Dochmaicum. Hæc autem, æque ac sequentia Antistrophica sunt, et duas Strophas totidemque Antistrophas constituunt, Choro sicut postea interloquente; quod et ab eodem enarratore observatum. HEATH. Recte hæc Schutz. Antistrophicorum titulo distinxit, deleto eodem post γ. 1098. et γ. 1122. ut per decem Strophas et Antistrophas continuetur systema, hinc usque ad γ. 1186. Porsonus autem Antistrophica non nisi a γ. 1098. inchoavit, quæ deinde decurrunt ad γ. 1186. Sed ut de metris dicamus aliquid, primus ex his versiculis est Iamb. hephthem., secundum cum editt. Vett. sic malim legere, Ὦ πολλοι, ὦ πολλοι, ut sit Iamb. dim. brachyc. vel Pæon. dim. e Palimbacchiis. Nec tamen me fugit esse qui Anapæstum in proprio nomine secundam sedem, etiam in brevibus versiculis obtinere posse sentiant, ut sit Iamb. penth. Scribendum autem hic ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. ΣΤΡΟΦΗ α'.

γ. 1082. ΑΠΟΛΛΟΝ, ΑΠΟΛΛΟΝ. Ὦ πολλοι, Ὦ πολλοι Med. Et sic γ. 1086. Ὤπολλοι, Ὤπολλοι Guelph. Ald. Rob. Turn. Et sic γ. 1086.

γ. 1083. ΑΝΩΤΟΤΥΞΑΣ. Vereor ne hic legendum sit ἀνωλόλυξας ut γ. 596. H. STEPH. Sed vide Stanl. in Notis. Monet tamen Schutz. ἀνωλόλυξας legi apud Schol. Eurip. Phœniss. γ. 1026. Plane vero tenenda est lectio vulgata. Præponendus huic versiculo titulus ΙΑΜΒΟΙ, et ad γ. 1085. ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

γ. 1087. Η Δ' ΑΥΤΕ. Præponendus hic titulus ΙΑΜΒΟΙ. Et legendum non ἤ, *certe*, sed ἡ, *illa*. Ἡ δ' αὖτε, *illa vero rursus*, quod cuivis in particulis versato statim probabitur. Et sic Schutz.

γ. 1088. ΕΝ ΓΟΟΙΣ. Εὐγυγόοις Ald. Ad versum seq. præponendus titulus ΣΤΡΟΦΗ β'. de metro ejus vide ad γ. 1081.

γ. 1090. ΑΓΥΙΕΥ Τ'. Ἀγυιά τ' Med. ut et γ. 1095. ιυ autem et α ob similitudinem sæpe confunduntur in Codd. MSStis. Sic Ald. Rob. nisi quod h. l. ἀγυιᾶτα. In libro quem habuit Sophianus olim videtur scriptum fuisse Ἀγυίατ'. Cave cum Stanleio deleas illud τ'. Metrum est Antispast. dim. acat. cum syzyg. Iamb. ἱπτασήμῳ, syllaba ultima producta, ut recte monuit Pauw.

γ. 1091. ΑΠΩΛΕΣΑΣ. Ἀπώλιπας Ald.

Ibid. ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ. Τὸ βοῦ h. e. τὸ δεύτερον Guelph.

γ. 1092. ΧΡΗΣΕΙΝ. Χρᾶιν Guelph. Ald. Κλᾶιν Tur

Digitized by Google

Præponendus hic etiam titulus IAMBOI. Mox αὐτῆς Ald. Rob.

℣. 1093. ΠΑΡΕΝ'. Παρ' ἰν Med. Ald. Turn. quod et recepit Abresch. et interpretatur post Hesychium, κατὰ τὸ ἑξῆς. Non probo. Παρὼν Is. Casaub. Παρὸν Rob. Pauw. Pors. Περ' ἰν Schutz.

℣. 1094. ΑΠΟΛΛΟΝ. Præponendus hic titulus ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'. et ad ℣. 1097. IAMBOI.

℣. 1099. ΣΤΡΟΦΗ α'. 1. Asynartet. e Troch. penthem. Vide suo loco. 2. Asynartet. e Troch. et Iamb. monom. Vel Iamb. dim. Vide suo loco. 3. Iamb. trim. acat. Vide suo loco, ut de primo etiam antithetico. PAUW. 2. Period. e syzyg. Troch. alteraque Iambica. In antithetico Dijambus ἐπτάσημος est, id est, Epitritus tertius pentasyllabus. HEATH. Hæc est revera ΣΤΡΟΦΗ γ'. prout numeravit Schutz. 1. Asynartet. e Dochm. Vide suo loco. 2. Iamb. dim. acat. Vide suo loco. 3. Iamb. trim.

Ibid. ΜΙΣΟΘΕΟΝ. Ἃ ἃ μισόθεον Med. Ald. Turn. Rob. Εὖ ἰὼ μισόθεον Guelph. f. pro φεῦ φεῦ, sed vide quæ supra monuimus ad ℣. 1090.

Ibid. ΠΟΛΛΑ ΞΥΝΙΣΤΟΡΑ. Πολλὰ συνίστορα, metri causa, Pauw. Pors. Herm. Schutz. 2. recte procul dubio.

℣. 1100. ΑΥΤΟΦΟΝΑ ΚΑΚΑ. Αὐτόφονά τε κακὰ metri gratia Pauw. Herm. recte.

Ibid. Κ'ΑΡΤΑΝΑΙ. Καρτάναι Med. Ald. Rob. Κ' ἀρτάνας Is. Casaub. Pauw. Κ'αρτάναι retinere voluit Abresch. hoc sensu, Μισόθεον μὲν ἔν (πρὸς γίγην) καὶ ξυνίστορα πολλὰ, h. e. κατὰ πολλά. Αὐτόφονα κακὰ καὶ ἀρτάναι; ut ξυνίστορα construatur cum τῷ γίγην, et αὐτόφονα κακὰ κ' ἀρτάναι sint nominativi. *In domum certe Diis invisam, et conscìam multorum facinorum, cujus rei multa sunt indicia, cædes mutuæ.* Sed præstat conjungere ξυνίστορα cum κακὰ, unde legendum κἀρτάνας· Et sic Schutz. sed in edit. 2. metro consuluit etiam legendo κακά τε καρτάνας.

℣. 1101. ΑΝΔΡΟΣ ΣΦΑΓΙΟΝ. Ἀνδροσφάγιον Is. Casaub. Ἀνδρὸς σφαγεῖον Turneb. Pauw. Pors. Schutz. 2. Herm. recte procul dubio.

Ibid. ΠΕΔΟΝ. Πέδῳ Pears. Schutz. melius forte, ob vim activam qua gaudent adjectiva in ηριος desinentia. Sed in edit. 2. revocavit πέδον.

℣. 1102. ΕΥΡΙΝ. Deletum est ι in Med. et ς suprascriptum antiqua manu, ut dicat ἴυρις, uti reperitur in Guelph. Ald. Rob. Turn. Pors. Sed cum ῥῖν et ῥῖς legatur, quidni in compositis ἴυριν et ἴυρις, ut utrumque bonum sit. Cæterum Iamborum titulum qui ascribitur post hæc Chorica ubique omisit Pors. eos Antistrophicis annumerans. Malim servare, quia similiter interjecti sunt Iambi usque a ℣. 1080. et post singulas Strophas et Antistrophas bini versus. Eligant lectores, modo quod semel fecerint per omnes Strophas et Antistrophas faciant.

Digitized by Google

ϗ. 1103. ΕΙΝΑΙ, ΜΑΤΕΥΕΙ Δ' ΩΝ ΕΦΕΥΡΗΣΕΙ. Εἶναι· *μαντεύει δ' ὧν ἂν εὑρήσει* Med. Et sic Guelph. Rob. nisi quod *εὑρήσῃ*. Εἶναι, *μαντεύει δ' ὅν γ' ἐφευρήσει* Is. Casaub. Pears. Εἶναι· *μαντεύει δ' ὧν ἂν εὑρήσῃ* Ald. Εἶναι, *μαντεύειν δ' ὧν ἂν ἀνευρήσει* Turn. Εἶναι· *μαντεύει δ' ὧν ἂν εὑρήσῃ* post Robortellum Heath. Εἶναι· *μαντεύει δ' ὧν ἀνευρήσει* Pors. Schutz. 2.

ϗ. 1104. ΜΑΡΤΥΡΙΟΙΣ. *Μαρτυρίοισι* Pauw. ut metra sint gemella. Sed ne sic quidem locum restituit, quem sic legit Abresch. *Μαρτυρίοις γὰρ ἦν τοῖσδ' ἐπιπείθομαι. Μαρτυρίοισι γὰρ τοῖσι δ' ἐπιπείθομαι* Pors. 1. Sed in edit. 2. *Μαρτυρίοισι γὰρ τοῖσδ' ἐπιπείθομαι*, quod unice verum. Et sic Herm. Schutz. 2.

ϗ. 1105. ΣΦΑΓΑΣ. *Σφαγάς τε* Rob. Sed ellipsin *τῷ ὁρῶ*, unde hic et proxime sequens pendet versiculus ægre ferens Pauw. legendum proponit *σφαγαὶ, Ὀπταί τε σάρκες πρὸς πατρὸς βιβρωμέναι*. Et in *κλαιομένα*, pro *κλαίουσα* a quodam accepto, erroris fontem se reperisse existimat. Multo melius Heath. *πάρεστιν ἰδεῖν* jubet subintelligere. Comma post *βρίφη* sustulit Schutz. in edit. 2. ut *σφαγὰς*, &c. a *κλαιομένα* pendeant, nec male.

ϗ. 1108. ΗΜΕΝ. Ἤ *μὴν* Guelph. Ald. Turn. Ἤμεν Rob. et sic in versu superiori. At in priori *ἤ μὲν*, in hoc *ἦμεν* voluit Pauw. In priori *ἤ μὴν*, hic *ἦμεν* legit Heath. At in utroque *ἴδμεν* Schutz. 1. Ἤ *μὴν* — Ἦσμεν Pors. unde *ἦσμεν* in utroque Schutz. 2. quod non displicet. Mox *μαντεύομεν* Schutz. ut supra, ϗ. 1103.

ϗ. 1109. ΣΤΡΟΦΗ *β'*. 1. Asynartet. ex Iamb. monom. et Troch. penth. Si *ὦ ποποῖ* legeretur esset Antispast. dim. hyperc, de quo metricus. 2. Troch. hephthem. *νίον* vel monosyllabum vel dissyllabum est: nam Anapæstus in secundo loco non peccat: versus antitheticus variat, sed licite. 3. Iamb. trim. acat. 4. Antispast. trim. acat. cum syzyg. Iamb. in medio. Vide suo loco. 5. Troch. penthem. Vide suo loco. PAUW. 1. Antispast. dim. hypercat. ex Dijambo et Antispasto quinquesyllabo. De 4. et 5. vide suo loco. HEATH. Rectius ΣΤΡΟΦΗ *δ'*. 1. Asynart. ex syzyg. Iamb. et Dochm. 2. Troch. hephthem. Vide suo loco. 3. Iamb. trim. 4. Vel Asynartet. e Dochmiis hyperc. vel Asynartet. e Dochmio et Troch. dim. brachyc. Prius malim. 5. Troch. penthem.

Ibid. ΜΗΔΕΤΑΙ. *Μήδεσθαι* Ald. ubi pro ΚΑ. ΚΑ.

ϗ. 1110. ΑΧΘΟΣ. Ἔχθος Is. Casaub. Pears. Sed improbante Heath. quoniam odium Clytæmnestræ erga maritum minime erat novum, sed jam olim inceperat a tempore immolatæ Iphigeniæ, quod vatem latere non debebat. Reposueram *ἄχος* metri gratia, sed perplacet emendatio Bothei, *ἄγος*. Notam interrogandi huic versui apponit Pauw. ut cætera uno tenore ad finem Strophæ decurrant, ad Clytæmnestram scil. referenda.

ϗ. 1112. ΦΙΛΟΙΣΙ. *Φίλοισιν* Pauw. Heath. Pors. recte si Asynartetum statuas e Dochm. hyperc. Heathius vero sic ordinat ac legit,

Digitized by Google

1. Ἄφεγτον φίλοισιν δυσίατον·
2. Ἀλκὰ δ' ἐκὰς ἀποσατεῖ.

Et in Antistropha,

1. Τάχος γὰρ τόδ' ἔσαι· προτείνει δὲ
2. Χεῖρ' ἐκ χειρὸς ὀρεγομένα.

Ut 1. sit Asynartet. e Dochm. et penth. Troch. 2. Period. cat. quod ut effinxerit vir cl. satis mirari nequeo. At sic etiam Schutz. 1. Sed in edit. 2. servatis φίλοισιν, ἀλκὰ, et χεῖρ' metra constituit ut Stanl.

℣. 1115. ΒΟΑι ΠΟΛΙΣ. Πόλις βοᾷ Med. Guelph. Ald. Rob. Pors. Schutz. 2. sed alterum meis auribus rotundius sonat, Mox φαιδρύνασ' Rob.

℣. 1119. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΔΕ ΧΕΙΡ ΕΚ. Προτεῖν δὲ χεῖρ' ἐκ Ald. Turn. Προτείνει δὲ χεῖρ * ἐκ Rob. Χειρ, (ὀρεγομένα scil.) non χεῖρ' tuetur Pauw. ut figuratius, sed nescio quid volunt ista quæ subdit "De unius Cassandræ manu post manum recte explicat Stanleius," ille enim de manu Clytæmnestræ ad percutiendum paratæ omnino recte explicuit. Subjicit deinde "χειρ requirit χειρός' alias poeta dedisset, credo, χέρος, ut Tribrachys responderet Tribrachi: Periti sciunt." Contra χεῖρ' pulchre tuetur Heath, tum quia simplicius est et apertius, tum quia in immediate præcedentibus, Clytæmnestræ, si non diserta, at satis tamen clara sit mentio. Χεῖρ' item Schutz. Pors. omnino recte. Unde miram habes imaginem Clytæmnestræ manus ad securim protensas habentis et feriendi avidas. Χειρὸς autem, non χειρὸς certissime legendum est, et sic Pors.

℣. 1121. ΝΥΝ ΓΑΡ ΕΞ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ. Θὴν γὰρ ἐξ αἰνιγμάτων reponi jubet Schutz. 1. h. e. *diudum enim*. Credebat scil. vir doctus νῦν locum hic habere non posse, quia præcesserat ἔπω, et jam antea Chorus obscura sibi esse Cassandræ dicta questus fuerat. Sed νῦν omnino retinendum est; opponitur enim ad ἐκεῖνα δ' ἔγνων, ℣. 1115. Et illud revocavit Schutz. 2.

℣. 1122. ΕΠΑΡΓΕΜΟΙΣΙ. Alii ἐπ' ἀργέμοισι, quæ lectio vel ex illo Promethei loco refelli potest,

——καὶ φλογωπὰ σήματα
Ἐξωμμάτωσα, πρόσθεν ὄντ' ἐπάργεμα.

Habes et in Choeph. ℣. 663.

Αἰδὼς γὰρ ἐν λεχθεῖσιν ἐκ ἐπαργέμους
Λόγους τίθησιν'——

Ubi Scholiastes ait πλεονάζειν τὸ ἐκ. H. Steph. Ἐπ' ἀργίμοισι Turn. Ἀπαργέμοισι Jacob.

℣. 1123. ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. ΣΤΡΟΦΗ α'. 1. Asynartet. ex Iamb. monom. et Troch. penth. uti paulo ante. Metricus antiquus ⏑ ⏑ extra versum collocat quod probo. 2. Iamb. hephthem. 3. Iamb. trim. 4. Asynartet. ex Iamb. monom. et monom.

Digitized by Google

Anapæst. junge antitheticum: hic Dactylus est pro Spondeo in fine. 5. Antispast. trim. cat. cum syzyg. Iamb. ἰπτασήμῳ et Antispasto quinquesyllabo. In Antistropha ἄ ἄ collocandum etiam extra versum. De 5. vide suo loco. PAUW. 4. Antispast. dim. hypercat. ex Dijambo, Antispasto pentasyllabo, et syllaba. Antispasto in Antistropha respondet Epitritus primus. Ἀκόρεστος hic penultimam corripit. Vide Clark. ad Hom. Il. β'. 537. et quæ notavimus ad Soph. Electr. γ. 122. HEATH. Rectius ΣΤΡΟΦΗ ί. 1. Asynartet. e Dochm. 4. Asynartet. e penth. Iamb. pro Dochmio et Dochmio. In cæteris satis recte Pauw. Si quis tamen ultimum hujus Strophæ versiculum vocaverit Asynartet. e Dochm. et Cretico dimetro mecum faciet.

Ibid. E, E. Hæc extra versum post Pauw. habet Schutz. 1. ut et ἀ, ἀ in Antistropha. Sed ita de metro actum est, quod percepit Schutz. 2.

γ. 1126. ΣΤΑΣΙΣ Δ' ΑΚΟΡΕΣΤΟΣ ΓΕΝΕΙ ΚΑΤΟΛΟΛΥΞΑΤΩ, Κατολολύξατο Schutz. Sed in Commentario totum locum sic legit,

——τάσις δ' ἀκορέστῳ γένει
Κατολολύξατο θύματος λευσίμου.

Per illud autem τάσις Chorum significari censet, idque e Chori responso confirmari. Vertit igitur, *Chorus autem huic generi* (sævæ Pelopidarum genti) mala precetur, insatiabili cædium lapidatione dignatum. Et sic in edit. 2. Ἀκόρετος mavult Herm. sed potius reponerem ἐν ἐνύδρῳ in Antistropha.

γ. 1127. ΘΥΜΑΤΟΣ. Θύματι Ald. Θύματι Turn. Mox λυσσίμου Jacob. a λύσσα *rabies*.

γ. 1128. ΣΤΡΟΦΗ β'. 1, 2. Iamb. trim. acat. 3. Troch. trim. brachyc. aut Antispast. trim. cat. cum duobus Antispastis quinquesyllabis. 4. Antispast. trim. cat. cum Choriambo pro Dijambo. Vide suo loco, 5. Pæon. trim. acat. cum duobus Bacchiis, vel Asynartet. ex monom. Troch. et Iamb. penthem. 6. Asynartet. cat. ex monom. Iamb. et monom. Troch. De Antistrophicis. 3, 4, 6. Vide suis locis, PAUW. 4. Asynartet. e Dochm. 5. Period. hypercat. HEATH. Rectius ΣΤΡΟΦΗ γ'. 3. Asynartet. e Dochm. 4. Similis præcedenti, 5. Asynartet. e Dochm. et Troch. monom. 6. Period. cat. S. BUTLER.

Ibid. ΕΡΙΝΥΝ. Ἐρινὺν Guelph. Ἐρινὰν Ald. Ἐρινῦν Rob. Mox δώμασι Rob. Turn. Deinde κάλη Ald. Καλεῖ Turn.

γ. 1129. ΕΠΟΡΘΙΑΖΕΙΝ. Μ' ἐπορθιάζειν Schutz. quod non probo. Vide Notas Varr. Philologg.

γ. 1130. ΕΔΡΑΜΕ. Ἔδραμαι Turn. Δράμε voluit Abresch. minus bene. Pro ἐπὶ, ἐπεὶ habent Guelph. Ald.

γ. 1131. ΑΤΕ ΚΑΙ ΔΟΡΙΑ ΠΤΩΣΙΜΟΣ. Ἄτε καὶ δορὶ πτωσίμοις Is. Casaub. Ἄτῃ καὶ δορᾷ πτώσιμος Pears. Ἄτε καὶ δοριάλωτος Is. Voss. Ἄτε καὶ δωρία πτώσιμος Ald. Turn. Ἄτε καὶ διριὰ πτώσιμος Rob. Ἄτε κάνορία πτώσιμος Pauw. qui mox etiam αὐγὰς legit, et sic

Digitized by Google

interpretatur " stilla quæ ipsi strenuitati caduca, interimit vitæ occidentis radios; Stilla quæ cor ita angit, ut mox deficiat, una cum ipsa vita: Πτώσιμος ἀνορία, quæ strenuissimos potest subvertere: ἀνύτειν et ξυνανύτειν interimere et occidere; Periti sciunt: Sic ἔννοια est tragica, et tragica sunt ipsa verba. Et viris constabat Chorus, sed senibus, quibus ἀνορία jam exciderat, quique proinde ita hic loquuntur apte." Hæc Pauwius, quem merito reprehendit Heath. Ipse tamen, recepta Pauwii lectione αὐγὰς, hæc annotat. " Verte, *Atque etiam captiva hæc humi procumbens una deliquio perdit vitæ occidentis splendores.* Lymphata scil. Cassandra animique deliquium passa, humi prolapsa erat, ideoque addit Chorus, Ταχεῖα δ' ἄτα πίλει, *subita autem accidit hæc calamitas*; postea ad se rediens vaticinari pergit. Δορία est captiva δορίκτητος, δορίληπτος, ἄτα Dorice ponitur pro ἄτη, si quis ἦδε maluerit non repugnabo." Hæc Heath. Sed multis nominibus se commendat emendatio Stanl. quam Schutz. in textum recepit, totum locum sic legens,

Ἐπὶ δὲ καρδίαν ἕδραμε κροκοβαφὴς
Σταγὼν, ἄτε καὶ δορὶ πτωσίμοις
Ξυναντεῖ βίᾳ δύντος αὐγάς.

Quæ vertit, " *Præcordia autem nostra invadit gutta croco tincta* (ex flavæ bilis ut tum putabant, in sanguinem effusione) *qualis etiam iis quæ in prælio cadunt*, eorum scil. oculis effusa, *occidentis vitæ radios condit.* Ξυναντεῖν non ad αὐγὰς tantum sed etiam simul ad βίᾳ δύντος referendum; q. d. mortem eorum comitari et quasi adjuvare solet. Ut enim iis qui λιποθυμίαν patiuntur, sic moribundis fere accidit, ut oculis eorum varii colores offundantur." Hæc ille. Δορία † πτώσιμος Pors. 2.

γ. 1132. ΞΥΝΑΝΥΤΕΙ. Ξυναντεῖ Ald. Rob. Turn. Ξυνανύτει Pors. quod forte verius. Mox αὐγὰς Pauw. Heath. Schutz.

γ. 1135. ΠΕΠΛΟΙΣΙΝ. Πέπλοισι Guelph. Ald. Pors. 2.

γ. 1136. ΜΕΛΑΓΚΕΡΩΝ. Μελαγκέρῳ scil. μηχανήματι Is. Casaub. Schutz. Non probo; præsertim cum Schutz. exponat de *bipenni manubrio corneo* instructa, ut apud Polluc. X. μάχαιραι κεράτιναι occurrunt. Neque enim illi adsentior sic delectum esse epitheton et ad ambiguitatem allegoriæ exquisitum, quamvis satis longe petitum esse libenter dederim. Μελαγκαίρωνι Guelph. Ald. Μελάγχροον, *nigri coloris* Pauw. qui affirmat se taurum nigris cornibus nunquam vidisse. Dii boni, quanti est sapere!

γ. 1137. ΠΙΤΝΕΙ. Πιπτεῖ Guelph. Ald. Mox ἐν ἰνδρῳ Schutz. 2. quod et mihi quoque in mentem venerat.

γ. 1138. ΔΟΛΟΦΟΝΟΥ ΔΕ. Abest δὲ a Med. Guelph. Ald. et sic Pauw. Pors. recte procul dubio, non enim metro tantum officit sed et sententiam enervat. Mox χέοντος pro λέοντος dedit Ald.

γ. 1139. ΟΥ ΚΟΜΠΑΣΑΙΜ' ΑΝ ΘΕΣΦΑΤΩΝ. Male conjunctæ

Digitized by Google

literæ in Ald. monstra lectionum pepererunt, Οὐκ ὀμπάσαι μ' ἄνθε σφάτων.

γ. 1140. ΔΕ ΤΩι. Δέτω Ald. Rob.

γ. 1141. ΑΠΟ ΔΕ ΘΕΣΦΑΤΩΝ. Ἀπὸ δίθις φάτων Ald.

Ibid. ΤΙΣ ΑΓΑΘΑ. Τίς interrogative Pears. Pauw. qui etiam inter τίς et ἀγαθὰ interserit ἄν. Τίς interrogative ponendum censet Heath. sed illud ἄν metro et grammaticæ æque repugnare affirmat. Recte procul dubio. Τίς etiam interrogative accipiunt Schutz. Pors. 2.

γ. 1142. ΒΡΟΤΟΙΣΙ ΣΤΕΛΛΕΤΑΙ. Βροτοῖς Med. Guelph. Ald. Rob. Turn. Pors. Herm. Metro plane sic exigente. Στέλλεται βροτοῖσι Pauw.

Ibid. ΓΑΡ ΔΗ ΑΙ. Γὰρ διά Med. Guelph. Ald. Rob. Turn. Pors. 2. Quod procul dubio recipiendum. Δὴ γὰρ αἱ Herm.

γ. 1143. ΠΟΛΥΕΤΕΙΣ. Πολυπειῖς Med.

Ibid. ΘΕΣΠΙΩιΔΟΝ ΦΟΒΟΝ. Absunt hæc a Rob. Θεσπιῳδῶν φόβον Is. Casaub. Pears. Heath. Schutz. At vulgatam tuetur Pauw. Eligant lectores, sed mihi non displicet emendatio Casaub.

γ. 1144. ΦΕΡΟΥΣΙ. Φέρουσιν Pauw. Pors. Herm. sic exigente metro.

γ. 1145. ΣΤΡΟΦΗ γ'. 1. Recte Metricus antiquus ἰὼ ἰὼ pro Iamb. monom. habuit. Reliqua Antispast. dim. hypercat. constituunt. 2. Antispast. trim. cat. cum Antispasto quinquesyllabo et syzyg. Iamb. ἑπτασήμῳ. In antithetico est syzyg. Iamb. ἑξάσημος sed resoluta. 3. Iamb. trim. 4. Vide suo loco. PAUW. 1. Ἰὼ ἰὼ est extra metrum, reliqua Glyconium constituunt ex Antispasto et Epitrito tertio pentasyllabo. 4. Vide suo loco. HEATH. 1. Asynartet. e Dochm. Vide suo loco. 2. Similis præcedenti. 3, 4. Iamb. trim. Vide suo loco de Strophico 4. et de Antistrophicis 1, 2.

Ibid. ΙΩ, ΙΩ. Hæc extra metrum præter Pauw. et Heath. habet Schutz. 1. at cum versu continuavit in edit. 2. Malim semel tantum hic et in Antistropha ἰὼ legere, unde metrum nullo negotio decurrit; eaque correctio stabilitur a Stropha et Antistropha seq.

γ. 1146. ΘΡΟΩ. Θροᾶ Turn.

Ibid. ΕΠΑΓΧΕΑΣΑ. Ἐπιγχίασα Guelph. Ald. Rob. Turn. Pauw. Pors. Schutz. 2. Utcunque legitur vox est quadrisyllaba, quod nec fugit Hermann.

γ. 1148. ΟΥΔΕΠΟΤ'. Οὐδέν ποτ' Med. Guelph. Ald. Rob. Turn. Schutz. Pors. recte procul dubio; quod Pauwius tamen incertum relinquit utrum recipiatur, ut sit Iamb. trim. an corrigatur antitheticus legendo, Μοὶ δὲ μίμνει, unde utrumque Troch. trim. brachyc. esse voluit, satis inepte. Οὐ δήποτ' Heath.

Ibid. ΕΙ ΜΗ. Εἰμὶ Ald. Turn. Quod et Pauwio non displicet, modo interpungas,

Digitized by Google

Ποῖ δή με δεῦρο τὴν τάλαιναν ἤγαγες,
Οὐδέν ποτ' εἰμὶ, ξυνθανεμένην ;

ϒ. 1149. ΣΤΡΟΦΗ δ'. 1. Asynartet. e penth. Troch. vel Antispast. trim. brachyc. cum Antispasto quinquesyllabo et syzyg. Iamb. ἱπτασήμῳ. Ita Metricus antiquus. 2. Antispast. Dochm. 3. Asynartet. e monom. Iamb. et penth. Troch. Vide suo loco. 4. Antispast. trim. cat. cum Antispasto quinquesyllabo et syzyg. Iamb. ἱπτασήμῳ. 5. Asynartet. e penth. Troch. aut Antispast. trim. brachyc. ut hujus Strophæ primus. 6. Antispast. Dochm. qualis etiam præcessit. PAUW. Rectius ΣΤΡΟΦΗ η'. 1. Asynartet. e Dochm. 2. Dochm. 3, 4. Vide suo loco. 5. Asynartet. e Dochm. 6. Dochm.

Ibid. ΕΙ. Η Guelph. Ald. Turn.

ϒ. 1151. ΑΝΟΜΟΝ ΓΕ. Abest γὲ a Med. Guelph. Ald. Rob. Turn. Pors. Schutz. 2. Γ' Pauw. Schutz. 1. Si abesse velis, legendo ἱπιφοβὰ in Antistropha habebis Antispast. dim. acat. quod probo.

ϒ. 1152. ΑΚΟΡΕΣΤΟΣ ΒΟΑΣ. Ἀκόρετος βοᾶς Ald. Pors. Herm. metro sic exigente. Ἀκόρεστος βᾷς Rob.

Ibid. ΦΙΛΟΙΚΤΟΙΣ. Φιῦ Med. Guelph. Ald. Rob. Turn. probantibus Abresch. et Heath. qui recte monet φιλοίκτοις ex glossemate ortum esse ad ἀκόρεστος βοᾶς. Et sic Schutz. Pors.

Ibid. ΤΑΛΑΙΝΑΙΣ. Ταλαίνας Guelph. Ald. Rob. Turn. Totum versum sic legit Pauw.

Ἀκορέστος φιλοίκτοις ταλαίναις φρεσὶν,

vel, Ἀκόρεστος βοᾶς φιῦ ταλαίναις φρεσὶν,

At vel legendum cum Pors.

Ἀκόρετος βοᾶς, φιῦ ταλαίναις φρεσὶν,

Ut sit Asynartet. e Dochm. et Cretico dim. acat. vel excluso plane φιλοίκτοις,

Ἀκόρετος βοᾶς, ταλαίναις φρεσὶν,

Ut sit Asynartet. e Dochm. cui respondet antitheticus si in ὀρθίοις synizesin patiare. Vide ad Pers. ϒ. 35. Sin hoc minus placeat, legas ibi vel ὄρθοις ἐν νόμοις, vel νόμοις τ' ὀρθίοις excluso ἐν, vel etiam ὁμῶ ἐν νόμοις τ' ὀρθίοις.

ϒ. 1153. ΙΤΥΝ ΣΤΕΝΟΥΣ' ΑΜΦΙΘΑΛΗ. Ἴτην σθένος' ἀμφὶ θαλῆ Ald. Ἀμφιθαλὴς habet Schutz. 2. h. e. *per totam vitam malis circumdata*: perinde est. Mox ἀηδὼν Rob.

ϒ. 1155. ΑΗΔΟΝΟΣ ΜΟΡΟΝ. Ἀηδόνος μόρος Pauw. cui ellipsis Stanleii durior videbatur, nec satis constabat an ἰὼ jungi posset cum casu quarto. At monet Heathius ἰὼ ἰὼ non tantum extra metrum poni, sed et extra constructionem, ut mera sit exclamatio, cui μόρον subjungitur ἀσυνδέτως, subaudito verbo λέγις vel αἴω vel simile quopiam; ἰὼ enim in constructione non nisi cum genitivo aut vocativo jungitur. Μόρον ἀηδόνος metri gratia Herm. Schutz. 2. quibus assentior.

Digitized by Google

γ. 1156. ΠΕΡΙΒΑΛΟΝΤΟ. Περιβάλοντο Med. f. pro περιεβάλοντο inquit Salvin. Περιβάλλοντο Ald. Παρεβάλοντο Rob.

Ibid. ΠΤΕΡΟΦΟΡΟΝ ΔΕΜΑΣ. In Rob. codice scriptum fuit levi sed insigni mutatione, πετροφόρον. Δίμας πτεροφόρον Heath. ut metra metris respondeant; sed totum versum Schutzius, cui περιβάλοντο displicuit, sic legit,

Περιέβαλλόν οἱ γὰρ δίμας πτεροφόρον.

Sed in edit. 2. post Hermannum,

Παρέβαλον γάρ οἱ πτεροφόρον δίμας,

Quod libenter amplector.

γ. 1157. ΑΙΩΝΑ. Ἀγῶνα, præter Scholiasten, Guelph. Ald. Rob. Steph. Sed αἰῶνα recte tuetur Pauw. Vide Hesych. in Voce Γάλλιμον, ibique Doctissimi Alberti Notam sub fin.

Ibid. ΚΛΑΥΜΑΤΩΝ. Καμάτων Guelph. Ald. Mox ἀμφίκη δορί Ald.

γ. 1160. ΔΥΑΣ. Δοὶ Ald. Δ' οἵ Turn.

γ. 1161. ΤΑ Δ' ΕΠΙΦΟΒΩι. Τάδ' ἐπιφόβῳ Pears. Τάδ' ἐπὶ φόβῳ Ald. Rob. Turn. Is. Casaub. Τὰ δ' ἐπίφοβα Schutz. 2. Vide quæ ad γ. 1151.

γ. 1162. ΟΜΟΥ. Ὡς Voss. Mox ὄρθοις Herm. Vide quæ ad γ. 1152.

γ. 1163. ΘΕΣΠΙΑΣ. Θεσπεσίας Med. Rob. Turn. Is. Casaub. Pears. Θεσπετίας Ald. Quærit Pauwius an θεσπίας sit a θέσπιος inusitato in casu secundo, cum ὀδῦ, an a notiore θέσπις in casu quarto cum ὄρνις jungendum; et illud verius judicat, nisi θεσπεσίας sit genuina lectio, quam merito prætulerunt Heath. Schutz. Pors. 'Ορνιν' habet Guelph.

γ. 1164. ΚΑΚΟΡΡΗΜΟΝΑΣ. Hiatus in Cod. Med. usque ad Choeph. γ. 8.

γ. 1165. ΣΤΡΟΦΗ ε'. 1. Iamb. trim. acat. 2. Antispast. trim. acat. cum duabus syzyg. Iamb. 3. Asynartet. e penth. Troch. Vel Antispast. trim. brachyc. cum Antispasto quinquesyllabo et syzyg. Iamb. Vide suo loco. 4. Troch. penthem. vel Dactyl. dim. acat. 5, 6. Iambi trim. PAUW. 1. Asynartet. ex Iamb. dim. hyperc. et Dochm. ε enim in ὀλέθριοι corripitur. 2. Recte Pauw. 3. Asynartet. e Dochm. 4. Choriamb. dim. brachyc. 5, 6. Iambi trim.

Ibid. ΓΑΜΟΙ, ΓΑΜΟΙ. Γάμοι, γάμον Ald. Semel tantum in Rob.

γ. 1167. ΤΑΛΑΙΝΑ. Τάλαιν' elisa vocali ante sequens ἠντόμαν Guelph. Ald. Rob. Turn. Pauw. sic exigente metro.

1168. ΤΡΟΦΑΙΣ. Ex hoc versu extat lacuna in Cod. Guelph. usque ad Choeph. γ. 8. Sic in edit. Ald. Turn. quæ continuant Choephoras sub titulo Agamemnonis. Similis est lacuna in edit. Rob. qui subdit, "Multa desunt in fine hujus tragœdiæ. Nam quæ sequuntur sunt ex tragœdia χοηφόροι ut patet; cujus

Digitized by Google

quoque initium desideratur." Ηὐξανόμαν adscriptum est ad Marg. Ask.

γ. 1170. ΟΧΘΟΥΣ. Ὄχθας Is. Casaub.

γ. 1171. ΣΤΡΟΦΗ ς'. 1. Iamb. trim. brachyc. 2. Iamb. dim. acat. 3. Antispast. trim. cat. vide suo loco. 4. Antispast. trim. cat. cum duobus Antispastis quinquesyllabis. 5. Dactyl. dim. acat. aut Troch. penthem. aut Choriamb. dim. brachyc. De Antistrophicis 1. 3, 4. vide suo loco. PAUW. 3. Asynartet. e Dochm. de quo una cum antithetico vide suis locis. 4. Asynartet. e Dochm. et Iamb. brachyc. HEATH. Rectius ΣΤΡΟΦΗ ι'. 1. Asynartet. e Dochm. 2. Iamb. dim. acat. 3. Asynartet. e Dochm. 4. Asynartet. e Dochm. et Iamb. dim. brachyc. 5. Choriamb. dim. brachyc. sed et pro Dochmio haberi potest.

γ. 1172. ΝΕΟΓΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ. Νεογνὸς ἀν ἀνθρώπων Schutz. 2. nec male.

γ. 1173. ΠΕΠΛΗΓΜΑΙ Δ' ΥΠΑΙ · ΔΗΓΜΑΤΙ ΦΟΙΝΙΩι. Πέπληγμαι δ' ὑπαὶ δήγματος φοινίω (h. e. pro φοινίῳ Dorice) Pauw. quod non ferendum. Ipse tamen δείματι quod reposuit Stanl. non probat, cum δήγματι sit τραγικώτερον, et a seq. τραύματι confirmetur. Recte. Mox etiam in Canteri lectionem ἧπαρ, pro ὑπαὶ invehitur. Contra vero ἧπαρ tuetur Heath. ex Soph. Ajac. γ. 951. χωρεῖ πρὸς ἧπαρ οἶδα γενναία δυὴ, et emendationem Pauwii sibilis excipit. Schutzius autem post ὑπαὶ excidisse vocabulum statuit, πραπίδων scil. vel tale aliquid, ut ex mensura versus Antistrophici prodi existimat. Idem vero in edit. 2. sic legit,

Ὑπαὶ πέπληγμαι δὲ δήγματι φοινίῳ.

γ. 1174. ΔΥΣΑΛΓΕΙ. Δυσαχγεῖ H. Steph. errore typ. Mox πάκ' ὀδυρομένας Is. Voss.

γ. 1175. ΘΡΑΥΜΑΤ'. Videtur scribendum τραύματ'. Præterea tertio Strophæ hujus versu scribendum ἧπαρ pro ὑπαί. CANTER. Τραύματα probat Pauw. ἧπαρ vero minime ferendum judicat.

γ. 1176. ΠΟΛΕΩΣ ΟΛΟΥΜΕΝΑΣ. Πόλεως ὀλομένας Is. Casaub. Πόλεος ὀλυμένας Pors. 1. Schutz. 2. Sed rectius Πόλεος ὀλομένας Pors. 2. Herm. sic exigente metro.

γ. 1181. ΘΕΡΜΟΝΟΥΣ ΤΑΧ' ΕΜΠΕΔΩι ΒΑΛΩ. Videtur scribendum disjunctim, Θερμὸν ὡς τάχ' ἐμπέδῳ βαλῶ. CANTER. Θερμόνως τάχ' ἐν πέδῳ βαλῶ. Is. Casaub. Θερμὸν ὡς τάχ' ἐν πέδῳ βαλῶ, h. e. τὸ θερμὸν, *calorem vitalem, sanguinem, vitam*, Jacob. quod tacite recepit Schutz. Sed vulgatam tuetur Pauw. hæc scribens, "ἐμπέδῳ pro ἐν πέδῳ, vel ἐμπέδῳ βαλῶ pro ἐμβαλῶ πέδῳ, et βαλῶ pro βληθῶ, activum pro passivo ut sæpe; *Ego quæ nunc satis calida et accensa mente, ut prophetissa*, brevi in solo projiciar: intelligimus quid velit misella, sed minus aperte loquitur, ut convenit hic; Mox inquit, Καὶ μὴν ὁ χρησμὸς, &c. eruditi vident statim." Hæc ille, qui me inter cæcos numerare debuit. Melius Heath. "omnino legendum ἐν πέδῳ βαλῶ. Αἷμα scil. aut tale aliquid dictura Cassandra se reprimit. Vaticinia enim hæc non claris

Digitized by Google

verbis concepta, sed obscuriora adhuc esse debebant, ut ex seqq. γ. 1187, 1188. 1192. patet." Nimirum unice vera est emendatio Jacob. quam exhibet etiam Schutz. 2.

γ. 1182. ΠΡΟΤΕΡΟΙΣ. Προτέροισι metri gratia Pauw. Schutz. Pors.

γ. 1183. ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΕ ΚΑΙ. Αἴ τίς σε καὶ vel Καὶ τίς σι, παῖ, Pauw. cui geminatum καὶ displicuit. Pauwii rationem παῖ legentis probat Heath. et hæc affirmative, non interrogative dici putat; legendum itaque ex viri cl. sententia, Καί τις σὶ, παῖ. Nec illud improbat Schutz. ipse tamen legendum proponit, Καὶ τίς σε γάρ. Affirmative etiam cepisse video doctissimum Interpretem Gallicum. At totum locum sic legit Hermannus,

Καὶ τίς σε κακοφρονεῖν τίθη-
σι δαίμων ὑπερβαρὴς φρενῶν.

Quem sequor, nisi quod malim τὶς indefinite accipere. Κακοφρονῶν habet Schutz. 2.

γ. 1184. ΤΙΘΗΣΙ ΔΑΙΜΩΝ ΥΠΕΡΒΑΡΗΣ ΕΜΠΙΤΝΩΝ. Pauwius, ut Strophico a se constituto respondeat, legit, Δαιμόνων τιθεῖ ὑπερβαρὴς ἰμπιτνῶν, et hoc Antispast. trim. cat. vocat. Τίθησίν γ' ὑπερβαρὴς ἰμπιτνῶν Heath. cui vox δαίμων videbatur irrepsisse e margine. Eam tamen abesse non posse censet Schutz. (Vide γ. 1173.) et in edit. 2. pro ὑπερβαρὴς dedit ὑπερβαρεύς.

γ. 1185. ΘΑΝΑΤΟΦΟΡΑ. Θανατηφόρα metri gratia Pauw. Pors. 2.

γ. 1189. ΛΑΜΠΡΟΣ. Λαμπρὰς Is. Voss. Mox νυμφῶς Pors. Schutz. 2. Pauwius comma sublatum post ἀντολὰς reponit post ἰσήξειν, nec male.

γ. 1191. ΚΛΥΕΙΝ ΠΡΟΣ ΑΥΓΑΣ. Κλύζων πρὸς αὐγὰς Jacob. Κλύειν πρὸς αὐδὰς Pauw. qui interpretatur, "*Ut audiatis majus malum tam clare verbis disertis quam fluctus audire soletis strepitum.* Κλύειν πρὸς αὐδὰς *audire voce et verbis.*" Hæc ille; quem contra Heathius, "Longe alia mens poetæ. De χρησμῷ hic sermo est. Hoc vaticinium, quod modo ediderat Cassandra, λαμπρὸν, *fulgidum ac clarum, ad solis ortus,* id est, crastina Aurora, postquam cædes Agamemnonis fuisset patrata, sese illorum animis vivum et adhuc spirans illaturum dicit, adeo ut, fluctus ad instar semper crescentis ulteriusque provecti, multo magis celebraretur ad visum ejusce cladis, id est, visa clade illa. Κλύζειν πρὸς αὐγὰς quod a Stanleii, vel potius Aurati, κλύζειν πρὸς ἄκρας prope abest, pro suo vindicat Schutz. idque a se Porsonum recepisse affirmat. Ut ut illud fuerit, mihi verissimum videtur, Κλύζειν πρὸς ἄκρας.

γ. 1193. ΣΥΝΔΡΟΜΩΣ. Συνδρόμων Is. Voss.

γ. 1194. ΡΙΝΗΛΑΤΟΥΣΗΣ. Ῥινηλατήσῃ post Stanl. Is. Casaub. Jacob. Pauw. Schutz. Pors. quamvis Abreschio genitivus absolute positus pro dativo videbatur.

γ. 1198. ΚΩΜΟΣ ΕΝ ΔΟΜΟΙΣ ΜΕΝΕΙ. Recte monet Pauw. tollendum esse comma post μένει, quod Stanleio interpretanti

Digitized by Google

fraudi fuit, ut jungantur κῶμος συγγόνων Ἐριννύων. Aliam omnino constructionem init Schutz. qui locum sic legit,

Καὶ μὴν σιπωκώς γ', ὡς θρασύνεσθαι πλέον,
Βρότειον αἷμα Κῶμος ἐν δόμοις μένει
Δύσπεμπτος ἕξω ξυγγόνων Ἐριννύων.

Præter istas vero cognatas Furias manet in ædibus Pelopidarum Comus infelici omine huc missus, et sanguine quidem humano, ut ad audendum promtior sit, inebriatus. Comum vero ideo adjungi Furiis putat, quod ex cœna illa Thyestea mortiferum inter Atrei et Thyestæ genus odium vehementius incensum erat. At juxta Pauwii interpunctionem Pors. 2.

Καὶ μὴν σιπωκώς γ', ὡς θρασύνεσθαι πλέον,
Βρότειον αἷμα, κῶμος ἐν δόμοις μένει,
Δύσπεμπτος ἕξω, ξυγγόνων Ἐριννύων.

Quod longe simplicius. Et sic Interpres Gallicus nunquam non laudandus. *Ivre de sang humain, une troupe enhardie de furies domestiques y reste, on ne peut les en chasser.*

℣. 1200. ΔΩΜΑΣΙ. Δώμασιν Pors.

℣. 1202. ΕΥΝΑΣ ΑΔΕΛΦΟΥ. Pauwius post ἀδελφῷ distingui jubet, quod ἀπέπτυσαν ἰύνας ἀδελφῷ cohærent, et δυσμενεῖς vel ad ἰύνας vel ad ἀπέπτυσαν referri possit. Sed vulgatam distinguendi rationem tuetur Heath. ut sit constructio, ἐν μέρει δὲ δυσμενεῖς ἔσαν τῷ πατρὶ ἰύνας ἀδελφῷ ἀπέπτυσαν αὐτόν.

℣. 1203. ΘΗΡΩ. Τηρῶ H. Steph. quod ni fallor est error typ.

℣. 1205. ΕΚΜΑΡΤΥΡΗΣΟΝ. Minus convenit emendatio Stanl. ἐκμαρτυρήσω, sic enim dicendum fuit περιμόσασα. Chorum rogat Cassandra ut testis sit juratus eam vere declarasse pristina Thyesteæ domus piacula.

℣. 1207. ΟΡΚΟΣ ΠΗΜΑ. Assentior Joan. Aurato ὅρκῳ πῆγμα reponenti. CANTER. Sic Is. Casaub. et Schutz. qui se dudum ita legisse testatur, antequam vidisset idem Aurato Stanleioque placuisse. Nihil mutat Pauw. sed sic jungit, subaudito κατὰ, Καὶ πῶς ἂν ὅρκος παιώνιον γένοιτο κατὰ πῆμα γενναίως παγέν. "*Quid proderit jusjurandum in malo diu præterito?* Γενναίως παγὲν vere Tragicum est: sic γενναία δίκη et alia occurrunt, satis nota: *valide pactum:* Auratus inepte et quotquot eum sequuntur: hoc autem referendum stricte ad præcedens περιμόσας τό μ' εἰδέναι, κ. τ. λ. Stanleius in Notis pessime." Hactenus, suo more, Pauw. Heathius etiam censet παιώνιον πῆμα pro παιώνιον πήματος juxta eandem constructionem dici ac apud Soph. Trachin. ℣. 563. λυτήριον λύπημα, et ℣. 1039. λαθίπονον ὀδύναν. Sed ne sic quidem video ut se expediat vir cl. nam παγὲν non ad πῆμα sed ad ὅρκος referendum est. Porsonus vero sic legit, pulcherrime,

Καὶ πῶς ἂν ὅρκος, πῆγμα γενναίως παγὲν,
Παιώνιον γένοιτο.——

Digitized by Google

γ. 1208. ΠΑΙΩΝΙΟΝ. Παιώνιος Is. Casaub. Porro interrogationem omittit H. Steph.

γ. 1209. ΑΛΛΟΘΡΟΥΝ ΠΟΛΙΝ. Ἀλλοθρόπολιν ex conjectura Abresch. quæ vox nihili est, et Botheanis figmentis simillima. Schutzius suspicatur clausulam hujus versiculi una cum quinque pedibus insequentis, cujus ultimum vocabulum esset πόλιν, intercidisse, ut scribi debeat,

Πόντῳ πίραν τραφεῖσαν, ἀλλόθρων, *
* * * * * πόλιν.

sententia forte ad hunc modum constituta, *Miramur te, trans mare educatam, aliena lingua utentem,* tamen et Græce loqui et de rebus in hac *urbe* gestis *ita dicere,* quasi interfuisses. Sin nihil fuerit omissum, subintelligi jubet κατὰ, h. e. ἀλλόθρων κατὰ πόλιν, non κατ' ἀλλόθρων πόλιν.

γ. 1214. ΑΒΡΥΝΕΤΑΙ ΓΑΡ. Hunc versiculum Cassandræ potius tribuendum censet Schutz. causam scilicet afferenti cur mirandum non sit Apollinem quoque amoribus obnoxium fuisse. Et in edit. 2. versiculum deesse arbitratur, qui Choro tribuendus esset, cui respondet Cassandra, Ἀλλ' ἦν παλαιγὴς, κ. τ. λ. rectissime ni fallor.

γ. 1215. ΕΜΟΙ ΠΝΕΩΝ ΧΑΡΙΝ. Ἐμῇ πίων χάριν *mea causa laborans* Schutz. 1. qui saltem πονῶν scribere debebat. Sed in edit. 2. vulgatam retinuit, sic tamen eam interpretatus, *valde me insita ipsi venustate pelliciens.*

γ. 1216. ΗΛΘΕΤΟΝ ΝΟΜΩι. Nescio an cui forte arriserit ἦλθετόν γ' ὁμῇ.

γ. 1220. ΑΝΑΚΤΟΣ. Puto Æschylum scripsisse ἄνατος. CANTER. Ἔνατος Jacob. Duas init rationes Pauw. quarum neutra recte se habet; primam, ut nihil mutetur, et πῶς ἦσθα κότῳ λοξίᾳ ἄνακτος idem valeat quod ἄνακτος λοξίᾳ κοτίοντος, ut εὖ εἶναί τινι *bene esse alicui, bene esse cum aliquo* recte dicitur; et in hoc Græcismum posse esse purum putum affirmat: Alteram, ut scribatur, πῶς δῆτ'; ἄνακτος ἦσθα λοξίᾳ κότος, quod Æschyleum magis et emphaticum vocat. Utramque conjecturam per se satis refutari docet Heath. qui in lectione Canteri acquiescit. Nec improbat Abresch. quanquam ille ἄναπτος legendum proposuerit, laudato Hesychio, apud quem Ἄναπτος· ἄληπτος, ἀπίαστος. Ἄνατος etiam Dawes. Miscell. Crit. p. 236. tanquam de suo. Neque aliter legunt Schutz. Pors. Rectissime procul dubio.

γ. 1221. ΟΥΔΕΝ ΟΥΔΕΝ. Prius οὐδὲν Apostrophi notam requirit. CANTER. Nempe ut legatur οὐδέν' idque eleganter. Sic Pauw. Schutz. Pors. Mox ἥπλακον Pors. ut semper in hoc verbo, quod Ἀττικώτερον.

γ. 1223. ΙΟΥ. Pro Iamb. dim. acat. habet Pauw.

γ. 1225. ΕΦΗΜΙΟΙΣ. Ἐκφημίοις Is. Casaub. Εὐφημίοις vel potius ἰφυμνίοις Jacob. Εὐφημίοις, h. e. δυσφήμοις Spanhem. apud Callim. Hymn. in Delum γ. 89. ut monuit Abresch. cui assentitur Schutz.

Digitized by Google

nisi f. legendum εὐφημίαις cum terminatio in ως ex analogia vix procedere videatur. Φρενμίοις autem εὐφημίαις interpretatur *præludentibus querelis*, respiciens exclamationes illas ἰὼ ἰώ, &c. qui furoris impetum antecedebant. At in edit. 2. φρενμίων εὐφημίαις dedit. Φρενμίοις † ἐφημίοις Pors. 2. Mihi quidem nec ἐφημίοις nec εὐφημίοις nec denique εὐφημίαις verum esse videtur. Crediderim vel scribendum esse ἀφημίοις, ob similitudinem inter α et ευ, vel potius dum librarii oculus in sequens ἐφημίνες aberrasset, genuinum vocabulum excidisse, quod sine Codicum ope frustra reponere tentaveris. Nisi εὐφημίοις pro ἀφημίοις per Charientismum poni malueris. Vide Notas Varr. Philologg. ad ℣. 1256.

℣. 1227. ΜΟΡΦΩΜΑΣΙΝ; Plene distinguit Schutz. sublata interrogatione, quod nolim, nam sic languet oratio. Μορφώμασι Pors.

℣. 1231. ΠΡΕΠΟΥΣ' ΕΧΟΝΤΕΣ. Comma post πρέποντες in edit. Steph. male transfertur ad πρέπουσ'.

℣. 1236. ΝΕΩΝ Τ'. Νεῶν δ' Schutz. cui adversativa h. l. requiri videbatur. Sed ferventior est oratio si copuletur cum præcedentibus. Mox ἄπαρχος habet H. Steph. f. errore typ.

℣. 1238. ΚΑΙ ΚΤΕΙΝΑΣΑ ΦΑΙΔΡΟΝΟΥΣ. Verissima est emendatio Canteri, κἀκτείνασα, quam receperunt Pauw. et reliqui. Minime placet Wakefieldi conjectura legentis καὶ σήνασα φαιδρωπὸς, quanquam eam ex ℣. 734. Φαιδρωπὸς ποτὶ χεῖρα σαίνων τε confirmari credidisset.

℣. 1241. ΤΙ ΝΙΝ ΚΑΛΟΥΣΑ. Male interpungit Pauw. Τί; νὺν καλέσα δυσφιλὲς δάκος Τυχοιμ' ἄν. Et deinde post πνέυσαν interrogationem omittit. Sed vulgatam recte tuetur Heath.

℣. 1244. ΘΥΟΥΣΑΝ. Comma post θύσαν habet H. Steph.

Ibid. ΑΣΠΟΝΔΟΝ Τ' ΑΡΑΝ. Ἀσπονδόν τ' † ἄραν Pors. 2. Sed miror neminem reposuisse ἄσπονδόν τ' Ἄρην cujusmodi phrasin habuimus supra, ℣. 383.

℣. 1246. ΕΝ ΜΑΧΗΣ ΤΡΟΠΗι. Interrogationem hic poni jubet Pauw. quæ pro exclamatione sit, ut in versione Stanl. Sic Schutz.

℣. 1248. ΕΙ ΤΙ ΜΗ ΠΕΙΘΩ. Post πείθω aposiopesin esse voluit Schutz. Colo distinxit Pors.

℣. 1249. ΜΗΝ ΤΑΧΕΙ. Μ' ἐν τάχει post Stanleium, Is. Casaub. Jacob. Abresch. Schutz. Pors.

℣. 1250. ΑΓΑΝ Γ' ΑΛΗΘΟΜΑΝΤΙΝ. Ἄγαν μ' ἀληθόμαντιν Pauw. sed frustra, nam illud μὲ latet in versu præcedente ubi pro μὲν legendum μ' ἐν.

℣. 1251. ΠΑΙΔΙΩΝ. Παιδικῶν Jacob. Παιδείων Schutz. Pors.

℣. 1253. ΕΞΗΚΑΣΜΕΝΑ. Ἐξηκασμέναν Jacob. qui subdit an ἐξεικάζειν *conjectura errare*. Minus Atticum est ἐξεικασμένα quod voluit Stanl.

℣. 1256. ΚΟΙΜΗΣΟΝ. Κοίμισον Is. Casaub. Pears. quod idem esse ac Κοίμησον monet Pauw.

℣. 1257. ΟΥΤΟΙ. Οὔτι Canter. quod et Stanl. in curis secundis et reliqui omnes.

Digitized by Google

γ. 1258. ΟΥΚ, ΕΙ ΠΑΡΕΣΤΑΙ Γ'. Οὐκ; εἰ πάρεσταί γ' Abresch. Ut sensus sit, *Non? sed quid si prope adsit? verum nusquam eveniat;* nempe *ut eo sit opus,* vel *quod tu ominaris.* Sed eleganter reponit Schutz. Οὐκ εἴπερ ἔσται γ'· ἀλλὰ μὴ γένοιτο πῶς. Sic etiam Pors.

γ. 1260. ΤΙΝΟΣ. Τίνος cum Stanleio Is. Casaub. recte.

Ibid. ΑΧΟΣ. Assentior Joanni Aurato reponenti ἄγος. CANTER. Quam tamen emendationem, etsi verissima sit, et Stanleio probata, nec probat nec improbat Pauw. Sed recepit Schutz.

γ. 1261. Η ΚΑΡΤ' ΑΡ' ΑΝ ΠΑΡΕΣΚΟΠΕΙΣ. Videtur scribendum conjunctim ἀρά̃ν. CANTER. Sic Pauw. Ἦ κάρτα γὰρ παρισκοπεῖς Abresch. Schutz. Heathius item, rejecta particula ἄν, legit ἦ κάρτ' ἄγαν, vel ἦ κάρτα γ̃ε. Sed omnium est in manibus præclara Porsoni emendatio qui in Supplem. ad Præfat. Hecubæ, p. 39. et metro et ipsi linguæ consuluit legendo Ἦ κάρτα χρησμῶν ἆρ' ἐμῶν παρισκόπεις. Malim tamen παρασκοπεῖς.

γ. 1264. ΔΥΣΠΑΘΗ. Δυσμαθῆ δ' ὁμῶς Canter. Abresch. Heath. Schutz. qui post τὰ συθόκραντα colo distinguit. Sic Pors. Sin ita distinguas, ante τὰ συθόκραντα subintelligendum erit ἐπίστασαι. *Immo vero, etiam oracula intelligis; sunt tamen intellectu difficilia.* Sic oritur sensus pulcherrimus, et illud δέ locum suum jure obtinet. Et hoc sensu Interpres Gallicus. CASS. *Cependant j'ai sçu vous parler votre langue.* LE CHŒUR. *Et celle des oracles; ils sont obscurs.* Δυσμαθῆ θ' ὁμῶς, vel δυσμαθῆ θ' ὅλως Pauw. quod apprime convenire judicat.

γ. 1265. ΠΑΠΑΙ, ΟΙΟΝ. Nisi crediderim hic poetam studio hiatum quæsivisse legerem παπαῖ, ποῖον τὸ πῦρ.

Ibid. ΔΕ ΜΟΙ. Δίμας Is. Casaub. Pears. Sed vulgatam tuentur Heath. Schutz.

γ. 1270. ΚΑΙΜΟΥ ΜΙΣΘΟΝ ΕΝΘΗΣΕΙ ΚΟΤΩΙ. Κἀμοὶ μισθὸν ἐνθήσει πύτει Jacob. Κἄμοι μισθὸν ἐνθήσει πότῳ Is. Casaub. Haud placet emendatio Wakef. qui totum locum sic legit,

——ὡς δὲ φάρμακον
Τεύχοι' ἄν, εἰ μοι μισθὸν ἐνθήσει τόκῳ,
Ἐπεύχεται, θήγουσα φωτὶ φάσγανον,
Ἐμῆς ἀγωγῆς ἀντιτίσασθαι φθόνον.

γ. 1275. ΣΕ ΜΕΝ. Σφὶ μέν Is. Casaub. Pears. Schutz. Σιμὰ (σίφη scil.) quod voluit Abresch. nihili est. Ingeniose tamen vulgatam tueri posse monet Schutz. modo intelligatur Cassandra primum sceptrum frangere et abjicere; idque his verbis alloqui, Σὲ μέν, κ. τ. λ. deinde etiam coronas de capite sibi deripientem addere, Ἴτ' ἐς φθόρον, κ. τ. λ.

γ. 1276. ΠΕΣΟΝΤ' ΑΓΑΘΩ Δ' ΑΜΕΙΨΟΜΑΙ. Πεσόντα γ'· δὲ δ' ἀμείψομαι Jacob. Πεσόντ' ἀγαθῶν δ' ἀμείψομαι, *cum bonis vero vos commutabo;* pro vita infelici quam mihi peperistis nausciscar mortem beatam. Pauw. Sed cum Cassandra hanc mortem ubique pro calamitate deplorat, Heathius legit, πεσόντ' ἐγὼ δ' ἀμείψομαι, h. e. ipso

Digitized by Google

interprete, *ego vero vicissim vobis succedam*; mox et ego vicissim peribo. Quod vix probo. Πεισόντ' ἀγαθὰ δ' ἀμείψομαι Schutz. Πεισοντ'· † ἀγάθω δ' ἀμείψομαι Pors. 2. Nihil video quod metro simul et sensui satisfaciat præter emendationem Jacob. πεισόντα γ' ὧδ' ἀμείψομαι.

γ. 1277. ΑΤΗΝ. Ἄτη γ' Heath. quod probavit Schutz. 1. Ἄτης Pors. Ἄταις Schutz. 2. Sed omnino placet lectio adscripta ad Marg. Ask. addita litera G, (forte ad Grotium designandum) ἄλλην sic enim fervidissime, ut par est, decurrit oratio, Ἄλλην τιν', ἄλλην ἀντ' ἐμοῦ πλατίζετε.

γ. 1279. ΧΡΗΣΤΗΡΙΑΝ ΕΣΘΗΤ'. ΕΠΟΠΤΕΥΣΑΣ ΔΕ ΜΕ. Distinguendum est minus plene post ἐσθῆτ', secundum Pauw. et ἐπόπτευσας vertendum *qui videt*, ut cum Ἀπόλλων et ἐκδύων cohæreat. Deinde Stanleium reprehendit vir cl. quod verterit *vidisti*, "Sic enim ἐπόπτευσεν scribendum esset, ut ἀπήγαγε sequitur; nam secundæ personæ non est locus. Sed participium non mutandum." Hæc ille, quem contra Heath. "Lege ἐπώπτευσας quo minus enim hic stare possit participium ἐπόπτευσας obstat particula δὴ proxime superveniens. Nec quia sequitur ἀπήγαγε ideo etiam necesse est ut scribatur ἐπώπτευσεν. Nam et alia intervenit periodus, καλυμίνη—ἠνεσχόμην, et proprium sibi nominativum, ὁ μάντις habet verbum ἀπήγαγε. Hic igitur ipsum Apollinem alloquitur Cassandra. Verte autem, *Vidisti autem me etiam in hisce ornamentis irrisam, tam inter amicos quam ab inimicis, absque controversia immerito.*" Heathium sequitur Schutz. Ἐπώπτευσας item Pors. 2. nec aliter sensum possis elicere. Quid autem aptius quam in tanta perturbatione animi ad ipsum Apollinem orationem converti? Obiter moneo rectius se habere interpretationem Stanl. quam Heathii. Hoc enim vult Cassandra; ne Apollinis quidem infulam sibi profuisse quin una cum amicis hostibus ludibrio esset.

γ. 1282. ΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΔΕ. Eleganter Heathius, (cui illud καλυμένη πτωχὸς, καλυμένη λιμοθνὴς languidum videbatur) κἀλωμένη legit, ut sit sensus, *Quando autem vagabar misera, insana uti circulatrix, mendica, fame confecta*, id sustinui. Similem monet esse errorem apud Sophocl. Œd. Col. γ. 265. et Philoctet. γ. 231. Possit etiam legi κακυμένη, ut apud Sophoclis locum ex Œd. Col. apud Suid. in Voce Δόξα, sed emendationem Heathii prætulerim, quamvis levi laboret incommodo ob sequens δὴ, pro quo δὲ legerem. Heathium sequitur Schutz.

γ. 1286. Δ' ΑΝΤΕΠΙΣΗΝΟΝ. Assentior Joanni Aurato δ' ἀντ' ἐπίξηνον reponenti. CANTER. Sic Is. Casaub. Pears. Schutz. Pors. Δ' ἀντ' ἐπίξενον Is. Voss.

γ. 1287. ΘΕΡΜΩι. Θερμὸν Schutz. ἐπίξηνον scil.

Ibid. ΚΟΠΕΙΣΗΣ. Κοπεῖσαν Jacob. Κοπείσῃ Abresch. ut a μίμνει regatur. Cf. supra, γ. 1158. Ἐμοὶ δὲ μίμνει σχισμός. Et sic Pors. Mox προσσάγματι Pears. Προσσφάγματι Is. Casaub.

Digitized by Google

γ. 1293. ΑΞΕΙΝ ΝΙΝ. Ἄξει νὶν post Stanleium, Schutz. Pors. Ἄξινον Jacob. Totum locum mirum in modum *emendat* Pauw.

Κάτεισι, κἄτας τάσδε θριγκώσιν φίλοι,
Ἄζιν νιν ὑπτίασμα κειμένᾳ πατρός.

Quæ sic vertit, *Descendit, et hasce noxas sepiunt amici, ut venerari possit resupinationem jacentis patris,* hisque nihil planius aut convenientius esse affirmat. Rectius Heath.

Κάτεισιν, ἄτας τάσδε θριγκώσων, φίλοι,
Ἄξει νιν ὑπτίασμα κειμένᾳ πατρός.

Descendet, hisce calamitatibus finem impositurus, O amici. Illum huc adducit resupinatio, h. e. cædes, *patris jacentis.* Cf. Notas Varr. Philologg.

γ. 1294. ΚΑΤΟΙΚΟΣ. Πάροικος Bourd. ad Marg. Ask. Sed monet Schutz. κάτοικος h. l. esse *ante ædes,* ut supra θυραῖος, γ. 1064.

γ. 1297. ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΥΣΙΝ. Ἀπαλλάσσοντας Pauw. Vulgatam tuetur Heath. repetito ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐπεί· Ἐπεὶ εἶδον πόλιν—— ἐπεὶ δὲ οἱ εἶχον πόλιν ἀπαλλάσσουσιν.

γ. 1298. ΠΡΑΞΩ. Πρόσω Bourd. quod non fert metrum, nisi legatur πρόσσω. Κἀγὼ Heath. quod nimis recedit a ductu literarum; sed sic Schutz. qui notam interrogationis refert ad ἀναρίνω, γ. 1294. commate post ἔπραξεν et κρίσει posito. Cum vero Cassandra morti sese ultro offerat, mortem sibi quodammodo consciscere dicatur. Itaque nihil muto.

γ. 1299. ΟΜΩΜΟΤΑΙ ΓΑΡ. Hunc versum Schutz. 2. uncinulis inclusit: nescio an et qui proxime sequitur includendus fuerit. Certe utroque sublato pulcherrime procedit sententia, quæ aliter impeditior est. Jacobsius autem, in Comment. ad Anthолog. Græc. ut monet Schutz. post hunc versum aliquot intercidisse suspicatur; cui assentior, hoc enim lenius quam utrumque, ut adjectitios rescindere; et illud ὅρκος ἐκ θεῶν μέγας, ad ea quæ præcesserant, ἐν θεῶν κρίσει videtur quodammodo respicere, uti docuimus in Notis Varr. Philologg.

γ. 1300. ΤΑΣ ΛΕΙΩ. Versum hunc ita lego, Αἵδᾳ δὲ πύλας τάσδ' ἐγὼ προσεικάσω. CANTER. Sic Pauw. Schutz. Pors.

γ. 1302. ΕΥΘΗΣΙΜΩΝ. Εὐθησίμων Schutz. 2. sed εὐθανασίαν hic sibi precatur Cassandra, nihil itaque mutandum.

γ. 1308. ΟΥ ΞΕΝΟΙ. Ὦ ξένοι Is. Casaub. Pears. Schutz. At in duplici negatione emphasin inesse docet Pauw. modo post alterum οὐ commate distinguas. Ἄλυξις † οὐ ξένοι χρόνῳ πλέω Pors. 2.

Ibid. ΧΡΟΝΩι ΠΛΕΩ. Χρόνῳ πλέῳ pro πλέονι Jacob. Χρόνῳ πλέων Pears. Χρόνῳ πλέον Pauw. h. e. "*Plus non est evitatio propter temporis moram:* non pluris faciendum est effugium propter moram modici temporis; et tale effugium non est effugium: ἄλυξις πλέον, ut γυνὴ καλὸν et alia id genus innumera: sic recte sequitur, ὁ δ' ὕστατος, κ. τ. λ. et verba apte nectuntur." Hæc ille. πλέον item Heath. qui vertit, *Non est effugium, non,*

Digitized by Google

O hospites, magis propter temporis moram. Χρόνῳ πλέων Schutz. qui vertit, *non magis est auxilii et salutis, quam temporis ad elabendum copia.* Vel πλέων vel πλέον legendum, sin πλέον cave cum ἄλυξις ita jungas ut voluit Pauw. Locum recte transtulit Stanl.

ν. 1309. ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ. Forte τῷ χρόνῳ Schutz. Sed vulgata recte se habent.

γ. 1312. ΟΥΔΕΙΣ ΑΚΟΥΕΙ ΤΑΥΤΑ ΤΩΝ ΕΥΔΑΙΜΟΝΩΝ. Οὐδεὶς ἀλιύει ταῦτα τῶν εὐδαιμόνων, *nemo mortem effugit sit licet omnium felicissimus* Pauw. unde sequentem versiculum magis convenire existimat. Sed ingeniose correxit Heath. observando hunc et seq. versiculum et sedem et personam inter se mutuo permutasse; ut transpositis iis legendum sit, CASS. *At mori gloriose mortali pro beneficio est.* CHO. *Nemo ex iis qui felices sunt, hæc quæ dicis rata habet.* Et sic edidit Schutz. Nihil mutavit Pors. sed obelum præposuit in edit. 2. Si Heathium sequare vereor ut ἀκήει ταῦτα recte stare possit; potius dicendum videtur ἀκήει τάτων. Legendum forte δυσδαιμόνων. Ut sit sensus, CHO. *At scito misera te animo esse generoso.* CASS. *Nemo eorum qui infelices sunt hæc audit.* Se animo esse generoso scil. Cf. supra, γ. 1257. ubi aliqui confundi volunt δὺς et εὖ.

γ. 1318. ΦΟΒΟΝ. Videtur scribendum φόνον. CANTER. Sic post Stanleium Pauw. Sed vulgatam sensum fundere plenum ἐμφάσεως judicat Abresch. scilicet, οἱ δόμοι πνέουσιν αἷμα ὃ τάζον φοβεῖ με, h. e. ὃ ἡ ὀσμὴ φοβεῖ με. Si φόβον πνέειν Marc. Sidetas apud Alb. Fabric. Bibl. Græc. tom. 1. p. 19. Φόνον Schutz. Pors. 2. Et certe si φόβον dixisset, minus convenirent quæ sequuntur a Choro dicta, *Victimarum forte ad focum* CÆSARUM *hic est odor.* Immo vero inquit Cassandra, non est victimarum nidor, sed *halitus*, seu fœtor, *qualis ex sepulchro venit.*

ν. 1319. ΚΑΙ ΠΩΣ ΤΟΔ' ΟΖΕΙ. Καὶ πῶς τόδ' ὄζεις Is. Casaub. Καὶ πῶς; τόδ' ὄζει, vel Καὶ πᾶν τόδ' ὄζει, vel f. Κ' αὐτῶν τόδ' ὄζει Pauw. Nihil mutat Heath. præter accentum particulæ πῶς, quam non interrogative sed pro *quodammodo* usurpari judicat, Καί πως τόδ' ὄζει, *et quodammodo hoc olet victimas focarias:* h. e. *odor quam te sentire innuis forsan a victimis ad focum cæsis venit.* Sed vereor ut hic sensus e Græcis sit eliciendus. Legendum forte cum Pauwio, Καὶ πῶς; τόδ' ὄζει θυμάτων ἑφεσίων. *Quomodo autem? hic odor est,* non cædis sanguinem stillantis, sed *victimarum ad focum mactatarum.* Nec displiceret tamen Casauboni τόδ' ὄζεις, modo exemplum attulisset vir cl. τῷ ὄζω pro ὀσφραίνομαι adhibiti.

γ. 1325. ΔΥΣΟΙΖΩ. Commate post δυσοίζω distinguit Schutz. ut θάμνον ὡς ὄρνις quasi per parenthesin interjecta videantur. Recte. Sic Pors.

γ. 1326. ΘΑΝΟΤΣΗι. Μαθόσῃ, *quæ probe intellexerim* voluit Schutz. at in textu nihil mutavit; et sive μαθόσῃ legas sive θανόσῃ eadem est sententia. Mox pro τόδε malim τάδε, quod usitatius.

ν. 1332. ΗΛΙΩι. Ἥλιε Jacob. Mox πρός θ' G. ad Marg. Ask.

Digitized by Google

ϒ. 1333. ΤΟΙΣ ΕΜΟΙΣ ΤΙΜΑΟΡΟΙΣ. Τοῖς τ' ἐμοῖς τιμαόροις Pauw. Abresch. invito tamen Heath. qui Solis numen mortalesque Orestem et Electram iisdem precibus invocari noluit. At mihi tamen particula desideratur, nisi legas τὺς ἐμὺς τιμαόρυς, τίνειν scil. *ut ultores mei rependant*, et sic profecto ingratus iste dativorum concursus vitabitur.

ϒ. 1334. ΕΧΘΡΟΙΣ ΦΟΝΕΥΣΙ ΤΟΙΣ ΕΜΟΙΣ. Ἐχθρὺς φονεῦσι τὺς ἐμὺς Pears. Ad hunc locum hæc annotat Pauw. "Hæc aperte corrupta sunt, et Stanleius tamen vertere potuit: Dicam paucis: Scribendum est,

——τοῖς τ' ἐμοῖς τιμαόροις,
Ἐχθροῖς φονεῦσι τοῖς ἐμοῖς, τίνειν ὅ μυ,
Δύλης θανύσης εὐμαρῦς χειρώματος.

Ἐχθροῖς cum τιμαόροις cohæret, *inimicis occisorum meorum:* ἐχθροῖς φονέων τῶν ἐμῶν: casus tertius pro casu secundo, quem versus respuebat: τίνειν ὅ μυ *solvant quod mihi debetur:* Pronomen omittitur et τίνειν ad φονεῦσι τοῖς ἐμοῖς aperte se referens, subaudire jubet ἐκείνυς, *solvant illi.* Qui exigit, quod exigere debet, amico, etiam τίνει: et sic ad ipsum τιμαόροις referri possit verbum: sed durius illud: quare alterum sumo, cui tota sententia astipulatur: nihil frequentius quam tales ellipses. Δύλης θανύσης et εὐμαρῦς χειρώματος duæ sunt appositiones, quæ vim addunt obtestationi: Vindices esse debebant, quia ipsa sibi vindex esse non potuerat; et facinus eo ignobilius, quo in servam et facile opprimendam a dominis et potentioribus commissum fuerat licentius. Nunc locus scrupo caret." Hæc Pauw. satis audacter et inscite quidem; quem reprehendit Heath. et vulgatam tueri conatur conjungendo ad hunc modum, ἐπεύχομαι δὲ ἡλίῳ πρὸς ὕστατον φῶς, τύτυς vel ἐκείνυς, id est τὺς ἐμὺς φονέας, τίνειν τοῖς ἐμοῖς τιμαόροις ἐχθροῖς ὦσιν τύτοις τοῖς ἐμοῖς φονεῦσιν, ὁμῦ ποινὴν ἐμῦ δύλης θανύσης, κ. τ. λ. Sed hæc multo sunt impeditiora et duriora quam ut aliquis ferat. Schutzius autem sic legit,

——τοῖς ἐμοῖς τιμαόροις
Ἐχθρὺς φονεῖς τ' ἐμὺς δίκην τίνειν ἐμῦ
Δύλης, κ. τ. λ.

Idem monet ὁμῦ hoc sensu ferri posse, ut significet Cassandra interfectores non solum Agamemnonis sed etiam *suæ* cædis pœnas daturos. Legerim vero, Stanleio præeunte,

——τὺς ἐμὺς τιμαόρυς
Ἐχθροῖς φονεῦσι τοῖς (vel τοῖσδ') ἐμοῖς τίνειν ὁμά.

Ut ultores mei inimicis meis interfectoribus similia rependant.

ϒ. 1337. ΑΝΤΡΕΨΕΙΕΝ. Longe elegantius Pors. ἂν τρέψειεν.

Ibid. ΕΙ ΔΕ ΔΥΣΤΥΧΗι. Perinde esse monet Abresch. sive δυςυχῇ legamus, suppresso τὶς, sive δυςυχῇ subaudito πράγματα. Heathius comma post δυςυχῇ sublatum reponit post βολαῖς. Δυςυχῇ Pors. 1. Schutz. 2. Δυςυχεῖ Pors. 2.

Digitized by Google

γ. 1338. ΒΟΛΑΙΣ. Μόλις G. B. ad Marg. Ask. Λώβαις, non στόγγος ὑγρώσσων, sed στόγγος ὑγρώσσων λώβαις, Æschyleum ex asse: adjectionem Tragicam: adjectionem Æschylo dignam suo more vocat Pauw. Nihil vidi puerilius aut jejunius, et recte Heathius hæc, sicut pleraque alia ex iis quæ Pauwio Æschylea dicuntur, sensu prorsus carere existimat. Vulgatam tuetur Schutz. Vide Notas Varr. Philologg. Mox ἄλεσεν Pors.

γ. 1340. ΠΡΑΤΤΕΙΝ. Πράσσειν Pors. Schutz. 2. ut loquebantur Attici veteres, priusquam mollius illud ττ invectum est.

γ. 1341. ΒΡΟΤΟΙΣ. Βροτοῖσι Jacob. Melius Pauw. βροτοῦσι. Sic Schutz. Pors.

Ibid. ΔΑΚΤΥΛΟΔΕΙΚΤΩΝ. Δακτυλόδεικτοι Is. Casaub. quod frustra improbat Pauw. Et sic etiam Schutz. sensu sic exigente. † δακτυλοδίκτων Pors. 2.

γ. 1343. ΜΗΚΕΤΙ Δ' ΕΙΣΕΛΘΗΣ ΤΑΔΕ ΦΩΝΩΝ. Monometrum iterum implicitum monometro: Τάδε φωνῶν, quæ Cassandra dixerat, μηκέτι εἰσέλθῃς: Hæc Chorus de se ipso dicit: Quanquam sic Ἡμίχορος certe videtur requiri: Vix enim totus Chorus ita loqui potest, et ipsum εἰσέλθῃς partem Chori exhibet, quam pars Chori compellat: Ponatur igitur ante hæc HM. ut ante alia sequentia. PAUW. Hæc Pauwius imperitissime, ut ne refutatione opus sit. Nos locum explicuimus in Notis Varr. Philologg. Post τάδε commate distinguit Askev. rectissime, quod perperam H. Steph. et Canterus habent post εἰσέλθῃς.

γ. 1348. ΚΑΙ ΤΟΙΣΙ ΘΑΝΟΥΣΙ. Videtur scribendum Καὶ τοῖσι κτανοῦσι. CANTER. Σὺν τοῖσι θανοῦσι Jacob. Recte vidit Pauwius κτανοῦσι nec per sensum nec per metrum stare posse.

γ. 1349. ΑΓΑΝ ΕΠΙΚΡΑΝΕΙ. Ἄν ἐπικρανεῖ Jacob. Ἄτᾳ ἐπικρανεῖ Pauw. quod suo more emphaticum et Tragicum vocat. Αὐτὸς ἐπικρανεῖ Heath. quod ipsum metro parum satisfacit, excipiente Dactylum Anapæsto. Crediderim equidem verum excidisse vocabulum cujus glossema erat ἐπικρανεῖ, et forte etiam illud ἄγαν natum est ex glossemate ad præpositionem ὑπὲρ, certe latet in his menda, quam sine Codicum ope frustra resarcire volueris. Itaque ex mera conjectura, non ut Æschyli verba sic restitui credam, sed ut sensum et metrum in loco plane desperato quodammodo conservem legam ὑπὲρ ἀντλήσει. Melius corrigentibus libenter me adjungam.

γ. 1350. ΤΙΣ ΑΝ ΕΥΞΑΙΤΟ. Deest ὢν post ἄν. CANTER. Id vero sensui repugnare affirmat Pauw. et totum locum sic interpungit et legit,

Νῦν δ'· εἰ προτέρων αἷμ' ἀποτίσει
Καὶ τοῖσι θανοῦσι θανὼν, ἄλλων
Ποινὰς θανάτων ἄτᾳ ἐπικρανεῖ·
Τίς ἂν εὔξαιτ' ἄρα βροτῶν, ἀσινεῖ
Δαίμονι φῦναι, τάδ' ἀκούων.

Ἄρα quoque Heathio placet, sed alio loco, ut sic decurrat versus,

Digitized by Google

Τίς ἂν εὔξαιτο βροτῶν ἆρ' ἀσίνει. Sed neuter sic metro recte consuluit. Recte tamen Schutz. post ἐπικρανεῖ commate tantum distinguit. Locus mihi sic videtur legendus,

Νῦν δ' εἰ προτέρων αἷμ' ἀποτίσει,
Κἀν τοῖσι θανοῦσι θανὼν, ἄλλων
Ποινὰς θανάτων ὕπερ ἀντλήσει,
Τίς ἂν εὔξαιτο, βροτὸς ὤν, ἀσινεῖ
Δαίμονι φῦναι, τάδ' ἀκέων.

Nunc vero si priorum sanguinem, Myrtili et Thyesteæ dapis, *luerit, interque mortuos ipse mortuus aliarum cædium pœnas dederit, ecquis, mortalis existens, securo* ac stabili *fato se vivere gloriari possit, hæc cum audiverit?*

Ibid. ΒΡΟΤΩΝ. Θνητῶν Marg. Ask. Βροτὸς ὤν Botheus. Utrumque bonum est; hoc forte elegantius et concinnius.

γ. 1352. ΩιMΟΙ ΠΕΠΑΗΓΜΑΙ. Propter scenam occiditur Agamemnon, ut hinc constat certo. Quare in Argumento scribendum, ἰδίως δὲ Αἰσχύλος τὸν Ἀγαμέμνονα ἐπὶ σκηνῇ ἀναιρεῖσθαι ποιεῖ, pro ἐπὶ σκηνῆς. Ἐπὶ σκηνῇ ut ἐπὶ ποταμῷ, ἐπὶ θαλάσσῃ, &c. Stanleius frigide ὑπὸ σκηνῆς. PAUW. Non ἐπὶ σκηνῆς, *in scena*; nec ἐπὶ σκηνῇ, *ad scenam*; sed ὑπὸ σκηνῆς, *post scenam,* Agamemnona trucidari facit poeta. Recte igitur argumentum hujus fabulæ emendavit Stanl. emendationemque suam auctoritate Philostrati plane stabilivit. Vide Philostr. Vit. Apollon. VI. 2. et ibi Olearium. HEATH.

γ. 1353. ΣΙΓΑ. Σῖγα Pors. ut reponi jussit Stanleius in curis secundis.

γ. 1356. ΚΟΙΝΩΣΩΜΕΘ'. Κοινωσοίμεθ' Schutz. Κοινωσαίμεθ' Pors. At forte vulgata tueri possis, modo illa ἂν πῶς non ad κοινωσώμεθ' sed ad suppressum κοινώσασθαι δυναίμεθα referamus.

γ. 1363. ΩΣ. Ὡς pro ἕως Schutz.

γ. 1365. ΟΙ ΔΕ ΜΕΛΛΟΥΣΗΣ ΚΛΕΟΣ ΠΕΔΟΝ ΠΑΤΟΥΝΤΕΣ. Οἱ δὲ μέλλοντος κλέος Πέδον πατοῦντες Pauw. qui libros quosdam suspicatur exhibuisse, Οἱ δὲ μελλῆσαν κλέος Ὁδὸν πατοῦντες. Οἱ δὲ μελλέσης κλεῆς Πέδον πατοῦντες mavult Abresch. modo verbum κλεῆς a κλεῶ aliunde possit stabiliri. Pauwium reprehendit et vulgatam tuetur Heath. quem Vide in Notis Varr. Philologg. Sed sanum esse hunc locum nemo mihi persuadebit. Suspicor in πέδον latere genitivum quod cum μελλήσης cohæreat, e. g. πόλιος, quod Is. Casaubono suppressum videbatur, Vel legendum, Οἱ δὲ μελλόντων κλέος Ποδοῖν πατοῦντες, *Illi vero gloriam nostram cunctantium pedibus conculcantes,* quamvis Heathio nimis arguta videbatur appositio illa inter ποδοῖν et χερὶ, quæ tamen forte Æschylo non obversabatur.

γ. 1367. ΤΥΧΩΝ ΛΕΓΩ. Τύχῳ λέγων Schutz. 2. At nihil mutandum, quod ex genitivis βουλῆς ἥσσονος satis patet.

γ. 1368. ΠΕΡΙ. Schutzius existimat librarium dum oculos in præcedentis versiculi clausulam, χερὶ, conjiceret, dedisse περὶ cum

Digitized by Google

revera παρὰ scribendum fuerat. *Non video quodnam consilium capiens loquar*, h. e. quid mihi verba ad consilium capiendum prosint; *ab agente potius etiam consilium proficiscitur*; h. e. melius profecto esset agere quam sermocinari; sermocinando nihil proficimus; audacter potius rem aggredientibus consilium e re natu veniret. Sic ipse sibi Chorus inertem ignavamque garrulitatem exprobrat. At in edit. 2. πίρα exhibuit, ac vertit, *Haud video quodnam consilium sermocinando inventurus sum. Agentis potius est porro deliberare.* Sed aliter legendum esse seqq. satis indicant, in quibus asserit Chori pars altera, se quoque in eadem esse sententia, quoniam consilia nihil valeant ad mortuum excitandum. Itaque h. l. legerem,

Τῷ δρῶντός ἐστι, κἀ τὸ βυλεῦσαι παρά.

Nescio, inquit Semichorus prior, *quodnam consilium ineam; hoc opus agentes, non deliberantes desiderat.* Respondet Semichorus alter, *Et ipse in eadem sum sententia, quoniam despero verbis* seu *sermocinando mortuum excitare.*

γ. 1371. ΚΤΕΙΝΟΝΤΕΣ. Videtur scribendum τείνοντες. CANTER. Omnino recte. Sic Pauw. Schutz. Pors. 2.

γ. 1373. ΚΡΑΤΕΙ. Κρατεῖ Is. Casaub. I. Voss. Schutz. Et sic procul dubio legendum.

γ. 1379. ΠΛΗΘΥΝΟΜΑΙ. Πληθύομαι Pors. Mox πάροιθε Pors. Schutz. 2.

γ. 1383. ΠΩΣ ΓΑΡ. Ὡς (h. e. ὅτως) γὰρ Schutz. omissâ post ἐκπνεύματος interrogatione.

γ. 1384. ΠΗΜΟΝΗΝ ΑΡΚΥΣΤΑΤΟΝ. Vulgatam defendit Pauw. ex Eurip. Orest. γ. 1422. Μηχανὰν ἀρκυστάταν. Πημονῆς ἀρκύστατον post Stanleium Schutz. 2. quam lectionem amplector cum ob rationes a Stanleio allatas tum quia locum apud Euripidem vix sanum esse suspicatur Musgrav. ibique legendum ἀρκύστατ' αὖ. Πημονὴν ἀρκυστάτων legit Wakef. in Notis ad Eumen. γ. 112.

γ. 1385. ΦΡΑΞΕΙΕΝ. Φράξει' ἂν Schutz. 2. Mox ἀφρουτίστῳ Jacob.

γ. 1387. ΝΙΚΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ. Δίκης παλαιᾶς Pauw. qui per ἀγὼν παλαιᾶς δίκης intelligit ἀγὼν quo Clytæmnestra ulsciscerétur filiam interfectam in Aulide; et δίκη illa παλαιᾶ quia tantum temporis intercesserat. Hoc autem Heathio displicet, qui legit, Νείκης παλαιᾶς, *veteris simultatis.* Suid. Νείκη· ἡ φιλονεικία. Etymol. Magn. in Voce Δίκη. Νείκη, ἡ φιλονεικία, ἐκ τῆ νεῖκος. Sic et Schutz., ut mihi videtur, rectissime.

γ. 1388. ΕΣΤΗΚΑ Δ' ΕΝΘ' ΕΠΕΣ' ΕΠ' ΕΞΕΙΡΓΑΣΜΕΝΟΙΣ. Ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπεσεν (vel ἔπιπτ') ἐπ' ἐξειργασμένοις Is. Casaub. Jacob. Ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπεσ' ἐπ' ἐξειργασμένοις B. ad Marg. Ask. Ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπεσεν ἐπ' ἐξειργασμένοις item Pauw. H. e. *Ubi Agamemnon cecidit, ibi ego steti, re peracta.* Porro monet vir cl. hoc victoriam plenam denotare, et elegantem esse oppositionem inter ἕστηκα et ἔπεσεν. Quod Heathio frigidissimum et infra Æschyli ingenium videtur, itaque legit ille, Ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπεσεν ἐπεξειργασμένος, *stiti autem eum*

Digitized by Google

ubi cecidit peremptus. Quod mihi quidem nunquam probabitur. Hunc versum loco suo motum et post ℣. 1401. reponendum esse censet Abresch. qui et pro ἔπεσ', ἔπεσσ', geminato σ legendum proponit, quod neutiquam ferendum. Schutz. vero legit, Ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπεσον ἐπ' ἐξειργασμένοις, ubi post ἐξειργασμένοις subintelligi jubet ἐχθροῖς, ac sic interpretatur, *egoque super hostibus meis, ubi ceciderunt, steti.* At Ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπαισ' ἐπ' ἐξειργασμένοις in edit. 2. h. e. ipso interprete, *Ego super hoste debellato, ubi eum percussi victrix steti.* Ἔπαισα autem confirmat ex ℣. 1393. ἔπεσ' † ἐπ' ἐξειργασμένοις Pors. 2. Locum autem sic legisse videtur Interpres Gallicus, quantum ex ejus interpretatione colligere est, Ἕστηκε δ' ἔνθ' ἔπεισ' ἐπ' ἐξειργασμένοις, nam sic ille, *L'ennemi est arrivé où je l'attendois: tout etoit prêt.* Quod minime displicet. Et sane sive sic legas, sive Ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπαισ', sive Ἕστηκα δ' ἔνθ' ἔπεσεν, sive Ἕστηκε δ' ἔνθ' ἔπεσεν, illa ἐπ' ἐξειργασμένοις eo sensu quo vertit Interpres Gallicus proculdubio accipienda sunt. Et sic magnus ille Casaub. in Notis Varr. Philologg. Non audiendus autem est Wakefieldus qui S. C. §. 40. reponere voluit, Ἕστηκε δ' ἔνθα πῶς ἐπ' ἐξειργασμένοις.

℣. 1392. ΠΕΡΙΣΤΟΙΧΙΖΩ. Περιστολίζω Marg. Ask. Περιστιχίζω Stanl. in curis secundis post Canterum. Et sic Pauw. et reliqui omnes. Quæ lectio verissima est, et a nobis in textum recepta contra fidem quam Stanleio debebamus, qui in edit. sua habuit περιστοιχίζω. Mox καλόν Is. Casaub. Deinde οἰμώγμασι Pors.

℣. 1394. ΑΥΤΟΥ. Αὐτῦ Is. Voss.

℣. 1397. ΤΟΝ ΑΥΤΟΥ ΘΥΜΟΝ. Omnino legendum τὸν αὐτῦ θυμόν.

Ibid. ΟΡΜΑΙΝΕΙ. Mira est emendatio Pauwii, qui cum fateretur se nescire quid esset ὁρμαίνει hoc loco, legendum proponit ὁρμίζει, ac vertit, *Ita animum suum in stationem subducit cadens:* ita orcum adit. Nihil immutandum docet Heath. cum apud Hesych. ὁρμαίνειν sit ὁρμᾷν, et ὁρμᾷν transitive sæpissime accipiatur. Sed vix viri cl. auctoritate adducor ut credam hanc esse veram lectionem, quam suspicor a glossemate loco motam. Si ἐξέπνει dedisset Æschylus recte se haberent omnia. Sed in tanta Codicum penuria nihil certi afferre possumus.

℣. 1399. ΨΑΚΑΔΙ. Ψεκάδι Pears. Mox Διὸς † νότῳ Pors.

℣. 1401. ΓΑΝ, ΕΙ ΣΠΟΡΗΤΟΣ. Γαῖα σπορητὸς Is. Casaub. Sed nullus dubito quin Æschylus scripserit Γᾶν εὐσπόρητον, quod Schutzio quoque in mentem venit.

℣. 1402. ΩΣ ΩΔ' ΕΧΟΝΤΩΝ. Ὧν ὧδ' ἐχόντων Pauw. vulgatam Græce non dici posse affirmans, quem contra Heathius citat e Soph. Ajac. ℣. 915. Ὡς ὧδε τῦδ' ἔχοντος αἰάζειν πάρα. Et ibid. ℣. 996. ὡς ὧδ' ἐχόντων παρὰ στενάζειν, et rurs. ℣. 281. ὡς ὧδ' ἐχόντων τῶνδ' ἐπίστασθαί σε χρή.

℣. 1404. ΕΙ Δ' ΗΝ ΠΡΕΠΟΝΤΩΝ ΩΣ ΕΠΙΣΠΕΝΔΕΙΝ. Εἰ δ' ἦν πρεπόντων πῶς, ἐπισπένδειν, vel Ει δ' ἦν, πρεπόντως ὥς γ' ἐπισπένδειν, pro

Digitized by Google

ἔτως, Pauw. qui περιπόντως a seq. δικαίως confirmari putat. Ἐπιστεύδειν *urgere, insultanter instare,* Jacob. quod jure Pauwio displicuit.

℣. 1405. ΤΑΔ' ΑΝ. Τόδ' ἂν malebat Heath. sed vulgata satis recte se habent.

℣. 1408. ΘΡΑΣΥΣΤΟΜΟΣ. Θρασύστομον Jacob. Pauwius vero vulgatam servat, sed colo post γλῶσσαν distinguit. Rectius commate tantum interpungit Schutz.

℣. 1413. ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Οὐ σός ἐστιν Ἀγαμέμνων, *Mortuus est tuus Agamemnon,* Pauw. qui ἅε ἐστιν Græcam gemmulam vocat. At vulgatam defendit Heath. quem vide in Notis Varr. Philologg.

℣. 1414. ΝΕΚΡΟΣ ΔΕ ΤΗΣΔΕ ΔΕΞΙΑΣ ΧΕΡΟΣ. Male Abreschius voluit, sublato puncto, χειρὸς cum ἔργον conjungi, ut Choeph. ℣. 229. ὕφασμα τῦτο σῆς ἔργον χειρός, nam ibi omnino alia est locutio, hic vero constructio aperte postulat ut arcte jungatur ἔργον δικαίως τέκτονος. Nihil mutandum, nisi forte pro δὶ τῆσδε legendum fuerit δ' ἐκ τῆσδε.

℣. 1416. ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. ΣΤΡΟΦΗ. 1. Troch. dim. acat. Metricus antiquus Antispast. dim. hyperc. vocat: sic Antispastus primus est quinquesyllabus. 2. Asynartet. e penth. Troch. 3. Asynartet. e penth. Troch. Vide suo loco. 4. Troch. trim. brachyc. α in ἀρὰς hic corripitur. 5. Asynartet. e penth. Iamb. De Antistrophicis 3, 4, 5. Vide suo loco. PAUW. 4. Asynartet. e Dochmio et Iamb. dim. brachyc. 5. De hoc et de Antistrophicis 4, 5. Vide suo loco. HEATH. 1. Asynartet. e Dochmio et syzyg. Iamb. 2. Asynartet. e Dochm. 3. Similis præcedenti. 4. Choriamb. trim. acat. ex Choriambo et Iamb. dim. 5. De hoc et de Antistrophicis 3, 4, 5. Vide suo loco.

℣. 1417. ΕΔΑΝΟΝ. Ἐδανόν Is. Casaub. vide Hesych.

Ibid. ΡΥΣΑΣ. Ῥυτὰς post Stanleium Pauw. at ῥυσὰς non solicitant Abresch. Heath. qui *crispi* reddunt. Malim tamen Stanleium sequi.

℣. 1418. ΟΡΩΜΕΝΟΝ. Videtur scribendum ὁρόμενον. CANTER. Ὁρμώμενον Is. Casaub. Ὁρόμενον item Pauw. Heath. Schutz. 1. Ὄρμενον Abresch. Pors. Schutz. 2. quos sequor. Mox pro ἐπίθω, ἐπείθω Jacob.

℣. 1420. ΑΠΟΛΙΣ. Ἀπόπτολις Is. Casaub. Herm. Hunc versum in duos dividit Heath. sic legens,

1. Ἄπολις δ' ἔση καὶ
2. Μῖσος ὅμοβριμον ἀστοῖς.

Ut 1. Sit penth. Iamb. 2. Period. cat. At conjunctim Schutz.

Ἄπολις δ' ἔση καὶ μῖσος ὅμοβριμον ἀστοῖς.

At in edit. 2. post Pors.

Ἄπολις δ' ἔσει μῖσος ὅμοβριμον ἀστοῖς.

Sic est Asynartet. ex Iamb. penth. pro Dochmio, et Dochmio.

Digitized by Google

Sed quia minus convenit Antitheticus, Heathium sequor, ut 1. Sit Iamb. penth. 2. Pherecrateus.

γ. 1422. ΔΗΜΟΘΡΟΥΣ. Δημοθρόους maluit Pauw. ut supra, γ. 1419. nec Anapæstum in quarto loco expalluit.

γ. 1423. ΤΟΔ'. Τόγ' vel τότ' Is. Voss. Τί γ' Pauw. nisi τόδ' sit pro κατὰ τόδε. Τὸ δ' Abresch. quasi δὲ post secundam vocem hic locum haberet, et ἐνάντιον φέρων τῷδε esset προφέρων κατὰ τῆδε. Non probo. Sed ὧδεν τόδε idem valere quod ὧδεν τοιῦτο monuit Heath. "Insolentior est phrasis, fateor, inquit ille, non tamen ideo statim exterminanda. Saltem ampliare decet." Si quid mutandum, malim cum Stanleio et Vossio τότ'. Sed forte vulgata recte se habet, ut ὧδεν τόδ' sit pro ὧδεν τῶνδ', *nil horum*, ut Juvenalis loquitur.

γ. 1424. ΜΟΡΟΝ. Μόρων Jacob.

γ. 1425. ΕΥΠΟΚΟΙΣ. Vel εὐπόροις, vel εὐπόοις reponi vult Pauw. qui εὐπόκοις duriuscule cum νομεύμασιν, *pascuis*, conjungi existimat. Sed hypercriticum agit vir cl. et νομεύμασιν *gregibus*, non *pascuis* vertendum esse monet Heath. ut sit *ovibus abundantibus in gregibus velleribus bene instructis*. At totum versum sic legit Schutz. 2. Μήλοις φλεόντων εὐπόκοις νομευμάτων, cum ipsa pascua lanigeris ovibus abundarent. Non probo. Potius dicerem μήλων φλεόντων ad βοτῆ apponi.

γ. 1427. ΘΡΗΚΙΩΝ ΤΕ ΛΗΜΜΑΤΩΝ. Malim si divinare liceat Θρηκίων ἀημάτων quo vocabulo Diris utitur. CANTER. Elegantissima est et lenissima Canteri emendatio, quam tamen neminem paulo oculatiorem sumpturum esse censet Pauw. Itaque legendum proponit, Θρηκίων γε λημάτων, a λῆμα, θράσος, δύναμις, τολμὰ, quod Tragicum et Æschyleum, ut solet, vocat. Illud autem merito rejecit Heath. qui Canterum sequitur, et sic Schutz. Pors. Mox τῆσδ' ἴσχει Schutz. Τῆσδε χερῶν Pors. quod rectius.

γ. 1431. ΠΑΡΕΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗΣ. Παρεσκευασμένον Is. Casaub. Pears. Vel παρεσκευασμένῳ, hoc sensu, *Moneo te ad minandum mihi ut sic accedas tanquam paratus ex æquo*: vel, *dominari mihi postquam viribus victoriam obtinueris*. Παρεσκευασμένῃ, scil. χειρὶ, Jacob. Distinguendum ante χειρὶ censet Pauw. ut παρεσκευασμένης (ἐμοῦ scil.) ἐκ τῶν ὁμοίων cohæreat: *ad utramque parata*: vel victa regi, vel vincens regere. Monet etiam legi posse,

——λέγω δέ σοι
Τοιαῦτ' ἀπειλεῖν, ὡς παρεσκευασμένη
Ἐκ τῶν ὁμοίων' χειρὶ νικήσαντ' ἐμοῦ
Ἄρχειν' ἰὰν δὲ τἄμπαλιν, κ. τ. λ.

Intricatissimam, ut semper fere, constructionem init Abresch. Λέγω δέ σοι τοιαῦτά (σε) ἀπειλεῖν (ἐμοὶ) νικήσαντα χειρὶ ἐκ τῶν ὁμοίων (ἐμὲ, ὡς ἐγὼ ἐνίκησα τὸν φύσιν μὲ) ὡς παρεσκευασμένης (σε) ἄρχειν ἐμοῦ. Vel, λέγω δέ σοι τοιαῦτα ἀπειλεῖν (τὸν) νικήσαντα χειρὶ ἐκ τῶν ὁμοίων ἄρχειν τε ἐμοῦ, ὡς παρεσκευασμένης ἐμοῦ (τοῦτο παθεῖν) unde et suspicatur post ἄρχειν :

Digitized by Google

textu inserendum τι. Mihi quidem neutrum placet. Vulgatam habet in textu Schutz. at in Notis legendum proponit,

——λέγω δέ σοι
Τοιαῦτ' ἀπειλεῖν, ὡς παρεσκευασμένη σ'
Ἐκ τῶν ὁμοίων χειρὶ νικήσαντ' ἐμὲ
Ἄρχειν.——

Quæ sic reddit, *Dico autem tibi*, h. e. volo tibi persuadeas, *te talia* cum minaris sic mihi *minari, ut parata sim*, et exspectem *te si similiter manu viceris mihi imperaturum; sin autem contraria perfecerit Deus*, ut vos a me vincamini, *sero tandem* damno *edoctus sapere teque continere discas*. Quam lectionem in textum edit. 2. recepit. Sed est ea minus facilis et perspicua quam ut a me probetur. Ac locum diligentius consideranti corruptela in voce χειρὶ inesse videtur. Malim igitur sic legere,

——λέγω δέ σοι
Τοιαῦτ' ἀπειλεῖν ὡς παρεσκευασμένη·
Ἐκ τῶν ὁμοίων χρῆν σε νικήσαντ' ἐμὲ
Ἄρχειν.——

Dico autem tibi hæc mihi te minari satis paratæ. Te vero tum imperium sic in me exercere decebit cum viceris. Cf. omnino ℣. 1428. et ℣. 1421. ubi de Choro ait Clytæmnestra ΝΥΝ μὲν δικάζεις.

℣. 1436. ΤΥΧΑΙ. Malim ψυχᾷ. CANTER. Emendationem Canteri duabus de causis Pauwius rejiciendam judicat. Primum quod metro officit, deinde quod præcesserat φρὴν ἐπιμαίνεται, quod cum ψυχᾷ minus recte jnngeretur. Ipse igitur per φονολιβεῖ τύχᾳ simpl. *cædem* intelligit. Τύχᾳ quoque servat Heath. Schutzius autem in τύχᾳ, τεύχει latere censet, quo vas aut poculum denotetur cujus sanguineo haustu quasi inebriata et ad furorem acta dicatur Clytæmnestra. Sed in edit. 2. vulgatam recepit.

℣. 1437. ΛΙΠΟΣ. Λίβος Pears. qua voce utitur Galenus apud Hippocr. interpretatus ἐπίσαγμα τι τῶν ὀμμάτων ἐγχυματιζόμενον. Is. Casaub. Λῖπος servat Abresch. quem vide in Notis Varr. Philologg. in cæteris cum Stanleio facit. Rectius λίπος Pors.

℣. 1438. ΕΥΠΡΕΠΕΙΑΝ ΤΙΕΤΟΝ. Puto Æschylum scripsisse ἐμπρέπει ἀτίετον. Similiter ἀτίετα λάχη θεῶν in Diris ponit. CANTER. Ἐμπρέπει ἀτίετον, vel ἀνιερὸν Is. Casaub. Pears. Totum locum sic legit Pauw.

——λῖπος ἐπ' ὀμμάτων
Δ' αἵματος εὐπρέπει· ἄτιτον ἔτι σε χρὴ τε-
ρομέναν φίλων τύμμα τύμμα τίσαι.

Per λῖπος αἵματος autem intelligit vir cl. ut ipsius verbis utar, "*sanguinis pinguiores particulas:* illud, quod in sanguine est olei instar: sanguis ex cæde adhuc in palpebris tuis sedet, ibique vultui ornamento est: Fit sæpe ut manus sanguine imbutæ

Digitized by Google

sanguinem allinant et vestibus et vultui: id factum fingit poeta hic, et λῖπος αἵματος sic convenientissimum: Uncti quasi sanguine oculi tui, et sanguis nunc est medicamen faciei tuæ." Hæc et plura ille quæ nos libenter missa facimus. Heathius vero sic legit ac vertit:

——λῖπος ἐπ' ὀμμάτων
Αἵματος ὐ πρέπει ἀτίετον· ἔτι σε χρὴ
Φίλων στερομέναν
Τύμμα τύμματι τίσαι.

Unctio sanguinea circum oculos non præbet speciem impunitatis; adhuc oportet te, amicis orbatam plagam plaga rependere. Monet porro frigere illud τύμμα, quod in vulgatis repetitum defendit Pauw., et facillime festinanti librario excidere potuisse ultimam syllabam in voce τύμματι, propter vocem proxime sequentem τίσαι ab eadem syllaba incipientem. Et sic fere Schutz.

——λῖπος ἐπ' ὀμμάτων
Αἵματος ὐ πρέπει ἀτίετον· Ἔτι σε χρὴ
Στερομέναν φίλων τύμμα τύμματι τίσαι.

Εὐπρέπειαν † τίστον Pors. 2. Mihi quidem desiderari videtur γ' hiatus vitandi causa, ut legatur,

——λῖπος ἐπ' ὀμμάτων
Αἵματος ὐ πρέπει γ' ἄτιτον· ἔτι σε χρὴ
Στερομέναν φίλων
Τύμμα τύμματι τίσαι.

Illud enim γὶ certe vim addit sententiæ, et sic metra metris accurate respondent.

℣. 1439. ΤΥΜΜΑ ΤΥΜΜΑ ΤΙΣΑΙ. Τύμμα με τύμμα τίσαι Is. Casaub. Pears. Emendationem Stanleii τύμμα τύμματι τίσαι non recipit Pauw. quia, inquit ille "ambiguum est, et sic prius τύμμα ἐνεργητικῶς, posterius παθητικῶς accipiendum esset: quod sane minus conveniens: τύμμα τύμμα geminatum et per se elegans est et hic mire quadrat, quia uno et altero ictu maritum occiderat mulier improba." Hæc ille. At Stanleium vindicat Abresch. docens proverbiale esse τύμμα τύμματι τίσαι, ad instar κακὸν κακῷ θεραπεύειν, seu ἰᾶσθαι. Vide Parœmiographos et Erasmum in Adagio *Malum malo sanare.* Τύμμα τύμματι τίσαι item Pors.

℣. 1440. ΤΗΝΔ'. Τῆνδ' Is. Casaub.

Ibid. ΑΚΟΥΕΙΣ. Recte monet Pauw. emphasin esse in præsenti, et hoc ipsum esse dicendorum procœmium, itaque nihil mutandum fuisse. Sed emendatio Stanleii, ἀκούως, videtur Schutzio placuisse.

℣. 1442. ΑΤΗΝ. Malim Ἄτην τ', nam Δίκην h. l. προσωποποιεῖσθαι nemo dubitabit.

℣. 1443. ΦΟΒΟΥ. Nihil mutandum recte docet Pauw. quod

Digitized by Google

enim ornatius effert totus hic versus nihil aliud est quam simpl. *non metuam*. Et vulgatam hinc etiam stabiliri censet Schutz. quod Δεῖμος Φόβος τε apud Homerum in Martis filliis numerentur. Unde templum ei tribui consentaneum est.

ν. 1444. ΕΣΤΙΑΣ ΕΜΑΣ. Ἑστίας ἐμᾶς Is. Casaub. recte procul dubio. Sic Abresch. qui et scribi posse monet ἑστίαν ἐμὰν, minus recte, nam genitivus magis convenit. Ἐμᾶς item Schutz. 1. Sed ἐμῆς Pors. Schutz. 2. quod verius. Mox deest punctum post θράσυς in Steph.

γ. 1449. ΚΑΙ ΤΕΡΑΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΛΕΚΤΡΟΣ ΤΟΥΔΕ. Adjectas esse has voces suspicatur Schutz. ab aliena manu, cum in his nihil insit quod in θεσφατηλόγος et ξύνευνος non sit expressum. At rectius mox subdit fieri posse ut Æschylus Clytæmnestræ acerbius in Cassandram invehenti istam conviciorum acervationem vel cum tautologia quadam aptam censuerit.

γ. 1451. ΝΑΥΤΙΛΩΝ. Ναυτικῶν Is. Casaub.

γ. 1452. ΙΣΟΤΡΙΒΗΣ. Ἰσοτρίβης, *æque perita, æque exercitata in transtris nauticis*, Pauw. quasi innueret adeo σιτὸν ξύνευνον fuisse Cassandram ut transtris nauticis se æqualiter præberet, et classiario cuique non minus quam Agamemnoni prostaret: pessimum scortum. Vulgatam potius retinendam censet Heath. Sin cum Pauwio legas ἰσοτρίβης id alio sensu accipiendum docet, ut sit, *æque communis et attrita ac transtra nautica*, aut, *quæ æque cum Agamemnone transtra nautica corpore pressit, ea pro cubili usurpans*. Et hoc sensu ἰσοτρίβης in textum recepit Schutz. *ut itineris marini sociam designet*. Ἰσοτρίβης item Pors. Scio quam periculosum sit a tanto nomine discedere, sed Stanleio propugnante malim vulgatam retinere, ut reddatur, eodem interprete, *apud transtra nautica verna classiaria*, omnibus enim contumeliis Cassandram h. l. onerat.

γ. 1454. ΓΟΟΝ. Plene distinguit hic Schutz. 1. Sed commate tantum in edit. 2.

γ. 1456. ΕΥΝΗΣ ΠΑΡΟΥΟΝΗΜΑ. Εὐνῆς παροψώνημα Is. Casaub. Pears. Jacob. Εὐνὴν παροψώνημα Is. Voss. Εὐνῇ παροψώνημα ut ἐμοὶ εὐνῇ sit pro ἐμῷ εὐνῇ Pauw. Εὐνῇ etiam Schutzio non displicet, modo pro *morte* accipiatur, ut κεῖται de *mortua*. Sic minus impudentem fore Clytæmnestræ orationem censet vir cl. non tam aperte impermissa gaudia cum Ægistho profitentis. Sed assentiri nequeo interpretationi tam longe petitæ, quin et satis aperte de Ægistho jam locuta est γ. 1443. et seqq. Credideram olim scribendum fuisse Εὔνους, *benevola*, per irrisionem scil. Sed cum e vulgatis sensus oriatur satis idoneus, nihil muto. Παροψώνημα habent Abresch. Heath. Schutz. Pors. et sic procul dubio scribendum. Deinde χλιδὴν G. ad Marg. Ask.

γ. 1457. ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. ΣΤΡΟΦΗ α'. 1. Asynartet. e penth. Troch. 2. Troch. Ithyph. 3. Asynartet. e penth. Iamb. 4. Troch. dim. acat. cum duobus Dactylis, vel Choriamb. dim. hyperc. cum syzyg. Iamb. ἰπτασύμφ. 5. Troch. dim. acat.

Digitized by Google

6. Pæon. trim. acat. ex Creticis. In opposito Pæon. est quartus pro Cretico in principio. 7. Asynartet. e penth. Troch. De Antistrophicis vide suo loco. PAUW. 2. Pherecrat. 4. Period. hypercat. Ita absque ulla mutatione concordat antitheticus. 6. Antispast. dim. hypercat. ex Epitrito secundo, Antispasto, et syllaba. 7. Asynartet. ex syzyg. Troch. et Iamb. dim. brachyc. HEATH. Nos carmen hoc choricum, cum metrorum enarratione dabimus post ℣. 1585.

Ibid. ΦΕΥ ΤΙΣ ΑΝ. Τίς hic interrogative accipiendum monent Pauw. Heath. Sed cum Stanleio indefinite accipit Schutz.

℣. 1459. ΑΙΕΙ. Ἀεὶ Pors. Schutz. 2.

Ibid. ΜΟΛΟΙ. Non assentior Hermanno μόλοι hic et κράτος in antithetico, in versum præcedentem rejicienti.

℣. 1461. ΦΥΛΑΚΟΣ ΕΥΜΕΝΕΣΤΑΤΟΥ ΚΑΙ. Omnino rejiciendum illud καὶ in versum seq. ut hic sit Troch. dim. cat. ille Asynartet. ex Iamb. penth. pro Dochmio et Dochmio.

℣. 1462. ΓΥΝΑΙΚΟΣ. Γυναῖκα Is. Voss.

℣. 1463. ΑΠΕΦΘΙΣΕΝ ΒΙΟΝ. Βίον delendum esse censet Hermannus, eleganter, sic enim metra metris conveniunt, et sensus ubique servatur. Quin et perquam credibile est βίον glossographo deberi, et similes locos adducit Hermannus ex Homeri Odyss. β'. 368. et Eurip. Alcest. ℣. 992. Sic autem versus erit Period. dim. acat.

℣. 1464. ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ. Hæc ita pessime inscribuntur, nam et Anapæsti non sunt, et tales periodi Anapæsticæ non dantur: sequuntur Anapæsti quibus ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ recte præfigatur; Hæc ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ inscribi possunt, quæ non sunt scripta κατὰ σχίσιν, et ad Stropham, veluti appendix, accedunt. 1. Antispast. trim. brachyc. cum syzyg. Iamb. ἱπτασήμῳ et Antispasto quinquesyllabo, παρανόμως Ε. Ἰὼ stat extra versum. 2. Dactyl. trim. acat. 3. Antispast. Pherecrat. aut Anapæst. penthem. 4. Choriamb. dim. hyperc. aut Anapæst. hephthem. 5. Iamb. dim. hyperc. 6. Troch. hephthem. 7. Iamb. dim. hyperc. PAUW. 7. Period. cat. ἐρίδματος enim secundam necessario producit. Vide Dawes. Miscell. Critt. p. 192. 204. HEATH. Hæc nec Antispastica sunt, nec Monostrophica, sed revera secundam Strophen faciunt ab altero Semichoro cantatam (nam ubique hic pro ΧΟ. scribo ΗΜΙΧ.) cujus Antistrophen post ℣. 1483. excidisse arbitror, forte quod vel a Νῦν vel a Δαῖμον inciperet.

Ibid. ΠΑΡΑΝΟΜΟΥΣ. Malim παράνομος, aut potius πάρνομος metri causa. CANTER. Πάρα νόμους Pauw. Frustra hæc ad Anapæstica redigere voluit Heath. legendo,

Ἰὼ
Παράνομος Ἑλένα μία τὰς πολλὰς
Τὰς πάνυ πολλὰς
Ψυχὰς ὀλέσασ' ὑπὸ Τροίᾳ.

Digitized by Google

Παράνομος item Schutz. In Pors. 1. legitur,

Ἰὼ παρανόμως Ἑλένα
Μία τὰς πολλὰς, τὰς πάνυ πολλὰς
Ψυχὰς ὀλέσασ' ὑπὸ Τροίᾳ.

Et sic in edit. 2. nisi quod inter παρὰ et νόμως lacunæ signum apponatur. Schutzius vero qui ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ vocat, in edit. 2. Heathii distributionem sequitur.

℣. 1467. ΤΕΛΕΙΑΝ. Nihil mutat Pauw. repetito ψυχὰν ex præcedente ψυχάς.

℣. 1468. ΕΠΗΝΘΙΣΩ. Ἀπηνθίσω post Stanleium, Is. Casaub. Pauw. Schutz. sed ἀπανθίζειν eadem analogia esse *insuper decerpere* contendit Heath., qui vel hic ἐπήνθισεν vel mox ἥτις ἧς legi vult, cum sermo aperte sit de Clytæmnestra. Malim ἀπήνθισεν, ut sit sensus, *Nunc vero perfectam*, regiam, *memorabilem animam decerpsit furia illa quæ fuit in ædibus viri domitrix calamitas.*

Ibid. ΔΙ'. Δ' οἱ Is. Voss. Commate tantum ad finem hujus versiculi distinguunt Canter. H. Steph. Heath.

℣. 1469. ΗΤΙΣ ΗΝ. Ἤ τις ἦν Schutz. Et sic legisse videtur doctissimus Interpres Dutheilius, qui vertit, *Certes un démon de discorde est le fléau de ce palais.* Quod mihi quoque probatur.

℣. 1470. ΟΙΖΥΣ. Οἰζύς sine diastola Pors. Schutz. 2. recte procul dubio.

℣. 1475. ΟΛΕΣΑΣ'. Ὀλέσασα H. Steph. Mox ἔπραξε Pors. 2.

℣. 1477. ΕΜΠΙΠΤΕΙΣ. Scribendum ἐμπίτνεις. CANTER. Vulgatam tuentur Heath. Schutz. 1. at in edit. 2. reposuit ἐμπίτνεις Pro xo. Pears. habet ΗΜΙΧ. Rectissime. Hunc et seq. versiculum metri gratia post Stanleium sic dividunt Pauw. Schutz. Pors.

Δαῖμον, ὃς ἐμπίτνεις δώμασι καὶ διφυ-
ΐοις Ταντα λίδαισιν,

Neque aliter legendum,

℣. 1479. ΚΡΑΤΟΣ. Κράτος δ' Pears. Κράτος γ' Pauw. Heath. quod probo. Suspicor tamen vel in κράτος vel in κρατύνεις aliud vocabulum latere. Ἐκ ante γυναικῶν omittit Pors. 2.

℣. 1480. ΚΑΡΔΙΑ. ΔΗΚΤΟΝ. Καρδιόδηκτον metri gratia voluit Abresch. quod merito receperunt Schutz. Pors. Herm.

Ibid. ΕΜΟΙ. Ἐμῇ Is. Casaub. Ἐμᾷ Jacob. Totum versum sic legit Pauw. Δηκτὸν ἐμοὶ καρδίᾳ κρατύνεις, et ἐμοὶ pro ἐμῷ accipit, uti supra, ℣. 1455. Κρατύνοις Pors. 2.

℣. 1481. ΔΙΚΑΝ ΜΟΙ. Ut metra conveniant Strophicis *nostris* rejiciendum est illud μοὶ in versum seq.

℣. 1482. ΣΤΑΘΕΙΣ ΕΚΝΟΜΩΣ. Σταθεὶς ἔκνομον Jacob. Σταθεῖσ', ut Stanleius in curis secundis, conjecit etiam Schutz., ut tota ἔξοδος ad Clytæmnestram respiciat Agamemnonis corpori adstantem, quod cum ℣. 1413. pronuntiaretur in scenam illatum

Digitized by Google

fuisse censet vir cl. Hinc certe præclara oritur comparatio scelestissimæ mulieris cum corvis qui dum cadaveribus vescuntur alis clangunt et rauca voce crocitant. Σταθεῖσ' etiam Pors. 2.

℣. 1483. ΕΠΕΥΧΕΤΑΙ. Videtur scribendum ἐπεύχεται, sicut κρατύνεις. CANTER. Vocem hic excidisse dissyllabam vidit Pauw. a qua pendebat ἐπεύχεται, quam φόνος fuisse suspicatur vir cl. Sin ἐπεύχεται legatur, ad δαῖμον scil. respiciens, φόνῳ. Si ἐπεύχεται legatur, δαῖμον iterum repetendum esse censet Schutz. quod admodum languet, sin ἐπεύχεται, φόνῳ. Stellula aliquid deesse significavit Pors. 1; et sic Schutz. 2. Nos nihil desideramus; (vide ad ℣. 1463.) et nullum defectus signum habet Pors. 2. Sin fuerint quibus abesse aliquid omnino videbitur, iis auctor sim ut in Stropha retineant βίου et hic addant δόμοις.

℣. 1484. ΝΥΝ Δ'. Νῦν γ' G. ad Marg. Ask. Personam ΚΛ. non apponit H. Steph. ΚΛ. vel ΗΜΙΧ. Pears.

℣. 1485. ΤΡΙΠΑΧΥΙΟΝ. Secundam in τριπάχυιον produci censet Pauw. itaque metro consulens reponit τρισπάχυιον (υι ante vocalem, si Diis placet, correpta) vel τρίσπαχυν. Nullam difficultatem agnoscit Heath. cui Doricum α corripi posse videbatur; et sic Schutz. Sed hæreo, nec aliam invenio viam qua me expediam, nisi cum Pauw. legatur τρίσπαχυν. Si enim τριπάχαιον vel aliud simile reponas, id a ductu literarum nimium quantum decedet.

℣. 1487. ΕΚ ΤΟΥ. Ἐν τῷ Jacob. Ad finem hujus versiculi colo, distinguit Pauw. quod merito culpavit Schutz.

℣. 1488. ΝΕΙΡΕΙ ΤΡΕΦΕΤΑΙ. Νείῃ τρέφεται Is. Casaub. quod non improbat Pauw. Ἤρι τρέφεται Is. Voss. Νείῃ quoque ab Heinsio probatum fuisse ad Hesych. in Voce monet Schutz. et ipse in textum recepit.

℣. 1489. ΑΧΟΣ. Ἄγος post Stanleium Is. Casaub. Schutz. 2. Sed invitis Pauw. Heath.

℣. 1490. ΣΤΡΟΦΗ β'. 1. Troch. Ithyph. Ita enim jubet antitheticus quem vide suo loco. 2. Troch. dim. acat. cum duobus Dactylis, vel Choriamb. dim. hyperc. cum syzyg. Iamb. ἱππασήμῳ. 3. Ion. dim. acat. cum Ditrochæo. Vel Iamb. hephthem. 4. Troch. Ithyph. 5. Iamb. dim. acat. 6. Similis præcedenti. 7. Iamb. trim. cat. 8. Antispast. Glycon. hyperc. PAUW. 2. Logaœdicus dim. 4. Period. cat. HEATH. Nos nostra dabimus post ℣. 1585. Pro ΧΟ. ΗΜΙΧ. hic habet Pears.

℣. 1498. ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ. Hæc etiam non sunt Anapæsti: nam et clausula Anapæstica non est, et ante clausulam versus stat alterius mensuræ. Versus sunt mixti, non ejusdem generis, qui ad Stropham iterum instar appendicis accedunt. 1. Ἰὼ ἰὼ stat extra versum, et pro monom. Iamb. haberi potest. 2. Antispast. trim. cat. 3. Antispast. dim. hyperc. cum syzyg. Iamb. ἱππασήμῳ. 4. Anapæst. dim. acat. 5. Antispast. trim. brachyc. cum syzyg. Iamb. ἱππασήμῳ. 6. Anapæst. dim. acat. cujus monometra non separantur. 7. Iamb. dim. acat. 8. Troch. dim. acat. vel Dactyl. hephthem. media in βιλίμνῳ est

Digitized by Google

anceps. Quæ sequuntur sunt Anapæsti. PAUW. Versus hosce non revera Anapæsticos esse, sed mixtos, recte vidit Pauw. Quatuor tamen priores Anapæstici sunt, quorum primus et tertius dimetri sunt acatalectici, secundus et quartus similes catalectici; ultimæ etiam duæ syllabæ vocis ἑκηβόλου per synizesin in unam contrahuntur. 6. Anapæst. dim. acat. 7. Ion. a majore dim. hyperc. ex Pæone secundo pro Ionico, syzyg. Troch. et syllaba. 8. Logaœdicus. HEATH. Nostra vide post ℣. 1585.

Ibid. ΙΩ ΙΩ. Hæc cum antecedentibus tanquam unam Stropham conficerent continuant Schutz. Pors. usque ad ℣. 1505. βιλίμνᾳ. Et sic in Antistropha.

℣. 1504. ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΟΝ. Comma hic deleri jubet Pauw. perperam, nam hæc ὦ μοι μοι κοίταν τάνδ' ἀνελεύθερον quasi per parenthesin interjecta sunt. Nescio tamen annon κοίτας τᾶσδ' ἀνελευθέρας melius foret.

℣. 1506. ΤΟΔΕ ΤΟΥΡΓΟΝ ΕΜΟΝ. Malim τὦργον τόδ' ἐμόν, ut suavius decurrat versus.

℣. 1507. ΜΗΔ' ΕΠΙΛΕΧΘΗΣ. Μήγ' ἐπιλεχθῇς Jacob. Μὴ δ' ἐπιλεχθῇς Pauw. qui ἐπιλεχθῇς pro ἐπιλεγῇς, passivum pro activo poni, et φόνου αἰτίαν vel tale aliquid intercidisse existimat. Μήδ' ἐπιλεχθῇς item Schutz. sed nullam lacunæ notam apposuit, uti nec Pors. Sed aliquid desiderari credo, ut accurate respondeat hic numerus versiculorum iis quæ sequuntur Antistropham. Quin et in ὡς μὲν ἀναίτιος εἶ τῆδε φόνου videtur Chorus ad ipsa Clytæmnestræ verba alludere.

℣. 1512. ΑΠΕΤΙΣΕΝ. Suspicor hunc versiculum haud fuisse basin Anapæsticam, sed desiderari dipodiam, quæ forte a τὸν incipiebat, et ξιφοδηλήτῳ, ℣. 1537. respondebat.

℣. 1513. ΝΕΑΡΟΙΣ. Emendationem Stanl. νεκροῖς, improbat Pauw. cum sermo sit de filiis Thyestæ. Immo, et subjungere potuisset vir cl. τέλεον et νεαροῖς inter se opponi, Agamemnonem scil. *adultum* Pelopi *impuberi*.

℣. 1514. ΑΝΑΙΤΙΟΣ ΕΙ. Ἀναίτιός γ' εἶ ut sit, ex sua mente, Troch. Ithyph. Pauw. Vel ἀναίτιος ἦσθα, unde sic etiam pro Dactyl. trim. cat. haberi posse existimat. Ἀναίτιός γ' εἶ etiam Heath. qui monet nullum Dactylicum catalecticum in dissyllabum dari, propter ultimæ syllabæ indifferentiam. Ἀναίτιος εἶ σὺ Schutz. unde majorem vim addi sententiæ existimat.

℣. 1516. ΠΩ; ΠΩ; Πῶς; πῶς; G. ad Marg. Ask. quod malim.

℣. 1520. ΟΠΟΙ ΔΕ. Ὅς γε Marg. Ask. Ὅ τοι Pears. Ὅπου γε Heath. quod probo. Mox προσβαίνων H. Steph. Pro μίλας Ἄρης Botheus habeat μίλιος Ἄρης quod minime displicet.

℣. 1521. ΠΑΧΝΑΙ ΚΟΥΡΟΒΟΡΩΙ. Πάχναι κυροβόρου Is. Casaub. Πάχναν κυροβόρῳ Pauw. quæ sic explicat, "*quocunque vero etiam processerit* Ἄρης μίλας *pruinam et frigus puero voraci præbebit*: De Oreste sermo est, eumque designat illud πατρόθεν δὲ συλλήπτωρ γένοιτ' ἂν ἀλάστωρ: neque aliud quam cædes materna indicatur istis

Digitized by Google

βιάζεται δ' ὁμοσπόροις ἐπιῤῥοαῖσιν αἱμάτων μέλας Ἄρης, In quibus βιάζεται sumitur ἐνεργητικῶς, *violente contendit, vim exercet:* ἐπιβαίνων vero et παρέξει Martem ultorem respiciunt, et προβαίνων positum est pro προβαίνῃ. Κυροῦόρος pro κῦρος βόρος sumendum; eoque Orestes etiam intelligendus; in cujus pectus pruinam et frigus inderet Mars, ut matrem occidere posset: Obscure loquitur Chorus, et futura præsagiens ad instar Cassandræ verba facit obliqua." Hæc Pauwius. Πάχναν item Heath. qui sic interpretatur, " *Adigitur vero cognatis sanguinis profluviis niger discordiæ et furoris Genius ad id sceleris fastigium, quo quidem progressus glaciem et horrorem ei etiam qui liberos proprius voravit,* Thyestæ scil. *incutiet.* Matricidium scil. Orestis obscure prædicit Chorus. Nihil infelicius et omni sensu magis expers me vidisse memini quam est Pauwiana hujus loci interpretatio." Hactenus Heath. Et sic Schutz. 1. nisi quod pro Thyeste per κυροῦόρῳ Atreum intelligat, collatis ℣. 1510, 1511. Ὁ παλαιὸς δριμὺς ἀλάστωρ Ἀτρέως καλεισθω θοινητῆρος. At in edit. 2. de Thyesta interpretatur. Aposiopesin post προβαίνων fingit doctissimus Interpres Gallicus, ad hunc modum, *Mars ne fait couler ici le sang que par des parricides. Il s'en prepare un ..... L'ombre de Thyeste elle même en frémira.* Vereor ut sana sint hæc, nec tamen in tantis tenebris unde lux oritura sit perspicio. Itaque Heathium ita sequor ut meliora docenti libenter me addicam. Olim mihi in mentem venit, ob similitudinem literarum in δὲ καὶ et δίκην, legi posse, Ὅς, vel ὅ τοι, δίκην προβαίνων Πάχνας κυροῦόρου παρέξει, ut per πάχνην designaretur *sanies concreta,* seu *grumi sanguinis e cæde concreti.* Et mox paulo audacius, ὅ τοι δίκην προβαίνων Πατρὸς κυροῦόρου παρέξει. Sed ejusmodi conjecturis parcius indulgendum, et forte genuinæ lectioni proxime accedit Stanleius in Notis.

Ibid. ΠΑΡΕΞΕΙ. Assentior Aurato προσίξει; reponenti. CANTER.

℣. 1522. ΙΩ. Similem repetitionem usurpavit etiam Euripides Bacchis, Ione et Electra. Et usurpabit iterum Æschylus, Diris ter, et Supplicibus bis. CANTER. Pro ΧΟ. Pears. hic habet ΗΜΙΧ. rectissime.

℣. 1530. ΟΥΤ'. Οὐκ Schutz. recte.

℣. 1532. ΟΥΔΕ ΓΑΡ ΟΥΤΟΣ. Vulgatam contra Stanl. tuetur Pauw. ut sit sensus, Non ἄτα δολία, sed aperta fuit, quam ille in domum intulit, et sicuti filiam gladio sustulit, a me vicissim sublatus est gladio. Quare mors sane non indigna et ἀνελεύθερος ei contigit. Cum interrogatione legit Schutz. optime quidem. Et sic Interpres Gallicus, qui pulcherrime vertit, *N'employa-t-il pas la ruse pour faire mon malheur?* Quin et hæc tanquam per parenthesin videntur interjecta; et sic facile procedunt omnia, nec in ἀλλὰ quicquam est incommodi.

℣. 1534. ΠΟΛΥΚΛΑΥΤΟΝ Τ'. Πολυκλαύτην deleto τ' Pors. ad Eurip. Med. ℣. 822. Πολύκλαυτον δ'. G. ad Marg. Ask. Πολύκλαυτόν

Digitized by Google

γ' Pears. Pauw. Particulam otiosam prorsus tollit Schutz. sed legendum erat etiam πολυπλαύτην metri gratia.

℣. 1536. ΑΞΙΑ ΠΑΣΧΩΝ. Haud deterius foret Ἄξι' ἴπασχ' ὡς, κ. τ. λ.

℣. 1539. ΣΤΡΟΦΗ γ'. 1. Asynartet. e penth. Iamb. 2. Choriamb. dim. cat aut Troch. Ithyph. εὐπάλαμον scribere non necesse. 3. Asynartet. similis primo. 4. Asynartet. e penth. Iamb. et Iamb. dim. brachyc. vel Period. a duobus Iambis incipiens et in Trochæos desinens: res eodem redit, et Asynarteti e penthemimeribus etiam Periodici dici possunt. 5. Asynartet. similis iterum primo. 6. Iamb. trim. brachyc. Vide suo loco, ut de antithetico quoque. 7. Iamb. dim. hypercat. cum Spondeo in secundo loco: vel Antispast. dim. hyperc. cum Antispasto in longam desinente. Vide suo loco. PAUW.

Ibid. ΣΤΕΡΗΘΕΙΣ. Πτερωθεὶς, sine causa, Gilb. Wakef. S. C. §. 25. Pro ΧΟ. Pears. habet ΗΜΙΧ

℣. 1540. ΕΥΠΑΛΑΜΝΟΝ ΜΕΡΙΜΝΑΝ. Εὐπάλαμον μέριμναν, metro sic exigente, Pors. Schutz. 2. Herm. Comma post μέριμναν delet Schutz. Mox πιτνῶντος Pears.

℣. 1543. ΨΕΚΑΣ ΔΕ ΛΗΓΕΙ. Ψεκάδα λυγρὴν G. ad Marg. Ask. Is. Voss.

℣. 1544. ΔΙΚΗ. Assentior Aurato Δίκην reponenti. CANTER. Totum versum sic legit Pauw. Δίκην δ' ἐπ' ἄλλα πράγματ' ἄγει βλάβης, qui et comma post βλάβης tolli jubet. Heathius vero, Δίκης δ' ἐπ' ἄλλο πρᾶγμα βλάβης θήγει, qui versum vocat Asynartet. e penthem. Iamb. et Iamb. dim. brachyc., similem ℣. 1542. Δίκην item Schutz. sublato post βλάβης commate, ac recte quidem.

℣. 1545. ΘΗΓΑΝΑΙΣ. Θηγάναισι Pauw. quod plane flagitat metrum. Sic Abresch. Heath. et reliqui. Μοίρας G. ad Marg. Ask.

℣. 1546. ΙΩ ΓΑ ΓΑ. Pauwius, ne quatuor sint monometra ante clausulam unam sic legit,

Ἰὼ, γᾶ, γᾶ, εἴθ' ἐμ' ἐδέξω
Πρὶν τόνδ' ἐσιδεῖν ἀργυροτοίχῳ
Δροίτας νῦν κατίχοντα χαμεύναν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ hæc inscribit Schutz. ob ℣. 1556. et qui sequuntur. Titulum omisit Pors.

℣. 1549. ΔΡΟΙΤΑΣ ΝΥΝ. Νῦν uncinulis inclusit Pors. unde versus fit Parœmiacus. Omisit autem Schutz. 2.

℣. 1554. ΑΝΤ' ΕΡΓΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΔΙΚΩΣ. Quærit Pauw. annon legendum fuerit, ἀντ' ἔργων Μεγάλως ἀδίκων. Negat vero Heath. μεγάλων hic sensum habere posse, et per μεγάλα ἔργα intelligit, *facinora indigna, quæ videntium animos horrore perfundunt.* At Schutzio μεγάλως ἀδίκων pro *valde injustis* non displicet, et in utraque edit. vulgatam retinet vir cl. quæ satis

Digitized by Google

recte se habet, ut vertatur, *pro magnis, quas ille res gesserat: pro magnis ejus meritis.*

ỳ. 1555. ΑΔΙΚΩΣ. Ἀδίκων Is. Casaub. Interrogationem omittit H. Steph.

ỳ. 1556. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΣ ΑΙΝΟΣ. Ἐπιτύμβιον αἶνον Is. Voss. Pauw. qui metra sic digerit, 1. Dactyl. dim. acat. vel Choriamb. dim. brachyc. 2. Troch. Ithyph. vel Choriamb. dim. cat. 3. Similis præcedenti. 4. Iamb. dim. cum Spondeo in secundo loco. Vel Antispast. dim cum Antispasto in longam desinente. Sed hic solemnem errorem erravit vir cl. Ἐπιτύμβιον αἶνον habet etiam Schutz recte. Desideratur Antistrophe quæ huic Strophæ respondebat. Vide nos post ỳ. 1585.

ỳ. 1558. ΞΥΝ ΔΑΚΡΥΟΙΝ. Ξὺν δάκρυσιν Pors. Schutz. 2. Malim ξὺν δακρύοις. Mox φρενὸς Is. Voss. G. ad Marg. Ask.

ỳ. 1563. ΕΞ ΟΙΚΩΝ. Ἐξοίκων quod voluit Stanl. Pauwio parum placet.

ỳ. 1564. ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΝ· ΙΝ ΑΣΠΑΣΙΩΣ. Ἰφιγένειά νιν ἀσπασίως post Stanl. et Jacob. ut verisssimum amplectuntur Pauw. et reliqui.

ỳ. 1565. ΘΥΓΑΤΗΡ ΩΣ ΧΡΗ. Tribus hic monometris ante clausulam offensus Pauw. sic legit,

> Θυγατὴρ ὡς χρὴ, πατέρ' ἀντίασα-
> σα πρὸς ὠκύπορον πόρθμευμ' ἀχέων,
> Περὶ χεῖρα βαλοῦσα φιλήσῃ,

Sed vulgatum metrorum ordinem prætulit Heath.

ỳ. 1568. ΧΕΙΡΑ. Eleganter Pors. χεῖρε. Quem sequitur Schutz. 2.

Ibid. ΦΙΛΗΣΗι. Natum ex corrupto ἵν' vidit Abresch. et reponendum φιλήσει. Sic Schutz. Pors.

ỳ. 1571. ΦΕΡΕΙ ΦΕΡΟΝΤ'. Φθερεῖ φθαρέντα *vitiata vitiabunt*, Pauw.

ỳ. 1572. ΜΙΜΝΕΙ ΔΕ ΜΙΜΝΟΝΤΟΣ, κ. τ. λ. Haud mihi displiceret μίμνει δὲ μέλλοντος ἐν χρόνῳ Διὸς, *Ratum autem est justo tempore Jovis, qui cunctatur quidem,* at scelerum non obliviscitur, *ut qui læserit pœnas luat.*

Ibid. ΕΝ ΧΡΟΝΩι. Ἐν θρόνῳ conjecit Schutz. Sed cave quidquam mutes. Vide quæ nos in Notis Varr. Philologg.

ỳ. 1574. ΡΑιΟΝ. Ῥᾴστ' Pauw. metri a se constituti gratia. Mox δόμων ἐκβάλοι Herm. quod metro subvenit.

ỳ. 1575. ΓΕΝΟΣ ΠΡΟΣΑΨΑΙ. Γένους προσάψει Schutz. ut sit sensus, *Quis legitimam sobolem domo exturbet? Agglutinatur enim communi generis* vel sanguinis *vinculo.* At in edit. 2. nihil mutat, sed interpretatur, *Uteri enim vinculo cum matre conjuncta est,* ac si scriptum esset κεκόλληταί γε νηδύος ἅψει, quod satis mirari nequeo. Ex altera enim lectione, etiamsi falsa fuerit, sensus oritur pulcherrimus. Προσάψαν Stanleii minus placet, quia vel προσαφθὲν vel saltem προσαψάμενον videtur requiri. At dura est

Digitized by Google

lectio vulgata. Nescio an πρὸς αὐτοῖς nimis a ductu literarum abscedat.

γ. 1576. ΕΝΕΒΗ. Videtur scribendum ἐνίσσης. CANTER. Ἐνίσσης item Pauw. ut, cum ad ambigua processisset oratio proxima Chori, ideo hæc dicat Clytæmnestra quæ sic non parum profecisse videbatur sibi. Ἐνίσσης etiam Heath. quem vide in Notis Varr. Philologg.

γ. 1577. ΧΡΗΣΜΟΝ. Χρησμὸς Pears. sed vulgatam tuetur Pauw. Χρησμὸς item Schutz. qui de Calchantis oracluo super Agamemnone Iphigeniam mactaturo accipit, supra memorato, γ. 155. et seqq. ac vertit, *In hunc maritum meum vere cecidit oraculum.*

γ. 1580. Ο ΔΕ. Ὁ δὲ Is. Voss. Τό δὲ Jacob. Ὁ δὲ λοιπὸν, *quod vero reliquum* Pauw. qui ad ἰόντα, δαίμονα τὸν Πλεισθενιδᾶν subintelligi monet, et ἰόντα τρίσσειν ab ἰθύνω pendere. Ὁ δὲ λοιπὸν item Schutz. Pors.

Ibid. ΙΟΝΤ'. Ἴοι γ'. Heath.

γ. 1581. ΑΛΛΗΝ. Ἄλλῃ Pears. et mox τρίσσοι, at sic legendum ἰών.

γ. 1583. ΚΤΕΑΝΩΝ ΤΕ. Κτεάνων γε Is. Casaub. Sed rectius Schutz. κτεάνων δὲ quod et voluit Stanl. in curis secundis.

γ. 1584. Δ' ΑΛΛΗΛΟΦΟΝΟΥΣ. Videtur scribendum κ' ἀλληλοφόνους. CANTER. Sic Pors. 2. Pro μοὶ δ', μοί γ' habet Pauw. recte procul dubio, quod nec fugit Stanleium in curis secundis. Sic etiam Heath. Schutz.

γ. 1585. ΑΦΕΛΟΥΣΗι. Jam totum hoc carmen Choricum, nostra mente restitutum, cum metrorum enarratione Lectori ante oculos ponamus. Interpretatione supersedendum duximus, cum loca omnia in Notis Varr. Critt. vel Philologg. explicuimus, ut nihil sit quod eas consulentem moretur.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΣΤΡΟΦΗ α'.

ΗΜΙΧ α'.
1. Φεῦ τίς ἄν ἐν τάχει, μὴ περιώδυνος
2. Μηδὲ δεμνιοτήρης
3. Μόλοι τὸν αἰεὶ φέρουσ' ἐν ἡμῖν
4. Μοῖρ' ἀτέλευτον ὕπνον, δαμέντος
5. Φύλακος εὐμενεῖς ἄτᾳ
6. Καὶ πολλὰ πλάντος γυναικὸς δίκαι·
7. Πρὸς γυναικὸς δ' ἀπέφθισεν.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

ΗΜΙΧ β'.
1. Ἰὼ παράνομος Ἑλένα
2. Μία τὰς πολλὰς τὰς πάλαι πολλὰς
3. Ψυχὰς ὀλέσασ' ὑπὸ Τροίᾳ·
4. Νῦν δὲ τελείαν
5. Πολύμνηστον ἀπήνθισεν

Digitized by Google

6. Δι' αἶμ' ἄνιπτον ὅτις ἦν τόθ' ἐν δόμοις
7. Ἔρις ἐρίδματος ἀνδρὸς οἰζύς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΚΛ. Μηδὲν θανάτῳ μοῖραν ἐπεύχῃ
Τοῖσδε βαρυνθείς·
Μηδ' εἰς Ἑλένην κότον ἐκτρέψῃς,
Ὡς ἀνδρολέτειρ', ὡς μία πολλῶν
Ἀνδρῶν ψυχὰς Δαναῶν ὀλεσα-
σ' ἀξύγατον ἄλγος ἔπραξεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

ΗΜΙΧ α'. 1. Δαῖμον, ὃς ἐμπίτνεῖς δώμασι καὶ διφυ
2. εῖσι Ταντα λίδαισιν,
3. Κράτος γ' ἰσόψυχον ἐκ γυναικῶν
4. Καρδιόδηκτον ἐμοὶ κρατύνεις.
5. Ἐπὶ δὲ σώματος δίκαν
6. Μοὶ κόρακος ἐχθρᾷ ταθεῖσ' ἐκνόμως
7. Ὕμνον ὑμνεῖν ἐπεύχεται.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

ΗΜΙΧ β'. 1. * * * *
2. * * * *
3. * * * *
4. * * * *
5. * * * *
6. * * * *
7. * * * *

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΚΛ. Νῦν δ' ὄρθωσας γόματος γνώμην
Τὸν τρίσπαχυν
Δαίμονα γίνηας τῆσδε κικλήσκων.
Ἐκ τῶ γὰρ ἔρως αἱματολοιχὸς
Νείρῃ τρίφεται, πρὶν καταλῆξαι
Τὸ παλαιὸν ἄγος, νέος ἐχώς.

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

ΗΜΙΧ α'. 1. Ἦ μέγαν οἴκοις τοῖσδε
2. Δαίμονα καὶ βαρυμῆνιν αἰνεῖς.
3. Φεῦ, φεῦ, κακὸν αἶνον ἀτη-
4. ρᾶς τύχας ἀκορέστου·
5. Ἰὼ, ἰὴ, διαὶ Διὸς
6. Παναιτίου παντεργάτα.
7. Τί γὰρ βροτοῖς ἄνευ Διὸς τελεῖται·
8. Τί τῶνδ' οὐ θεόκραντόν ἐστιν;

Digitized by Google

ΣΤΡΟΦΗ δ'.

ΗΜΙΧ β'. 1. Ἰὼ ἰώ,
2. Βασιλεῦ, βασιλεῦ, πῶς σε δακρύσω;
3. Φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἶπω;
4. Κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷδ'
5. Ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων·
6. (Ὦ μοί, μοι, κοίταν τάνδ' ἀνιλεύ-
7. θερον·) δολίῳ μόρῳ δαμεὶς
8. Ἐκ χειρὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΚΛ. Αὐχεῖς εἶναι τἄργον τόδ' ἐμόν.
Μὴ δ' ἐπιλεχθῇς
* * * *
Ἀγαμεμνονίαν εἶναι μ' ἄλοχον.
Φανταζόμενος δὲ γυναικὶ νεκρᾷ
Τῇδ', ὁ παλαιὸς δριμὺς ἀλάστωρ
Ἀτρέως χαλεπῇ θοινατῆρος,
Τόνδ' ἀπέτισεν, * *
Τέλειον ναοῖς ἐπιθύσας.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

ΗΜΙΧ α'. 1. Ὡς μὲν ἀναίτιος εἶ σὺ
2. Τῇδε φόνου τίς ὁ μαρτυρήσων;
3. Πῶς; πῶς; πατρόθεν δὲ συλλήπ-
4. τωρ γένοιτ' ἂν ἀλάστωρ.
5. Βιάζεται δ' ὁμοσπόροις
6. Ἐπιῤῥοαῖσιν αἱμάτων
7. Μίλεος Ἄρης· ὅ τοι δίκαν προβαίνων
8. Πάχνας κηροβόρου παρίξει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ δ'.

ΗΜΙΧ β'. 1. Ἰὼ ἰώ,
2. Βασιλεῦ, βασιλεῦ, πῶς σε δακρύσω;
3. Φρενὸς ἐκ φιλίας τί ποτ' εἶπω;
4. Κεῖσαι δ' ἀράχνης ἐν ὑφάσματι τῷδ'
5. Ἀσεβεῖ θανάτῳ βίον ἐκπνέων·
6. (Ὤ μοί, μοι, κοίταν τάνδ' ἀνιλεύ-
7. θερον·) δολίῳ μόρῳ δαμεὶς,
8. Ἐκ χειρὸς ἀμφιτόμῳ βελέμνῳ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ

ΚΛ. Οὔτ' ἀνελεύθερον οἶμαι θάνατον
Τῷδε γενέσθαι.
(Οὐδὲ γὰρ ἔτος δολίαν ἄτην

Digitized by Google

Οἴκοισιν ἔθηκ᾽·) ἀλλ᾽ ἐμὸν ἐκ τῶδ᾽
Ἔρνος ἀιρθὲν τὴν πολυκλαύτην
Ἰφιγένειαν ἀνάξια δράσας,
Ἄξια πάσχων, μηδὲν ἐν Ἅιδᾳ
Μεγαλαυχείτω, ξιφοδηλήτῳ
Θανάτῳ τίσας ἄπιε ῆξεν.

ΣΤΡΟΦΗ ε΄.

ΗΜΙΧ α΄. 1. Ἀμηχανῶ φροντίδων γερηθεὶς,
2. Εὐπάλαμον μέριμναν,
3. Ὅπα τράπωμαι, πίπτοντος οἴκου.
4. Δίδοικα δ᾽ ὄμβρου κτύπον δομοσφαλῆ
5. Τὸν αἱματηρόν· ψεκὰς δὲ λήγει.
6. Δίκην δ᾽ ἐπ᾽ ἄλλο πρᾶγμα θήγει βλάβης
7. Πρὸς ἄλλαις θηγάναισι Μοῖρα.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΗΜΙΧ β΄. Ἰὼ γᾶ, γᾶ,
Εἶθ᾽ ἐμ᾽ ἰδέξω πρὶν τόνδ᾽ ἐσιδεῖν
Ἀργυροτοίχου
Δροίτας κατέχοντα χαμεύνας.
ΗΜΙΧ α΄. Τίς ὁ θάψων νιν; τίς ὁ θρηνήσων;
Ἦ σὺ τάδ᾽ ἔρξαι
τλήσῃ, κτείνασ᾽ ἄνδρα τὸν αὑτῆς,
Ἀποκωκύσαι ψυχὴν, ἄχαριν
Χάριν ἀντ᾽ ἔργων
Μεγάλων ἀδίκως ἐπικράναι;

ΣΤΡΟΦΗ ς΄.

ΗΜΙΧ β΄. 1. Τίς δ᾽ ἐπιτύμβιον
2. Αἶνον ἐπ᾽ ἀνδρὶ θείῳ
3. Ξὺν δακρύοις ἰάπτων
4. Ἀληθείᾳ φρενῶν πονήσει;

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΚΛ. Οὔ σε προσήκει τὸ μίλημα λέγειν
Τῦτο· πρὸς ἡμῶν κάππεσε, κάτθανε
Καὶ καταθάψομεν,
Οὐχ᾽ ὑπὸ κλαυθμῶν τῶν ἐξ οἴκων,
Ἀλλ᾽ Ἰφιγένειά νιν ἀσπασίως,
Θυγατὴρ, ὡς χρὴ,
Πατέρ᾽ ἀντιάσασα πρὸς ὠκύπορον
Πόρθμευμ᾽ ἀχέων
Περὶ χεῖρι βαλοῦσα φιλήσῃ.

Digitized by Google

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ε'.

ΗΜΙΧ α'. 1. Ὀνειδος ἥκει τόδ' ἀντ' ὀνείδους·
2. Δύσμαχα δ' ἐστὶ κρῖναι.
3. Φέρει φέροντ', ἐκτίνει δ' ὁ καίνων.
4. Μίμνει δὲ μίμνοντος ἐν χρόνῳ Διὸς
5. Παθεῖν τὸν ἔρξαντα. Θέσμιον γὰρ
6. Τίς ἂν γόναν ῥᾴον δόμων ἐκβάλοι;
7. Κεκόλληται γένος προσάψαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ς'.

1. * * * *
2. * * * *
3. * * * *
4. * * * *

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΚΛ. Ἐς τόνδ' ἐνέβη ξὺν ἀληθείᾳ
Χρησμός. Ἐγὼ δ' ἔν
Ἐθίλω δαίμονι τῷ Πλεισθενιδᾶν
Ὄρκιος θεμένα, τάδε μὲν τέργειν,
Δύσληπτά περ ὄνθ'· ὁ δὲ λοιπὸν, ἰόντ'
Ἐκ τῶνδε δόμων, ἄλλην γενεὰν
Τρίζειν θανάτοις αὐθέντασιν.
Κτεάνων δὲ μέρος βαιὸν ἐχέσθη
Πᾶν ἀπόχρη μοί γ', ἀλληλοφόνους
Μανίας μελάθρων ἀφελέσθη.

In Stropha α'. Metra sunt, 1. Asynartet. e Dochm. 2. Pherecrat. 3. Asynartet. e penth. Iamb. 4. Logaœdicus trim. h. e. Alcaicus decasyllabus. 5. Troch. hephthem. 6. Asynartet. ex Iamb. penth. et Dochmio. 7. Period. dim. acat.

In Stropha β'. 1. Iamb. hephthem. 2. Anapæst. dim. acat. 3. Anapæst. dim. cat. 4. Dactyl. dim. acat. vel Choriamb. monom. hyperc. 5. Glycon. 6. Iamb. trim. acat. 7. Period. dim. hyperc.

In Stropha γ'. 1. Choriamb. dim. cat. 2. Logaœd. trim. h. e. Alcaicus decasyllabus. 3. Ion. a maj. dim. acat. 4. Pherecrat. 5. Iamb. dim. acat. 6. Ut et hic. 7. Iamb. trim. cat. 8. Glycon. hyperc.

In Stropha δ'. 1. Iamb. monom. 2. Anapæst. dim. acat. 3. Anapæst. dim. cat. 4. Anapæst. dim. acat. 5. Anapæst. dim. cat. 6. Anapæst. dim. acat. 7. Ion. a maj. dim. hyperc. ex Pæone secundo pro Ionico, syzyg. Troch. et syllaba, secundum Heath. Sed forte δολίῳ patitur synizesin ut sit Iamb. dim. acat. Possis etiam rescribere μόρῳ δολίῳ, unde Iamb. dim. acat. habebis certum. 8. Logaœdicus trim. acat.

In Stropha ε'. 1. Asynartet. e penth. Iamb. 2. Choriamb.

Digitized by Google

dim. cat. 3. Asynart. e penth. Iamb. 4. Asynartet. ex Iamb. penth. et Iamb. dim. brachyc. 5. Asynartet. ex Iamb. penthem. 6. Period. ex Iamb. dim. acat. et Troch. monom. cat. Vel Asynartet. ex Iamb. penth. et Cretico dim. acat. 7. Antispast. Æschyleus, dim. hypercat. ex Epitrito primo et Iambis puris.

In Stropha ϛ'. 1. Choriamb. dim. brachyc. vel Dactyl. dim. acat. 2. Choriamb. dim. cat. 3. Ut et hic si primam in δακρύοις corripias. Aliter est Iamb. hephthem. 4. Antispast. Æschyleus dim. hyperc. ex Epitrito primo et Iambis puris. Sic huic loco satisfacere conati sumus.

γ. 1588. ΑΧΗ. Assentior Aurato hic ἄγη reponenti. CANTER. Sic Is. Casaub. Pauw. Schutz. Pors. 2.

γ. 1591. ΕΚΤΙΝΟΝΤΑ. Ἐκτινόντα in Aor. 2. post Stanleium Schutz. sed nihil mutandum; prima enim in τίνω corripitur. Cf. Prometh. Vinct. γ. 112.

γ. 1596. ΕΣΤΙΑΣ. Ἑστίαν Is. Casaub. minus bene, nam ἑστίας pendet a προσεσπαῖος.

γ. 1597. ΕΥΡΕΤ'. Ηὗρεν' G. ad Marg. Ask.

γ. 1600. ΠΡΟΘΥΜΩΣ ΜΑΛΛΩΝ Η ΦΙΛΩΣ. Ad ξένια stricte referri jubet Pauw. vel potius legendum προθύμως μᾶλλον ἢ σόφως, *animo alacri potius quam prudenti*, ut animo morem gereret, non ut rebus bene consuleret. Totum hunc versum Schutz. pro interpolato suspectum habuit: primum, quod πατρῷον πίδον satis insignitur versu præcedente, etiamsi αὐτῇ hic non adjectum fuerit, quod glossemati simillimum est. Deinde quod supra, γ. 1592. commemoratur Atreus, pater Agamemnonis, cujus nomen hic iterum post τῷδε δύσθεος πατὴρ repetitum, putidam Scholiastæ diligentiam sapit. Tum illa προθύμως μᾶλλον ἢ φίλως omnino supervacua esse censet, cum statim de mactatis Thyestæ liberis mentio injiciatur, eaque ex glossa vocabuli εὐθύμως irrepsisse judicat. Monet etiam his ejectis sensum dari plenissimum, *Impius vero hujusce pater, patri meo, simulans se diem festum visceratione hilariter celebraturum, xeniorum* seu donorum hospitalium *loco, carnes filiorum ejus ei comedendas apposuit.* Ideoque in edit. 2. hunc versiculum omisit. Sed sæpe jam monuimus hujusmodi ἐπεξηγήσεις tragicis familiares esse.

γ. 1602. ΠΑΙΔΙΩΝ. Παιδείων Marg. Ask. Abresch. Schutz. Pors.

γ. 1604. ΕΘΡΥΠΤ' ΑΝΩΘΕΝ ΑΝΔΡΑΚΑΣ ΚΑΘΗΜΕΝΟΣ. Ἔκρυπτ' ἄνω θεὶς ἀνδράκας καθημένοις Is. Casaub. Pears. Vulgatam frustra tueri conatur Pauw. quem vide in Notis Varr. Philologg. Ἔθρυπτ' ἀνὼ θεὶς ἄνθρακας καθημμένης, *impositis pruinis assavit et mollivit* tentavit Abresch. satis infeliciter quidem; sed nihil temere mutandum statuit. Ἔκρυπτ' ἄνωθεν ἀνδρακὰς καθημένοις, *Abscondidit illis qui superiori mensæ lateri viritim assidebant*, Schutz. quod receperim.

γ. 1605. ΑΣΗΜΑ Δ' ΑΥΤΩΝ ΑΥΤΙΚΑ. Ἄσημα δ' αὐτὸς αὐτίκ' vel ἄσημα δ' αὐτῶν αὐτὸς Pauw. ut sit quod ad πατρὶ τῷ ἐμῷ referri possit. Ἄσημα δ' αὐτῶν ὕστος Heath. ut ad Thyestem apertius referatur,

Digitized by Google

quod non displicet. Desiderari versiculum qui Thyestæ nomen expressum haberet, vel saltem pro λαῶν legendum πατὴρ judicat Schutz. 2.

γ'. 1606. ΩΣ ΟΡΑΙΣ. Speciosa est emendatio Bothei legentis ὃ σπείρας, *qui genuit*, ἴσθι scil.

ν'. 1608. ΩΙΜΩΞΕΝ ΑΝ, ΙΙΠΤΕΙ Δ' ΑΠΟ ΣΦΑΓΗΣ ΕΡΩΝ. Versum hunc ita lego, Ὤἰμωζεν, ἀμπίπτει δ', ὑποσφαγῆς ἐρῶν. CANTER. Ὤἰμωζεν ἀμπίπτει δ' ἀπὸ σφαγῆς ἐμῶν, præter Stanleium, Jacob. Vid. Eustath. in Il. ο'. p. 1002. Pauwius vero legit, Ὤἰμωζεν, ἀμπίπτει δ' ἀπὸ σφαγῆς ἔραν, pro ἔραζε, *in terram cecidit a ferculo cruento*, qua quidem conjectura mirum quantum delectatur vir cl. Ὤἰμωξεν, ἀμπίπτει δ' ἀπὸ σφαγῆς ἐρῶν Abresch. quæ reddit, *Ejulavit, despondit animum præ dolore collapsus.* Non intelligo. Stanleium secutus Heath. sic vertit, *Ejulavit et humi recidit ex jugulo evomens*, quocum facit Ruhnken. quem vide in Notis Varr. Philologg. Ὤἰμωξεν, ἀμπίπτει δ' ἀπὸ σφαγῆς ἐμῶν post Stanleium item Schutz. quæ mihi certissima videtur emendatio et quantivis pretii. Sic et Pors.

γ'. 1610. ΞΥΝΔΙΚΩΣ ΤΙΘΕΙΣ. Ξυνδίκῳ 'ντιθεὶς Jacob.

γ'. 1611. ΟΛΕΣΘΗ. 'Ολίσθῃ Jacob. 'Ολίσθη hic omnino stare non posse vidit Heath. tum ob augmentum contra leges metricas abjectum, tum vero ob sensum, viventibus enim adhuc Menelao, Oreste et Electra, universa Plisthenis prosapia nullo modo perierat, nec si periisset quidem, ἔτως periisse dici poterant, cum quomodo perierant nullibi sit dictum. Itaque præclare vidit vir cl. in hoc versu ipsam Thyestæ ἀρὰν contineri, et legendum, Οὕτως ὀλίσθω πᾶν τὸ Πλεισθένους γένος, *Ita pereant, sicut ego nunc pereo, ad terram prostrati.* At hunc versiculum Schutzius spurium esse existimat, Heathiique correctioni, propter verborum nexum locum esse negat. Scrupulum vero omnem removet Pors. qui commate tantum post ἀρὰν posito, ὀλίσθαι legit, acutissime. Sic Schutz. 2. sed versum uncinulis inclusum retinet.

ν'. 1619. ΕΜΟΙ ΙΔΟΝΤΑ. Vel ἐμὶ ἰδόντα, vel ἐμοὶ ἰδόντι reponi jubet Pauw. Heathius vero monet nodum hic in scripo Pauwium quærere cum ad ἰδόντα repetendum sit ἐμὶ, usitatissima constructione, ἔτω δὴ καλὸν ἐμοὶ καὶ τὸ κατθανεῖν ἐμὶ Ἰδόντα, κ. τ. λ. Mox ἴρκυσι Jacob. quare nescio.

γ'. 1621. ΕΝ ΚΑΚΟΙΣΙΝ. An ἐν θανέσιν Abresch. qui confert illud Archilochi, Οὐ γὰρ ἐσθλὰ κατθανέσι κέρτομεῖν ἐπ' ἀνδράσιν, et Eurip. Fragm. ex Antig. γ'. 39. ibique Barnes. Ἐν † κακοῖσιν Pors. 2. Non video cur quidquam mutetur, modo reddas, *Eos non amo qui in alios rebus adversis oppressos insolenter se gerunt.*

γ'. 1622. ΤΟΝΔ' ΕΦΗΣ. Τόνδε φῆς mavult Pauw. et sic Pors. Schutz. 2.

γ'. 1623. ΕΠΟΙΚΤΟΝ. Ἐπακτόν Is. Casaub.

γ'. 1629. ΣΩΦΡΟΝΕΙΝ ΕΙΡΗΜΕΝΟΝ. Potest quidem hic locus ita scriptus explicari, quod fecerunt VV. DD. in Notis Varr. Philologg. Malim tamen legere σωφρονεῖν εἰρημένῳ. Ut sit cum

Digitized by Google

sarcasmo dictum, *Scies, quamvis senex sis, quam grave sit doceri homini ejus ætatis qui sapere vulgo dicitur,* ideoque nulla institutione egere creditur.

γ. 1633. ΜΗ ΠΗΣΑΣ. Μὴ † πήσας Pors. 2. Legendum forte μὴ σταίσας.

γ. 1634. ΤΟΥΣ ΗΚΟΝΤΑΣ. Τῦ ἥκοντος B. ad Marg. Ask. Τῦδ' ἥκοντος post Stanleium item Heath. ita tamen ut genitivus absolutus esse intelligatur. Recte monet idem vir cl. in seqq. receptam distinguendi rationem minime mutari debere. Cum Heathio faciunt etiam Schutz. Pors.

γ. 1635. ΑΜΑ. Ὅμως G. ad Marg. Ask. Comma post αἰσχύνῃ recte ponit Pauw. Malim tamen αἰσχύνας.

γ. 1637. ΚΑΙ. Ναί Jacob.

γ. 1640. ΗΠΠΟΙΣ. Νηΐοις Jacob. B. ad Marg. Ask. et Schutz. post Le Grand. quod absque dubio receperim. Ἠπίοις Pauw. qui vertit, *Tu vero latratibus concitans placidos duces tibi,* quod appositissimum vocat, eique assentitur Heath.

γ. 1641. ΑΞΗι. Punctum hic omisit Pors. 1. forte errore typ. nam in edit. 2. apponitur.

γ. 1645. ΣΑΦΩΣ. Σαφὶς Heath. qui vertit, *Quoniam eum uxoris opera illaqueare ratio erat certa rem bene gerendi.* Sed bene monet Schutz. vulgatam defendi posse.

γ. 1646. Η. Videtur scribendum ἦν. CANTER. Commate tantum distinguunt post παλαιγενὴς Canter. et H. Steph. plenius post τῶνδε. Ἦν etiam voluit Pauw. et sensum a παλαιγενὴς, ut est in vulgatis, terminari monet. Ἢ *quatenus, quippe* Schutz. Ἦ Pors. Sed fateor mihi præplacere emendationem Bothei reponentis ἂν, quod bene Græcum est.

γ. 1647. ΕΚ ΤΩΝΔΕ. Ἐκ τῶν δὲ Jacob. Pears. et sic post Stanleium Schutz. Pors.

γ. 1648. ΠΟΛΙΤΩΝ. Τὸ λοιπὸν Jos. Scal. Pears.

γ. 1649. ΟΥΤΙ ΜΗ ΣΕΙΡΑΣΦΟΡΟΝ. Totum locum Pauwius sic legit ac distinguit,

——τὸν δὲ μὴ στιβάνορα
Ζεύξω βαρείαις, ἔστι μοι σειρασφόρον
Κριθῶντα πῶλον.——

Et ad βαρείαις, πλαγαῖς subintelligi jubet, et πῶλον ἔστι μοι σειρασφόρον, *pullum lascivum sese non applicantem mihi,* epexegesin esse monet τὸν μὴ στιβάνορα. Subdit etiam perinde esse utrum scribas κριθῶντα an κριθῶντα. Ὥστε μὴ σειρασφόρον post Stanleium Heath. qui docet si cum Pauwio ἔστι μοὶ legeretur, vertendum esse, *qui non una mecum funalem se præbet.* Schutzius vero, Pollucis vestigiis insistens legit,

Ζεύξω βαρείαις ἔστι σειραφόρον τε καὶ
Κριθῶντα πῶλον'——

Quod plane pessumdat metrum. Itaque paulo rectius in edit. 2.

Digitized by Google

Ζεύξω βαρείαις ἔτι μὴ σειρασφόρον
Κριθιῶντα πῶλον.——

Sed κριθιῶντα per metrum non stabit, prima enim in κρίθη ejusque compositis ubique producta legitur. Cf. Hom. Il. Α'. 69. Odyss. Ι'. 110. Τ'. 112. Et Aristoph. Av. ϒ. 232. 506. Pac. ϒ. 1322. Speciosa est emendatio Pauw. in quam Heathius hypercriticum agit, eamque in textum recepit Pors.

ϒ. 1650. ΔΥΣΦΙΛΗΣ ΚΟΤΩι. Δυσφιλὴς σκότῳ Jos. Scal. Pears. Vulgatam quodammodo defendi posse affirmat Pauw, si per ὁ λιμὸς δυσφίλης κότῳ intelligas, *famen ingratam propter odium, quo eum prosequuntur omnes, famem omnibus invisam.* Sed longe expressius et significantius esse δυσφιλεῖ σκότῳ quod proposuit Stanleius, concedit. Quin et vulgatam, modo vera sit, longe melius explicuit Stanleius in curis secundis. Δυσφιλεῖ σκότῳ item Heath. qui hinc monet optime explicari νύκτιδας illas δύας quarum supra, ϒ. 1630. fit mentio. Δυσφιλεῖ σκότῳ item Schutz. Pors.

ϒ. 1651. ΣΦ'. Σὲ quod voluit Stanl. mihi minus placet, continuatur enim metaphora de equo ferociente fame et tenebris domando.

ϒ. 1653. ΑΛΛΑ ΣΥΝ, ΓΥΝΗ. Videtur scribendum ἀλλά σφ' ἡ γυνή. CANTER. Ἀλλὰ νῦν γυνὴ Pauw. Sed unice vera est emendatio Stanl. in curis secundis, modo quicquam mutandum judices. Nihil mutat Abresch. Sed ἀλλὰ σὺν idem valere monet quod alibi σὺν δὲ, σὺν καί. Ἀλλά νιν γυνὴ voluit Heath. et sic etiam Schutz.

ϒ. 1658. ΔΟΚΕΙΣ. Δοκεῖ G. ad Marg. Ask. Personarum nomina recte mutasse Stanleium affirmat Pauw. Et huic sententiæ accedit Schutz. qui sic rotundius fieri colloquium existimat, et ob sequentem Clytæmnestræ sermonem aptius; eam enim Ægisthi potius quam Chori orationem interpellasse credibile est. Vulgatam autem personarum distributionem librario forte deberi existimat, qui non intelligebat quomodo Chorus κἀγὼ singulariter, Ægisthus vero διχομένοις pluraliter de se dicere posset. Recte tamen subdit vir cl. vulgatam rationem hoc maxime argumento confirmari, quod Ægisthus, cum ϒ. 1672. ait, senes licenter loqui δαίμονας στειρωμένους, respicere videtur ad illa verba τὴν τύχην δ' ἐρύμεθα, quæ idcirco saltem rectius Choro tribuuntur. Personas secundum Stanleium etiam distribuit doctissimus Interpres Gallicus, sed in vulgatis, ni fallor, tutius est acquiescere.

Ibid. ΓΝΩΣΗι ΤΑΧΑ. Paucissimis, ni fallor, perplacebit emendatio Pauwii reponentis γνώμη τάχα, *consilium mihi est in arena.* Γνώμη μοί ἐστι τάχα. Εἶα δὴ φίλοι λοχῖται, κ. τ. λ. Quod plane solœcum esse recte monuit Heath. ac subdit sermonem hic præ iracundia abruptum esse. Γνώσῃ τάχα, cito cognoscas *qualis futurus sit eventus.*

ϒ. 1662. ΤΗΝ ΤΥΧΗΝ Δ' ΕΡΟΥΜΕΘΑ. Quid si legas ἐλόμεθα?

Digitized by Google

Habes enim Suppl. ℣. 385. hanc phrasin, τὴν τύχην ἑλεῖν, quæ huic loco videtur aptissima. Nec tamen ἐρούμεθα prorsus rejicio. H. STEPH. Malim αἱρούμεθα. CANTER. Αἱρούμεθα post Canterum Pauw. Abresch. Sed vulgatam tuetur Schutz. ac vertit, *fortunam interrogemus*, h. e. periculum faciamus. Hæc certissime Choro tribui censet Heath. cui accedit Schutz. Ἐρώμεθα Schutz. 2.

℣. 1664. ΔΥΣΤΗΝΟΝ Ο ΕΡΩΣ. Δυςήνων ἔρως Is. Casaub. Scal. G. ad Marg. Ask. Pauwius vero locum sic legit, Ἀλλὰ καὶ τάδ' ἐξαμῆσαι πολλὰ δύςην' ὄντ' ἔρως. Nec male. Sic etiam Heath. Sed pulcherrima est emendatio Schutz. reponentis, Ἀλλὰ καὶ τάδ' ἐξαμῆσαι πολλὰ δύςηνον θέρος. *Sed jam hæc mala messuisse valde infausta messis est*, eamque stabilit vir cl. ex Persis, ℣. 824. ὅθεν πάγκλαυτον ἐξαμᾷ θέρος. Sic Pors.

℣. 1665. ΥΠΑΡΧΕ· ΜΗΔΕΝ ΗιΜΑΤΩΜΕΘΑ. Ὕπαρχε μηδὲν αἱματώμεθα Jacob. Ηἱματώμεθα servat Pauw. ut sit præterit. subjunct. *ne cruentemur*; ne mutuis cædibus ferociamus. Deinde mutata distinguendi ratione, plene post ὕπαρχε, colo post ἡματώμεθα distinguit. Sed ita Græce non dici posse affirmat Heath. qui legit, Ὕπαρχε· μήδε γ' αἱματώμεθα. Ὕπαρχε μηδὲν αἱματώμεθα Schutz. 1. sed desideratur litera quam restituit Pors. legendo ὑπάρχει· μηδὲν αἱματώμεθα, et sic Schutz. 2.

℣. 1666. ΣΤΕΙΧΕΤΕ, κ. τ. λ. Totum versum sic legit G. ad Marg. Ask.

Στείχεθ' οἵδε δ' οἱ γέροντες, πρὸς δόμους πεπρωμένους.

Monstra Pauwius intulit, legendo Στείχετε γέροντες δὲ πρὸς δόμους πεπρωμένους τεὺς, vel σφεύς. Et hic tamen poterat Stanleio emendanti obloqui! Heathius autem tentavit in hunc modum,

Στείχετ' ἔνθενδ', ὦ γέροντες, πρὸς δόμους, τετρωμένους
Πρὶν παθεῖν· ςέρξαντας αἰνεῖν χρῆν τάδ' ὡς ἐπράξαμεν.

Ite hinc, O senes, domum vestram, priusquam vulnerati aliquid patiamini. Acquiescere vos oportebat hæc ita fieri, tolerantes prout ea perfecimus. Ubi quædam bene, quædam minus feliciter attigit. Nec placent emendationes Schutz. 1. qui legit,

Ἀλλὰ ςείχεθ' οἱ γέροντες, πρὸς δόμους πεπρωμένους,
Πρὶν παθεῖν· εἴξαντε καίρῳ, χρῆν τάδ' ὡς ἐπράξαμεν.

Nam ἀλλὰ ante ςείχετ' ultimam corripere vix credo. Posteriora, quæ debet Lucæ Le Grand. vertit, *Tempori cedentes* nos *hæc* ita facere *oportebat ut fecimus*. Hæc Schutzius certissima vocat; mihi tamen videntur multis laborare incommodis, et Heathianis multo esse incertiora.

Στείχεθ', οἱ γέροντες, ἤδη πρὸς δόμους πεπρωμένους.

Pors. qui nihil mutat in versu proximo. Ita Schutz. 2. Στείχετ' ἔνδον οἱ γέροντες voluit Wakef. S. C. §. 30. qui et ἀλλὰ per metrum vidit non admittendum esse. Locus autem, partim ex Porsoni, partim ex Heathii emendationibus sic mihi videtur resarciendus,

Digitized by Google

Στείχειθ', οἱ γέροντες, ἤδη πρὸς δόμους πεπρωμένους,
Πρὶν παθεῖν· τέρξαντας αἰνεῖν χρὴ τάδ' ὡς ἐπράξαμεν.

γ'. 1667. ΕΡΞΑΝΤΑ. Ἔρξαντι Jacob. Pauwius jungit, ἐχρῆν ὡς ἐπράξαμεν τάδε κατὰ τὸν ἔρξαντα καιρόν: *hæc ita debuimus facere cum faciente occasione*, et emphasin esse posse in ἔρξαντα existimat, sed nimiam, et fortasse incongruam quia ἐρίξαμεν non sequitur: si enim emphasin illam captasset poeta utrumque videtur fuisse adhibiturus: Quare scribendum forte ἄρξαντα judicat, κατ' ἄρξαντα καιρόν, cum occasione fenestram aperiente et inchoante, quod appositissimum vocat. Haud multo aliter jungit Abresch. ἐχρῆν καιρὸν τὸν ἔρξαντα πράττειν τάδε ὡς ἐπράξαμεν, *temporis conditio hæc ita fieri voluit, ut fecimus.*

γ'. 1668. ΕΙ ΔΕ ΤΟΙ ΜΟΧΘΩΝ. Εἴ δέ τοι μόχθων, supple χάριν, Jacob. Εἴ δέ τί τοι μόχθων Pauw. ut Dactylus sit in primo loco. Et sic Abresch. Sed ellipsin vocis τὶ in constructionibus verborum cum genitivis usitatissimam esse post L. Bos. in Ellips. Græc. et Perizon. ad Ælian. Varr. Hist. II. 21. monet Heath. Forte εἴ τί τοι Schutz. 1. quod auribus nostris ingratissimum est. At in edit. 2. optime reponit. Εἴ δέ τις μόχθων δίοιτο, quod Stanleio proxime accedit in curis secundis.

Ibid. ΤΩΝΔ ΑΛΙΣ. Τῶδ' ἄλις Schutz.

γ'. 1671. ΑΠΑΝΘΙΣΑΙ. Ἀνθοτίσαι Wakefield. apud Schutz. 2.

γ'. 1672. ΔΑΙΜΟΝΑΣ ΠΕΙΡΩΜΕΝΟΥΣ. Δαίμονος πειρωμένης Is. Casaub. Pears. G. ad Marg. Ask. ubi est etiam interrogatio post πειρωμένης. Δαίμονος πειρωμένης item Pauw. (qui vertit, *fortunam tentantes:* aleam jactantes periculi; summa et projecta audacia) quod habent etiam Heath. Schutz. Pors. et sic plane legendum.

γ'. 1673. Δ' ΑΜΑΡΤΗΤΟΝ ΚΡΑΤΟΥΝΤΑ. Δ' ἁμαρτεῖν τὸν κρατοῦντα Is. Casaub. Heath. Schutz. Pors. qui versum imperfectum relinquunt. Δ' ἁμαρτῇ τὸν κρατοῦντα λοιδορεῖν B. ad Marg. Ask. Jacob. Δ' ἁμαρτεῖν τῷ κρατοῦντι δύσφορον conjecit Pauw. qui tamen aliter forte in MStis editum fuisse concedit. Et sic Schutz. 2. qui istam emendationem, haud sane magni pretii, ut multas alias pro sua venditat. Probabiliter Heathius monet hunc versum Clytæmnestræ tribuendum esse, Ægisthi furorem cohibenti.

γ'. 1674. ΠΡΟΣΣΑΙΝΕΙΝ. Προσαῖνειν H. Steph. f. err. typ.

γ'. 1680. ΩΣΠΕΡ. Ὥστ' post Stanleium Pauw. Schutz. Pors. plane sic exigente metro. Mox θαρσῶν Pors. quod, ut asperius, præferendum.

γ'. 1681. ΜΗ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΙΣ. Minus commode μὴ προτιμήσῃς Heath.

Ibid. ΥΛΑΓΜΑΤΩΝ. Deest ἐγὼ fini versus, et mox πάντ εὖ post σὺ, quantum e scholiis datur conjicere. CANTER. Canterum sequitur Pauw. minus bene ob metrum. Ὑλαγμάτων ἐγὼ et mox δυμάτων καλῶς G. ad Marg. Ask. Heath. Schutz. Pors.

Digitized by Google

IN AGAMEMNONEM

NOTÆ VARIOR. PHILOLOGG.

TIT. ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Ionem Chium scripsisse tragœdiam cui titulus Agamemnon testatur Athenæus, XI. 5. S. BUTLER.

ARG. Aptissimum ad metus, terroris, misericordiæ sensus excitandos hujus tragœdiæ argumentum esse, nemo ibit inficias. Rex victoriæ gloria bellicisque virtutibus clarus, feliciter domum redux a perfida uxore adulterii rea per insidias trucidatur, quo quid potest esse miserabilius? Quid vero magis hominum animos terrere poterat, quam tantam regis fortunam atque potentiam uno aut altero mulierculæ ictu repente concidisse? Itaque tota tragœdia pericula potentium, humanæ fortunæ fragilitatem, divinam justitiam in exigendis facinorum pœnis prædicat.

Chorum poeta in hac tragœdia sic adornavit ut probabilius inveniri ex hoc genere nihil possit. Primum enim quod senibus ἐν Ἄργει præsidio relictis has partes demandavit, id cum per se aptum et appositum erat argumento fabulæ, tum præsertim hanc ob causam huic loco et tempori valde accommodatum, quod cum hi senes per vices excubias in urbe agerent, nocturna eorum apparitio neminem spectatorum offendere posset; eos potius, ut ante portas urbis, sic circa regiam noctu præsto futuros expectandum erat. Atque adeo Chorum Æschylus non mori magis tragœdorum, quam Artis necessitati dedit. Quanquam Græculus ille, qui argumentum tragœdiæ conscripsit, significat, Chorum senum a Clytæmnestra, nuntio de face audito, advocatum esse; αὐτὴ (Κλυταιμνήστρα) τὸν τῶν πρεσβυτῶν ὄχλον μεταπέμπεται, περὶ τῆ πυρσῆ ἐρῦσα. At si Æschylus rem ita instituisset, vacuum intervallum inter prologi extremum sermonem et Chori εἴσοδον reliquisset, quod et vitiosum est, et ab Æschyli more plane alienum. Sed nihil in tragœdia usquam apparet, quo illud Scholiastæ commentum aliquo modo comprobetur. Neque Chorus se arcessitum esse dicit, quod certe si hoc poeta voluisset, v. 83. et seqq. ubi primum Clytæmnestram alloquitur, facere debuisset; neque regina significat se illos ad regiam adesse

Digitized by Google

jussisse: lectori potius, illa Græculi opinione nondum occupato, nihil clarius est (quod spectatoribus magis etiam in scena intelligi necesse erat) quam illis senibus in via stantibus, tempusque seniliter confabulando fallentibus, præter opinionem accidere spectaculum ignium ex omnibus aris repente collucentium, reginæque sacrificia per totam urbem obeuntis. Id porro admirabile est, quomodo Æschylus in Chori partibus elaborandis, non solum, quæ ab eo dicenda essent, ad argumentum fabulæ diligenter accommodaverit, (in quo interdum lapsum esse scimus Euripidem, ut qui ea sæpe Chorum decantare jusserit, quæ ab interlocutorum sermone alienissima essent) sed etiam quomodo eum sensum et affectum, quo senum illorum chorus hoc tempore maxime impletus esset, metum sc. et curam de Agamemnonis, quæ in posterum futura esset, fortuna, callide per totam fabulam, i. e. per omnes Chori partes, ita attemperaverit, ut is metus initio levis et incertus, deinde paulatim vires sumeret, tum, auditis Græcorum revertentium naufragio cæterisque calamitatibus, confirmaretur, post Agamemnone viso in ancipitem animi suspensionem abiret; donec tandem Cassandræ vaticiniis auditis horror in timoris locum succedat, pauloque post ipsa cædes Agamemnonis in ædibus perpetrata in stuporem eos ac desperationem adducat. In Clytæmnestræ, in Talthybii præconis, in Agamemnonis partibus nihil facile quod supervacuum sit aut præter rem arcessitum invenias. Cassandræ autem oratio jam olim habita est callidissimum artis tragicæ et perfectissimum opus. Neque vero in exitu fabulæ Æschylum peccasse, jure aliquis dixerit; haud dubie enim ad summam fabulæ pertinebat, ut spectatores quid de Clytæmnestra et Ægistho futurum esset, scirent, cum Chorus intellecta regis cæde ad seditionem spectare videretur. In hanc tamen reprehensionem tragœdiæ nostræ οἰκονομίᾳ incurrit; quod postridie ejus noctis qua Troja capta fuerat, Agamemnon ad Argos redire fingitur, eamque ob causam jam olim Æschylum a quibusdam criticis notatum fuisse discimus e Schol. ad ℣. 613. Atque minus ea res offensionis haberet, si veteris tragœdiæ ea fuisset constitutio, quæ apud nostros invaluit, ut finito quolibet actu intervallum quoddam temporis relinquatur, quod sublato aulæo quodvis magnum sibi fingere spectator possit. Nunc quum Chorus in Agamemnone pariter ac in reliquis Græcorum tragœdiis de scena non recedat, unaque sit actionis perpetuitas, ita ut ubi desierint interlocutores, continuo Chorus partes eorum suscipiat, fieri non potest, quin omnibus ineptum absurdumque videatur, eventus plurium non dicam dierum, sed mensium intervallo sejunctos unius ejusdemque diei spatio concludi. Neque vero technam aliquam excogitavit Æschylus qua illud vitium tegeret aut animadversioni spectatorum subduceret; sed ita potius omnia instituit, ut apertius etiam esset, nec quemquam e populo vel mediocriter tantum spectaculo

Digitized by Google

intentum subterfugere possit. Eadem nocte qua Troja capta est, speculator id ex signo facium ab excubiatoribus per montium intervalla dispositis accensarum comperit, reginæque nuntiat. Id repetit Clytæmnestra, ℣. 287. hac nocte, inquit, capta est Troja, quæ hunc diem peperit; suspicatur etiam hoc ipso die magnum in urbe tumultum fore, ℣. 329. quin immo milites Græcorum secure tandem in ædibus Trojanorum dormituros esse dicit, ℣. 345. Chorus, in extrema parte cantus Clytæmnestræ verbis subjecti in dubitationem incidit an recenti huic signo fidendum sit, metuitque ne regina mulierum ritu nimis forte credula fuerit. Hunc scrupulum senibus eximit regina, præconem Argivorum a littore appropinquantem conspicata; qui appulisse regem cum suis, ipsumque brevi adfuturum nuntiat; nec tamen diffitetur illos procellis vexatos, ac tempestate disjectos fuisse. Atque adeo quæ in rerum natura aliquot mensium spatio vix absolvi poterant, ea Æschylus in scena unius diei spatio fieri jussit. Cæterum si Æschyli Agamemnon cum tragœdia cognomine quæ sub Senecæ nomine fertur, comparaveris, hujus inanem fastum cum illius sublimitate hujus frigida acumina cum veris illius magnificisque sententiis nec unquam nisi suo loco positis, hujus affectatum dicendi genus cum decora illius elocutione, hujus partes inter se et cum Choricis male cohærentes cum apta illius dispositione, si denique falsas doloris apud Senecam voculas cum veris naturæ vocibus quæ in Æschyli fabula audiuntur, contenderis, facile quantum inter poetam summis ingenii viribus animatum, ac declamatorem aliquem invita Minerva musicas artes tractantem intersit, intelligas.

Hactenus de consilio et adornatione tragœdiæ, sequitur ut de fabulæ originibus pauca dicamus. Agamemnonem a Clytæmnestra ejusque adultero eodem die quo redierit in patriam occisum esse, jam ante Æschylum Homerus auctor fuerat. Cui si credimus, Agamemnon uxorem ad bellum Trojanum proficiscens probo cuidam et spectatæ fidei viro, eique ἀοιδῷ commendaverat, cujus monitis non magis, quam ipsa animi sui indole, utpote quæ per se bona esset, Clytæmnestra sublevata, diu fortiter restitit Ægisthi precibus ad indignum adulterii facinus eam solicitantis. Postea vero Ægisthus istum ἀοιδὸν in desertam insulam deportavit, adeoque sibi ad expugnandam reginæ pudicitiam viam munivit. (Odyss. Γ'. 264. et seqq.) Quam cum deinde sibi morigeram habuisset, consilium cepit Agamemnonis, cum primum rediisset, insidiis interficiendi. (Odyss. Δ'. 91.) Itaque duobus auri talentis conduxit speculatorem, qui reditum Agamemnonis observaret. Is totum fere annum excubias agens, diligenterque, ne se effugeret cavens, tandem, ubi eum procul advenientem conspexerat, illico Ægistho nuntiavit. Re comperta Ægisthus viginti robustos homines in insidiis constituit, regemque convivio exceptum adortus est.

Digitized by Google

Pugnaque inter utriusque socios coorta, et Agamemnon trucidatur, et socii ab utraque parte mutuis cædibus conficiuntur. (Odyss. o'. 250.) Tristem hunc vitæ exitum ipse Agamemnon Ulyssi flebiliter narrat, ad inferorum sedes delapso. Se nihil tale opinantem, suum potius adventum liberis famulisque gratum fore sperantem, sceleratæ uxoris dolo captum, atque ab Ægistho ad exitiales epulas vocatum fuisse. Ibi se sociosque circa craterem mensasque plenas concidisse, ipsumque moribundum jam frustraque manus ad gladium intendentem audivisse miserabilem Cassandræ vocem, ad latus suum a dolosa Clytæmnestra interfectæ. Hæc igitur est Homerica rei narratio, quam Æschylus multis modis immutavit. Æschylus enim Iphigeniæ mactatione Clytæmnestram, ut maritum ulcisceretur, incensam esse perhibet, hanc autem fabulam Homerus prorsus ignorat. Æschylus Agamemnonis reditum ab excubiatore, cui Clytæmnestra hoc negotium dedisset, observari fingit; Homerus ab Ægisthi speculatore pecunia ad eam rem conducto. Æschylus cædem Agamemnonis in ipsius ædibus perpetratam ostendit, Homerus contra in Ægisthi domo occisum esse narrat. Æschylus in balneo, singulari quodam strategemate, indusio scilicet quod manicas non haberet irretitum ipsius Clytæmnestræ manu occisum; Homerus autem inter convivium ab delecta manu armatorum ex insidiis circumventum esse dicit. Pindarus Pyth. V. 26. Agamemnonem a Clytæmnestra Argis una cum Cassandra interfectum scribit: utrum vero illud ira propter filiam a patre immolatam accensa, an adulteri monitis adducta fecerit, in dubio relinquit. Scena longam urbis Argivæ plateam repræsentabat, passim aris deorum ornatam, cf. ℣. 91. et seqq. cujus in anteriore parte visebatur Agamemnonis regia, cf. ℣. 3, ℣. 529. Ac speculator ille quidem in tecto palatii excubiarum gratia constitutus erat. Chorus vero reliquæque personæ in platea sive area ante regis palatium partes suas agebant. Actio autem fabulæ matutino diei tempore incipit, quod e ℣. 25. colligitur, ubi speculator se reginam e somno excitatum ire declarat. Reliquæ vero diei horæ nuspiam in hac tragœdia notis designantur. Observandum est autem, poetam nostrum hujus excubiatoris animum Agamemnoni fidum ac benevolum effinxisse, ne quis forte Homerica narratione de Ægisthi speculatore duobus talentis corrupto, deceptus aliter sentiat. Cum enim ℣. 18. et seqq. testetur, se domus Agamemnoniæ sortem deplorare, quod a pristina, quæ optima fuisset, administratione ad statum deteriorem defluxerit; cum ℣. 34. disertis verbis optet, ut sibi contingat regi exoptatissimo manus porrigere, quid est quod quis amplius ad fidem hominis in regem agnoscendam requirat? Æschylus autem hujus famuli conditionem callidissime sic efformavit, ut bene quidem illicitam inter Ægisthum et reginam consuetudinem divinasse, ℣. 37. nihil autem de insidiis regi paratis rescivisse videatur. Hoc modo spectatorum

Digitized by Google

curiositatem excitari necesse erat, sed ita ut augeretur iis fames, non ut satietatem continuo cognoscendi caperent. Præterea decem primis versibus scienter effecit poeta, ut spectator quis loquatur, quid rerum gerat, quo in loco sit constitutus facile intelligat; neque tamen in his quidquam theatri causa dici, sed omnia potius e loquentis ingenio et conditione fluxisse videantur. SCHUTZ. Si, ut Aristoteli placet, proprium tragœdiæ imitatio terroris atque miserationis est, utraque affectio nullo sane facto magnificentius excitetur clade summi Græcorum imperatoris, qui quo ducatu ante illum nemo splenduit, eo decem annis fortiter, sapienter, feliciter functus, primum reditus diem, in patria domo, uxoris noxa familiarique funere fatalem invenit. Id crimen, piacula renovando, ulteriorum occasio fuit; tantum eo Argis invectum ἄγος, quo regia potestas in summam invidiam decidit. Ergo a νοσῶν tempore, qui cuncta in licentiam prolapsa invenerunt, vetus regum in Græcia honos brevi evanuit. Multis illa commotionibus σασιάζουσα fuit, donec plures post ætates, Lycurgus, Philolaus, Phidon, Draco, Solon legibus mores et publicum ordinem populariter formarent. Jo. MULLER.

γ. 2. ΦΡΟΥΡΑΣ ΕΤΕΙΑΣ. Notandum est hunc excubiatorem nocturnum tantum fuisse, ita ut singulis diebus a Solis ortu ad occasum alius, qui interdiu ab ædibus servaret, ejus vices exciperet. Quod cum ipsa rei natura, tum illa quæ sequitur muneris descriptio docet. SCHUTZ.

Ibid. ΗΝ ΚΟΙΜΩΜΕΝΟΣ. Verbo κοιμάομαι quod pro *dormire* plerumque accipitur, hic Æschylus de *excubias agente* utitur. Nimirum κοιμάομαι secundum H. Steph. in Thesauro est *dormiendi causa cubo*, et sic Hesych. ex Odyss. γ'. 4. Κοιμηθέντι· κατακλιθέντι, ὡ πάντως ὑπνώσαντι. Inde facilis ad noctes vigilantem transitio. Nec vero alicui risum moveat si ad κοιμᾶσθαι κυνὸς δίκην proverbium vernaculum adhibeam, de iis qui vigilanti ut aiunt naso stertunt, qui dicuntur somnum caninum agere, Anglice *dog-sleep*. S. BUTLER.

γ. 3. ΣΤΕΓΑΙΣ ΑΤΡΕΙΔΩΝ. Cf. γ. 527. apud Soph. Electra, γ. 9. Pelopidarum vetus regia Mycenis ponitur. SCHUTZ.

Ibid. ΑΓΚΑΘΕΝ. Ex hoc loco desumptum putant illud Hesychii, Ἀγρίασθεν· ἀνεκάθεν. Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι: ubi proinde scribunt Ἀγκάθεν· ἀνεκάθεν, non accedo: Nam primæ voces ita non mutari debent in Hesychio, præsertim si sint bonæ: Ipse Hesychius paulo ante, Ἀγρίαζε, ἄγριος ἴσθι: Ejus παθητικὸν ἀγριασθέν; quod perbene exponi potest ἀναγκασθέν: nam alterum ex altero sæpe. Et sic Grammaticus vel lapsus est in dramatis titulo, vel in Agamemnone alicubi aliter legerat in libris suis, quam nos legimus in libris nostris: Videbimus in progressu. PAUW. In ipso limine impingunt critici ἀνέκαθεν exponentes ἐξ ἀρχῆς; ad tempus scilicet referendo, quod de loco debebat intelligi. Ἀγκάθεν ergo hic ut alibi idem est, quod alias ἄνωθεν *desuper, ex*

Digitized by Google

edito loco. De tecto enim ædium observasse speculatorem dubitare non sinit, ℣. 318.

Ἔπειτ' Ἀτρειδῶν ἐς τόδε σκήπτει στέγος
Φάος.——

Sic autem voce ἄγκαθεν iterum utitur noster in Choeph. ℣. 425.

Ἀνώθεν ἀνέκαθεν, κτύπῳ δ' ἐπιῤῥοθεῖ.

Et Eumen. ℣. 375.

Ἄγκαθεν βαρυπεσῆ
Καταφέρω ποδὸς ἀκμάν.

Quomodo nempe apud Atticismi observantes perpetuo usurpari volunt Phrynichus et Thomas Magister, licet addit hic, Herodotus semel de tempore adhibeat; immo sæpius II. 43. V. 62. VI. 63. forte pluribus in locis præterea aliis. Neque tamen idem usum ignorat alterum IV. 57. Τάναϊς ἀνέκαθεν ἐκ λίμνης ὁρμεώμενος. Στέγαις pendet ab omissa ἐν, et totius loci mens est, Θεὸς μὲν αἰτῶ ἀπαλλαγὴν τῶν πόνων τούτων τῶν ἐξηντλημένων κατὰ τὴν μακρὰν ἔτειαν φορυράν. ABRESCH. Ἄγκαθεν recte Schol. exponit ἀνέκαθεν, *jamdudum, a longe tempore.* Hesychium vocem ἀγκιασθὲν per ἀναγκασθὲν interpretatum esse ne cras quidem credam; præterea vox ista in hac tragœdia nuspiam occurrit. Proculdubio igitur ibi reponendum ἀγκάθεν, ἀνέκαθεν. HEATH. Possis cum Schol. ad Eumen. ℣. 80. vocem ἀγκάθεν ab ἀγκάλαις vel potius ab ἄγκας derivare. Ut sit, non *super ædes* sed *juxta ædes*, in specula scil. haud procul a regia, quod tamen vix probo, nam sic potius στεγᾶς vel στεγῶν dicendum erat. Sin autem pro ἀνέκαθεν sumas tum *de tempore* omnino intelligas necesse est, et ad στέγαις subintelligas ἐν vel παρά. Hesych. Ἀνέκαθεν· μακρόθεν· ἤτοι ἐν πολλῷ· ἢ ἀπ' ἀρχῆς. Ἐκὰς δέ ἐστι μακρόν. S. BUTLER.

Ibid. ΚΥΝΟΣ ΔΙΚΗΝ. Æschyli ætate comparatio a cane ducta non magis ignobilis erat, quam Homerica similitudo ad Ajacis fortitudinem designandam ab asini indolentia petita. Hac imagine igitur summa in vigilando fides et assiduitas designatur. Cf. ℣. 618. 905. SCHUTZ.

℣. 6. ΛΑΜΠΡΟΥΣ ΔΥΝΑΣΤΑΣ. Solem ac lunam intelligit quos Virgilius sub Liberi et Cereris nomine sic alloquitur, Georg. I. 5.

——vos O clarissima mundi.
Lumina labentem cælo quæ ducitis annum.

Δεσπότην κόσμου solem appellat auctor Orphic. Hymn. VII. 16. Ac si quis quærat quomodo vigil nocturnus solem contemplari potuerit, facile respondetur, eum occidente sole in stationem suam concessisse, nec eam priusquam sol ortus esset, præsertim æstivo tempore reliquisse. SCHUTZ.

℣. 10. ΑΛΩΣΙΜΟΝ ΤΕ ΒΑΞΙΝ. H. e. βάξιν περὶ ἁλώσεως τῆς Τροίας, ut in Sept. Theb. ℣. 641. φατῖαν· ἁλώσιμον. ABRESCH.

℣. 11. ΑΝΔΡΟΒΟΥΛΟΝ. Ἀνδρόβουλον non potest significare *viro*

Digitized by Google

insidians: de viro cogitans optimum est, et nihil definit, ideoque convenit ipsa ambiguitate sua; de viro cogitabat mulier: id ex ipsis excubiis constabat, quæ homini mandatæ erant: Insidiæ, nullo modo innotuerant ei, et quæ eo trahuntur nihil probant tale: Ad summum aliquid de consuetudine illicita inter Reginam et Ægisthum scire poterat, dum ipso usu eam exercebant minus caute. PAUW. Ἀνδρόβουλον est *viro favens, aut viri desiderio captum.* HEATH. (quem vide in Notis Varr. Critt.) Epitheton illud nihil aliud significare videtur quam *animum virilem*, h. e. *viriliter* vel *sapientem*, vel *ferocientem*, seu secundum veriorem Scholiastæ paraphrasin, τὸ μεῖζον ἢ κατὰ γυναῖκα βουλευόμενον. Atque hunc sensum vocabulo tribuendum esse, non solum versus 358. confirmat, ubi Chorus Clytæmnestræ his verbis blanditur:

Γύναι, κατ' ἄνδρα σώφρον' εὐφρόνως λέγεις.

H. e. *regina, pro virili tua prudentia*, et *quæ muliebre ingenium superet, sapienter loqueris;* sed etiam ut sic interpretemur usus loquendi cum universo verborum contextu suadet. Ut enim Choeph. ℣. 624. γυναικοβούλους μήτιδας φρενῶν, nemo aliter explicaverit, quam per muliebria consilia, sic h. l. ἀνδρόβουλον κέαρ est virilis animus, viriliter sapiens s. ferociens; Κρατεῖν autem nihil aliud est quam vincere. Adeoque speculator hæc dicit: *Quin etiam nunc in eo sum*, ut observem facis illud signum Trojam captam esse mihi nuntiaturum; *sic enim;* h. e. *quod si contigerit, spero fore*, ut *mulieris viriliter ferocientem animum vincam.* H. e. spero me effecturum ut cum audiverit maritum expugnata Troja mox ad patrios Lares reversurum, ab illa licentia in posterum abstineat, maritoque potius quam adultero obsequatur. Quod verum esse magis etiam e ℣. 31. et seqq. colligitur, ubi fidus in regem speculator se heri collapsam rem domesticam hoc nuntio accepto restituturum affirmat. Quod quomodo aliter interpretemur, nisi hac ratione, ut speret homo Agamemnonis reditu impotentem Clytæmnestræ animum commotum iri, ut ad fidem regi marito suo debitam revertatur? SCHUTZ. Verte, *Negotia virilia tractantem.* Ἐπιβουλὴν homo ignorat. Cf. ℣. 26. Jo. MULLER.

℣. 12. ΕΥΤ' ΑΝ ΔΕ. In errorem duxit interpretes quod illud ἕως redderent *interea* quum vertere debuissent, *quando*, aut *ex quo tempore.* Sic Sept. Theb. ℣. 344. ἕως' ἂν πόλις δαμασθῇ. Igitur totus ille locus est ἐπίξεστον, ubi oratio excurrit a verbis ἕως' ἂν δὲ usque ad ἐπισκοπεμένην, ibi autem insistit, parenthesi φόβος γὰρ—ὕπνῳ interjecta; deinde constructione illa resumta ὅταν δ' ἀείδῃ, &c. usque ad finem decurrit. SCHUTZ.

Ibid. ΝΥΚΤΙΠΛΑΓΚΤΟΝ ΕΝΔΡΟΕΟΝ Τ'. Νυκτίπλαγκτος εἰνὴ est *cubile ubi quis non dormit sed potius discurrit.* Ἔνδροσος, roribus et pluviis expositus. SCHUTZ.

℣. 17. ΥΠΝΟΥ ΤΟΔ' ΑΝΤΙΜΟΛΠΟΝ, κ. τ. λ. Minus commode sic reddidit lat. interpr. *hoc somni loco adhibens cantionis remedium.*

Digitized by Google

Immo, ipsum ἀείδειν et μινύρεσθαι erat somni remedium. Nec satis quæ vis esset vocabuli ἀντίμολπον assecuti sunt interpretes. Significat autem speculator, se nocturnum tempus fallere cantando aut minuriendo, ut qui sæpe hoc remedium adhibeat ne somno opprimatur. Non nimis scil. urgendum est etymon verbi ἀντίμολπον in explicanda ejus notione, cum h. l. nihil amplius notet, quam *adversum*, *discrepans* aut oppositum. Sic in Eurip. Med. ϒ. 1126. ἀντίμολπος ὀλολυγῆς κωκυτὸς est ejulatio valde ab ejulatu discrepans, redditurque a Schol. per ἀντίφθογγον, ἐνάντιον τῇ εὐχῇ. SCHUTZ. Hunc morem vigilum castrensium, ut cantu somnum abigerent, tangit Lucret. V. 1404.

Et vigilantibus hinc aderant solatia somno,
Ducere multimodis voces, et flectere cantus;
Et supera calamos unco percurrere labro:
Unde etiam vigiles nunc hæc accepta tuentur,
Et numeris servare genus didicere.—— S. BUTLER.

Ibid. ΕΝΤΕΜΝΩΝ ΑΚΟΣ. Metaphora a victimis incisis: ἐντομὴ, ἔντομον et ἐντέμνειν eo sensu sunt satis nota: Ἄκος ἀντίμολπον, ut σφάγιον, ἐντέμνων; vere tragicum hoc: Stanleius non intellexit. PAUW. Non semel puduit nos Pauwii hominis frontis perfrictæ et audacis inscientiæ contumelias exscribere, in quos jactas viros! S. BUTLER.

ϒ. 22. Ω ΧΑΙΡΕ. Jam speculator faces accensas conspicatus, præ gaudio exclamat, mox vero, finito ϒ. 24. in scenam e specula descendit; tum in alteras illas lætitiæ voces erumpit ἰὼ ἰὼ, et absoluta oratione, ϒ. 39. ad Clytæmnestram excitandam e scena egreditur. S. BUTLER.

Ibid. ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΦΑΟΣ ΠΙΦΑΥΣΚΩΝ. Quamvis non negem cum Stanleio lucem prosperam hic significari, duplex tamen inest his verbis sensus, prior simplex, ut intelligatur lucem e facibus accensis æque gratum et splendidum speculatori illucescere ac lumen solis, alter, μεταφορικῶς de rebus secundis et gaudio accipiendus. S. BUTLER.

ϒ. 27. ΕΥΝΗΣ ΕΠΑΝΤΕΙΑΣΑΝ. Eadem locutione utitur Eurip. Herc. Fur. ϒ. 1052. Κεχυμένως (εὐνᾶς) ἐπαντίλλει. Et in Phœniss. ϒ. 105. Ποδὸς ἴχνος ἐπαντίλλων. ABRESCH.

ϒ. 28. ΟΛΟΛΥΓΜΟΝ. Ὀλολύζειν est jubilare et cum acclamatione precari. Hoc solent fœminæ fana celebrantes: Recte autem jungit cum εὐφημεῖν, hoc enim ipsum est. FLOR. CHRISTIANUS in Aristoph. Pac. p. 12. ubi vide plura.

ϒ. 29. ΕΠΕΡ. H. e. ἐπειπερ. *Quoniam*, non *siquidem*; nam res jam extra dubium erat. Cf. 2 Thess. i. 6. S. BUTLER.

ϒ. 31. ΦΡΟΙΜΙΟΝ ΧΟΡΕΥΣΟΜΑΙ. Φροίμιον χορεύειν idem valet quod προχορεύειν apud Eurip. Phœniss. ϒ. 797. ABRESCH.

ϒ. 32. ΕΥ ΠΕΣΟΝΤΑ ΘΗΣΟΜΑΙ. *Reddam felicia hoc meo nuntio qui me beavit;* vel, *mihi accommodabo.* Non dissimili sententia usus est Euripides in Medea,

Digitized by Google

Χρηστοῖσι δόλοις ξυμφορὰ τὰ δυσποτῶν
Κακῶς πιτνοῦντα καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται. Is. CASAUB.

Hæc non dixisset speculator, si insidiæ Clytæmnestræ in Agamemnonem ei innotuissent. PAUW. Jungi possent εὖ θήσομαι. Eurip. in Electr. ϕ. 648. Ἡ τύχη ἐκεῖνα καλῶς θήσει. Adde Iph. Aul. ϕ. 401. Hesiod. Ἔργ. ϕ. 23. et ϕ. 672. et sic alii sæpissime. Sed postulat sensus hic ut εὖ copuletur cum σισόντα. Eurip. Orest. ϕ. 603. Οἷς γάμοι μὴ πίπτουσιν εὖ. Et in Electr. ϕ. 1101.

——τὰ μὲν γὰρ εὖ
Τάδ' ἐ καλῶς πίπτοντα δέρκομαι βροτῶν.

Cf. Pers. ϕ. 763. ABRESCH. Verte, *Collapsam enim dominorum*, h. e. Agamemnonis, *fortunam restituam.* Melius enim est εὖ et θήσομαι jungere quam quod Abreschio placuit εὖ et σισόντα, ex ϕ. 19. SCHUTZ. Unicum verum est quod vidit Is. Casaub. τιθέναι hic ut sæpe apud Æschylum pro *facere* vel *reddere* usurpari. Jungenda sunt itaque εὖ πίσοντα, non εὖ θήσομαι. S. BUTLER.

ϕ. 33. ΤΡΙΣ ΕΞ ΒΑΛΟΥΣΗΣ. *Cum hæc φρυκτωρία mihi tandem fuerit felix.* Verbum βάλλειν aptum est huic rei. Et in illo Aristoph. Ran. ϕ. 1446.

Βίβληχ' Ἀχιλλεὺς δυὸ κύβω καὶ τέσσαρα. Is. CASAUB.

Adi sis etiam Pet. Vict. Var. Lect. XXV. 14. S. BUTLER.

ϕ. 35. ΤΗΙΔΕ ΒΑΣΤΑΣΑΙ ΧΕΡΙ. Recte interpres, *Hac sustineam manu.* Morem tangit quo lautioris fortunæ homines humeris manibusque aliorum, ministrorum præcipue, nixi incedunt. Admetus apud Eurip. Alcest. ϕ. 916.

Σὺν ὑμεναίοις ἴστειχον ἔσω
Φιλίας ἀλόχου χέρα βασάζων.

Adde Not. ad Petron. c. 65. Posset autem videri βασάσαι χεῖρα χειρὶ per se etiam significare *contrectare manum manu.* Vide quæ scribo ad D. Matth. iii. 11. quod quo valeat docet Themist. Orat. xxii. p. 272. τὸ τὴν δεξίαν ἐμβαλεῖν καὶ πιέσαι τὴ θηρευομένη τὴν χεῖρα, καὶ τὸ θλίψαι τῶν δακτύλων ἐνίοτί τι κέντρον μελλόσης φιλίας. Eodemque verba spectant Aristæneti Epist. I. 16. τῆς ἐμῆς αὐτὴ λαβομένη χειρὸς ἐμάλαττε τὰς δακτύλους καὶ προσεγέλασεν ἡδύ. ABRESCH. Sic Suid. βασάσαι δὲ τὸ ἆραι δηλοῖ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ τὸ ψηλαφῆσαι. SCHUTZ.

ϕ. 36. ΤΑ Δ' ΑΛΛΑ ΣΙΓΩ. Hoc est, quod dixi speculatorem aliquid scivisse de consuetudine illicita Reginæ cum Ægistho; sic singula apta sunt. PAUW.

Ibid. ΒΟΥΣ ΕΠΙ ΓΛΩΣΣΗΙ. Proverbium notissimum de iis qui pecunia corrupti ea tacent, quæ eloqui et prodere deberent: translatum deinde ad hos qui propter timorem s. ob mulctæ metum libere loqui non auderent. Et hanc quidem rationem hic valere, e reliquo speculatoris sermone colligitur. Cum enim fido sit in Agamemnonem animo, non profecto in eum corruptelæ suspicio cadit. Suidas. Βοῦς ἐπὶ γλώττης· ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων

Digitized by Google

παῤῥησιάζεσθαι· ἢ διὰ τὴν ἰσχὺν τῶν ζώων, ἢ διὰ τὸ τῶν Ἀθηναίων νόμισμα εἶδον ἔχειν ἐγκεχαραγμένον, ὅπερ ἱκτίνεια ἴδιον τοὺς παῤῥησιαζομένους. Eadem habet Hesych. Cf. etiam Polluc. IX. 62. Athenæus XII. 12. e Menandri Piscatoribus ubi quosdam exules Heracleotas induxerat, hunc versum affert: παχὺς γὰρ ὢν ἔκειτ' ἐπὶ τόμα, quem Casaubonus in eandem sententiam interpretatur. SCHUTZ.

γ. 37. ΟΙΚΟΣ Δ' ΑΥΤΟΣ. Haud absimiliter Div. Luc. xix. 40. Λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν οἱ λίθοι κεκράξονται. S. BUTLER.

γ. 38. ΩΣ ΕΚΩΝ ΕΓΩ. *Nam volens et dedita opera intelligentibus loquor, non intelligentibus lateo.* Quasi dicat sapienti et intelligenti sat dictum; nec multum referre puto sive ὡ construas cum μαθοῦσι sive cum λήθομαι. ABRESCH. *Quare lubens equidem intelligentibus,* sc. Clytæmnestræ vitam æque atque ego perspicientibus, *loquor,* et cum iis una queror; et *non intelligentes lateo,* h. e. caveo tamen ne aliis harum rerum ignaris aliquid impertiam, verens nimirum ne forte quis reginæ quam mihi benevolentior, ei quæ dixerim renuntiet. Abreschii ratio nobis quidem non placet. SCHUTZ.

γ. 40. ΔΕΚΑΤΟΝ ΜΕΝ ΕΤΟΣ. Dum ab una parte speculator e scena ad reginam abit, ab altera parte Chorus in scenam prodit, neque alter occurrit alteri. PAUW. Chorus ingreditur senum Argivorum, cujus primum carmen antequam persequamur, operæ pretium est pauca de causis quas ex Æschyli instituto habuerit, ut male de Agamemnonis fortuna timeret, in universum disputare. In omnibus enim hujus tragœdiæ Choricis regnat perturbatio quædam senum de Agamemnonis fortuna solicitorum. Hic metus primum sed obscure proditur, γ. 67. et seqq. ubi Chorus, postquam dixerat Jovem hospitalem pro raptu Helenæ Atrei filios adversus Parin misisse, Trojanis pariter ac Græcis certamina plurima et gravissima impositurum, hæc addit: cæterum utcunque res se habeant, certe fatalem exitum sortientur; neque enim furiarum iræ vel sacrificiis vel fletu et lamentatione demulceantur. Quibus verbis apertius quidem diræ Menelai in uxoris raptorem, tecte tamen etiam, quod ex consecutione sententiarum apparet, imprecationes, quibus Thyestes fratrem Atreum ejusque genus devoverat, tanguntur. Quanquam si quis forte poetam ad Thyestæ diras in his verbis respexisse pernegaverit, pertinacius non repugnabo; dummodo mihi detur, non omnino id a veri specie abesse, propterea quod in Cassandræ vaticiniis, clare ac perspicue cædes Agamemnonis cum propter alia, tum maxime propter Thyestæ diras fatis decreta esse perhibeatur. Cf. γ. 1105. Altera autem causa, de Agamemnonis sorte male timendi, eaque certius prodita, hæc est senibus illis, quod propter Iphigeniæ immolationem Calchantis responso obscuro illo quidem, sed mala tamen quædam præsagiente, commoti, ne quid regi sinistri eveniat verentur. Hoc primum significant, cum a Clytæmnestra, quam sacrificia per urbem obeuntem viderant, petunt, ut solicitudini suæ medeatur,

Digitized by Google

℣. 97—104. qua cogitatione, propter nexum idearum, ut fit, eo deveniunt, ut omnem illam historiam de portento duarum aquilarum ante navigationem Græcorum viso, de Calchantis interpretatione, de ira Dianæ, ejusque expiatione per Iphigeniæ mactationem facta, prolixius enarrent, finem tamen dicendi in eodem argumento, metus nimirum significatione ponant, ℣. 255. et seqq.—Post, quum a Clytæmnestra, Trojam captam esse comperissent, in eo quidem justam Paridis pœnam agnoscunt, novam tamen Agamemnoni male ominandi causam afferunt, invidiam scilicet et odium populare, quod Agamemnon subierit, cum propter hujus mulieris raptum bellum suscepisset, gloriose quidem jam finitum, sed populo suo propter multas civium cædes calamitosum. Atque hoc est illud argumentum quod Chorus a ℣. 439. ad ℣. 482. ita persequitur, ut verbis utatur, tectis illis quidem, et involutis, tamen ad sensum animi explicandum satis appositis. Idem denuo, sed breviter tangitur, ℣. 809. et seqq. postquam a præcone certior factus Trojæ eversionem carmine celebraverat. Ultima tandem ratio, qua Chorus adducitur, ut male regi ominetur, posita est in suspicione, quam de regina partim Calchantis vaticinio, ℣. 155. ductus, partim ipsa mulieris cum Ægistho consuetudine commotus, dudum conceperat. Quæ quidem suspicio, etsi senum animis perpetuo obversabatur, prudentissime tamen a poeta institutum est, ut eam non ante, quam Agamemnon redux ædes intrasset, clarius proderent.—Cum enim regina maritum domum deductura, Jovem invocasset, ut sua vota perficeret, ℣. 982. horum verborum ambiguitate senes admonentur ut et omnem illam curam, quæ dudum esset in animis fixa, denuo prodant, et apertius inde a ℣. 1010. quam suspectum habeant reginæ animum, significent. Has igitur solicitudinis chori et varias multiplicesque causas et diversas pro occasione dicendi significationes mirifice Æschylus per omnes Chori partes sparsit, itaque temperavit, ut parem in hoc genere artificii e recentioribus Trajicis, præter Shakespearium, habeat forte neminem. In primo autem ingressu chori vel hoc senum, præsidio urbis relictorum, personis convenientissimum est, quod inde a quo Agamemnon ad Bellum Trojanum profectus sit, decimum jam annum volvi queruntur. Est vero universa illa oratio, ℣. 40. et seqq. admirabiliter ficta, nec quicquam habet quod a dicentium personis absonum sit, aut ab eorum conditione et fortuna discrepet. Cum enim servilis est ipsa loquacitas, tum in excubiis nihil fere habebant boni senes quo vigiliarum laborem et molestiam solarentur, præter confabulationem de bello, Græcorumque rebus gestis. Deinde meticulosa illa mens, et suspiciosus animus vehementer senes decet, ut qui magis memoria quam spe vivant, judice Aristotele, cujus verbis in hac re eo libentius utor, quod in eo capite secundi libri Rhetoricorum, in quo senum mores descripsit, jucundissimum est observare, philosophum non magis

Digitized by Google

acute hujus ætatis ingenium et mores notasse, quam eos Tragicus noster, arte expressos in scena repræsentaverit. SCHUTZ.

Ibid. ΕΠΕΙ. Hesych. Ἐπεὶ· ἀφ' ὅ. Ubi vid. Not. Soph. in Ajac. ϒ. 493. — Ἐπεὶ τὸ σὸν λέχος ξυνῆλθον εὐφρονῶ τὰ σά. D. Marc. ix. 21. Πόσος χρόνος ὡς. Ut Latini *quod* et *cum*. Plaut. Prol. Aulul. ϒ. 4. *jam multos annos est cum possideo*. Cf. Lexica. ABRESCH.

ϒ. 44. ΟΧΥΡΟΝ. Stanleius ὀχυρὸν adjective sumit, et refert ad ζεῦγος, vertit enim, *Throni gemini geminique a Jove sceptri dignitatis, validum par Atridarum*. Verum enimvero, si hanc sequamur versionem, non video quorsum referri possit, Διθρόνου Διόθεν καὶ δισκήπτρου τιμῆς, namque ea tunc suspensa hærent. Mihi videtur ὀχυρὸν esse vertendum *compos*. Ut hic inde emergat sensus, *Duplicis throni, duplicisque sceptrigeræ, a Jove datæ, dignitatis compos uterque Atridas*. Ὀχυρὸς est ab ἴσχω, *habeo, teneo*; hinc autem ponitur pro eo, qui firmiter aliquid tenet ejusque compos est. Græca Æschyli paraphrasi hæc illustrari possent: Δίθρονον τιμὴν, καὶ δίσκηπτρον, ἐκ Διὸς ὀχυρῶς ἔχον. ARNALD. Animad. Critt. c. 35. Ὀχυρὸν substantivum est, et commode cum διθρόνου, κ. τ. λ. jungitur; Arnaldus voci significationem tribuit plane ignotam. PAUW. Nec hunc nec illum operæ pretium est refellere. S. BUTLER.

ϒ. 46. ΤΗΣΔ' ΑΠΟ ΧΩΡΑΣ. Late dictum. Aulide enim solvisse Græcorum classem notissimum est. Cf. ϒ. 199. SCHUTZ.

ϒ. 47. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΝ ΑΡΩΓΑΝ. *Militare præsidium*, exercitum magnum et fortem. SCHUTZ.

ϒ. 49. ΕΚΠΑΤΙΟΙΣ. In ἄλγεσι παιδῶν ἐκπατίοις Epithetum est transpositum; παῖδες ἐκπάτιοι sunt pulli in devia abducti, quos frustra quærunt parentes. PAUW. Est autem ἐκπάτιος i. q. μέτοικος, ϒ. 58. h. l. *abactus, e medio raptus*. SCHUTZ.

ϒ. 53. ΔΕΜΝΙΟΤΗΡΗ ΠΟΝΟΝ ΟΡΤΑΛΙΧΩΝ ΠΡΟΛΙΠΟΝΤΕΣ. *Quod laborem in servandis pullorum gratia nidis perdiderint*. Si Hesychii expositio apud Stanl. admittenda esset, δεμνιοτήρη πόνον ὀρταλίχων pro ipsis pullis periphrastice dictum esset, ut Jocastæ apud Eurip. Phœniss. ϒ. 30. τὸν ἐμὸν ὠδῖνων πόνον pro infante quem pepererat. Sed multo melius aptiusque est de perdita vulturum opera quam in nutriendis pullis posuerant, accipere. SCHUTZ.

ϒ. 54. ΟΡΤΑΛΙΧΩΝ. Notanda est vox ὀρταλίχων hic posita de *pullis vulturum*. Ita vocantur *pulli gallinacei*, et præsertim a Bœotiis notante Schol. Aristoph. Acharn. ϒ. 871. Sic apud Theocr. Idyl. XIII. 12.

Οὐδ' ὅποτ' ὀρτάλιχοι μινυροὶ ποτὶ κοῖτον ἐρῷεν
Σισαμίνας πτέρυγα ματρὸς ἐπ' αἰθαλόεντι πετεύρῳ.

De cujusvis aviculæ pullo legitur apud Suidam in voce:

Ὀρίθιες δρεσιῶν μητέρες ὀρταλίχων.

Est in Epigrammate Agathiæ Antholog. VII. 76. Portus et

Digitized by Google

Kuster. observarunt. Adde Ælian. Hist. Anim. VII. 47. Τὰ δὲ πρόσφατα ὀρνίθια (καλοῦσι) νιοττοὺς καὶ ὀρταλίχους. ARNALD. Animadv. Critt. c. 35.

ϕ. 58. ΤΩΝΔΕ ΜΕΤΟΙΚΩΝ. Interpretatur h. l. Schol. Soph. Œd. Col. ϕ. 988. Is. CASAUB. Interpres Græcus ἐκ τῶν μετοικισθέντων νεοσσῶν, quem sequitur Stanleius. Ego τῶνδε μετοίκων ἐρινὺν jungo: id enim et perspicuum et eruditum magis. Πτωχῶν ἐρινύες, &c. sunt notissima. PAUW. Schol. Soph. ad Œd. Col. ϕ. 988. illustrat per ἐνοικῶν, referens scil. ad parentes vultures, non pullos. ABRESCH. Cum Pauwio consentit Schutz. malim vero per τῶνδε μετοίκων *pullos raptos* intelligere, ita ut genitivus iste non a γόον pendeat, sed a suppresso ἕνεκα. S. BUTLER.

ϕ. 63. ΠΟΛΛΑ ΠΑΛΑΙΣΜΑΤΑ. Stanleius genitivos illos γόνατος et κάμακος cum suis Epithetis absolute positos existimavit, quos ego melius ab accusativo πολλὰ παλαίσματα regi putem. SCHUTZ.

ϕ. 64. ΓΟΝΑΤΟΣ ΚΟΝΙΑΙΣΙΝ ΕΡΕΙΔΟΜΕΝΟΥ. Pers. ϕ. 932.

Ἀσία δὲ χθὼν βασιλεῦ
Γαίας αἰνῶς αἰνῶς.
Ἐπὶ γῆν πέπλιται.— Is. CASAUB.

ϕ. 65. ΠΡΟΤΕΛΕΙΟΙΣ. Vide Salvag. Boessum in Ovid. Ibin. ϕ. 47. S. BUTLER.

ϕ. 67. ΕΣΤΙ Δ' ΟΠΗ ΝΥΝ ΕΣΤΙ. Præcedens παλαίσματα commode subaudiri potest. PAUW. *Utcunque est, utcunque res se habet.* Cujusmodi formulis utuntur Græci quoties aliquidpiam non admodum probant, palam tamen reprehendere nolunt. Soph. Œd. Tyr. ϕ. 1472. Ἡ μὲν ἡμῶν μοῖρ' ὁπηπερ εἶσ' ἴτω. Œd. Col. ϕ. 277. Οὐδὲν εἰδὼς ἱκόμην ἵν' ἱκόμην. Et ϕ. 349. Εἶσ' ὅπερ εἶσι.— Noster infra, ϕ. 1295.

——Εἶδον Ἰλίᾳ πόλιν
Περάξασαν ὡς ἔπραξε.

Et sic alii sæpe.— ABRESCH.

ϕ. 68. ΤΕΛΕΙΤΑΙ Δ' ΕΣ ΤΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΝ. Hæc proxime quidem Trojæ exitium tangunt; veruntamen obscura quoque inest eorum, quæ Agamemnoni fatis destinabantur, præsagitio. Cf. quæ supra diximus ad ϕ. 40. SCHUTZ.

ϕ. 70. ΑΠΥΡΩΝ ΙΕΡΩΝ ΟΡΤΑΣ ΑΤΕΝΕΙΣ. Ὀργαὶ ἀτενεῖς sunt *ingenia inflexibilia*. HEATH. Ἀπύρων ἱερῶν vel est a nominativo ἄπυρα ἱερὰ, ut sacrificia igne carentia dicantur pro Furiis quarum sacris nec ignis nec vinum adhibebatur; metonymia duriuscula illa quidem, sed tamen in poeta audaciores sæpe spiritus sumente ferenda, vel ad ἄπυροι ἱεραὶ scil. θεαὶ, ut ipsæ Furiæ appellentur *sacræ igne carentes*, seu quibus absque igne sacrificia fiant; suppresso, ut fit, Eumenidum nomine; meliorem certe hæc explicandi viam, nisi forte versiculum unum post ἀπύρων ἱερῶν intercidisse conjicias, equidem non invenio. Cæterum huic loco simillimum est fragmentum poetæ a Stobæo Serm. Eth. CXVII.

Digitized by Google

excitatum: ibi mors eodem quo hic furiæ, modo, inexorabilis describitur:

Μόνος θεῶν γὰρ θάνατος οὐ δῶρων ἐρᾷ.
Οὐδ' ἄν τι θύων, οὐδ' ἐπισπένδων ναοῖς
Οὐ βωμός ἐστι, οὐδὲ παιωνίζεται.
Μόνου τι πειθὼ δαιμόνων ἀπέστατε. SCHUTZ.

Lege θύων οὐδ' ἐπισπονδῶν ναοῖς. S. BUTLER.

γ'. 72. ATITAI. Ἀτίμῳ, quæ spernitur, et cui honos habetur nullus. PAUW.

Ibid. ΣΑΡΚΙ ΠΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΤΟΤ' ΑΡΩΓΗΣ ΥΠΟΛΕΙΦΘΕΝΤΕΣ. Σαρκὶ παλαιᾷ construendum est cum τῆς τότ' ἀρωγῆς ὑπολειφθέντες hoc sensu, *propter senectutem corporis in illa expeditione domi relicti:* SCHUTZ.

γ'. 75. ΙΣΧΥΝ ΙΣΟΠΑΙΔΑ ΝΕΜΟΝΤΕΣ ΕΠΙ ΣΚΗΠΤΡΟΙΣ. Magis adhuc extenuat senis vires Eurip. in Phœniss. γ'. 1713. tribuens ei ὀνείρου ἰσχύν, quod tamen ipsum nostro debetur; nam sequitur in continenti ὄναρ ἡμιεφάντου ἀλαίνει. Νέμων hic valet ἔχων, ut alibi. Ἐπὶ σκήπτροις ἔχειν τὴν ἐλπίδα, alia licet in re, dixit Eurip. Orest. γ'. 1058. ABRESCH. Vide Notas Varr. Critt. S. BUTLER.

γ'. 76. Ο, ΤΕ ΓΑΡ ΝΕΑΡΟΣ. Chorus senum, se solos, utpote annis jam fractos, cum pueris ad martem nondum validis relictos queruntur; florem enim Argivum ad bellum Trojanum profectum esse; unde facilis est loci paraphrasis a γ'. 72. repetenda. *Nos autem*, inquiunt, *effœtis viribus inhonori ab illa expeditione relicti manemus vires pueris æquales regentes scipionibus.* Pueris certe simillimi sumus, neque enim pueri, nec nos ad bellum habiles sumus. *Robur enim puerorum in pectoribus, haud magis quam senum ad martem valet; flos vero martius ex hac terra abit,* (una cum Agamemnone profecti sunt ii quorum viget atas,) *et quod simile est*, (h. e. senes) *foliis quasi jam arescentibus tripes fere inambulat, nec puerulo quicquam valentius, ceu somnium interdiu oberrat.* Hinc patet ex una particula γὰρ ad sententiam suppressam pertinente obscuritatem loci ortam fuisse. S. BUTLER.

γ'. 78. ΑΡΗΣ Δ' ΟΥΚ ΕΝΙ ΧΩΡΑΙ. Sic dixit Suppl. γ'. 757.

——γυνὴ μὲν ἐδίη, ἀνὴρ ἔνεις' ἄρης. Is. CASAUB.

Ἔνι χώρᾳ, nempe τῶν στέρνων, *loco suo*, quod præcessit. Imitatus videtur Eurip. Phœniss. γ'. 136. Ἄρην dicens Αἰτωλὸν ἐν στέρνοις ἔχω, ubi vide Schol. ABRESCH. At nos longe aliter vide ad γ'. 76. S. BUTLER.

γ'. 87. ΠΕΡΙΠΕΜΠΤΑ ΘΥΟΣΚΙΝΕΙΣ. Sacrificari passim jubes. Sed an huc pertinet nota Hesych. Περίπεπται. Περιπεπεμμένον. Is. CASAUB. Περίπεμπτα ex sequentibus explicandum est; missa circumcirca ad omnia Deorum delutra: θυοσκινῶν *victimas moves;* θυοσκινῶ, θύος κινῶ, ut θυοσκοῶ, θύος κοῶ: victimas moveo, ut ad aras sacrificentur, et ad aras accedant sacrificandæ. Cum isto verbo apte jungitur περίπεμπτα, quod revera est pro adverbio, et movendi explicat modum; ita victimas moves, ut est a te

Digitized by Google

mittantur quaquaversum. PAUW. *Sacrificia huc illuc missa*, h. e. per omnia urbis altaria distributa, *peragis?* Περίπεμπτα enim non est ut Stanleius opinatur, de victimarum partibus, quas amicis mittere solebant, intelligendum. SCHUTZ.

ϒ. 93. ΛΑΜΠΑΣ ΑΝΙΣΧΕΙ. *Flamma evolvitur.* Λαμπὰς non est proprie quæ dicitur *fax*, aut *lampas*, sed metaphorice, *flamma* facis instar relucens. Χρίσμα, h. l. oleum quo flamma quasi inungebatur. Hoc ab usu *sanctum* seu *castum* ab natura *molle*, seu *liquidum*, a puritate sincerum nec adulteratum dicitur, πιλάνῳ pro σὺν πιλάνῳ. SCHUTZ.

ϒ. 95. ΠΑΡΗΓΟΡΙΑΙΣ. De vi et usu verbi hujus, deque παρηγορεῖν, cf. Spanh. ad Jul. Imper. p. 148. et ad *alloquendi* significatum, de quo ibidem, refer nostrum in Prometh. ϒ. 647. ABRESCH.

ϒ. 96. ΠΕΛΑΝΩι. Appositio ad παρηγορίαις. Πέλανος hic est χρίσματος massa; χρίσμα concretum. PAUW. Cave de massa χρίσματος quicquam somnias. Recte jam monuit Schutzius λαμπάδα de *flamma* unguentis et odoribus pasta intelligendum esse; πιλάνῳ autem pro σὺν πιλάνῳ accipiendum esse; *una cum libatione.* Πέλανοι sunt Hesychio πίμματα εἰς θυσίας ἐπιτήδεια. Plenius Suidas Πέλανος· Γίνεταί τινα πίμματα τοῖς θεοῖς ἐκ τῆ ἀφαιρεθέντος σίτυ ἐκ τῆς ἅλω. Δίδυμος δέ φησι, κυρίως εἶναι πέλανον τὸ ἐκ παιπάλης πίμμα, ἐξ ἧς ποιοῦνται πίμματα. Ἢ καὶ ἀπὸ τῆ πεπλατύνθαι, ἢ ὅτι λευκόν ἐστι, ἢ διὰ τὸ φανὸν εἶναι· ὃ ἐστι, λευκόν. Et ante omnes Schol. Aristoph. ad Plut. ϒ. 661. Πέλανος Ἡφαίστῳ φλογί· ἰσίον δέ, inquit, ὅτι τὸν μὲν πέλανον ἐν τῷ πυρὶ ἔῤῥιπτον τὰ δὲ πόπανα καὶ τὰς πλακοῦντας καὶ τἆλλα ἐν μίσει τῆ βωμῆ ἐτίθεσαν, cf. nostrum Pers. ϒ. 204. Hinc patet πέλανον non esse χρίσματος massam, sed placentæ genus, ἐκ παιπάλης, e polline confectum in sacrificiis adhiberi solitum. S. BUTLER.

ϒ. 99. ΠΑΙΩΝ ΤΕ ΓΕΝΟΥ. Λίξασα Παίων τὸ γένος. Non otiosum est τέ: *dicens, simul medicus esto;* PAUW. De fœmina Παίων, ut ἰατρὸς ἄριστος εὐφροσύνη apud Pind. Nem. Od. IV. in principio, ubi misere se torquent grammatici veteres, nec se expedire inveniunt. Sic ἐλπὶς ἰατρὸς in Choeph. ϒ. 696. ABRESCH.

ϒ. 104. ΚΥΡΙΟΣ ΕΙΜΙ ΘΡΟΕΙΝ. Sic Soph. Antig. ϒ. 405.

——Ἐγὼ δ' ἐλευθερὸς
Δικαῖός εἰμι τῶν δ' ἀπαλλάχθαι κακῶν. S. BUTLER.

ϒ. 108. ΑΛΚΑΝ. Ἀλκὰν a καταπτείει pendet, et verbum illud repetendum, θεόθεν γὰρ πειθὼ ἔτι καταπτείει μολπᾶν, αἰὼν σύμφυτος καταπτείει ἀλκάν. Ἀσύνδετον est et si ἀλκάν τε vel ἀλκᾶν δὲ σύμφυτος αἰὼν aspirante versu scribere potuisset poeta, nihil fuisset apertius; nunc interpretes non sunt assecuti. Suada divinitus inspirat cantum, vires ipsum senium. PAUW. Σύμφυτος αἰὼν proprie est *ætas congenita* quæ locutio quomodo senium significare possit docere debebat Pauwius. Quamvis enim e senibus revera constabat Chorus, ætas certe illis congenita non *senium* erat sed *pueritia*, vel potius *infantia.* Præterea, quamobrem senium potissimum

Digitized by Google

vires inspirare dicerent isti? Juventutis procul dubio hoc donum potius esse solet quam senii. Non denique res erat adeo operosa hujus historiolæ sive cantiunculæ recitatio, ut unde vires sibi suppetebant ad eam peragendam rationem reddere choro necesse esset. Locum igitur corruptum esse nemo opinor dubitabit. HEATH.

℣. 110. ΕΛΛΑΔΟΣ ΗΒΑΝ. Tragicum de Agamemnone, et Menelao; Sic et δίθρονον κράτος præcedit, et ξύμφρονα ταγὰν sequitur; ἥβα et vis Ἑλλάδος erant illi; ἥβας ineptiret; ubi ξὺν δορὶ ordine sequitur, et Græciæ pubem denotat. PAUW. Agamemnonem et Menelaum hac appellatione designari nequaquam videtur verisimile. Agamemnon certe, qui filiam nubilem Iphigeniam habebat, juvenis non erat. Igitur ἥβαν ἀσυνδέτως prout alia non raro apud Æschylum, posita existimo. Nec obstat quod sequitur σὺν δορὶ hoc enim non *cum exercitu*, sed *cum armis* significat. HEATH.

℣. 113. ΘΟΥΡΙΟΣ ΟΡΝΙΣ. Θούριος ὄρνις non *aquila* est sed *augurium:* Scis, ὄρνις ita usurpari, et sequens οἰωνῶν βασιλεὺς expositionem illam requirit, propter tautologiam quæ cæteroquin in illis esset. PAUW. Θούριος ὄρνις hic certe aquila est, non *augurium:* nam augurio nequaquam convenit epitheton θούριος. Neque ulla hic culpanda reperitur tautologia, novam enim periodum incipit οἰωνῶν βασιλεύς. HEATH.

℣. 118. ΧΕΡΟΣ ΕΚ ΔΟΡΙΠΑΛΤΟΥ. Δορίπαλτον χερὰ mallem vertere *manum ungues lanceæ instar jaculantem.* Δορὶ eleganter dicitur de unguibus animalium rapacium; ita apud Aristoph. in Ran. ℣. 1320.

Ξὺν δορὶ καὶ χερὶ πρέπτορι
Θούριος ὄρνις.

Ungue et manu ultrici impetuosus ales. Schol. scribit, Ἐπειδὴ δὲ οἱ Σφιγγὸς ᾠδὲς λεοντώδεις ἦσαν, ὁ δὲ τῦ λέοντος ὄνυξ δίκην δόρατος πλήττει, διὰ τοῦτο δόρατι εἶπεν. Totius versus sensum non percepisse videtur Stanleius; cum inde exsculpere voluit a Jove missas fuisse has aquilas; enim vero quid aliud est *manu fulminis jaculatrici* missi; quam Jovis manu missi. At hanc mentem esse Æschyli haud facile mihi aliquis persuaserit: hic enim versus referendus est ad septimum in quo est βοσκόμενοι λαγίναν. ARNALDUS. De unguibus aquilarum recte explicat Arnaldus; χεὶς audacius tribuitur aquilis, et ungues audacius comparantur lanceis: de Jovis manu sentire non potuit poeta: id φανέντες aperte demonstrat: nam φανέντες ἐκ χερὸς δορικτάλτου ita non dicitur de manu missis: neque historia a Jove aquilas illas repetit: nihil certius. Æschylus hic buccam inflat, ideoque ipsum illud χερὸς ἐκ δορικτάλτου in parodiam suam transtulit Aristophanes, qui tales audacias ridebat mecum. PAUW. Hæc exscribenda erant, ne lectores risu suo fraudarentur. Quid enim vel Arnaldo vel Pauwio festivius? At neminem ante Schutzium, et ne ipsum quidem

Digitized by Google

nisi in edit. 2. vidisse per χερὸς ἐκ δορυπάλτου, *dextram cœli partem* intelligendam esse, ubi ἐναίσιμα σήματα ut loquitur Homerus, apparent, satis mirari nequeo. Nam quod Græci ἐπὶ δορὸς pro *dextrorsum* usurpant notius est quam ut exemplis confirmem. Qui velit adeat doctissimum Joan. Toup. in Suid. tom. I. p. 310. in voce ΚΑΡΔΟΥΧΟΙ. S. BUTLER.

ϒ. 123. ΑΙΔΙΝΟΝ, ΑΙΔΙΝΟΝ ΕΙΠΕ ΤΟ Δ' ΕΥ ΝΙΚΑΤΩ. Paulo plenius distinguendum post εἰπέ. Αἴλινον, αἴλινον *exclama:* illud vero bene eveniat: Propter leporem αἴλινον, αἴλινον exclamandum erat: precandum vero ut ipsum illud αἴλινον, αἴλινον verteretur in hostium capita, eoque fieret, ut quod nunc de lepore dicebant, dein similiter de hostibus dicerent. PAUW. Quia portentum illud duarum aquilarum partim faustum, partim ob iram Dianæ infaustum erat, precatur Chorus, ut lætior pars vincat, ut bona tantum omina rata sint, mala vero irrita. SCHUTZ.

ϒ. 124. ΔΥΟ ΑΗΜΑΣΙ ΔΙΣΣΟΥΣ. *Duos animis duos.* Eorum λήματα non efficiebant λῆμα unius viri, sed vere λήματα erant virorum duorum: emphasis in his insignis. PAUW.

ϒ. 127. ΠΟΜΠΟΥΣ Τ' ΑΡΧΟΥΣ. Stanleius de aquilis accepit; facilius tamen est πομπὰς τ' ἀρχὰς explicare per *comites duces,* ut ad Ulyssem, Ajaces, reliquosque duces qui Atridas ad bellum Trojanum comitabantur, pertineat; inversa verborum constructione pro Ἀτρεΐδας μαχίμους πομπὰς τ' ἀρχὰς ἰδὰν λαγοδαίτας. SCHUTZ. Cur nequeam assentiri viro doctissimo, ratio redditur in Notis Varr. Critt. S. BUTLER.

ϒ. 132. ΚΤΗΝΗ ΠΡΟΣΘΕ ΤΑ ΔΗΜΙΟΠΑΗΘΗ. Hesych. Κτήνη· χρήματα. Hic est itaque loci sensus; *et divitias in turribus opulentæ gentis prius repositas fatum violenter vastandas dabit.* S. BUTLER.

ϒ. 135. ΚΝΕΦΑΣΗΙ ΠΡΟΤΥΠΕΝ ΣΤΟΜΙΟΝ—ΣΤΡΑΤΕΥΘΕΝ. Κνεφάζειν σόμιον dura locutio est, et parum concinna: ad hæc στρατευθὲν ad σόμιον male opponitur: Talia ego nunquam probabo, ab Æschylo sint an ab alio. PAUW. Στόμιον μέγα Τροίας στρατευθὲν, etsi de veritate lectionis dubito, forte tamen excusari possit, vel ita, ut dicatur, oraculi obscuritatem talia requirere, (Lycophronis exemplo studiose Cassandram sic loquentem inducentis) vel quia σόμιον Τροίας tropice dicatur στρατὸς vel στόλος Græcorum, participium στρατευθὲν non ad verbum σόμιον præcise, sed πρὸς τὸ σημαινόμενον, ad id quod subintelligatur, referendum esse. SCHUTZ.

Ibid. ΘΕΟΘΕΝ ΠΡΟΤΥΠΕΝ. *Divinitus incitatum* vereor enim ut verti posset *divinitus incusum* ut προτυπὲν scil. pro προτυπωθὲν ponatur. Sed ut illud erit, sensus in eo quod latet quærendus est, malim itaque convertere, *Tantum vero ne qua calamitas frænum illud Trojæ, exercitum scilicet divino consilio ad illam expeditionem incitatum, obnubilet obtegatque.* S. BUTLER.

ϒ. 139. ΠΤΑΝΟΙΣΙ ΚΥΣΙ ΠΑΤΡΟΣ. *Per et propter volucres canes*

Digitized by Google

patris. PAUW. Hunc Æschyli locum, ut plura alia, imitatus est Aristoph. in Ran. ℣. 1327.

Ἰταμαῖς κυσὶν αἰεροφοίτοις.

Describit aquilas, teste Scholiaste, a quo hæc exponuntur, τοῖς ἁρπατικοῖς αἰτοῖς. Ut hic ab Æschylo aquilæ Jovis canes dicuntur, sic etiam ab Apollon. Rhod. appellantur Harpyiæ, Argon. II. 287.

Οὐ θέμις, ὦ υἱεῖς Βορέϊ, ξιφέεσσιν ἐλάσσαι
Ἅρπυίας μεγάλοιο Διὸς κύνας. ARNALD.

Qui per στανὸς κύνας intelligendi sint supradocuit, ℣. 126. λαγοδαίτας scil. Atriden et Menelaum, qui Trojanas opes ipsamque gentem haud lentius quam aquilæ leporem, persecuturi erant. Οἶκος igitur h. l. de Atridis accipiendum, et in illud μογερὰν πτῶσα θυομένοισιν nescio an forte obscura quædam insit allusio ad Iphigeniæ mactationem. Frustra itaque vertit Pauwius στανοῦσι κυσὶ *per et propter volucres canes patris* quod adeo non verum est ut nihil a poetæ mente longius abfuisse existimem. Aquilæ scilicet non erant *in causa* cur Diana Atridis irasceretur, sed tantum iram ejus in eos *significabant*, et hic ad οἶκον apponuntur. Obscuritati consuluit poeta, quippe in vaticinio, quæ itaque paulo duriora videntur, ea minime statim Æschylo abjudicanda sunt. Locum sic verterim, *Domui enim* Atridarum, h. e. *Atridis ipsis irata est Diana, alatis canibus patris sui, qui fœtum leporem ante partum tam immaniter devorarunt*, illa enim, omnem crudelitatem perosa, *has aquilarum epulas abominatur*, ut crudelitas ei in Troja vastanda exosa erit. Cæterum vis portenti ni fallor est in ἐρικύμονα, ℣. 121. et αὐτότοκον πρὸ λόχου. Diana enim cui laborantes utero in tutela, crudelitatem adversus eas non potest non odisse. Ut igitur illa aquilis irata est ob leporem PRÆGNANTEM, ἐρικύμονα, αὐτότοκον πρὸ τόκου dilaniatam, sic vereor inquit Calchas, ne qua calamitas Græcorum exercitum ad Trojam opprimat, propter acerbas gravidarum vexationes, et in pueros adhuc in utero latentes sævitiam. Hanc sententiam egregie confirmat Homer. Il. ζ'. 55. apud quem Agamemnon sic loquitur,

Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὴ σὺ κήδεαι αὖτως
Ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεπόνηται κατὰ οἶκον,
Πρὸς Τρώων· τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Χεῖράς θ' ἡμετέρας· μήδ' ὄντινα γαστέρι μήτηρ
Κοῦρον ἰόντα φέροι, μήδ' ὃς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
Ἰλίου ἐξαπολοίατ', ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι. S. BUTLER.

℣. 144. ΤΟΣΣΟΝ. In his magna inest obscuritas, primum ob metaphoras longius petitas deinde propter fatidicas ambages, solemnes vatibus, tum quia priore illo portento aquilarum omisso, ad alia respicit poeta, Iphigeniæ nempe sacrificium, et tectius denique ad insidias vel a Clytæmnestra vel ab aliquo Thyestæ

Digitized by Google

domus in Agamemnonem paratas, ℣. 159. delabitur. Sensus vero loci, receptis Schutzii emendationibus, per hujuscemodi paraphrasin declarabitur, *Pulchra itaque Dea illa, quæ* cum venatrix et parturientium præses sit, tenellis omnibus, non solum nobiliorum sed et imbellium ferarum *favet, cum leonum catulis tum omnium agrestium lactantibus fœtibus, utinam,* precor, (αἰτῶ) *jucundum harum aquilarum portentis exitum det, partim quidem faustis,* quippe quæ a dextra parte oblata fuerint, *partim vero culpandis* ac metuendis ob numen Dianæ læsum. *Te igitur O Apollo Pæan invoco,* augurandi præsidem tum Dianæ germanum, tua ope fretus ad avertendam iram Dianæ, *ne scilicet præter illa quibus adhuc ei litatum est, aliud quoque sacrificium, infandum, epulis carens,* h. e. quo nemo epulari possit, *Iphigenium scilicet virginem exigat, unde etiam consanguineas lites video orituras a Clytæmnestra virum non metuente. Manebit enim reducem* Agamemnona *timenda domicustos memor ira* Clytæmnestræ, *vindictam ob natam exigentis.* S. BUTLER.

℣. 145. ΜΑΛΕΡΩΝ ΟΝΤΩΝ. Sic fere apud Thucyd. I. 7.

Πλωϊμωτέρων ὄντων. IS. CASAUB.

℣. 148. ΦΑΝΑΙ. An a φήμι an a φαίνω? IS. CASAUB. Φάναι pro φῆναι Doricum est a φημί. PAUW.

℣. 150. ΦΑΣΜΑΤΑ ΣΤΡΟΥΘΩΝ. Στρυθοὶ pulli sunt στωικὸς αὐτοτόκου, quos aquilæ perdiderant. PAUW. Nunquam aut aquila aut pullus leporinus voce στρυθὸς significabatur. Procul dubio hæc passerem cum octo pullis a dracone coram Græcorum exercitu ad sacrificium congregato voratum respiciunt cujus rei historiam fuse narratam apud Homer. Il. β'. 300. et seqq. videre licet; ideoque eam utpote ex Homero omnibus satis notam, verbo tantum attingit poeta. Ideo autem fausta, culpanda tamen auguria illa vocat Calchas, quia Trojam quidem demum captam fore, at non nisi post annum nonum, portendebant. HEATH. At hoc plane ἀπροσδιονυσον est. Quid lepori Æschyleo cum passeribus Homericis? Non enim quia Homerus fabulam aliquam narraverit continuo eam Tragicis quoque obtrudendam esse supra monuimus. Στρυθοὶ h. l. non alii sunt quam ipsæ illæ aquilæ de quibus antea sermo fuerat. Negat quidem Heathius hoc verbum unquam nisi de passeribus usurpatum esse. Sed injuria. Non jam ad Scholiasten provocabo, qui στρυθῶν h. l. interpretatur αἰτῶν, sed locupletiorem habeo testem, Eustathium, qui ad Il. β'. 300. diserte: Ἰστέον δὲ, inquit, ὅτι ἡ μὲν τοιαύτη στρυθὸς εἰδικῶς οὕτω λέγεται· ἔστι δὲ ἄλλως ἡ γενικὴ λέξις. SCHUTZ.

℣. 156. ΕΤΕΡΑΝ ΑΝΟΜΟΝ ΤΙΝ'. Ἑτέραν ἄνομόν τιν' jungendum: Stanleius in notis ἑτέραν male accipit: ita ille sæpe nimio acumine. Θυσίαν ἑτέραν ἄδαιτον opponitur præcedenti αὐτοτόκου στοῖκα θυμάτοισι: hæc esset ἄδαιτος, illa δεῖπνον αἰτῶν, ut ibi etiam dicitur. PAUW. Pauwius dum Stanleium reprehendit, ipse etiam hic, sed certe non nimio acumine, peccat. Θυσία enim

Digitized by Google

dicitur ἰτέρα, non quia opponitur δείπνῳ αἰετῶν, sed quia præcesserant sacrificia alia, Dianæ proculdubio non minus ac Diis cæteris a Græcis expeditionem suscepturis factæ, quo eorum favorem ac præsidium sibi conciliarent. Ne igitur præter hæc aliud, (quod jure ἄδαιτον vocat, quia non prout cætera præbebat quo epularentur sacrificantes) exigeret Diana, precatur vates. HEATH. Malim vocabulo ἰτέραν sensum exquisitiorem tribui, quo interdum significat, euphemismo quodam, i. q. κακὸν, s. *infaustum*. Vide quæ notavit vir summus L. C. Valckenarius in Diatribe in Euripidis deperditorum dramatum reliquias, p. 112. Iphigenia autem immolanda dicitur θυσία ἄνομος quod nefas esset filiam a patre immolari. Sic Eurip. Iphig. Aul. ϒ. 398.

Ἐμὲ δὲ συντήξουσι νύκτες ἡμέραι τε δακρύοις
Ἄνομα δρῶντα, κ' ὐ δίκαια, παῖδας ὡς ἐγειράμην.

Porro eadem θυσία vocatur ἄδαιτος, quia ab hoc funesto sacrificio *epulæ* aberant, quæ in cæteris celebrari solebant. Æschylus autem causam, quæ Dianam ad retinendam in Aulide classem Græcorum impulerit, affert, meo quidem judicio futilissimam. Dianam nimirum, Agamemnoni iratam fuisse ponit, propterea quod congregatis apud eum principibus Græcorum cum duas Jupiter aquilas portenti causa in leporem gravidam immisisset, hanc ante regis ædes cum fœtu devoratam Dea illa, utpote gravidis animalibus favens, ægre tulisset. Longe probabiliore figmento Sophocles Dianæ iram Agamemnonis culpæ tribuit, qui cervam in luco Deæ venatus insolenter simul verbis se efferens, confixisset. Electr. ϒ. 576. Cf. Hygin. Fab. 98. 261. Euripides autem Iphigeniam Dianæ ex voto quodam Agamemnonis debitam fuisse ponit. Quo enim anno ea nata esset, antequam in lucem ederetur, Agamemnonem Dianæ pulcherrimum ejus anni fœtum vovisse, adeoque ut eam immolaret religione fuisse obstrictum. Iphig. Aul. ϒ. 530. Iphig. Taur. ϒ. 24. Alii denique, ut Callimachus Hymn. in Dian. ϒ. 262. ideo regi succensuisse Dianam, quod eam ad venandi certamen provocasset, narravere. SCHUTZ.

ϒ. 158. ΟΥ ΔΕΙΣΗΝΟΡΑ. Sic videtur vocare mactationem Iphigeniæ quæ fuit ea, ut omni pudore et timore seposito Clytæmnestra postea suum maritum interfecerit. Is. CASAUB. Epitheta hic transposita sunt: nam σύμφυτον et ὐ δεισήνορα, quæ ad πεικῶν proprie pertinent, ad τέκτονα transferuntur, eadem prorsus figura qua supra, ϒ. 49, 50. habuimus ἐκπατίοις ἄλγεσι παίδων. HEATH.

ϒ. 160. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΔΟΛΙΗ.. Cf. infra, ϒ. 1234. et Eurip. Hec. ϒ. 1277. ubi Clytæmnestra dicitur οἰκουρὸς πικρά. Cf. etiam Troad. ϒ. 360. SCHUTZ. Thyestis propago, quam, Clytæmnestræ charam, senes non vane augurantur dolos miscere. JO. MULLER.

ϒ. 161. ΜΗΝΙΣ. Μῆνις est vox principalis ad quam aliæ, ut

Digitized by Google

Epitheta, hic referendæ. PAUW. Cf. Petr. Vict. Varr. Lectt. XXV. 2. S. BUTLER.

γ. 162. ΞΥΝ ΜΕΓΑΛΟΙΣ ΑΓΑΘΟΙΣ. Ut antea dixerat Calchas, δίξια μὲν, κατάμομφα δὲ φάσματα τρυθῶν, quæ omnia sequentia explicant. In solis pullis erat infortunii metus. PAUW.

γ. 165. ΟΔΙΩΝ. *Vialium*, quæ sese offerunt sponte et observantur in via: Si vertere velis *itineris interpretibus*, *itineris successum monstrantibus* non errabis etiam. PAUW.

γ. 168. ΖΕΥΣ, ΟΣΤΙΣ ΠΟΤ' ΕΣΤΙΝ. Absoluto jam primo cantico, chorus aliud aggreditur quo sive majestatem dictionum sive magnificentiam sententiarum sive gravitatem affectuum, sive splendorem imaginum respicias, nihil aut apud Æschylum aut alium quemvis excepto Shakespeario extat præclarius. Ac primum splendide exorsus Jovem reverenter invocat, in quo solo animus ex portentis supra memoratis anxius possit requiescere. Hunc enim solum res æquo imperio adminstrare, exclusis Cœlo ac Saturno qui per vim agerent; eum igitur carminibus celebrandum, ad eum secundos rerum exitus referri. Monet autem nonnunquam virtutem per res asperas, divino consilio declarari, et immitti aliquando calamitates ad docendam homines sapientiam. Quod Agamemnonis exemplo illustrat, ac deinde ad effectus iræ divinæ in Diana læsa transgreditur; et classem Aulide detentam, Calchantis responsum, Iphigeniæ mactationem, ita vivis imaginibus persequitur, ut omnem laudem facile superet. Deinde ad solicitudinem revertitur, et miro artificio animos audientium obscura malorum formidine percellit. Tantus autem ubique splendet in hoc carmine vigor animi, ut, si nihil aliud scripsisset Æschylus, pro summo tamen poeta habendus esset. S. BUTLER.

γ. 176. ΟΥΔ' ΟΣΤΙΣ. De uno eodemque homine sermo est, qui olim nihil, postea in immensum crescit, et mox iterum ad nihilum redigitur. De duobus male cogitant plerique interpretes, et omnium pessime antiquus commentator de Titanibus et historia illa fabulosa. De homine loquitur Æschylus, et ejus vires exiguas taxat, si non omnia referat ad Jovem, sibique fidens, magna sibi polliceatur a seipso. Eo pertinet παμμαχον θράσος, quo ex parvo magnus evasit, quoque mox nihil proficit contra audaciorem. PAUW. Vocibus istis ὅστις πάροιθεν ἦν μέγας cum Scholiaste intelligo designari Titanas, sequentibus, ὃς δ' ἔπειτ' ἔφυ, Typhœum. Quandoquidem autem Poetis Atheniensibus in more erat historias antiquiores suis temporibus accommodare, et res suo sæculo gestas sub illarum specie non obscure adumbrare, ita et hic secretius designari puto Darium et Xerxem frustra et Jove invito Græciam bello adortos. Atque hanc quidem allusionem poetæ in animo fuisse inde etiam verisimilius est, quod voce τριάκτης utitur. Hac enim voce designatur qui in ludis Græcorum gymnasticis ter, aut cursu aut palæstra, vicerat. Unde concludere rationi absonum non est, respexisse nostrum tres illas insignes victorias, ad Salamina, ad Platæas, ad Mycalen,

Digitized by Google

quas de Xerxe nuper admodum reportaverant, quibusque Persici imperii robur plane fregerant Græci. Vide Suid. et Etymolog. in voce τριαχθῆναι. HEATH. Hoc loco non de universo quodam genere hominum ferocia impotente superbientium, post autem gravi casu pereuntium, quod magnus quoque Grotius putabat, sed potius de duobus numinibus quæ ante Jovem regnaverint, sermonem esse, facile, ut spero, nobis concesserint quicunque ad oppositionem illam e particula adversativa δὲ ter repetita ἀδ' ὅτις— ὃς δὲ— Ζῆνα δὲ— atque ad antecedentis Strophæ sententiam, animum intenderit. Ille autem quem Chorus olim magnum et præpotentem fuisse dicit Οὐρανὸς est seu Cœlus; qui vero postea victoriam nactus periit est Saturnus Cœli filius. Hoc primum egregie confirmat locus Prometh. Vinct. ν. 955, et seqq.

——Οὐκ ἐκ τῶνδ' ἐγὼ
Δισσοὺς τυράννους ἐκπεσόντας ἡσθόμην;
Τρίτον δὲ τὸν νῦν κοιρανοῦντ' ἐπόψομαι
Αἴσχιστα καὶ τάχιστα.

Magnus autem probabilitatis cumulus interpretationi nostræ accedit e diligentiore verborum quibus duo illos priores ante Jovem rerum dominos Æschylus descripsit consideratione. Nam Cœlus dicitur παμμάχῳ θράσει βρύων propter sævitiam in omnes liberos; etenim ut Hesiodus ait Theogon. ν. 154.

Ὅσσοι γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἐξεγένοντο
Δεινότατοι παίδων, σφέτερῳ δ' ἤχθοντο τοκῆι
Ἐξ ἀρχῆς.

Qui locus adeo clarus est adeo cum nostro sententiæ similitudine conjunctus ut eum ipsum Æschylus respexisse nobis videatur. Cœlus autem propter ἀεικέα ἔργα ut dicit Hesiodus, ν. 167. seu propter illud ἄμαχον θράσος quibus verbis noster in hac re utitur, a Saturno, seditione facta, genitalibus turpiter falce demessis, regno expulsus est ὃς δ' ἔπειτ' ἔφυ qui postea extitit, h. e. Saturnus qui ei successit, τριακτῆρος οἴχεται τυχών, victorem nactus periit. Cf. Plat. Euthyph. c. 6. Αὐτοὶ γὰρ οἱ ἄνθρωποι τυγχάνουσι νομίζοντες τὸν Δία τῶν θεῶν ἄριστον καὶ δικαιότατον, καὶ τοῦτον ὁμολογοῦσι τὸν αὐτοῦ πατέρα δῆσαι ὅτι τοὺς υἱεῖς κατέπινεν ἐκ δὴ δίκη καὶ ἐκεῖνός γε αὖ τὸν αὐτοῦ πατέρα ἐκτεμεῖν δι' ἕτερα τοιαῦτα. Τριακτὴρ igitur est Jupiter, et quanquam ita proprie dicitur is qui ter in ludis gymnasticis vicit, tamen hoc loco ista vis verbi non adeo premenda est, ut ad ineptias cum Heathio abeamus: simpliciter igitur Saturnus victori filio suo cessisse dicitur nihilque aliud h. l. senum choricorum animis obversatur, quam Jovis victoriæ a Saturno reportatæ recordatio. Quod vel ex eo patet quod statim τῶν ἐπινικίων mentionem faciunt. Notum est enim epinicia seu Pæanas inventori Apollini tribui, qui primum ejus generis carmina Jovi post Saturnum devictum cecinerit. Hinc est quod Tibullus II. 5. 7. Apollinem his verbis alloquitur,

Digitized by Google

Sed nitidus pulcherque veni, nunc indue vestem
Sepositam, longas nunc bene pecte comas.
Qualem te memorant Saturno rege fugato
Victori laudes concinuisse Jovi.

Οἴχεται h. l. non est proprie *periit* sed *succubuit, prostratus est*, estque præsens pro præterito positum, ut apud Eurip. Androm. ϒ. 919. Ceterum qui h. l. non Cœlum et Saturnum sed Ophiona et Saturnum a poeta designatos esse velit utatur suo judicio; nihil enim impedio. Ut enim in aliis sic in eo quoque fabulæ variant, ut secundum quosdam primum Ophion cum Eurynome, deinde Saturnus cum Rhea, postremo Jupiter cum Junone regnum Deorum obtinuisse ferantur. Cf. Apoll. Rhod. Argon. I. 503. ibique Cl. Brunck. SCHUTZ.

ϒ. 181. ΖΗΝΑ ΔΕ ΤΙΣ ΠΡΟΦΡΟΝΩΣ ΕΠΙΝΙΚΙΑ ΚΛΑΖΩΝ. Ἐπινίκια pulchre cum Ζῆνα connecti potest ut sit appositio, et ipse Jupiter sit ἐπινίκια victori: vulgo κατὰ subaudiunt. PAUW. Ἐπινίκια cum κλάζων arctissime cohæret, ut, vel pro voce unica utraque simul juncta sint habenda, vel duos accusativos regere dici possit participium istud, unum rei, alterum personæ; vide quæ notavimus ad Soph. Œd. Colon. ϒ. 1212. Appositio inter res plane diversas, Ζῆνα et ἐπινίκια, nullum habere potest locum. HEATH. Κλάζειν cum compositis inde derivatis alias quidem apud nostrum construitur cum accusativo rei, dativo autem personæ, Agam. ϒ. 163. 208. nihil tamen mutem quamvis facile sit Ζῆνι τῷ—ὀδώσαντι, τῷ—θέντι rescribere. Nam solenne est nostro accusativos duo cum hujus generis verbis jungere, rei alterum, alterum personæ. Ζῆνα ἐπινίκια κλάζειν est Jovem (sc. Victorem) carminibus celebrare ab eoque victoriam precibus expetere, Ἐπινίκιον enim, sicut Pæan, non semper de gratiarum actione pro parta victoria, sed etiam de carminibus quæ pro sperata victoria, pro avertendis malis quibuscunque dicuntur, usurpari solet. Vid. Eustath. ad Il. A'. 463. X'. 391. SCHUTZ.

ϒ. 183. ΤΕΥΞΕΤΑΙ ΦΡΕΝΩΝ ΤΟ ΠΑΝ. H. e. ὁλοσχερῶς φρόνιμος ἴσαι, quæ est interpretatio Scholiastæ, nequaquam si quid video, spernenda. Id sequentia docent, τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὀδώσαντα, κ. τ. λ. ubi haud obscure agitur de prudentia, quæ hominibus dono divino veniat, e pœnarum sensu mala facinora consequentium. SCHUTZ.

ϒ. 185. ΤΩι ΠΑΘΕΙ ΜΑΘΩΝ. Dici non potest, quoties illam sententiam τὰ παθήματα μαθήματα, et quam varie extulerint Tragici qui supersunt omnes. E Sophocle tantum excitabo ultimos Antigones versus, multum hunc nostrum locum illustrantes:

Πολλῷ τὸ φρονεῖν εὐδαιμονίας
Πρῶτον ὑπάρχει· χρὴ δὲ τά γ' εἰς θεὸς
Μηδὲν ἀσεπτεῖν· μεγάλοι δὲ λόγοι
Μεγάλας πληγὰς τῶν ὑπεραύχων

Digitized by Google

Ἀντίσαντες
Γῆρᾳ τὸ φρονεῖν ἰδιδαξαῖ.

Chorici autem senes nostri, Jovem ab iis qui sapere velint invocandum, et carminibus, ut pericula avertat, implorandum esse monent. Hunc enim solum esse qui omnia regat, veteribus Diis Cœlo ac Saturno exclusis, hunc et piis hominibus, qui eum precibus salutent, hanc mentem dare, ut sibi a malitia cavere, adeoque etiam a pœnis tuti esse possint; hunc vero etiam eos, qui deliquerint, damnis inflictis ad sapientiam perducere. SCHUTZ.

℣. 187. ΣΤΑΖΕΙ ΔΕ ΠΡΟ ΚΑΡΔΙΑΣ, κ. τ. λ. Στάζειν πρὸ καρδίας dicitur dolor: qua imagine sæpius utitur Æschylus, ut graves animi affectus cor quasi inundare, seu in cor stillare dicantur, propter sanguinis scilicet effusionem ejusque in corde nimiam repletionem. Sic ℣. 1130.

Ἐπὶ δὲ καρδίαν ἔδραμε κρουσθαφὴς
Σταγών.——

Sic de ira Choeph. ℣. 181.

Καὐμοὶ προσίζει καρδίας κλυδώνιον
Χολῆς.——

Μνησιπήμων πόνος est angor e recordatione sive conscientia malorum facinorum. Nam angore conscientiæ fraudisque cruciatu agitantur homines, qui se sceleribus alligaverunt. Quod autem additur ἐν θ' ὕπνῳ *etiam in somno*, vel eo spectat, quod, qui atrox quoddam facinus commisere, sine cura quiescere non possunt; vel intelligitur de somniis terribilibus, quibus facinorosi anguntur, e somnoque excitantur, quod egregie confirmatur Choeph. ℣. 30. et seqq. ubi Clytæmnestra nocturnis visis excita dicitur:

Τόρος γὰρ φόβος ὀρθόθριξ
Δόμων ὀνειρόμαντις, ἐξ ὕπνου κότου
Πτέων, ἀωρόνυκτον ἀμβόαμα
Μυχόθεν ἵλακε περὶ φόβῳ.

Gravissima autem est sententia, nec tamen gravior quam vera, καὶ παρ' ἄκοντας ἦλθε σωφρονεῖν. Homines enim, divinam facinorum ultionem experti, *inviti*, h. e. nulla alia ratione dociles, et cum sensu doloris quo melius caruissent, sapere discunt. Cæterum in his verbis tacita inest significatio sollicitudinis de Agamemnonis fortuna, quem propter Iphigeniæ filiæ cædem punitum iri ominatur. Illam enim regis fortunam obversari senum Choricorum animis, et antecedentium, ℣. 151—167. consequentiumque ℣. 192. argumentum declarat, quæ, nisi ita esset, sane cum interjectis, ℣. 168—191. male cohærerent; et vero extra dubium ponit locus Agam. ℣. 1571. et seqq. nostro et ad sententiam et ad elocutionem simillimus. Cæso enim Agamemnone, Chorus postquam erat cum Clytæmnestra altercatus, hæc autem,

Digitized by Google

ϒ. 1564. jure cæsum esse regem contenderat ob Iphigeniæ immolationem, in hæc verba erumpit:

Ὄνειδος ἥκει τόδ' ἀντ' ὀνείδους.
Δύσμαχα δ' ἴστι κρῖναι.
Φέρει φέροντ', ἐκτίνει δ' ὁ καίνων.
Μίμνει δὲ μίμνοντος ἐν χρόνῳ Δίος
Παθεῖν τὸν ἔρξαντα· θέσμιον γὰρ
Τίς ἂν γονὰν ῥᾳον ἐκβάλοι δομῶν;

Ut igitur illo loco ex cæde Agamemnonis et ex ejectione Orestæ Chorus reginæ pœnam Jovis ominatur, sic his, in quibus versamur versibus de sorte Agamemnonis propter filiæ cædem male metuit; utroque loco nixus gravissima sententia: Jovem nullum facinus inultum relinquere, sed ejus pœnam certo quamvis tardo interdum pede, scelestos persequi. SCHUTZ.

ϒ. 190. ΔΑΙΜΟΝΩΝ ΔΕ ΠΟΥ ΧΑΡΙΣ. Δαιμόνων χάρις est *Jovis gratia* s. *donum*. Familiaris enim Æschylo est pluralis pro singulari positus, v. c. de eodem Jove dicitur Prometh. ϒ. 149.

Νέοι γὰρ οἰακονόμοι κρατοῦσ' Ὀλύμπου,
Νεοχμοῖς δὲ νόμοις Ζεὺς ἀθέσμως κρατύνει,
Τὰ πρὶν δὲ πτιλώρια νῦν αἴσχοι.

Atqui non plures erant novi οἰακονόμοι, sed unus Jupiter imperium Deorum invaserat. Cf. Prometh. ϒ. 310. 438. Sic Choeph. ϒ. 51. dicuntur δισποτῶν θάνατοι pluraliter de unius Agamemnonis cæde. SCHUTZ.

ϒ. 192. ΚΑΙ ΤΟΘ' ΗΓΕΜΩΝ Ο ΠΡΕΣΒΥΣ. Arnaldus Animadv. Crit. p. 88. interpretatur et tunc *dux venerandus* et sic infra, ϒ. 213. idque confirmat ex Callim. in Jov. ϒ. 35. Homer. Il. Δ'. 59. Odyss. Ν'. 142. Hesiod. Theogon. ϒ. 363. nec id sensui officit, sed malim cum e duobus fratribus Agamemnon *major natu* esset, ita interpretari. Judicent lectores. Locum vero hunc, cujus nexus cum præcedentibus paulo obscurior est, sic optime conjungit Interpres Gallus. *Jupiter, ouvre aux hommes la voie de la prudence; ses châtimens sont pour nous des leçons: même pendant le sommeil, le remords se distille dans nos cœurs. Et, malgré nous, la sagesse arrive; la sagesse, présent des dieux, qui viennent s'asseoir inébranlement au dessus de nôs têtes. AINSI le chef des vaissaux, sans accuser le prophète, cédoit au coups du sort.* Imago vero Agamemnonis, nec Deos nec homines incusantis sed hærentis in obtutu littoris oppositi, summo artificio exprimitur. S. BUTLER.

ϒ. 194. ΜΑΝΤΙΝ ΟΥΤΙΝΑ ΨΕΓΩΝ. Stanl. vertit *vatem neminem vituperans*, quod potius Latine sic erat reddendum, *vatem nequidquam vituperans*. Nam neque erat alius vates, quem rex culpare posset præter Calchantem, et ὅστις apud nostrum cæterosque Tragicos sæpe pro simplici negatione οὔ ponitur. Sic Soph. Electr. ϒ. 515. Οὔτις πω ἔλειπεν ἐκ τοῦδ' οἴκου πολύπους αἰκία idem est

Digitized by Google

ac ἐδίπτυ. Non est autem h. l. silentio prætereundum Æschylum et Euripidem in notandis Agamemnonis moribus diversam plane viam ac rationem iniisse. Æschylus enim regem, tempestate quidem primum coorta, fingit necessitati parentem, fortunæque casibus acquiescentem; ἰμπαίοις τύχαισι συμπνέοντα· post autem Calchantis oraculo de immolanda filia audito, vehementer animo commotum, et ad summam consilii inopiam redactum; tandem vero, urgentibus Græcis, cum eos Iphigeniæ sanguinem jure suo deposcere decrevisset, victum, animoque ad vitam filiæ pro republica negligendum obfirmato, cedentem. Apud Euripidem vero Iphig. in Aul. Agamemnon tempestate coorta secunda navigatione carens, vehementer angitur et consternatur; Græcisque flagitantibus, ut exercitum dimittat, cedere non vult, ne sperata imperii gloria frustretur; Calchantis itaque vaticinio edoctus, Iphigenia Dianæ immolata secundam Græcis navigationem fore, lubenter se id facturum promittit, litteris etiam ad uxorem datis jubet eam filiam quasi Achilli nupturam ad naves mittere. Paulo post autem, filiæ caritate paternique amoris affectu victus, postquam diu noctem insomnem ducens secum ipse pugnaverat, aliam epistolam seni cuidam famulo dat, ad uxorem perferendam, qua nuptias filiæ in aliud tempus dilatas esse scripserat, ac ne jam filiam mitteret, interdixerat. Sed hæc epistola a Menelao intercipitur; unde inter eum et Agamemnonem lites oriuntur, Menelao sacrificium Iphigeniæ vehementer urgente, Agamemnone autem constanter, ut patrem decebat, repugnante. Dum hæc aguntur nuntius intervenit, narrans jam venire Clytæmnestram cum filia, nec longe eas abesse. Quo nuntio Agamemnon plane perculsus miseriam suam tristemque fortunam accusans, adeo movet Menelai misericordiam, ut is suapte sponte fratri significet, se jam a pristina sententia discedere, filiamque ei suam jam eripere amplius nolle. Agamemnon autem fratris quidem animam laudat, negat autem sibi propter cæteros Græcos, quibus jam denegari non possit Iphigenia, illius benevolentia uti licere, ferendam sibi potius esse illam, quæ evitari nequeat, calamitatem. Quibus inter se comparatis facile intelligitur Agamemnonem Æschyleum Euripideo duriorem, fortiorem, et constantiorem esse. SCHUTZ. Ut hic ἔτινα ψέγων pro ὃ ψέγων sic apud Aristoph. Nub. ν. 538. Οὐδὲν ἦλθε pro οὐκ ἦλθε. Ubi Schol. Παρέλκει τὸ δέν· ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ· Οὐδὲν ἔτισσ' Θέλει δὲ εἰπεῖν, οὐκ ἤλθε συνήθως. S. BUTLER.

ν. 196. ΑΠΛΟΙΑ ΚΕΝΑΓΓΕΙ. H. e. omnem absumente commeatum, omnia evacuante vasa. Vox κιναγγία frequens Hippocrati. Vide Foës. Œcon. et Steph. Thes. ABRESCH.

ν. 198. ΧΑΛΚΙΔΟΣ ΠΕΡΑΝ ΕΧΩΝ. Illud ἔχων non interpreter cum Scholiasta ἐχόμενος, *retentus*, quod fieri non potest per usum loquendi, sed ἔχειν est *habitare, aliquo loco degere, commorari*; ut ἔχειν de urbibus usurpatum interdum significat *situm esse, adjacere*, v. c. Xenoph. Anab. VII. 8. SCHUTZ.

Digitized by Google

γ. 201. ΝΗΣΤΙΑΔΕΣ. Inconstantiam significari credo. Jo. MULLER. Vide Prometh. Vinct. γ. 575. S. BUTLER.

Ibid. ΚΑΚΟΣΧΟΛΟΙ, κ. τ. λ. In his epithetis vis passiva in activam mutata est. Eodem modo hæ ventorum tempestates βροτῶν ἄλαι *hominum errores*, h. e. *qui homines circum maria et littora errare cogunt*. SCHUTZ.

γ. 204. ΠΑΛΙΜΜΗΚΗ. Παλιμμήκης pro παμμήκης, quam potestatem exserit interdum in compositis πάλιν. Hesych. Παλίσκιος, σύσκιος, σκοτεινὸς, ζοφώδης· τὸ γὰρ πάλιν ἐπιτασιν δηλοῖ. ABRESCH.

γ. 205. ΚΑΤΕΞΑΙΝΟΝ. H. e. *conterebant*. Metaphora ducta ab iis, qui lanam carminant, et particulatim dividunt. POTTER. in Lycoph. γ. 300. Pulchra metaphora, proprie enim venti floribus quos decutiunt nocent. SCHUTZ. Suidas. Καταξαίνων. Κατατρίβων. Καὶ ἐν τούτοις τὸν ἅπαντα αὐτῷ καταξαίνων βίον, h. e. *sensim consumens* s. *conterens*. S. BUTLER.

ν. 210. ΧΘΟΝΑ ΒΑΚΤΡΟΙΣ ΕΠΙΚΡΟΥΣΑΝΤΑΣ. Homerus de irato Achille. Il. Α'. 245.

——ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίη
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον.—— Is. CASAUB.

γ. 213. ΑΝΑΞ Δ' Ο ΠΡΕΣΒΥΣ. Abundat δὲ, et post longiorem periodum adhibitum est, ut de nexu melius constaret. Hæc sc. pendent ab Καὶ τόθ' ἡγέμων—τύχαισι συμπνέων· Εὖτ' ἀπλοίᾳ et alia omnia interponuntur. Quare, Ἐπεὶ δὲ pessime vertitur *postquam vero:* vertendum *postea vero:* Primo venti adversi flabant: dein Dianæ allegata fuit ira. Ἐπεὶ pro ἔπειτα. PAUW.

ν. 220. ΠΩΣ ΑΕΙΠΟΝΑΥΣ ΤΕ ΓΕΝΩΜΑΙ. Sic Lucian. Contempl. p. 321. αἰτησάμενος μίαν ἡμέραν λειπόνεως γενέσθαι. Et in Cataplo. p. 429. ὀλίγου δεῖν λειπόνεως ὑμῖν τὴμερον ἐγενόμην, h. e. λειποτάκτης, vide Suid. in Voce περίνεως. ABRESCH.

γ. 224. ΟΡΓΑΙ ΠΕΡΙΟΡΓΩΣ ΕΠΙΘΥΜΕΙΝ. In edita qui acquiescere valet ei per τὸ ὀργᾷ vel fuerint intelligendi *mores*, ὁ τρόπος et *vitæ institutum*. Deæ, quæ et ipsa virgo, vel ira. Posterius cui placebit positum erit ὀργᾷ abstracte pro τῇ ὀργιζομένῃ. Illo modo accepti sententia loci fuerit, θέμις γὰρ, h. e. πρέπον καὶ ἁρμόζον ἐστὶ τῷ τῆς θεᾶς τρόπῳ, ἅτε καὶ αὐτῆς παρθένε, ἐπιθυμεῖν——iræ notionem qui præferet, talis existet in Agamemnonis persona, sub qua hic loquitur Chorus, *Ut ut factu perpessuque grave, filiam me tradere in victimam, video tamen Deæ satisfaciendum cupiditati, quam æquum est id a me exigere, quippe offensa a me et læsa, et id propter mihi irata,* vel priori vocis significatione obtinente, *quippe ejusmodi sacrificium moribus ejus et vitæ instituto convenit;* atque hoc crediderim velle Schol. per illud τῷ τρόπῳ γὰρ αὐδᾷ ὁ μάντις, quod nisi et ipsum accommodatum intelligas Agamemnoni, non video quem sensum fundat. Pro verbo si quis habeat ὀργᾷ, loquendi ratio ὀργᾷ· περίοργως ἐπιθυμεῖν forte defendi posset ex illa φησὶ φάναι de qua nonnihil ad Persas, γ. 100. Sin corrigatur περιόργως ἐπιθυμεῖ Ἄρτεμις, illius declarandi ergo additum

Digitized by Google

fingere licebit; hoc magis quoniam et Hesychius ὀργᾷ exponit ἐπιτιταμένως ἐπιθυμεῖ. His quæ opponi possint non ignoro: nolui tamen prætermittere, ut alia via procedant, quibus proposita ab Arnaldo emendatio, quam ego amplector, displicuerit. ABRESCH. Dianam hic ne innui quidem puto. Hoc enim mihi suadet particula γὰρ, quæ hæc cum superioribus connectit, et prius dictorum rationem introducere debet. In illis autem ne verbum quidem de Diana, sed de socio exercitu tantum agitur. Hunc igitur hic subintelligi puto, et cupidine vehementi sacrificii hujus peragendi teneri dici. Atque adeo hoc est quod dicit Agamemnon. *Quomodo classis desertor esse possim, omni auxilio bellico dehinc frustratus? Nam æquum est socios meos vehementer et cum ira perquam iracunda expetere sacrificium istud quod ventos sedare debet, virgineumque sanguinem. Hoc enim iis in utilitatem verteret.* HEATH.

γ. 225. ΕΥ ΓΑΡ ΕΙΗ. Hoc concedentis acquiescentisque est, ut apparet ex eo quod subditur, ἐπεὶ δέ.—— ABRESCH.

γ. 226. ΕΠΕΙ Δ' ΑΝΑΓΚΑΣ. Mira est in hac Stropha tum sententiarum tum dictionum sublimitas. Agamemnon audaci metaphora loro necessitatis adductus dicitur, mox vero fervens poeta ad audaciorem transit, φρενὸς τροπαίαν scilicet, deinde humanæ mentis conditio, quæ ut in scelera proclivis sit, ubi semel impetum acceperit facile præceps ruat, describitur, quam breviter, sed quam gravissime. Ferocitas vero ducum ad bellum ardentium, et virginis preces patris invocantis aspernantium, et παρ' ἀδὶν θεμένων, ita vel hac una imagine depingitur, ut nihil ad rem ipsam declarandam, vel ad affectus commovendos præclarius cogitari possit. S. BUTLER.

γ. 227. ΤΡΟΠΑΙΑΝ. Τροπαίαν vel Elliptice dictum, pro τροπαίαν πνοὴν, vel pro τρόπιν simpliciter: Σιλήνη, Σιλήναια, &c. PAUW. Procul dubio subintelligendum πνοὴν, quæ vox in participio πνέων continetur, et inde repetenda est. HEATH. Τρόπαια substantivum est nostro, significatque *conversionem, mutationem*, v. c. Choeph. γ. 773. Ζεὺς τροπαίαν κακῶν θήσει ubi Schol. recte explicat, μετατροπήν; est enim vocabulum ad animorum a pristina consiliorum ratione deflexum, ab equorum flexu translatum. Φρενὸς autem τρόπαια dicitur δυσσεβὴς, ἀναγὸς, ἀνιερὸς, Homerica ratione, qui sæpe substantivis tria Epitheta jungit, unum quidem antecedens substantivum, reliqua autem duo post posita. SCHUTZ. Τρόπαιαν non ab equorum sed venti conversione transferri satis docet Stanl. ex Aristotele et vox πνοὴν quæ præcessit. S. BUTLER.

γ. 230. ΠΑΡΑΚΟΠΑ ΠΡΩΤΟΠΗΜΩΝ. *Prima mentis mora, vesania prima*, quæ ubi semel mentem ex statione sua excussit, eum in errore suo non tantum confirmat, sed etiam longius ac longius abducit porro. PAUW. Παρακοπὴ πρωτοπήμων, h. l. est i. q. πρώταρχος ἄτη, γ. 1201. *prima noxa, prima fraus* ex qua deinceps plura et majora consequuntur. Quæret autem hic fortasse aliquis, quænam hic Agamemnonis et principum

Digitized by Google

Græcorum prima noxa fuerit, propter quam ad alterum illud piaculum, immolandæ Iphigeniæ, suscipiendum fuerint adacti. Hanc vero primam Græcorum noxam Chorus noster ipso bello conceptam esse ponit propter Helenam adversus Trojanos suscepto. Injustum enim multis videbatur, Agamemnonem tot civium vitam unius mulierculæ causa profundere. Quod ita esse certo sibi persuadebit quisquis, ϒ. 445—482 et 808—813. legerit, quibus locis nihil est ad confirmandam sententiam nostram illustrius. Immo et sequentibus verbis tacita inest ejus rei significatio, Ἔτλα δ' ἀν— γυναικοποίνων πολέμων ἀρωγάν. SCHUTZ. Παρακοπὰ πρωτοπήμων ad Agamemnonem traxit Schutz. quod de hominibus in genere dictum, et sic ipse videtur accepisse in Notis Varr. Critt. ad ϒ. 229. quas vide. S. BUTLER.

ϒ. 235. ΠΡΟΤΕΛΕΙΑ ΝΑΩΝ. Horum verborum vim plenissime expressit Latinis verbis Clytæmnestra apud Senecam, ϒ. 163.

Lustrale classi Doricæ peperi caput.

Προτέλεια ναῶν enim nihil aliud significat quam *sacrificia pro fausto navium egressu oblata;* pluralis pro singulari. SCHUTZ.

ϒ. 237. ΠΑΡ ΟΥΔΕΝ ΑΙΩΝΑ ΠΑΡΘΕΝΙΟΝ ΕΘΕΝΤΟ. Per tmesin dictum vult Spanh. ad Aristoph. Nub. ϒ. 1443. juxta cum illo in Eumen. ϒ. 850. παρ' ὐδὲν ἦραν, pro Παρέθεντο, παρῆραν. Vereor ut aliis persuadeat, mihi quidem ὁ πιρὰ λέγει, qui Suidæ assentior παρ' ὐδὲν exponenti separatim εἰς ὐδὲν πλέον, subjecto anonymi exemplo, in quo parili ratione παρ' ὐδὲν τίθεσθαι. Cf. Soph. Antig. ϒ. 35. et ϒ. 472. Nostrum Eumen. ϒ. 213. ABRESCH.

ϒ. 247. ΚΡΟΚΟΥ ΒΑΦΑΣ Δ' ΕΣ ΠΕΔΟΝ ΧΕΟΥΣ'. Hoc perquam improvide de sanguine exponit Stanleius. Ornatus croceus est intelligendus, quo utebantur puellæ innuptæ; Hunc Iphigenia ad aram adducta, detractum et discerptum in terram sparsit, χίσσα κρόκου βαφάς, ut arbor dicitur χίειν φύλλα. In isto ornatu sine dubio vittæ. PAUW. Κρόκου βαφαὶ sunt *velamina croco tincta*, ut Pers. ϒ. 662. occurrunt crepidæ croco tinctæ, et Pind. Pyth. IV. 413. κρόκειον αἷμα. Hoc loco autem vittæ s. infulæ intelliguntur, Iphigeniæ, ut hostiæ more solemni impositæ, id quod pulchre confirmatur loco illo Lucretii, qui quidem ita similis est nostro, ut Æschylum Lucretius imitatus esse videatur, I. 83.

——*sæpius olim*
Religio peperit scelerosa atque impia facta
Aulide quo pacto Triviai virginis aram
Iphianassai turparunt sanguine fœde
Ductores Danaum delecti, prima virorum
Cui simul infula virgineos circumdata comptus.
Ex utraque pari malarum parte profusa est
Et mœstum simul ante aras astare parentem
Sensit, et hunc propter ferrum celare ministros,
Aspectuque suo lachrymas effundere cives,

Digitized by Google

Muta metu terram genibus submissa petebat,
Nec miseræ prodesse in tali tempore quibat,
Quod patrio princeps donarat nomine regem.
Nam sublata virum manibus tremebundaque ad aras
Deducta est, non ut solemni more sacrorum
Perfecto posset claro comitari Hymenæo,
Sed casta inceste, nubendi tempore in ipso,
Hostia concideret mactatu mœsta parentis,
Exitus ut classi felix faustusque daretur.
Tantum Religio potuit suadere malorum. SCHUTZ.

Quis hic Æschylum a Lucretio conversum non videt, quis in utroque summi artificis manum non agnoscit. Æschylus profecto rem ita depinxit, ut eam coram oculis sistat, manus a popa virgini injectæ, os ejus obturatum, ipsius tacita sed supplex eloquentia, quem non movent. In his Æschylum sic imitatur Lucretius, ut magnum magnos imitari decet, æmulum potius quam imitatorem agens, atque, ut vera dicam, cum uterque sublimis sit, ipse est sublimior; quis enim illud *hunc propter ferrum celare ministros*, ut cætera taceam præclarissima, unquam superaverit? Nec ipse quidem Shakespearius major esse potuit. Locum igitur, etsi decantatissimum, non potui non describere, cujus me millies legentem non pertæsum est. S. BUTLER.

γ. 248. ΒΕΛΕΙ ΦΙΛΟΙΚΤΩι. Φίλοικτον βέλος de misericordia, sic dicitur, ut Prom. Vinct. et γ. 650. ἱμέρου βέλος de amore. SCHUTZ.

γ. 249. ΠΡΕΠΟΥΣΑ Θ' ΩΣ ΕΝ ΓΡΑΦΑΙΣ. Sic apud Eurip. Hec. γ. 560. Polyxena fertur γέρνα ὡς ἀγάλματος ostendisse. SCHUTZ.

γ. 251. ΚΑΤ' ΑΝΔΡΩΝΑΣ ΕΜΕΛΥΕΝ. Puella, quam nondum nubilis ætas virorum cætu abegerat. JO. MULLER.

γ. 252. ΑΤΑΥΡΩΤΟΣ. Etsi plerumque per reliqua hujusce Chori cum Schutzio, consentiam, hic tamen a viro cl. discedo. Malim enim interpretari de silentio quam generosæ virgo indolis in re sacra, patri obtemperans ejusque gloriæ obsequens servabat, cf. γ. 243. et seqq. S. BUTLER.

γ. 255. ΤΑ Δ' ΕΝΘΕΝ. *Quæ vero inde provenient neque novi neque dico;* quis erit sacrificii istius eventus; quid ex isto sacrificio eveniet meum non est vel scire vel dicere; at ars Calchantis non est vana: referenda hæc ad ea quæ Chorus de Calchante dixerat, γ. 151. et seqq. Interpretes errant pessime: pedem ex patria non extulerant senes, quid igitur εἶδον *vidi*. PAUW. Dum alios interpretes reprehendit Pauwius neque ipse culpæ immunis est. Εἶδον enim non est *novi*, sed *noveram*, atque ita laborabit sententia, *Non noveram neque dico:* atqui si olim non noverant nihil prohibet quo minus nunc norint, atque adeo dicere potuerint. Vertendum certo certius est, *Quæ vero inde secuta sunt neque vidi, neque dico.* At instat Pauwius pedem ex patria non extulisse senes hosce. Quis hoc illi dixit, aut unde norit?

Digitized by Google

Quanquam expeditioni contra Trojam non interfuerant, Clytæmnestram tamen deducentem ad Aulida Iphigeniam secutos fuisse, honoris ac custodiæ gratia credibile est. Certe si non ipsi adfuissent, remque ut gesta erat spectassent, vix Iphigeniæ vultus habitumque adeo graphice depingere, remque quodammodo sub oculis ponere eos passa fuisset verisimilitudinis ratio. Ideo autem, ut videtur de consummatione sacrificii dubitanter loquitur Chorus, quia fama de industria excitata jam tunc increbescebat, Iphigeniam revera mactatam non fuisse, sed a Diana cultro subductam, cervamque in ejus locum substitutam; cui tamen rumori neque Clytæmnestra, neque, ut e versu sequente conjicere licet, ipse Chorus fidem serio adhibebant. HEATH.

γ. 257. ΔΙΚΑ ΔΕ, κι τ. λ. Παθοῦσι ἐπιῤῥέπει μαθεῖν τὸ μέλλον cum emphasi dicitur. Qui mala patiuntur, vel passi sunt, eo ipso bona sperare possunt; ea enim est rerum vicissitudo. PAUW. Ita nisi fallor, hæc potius explicanda; justitiam non nisi ex eventu homines ea quæ evenire debent docere, id est, pœnas quæ a justitia divina imminent prævideri non posse, neque eventuras scire hominibus esse datum, nisi tristi experientia edoctis. Hanc utique Poetæ fuisse mentem satis constat, et e præcedentibus, Τίχναι δὲ Κάλχαντος οὐκ ἄχραντοι et sequentibus, Τὸ δὲ προκλύειν, ἐπεὶ οὕτω γένοιτ' ἂν ἡ λύσις προχαιρέτω. Idem nempe prope initium hujus systematis jam dixerat Chorus, Ζῆνα τῷ πάθει μαθὰν θεῖναι κυρίως ἔχειν. HEATH. *Justitia autem iis qui* mala *perpetrarunt*, seram ex damno *sapientiam, futurum* nempe calamitatum eventum *appendet*, s. assignat, tribuit. Sic Choeph. γ. 311.

——δράσαντι παθεῖν,
Τριγερὼν μῦθος τάδε φωνεῖ. SCHUTZ.

γ. 263. ΠΕΛΟΙΤΟ Δ' ΟΥΝ, κ. τι λ. Sed hæc *omnia* precamur ut *bene eveniant*, atque sic *ut optat Argivæ terræ vicinum hoc*, h. e. jam in conspectum prodiens *solitarium præsidium*; h. e. Clytæmnestra. Hæc verba omnes intelligunt de senibus Choricis; eos putant se ipsos Apiæ terræ præsidium appellare. In quo falsi sunt viri doctissimi. Chorus de regina loquitur quam propius ad se accedere videt; eo pertinet τόδ' ἄγχιστον, eam μονόφρουρον ἔρκος γαίας appellant, quod penes eam erat, absente marito, reip. administratio. Eodem fere modo uxor mariti ad bellum profecti dicitur, μονόζυξ. Pers. γ. 139. Clytæmnestram vero h. l. significari extra dubium ponitur sequentibus verbis quibus reginam compellant,

Ἥκω σιβίζων σὸν Κλυταιμήστρα κράτος
Δίκη γάρ ἐστιν φωτὸς ἀρχηγὲ τίειν
Γυναῖκ', ἐρημωθέντος ἄρσενος θρόνου. SCHUTZ.

II.

γ. 266. ΗΚΩ ΣΕΒΙΖΩΝ. Illud in his mihi displicet, quod scilicet Chorus ad Reginam accedens, videat jam per totam

Digitized by Google

urbem aras igne lucentes et sacra Diis oblata: Id enim, si ad tempus attendas, et illud ipsum quod, γ. 40. verbo monuimus, nimis præceps est et naturam non imitatur sed temerat; accedit, quod illa sacrorum administratio per totam urbem fieri non potuerit absque declaratione nuncii lætissimi; quem proinde, publicum publice audire poterat Chorus, ut vix ei ignaro ad reginam accedere licuerit, et statim gratulari potius debuerit ei de felici rerum successu, quam rogare, quo sacrorum frequentia pertineret: Hoc animadvertunt, qui judicio valent; sed in veterum Tragœdiis plures tales ἀσυγάσιαι, quas notare debemus ne eas faciamus plurisquam revera merentur. PAUW. Chorus nunquam e scena excessit, itaque sacrificia, et gaudium publicum non nisi e longinquo spectare potuit, sed hæc certe non nimis urgenda. S. BUTLER.

Ibid. ΣΕΒΙΖΩΝ ΣΟΝ ΚΑΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ ΚΡΑΤΟΣ. Sic Venus apud Eurip. Hippol. γ. 5. τὰς μὲν σίβοντας τἀμὰ περισβένω κράτη. ABRESCH.

γ. 268. ΕΡΗΜΩΘΕΝΤΟΣ ΑΡΣΕΝΟΣ ΘΡΟΝΟΥ. Ἄρσενος hic non adjective, sed substantive ponitur, et regitur ab ἐρημωθέντος. *Throno a viro deserto vacuo relicto.* HEATH. Eadem tamen est sententia, si ἄρσενος θρόνου conjungas, ut sensus sit, *regio solio vacuefacto*, h. e. *absente rege* vel *peregre profecto.* SCHUTZ.

γ. 271. ΟΥΔΕ ΣΙΓΩΣΗ ΦΘΟΝΟΣ. Ita Prometh. Vinct. γ. 629. φθόνος μὲν οὐδείς nempe γεγωνίσκειν, quod antecessit. Alias ὁ νέμεσις eundem præbet usum, ut in Liban. tom. I. p. 358. et passim. ABRESCH.

γ. 273. ΕΩΣ ΓΕΝΟΙΤΟ ΜΗΤΡΟΣ ΕΥΦΡΟΝΗΣ ΠΑΡΑ. Γένοιτο vel optativum est, q. d. *utinam lætus dies e nocte matre* oriatur, vel quod melius, γένωτο positum pro γένοιτ' ἄν hoc sensu: *fieri sæpe solet ut meliores nuncii seu lætiores eventus noctu contingant.* Cf. γ. 287. Μητρὸς non μητρυιᾶς; Emphasis est in voce. PAUW. Inane acumen frustra hic captat Pauwius. Talia contemnit Æschylus. HEATH.

γ. 274. ΜΕΙΖΟΝ ΕΛΠΙΔΟΣ ΚΑΥΕΙΝ. Κλύειν non cum μεῖζον, subaudita particula ὅτι jungi debet, sed arctissime cum ἐλπίδος cohæret, et ab hac voce pendet. Verte, *majus quam ut te auditurum speres.* HEATH.

γ. 279. ΟΜΜΑ ΣΟΥ ΚΑΤΗΥΟΡΕΙ. Κατηγορεῖ, h. l. bono sensu, ut apud Xenoph. Memorab. II. 4. Nimirum lachrymas regina e senum oculis prorumpere videbat. SCHUTZ.

γ. 284. Σ' ΕΠΙΑΝΕΝ ΤΙΣ ΑΠΤΕΡΟΣ ΦΑΤΙΣ. Πιαίνειν quod proprie est *pinguefacere, saginare*, hic est i. q. *beare*, ac transfertur ad gaudium e læto nuntio sive vero sive falso. Stanleius ἄπτερον φάτιν interpretatur *vanum rumorem* rectius autem cum Hesychio *velocem, subitaneum*, h. e. qui incerto auctore *subito vagari cœperit*, exponas. SCHUTZ.

γ. 286. ΠΟΙΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΕ ΚΑΙ ΠΕΠΟΡΘΗΤΑΙ ΠΟΛΙΣ, H. e. πόσου χρόνου. Quamdiu est? Eurip. Hel. γ. 110. Πόσου χρόνου γὰς

Digitized by Google

ἀπεπόρθηται πόλις. Conjunctio καὶ vel hic posita, ut in Lucian. tom. I. p. 141. πῶς δὲ καὶ ἔστι. et p. 223. Οὐκ οἶδα ὅτι καὶ λέγεις, quanquam hic poterit accipi pro *vel*, ut sæpe, aut quod præferam, vicem obit τῆς ὅτι, ἐξ ἧς, prout frequens imprimis scriptoribus sacris, unde et in Hebraismis deputatum, sed quem exemplis e Polybio et Herodoto depromptis perite explodit Raphel. ad Matth. xxvi. 45. Marc. xv. 25. et Jac. i. 2. sic *et* pro *tunc* posuisse videtur Petronius c. 47. ABRESCH. Prior constructio voculæ καὶ quam affert Abreschius, h. l. mihi magis probatur, sic explenda, *Ex quo tempore autem, ut hoc etiam quæram, urbs vastata est?* Nam altera constructio præcedente genitivo absolute posito vix expediri queat. Particula καὶ temporalem habet potestatem, præcedente nominativo, sic enim duo tempora conjungit, Ποῖος χρόνος [ἐγένετο] καὶ πεπόρθηται πόλις, Græce dici potest, Ποίῳ χρόνῳ [γενομένῳ] vel ἐκ ποίου χρόνου καὶ πεπόρθηται πόλις anacoluthon est. In re tam manifesta pluribus supersedeam, unum tantum addiderim, particulam καὶ quam παρέλκειν attice grammatici volunt, minime otiosam esse, sed elliptice usurpari et ubique reddi posse per, *ut hoc etiam quæram*, vel *ut hoc etiam dicam*. Exempla quæ congessit Budæus comment. L. G. p. 398. et p. 919. et alibi plura sunt quam quæ exscribi opus sit, in quibus tamen καὶ nunquam παρέλκει, ut voluit vir cl. sed ea ratione quam supra indicavimus explicanda est. Apud Xenoph. τί ποτὲ καὶ καλέσαι χρή; *ut hoc etiam quæram*, et in Cyri Pæd. VII. ἢν τι καὶ κλίψωσι, *si, ut hoc etiam dicam, aliquid suffurantur*, et sic de reliquis, Gregor. καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ipse etenim *ut hoc etiam profitear*. Ibid. τί χρὴ καὶ λέγειν, *quid, ut hoc etiam quæram, dicamus*. Et sic de reliquis. S. BUTLER.

Ad 289. ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΙΔΗΣ. Stationes ignium sunt, 1. Ida mons. 2. Hermæus mons in Lemno. 3. Atho mons. 4. Macistus mons. 5. Mesapius mons inter Eubæam et Bœotiam. 6. Cithæron mons. 7. Ægiplanctus mons in Megaride. 8. Saronici sinus mons. 9. Arachnæus mons in agro Argolico. 10. Specula in palatio Agamemnonis. Is. CASAUB. Ignem in Ida splendidum accenderunt Græci, quo viso, per certa montium intervalla dispositi speculatores alios ignes accenderunt, donec ultimus a nostro speculatore conspici posset. SCHUTZ. Sapientissimam φρυκτωρίας rationem, Græcis inventam ne mireris. Invitabant insularum parum dissita spatia, multifidi jugorum apices. Neque antiquior usus, quam quo primum tempore in commune contra Asiam pactum omne conspiravit Græcum nomen. Ea res plurimis artibus culta pars scientiæ militaris non spernenda evasit. Lapso Romanorum imperio cum reliquis evanuit. Restitutam in Helvetia vidimus. Ejus olim populi summis e speculis ea prorsus ratione ad propulsandam subitam vim excitabantur, ut respondentia invicem signa horæ momento eadem omnibus dicerent. Erant in Helvetiorum

Digitized by Google

republica Græcis Hebræisque rebus affinia multa, non ex codicibus, sed eadem docta duce natura. Jo. Muller.

ϒ. 290. ΦΡΥΚΤΟΣ ΔΕ ΦΡΥΚΤΟΝ. Ordo verborum est. Φρυκτὸς δὲ φρυκτὸν ἀγγάρευε διῦρο πυρὸς ἀπέπεμπεν. Schutz.

ϒ. 292. ΜΕΓΑΝ ΔΕ ΦΑΝΟΝ, κ. τ. λ. Jungendum est τρίτον αἶπος Ἄθωον Ζηνός. Fax Lemnia erat secunda; Athonis tertia: nihil evidentius: Stanleius pessime μέγαν φαὸν τρίτον ἐν νήσῳ junxit. Pauw. Recte monet Heathius causam ipsam assignasse Pauwius cur τρίτον cum φαὸν omnino jungeretur. S. Butler.

ϒ. 293. ΑΘΩΟΝ ΑΙΠΟΣ ΖΗΝΟΣ. Mos erat apud veteres Saturno aut Jovi montes excelsos dicare, et in Sacris Scripturis hi sunt, ut observavit Canterus, qui vocantur *montes Dei*. Porro in hujusmodi locis non raro collocatæ erant statuæ: Æschylus Agamemn. ϒ. 293.

Ἀθῶον αἶπος Ζηνὸς ἐξιδέξατο.

Hinc Jupiter Ἀθῶος dicitur. Hesych. Ἀθῶος, ὁ ἐπὶ τῷ ὄρει ἱδρυμένος ἀνδρείας, ὁ Ζεύς. Sacrificia etiam offere et Deorum cultum hic obire solebant, quoniam hi loci cælestibus domibus propinqui erant. Hinc in Sophocle cum Hercules Hyllum filium interrogat, utrum cognitum haberet Œtam montem? respondet Hyllus, sibi notum esse quod sæpius ibi Diis sacrificarit, Trachin. ϒ. 1198.

ΗΡ. Οἶσθ' ἂν τὸν Οἴτης Ζηνὸς ὕψιστον Πάγον;
ΥΛ. Οἶδ', ὡς θυτήρ γε πολλὰ δὴ γαθεὶς ἄνω.

Idem mos apud Ethnicos fere universos videtur obtinuisse. Potter. ad Lycophron, ϒ. 42.

ϒ. 294. ΩΣΤΕ ΝΩΤΙΣΑΙ ΙΣΧΥΣ ΠΟΡΕΥΤΟΥ ΛΑΜΠΑΔΟΣ. Νωτίσαι quod Schol. exponit ὑπιεζῆναι, proprie valet τὰ νῶτα περισκεπάσαι, Hesychio interprete, ad cujus vocem ἐνώτισε vide quæ scripta sunt. Hanc autem sequendo significationem fuerit τὰ νῶτα τῆς θαλάσσης σκεπάσαι, quod faciebat nempe refulgens ignis splendor. Nisi tamen quis maluerit ea sumere potestate qua habetur in Soph. Œd. Tyran. ϒ. 202. ubi Schol. illustrant per ἀπελάσαι, et facere παλινόρμητον γενέσθαι τὰ νῶτα: itemque Eurip. in Androm. ϒ. 1141. πρὸς φυγὴν ἐνώτισαν. Cf. iterum Hesych. in Voce Νωτίζειν et νωτίσαι. Vox πεύκη posita adjective pro πευκίνη. Schol. ἰσχὺν exposuit μεγίστην, h. e. *magnam multamque*, et sic Latini *vis*; Vide Stanl. ad Pers. ϒ. 12. Eundem præstat usum δύναμις infra, ϒ. 788. Ultimo loco verbum venit notandum πορευτῆ (ut συγκτὸς in Prom. ϒ. 594. πλαγκτὸς infra, ϒ. 291. &c.) quod hic præter naturam suam activam sortitur notionem, ut πορεύσιμος apud Themist. Orat. X. p. 137. Κόλπος ἔστι ναυσὶν ὧν πλωτὸς ἔστι βατὸς πορευσίμοις. Abresch. Sic μεμπτὸς apud Soph. Trach. ϒ. 446. Et multa ejusmodi. S. Butler. Atho levatos ab Hellesponto ignes ad Olympum fulsisse; quem Mecistum situs indicat; sive dialecto Macedonum pro μέγιστος ita diceretur, vel Macedona significet; devergens enim in Boream latus huic regno accensebatur. Pausan. Eliac. poster. c. 5. Jo. Muller.

Digitized by Google

γ. 297. ΜΑΚΙΣΤΟΥ ΣΚΟΠΑΙΣ. Μακίστου plane nomen est non montis sed hominis cujus curæ hoc munus faces accendendi alicubi inter Athon. et Euripum commiserat Agamemnon. Hoc manifestum est ex proxime sequentibus,

Ὁ δ' ἔτι μέλλων ὐδ' ἀφρασμόνως ὕπνῳ
Νικώμενος παρῆκεν ἀγγέλου μέρος. HEATH.

Sunt qui Macisti stationem in Olympo monte fuisse volunt, et sane videtur vel ibi vel in Ossa aut quodam Thessaliæ monte constituta. Montis Macisti in Lesbo insula meminit Plinius sed de eo non cogitandum. Sed in vide Notas Varr. Critt. S. BUTLER.

γ. 303. ΓΡΑΙΑΣ ΕΡΕΙΚΗΣ ΘΩΜΟΝ. Eadem quæ apud Helvetios natura signaculorum; Lignorum strues et variæ paleæ, queis subito longe lucentem, nec adeo extinguibilem flammam effulgere cerneres. Jo. MULLER.

γ. 304. ΣΘΕΝΟΥΣΑ ΛΑΜΠΑΣ. Simile quid adfert Schol. Soph. ad Œd. Col. γ. 1102. nempe.

Λαμπραῖσιν ἁρπαξαῖσι λαμπάδων σθένει. ABRESCH.

Ibid. ΜΑΥΡΟΥΜΕΝΗ. Sic eadem aphæresi, ne præcedente quidem vocali. Eumen. γ. 360.

Μαυρεῦμεν ὕφ' αἵματος νέου. ABRESCH.

γ. 310. ΑΙΜΝΗΝ Δ' ΥΠΕΡ ΓΟΡΓΩΠΙΝ. Accipiebam de Copiade, sed Hesych. docet ad Corinthum hunc lacum esse. Is. CASAUB.

γ. 312. ΑΙΓΙΠΛΑΓΚΤΟΝ. Montem credo Ægosthenis insignem, Eum in Megarensium finibus Pausanias describit. Attic. c. 44. Jo. MULLER.

γ. 314. ΚΑΙ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΠΟΡΘΜΟΥ ΚΑΤΟΠΤΟΝ ΠΡΩΝ'. Σαρωνικὸς πορθμὸς sine dubio est *fretum Saronicum* non *portus Saronicus*, ut Vossius putat; cui de πρῶν' assentior, si nomen, non situm spectes, qui alius haud dubie Æschylo. PAUW. Si locorum situm exactius expendisset vir cl. Is. Vossius, non dixisset per fretum Saronicum hic designari portum Trœzeniorum, nec per πρῶνα montem eo nomine Hermionæ vicinum. Dicere autem debuit montem ipsum in cujus vertice sita erat Hermione, namque ita Pausanias. Sed et Trœzen et Hermione longe ultra Mycenas sunt proficiscentibus e Megaride, ubi mons Ægiplanctus, atque ita lux ista, prius Mycenam quam Trœzena pervenire debebat, prout statim constabit chartas geographicas inspicientibus. Σαρωνικὸς πορθμὸς igitur hic est sinus Saronicus et πρὼν mons ei vicinus. HEATH.

γ. 316. ΕΙΤ' ΕΣΚΗΨΕΝ. Ignis novus a Prone: Αἰγίπλαγκτον, ὄρος Μεγαρίδος, ut notat interpres; Ab eo ad Pronem venit ignis transfretans: a Prone ad Arachnæum, Argiæ montem, alius iterum: et inde tandem postremus ad ædes Agamemnonis. PAUW.

Digitized by Google

ϒ. 317. ΑΡΑΧΝΑΙΟΝ. Arachnæus mons Pausaniæ in finibus Corinthiorum. Is. Casaub.

ϒ. 318. ΚΑΠΕΙΤ' ΑΤΡΕΙΔΩΝ ΕΣ ΤΟΔΕ ΣΚΗΠΤΕΙ ΣΤΕΓΟΣ. Stationes ignium sic videntur fuisse dispositæ, 1. Ida mons. Qui a, 2. Lemno insula, certe haud minus LXX. mille passum distabat. 3. A Lemno insula ad montem Atho ad minimum L. mille passuum numerandi sunt. 4. De Macisti specula dubitari potest. Crediderim eam vel in Ossa aut Pelio monte, vel in Telethrio Eubœæ constitutam fuisse. A Telethrio monte, facilior forte trajectus ad Messapium. Sed notior et eminentior mons Pelion, facit ut ibi collocatam credam. Ab hoc vel illo pari fere spatio, millibus nempe passuum ad minimum LXX. distabat Atho mons, cujus conspectus a Pelio certe, forte etiam ab utroque per mare patebat. 5. A Pelio monte, ut eum pro statione sumam, ad Messapium mille pass. circa LX. aut etiam supra, a Telethrio ad Messapium haud amplius XXX. 6. Pari ferme intervallo distat a Messapio Cythæron mons. 7. A monte Cythærone trans mare Alcydonium, cujus in ultimo sinu palus ἰσχατιῶτις sive γογγῶτις ad montem Ægiplancton, intervallum erat forte XX. mille passuum; hunc vero montem in Megaride constituit Scholiastes, et ab Ægosthena forte haud longe aberat. 9. Ad Ægiplancto ad Arachnæum montem, haud procul a Spiræo intervallum erit fere XXX. mille passuum. Itaque crediderim per Σαρωνικὸν Πορθμὸν κάτοπτον πρῶν' ὑπερβάλλειν πρόσω φλέγουσαν nihil aliud Æschylum voluisse quam quod ignis scopulis sinus Saronici superatis ad montem Arachnæum effulsisse. 10. Urbs Argivorum ab Arachnæo monte spatio forte XX. mille passuum distabat, aliquantulo minori Mycenæ. Scena vero hujus fabulæ non Mycenis, ut voluit cl. Is. Casaub. (q. v. supra) sed in urbe Argiva constituitur; id quod cum ex ϒ. 24. tum ex ϒ. 45. 512. 819. aliisque locis innumeris abunde patet. S. Butler.

ϒ. 319. ΟΥΚ ΑΠΑΠΠΟΝ ΙΔΑΙΟΥ ΠΥΡΟΣ. Οὐκ ἄπαππον nihil aliud est quam *non dissimile, tanquam filius patris similitudinem referens.* Πάππος enim Hesychio interprete, alias habet significationes præter eam quam attulit cl. Stanleius. Σημαίνει nempe καὶ ὀρνέου εἶδος· καὶ πατρὸς ἢ μητρὸς πατέρα, καὶ τὴν ὑπὸ τῷ γενείῳ τρίχωσιν. Ecquis vero dubitabit quin hic Ignis Idæus tanquam avus seu auctor generis intelligatur, unde cæteri orti sunt haud absimiles. S. Butler.

ϒ. 322. ΝΙΚΑ Δ' Ο ΠΡΩΤΟΣ. *Vincit autem primus et ultimus cursor*, h. e. eum qui in Ida et postremum qui Arachnæo colle flammam accendit, primo loco pono, quoniam absque illo quidem nullus fuisset nuntius, postremus autem nobis ipsis ejus lætitiam impertierit. Manet autem in eadem allegoria e cursu lampadum petia. Schutz.

ϒ. 327. ΩΣ ΛΕΓΟΙΣ ΠΑΛΙΝ. Ita ferme Soph. Œd. Tyr. ϒ. 367.

——Λέγ' αὖθις ὡς μᾶλλον μαθῶ.

Digitized by Google

Eurip. Iph. Taur. ℣. 256.

Ἐκεῖσ' ἐπάνελθε—
——τοῦτο γὰρ μαθεῖν θέλω.

Et Hel. ℣. 478.

——αὖθίς μοι φράσον. ABRESCH.

℣. 329. ΒΟΗΝ ΑΜΙΚΤΟΝ ΕΝ ΠΟΛΕΙ ΠΡΕΠΕΙΝ. Τῶν μέσων est πρέπειν, et varia significat, *esse*, *existere*, *conspici*. Noster in Suppl. ℣. 727. πρέπουσι μελαγχίμοις γυίοισι. In Choeph. ℣ 22. πρέπει παρηΐς ἀμυγμοῖς, ℣. 16. πένθει. Per βοὴν ἄμικτον quid intelligat aperit ipse, ℣. 332. ABRESCH. Βοὴ ἄμικτος, h. l. est idem quod clamor *dissonus*. Longe aliæ sc. erant voces quas victores et victi edebant, adeoque inter se discordes ut nullo modo sociari possent. Perinde ac si quis acetum oleo superinfundat, quæ frustra miscere laboraverit. S. BUTLER.

℣. 330. ΟΞΟΣ Τ' ΑΛΕΙΦΑ Τ'. Extrinsecus assumendum particula παραβολικὴ ὡς, et mox καὶ valet οὕτω καί. ABRESCH.

℣. 335. ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΣΙΓΝΗΤΩΝ ΤΕ, κ. τ. λ. Ἀνδρῶν ad mulieres jam *viris* orbatas, κασιγνήτων ad sorores fratresque juniores qui *fratres* lugebant, φυταλμίων γερόντων ad liberos quorum *patres* cæsi erant, referendum. Tamen cum non nisi παῖδες memorentur, uxorum vero et sororum nulla mentio fiat, vel abruptiorem hic poetæ sermonem, vel ipsum vocabulum παῖδες mendosum esse crediderim. SCHUTZ. Hypercriticum forte hic agit vir cl. structura enim ita in aperto est ut quivis γυναῖκας et κασιγνήτους subintelligendum statim videat. S. BUTLER.

℣. 336. ΕΞ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΔΕΡΗΣ. *E libero collo* pro *pectore*. SCHUTZ. Immo vero, allusio est ad δουλεῖον ζύγον, itaque δέρης proprie accipiendum. S. BUTLER.

℣. 344. ΩΣ ΔΥΣΔΑΙΜΟΝΕΣ, κ. τ. λ.; H. e. *proxima* quæ instat nocte tam securo altoque somno opprimentur, ut non magis quam ii, qui propter paupertatem non habent quod custodiant, de rerum suarum custodia solliciti sint futuri. In ὡς δυσδαίμονες nimirum ducta est similitudo ab hominibus minime beatis, pauperibus, quibus opus non est fores obserare, custodiis aut canibus vigilibus uti. Quemadmodum Juvenalis dicit, *Cantabit vacuus coram latrone viator*. Itaque totum locum sic verteris, *Hos vero noctivagus e præliis labor jejunos ad prandia, quæcunque in urbe inventa fuerint, ordinat, nullo certo distributionis signo observato, sed potius prout unusquisque sortè sortitus fuerit, jam in captivis Trojanorum ædibus habitant, tandemque a subdialibus frigoribus, roribusque liberati, haud secus ac pauperes incustoditam totam noctem dormiunt*. SCHUTZ.

℣. 346. ΕΙ Δ' ΕΥΣΕΒΟΥΣΙ. Miro quodam artificio Clytæmnestræ persona fingitur; quæ jam mariti cædem meditata, et in ea unice occupata, obscuram, gravem, etiam in Deos reverentem sese exhibet. Quæ vero in bonam partem caperent

Digitized by Google

Argivi senes eadem ipsa cum ambigua sunt aliter intelligit, et sic a spectantibus accipi possint, ut κάλλος κακῶν ὕπουλον et hic tectas etiam insidias inesse sentiant. R. POTTER.

℣. 351. ΔΕΙ ΓΑΡ ΠΡΟΣ ΟΙΚΟΥΣ ΝΟΣΤΙΜΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑΣ. Hæc cohærent: δεῖ γὰρ κάμψαι διαύλιον θάτερον κῶλον πάλιν πρὸς οἴκους νοσίμου σωτηρίας. PAUW.

℣. 353. ΘΕΟΙΣ, κ. τ. λ. Si milites prædæ cupiditate abrepti culpam in se admiserint, deorumque iram commoverint, verendum sane fuerit, ne piaculum illud e tot hominum bello peremptorum cædibus reviviscat, idque Dii ulsciscantur quod ipsum satis grave esset, etiamsi novas novorum facinorum pœnas non addiderint. SCHUTZ.

℣. 354. ΕΓΡΗΓΟΡΟΝ ΤΟ ΠΗΜΑ. Ἐγρήγορος, non admodum obvium, legitur quoque apud Græcos Bibliorum Interpretes Thren. IV. 14. Lucian. tom. I. p. 530. ἐγρηγόρως ἀτενὲς ἀεὶ καὶ γοργὸν ἀποβλέπει εἰς αὐτήν. et Basil. tom. I. p. 524. in Lucæ verbis XI. 21. pro καθωπλισμένος: non quod ita ibi scriptum repererit; sed quoniam scopo id magis conveniebat. Ejusdem formæ est γεγωνὸς ὁ cujus comparativum auctor Etymologici perperam deducit a participio γεγωνὼς id propter recte castigatus ab Eustath. ad Odyss. Ε'. p. 330. l. 24. et Il. Μ'. p. 870. extr. suppresso tamen nomine. ABRESCH. Quid sit τὸ πῆμα τῶν ὀλωλότων latius declaratur, ℣. 442. et seqq. imprimis, ℣. 469. 470. SCHUTZ.

℣. 355. ΕΙ ΠΡΟΣΠΑΙΑ ΜΗ ΤΥΧΟΙ ΚΑΚΑ. Κακὰ προσπαια, κακὰ ἃ προσπαίειν φιλεῖ, *mala quæ contingunt quotidie*, et contingere quotidie solent: Si illa non contingant, et ab illis sint immunes; prementur deperditorum clade, et non immunes erunt ab illis malis, quæ clades illa deperditorum exigit. Sententia est egregia, quam Interpretes non sunt assecuti: Mala ordinaria effugiant, non effugient certe extraordinaria, si impie egerint. PAUW. Nihil cogit nos novum τῷ πρόσπαιος cum Schol. adfingere significationem quod usitata notione positum sensum loco tribuit, quem postulat; modo εἰ, ut fieri convenit, sumatur pro εἰ καὶ, etsi. Noster in Prometh. Vinct. ℣. 345. ἐγὼ γὰρ οὐκ εἰ δυσυχῶ, κ. τ. λ. Aristid. tom. iii. p. 270. ναύτας γε οὐκ ἂν ἐξαίφνης ὄντως αὐτὸς ἐποίησεν, οὐδὲ εἰ σφρόδρα ἔδει ναυτῶν ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Et sic Latine *si* idem quod *etsi*. Plaut. Amphitr. IV. 3. *Neque me Jupiter, neque Dii omnes, id prohibeant si volent.* Add. Liv. III. 9. et Lexica. ABRESCH. Verte, *Etiamsi nova a Diis offensis mala eos insuper feritura non accedant.* Κακὰ προσπαια sunt κακὰ ἃ προσπαίει. *Mala quæ insuper feriunt*, eam enim vim in compositione habet præpositio πρὸς, non mala ordinaria quæ quotidie contingunt. HEATH.

℣. 356. ΤΟΙΑΥΤΑ ΤΟΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ. Hæc quæ tibi dixi, quamvis a muliere dicta sint, non tamen ejusmodi esse puto, quæ improbare possis, cf. ℣. 359. et seqq. SCHUTZ.

℣. 357. ΜΗ ΔΙΧΟΡΡΟΠΩΣ ΙΔΕΙΝ. Ὥστε μὴ ἰδεῖν. Ita ut ne videamus bifariam acceptos Græcos, primum bene, postea male. Is. CASAUB. Translatio sumpta est a trutina, cujus altera in

Digitized by Google

lance bona, in altera vero mala posita sint, quorum pondere si fere æqualia fuerint, in utramque partem libra nutare ac vergere solet. Hoc igitur Clytæmnestra deprecatur, optatque ut sibi contingat solido hoc gaudio frui, nihil ut ingrati sensus admisceatur. SCHUTZ.

γ. 358. ΠΟΛΛΩΝ ΓΑΡ ΕΣΘΛΩΝ ΤΗΝ ΟΝΗΣΙΝ ΕΙΛΟΜΗΝ. Multa enim bona mihi optem: ad διχορρόπως ἰδεῖν hoc pertinet. Non bona mixta malis sed bona mera; non bonum unum sed bona multa. PAUW. Valde dubito an sensum adsecuta sit versio; accipio tanquam scriptum esset ὅτω γὰρ πολλῶν ἐσθλῶν τὴν ὄνησιν εἱλόμην ἄν. *Ita quippe multorum bonorum fructum perceperim*, αἱρεῖσθαι ὄνησιν dixit eadem sententia, qua ὕπνου, σίτου, τροφῆς, &c. αἱρεῖσθαι notio huc non quadrat. ABRESCH. *Sane enim multorum bonorum fructum prætulerim*, bona bonis cumulari, quam malis contaminari malim. SCHUTZ.

γ. 362. ΧΑΡΙΣ ΓΑΡ ΟΥΚ ΑΤΙΜΟΣ ΕΙΡΥΣΑΤΑΙ ΠΟΝΩΝ. Intellige de Agamemnone et exercitu qui ceperunt Trojam. S. BUTLER.

γ. 363. Ω ΖΕΥ ΒΑΣΙΛΕΥ ΚΑΙ ΝΥΞ ΦΙΛΙΑ, κ. τ. λ. Grave ac splendidum carminis initium! Νὺξ φιλία non est dea noctis, sed ipsa illa nox quà capta erat Troja. Et fortasse respexit Æschylus ad illud expugnandæ Trojæ subsidium, quod e nocte petierant Græci; quanquam ex istis quæ audiverat Chorus, nihil aliud efficitur quam eos simpliciter noctem superiorem laudare, propterea quod ea contigerit Græcis urbem hostilem capere. Inde κτίατειρα non *domina* est, ut Latinus interpres vertit, sed quæ paravit, s. conciliavit μεγάλως κόσμους, h. e. victoriæ gloriam, prædæ magnitudinem, hostium qui decem fere annos acriter Græcis restiterant, debellationem. SCHUTZ.

γ. 365. ΕΠΙ ΤΡΟΙΑΣ ΠΥΡΓΟΙΣ ΕΒΑΛΕΣ. Pro ἐπέβαλες Τρωϊκὰς πύργοις. Trojæ turres, pro mœnibus, et hæc ipsa pro universa urbe dicuntur. SCHUTZ.

γ. 366. ΩΣ ΜΗΤΕ ΜΕΓΑΝ ΜΗΤ' ΟΥΝ ΝΕΑΡΩΝ ΤΙΝ'. Μέγας opponitur hic τῷ νεαρῷ, ut in Xenoph. Cyneget. p. 578. οἱ μὲν νέοι τῶν νεβρῶν ἕπονται, οἱ δὲ ἤδη μεγάλοι χαλεπῶς, quomodo et μέγας de ætate occurrit in Epist. ad Hebr. xi. 24. ubi vide Bos. et sic *magnus* Lat. vide ad Flor. II. 15. ABRESCH. Verte, *Imo ne juniorum quidem quenquam;* sc. quia alias e retibus quæ majores pisces trahunt, minuti certe pisculi elabuntur. Itaque Chorus hac imagine terribiliorem facit Jovis pœnam, qua Trojam persecutus est. SCHUTZ.

γ. 367. ΥΠΕΡΤΕΛΕΣΑΙ. Hesych. Ὑπερτελῆ· ὑπέρ τι τέλος ἀφικόμενον.

γ. 369. ΓΑΓΓΑΜΟΝ ΑΤΗΣ ΠΑΝΑΛΩΤΟΥ. Ubi γίγαντον δίκτυον præcedit, aperte constat γάγγαμον proprie dici illam partem retis, quæ sacci instar pisces constringit et ambitu suo complectitur. PAUW. Quanta sublimitate hic assurgit Æschylus. Primum γιγαντὸν δίκτυον vocat, Trojæ turribus injectam, deinde ita γιγαντὸν ut nec grandes nec minimi effugiant. Mox idem recte μέγα θηλείας γάγγαμον appellat, cujus fatalem jactum quam ornate

Digitized by Google

depinxit, additis gravissimis illis ἄτης φαιαλώτης. In aliam deinde metaphoram transit, haud minus audacem, sumptam a re venatica cujus occasionem forte a retibus supra memoratis arripuit. Ibique depingit Jovem Hospitalem in Paridem arcum jam olim intendentem, et sagittam nec ante tempus nec incassum sed ita certo ictu dirigentem, ut nullus sit fugiendi locus. S. BUTLER.

℣. 373. ΜΗΤΕ ΠΡΟ ΚΑΙΡΟΥ ΜΗΘ' ΥΠΕΡ ΑΣΤΡΩΝ. Πρὸ καίρου et ὑπὲρ ἀστρῶν manifeste sibi opponuntur; adeo ut ὑπὲρ ἀστρῶν idem esse quod alias ὑπὲρ καιρὸν dubitari non possit. Utraque autem lectione opportunitas a Jove in ulsciscendis Paridis facinoribus servata designatur. SCHUTZ. Nescio an recte Schutz. nam e vulgata notione sensus oritur pulcherrimus quem eleganter expressit Interpres Gallicus, *Mais le trait n'est point parti avant le temps, et n'est se point égaré dans les airs.* S. BUTLER.

℣. 374. ΒΕΛΟΣ ΗΛΙΘΙΟΝ. Ut enim venator si citius quam fera intra teli jactum venerit aut serius, quam ut eam attingere possit, sagittam emiserit, irritam eam emittat, ac nihil ad capiendum profuturam; sic nisi Jupiter justum puniendi tempus expectasset, aut prorsus vanam, aut minus certe gravem vindictam exercuisset. SCHUTZ.

℣. 375. ΔΙΟΣ ΠΛΑΓΑΝ. Continuata nobili metaphora quo Jupitur arcum intendisse dicitur, ℣. 372. Chorus exitium Paridis ac Trojanorum vere divinitus immissum affirmat: deinde in carmen perobscurum quidem et difficillimum at gravissimis sententiis, verbis ardentibus, sublimibus imaginibus, suavissimis affectibus plenissimum, quod qui non penitus admiretur et summo animi oblectamento perlegerit, eum omni gustu literarum humaniorum et vero morum disciplina et elatione ingenii carere judicaverim. Tres priores versiculos sic interpreteris. *Habent* Paris ac Trojani, quam *vere divinitus immissam plagam* dicant. Nobis *vero licet quærere quomodo illam immiserit* Jupiter *ac perfecerit.* S. BUTLER.

℣. 378. ΟΥΚ ΕΦΑ ΤΙΣ. *Fuit tamen, qui Deos eos curare negaret qui rerum sanctarum et inviolabilium decus conculcassent; ille vero impius fuit.* His verbis non proprie designatur certa quædam, v. c. Paridis persona, sed universe notantur ii, qui divinam esse hominum curam, et providentiam, improborumque facinorum ultionem negabant. Est autem ἐκ ἀξιοῦσθαι μίλιον, i. q. Deos hancce curam indignam suo numine putare. SCHUTZ.

℣. 380. ΑΘΙΚΤΩΝ ΧΑΡΙΣ. Sic συμποσίου χάρις nostro σύγχυσις Pind. Olymp. VII. 8. Et noster infra, ℣. 426. κολοσσῶν χάρις. In proximis ἀξιοῦσθαι voce media ponitur pro activa, ut iterum in Eumen. ℣. 428. ABRESCH. Ὅσοις ἀθίκτων χάρις πατοῖθ' circumscriptio est τῶν ἀνοσίων. Ἄθικτα *quæ sancta sunt, quæ tangi*, h. e. *violari nefas est*: v. c. jus hospitii, matrimonii castitas, quæ Paris Helenæ raptu violaverat, χάρις enim h. l. non est *gratia*, sed *honor, decus*, quod reverentiam postulat. SCHUTZ.

Digitized by Google

γ. 382. ΠΕΦΑΝΤΑΙ Δ' ΕΓΓΟΝΟΥΣ. Ordo totius loci et sensus non is est quem Schol. verbis tribunt sed nisi me fallunt omnia, hicce, φίφανται δὲ (οἱ θεοὶ) τὰς ἐγγόνας, τῶν ἀτολμήτων h. e. τῶν κακὰ τολμώντων, καὶ πενόντων Ἄρη μείζω ἢ δικαίως, τῶν δωμάτων ὑπεράγαν φλεόντων καὶ πληθυνόντων ὑπὲρ τὸ βέλτιστον, *quum nimia felicitate et ubertate gaudent.* Non invitus largiar Stanl. φίφανται æque commode hic posse sumi pro *interficiunt,* atque ut pro φανερὰς ποιοῦσι cum Schol. ABRESCH. Huic equidem interpretationi non assentior; melius reddideris, satis superque vero *Manifestati sunt dii posteris,* scil. Priami reliquorumque Trojanorum *bellum, quod suscipere nefas erat, ultra* id *quod justum erat spirantium; ædibus nimirum nimia felicitate ac divitiarum copia affluentibus:* quibus potissimum freti insolentiam illam ac superbiam adamaverant. Ad sententiam vero simillimum est Darii dictum Pers. γ. 820.

Θῶμες δὲ νικῶν καὶ τριτοσπόρῳ γονῇ
Ἄφωνα σημανοῦσιν ὄμμασι βροτῶν
Ὡς οὐκ ὑπέρφευ θνητὸν ὄντα χρὴ φρονεῖν. SCHUTZ.

γ. 383. ΑΤΟΛΜΗΤΩΝ. Ἀτόλμητος accipio pro πολυτόλμητος. Is. CASAUB.

γ. 385. ΦΛΕΟΝΤΩΝ ΔΩΜΑΤΩΝ ΥΠΕΡΦΕΥ. Recte verterat Stanl. *plenis ædibus;* in notis corrigit *ædibus jactabundis,* motus credo H. Steph. auctoritate, qui φλυόντων corrigi vult, et Hesychii φλέοντας explicantis φλυαρεῦντας. Verum idem cum Etymol. etiam φλέειν exponit γέμειν et εὐκαρπεῖν, quæ notio unice est hujus loci, quod attendenti ad sequentia apertum erit: et sic iterum infra, γ. 14[illegible]. μήλων φλεόντων εὐπόκοις νομεύμασιν hoc est πληθυνόντων ut explicat Scholiastes: cf. et Ælian. Var. Hist. III. 41. et ad eum notas. Cæterum bene vidit Stanleius ὑπερφεῦ non convertendum fuisse *heu* sed *supra modum.* Vid. ad Pers. γ. 823. ABRESCH.

γ. 386. ΕΣΤΩ Δ' ΑΠΗΜΑΝΤΟΝ. Verte, *Extra vero cladem sors statuatur homini sana mente prædito, adeo ut hoc etiam ei sufficiat.* Constructio postulabat, ἔγω δ' ἀπήμαντον λαχόντι, sed interveniente verbo ἀπαρκεῖν constructionem ad id quod proprius erat deflectens et accommodans poeta λαχόντα posuit. HEATH. Melius f. verteris, *Sit mihi vero quod tutum sit,* et nihil amplius, *ut in eo acquiescam sana mente præditus.* S. BUTLER.

γ. 389. ΟΥ ΓΑΡ ΕΣΤΙΝ ΕΠΑΛΞΙΣ. Verborum ordo est, οὐ γάρ ἐστιν ἔπαλξις ἀνδρὶ πρὸς κόρον πλοῦτῳ λακτίσαντι μεγάλα δίκας βωμὸν εἰς ἀφάνειαν. Εἰς ἀφάνειαν cum λακτίσαντι μεγάλα cohæret, et audaciam atque improbitatem exprimit hominis, qui quovis modo sese divitiis explere cupit. Stanleius non intellexit. PAUW. Verte, *In Divitiis enim ad satietatem usque cumulatis non est præsidium homini,* &c. constructionem Pauwii me prorsus non intelligere fateor. HEATH. Hoc vult poeta sub his verborum involucris, *injusto nil quidquam prosunt opes, quantas etiam cumque eum possidere vel fingere possis, adversus interitum,* πλοῦτος πρὸς κόρον hic plane, quod dixerat modo ὑπέρφευ φλέειν, ὑπὲρ τὸ βέλτιστον, h. e. opes

Digitized by Google

immensæ et tantæ, quæ vel avari votis respondeant. Tum εἰς ut alibi hic valet κατά· πρὸς, *adversus*. Ἀφάνειαν cum interprete reddidi *interitum;* præstiterit tamen fortasse accipere de splendoris occasu et obscuritate vitæ, cf. infra, ℣. 472. et seqq.

Κελαιναὶ δ' ὖν ἐρινύες χρόνῳ
Τυχηρὸν ὄντ' ἄνευ δίκας, κ. τ. λ.

Quæ egregie illustrant locum præsentem. Sic ferme ἀφάνεια apud Thucyd. II. 37. ἀγαθὸν δράσαι τὴν πόλιν ἀξιώματος ἀφάνεια κεκώλυται. Et τύχης ἀφάνειαν dixit Pind. Isthm. IV. 53. ABRESCH. At multo concinnius est πρὸς κόρον non ad πλούτου referre sed cum participio λακτίσαντι copulare, ut sit sensus, *Homini enim magnam*, s. *venerandam justitiæ aram insolenter calcibus impetenti*, s. *conculcanti*, h. e. *violanti, divitiæ nihil prosunt ad propulsandum interitum.* SCHUTZ.

℣. 390. ΠΡΟΣ ΚΟΡΟΝ. H. e. *fastidiose, petulanter* i. q. apud Demosth. Adv. Ctesiph. c. 1. ἐκ περιουσίας. SCHUTZ.

℣. 391. ΛΑΚΤΙΣΑΝΤΙ. Lycophr. ℣. 137.

Ἔτλης θεῶν ἀλοιτὸς ἐκβῆναι δίκην
Λάξας τραπέζας κ' ἀνακυκώσας θέμιν.

Quæ hinc et ex ℣. 409. ᾔσχυνε ξενίαν τραπέζαν κλοπαῖσι γυναικὸς hausta esse apparent. ABRESCH.

℣. 393. ΒΙΑΤΑΙ Δ' Α ΤΑΛΑΙΝΑ ΠΕΙΘΩ, ΠΡΟΒΟΥΛΟΠΑΙΣ ΑΦΕΡΤΟΣ ΑΤΑΣ. Πειθὼ ἄτας cohæret: id quod allicit improbos in improbis: improbitatum suadæ, illecebræ, invitamenta: Illa πειθὼ est προβουλόπαις ἄφερτος, id est, παῖς πρόβουλος ἄφερτος, ipsius ἄτας, et consilia dat vere caduca, improbitatem meditanti. PAUW. At vero πειθὼ non παῖς sed μητὴρ potius ἄτας dici debuit. Pravum certe consilium calamitatis *parens* est, non *progenies*. Priusquam autem nostram interpretationem proponamus quædam ad h. l. intelligentiam omnino necessaria sunt præmittenda. Hecubam dum Paridem in utero gestaret, sibi in somniis fuisse visam facem peperisse ardentem cujus flamma correptum Ilium concrematum statim totum est atque absumptum, omnibus notum est. Id vero minus notum est quod nos docet Euripides in Androm. ℣. 293. et seqq. Cassandram scil. ab Apolline inspiratam, ut Paris statim natus interficeretur, et non in Ida monte exponeretur monuisse, atque supplicationibus etiam vehementissimis apud Senatum Trojanum intercessisse; alias eum in maximam civitatis perniciem evasurum denunciantem, sed frustra omnino. Hecubæ enim precibus, ut credere par est innuitque satis clare ipse Euripides, ei culpam disertis verbis imputans, victum senatum ut exponeretur permississe. Totum locum apud Euripidem expende, qui quasi clavem subministrat ad hujus Antistrophæ sententiam aperiendam. Hanc etiam Historiam hic respicit Poeta noster. Ita igitur verte; *Infelix vero Hecubæ Suada filio salutis provida vi ab invitis Trojanis*

Digitized by Google

extorquet rem iis postea in perniciem cessuram. Προβουλόπαις est qui *in gratiam* vel *commodum filii consilia dat*, eadem analogia qua φιλόπαις *qui filium amat: καλλίπαις qui pulchros habet liberos* et similia. HEATH. Ab hujus Antistrophes sensu interpretes tantum non ubique aberrarunt. Nobis quidem sic reddenda videtur, *urget autem* ejusmodi homines quales illi, qui dicebantur ἀτόλμητον Ἄρη πνέοντες, Paris ejusque socii, *infausta fiducia, intolerabilis noxæ* prioris *filia consiliatrix*, h. e. quæ fiducia nascitur, e priori crimine, et ad plura audenda impellit, vel ut defendi illud, vel ut pœna ejus propulsari possit. *Attamen omne remedium irritum est;* nihil ipsis prosunt ad effugiendam priorum scelerum ultionem quæcunque moliantur. *Neque vero id ipsos latere potuit; imo vero vir* ille *in conspectu* omnium *est horrenda luce resplendens calamitas; adulterinique æris instar, attritu et allisu exploratus atrum se prodit, tanquam puer volucrem aviculam persequens, civitatique suæ intolerabile detrimentum inferens. Preces vero* ejusmodi hominum *nemo deorum audit; sed* horum facinorum *auctorem, virum injustum deus e medio tollit.* Qualis etiam *Paris in domum Atridarum ingressus, hospitis Menelai mensam* conjugis ejus Helenæ *raptu dehonestavit.* Initium autem hujus Antistrophæ e ℣. 231. et seqq. illustratur, ubi nefariæ mortalium audaciæ causa his verbis reddebatur:

Θρασύνει γὰρ αἰσχρόμητις
Τάλαινα παρακοπὰ πρωτοπήμων.

Ibi igitur primo delicto, primæ noxæ, τῇ πρωτάρχῳ ἄτῃ, ℣. 1201. hoc tribuitur, ut homines ad plura audenda fidentiores et alacriores reddat. Similiter h. l. fiducia illa poetico spiritu filia ἄτας nempe τῆς πρωτάρχου appellatur. Nam προβουλόπαις nihil aliud est quam πρόβουλος παῖς quemadmodum Æschylus Sept. Theb. ℣. 790. κρεισσοτέκνων pro κρεισσόνων τέκνων, et Choeph. ℣. 313. αἰνοπάτης pro αἰνὸς πατὴρ posuit. Itaque fiducia illa e malis facinoribus, ad plura deinceps audenda, τάλαινα vocatur, ob miseriam inde oriundam, ἄφιετος ob hujus miseriæ magnitudinem, quæ tolerari vix queat: πρόβουλος, quia eadem fiducia homini consilia ad nova delicta subministrat. Sic Paris primum jus hospitii violaverat, matrimonii sanctitatem contempserat furto se alligaverat, Helenam cum multis opibus capiens; deinde quoniam ea res ex animi sententia cesserat, eo processit audaciæ, ut non solum se Helenam redditurum esse negaret, sed Priamum quoque patrem cæterosque Trojanos funestissimo bello implicaret. Jam vero ratio interpretandi quam inivit Heathius multis incommodis premitur. Primum enim incredibile est, Æschylum Choro majorem harum rerum scientiam tribuere voluisse quam Cassandra deinde, cum in scenam venisset, proditura esset. Ipsa enim, ℣. 1211. paucis quidem verbis narrat, vaticinandi artem sibi ab Apolline donatam esse, sed hac lege, ut fidem non inveniret, nihil tamen de Hecubæ somnio, nihil de ejus

Digitized by Google

consilio, nihil de decreta Paridis nece, vel expositione memorat, ut facile intelligatur Æschylum nisi illam fabulæ partem prorsus ignoraverit, certe ejus rationem non habuisse. Deinde verba ἄκος δὲ παμμάταιον Heathius nunquam de Cassandræ consilio, quo Paridem interfici suaserat, explicasset, si diligentius cum universum hujus cantici contextum, tum imprimis illud Cassandræ dictum comparasset, ν. 1177. et seqq. ubi diserte dicit patris sacrificia pro salute Trojæ oblata, prorsus inutilia fuisse, nullumque ei remedium attulisse. Quo quidem loco nihil illustrius esse potest ad veram ejus in quo versamur sententiam declarandam. Denique si φῶς h. l. legendum esset, inepta fieret verborum consecutio, φῶς πρέπει, et πίλει δικαιωθείς. SCHUTZ. Structura hujus Antistrophæ minime est impedita, sensus vero perobscurus, quem solerter indagavit Schutzius. Quippe cum sententiis et gravissimis et perquam brevibus abundet, earum nexus, nisi satis longa paraphrasi, haud facile apparebit. Qua quidem supersedendum duximus cum satis in ea se exercuerit Schutzii diligentia, Heathius enim certe non est audiendus. S. BUTLER.

ν. 395. ΑΚΟΣ ΔΕ ΠΑΜΜΑΤΑΙΟΝ ΟΥΚ ΕΚΡΥΦΘΗ, κ. τ. λ. Hoc ad προβουλόπαιδα πιθῶ respicit: Remedium subministrat, quo ex facinoribus emergant, sed *vanum prorsus* et successu carens: sic ut morbus revera sit, quod *morbi remedium* videtur. Idem dicunt seqq. πρέπει δὲ φῶς, αἰνολαμπὴς σίνος. Ἄκος illud cum sit luci simile noxa est reapse splendens; et *laqueus*, non vero *effugium* improbis. PAUW. *Hujus vero calamitatis remedium, sed frustra omnino, non latebat.* Remedium scil. erat quod jusserat Cassandra, ut Paris statim interficeretur, non vivus exponeretur. Quæ sequuntur, πρέπει δὲ φῶς αἰνολαμπὴς σίνος sic verteris. *Sed sub specie lucis manifestus est exitialiter effulgens pernicies.* Facem sc. ardentem respicit Poeta quam in somniis peperisse sibi visa est Hecuba, quæque remedium istud Paridem interficiendi non negligendum monebat. HEATH. Φῶς idem est qui dicebatur, ν. 392. ἀνὴρ μίγαν δίκας βωμὸν λακτίσας, quique infra, ν. 406. φῶς ἄδικος dicitur: πρέπει vero opponitur τῷ ἐκρύφθη. Nempe Paris post Helenæ raptum Trojæ in omnium oculis versabatur; ac mœchus cum adultera in propatulo vivebat; adeo ut neminem Trojanorum fugeret, nisi illud piaculum expiaretur, averti non posse vindictam Deorum. In αἰνολαμπὴς σίνος forte ductus est color, ab incendii calamitate, longe lateque terribiliter resplendentis. SCHUTZ. Verte, *Remedium vero omne*, quo damna ex inconsulta audacia mitigentur irritum est. *Non latere potuit, sed in propatulum venit ac in luce versatur* vir istis moribus, sc. qui venerandam justitiæ aram conculcaverit, *horrenda luce refulgens calamitas.* S. BUTLER.

ν. 400. ΜΕΛΑΜΠΑΓΗΣ, ΠΕΛΕΙ ΔΙΚΑΙΩΘΕΙΣ. Μέλαμπαγὴς est improbus, facinorosus: qui *facinorum tenebris* obfuscatus est, et ex *nigrore* quasi compactus. Delicta sunt *tenebræ*, virtutes sunt

Digitized by Google

lux et *solis radii lucentes:* Ille μιλαμπαγὴς similis est κακῷ χαλκῷ: et ut κακὸς χαλκὸς corrigitur τρίβῳ et προσβολαῖς, ita μιλαμπαγὴς corrigitur δίκῃ. Elegans est comparatio: δίκη est emendatrix delictorum. Sententia est aperta, præsertim ex seqq. PAUW. Verte, *Adulterini autem ad æris instar, frictione et ad lapidem Lydium attritionibus niger evadit, judicio subjectus et probatus.* Id est, ut æs adulterinum frictum et ad lapidem Lydium attritum, nigrum se prodit, ita et Paris, experientia quæ secuta erat probatus, niger esse, id est improbus et patriæ pernicies cognoscitur. HEATH. Προσβολαῖς vel ut Heathius expl. *attritione ad lapidem Lydium*, vel omnino *quacunque allisione.* Nummi enim adulterini vilioris metalli misturam non tum demum produnt, si lapide Lydio explorentur, verum etiam crebro usu affricti, et allisi. SCHUTZ.

Ibid. ΔΙΚΑΙΩΘΕΙΣ. H. e. *probatus exploratus*, vid. Stolberg. in Exer. p. 359. *puniri* notat in Ælian. de Animal. VII. 12. τριβὼσαντες τὸ ὦᾶν κατίγνωσαν, καὶ ὁ μὲν ἐδικαιώθη τὰ ἐκ τῦ νόμυ. Alio spectat Hesychii glossa, Ἐδικαιώθη, ἴσως ἐμερίσθη, ut videtur, ad Matth. xi. 19. ABRESCH.

ν. 401. ΕΠΕΙ ΔΙΩΚΕΙ ΠΑΙΣ ΠΤΑΝΟΝ ΟΡΝΙΝ, κ. τ. λ. Junge cum præcedentibus. Παὶς est delinquens, qui eo ipso, quod delinquit, et se impune delinquere posse autumat, puer est, neque viri meretur nomen. Phrasis est efficacissima: Et pueri sunt, quotquot existimant, se improba perpetrantes, Justitiam effugere posse, quæ ipsos Deos habet adjutores. Neque efficax minus δώκει πτανὸν ὄρνιν, id enim lucrum incertum quod ex improbis facinoribus sibi promittunt exprimit peropportune. Et hoc pulchre illud δικαιωθεὶς excipit; pulchreque additur mox, Πόλει προσρίμμ' ἄφιστον ἰνθείς: quod ad τρίβῳ τε καὶ προσβολαῖς pertinet, et comparationem absolvit inter improbum et æs pravum; δικαιωθεὶς id non præstabat satis aperte; ideo hoc attexuit Æschylus: *Urbi indens et præbens attritionem non ferendam*, quam nec ipse, nec delicta ejus ferre possunt, et qua tamen emendatur ut æs pravum: πόλει, judicibus ex civibus, qui justitiam administrant, et in mores ac vitam ejus inquirunt. PAUW. Verte, *Quandoquidem sicut puer avem volatilem persequitur, hoc pacto civitati intolerandam inferens ruinam.* Helenam hic, propter inconstantiam ac levitatem πετεινὸν ὄρνιν appellat poeta, aut potius forsan ipsum Cupidinem, utpote et puerum et alatum, quo duce atque auspice rapta est Helena. HEATH. Παῖς, h. l. comparate dictum. Nam quemadmodum pueri sæpe volucrem avem aut celerem papilionem cursu persequuntur, sic injusti homines, et sibi omnium, quæ libuerint, licentiam arrogantes, fugitiva bona quærunt, Paridis exemplo, Helenam, marito suo parum fidelem, variamque et mutabilem fœminam solicitantis. SCHUTZ.

ν. 404. ΑΙΤΑΝ Δ' ΑΚΟΥΕΙ, κ. τ. λ. Hoc πρόσρίμμ' ἄφιστον et totam sententiam explanat tandem aperte. Improbi, cum in

Digitized by Google

eorum improbitatem inquiritur, frustra invocant Deos: qui tunc surdi sunt, et justitiam pœnas ab illis exigere sinunt: Sic omnia sunt perspicua, et egregius est locus, quem nemo hactenus intellexit: Vide modo Stanleii Commenta, et ride. Grotius etiam in illis cæcutiit, credo: Alias sine dubio ea retulisset in excerpta sua, Ethica enim sunt vere, et sententiam moralem exhibent præstantissimam. PAUW. Vere dicit Pauwius neminem interpretum hanc Antistropham hactenus intellexisse, et Stanleii quidem interpretationem Lectorem ridere jubet: neque immerito sane, siquidem virorum eruditorum conatus in Veterum scriptis explicandis minus felices, præsertim cum nullius contumelia conjunctos, ridere deceret. Non injuria tamen ipse ridendus est, qui non minus infeliciter in hisce interpretandis versatus, alios tamen irridendos propinat. Interpretationem enim nobis dedit a mente poetæ prorsus alienam, quamque ne verba quidem ferre queant. HEATH.

γ. 405. ΤΟΝ Δ' ΕΠΙΣΤΡΟΦΟΝ ΤΩΝΔΕ. *Auctorem* vertit interpres, bene. Hesych. Ἐπίστροφος—φροντίζων, ἐπιμελητής. Qua potestate verbum extat in Soph. Philoct. γ. 616. vide ibi Schol. ABRESCH.

γ. 407. ΟΙΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΙΣ. A generali effato ad factum Paridis accedit ordine hic. PAUW. Hic tandem aperte innuit Poeta omnia ante dicta Paridem respicere, et ad eum referri debere. HEATH.

γ. 411. ΛΙΠΟΥΣΑ Δ' ΑΣΤΟΙΣΙΝ. *Relinquens autem* illa *civibus clypeorum hastarumque tumultus, naviumque* h. e. maritimæ expeditionis bellique adversus Trojam gerendi *apparatus, Ilio autem dotis loco exitium importans, raptim portis* Mycenarum *egressa est, non audenda,* h. e. immane facinus, *ausa.* Ante omnia hic observandum est, non accessum Helenæ ad Trojam, sed fugam e Mycenarum urbe hic describi: illum enim alio carmine canit Chorus, γ. 745. et seqq. Ex ipsa vero temporum consecutione λιποῦσα ἀσπίδων—ἄγυσα Ἰλίῳ—βῆναι διὰ πυλῶν colligi possit, non Trojæ sed Mycenarum portas hic significari. SCHUTZ.

γ. 414. ΑΝΤΙΦΕΡΝΟΝ ΙΑΙΩι ΦΘΟΡΑΝ. Imago cogitationis plenissima. Eadem aliis coloribus expressa, γ. 753. et seqq. SCHUTZ.

γ. 418. ΔΟΜΩΝ ΠΡΟΦΗΤΑΙ. Hæc de Menelai ædibus, non de regia Trojana omnino intelligenda sunt. HEATH. An hic Calchanta forte intelligit, an alios quosdam qui regiæ domus sacris præesse solebant? S. BUTLER.

γ. 419. ΙΩ ΙΩ ΔΩΜΑ. His versiculis continetur Prophetica vatum oratio. Inde a γ. 437. enim τὰ μὲν κατ' οἶκους, Chorus inchoatum sermonem suis verbis pertexit. Illi igitur sic loquentes inducuntur. *Heu heu, domum regiam,* heu *principes,* heu *lectum,* torum Menelai conjugalem, et *vestigia viri amantia,* Menelai nempe, felicis donec innuptam matrimonii copulam

Digitized by Google

uxor servabat. *Adest* ille, accedit ad lectum ab Helena desertum, *silens, inhonoratus, attamen conviciis abstinens,* Helenæ haud maledicens, tantum *gemens* ac suspirans, *ubi eam aufugisse videt. Præ desiderio autem transmarinæ,* h. e. uxoris trans mare abreptæ, *spectrum videbitur ædibus dominari,* h. e. ita intabescet dominus harum ædium hujusque regni Menelaus, ut umbræ quam hominis similior futurus sit. *Pulchrarum enim* sc. Helenæ *statuarum venustas viro* nunc jam *exosa est,* et *oculorum* (qui in statuis exprimi non solebant) *defectu omnis amor perit. Sæpe autem* ei (Menelao) *in somniis species apparent, luctum augentes, utpote quæ vanam ei et fictam voluptatem afferant;* h. e. sæpe Menelaus in somniis Helenam tenere sibi videtur; quæ quidem imagines nihil aliud efficiunt, nisi ut eum vana delectatione somniantem mulceant; experrecto vero luctum exaugent. *Frustra enim si quis bona* per quietem nocturnam *videre videatur, haud multo post visum illud e manibus elapsum abit, alisque somni* abeuntis *iter prosequentibus* avolat. Δῶμα ad regias Menelai ædes, τρόμοι ad ipsum Menelaum spectat pluraliter dictum, pro singulari, ut Prometh. Vinct. ℣. 149. οἰακόνομοι de Jove. SCHUTZ.

℣. 420. ΣΤΙΒΟΙ. Stanleio στίβοι sunt in versione στιβάδες. An recte dubito. Malo vestigia virum quærentia, vestigia virum amantia: quibus olim ad virum properabat; quæ amorem quo virum prosequebatur adhuc respirant. PAUW. Στίβοι φιλάνορες, *vestigia amoris* Helenæ, quo antea *conjugem* complexa fuerat; quorum Menelaus si thalamum ingrederetur, atque ad lectum genialem accederet, recordari debebat. Cf. dulcissimam de Alcestide narrationem apud Eurip. Alcest. ℣. 173. et seqq. SCHUTZ.

℣. 421. ΠΑΡΕΣΤΙ ΣΙΓΑΣ', ℟. τ. λ. Ποιητικὴ φαντασία. Alloquuntur domestici Helenam absentem ut præsentem. Vel quia φάσμα quoddam Menelao oblatum est a Diis ut eo dolo deceptus non persequeretur Parin; vel quia ex amoris vehementia acciderit Menelao et domesticis quod Herodi et Claudio occisis ipsorum uxoribus, ut eas desiderarent mortuas tanquam vivas, et juberent adduci. Is. CASAUB. Σιγᾶσ' participium est fœmininum, σιγᾶσα, idque scriptum dorice pro σιγῶσα. *Adest tacita,* nempe Helena, post discessum et domum temere relictam: ἄτιμος, ἀ auget non privat, *valde honorata:* patet ex ἀλοίδορος et ἤδισος ἰδεῖν. Atque hinc lessus et malorum præsagia. Nam honorata repeteretur bello; unde calamitas publica et privata: neglecta, absque bello cederet raptori: Ita optime cohærent hæc. PAUW. Multis hæc impedita sunt difficultatibus, Schol. legit σιγᾶς, h. e. σιγῆς, atque hanc instituit structuræ seriem; ἀφιμένων ἡμῶν τῆς σιγῆς πάρεστιν ἡμῖν ἰδεῖν ἡδίστη, interpretaturque eundem in sensum, quo in Persis legimus, ℣. 593.

Οὐκ ἔτι γλῶσσα βροτοῖσιν
Ἐν φυλακαῖς λέλυται γὰρ
Λαὸς ἐλεύθερα βάζειν.

Digitized by Google

Et quamvis commoda sic satis, ut in loco obscuro, emergat sententia, tamen ne acquiescerem in ejus interpretatione, obstabat ἄτιμος, quod nusquam non, et sæpissime in Æschylo occurrit, notione privante inveni, non pro πολύτιμος. Idem ἀλοίδορος accipere videtur passive contra simplicis naturam, quam sequendo (nam alibi vocem nondum reperi, et ignorat Steph. Thes.) rectius interpres active intelligit. His motus difficultatibus construebam verba hoc modo, ἀφιμένων ἡμῶν ἰδεῖν αὐτὴν, πάρεστι σιγῶσα καὶ ἄτιμος ὅμως ἀλοίδορος καὶ ἄδης. *Ex quo eam intueri desiimus adest et obversatur oculis; et quamvis nullo honoris cultu prosequamur, fert illud tacita, sine convicio, æque suavis atque jucunda.* ABRESCH. Ἄτιμος, ἀλοίδορος, est, quam neque propter crimina honore prosequi, neque propter formam et Menelai desiderium conviciis proscindere sustinemus. Ita totum locum verte, *Obversatur nobis adhuc taciturna,* Helena sc. *neque honore neque contumelia a nobis affecta, suavissima, postquam eam e manibus amiserimus, visu.* Adjectivos masculinos substantivis fœmininis ab Atticis haud raro jungi solere jam pluries monuimus. Vide supra ad γ. 254. (inter Notas Varr. Critt.) α in ἄτιμος semper privat, nunquam auget, neque vox ista uspiam significare deprehendetur *valde honoratus.* HEATH.

γ. 422. ΑΔΙΣΤΟΣ, ΑΦΕΜΕΝΩΝ, ΙΔΕΙΝ. Ἀφιμένων, *nobis eam dimittentibus:* etiamsi nullum habeamus ejus desiderium: etiamsi animum ab ea abstrahamus, quod vel imprimis notandum: sic enim ἄδισος etiam erat ἰδεῖν, cum cæteroquin ἥδιστοι ἰδεῖν esse soleant modo illi, quorum desiderio tenemur: Ita hoc accipiendum: Interpretes non intellexerunt. PAUW. Ἄδισος pro ἀδίστη, ut ὁλοώτατος ὀδμὴ in Homer. Odyss. Δ'. 422. et cætera ejusmodi. ABRESCH. Quorsum tendit Pauwiana interpretatio minus assequor. Omnia quidem quæ inter bona æstimamus, amissa desiderium augent, et suaviora videntur; quomodo autem res cujus nullo desiderio tenemur, et a qua animum prorsus abstrahimus, visu tamen suavissima dici possit, difficile est intellectu. HEATH.

γ. 423. ΠΟΘΩι Δ' ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΑΣ ΦΑΣΜΑ ΔΟΞΕΙ, κ. τ. λ. Ὑπερπονπίας φάσμα jungendum: *Helenæ spectrum videbitur ædibus imperare desiderio,* mariti sc.: Tale erit uxoris transmarinæ desiderium Menelao, ut ejus imago ipso illo desiderio sit præfutura ædibus ac si revera esset præsens: Ita uxorem sibi repræsentabit animo Menelaus, ut absens, futura sit quasi præsens. PAUW. Perquam obscura sunt quæ sequuntur, ad finem Antistrophes. Nec enim liquet in τῷ ὑπερποντίας an Ἑλένης intelligatur, an γῆς: deinde per illud τ' ἀνδρὶ Menelausne an Paris? De illo ubi voles accipere hoc dicet, *at non qualis nobis videtur, talis quoque marito Menelao, cui potius ceu spectrum obversatur, nulla enim gratia aut venustas est,* ὑμόφρων κολοσσῶν ἐν ἀχηνίαις ὀμμάτων. Verum ad Paridem ubi referas, sensus fuerit, *at qualis nobis licet absens adparet, talem præsentem non adspicit*

Digitized by Google

Paris: sed desiderio patriæ terræ transmarinæ multum mutata ab illa Helena, ὥστε δοκεῖν τῷ ἀνδρὶ φάσμα ἀπάσσειν τῶν δόμων, *quæ erat nobiscum non jam chara et dilecta, sed invisa erit viro; nam formam mulieris ubi vir fastidire cœpit, nec quam prius, intuentur oculi formam, aversatur connubium,* vel, quod enim oculis adsequi nequit, in eo omnis perit venustas. Interim non me latet, quo minus commode ad Paridem referantur, obstare videri, ν. 437. τὰ μὲν κατ' οἴκους ἐφ' ἑστίας ἄχη Τάδ' ἐστι, καὶ τῶνδ' ὑπερβατώτερα: sed nonne Paridis ædes, Trojæ cum ageret, Helenæ æque fuere ἐφέστιοι atque antea Menelai domus? quin utrasque intelligi quid prohibebit? cum mala quæ Menelao instabant, narrentur, ν. 419. et seqq. quæ Paridi in loco præsenti, præterea quæ utrique ν. 429. et seqq. Meliora excogitent alii et vincant, ABRESCH.

ν. 424. ΦΑΣΜΑ. Ut alibi εἴδωλον notat hominem adeo macilentum, adeo exsanguem, ut non vivum corpus, sed umbra potius aut spectrum esse videatur. Est igitur sensus, *Sic intabescit Menelaus, ut spectri potius quam vivi hominis similis esse videatur.* SCHUTZ.

ν. 425. ΚΟΛΟΣΣΩΝ. Etymolog. Κολοσσὸς σημαίνει καὶ τὸ εἴδωλον, κυρίως δὲ κολοσσοὶ λέγονται οἱ ὑπερμεγεθεῖς ἀνδρίαντες παρὰ τὸ κολάειν, ὅ ἐστιν ἐλαττοῦν τὰ ὄσσα, τουτέστι τὰς ὀφθαλμούς, διὰ τὸ μέγεθος, ὡς μὴ ἐφικνεμένων τῶν ὀφθαλμῶν ἐρᾷν, quod etymon, quasi noster quoque doceret probaretque, addit ὀμμάτων ἐν ἀχνίαις. Tum nec illud dissimulare queo, incidisse me in eam suspicionem, vel Æschylum sub istis verborum involucris comprehendere voluisse opinionem de simulachro Helenes, non de ipsa Helena, Trojam abducto, vel occasionem saltem præbuisse illi opinationi, quam Euripides et Herodotus ornant commendantque; atque ita ex nostri κολοσσοὶ et φάσμα Euripides in Helen. ν. 33. fecerit εἴδωλον ἔμπνευν: nam dicit ibi Helena,

Δίδωσι (Juno) δ' ἐκ ἔμ' ἀλλ' ὁμοιώσασ' ἐμοὶ
Εἴδωλον ἔμπνευν.—— ABRESCH.

Probabiliter poeta fingit Menelaum statuas habuisse uxoris formosissimæ. Quibus ille quidem delectabatur quamdiu vivus earum exemplar possidebat; jam vero illo sibi erepto earum venustatem fastidiebat, easque ut odiosas et molestas aversabatur. SCHUTZ.

ν. 427. ΟΜΜΑΤΩΝ Δ' ΕΝ ΑΧΝΙΑΙΣ, κ. τ. λ. Verte, *In absentia vero oculorum Helenæ Menelao periit omnis Venus;* id est, nihil ei reliquum est quod venustum, formosum, amabile videatur. Ὀμμάτων de Helenæ, non Menelai, oculis interpretari debemus. Ita apud nostrum Choeph. ν. 299. χρημάτων ἀχνία, et apud Aristoph. a Suida laudatum φίλων ἀχνία, cum pecuniæ aut amici præsto non sint. Hæc ita explicata cum proxime præcedentibus conspirant. *Speciosarum enim imaginum invisa*

Digitized by Google

est gratia viro, et in Helenæ absentia perit omnis Venus. HEATH. Quamvis enim nimirum eleganter fabricatæ sint statuæ, carent tamen oculis, adeoque admirationem quidem excitare possunt, amorem non item. Vel sic etiam vertas, *Pulchrarum vero statuarum gratia exosa est viro;* et oculis deficientibus, (h. e. oculis fastidii causa conniventibus) omnis Venus penit. SCHUTZ. Malim intelligere hoc sensu, *pulchrarum autem statuarum species exosa est viro, et cum aliquid desiderant oculi ejus, earum venustas perit.* Unde suavissima nascitur imago viri amantissimi, cujus oculos explere nequeunt alia præter ipsam quam desiderat. S. BUTLER.

ỳ. 429. ΟΝΕΙΡΟΦΑΝΤΟΙ. Hæc etiam pertinent ad Menelai cruciatus propter uxorem amissam, cujus summo tenebatur desiderio. Interpretes in his omnibus fuerunt cæci. PAUW. *In somniis autem apparentes* Menelao *tristes imagines vanam ei voluptatem afferunt.* Sæpe noctu sc. somniat, se Helenam complecti. Hæ somniorum imagines dicuntur πενθήμονες, propterea quod falsam earum lætitiam major tristitia animi consequatur, postquam eas dispulso somnio falsas esse intellexerit. SCHUTZ.

ỳ. 436. ΚΕΛΕΥΘΟΙΣ. Pro κελευθῶν, dativus pro genitivo: Locutio est Poetica. PAUW. Verte, *Alis sublata quæ comitari solent somni vias,* id est, Somnum, ut recte Stanleius. Κελευθοῖς ideo dandi casu ponitur quia regitur ab ὀπαδοῖς. HEATH. Hic dativus regitur ab ὀπαδοῖς, quia cum eodem casu verbum ὀπηδεῖν construitur. SCHUTZ.

ỳ. 437. ΤΑ ΜΕΝ ΚΑΤ ΟΙΚΟΥΣ ΕΦ' ΕΣΤΙΑΣ ΑΧΗ. Ad hæc verba usque δόμων προφῆται, quorum sermonem refert Chorus. Apparet ex δόξει ἀνάσσειν, quod præterita respicit, ut alia omittam, quæ ipse observare potes monitus. PAUW.

ỳ. 441. ΔΟΜΩΝ ΕΚΑΣΤΟΥ. Stanl. κατὰ subaudit: κατὰ δόμων ἑκάστου: Non improbo. Commode tamen δόμων ἑκάστου cum πένθεια τλησικάρδιος jungi potest. PAUW.

ỳ. 443. ΟΥΣ ΜΕΝ ΓΑΡ ΕΠΕΜΨΕΝ ΟΙΔΕΝ. *Namque quos emisit novit* scil. Græcia. Bene quidem eorum, qui ad bellum Trojanum profecti sunt uxores, parentes, liberi, norunt quanta virorum ætate et robore florentissimorum vis ad subeundam expeditionem istam coacta fuerit. SCHUTZ.

ỳ. 444. ΑΝΤΙ ΔΕ ΦΩΤΩΝ ΤΕΥΧΗ. Cf. Sept. Theb. ỳ. 49.

Μνημεῖα θ' αὐτῶν τοῖς τεκοῦσιν ἐς δόμους
Πρὸς ἅρμ' Ἀδράστου χερσὶν ἔστεφον.—— S. BUTLER.

Τεύχη, quia virorum fortium in præliis cæsorum, arma, clypeus præsertim, propinquis domum mitti solebant; una cum ossibus et cinere cadaverum combustorum. SCHUTZ.

ỳ. 447. ΧΡΥΣΑΜΟΙΒΟΣ. Corporum permutator, et quidem talis, ut pro aureis corporibus vilissimos cineres reddat. PAUW. Χρυσάμοιβος σωμάτων est *qui corpora contra aurum permutat.*

Digitized by Google

Respicit nimirum hoc epitheton morem qui Trojani belli temporibus obtinebat, hostium in prælio cæsorum cadavera parentibus superstitibus non nisi pretio redempta reddendi. De Hectoris cadavere Priamo ab Achille divendito nota est historia. Exempla alia suppeditabit Feithius Antiq. Homer IV. 15. HEATH.

ỳ. 448. ΤΑΛΑΝΤΟΥΧΟΣ. Ταλαντῦχος δορὸς, qui hastam ut libram regit, et cui pro libra est hasta, qua χρυσαμοίβου artem exercet. PAUW. Ταλαντῦχος δορὸς non est *qui hastam ut libram regit*, et *cui pro libra est hasta*, sed *qui armorum eventum librat, qui victoriæ lancem tenet*. Voce δορὸς non *hasta* speciatim sed *arma* generatim hic designantur. Ita apud Soph. Ajac. ỳ. 1292. ἐν τροπῇ δορὸς, *in aciei fuga*. Vide et infra, ỳ. 526. HEATH.

ỳ. 451. ΨΗΓΜΑ. Ψῆγμα ad χρυσαμοίβων etiam consuetudinem respicit, qui pro nummis majoribus dabant nummos minutulos. PAUW. Ψῆγμα σποδοῦ *cinereus pulvis, tenuis cinis*, πυρωθὲν *e combusto cadavere*, βαρὺ quia amicorum ossa cineresque graviter amicos affligebant. Δυσδάκρυτον vel ad lachrymas spectat in ipso ossilegio profusas, cf. Il. Ω'. 793. et seqq. vel quod h. l. aptius est, ad lachrymas, quibus propinqui, cum cineres ab Ilio missas acciperent, eos rigabant. Ἀντήνωρ dicitur σποδὸς, quod parentes liberique qui reditum suorum anxie expectabant, eorum loco nihil aliud quam tristes hasce cadaverum reliquias accipiebant. SCHUTZ.

ỳ. 453. ΕΥΘΕΤΟΥ. Hoc eo spectat, quod in asservandis et reponendis cæsorum militum cineribus ossibusque magnam diligentiam adhibebant. SCHUTZ.

ỳ. 458. ΣΙΓΑ ΒΑΥΖΕΙ. Tacite mussitant, clam indignantes fremunt. Τὶς h. l. ut sæpe, non de uno quodam, sed de multis intelligendum. SCHUTZ.

ỳ. 459. ΦΘΟΝΕΡΟΝ Δ' ΥΠ' ΑΛΓΟΣ. Ἄλγος hic non *dolorem* significat sed *molestiam, vexationem*. Φθονερὸν ἄλγος est *igitur molestia ab invidia orta*. HEATH. Constat his Iliacis malis criminumque piaculis, quæ, domo regia orta, peste passim, ignibus, seditionibus in populos sæviebant, odium regni excitatum, neque ita multo post Peloponnesum omnemque Græciam, vel in populares formas delapsam, vel accisam legibus regum vim. JO. MULLER.

ỳ. 463. ΕΥΜΟΡΦΟΙ. Hoc ad tristitiam rei augendum adjicitur. SCHUTZ.

ỳ. 464. ΕΧΘΡΑ Δ' ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΚΡΥΨΕΝ. Ἐχθρὰ sc. γᾶ, quod ad tristitiam rei augendam adjicitur; quia triste erat extra patriam sepeliri. Nimirum fieri non poterat, ut omnium in hoc bello defunctorum ossa in patriam mitterentur; id principibus tantum viris, vel certe beatioribus dabatur; reliquos omnes haud procul ab eo loco, ubi pugnatum erat, sepultos esse constat. Cf. ỳ. 515. Ἔχοντας sc. τὰς θηκάς. SCHUTZ.

Digitized by Google

ỳ. 465. ΑΣΤΩΝ ΦΑΤΙΣ ΣΥΝ ΚΟΤΩι. Cum ira succensent Atridis propter funera. PAUW.

ỳ. 466. ΤΙΝΕΙ ΧΡΕΟΣ. Eleganter hic latet Nominativus, Agamemnonem enim aperte nominare indecorum fuerit. S. BUTLER.

ỳ. 467. ΜΕΝΕΙ. Mirum est poetæ artificium quo lectoris animum ad tristem rerum exitum præparat. In summa quidem fortuna et rebus prospere fluentibus aliquid insidiarum timet, idque tacite ostendit, gravissimarum sententiarum ambagibus involutum. S. BUTLER.

ỳ. 468. ΝΥΚΤΗΡΕΦΕΣ. *Atrum, triste:* nox et tenebræ pro tristitia, ut dies et lux pro lætitia. PAUW.

ỳ. 469. ΤΩΝ ΠΟΛΥΚΤΟΝΩΝ ΓΑΡ. Hæc et sequentia sunt Ethica et dicuntur γενικῶς, sed ita ut εἰδικῶς etiam ad Paridem et Atridas pertineant: ad Paridem pertinent hæc, Κελαιναὶ δ' ἂν Ἐριννύες χρόνῳ τυχηρὸν ὄντ' ἄνευ δίκας παλιντυχῆ τριβᾷ βίου τιθεῖσ' ἀμαυρόν. Ad Atridas illa, τὸ δ' ὑπερκότως κλύειν εὖ Βαρυ· βάλλεται γὰρ ὀσσοῖς Διοθὲν κεραυνός. Ad Atridas et Paridem simul postrema, ad finem Antistrophæ. Sic intelligis, quæ hactenus, credo, non fuerunt intellecta. PAUW. Nimis profecto subtilia sectatur vir doctus. Paridem omnino in animo habuisse per hanc Antistrophen non videtur Chorus. Revera effata hæc Ethica sunt generaliora, sed quibus tunc tamen occasionem subministrabat Agamemnonis speciosissima fortuna, qui urbe Troja capta atque direpta, hostibus ad internecionem deletis victor domum redibat, at non sine civium occulta invidia propter tot eorum consanguineos ac necessarios bello diuturno absumptos, neque forsan absque Deorum Nemesi, cum in tantis successibus omni injuria se immunem præstare esset difficillimum. HEATH.

ỳ. 474. ΤΙΘΕΙΣ ΑΜΑΥΡΟΝ ΕΝ Δ' ΑΙΣΤΟΙΣ. Hæc descriptio æque bene ad mortem atque ad fortunæ eversionem trahi potest, ambiguitate, ut mihi quidem videtur, consulto hic a poeta quæsita. SCHUTZ.

ỳ. 485. ΕΙ Δ' ΕΤΗΤΥΜΩΣ. Si ad hæc et alia sequentia hic attendas apparet pro Pæane haberi non posse, nisi Anapæstos illos solos, qui numero duodecim Epodica præcedunt. In illis autem non est etiam verum Pæanis σχῆμα, ut vides statim. Quare minus accurate locutus est Argumenti Auctor, αὐτὴ δὲ τὸν τῶν Πρεσβυτῶν ὄχλον μεταπέμπεται, περὶ τοῦ πυρσοῦ ἐρῦσα, ἐξ ὧν καὶ ὁ Χορὸς συνίσταται· οἵτινες ἀκούσαντες παιανίζουσι. Incertus est Chorus, et qui primo fidem adhibet Clytæmnestræ dictis, mox ea in dubium vocat: cum mica salis accipienda sunt illa Chori, ỳ. 360. et omnia seqq. ad finem hujus Epodi. PAUW.

ỳ. 489. ΠΥΡΩΘΕΝΤΑ ΚΑΡΔΙΑΝ. Πυρωθῆναι τὴν καρδίαν ad gaudium pertinet, et cordis motum vehementem quem quis percipit ex dictis fatisque, ut Luc. xxiv. 32. Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν, ubi vide Pric. et Grotium. Sic ἐκθερμαίνεσθαι πόθῳ. Soph. Trach. ỳ. 372. ABRESCH.

Digitized by Google

γ'. 490. ΕΠΕΙΤ' ΑΛΛΑΓΑΙ ΛΟΓΟΥΣ ΚΑΜΕΙΝ. *Dein mutatione nuncii, qui falsus apparet, angi illis quæ animo lætitia elato dicta sunt.* Λόγους καμεῖν ut κεφάλην καμεῖν et alia id genus multa. PAUW. Verte, *deinde eventu non respondente oratione deficere,* id est, præ pudore obmutescere ob nimiam sc. credulitatem ludibrio habitum. HEATH.

γ'. 491. ΕΝ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΑΙΧΜΑΙ, κ. τ. λ. *In mulieris,* ut Clytæmnestræ, *imperio decet,* antequam veritas *apparuerit,* fortunæ *jucunditatem prædicare. Valde persuasibilis muliebris narratio celeri gressu* inter multos *diditur. Sed celeri quoque morte perit gloria muliebri præconio declarata.* Πρέπει dignum est mulierum levitate et credulitate, eique pulchre convenit. Χάριν ξυναινέσαι jucundum rei eventum prædicare; ut Clytæmnestra facum accensarum signum de expugnatione Trojæ, qua nihil Græcis optatius fieri poterat, interpretabatur. Ὁ θῆλυς ὄχος est opinio mulieris de re quadam gesta, quam ea summa cum fiducia verissimam esse decernit, ac definit; in quo iterum carpitur Clytæmnestra. Is ὄχος dicitur πιθανὸς, non *credulus,* ut vulgo interpp. sed ad *persuadendum accommodatus;* nimirum quia rumores magna cum fiducia et gestiente lætitia, quemadmodum fieri solet a mulieribus, dissipatæ, multos ad credendum accendunt, etiamsi certis veritatis insignibus careant. Acrior autem fit Chori cavillatio oppositis inter se ταχύποδος et ταχύμοδον. Κλύω h. l. idem est fere quod antea χάρις, *rumor de læto quodam rerum eventu,* de re feliciter et gloriose gesta. SCHUTZ.

γ'. 494. ΠΙΘΑΝΟΣ ΑΓΑΝ. Infra, γ'. 599.

> Καί τις μ' ἰνίπτων εἶπε, φρυκτώρων δίκα
> Πεισθεῖσα Τροίαν νῦν πεπορθῆσθαι δοκεῖς;
> Ἦ κάρτα πρὸς γυναικὸς, αἴρεισθαι κάρᾳ. S. BUTLER.

γ'. 497. ΟΛΛΥΤΑΙ ΚΑΕΟΣ. Carmen illud quod Chorum modo canentem audivimus non coram Clytæmnestra pronuntiatum fuit; minime enim ausi fuissent senes tam audacibus liberisque verbis Clytæmnestræ credulitatem reprehendere; attamen regina cum hic illic altaria per vicos disposita obiret, propius ad Chorum forte per anfractum viæ accesserat, ejusque ultimam orationem, ne animadversa quidem ab eo, audiendo exceperat, quod perspicue e γ'. 601. et seqq. colligitur. SCHUTZ. Simili ratione apud Sophoclem Œd. Tyr. γ'. 224. Œdipus in scenam reversus ultima chori verba excipit. S. BUTLER.

III.

γ'. 498. ΛΑΜΠΑΔΩΝ ΦΑΕΣΦΟΡΩΝ, κ. τ. λ. Unam rem in tres partes distribuendo designat; totum enim signi dandi negotium conficiebatur primum excubiis ad observandas faces positis, deinde acervis lignorum aut sarmentorum, quibus ignes excitarentur; denique facibus, quæ ipsis his acervis ut ignem

Digitized by Google

conciperent admovebantur. Nihil igitur in imagine supervacaneum est. SCHUTZ.

ϒ. 502. ΚΗΡΥΚ' ΑΠ' ΑΚΤΗΣ ΤΟΝΔ' ΟΡΩ. Ὁρᾶ adhibent Græci in re inexpectata et repentina, quomodo Lat. *ecce*. Eurip. Hippol. ϒ. 51.

> Ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ τόνδε παῖδα Θησέως
> Στείχοντα.——

Idem Iphig. Taur. ϒ. 236. καὶ μὴν ὅδε—βυθοῦσθαι ἥκει. Noster Choeph. ϒ. 729. Τρόφιν δ' Ὀρέστου τήνδ' ὁρῶ κεκλαυμένην. ABRESCH.

ϒ. 503. ΚΑΣΙΣ ΠΗΛΟΥ ΞΥΝΟΥΡΟΣ. Inepte. Pulvis ille est ipsum lutum arefactum et comminutum: oculati vident statim. PAUW. Pulverem Æschylus sublimi metaphora limi seu luti fratrem appellat, quæ tamen haud scio an audacior sit quam pro tragici colloquii pede ac modulo. Neque tamen veritas imagini deest. Una enim eademque ex terra, madore lutum, calore pulvis gignitur. Præterea ut bene continuaret metaphoram, sitientem potius pulverem quam aridum dixit. Σύναιμος proprie *vicinus*, h. l. est *propinquus, conjunctus, germanus*. SCHUTZ.

ϒ. 505. ΟΥΤ' ΑΝΑΥΔΟΣ. Fortasse hæc dicens, pulverem adventantis exercitus signum, respexit, cujus modo mentionem fecerat. Alibi enim Sept. Theb. ϒ. 82. pulverem ab agmine excitatum ἄναυδον ἄγγελον nominat. Præconem igitur ait haud mutum, sed vocalem nuntium fore. SCHUTZ. Nihil opus est hac conjectura, nulla enim hic exercitus mentio, nec ipse Agamemnon adhuc in conspectum venit. S. BUTLER.

ϒ. 507. ΜΑΛΛΟΝ ΕΚΒΑΞΕΙ. Μᾶλλον ἐκβάζειν est rem universe jam notam singulas partes exponendo copiosius eloqui. Itaque τὸ χαίρειν μᾶλλον ἐκβάζει λέγων est: *causas gaudii nostri dicendo uberius exponet, singulaque persequendo lætitiam exaugebit*. SCHUTZ.

ϒ. 510. ΤΟΝ ΑΝΤΙΟΝ. Nempe non verebatur regina ne aut omnino Troja capta non esset, aut Græci ad internecionem cæsi essent, sed potius ne de gaudio ob Trojæ expugnationem et Græcorum reditum sibi quid deminueretur. Intelligi igitur vult Agamemnonis aut Menelai mortem vel simile quid. SCHUTZ.

ϒ. 513. ΔΕΚΑΤΩΙ ΣΕ ΦΕΓΓΕΙ. Schol. Τινὲς μέμφονται τῷ ποιητῇ ὅτι εὐθυμεῖσθαι ποιεῖ τὸν Ἕλληνας ἥκοντας. Rectissime illi τινές; nam nihil ineptius revera, aut contra naturam magis. PAUW.

ϒ. 520. ΗΛΘΕΣ ΑΝΑΡΣΙΟΣ. H. e. *fuisti*, ut recte interpres, ἔρχεσθαι posito pro εἶναι, ut ἥκειν in Soph. Œd. Tyr. ϒ. 1535. θεοῖς ἔχθιστος ἥκω— et Œd. Col. ϒ. 1240. ἔχθιστον φθίγμα τοῦθ' ἥκει πατρί. ABRESCH.

ϒ. 521. ΚΑΙΠΑΓΩΝΙΟΣ. Schol. ἀπόμαχος: καὶ ἀπαγώνιος sumsit: non improbo, sed malo καὶ ἐπαγώνιος, *servator et auxiliator*: De veris certaminibus accipiendum hoc, ut et sequens ἀγωνίοις θεοῖς:

Digitized by Google

Deos omnes, qui belli curam gerunt, et pugnis interesse solent. Stanleius perperam ludicra certamina intelligit, quæ hic vere ludicra. PAUW. Καπαγώνιος omnino est καὶ ἐπαγώνιος. Nullam hic haberet idoneam significationem ἀπαγώνιος. HEATH. Ἐπαγώνιος h. l. est, *defensor in certaminibus.* SCHUTZ.

ϒ. 523. ΤΟΝ Τ' ΕΜΟΝ ΤΙΜΑΟΡΟΝ. Τιμάορος hic non *ultor* aut *vindex* est, ut perperam putabat Stanleius. Non enim, si ita esset, Mercurium ἐμὸν τιμάορον appellasset Præco, quippe nullis ipse injuriis, quod sciamus, affectus. Schol. et Hesych. non male per βοηθὸν interpretantur, proprie autem significat *qui honore aliquem afficit,* adeoque apte hac appellatione Mercurium compellat, Præco, ejus patronatu honoratus. Vox in hoc sensu usurpatur a Pind. Olymp. IX. 124. HEATH.

ϒ. 525. ΗΡΩΣ ΤΕ ΤΟΥΣ ΠΕΜΨΑΝΤΑΣ. Hoc certe non de ducibus qui in bello Trojano occiderant cum cl. Stanleio acceperim, sed de heroibus olim in terra Argiva ab exercitu ad Ilium profecturo veneratis; quod ex seq. πάλιν δίχεσθαι satis patet. S. BUTLER.

ϒ. 531. ΦΩΣ ΕΝ ΕΥΦΡΟΝΗι. Lux in tenebris. Is. CASAUB.

ϒ. 541. ΟΥΤΕ ΣΥΝΤΕΛΗΣ ΠΟΛΙΣ. Proprie συντελὴς *qui juxta cum aliis tributum pendit.* Vid. Harpocrat. ad eum Vales. Not. et Suid. deinde in genere, *qui eandem operam præstat,* unde recte in Aristid. Panath. p. 245. τότε μὲν ἡμέρᾳ μίᾳ τῆς μάχης ὑστέρησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἐκείνῃ δὲ ἡμέρᾳ αὐτῆς τῆς τροπῆς οἱ συντελεῖς. Canter. vertit *socii,* et Schol. interpretatur συμπολεμοῦντες. Idem, tom. III. p. 580. πηγὰς Νείλου συντελεῖς dicit, qui aquam ministrant fontes. Hinc συντέλεια χρημάτων eidem tom. I. p. 469. est *collatio,* sed et pro *consortio* et quasi *communitate* adhibuit Noster in Sept. Theb. ϒ. 257. ubi θεῶν συντέλεια, pro ἀθροισμῷ ut explicat Schol. uterque; metaphora ex mente alterius sumpta a στρατιωτῶν ἀθροίσει· secundum alterius ἀπὸ τῆς εἰς τὸ κοινὸν εἰσφορᾶς. ABRESCH. Schutzius etiam, laudato Abreschio vertit *socia,* quod Stanleianæ interpretationi qui per *tota* reddit, prætulerim—optime vero Interpres Gallicus, *Sa ville complice.* S. BUTLER.

ϒ. 544. ΤΟΥ ΡΥΣΙΟΥ Θ' ΗΜΑΡΤΕ. Ῥύσιον hic proprie sumendum: quod raptum, quod tractum, quod abductum est: Helena rapta et abducta: Schol. male; neque Stanleius satis constat sibi. PAUW. Ῥύσιον recte explicat Stanl. de Helena pro pignore capta, quod pignus una cum civitate Paris perdidit. Prædam abactam, præsertim si ex captivis constabat Trojani belli temporibus redimere solebant spoliati et donec redimebatur, aut, præda alia vicissim abacta, permutatione facta reddebatur, pignoris loco haberi et ῥύσιον appellari in more erat. HEATH. Ῥύσιον h. l. nec redemptionis pretium, nec pignus proprie dictum, sed prædam significat, intelligiturque Helena, quam una cum magna opum vi Paris abegerat. SCHUTZ.

ϒ. 545. ΕΘΡΙΣΕΝ. Suidas, Ἀπίθρισεν, ἀπέκειρεν—καὶ ἀπίθρισε τὸ αὐτό. Postrema tacite prætermisit Kusterus, quia, ut sunt, ita

Digitized by Google

si legas, ei videbantur superflua; at scripseris ἀπίθρεξε vel ἀπεθέρισε quomodo haud dubie dederat, non inutilis fuerit accessio. ABRESCH.

Ibid. ΑΥΤΟΧΘΟΝΟΝ. Nota, αὐτοχθόνα non tulisset metrum. PAUW.

℣. 546. ΘΑΜΑΡΤΙΑ. Notanda vox ἀμάρτιον: Schol. τὸν μισθὸν τῆς ἁμαρτίας: recte per Ironiam: nam ita neutre formari solent voces illæ: τροφεῖον, ἀρίστειον etc. μίσθος ille ζημία est vera et sola. PAUW. Cf. Pers. ℣. 679. S. BUTLER.

℣. 548. ΧΑΙΡΩ. ΤΕΘΝΑΝΑΙ Δ' ΟΥΚ ΕΤ' ΑΝΤΕΡΩ. Homericum illud expressit Odyss. Η'. 244.

——ἰδόντα μὲ καὶ λίποι αἰὼν
Κτῆσιν ἰμὴν, δμῳάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
S. BUTLER.

℣. 552. ΠΩΣ ΔΗ ΔΙΔΑΧΘΕΙΣ. Quomodo morbum illum expertus, vim ejus verbis exprimam? PAUW.

℣. 553. ΤΩΝ ΑΝΤΕΡΩΝΤΩΝ, κ. τ. λ. H. e. *Quod dixi satis intelliges, ubi eodem desiderio et amore patriæ terræ ictus es, quo nos adversus eos reduces.* Reponit Præco, Ποθεῖν σοθεῦντα τήνδε γῆν στρατὸν λέγεις, h. e. *Spero utique hoc te dicere, desiderare te exercitum hujus terræ amore flagrantem,* seu *expectatum tibi venire exercitum;* hanc autem sententiam qui nobiscum agnoscet, is, ut reliqua, interrogandi nota et hæc distinguenda videbit. ABRESCH.

℣. 555. ΩΣ ΠΟΛΛ' ΑΜΑΥΡΑΣ ΕΚ ΦΡΕΝΟΣ. Ægisthi cum Clytæmnestra adulterium hic, obscure licet quod ad Præconem attinet, satis tamen perspicue auditoribus innuit Chorus (vide Notas Varr. Critt. ad ℣. 547.) Hoc sc. in causa fuit quare occulto ingemiscere solebat, et Agamemnonis cum exercitu reditum tantopere expetebat. HEATH. Stanl. ἀμαυρᾶς ἐκ φρενὸς interpretatur *tacite:* præstat autem h. l. de tristitia in pectore fixa accipere, quam sæpius cum caligine et obscuritate comparat Æschylus. SCHUTZ. Inest forte hic ἀμφιβολία, ut vel *tristem* vel *occultum* animi sensum intelligas. Latentem certe dolorem indicant quæ sequuntur, ℣. 557. Παλαὶ τὸ σιγᾷν φάσμανον βλαβῆς ἴχω. S. BUTLER.

℣. 557. ΠΑΛΑΙ ΤΟ ΣΙΓΑΝ. Ex hoc versu liquido patet, causam quare Chorus ingemiscere solebat, et reditum Agamemnonis ita anxie exoptare, talem fuisse ut eam palam proloqui dominorum, et præsertim Clytæmnestræ præsentis metu non auderet. HEATH. Chorus veram ægritudinis causam Clytæmnestra præsente prodere non ausus, *dudum est,* inquit, *quod calamitatis remedium* unicum *in silentio reperio;* eoque nunc quoque utendum est. Callida est ἀμφιβολία in βλαβῆς, Clytæmnestra enim de quovis *damno,* præco de *injuria* ab aliis accepta intelligere poterat. SCHUTZ.

℣. 559. ΩΝ ΝΥΝ ΤΟ ΣΟΝ ΔΗ. Adeo abeunte Agamemnone

Digitized by Google

multa acciderunt cur timerem, ut mihi sæpe acciderit quod tu modo dicebas, idque præter cætera mala. Is. CASAUB. Subaudi ἔπος· nempe. ℣. 548. dixerat Præco,

Χαίρω' τεθνᾶναι δ' οὐκ ἔτ' ἀντερῶ θεοῖς. ABRESCH.

℣. 560. ΕΥ ΓΑΡ ΠΕΠΡΑΚΤΑΙ. Hoc de omnibus dicitur, et tam Clytæmnestræ, quam militantium respicit incommoda; Stanl. male tentat, et perperam rem stringit. PAUW. Illud γὰρ omissa, ut fit, præcedentis dicti comprobatione, causam comprobandi jam afferri significat, q. d. *Non mirum est, te jam præ gaudio emori cupere. Bene enim ista cesserunt.* SCHUTZ.

℣. 561. ΤΑ ΜΕΝ ΤΙΣ. Sic Eurip. Electr. ℣. 1101.

——τὰ μὲν γὰρ εὖ
Τὰ δ' οὐ καλῶς πίπτοντα δέρκομαι βροτῶν. SCHUTZ.

℣. 565. ΣΠΑΡΝΑΣ ΠΑΡΗΞΕΙΣ. Angustos transitus in navibus ipsasque male constratas. Πάρηξις est πάροδος, sc. navis, Hesych. et Jul. Poll. Is. CASAUB. De molestiis hæc intelligenda et incommodis quæ in navibus perpessi fuerant, tantum non evincunt illa quæ opponuntur, τὰ δ' αὖτε χέρσῳ καὶ προσῆν πλέον ϛύγος. Sic χέρσος et θάλασσα ad se mutuo referuntur in Pers. ℣. 709. Add. ℣. 874. Suppl. ℣. 186. Ita παρήξεις dixerit quæ aliis πάροδοι, h. e. loca in navibus navigantium inservientia commoditati seu mansiones, ubi degebant: vid. Scheffer. in Add. ad Mil. Nav. p. 320. et seqq. Aliter certe non intellexit Schol. illustrans per παραδρομὰς ἐπὶ τοῦ καταϛρώματος τῶν νεῶν. Sed aliis dijudicandum permitto annon scriptum oportuisset, ὑπὸ τοῦ καταϛρώματος. Favet isti interpretationi insuper Thucydides, quo teste I. 10. navigia tunc non erant κατάφρακτα, quin diu adhuc post tempora Trojana. Atque ita si quis volet hæc exponere per me licet, ipse tamen non hoc solum intelligi sed vel præcipue respici existimem ad incommoda quæ pertulere in Aulide adversis ventis retenti, de quibus multum queruntur non apud Euripidem modo sed et nostrum supra, ℣. 196. et seqq. Hoc ut dicat, quam diu in Aulide detenti fuerint raro sibi licuisse sub tectis commorari et diversari, cubationes fuisse male stratas. Et vel sic πάρηξις erit πάροδος, παρέλευσις, nam quod πάροδος in navi idem ædes in terra. ABRESCH. Ego vero de Aulide nihil hic agi, sed μόχθους de *remigandi labore*, δυσαυλίας de littorum importunitatibus, quæ sæpe nautis multas molestias facessunt, multa pericula minantur, σπαρνὰς παρήξεις καὶ κακοϛρώτους de rara ad terram appellandi conditione cubilibusque, sin ibi forte portum invenissent, male stratis, interpretor. *Etenim*, inquit, *si narrare vellem labores* a nobis *exantlatos, importunitates locorum* navigantibus graves, *raras ad terram appellendi occasiones atque* in ipsis portubus *cubilia male strata*—— Hic est aposiopesis; reticetur enim apodosis, et statim ad aliam exclamationem transitus fit. SCHUTZ.

Digitized by Google

γ. 566. ΑΑΚΟΝΤΕΣ. Quæ pars diei præteribat quam non gemeremus aut non sortiremur; nempe ad obeundas vigilandi et remigandi stationes. Is. CASAUB. Intellige tanquam scriptum esset τί δ' ὲ μίρος ἡμίρας ἰλάχομεν ὲ γίνοντες, sive ἄνευ τεναγμῶν, et notes ἓν διὰ δυοῖν non in nominibus tantum obtinere verum etiam verbis et participiis. ABRESCH.

γ. 567. ΤΑ Δ' ΑΥΤΕ ΧΕΡΣΩι. Δυσαυλίας de navibus recte igitur explicitum. PAUW.

γ. 569. ΑΕΙΜΩΝΙΑΙ ΔΡΟΣΟΙ——ΤΡΙΧΑ. Hic primo notes δρόσοι τιθέντες Attice pro τιθεῖσαι. Adponuntur λειμώνιαι δρόσοι, ἔμπεδον σίνος, reliquis hoc structuræ ordine se excipientibus, ἰσθημάτων τιθέντες τὴν ἡμῶν τρίχα ἴσθηρον. Nisi malis τὴν τῶν ἰσθημάτων τρίχα ut construit interpres. Priori modo accepta robur invenient, in Soph. Aj. γ. 1237.

Κεῖμαι δ' ἀμερίμνος ἕτως,
Ἀεὶ πυκιναῖς δρόσοις
Τεγγόμενος κόμας λυγρὰς,
Μήματα Τροίας.

Liv. V. 2. *Militem Romanum* (dictitantes) *in opere ac labore nivibus pruinisque obrutum, sub pellibus durare.* Add. Daniel. IV. 30. Translate Petron. c. 83. ——*pruinosis horret facundia pannis,* ubi vid. ex Ammoniano Erhard. ABRESCH.

γ. 574. ΕΥΤΕ ΠΟΝΤΟΣ ΕΝ ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΑΙΣ ΚΟΙΤΑΙΣ ΑΚΥΜΩΝ, κ. τ. λ. Ad morem spectat, quo æstivo tempore a meridie somno indulgebant; idque dicebatur *meridiare* ut Gr. μεσημβριάζειν. Quod sequitur, τί ταῦτα πενθεῖν δεῖ; sic accipe tanquam legeres ἀλλὰ τί ταῦτα πενθεῖν δεῖ. ABRESCH.

γ. 576. ΤΙ ΤΑΥΤΑ ΠΕΝΘΕΙΝ. *Verum quid ista lugeamus; præteriit labor, primum iis quidem qui mortui sunt, ut ne si detur quidem resurgere velint.* Nempe se tot ærumnis aliquando defunctos esse lætantur, quos in vitam redeundo nolunt repetere. Eandem ob causam Cato Major apud Cic. de Senectute sub fin. *Si quis largiatur,* inquit, *ut ex hac ætate repuerascam et in cunis vagiam, valde recusem.* SCHUTZ.

γ. 579. ΤΙ ΤΟΥΣ ΑΝΑΛΩΘΕΝΤΑΣ. Quid opus est catalogum mortuorum instituere, et quid opus est ut vivus doleat propter adversam fortunam qua jam sit defunctus. Is. CASAUB. *Quid tandem viventem,* eum qui superstes fuerit, *mortuorum in bello numerum inire et ob fortunæ iras dolere oportet? Imo vero æquum puto multum super his quæ acciderunt lætari.* ξυμφοραῖς potissimum ad mortuos referendum, q. d. non invidere illis liberationem a malis decet, sed bonis omnibus potius mortem eorum prosequi. Ultima verba male intp. Lat. *Imo calamitatibus valedicendum censeo.* SCHUTZ. At vero certe fallitur vir cl. de postremi versus sententia. Illud enim πολλὰ χαίρειν nihil aliud est quam *longum valedicere,* præsertim cum dativo ξυμφοραῖς, non genitivo ξυμφορᾶς conjunctum, præeunte particula καὶ quæ h. l.

Digitized by Google

non conjunctivam sed transitivam quodammodo vim habet, q. d. *Et hæc quidem hactenus; calamitatibus enim longum valere jubeo. Jam vero de iis qui supersunt, &c.* Cf. Notas Varr. Critt. S. Butler.

γ. 586. ΤΡΟΙΗΝ ΕΛΟΝΤΕΣ. Cf. ad Sept. Theb. γ. 284. S. Butler.

γ. 588. ΑΡΧΑΙΟΝ ΓΑΝΟΣ. Vel, quia inter illa spolia multa erant antiqua signa aliaque monumenta, vel, quia olim ob vetustatem Græcorum templis ornamentum additura erant. Schutz.

γ. 590. ΚΑΙ ΧΑΡΙΣ ΤΙΜΗΣΕΤΑΙ ΔΙΟΣ. Τιμήσεται hic passive notat; ut ἄξη γ. 1641. Vid. ad Sept. Theb. γ. 204. Abresch.

γ. 592. ΝΙΚΩΜΕΝΟΣ ΛΟΓΟΙΣΙΝ ΟΥΚ ΑΝΑΙΝΟΜΑΙ. Participium pro infinitivo νικᾶσθαι ut apud Eurip. Iphig. Aul. γ. 1502.

——θανεῖσα δ' οὐκ ἀναίνομαι. Abresch.

γ. 593. ΑΕΙ ΓΑΡ ΗΒΑι. Etiamsi senes fuerint juvenes sunt ad læta audienda. Is. Casaub. Ἥβᾳ h. l. eleganter de consuetudine inveterata quæ nunquam dediscitur. Schutz.

γ. 595. ΣΥΝ ΔΕ ΠΛΟΥΤΙΖΕΙΝ ΕΜΕ. Addere me de meo ad augenda sacrificia diei festi. Is. Casaub. Σὺν πλουτίζειν est *una beare*, eodem sc. sensu usurpatum, quo supra, γ. 284. ἰκάνει. Chorus etiam pro virili parte una cum cæteris Agamemnona laudibus πλουτίζειν paratum se profitetur. Heath. Æquum est ut et nos in hujus lætitiæ societatem veniamus. Schutz.

γ. 596. ΑΝΩΛΟΛΥΞΑ. Vid. supra Stanl. ad p. 28. et Cleric. ad Homer. Odyss. χ'. 408. Item Spanhem. ad Callim. Hymn. in Delum, γ. 258. S. Butler.

γ. 599. ΚΑΙ ΤΙΣ Μ' ΕΝΙΠΤΩΝ. His verbis Chorum figit regina, cujus reprehensionem, illo non advertente, auribus exceperat, γ. 488. et seqq. Schutz.

γ. 601. ΚΑΡΤΑ ΠΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ. Infra, γ. 1645. τό γὰρ δολῶσαι πρὸς γυναικός. Plato Alcib. I. p. 4. ὑ πρὸς σὲ ποιεῖς Act. Apost. xxvii. 34. τοῦτο πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει. Arresch.

γ. 602. ΠΛΑΓΚΤΟΣ. *Mente capta.* Hesych. Πλαγκτί· παραφρων, καὶ πεπληγμένη τὴν διάνοιαν. Πλαγκτός· ἀνόητος, τὰς φρένας βεβλαμμένος, πλανώμενος. Schutz.

γ. 603. ΝΟΜΩι. Jussu. Is. Casaub. Eodem pertinebat id quod Chorus supra dixerat, γ. 491. ὑπ γυναικὸς αἰχμᾷ. Schutz.

γ. 609. ΟΠΩΣ Δ' ΑΡΙΣΤΑ. In sequentibus versiculis astutam Clytæmnestræ malitiam insidias marito paratas falsa fidei ac probitatis specie callidissime tegentem egregie Æschylus expressit. Schutz.

γ. 616. ΔΩΜΑΤΩΝ ΚΥΝΑ. Canem se appellat non indecora, ut tum tempora erant, metaphora, vigiliam signante. Schutz. Ignobilem reginæ cum cane comparationem plerisque videri suspicor. Eos vellem sermonis meminisse, quo in Suecorum comitiis legatus ordinis rustici Christinam regno renunciantem,

Digitized by Google

enixe precabatur, equa currus ductrix ulterius esse velit. (*Whitelocke, Memoirs*) Holmiæ sicut Argis, natura eloquentiæ magistra fuit. Jo. Muller.

γ. 618. ΣΗΜΑΝΤΗΡΙΟΝ. Sumptum ab annulo signatoris cujus tum usum ignoravit Clytæmnestra si sequamur Plinium, p. 581. Is. Casaub. Alludit ad consuetudinem qua ædes, scrinia, et quæcunque alia claudebantur, obsignari mos erat. Hinc Euripides haud tamen scio an digne satis cothurno, et non κωμικώτερον in Iphig. Aul. γ. 1372. pugnorum ictibus male mulcatos δυσὶ dicit σημάντροις ἐσφραγισμένους. De more illo vid. Meurs. ad Lycophr. γ. 508. et Salmas. de modo Usur. p. 449. et seqq. Abresch. Variis modis profecturi de castitate conjugali prospiciebant, ne violatio lateret. Vide quæ Michaelis ad jus Mosaicum de signis Virginitatis et passim ad prophetas subtiliter disputavit. Jo. Muller.

γ. 621. ΧΑΛΚΟΥ ΒΑΦΑΣ. Incredibile est quas ad ineptias in hac ῥήσει explicanda abierint interpretes, ita ut referre etiam pigeat. Nam refutare prorsus nihil opus est. Χαλκῆ βαφαὶ sunt *vulnera ferro inflicta*. Sic et supra ἐν σφαγαῖσι βάπτειν. Sensus igitur est, *haud magis consuetudinem cum alio viro, vel fructum, vel malam famam novi, quam vulnera a ferro inflicta. Seu, quemadmodum mihi nunquam usu venit, ut ferro vulnerarer,* quod viris in bello sæpe accidit, *sic illæsum et absque vulnere pudicitiam servavi.* Schutz. At unum vel maxime admiror, Schutzium, cum aliorum ineptias ne referre quidem dignaretur, idque haud injuria, in qua re eum ipsi secuti sumus, in loco tam expedito tam longe a vero aberrasse, innuit sc. Clytæmnestra se ab omni virorum commercio abstinuisse. Id ut confirmet, proverbiali usa locutione, a re ἀδυνάτῳ comparationem ducit. *Haud magis novi voluptatem ex alio viro, quam tincturam æris* h. e. *qua ratione æs ad instar lanæ colorem aliquem bibat.* S. Butler.

γ. 622. ΤΟΙΟΣΔ' Ο ΚΟΜΠΟΣ, *Talis quidem sui jactatio,* siquidem *veritatis plena* fuerit, *non dedecet ingenuam mulierem.* Hoc dicto abeuntem reginam præco prosequitur. Errarunt enim, qui eam sequenti quoque chori et præconis diverbio interfuisse putarunt. Vel ipsa illa verba, γ. 610. σπεύσω—δίξασθαι eam hic e scena discessisse satis declarant. Schutz.

γ. 624. ΜΑΝΘΑΝΟΝΤΙ ΣΟΙ, κ. τ. λ. Pro ὥστε σε μαθεῖν, ut Schol. scribit. Pauw. Verto *hæc quidem ita locuta est, prout didicisti, convenienter interpretibus claris.* Schol. exponit tanquam junxisset τοιοῦσιν ἑρμηνεῦσιν λόγοις. Ceterum an, ut est in versione, μανθάνειν valeat *sciscitari*, nondum mihi liquet; ut tamen credam faciunt composita. Eurip. Iph. Taur. γ. 667.

——ἀνηρώτα τ' ἐμὲ
Γυναῖκα παῖδάς τ'· ἔστιν ἡ ξένη γένος
Ἑκεῖθεν Ἀργείατις, ἃ γὰρ ἂν ποτέ
Δίλτον τ' ἔπεμπε, καὶ τάδ' ἐξεμάνθανε. Abresch.

Digitized by Google

Structura est, Αὐτὴ μὲν ὅτως εἶπέ σοι μανθάνοντι λόγον, δηλονότι εὐπρεπῶς τοροῖσιν ἑρμηνεῦσιν. Verte, *Ipsa quidem tali te sermone instruxit quali oportebat clare eum renunciaturos.* Innuit sc. Chorus, Clytæmnestram, non ex animi sententia, sed simulate et indole locutam, ea præconi renuncianda dixisse, quæ e re sua erant ut ab Agamemnone crederentur. Dativus τοροῖσιν ἑρμηνεῦσιν omnino pendet et regitur ab εὐπρεπῶς, quod et vicissim τῷ ὅτως respondet. HEATH.

ỳ. 625. ΤΟΡΟΙΣΙΝ ΕΡΜΗΝΕΥΣΙΝ. *Disertis interpretibus*, h. e. rem dixit verbis quæ rem clare explicent, sed verecunde tamen, id enim est εὐπρεπῶς. Is. CASAUB.

ỳ. 628. ΤΗΣΔΕ ΓΗΣ. Hoc late interpretandum, non de Argolide, nam Spartæ regnum tenebat, sed de tota Græcia; ut Menelaus unus e Græciæ regibus dicatur, sicut supra Atridæ Ἑλλάδος δίθρονον κράτος nominabantur. SCHUTZ.

ỳ. 629. ΟΥΚ ΕΣΘ' ΟΠΩΣ, κ. τ. λ. Hinc credo illud Ter. Hec. V. 4.

Vide mi Parmèno etiam sodes, ut mihi hæc certa et clara attuleris
Ne me in breve conjicias tempus gaudio hoc falso frui.

Nuncius item apud Soph. in Trach. ỳ. 377.

——εἰ μὴ λέγω φίλα
Οὐχ ἥδομαι, τὸ δ' ὀρθὸν ἐξείρηχ' ὅμως

Et Agathon apud Athen. V. p. 211.

Εἰ μὲν φράσω τ' ἀληθὲς ὐχί σ' εὐφρανῶ·
Εἰ δ' εὐφρανῶ τί σ', ὐχί τ' ἀληθὲς φράσω. ABRESCH.

Hæc ita vertit Stanl. ac si scriptum esset ἐς ὐ πολύν. Constructionem veram minus assecutus videtur vir eruditus, quæ hæc est, Οὔκ ἐςιν ὅπως λέξαιμι τὰ ψευδῆ καλὰ εἶναι, ὥςε φίλοις καρπῦσθαι ἐξεῖναι ἐξ αὐτῶν ἐς τὸν πολὺν χρόνον. *Non est ut dicam mendacia bona esse, adeo ut amici ex iis fructum capere possint in longum tempus.* HEATH. Multo facilius convenientiusque est, commate post ὐκ ἔσθ' posito, eoque ab ὅπως sejuncto, ita verba ordinare; ὐκ ἐςι ἐς τὸν πολὺν φίλοισι καρπῦσθαι χρόνον, ὅπως λέξαιμι τὰ ψευδῆ καλά. Haud licebit amicis diuturnum inde lætitiæ fructum capere, postquam ficta iis bona narravero. Ὅπως h. l. est postquam, ut Aristoph. Nub. ỳ. 60. Negat igitur præco se falsa bona narraturum; propterea quod etiamsi ficta narratione senum animos lactaverit, celeriter tamen, ut se res habeant audituri sint. SCHUTZ. Non adsentior, nec in Heathii constructione, modo nihil insit in textu vitii, quicquam durum aut impeditum video. Choro de Menelao interroganti respondet Præco, Vellem bona dicerem, *pulchra autem mendacia non dicam, ut in tempus iis amici perfruantur.* Cui subjungit Chorus, *Utinam profecto et bona simul et vera posses dicere; hæc autem ubi separantur*, mali aliquid subesse patet, *quod scrutari non potest.* S. BUTLER.

Digitized by Google

γ. 631. ΠΩΣ ΔΗΤ' ΑΝ ΕΙΠΩΝ. *Quando igitur bona simul et vera dicere queas? Nam hæ duo orationis conditiones si separatæ fuerint non facile possunt latere.* Is. CASAUB. *Separata vero hæc fiunt non occulta:* dum falsa a veris separas, facile apparet, quid velis nobisque dicturus sis. Non fausta sed infausta expectamus. Eo tendit ista distinctio tua inter vera et falsa: σχισθέντα τάδε γίνεται οὐκ εὔκρυπτα: distinctio facit, ut res sese aperiat, et hæc manere nequeant occulta. PAUW. Reddo, *at quomodo bona nuncians et læta a vero non aberres? quæ duo sejuncta si sint non latent diu.* Taxat nempe Chorus præconem mores, qui, quando boni quid adferunt affingunt aliquid, quo faciant id quod nunciant lætius, ut alicubi loquitur Cicero; hos ne imitetur monet; nam vana si pertulerit, fore ut manifestum fiat mendacium. Cf. in rem Propert. Eleg. III. 4. κιδνὰ hic et γ. 654. i. q. καλά. ABRESCH. Verte, *Quomodo igitur fausta dicens veritatem retineas?* HEATH.

γ. 633. ΑΝΗΡ ΑΦΑΝΤΟΣ. Quo jure Mœris et Th. Magister minus Atticum statuant ἄφαντος et ἀφανὴς quam φρεῶδες, vel hic locus satis arguit. Adde infra, ν. 666. et Supplic. γ. 788. ABRESCH.

γ. 635. ΑΝΑΧΘΕΙΣ. *Navem solvens,* in quo usus est ἀνάγειν peculiaris. Quærit Chorus utrum cum primum ab Ilio navem solvisset Menelaus exercitum Græcorum consulto reliquerit, an postea vi tempestatis disjectus fuerit. S. BUTLER.

γ. 636. ΧΕΙΜΑ—ΗΡΠΑΣΕ. Verbum proprium in hac re, ut Lat. *rapere,* Ovidio imprimis frequens. Aristid. tom. III. p. 676. εἴ τινα ὑπὸ πνεύματος ἁρπασθέντα σὺ κελεύεις ἀτρεμεῖν καὶ μένειν. Cf. Eurip. Cycl. γ. 109. Soph. Electr. γ. 1255. ABRESCH. Cave jungas ἥρπασε στρατῷ, ut in versione Schutz. nam cohærent ἄχθος στρατῷ, *communis exercitus pernicies.* S. BUTLER.

γ. 642. ΠΑΗΝ ΤΟΥ ΤΡΕΦΟΝΤΟΣ. Nota est imago solis omnia facta diurna videntis. Sic et Ceres raptam Proserpinam quærens solem adit, quid ei acciderit sciscitatura. Homer. Hymn. in Cererem, γ. 63. ubi vid. Cel. Ruhnken. SCHUTZ.

γ. 646. ΧΩΡΙΣ Η ΤΙΜΗ ΘΕΩΝ. Victorio interpretanti adsentior. Stanleium refutat contiguum ὅταν δ' ἀπινυκτά: ad indolem τῇ δὲ attende modo. PAUW. In diversa abeunt interpretum expositiones, nos suo cuique relicto pretio existimamus hoc velle poetam; non decere faustum diem mala nuntiante lingua contaminare; præterea honorem et gratiam diis debitam istud fieri prohibere. Intelligitur enim ἐστι vel ἔστω. Estque quasi dicat, *ne de Diis loquar, quibus honor et cultus hoc die debitus id fieri nolunt.* Aristid. tom. I. p. 542. Ἀλλ' ὅσα μὲν σύμβολα διήμαρτον, χωρὶς ἔστω, et tom. III. p. 187. ἀλλ' ἔστω ταῦτα χωρίς. ABRESCH. Veriorem hujus loci interpretationem Stanleianam judico, non Victorianam, quod ex seqq. et præsertim ex γ. 654. satis manifeste colligi posse puto. Particula δὲ quæ statim sequitur, non hisce propioribus adversatio est, sed præcedentibus illis εὔφημον ἦμαρ quod non advertit Pauwius. HEATH. Χωρὶς

Digitized by Google

pertinet ad γλώσσην κακάγγελον — hinc facilis loci explicatio, *alia* (quam infausta sc.) *poscit honos Diis debitus.* S. BUTLER.

ν. 649. ΕΛΚΟΣ ΕΝ. *Fert* sc. vel est explicatio τῶν ἀπευκτῶν πημάτων. Is. CASAUB.

Ibid. ΠΟΛΕΙ ΜΕΝ ΕΛΚΟΣ ΕΝ, ΤΟ ΔΗΜΙΟΝ ΤΥΧΕΙΝ· ΠΟΛΛΟΥΣ ΔΕ ΠΟΛΛΩΝ ΕΞΑΓΙΣΘΕΝΤΑΣ. Μὲν ἴν est pro ἴν μὲν, et δὲ pro δύτερον δέ; sic in Suppl. ν. 205.

Φθογγὴ δ' ἐπίσθω, πρῶτα μὲν τὸ μὴ θρασὺ
Τὸ μὴ ματαῖον δ'——

Sin malit quis ἴν accipere pro *communi*, per me licet. In τῷ πολλὰς reliquisque adjectivis ἀπὸ κοινοῦ repete τυχεῖν, vel pendent a φέρειν, et ἐπιξηγητικῶς sunt pars τῶν πημάτων. ABRESCH. Recte vidit Abresch. ἴν μὲν et δύτερον δὲ opponi, itaque deleto commate post τυχεῖν, locum sic verteris, *At vero cum nuntius exercitu amisso abominandas calamitates tristi vultu attulerit, primam quidem civitati, damnum publicum* accidisse nuntians, *alteram vero privatis, multos* sc. *e multis domibus exterminatos esse*, &c. Nimirum a φέρη subaudiendum est φέρων ante τυχεῖν. S. BUTLER.

ν. 650. ΕΞΑΓΙΣΘΕΝΤΑΣ. Tragice dicitur de mortuis, qui orco consecrati, ut piacularés victimæ, ab ædibus exulant: Interpretes non sunt assecuti participli vim: et hic commode τυχεῖν ἀπὸ κοινοῦ repeti potest. Alias ἐξαγισθέντας est pro verbo. PAUW. Verbum ἐξαγισθῆναι mihi non alibi lectum memini; cujus propria et primaria significatio videtur *a sacris arceor*, ut τῆς ἁγίζομαι *sacrorum sum particeps, ad sacra admittor;* deinde generalior illa, quam agnoscit Schol. ABRESCH. Recte vim verbi ἐξαγισθέντας explicuit Pauwius, ad quod tamen repetendum est non τυχεῖν sed φέρων, *nuntians* s. *referens.* S. BUTLER.

ν. 651. ΔΙΠΛΗ ΜΑΣΤΙΓΙ. Intelligitur hasta et ensis: nam de prælio infelici agitur: et sic flamma non convenit, de qua perperam Stanleius. PAUW. Miror Stanl. in hac metaphora *ferrum et flammam* quærere potuisse. Nihil enim apertius est quam Æschylum *duplicem lanceam* intelligi voluisse. Binas enim constat lanceas a singulis qui in prælio manus conserebant gestas fuisse. Has Æschylus poetico ornatu appellat δίλογχον ἄτην, quod idem est ac δυὸ λόγχας ἀτηράς· deinde φοινίαν ξυναορίδα de iisdem. Sed quod easdem lanceas διπλῆν Ἄρεως μάστιγα appellat, id eo pertinet, quod, qui e terra quadam cum ignominia ejiciebantur, flagellis expelli solebant. Manet igitur in metaphora quam in verbo ἐξαγισθέντας inchoaverat. Ἐξαγίζειν autem primum est *sacris arcere*, deinde *exterminare*, h. l. autem *vita ejicere*, s. *occidere.* Generosum vero poetæ spiritum in sententiis ornandis verborumque delectu hic quoque facile agnoscas. SCHUTZ. Parum interest sive flammam ac ferrum, sive hastam et ensem, vel denique binas lanceas intelligas, sed prius magis probaverim; quidni etiam de Φόβῳ et Δείματι acceperis. S. BUTLER.

ν. 660. ΚΑΙ ΤΑ ΠΙΣΤ' ΕΔΕΙΞΑΤΗΝ. *Et pactis steterunt.* PAUW.

Digitized by Google

γ. 662. ΔΥΣΚΥΜΑΝΤΑ Δ' ΩΡΩΡΕΙ ΚΑΚΑ. Δυσκύμαντα κακὰ Æschylus audacter dixit, ut sæpius, pro δύσηνα κυμάτων κακά. SCHUTZ.

γ. 663. ΝΑΥΣ ΓΑΡ ΠΡΟΣ ΑΛΛΗΛΗΙΣΙ. Comparetur Senecæ descriptio Agam. γ. 483. et seqq. unde facile quivis etiam non admonitus Æschyli narrationem ut breviorem, ita castigatiorem esse sentiat. SCHUTZ.

γ. 664. ΚΕΡΩΤΥΠΟΥΜΕΝΑΙ ΒΙΑι ΧΕΙΜΩΝΙ, κ. τ. λ. Βίᾳ χειμῶνι positum pro βιαίᾳ χειμῶνι. Ad illud ζάλῃ ὀμβροκτύπῳ pertinet quod scribit Hesychius, Ζάλη· συσροφὴ ἀνέμων μεγάλων, ἅτινι μὲν ὄμβρου ποιεῖ. Unde simul colligo hic τε non copulare τύφῳ et σὺν ζάλῃ, sed metri ergo conjunctivam loco suo motam, et structuram esse τύφῳ τε σὺν ζάλῃ. ABRESCH. Βίᾳ χειμῶνι non pro βιαίᾳ sed pro βιαίως χειμῶνι ponitur. SCHUTZ.

γ. 666. ΠΟΙΜΕΝΟΣ ΚΑΚΟΥ ΣΤΡΟΒΩι. Ποιμὴν κακὸς hic est ipsa tempestas. PAUW.

γ. 668. ΑΝΘΟΥΝ ΠΕΛΑΓΟΣ ΑΙΓΑΙΟΝ ΝΕΚΡΟΙΣ, κ. τ. λ. Ἄνθειν h. l. simpliciter ponitur pro πλήθειν, πλημμῦσθαι. Prope abest illud in Sept. Theb. γ. 958. πολλοῖς ἐκανθήσαντες δόμοι πόνοις. Constructionis ratio est, qualis apud Liv. IV. 11. *plenus vulnerum et pavore.* Neque enim eo licentiæ credam progressum poetam, ut ναυτικῶν ἐρετῶν νεκροῖς dixerit. Ad sensum geminus est locus in Pers. γ. 420. et 425. ubi de voce ἐρετῶν vide omnino Schol. nec non Hesych. post vocem Ἐρετῇ et Ἐρετισσῦσα. ABRESCH.

γ. 670. ΝΑΥΝ Τ' ΑΚΗΡΑΤΟΝ ΣΚΑΦΟΣ. Hæc non ut vulgo fit, interpretor, *navem, sincerum vas,* quasi appositionis figura dictum sit; sed σκάφος de *alveo navis* accipio, ναῦν τ' ἀκήρατον κατὰ σκάφος, ut significetur navem suam salvo et illæso alveo evasisse. SCHUTZ.

γ. 673. ΤΥΧΗ ΔΕ ΣΩΤΗΡ ΝΑΥΝ ΘΕΛΟΥΣ' ΕΦΕΖΕΤΟ. Soph. p. 152. et Scaliger. ad Æsch. Sic Pers. γ. 952. πόλις πενθήτης, *urbs in luctu posita.* Is. CASAUB. Θέλουσα est *propitia, favens, lubens.* In Choeph. γ. 17. ὦ Ζεῦ γένου σύμμαχος θέλων ἐμοί· et Suppl. γ. 150. θέλουσα θέλουσαι ἀγνὰ μ' ἱπιδίτω Διὸς κόρα. Pind. Isthm. VI. 63. ὦ Ζεῦ πατὲρ θυμῷ θέλων ἀρὰν ἀκέσας, h. e. ἑκὼν, μετὰ προθυμίας Schol. expl. Adde nostri Choeph. γ. 520. 764. 791. De illo τύχη σωτῆς vide ad Sept. Theb. γ. 231. ABRESCH.

γ. 674. ΩΣ ΜΗΤ' ΕΝ ΟΡΜΩι ΚΥΜΑΤΟΣ ΖΑΛΗΝ ΕΧΕΙΝ. Ἐν ὅρμῳ pro κατ' ὅρμον *ad portum:* cum portum intrarent. Tunc sc. κύματος ζάλη etiam periculosissima esse potest: Et commode sequitur Μήτ' ἐξοκεῖλαι πρὸς κραταιλέων χθόνα. PAUW. Hujus versus sententiam non assecutus est Pauwius. Ὅρμος est *navium statio,* ubicunque sit, ubi *in anchoris stant.* Ἐν ὅρμῳ κύματος igitur hic est ἐν κύμασιν ὁρμιζόμενον, *stationem habentem in mediis fluctibus, et ibi in anchoris stantem;* quam rem navibus non longe a terra tempestatum vi jactatis certissimam esse ad salutem viam norunt rerum nauticarum periti. Mari autem Ægeo navigatio, propter insularum multitudinem, nunquam longe a littore institui potest. Ἐν ὅρμῳ si de portu interpretandum esset, significaret *in ipso*

Digitized by Google

portu, non quod vult Pauwius, *cum portum intraret navis*. Et quod portum nondum intrasset Agamemnonis navis patet ex seqq. ἔπειτα δὲ—περιηγότες. Lectorem autem monere quod κύματος cum ὅρμῳ jungi debetur, non cum ζάλην, superfluum forsan existimabitur. HEATH. Ἐν ὅρμῳ h. e. *in medio mari navem in anchoris consistentes*. Perperam Heath. ἐν ὅρμῳ cum κύματος conjungit, quod cum ζάλην copulandum esse facile patet. SCHUTZ. Assentior Pauwio, sed vide Notas Varr. Critt. S. BUTLER.

γ. 678. ΕΒΟΥΚΟΛΟΥΜΕΝ. Schol. illustrat ἐβουκολοῦμεν per quasi διεραπιούμεν. Eodem sensu occurrit iterum in Eum. γ. 78. βουκολεῖσθαι πόνον pro περιεπτεῖν, sicut ibi explicant critici. Aristid. tom. III. p. 526. τὸν αὐτὸν ἐμοὶ βουκολεῖς. Eodem redit probe inspectum hoc Themist. Orat. III. p. 45. Βουκολοῦνται περὶ τὰ φρέθυρα τῶ πεὼ, τὰ δὲ ἔνδον ὁρᾶν ἀγάλματα ἐκ ἐθέλουσιν. Junge Orat. I. p. 2. Hesych. et Suid. in Voce βουκόλησας, et βουκόλημα, quodque in primis huc facit, fragmentum, ut existimatur, Babriæ, in Voce Αἰώρα. ABRESCH.

γ. 679. ΣΠΟΔΟΥΜΕΝΟΥ. Σποδεῖσθαι habetur virtute eadem in Eurip. Hippol. γ. 1238. σποδούμενος περὶς πίτρας φίλον κάρα. Add. Lycophr. γ. 178. ubi Schol. exponit ἀλλαχῶ πιπτομένων, νῦν δὲ φλεγόμενων, f. τυπτομένων, vel potius ῥιπτομένων, quanquam non fugiat me Schol. β'. ad Sept. Theb. γ. 815. κατεσποδημένοι explicare per πιπτωκότας et recte ad sensum. Add. Spanh. ad Comici Nub. γ. 1379. et Steph. Thes. ABRESCH.

γ. 680. ΕΙΤΙΣ ΕΣΤΙΝ ΕΜΠΝΕΩΝ. Hoc ineptum in ore nuntii, qui læta et lugubria nolebat commiscere: vide et alia: Hic sibi non constat auctor. PAUW. Poetam absque causa hic reprehendit Pauwius; quæ enim dicit Chorus potius læta sunt quam lugubria. Nam si Agamemnon, tametsi salvus, a sociis falso periisse credebatur; spes erat Menelaum aliosque, de cujus salute dubitabatur, salvos etiam esse posse. Et si maxime lugubria essent, eo non minus huc convenient; mox enim sequi debet Agamemnonis cædes. Per œconomiam scilicet pulcherrimam facit poeta, ut præco chori solicitationibus propriaque garrulitate victus, infausta hæc de Achivorum naufragio faustioribus immisceat, quasi cladis imminentis prænuntia. Ne dicam fabulæ verisimilitudinem hinc tanto magis elucere, quanto Agamemnon sociis et exercitu destitutus, vixque una cum navi portum attingens, magis Ægisthi et Clytæmnestræ insidiis expositus et opportunus videbatur. HEATH. Poetam hic et tristia narrantem præconem induxisse, et Clytæmnestram eas Agamemnoni insidias struxisse quas ne si victor cum classe et exercitu rediisset effugere tamen potuisset, censet R. Potter. In hoc vero artificium poetæ agnoscit, quod cum in temporis ratione peccasset, eadem nocte et Trojam captam fingens et Agamemnonem rediisse, se tamen quodammodo excusat, quod puppim regiam, tempestatis vi disjectam, cujusdam numinis interventu ad portum delatam finxerit, nec quicquam in tempestatis enarratione adjecerit quo minus omnia credamus una

Digitized by Google

nocte transacta fuisse. Nescio an subtilius forte egerint interpretes, at quæ observavit Potterus aliquam habent speciem veritatis. S. Butler.

Ibid. ΕΙΤΙΣ ΕΣΤΙΝ ΕΜΠΝΕΩΝ ΛΕΓΟΥΣΙΝ ΗΜΑΣ ΩΣ ΟΛΩΛΟΤΑΣ, Soph. Philoct. ν. 897.

——ἥδομαι μέν σ' εἰσιδὼν πας' ἐλπίδα
Ἀνώδυνον βλέποντα καμπνίουτ' ἴτι.

Aristid. tom. II. p. 23. ὀλίγον ἐμπνίων. Adde Eurip. Hippol. ν. 1246. Alcest. ν. 203. et Lexica. Tum illud λέγουσιν ἡμᾶς ὡς ὀλωλότας, Atticarum est Venerum, pro ἡμᾶς ὀλωλέναι *loquuntur de nobis ceu perditis.* Sophocles iterum in Electr. ν. 1454. ἤγγειλας ὡς τεθνηκότα, et in Trachin. ν. 289. φρονεῖ νιν ὡς ἥξοντα. Noster infra, ν. 1376.

Μαντευσόμισθα τ' ἀηδρὸς ὡς ὀλωλότος. Abresch.

ν. 685. ΙΣΤΟΡΕΙ. *Novit* seu *aspicit.* Hesych. Ἱστορεῖ· μαντευεῖ, μυθεύει, ἐρωτᾷ, ἱερᾷ, σύθεται, ἀνακρίνει· ὁρᾷ. Ubi hunc Æschyli locum Hesychio obversatum fuisse censet Arnaldus. Lect. Græc. p. 74. S. Butler.

ν. 689. ΙΣΘΙ ΤΑΛΗΘΗ ΚΑΥΩΝ. Alludit ad ea quæ supra dicta sunt, ν. 629. et seqq. S. Butler.

ν. 690. ΤΙΣ ΠΟΤ' ΩΝΟΜΑΖΕΝ. Digresso nuncio Chorus pulcherrimum canticum canit, quo primum Helenæ male ominatum nomen gerentis ad Ilium accessum, deinde Græcorum expeditionem Trojæ funestam celebrat; qua carere Priamus potuisset nisi Paridem filium genuisset, cujus educationem cum nutritione catuli leonis præclare comparat, nuptiasque Helenæ et Paridis perniciosas describit: inde tandem ad locum communem digreditur, quo bonos bonorum, malos malorum facinorum exitus, justitiam vero semper felicitatis veræ parentem esse docet. Schutz.

ν. 694. ΓΑΩΣΣΑΝ ΕΝ ΤΥΧΑι ΝΕΜΩΝ. Magna cum dignitate in suos usus convertit Æschylus opinionem illa ætate pervulgatam, nomina propria non sine futurarum rerum quadam significatione hominibus imponi. Γλῶσσαν ἐν τύχῃ νέμειν est linguam eorum qui nomina imponunt in hoc fortuito negotio ita regere, ut incidat in appellationem ominosum et futuri eventus indicem. Schutz.

ν. 695. ΤΑΝ ΔΟΡΙΓΑΜΒΡΟΝ, κ. τ. λ. Præclare ad sensum vertit Interpres Gallicus, *Cette Helene dotée par la guerre et les combats.* S. Butler.

ν. 700. ΠΡΟΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ. Interpres vertit *thalami ornamentis* nimis stricte. Tapetia et aulæa intelliguntur domus regiæ, et his ipsis Helenæ indicatur conditio; quæ Spartæ regina *navigavit* et regno et marito relicto. Pauw. Προκαλύμματα, h. l. eadem sunt quæ alias παραπαλύμματα, vela quibus januæ thalamorum aut cubiculorum obtendebantur. Itaque ἐκ προκαλυμμάτων est i. q. ἐκ θαλάμων.

Digitized by Google

ϒ. 701. ΓΙΓΑΝΤΟΣ. Elegantissime, quia e terra oriuntur venti. Is. CASAUB. Secundum Hesiod. Theog. ϒ. 378. Zephyrus Astreæ et Auroræ filius, quem Hyginus quoque sequitur, Æschylus alia genealogia usus eum inter gigantes Oceani ac Terræ filios refert. SCHUTZ. Hæc mihi non arridenti. Bene Hesych. Γίγαντος· μεγάλω, ἰσχυρῷ· quam glossam prius retuleram ad h. l. quam alios videram assentientes. *Vim Zephyri* et *dominium* de more aliter designat Eurip. Phœniss. ϒ. 221.

Ὑπὲρ ἀκαρπίστων πεδίων
Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖς
Ἰωτιύσαντος.——

Ut distinguere et uno spiritu perlegere debemus. G. WAKEFIELD. S. C. §. 22.

ϒ. 702. ΠΟΛΥΑΝΔΡΟΙ ΤΕ ΦΕΡΑΣΠΙΔΕΣ ΚΥΝΑΓΟΙ. Πολυανδρολ κυναγοί, figura Æschylea pro πολλοὶ ἄνδρες κυναγοί. Copiæ Græcorum Trojanos ob raptum Helenæ bello persequentes cum venatoribus apte comparantur: et in hac translatione mansurus poeta cursum eorum maritimum ita describit, ut eos secundum vestigia navium quibus Helena avecta fuerat, invisibilia, profectos esse dicat; sicut venator feræ vestigia persequitur. Πλατᾶν non de *remis*, ut cæteri, sed de ipsis *navigiis* accipio. SCHUTZ.

ϒ. 708. ΟΡΘΩΝΥΜΟΝ. Ὀρθώνυμον ad Ἑλένα pertinet: de quo ante. PAUW. Allusionem quæ in vocibus κῆδος ὀρθώνυμον continetur recte explicat Schol. Pauwius procul dubio errat. HEATH.

ϒ. 713. ΠΡΑΣΣΟΜΕΝΑ. Πρασσομένα ἀτίμωσιν, *exigens contemptum* pro πρασσομένα ἀτιμώσεως δίκην, Tragice. PAUW.

ϒ. 716. ΥΜΕΝΑΙΟΝ ΟΣ ΤΟΤ' ΕΠΕΡΡΕΠΕΝ. Ὑμέναιος de carmine nuptiali dicitur mascule, ut notum: ὃς τότ' ἐπέρρεπεν γαμβροῖσιν ἀοιδάν, Græcismus est purus putus: *qui incubuit cognatis ut canerent*. Hymenæum intelligitur alterum, quod κήδει et nuptiis infelicissimis accinebatur in urbe Troja: τότε cum emphasi. PAUW. Ὑμέναιον appositio est ad νυμφότιμον μέλος non ad ἀτίμωσιν. HEATH. Γαμβροῖσιν non cum Spanhemio ad Jul. Imp. p. 72. de sponsis sed de *affinibus* capiendum, quorum erat Hymenæos et epithalmia canere. Bene autem Chorus eos a Jove ob istum Hymenæum punitos esse dicit, propterea quod ea re in societatem criminis quod Paris admiserat, venirent. SCHUTZ.

ϒ. 718. ΜΕΤΑΜΑΝΘΑΝΟΥΣΑ Δ' ΥΜΝΟΝ. Verte, *alium vero postea edocta hymnum*, cum ὕμνον jungendum est πολύθρηνον quod statim sequitur. HEATH.

ϒ. 725. ΜΕΛΕΟΝ ΑΙΜ'. Recte Stanl. cum πολιτᾶν jungit; Urbis Priamique sanguis erat Paris: αἷμα sic aptum et notum. PAUW.

ϒ. 726. ΕΘΡΕΨΕΝ ΔΕ, κ. τ. λ. Quicunque hanc Stropham et Antistropham attente et diligenter expendet, videbit, ni fallor, de

Digitized by Google

leone revera hic agi. Ista certe versibus 738—740. contenta, non nisi de vero leone et nequáquam de Paride intelligi possunt. Οὗτος ἀτὴρ igitur significat Chori Coryphæum; δεικτικῶς enim hic, ut non raro alibi apud poetas Atticos usurpatur; hunc autem senem poeta ut mores atque ingenium Helenæ, ea enim est quæ leoni huic assimilatur, ut infra videbimus, magis graphice, et ad vivum depingeret, hanc sive fabellam sive historiolam narrantem inducit de catulo leonino quem apud se domi aluerat aut aluisse fingit. Heath. Hallucinatus est Heathius Chorum hic veram quandam historiolam ordiri putans qua nihil hic ineptius foret. Allegoria vero carminis sublimitatem ita decet ut nihil magis. Si vero οὗτος ἀνὴρ de Priamo, ℣. 719. nominato intellexeris, tota hæc allegoria Paridem designabit; sin ista ad Paridem qui ℣. 721. nominatus fuerat retuleris, allegorica imagine leonis Helenam adumbrari dicendum est. Si Paridem notari dixeris, omnes allegoriæ partes pulcherrime quadrant, ut enim aliquis leunculum sic Priamus filiolum educavit; ut leonis catulus initio senibus puerisque oblectamento fuit, sic Paris puer omnibus gratus; ut ille adultior magnam ovium stragem edidit, magnumque familiæ dolorem attulit, sic Paris Helenæ raptu Priami domum omnemque civitatem ingenti civium cæde facta perdidit. Attamen multa sunt quæ allegoricam hanc imaginem ad Helenam potius pertinere suadeant. Primum quod ℣. 728. οὗτός γ' ἀνὴρ commodius ad Paridem qui proxime ac diserte, quam ad Priamum qui remotius et obiter tantum nominatus fuerat, refertur. Atqui si οὗτος ἀνὴρ Paris est, leunculo quem in ulnis tenuisse dicitur nemo nisi Helena notari potest. Deinde iis quæ tertia Stropha sequuntur, παραυτὰ δ' οὖν ἐλθεῖν, satis declaratur allegoriam istam poetæ consilio de Helena intelligendam esse. Accedit quod totius hujus cantici præcipuum argumentum Helena est, ut aptius sit in qua dicenda cantum inchoaverit chorus, in eadem etiam absque digressione morari. Denique nihil hujus interpretationis veritati decedit, quod si totam allegoriam ad Helenam pertinere dixeris, non omnes ejus partes, non omnia imaginis lineamenta ad Helenam transferri possunt.—Quis enim nescit in allegoria tantum universum comparandi consilium non singulas similitudinis partes putide premendas esse. Ita nemo mihi quærat quomodo v. c. illa χάριν τροφᾶς γὰρ ἀμείβων ad Helenam accommodari possint. Totius enim allegoriæ consilium hoc est, ut ostendatur quemadmodum aliquis leonis catulum primum voluptatis causa educatum, ac domi servatum postea exitialem experiatur, ac magnum ex eo detrimentum capiat, ita Paridi quoque Helenam voluptatis causa raptam ac domi detentam labentibus annis exitium attulisse, ac non eum solum sed totam quoque familiam omnemque civitatem Trojanam prorsus perdidisse. Schutz.

℣. 727. ΣΙΝΙΝ. Nota vocem σίνιν pro *exitialem* positam. Ea

Digitized by Google

etiam utitur vel quæ eadem est voce, *σίνις*, Lycophron de Paride, sicut hic Æschylus loquens, *γ*. 616.

> Ὃς τὸν πλανήτην ὀργαθὸν ὅταν δόμοις
> Σίνιν καταῤῥακτῆρα δέξωνται πικρόν.

Tzetzes *σίνιν* exponit *βλαπτικόν*. Reperitur quoque latronis significatione Anthолog. III. 23.

> Ἦ γάρ σ' ὑπνώοντα σίνις λαθρηδὸν ἐπελθὼν
> Ἔκτεινεν. ——

Cum ita absolute ponitur *σίνις* vel *σίνης* pro *latrone*, supplendum est *ἀνὴρ*, quod additur apud Aristot. Rhet. III. 3. Σκείρων σίνις ἀνὴρ. *Scīron latro*. Leonem, ut Æschylus, *σίνιν* vocat Callim. Hymn. in Apoll. *γ*. 92.

> ——κατέπεφνε βοῶν σίνιν Εὐρυπύλοιο.

Ad quem locum vide Illustr. Ez. Spanhem. quem noster Æschyli locus non præteriit. ARNALD. Animadv. Crit. p. 234.

γ. 730. ΕΥΦΙΛΟΠΑΙΔΑ ΚΑΙ ΓΕΡΑΡΟΙΣ ΕΠΙΧΑΡΤΟΝ. Passive ex mente interpretes *εὐφιλόπαις* contra quam solet *φιλόπαις* quod active notat, modo et hic non fuerit accipiendum pro *pueros amante* quod tamen minus procedere videtur ob adjuncta reliqua. Ἐπίχαρτος verbum est mediæ significationis. Bono sensu uti hic loci est in Soph. Trach. *γ*. 1279. *ἐπίχαρτον τελέως ἀκούσιον ἔργον*. Altero in nostri Prometh. Vinct. *γ*. 157. Aristid. tom. III. p. 135, 136. 333, et 334. et quos non alios? Vide Not. ad Thucyd. III. 67. et Lexica. ABRESCH. Εὐφιλόπαις, si verbi structuram spectes notabit eum *qui pueros valde amet*, ut et *φιλόπαις* est *pueros amans*. Verum siquid oppositio *γεραροῖς ἐπίχαρτον* postulet, cogites aptius est reddere *pueris valde carum*, ut pueros cum leunculo libenter collusisse indicetur. SCHUTZ. Non opus est ut *εὐφιλόπαις* in passivam significationem transeat, qui enim *pueros amat* leonis catulus, iis cicurem se præbebit, et ab iis vice mutua ametur necesse est. S. BUTLER.

γ. 733. ΝΕΟΤΡΟΦΟΥ ΤΕΚΝΟΥ ΔΙΚΑΝ. De leone locutus allegorice, comparatione filii tenelli hic utitur, et sic in metaphora audacter perstat: ad singula attende: Leonis ratio hic habetur præcipua. PAUW.

γ. 734. ΠΟΤΙ ΧΕΙΡΑ. Vel aliquid præbentem, vel prætensam, ut infantes oblectandi causa solet. PAUW. Ποτὶ χεῖρα vel absolute capere vel cum Abresch. admissa tmesi sic explicare licet, q. d. *φαιδρωπὸς καὶ προσσαίνων τὴν χεῖρα adblandiens manum*. SCHUTZ.

γ. 739. ΜΗΛΟΦΟΝΟΙΣΙΝ ΑΤΑΙΣΙΝ. Æschyleo more pro *ἀτηροῖς μηλῶν φόνοις*, SCHUTZ.

γ. 742. ΑΜΑΧΟΝ Δ' ΑΛΓΟΣ. Dolor adeo magnus ut opprimi et sedari non possit. SCHUTZ.

γ. 748. ΦΡΟΝΗΜΑ ΜΕΝ ΝΗΝΕΜΟΥ ΓΑΛΑΝΑΣ. Helena appellatur *φρόνημα πτίμου γαλάνας*, quod haberet animum placidum et

Digitized by Google

maris tranquillitati similem, unde nemo tot mala Trojanis exspectanda esse cogitat. SCHUTZ.

ν. 749. ΑΚΑΣΚΑΙΟΝ. Illud ἀκασκαῖον est ab ἄκασκα: unde ἄκασκα? dicam quod suspicor: a κάζω sit κάω, κάζω pro quo quidam κόω et κόζω, mutato α in ο ut sæpe, inde κόσμος, quod in omnium ore, cum κάσμος a κάω et κάζω vix frequentatum videatur olim, et nunc forte in libris nostris nullibi occurrat. Κάω, κάσκω, ut σπερά́ω, σπερά́σκω, σπερνά́ω, σπερνά́σκω, γηρά́ω γηρά́σκω et alia multa: a κάσκω, ἄκασκα, quod proprie notat *ordinate, composite*, ἄκασμος ἄκασκα, ἀκασκαῖος; sic vocem intelligimus. PAUW.

ν. 750. ΑΚΑΣΚΑΙΟΝ ΑΓΑΛΜΑ ΠΑΟΥΤΟΥ. Paris enim opum suarum summum ornamentum interpretabitur uxorem omnium formosissimam duxisse. Ἀκασκαῖον ad mollitiem Helenæ spectat. SCHUTZ.

ν. 751. ΜΑΛΘΑΚΟΝ ΟΜΜΑΤΩΝ ΒΕΛΟΣ. Quia Helena omnes qui eam adspicerent amore sui quasi telo quodam vulnerabat. Ὀμμάτων igitur non de Helenæ, sed de virorum et juvenum oculis accipiendum qui forma ejus spectata amore urebantur. Quid! quod gelidi quoque senes ejus aspectu tepebant, et ad summam ejus admirationem convertebantur, ut in nobilissimis Homeri versibus Il. Γ. 158. SCHUTZ.

ν. 752. ΔΗΞΙΘΥΜΟΝ ΕΡΩΤΟΣ ΑΝΘΟΣ. Ut flores suavi odore vehementius fragrantes totum quasi odorandi sensum implent nervosque ac cerebrum acrius movent, ita Helena quoque pulchritudine sua amorem sui omnibus instillasse, ideoque *flos amoris animum movens* ad *animum usque penetrans* fuisse dicitur, ut autem δάκνειν a sensu tangendi ad reliquorum sensuum affectiones traducitur ita h. l. δηξίθυμος *animum mordens* nihil aliud est quam *animum afficiens, irritans*. Neque ei vocabulo ut in δακέθυμος mera tristitiæ notio convenit, omnes potius animi perturbationes quæ in amore insunt significantur. SCHUTZ.

ν. 753. ΠΑΡΑΚΛΙΝΟΥΣ'. Habet παρακλίνουσα hic significationem activam, et vi sua regit φρόνημα πτέρυγα γαλάνας aliaque adjecta; ista appositura et secum adductura videbatur Helena; at longe alia pro istis supposuit Erinnys. PAUW.

ν. 762. ΤΕΚΝΟΥΣΘΑΙ. Duplici potest sensu accipi τεκνοῦσθαι, patiente, pro *patrem fieri, liberis ditari*, vel agente, *parere*. Soph. Œd. Col. ν. 645.

——μυρίας ὁ μυρίος
Χρόνος τεκνοῖται νύκτας ἡμέρας τ' ἰών

Add. Eurip. Iph. Taur. ν. 1261. Pro altero Pind. Isthm. I. 24. et Soph. Œd. Tyr. ν. 886. ad rem vide Sept. Theb. ν. 775. et seqq. ABRESCH.

ν. 768. ΜΕΤΑ ΜΕΝ ΠΛΕΙΟΝΑ ΤΙΚΤΕΙ. Μετὰ cum τίκτει jungendum, et μετατίκτει i. q. τίκτει. Ita sæpe Græci abundante præpositione. Μετὰ pro ἔπειτα vix conveniret. PAUW. Μετὰ

Digitized by Google

hic adverbialiter ponitur, quod notandum censui, ne Pauwius lapsus aliis etiam errandi occasio sit. HEATH.

ἀ. 772. ΤΒΡΙΣ ΜΕΝ ΠΑΛΑΙΑ ΝΕΑΖΟΥΣΑΝ. Ὕβρις παλαιὰ est *vetus injuria* s. *insolentis petulentiæ primum facinus*, quo quis alium læsit. Ita in Paride ὕβρις παλαιὰ erat Helenæ raptus, et juris hospitii, quo eum Menelaus exceperat violatio, Νεάζουσα ὕβρις, *nova injuria* veteris quasi filia scil. ex illa erumpens; ut Paris injuriam alienæ uxoris abactæ bello etiam injusto ad raptum tuendum gesto, adeoque veterem injuriam, nova injuria defendebat. SCHUTZ.

ϝ. 775. ΤΟΤ' Η ΤΟΘ', ΟΤΑΝ ΤΟ ΚΥΡΙΟΝ ΜΟΛΗι. Deus nimirum insolentiæ hominum vindex instituit, ut ex ea majora et audaciora facinora erumpant, quæ certo tempore certam perniciem afferant. Diversa hæc vindictæ divinæ tempora pulchre notantur Choeph. ϝ. 56. et seqq. SCHUTZ.

ἀ. 779. ΘΡΑΣΟΣ. Θράσος h. l. est immanis illa facinorosorum hominum audacia et impudentia, quæ eos ad quidlibet audendum promptos et paratos reddit. Hæc altera est primæ ὕβρεως filia, Δείματά τε enim conjungendum est cum νάζουσαν ὕβριν. Sed omnino cum h. l. diligenter comparandi sunt ϝ. 226. et seqq. SCHUTZ.

ϝ. 781. ΤΟΚΕΥΣΙΝ. Pro singulari τοκεῖ. Intelligit, nempe παλαιὰν illam ὕβριν, quam supra, ἀ. 232. παραχοπὰν πρωτοπήμονα appellaverat, e qua tanquam matre gignuntur νάζουσα ὕβρις, et θράσος, utraque filia matris ingenium referente. SCHUTZ.

ϝ. 790. ΠΑΡΑΣΗΜΟΝ ΑΙΝΩι. Malim vertere *laudibus celebrari solitum*. HEATH. Potius vertendum, *nihil reverita opum potentiam falsis laudibus cumulatam*. Nummus adulterinus παράσημος dicitur, ut docet Hesych. apud Stanleium, unde poetam exquisita translatione usum esse h. l. nemo non agnoscet. S. BUTLER.

ϝ 791. ΠΑΝ Δ' ΕΠΙ ΤΕΡΜΑ ΝΩΜΑι. *Omnia ad finem perducit debitum*, bona bonis, etsi pauperibus, mala malis, etsi divitibus rependens. Sic enim vitam sancte degentium, τὸν ἀνοσίμον βίον honoribus afficit, et malis, insolenter sese efferentibus, κόρῳ et θράσει præmia retribuit. Inest autem in hoc cantico gravibus et sane sublimibus sententiis plenissimo, præter ea quæ de Paride et Helena, et omni denique scelere et injustitia, divinitus proferuntur, subtriste quiddam, et præsagum, et in tanta victoria minus lætum, quod animos audientium mœrore quodam perfundit et ad sequentia mirifice accommodat. S. BUTLER.

IV.

ϝ. 795. ΜΗΘ' ΥΠΕΡΑιΡΑΣ ΜΗΘ' ΥΠΟΚΑΜΨΑΣ. Ducta similitudine ab iis qui in stadio currunt. Nempe Chorus nec invidere laudibus regis nec nimium assentari cupit. SCHUTZ.

ϝ. 797. ΤΟ ΔΟΚΕΙΝ ΕΙΝΑΙ. Stanl. hoc sic accipit q. d. τὸ δοκεῖν εἶναι pro *esse videri* positum esse. Cui assentior, nisi forte εἶναι prorsus delendum fuerit. Intelligi enim necessario debet

Digitized by Google

post προτίωσι, non scribi, ideoque fieri potest ut e glossemate adjectum sit. SCHUTZ.

ϒ. 802. ΚΑΙ ΞΥΓΧΑΙΡΟΥΣΙΝ ΟΜΟΙΟΠΡΕΠΕΙΣ. Hic aperte chorus Clytæmnestram figit, cujus fictam e reditu Agamemnonis lætitiam jam cognoverat spectator, et paulo post magis etiam cogniturus erat. SCHUTZ.

ϒ. 804. ΠΡΟΒΑΤΟΓΝΩΜΩΝ. Attende ad προβατογνώμων usurpatum hic de eo, qui hominum mores internoscit. Locutio est audacior, præsertim ubi sermo est de internoscendis illis, qui nihil minus sunt quam πρόβατα inter homines: res est aperta: Interpres Græcus πρόβατον ad simplicitatem ejus qui judicat, perperam refert; referendum enim est ad simplicitatem ejus qui judicatur. PAUW. Rex ab antiquis dicebatur ποιμὴν λαῶν, hinc λάοι ei subjecti πρόβατα ejus jure vocari poterant. Προβατογνώμων igitur est, *rex populum ei subjectum, singulorumque ingenium dignoscendi peritus.* HEATH. Simili utitur metaphora Pastor Gentium D. Joann. x. 14. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. S. BUTLER.

ϒ. 807. ΤΑΔΡΕΙ. Ὑδαρὴς φιλότης non est quod Stanl. in versione reddidit, *falsa, ac non sincera amicitia*, sed benevolentia humore ex oculis stillante prodita, cf. ϒ. 278. et seqq. SCHUTZ. Non adsentior, ὑδαρὴς φιλότης est ficta amicitia, metaphora ab iis sumpta qui pro mero mixtum vendunt. Hinc ὑδαρῆ φιλίαν *fluxam amicitiam* interp. Budæus, ad Aristot. Polit. II. 8. ἐν δὲ τῇ πόλει τὴν φιλίαν ἀναγκαῖον ὑδαρῆ γίνεσθαι. Vid. H. Steph. in Voce. S. BUTLER.

ϒ. 815. ΕΥΦΡΩΝ ΤΙΣ ΠΟΝΟΣ ΕΥ ΤΕΛΕΣΑΣΙΝ. Πόνος de laboribus bellicis, quibus jam defuncti erant milites capio, et hoc modo interpretor: *Olim quidem, cum bellum suscipiebas, ingratum illud militibus, teque ideo invisum iis fuisse meminimus; nunc vero* militibus hoc bello *feliciter* at gloriose *defunctis non leviter nec sine benevolentia* in te, ducem ac regem suum, quem ut victorem amant et reverentur, *gratus est* exhaustus militiæ labor. SCHUTZ.

ϒ. 816. ΓΝΩΣΗ. *Jam vero tempore cognosces, ubi inquirere volueris*, quis civium juste, quis immoderate, se gesserit in civitate. Οἰκεῖν πόλιν h. l. non est *administrare*, sed tantum *versari in civitate.* Callide tamen ambiguitate verbi utitur Chorus, ut et reginæ et Ægisthi mores notet, neque tamen eos aperte prodat. SCHUTZ.

ϒ. 822. ΔΙΚΑΣ ΓΑΡ ΟΥΚ ΑΠΟ ΓΛΩΣΣΗΣ ΘΗΟΙ ΚΑΤΟΝΤΕΣ. Hesiod. Ἔργ. ϒ. 322.

——ἀπὸ γλώσσης λῆσσονται.——

Soph. Œd. Colon. ϒ. 990.

Τῷ νῷ θ' ὁμοίως κἄπο τῆς γλώσσης λέγω.

Themist. Orat. VIII. p. 102. Εὐφημοῦσι μὲν ἄνωθεν ἀπὸ τῆς γλώσσης τὸ δ' ἴσον μετὰ ὀδυρμῶν, ut modo, ϒ. 814. Ὑπ' ἄκρας φρενός. Contrarium

Digitized by Google

ἀπὸ καρδίας, Lucian. tom. II. p. 203. Ἀκούετε ὦ θεοὶ τὰ γ' ἀπὸ καρδίας. ABRESCH.

γ. 825. ΨΗΦΟΥΣ ΕΘΕΝΤΟ. Ψήφῳς appositio est ad ἀνδροθῆτας Ἰλίῳ φθόρας: nisi ψήφῳς pro κατὰ ψήφῳς scriptum putes, quia lex appositionis mallet ordine contrario, ψήφῳς præcedens et ἀνδροθῆτας Ἰλίῳ φθόρας sequens: neque hoc displicet: κατὰ ψήφῳς, ψήφοις. PAUW. Ψήφῳς arcte cum ἴθεντο cohæret, et quasi pro uno verbo utrumque conjunctum haberi debet. Similem constructionem habes, γ. 181, 182. ubi vide quæ annotavimus. Quod si appositio magis placet, etiam ita ψήφῳς ἴθεντο in constructione præcedet ἀνδροθῆτας Ἰλίῳ φθόρας, etiamsi orationis elegantia simul corrumpitur. HEATH.

γ. 828. ΣΥΝΘΗΣΚΟΥΣΑ ΔΕ ΣΠΟΔΟΣ ΠΡΟΠΕΜΠΕΙ ΠΙΟΝΑΣ ΠΑΟΥΤΟΥ ΠΝΟΑΣ. Συνθήσκουσα hic est σὺν πλούτῳ θήσκουσα, ideoque et προπέμπειν, *deducere, viæ comitem sese adjicere dicitur*, σπόδος. HEATH. Gravissima sententia, altique sensus plena! πλούτου πίονες αὐραὶ, quia in magnæ urbis incendio, multum olei, multum vini, frumenti, pecoris, absumitur, quarum opum nidore flamma quasi ungitur. SCHUTZ.

γ. 831. ΠΑΓΑΣ ΥΠΕΡΚΟΤΟΥΣ. Ὑπερκότους pro ὑπέρκοτοι positum est Æschyleo more. PAUW.

γ. 834. ΙΠΠΟΥ ΝΕΟΣΣΟΣ—ΠΗΔΗΜ' ΟΡΟΥΣΑΣ. Sic Ennius apud Macrob.

Nam maximo saltu superavit
Gravidus armatis equus,
Qui suo partu ardua perdat Pergama.

Partum quoque equi Duratei inclusos in eo Danaos vocat Lucret. I. 477. SCHUTZ. Sic Virgil. Æn. II. 237.

——*Scandit fatalis machina muros*
Fœta armis.

Sed videndus ibi totus locus, qui est inter nobilissimos, nihil tamen habet istis apud nostrum magnificentius, aut sublimius,

Ὑπερθορὼν δὲ πύργον ὠμηστὴς λέων
Ἄδην ἵλιξιν αἵματος τυραννικοῦ.

Obiter moneo versus Ennianos male dispositos esse. Eos vel tirones in Senarios redigant. S. BUTLER.

γ. 844. ΤΩι ΠΕΠΑΜΜΕΝΩι, ΝΟΣΟΝ. Verte, *calamitate aliqua afflicto*. Interpretationis hujus veritatem satis astruunt proxime sequentia. Νόσος apud Poetas Atticos non pro corporis tantum aut animi morbo ponitur, sed calamitatem quamcunque designat. Ita apud Eurip. Ion. γ. 620. ἀπαιδίαν νοσεῖν. HEATH. Non assentior: ἀπαιδίαν νοσεῖν est quidem *orbitate laborare*, ideoque νοσεῖν *incommodo* laborare notat, quia *morbus* omnis incommodus est, et calamitatis loco habendus. Sed nihil apertius est quam poetam hic νόσον de *invidia*, animi morbo, usurpasse. *Venenum illud, si pectus occupaverit, duplex pondus* seu molestiam *affert ei qui*

Digitized by Google

hoc morbo laborat, cum enim suis ipsius premitur incommodis, tum ob vicini res bene gestas ingemiscit. S. BUTLER.

ν. 847. ΕΥ ΓΑΡ ΕΞΕΠΙΣΤΑΜΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ ΚΑΤΟΠΤΡΟΝ. *Scio uti consuetudine, ceu speculo, ad explorandos animos hominum. Scio inquam eos qui videbantur admodum propensi erga me, extitisse nihil aliud nisi spectrum umbræ.* Is. CASAUB. Non ὁμιλίαν, sed ὁμιλίας κάτοπτρον εἶναι τὰς δοκοῦντας κάρτα φρενυμενῖς ἐμοί. Quod additur εἴδωλον σκιᾶς, adhuc fortius; ne σκιὰν quidem, sed σκιᾶς εἴδωλον. Scholiastes ineptit. PAUW. Ὁμιλίας κάτοπτρον, est, *speculum in quod intuens vulgarium consuetudinum indolem et æstimationem perspicere potes.* HEATH.

Ibid. ΕΙΔΩΛΟΝ ΣΚΙΑΣ. Sic apud Pind. Pyth. VIII. 136. σκιᾶς ὄναρ. SCHUTZ.

ν. 852. ΕΙΤ' ΟΥΝ ΘΑΝΟΝΤΟΣ. Hæc adjiciendo sinceritatem laudis Ulyssi tributæ confirmat, quam ei, ne si mortuus quidem fuerit, denegaturum se esse ostendet. SCHUTZ.

ν. 864. ΑΝΔΡΕΣ ΠΟΛΙΤΑΙ. Congressus primus Clytæmnestræ et Agamemnonis. Hæc tota pars friget. Æschylus inscite: Seneca evitavit hæc. Is. CASAUB. Jam scenam ingreditur Clytæmnestra, multisque verbis fictum mariti absentis desiderium, falsamque ex ejus reditu lætitiam prodit, insidias ei structas magna cum astutia celans. SCHUTZ. Miro hæc artificio sunt elaborata, et eo ipso simulata esse ostenduntur. Aliter enim loquuntur affectus, ut bene monuit Interpres Anglus, aliter Clytæmnestra. Illi brevibus et intercisis sententiis, hæc prolixe omnia; illi perturbate ac raptim, hæc ordine et composite; quæ illi perstringunt, hæc fuse describit, nec prius de marito gratulando solicita est, quam quæ ipsa perpessa fuerit sedulo enarraverit. In ipsa vero gratulatione tam curiose sectatur imagines ut a naturæ veritate abhorreat, et in ultimis orationis verbis ambiguum quiddam exprimit, quo dum maritum honoribus se velle cumulare profitetur, atrox animi sui consilium occulte significat. S. BUTLER.

ν. 873. ΚΑΙ ΤΟΝ ΜΕΝ ΗΚΕΙΝ. Verte, *Atque hunc quidem rumorem, te venire,* illum *vero te cladem calamitate præcedente pejorem ædibus inferre, annunciantes,* HEATH. Hanc equidem rationem, ob duriores ellipses, et sensum parum idoneum, amplecti non possum, (sed vide Notas Varr. Critt.) SCHUTZ.

ν. 878. ΕΙ Δ' ΗΝ ΤΕΘΝΗΚΩΣ, κ. τ. λ. In sensu et acumine, hic quod latet, hærentem monuit cl. D'Orvillius respici videri ad trinam apotheosin, quam nactus fuisset, toties si esset mortuus, quoties occubuisse fama fuerat, addebat tamen vir eruditissimus dure dictum. De Geryone huc imprimis faciunt quæ leguntur apud Sil. Ital. I. 278. et Herili descriptio Virg. Æn. VIII. 564. ABRESCH. Verte, *Si vero tot mortes obiisset, quot multiplicabant rumores, Geryon tricorpor revera secundus, multas a superis, eam enim quæ sub terra est non dico* (id est, sepulchrum, ut recte interpretatur Stanleius) *triparcas chlamydas accepisse se gloriatus esset.*

Digitized by Google

Recte autem addit, se non chlamydem dicere quæ sub terra est, id est, sepulchrum, quia non improprie mortuorum vestis dici potest terra qua teguntur. HEATH.

ϒ. 883. ΤΟΙΩΝΔ' ΕΚΑΤΙ. Verte, *Ac propter hujusmodi sævos rumores sæpius alii superne*, h. e. in superiori ædium contignatione, ubi fere se suspendere solebant vitæ pertæsi, *laqueos collo meo solverunt invita cum deprehenderer*. SCHUTZ.

ϒ. 886. ΕΚ ΤΩΝΔΕ. Hic primum compellat Clytæmnestra Agamemnonem, quam frigide, quam prolixe! Quam ἀπίθανον quod tam diu silet Agamemnon. Is. CASAUB. Ἐκ τῶνδε *ob hæc*: Ad ἄλλοι referri non potest: id enim vagum nimis et incongruum. PAUW.

ϒ. 893. ΒΟΥΛΗΝ ΚΑΤΑΡΡΙΨΕΙΕΝ. Verte, *ausum aliquod periclitaretur*. HEATH. Verius *sive popularis quædam seditio senatum deturbaret*. SCHUTZ. Recte quidem Schutz. nam δημόθρους ἀναρχία et βουλὴ h. l. opponuntur. S. BUTLER.

Ibid. ΩΣΤΕ ΣΥΓΓΟΝΟΝ ΒΡΟΤΟΙΣΙ. *Sicut mos est mortalium, eum qui cecidit magis etiam conculcare*. Timendum nempe fuisse ait, ne si Agamemnon rem male gessisset, aut ipse ante Trojam occidisset, plebs Argivorum seditione facta, etiam filium ejus necarent. SCHUTZ. Populi mores hic summo ingenio, breviter, at quam gravissime depingit Æschylus, nec aliter Horat. Od. I. 36.

At vulgus infidum et meretrix retro
Perjura cedit, diffugiunt cadis
Cum fæce siccatis, amici
Ferre jugum pariter dolosi.

Est autem locutio forte proverbialis, cui affinis fabula Æsopica de leone moribundo quem asinus calcibus petit. S. BUTLER.

ϒ. 896. ΕΜΟΙΓΕ ΜΕΝ ΔΕ. Miræ impurissimæ mulieris blanditiæ. Is. CASAUB.

ϒ. 900. ΑΤΗΜΕΛΗΤΟΥΣ, ΑΙΕΝ. Stanl. *Speculationes semper incassum factas*. Recte si indoles τῦ ἀτημελήτους id ferat: qua de re dubito: Quare hic ἀ intendere videtur mihi: *Speculationes semper probe curatas et non neglectas*. PAUW. Verte, *Semper lamentans quod signa de fortuna, ac rebus tuis per faces missa ab excubitoribus neglecta putabam*. Ἀτημέλητος est *neglectus, incuratus*, neque α unquam in hac voce vim intensivam habere reperitur. HEATH. Parum commode Heathio *Speculationes* sive excubiæ dicuntur *inhonoratæ* seu *neglectæ*, propterea quod is, cujus causa positæ erant, nimis diu exspectationem deludebat. Vertendum itaque, *excubias tui causa ad signum e facibus observandum delusas* seu frustra *positas*. SCHUTZ. Satis bene Stanleius *incassum factas*, nec inter Heathii et Schutzii interpretationes multum interesse video. S. BUTLER.

Ibid ΕΝ Δ' ΟΝΕΙΡΑΣΙΝ, κ. τ. λ. *In somniis vero a tenui culicis murmurantis strepitu excitabar, plures* sc. per quietem, *quæ tibi*

Digitized by Google

accidérent, calamitates videns, quam per tempus una dormiens fieri posset. Ἐυπνίδων χρόνος poetice dicitur *tempus quod inter dormiendum præterlabitur.* Notum vero est, in somnis propter celeritatem imaginandi multa nobis visa occurrere, quæ si vere accidissent, multo longius temporis spatium, quam paucæ illæ somni horæ, dum ea gererentur, effluxisset. SCHUTZ. Imago quam suavissima, quam ad affectus pingendos miro artificio, quam breviter expressa. Qualis profecto nemini alii præter Shakespeario in mentem venire potuisset. Nec prætereundum illud quod se adeo vigilantem dormire dicat, ut vel tenuissima culicis murmurantis strepitu excitaretur. Hæc ægrum et solicitum animum quam ornate, quam vere, quam suaviter depingunt! S. BUTLER.

ϒ. 905. ΤΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΚΥΝΑ. Ita se ipsam supra dixerat, ϒ. 616. δωμάτων κύνα. S. BUTLER.

ϒ. 907. ΣΤΥΛΟΝ ΠΟΔΗΡΗ. Στύλος et στήλη eatenus differunt, quatenus illud *columnam*, hoc *cippum* proprie denotat, στύλος οἴκων dicuntur filii apud Eurip. Iph. Taur. ϒ. 571.

Στύλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες ἄρσενες.

Ποδηνὴς autem quodvis significat a capite ad pedes, h. e. a summo ad imum pertingens. Sic ποδηνὴς ἄσπις, *clypeus qui totum corpus protegit*, στολὴ ποδηνὴς *vestis ad pedes demissa.* Itaque h. l. στύλος ποδηνὴς est columna, tignum quod summum fastigium percurrit sustinens, a summo fastigio ad terram usque pertingens, columna principalis, qua sublata cætera corruant necesse est. Cui quam aptissime comparetur Agamemnon facile patet. S. BUTLER.

ϒ. 913. ΦΘΟΝΟΣ Δ' ΑΠΕΣΤΩ. Verte, *Absit autem dictis invidia: Præfiscini hæc dixerim, multa enim prius molesta perpessi sumus*, æquum est igitur his honoribus virum reducem excipere. S. BUTLER.

ϒ. 917. ΑΙΣ ΕΠΕΣΤΑΛΤΑΙ ΤΕΛΟΣ. H. e. τὸ πρᾶγμα ὃ χρὴ τελεῖν καὶ τελεῖσθαι. Sic in Eumen. ϒ. 746. ὅσοις τῶτ' ἐπίσταλται τέλος. Infra, ϒ. 948. εἰδὼς εἰ τόδ' ἐξεῖπον τέλος. ABRESCH.

ϒ. 920. ΕΣ ΔΩΜ' ΑΕΛΠΤΟΝ ΩΣ ΑΝ ΗΓΗΤΑΙ ΔΙΚΗ. Verte, *Ut jus fasque*, h. e. ut debiti honores, *eum in domum insperatam deducant.* Palam de honoribus qui Agamemnoni pro dignitate tribuendi erant loquitur Clytæmnestra, secretius autem Justitiam Iphigeniæ cædem ulturam intelligit. HEATH.

ϒ. 921. ΟΥΧ' ΥΠΝΩι ΝΙΚΩΜΕΝΗ. Sic ϒ. 298.

——δὸ' ἀφρασμόνως ὕπνῳ
Νικώμενος.—— S. BUTLER.

ϒ. 923. ΛΗΔΑΣ ΓΕΝΕΘΛΟΝ. Sic Eurip. Iph. Aul. ϒ. 686.

Λήδας γίνεθλον ἐν καλῷ. PEARSON.

In sequentibus poeta prudentissime efficit, ut Agamemnon, cum honores ab uxore sibi oblatos anxie deprecatur, quasi præsagire

Digitized by Google

impendentem sibi mortem videatur. SCHUTZ. Inest etiam in persona Agamemnonis aliquid ad amorem faciendum optime accommodatum: modestia, dignitas, gloria militaris, magnus elatusque animus, minime laudem contemnens, sed adulationem et servile blandientium officium aspernatus. S. BUTLER.

ϒ. 924. ΑΠΟΥΣΙΑΙ——ΕΞΕΤΕΙΝΑΣ. Cave, ne in his garrulitatem uxoris carpi putes. Nihil enim aliud significat Agamemnon, quam æquum et justum fuisse multis verbis ab ea lætitiam exprimi, quam e mariti per tot annos absentis reditu perceperit. SCHUTZ.

ϒ. 925. ΑΛΛ' ΕΝΑΙΣΙΜΩΣ—ΓΕΡΑΣ. Modestiæ causa, non ad reprehensionem uxoris dictum. SCHUTZ.

ϒ. 929. ΧΑΜΑΙΠΕΤΕΣ ΒΟΑΜΑ ΠΡΟΣΧΑΝΗΙΣ ΕΜΟΙ. Illud χαμαιπετὶς βόαμα explicandum ex superioribus istis,

Ἔκβαιν' ἀπ' ἅρμης τῆσδε μὴ χαμαὶ τιθεὶς
Τὸν σὸν πόδ', ὦ ναὶ, Ἰλίᾳ πορθήτορα.
Δμῶσι, τί μέλλεθ', κ. τ. λ.

Et propter ipsum χαμαὶ τιθεὶς hic χαμαιπετὶς adhibitum. Ista erat nimia et præstanda regi barbaro, non regi Græco: Stanleius errat, nam nihil tale hic vel dictum vel factum. PAUW. Χαμαιπετὶς βόαμα recte de adorantis acclamatione explicat Stanleius. Non quod tale aliquid sit hic revera factum, sed cum inter Barbaros hoc quoque in usu esset, et superbiam plane similem isti tapetum conculcationi in admittente argueret, ideo hoc etiam diserte respuit Agamemnon, ista plane cognata esse se existimare declarans. Si χαμαιπετὶς respicere statuitur præcedentia illa χαμαὶ τιθεὶς, &c. tunc particulæ μηδὲ et μηδὲ rem plane eandem bis repetitam, quasi res fuissent diversæ disjungerent. Nam quin ista μήδ' εἵμασι ῥῴσασ' ἐπίφθονον πόρον Τίθει præcedens illud χαμαὶ τιθεὶς respiciant dubitari non potest. HEATH. *Neque vero me tanquam barbarum regem prostrata clamore incondito salutes*, q. d. χαμαιπετὴς βόαμα προσχάνης ἐμοὶ, epitheto quod personæ conveniebat ad actionem translato, ut sæpe. SCHUTZ. Χαμαιπετὶς βόαμα nihil aliud f. valet quam *servilis oratio*, liberis indigna. S. BUTLER.

ϒ. 932. ΚΑΛΛΕΣΙΝ. Huc respicit Suidas in Κάλλη et Κάλαϊς. In transitu moneo. PAUW.

ϒ. 935. ΠΟΔΟΨΗΣΤΡΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΟΙΚΙΛΩΝ. Ἐν δὰ δυοῖν. Ποδοψήστρων ποικίλων, *tapetis variegatis, quæ pedibus substernuntur pedesque radunt.* PAUW.

ϒ. 936. ΚΑΙ ΤΟ ΜΗ ΚΑΚΩΣ ΦΡΟΝΕΙΝ ΘΕΟΥ ΜΕΓΙΣΤΟΝ ΔΩΡΟΝ. Similiter Hom. Odyss. ϒ. 11.

Μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν· οὔτε δύνανται
Ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπίθησαν.

Ubi hunc nostri locum laudat Clarkius. S. BUTLER.

Digitized by Google

ϒ. 939. ΕΙ ΠΑΝΤΑ Δ' ΩΣ ΠΡΑΣΣΟΙΜ' ΑΝ. Ὡς pro ὅτως: μὴ κακῶς φρονῶν et ἐν εὐεστοῖ φίλῃ, quæ amica et modica, non odiosa et immodica: Elegans est φιλῇ et emphaticum. PAUW.

ϒ. 941. ΓΝΩΜΗΝ ΜΕΝ ΙΣΘΙ ΜΗ ΔΙΑΦΘΕΡΟΥΝΤ' ΕΜΕ. Lys. Orat. in Andocid. p. 104. πῶς ἂ θεῶν τις τύτῳ γνώμην διέφθειρε. Isocr. ad Demon. p. 17. διαφθαρείσης τῆς διανοίας. Eurip. Orest. ϒ. 297. τὸ διαφθαρὲν φρενῶν. Noster in Choeph. ϒ. 209. φρενῶν καταφθορά. ABRESCH.

ϒ. 943. ΤΟΔ' ΕΞΕΙΠΟΝ ΤΕΛΟΣ. Quærente Clytæmnestra, *an Deos veritus, et voto obstrictus, Agamemnon stragulis incedere et pompam triumphalem agere nollet?* Respondet ille. *Immo etiam, si quis alius, probe sciens, hoc animi mei propositum elocutus sum.* Τέλος h. l. est *propositum obstinatum*, in quo ad finem perdurare quis statuerit: *consilium non mutandum.* S. BUTLER.

ϒ. 948. Ο Δ' ΑΦΘΟΝΗΤΟΣ Γ' ΟΥΚ ΕΠΙΖΗΛΟΣ ΠΕΛΕΙ. Sic Pind. Pyth. XI. 45.

Ἴσχει τε γὰρ ὄλβος ἃ μείονα φθόνον.
Ὁ δὲ χαμηλὰ πτοίων ἄφαντον βρίμει.

Et rursus Pyth. I. 164.

——κρέσσων γὰρ οἰκτιρμῶν φθόνος.

Unde Palladas in Epigrammate Anthолog. I. 83.

Ὁ φθόνος οἰκτιρμῷ κατὰ Πίνδαρον ἐστὶν ἀμείνων.—
Οἱ βασκαινόμενοι λαμπρὸν ἔχουσι βίον. S. BUTLER.

ϒ. 953. ΥΠΑΙ ΤΙΣ ΑΡΒΥΛΑΣ ΛΥΟΙ ΤΑΧΟΣ ΠΡΟΔΟΥΛΟΝ ΕΜΒΑΣΙΝ ΠΟΔΟΣ. Ἀρβύλας vinctas vocat πρόδυλον ἔμβασιν πόδος, quia ipsa vincula sunt contra libertatem; et servitutem referunt: solutis vinculis, solvitur pedis servitus. PAUW. Non ut Lat. intp. *solvat aliquis calceos ocyus illiberum facientes incessum pedum;* sed πρόδυλος ἔμβασις appositionis figura additur vocabulo ἀρβύλας, notatque *calceos pedibus inservire ut hi illis insistant;* q. d. serviens pedis indumentum. SCHUTZ. Quod ad morem spectat soleas ponendi quod faciebant accubituri, ne sc. strata iis, pulverulentæ aut lutulentæ cum essent, fœdarentur, multa congessit vir doctissimus Th. Gataker. in Advers. Miscell. II. 19. S. BUTLER.

ϒ. 955. ΣΤΥΝ ΤΟΙΣΔΕ Μ' ΕΜΒΑΙΝΟΝΘ' ΑΛΟΥΡΓΕΣΙΝ. Non recte vertit Stanl. *Cum hisce vero purpureis incedentem.* Ἀλυργὶ enim non sunt *purpurei calcei: sed purpurei tapetes.* Ab ἀλυργὲς, quod idem est ac πορφυρᾶς. Plutarch. de Placit. Philosoph. III. 5. p. 894. Καὶ ἔχει τὸ μὲν πρῶτον (χρῶμα) φοινικῶν, τὸ δὲ δεύτερον ἀλυργὲς καὶ πορφυρᾶν. Et mox quid sit τὸ ἀλυργὲς χρῶμα docet his verbis: τὸ δὲ δεύτερον μέρος ἐπιβολώμενον μᾶλλον τῆς λαμπηδόνος, διὰ τὰς ῥαγίδας, ἀλυργές· ἄνεσις γὰρ τῆ ἐρυθρᾷ τῦτο. Hinc liquet ἀλυργὲς non adeo clarum et vibrans esse quam τὸ φοινικῶν, vel ἐρυθρὸν id est *ruber color.*—Pro

Digitized by Google

ἀλυεργὴς et ἀλυεργὸς dicitur etiam ἀλυεργιὸς vel ἀλυεργῦς apud Plat. in Timæo, p. 492. ubi docet τὸ ἀλυεργῦν confici ex rubro, cui admistum sit nigrum et album. Verba ipsius hæc sunt. Ἐρυθρὸν δὲ ὂν μέλανι λευκῷ τε κραθὲν, ἀλυεργῦν. Ab ἀλυεργὴς est ἀλυεργὶς *vestis purpurea.* Aristoph. Equit. ℣. 963.

Οἱ 'μοὶ δέ γ' αὖ λέγουσιν, ὡς ἀλυεργίδα
Ἔχων κατάπαγον.——

Schol. explicat φοῖνικα χλανίδα. Pollux. X. 42. et VII. 55. Αἱ δὲ ἀπὸ χρωμάτων ἐσθῆτες καλέμεναι ἀλυεργὶς, φοινικὶς, κ. τ. λ. Ipsa purpura etiam vocatur ἀλυεργίς. Etymologici M. Auctor in voce. Ἀλυεργὶς· Ἐκ τοῦ ἅλς ἁλὸς, καὶ τοῦ ἔργον, ἡ ἀπὸ θαλασσίου κόχλου γινομένη καὶ ἐργαζομένη, ἡ λεγομένη πορφύρα. ARNALD. Animadv. Critt. c. 35.

℣. 959. ΤΗΝ ΞΕΝΗΝ ΔΕ. Agamemnon Cassandram quam secum advexerat uxoris benevolentiæ commendat, atque ut eam humaniter excipiat petit. SCHUTZ.

℣. 965. ΑΚΟΥΕΙΝ ΣΟΥ ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΑΙ ΤΑΔΕ. *In his tibi cogor obsequi:* Eadem obtinet significatio verbi ἀκούειν apud Soph. Aj. ℣. 593. τοῖς ἀκούσιν λίγει. Schol. τοῖς πειθομένοις. Id quod etiam e versu proximo patet, ubi reponit Tecmessa, Σὺ δ' οὐχὶ πείσῃ. Sic Virg. Georg. I. ult. —*neque audit currus habenas.* S. BUTLER.

℣. 966. ΔΟΜΩΝ ΜΕΛΑΘΡΑ. Pro simpl. εἰς δόμους, quanquam docet Scal. Conjectan. Varr. p. 121. μέλαθρον apud Eurip. Iph. Taur. ℣. 367. a Pacuvio in Duloreste *aulam* vel *vestibulum* verti. Μέλαθρα et δόμους disjunxit item Aristoph. Av. ℣. 1247.

Μέλαθρα μὲν αὐτῇ, καὶ δόμους Ἀμφίονος.

Vel forte ipse Æschylus, nam posterior pars ejus senarii, si non et totus versiculus est in Æschyli Niobe, ut docet Schol. ad locum. Porro μέλαθρον proprie significat domus partem superiorem quæ παπῷ μελαίνεται, ut docent Lexicographi, deinde pro *domo* absolute ponitur. S. BUTLER.

℣. 967. ΕΣΤΙΝ ΘΑΛΑΣΣΑ. Ultima Agamemnonis verba, quibus se victum tandem ab uxore purpurea stragula pedibus calcare dixerat, callide Clytæmnestra arripit, iis quæ ad Cassandram pertinebat omnino præteritis. SCHUTZ. Purpureis cochleis non aliud post Tyrium Laconico mari celebrius fuit. Jo. MULLER.

℣. 969. ΚΗΚΙΔΑ. Κηκῖδα hic non tincturam aut fucum significat; ita enim tautologice prorsus subjungeretur εἱμάτων βαφάς. Κηκῖς apud Harpocrationem et Etymologici. M. Auctorem est βάμμα τι καὶ γύμμα, non tinctura in genere, sed tincturæ quoddam genus, et eodem sensu intelligendi sunt Hesych. Suidas et Eustathius. Hic non incommode reddi potest *gutta,* πᾶν ὅτι κηκίει, omne quod post incisionem factam erumpit. HEATH.

℣. 970. ΟΙΚΟΣ Δ' ΥΠΑΡΧΕΙ. Thesauri, præter metalla, vestium

Digitized by Google

apparatu splendebant. Ejus rei apud Homerum mentio; nec apud Annam Comnenam Byzantini Thesauri alia facies. Jo. MULLER.

γ. 974. ΨΥΧΗΣ ΚΟΜΙΣΤΡΑ ΤΗΣΔΕ ΜΗΧΑΝΩΜΕΝΗΣ. Ψυχῆς τῆσδε pro ἐμοῦ. Pectus tangit Clytæmnestra hæc dicens. PAUW. Structura loci minus patet, nec satis apertum an τῆσδε ψυχῆς respiciat ad Agamemnonem an Clytæmnestram. Si ad Agamemnonem referre voles, videtur leg. μηχανωμένη, ordo ut sit, φρενεχθέντος δὲ ἐμοὶ ἐν δόμοις χρησηρίοις μηχανωμένη κόμιτρα τῆσδε ψυχῆς, τυτέρι τῷ Ἀγαμέμνονος, εὔξαιμην ἂν φατισμὸν πολλῶν εἱμάτων: et φρενεχθέντος fuerit, perinde, tanquam legeretur εἰ φρονέχθη χρησήριον, nam in φρενεχθέντος adsumendum ex illo χρησηρίοις δόμοις vox χρησηρίου sive χρησμοῦ. Sin editam retineas structura erit μηχανωμένης δὲ τῆσδε ψυχῆς (h. e. ἐμῆ, ut infra, γ. 1447. γυναικὸς τῆσδε, cf. supra, γ. 131.) κόμιτρα nempe τῷ Ἀγαμέμνονος, εὐξ. ἄν πολ. π. εἰμ. πρ. Δομοι χρησήριοι sunt loca, ubi oracula eduntur: vid. et Eumen. γ. 194. Ultimo loco moneo cum Stanl. si scripseris μηχανωμένη, ordinem fore, Μηχ. γαρ κομ. τῆσδε ψ. ἐν χρ. δο. εὐξ. ἂν π. π. εἰμ. πρ. Quicquid autem elegeris sententia erit ni fallor, *Si mihi machinanti præmiis donisque scire, an salvus rediturus esses, enuntiatum fuisset, et responsum ab oraculo redditum, fore, ut te reducem videam, plures vovissem stragulas conculcandas.* ABRESCH.

γ. 975. ΦΥΛΛΑΣ ΙΚΕΤ' ΕΣ ΔΟΜΟΥΣ. Φυλλὰς foliorum congeries in arbore virente: Stanleius, ἀπροσδιόνυσα, id unum non dicens, quod dicere debebat, et locus requirit: Vide modo. PAUW. Sensum esse puto tanquam legeretur ἵκετ' ἄν, et per ῥίζαν intelligo spei fundamentum, quo Agamemnonem aliquando rediturum exspectare potuisset; nam sequitur καὶ σῦ μολόντος, h. e. *nunc cum venisti.* ABRESCH. Metaphora est perpulchra, ducta ab arbore cujus radix si servetur, vere folia proveniunt, quæ domum vicinam obumbrant et a Caniculæ fervoribus defendunt. S. BUTLER.

γ. 977. ΚΑΙ ΣΟΥ ΜΟΛΟΝΤΟΣ. Pulcherrima comparatione hanc sententiam expressit, mariti reditum nullo non tempore gratissimum ædibus utilissimumque esse. Descriptio illa ὅταν—οἶνος, adultam ætatem, quo anni tempore fervidissimi soles esse solent, apte designat. SCHUTZ.

γ. 982. ΖΕΥ, ΖΕΥ. Iterum Clytæmnestra ambiguis verbis prosperum insidiis marito structis exitum precatur. SCHUTZ.

γ. 984. ΤΙΠΤΕ ΜΟΙ. Postquam Agamemnon cum perfida uxore ædes introiit, Chorus periculum, quod ei impendere putat, multo quam ante clarius eloquitur. Ac primum redit ei in memoriam Calchantis oraculum, quod supra jam narraverat, γ. 124. et seqq. *Quid illud tandem est, quod continuo nobis ostentum illud,* (cf. γ. 114.) *obversans præcordia circum fatidica volitet, illudque carmen,* Calchantis sc. responsum, *quod nos quidem postulavimus, nec pretio aliquo elicuimus,* h. e. *ingratiis, nobis vaticinatur,*

Digitized by Google

neque illud, tanquam somnia quædam explicatu difficilia averruncandi fidens audacia animi sedem accedat; h. e. neque illud somnii instar averruncare et abjicere fidenter audeamus! SCHUTZ.

ϒ. 992. ΧΡΟΝΟΣ Δ' ΕΠΕΙ. Hic δὲ idem valet quod *ut qui*, causam afferens cur temere desinerent nec desivissent tamen, ut mox etiam, ϒ. 999. S. BUTLER.

ϒ. 999. ΤΟΝ Δ' ΑΝΕΥ ΛΥΡΑΣ. *Nil tamen secius hanc absque lyra næniam mihi occinit furia;* nempe metuo, ne ad illam Iphigeniæ cædem ulciscendam, furiæ calamitatem aliquam regi importent. Ἄνευ λύρας, *triste*, lugubre, *funestum* carmen notat. SCHUTZ.

ϒ. 1001. ΑΥΤΟΔΙΔΑΚΤΟΣ ΕΣΩΘΕΝ, κ. τ. λ. *Se ipsum animus docet non prorsus admittere gratam spei fiduciam;* h. e. semper, etiamsi bene de regis salute sperare cupiam, obsistit sibi ipse animus, ac certis argumentis commotus, negat hic certe sperandum esse. SCHUTZ.

ϒ. 1004. ΣΠΛΑΓΧΝΑ Δ' ΟΥΤΙ ΜΑΤΑΖΕΙ. *Nec sane vana sunt præcordia.* H. e. nec profecto frustra esse videtur quod illo angore pectus afficiatur. SCHUTZ.

ϒ. 1005. ΠΡΟΣ ΕΝΔΙΚΟΙΣ, κ. τ. λ. *Immo ut cor* vehementius pulsatum exsultet, et quasi *vertiginibus circumagatur; hoc efficitur cogitationibus justis exitum habituris:* φρένες ἔνδικοι· τελέσφορος est recordatio justitiæ divinæ ultionem perficientis. Nimirum chorus semper animo suo obversari significat Iphigeniæ vindictam divinitus paratam. SCHUTZ.

ϒ. 1011. ΤΟΙ ΤΑΣ ΠΟΛΛΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ ΑΚΟΡΕΣΤΟΝ ΤΕΡΜΑ. Cur? quia morbus oppressit antequam satias capias sanitatis. Hippocr. Σφαλερὸν ἡ ἄκρη ὑγιείη. IS. CASAUB. Verte, *Terminus enim multæ et diuturnæ sanitatis ante satietatem*, id est, antequam homines ea satiati sint, *plerumque intervenire solet.* Ἀκόρεστον hic significationem activam paulo insolentius, non tamen ineleganter obtinet, pro ὃ οὐκ ἐκόρεσε positum. Ejusdem vocis eodem prorsus sensu usurpatæ exemplum plane gemellum habemus infra, ϒ. 1340.

> Τὸ μὲν εὖ πράττειν ἀκόρεστον ἔφυ
> Πᾶσι βροτοῖς.——

Atque ita tandem repertum est, ni fallor, effatum illud γνωμικὸν ethicum et breve, quod excipere debebant τὰ ἰδικὰ quodque hic Pauwius desiderabat. (Vide Not. Varr. Critt.) Sub metaphora enim sanitatis et morbi intelliguntur felicitas et infelicitas humana in genere. Vide quæ notavimus supra ad ϒ. 844. HEATH. *Profecto enim nimiæ sanitatis illætabilis fere exitus est; morbus enim vicinus intergerinus urget.* Ut nimia corporis obesitas sæpe suffocationem aut hydropem affert, sic e nimia hominum felicitate summæ solent calamitates erumpere. Novum igitur argumentum profert Chorus, quo, ut male de

Digitized by Google

Agamemnone metuat, adducatur. Ut enim recte intelligatur ejus sententia, atque a repugnantiæ specie vindicetur, conferenda sunt cum h. l. quæ supra dixerat, ℣. 461. et seqq. et ℣. 759. et seqq. SCHUTZ.

℣. 1014. ΚΑΙ ΠΟΤΜΟΣ ΕΥΘΥΠΟΡΩΝ, κ. τ. λ. *Et sæpe prospera hominis felicitas rectumque cursum tenens, ad occultum scopulum allisa frangitur.* Eandem sententiam alia metaphora, eaque haud minus decora illustrat. SCHUTZ.

℣. 1017. ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΝ ΠΡΟ ΧΡΗΜΑΤΩΝ. *Etiamsi* incuria *rei familiaris funda bene longa jecerit*, h. e. dilapidaverit *domesticas opes, tamen ea calamitas non funditus* evertit familiam aliquam. Potest enim vel Jovis liberalis manus vel uberior agrorum proventus malo paupertatis medicinam facere. IS. CASAUB. Illud μὲν refertur ad τὸ σῶσον δ' ℣. 1027. Προβαλὼν vel absolute, pro προβαλόντος τινὸς, vel construendum cum seqq. δόμος. Cæterum in simili causa eadem hac imagine usus est poeta. Sept. Theb. ℣. 776. Nemo autem adhuc interpretum pulcherrimi hujus carminis verum sensum ac nexum commonstravit. Ne igitur alienis opinionum commentis decipi nos patiamur, tenendum est, Chorum ipsa illa comparatione, quam a nave scopulis allisa repetierat, eo duci, ut cogitet, navem quidem sæpe a periculo naufragii, jactura servari posse; ubi magnam quidem facultatum partem perire, non tamen ideo totam domum multis divitiis abundantem, corruere; quin potius pristinorum annorum ubertatem facile illam jacturam resarcire, et famis periculum avertere. Longe autem aliam sanguinis humani rationem esse, quem, cum semel profusus sit, revocari non posse, nec ullum esse vitam semel amissam recuperandi remedium. His igitur positis pressius poetæ verba reddemus; *Ac si quis* in naufragii *quidem* discrimine, *nimium partarum* opum, v. c. frumenti *onus, modico*, quantum ad levandam, navem sufficit, *jactu in mare projecerit, non ideo* statim *tota domus*, res familiaris, *ruit, quippe quæ divitiis* alias *valde abundet*; neque tamen navis fluctibus mergitur; seu, ac tamen ista jactura navis quo minus mergatur efficitur. *Magna enim et ampla cum* hoc anno *a Jove data* frumenti copia, *tum e superioribus messibus servata jejunæ famis calamitatem facile propulsat. At vero atrum mortiferum hominis sanguinem ante pedes ejus semel in terram profusum, quis unquam ullis incantamentis revocet? Nonne vero* Æsculapium *illum qui artem mortuos resuscitandi pulchre callebat, postea Jupiter prohibuit?* SCHUTZ.

℣. 1019. ΣΦΕΝΔΟΝΑΣ. Poetice pro ἐκβολᾶς. Instrumentum quo res peragitur rei ipsius loco. SCHUTZ.

℣. 1031. ΟΥΔΕ ΤΟΝ ΟΡΘΟΔΑΗ, κ. τ. λ. Haud dubie denotat *Æsculapium*: αὖτ' ἀνάγειν cohæret; et vertendum hoc, *neque Æsculapium ab inferis reducere Jupiter prohibuit, præ metu*; ac si facere potuisset aliis, quod fecerat Hippolyto, et sic naturæ leges mutaturus fuisset ille: Ita narrant et sentiunt vulgo, sed

Digitized by Google

male: Aliud enim haud dubie fuit quod Jovem ad Æsculapium fulmine plectendum impulit: Hoc post præcedentia accomodatissimum est. PAUW.

γ. 1034. ΕΙ ΔΕ ΜΗ. *Si fata non obstitissent, ego hæc significassem Agamemnoni.* Is. CASAUB. Sententia ni fallor hæc est; *nisi ita omnia Deorum voluntate fierent, ut nihil præter eam accidat, cor,* h. e. mens *præcurreret linguam ad enuntianda quæ metuit: nunc quia* nihil *se videt proficere, tacite premit dolorem, licet valde astuet, et inflammetur animus,* nempe ad eum enuntiandum. Scil. Præsaga malorum Chori mens, quæ imminent Agamemnoniæ domo. Quod dicit προφθάσασα καρδία γλῶσσαν in eo granditatem agnosco, corrigi alioqui posset levissima mutatione προφθάσασα καρδίαν γλῶσσά γ' ἂν τάδ' ἐξίχει. ABRESCH. *Nisi vero fatum divinitus constitutum hanc Parcam* Clytæmnestram, *prohibuisset, quo minus plura diceret, animus linguam prævertens ista omnia effudisset. Nunc autem illa sub tenebris* in occulto fremit, *animo dolens, ac nihil se tempestivum perfecturam esse sperans, si jam nunc nimis mentem inflammari patiatur.* Abreschius a vero verborum sensu aberravit, cum hæc omnia Chorum de seipso, non de Clytæmnestra loqui intelligeret. SCHUTZ.

γ. 1035. ΜΟΙΡΑ ΜΟΙΡΑΝ. Decorus hic lusus ex duplici vocabuli significatione. Primo loco *fatum,* secunda *Parcam* notat. Parcæ nomine quam apte insigniatur Clytæmnestra mariti vitæ insidians, nemo non videt. SCHUTZ. Non adsentior Schutzio, Μοῖραν de Clytæmnestra interpretanti. Μοῖρα τεταγμένα de fato quidem ipso, μοῖραν de fatorum, decreto, h. e. futuro eventu acceperim ut sit sensus. *Nisi vero fatum divinitus constitutum prohibuisset me de futuro rerum eventu plura dicere vel præscire, cor linguam prævertens hæc omnia,* (quæ super Agamemnonis salute timeo) *effudisset. Nunc vero in tenebris fremit* (cor meum) *et nihil quod utile sit, sperat se effecturum in quietis præcordiis.* Inest scilicet consulto in hoc carmine, ut in quibusdam quæ præcesserunt sublimis quædam obscuritas, qua Chorus, fatidicus quidem ac mali præsagus dum nihil certe definit, omnia vero formidat, animos audientium vehementer permovet, et ad infelicem rerum exitum summo artificio præparat. Præclare autem hæc senum prudentium sive præscientia sive incertus timor cum veræ vatis Cassandræ ardore atque impetu, primo quidem subobscuro, sed mox in apertum et clarissimum vaticinium erumpente comparantur. S. BUTLER.

γ. 1037. ΠΡΟΦΘΑΣΑΣΑ ΚΑΡΔΙΑ. Alias lingua mentem prævertere, hic inversa ratione animus nimis concitatus linguam prævertere dicitur. SCHUTZ.

γ. 1043. ΖΩΠΥΡΟΥΜΕΝΑΣ ΦΡΕΝΟΣ. Ζωπυρουμένας bene opponitur illi ὑπὸ σκότῳ. Quemadmodum enim ignis diu sub cinere gliscens haud prius conspicitur, quam in flammam eruperit, ita Clytæmnestra studiose iræ ardorem premebat, cavebatque ne citius quam opus esset inflammaretur. SCHUTZ.

Digitized by Google

V.

ν. 1046. ΧΕΡΝΙΒΩΝ. Stanl. ad τὴν διάιταν refert; ego ad τὰ ἱερὰ, in quibus χέρνιψ nunquam omissa; Vide Harpocrat. in voc. χερνίβων, alii prætereo; qui in eadem domo sunt, sunt in iisdem sacris; nihil notius. PAUW. Sed vide Stanl. curas secundas. S. BUTLER.

ν. 1050. ΠΡΑΘΕΝΤΑ ΤΑΗΝΑΙ. Hercules Jovis jussu ad expiandam Iphiti mortem Omphalæ Lydiæ reginæ in servitutem per spatium annuum venditus est. Vide Soph. Trachin. ν. 252—284. HEATH.

ν. 1052. ΑΡΧΑΙΟΠΑΟΥΤΩΝ. *Bene agitur cum illis qui serviunt hominibus antiquarum opum; qui vero præter spem facti sunt ex inopibus divites; illi certe crudeliter et injuste servos suos tractant.* Is. CASAUB.

ν. 1055. ΕΧΕΙΣ ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΟΙΑΠΕΡ ΝΟΜΙΖΕΤΑΙ. H. e. Injusti sunt et crudeles in nova fortuna homines ex pauperibus repente divites facti, sed *a nobis habes ea quæ more* antiquo servis *præberi solent.* S. BUTLER.

ν. 1058. ΠΕΙΘΟΙ' ΑΝ ΕΙ ΠΕΙΘΟΙ'. *Parebis Clytæmnestræ si obtemperabis mihi.* Is. CASAUB.

ν. 1059. ΑΛΛ' ΕΙΠΕΡ ΕΣΤΙ ΜΗ ΧΕΛΙΔΟΝΟΣ ΔΙΚΗΝ ΑΓΝΩΤΑ ΦΩΝΗΝ, κ. τ. λ. Solebant veteres hirundinem pro barbaro et infante ponere, indisertoque, ducta ea opinione ab illa fabula, qua in avem in Thracia Procne mutata fuisse dicitur, quæ barbara regio erat. Aristoph. Ran. χιλιδόνων μυσιῶν. TURNEB. Advers. XIX. 20. Aristoph. Avib. ν. 1681. Ed. Brunck. εἰ μὴ τιττυβίζοι γ' ὥσπερ αἱ χιλιδόνες ubi doctissimum editorem haud fugit Æschyli locus in quo versamur. SCHUTZ.

ν. 1064. ΟΥΤΟΙ ΘΥΡΑΙΑΝ. Ordo verborum est οὔτοι σχολὴ ἐμοὶ ἐστὶ παρὰ τήνδε θυραῖαν τρίβειν. *Profecto mihi otium non est hic ante fores circa eam morari.* SCHUTZ.

ν. 1065. ΕΣΤΙΑΣ ΜΕΣΟΜΦΑΛΟΥ. Τὰ μὲν γὰρ μᾶλα ἤδη ἕστηκε, περὶ σφαγὰς συὸς ἑστίας μεσομφάλου. De ara Hercæi vel Ctesii Jovis loquitur. Virg. Æn. II. 512.

> *Ædibus in mediis nudoque sub ætheris axe*
> *Ingens ara fuit, juxtaque veterrima laurus*
> *Incumbens aræ, atque umbra complexa penates.*

Sed aliud etiam in his latet, quod ad consilium de Agamemnone interficiendo referendum est. S. BUTLER.

ν. 1067. ΤΗΝΔ' ΕΞΕΙΝ ΧΑΡΙΝ. *Hanc gratiam habituros* Diis Penatibus. PAUW. Nempe θεοῖς, vel posuit χάριν ἀντὶ τοῦ χαρᾶν. Hesych. χάρις, χαρά, Aristidis est χαρὰν ἴσχειν ἐπί τινι tom. I. p. 137. qua phrasi utuntur quoque scriptores sacri. ABRESCH.

ν. 1069. ΜΗ ΔΕΧΗΙ ΛΟΓΟΝ. Δέχῃ h. e. *intelligis*, ut Lat. *capere*. Paulus 1 Cor. II. 15. Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος ὁ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ. ABRESCH.

Digitized by Google

ϒ. 1070. ΚΑΡΒΑΝΩι ΧΕΡΙ. Hæc dicens regina ipsa nutu, vultu, gestu, sermonem adjuvabat. SCHUTZ.

ϒ. 1072. ΤΡΟΠΟΣ ΔΕ ΘΗΡΟΣ ΩΣ ΝΕΑΙΡΕΤΟΥ. Antequam enim ista dicerentur Cassandra in curru sedens, variis gestibus v. g. oculos distorquendo, manus jactando, furorem expresserat. Unde Chorus mores ejus feræ recens captæ assimilat. SCHUTZ.

ϒ. 1073. ΚΑΙ ΚΑΚΩΝ ΚΑΥΕΙ ΦΡΕΝΩΝ. Et mente suæ obsequitur malæ. PAUW. Non malæ, sed male sanæ mentis hic Cassandram insimulat Clytæmnestra quod ex verbo μαίνεται satis superque constat. Recte igitur Stanleius, *Et mentis læsæ cluit.* HEATH.

ϒ. 1076. ΠΡΙΝ ΑΙΜΑΤΗΡΟΝ. Haud obscure Clytæmnestra instantem Cassandræ cædem tangit; comparatione ab equo ferociori sumpta qui lupatis frenis coercendis est, ita ut cum spuma sanguis etiam ex ore sequatur. SCHUTZ. In eadem fuit sententia Interpres Britannus, sed nihil hic latere existimo, quod ad consilium Clytæmnestræ de Cassandra interficienda referri possit. Videntur scil. VV. DD. ubicunque sanguinis mentio fuerit, illud statim ad subdolum quiddam reginæ consilium arripuisse, sed hoc est nimis urgere sententiam, quod vel ex uno verbo, ἵεται in præsenti adhibito satis patet. S. BUTLER.

ϒ. 1077. ΟΥ ΜΗΝ ΠΑΕΩ ΡΙΨΑΣ' ΑΤΙΜΑΣΘΗΣΟΜΑΙ. Οὐ μὴν ἀτιμασθήσομαι πολίω ῥίψασα, *Non diutius me contemni sinam verba male perdens.* Irascitur Clytæmnestra, et abit, Chorus aliter. PAUW.

ϒ. 1080. ΚΑΙΝΙΣΟΝ ΖΥΓΟΝ. Hesych. Καινίσαι· καινῷ χρήσασθαι. Soph. Trach. ϒ, 880. καινίζει τι ζίγη. Eurip. Fragm. ex Perith. ϒ. 7.

——Οὐκ ἀγυμνάστῳ φρενὶ
Ἔῤῥιψεν, ὅστις τόνδ' ἐκαίνισεν λόγον.

Suid. Καίνιζεται, καὶ καινίζω σε αἰτιατικῇ· quod prætermissum non oportebat in Edit. Kuster. ABRESCH.

ϒ. 1081. ΟΤΟΤΟΤΟΙ. Inconditus iste clamor et Apollinis invocatio repente et ex improviso terrent auditoris animum præsertim cum eædem voces mox repetantur. SCHUTZ.

ϒ. 1084. ΩΣΤΕ ΘΡΗΝΗΤΟΥ ΤΥΧΕΙΝ. Τυχεῖν hic vel esse vel nancisci significat: *ut sit lamentatoris: ut nanciscatur lamentatorem qui ad eum accedat:* Stanleius *ut lamentatori subveniat:* non bene: nam sic sermonis indoles requireret ὥστε θρηνητῇ τυχεῖν. Periti sciunt. PAUW. Nempe Apollinem jucundis tantum rebus interesse, nec aliis quam lætis carminibus celebrari, a luctu autem et lamentatione abhorrere credebant. Cf. Callim. Hymn. in Apoll. ϒ. 20. et seqq. SCHUTZ.

ϒ. 1091. ΟΥ ΜΟΛΙΣ. *Propemodum planissime.* SCHUTZ.

ϒ. 1093. ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ. Loquitur de imminente sibi pernicie. Primo autem loco ut afflicta fuerit ab Apolline ipsa narratura est infra, ϒ. 1217. SCHUTZ.

Digitized by Google

ỳ. 1099. ΜΙΣΟΘΕΟΝ ΜΕΝ ΟΥΝ. Postquam Chorus Cassandræ exclamationem, πρὸς ποίαν ςέγην, quam ei indignatio expresserat, ab ignorantia profectam esse opinatus, responderat; *ad Atridarum domum venisti*, Cassandra statim reponit, *ad domum igitur veni diis invisam, multarum ex mutuis cædibus calamitatum, multorum suspendiorum sibi consciam, ad domum, inquam, viri* (sc. Agamemnonis) *macellum, ad domum quæ solum sanguine res pergit*. SCHUTZ. Fallitur certe Petrus Horreus Misc. Crit. I. 3. p. 51. cum μισόθεον h. l. active sumi voluit, et θεοςυγὲς apud Schol. eodem sensu accipit, μισόθεον enim h. l. passive pro θεομίσητον exponendum esse satis confirmat tum Schol. explicatio, tum ỳ. 1198. et seqq. S. BUTLER.

ỳ. 1103. ΜΑΤΕΥΕΙ Δ' ΩΝ ΕΦΕΥΡΗΣΕΙ. Consulto Chorum induxit Æschylus ambiguis verbis utentem, ut utrum de pristinis tantem cædibus, an etiam de instante Agamemnonis cæde loqueretur, incertum esset. SCHUTZ.

ỳ. 1105. ΚΛΑΙΟΜΕΝΑ ΤΑΔΕ ΒΡΕΦΗ. Constructio paullo insolentior non ideo statim immutanda; subauditur πάρεστιν ἰδεῖν. HEATH. Cassandra divino mentis instinctu quasi oculis videre videtur umbras puerorum Thyestis, quos Atreus necaverat, patrique epulandos præbuerat, querentes cædem suam. SCHUTZ.

ỳ. 1109. ΤΙ ΠΟΤΕ ΜΗΔΕΤΑΙ. Clytæmnestra sc. cujus nomen hic et mox ỳ. 1111. et ỳ. 1116. reticeri bene monuit Pauw. S. BUTLER.

ỳ. 1112. ΑΛΚΑΝ Δ' ΕΚΑΣ ΑΠΟΣΤΑΤΕΙ. Ἀλκὰ, *auxilium*, ut apud Eurip. Phœniss. ỳ. 281.

Ἀλλ' ἐγγύς ἀλκὴ βώμιοι γὰρ ἐσχάραι
Πέλας πάρεισι, κοὐκ ἔρημα δώματα. S. BUTLER.

ỳ. 1115. ΕΚΕΙΝΑ Δ' ΕΓΝΩΝ ΠΑΣΑ ΓΑΡ ΒΟΑι ΠΟΛΙΣ. Ἐκεῖνα δ' ἔγνων pertinet ad ea quæ ante, ỳ. 1107. de Atridarum domo dixerat Cassandra: hæc vaticinia tua non intelligo: sed quæ acciderunt olim domui, sunt omnibus notissima: ἐκεῖνα ante hæc μαντεύματα tua. PAUW.

ỳ. 1121. ΕΞ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ ΕΠΑΡΓΕΜΟΙΣΙ ΘΕΣΦΑΤΟΙΣ. *Oraculis obscuris per et propter ænigmata:* Stanleius perperam. PAUW.

ỳ. 1125. ΑΛΛ' ΑΡΚΥΣ Η ΞΥΝΕΥΝΟΣ. Æsch. de Fals. Leg. p. 35. τοῦτο δ' ἄρα ην ἀγχόνη και λύπη τούτῳ· et sic sæpe πάγις in sacris literis. ABRESCH. Vulgo ξύνευνος de Clytæmnestra intelligitur parum commode. Eam enim vix ξυναιτίαν φόνου appellasset Cassandra, utpote quæ primaria cædis causa esset. Itaque mihi quidem post ξύνευνος tacite supplendum videtur ἐσθὴς, veste enim dormitoria irretiebatur Agamemnon. Hæc igitur aptissime ξύνευνος, nec minus commode ξυναιτία φόνου dici poterat. SCHUTZ. Miror hanc interpretationem Schutzio, placuisse, qua nihil frigidius. An vero ξυναιτία φόνου non erat Clytæmnestra, quæ cum Ægistho consilium suum communicasset? S. BUTLER.

ỳ. 1126. ΣΤΑΣΙΣ Δ' ΑΚΟΡΕΣΤΟΣ. Per στάσιν omnino intellige

Digitized by Google

cœtum furiarum, non ut Schutzius Chorum. Neque enim e Chori responso aliud eliciendum fuit. In ποίαν ἐρινύν relatio est ad στάσιν quam commemorat Cassandra, neque enim post κέλῃ, vel inserendum, vel subaudiendum est ἐμί. Sensum loci perbene expressit Interpres Gallicus. CASSANDRE, *Furies insatiables du sang de Pelops réjouissez vous sur un sanglant sacrifice.* LE CHŒUR, *Quelles sont ces furies que vous invitez à la joïe? Vos paroles m'allarment.* S. BUTLER.

℣. 1127. ΛΕΥΣΙΜΟΥ. Ὀλολυξάτω κατὰ θύματος λευσιμῦ, *ululet contra:* de Clytæmnestra λεωργῷ perbene explicat Schol. *Victima digna quæ lapidetur.* PAUW. Θῦμα, non Clytæmnestram sed Agamemnonem respicit; θυμάτος λευσίμυ, non est igitur *victima digna, quæ lapidetur,* sed, *sacrificium dignum quod lapidatione puniatur.* HEATH. Quod lapidatione dignum est, id est, exsecrandum; verterim igitur *Chorus autem furiarum in Pelopidas insatiabiliter sævientium ululet in sacrificio exsecrando.* S. BUTLER.

℣. 1132. ΞΥΝΑΝΥΤΕΙ. Vox nusquam alibi ni fallor, obvia, idem quod συντελεῖ. Hesych. συνετέλεσα, ἀπώλεσα. Idem, ξυνάνεσθαι, συνανύεσθαι. Idem ἀνύτει· τελειοῦται. Vertas itaque *conficit,* vel potius ut eleganter Schutz. *condit.* S. BUTLER.

Ibid. ΒΙΟΥ ΔΥΝΤΟΣ. Hinc βίυ δυσμαὶ, Plato de Leg. VI. p. 621. ἡμεῖς δ' ἐν δυσμαῖς τῦ βίυ, οἱ δὲ ὡς πρὸς ἡμᾶς νέοι. Add. Basil. tom. I. p. 492. *Lucernas occidentes* dixit Petron. c. 22. ABRESCH.

℣. 1141. ΑΠΟ ΔΕ ΘΕΣΦΑΤΩΝ. Quis *autem bonus ex oraculis nuntius mortalibus venit? Semper enim annosæ,* vetustæ, *vatum artes afferunt,* seu nuntiant nobis aliquid, *unde timeamus,* mala semper nobis prænuntiant. Eccui h. l. non in mentem veniat Agamemnonis querela, Il. Α'. 106.

Μάντι κακῶν ὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας.
Ἀιεί τοι τὰ κάκ' ἐςὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
Ἐσθλὸν δ' οὐδέ τί πω εἶπας ἔπος οὐδ' ἐτέλεσσας. SCHUTZ.

℣. 1146. ΤΟ ΓΑΡ ΕΜΟΝ ΘΡΟΩ ΠΑΘΟΣ ΕΠΑΓΧΕΑΣΑ. Supra, ℣. 1134. et seqq. Agamemnonis sortem gemebunda prædixerat, hic suam etiam admiscet haud minus deflendam. S. BUTLER.

℣. 1147. ΠΟΙ ΔΗ ΜΕ ΔΕΥΡΟ ΤΗΝ ΤΑΛΑΙΝΑΝ ΗΓΑΓΕΣ. Non adsentior Cl. Stanleio verbum illud ἤγαγες, ad Agamemnonem referendum esse; quin potius Apollinem respicit de quo etiam supra, ℣. 1194.

Ἀγυιεῦ τ' Ἀπόλλων ἐμός.
Ἆ ποι ποτ' ἤγαγές με; πρὸς ποίαν ςέγην. S. BUTLER.

℣. 1148. ΟΥΔΕΝ ΠΟΤ' ΕΙ ΜΗ ΞΥΝΘΑΝΟΥΜΕΝΗΝ ΤΙ ΓΑΡ. H. e. τί γὰρ ἄλλο πείσομαι; non τί γὰρ αἴτιον, ut voluit Lamb. Bos. Ellips. Græc. p. 12. S. BUTLER.

℣. 1151. ΞΟΥΘΑ.... ΑΗΛΩΝ. Interpres *delicata;* referam potius ad sonum, idem ut sit quod λιγεῖα mox, ℣. 1155. seu ὀξεῖα, vid. Hesych. et Misc. Obs. vol. IV. tom. I. p. 10. Add. Eurip. Hel. ℣. 1117. ABRESCH.

Digitized by Google

ỳ. 1163. ΠΟΘΕΝ ΟΡΟΥΣ ΕΧΕΙΣ ΘΕΣΠΙΑΣ ΟΔΟΥ. *Quis tandem tibi male ominatam divinam viam definiit;* h. e. quis tibi male ominatorum carminum modos præcipit? ὅροι ὁδῦ, h. l. poetice, quemadmodum apud Pind. Olymp. VIII. 92. ἔγειρε ἐπέων οἶμον λιγύν. SCHUTZ.

ỳ. 1168. ΗΝΥΤΟΜΑΝ ΤΡΟΦΑΙΣ. Schol. expl. ηὐξόμην, ut Hesych. Ἄνεσθαι· αὐξάνεσθαι. Cf. Notas ad eundem in Voce Ἄνεται. ABRSECH.

ỳ. 1181. ΕΓΩ ΔΕ ΘΕΡΜΟΝΟΥΣ. *Et ego cui fuerit animus ex inspiratione divina, affligar humi; h. e. cædar.* Is. CASAUB. Sed vide Notas Varr. Critt. S. BUTLER.

ỳ. 1187. ΚΑΙ ΜΗΝ Ο ΧΡΗΣΜΟΣ, κ. τ. λ. Ut in his allegoricæ dictionis veritas intelligatur, notandum est vaticinia cum vento comparari, qui modo nubilus est, ut Notus, modo serenus, ut Zephyrus. Vertendum igitur, *Jam vero oraculum meum,* seu sermo propheticus, *non amplius recens nuptæ instar e velamine prospiciet, sed clarius effulgens,* tanquam Zephyrus *versus Solis ortum flans irruit, ut fluctus* decumani *ritu hac quæ nunc est calamitate multo major adversus Solem insonet et effervescat.* Sc. hoc est, κλύζειν πρὸς αὐγάς. Quemadmodum enim Zephyro vehementius irruente mare claro cœlo versus orientem solem intumescit, ut undarum strepitus non audiri solum, sed oculis cerni possit; ita nunc ait Cassandra se clarius vaticinaturam, ut ingentes calamitatum fluctus, qui jam immineant, a choro intelligantur. Sed in imagine illa conformanda respexisse videtur Æschylus Homericam similitudinem, qua vix alia est nobilior, Il. Δ'. 422.

Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυήχει κύμα θαλάσσης
Ὄρνυτ' ἐπασσύτερον Ζεφύρου ὑποκινήσαντος,
Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Χερσῷ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
Κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην.

Cf. etiam Soph. Antig. ỳ. 587. et seqq. et Brunck. SCHUTZ. Sequitur dialogus, si quis alius apud Æschylum vere sublimis, eo verborum ornatu, imaginum varietate et copia, ardore dictionis, allegoriæ et tralationum dignitate instructus, ut poetæ animum ultra se tendentem, et ad sublimiora et prope divina assurgentem dixeris. Affirmare ausim, nihil esse apud scriptores *Ethnicos* quod cum Æschylea Cassandræ persona conferri possit. Lycophrona qui comparaverit, quæ sit imitatoris et grammatici jejunitas, obsoletis verborum ampullis et prolixa narrationis obscuritate ænigmata potius quam vaticinia involventis, facile sentiet. Apud Æschylum præter quem haud quisquam alius cujusvis gentis scriptor dramaticus hanc personam attingere ausus est, tanquam vero numinis afflatu correpta furibunda vates, ab obscuris verborum involucris ad clarum futuri casus vaticinium progreditur; apud Lycophronem habes quidem

Digitized by Google

πρόσωπον τηλαυγὲς, sed ab exordio satis animoso, ad languidiores verborum ambages et curiosam obscuritatem procedis. Hic autem quanto cum ardore fervidus ille magni poetæ animus in cumulatas allegorias quas non prolixe, sed breviter ac strictim persequitur, spiritu vere entheo incitatus ruit. In illis flammei, venti ac fluctuum metaphoris nihil habes humile, nihil languidum, nihil non ornatum, splendidum, grave. Deinde ℣. 1193. quanta cum dignitate ex iis quæ supra memoraverat, iis etiam quæ dicenda sunt fidem facit. Tunc ℣. 1195. et seqq. quantus inest splendor et cum summo terrore conjuncta sublimitas. Postea a ℣. 1206. ad ℣. 1222. ubi de se loquitur defervescere orationem fateor, sed ex ipsa illa narratiuncula efficitur ut eorum quæ dixerat et dictura est veritas confirmetur; et nescio an consulto hic se remiserit Æschylus quo ferventior videatur nobilis illa prædictio in quam erumpit, ℣. 1223. Certe renovatus ille furor huic remissioni præclare opponitur. Deinde quid gravius et ad terrorem incutiendum magis accommodatum quam simplex illa vaticinii sui expositio, ℣. 1255. Ἀγαμέμνονός σέ φημ' ἐπόψεσθαι μόρον. Rursus cum ex furore animum parumper recepisset, suum ipsa interitum prædicit, et projectis sertis ad mortem generosa progreditur. Inest vero huic orationi verborum copia, sententiarum majestas, elatio animi ad terrorem simul et misericordiam admirabiliter composita! An vero quidquam illis, ℣. 1318, 1319, 1320. sublimius excogitari potest? Quam gravissima, quam terrore plena omnia. S. Butler.

℣. 1189. ΗΛΙΟΥ ΠΡΟΣ ΑΝΤΟΛΑΣ ΠΝΕΩΝ ΕΣΗΞΕΙΝ, κ. τ. λ. Cave confundas duas metaphoras quas probe distinxit Æschylus. Oraculum seu vaticinium jam manifestum et in lucem prolatum cum vento comparat, calamitates autem prædictas cum fluctibus invicem insurgentibus. Jungendum itaque ad hunc modum ἔοικεν δ' ἐσήξειν ἡλίῳ πρὸς ἀντολὰς, πνέων, ὥστε (πῆμα) πολὺ μεῖζον τῆδε πήματος δίκην κύματος κλύζειν πρὸς ἀκτὰς, (ita enim legend.) H. e. *quin videtur illaturum se ad solis lucem* (nihil est quod cum Cl. Schutz. de Zephyro hic cogites) *spirans udeo* vehementer *ut calamitas multo major jam acceptis fluctus* decumani *instar ad littus allidat.* S. Butler.

℣. 1193. ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΕΙΤΕ. Imago ducitur a cane venatica feræ vestigia naribus indagante. Postulat autem Cassandra ut Chorus sibi testetur se in memorandis pristinis Pelopidarum familiæ calamitatibus haud falsam fuisse. Schutz. Simili metaphora jam supra usus est, ℣. 1102. S. Butler.

℣. 1194. ΡΙΝΗΛΑΤΟΥΣΗΣ. Jul. Pollux. Onomast. II. 4. Καὶ ῥινηλατεῖν, τὸ τὰς ὀσμὰς ἕλκειν, καὶ ῥινηλάτην κύνα, ἢ τραγῳδία. S. Butler.

℣. 1201. ΠΡΩΤΑΡΧΟΝ ΑΤΗΝ. Epulas diras appositio est ad ὕμνον. Pauw. Πρώταρχος ἄτη non est cœna Thyestea, ea enim in sequentibus continetur quæ ἐν μέρει ἀπέπτυσαν Erinnyes, quippe quæ pœna esset et ultio fraternæ uxoris corruptæ. Designatur, ni fallor, cædes Myrtili a Pelope patrata, quæ fons et origo

Digitized by Google

malorum familiæ Pelopidarum semper existimabatur. Cf. Soph. Electr. ϒ. 506—517. Eurip. Orest. ϒ. 992—999. Verte, *Canunt autem Furiæ ædibus assidentes principem noxam* (Myrtili cædem) *vicissim vero abominatæ sunt fratris* (Atrei) *torum conjugalem* conculcatum, s. violatum, *conculcanti* Thyestæ, qui Aeropem Atrei uxorem vitiaverat *infaustum* atque exitialem, propterea quod Atreus adulterum, diris modis ulsciscebatur, liberorum ejus a se mactatorum carnes ei comedendas præbens. SCHUTZ.

ϒ. 1204. ΘΥΡΟΚΟΠΟΣ ΦΑΕΔΩΝ. Haud absimili convicio Tiresiam onerat Œdipus apud Soph. Œd. Tyr. ν. 398.

Ὑφεὶς μάγον τοιονδὲ μηχανὸρράφον
Δόλιον, ἀγύρτην, ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσι
Μόνον δέδορκε, τὴν τέχνην δ' ἴφυ τύφλος. S. BUTLER.

ϒ. 1205. ΤΟ Μ' ΕΙΔΕΝΑΙ ΛΟΓΩι. Me scire hisce ipsis quæ dico: hoc sermone meo. Stanleius non bene. PAUW. An λόγῳ εἰδέναι valet εἰδέναι ἀκέως αν? ita certe videtur; ut intellexit interpres friget sermo. ABRESCH.

ϒ. 1212. ΠΡΟΤΟΥ ΜΕΝ ΑΙΔΩΣ ΗΝ ΕΜΟΙ ΛΕΓΕΙΝ ΤΑΔΕ. *Antea quidem pudor erat hæc dicere,* pudebat me amoris Apollinis erga me mentionem facere, nunc vero pudorem sc. exui; morti propinqua. Nimirum post λέγειν τάδε aposiopesis nobis esse videtur, ita ut fecimus, supplenda. SCHUTZ.

ϒ. 1214. ΑΒΡΥΝΕΤΑΙ ΓΑΡ ΠΑΣ ΤΙΣ ΕΥ ΠΡΑΣΣΩΝ ΠΛΕΟΝ. An ita Pythagoras et Pythagorei de Diis? Videant qui Æschylum in Tragœdiis Pythagoreum putant: ego nihil hactenus offendi, quo id probetur: nam quæ Stanleius sparsim adducit sunt Hercule levissima: hic Chorus loquitur, per quem Poeta sæpe mentem suam explicare creditur vulgo. Adjiciam illud: locus Ciceronis, ex quo Stanleius et alii omnes Æschylum Pythagoreum educunt, nihil ad Tragœdias pertinet: Nam si in his, et aliis, quas Cicero sine dubio legit, tot indicia Pythagorismi Æschylei se prodidissent, dic, amabo, an Epicuri adversarius scripsisset, *veniat Æschylus, non poeta solum,* sed etiam *Pythagoreus, sic enim accepimus?* PAUW. At si hæc revera Cassandræ, non Choro tribuenda sunt, subtilitas ista Pauwiana nihili est; ut in his refellendis non sit quod immoremur hoc loco. S. BUTLER.

ν. 1215. ΑΛΛ' ΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΗΣ. Perquam emphaticum est illud παλαιστὴς: procus erat instar παλαιστοῦ labores et molestias subiens quasvis, et cui ego lucta eram perpetua: κάρτ' ἐμοὶ πόνων χάριν, omnibus modis mihi gratificans. PAUW.

ϒ. 1223. ΙΟΥ ΙΟΥ. Iterum divino furore se corripi sentit Cassandra. Στροβεῖ bene, *circumagit, agitat.* Sed cum ista pronuntiabantur in scena, gestus etiam furorem declarantes accedebant, quos graphice depingit Chorus apud Senec. Agam. ϒ. 700. et seqq.

Silet repente Phœbas, et pallor genas
Creberque totum possidet corpus tremor.

Digitized by Google

Stetere vittæ. Mollis horrescit coma,
Anhela corda murmure incluso fremunt.
Incerta nutant lumina, et versi retro
Torquentur oculi. Rursus immites rigent.
Nunc levat in auras altior solito caput
Graditurque celsa; nunc reluctantes parat
Reserare fauces; verba nunc cluso male
Custodit ore, Mænas impatiens Dei. SCHUTZ.

ϒ. 1225. ΦΡΟΙΜΙΟΙΣ ΕΦΗΜΙΟΙΣ. Illud ἐφημίοις non recte intellexit Stanleius, et hodie fortasse intelligit nemo: Dicam paucis: ἵω est mitto: inde ἧμα, *missile:* ἡμών *missa,* ἡμοσύνη *missio,* ἐφημοσύνη *immissio:* eodem pertinet hoc ἐφημίος; ἕω, ἧμα, ἥμιος, ἐφήμιος· φρεσιμίοις ἐφημίοις, *proœmiis quæ mihi immittuntur:* Nihil convenientius hoc: Sic omnes intelligunt vocem, quæ nitet et vere antiqua est: De Hesychii ἐφάμιος, ἐφημίαι, ἐφήμως suo loco. PAUW.

ϒ. 1226. ΟΡΑΤΕ ΤΟΥΣΔΕ. Etsi totam hanc scenam jam supra, ϒ. 1187. percurrerim, nequeo mihi temperare quin ea quæ sequuntur lectores perpendere moneam. Quam horribili primum imagine animum perstringit, quanta cum sublimitate interitum ab Ægistho et Clytæmnestra Agamemnoni paratum prædicit. Ipsum vero Agamemnona qua verborum majestate et copia describit, quo furore animi, qua varietate imaginum atrox illud facinus ipsamque adeo Clytæmnestram depingit. S. BUTLER.

ϒ. 1232. ΕΚ ΤΩΝΔΕ ΠΟΙΝΑΣ. H. e. ex hoc piaculo illa calamitas oritur. Nempe, diræ Thyesteæ quibus fratris domum devoverat Agamemnonem in illam Iphigeniæ immolandæ necessitatem adegerant; ob Iphigeniæ cædem jam ultura erat maritum Clytæmnestra, cf. ϒ. 1513. Sensus itaque hic est: *Inde igitur fit, ut leo quidam imbellis in lecto* (Agamemnonis) *volutatus, domi desidens ultionem meditetur venienti domino meo.* Pulchra mulieris cædem marito parantis descriptio, et aptis verborum involucris tecta. SCHUTZ. Immo vero per λέοντ' ἄναλκιν non Clytæmnestram, sed Ægisthum designavit Poeta, οἰκουρὸν quippe qui Agamemnone ad Trojam profecto domi remansisset, ὃν λέχει τεθραμμένον ob adulterium cum Clytæmnestra commissum. Ipsa vero infra μισητὴν κυνὸς dicitur. Ipsum autem Schutzium video in interpretatione edit. 2dæ per Leonem Ægisthum intellexisse. S. BUTLER.

ϒ. 1238. ΔΙΚΗΝ ΑΤΗΣ ΑΑΘΡΑΙΟΥ. Ἄτη hic ipsa Dea. PAUW.

ϒ. 1244. ΘΥΟΥΣΑΝ ΑΔΟΥ ΜΗΤΕΡ'. In hujus loci interpretatione erravit Stanleius,

Furentem Orci matrem, odium implacabile
Amicis spirantem.——

Quasi θύουσα pro *insano* et *furente* esset accipienda, ut apud Lycophronem θυάς. Ego vero expono, *sacrificantem Orci matri,* &c. ut hic locus versibus qui paulo post occurrunt compar sit.

Digitized by Google

Nam postquam occidisset Agamemnonem, ipsa Clytæmnestra sic loquitur, ℣. 1393.

Παίω δέ νιν δὶς, κἂν δυοῖν οἰμώγμασιν
Μεθῆκεν αὐτοῦ κῶλα· καὶ πεπτωκότι
Τρίτην ἐπενδίδωμι, τοῦ κατὰ χθονὸς
Αἴδου νεκρῶν σωτῆρος, εὐκταίαν χάριν.

POTTER. ad illud Lycophr. ℣. 1188. Αἴδῃ κελαινῶν θυμάτων θυμάτων ἀπάρξεται. Cum Pottero consentiunt Abresch. et Schutz. Sed ut ipsam Græcitatem taceam quæ vix illud ι in dativo elidi patitur, multo lenior est imago Clytæmnestræ Orci matri sacrificantis quam ipsius Orci matris bacchantis. Itaque ex iis sum qui cum Stanleio faciunt, multoque splendidiorem imaginem eum servasse arbitror, quam quæ Pottero placet. Sed et hoc ipse contextus docet, nam cum jam eam Amphisbænam, Scyllam nautis invisam in rupibus habitantem vocasset, ipse color orationis postulat ut quodam *nomine proprio* designetur, recte igitur eam furentem Orci matrem vocavit. At quam splendide! quem iis quæ supra dixerat cumulum adjecit! S. BUTLER.

℣. 1246. ΩΣΠΕΡ ΕΝ ΜΑΧΗΣ ΤΡΟΠΗι. *Quasi parta jam victoria.* HEATH. Totum locum sic reddit Interpres Gallicus. *L'impie! elle pousse des cries de joie comme après une victoire! On diroit qu'elle revient triomphante.* Hæc sc. ad Clytæmnestræ lætitiam super marito jam mortuo trahens. Malim accipere de simulato ejusdem gaudio ob res bene gestas et reditum Agamemnonis. Idque inter cætera suadet vox ἐπωλολύξατο cum νοστίμῳ σωτηρίᾳ in præterito non futuro sensu adhibita. Hoc enim ipsa de se testatur Clytæmnestra supra, ℣. 596.

Ἀνωλόλυξα μὲν πάλαι χαρᾶς ὕπο. S. BUTLER.

℣. 1248. ΚΑΙ ΤΩΝΔ' ΟΜΟΙΟΝ ΕΙ ΤΙ ΜΗ ΠΕΙΘΩ. Ὅμοιον pertinet ad superius ἔπειθον οὐδέν' οὐδὲν ὡς τάδ' ἤμπλακον. PAUW. Constructionem vocis ὅμοιον hic non assecuti sunt Stanleius et Pauwius, non enim adverbialiter ponitur, sed subauditur ἐστί. Verte, *et horum si nihil persuadeam, simile prorsus est,* vel, *res ad idem redit. Quid enim? Id quod futurum est eveniet, sive persuadeam, sive non persuadeam.* Simili omnino significatione habes supra, ℣. 1058. ἀπειθοίης δ' ἴσως. Vide et infra, ℣. 1412, 1413. HEATH. Verius fortasse ὅμοιον interp. ὁμοίως, et apodosin post πείθω reticeri dicas. *Et harum quidem si quid similiter,* ut alias *non persuadeam,* sc. nihil mea refert: *Quid enim? veniunt futura. Tuque præsens me cito cum miseratione nimis veram vatem fuisse dices.* Adjecto οἰκτείρας pedetentim ad suam ipsius cædem prædicendam accedit. SCHUTZ.

℣. 1256. ΕΥΦΗΜΟΝ, Ω ΤΑΛΑΙΝΑ ΚΟΙΜΗΣΟΝ ΣΤΟΜΑ. Constructio est, Ὦ τάλαινα κοίμησον στόμα ὥστε εὔφημον εἶναι.— Similis

Digitized by Google

constructionis forma haud raro apud Poetas Atticos occurrit. Soph. Antig. ℣. 802.

Σὺ καὶ δικαίων ἀδίκους
Φρένας παρασπᾷς ἐπὶ λωβᾷ.

Vide et quæ annotavimus ad ejusdem Antig. ℣. 985, 986. 1230. et Trachin. ℣. 107, 108. HEATH. Stanl. reddidit *bene ominare* quasi contractum ex εὐφήμησον quod ferri nequit. Sed male ominatis diligenter abstinebant veteres, itaque hic εὔφημον idem valet quod δύσφημον de quo vide Stanl. in notis ad ℣. 1225. Et sic apud Sophoclem Electr. ℣. 633. monente Abresch.

Οὔκουν ἐάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμου βοῆς
Θῦσαί με.

Male vertit interpres *fausto omine rem divinam faciam;* nam respondet Electra. θύε μήτ' ἐπαιτίω τοὐμὸν στόμα. Sic et Erinnyes per Charientismum Eumenides dictæ. S. BUTLER.

℣. 1262. ΟΥ ΞΥΝΗΚΑ ΜΗΧΑΝΗΝ. Μηχανὴ non hic significat *dolum,* sed copiam omnium ad rem peragendam necessariorum, vel ea omnia quibus instructus aliquis propositi compos fieri debet, destitutus vero eo necessario excidit; quo sensu res ἀμήχανος, id est, impossibilis esse dicitur. Verte igitur, *Non enim intelligo quibus facultatibus ad hanc rem conficiendam instructus sit qui eam tentaturus sit.* HEATH.

℣. 1264. ΚΑΙ ΓΑΡ ΤΑ ΠΥΘΟΚΡΑΝΤΑ. Chorus non negat Cassandram bene Græcam linguam callere; fatetur etiam eam oraculorum (hæc enim sunt πυθόκραντα) apprime peritam esse. nihilo tamen secius obscura sibi esse contendit ejus vaticina. SCHUTZ. Ut recte intelligatur h. l. repetendum est paulo altius. Cassandra Choro dixerat eum ab oraculis suis longe aberrare. Respondet Chorus, *Quin haud intelligo qua ratione perficiantur.* Subdit illa, Atqui satis clare locuta sum, *Græcum enim sermonem satis et plusquam satis calleo.* Fieri hoc possit inquit Chorus nec ea tamen quæ dicas intelligamus, *ipsa enim quæ Delphis* Græce *redduntur oracula difficilia sunt intellectu tamen.* S. BUTLER.

℣. 1270. ΚΑΙΜΟΥ ΜΙΣΘΟΝ ΕΝΘΗΣΕΙ ΚΟΤΩΙ. *Ut vero pharmacum parans et mei mercedem immiscebit iræ:* id quod ego merita sum iræ suæ immiscebit: eo iram suam augebit et acuet. PAUW. Κἀμοῦ μισθὸν, *mei etiam mercedem,* non est id quod ego merita sum, sed id quod Agamemnon mei causa huc adductæ ab ea meritus est, ἐμοῦ μισθὸν ut ἐμοῦ χάριν. Neque hoc iræ suæ immiscens Clytæmnestra eam acuere et augere intelligenda est, sed prætexere et excusatione munire; ideoque ὡς φάρμακον τεύχειν dicitur, *quasi medicinam quandam parare,* qua odio et indignationi populari ob maritum interfectum mederi posset. Hunc verum esse hujus loci sensum satis ostendunt quæ immediate sequuntur. HEATH. *Mei quoque mercedem,* h. e. meæ quoque

Digitized by Google

cædis fructum *imponet iræ inveteratæ*; nimirum, se placari non aliter posse existimans, nisi me quoque morti dederit. SCHUTZ. Quid sit κἀμοῦ μισθὸν ipsa satis docet in sequentibus, Ἐπεύχεται θύσασα, &c. *Gloriatur* enim, *ferrum in virum acuens cædem illi rependere quod me huc adduxerit.* Hæc est merces Agamemnonis, sed et κτενεῖ μέ τὴν τάλαιναν, hæc est mea merces, quam gloriatur se adjecturam esse iræ seu vindictæ suæ, eorum ritu qui cum medicamentum parant varia admiscent pharmaca. Est autem cædes nostra tanquam medicina, quam Clytæmnestra iræ suæ adhibitura est. S. BUTLER.

ν. 1272. ΕΜΗΣ ΑΓΩΓΗΣ. Ἀγωγὴ hic est *adductio* non *abductio*: hoc perspicuum est et præcedens κἀμοῦ μισθὸν illustrat. PAUW.

γ. 1273. ΤΙ ΔΗΤ' ΕΜΑΥΤΗΣ ΚΑΤΑΓΕΛΩΤ'. Quando sunt morituri, omnia prius ornamenta et officii sui insignia, ne hoc habitu moriantur abjicere facit Æschylus. Similia pœne de Amphiarao vate jam jam absorbendo canit Statius Papinius extremo septimo,

> *Audio jam rapidæ cursum Stygis atraque Ditis*
> *Flumina, tergeminosque mali custodis hiatus.*
> *Accipe commissum capiti decus, accipe lauros,*
> *Quas Erebo deferre nefas: nunc voce suprema*
> *Deceptum tibi, Phœbe larem, pœnasque nefandæ*
> *Conjugis et pulchrum nati commendo furorem.*

Euripides quoque Troad. hujus rei dederat exemplum. CANTER. Nov. Lect. III. 9.

Ibid. ΕΜΑΥΤΗΣ ΚΑΤΑΓΕΛΩΤ'. *Mei ludibria, quibus ipsa ludibrio sum:* quæ me *ridendam exhibent;* nullam enim fidem vaticiniis meis inveni. Hunc esse verum hujus loci sensum ex γ. 1280—1284. colligere est. S. BUTLER.

γ. 1275. ΣΕ ΜΕΝ. Cf. elegantissimam Schutzii interpretationem in Notis Varr. Critt. qui σὲ μὲν ad sceptrum, Ἴτ' ἐς φθόγον πεσόντ' ad corollas referendum docet. S. BUTLER.

γ. 1286. ΒΩΜΟΥ ΠΑΤΡΩΙΟΥ Δ' ΑΝΤΕΠΙΞΗΝΟΝ ΜΕΝΕΙ. Ne litera mutanda. Ἀντιπίξηνον βωμῷ πατρῴῳ arcte copulari debet, et ἐπίξηνον nobis promit simile ἐπιξήνῳ βωμῷ πατρῴῳ. Ut pater ad aram mactatus erat, veluti in mensa coquinaria, ita filia similiter mactaretur, ut victima, et altera mensa coquinaria sua referret coquinariam mensam patris, sic ut illa Cassandræ esset ἀντιπίξηνον τῷ πατρῴῳ. Ipse βωμὸς, ad quem Priamus mactatus fuerat pro ἐπιξήνῳ: Similiter ἐσία δωματῖτις esse pro ἐπιξήνῳ Cassandræ et ibi misella tanquam victima occisa ἀντιπίξηνον βωμῷ πατρῴῳ statim se proderet: Nihil igitur aliud hæc Tragice dicunt, quam eadem improbitate mactatam iri Cassandram qua mactatus fuerat Priamus: Et sic sententia optima est—κοπτίσης ἐμῷ me occisa, ut victima, μένει ἀντιπίξηνον βωμῷ πατρῴῳ, et alterum in æde Atridarum supererit simile. PAUW. In eandem sententiam Interpres

Digitized by Google

Gallus, *Au lieu de l'autel où mon père fut immolé c'est sur le plus infâme trône que je vais etre égorgée.* S. BUTLER.

ϒ. 1288. ΑΤΙΜΟΙ Γ'. Ἄτιμοι h. e. ἀτιμώρητοι *inulti*, quo sensu Demosthenem posuisse docet Harpocration. Philipp. III. p. 70. ἐν τοῖς Φονικοῖς γέγραπται νόμοις, ὑπὲρ ὧν μὴ ἂν δοῦ̃ δίκας φόνου δικάσασθαι ἀλλ' εὐαγὲς ἦν τὸ ἀποκτεῖναι. Καὶ ἄτιμός φησι τεθνάτω· τοῦτο δὴ λέγει καθαρὸν τὸν τέτων τίνα ἀποκτείναντα εἶναι. ABRESCH.

ϒ. 1292. ΘΡΙΓΚΩΣΩΝ. Θριγκοὶ sunt *domus* vel *muri pinnacula*, sive *minæ*; ita θριγκόω est *coronam* vel *fastigium ædificio imponere*. Vide Eurip. Iph. Taur. ϒ. 74. Troad. ϒ. 489. Herc. Fur. ϒ. 1280. Revera enim Orestes coronidem calamitatibus Pelopidarum imposuit; facinusque ab eo patratum ultimum erat istius domus infortunium. HEATH.

ϒ. 1293. ΥΠΤΙΑΣΜΑ. Interpres Gallus vertit *l'imprécation d'un père mourant le ramènera*, Sed præstat simplicius accipere de resupinatione Agamemnonis occisi, quanquam non ignoro remotiori illi interpretationi primo aspectu favere nonnihil ista Prometh. Vinct. ϒ. 1003.

Καὶ λιπαρήσω τὸν μέγα φυγάδιμον
Γυναικομίμοις ὑπτιάσμασιν χερῶν. S. BUTLER.

ϒ. 1296. ΟΙ Δ' ΕΙΧΟΝ ΠΟΛΙΝ. H. e. *victores ipsos*. S. BUTLER.

ϒ. 1298. ΙΟΥΣΑ ΠΡΑΞΩ. Stanl. vertit ceu legisset προάξω, non πράξω, sed quod positum creditur ἀντὶ τοῦ πείσομαι *patiar* ut Sept. Theb. ϒ. 345. et Pers. ϒ. 729. Cf. ad Aristoph. Plut. ϒ. 486. Kuster et Spanh. qui ibidem monet, ϒ. 1296. Πράξασαν ὡς ἔπραξε sic debuisse converti. ABRESCH.

ϒ. 1299. ΟΜΩΜΟΤΑΙ ΓΑΡ ΟΡΚΟΣ ΕΚ ΘΕΩΝ ΜΕΓΑΣ. Ὅρκος μέγας est jusjurandum per Styga. Vid. Hesiod. Theog. ϒ. 400. et ϒ. 784. Eustath. ad Odyss. β'. p. 102. in fine, et Meurs. ad Lycophr. ϒ. 705. ABRESCH. Quorsum ista pertineant vix pro certo dixerim. Referri possit ad jusjurandum Deorum, se Atrei facinora etiam in filio ulturos esse. Fortasse insitius est versiculus et aliunde huc translatus. An quia per Stygem jurare maximum erat Deorum juramentum, cum statim nominentur Αΐδου πύλαι, Grammatico in mentem venit illum ascribere? Sed nihil definio. SCHUTZ. Si recte se habent omnia crediderim respici ad illud ἐν θεῶν κρίσει. *Hoc enim Dii jurarunt*, eversori Trojæ *unaque mihi pereundum esse, itaque orci januas hasce ultro alloquor*. Optime ad sensum Interpres Gallus, *Affrontons la mort puisque les dieux en ont prononcés le terrible serment. Portes des enfers, je vous invoque, ouvrez vous.* S. BUTLER.

ϒ. 1300. ΑΙΔΟΥ ΠΥΛΑΣ. Gravi metaphora sic appellat ædium Atridarum fores, utpote in quibus mortem obitura erat. SCHUTZ.

ϒ. 1302. ΩΣ ΑΡΦΑΔΑΣΤΟΣ. Imitatus Sophocles in Ajace, ϒ. 847.

Digitized by Google

——καλῶ δ' ἅμα
Πομπαῖον Ἑρμῆν χθόνιον εὖ με κοιμίσαι
Ξὺν ἀσφαδάστῳ καὶ ταχεῖ πηδήματι. ABRESCH.

γ. 1306. ΘΕΗΛΑΤΟΥ ΒΟΟΣ ΔΙΚΗΝ. Videtur potissimum ad buculam illam respici, quæ Cadmo viam ad locum, ubi Thebæ ab eo condendæ erant, monstraverat, ac deinde ab eo immolabatur. SCHUTZ. Mirum unde hoc viro cl. in mentem venire potuit. Alludit enim tantummodo ad victimam ultro se ad immolandum offerentem, ut recte explicat Stanl. S. BUTLER.

γ. 1308. ΟΥΚ ΕΣΤ' ΑΛΥΞΙΣ, κ. τ. λ. Sententia esse videtur ἡ ἄλυξις χρόνῳ οὐκ ἐστί, vel οὐκ ἔσται πλέω, *nihil prodest proderitve mihi effugium ad tempus* seu *dilatio*. Sic sæpissime οὐκ ἔστι πλέον. Subdit chorus ὁ δ' ὕστατος γέ τῶ χρόνῳ περισθένεται, h. e. ni fallor, *atqui amat quisque quamdiu licet vivere*. Favent præterea explicationi nostræ hæc Cassandræ σμικρὰ κερδανῶ φυγῇ. Minus video quis sensus illorum Οὐδεὶς ἀκούει ταῦτα τῶν εὐδαιμόνων. An ταῦτα pendet ab εὐδαιμόνων? ut sit κατὰ ταῦτα, *qui felicitatem ponunt in contemnenda morte, non audiunt, quæ tu de eorum prædicas miseria*. ABRESCH.

γ. 1309. Ο Δ' ΥΣΤΑΤΟΣ ΓΕ. Verte, *at qui postremus est ipsam temporis moram præmium aufert*. Ad τῷ χρόνῳ subauditur præpositio ἐκ. Περισθένεται hic idem est ac περισθεῖον φέρει. His adposite respondet virgo. *Jam adest dies iste; parva sunt quæ fuga lucrabor*, id est, non nisi minimam temporis moram. HEATH.

γ. 1311. ΑΛΛ' ΙΣΘΙ ΤΑΗΜΩΝ ΟΥΣ' ΑΠ' ΕΥΤΟΛΜΟΥ ΦΡΕΝΟΣ. Verte, *At scito te miseram esse factam ex animo tuo intrepido*. HEATH.

γ. 1315. ΤΙΣ Σ' ΑΠΟΣΤΡΕΦΕΙ ΦΟΒΟΣ. Nempe cum ista ἰὼ—τέκνων pronuntiaret Cassandra, gestu simul timorem exprimebat, ac se trepida huc illuc vertebat. SCHUTZ.

γ. 1317. ΕΦΕΥΞΑΣ. Non significat hic *fugam* sed τὸ φεῦ dicere. Sic supra, γ. 1083. τί τῦτ' ἀνατότυξας cum dixisset Cassandra ὀτοτοτοῖ. PEARS.

Ibid. ΣΤΥΓΟΣ. Στύγος h. l. de luctus et doloris materia. SCHUTZ.

γ. 1319. ΚΑΙ ΠΩΣ ΤΟΔ' ΟΖΕΙ. H. e. πῶς ἔχοιεν ἂν οἱ δόμοι ὀσμὴν ὧδε δεινὴν καὶ φοβερὰν τῶν θυμάτων ὥστε. ABRESCH.

γ. 1321. ΟΥ ΣΥΡΙΟΝ ΑΓΑΛΜΑ. Hinc in Eurip. in Bacchis. p. 144. sumsisse videri Συρίας λιβάνου κατυὸς jam monuit Spanh. ad Jul. imper. p. 187. ABRESCH.

γ. 1325. ΟΥΤΟΙ ΔΥΣΟΙΖΩ. Illud δυσοίζω etiam ab οἴ factum puto, οἰ, οἴζω, δυσοίζω. Οἰμώζειν est ab οἴμοι, hoc ab οἴ solo: ὤζειν ab ὤ ex Aristophane recte adducit Stanleius. Addam illud: οἴ non semper est dolentis; ideoque δυσοίζειν emphatice usurpatum cum charactere. PAUW. Schol. δυσχεραίνω, ut Hesych. δυσοίζει, δυσχεραίνει non δυσχέρει ut editur. Add. Eurip. Rhes. γ. 724. ABRESCH.

γ. 1328. ΔΥΣΔΑΜΑΡΤΟΣ. Sunt qui hoc pro nominativo

Digitized by Google

accipiant et ad Ægisthum referant. Verius autem genitivus habetur a forma δυσδάμας, ut Agamemnonis Epitheton sit. SCHUTZ.

γ. 1329. ΕΠΙΞΕΝΟΥΜΑΙ. Perbene Stanleius. *Hæc dona hospitalia vobis relinquam.* Verbum eo significatu nota: nescio an alibi occurrat: ἐπιξενιῶμαι id apertius diceret: ξένιον nosti. PAUW. Schol. illustrat per φιλιῶμαι peculiari sensu, quem nondum alibi observavi, nec quem nunc video qui deduci possit ex vulgari significatione *hospitio excipior, peregre ago, et advenio,* unde Hesychius exponit ποξεύεσθαι: sed et idem μαστύρεσθαι explicat quod non magis assequor, nisi ita fortasse hic loci sit accipiendum. Obvio sensu est in Palæph. c. 6. et 47. ὁ Ἡρακλῆς ἡδόμενος αὐτῇ πολέμου χρόνον ἐπιξενοῦτο. ABRESCH. Locus sane difficilis optime explanabitur, si pro θανόσῃ, γ. 1326. legamus μαθόσῃ, Cassandramque id a Choro petere statuamus, ut se futuram Clytæmnestræ Ægisthique sortem recte prævidisse sibi olim testentur. Qua quidem ratione sic procedet sententia: *non tamen ego tanquam avicula circa virgultum* (in quo scil. aucupis insidias metuit) *timida trepido; quin potius vos me illud bene intellexisse ac prævidisse testamini, quando mulier pro me muliere,* ad mortem meam ulsciscendam, *occiderit, virque pro viro quem uxor perdidit, occubuerit. Et hæc equidem,* (hasce quæ inimicis meis impendent pœnas) *tanquam dona hospitalia accipio moritura;* æque mihi hæc morituræ grata sunt, ac hospiti munera quæ ei offeruntur. Recordentur lectores dona hospitalia data fuisse hospitibus discessum parantibus: ita magis elucescet imaginis veritas. Cf. γ. 1288. et seqq. SCHUTZ. At in editione secunda simpl. transtulit vir cl. *Hoc igitur vobis præsentibus protestor moritura:* melius Interpres Gallicus, *C'est le present d'hospitalitè que je demande en mourant,* ubi prioris explicationis Schutz. vestigiis insistit. S. BUTLER.

γ. 1333. ΠΡΟΣ ΥΣΤΑΤΟΝ ΦΩΣ. *Hac postrema luce.* PAUW.

Ibid. ΤΟΙΣ ΕΜΟΙΣ ΤΙΜΑΟΡΟΙΣ, κ. τ. λ. Dativos interpres construxit cum ἐπεύχομαι qui fortasse pendere quoque poterunt a τίσιν, ut intelligitur χάριν, in constructione cum ἐχθροῖς, ποινάς. ABRESCH.

γ. 1335. ΔΟΥΛΗΣ ΘΑΝΟΥΣΗΣ ΕΥΜΑΡΟΥΣ ΧΕΙΡΩΜΑΤΟΣ. Terent. Adelph. IV. 2.

DE. *Fortiter.* SY. *Perquam! quia miseram mulierem et me servolum*
Qui referire non audebam, vicit: hui, perfortiter.
S. BUTLER.

γ. 1337. ΕΙ ΔΕ ΔΥΣΤΥΧΗ, ΒΟΛΑΙΣ, κ. τ. λ. Res humanas tesserarum ludo comparat Cassandra. Ista enim ἀντρέψειν, et δυσυχῆ βολαῖς, (nam distinguendum est post βολαῖς, et non post δυσυχῆ ut illud cum hoc non cum seq. ὑγρώσσων cohæreat) ad tesserarum ludum proprie pertinent, et de iis hic agi manifeste

Digitized by Google

ostendunt. Si favente fortuna jactus feliciores contingant, ut jactæ tesseræ facillime evertuntur, ita res hominum prosperæ minimo momento, etiam umbra qualibet, impulsæ, statim evertuntur et ad ruinam vergunt. Si vero infeliciores obtingant jactus, ut e. g. humilem obscuramque conditionem vitæ sortitis, sicut scripturam madens spongia inducta statim delet et obliterat, adeo ut ne vestigium quidem relinquatur, ita horum brevi perit una cum vita ipsa etiam memoria. Atque hanc quidem sortem illa altera, eorum qui ex illustri loco vertente fortuna deturbantur, multo magis commiseratione dignam sibi videri subjungit Cassandra: Quænam autem sit ista γραφὴ, *scriptura*, quæ apud veteres Græcos post jactus infeliciores spongia madente inducta delebatur, sive voce ea designantur numeri in ipsis tesserarum lateribus inscripti, sive, quod potius crediderim, ludentum rationes creta sicut hodie apud nos notatæ, quæ victo ludentum altero ludoque finito spongia deleri solent, sive denique alia quæcunque scriptura nobis sane incomperta, iis discernendum relinquimus, quibus quæ ad veterum aleam pertinent, melius perspecta sint et cognita. Nihil profecto mihi reperiri contigit apud eos scriptores qui hoc argumentum ex professo tractandum susceperunt, Pollucem, Meursium, Salmasium, Souterium, quod ad hujus loci interpretationem facere possit. HEATH. Vertendum. *Eheu res mortalium, tristem hominem conditionem* et cum dolore mirandam. *Prosperitatem enim*, si fuerit, *vel umbra quælibet everterit; sin adversæ fuerint, madida quæ injecta fuerit, spongia scripturam delet:* h. e. adversitatis adeo facile oblivisci solent homines, ut ejus memoria tanquam spongia deleta prorsus evanescat. *Atque hæc equidem multo magis quam illa misereor;* nempe quia altior si esset infortuniorum memoria, melius iis ad sapientiam animis informandam homines uterentur; nunc ne damnis quidem sapere discunt, quæ tam celeriter obliviscuntur. Miserabilior igitur Cassandræ videtur in hominibus cita malorum oblivio, quam bonæ fortunæ fragilitas; qua quidem sententia nihil gravius ac sublimius esse potest, nec fatidica virgine ad mortem abeunte dignius. SCHUTZ. Sensus est. *Eheu res hominum; quas prosperas quidem vel umbra everterit, sin adversæ fuerint madens spongia iis adhibita scripturam delet,* h. e. cum ex rebus prosperis in adversas quis inciderit, omnis prioris felicitatis, tanquam spongia adhibita memoria deletur. Res secundæ per se instabiles sunt et caducæ, et adversis supervenientibus omnino evanescunt. *Atque hæc multum præ illis doleo.* Multo magis deploro statum rerum humanarum, quam cædem mihi imminentem. Locus sic interpretatus mihi quidem videtur nobilior et generosa Cassandræ indole dignissimus. S. BUTLER.

γ. 1341. ΔΑΚΤΥΛΟΔΕΙΚΤΩΝ. Μίλαθρα δακτυλόδεικτα sunt ædes fortunatæ quas propter felicitatem beatam digito monstrant prætereuntes; earum fores semper patent, neque ab earum

Digitized by Google

ingressu quisquam arcetur; Tales ne intres inquit pars Chori, (vid. Notas Varr. Critt.) cum oratione qualem habuit Cassandra. PAUW. At primo hoc ne verum quidem est; a potentiorum enim et beatiorum ædibus potius arcentur homines quam a pauperum et infeliciorum tuguriis, illæque his cunctis introire volentibus minus patent, quod vulgo notum est. Deinde, etiamsi verum esset, hic tamen alieno loco poneretur, quænam enim inter hæc et præcedentia intercedit connectio? Itaque locus ad hunc modum est intelligendus. Priora illa, τὸ μὲν εὖ πρᾶττειν ἀκόρεστον ἔφυ πᾶσι βροτοῖσιν, Mortalium quenquam prosperæ fortunæ nulla unquam capit satietas, responsi loco ad præcedentia dicit Chorus, Cassandra nondum e scena egressa; sequentibus vero, δακτυλοδεικτῶν δ' ὅστις ἀπείπῃν εἴργει μηλάδων. Μηκέτι δ' εἰσίθης τάδε φωνῶν, *Nemo vero te prohibens arcet ab ædibus quas digito etiam tibi ostendimus; attamen ne adhuc intres talia vociferans*, Chorus alloquitur Cassandram jam actu ingredientem ædes regias. Hoc scilicet dicere vult; Non equidem intercedo quo minus regiam ingrediare, tamen, si me audias, nondum introibis priusquam talia vociferandi finem feceris. Nec obstat quod de Cassandra fœmina dicatur φωνῶν genere masculino. Vide enim quæ notavimus supra ad ℣. 254. Cassandra autem spretis eorum monitis, ex scena, adeoque ex conspectu, sese proripiente, ad Agamemnonis fortunam contemplandam sese convertit Chorus. Interpretes omnia hæc pro effato gnomico generaliori perperam accipiunt. HEATH. Cassandram ædes ingressam hisce verbis prosequitur Chorus, quorum quidem occasionem ex ultima ejus oratione capit. *Bene quidem vivendi nulla satietas hominibus est; ab ædibus vero quæ* ob felicitatem *digitis* prætereuntium *monstrantur, nemo* te facile *repellit et arcet*, nimirum quod divites fere hospitales esse solent: *veruntamen ne intres unquam talia vociferans;* nempe de fortunæ inconstantia et rerum humanarum fragilitate, qualia Cassandra, ℣. 1338. dixerat; hæc autem postrema non per enallagen generis ad Cassandram, ut nonnulli volunt, sed universe dicuntur. SCHUTZ. Miror nemini interpretum sensum hujus loci patuisse. Quæ Cassandra dixerat Chorus excipit, ad hunc modum. *Rerum secundarum profecto nulla est hominibus satietas*, qui vero iis fruitur, *digito monstratum, nemo arcet ædibus suis "ne has intres" dicens.* S. BUTLER.

℣. 1343. ΜΗΚΕΤΙ Δ' ΕΙΣΕΛΘΗΣ. Juxta illud,

Si pauper fueris, ibis Homere foras. Is. CASAUB.

℣. 1347. ΝΥΝ Δ' ΕΙ ΠΡΟΤΕΡΩΝ. Vocibus istis πρεσπόλων αἷμα, et τοῖσι θανοῦσι designantur Myrtili cædes, cœna Thyestea, aliaque domus Pelopidarum piacula. Καὶ τοῖσι θανοῦσι θανών, est *propter jam mortuos moriens*, id est, ut statim subjungit Chorus, *in eorum ultionem.* Similis constructionis exempla notavimus ad Prometh. Vinct. ℣. 898. 973. HEATH.

℣. 1352. ΩΜΟΙ ΠΕΠΑΓΜΑΙ. Repente auditur Agamemnonis

intus vulnerati ejulatio. Prudenter Æschylus instituit, ut cædes post scenam perageretur. SCHUTZ.

γ. 1356. ΑΛΛΑ ΚΟΙΝΩΣΩΜΕΘ'. In sequente Choricorum in duas partes discedentium diverbio, senum quidem in regem benevolentia facile agnoscitur, at promtus ad res gerendas et strenuus animus valde desideratur. Senilis autem est ista trepidatio, garrulitasque, nec ab hujus ætatis moribus abhorret. SCHUTZ. Nihil certe verius quam senibus dilationem convenire; sed, ut libere loquar quid sentiam, crediderim Æschylum hoc loco non tam ejus quod personæ cuique conveniret, quam legis ex natura sibi impositæ studiosum fuisse. Et quod illi laudi vertunt Stanl. et Schutz. vereor ne id vitio vertendum fuerit. Quid enim frigidius, quid ipsi naturæ repugnantius, quam dum regem auxilium invocantem audiunt, Chorum quid agendum sit deliberare? Hæc est ne senibus quidem digna cunctatio, at gemellum habes locum apud Eurip. Med. γ. 1283. ubi Chorus, auditis puerorum quos Medea trucidat exclamationibus, similiter deliberat. Ortum hoc apud utrumque ex necessitate sibi imposita ut Chorus e scena non exiret; quam quidem legem cum suis laborare incommodis uterque sentiret, eam tamen contra naturæ ipsius fidem servandam sibi constituerunt. S. BUTLER.

γ. 1358. ΚΗΡΥΣΣΕΙΝ ΒΟΗΝ. Interpres *clamore cives convocemus*, imo vero *in auxilium vocemus*. Βοὴ hic est βοήθεια, ut in Suppl. γ. 738. ubi vid. Schol. et Not. ad Thucyd. I. 105. ABRESCH.

γ. 1360. ΞΥΝ ΝΕΟΡΡΥΤΩι ΞΙΦΕΙ. Modestius Sophocles in Ajace, γ. 30. νεορράντῳ ξίφει: Æschyleum hoc νεορρύτῳ audacius et tumidius. PAUW. Verte, *et crimen evincere ex indicio gladii sanguine recenti fluentis.* Νεορρύτος, teste Suida est νεωστὶ ῥέων. Nihil igitur in hac voce est quod ut audacius et tumidius a Pauwio reprehendi mereatur. HEATH.

γ. 1361. ΓΝΩΜΑΤΟΣ. Vox ignota Steph. Thes. hoc sensu, quo nihilominus præter Nostrum utitur et Soph. in Trach. γ. 602. et Eurip. in Heracl. γ. 408. quem utrumque citat Triclin. ad Antig. γ. 180. adde Herod. VII. 52. ABRESCH.

γ. 1362. ΤΟ ΜΗ ΜΕΛΛΕΙΝ Δ' ΑΚΜΗ. Verte, *Nunc vero adest id temporis punctum, quando minime cunctari licet.* HEATH.

γ. 1363. ΟΡΑΝ ΠΑΡΕΣΤΙ, κ. τ. λ. *Videre licet*, verum esse quod dicis: Nam quæ faciunt tyrannidis sunt procœmia, ὁρᾶν παρεστι ad τὸ μὴ μέλλειν δ' ἀκμή se refert. PAUW.

γ. 1364. ΤΥΡΑΝΝΙΔΟΣ ΣΗΜΕΙΑ. H. e. τυρανίδα, periphrasi non protrita, quæ et occurrit in Div. Matth. xii. 39. Τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Et xxiv. 30. Καὶ τότε φανήσεται σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ABRESCH.

γ. 1365. ΜΕΛΛΟΥΣΗΣ. Sc. *Urbis* cessantis. Is. CASAUB. Ad μελλούσης subintelligi potest ὥρας, quæ vox sæpe Ellipsin patitur cum adjectivo fœminini generis juncta. Vide Bos. Ellips.

Digitized by Google

Græc. voce χρόνος et ὥρα. Verte, *Enimvero nos cunctamur, illi vero,* (Ægisthus sc. et Clytæmnestra,) *ignominiam et malam famam futuri temporis humi proculcantes manu interea non dormiunt.* Πίδον πατοῦντες pro una voce accipiendum est, a qua pendet accusativus κλέος. Vide quæ supra notavimus ad ν. 181, 182. 825. et ad Soph. Œd. Col. ν. 1212. HEATH. Quid mirum? *Nos enim cunctamur, Illi autem qui ad futuræ,* scil. tyrannidis *honorem viam affectant, non dormiunt manu,* h. e. strenue rem manibus gerunt. Μελλήσης ad τυραννίδος referendum, quod interpretes parum assecuti sunt. Heathius recte quidem judicavit πίδον πατεῖν quasi pro uno vocabulo accipiendum, sed male vertit *proculcare,* h. e. *Contemnere,* πίδον πατεῖν, ut apud Latinos *viam calcare,* est *in aliqua re versari, ad aliquam rem accedere.* Sic Petron. c. 118. *Cæteri aut non viderunt viam, qua itur ad carmen, aut visam timuerunt calcare.* SCHUTZ. Assentior Casaubono, si sana sint hæc, repetendum esse ad μελλήσης, Πόλεως ex versu præcedente. Sed vide Notas Varr. Critt. Etsi vero constructio sit impeditior, sensus loci in aperto est, *Dum nos cunctamur, illi non dormiunt.* Similis est locus apud Demosth. Philipp. I. 4. καὶ κύκλῳ πανταχῆ, μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται. S. BUTLER.

ν. 1368. ΠΕΡΙ. Nempe, περὶ τῦ πρακτέω. Is. CASAUB. Utramque sententiam jungit: Qui agit, etiam deliberare debet: Et sic cum agentibus haud secus quam cum deliberantibus sentio; et in bivio hactenus sum constitutus mente: περὶ adverbium est, et pro περίσσως ponitur: βυλεῦσαι πέρι. PAUW. Jungendum videtur, τὸ ἔργον τῦ δρῶντός ἐστι καὶ περὶ τὸ βυλεῦσαι. ABRESCH. Verte, *Ejus est qui aliquid agere in animo habet, consilium etiam inire circa ea quæ facere debet.* His verbis satis declarat pars hæcce Chori, se hujus facinoris otiosum futurum spectatorem, nec regis sui servandi aut ulciscendi gratia vel minimum periculum aditurum. Hanc hujus loci sententiam esse manifeste patet e proxime sequentibus, ubi et altera pars Chori se eadem etiam sententia esse satis clare ostendit. Pauwius nec locum intellexit, nec in interpretatione sua sibi constat. HEATH.

ν. 1374. ΠΕΠΑΙΤΕΡΑ ΓΑΡ ΜΟΙΡΑ ΤΗΣ ΤΥΡΑΝΝΙΔΟΣ. Verte, *mortem enim quam tyrannidem pati nobis* (utpote senibus) *maturis obvenit.* Ea enim vis vocis πεπαιτέρα. HEATH. Non assentior: A πέπων amicus regulariter est comparativus Atticus πεπαίτερος, h. e. *amicior.* Vertendum igitur *mors enim tyrannide amicior,* optabilior seu dulcior *est.* S. BUTLER.

ν. 1375. Η ΓΑΡ ΤΕΚΜΗΡΙΟΙΣΙΝ. Subaudi, *An vero exploratum habes eos tyrannidem occupasse?* vel tale aliquid ad quod illud γὰρ referri possit. S. BUTLER.

ν. 1377. ΣΑΦ' ΕΙΔΟΤΑΣ ΧΡΗ ΤΩΝΔΕ ΜΥΘΟΥΣΘΑΙ ΠΕΡΙ. Verte, *Oportet ut certa scientia instructi de hoc facinore verba* (apud populum scil.) *faciamus.* HEATH.

Digitized by Google

ϒ. 1378. ΤΟ ΓΑΡ ΤΟΠΑΖΕΙΝ, κ. τ. λ. Soph. Trachin. ϒ. 425.

——τἀυτὸ δ' ἐχὶ γίγνεται
Δόκησιν εἰπεῖν κἀξακριβῶσαι λόγον. S. BUTLER.

ϒ. 1380. ΤΡΑΝΩΣ ΑΤΡΕΙΔΗΝ ΕΙΔΕΝΑΙ ΚΥΡΟΥΝΘ' ΟΠΩΣ. Per Enallagen dicitur pro τρανῶς εἰδέναι ὅπως Ἀτρείδης κύρει. S. BUTLER.

ϒ. 1381. ΠΟΛΛΩΝ ΠΑΡΟΙΘΕΝ. Ineptum est, quod Vossius hic de tempore neglecto scribit: et aperte falsum illud *tanta celeritate et occiditur et tumulatur:* tu vide modo, ϒ. 1550. et seqq. qui plane contrarium dicunt, et ab homine nasuto non videntur lecti. De cadavere Agamemnonis, tanquam in conspectu loquentium posito, agitur in sequentibus, et si nullibi minor justi temporis ratio fuisset habita, quam hic, reprehensionis materies vel nulla vel exigua nobis superesset. PAUW. Verte, *Cum antehac multa dixerim tempori* inservientia. HEATH.

ϒ. 1384. ΠΗΜΟΝΗΝ ΑΡΚΥΣΤΑΤΟΝ ΦΡΑΞΕΙΕΝ. Πημονὴν ἀρκύστατον hic, ut μηχανὰν ἀρκυσάταν in Eurip. Orest. ϒ. 1422. Vide ibi Scholiastem. PAUW. Similiter Pers. ϒ. 97.

Φιλόφρων γὰρ σαίνε-
σα τὸ πρῶτον, παράγει
βρότον ἐς ἀρκύστατα
Τόθεν ἐκ ἔστιν ὑπὲρ θνα-
τὸν ἀλύξαντα φυγεῖν. S. BUTLER.

ϒ. 1385. ΥΨΟΣ ΚΡΕΙΣΣΟΝ ΕΚΠΗΔΗΜΑΤΟΣ. Ad πημονὴν ἀρκύστατον accedere potest: sed subaudire malo κατά: κατὰ ὕψος κρεῖσσον ἐκπηδήματος. PAUW. Minime opus est ad ellipsin præpositionis κατὰ hic recurrere, ista enim ὕψος κρεῖσσον ἐκπηδήματος per appositionem cohærent cum præcedentibus πημονὴν ἀρκύστατον eaque explicant et augent. HEATH.

ϒ. 1388. ΕΣΤΗΚΑ Δ' ΕΝΘ' ΕΠΕΣ'. Constitui Agamemnonem ἐπ' ἐξειργασμένοις prope ea quæ in hac re paraveram, ubi a me cæsus est. Is. CASAUB.

ϒ. 1395. ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΧΘΟΝΟΣ ΑΙΔΟΥ ΝΕΚΡΩΝ ΣΩΤΗΡΟΣ. Alludit ad poculum Jovis σωτῆρος. Is. CASAUB. Verte, *Plutonis subterranei mortuorum servatoris gratia votiva,* id est, ut vota persolverem quæ ei olim nuncupaveram. HEATH. Poetica descriptio est mortiferi vulneris, quo quia augetur Plutonis regnum, ideo ei optabile dicitur. SCHUTZ.

ϒ. 1398. Κ' ΑΚΦΥΣΙΩΝ ΟΧΕΙΑΝ ΑΙΜΑΤΟΣ ΣΦΑΓΗΝ. Locutionem nota, quæ audacior est; σφαγὴν αἵματος pro αἷμα σφαττόμενον, αἷμα σφαγῇ προκαλέμενον. PAUW.

ϒ. 1399. ΕΡΕΜΝΗΙ ΨΑΚΑΔΙ. Sic ἐρεμνὸν αἷμα Soph. Ajac. ϒ. 377. ABRESCH.

ϒ. 1401. ΕΙ ΣΠΟΡΗΤΟΣ ΚΑΛΥΚΟΣ ΕΝ ΛΟΧΕΥΜΑΣΙΝ. *Cum satio in folliculi est puerperiis:* id est cum semen in eo est ut primum emittat germen: Tunc sc. pluvia maxime requiritur, et nimia siccitate seminis folliculus obduratus non potest esse

Digitized by Google

aperire et germen emittere. Κάλυξ folliculus omnis, quo aliquid includitur et vestitur. PAUW. Σπορητὸς ipsa sata designat, et subauditur verbum ἰσί. Verte, *cum sata calyces parturiunt.* HEATH.

γ. 1402. ΠΡΕΣΒΟΣ ΑΡΓΕΙΩΝ ΤΟΔΕ. Senes Argivi, non Agamemnon ut Stanleio inepte visum. PAUW. Argivos senes, e quibus Chorus constabat hic intelligi haud sane dubium est, at Pauwius Stanleio aliter interpretanti saltem parcere debuisset. S. BUTLER.

γ. 1403. ΧΑΙΡΟΙΤ' ΑΝ ΕΙ ΧΑΙΡΟΙΤ'. Similiter, γ. 1058. Πείθοι' ἄν εἰ πείθοι'. S. BUTLER.

Ibid. ΕΓΩ Δ' ΕΠΕΥΧΟΜΑΙ. *Ego vero facto glorior.* HEATH.

γ. 1404. ΕΙ Δ' ΗΝ ΠΡΕΠΟΝΤΩΝ. Verte, *Et si adesset rerum convenientium copia, adeo ut diis super mortuo libare possemus, hoc etiam juste fieret. Optimo quippe jure cum tantorum cratera in ædibus malorum exsecrandorum implesset, ipse reversus ebibit.* Ad περιπόντων subauditur ἀφθονία, παρουσία vel simile quiddam. Mos sc. obtinebat apud veteres Græcos, post fusos fugatosque hostes liberationis ac victoriæ grates effusis libationibus diis liberatoribus pendendi. Ita Hector apud Homer. Il. Z'. 527.

——αἶψα ποθὶ Ζεὺς
Δώῃ ἐπευχαίοισι θεοῖς αἰτιγενέτῃσι
Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
Ἐκ Τροίης ἱλάσαντας ἰὼκτιμῖδας Ἀχαιούς.

Ad hunc igitur morem cæso Agamemnone sibi maxime inviso alludit Clytæmnestra. HEATH. Malim intelligere, ἐκ, vel τί. Εἰ δ' ἦν ἐκ, vel τί τῶν περιπόντων, *si deceret;* in cæteris Heathio assentior. S. BUTLER.

γ. 1405. ΤΑΔ' ΑΝ ΔΙΚΑΙΩΣ ΗΝ. Τάδε pro κατὰ τάδε. PAUW. Hoc Pauwii se non intelligere profitetur Heath. nec quisquam, credo, alius intelliget. S. BUTLER.

Ibid. ΥΠΕΡΔΙΚΩΣ ΜΕΝ ΟΥΝ. Ὑπερδίκως si cum πλήσας junxeris, significabit, *ultra jus et fas,* si cum ἐκπίνει notabit *summo jure* quod h. l. aptius videtur. SCHUTZ.

γ. 1406. ΚΡΑΤΗΡ' ΕΝ ΔΟΜΟΙΣ ΚΑΚΩΝ ΟΔΕ ΠΑΗΣΑΣ ΑΡΑΙΩΝ. Κρατῆρα κακῶν ἀραίων πλήσας vel unice ad Iphigeniæ mactationem refertur, vel simul ad priora domus Pelopidarum piacula, velut ad cœnam Thyesteam respicitur; cf. γ. 1425. et seqq. SCHUTZ.

γ. 1413. ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. Post cæsum Agamemnonem in scenam prodeunte Clytæmnestra, regiæ fores apertæ relictæ erant, adeo ut in scenæ recessu humi stratum Agamemnonis cadaver videre posset Chorus. Hoc igitur cadaver digito monstrans Clytæmnestra dicit, Οὗτός ἐστιν Ἀγαμέμνων. *Hic quem mortuum vides Agamemnon est.* Ita in auras abiit certissima Pauwii emendatio (quam vide in Notas Varr. Critt.) HEATH.

γ. 1415. ΕΡΓΟΝ ΔΙΚΑΙΑΣ ΤΕΚΤΟΝΟΣ. Non justitiam his verbis, sed calliditatem et solertiam facinoris prædicat. SCHUTZ.

Digitized by Google

Non assentior viro cl. jure enim a se Agamemnonem trucidatum esse ubique prædicat. Cf. ϒ. 1405. 1533. S. BUTLER.

ϒ. 1416. ΤΙ ΚΑΚΟΝ Ω ΓΥΝΑΙ. Verte, *Quodnam O mulier, malum e terra nutritum esculentum aut poculentum depasta, hanc etiam e crispo mari advenientem addidisti victimam*, Agamemnonem scil. HEATH. Potius, *Ecquod tandem malum O mulier, vel esculentum terra nutritum, vel potulentum crispo maris ex æquore ortum gustasti, ut hunc tibi furorem et populares diras contraheres.* SCHUTZ. Recte ut mihi videtur Cl. Schutz. et hoc sensu doctissimus Interpres Gallus. *Quel poison de la terre, quel venin de la mer vous inspire cette rage, vous fait braver l'imprecation du peuple?* S. BUTLER.

ϒ. 1417. ΡΥΣΑΣ. De voce ῥυσᾶς Vid. Spanh. ad Aristoph. Plut. ϒ. 266. Ῥυσσὰ νῶτα dixit Eurip. Troad. ϒ. 495. ῥυσὸν πέδα Electr. ϒ. 490. γέροντας ῥυσοὺς Plat. Republ. V. p. 457. et in Timæo, p. 543. πᾶν ῥυσὸν καὶ τραχύ. ABRESCH.

ϒ. 1418. ΘΥΟΣ. In verbis τόδ' ἐπίθυ θύος supple βωμῷ, idem quippe quod illico, ϒ. 1426. θῦσαι. ABRESCH. At vero tum activum verbi ἐπιτίθημι requiretur; et quæ antecedunt satis prodeunt θύος h. l. de furore accipiendum esse. SCHUTZ.

ϒ. 1419. ΑΠΕΔΙΚΕΣ. *Abjecisti* in terram; *dejecisti* in terram: ad θύος pertinet. PAUW. Ἀπέδικες, ἀπέταμες, vel verba sunt sacrificalia (Hesych. ἀποτεμεῖν, ἁγνίσαι,) vel quod malim, intelligitur σεαυτὴν, hoc ut dicat. *Abjecisti te atque abscidisti, ut commercium tibi in posterum non futurum sit cum civibus tuis, sed odio illis sis.* Verbum ἀποδίκειν in Steph. Thes. omissum, habet quoque Eurip. Herc. Fur. ϒ. 1204. ἀπόδικε dicens ῥίθος διελὼν δεῖξαι. ABRESCH. Verte, *prostravisti, jugulasti*, scil. maritum; metaphoris a pecudum mactatione petitis. Sic infra, ϒ. 1561. κάπτεσε, κάτθαν. SCHUTZ.

ϒ. 1424. ΟΣ ΟΥ ΠΡΟΤΙΜΩΝ ΩΣΠΕΡΕΙ ΒΟΤΟΥ ΜΟΡΟΝ. Constructio hæc est, ὃς ἐκ προτιμῶν μόρον scil. θυγατρὸς, ὡσπερεὶ βοτοῦ. SCHUTZ.

ϒ. 1430. ΛΕΓΩ ΔΕ ΣΟΙ ΤΟΙΑΥΤ' ΑΠΕΙΛΕΙΝ. *Edico vero me eadem plane tibi minari.* HEATH.

ϒ. 1432. ΕΚ ΤΩΝ ΟΜΟΙΩΝ. *Secundum ea quæ dixisti:* Alludit enim ad ea quæ præcesserant, ϒ. 1419. et seqq. ubi Chorus publicas execrationes, exsilium odiumque populare Clytæmnestræ denuntiasset. Quod satis patet ex ϒ. 1421. ubi Clytæmnestra Chorum sic alloquitur, Νῦν μὲν δικάζεις, κ. τ. λ. S. BUTLER.

ϒ. 1436. ΦΟΝΟΛΑΙΒΕΙ ΤΥΧΑι. Τύχα est *casus, eventus*; et φονολαῖος τύχα, ipse φόνος: ita sc. Tragicus ore suo, ne cum vulgo loqueretur. PAUW. Verterim, *ut igitur cæde jam peracta insanit mens tua, at illa tamen sanguinis gutta in oculis* (ϒ. 1399.) *non tibi impune erit.* Adhuc *te oportet amicis orbatam plagam plaga pendere.* S. BUTLER.

ϒ. 1437. ΑΙΜΟΣ ΕΠ' ΟΜΜΑΤΩΝ. Αἷμος αἵματος erit αἷμα λιταῖς καὶ ἄφθονον. Soph. Antig. ϒ. 1034.

Digitized by Google

Ἀνδροφθόρου βεβρῶτις αἵματος λίπος.

Ad sensum quod attinet, puto intelligi istam ψιχάδα φοινίας δρόσου, qua se aspersam dixerat, ℣. 1399. Hoc ut dicat Chorus. *Adspersam geris sanguinis maculam nondum vindicatam, adhuc te oportet flagitium flagitio cumulare?* et per interrogationem legendum. ABRESCH.

℣. 1439. ΤΥΜΜΑ ΤΥΜΜΑ ΤΙΣΑΙ. Legendum τύμματι (vid. Notas Varr. Critt.) unde locum habes gemellum apud Æschylum nostratem, *Measure for Measure, Act* V.

An Angelo for Claudio, Death for Death.

S. BUTLER.

℣. 1441. ΤΕΛΕΙΟΝ—ΔΙΚΗΝ. Haud recte interpres *peractam ultionem*, pro *Dicen perfectricem*. Proprium hic Δίκη, ut Ἄτη et Ἐρινύς. ABRESCH.

℣. 1443. ΟΥ ΜΟΙ ΦΟΒΟΥ ΜΕΛΑΘΡΟΝ ΕΛΠΙΣ ΕΜΠΑΤΕΙΝ. Φόβου ἐλπὶς pro φόβος, et μέλαθρον accipio simpliciter pro *ædibus* et *palatio* Clytæmnestræ, ut ἐμπατεῖν μέλαθρον sit *inhabitare ædes*. Vid. ad Pers. ℣. 448. et respiciatur ad ea, quæ Chorus de exilio dixerat, ℣. 1420. Cf. ℣. 1439. ABRESCH. Pauci fortasse erunt quibus Abreschii interpretatio valde placebit. Nihil aliud hic significari quam *non metuam* jam docuit Pauwius, quem vide in Notas Varr. Critt. Confitendum est tamen hæc nimis turgide ab Æschylo proferri, ipsumque orationis colorem aliquid in se habere cujus simile haud facile reperias. S. BUTLER.

℣. 1447. ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΤΗΣΔΕ ΛΥΜΑΝΤΗΡΙΟΣ. Λυμαντήριος est Agamemnon, ad Cassandram referri vetat ℣. 1449. et seqq. et qui posset? cum subdat poeta, ἥτε αἰχμάλωτος—καὶ κοινόλεκτος τῇδε. Tum γυναικὸς τῆσδε pro ἐμοῦ. Cf. Sept. Theb. ℣. 653. ABRESCH. *Mulieris illius*, Cassandræ scil. *corruptor*. SCHUTZ. Malim cum Abreschio γυναικὸς τῆσδε pro ipsa Clytæmnestra δεικτικῶς accipere, non minus ob sequens ἥτ' αἰχμάλωτος quam ob Χρυσηΐδων μείλιγμα, ita enim opponuntur λυμαντήριος et μείλιγμα, ut se spretam ac proditam, Chryseidas illas ac Cassandram dilectas queratur. Qui de Cassandra interpretantur ad id forte ducuntur voce λυμαντήριος, quæ tamen æque Clytæmnestræ convenit. Λυμηνάμενος enim est Hesych. αἰκισάμενος. Suid. Λύμη· βλάβη· φθορά· ὕβρις. Λυμαντήριον sui itaque Agamemnonem vocat Clytæmnestra, ut qui ὕβριν ipsi, sive αἰκίαν, dum captivas deperiret, intulisset. S. BUTLER.

℣. 1448. ΧΡΥΣΗΙΔΩΝ ΜΕΙΛΙΓΜΑ. Amare marito Chryseidis amores exprobrat; de quibus jam olim audiverat. SCHUTZ. Nec prætereundus amarus ille sarcasmus quo Χρυσηΐδων adhibuerit in plurali numero. S. BUTLER.

℣. 1452. ΙΣΤΟΤΡΙΒΗΣ. Ἰστρίβης ἐν τοῖς ἅπαξ λεγομένοις censeri potest, et proprie est ἡ περὶ τὸν ἱστὸν τρίβεται. Nauticum videtur fuisse convicium, cujus ratio, quod in talibus sæpe accidit, nobis

Digitized by Google

hodie non satis est perspecta. Subintelligi vero debet præpositio ἀπό, ad ναυτίλων σιλμάτων, *quæ nautica super transtra huc advecta est.* HEATH.

Ibid. ΑΤΙΜΑ Δ' ΟΥΚ ΕΠΡΑΞΑΤΗΝ. Verte, *pœna vero eorum facinoribus haud defuit.* HEATH.

γ. 1456. ΕΥΝΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΜΑ. Εὐνῆς cum παρουσίαμα (vid. Notas Varr. Critt.) arctissime cohæret ac si unum esset vocabulum, a quo pendet τῆς ἐμῆς χλιδῆς; quasi scripsisset poeta, εὐνῆς ὄψωσμα παρὰ τὴν ἐμὴν χλιδήν. Verte, *Mihi vero superinduxit thalami cupedias clam sibi paratas præter delicias meas,* id est, quanquam adhuc forma integra et præstante gaudeam. HEATH. Verum Clytæmnestra his verbis eam non amplius accusat pellicatus nomine, quod jam antea fecerat; sed potius se de pellice triumphasse, eamque interfecisse gloriatur. Quamobrem ἐπήγαγεν cum κεῖται continuandum censeo; *Jacet hujus amasia,* et morte sua *lecto meo* h. e. consuetudini cum Ægistho, *cumulum voluptatis* addidit. SCHUTZ. Ad mentem Heath. videtur accedere doctissimus Interpres Gallicus, *Qu'il amenoit pour suppléer au plaisirs incomplets de la couche d'une épouse,* quæ quidem constructio probari possit, sed verba ipsa paulo aliter videntur jungenda quam conjunxit Heath. et sic quidem, ἐμοὶ δ' ἐπήγαγεν παρουσίαμα χλιδῆς τῆς ἐμῆς εὐνῆς. Sed minus commode ad Agamemnonem refertur ἐπήγαγεν cum præcedens κεῖται ad Cassandram procul dubio spectet. Cum igitur utrumque verbum eodem videatur pertinere malui cum Schutzio interpretari, *Jacet hujus amasia* et morte sua *mihi præter spem attulit cupedias ad lecti mei voluptatem.* S. BUTLER.

γ. 1457. ΦΕΥ ΤΙΣ ΑΝ. Chorus occiso rege mortem sibi precatur facilem μὴ περιώδυνος, ac subitaneam μήδε δεμνιοτάρης. S. BUTLER.

γ. 1460. ΑΤΕΛΕΥΤΟΝ ΥΠΝΟΝ. *Somnum fine carentem: nox una dormienda.* PAUW.

γ. 1462. ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΔΙΑΙ. Propter Helenam. PAUW.

γ. 1463. ΠΡΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ. Mulieris manu, Clytæmnestræ, sc. ut patet ex γ. 1467—1470. In versu præcedente γυναικὸς δικαὶ ad Helenam referri deberi recte arguit Pauw. Helenæ ergo pertulit multa Agamemnon, Clytæmnestræ *manu vitam perdidit.* HEATH.

γ. 1464. ΙΩ ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ, κ. τ. λ. Nemo interpretum veram hujus carminis mentem perspexit. *Heu iniquam Helenam* h. e. perfidam adulteram matrimonii jus violantem, *imo quæ multas admodum multas ante Trojam animas perdidisti, nunc vero jam nobilem et claram* (Agamemnonis animam) *ob inexpiabilem sanguinem* (scil. mactatæ Iphigeniæ cujus cæde, absque te fuisset, pater omnino supersedisset) *defloraſti,* (h. e. cædi uxoris filiam ulciscentis objecisti.) *Sane tum* cum Iphigeniæ sacrificium parabatur) *Eris* (rixa inter Agamemnonem et Clytæmnestram) *in ædibus erat domitrix viri calamitas,* (nempe quia ex ista rixa

Digitized by Google

ortum est implacabile Clytæmnestræ odium, quod nunc tandem Agamemnonem vita privavit) Veritatem hujus interpretationis, ut de proximo verborum contextu nihil dicam, optime adstruunt illa, quæ supra in Calchantis vaticinio dicta audivimus, ϒ. 151—161. SCHUTZ. Cum prior Semichorus (nam ubique hic pro XO. reponimus HMIX) Agamemnonem deflesset, quod multa ob fœminam (Helenam sc.) sustinuisset multaque a fœmina (Clytæmnestra) passus esset, pergit alter Semichorus hæc paulo plenius exsequi, ac primum Helenam mox Clytæmnestram graviter incusat. *Heu iniquam Helenam quæ multas una sane multas animas ad Trojam perdidisti, nunc autem* Clytæmnestra *nobilem tu claramque* Agamemnonis *animam decerpsisti,* (perdidisti.) *Certe aliqua tum fuit in ædibus discordia viri eheu nimium subacti calamitas.* S. BUTLER.

ϒ. 1468. ΕΠΗΝΘΙΣΩ. Vertendum certe, si sana sunt omnia, *abundasti,* quo sensu semper apud Æschylum occurrit. Cf. Choeph. ϒ. 148. Sept. Theb. ϒ. 958. Ut ἐπανθίζειν δ' αἷμα idem valeat quod ἐπανθίζειν αἵματι. Sed cf. Notas Varr. Critt. S. BUTLER.

ϒ. 1469. ΗΤΙΣ ΗΝ ΤΟΤ', κ. τ. λ. Verba ita distinguenda ut sensum habeant aptum, Ἥτις ἦν τοτ' ἐν δόμοις Ἔρις ἰρίδματος ἀνδρὸς οἰζύς, scil. ἐγένετο. Ἐρίδματος ab ἐρὶ et δμητὸς vel δμὴς, δμὴς δμητὸς, utrumque bonum, ἄνδρος Agamemnonis. PAUW.

ϒ. 1470. ΕΡΙΔΜΑΤΟΣ. Verte, *Discordia nimium quam connubio juncta viri ærumna.* Ἔρις vocatur hic Clytæmnestra. Juxta eandem etiam analogiam quæ Minerva ἀδάματος θεὰ dicitur, et παρθένος ἀδμὴς *est virgo jugum maritale nondum passa,* ἰρίδματος erit *quæ nimium matrimonio conjuncta est,* id est, quam optandum erat nunquam cum viro matrimonio fuisse junctam. HEATH.

ϒ. 1476. ΑΞΥΣΤΑΤΟΝ ΑΛΓΟΣ. *Dolorem qui haud facile sisti potest, insanabile malum.* SCHUTZ. *Des larmes intarissables,* Interpres Gallus. Vocem ἀξύστατον, ut hic ab Æschylo usurpatur vix explicant Lexicographi, Est autem συνίστημι *consisto:* ἀξύστατον igitur h. l. *quod consistere nequit* ideoque *quod modum omnem superat.* S. BUTLER.

ϒ. 1478. ΔΙΦΥΕΙΣΙ ΤΑΝΤΑΛΙΔΑΙΣΙΝ. Rectius de Atreo et Thyesta quam de Agamemnone et Menelao accipias. Semper enim Choro obversantur illorum piacula quæ etiam in posteris puniuntur. SCHUTZ.

ϒ. 1479. ΚΡΑΤΟΣ ΙΣΟΡΥΧΟΝ, κ. τ. λ. Verte, *victoria quidem mulierum opera,* Helenæ et Clytæmnestræ, *pari ambarum animo reportata quæ cor mihi mordet, potiris.* Helenæ et Clytæmnestræ facinora supra inter se contulerat Chorus. Helena multos sub Troja, Clytæmnestra unum, præcipuum vero et πολλῶν ἀντάξιον ἄλλων, domi perdiderat. Hic eandem comparationem continuam addit. Victoriam quam earum opera Genius familiæ Pelopidarum infestus reportaverat, parem in ambabus animum indicare. HEATH. De sola Clytæmnestra hic loqui Chorum arbitror,

Digitized by Google

ἐκ γυναικῶν posito pro ἐκ γυναικός. *Adeo tu mulieri victoriam præbes, æquam ejus ferociæ, quæ quidem victoria mihi animum mordet ac lacerat.* Κράτος est felix facinorum Clytæmnestræ successus et quod inde oriebatur muliebre imperium. SCHUTZ. Hæc si satis salva sint habenda ad utramque Helenam et Clytæmnestram traherem præsertim cum διφυεῖσι præcesserit. Habent enim ni fallor comparationem malorum quæ Atreo et Thyestæ illata sunt, cum iis quæ per Helenam et Clytæmnestram Menelao et Agamemnoni contigerunt. Id notat vox ἰσόψυχον, quæ h. l. nihil aliud quam simpl. ἴσον, *par* vel simile valet. Verterim igitur, *O Genie quæ in hasce domos et geminos Tantalidas* (Atreum et Thyestem) *gravis incumbis, par robur jam per fœminas* (Hel. scilicet et Clytæmnestram) *quo mihi cor angitur, exerces. Illa vero corvi instar invisi astans corpori hymnum etiam* (epinicium) *gloriatur cantare.* S. BUTLER.

γ. 1481. ΕΠΙ ΔΕ ΣΩΜΑΤΟΣ. Agamemnonis. PAUW.

γ. 1487. ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΡ ΕΡΩΣ. *Per eum enim alitur in visceribus amor sugendi sanguinis: priusquam cesset,* expiatum sit, *vetus piaculum, recens sanguis effunditur.* Is. CASAUB. Verte, *ex illo enim tempore quo cupido sanguinem lambendi in visceribus Genii illius alitur priusquam cessarit vetus calamitas, novus denuo profunditur sanguis.* HEATH. Pessime Heath. ἐκ τοῦ quasi de tempore et πίῃ de genio dictum sumsit. Verte, *Eo enim auctore fit ut sanguinem lambendi dira libido in visceribus* eorum qui ex hac gente orti sunt, seu posterorum Tantali, *alatur,* ita *ut priusquam antiquus dolor cessaverit, novus cruor manet.* SCHUTZ.

γ. 1491. ΑΙΝΕΙΣ. Non est hic *laudas* sed *esse assentiris,* et eodem sensu intelligi debet nomen αἶνος quod mox sequitur. HEATH. Noli cum Heathio exponere, *esse assentiris,* nihil aliud est quam *narras, commemoras.* SCHUTZ.

γ. 1498. ΙΩ ΙΩ ΒΑΣΙΛΕΥ ΒΑΣΙΛΕΥ. Epiphonema affectus plenissimum cui ex repetitione, ut bene monuit Schutz. mira vis accedit. S. BUTLER.

γ. 1501. ΑΡΑΧΝΗΣ ΕΝ ΥΦΑΣΜΑΤΙ ΤΩΙΔ'. A nefanda muliere sic veste captus, quemadmodum aranea bestiolam cassibus suis irretire solet. SCHUTZ.

γ. 1503. ΩΜΟΙ ΜΟΙ ΚΟΙΤΑΝ ΤΑΝΔ' ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΟΝ. Scriptum pro κατὰ κοίταν τάνδ'. Ἀνελεύθερον κοίταν *mortem* male explicat Stanleius. *Lectum et uxorem intellige:* Ita servi mactant contubernales non liberi conjuges suos. PAUW. Κοίταν hic idem significat ac infra, γ. 1549. χαμαίνας δρώσιν *vas* se. *balneatorium* in quo trucidatus tunc jacebat Agamemnon. Hoc mortis genus ἀνελεύθερον et Agamemnone indignum existimabat Chorus: ἀνελεύθερον esse negat respondens Clytæmnestra infra, γ. 1530. HEATH. Κοίταν ex antecedente κεῖσαι explicandum est, *Heu! quam ignobiliter jaces;* non de *vase balneatorio* ut Heathius opinatur intelligendum. SCHUTZ. Omnino recte Schutz.

Digitized by Google

ceterum hæc tanquam per parenthesin interjici monuimus in Notis Varr. Critt. S. BUTLER.

ϒ. 1514. ΩΣ ΜΕΝ ΑΝΑΙΤΙΟΣ. *Te quidem ab hujus cædis culpa immunem esse quis affirmare ausit. Ubi, ubi?* scil. reperiatur qui talia dicere audeat? *Fieri tamen potuit ut dæmon aliquis paternorum scelerum vindex te adjuverit.* SCHUTZ.

ϒ. 1516. ΠΑΤΡΟΘΕΝ ΔΕ ΣΥΛΑΗΠΤΩΡ ΓΕΝΟΙΤ' ΑΝ ΑΛΑΣΤΩΡ. Verte, *paternus vero malus Genius esse potuit adjutor.* Πατρόθεν ἀλάστωρ idem est ac ὁ παλαιὸς Ἀτρέως ἀλάστωρ supra, ϒ. 1510. memoratus. Eum Clytæmnestræ adjutorem hujus cædis esse potuisse dicit Chorus, ipsam tamen non esse insontem. HEATH.

ϒ. 1532. ΔΟΛΙΑΝ ΑΤΗΝ ΟΙΚΟΙΣΙΝ ΕΘΗΚ'. Δολίαν ἄτην h. l. potius proprium Ates quam appellativum nomen esse videtur. Sensus quidem, utrumvis eligas, idem est, sed si proprium nomen sit, elegantiorem habet e translatione elocutionem. SCHUTZ.

ϒ. 1533. ΕΜΟΝ ΕΚ ΤΟΥΔ' ΕΡΝΟΣ ΑΕΡΘΕΝ. Ἔρνος ἀειρθὲν ἐκ τῶνδε non exprimit illud Latinorum *sublatum* de liberis quos pater pro suis agnoscit, sed figuratius dictum de ἔρνει quod in altum crescit ex stipite et ima arbore: Moneo ne male accipias. PAUW. Cf. Eumen. ϒ. 664. Et sic Lat. *Germen.* De cervi cornibus adhibuit Oppian. Cyneg. ϒ. 194. ABRESCH.

ϒ. 1536. ΜΗΔΕΝ ΕΝ ΑΙΔΟΥ ΜΕΓΑΛΑΥΧΕΙΤΩ. *Profecto non habet quod apud inferos glorietur* magna se injuria scil. affectum querens. SCHUTZ. Accipio simpl. *non habet unde glorietur,* nihil causæ est illi cur apud inferos insolenter se gerat, cur ob immolatam Iphigeniam se efferat cum ea quæ meritus sit pertulerit. Cf. Horat. Sat. II. 3. 187. et seqq. S. BUTLER.

ϒ. 1540. ΕΥΠΑΛΑΜΝΟΝ ΜΕΡΙΜΝΑΝ. Stanl. arcte jungit τρέπωμαι εὐπάλαμνον μέριμναν: Vix accedo: nam ὅπα τρέπωμαι esse mavult Græce *quo me convertam:* Quare κατὰ subaudiendum potius: ὅπα τρέπωμαι κατὰ μέριμναν εὐπάλαμνον, *quo me convertam cura sedula et consilio bene capto.* PAUW. Εὐπάλαμνος μέριμνα *agilis cura,* h. e. *intentissima.* Hoc nimirum innuunt senes, se frustra, quamvis omnem curam cogitationemque intendant, præsidium quærere, quo intereuntis Atridarum domus ruina fulciri possit. SCHUTZ. Recte vidit Pauwius vim mediam verbi τρέπομαι et κατὰ subaudiri jussit. S. BUTLER.

ϕ. 1543. ΨΕΚΑΣ ΔΕ ΛΗΓΕΙ. *Guttatim enim* sanguine pluere *desiit.* Cædium in hac familia multitudinem in dies augescentem cum sanguinis pluvia comparat, quæ primum guttatim labitur, deinde in imbrem versa, quasi continuum sanguinis torrentem maximo cum sonitu effundit. SCHUTZ.

ϒ. 1544. ΔΙΚΗ Δ' ΕΠ' ΑΛΛΟ ΠΡΑΓΜΑ, κ. τ. λ. Lege Δίκην (vid. Notas Varr. Critt.) et verte, *Vindictam vero in aliam perniciem acuit ad alias cotes fatum.* Chorus sc. vaticino spiritu quodammodo abreptus, pœnas quas postea et Clytæmnestræ matri et Ægistho ob cædem paternam irrogavit Orestes, prævidet simul, et, obscurius licet, prædicit. De vindicta enim quæ

Digitized by Google

non nisi post tempus aliquod interpositum consummari debebat hic agi constat ex verbis proxime præcedentibus, ψίκας δὲ λήγει, procella vero ad tempus resedit. HEATH. Pulcherrima, si rite intelligatur, allegoria: *Fatum seu Parca vindictam jam adversus aliud crimen aliis cotibus acuit*, h. e. novo Clytæmnestræ facinori novus jam ultor paratur. Δίκη cum ferro quod acuitur, Orestes autem cum cote qua ferrum acutum redditur, comparatur; quia Μοῖρα eum tanquam vindictæ instrumentum adhibitura erat. SCHUTZ.

γ'. 1548. ΑΡΓΥΡΟΤΟΙΧΟΥ ΔΡΟΙΤΑΣ. — Δροίτη non loculus, sed alveus balnatorius, super quo mactatus erat Agamemnon, et in quo cadaver ejus jacebat. Hoc aptius est quam si de loculo exponatur. SCHUTZ. At non male Interpres Britannus,

> *Ere I had seen him lodged with thee, and shrunk*
> *To the brief compass of a silver urn.*

Et in hoc sensu Eustath. ad Odyss. Μ'. 357. Καὶ δρύτη δέ φασι, σύλος κυρίως ἡ ξυλίνη, ὡς ἀπὸ δρυός· ἧς ἡ χρῆσις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Ἀγαμέμνονι· ἡ δὲ διὰ διφθόγγου γεάφεται ἡ δροίτη ἐκεῖ διὰ τὸν οἶτον, ὃ κωλύει τοῦτο τὴν ῥηθεῖσαν ἑρμηνείαν αὐτῆς, συγκέκοπται γὰρ ἐκ τοῦ δρυοίτη, σύελος ἢ λάρναξ ἐπὶ τεθνεῶσι. S. BUTLER.

γ'. 1553. ΑΠΟΚΩΚΥΣΑΙ ΨΥΧΗΝ, Infinitiva ἀποκωκῦσαι et ἐπικράναι pendent a verbo τλήσῃ præcedente. HEATH.

γ'. 1556. ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΣ ΑΙΝΟΣ. Elogii mos Græciam Romamque ab Ægypto, seu potius amore bonorum, vanitate simulantium profectus viguit, donec in communem occideret formulam. Jo. MULLER.

γ'. 1563. ΟΥΚ ΥΠΟ ΚΛΑΥΘΜΩΝ ΤΩΝ ΕΞ ΟΙΚΩΝ. Κλαυθμῶν τῶν ἐξ οἴκων dupliciter accipi potest: κλαυθμοὶ οἱ ἐξ οἴκων sunt lessus qui ex ædibus veniunt: κλαυθμοὶ τῶν ἐξ οἴκων lessus eorum, qui in ædibus sunt: οἱ ἐξ οἴκων, domestici, qui ad domum pertinent. Utrumque bonum, sed melius posterius, quia Ἰφιγένια sequitur, et sic personæ opponuntur personis, partesque orationis sibi sunt similes: et ædes, et qui in ædibus sunt, eum non lugebunt: exultant enim cæde et cadavere hoc, prout decet. Sed, &c. PAUW.

γ'. 1564. ΑΛΛ' ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΝ ΙΝ, κ. τ. λ. Non hic a domesticis lugebitur, sed in Orco ab Iphigenia excipietur osculo: nihil acerbius: pro luctu erit osculum, et filia occisa gaudebit patrem occidentem in Orco videns vicissim occisum: non poterat improba improbius loqui. Perbene ideo Chorus. Ὄπιθος ἦν τόδ' αὖτ' ὀνείδους. PAUW.

γ'. 1566. ΠΡΟΣ ΩΚΥΠΟΡΟΝ ΠΟΡΘΜΕΥΜ' ΑΧΕΩΝ. Descriptio Acherontis habita simul nominis ratione quod significare volunt i. q. ὁ τὰ ἄχια ῥέων. Cf. Etymol. M. in hac voce et Eustath. ad Il. p. 157. Apollodorus in fragm. ap. Stob. (p. 1047. Edit. Heynii) ἐκ τῶν γὰρ τοιούτων ὁρμώμενοι πιθανῶν καὶ τὴν ἐν Ἅιδου πομιζομένην

Digitized by Google

ποταμὲς κατωμάκασιν. Ἀχέροντα μὲν διὰ τα ἄχη ὡς καὶ Μελανιππίδης ἐν Περσεφόνῃ. Καλεῖται δ' ἐν κόλποισι γαίας ἀχέεσσι πεοῤῥέων Ἀχέρων. Ἔτι καὶ Λικύμνιός φησι· Μυρίαις παγαῖς δακρύων ἀχέων τε βρύει. Καὶ πάλιν· Ἀχέρων ἄχεα πορθμεύει βροτοῖσιν. SCHUTZ.

ν. 1569. ΟΝΕΙΔΟΣ ΗΚΕΙ. Hujus Antistrophæ veram sententiam minus assecuti videntur interpretes. Ita verte: *Convicium hoc exprobratione nostra vicissim videtur natum. Acerbo autem certamine dirimentur hæ lites. Abripit illa,* Iphigenia sc. *eum qui ipsam olim abripuit,* nempe Agamemnonem, *luit vero pœnas,* ejus *interfector. Manetque, siquidem Jupiter per temporis spatia perennat, ut patiatur vicissim is qui patravit. Quis enim prolem legitimam facile domo exturbet? Animis nostris fixum et ratum sedet quasi glutine junctum Atridarum stirpi adhærere.* Hæc ultima Orestem respiciunt, quem paternam cædem ulturum sibique Mycenarum sceptrum asserturum, mox adfore prædicit chorus. HEATH. *Probrum hoc succedit probro;* h. e. multis aliis improbe factis et dictis novum illud additur, acerbum scil. in maritum dicterium, ν. 1562. et seqq. *Difficilia vero sunt judicatu* quorsum evasura sint. *Auferentem* (Iphigeniæ interfectorem, Agamemnonem) *aufert,* (Clytæmnestra et Ægisthus,) *pœnam vero luit idem qui interfecerat,* scil. regem. *Semper autem dum Jovis imperium manebit, lex quoque illa manebit, ut qui fecit patiatur,* h. e. ut per quod quis peccavit eodem et puniatur. SCHUTZ. Verior mihi videtur interpretatio Heathii, τὸ καίων ad Agamemnonem non ad Ægisthum et Clytæmnestram referentis; illud μίμνοντος ἐν χρόνῳ Διὸς non absolute acceperim de Jovis immortalitate, sed de certo, quamvis lento, ejus consilio in pœna scelerum exigenda. Vide nos in Notis Varr. Critt. Eadem est sententia in Choeph. quanta cum gravitate expressa! ν. 309.

——τἀφειλόμενον
Πράσσουσα Δίκη μέγ' αὔτεῖ.
Ἀντὶ δὲ πληγῆς φονίας φονίαν
Πληγὴν τινέτω· δράσαντι παθεῖν
Τριγέρων μῦθος τάδε φωνεῖ. S. BUTLER.

ν. 1571. ΕΚΤΙΝΕΙ Δ' Ο ΚΑΙΝΩΝ. Juxta Homericum illud καὶ δὲ κτανέοντα κατέκτα. Is. CASAUB.

ν. 1574. ΤΙΣ ΑΝ ΓΟΝΑΝ ΡΑΙΟΝ ΕΚΒΑΛΟΙ ΔΟΜΩΝ, κ. τ. λ. Quo hæc pertinent, et quem sensum habent? Dicam quod suspicor et verum puto: pertinent ad flagitiorum pœnam, quæ ex ipsis flagitiis nascitur, ut ex matre proles: Φέρει φερύντα, ἐκτίνει δ' κτανών, μίμνει παθεῖν τὸν ἔρξαντα. Qui enim aliter fieri potest, ubi pœna est flagitiorum gnata, et nemo facile prolem legitimam ejicere potest domo, atque adeo flagitia etiam non facile abdicare possunt pœnam. Quod sequitur, κεκόλληται γένος πρόσάψαι, eodem pertinet. *Glutine junctum est genus ut liget et compingat;* ideo glutine juncta est progenies, ut cohæreat et nexa sit arcte

Digitized by Google

parentibus: sentisne? κεκόλληται προσάψαι Græcismus est satis notus. Pauw. Hoc de Oreste, quem Clytæmnestra quasi legaverat, intelligi volunt senes, sed ambigue tamen loquuntur, ut etiam ad Iphigeniam quodammodo trahi possit. Atque sic regina videtur verba accipere. Schutz. Verte, *Quasi glutine conjunctum est genus ut adhæreat*, domibus scil. S. Butler.

γ. 1575. ΚΕΚΟΛΛΗΤΑΙ ΓΕΝΟΣ ΠΡΟΣΑΨΑΙ. *Constitutum est patri genus adjicere.* Is. Casaub.

γ. 1576. ΕΣ ΤΟΝΔ' ΕΝΕΒΗ. (Vid. Notas Varr. Critt.) Injecta a choro successionis mentione, quæ ad Orestem jure pertinebat, hanc statim arripit occasionem Clytæmnestra conditionem proponendi, qua rata habita, omnia denuo conciliari, et sibi Ægisthoque facinoris peracti impunitatem præstari posse, sperabat. Profitetur igitur, juramento etiam interposito, se in hac decisione Chori de regni successione quanquam non admodum, ut fatetur, grata, acquieturam, et propriis facultatibus quanquam oppido modicis fore contentam, modo Genius ille sinister Plisthenidarum familiæ infensus ædibus tantum exturbetur, neque imposterum superstites mutuis inter se cædibus committere permittatur, id est, ea lege, ut sceleris quo se modo contaminaverat concedatur impunitas, et omnia præterita sub oblivione perpetua sepeliantur. Hæc, ni fallor hujus pericopes est sententia, hic scopus. Verte igitur, *In hunc incidisti, veritate consentiente, nec sine afflatu divino sermonem. Ego igitur astipulor, juramento interposito Plisthenidarum Genio obstricta, me hisce quidem conditionibus contentam fore etsi alioquin parum gratis. Ille vero dehinc ædes hasce relinquat, ut aliam familiam cædibus mutuo illatis atterat. Possessionum autem etiamsi partem modicam habeam mihi omnino sufficit, dummodo insanias mutua cæde furentes domibus hisce abegerim.* Heath. Verte, *Ego vero jam Genio Plisthenidarum juramento pollicita, hæc ferre volo, quamvis difficilia toleratu sint, modo is jam discedat ex his ædibus, et aliam potius familiam mutuis propinquorum cædibus atterat.* Τάδε μὲν φέρειν referendum ad Chori contumelias et convicia, quæ in reginam licentiosissime conjecerat. Hæc se negat ulturam, sed patienter potius laturam esse, ne plus etiam forte sanguinis profundatur. Quam verborum interpretationem liquido confirmant ea, quæ infra dicuntur a Clytæmnestra, γ. 1663. et seqq. Heathii autem explicatio prorsus discrepat ab iis quæ in fine hujus fabulæ ab ipsa Clytæmnestra dicuntur; quæ tantum abest ut Oresti regnum concedere velit, ut potius secum Ægistho Argivis imperaturam denuntiet, γ. ult. Neque vero, quod Heathius fingit, vel verbo sibi impunitatem sceleris paciscitur; utpote quæ sibi jure Agamemnonem occidisse videbatur, adeoque pœnas ne metuebat quidem. Schutz.

γ. 1578. ΠΛΕΙΣΘΕΝΙΔΑΝ. Sic γ. 1611.

——πᾶν τὸ Πλεισθένους γένος. S. Butler.

Digitized by Google

Invidiose dicit Πλισθενιδᾶν. Plisthenes duo fuerunt; utriusque impia cædes. Unum Atreus filium, quem pater educaverat, imprudens interfecit, Hygin. 86., alterum vero fratrem comedendum Thyesti apposuit, ibid. 88. Scholiastes Homeri, quem Stanleius excitat, illum Agamemnonis Menelaique verum patrem, nostro judicio, bene, dicit. Prævaluit Atridas vocari, (γ. 1592) quia neque Plisthenes regnavit, nec alendis filiis vixit, nec jugi appellatione infaustum nomen in avita domo repeti voluerunt. Jo. Muller.

γ. 1583. κτεανων τε μερος. *Bonorum vero etiamsi vel parvam portionem possideam, omnia mihi sufficient quantacunque sint, modo mihi contigerit insanias mutuarum cædium ædibus expellere.* In his Clytæmnestra nihil aliud profitetur, nisi seriam animi voluntatem, qua ut in posterum Pelopidarum domus tranquilla sit et ab ejusmodi calamitatibus immunis precatur. Quam quidem tranquillitatem, se vel cum aliqua bonorum jactura redimere velle ostendit. Non autem ideo se Oresti imperium cedere velle pollicetur, quod frustra Heathius ex hac sermonis clausula elicere conatur. Schutz.

γ. 1586. Ω φεγγος ευφρον. Venit Ægisthus super Agamemnonis cæde exsultans, et piacula quorum ille ultionem expertus sit, enarrans. Schutz. Ægisthi personam, quamvis in ipso fine dramatis, miro cum artificio depinxit Æschylus, prosperis in rebus insolentem, sua ipsius scelera speciosa retributionis nomine obtegentem, quin et divinam quoque justitiam secum facere fingentem, et adversus imbelles senes, quod pravitatis et ignaviæ certissimum indicium est, jactantiorem. S. Butler.

γ. 1589. υφαντοις εν πεπλοις ερινυων. Veste illa qua irretitus erat Agamemnon, Cf. γ. 1391. 1121. Schutz.

γ. 1591. χερος πατρωιας. *Cum pœnas* dederit *pro* scelestissimo *patris* Atrei *facinore* qui fratri Thyestæ liberos comedendos præbuerat, ut ipse mox narraturus est. Schutz.

γ. 1594. αμφιλεκτος ων κρατει. *Cum de imperio inter se contenderent.* Aliter atque alii poetæ Thyestis Atreique fabulam informat. Fingit enim dissensum inter utrumque fratrem de imperio, quemadmodum inter Eteoclem et Polynicen fuisse; deinde Thyestem ab Atreo in exsilium actum, paulo post rediisse et salutis causa ad aram confugisse. Tum Atreum eum horrendis illis et sceleratis epulis excepisse. Verum verior fabula, quam Seneca quoque in Thyeste sequitur, Atreum ac Thyestem alternis annis regnandi vices pepigisse tradit. Thyestem vero ab Aërope fratris uxore, quam in adulterium pellexerat, adjutum, aurei velleris arietem cujus possessori regnum fatis destinatum erat abstulisse, tum in exsilium abiisse, paulo post ab Atreo per speciem reconciliatæ voluntatis revocatum. Schutz.

γ. 1596. και προστροπαιος. εστιας μολων παλιν. Nempe Thyestes ex Æschyli quidem narratione, sponte redire ausus ad

Digitized by Google

aram supplex confugit, idque ei saluti fuit. Nisi enim hoc modo sibi prospexisset, sanguine suo paternum solum cruentasset, a fratre scil. occisus. Itaque προστρόπαιος ἱερίας μολὼν πάλιν non tantum significat *supplex ad domum rediens*, sed ita domum reversus, ut statim supplex ad aram domesticam confugeret; et in his quidem verbis, προστρόπαιος ἱερίας, causa latet cur μοῖραν εὔρετ' ἀσφαλῆ. SCHUTZ.

γ. 1603. ΧΕΡΩΝ ΑΚΡΟΥΣ ΚΤΕΝΑΣ. Periphrasis est manuum. Manus enim et pedes puerorum, quibus humanæ carnes agnosci potuissent, Atreus iis qui superiori mensæ lateri viritim assidebant, (Cf. Notas Varr. Critt.) h. e. Thyestæ ejusque comitibus tantisper abscondebat, donec se carnibus ingurgitassent. Cf. Herod. I. 119. SCHUTZ.

γ. 1604. ΕΘΡΥΠΤ' ΑΝΩΘΕΝ, κ. τ. λ. Ὁ καθήμενος, ἀνδρακὼς ἔθρυπτεν, ἄνωθεν τὰ ποδήρη καὶ ἄκρας χερῶν κτένας: Illa jacebant in supremo ferculo; idque ἄνωθεν denotat: Quisque autem accumbentium viritim ἔθρυπτεν sibique avellebat partes manuum et pedum extremas, ipsos nempe digitos: et sic frangebantur nempe membra illa atque discerpebantur, ἔθρυπτε καθήμενος pro ἔθρυπτον καθήμενοι: sententia est aperta, et verba etiam sunt minime obscura. PAUW.

γ. 1605. ΑΣΗΜΑ Δ' ΑΥΤΩΝ. Carnium partes, quæ internosci haud facile poterant, cujus generis essent, in quibus certe humanas esse nulla suboriri poterat suspicio. SCHUTZ.

γ. 1607. ΕΣΦΕΙ ΒΟΡΑΝ ΑΣΩΤΟΝ, κ. τ. λ. *Atque sic devoravit* Thyestes filiorum carnes, *cibum*, Atrei *generi, ut vides, exitialem.* Sed cf. si placet, Seneç. Thyest. γ. 971—1069. Senties quantum intersit inter Æschylum et Senecam, h. e. inter sobrium sapientemque poetam, et inter tumidum ac φορτικόν. SCHUTZ. Βορὰν ἄσωτον *cibum perniciosum et exitialem*, qui *nihil sani* in se habuit. Transit deinde vocabulum ad deperditos ac decoctores ut satis notum. S. BUTLER.

γ. 1608. ΩΜΩΞΕΝ. Incredibile est quam paucis verbis hic quam multa dicantur; *suspiravit, recidit*, carnes quas comederat, *evomuit.* (Vid. Notas Varr. Critt.) Tribus verbis pinguntur atrocissimus dolor, terror exanimans pæne, nausea, qualis ex cognito humanarum carnium esu consequi debebat. Equidem uno hoc versiculo multo magis afficior, quam tota illa Senecæ quam supra memoravi scena. SCHUTZ. Locum præclare vertit Interpres Gallicus, *Le forfait réconnu, il gémit, rejetta de son sein l'horrible nourriture, renversa la table, et dévoua les Pélopides au plus affreux destin.* S. BUTLER.

γ. 1609. ΠΕΛΟΠΙΔΑΙΣ. Excessum intelligis doloris, quo permotus Thyestes non Atridas solum, sed universam Pelopis domum, adeoque se ipsum quoque suamque progeniem exsecratur. SCHUTZ.

γ. 1610. ΛΑΚΤΙΣΜΑ—ΤΙΘΕΙΣ. H. e. λακτίζων. Is. CASAUB. Λάκτισμα δίκης pertinet ad contemtam et violatam immani crimine

Digitized by Google

convivii sanctitatem. Sic Lycophron de Paride jus hospitii violante, ϒ. 137.

Ἕτλης θεῶν ἁλοιτὸς ἐκβῆναι δίκην
Λάξας τράπεζαν. SCHUTZ.

Malim accipere λάκτισμα δείπνου de mensa inter cadendum a Thyesta una cum exsecratione eversa. S. BUTLER.

ϒ. 1611. ΠΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ. Agamemnon et Menelaus secundum quosdam non Atrei fuere filii sed Plisthenis. Is. CASAUB. Duos locos commemorat vir ille doctissimus Gaspar de Meizeriac in dissertatione de Orestis prosapia, *Epîtres d'Ovide, tom.* II. p. 253. quos hic adferre liceat. Alterum est ex Schol. ad Homer. Il. β'. Οὗτοι δὲ ἴσαν κατὰ μὲν τὸ σύνηθες Ἀερόπης καὶ Ἀτρέως παῖδες τῷ Πέλοπος. Τῇ δὲ ἀληθείᾳ, Πλεισθένους, ὥς φασιν ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ Πορφύριος ἐν τοῖς ζητήμασιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ Πλεισθένης νέος τελευτᾷ, μηδὲν καταλήψας μνήμης ἄξιον, νέοι παῦν ἀνατρεφέντες ὑπὸ Ἀτρέως, αὐτῷ παῖδες ἐκλήθησαν. Similia apud Dictyn Cretensem haberi admonet et Schol. Eurip. in Orest. ϒ. 5. Ἀτρεὺς μὲν Κλεόλαν τὴν Δίαντος ἀγαγόμενος ἔσχε Πλεισθένη, τὸ μὲν σῶμα ἀσθενῆ· ὃς Ἐριφύλην γήμας, ἔσχεν Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον, καὶ Ἀναξιβίαν· νέος δὲ τελευτῶν ὁ Πλεισθένης, καταλείπει τὰς παῖδας τῷ πατρί. Vide supra ad ϒ. 1578. S. BUTLER.

ϒ. 1612. ΣΟΙ ΠΕΣΟΝΤΑ ΤΟΝΔ' ΙΔΕΙΝ ΠΑΡΑ. Diximus de cadavere Agamemnonis hic ubique agi, ac si loquentium oculis fuisset expositum: nihilque apertius ex his et aliis similibus. Locus ubi occidebatur Agamemnon, non erat longe a scena, ut vidimus et audivimus: An forte cæde peracta, per machinam satis notam remotum fuit intermedium, quod scenam a loco cædis separabat, atque ita revera apparuit cadaver? Hoc non modo probabile sed plane indubitatum mihi videtur attendenti. Sic ex hisce omnibus lux insignis. PAUW.

ϒ. 1617. ΚΑΙ ΤΟΥΔΕ Τ' ΑΝΔΡΟΣ. Et quamvis extra domum essem, tamen in perimendo Agamemnone haud otiosa fuit opera mea, quippe qui omnem perniciosi consilii rationem Clytæmnestræ subdiderim. SCHUTZ.

ϒ. 1620. ΔΙΚΗΣ ΕΝ ΕΡΚΕΣΙΝ. Iterum tangi videtur vestis illa regi perniciosa, cf. ϒ. 1589. SCHUTZ.

ϒ. 1626. ΛΕΥΣΙΜΟΥΣ ΑΡΑΣ. Soph. Ajac. ϒ. 254. Ἄρην λιθόλευστον. Is. CASAUB.

ϒ. 1627. ΚΡΑΤΟΥΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙ ΖΥΓΩι ΔΟΡΟΣ. Ζυγὸν *tabulatum; tranſtrum* ambiguum est; quia remiges etiam ζυγῖται a transtris: illis autem altiores θρανῖται ut sciunt eruditi: ζυγὰ sunt *tabulata* hic, et τετίρα κώπη remiges dicuntur γενικῶς qui sub *tabulatis* sunt, ibique laborant dum alii in tabulatis imperant. Moneo, quia Interpres Græcus perperam explicuit, et ab eo decipi possent alii: καταστρώματα, ζυγά. PAUW. Κρατούντων δορὸς vel qui hasta h. e. potestate bellica, armis potiuntur, vel qui *navem regunt*, ita ut δορὸς pro *nave* dictum sit, quod Stanleio placet. Prius tamen nobis magis probatur. SCHUTZ.

Digitized by Google

γ. 1629. ΣΩΦΡΟΝΕΙΝ ΕΙΡΗΜΕΝΟΝ. Illud σωφρονεῖν εἰρημένον arcte copulandum est cum διδάσκισθαι: *doceri id, quod σωφρονεῖν dicitur*, PAUW. Sensus potius hic est, *Profecto vos, ut senes sentietis, quam vere dicatur homini ejus ætatis difficillimum sapere discere*, nisi scil. juvenis didicerit. SCHUTZ.

γ. 1630. ΔΕΣΜΟΣ ΔΕ. Ordo ὁ δὲ δεσμὸς καὶ τὸ γῆρας αἵ τε νήστιδες δύαι ἐξοχώτατοι ἰατρομαντεῖς φρενῶν διδάσκειν καὶ τὸ γῆρας. IS. CASAUB. Cum Casaubono faciunt Abresch. et Schutz. et locum pro suo more optime vertit Interpres Gallus. *Cependant les fers, les horreurs de la faim sont des grands maîtres même pour la vieillesse.* S. BUTLER.

Ibid. ΑΙ ΤΕ ΝΗΣΤΙΔΕΣ ΔΥΑΙ. Per νήστιδας δύας cum utroque Casaubono haud intelligam ego generatim quaslibet *diras calamitates*, verum in specie *famem:* vid. illico, γ. 1648. et seqq. Interpretem sequitur Spanhem. ad Aristoph. Plut. γ. 11. quibus si qui volent accedere non repugnabimus. ABRESCH.

γ. 1632. ΟΥΚ ΟΡΑΙΣ ΟΡΩΝ ΤΑΔΕ. Hoc etiam referendum ad cædem Agamemnonis jam oculis oblatam: quid cæteroquin τάδε? PAUW. *Hæc cum videas, nonne vides*, scil. quid tibi prosit. SCHUTZ.

γ. 1635. ΟΙΚΟΥΡΟΣ ΕΥΝΗΝ ΑΝΔΡΟΣ ΑΙΣΧΥΝΟΥΣ' ΑΜΑ. Cave vel hic ἀνδρὸς, vel in versu proximo ἀνδρὶ, cum interp. ad Ægisthum trahas. In utroque de Agamemnone loquitur. Vertendum. *Tune, O mulier, domum servans hujus viri nuper a bello reversi, lectum ejus una cum Ægistho dedecorans, in virum imperatorem hanc cædem struere ausa es?* S. BUTLER.

γ. 1648. ΤΟΝ ΔΕ ΜΗ ΠΕΙΘΑΝΟΡΑ ΖΕΥΞΩ ΒΑΡΕΙΑΙΣ ΟΥΤΙ ΜΗ ΣΕΙΡΑΣΦΟΡΟΝ, κ. τ. λ. Stanl. in βαρείαις subaudit πέδαις, et pro ὅτι legi vult, ὥστε. Kuhnius ad Polluc. VII. 24. χερσὶ putat supplendum, vertitque, *Immorigerum vero jungam ad currum gravi manu, haudquaquam funalem ferocientem pullum:* Vereor ne e longinquo quærant, quod præ manibus adest. Mihi certe ex σειρασφόρον in βαρείαις adsumendum videtur σειραῖς, atque τὸ ἐξῆς, τὸν δὲ μὴ πειθάνορα σειρασφόρον κριθῶντα πῶλον ὅτι μὴ ζεύξω βαρείαις σειραῖς, ἀλλὰ ὁ λιμὸς ἐπόψεται αὐτὸν μαλθακόν. *Immorigerum pullum non jungam catenis gravibus, sed fame domabo.* Præterea nec δυσφιλὴς κότῳ mutem cum Stanl. Λιμὸς ξύνοικος dictum ferme ut in Lycoph. γ. 957. γῆ—Ὅπου συνοικεῖ δαψιλὴς ἐρημία. Deinde Λιμὸς μαλθακὸν σφ' ἐπόψεται, ut in Plaut. Asin. I. 2. *Reddam ego te ex fera fame mansuetum*, ubi et in notis huc provocant. ABRESCH. Πέδαις, vel potius σειραῖς subaudiri voluit Cl. d'Orville in Charit. p. 322. Sed forte totus locus si nihil sit mutandum longe aliter accipi potest ac viderunt interpretes, *Qui vero jugum detrectaverit, eum graviter adstringam, minime saginatum quidem ac funalem equum, sed eum fames cum invisis tenebris conjuncta mansuetum reddet.* Fateor tamen, Stanl. emendationem mihi magis placere, ita vero ut ubique non Chori sed equi ratio habeatur, ut vertendum sit, *Qui vero dictis minus obsequens fuerit, eum sicut equum ferocientem qui loris non*

Digitized by Google

obtemperat, gravibus adstringam vinculis donec fames cum invisis tenebris conjuncta mansuetum eum viderit. Et sic Interpres Gallus, *J'accablerai d'un joug pesant le coursier indocile qui refusera d'obéeir: enfermé dans un lieu obscur les ténebres et la faim le dompteront.* S. BUTLER.

ν. 1657. ΠΑΤΚΡΑΤΗΣ ΦΟΝΕΥΣ. Hoc tragicum κυρεβόρω, ν. 1521. (vid. Notas. Varr. Critt. in loco) quodammodo illustrat: βόρος metaphorice ὁ παγκρατὴς φονιὺς et a feris translatio. PAUW.

ν. 1658. ΓΝΩΣΗ. ΤΑΧΑ. Sermonem hic abrumpit Ægisthus ira incitatus, ac gestu Choro minatur: illi cives auxilium petunt ac vim contra minantur. Pronuntiatis autem illis τὴν τόχην δ' ἐρύμεθα, cum jam ad manus venturi sunt, Clytæmnestræ interventu, quæ forte Ægisthi dextram corripit, sedatur pugna, et verbis tantum digladiantur. Hinc patet personarum nomina in vulgatis recte se habere. Vid. Notas Varr. Critt. S. BUTLER.

ν. 1661. ΠΡΟΚΩΠΟΣ. Idem quod πρόκωπον ξίφος ἔχων. SCHUTZ.

ν. 1662. ΔΕΧΟΜΕΝΟΙΣ. In τῷ δεχομένους ex λίγεις accipe λόγον, estque inter solennes formulas δέχεσθαι et ἐκδέχεσθαι λόγον. In Soph. Electr. ν. 671. pædagogus cum dixisset,

Ὦ χαῖρ' ἄνασσα· σοὶ φέρων ἥκω λόγους
Ἡδεῖς φίλοι παρ' ἀνδρὸς Αἰγίσθου θ' ὁμοῦ,

Respondet Clytæmnestra,

Ἐδεξάμην τὸ ῥηθέν.——

Themist. Orat. XXII. p. 275. Ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο μὲν τὸ ἔπος ὡς φάναι κομψὸν ἐκδέχομαι. Et Herod. I. 62. δεχίσθαι τὸ χρησθέν. Eundem præstat usum προσίεμαι Eurip. in Electr. ν. 622. προσήκαμεν τὸ ῥηθέν. Non ut exponit Barnes. ABRESCH.

ν. 1666. ΠΡΟΣ. ΔΟΜΟΥΣ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΥΣ. Ad proprias domos. SCHUTZ.

ν. 1671. ΩΔ' ΑΠΑΝΘΙΣΑΙ. *Facere ut ita efflorescat.* Ἀπανθίσαι hic idem quod ἐπανθίσαι. Ita ἀπὸ in compositis sumitur plus semel. PAUW. Quemadmodum vocabula ἄνθος et ἀνθεῖν sæpe de multitudine dicuntur, ita etiam audacter et contumeliose dicta in procacium hominum linguis, quasi ἀνθεῖν *efflorescere* videri possunt; ut igitur qui talia temere effutuunt recte dicantur γλῶσσαν ἀπανθίζειν, *linguæ florem decerpere.* SCHUTZ. Ita Cic. de Orat. Procem. *Efflorescat oratio*, et nos vernacule dicimus *Flowers of Rhetoric.* S. BUTLER.

ν. 1675. ΑΛΛ' ΕΓΩ Σ' ΕΝ ΥΣΤΕΡΑΙΣΙΝ ΗΜΕΡΑΙΣ. Quovis scelere stabiliturus, imperium sibi sine fine promittit; non ultra septem annos protraxit. Jo. MULLER.

ν. 1677. ΟΙΔ' ΕΓΩ ΦΕΥΓΟΝΤΑΣ ΑΝΑΡΑΣ. Exsules spe pasci, nunquam non scil. se in patriam aliquando redituros esse sperantes, pæne in proverbium abierat. Hoc urgo utitur Ægisthus, ut Chorum Orestis reditum expectantem irrideat. SCHUTZ. Notum est illud Euripidis Phœniss. ν. 399.

Digitized by Google

ΙΟ. Αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι φυγάδας ὡς λόγος
ΠΟ. Καλῶς βλέπουσιν ὄμμασιν, μίλλουσι δέ.

Vide et Petr. Victor. Varr. Lect. IX. 4. S. BUTLER.

℣. 1678. ΕΠΕΙ ΠΑΡΑ. *Quoniam licet:* nempe ut nunc sunt tempora. SCHUTZ.

℣. 1680. ΚΟΜΠΑΣΟΝ ΘΑΡΡΩΝ. Acerbissimum Chori sarcasmum, quivis etiam non admonitus facile sentiet. Vanam etiam Ægistho jactantiam pariter ac mulierositatem objicit. SCHUTZ.

℣. 1681. ΜΑΤΑΙΩΝ ΤΩΝΔ' ΥΑΛΓΜΑΤΩΝ. Sic apud Soph. Electra, de Clytæmnestra a qua male verbis accepta est, ℣. 301. τοιαῦθ' ὑλακτεῖ—— Vide sis plura apud Petr. Vict. Var. Lect. IX. 7. S. BUTLER.

℣. 1682. ΘΗΣΟΜΕΝ. Post θήσομεν intelligendum πάντα, vel é seq. anticipandum δώματα. SCHUTZ.

COLL. REG. OXON. BIBL.

ASHMOLEAN MUSEUM OXFORD

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google